

IG
203.
.P97

**PROSOPOGRAPHIA
IMPERII ROMANI**

SAEC. I. II. III

EDITA

CONSILIO ET AVCTORITATE

ACADEMIAE SCIENTIARVM REGIAE BORVSSICAE

BEROLINI

APVD GEORGIVM REIMERVM

MDCCCLXXXVII

PROSOPOGRAPHIA
IMPERII ROMANI^{87.307}

SAEC. I. II. III

PARS I

CONSILIO ET AVCTORITATE

ACADEMIAE SCIENTIARVM REGIAE BORVSSICAE

EDIDIT

ELIMARVS KLEBS

BEROLINI

APVD GEORGIVM REIMERVM

MDCCCLXXXVII

iv-ant

183961, 183968

exempti; item ad sacra diversa quae pertinent; item cum rei publicae Atheniensium imperique Romani monumenta per se satis emineant, rerum publicarum minorum condicionem et ordinationem municipalem quae illustrent; item de re militari maxime imperii Romani quae extant; alia multa spectantia ad mores hominum et sermonis per orbem Romanum diversitatem. Haec omnia ita concinnanda erunt, ut non titulorum solum ratio babeatur, sed ut quae auctores papyri nummi similia subministrant, simul digerantur; ita enim tandem aliquando pro litteraria epigraphica numismatica eruditione particulari ob eamque causam necessario imperfecta substituetur doctrina pendens non a copiarum specie, sed ab ipsa rerum cognitione.

Ad finem cum pervenietur cura virorum doctorum qui sunt eruntque, non Academiae nostrae. Sed adiuvari posse studia haec iudicavimus specimine eius generis aliquo proposito, et selegimus quae iam prodit notitiam hominum notabilium qui vixerunt ab imperatore Augusto ad imperatorem Diocletianum per prima tria aerae nostrae saecula. Prosopographia haec quam appellavimus vocabulo non optimo, sed recepto ut pendet ex parte magna ab inscriptionum corporibus nostris, ita imprimis diversarum terrarum monumenta in illis secundum linguas regionisque dispersa exhibet composita; deinde cum titulis coniuncta sunt quae similis argumenti tam auctores quam nummi papyrique praebuerunt. Exclusimus tempora liberae rei publicae Romanae propterea quod ad ea quae pertineant tituli exhibent pauca eaque satis cognita et illustra. Exclusimus item homines qui fuerunt inde ab aetate Constantiniana, non solum propterea quod ad eorum quoque notitiam tituli non multa suppeditant, sed etiam propter nominum rationem ita diversam, ut vix recte eadem cum antiquioribus forma comprehendantur. Recensum eum per litteras ordinari iussimus. Ei adiungentur laterculi consulum eius temporis et reliquorum magistratuum maiorum ex recensu illo ita effecti, ut per singula capita plerumque sufficiat remisisse ad recensum. Quae temptata sunt similia laterculis compositis modo ad scriptorem aliquem, modo de magistratu aliquo, viam monstraverunt, qua procederetur, sed simul docuerunt rem absolvi non posse nisi terminis operis latius prolatis.

Erunt fortasse qui ad incepta similia sese accingant sive suis viribus freti sive nostra opera adiuti; quod ubi eveniet, laetabimur. Interim elaboratis hisce speramus foro ut bonae litterae adjuventur.

PRAEFATIO EDITORIS

Postquam ea quae scriptores antiqui tradiderunt cum memoria earum rerum de quibus monumenta certissime testantur coniungi atque componi coepta sunt, cum totius fere antiquitatis historia saeculo nostro correctae auctae amplificata sit, tum aetas Romanorum imperatoria ex iageanti monumentorum copia quasi nova quadam luce illustrata est. Atque etiam hominum qui illa aetate vel in rebus publicis vel in litteris clari fuerunt memoriam cum scripta quae aetatem tulerunt maiorem reliquissent vel iniuria temporum prorsus oblivione obruisset, adhibitis titulorum nummorumque testimoniis reintegrari posse virorum doctorum temptamina quaedam veluti indices ad Plinii epistulas a Mommseno, ad Acta Arvalium ab Henzeno confecti omnibus ante oculos posuerant. Qui indices quamquam artis finibus circumscripti erant, cum opera eiusmodi permultum ad aetatis imperatoriae meliorem cognitionem conferre posse luculeter demonstrassent, Academia Regia Borussia decrevit ut totius aetatis principatus inde ab Augusto usque ad Diocletianum Prosopographia conderetur, eo consilio ut quaecunque de hominibus illius aetatis notabilibus vel per scriptores vel per titulos aummosque memoriae tradita sunt colligerentur et componerentur. Cuius operis curam Academia munere tripartito Elimaro Klebs, Hermanao Dessau, Paulo von Rohden mandavit.* Atque volumen primum Klebs, alterum Dessau confecit; tertium ac simul cum his quae nunc in publicum prodiret ederetur, gravis Pauli von Rohden valetudo obstitit. Vade tertii voluminis ad finem perducendi curam Dessau in se suscepit. Quo confecto quartum addere in animo est, quod fastos consulares et laterculos eorum qui honoribus et muneribus publicis functi sunt continebit.

Ex legibus autem quibus ut editores in opere tractando tenerentur Academia decrevit, haec fere ad syllogem recte adbibendam digna videntur quae paucis hoc loco repetantur:

Terminos operis Academia constituit annum pugnae Aetiacaе et initium imperii Diocletiani. Sed etiam eorum quorum aetas utrum paullo superior an inferior fuerit non certe diiudicare licet nonnunquam ratio habita est.

Romanorum recepti sunt homines ordinis senatorii quicumque innotuerunt, ordinis equestris ii qui imperatorum negotia gesserunt, item eorum cognati familiaresque. Neque minus Romanorum quorum praeterea apud scriptores mentio fit plerique memorati sunt, imprimis ii quorum nomina apud verum scriptores inveniuntur. Sed hominum plebeiiorum infinita illa turba qua scripta ecclesiastica et auctorum iuris referta sunt procul semota est. Haec de Romanis. Graecorum autem et barbarorum hominum selecti tantum recepti sunt et ii quidem qui cum Romanis vel rebus vel hominibus quodam modo coniuncti fuerunt.

Quae ex scriptoribus titulis nummis de iis quorum nomina recepta sunt adhuc innotuerunt, ea plene, quantum in materia maxime dispersa fieri potuit, allata sunt. Sed et in imperatoribus Romanis omissis rebus quas imperium adepti gesserunt ea quae ad vitam privatorum spectant memorata sunt et de regibus barbarorum quae scitu maxime digna erant afferre satis visum est. Denique de scriptis eorum qui litterarum laude floruerunt pluribus agere non fuit consilium, quoniam qui litterarum historias condiderunt satis copiose de iis disputaverunt.

Romanorum hominum nomina per litterarum ordinem ex gentiliis, quatenus innotuerunt vel probabiliter restitui potuerunt, sunt disposita. De Graecis autem et barbaris iis qui civitate Romana ornati tria nomina gesserunt plerumque sub cognominibus actum est. Homines polyonymi vel sub primo nomine vel sub eo quod fuit principale ac re vera paternum tractati sunt. Quicumque pluribus nominibus more Romano formati sunt, eorum nomina nuda sub uno quoque nomine repetita sunt. Veluti de C. Antio Iulio Quadrato sub Iulio disputatum est, nomina repetita sunt sub Antio et sub Quadrato.

De forma denique operis monendum est litteris quadratis nomina hominum ordinis senatorii impressa esse, titulos qui Corpore Inscriptionum Latinarum continentur plerumque per numeros nudos indicari. 'Fasti' ad quos lectores saepe ubi de consulatuum indicationibus agitur relegantur, sunt fasti consulares quos volumen quartum exhibebit.

In eodem volumine etiam 'Additamenta' totius operis edentur. Nam cum opus per quinquennium prelo subiciatur, fieri non potest quin ex scriptis virorum doctorum quae interim prodierunt vel ex titulis recens repertis vel rectius quam antea lectis alia addenda, alia corrigenda sint neque iam in foliis impressis mutari potuerint. Itaque quae his de causis ut mutantur restat et si quae alias ab editoribus omissa vel minus recte exposita sunt, ea in Additamentis corrigere atque supplere consilium est.

Ser. Berolini mense
Decembri a. 1896.

E. KLERS.

PROSOPOGRAPHIA
IMPERII ROMANI.

SAEC. I—III.

PARS I.

A—C.

A

- FL(AVIVS) VLP(IVS) A IVS.
- M. POMPEIVS A . . .
- Ti. Claudius Abascantus.
- T. Flavius Abascantus.
- L. Satrius Abascantus.
- 1 Abdagaeses Parthus, pater Sinnacis *Tac. a. 6, 36, 37, 43, 44.*
- 2 Abdus, eunuchus Parthus *Tac. a. 6, 31, 32.*
- 3 Abennerigus (Ἀβεννήριος), rex Characenorum aetate Claudii Izaten Monobazi regis filium a patre ad se missum agris donavit et filiam ei in matrimonium dedit *Joseph. ant. 20, 2, 1.*
- 4 Abgarus, rex Arabum (= Osroenorum) a. 49 *Tac. a. 12, 12, 14*; Aebarus *Tac. Abgarum (Ἀβγαρος) saepe apud Graccos rectam nominis formam fuisse nummi titulique docent regum qui sequuntur. De quibus egit Gutschmid in actis acad. Petropolitanae XXXV p. 1-49.*
- 5 Abgarus (Ἀβγαρος), rex Osroenorum Traiano imperatori anno 114/115 apud Antiochiam agenti dona misit *Dio 68, 18, Suidas s. v. φυλάρχης, ὠνήτης*, deinde Arbandem filium *Dio 68, 21, Suid. ἄρρα, ἐλλόξα*. Ipse cum imperatore Edessae a. 115 amicitiam composuit *Dio 68, 21, Suid. Ἐδεσσα, ἀπὸ θυμοῦ.*
- 6 Abgarus rex ex orientis partibus sola auctoritate imperatoris Pii deductus *vit. Pii 9, 6.*
- 7 L. Aelius Septimius Abgarus. *Plena nomina exhibent nummi Gutschmid l. l. p. 38 seq.* Rex Osroenorum (uale Persarum *vit. Sev. 18, 1* = *Vict. Caes. 20, 14*) sub Commodo et Septinio Severo nummi. Pescennii Nigri partes secutus a Severo subactus *Dio 78, 1, 2* (cf. *Mommsen R.G. V 409 adn.*), *vit. Sev. l. l.* filios obsides dedit *Herodian. 3, 9, 2 ratione temporum confusa, ut videtur.* Severo inaperante Romani venit *Dio 79, 16, 2.* Christianus factus *Euseb. chr. 2235* = *Hieronym. 2234. Nominatur ὁ πρὶν βασιλεὺς Ἀβγαρος in t. Severi Abgari filii.*
- 8 Severus Abgarus. *Plena nomina exhibent nummi sub Antonino Severi f. cusi Gutschmid l. l. p. 40 seq.* Abgarus *Dio.* Rex Osroenorum ab Antonino regno exutus et in vincula coniectus *Dio 77, 12, 1 (7on 12, 12).*

- Ad hunc referendus videtur t. IGI 1315 = CIG 6196 quem posuit Romae Abgaro vicesimo sexto anno aetatis mortuo, filio Abgari quondam regis, Antoninus frater.*
- 9 Abgarus Phrahates filius rex principis (sic) Osrhenorum Hoddae coniugi t. posuit Romae VI 1797. *Referri potest ad Abgarum regem quem per annos fere 242—244 regnasse a Gordiano III restitutum in expeditione Persica docent nummi Gutschmid l. l. p. 45.*
- 10 Ablabius Murena (Ablavius libri), praefectus praetorio sub Valeriano vit. Claud. 15 in epistula.
- 11 (M.) ABONIVS . . . ICVS, consul (suff. a. inc.) in t. mutilis Victinis V 3120 cf. Add. p. 1074 positus a liberto. *Cognominis litterae extremae sunt incertae.*
- 12 ABYDIVS RVSO, aedilicius, dum Lentulo Gaetulico, sub quo legioni praefuerat, periculum facessit, damnatur atque urbe exigitur a. 34 Tac. a. 6, 30.
- 13 T. Abudius Verus, subpraefectus classis Ravennatis V 328.
- 14 D. ABVRIVS BASSVS, consul (suff.) non. Septembr. a. 85 cum Q. Iulio Balbo III dipl. mil. 12.
- C. SENTIVS ABVRNIANVS.
- 15 Q. ABVRNIVS CAEDICIANVS, legatus Augusti (Daciae) III 1089, nominatur in tegulis urbanis a. 123 XV 603—608, intra a. 123 et 140 XV 227—234.
- L. FVLVIVS ABVRNIVS VALENS.
- 16 Q. Ae . . . Q. f. Quinetil[ianus] tri[b.]. [mil.] [leg. . . . in fragmento Mogontiaci reperto Westd. Korresp. Bl. 1884 p. 138, 152.
- 17 Accaeus Postumius, declamatio eius memoratur Seneca contr. 7, 6, 20.
- 18 M. ACCENNA HELVIVS AGRIPPA, M. f., tribu Gal., tribunus laticlavus Syriae leg. XVI Flaviae, item tribunus laticlavus Britanniae leg. XX Valeriae Victricis, IIIvir capitalis, quaestor provinciae Africae, legatus provinciae Africae dioecesis Carthaginiensium, tribunus plebis, praetor; curio minor. Praetorius obiit, vixit annis XXXVIII II 1262 t. prope Hispalim repertus, positus patri a filio.
- 19 M. ACCENNA HELVIVS AGRIPPA, filius patris cognominis II 1262.
- 20 M. ACCENNA SATVRNINVS, L. f., tribu Gal., quaestor, tribunus plebis, praetor, proconsul provinciae Baeticae, maritus Atiliae L. f. Balbillae XIV 3585 Tiburtinus.
- Q. MYTILLIVS SVRA ACCIANVS NEPOS.
- 21 P. Accius Aquila, centurio cohortis sextae equestris (sic) Plinius ad Tr. 106. 107.
- 22 ACCIVS IVLIANVS, clarissimus vir, consul (suff. anno incerto primi fere saeculi exeuntis) nov. in titulis Saepinatibus Neratorum Fufidiorum pronepotum IX 2451. 2452.
- 23 L. ACCIVS IVLIANVS ASCLEPIANVS, clarissimus vir, consul (suff.), curator et patronus reip. Vtik(ensis); Gallonia Octavia Marcella uxor,

Accia Heuresis Venantium et Accia Asclepianilla Castorea filiae
VIII 1181 saeculi III.

- 24 ACCIVS SVRA, quem ut Traianus praetura exornet, ab eo petit Plinius
ad Tr. 12.
- 25 ACCIA ASCLEPIANILLA CASTOREA, clarissima puella, L. Acci Iuliani
Asclepiani et Galloniae Octaviae Marcellae filia VIII 1181.
- 26 ACCIA HEVRESIS VENANTIVM, clarissima puella, L. Acci Iuliani
Asclepiani et Galloniae Octaviae Marcellae filia VIII 1181.
- 27 CN. ACERRONIVS PROCVLVS, consul a. 37 cum C. Petronio Pontio
Nigrino. In consulatu: Cn. Acerronius Proculus II 172, t. graec. *Assi
rep. papers of the american school* I p. 50 n. 26 cf. *Eph. ep.* 5 p. 155,
Suet. Tib. 73, Cn. Acerronius *Tac.* a. 6, 45, *Dio ind.* l. 59, Cn. Proculus
Dio 58, 27, Proculus *alibi*. — Cn. Acerronius Proculus proconsul
Achaiae honoratus t. CIA III 611 potest idem esse vel filius.
- 28 Acerronia Polla (sic Dio, Acerronia apud Tacitum) familiaris Agrip-
pinae, in naufragio eius occisa anno 59 *Tac. a.* 14, 5, 6, *Dio* 61, 13.
Filia fortasse Cn. Acerronii Proculi.
- 29 ACHAEVS, legatus Palaestinae sub Gallieno (circa a. 260) *Euseb. h.*
eccl. 7, 15, 3.
— MVMIA ACHAICA.
— Aelius Achilles.
- 30 Achilleus, parens quidam Zenobiae *vit. Aurel.* 31, 2.
- 31 Acholius, magister admissionum Valeriani principis, scripsit acta eius;
ex libro nono verba afferuntur *vit. Aur.* 12–14. Acholius historicus
Alexandri temporis, qui et itinera (intima Lipsius) huius principis
scripsit *vit. Alex.* 64, 4, citatur *ib.* 14, 6; 48, 7.
— Q. GAROILVS MACER ACIDINVS.
- 32 [PRIS?]CILLA ACILIANA filia ut videtur [M'. Acilii Glab]rionis Cn. Cor-
nelii Severi (*cos. a.* 152) XIV 2484 cf. *Add. p.* 492.
- 33 Acilianus, Plinius heres eius *Plin. ep.* 2, 16.
— L. FABIVS CILO SEPTIMINVS CATINIVS ACILIANVS LEPIDVS FVL-
CINIANVS.
— MINICIVS ACILIANVS.
— (M.?) Postumius Acilianus.
— CATINIA ACILIANA.
- 34 Acilius, ad quem scripsit Plinius *ep.* 3, 14.
- 35 M'. ACILIVS C. f. quaestor divi Cl[audi] ... [procos.] pro-
vinciae Narb[onensis] sodalis [Augustalis] VI 1331 in fragmento,
in cuius altero exemplo pro NARB... traditur ASTVRiac.
- 36 M. ACILIVS, cos. suff. kal. Iul. a. 721 = 33 IX 422 fast. *Venusini.*
Propter praenomen non recte cogitatum est de Acilio Aviola n. 38.
- 37 P. Acilius, avunculus P. Minicii Aciliani *Plin. ep.* 1, 14, 6.
- 38 ACILIVS AVIOLA *Val. Max.* 1, 8, 12, Aviola consularis *Plin. n. h.*
7, 173 in rogo vivus crematus.

- 39 ACILIVS AVIOLA, legatus Galliae Lugdunensis a. 21 *Tac. a. 3, 11*.
- 40 ACILIVS AVIOLA, unus ex pueris senatorum filiis, qui Arvalibus ministrarunt a. 183 et 186 *acta Arr. Patet nepos esse consulis a. 122, pater consulis a. 239*.
- 41 M'. ACILIVS AVIOLA, cos. a. 54 cum M. Asinio Marcello. *Nunmi Ephesini in parte aversa 1) cum inscriptione Νέρων Καίσαρ cum capite Neronis Mionnet III 93, 253, Waddington fast. n. 93, 3; 2) Νέρων Ποππαῖα cum capitibus Neronis et Poppaeae Mionnet VI 129, 338, Waddington n. 93, 1, 2, Friedländer Beiträge I 183, 6; 3) Μεσσαλίνα cum capite Messalinae Eckhel II 519, Waddington n. 93, 5: in parte aversa cum inscriptione Ἀουῖδα ἀνθυπάτω.*
In consulatu: M'. Acilius Aviola tab. cer. Pomp. 3. 4. 6. 112, M'. Acilius tab. cer. 5, Tac. a. 12, 64, Acilius Aviola Surt. Claud. 45, Aviola alibi. — Aviola nunmi, Acilius Aviola Frontin.
Consul a. 54; proconsul Asiae a. 65/66, annos indicant nunmi partim ad Poppaeam, partim ad Messalinam pertinentes; curator aquarum a. 74—97 Frontin. de ag. 102. Memoratur in titulo VI 353 posito imperatori Claudio a. 51 a liberto (Aidiai) Serviliai Avio[ai] uxoris.
- 42 M'. ACILIVS AVIOLA consul a. 122 cum Corellio Pansa. *In consulatu: Acilius Aviola VI 10048, Aviola alibi. Idem intellegendus est M'. Acilius Aviola cos. bonorum possessor Ser. Cornelii Dolabellae Metiliani IX 3152.*
- 43 M'. ACILIVS AVIOLA, consul a. 239 cum imp. M. Antonio Gordiano. *M'. Acilio Aviola XIV 461 = VI 1159 b, ceterum Aviola fasti.*
- 44 ACILIVS BYTA, praetorius aetate Tiberii ingens patrimonium consumpsit *Seneca ep. 122, 10. 12. 13.*
- 45 M. ACILIVS CANINVS, M. f., quaestor urbanus I 636 = XIV 153. *Titulum posuerunt negotiatores ex arca Saturni, unde antiquior videtur a. 726 = 28. M. Acilius Canianus sive Caninianus (sic libri meliores Caes. b. c. 3, 39, 1) legatus Caesaris, proconsul Siciliae 707/710 = 47/44 necessitudine quadam cum hoc quaestore coniunctus videtur.*
- CL(AVDIVS) ACILIVS CLEOBOLVS.
- 46 M'. ACILIVS FAVSTINVS, consul a. 210 cum A. Triario Rufino. *Memoratur in titulis Allifanis filiae IX 2333 (1) et neptis IX 2334 (2). M'. Acilius Faustinus tituli; in consulatu M'. Acilius Faustinus VI 1984, praenomen perit VI 864, Faustinus alibi, Faustinianus falso Fragn. Vatic. 295.*
Filius M'. Acilii Glabronis cos. II (a. 186), nepos M'. Acilii Glabronis cos. (a. 152), pater (naturalis) Claudii Acilii Cleobolis et Aciliae Manliolae, avus Aciliae Gaviniacae Frestanae t. 1, 2.
- 47 Q. ACILIVS FVSCVS. *Tituli: Thibursicanus positus a civitate Thibursici Bure VIII 1439 (1), Ostiensis positus a corpore mesorum frumentariorum adiutorum et acceptorum Ost(iensium) XIV 154 (2). C. f., tribu Papiria t. 1, 2, origine Thibursicanus t. 1, procuratur annonae*

- Auggg. (= *Severi Antonini Getae 209/211*), procurator operis theatri Pompeiani, fisci advocatus codicillaris stationis hereditatum et cohacrentium *t. 1. 2.* Curator Laurentium Lavinatum vico Augustanorum *t. 1.*, sacerdos Laurentium Lavinatum *t. 1. 2.*; patronus reip. municipi Severiani Antoniniani lib(cri) Thibursici Bure *t. 1.*, p(atronus) c(oloniae) Ost(icensis). — *In t. 1 in AVGGG. NNN. tertia G et tertia N erasac sunt, item in t. 2, ubi litterae P. C. intrusac sunt.*
- 48 ACILIVS GLABRIO, Acilii Glabronis nescio cuius servus nom. VI 809 = XIV 74, Glabronis VI 622.
- 49 ACILIVS GLABRIO, consularis et proconsul Africae CIG 2979 *t. Ephe-sinus, quem ei posuit Aemilius Latinianus* σαρκελαπὴς. Cf. n. 56.
- 50 ACILIVS GLABRIO filius *t. repertus in coemeterio Priscillae quod vocatur Notizie degli scavi 1888 p. 140. Fortasse Christianus.*
- 51 ACILIVS GLABRIO, quem Severus et Antoninus non audierunt de-siderantem restitui adversus fratrem Dig. 4, 4, 18, 1.
- 52 ACILIVS GLABRIO, adiutor quidam tabulariorum Acilii Glabronis legati fortasse Lusitaniae nominatur in *t. Lusit. mutilo Eph. ep. 4, 9* = II S. 5210.
- 53 ACILIVS (GLABRIO), octoginta fere annos natus interfuit consilio Domitiani cum filio (*cos. a. 91*) *Iuvenalis 4, 94 seq.*; consul sub Do-mitiano fuit *perperam scholiasta patrem cum filio confundens.*
- 54 M'. ACILIVS GLABRIO, consul a. 91 cum M. Vlpio Traiano *fasti. Prae-nomen extat VI 1988 = XIV 2392. Filius Glabronis (qui praecedit),* Papinii Statii carnine de bello Germanico quod Domitianus egit (*a. 83*) probatus *schol. Vallae ad Iureval. 4, 45*; consul una cum patre interfuit consilio Domitiani in Albano ibique cum bestiis pugnavit *Iuvenalis 4, 95-103, Dio 67, 14 cf. Fronto ad Marc. Caes. 5, 23. In* exilium actus crimine rerum novarum interfectus est a. 95 *Suet. Domit. 10, Dio 67, 12, 14.*
- 55 M'. ACILIVS GLABRIO, consul a. 124 cum C. Bellicio Torquato Teba-niano. *In consulatu: M'. Acilius Glabrio VI 10048, XIV 51, plerum-que Glabrio fasti. Epistula divi Hadriani ad Glabrimonem consulem memoratur Dig. 48, 2, 12, 1. Filius videtur M'. Acilii Glabronis cos. a. 91, pater M'. Acilii Glabronis Cn. Cornelii Severi cos. a. 152.*
- 56 M'. ACILIVS GLABRIO, consul II a. 186 cum imp. M. Aurelio Commodo. *Memoratur in t. Allifanis neptis IX 2333 (1), praeceptis IX 2334 (2). In consulatu: M'. Acilius Glabrio VI 420. 1980, Glabrio alibi. —* M'. Acilius Glabrio *t. 1. 2, Acilius Glabrio Dio, Glabrio Herodian. Filius M'. Acilii Glabronis sen. cos. (a. 152) t. 1, consul I suff. anno incerto, consul II a. 186 fasti, t. 1. 2, Herodian. 2, 3, 4. Amicus Pertinacis imperium a Pertinace in senatu oblatum (cal. Ian. a. 193) respuit Herodian. l. l., Dio 73, 3, 3. Vtrum hic an pater fuerit Africae proconsul n. 49 diiudicari nequit. — Ilvir q(uin)q(uennalis) (Allifis) *t. 2. —* Pater M'. Acilii Faustini *cos. a. 210 t. 1. 2.**

- 57 M'. ACILIVS GLABRIO cos. (*incertum quis*) nom. in titulo Arriae Plariae Verao Priscillae (*uxoris*) Orelli 2228.
- 58 M. ACILIVS GLABRIO, consul a. 256 cum L. Valerio Maximo II. *Plena nomina extant in t. Notizie degli Scavi 1880 p. 261, ceterum Glabrio fasti.*
- 59 M'. ACILIVS GLABRIO CN. CORNELIVS SEVERVS, consul a. 152 cum M. Valerio Homullo. *Tituli Tiburtini: XIV 4237 (1) ordine honorum turbato, quem ei posuit S. P. Q. Tiburs, alter mutilus XIV 2484 (2) cf. Add. p. 492, qui quo modo conceptus fuerit non liquet, positus est fortasse ab ipso filiabus; memoratur in t. Allifano praeceptis IX 2333 (3).*
Plena nomina exhibet t. 1, ... rio Cn. Cornelius Severus superest in t. 2 M'. Acilius Glabrio sen. t. 3 (ubi sequuntur filius neposque). In consulatu: M'. Acilius Glabrio XIV 250 Glabrio alibi. M'. f., tribu Gal., municeps Tiburtinus t. 1, filius omnino M'. Acilii Glabronis cos. a. 124. IIIvir auro argento aere flando feriundo, Vvir turmarum equitum Romanorum, tribunus militum leg. XV Apollinaris, legatus provinciae Crotae Cyrenarum, legatus provinciae Africae, quaestor imp. Caesaris T. Aeli Hadriani Antonini Aug. Pii, praetor, leg. Asiae t. 1, consul a. 152 fasti et t. 1, 3. — Pontifex, salius Collinus; patronus municipi Tiburtis, qq. designatus t. 1. Mulieres quae nominatae fuerunt in t. 3 quomodo conexae sint cum hoc incertum est. Probabiliter coniecit Dessau Add. p. 492 Faustinae et ... cillae Acilianae. Quod si recte positum est, Arria Plaria Vera Priscilla M'. Acilii Glabronis (uxor) cos. t. Pisarenensis Orelli 2228 vix ad cos. a. 152 pertinet.
- 60 Acilius Lucanus, Cordubensis, orator, pater Aciliae, avus Annaci Lucani poetae Vaccae vit. Luc. Suet. rel. Reiff. 76.
- 61 M. ACILIVS MEMMIUS GLABRIO, curator riparum et alvei Tiberis aetate Tiberii ut videtur t. urban. Röm. Mittheil. 1889 p. 284.
- 62 M. ACILIVS PRISCVS EGRILIUS PLARIANVS. *Tituli: ipse posuit XIV 72 (1) Ostiensem et XIV 2212 (2) originis incertae, ei positus fuisse videtur titulus accephalus XIV 155 (3) = VI 1550 add. quem qui dedicarunt duo homines, iidem posuerunt cognatae cuiusdam M. Acilii Prisci Egrili Plariani titulum et ipsum hodie, mutilum XIV 156 (4). Nomina plena exhibent t. 1, 2, 4. A. f. t. 1 = A. Egrilii Plariani filius, tribu Vot. t. 1. IIIvir viarum curandarum, tribunus militum legionis V Macedoniae, quaestor urbanus, aedilis plebis cerialis, praetor, legatus provinciae Siciliae et Asiae, proconsul provinciae Galliae Narbonensis, legatus legionis VIII Augustae t. 3, praefectus aerarii militaris t. 1. — Pontifex Volcani et aedium saecularum, patronus coloniae (Ostiae) t. 1. — In titulo ... Plariao Verae matris A. Egrili Plariani patris p(atroni) c(oloniae) cos. XIV 399 Dessau intellegit patris M. Acilii Prisci Egrilii Plariani. Quod si recte positum est, hic fuit eos. (suff. a. incerto). Nescio an cogitari possit patris vocem tantum ad distinctionem hominum cognominum additam esse, ut audiret nomenquam filius.*

- 63 L. ACILIVS RVFVS. *Titulus X 7344 quem ei posuerunt Hispellates publice Thermsi Himeracis.* L. f., tribu Quir., origine *Thermitanus videtur propter locum statuarum dedicatarum.* Quaestor pro pr. provinciae Siciliae, tribunus plebis, praetor, praefectus frumenti dandi ex senatus consulto t. *Idem videtur Acilius Rufus, qui consul designatus in senatu sententiam dixit a. 105 vel a. 106 Plin. ep. 5, 20, 6; 6, 13, 5. Vel idem vel propinquus est L. Acilius L. f. Rufus II vir col[oniae] T[h]er[mitanorum] in t. Mazaritano X 7210.*
- 64 M'. ACILIVS RVFVS, M'. f., tribu Gal., procurator Caesarum II 3840 t. *Saguntinus, quem posuit conventus Tarrachon(ensis). De praenomine Manii an Marci discrepant exempla.*
- 65 ACILIVS SEVERVS, unus ex pueris senatorum filii, qui Arvalibus ministrarunt a. 183 et 186 *acta Arv.*
- L. GABO ARVNCVLEIVS P. ACILIVS SEVERVS.
- 66 Acilius Sthenelus e plebe libertina vineis excultis gloriam adeptus *Plin. n. h. 14, 48, aequalis Remmii Palaemonis ibd. 49, 50.*
- 67 L. ACILIVS STRABO, consul suffectus cum Sex. Neranio Capitone mense Septembri anni ut videtur 71 t. *gracc. Neapolitan. Monumenti inediti dell' Acad. d. Lincci I p. 553. Idem videtur Acilius Strabo praetorius a Claudio ad Cyrenenses missus disceptor agrorum, postea a Cyrenensibus in senatu accusatus, sed Neronis sententia absolutus a. 59 Tac. a. 14, 18. Potest idem esse Acilius Strabo legatus Aug. (Germaniae superioris aut inferioris) in t. Brambach inser. Rhén. 663 cf. Westd. Ztschr. 1892 p. 287.*
- L. STERTINIVS QVIN[TILIANVS] ACILIVS STRABO C. CVRIAT[IVS] [MA]TERNVS CLODIVS NYMMVS.
- [L.] [STER]TINIVS QVINTILIANVS [CVR]IATIVS MATERNVS [CLO]DIVS NYMMVS ACILIVS STRABO.
- L. STERTINIVS QVINTILIANVS ACILIVS STRABO Q. CORNELIVS RVSTICVS APRONIVS SENECIO PROCVLVS.
- 68 M. ACILIVS VIBIVS FAVSTINVS, salius Palatinus exiit collegio flamen factus a. 170 VI 1978.
- 69 Acilia, Acilii Lucani filia, Cordubensis, M. Annaei Melae uxor, M. Annaei Lucani mater *Vaccæ vit. Lucan. Suet. rel. Reifferssch. 76. Coniuratione Pisoniana detecta quamvis innoxia a Lucano inter socios nominata sine absolutione sine supplicio dissimulata est Tac. a. 15, 56, 71, Suet. vit. Lucan. 51.*
- 70 ACILIA GAVINIA FRESTANA, clarissima puella, Cl(audii) Acilii Cleobolis filia, M'. Acilii Faustini cos. (a. 210) neptis, Acilii Glabronis bis cos. (cos. II a. 186) proneptis, Tib. Claudii Cleobolis sen(ioris) cos. neptis IX 2334. *De stemmate vide patrem.*
- 71 ACILIA MANLIOLA, clarissima femina, M'. Acili Faustini cos. (a. 210) filia, M'. Acili Glabronis cos. II (a. 186) neptis, M'. Acili Glabronis sen(ioris) cos. (a. 152) proneptis IX 2333.

- 72 Acme, Liviae Augusti ancilla Iudaea *Iosaph. ant.* 17, 5, 7. 8; 17, 7, *bell.* 1, 32, 6; 1, 33, 7.
- 73 L. ACONIVS CALLISTVS, clarissimae memoriae vir, maritus Oratiae Marinae XI 2700 Volsiniensis. *Fortasse idem est* L. Aco[nius] P[om.] Call[istus] aedilis XI 2708.
- 74 L. Aeonius Callistus, tribunus militum leg. XIII Geminae Severianae sub Alexandro XI 2699 Volsiniensis.
— L. RANIVS OPTATVS signo ACONTIANVS.
- 75 Aeratus, Neronis libertus *Tac. a.* 15, 45; 16, 23, *Dio Chrys. orat.* 31 I p. 394 D.
— Helenius Aero.
— Claudia Aete.
— C. ARRIVS SPEDICVS ACTIANVS.
- 76 Actius, comoedus a Tiberio manumissus *Suet. Tib.* 47.
- 77 Actumerus (Catumerus *Tac. a.* 11, 17, *Ὀκρυμνίστος* Strabo) Chattorum princeps *Tac. a.* 11, 16. 17, *Strabo* 7, 292. *De nominis forma cf. Muellenhof Ztschr. f. deutsch. Alterth.* IX 223.
- 78 Q. ACVTIVS Q. F. (cum tribu num cognomen perierit incertum est) inter testes senatus consulti a. 729 = 25 *Sitzungsberichte Berl. Akad.* 1889 p. 966.
- 79 Q. ACVTIVS NERVA (Q. Aeutius in titulis *Braunb. inscript. Rhén.* 660, 662, 680, Aeutius Nerva *Plin.*). Consul designatus in senatu sententiam dixit a. 100 *Plin. ep.* 2, 12, 2; *legatum pr. pr. Germaniam inferiorem rexisse sequitur ex l.*
- 80 ACVTIA, P. Vitellii quondam uxor maiestatis damnata a. 37 *Tac. a.* 6, 47.
- 81 Adaeus, rhetor ex Asianis non proiecti nominis *Seneca contr.* 9, 1, 12, *sententiae eius apud Senecam in contror. passim.*
- 82 Addius *Vell.* 2, 102, 2 (**Ἀδδῖος* *Dio* 55, 10 a = *Zon.* 10, 36, *Dones Flor.* 2, 32) Parthus Artagerae praepositus C. Caesarem vulneravit.
- 83 Adgandestrius, Chattorum princeps *Tac. a.* 2, 88.
- 84 Adiatorix, Domnelei tetrachae Galatarum filius, post pugnam Actiacam in triumpho ductus et eum uno ex filiis occisus *Strabo* 12, 543; Dyteutas alter filius et tertius memorantur *ibid.* 12, 558.
— C. CLODIVS ADIVTOR.
- 85 Adminius, Cunobellini regis filius *Suet. Cal.* 44 = *Oros.* 7, 5, 5 (*nbi traditur* Minocynobelinum Britannorum regis filium).
- 86 Adventus, cui dedicavit C. Iulius Solinus collectanea *Sol. praef. saec. III vel IIII.*
— ANTISTIVS ADVENTVS.
— C.(?) ANTISTIVS ADVENTVS.
— Q. ANTISTIVS ADV[ENTVS].
— Q. ANTISTIVS ADVENTVS POSTVMVS AQUILINVS.
— L. ANTISTIVS BVRRVS ADVENTVS.
— OCLATINIVS ADVENTVS.

- 87 Advolans, gladiator *Martial. 5, 24, 6.*
 — ..VS C. IVLIVS ADVRIVS [PATE]RNVS.
- 88 C. AELIUS..... ὁ κράτιστος πραιβευτής [αὐτῶν καὶ ἀντιστρατήγος] καὶ λογιστὴς τῆς πατρίδος in *plebiscito Attico III 10 a. 209/210, legatus Augustorum pr. pr. ad corrigendum statum civitatum liberarum Aethiae fuisse videtur; at supplementa incerta sunt cf. Mommsen R. Str. II² 858 adn. 1.*
- 89 Aebutianus (Ebutianus *libri*), praefectus praetorio sub Commodo Cleandro auctore occisus (*ante a. 189*) *vit. Comm. 6, 12.*
 — T. Vennonius Aebutianus.
- 90 Aebutius, decurio bello Iudaico occisus *Ioseph. bell. 3, 7, 3; 4, 1, 5 vit. 24.*
- 91 Aebutius Liberalis, ad quem scripsit Seneca libros de beneficiis, *ubi nominatur 1, 1, 1; 2, 1, 1; 2, 6, 1; 2, 30, 1; 3, 1, 1; 3, 5, 1; 4, 1, 1; 4, 3, 1; 4, 31, 1; 5, 1, 3; 6, 1, 1; 6, 6, 1; 6, 12, 1; 6, 41, 1; 6, 42, 1; 7, 1, 1. Idem sine dubio Liberalis noster tristis incendio coloniae Lugdunensis patriae suae Seneca ep. 91, 1. 3. 13.*
- 92 M. AEDINIUS IVLIANVS *nom. in albo Canusino a. 223 IX 338 (1), epistula eius scripta paulo ante a. 238 ad Badium Cominianum in t. edito a Mommseno Berichte d. sächs. Gesellschaft 1852 p. 228 sqq. (2). Praenomen exhibet t. 1, Aedinius Iulianus t. 2, vir clarissimus a. 223 t. 1, legatus provinciae Lugdunensis, praefectus praetorio aliquot annis ante a. 238 t. 2.*
- 93 Aedemon, libertus Ptolemaeum regem ab imperatore Gaio occisum ulciscens in Mauretania sub Claudio rebellavit *Plin. n. h. 5, 11.*
- 94 AEDIA SERVILIA *memoratur in titulis libertorum servorumque urbano VI 353 (1) quem posuit libertus anno 51, Allifanis IX 2424 (2). 2363 (3). 2365 (4) cf. et 2344. 2370. Aedia Servilia t. 2 Servilia alibi, M. f. ex praenomine lib. t. 1, Servilia Avio[ai] t. 1 id est uxor M'. Acilii Aviola consulis a. 54.*
- 95 M. AEFVLAVS, proconsul (Asiae) sub Nerone *memoratur in t. Smyrnae CIG 3187.*
- 96 Aefulanus Mareellinus, ad quem scripsit Plinius *ep. 5, 16; 8, 23 (Aefulanus servavit cod. Asburnham. 5, 16).*
 — Vetulenus Aegialus.
- 97 Q. Aegrilius Plurianus, maritus Asiciae Frontinae *XI 1075 Parmensis mutilus; incertum qua necessitudine coniunctus fuerit cum Q. Egrilio Plariano.*
 — Stertinius Cocceia Bassula Veneria Aeliana Innior.
- 98 AELIANVS, clarissimus vir, legatus Augusti pr. pr. Pannoniae inferioris *III 3747 in miliario Pann. inf. Potest referri ad Flavium Aelianum aut, si fuerit in lapide [L]aelianus, ad M. Pontium Laelianum Larcium Sabinum.*
- 99 Aelianus facundus, amicus *Martialis memoratur Martial. 12, 24, 3; incertum est num idem nominetur ibd. 11, 40, 5.*

- 100 Aelianus cum (Sex. Iulio) Frontino consulari viro Formiis colloquio habito adductus ad scribendum de re militari Graecorum *ἱστορίαν τακτικὴν* imperatori Traiano dedicavit *Aelian. prooem. Cf. Kocchly-Ruestow Griech. Kriegsschr. II 199 sq.*
- Aelius Aelianus.
- P. AELIVS AELIANVS ARCHELAVS MARCVS.
- L. AELIVS PLAVTIVS LAMIA AELIANVS.
- Aemilius Aelianus.
- M. ANNAEVS SATVRNINVS CLODIANVS AELIANVS.
- Axius Aelianus.
- Q. Axius Aelianus.
- Casperius Aelianus.
- L. Casperius Aelianus.
- Claudius Aelianus.
- CELSVS AELIANVS.
- FLACC(VS) AELIANVS.
- FL(AVIVS) AELIANVS.
- C. IVLIVS FLACCVS AELIANVS.
- CN. PAPIRIVS AELIANVS.
- CN. PAPIRIVS AELIANVS AEMIL[IANVS] TVSCILLVS.
- PLAVTIVS [AELIVS? LA]MIA SILVANVS [AELIANVS].
- TI. PLAVTIVS SILVANVS AELIANVS.
- POMPEIVS AELIANVS.
- L. ROSCIVS AELIANVS MAECIVS CELER.
- L. ROSCIVS AELIANVS PACVLVS SALVIVS IVLIANVS.
- L. ROSCIVS PACVLVS PAPIRIVS AELIANVS.
- Q. VALENS AELIANVS.
- T. Vlpivs Aelianus Antoninus.
- C. VLPIVS AELIANVS SEVERVS.
- 101 Aelius ... pr(aeses) [provinciae Sardiniae] *Eph. ep. 8, 755 in fragmento miliarii Sardiniae.*
- 102 Aelius Achilles, rationalis Septimii Severi a. 193 *VI 1585 [a.] b.*
- 103 Aelius Aelianus, vir perfectissimus, praeses provinciae Mauretaniae Caesariensis ob prostratam gentem Bavarum Mesegneitsium praedasque omnes ac familias eorum abductas *dedicavit titulum Eph. ep. 7, 530 Mauret. Cacs.*
- 104 P. AELIVS AELIANVS ARCHELAVS MARCVS, P. l., originis clarissimae vir, patronus Volturmi *X 3725 Volturnensis fortasse saec. IIII.*
- 105 Aelius Aemilianus, praefectus classis Misenensis a. 247 *III dipl. mil. 53 = X 3335.*
- 106 P. Aelius Alcibiades, praepositus cubiculi sub Hadriano (*ἐπὶ κατῶνος*) *in titulis graecis Asianis Lebas-Waddington 1652 f. Bull. d. corr. hell. VII p. 269, CIG 2947. 2948.*

- 107 P. Ael(ius) Ammonius. *Titulus graecus ei positus a liberto Gordiani III, repertus in Moesia inferiore Archaeol. Epigraph. Mitth. a. Oestr. VIII p. 22 n. 61*. Praefectus cohortis Hispanorum, tribunus cohortis I Germanorum, praepositus vexillationibus in Armenia Cappadoceianis (ἡγησάμενον στρατιωτικῷ ἐν παρατάξει Ἀρμενιακῇ στρατιωτῶν ἐπαρχίας Καππαδοκίαν), praefectus alae I Gactulorum, praepositus vexillationibus in Moesia inf. (ἡγησάμενον στρατιωτικῷ τῆς ἐπαρχίας ταυτῆς), praefectus classis Fl(aviae) Moesiacaе Gordianae, procurator (τὸν χρέιστον ἐπίτροπον) Augusti (Moesiae inf.) *t. Potest idem esse Ammonius ad quem Gordianus rescripsit a. 240 cod. Iustinian. 6, 45, 2. — Verba ἡγησάμενον στρατιωτικῷ ad praefectum exercitus retulit Mommsen Eph. ep. 5 p. 578.*
- 108 T. Aelius Antipater, proc. Augg., Vmbrieia Bassa coniux *Orelli 1891 Scntinas.*
- 109 P. Aelius Apollonianus, primipilaris, maritus Tiberiao Iuliae Antoniae Letoidis, pater P. Aelii Iuliani *memoratur in titulis filii CIG 2792, 2793.*
- 110 L. AEL(IVS) APPAIENVS IVLIANVS, clarissimus puor *Bull. com. 1880 p. 138 n. 393 incertae aetatis; litteras saec. IV indicat qui edidit.*
- 111 T. AELIVS AVRELIVS, M. Aurelii Caesaris et Faustinae Aug. filius, imp. Antonini Aug. Pii [p. p.] nepos *VI 994 t. sepulchralis in mausoleo Hadriani filii Marci qui postea imperavit, defuncti vivo Pio.*
- 112 L. Aelius Aurelius Apolaustus Memphis. *Tituli: VI 10117 (1) urbanus, IX 344 (2) Canusinus, X 3716 (3) Campanus, XIV 4254 (4) Tiburtinus; ipse posuit Fundanum X 6219 (5), nominatur in fragmento Veientano XI 3822 (6).* Agrippus histrio, cui cognomentum erat Memphi, a Vero imperatore e Syria Romam abductus et Apolaustus nominatus *vit. Ver. 8*, L. Aurelius Apolaustus Momphius *t. 4*, Aurelius Apolaustus Memphis *t. 1*, L. Aurelius Apolaustus pantomimus Memfius *t. 5*, [L.] Aelius Aurelius Apolaustus *t. 2*, [L.] Aurelius Apolaustus *t. 3*, .. [Apolaus]ti Memphi . . . senioris *t. 6*, Apolaustus *Fronto ad Ver. 1, 2, vit. Comm. 7*. Augustorum libortus *t. 1. 4* (Aug. lib. *t. 2*), manunissus *ergo a Marco et Vero*; hieronica coronatus et ton diapandon Apollinis sacerdos solus vittatus, archiereus synhodi et Augustorum *t. 1*, pantomimus hieronica temporis sui primus, Augustalium quinquennalis (*Canusii*) *t. 2*; hieronica bis coronatus et diapanton, parasitus et sacerdos Apollinis, Augustalis Capuae maximus *t. 3*, pantomimus hieronica ter temporis sui primus vittatus Augg. sacerdos Apollinis, Herculaneus Augustalis (*Tibure*), ornamentis decurionatus honoratus (*Tibure*) *t. 4*. *Ut pantomimus celeberrimus memoratur a Frontone l. 1.; eundem intellegere videtur Athenaeus I 20 C ὁ σύμπαξ ὄψιος τῆς οἰκουμένης τὸν ἐπ' ἡμῶν φιλόσοφον ὀρχηστὴν Μέμφιν ἐκάλεισαν —*. Cleandro occiso (*a. 189*) cum aliis libertis aulicis interemptus *vit. Comm. 7*.

- M. AELIVS AVRELIVS CAESAR *vide* M. ANNIUS VERUS.
- L. AELIVS AVRELIVS COMMODVS *vide* L. CEIONIVS COMMODVS.
- IMP. CAESAR L. AELIVS AVRELIVS COMMODVS *vide* M. AVRELIVS COMMODVS ANTONINVS.
- 113 T. AELIVS AVRELIVS EPIANVS, T. f., legatus Aug. leg. X Geminae, curator viae Clodiae, legatus pr. pr. provinciae Africae [praetor].....
XIV 2164 t. mutilus Aricinus. Fortasse filius Epii Aug. lib. tabularii rationis hereditarium, cui positus est t. Albanus XIV 2262.
- 114 M. AELIVS AVRELIVS THEO. Tituli: XI 376 (1) Ariminensis, quem posuit ordo Ariminensium, III 89 = Lebas-Waddington n. 1950 (2) et 90 = 1949 (3) Bostrani, quorum priorem dedicavit in legatione Arabica optiones centuriones leg. III. Kur. Valerianae Gallianae (sic). Nomina plena exhibet t. 1, Aelius Aurelius Theo t. 2, 3; vir clarissimus t. 1. Decemvir stlitibus iudicandis, tribunus militum laticlavius leg. XI Claudiae, item tribunus militum laticlavius leg. XII Fulminatae, adlectus inter quaestorios, tribunus plebis, praetor, iuridicus de infinito per Flaminiam et Vmbriam Picenum t. 1, legatus Augustorum (= Valeriani et Gallieni v. supra) pr. pr. t. 2, 3 praeses provinciae Arabiae t. 3, consul designatus t. 2. — Sodalis Hadrianalis, patronus Ariminensium t. 1.
- 115 AELIVS BASSIANVS, proconsul Africae, quando Clodius Albinus natus est, id est sub Pio vit. Clod. Alb. 4 in epistula inepte ficta.
- 116 AELIVS BASSVS, legatus Pannoniae sub initium belli Marcomanici paulo ante a. 161 Petrus Patric. fr. 6 (ex Cassio Dione).
- 117 P. AELIVS BRVT[IVS] LVCIANVS, proconsul [Pamphyliae] Lye[iae]... honoratus t. graeco Adaliae Pamphyliar Bull. de corr. hell. IX p. 436.
— L. AELIVS CAESAR *vide* L. CEIONIVS COMMODVS.
- 118 SEX. AELIVS CATVS, consul a. 4 p. C. cum C. Sentio Saturnino. In consulatu: Sex. Aelius Q. f. L. n. Catus f. Cap. Sex. Aelius f. min. XII X 393, Aelius Catus Velleius II 103. Σέξτος Αἰλιὸς (sic) Κ. υἱὸς Κάτος Dio ind. I. 55. — Αἴλιος Κάτος Strabo. — Q. f. L. n.; consul (v. supra) legem tulit cum collega de manumissionibus Aeliam Sentiam, quae citatur apud Gaium passim, Vipian. reg. I, 11-15; 7, 4, Dosith. 16, Collat. 16, 2, 5. Quinquaginta milia Getarum e regione transdanuviana in Thraciam traduxit Strabo 7, 303.
- 119 AELIVS CELSVS, senator a Septimio Severo sine causae dictione occisus vit. Sev. 13, 2 cf. 12, 9.
- 120 AELIVS CESETTIANVS, praefectus urbi a. 275 vit. Taciti 7, 2.
- 121 (AELIVS) COERANVS Plautiano occiso (a. 203) propter amicitiam eius a Severo ad septem annos relegatus, dein revocatus (circa a. 210) et in senatum adlectus, primus ex Aegyptiis consul factus est nullo honore antea functus Dio 76, 5. Consul suffectus anno iacerto sub Caracalla.
- 122 P. AELIVS COERANVS. Titulus XIV 3586 (1) Tiburtinus, quem posue-

- runt* decuriones Tiburtes, memoratur in actis Arvalium a. 213 (2) et a. 214 (3). P. Aelius Coceranus t. 1. 2 iunior additur t. 3 VI 2103 b 9, Quaestor, tribunus plebis candidatus, praetor urbanus, iuridicus per Flaminiam et Vmbriam, legatus leg. VIII Augustae, proconsul provinciae Macedoniae, consul (suff. a. incerto saec. III incuntis) t. 1. — Curator civitatum Antiatium et Aquinatium, IIIIvir iure dicundo (Tibure), patronus et flamen dialis Tibure t. 1. Frater Arvalis t. 1 fuit in collegio a. 213 et 214 acta Arv. Filius videtur Cocerani qui praecedit.
- 123 Ael(jus) Constans, procurator Commodi intra a. 185/192 Daciae Porolissensis ut videtur, memoratur in t. Napocensi III 865 ob honorem decurionatus (scl. Napocensis) posito imperatori.
- 124 Aelius Corduenus nominatur in epistula fictu Commodi vit. Pescenn. Nigr. 4, 4.
- 125 P. Aelius Da.... [proc.] rationis.... [heredita]tium sub Marco et Vero ut videtur VI 3757.
- 126 AELIUS DECIUS TRICCIANVS, Miliarii Pannoniae inferioris III S. 10618. 10629. 10635. 10644. 10647, ubi et Maerini Dadiumenianique nomina et Aelii Tricciiani crasa sunt, nomen gentilicium legi potuit in solo 10644. Δέκιος Τρικκιανός Dio 78, 13, 3 Τρικκιανός Dio alibi, Recianus vit. Carne.
- Olim miles in exercitu Pannonico et ianitor legati Dio 78, 13. Caracallam in Asiam comitatur praefectus legionis II Parthicae vit. Carac. 6, 7 = ἀρχὸν τοῦ Ἀλβανίου στρατοπέδου Dio 78, 13 cf. 79, 4. Conscius caedis Caracallae vit. Carac. l. 1. Mansit praefectus legionis II Parthicae aliquantum sub Maerino Dio 79, 4; deinde a Maerino in Pannoniam missus Dio 78, 13 rexit Pannoniam inferiorem a. 217 legatus Augg. pr. pr. tituli; postea ab eodem dimissus in Bithynia versatur vit. 79, 4; occisus ab Elagabalo ibid.
- 127 T. Aelius Decrianus, procurator Aug. Mauretaniae Caesariensis nominatur in miliariis Mauretaniae Caesariensis sub Alexandro positis VIII 10432. 10436. 10461-10463. 10465. 10468. 10469. Eph. ep. 7, 677.
- 128 AEL(IVS) DIODOTVS, clarissimus vir III 3571 Aquincensis.
- 129 AELIVS DIODOTVS, praetor (tutclarius) sub Severo et Caracalla Fragm. Votic. 159. 206 (?). 211. 215. 246.
- 130 [AELIVS?] [DIO]NYSIVS, legatus Aug. pr. pr. (Raetiae) III 5874 Raeticus. In t. mutilo de nominibus imperatoris nihil superest nisi [Au]REL abrasis reliquis.
- 131 P. Aelius Dionysius signo Palladius, perfectissimus vir, rationalis, pater Vottoriae Sabinillae virginis Vestalis VI 1587.
- 132 Aelius Festus Aphthonius, vir perfectissimus, scripsit de metris: Aelii Posti Aphthonii v. p. de metris omnibus explicat l. IIII in subscriptione l. IIII Marii Victorini, qui Aphthonium epitomavit Gramm. Lat. VI 173, 32.
- 133 Aelius Florianus, vir perfectissimus, praefectus vigilum intra annos 226/244 VI 266.

- 134 AELIVS GALLVS. Pomponio Secundo obieciabatur Aelii Galli amicitia, qui punito Seiano in hortos Pomponii quasi fidiissimum ad subsidium perfuisset Tac. a. 5, 8. Recte inde collatis ibd. 4, 3 et 5, 9 collegit Borghesi Gallum Seiani filium natu maximum fuisse, post necem patris et ipsum interemptum. Iussu Tiberii Lentulo Gaetulico gener destinatus fuerat ibd. 6, 30; a Tiberio sacerdotio ornatus Dio 58, 7 (utroque loco nominibus omissis).
- 135 C.(?) Aelius Gallus. Praenomen exhibet t. CIA III 577, si quidem ad hunc referendus sit. Ex equestri ordine Plin. n. h. 6, 160, praefectus Aegypti Strabo 2, 118; 17, 806 anno fere 727 = 27 nuncupatus expeditionem suscepit in Arabiam quae appellatur eudaemon anno 729—730 = 25—24 Strabo 16, 780—782; 17, 819—820, Plin. l. 1, Dio 53, 29 (Zonar. 10, 32), Ioseph. ant. 15, 9, 3, Galen. XIV 189. 203 cf. Mon. Aneyr. 5, 18. — Amicus Strabonis 2, 118; 17, 806. Filium L. Scii Strabonis adoptasse videtur, qui post adoptionem L. Aelius Seianus dictus est. — Medicamenta eius Galen. XII 625. 738. 784; XIII 28. 29. 77. 138. 202. 310. 472. 550. 556. 838. 885?; XIV 114. 158. 159. 161. 170. 189. 203. 730.
- 136 P. AELIVS GEMEL[IVS], vir clarissimus III 1006 Apulensis.
- 137 *AELIVS GORDIANVS, Gordiani imperatoris filius (?imperatoris ipsa res viri corrupte libri, imperatoris parens Mommsen), vir scientia iuris insignis, fuit in consilio Alexandri imperatoris vit. Alex. 68, 1. Auctor vitae et ipse vel in nomine vel in homine errorem admisit.
- 138 AELIVS GRACILIS, legatus Belgicae a. 58 Tac. a. 13, 53.
— C. Pompeius Homullus Aelius Gracilis Cassianus Longinus.
- 139 Aelius Hadrianus, patruus magnus Hadriani imperatoris vit. Hadr. 1, 2.
- 140 P. AELIVS HADRIANVS = IMP. CAESAR TRAIANVS HADRIANVS AVG. Titulus ei publice positus a. 112 ab Atheniensibus archonti III 550. P. f., tribu Sergia t. filius scilicet P. Aelii Hadriani Afri Italicensis et Domitiae Paulinae Gaditanac vit. Hadr. 1, 2. Natus est d. 24 m. Ian. a. 75 vit. 1, 3 Italicae Appian. Iber. 38, Gell. 16, 13, 4, Entrop. 8, 6, 1 inde Hieronym. chron. 2133 (male Romae vit. 1, 3, at cf. 2, 1; 19, 1). Decimo aetatis anno patre orbatus Vlpium Traianum praetorium tunc consobrinum suum (cf. in patre) et Caelium Attianum equitem Romanum tutores habuit vit. 1, 4. Romae, ut videtur, studiis litterarum imbutus quinto decimo anno ad patriam rediit, unde paulo post a Traiano abductus ad rem publicam accessit vit. 1, 5 seq. Decemvir stlitibus iudicandis t. vit. 2, 1, sevir turmae eq. R., praefectus feriarum Latinarum t. circa a. 92/93. Inde tribunus leg. II Adiutricis p. f. vit. 1, 2 t.; post hoc in inferiorem Moesiam translatus extremis iam Domitiani temporibus (a. 95/96) vit. 2, 3 tribunus leg. V Maedonicae t. Traiano a Nerva adoptato (m. Octobri a. 97) ad gratulationem exercitus ad Traianum (legatum tunc Germaniae superioris) in Germaniam superiorem translatus est vit. 2, 5 ibique fuit tribunus

leg. XXII primigeniae p. f. t. cf. vit. 2, 6. Quaestor imperatoris Traiani a. 101 vit. 3, 1 t. et comes expeditionis Daciae vit. 3, 2 t., donis militaribus ab eo donatus bis t. Post quaesturam ab actis senatus vit. 3, 2, tribunus plebis a. 105 vit. 3, 4 t. Secunda expeditione Dacia Traianus eum primae legioni Minerviae praeposuit acumque duxit vit. 3, 6 = legatus leg. I Minerviae p. f. t., eodemque tempore praetor t. (aliter vit. 3, 8 cf. adn.) anno ut videtur 106. Postea legatus Augusti pr. pr. Pannoniae inferioris a. 107/108 vit. 3, 9 t. Ob res bene gestas consulatum accepit vit. 3, 10; consul t. suffectus d. 22 m. Iun. a. 108 VI 2016 = XIV 2242. Anno 112, ubi titulus positus videtur, fuit VIIvir epulonum, sodalis Augustalis t., archon Athenis t. Phleg. fr. 54 M., vit. 19, 1, Dio 69, 16, 1. Plotinae studio legatus expeditionis Parthicae tempore (a. 114 seq.) destinatus est vit. 4, 1. Legatus Syriae a. 117 vit. 4, 6, Dio 68, 33, 1; 69, 1, 2 V id. Aug. litteras adoptionis accepit, quando et natalem adoptionis celebrari iussit; tertium iduum earundem (= d. 11 m. Aug.), quando et natalem imperii statuit celebrandum, excessus ei Traiani nuntiatus est vit. 4, 7. Adoptionem a Plotina fictam multi putarunt vit. 4, 10, Dio 69, 1, Vict. Caes. 13, 12; recte ut videtur, quamquam Hadrianus, ut vivo Traiano se participem imperii fuisse probaret, nummum cudi iussit Eckhel VI 473 = Cohen II 246, 5 in parte adversa exhibentem Hadriano Traiano Caesari, in adversa Imp. Caes. Ner. Traian. Optim. Aug. Germ. Dac. (cf. Mommsen StR. II³ 1154, 5). Consul II a. 118, consul III a. 119. Mortuus est apud Baias d. 10 m. Iul. a. 138 vit. 19, 6, Dio 69, 23, 1. Vxor Vibia Sabina, liberi adoptivi L. Ceionius Commodus, qui post adoptionem L. Aelius Caesar, T. Aurelius Fulvus Boionius Arrius Antoninus, qui post adoptionem Imp. T. Aelius Caesar Antoninus nominatus est.

Praetorem Hadrianum absentem inisse, cum legioni primae praesens bello Dacico secundo, docet titulus; in praetura Romam rediisse biographus, cum scribat 3,8 sestertium vices ad ludos edendos a Traiano accepisse. Praetor factus est sub Surano (immo Sura) et Serviano iterum eos. — a. 102 biographus l. l. aperte errans. Confudisse autem cum consulibus a. 102 cum consulibus a. 107 (Sura III et Senecione II) ne ponamus, adversantur legatio Pannonica et consulatus propter res in Pannonia gestas Hadriano a. 108 datus.

- 141 P. AELIVS HADRIANVS AFER. Praenomen cum tribu innotuit ex titulo filii III 550, Aelius Hadrianus cognomento Afer vit. Hadr. 1, 2, Hadrianus Afer Dio, Aelius Hadrianus (Vict.) epit. — Italica oriundus vit. Hadr., unde tribu Sergia; praetorius Dio 69, 3, 1 (Zonar. 11, 23); mortuus, cum filius decimum annum ageret = intra d. 24 m. Ian. a. 85 et d. 24 m. Ian. a. 86 vit. Hadr. 1, 4. Vxor Domitia Paulina, liberi P. Aelius Hadrianus qui imperavit, et Domitia Paulina vit. l. l. — Qua necessitudine coniunctus fuerit cum Traiano imperatore, parum liquet in dissensu auctorum: consobrinus Traiani vit. Hadr. 1, 2 (omnino

- hond accurate ibid. 1, 4 dicitur* Traianus consobrinus Hadriani filii qui imperavit) *Epitom. 14, 1; contra* Hadrianus imperator dicitur filius consobrinae Traiani *Eutrap. 8, 6, 1 (inde Hieronym. ad a. Abr. 2133).*
- IMPERATOR CAESAR T. AELIVS HADRIANVS ANTONINVS AVGVS TVS PIVS = T. Aurelius Fulvus Boionius Arrius Antoninus.
- 142 P. AELIVS HILARIANVS, consularis (ἱππαρχός), pater P. Aelii Apolloniani, avus P. Aelii Hilariani memoratur in titulis nepotis cognominis n. 143.
- 143 P. Aelius Hilarianus, equestris ordinis (ἱππαρχός), T. Aelii Apolloniani et Tiberiae Iuliae Antoniae Letoidis filius, P. Aelii Hilariani consularis nepos honoratus titulis graecis CIG 2792. 2793 = Waddington 1617. 595 *Aphrodisiade repertis.*
- 144 Ael(ius) Ianuarius, procurator hereditatium, procurator Chosdroenes, procurator Syriae Coeles, procurator vectigalium Illyricorum procurator Hispaniae citerioris Tarraconensis, praeses provinciae Tingitanae, praeses provinciae Mauretaniae [Caesar] II 4135 *t. Tarraconensis, ubi nomen gentilicium nun recte traditum sit dubitari potest.*
- 145 AELIVS (?) IVLIANVS, [A]l[.] traditur in t. male descripto CIG 4618 *Add. p. 1182 cf. Lebas-Wadd. 2316 a, decemvir stlitibus iudicandis ut videtur ex Waddingtonii coniectura probabili, tribunus legionis XIII Geminae.*
- 146 Aelius Iulianus, praefectus vigilum sub Commodus ut videtur, certe ante a. 191 VI 414b.
- 147 Aelius Iulius Proculus? Eubulianus, ὑπαρχικὸν καὶ συναρχικὸν σοφιστῆς, maritus Aeliae Flaviae Egnat[iae] Capitolinae t. Ngsar in Curia repertus *Athenische Mittheilungen 1893 p. 334.*
- 148 Aelius Iunius Cordus (Aelius Cordus vit. Maximin. 12, 7, Clod. Alb. 5, 10 ubi Helius libri; veterum Iunius Cordus vel Cordus) scripsit vitas eorum imperatorum, quos obscuriores videlut, adserens se minima quaeque persecutorum vit. Opell. Macr. 1 (cf. Clod. 5, Maximin. 27, Max. et Balb. 4); imperatoribus Philippis superstes fuit vit. Gord. 33. Citatur in vitis quae Iulii Capitolini dicuntur. Clodii Albini, Opellii Macrini, Maximinorum, Gordianorum, Maximini et Balbini; fragmenta collegit Pter Hist. R. Fr. p. 344 sqq.
- 149 L. AELIVS LAMIA, consul a. 3 p. C. cum M. Servilio Noutiano. In consulatu: L. Aelius L. f. L. n. Lamia f. Cap., L. Aelius L. f. Lamia Dio ind. 1. 55, L. Aelius Lamia X 892, L. Aelius Eph. ep. 8, 316, L. Lamia fast. min. XII = XIV 2801, Valer. Maxim. 1, 8, 11. Lamia alibi. Apud scriptores: Aelius Lamia Tacit., L. Lamia Dio, Aelius Lamia restituit Ruhnken Vell. Pat. 2, 116, 3 (etiam traditur) cf. Borghesi opp. IV 455 seq.
- L. f. L. n. supra, filius scilicet L. Lamiar viri praetorii, unici Cicconis, nepos ut videtur L. Lamiar propter deformitatem a Crasso

- oratore irrisi *Cic. de orat.* 2, 268, frater Q. Aelii Lamiae. Consul a. 3 p. C. *supra*; vir antiquissimi moris et priscam gravitatem semper humanitate temperans in Germania Illyricoque et mox in Africa splendidissimis functus ministeriis non merito, sed materia adipiscendi triumphalia defectus est *Velleius l. l. in expositione belli Pannonici et Delmatici*, unde videtur legatus Tiberii fuisse a. 4—6. Proconsul Africae sub initium belli contra Tacfarinatem gesti a. 15/16 *Tac. a. 4, 13*. Legatus Syriae nuncupatus (circa a. 20 cf. *Borghesi V 90*) a Tiberio in urbe retentus; praefectus urbi a. 32 mortuus est a. 33 exeunte *Tac. a. 6, 27, Dio 58, 19*. — Amicus Horatii, qui ad eum scripsit *carm.* 1, 26 et 3, 17, memorat eum unicum (Pomponii) Numidae curm. 1, 36, 7, lugentem mortem fratris *cp.* 1, 14, 6. Idem intellegendus videtur L. Lamia *Seneca contr.* 7, 6, 21; incertum est ad quem pertineat oratio Asinii Pollionis pro Lamia *id. suas.* 6, 15.
- 150 L. (AELIVS) LAMIA. L. Lamiae servus *VI 16553*.
- 151 [L.?] AEL[IVS] [LAMIA?], frater Arvalis nominatur in *actis a. incerti Claudii VI 2034*; supplementa plane incerta sunt.
- 152 Q. AELIVS LAMIA. Nummi aenei cusi sub Augusto intra annos fere 739—749 = 15—5 a. C. (cf. *Mommsen Münzresen p. 740*) Cohen *méd. imper.* 1re 338—340 (1), 341 (2), 342 (3). Nomina plena exhibent n. 2, 3. Lamia n. 1. L. f. n. 2, filius scilicet L. Aelii Lamiae viri praetorii, frater L. Aelii Lamiae cos. a. 3 p. C. Illvir auro argento aere flando feriundo sub Augusto Silio et Annio collegis nummi. Lamiae fratrem nacerentis, rapto de fratre dolentis meminit *Horatius cp.* 1, 14, 6 *seq.*, scilicet *Lucii de morte Quinti*.
- 153 T. Aelius Leo, procurator Augustorum t. *Espérandieu inscript. de Leetoure n. 31*.
— P. Sem(pronius) Ael(ius) Lycinus.
- 154 [Aelius?] Mall[ianus] procurator Aug. (Alpium Graiarum et Poeninarum) *XII 102 t. Arimensis*. Aelius dubitanter supplere *Hirschfeld collato t. sepulchrali Arimensi ibd. 120 Q. Ael. Malliani*.
- 155 AELIVS MARCIANVS, proconsul Baeticae sub Pio *Digest.* 1, 6, 2 = *Institut.* 1, 8, 2 = *Collat.* 3, 3, 1 (ubi *Aurelius traditur*).
- 156 Aelius Marcianus *Institut.* 4, 3, 1, Marcianus ceterum. *Iuris consultus scripsit post Antoninum Severi filium institutionum l. XVI, regularum l. V, de appellationibus l. II, publicorum indiciorum l. II, libros singulares de delatoribus, ad formulam hypothecariam, ad SC. Turpillianum ind. Flor. Citantur praeterea notae ad libros Papiniani de adulteriis. Fragmenta collegit Lenel Palingenesia I 639 seq. — Marciani in cod. Inst. 2, 13, 6; 4, 21, 4; 7, 21, 4; 10, 58 memorati diversi sunt.*
- 157 P. Aelius Marcianus, P. f., tribu Pal., praepositus classis Syriae et Augustae, praefectus classis Moesiaticae *VIII 9358*.
- 158 (AELIVS) MARVLLINVS (Maryllinus *libri*), qui primus in sua familia senator fuit, atavus Hadriani imperatoris *vit. Hadr.* 1, 2.

- 159 Aelius Maurus (Helius *libri*), Phlegontis Hadriani libertus *citur de filiis Septimii Severi vit. Sev. 20.*
- 160 Aelius Melinus, grammaticus, aequalis Gellii praeter alia quae scripsit complura, librum composuit de loquendi proprietate *Gellius 18, 6. Ad eum pertinere videntur quae ex Melisso afferunt Charisius Grammat. lat. 1, 101, Pompeius ibid. 5, 287, auctor de dub. non. 5, 575.*
- 161 T. AELIVS NAEVIVS ANTONIVS SEVERVS. *Tituli: VI 1332 (1), alter graecus et ipse urbanus IGI 1071 (2). Nomina plena exhibent t. 1. 2. T. f., tribu Pal. t. 1, clarissimus vir, sevir equitum Rom. turmae secundae, Ilvir capitalis, praefectus feriarum Latinarum, tribunus laticlavus leg. XVI Flaviae piaae fidelis, quaestor t. 1, consularis t. 2 eos. suff. a. incerto, sodalis Hadrianalis t. 1.*
- 162 T.(?) AELIVS ONERATIVS, legatus Thraciae sub Severo in *nummis Pontalior Sestini Mus. Hedeberian. I 62, 19, Class. general. p. 31 (ubi 'Ονερατίου), idem videtur K. At. 'Οναρ. in nummo Philippopolitano Catal. mus. Britann. p. 237, 27a; male Νερίου Mionnet S. II 376. 1025. 1026. 1027, III 376, 1028.*
- 163 Ael(ius) Paternianus, vir egregius, praefectus leg. II Adiutricis a(gens) v(ices) l(egati) (Pannoniae inferioris) a. 284 *III 3469 t. Aquincensis.*
- 164 P. Aelius Peregrinus, (P. Aelii) Rasparagani regis Sarmatarum filius, maritus Attiae Procellae *V 33 t. Polensis.*
- 165 P. Aelius Peregrinus Rogatus. *Tituli VIII 9359 (1), 9360 (2) integri; nominatur in mutilis VIII 8485 (3), 8991 (4), 9030 (?) (5), 9320 (6), 9361 (7), 10979 (8) omnino Mauretaniae Caesariensis. Nomina plena exhibet t. 1, P. Aelius Peregrinus t. 2. 1. 8, frustulae supersunt in ceteris. P. f., tribu Papiria t. 1. Vir egregius t. 4 perfectissimus t. 2, procurator Auggg. = Severi Antonini Getae a. 209/211 t. 4 (proe. Augg. traditur t. 3, in t. 2 altera et tertia G. erusae videntur, . . tio Peregrino procurator . . . est in t. 5 certae lectionis, ubi indicatur a. 201); praeses provinciae Mauretaniae Caesariensis t. 1. 2, a cognitionibus Aug. . . t. 2.*
— (P. Aelius) Phlegon.
- 166 L. AELIVS PLATIVS LAMIA AELIANVS, consul suffectus idib. Iun. a. 80. *In conspectu: L. Aelius Plautius Lamia VI 2059, L. Lamia Plautius Aelianus III dipl. mil. Ceterum Aelius Lamia Suet. Αουλίος Λαμίων Αἰμιλίανος falso Dio. Maritus Domitiae Longinae, quam Domitianus a. 70 in matrimonium abduxit Suet. Domit. 1, Dio 66, 3, 4, postea a Domitiano imperatore occisus Suet. Domit. 10 cf. Iuvenal. 4, 154. — Videtur parvula quodam coniunctus esse cum Ti. Plautio Silvano Adriano eos. II a. 74 cf. Dessau ad XIV 3608.*
— PLATIVS [AELIVS? LA]MIA SILVANVS [AELIANVS] vide Plautius.
— CL(AVDIVS) AELIVS POLLIO.
- 167 Aelius Priscus, furiosus matrem occidit sub Marco et Commodio imperatoribus *Digest. 1, 18, 14.*

— Aelius Pylades.

168 P. Aelius Rasparaganus, rex Roxolanorum *V 32 Polensis*, Rasparaganus rex Sarmatarum *in t. filii P. Aelii Peregrini V 33*. Hadrianus cum rege Roxolanorum, qui de imminutis stipendiis querebatur, cognito negotio pacem composuit *sub initium imperii vit. Hadr. 6; postea Polae eum exulasse vel detentum fuisse docent tituli*.

168a T. Aelius Restitutus, Augg. libertus (*a. 161/168*) procurator Syriae Palaestinae *VI 8568*.

169 AELIVS ROMANVS, curator aedium sacrarum] et operum locorum] [publicorum] *in t. urbano dedicato ut videtur a. 210 Bull. comun. 1880 p. 80*.

— M. Messius Rusticus Aemilius Verus Aelius Romulus Priscianus Titus(?) Proculus.

170 Aelius Rufus Ianuarius, vir egregius, ad fisci advocaciones ter numero promotus Thevestinam Hadrumentinam Thamugadensem, ad annonam perpetuo, a militibus; flamen perpetuus, duumviralicius (Lambaesi) *VIII 2757 Lambaesitanus. Post duumviralicius in lapide extant litterae DORP lectionis certae incertae explicationis*.

171 Aelius Sabinus, rerum scriptor de Maximo Maximini imperatoris filio citatur *vit. Max. 32, 1*.

172 AELIVS SAOTERVS nominatur in viris clarissimis, qui in albo sacerdotum domus Aug(ustae) Palat(inae) ante sodales ut patroni perscripti sunt *VI 2010, Borghesi opp. III 23 hunc esse Saoterum Nicomediensem coniecit, cubicularium Comuodi, qui ab eo in deliciis habitus postea (a. 184) a Cleandro occisus est Dio 72, 12, vit. Comm. 3, 6; 4, 5*.

173 Aelius Saturninus propter carmina famosa in Tiberium composita damnatus et occisus a. 23 *Dio 57, 22*.

174 AELIVS SCORPIANVS, consul III non. Febr. a. 276 *vit. Prob. 11 in actis senatus fictis*.

175 P. AELIVS SECVNDIVS, frater Arvalis a. 219. 221. 224. 234 *acta Arr.*

176 L. AELIVS SEIANVS. Nummi Bilbilitani *Eckhel VI p. 196, Cohen I² p. 198, 97 in parte aversa exhibentes* Mun. Augusta Bilbilis Ti. Caesare V L. Aelio Seiano cos.; nominatur *in t. servi VI 6039 (1), liberti VI 10769 (2), Seianus sceleratus in t. post damnationemposito VI 10213 (3); intellegitur Seianus in t. Interamniae XI 4770 anno 32 dedicato providentiae Ti. Caesaris Aug. — sublatohoste perniciosissimo p. R. —*

L. Aelius Seianus nominatur *t. 1, 2, Dio 57, 19, 5, ceterum dicitur Aelius Seianus sive plerumque Seianus. — Genitus Volsinii Tac. a. 4, 1; 6, 8, patre Seio Strabone equite Romano Tac. a. 1, 24; 4, 1, Dio 57, 19, 5, Vell. 2, 127, 3, matre gentis clarissimae Vell., sorore Iunii Blaesii Tac. a. 3, 35. 72; 4, 26. Adoptatum fuisse ab Aelio Gallo ex nomine filii veri simile videtur. Prima iuventa C. Caesarem Augusti nepotem in orientem sectatus est Tac. a. 4, 1, non sine rumore M. Gavio Apicio stuprum veno dedisse Tac. l. l., Dio 57, 19, 5. A Tiberio anno 14*

p. C. praefectus praetorio collega Straboni patri datus *Tac. a. 1, 24, Dio 57, 19, 6* et comes Drusi in Pannoniam missus *Tac. l. l. Patre in Aegyptum misso solus praetorianos rexit Dio 57, 19, 6*, intendique vin praefecturae modicae antea dispersas cohortes in una castra conduendo *Dio l. l., Tac. a. 4, 2, Suet. Tib. 37*. Anno 20 a Tiberio ornamentis praetorii honoratus *Dio 57, 19, 7* et Druso Claudii filio socer destinatus *Tac. a. 3, 29, Suet. Claud. 27, Dio 58, 11, 5*. Apicata uxore pulsa Liviam Drusi in adulterium pellexit et Drusum veneno interemit anno 23 *Tac. a. 4, 3, 7-11, Suet. Tib. 62, Dio 57, 22*. Anno 25 matrimonium Liviae a Tiberio frustra petiit *Tac. a. 4, 39-40* auctorque fuit Tiberio, ut urbe excederet *ibid. c. 41. 56-59*. Aucta inde potentia et adulatio omnium ordinum *Tac. a. 4, 68, 74, Dio 57, 21; 58, 2, 5*. Germanici uxori stirpique semper infestus *Tac. a. 4, 12, 15, 17, 18, 19, 54, 59, 60, 67*. Agrippinam Neronem Drusumque pervertit anno 29 *Tac. a. 5, 3; 6, 23, 25, Suet. Tib. 54, 55, 61*. Iuliam Drusi filiam ei a Tiberio in matrimonium datam esse tradit *Zonar. 11, 2, rectius spe affinitatis ac tribuniciae potestatis deceptum dicit Suet. Tib. 65 (cf. τῆς μελλονόμπτου Dio 58, 7, 5), neque adversatur Tac. a. 5, 6; 6, 8*. Consul anni 31 cum Tiberio V *mm.*, l. 3, *Tac. a. 6, 8, Suet. Tib. 65, Dio 58, 4, 3; sacerdotiis ornatus potestatem proconsularem accepit Dio 58, 7, 4, 5*. Tiberium Seianumque consules in quinque annos designavit senatus *Dio 58, 4, 4 (quod senatus consultum quamquam a Diocle post consulatum anni 31 memoratum fortasse pertinet ad a. 30)*. Coniuratione quam contra Tiberium inierat ab Antonia detecta iussu imperatoris opera Sertorii Maconis d. 18 mens. Octobr. a. 31 in carcerem ductus et occisus, damnata memoria bonis publicatis *Tac. a. 5, 6-8; 6, 2-4, 19, 23, 25, 48, Suet. Tib. 48, 65, Dio 58, 4-19, Zonar. 11, 2, Ioann. Antioch. p. 570 M., Ioseph. ant. 18, 6, 6; 18, 7, 2, Senec. dial. 9, 11, 11, Plut. Morat. p. 96 C, Oros. 7, 4, Iuvenal. 10, 62-113*. Die qui fuit XV k. Novembr. (utpote die damnationis Sciani) Tiberio l. *Creticus dedicatus est Eph. ep. 7 p. 424 u. 2 = III 8, Add. 12036*.

Cn. Piso ab eo per vana promissa elusus *Tac. a. 3, 16; Curtius Atticus ab eo oppressus ibid. 6, 10; Attalus Stoicus ab eo circumscriptus Senec. suas. 2, 12; Crenutium Cordum Satrio Secundo congiarium dedit Senec. dial. 6, 22, 4; inimicus Iudaeorum Philo leg. p. 551. 569 in Flacc. p. 517 (inde Euseb. hist. eccl. 2, 6, chronic. 2050, Hieronymus, 2050, inde Oros. 7, 4)*. — Nominatur *Tac. a. 13, 45, Suet. Claud. 6, Vitell. 2, Dio 59, 16; 66, 14, Seneca dial. 6, 15, 3, nat. quaest. 1, 1, 3, ep. 55, 3, Plin. n. h. 7, 129; 8, 197, Phaedr. 3, 1, 41, nomine omisso in mortuum invehitur Valer. Max. 9, 11, 4*.

Tres eius liberi *Tac. a. 4, 3*; Aelius Gallus; alter filius filiaque post necem patris interfecti *Tac. a. 5, 9, Suet. Tib. 61*.

177 L. (AELIVS) SEIANVS dicitur vulgo in editionibus praetorinus *Dio 58, 19, 1, qui re vera est L. (Apronius) Caesianus, ubi vide*.

- 178 P. AEL(IVS) SEMPRONIUS METROPHANES, senator *honoratus t. gr.*
Ancyrano Perrot Exploration n. 131.
— L. Aelius Septimius Abgarus *vide* Abgarus.
- 179 Aelius Serenianus in consilio Alexandri Severi imperatoris fuit *rit.*
Alex. 68, 1.
- 180 P. AELIVS SEVERIANVS MAXIMVS, *titulus Bostronus III 91 (1), nom.*
in t. filii Thracico Archäol. Epigr. Mittheil. aus Oestr. VIII (1884)
p. 217 n. 43 (2). — *Plena nomina exhibent t. 1, 2.* Severianus *ceterum.*
Legatus Aug. pr. pr. (Arabiae), consul designatus *t. 1* consul *suf-*
fectus sub finem imperii Pii; legatus Cappadociae a. 161 a Parthis
apud Elegiam victus et occisus *Dio 71, 2, Fronto princ. p. 209 N,*
Lucian. quom. hist. 21, 25, 26, Alex. 27.
- 181 P. AEL(IVS) SEVERIANVS MAXIMVS patris cognominis f., *honoratus*
t. Thracico cf. patrem.
- 182 P. Aelius Severinus, vir egregius, praeses (Alpium maritimarum)
V 7880.
- 183 Aelius Spectatus, vir egregius, subpraefectus vigillum a. 239 pr. non.
Febr., *Eph. ep. 7, 1210.*
- 184 Q. AELIVS TVBERO, consul a. 743 = 11 a. C. cum Paulo Fabio
Maximo. *In consulatu:* Q. Aelius Q. f. Tubero *Dio ind. l. 54,*
Q. Aelius Tubero Frontin. de ag. passim; Q. Aelius *I p. 210 = X*
1935, I 799, Dio 54, 32, Obsq. 72; Q. Tubero *Mon. Anc. pr. 3, 13,*
Plin. n. h. 8, 65; Aelius Tubero *I 800, IX 5289, Tubero alibi.* Quinti
filius *Dio l. l., filius certe Q. Aelii Tuberonis iuris consulti et scriptoris*
rerum. Vtrum ad patrem an ad hunc scripserit Dionysius πρὸς τοῦ
Θουκυλίδου χαρακτήρος (ubi Q. Tubero appellatur l. 55 cf. ad Amaeum
1, 1) non magis diiudicari potest quam uter Q. Tubero XVvir sacris
faciundis a. 737 act. saec. intellegendus sit.
- 185 P. Aelius Valens, procurator et praefectus provinciae Sardiniae
a. 248 *in miliaris Sardiniae Eph. ep. 8, 739, 743, 772.*
- 186 M. Aelius Vitalis, vir perfectissimus, praeses provinciae Sardiniae
sub Caro X 8013, sub Carino *Eph. ep. 8 757 miliar. Sard.*
- 187 AELIVS VLPIANVS, legatus provinciae alicuius sub Caracalla *Cod.*
Iust. 9, 51, 1.
- 188 AELIVS XIPHIIDIVS, praefectus aerarii sub Valeriano *rit. Aurel. 12*
in epistula ficta.
- 189 Aelia βασίλισσα, uxor Ti. Iulii Tirani *in t. Latyschev inscript. regni*
Bosporani n. 29 A.
- 190 Aelia Caecilia Philippa ἡ κρατίστη, mater Serii Augurini *IGI 1346*
Fidenas. — Aelius Philippus, cuius causam Papinianus *memorat*
Digest. 35, 1, 101 pr., potest parentela cum ea coniunctus fuisse.
- 191 AELIA CATELLA, femina genere ac divitiis excellens octogenaria coram
Nerone circa a. 60 saltavit *Dio 61, 19, filia fortasse Ser. Aelii Cati.*

- 192 AELIA FLAVIA DRUSIANA, M. Flavii Drusiani filia, clarissima femina *VI 1414*.
- 193 Aelia Flavia Egnat[ia] Capitolina, Aelii Iulii Pro[culi] Ebuliani uxor *t. repertus Nysae in Caria Athenische Mittheilungen 1893 p. 334*.
- 194 Aelia Galla, uxor Postumi cuiusdam *Propert. 4, 12 (plena nomina v. 38), cf. C. Propertius Postumus*.
- 195 AELIA LICINIA PETILLA, M. Licini Petili Aia.... clarissimae memoriae viri filia *V 871*.
- 196 AELIA OPTATA, clarissima femina, M. Aurelii Fortunati viri egregii uxor *VIII 2665*.
- 197 AELIA PAETINA e familia Tuberorum *Tac. a. 12, 1* consulari patre *Suet. Claud. 26*, post Plautiam Vrgulanillam uxor Claudii, cum qua ex levibus offensis divortium fecit *Suet. l. l. Antonia filia eorum Suet. Claud. 27, Tac. a. 12, 2, Ioseph. ant. 20, 8, 1 (ubi falso prima uxor dicitur)*. Messalina occisa matrimonium Claudii rursus petebat et a Narcisso fovebatur *Tac. a. 12, 1-2, Suet. Claud. 26*.
- 198 AELIA PITHIAS, ἡ κρατίστη ὑπάτου Ti. Claudii Hermiae uxor *t. Ephesus Herm. IV p. 194 = Greek inscr. in the British Mus. III p. 200 n. 562, memoratur in fragmento inedito t. Rhodii quem vide in Tiberio Claudio Draconte filio ut videtur eius*.
- 198a AELIA PLATONIS, Claudii Agrippini viri clarissimi (συγκλητικού) uxor *inscript. Lyciae Reisen im südwestlichen Kleinasien p. 113, XVIII et p. 182 n. 233 E*.
- 199 AELIA PROSPERA, clarissima femina, uxor C. Pomponii Magni *VIII 2748*.
- 200 Aelia Romana, Q. Axii Aeliani uxor *III 1423*.
- 201 AEL(IA) SATVRNINA, clarissima femina, Antonii Tauri uxor *IIIS.8712*.
— Aeria Aelia Theodora.
— Aurelius Aelix.
— HERENNIA HELVIDIA AEMILIANA.
- 202 AEMILIANVS dicitur consul a. 227 collega (M. Numinii) Albini *cod. Inst. 2, 4, 5; 9, 6, 4 qui alibi semper M. Laelius Maximus*.
- 203 AEMILIANVS consul a. 259 cum Basso *fasti*.
- 204 AEMILIANVS consul a. 276 cum imperatore M. Claudio Tacito *fasti*.
- 205 Aemilianus dux sub Gallieno in Aegypto sumpsit imperium *vit. Gall. 4, 1; 5, 6; 9, 1, trig. tyr. 22. Viet. Ep. 32; a Theodoto duce Gallieni victus et interfectus vit. Gall. 4, 2, trig. tyr. 22; 26, 4*.
- 206 Aemilianus iudex *Prudent. peristeph. 6, 34*.
- 207 Aemilianus, rhetor Graccus aetate Senecae rhetoris *Senec. contr. 10, 5, 25. Potest idem esse Aemilianus rhetor, Epithersis filius, aetate fere Tiberii Plut. de def. orac. 17*.
— Aelius Aemilianus.
— ASELIIVS AEMILIANVS.
— BARBIVS FVLIVS AEMILIANVS.

- CAECILIVS AEMILIANVS.
- Casperius Aemilianus.
- L. CESTIVS GALLVS VARENIANVS LVTATIVS NATALIS AEM[IL]-
LIANVS.
- C[ORNELIVS] (?) AEMILIANVS CALPVRNIVS RVFILIANVS.
- (Corvinus) Aemilianus.
- FVLVIVS AEMILIANVS.
- L. FVLVIVS GAVIVS N[VMISIVS] ... AEMILIANVS.
- L. FVLVIVS GAVIVS NVMSIVS PETRONIVS AEMILIANVS.
- L. FVLVIVS RVSTICVS AEMILIANVS.
- GEMINIVS TVTICIVS AEMILIANVS.
- IASDIVS AEMILIANVS HONORATIANVS.
- M. LICINIVS QVINTIANVS AEMILIANVS.
- MINVCIVS HONORATVS MARCELLVS AEMILIANVS.
- NVMMIVS AEMILIANVS DEXTER.
- GN. PAPIRIVS AELIANVS AEMIL[IANVS] TVSCILLVS.
- L. Sammius Aemilianus?
- Sicinius Aemilianus.
- L. STEIVS AEMILIANVS.
- STRABO AEMILIANVS.
- 208 AEMILIIVS proconsul (Asiae) *CIG 3211 Smyrnaeus aetatis incertae.*
- 209 Aemilius, primipilaris equitibus praefuit in expeditione Germanici
a. 16 *Tac. a. 2, 11. Idem videtur Aemilius e militaribus viris Tac. a.*
4, 12, ubi ex contextu apparet tribunum praetorianorum significatum
esse. Probabiliter ergo ad hunc refertur t. Campanus X 3881 positus
a liberto Paullo Aemilio D. f., primo pilo bis, praefecto equitum,
tribuno chort. IIII praetor.
- 210 C. Aemilius (?), medicus Augusti ante (Antonium) Musam *Plin. n. h.*
19, 128. (Cameli pro C. Aemilii libri).
- 211 M. AEMILIIVS memoratur in fragmento partis aversae basis,
quae dedicata est imperatori T. Aelio Antonino a. 138 VI 998. *Ex*
contextu sequitur M. Aemilium a. 138 curatorem operum publicorum
fuisse. At fragmentum haud satis firma auctoritate nititur traditum
per Gruterum ex schedis Vrsini.
- 212 Aemilius Aelianus, Cordubensis reus factus apud Augustum *Suet.*
Aug. 51.
- 213 IMP. CAESAR M. AEMILIIVS AEMILIANVS AVG. *Miliarii Sardiniae*
X 8011 (1) Moesiae superioris III S. 8270 (2) Africae VIII 10402 (3);
incertum est, num ad eum adhuc privatum pertineat fistula plumbea
aquaria prope Romam reperta Bullett. comunale 1881 p. 10. Nummi
apud Eckhel VII 371 sqq., Cohen V^a 278 sqq., Alexandrini Sallet
Daten der alexandrinischen Kaisermünzen p. 70 seq.
Imp. Caesar M. Aemilius Aemilianus pius felix invictus Aug.
tituli, Imp. M. Aemilius Aemilianus p. f. Aug. sive Imp. Caes.

Aemilianus p. f. Aug. in nummis; Aemilius Aemilianus *Vict. Caes.* 31, *ceterum Aemilianus apud scriptores.*

Origine Maurus *Vict. epit.* 31, 1, *Zonar.* 12, 21, obscurissime natus *Entrop.* 9, 5. Consul t. 2, suffectus a. incerto, si quidem consulatum ante imperium obtinuerit. Ab imperatore Treboniano Gallo Moesiae (sic *Zonar.* l. l., *Ioannes Antioch. fr.* 150 M. IV cf. *Jordan. Getic.* 105; Pannoniae *Zosimus* 1, 28) praepositus postquam anno 253 Gothos devicit, a militibus imperator factus sumpsit imperium et cum exercitu in Italiam contendit. Imperatoribus Treboniano et Volusiano, qui contra eum profecti erant, apud Interamnā occisis Aemilianus ab utroque exercitu et a senatu imperator agnitus est *Vict. Caes.* 31 *epitom.* 31, *Entrop.* 9, 5 = *Oros.* 7, 21, *Zonar.* 10, 22, *Zosim.* 1, 28, *Dio cont. fr.* 2. Contra Valerianum, qui ex Raetia exercitum duxerat, profectus apud Spoletum autumno a. 253 occisus est (morbo assumptus *solus Vict. Caes.*). Vixit quadraginta (*Zonar.*) vel quadraginta septem (*Vict. epit.*) annos, regnavit tres fere menses inde a mense Iulio circiter usque ad Septembrem a. 253 = dies LXXXVIII *Chronograph.* p. 148, tertio mense extinctus *Entrop.* 9, 6 = *Hieronym. chr.* 2270 = *Oros.* 7, 21 = *Jordan. Rom.* 286, tres menses *Vict. Caes.* 31, 3, quattuor menses *Vict. epit.* 31, 2, οὐκ ἔστιν ἀριθμῶν μῆνας *Zonar.* 12, 22, τετράρτη μὲν *Ioann. Antioch. fr.* 150. — *Vxor creditur C. Cornelia Supera tantum ex nummis cognita.*

— M. MESSIVS RVSTICVS AEMILIVS AFER CVTIVS ROMVLVS PRISCIVS ARRIVS PROCVLVS.

214 M. Aemilius Alcinus, amicus L. Aurelii Galli cos., cui posuit t. urb. VI 1356.

— P. Iul(ius) Aemilius Aquila.

215 L. AEMILIVS ARCANVS. *Titulus eius Narbonensis XII 4354.* — L. f., tribu Pap., *origine Narbonensis*, tribunus militum leg. XI (sic) Geminae et tribunus militum leg. I Minerviae, item tribunus militum leg. II Augustae, adlectus in amplissimum ordinem ab imp. Caesare Hadriano Aug., sevir equitum Romanorum, quaestor urbanus, tribunus plebis, praetor designatus obiit. — Curio; omnibus honoribus in colonia sua funetus *tit.* — Arcanus 'quem pulcherrima iam redire Narbo — ad leges iubet annuosque fasees' amicus *Martialis Martial.* 8, 72, 3 certe cum hoc necessitudine coniunctus fuit, fortasse pater.

216 Aemilius Asper, grammaticus saeculi incerti aetatis imperatoriae; *diversas sententias virorum doctorum dissentientium de aetate recensuit Laenmerhirt commentationes philolog. Ienens. IV (1890) p. 401 seq., proferens et ipse non minus incertam quam reliqui.* Scripsit post Cornutum, quem refellit *schol. Veronens. Arn. III 691.* Confecit commentarium in Terentium, qui citatur passim apud Donatum, *Rufin. Gramm. Lat. VI 555, 1;* commentarium in Sallustium *Charis. ibd. I 196, 23; 209, 1; 215, 6; 216, 28, Pomp. ibd. V 273, 12, Hieronym.*

adr. Rufin. 1, 16, Lydus de mag. 3, 8; commentarium in Vergilium, cuius reliquias tractavit Ribbeck prolegomena p. 128 sq. Cf. Truffel-Schabe Röm. Literaturgesch. p. 811.

- 217 C. AEMILIUS BERE[N]CIANVS MAXIM[VS], Xvir stlitibus iudicandis, tribunus laticlavus leg. IIII Seythicae item VII Geminae iterato tribunatu, quaestor urbanus, adlectus inter tribunicios a divo Magno Antonino, praetor supremarum, legatus pro pr. provinciae Asiae, proconsul provinciae Narbonensis, consul (*suffectus anno incerto*). VIIvir epulonum XII 3163 Nemausensis.

- 218 Aemil(ius) Carus tr[ib.] III 3223 Bassianensis mutilus.

- 219 L. AEMILIUS CARVS. *Tituli: positus est ei ante legationem Dacicam urbanus VI 1333 (1), ipse posuit legatus leg. Agrippinensem Brambach inscript. Rhen. 334 (2), legatus Daciarum Dacicos III 1153 (3). 1415 (4). III S. 7771 (5). Refertur potest ad eum fragmentum Brambach 299, ubi nihil superest nisi L. Carus.*

L. Aemilius Carus (Karus t. 1) t. 1. 2. 3. 4. 5, L. f., tribu Cam. t. 1. Xvir stlitibus iudicandis, tribunus militum leg. VIII Augustae, tribunus militum leg. VIII Hispanae, quaestor Augusti, tribunus plebis, praetor, legatus leg. XXX Vlpiae Victricis t. 1. *Ad hanc legationem pertinet t. 2 ubi dicitur leg. Aug. nude. Curator viae Flaminiae, legatus Aug. pr. pr. provinciae Arabiae, consul (suff.), legatus Aug. pr. pr. censitor provinciae Lugdunensis, legatus Aug. pr. pr. provinciae Cappadociae t. 1, legatus Aug. pr. pr. III Daciarum t. 3. 4. 5. — Legatum Cappadociae fuisse sub Pio probabiliter coniecit Borghesi opp. IV 159; legatus consularis III Daciarum certe non fuit ante Marcum.*

- CN. PINARIUS AEMILIUS CICATRICVLA POMPEIVS LONGIVS.

- 220 M. Aemilius Clodianus, egregius vir, procurator Augustorum (*Antonini et Getae ut videtur*) patrimonii regionis Leptiminensis, item privatae regionis Tripolitanae VIII S. 16542. 16543 Thevestini.

- 221 M. Aemilius Crescens, praefectus classis Germanicae p. f., pater Aemilii Maerini Brambach inscript. Rhenan. 355.

- 222 L. Aemilius Decius Andromachus, procurator Augusti CIG 2218.

- 223 Aemilius Dexter magistratus Paulus Digest. 26, 7, 53. *Potest esse municipalis, cum agatur de tutoribus datis.*

- 224 Aemilius Equester, ad quem divus Pius rescripsit Vlpianus Digest. 36, 4, 1, 3.

- 225 M. AEMIL(IVS) FLAVIVS IVLIANVS LATINIANVS, M. f., clarissimus vir, patronus Reginorum Iuliensium, honoratus ab iis t. Regino Eph. rp. 8, 246.

- 226 L. AEMILIUS FRON[T. . .], a. d. . . . k. Ian. cino (?) L. Aemilio Fron [cos] dipl. mil. in Bavaria a. 1888 repertum III S. LXXIX praenomen L. (non D.) recognovit Mommsen. Consul *suffectus post a. 146.*

- 227 L. AEM[ILIVS] FRON[T. . . .] .. filius, tribu Quirina, legatus Aug. pr. pr. provinciae Lugdunensis, cos. (*suff. anno incerto*) t. Lugdu-

nensis Revue épigraphique du midi de la France I p. 26 n. 36. Potest idem esse qui praecedit.

- 228 AEMILIUS FRONTINIANVS, vir clarissimus, patronus ordinis sacerdotum domus Aug. Palatinae aetate Commodi VI 2010 a 29.
- 229 AEMILIUS FRONTINVS, proconsul Asiae (*intra annos fere 170/190*) Apollonius apud Eusebium hist. eccl. 5, 18, 9.
- 230 AEMILIUS FRONTO, clarissimus vir. Ex sententia eius, postea deinde Arrii Antonini cl. v. rei p. Tif(erni) Tib(erini) pecuniam numeratam esse memoratur in t. ibd. reperto quem descripsit Bormann (Grut. 494, 5). *Iuridicus fuisse videtur.*
- 231 L. AEMILIUS HONORATVS. Tituli Nemausenses: XII 3164 (1) integer, 3165 (2) fragmentum t. gemelli; ad eundem pertinere videntur frustula t. Nemausensis XII 5896.
- M. f., tribu Volt., Illvir capitalis, quaestor pr. pr. provinciae Ponti et Bithyniae, legatus (*proconsulis*) eiusdem provinciae, aedilis plebis, praetor, praefectus frumenti dandi ex senatus consulto, proconsul provinciae Cretae et Cyrenarum; hic hos honores beneficio optimi principis maturius quam per annos permitti solet, gessit. — Sacerdos fetialis t. 1. — Optimus princeps num intellegatur Traianus incertum est.
- 232 Aemilius Lucundus, praefectus alae equitum Romanorum Ioseph. bell. 2, 19, 7. *Incertain num idem sit Lucundus praefectus alae ibd. 2, 14, 5.*
- 233 AEMILIUS IVNCVS, proconsul Asiae memoratur in t. graeco Thyn-tireno Bulletin de corr. hell. XI (1887) p. 99. *Cogitari potest de L. Aemilio Iunco vel de Aemilio Iunco aetatis Commodianae.*
- 234 AEMILIUS IVNCVS (iunctus libri). Coniuratione Paterni detecta (a. 183) in exilium acti sunt Aemilius Iuncus et Atilius Severus consules vit. Comm. 4, 11. *Vnde in summa biographorum negligentia non certe concluditur Iuncum tunc consulenti fuisse.*
- 235 L. AEMILIUS IVNCVS, consul (suff.) a. 127 cum Sex. Iulio Severo. Tituli: honoratur Attico CIA III 622 (1) quem publice posuerant Tripolitani Phoenices legato, memoratur in Spartano CIG 1346 (2). — In consulatu = L. Aemilius Iuncus III dipl. mil. = Eph. ep. 4 p. 181, Aemilius Iuncus Digest. 40, 5, 28, 4, nuper consule Iunco Iuvenal. 15, 27, senatus consultum Iuncianum Digest. 40, 5, 51, 8. — Aemilius Iuncus t. 1. 2.

Origine Tripolitanus t. 1. Legatus Aug. pr. pr. t. 1 ὁ ἀρχιπρόεδρος t. 2; quod cum Borghesi opp. V 70 interpretatus esset legatum proconsulis Achaiae, Dittenberger Eph. ep. I p. 247 sqq. demonstrare studuit legatum missum ad corrigendum statum civitatum liberarum Achaiae significari. Contra dixit Mommsen Staatsrecht II³ 858 adn. 2 et monuit fieri potuisse, ut per id temporis, cum Iuncus legatione fungeretur, Achaia esset provincia principalis. In re incerta certum

est Iuncum legati praetorii munere in Achaia functum esse. Consul a. d. V id. Octobr. a. 127 v. *supra*.

Potest idem esse L. Aemilius Iunens in fistula aquaria urbana Lanciani *syll. aquar.* 567; fortasse ad hunc spectant tegulae urbanae ex figlinis Iuncianis a. 123 XV 257 et fragmentum tituli CIA III 622a.

- 236 Q. Aemilius Laetus. Plena nomina extant *vit. Comm.* 17, 1, Aemilius Laetus *Dio* 72, 19, Laetus *alibi*. — Praefectus praetorio sub Commodi *vit. Pertin.* 4, 5, *Dio* 72, 19, *Herodian.* 1, 16, 5, sub Pertinace *vit. Pertin.* 10, 8; 11, 7 (praefectus *nude* possim.). Cum Commodi gladiatoris habitu pugnabit *Dio* 72, 19; eum prohibuit, ne urbem in-eenderet *vit. Comm.* 15, 7. Sub finem a. 192 eum Marcia in Com-modum coniuravit et eum interfecit d. 31 mens. Decembris *vit. Comm.* 17, *Pertin.* 5, 1, *Dio* 72, 22 (*Zonar.* 12, 5), *Herodian.* 1, 16, 1—1, 17, et detulit regnum Pertinaei *vit. Pertin.* 4, 5—7, *Dio* 73, 1, *Herodian.* 2, 1—2; multa in contumeliam Commodi fecit *Dio* 73, 6. Dein coniuravit in Pertinacem *vit. Pertin.* 10, 8 seq.; 11, 7, *Dio* 73, 8. 9 (*Zonar.* 12, 6), quo oceso et ipse a Didio Iuliano interfectus est *vit. Did.* 6, 2. *Dio* 73, 16 (*Zonar.* 12, 7). — Laeto suffragante Septimius Severus exercitui Germanico praepositus est *vit. Sev.* 4, 4.

- 237 T. Aelius Largus, T. f., eques Romanus, procurator Aug. byblio-theacarum XIV 2916 t. *Praenestinus*.

- 238 AEMILIUS LATINIANVS, συγγλητικός, amicus Aelii Glabronis (n. 48) *CIG* 2979.

- 239 (AEMILIUS) LEPIDVS nescio quis publice honoratus t. Attico CIA 574 *incertae aetatis*.

- 240 . . AEMILIUS LEPIDVS inter testes senatus consultorum Mai 23 a. 737 = 17 *acta saecularia*.

- 241 (C. AEMILIUS) LEPIDVS, memoratur in titulo liberti VI 6071.

- 242 M'. AEMILIUS LEPIDVS, consul a. 11 p. C. eum T. Statilio Tauro. Memoratur in t. *acephalo* legati VIII 9247 (1) (*ubi traditur* VE pro M'), in t. *praefecti fabrum* III 398 = III S. 7089 (2), liberti VI 9359 (3).

In *consulatu*: [M'] [Ae]milius Lepidus *fast. Cap.*, M'. Aemilius *fast. Arvalium*, M. (sic) Aemilius Lepidus *fast. min.* XIV = X 6639, *Dio ind.* l. 56; 56, 25; M'. Aemilius Lepidus IX 1456, XII 4333, XIV 2302, M'. Lepidus I 759, *ceterum* Lepidus *fasti*. — In *titulis*: (M'. Aemilius) Lepidus t. 3. M'. Lepidus t. 1. 2. — Apud scriptores praenomen Manii litteris perscriptis uno loco certe traditur Tac. a. 3, 22, *ceterum* dicitur Marcus Lepidus sive Lepidus. Locos Taciti qui partim ad hunc partim ad Marcum Lepidum consulem a. 6 p. C. pertinent, recte distinxit Borghesi *opp.* V 287 sqq. Fundamentum certum distinctionis praebent verba Taciti ann. 3, 32 quae ad Marcum, et ann. 3, 35; 4, 56 quae ad Manium non possunt non referri, deinde a. 6, 27 coll. cum a. 4, 29.

Q. f. *fasti Cap. Dio ind. l. 56*, M. n. *fasti Cap. filius scilicet Q. Lepidi consulis a. 733 = 21*, nepos M. Lepidi triumviri. Consul a. 11 p. C. *fasti*. Anno 20 Pisoni reo patronus adfuit Tac. a. 3, 11 et in senatu Lepidam sororem defendit *ibid.* 3, 22. A. 21 proconsulatu Africae Iunio Blaeso cessit *ibid.* 3, 35 et causam Clutorii Prisci in senatu egit *ibid.* 3, 50. A. 26 proconsul Asiae *ibid.* 4, 56 t. 1, 2. A. 33 obiit *ibid.* 6, 27. — Augur t. 2. — Gravis et sapiens vir; nam pleraque ab sacvis adulationibus aliorum in melius flexit, neque tamen tempernienti egebat, cum aequabili auctoritate et gratia apud Tiberium viguerit *ibid.* 4, 20 cf. 6, 27. Augustus cum capax imperii, sed abnuentem dixerat *ibid.* 1, 13. Neronis (filii Germanici) praeceptor *Seneca contr.* 2, 3, 23; egregius vir *ibid.* 9 *prarf.* 5. — Liberi, nubilis filia *sub. a. 21 memoratur Tac. n. 3, 35*. — *Nominatur praeterea Tar. a. 6, 5, Seneca contr. 10 praef. 3.*

243 (M. AEMILIUS) LEPIDVS nescio quis memoratur in titulis libertorum VI 8602. 11056. 11092.

244 M. AEMILIUS LEPIDVS, patronus Vxaniensium II 2820 Vranensis: incertum ut triumvirum an ad posteriorem M. Lepidum pertineat.

245 M. (AEMILIUS) LEPIDVS nescio quis memoratur X 6774 ex Pontia insula; traditur Pontio Nigrino [os.?] (a. 37) M. Lepidus. omnino incertum est, nam in eadem inscriptione duo homines nominati fuerint.

246 M. AEMILIUS LEPIDVS, M. f. Q. n., cos. I a. 708 = 46, cos. II a. 712 = 42, lllvir rei publicae constituendae a. 711–718 = 43–36, a. 718 = 36 a Caesare magistratu exutus vitam et pontificatum maximum retinuit cf. *Draummu I p. 12 sqq.* Mortuus est sub finem a. 741 = 13 *Dio 54, 27* vel incunte a. 742 cf. *Monument. Ancy.* 2, 23 et *adn. Mommseni p. 45.*

Constat eam uxorem habuisse inde ab anno fere 704 = 50 Ianiam M. Bruti sororem Velieus 2, 88, Appian. b. e. 4, 50 cf. Cic. ad Att. 6, 1, 25; 14, 8, 1; nam M. Lepidus Lepidi ex Iania filius qui a. 724 = 30, occisus est, 'iuvenis' interit matre superstite. Dubitatur de Cornelia, quam uxorem eius a. 702 = 52 fuisse memorat Ascon. in *Mdonianum p. 38 KS*. 'cuius castitas pro exemplo habita est'. Unde sequitur Marcum filium, qui ex praenoniae natu maximum crediderit, non ante a. 704 natum esse potuisse, ita ut a. 717 Lepidus pater et Antonius de nuptiis conficiendis Marci et Antonine non possent agitare. Errasse autem Asconium in nomine Corneliae haud facile posuerim. Immo veri similis est Q. Lepidum consulum a. 733 = 21 filium maiorem ex Cornelia genuitum fuisse, veluti filiorum M. Lepidi consulis a. 676 = 78 maior natu non Marcus, sed L. Paullus fuisse videtur. Quintum ergo potius quam Marcum generum Antonio destinatum crediderim. — 'Liberos' Lepidi a. 711 = 43 memorat Cicero *Philipp. 13, 8.*

247 M. (AEMILIUS) LEPIDVS, Lepidi eius, qui triumvir fuerat rei publi-

cae constituendae, filius Iunia Bruti sorore natus *Velleius* 2, 88, 1; a. 724 = 30 iuvenis contra Caesarem coniuravit eo consilio, ut eum, cum in urbem revertisset, interficeret, sed a Maccenate oppressus Actium missus ibique interfectus est *Velleius* l. l., *Liv. perioch.* 133, *Appian.* b. c. 4, 50, *Dio* 59, 15. *Coniurationem paucis attingunt Seneca de clement.* 1, 9, 6, *brevit. vit.* 4, 5, *Suet. Aug.* 19, *Rutilius Numatian.* 1, 303. — Servilia uxor *Velleius* l. l.

A. 710 = 44 M. Antonius filiam filio M. Lepidi despondit *Dio* 44, 53; a. 717 = 37 Antonius ad Lepidum collegam Calliam libertum misit de nuptiis conficiendis acturum *Appian.* b. c. 5, 93, unde eas *nuptias re vera confectas esse nequaquam licet concludere. Haec quae nomine filii omisso traduntur, referri solent ad M. Lepidum a. 30 occisum; at vide in patre.*

- 248 M. AEMILIUS LEPIDVS, consul a. 6 p. C. cum L. Arruntio. Nummus Cotiae Phrygiae in parte adversa cum capite Tiberii et inscriptione Τιβέριος Σεβαστός, in parte aversa ἐπὶ Μάρκου Λεπίδου [Κοτα]ίων *Waddington Fastes* p. 112; alterum exemplum minus integrum (quod nunc est in museo Berolinensi) descripsit *Mionnet* IV 271 n. 441. Nummus novicius, quem edidit *Borghesi opp.* II 327, huc non pertinet cf. *Waddington* l. l. — Memoratur in titulo liberti VI 9449.

In consulatu: M. Aemilius Lepidus *fast. Cap.* (cf. *Eph. ep.* 3 p. 11), *fast. min.* XIII (ubi Aemilius), II 3695, *Dio ind.* l. 55; 55, 25; M. Lepidus *fast. min.* XII, *Monument. Ancyran.* 3, 25, I 752. 753. 754. 755, VI 14844 *Cassiodor.*; ceterum Lepidus *fasti.* — Aemilius Lepidus *Tac. a.* 2, 48, M. Lepidus *ibid.* 3, 32; 3, 72, *Velleius* 2, 114, *Dio* 56, 12, Lepidus *alibi.* — De locis Taciteis inter hunc et M. Lepidum distribuendis vide in *Manio* n. 242. Nomen eius probaliter apud *Velleium* 2, 125, 5 inseruit *Madvig*, ubi nomen lacuna periit. — M. Lepidus nummus, titulus.

Paulli f. L. n. *fast. Cap.*, L. f. *Dio ind.* l. 55; filius ergo *Paulli Aemilii Lepidi* sive L. Aemilii *Paulli* consulis a. 720 = 34 et *Corneliae* = 'Lepidus filius' *Propert.* 5, 11, 63, nepos L. Aemilii *Paulli* consulis a. 704 = 50. — Consul a. 6 p. C. *fasti.* Autumno a. 8 cum Tiberius Pannoniis subactis exercitum in hiberna reduxisset, omnibus copiis a Caesare praefectus est *Velleius* 2, 114, 5; propter res contra *Dalmatas* a. 9 gestas ornamenta triumphalia meruit *id.* 115, *Dio* 56, 12. A. 14 cum Hispanias exercitumque in iis cum imperio obtineret, in summa pace et quiete continuit *Velleius* 2, 125, 5. A. 17 bona Aemiliae Musae accepit *Tac. a.* 2, 48. A. 21 proconsul in Asiam missus *Tac. a.* 3, 32, nummus. A. 22 basilicam *Paulli*, avitum decus, restituit *Tac. a.* 3, 72. A. 36 vel paulo ante mortuum esse sequitur ex *Tac. a.* 6, 40. — Aemilia Lepida filia *ibid.*

- 249 M. AEMILIUS LEPIDVS (Aemilius Lepidus *Suet. Calig.* 24, M. Lepidus sive Lepidus *alibi*) imperatori Gaio commercio mutui stupri con-

iunctus *Suet. Calig. 36, Dio 59, 11, 22*; maritus Drusillae sororis Gaii, cui defunctae (a. 38) laudationem funebrem habuit *Dio 59, 11*; ei quinquennio ante quam per leges liceret, magistratus petere Gaius permiserat et successionem imperii promiserat *Dio 59, 22*. Coniuravit cum Lentulo Gaetulico contra Gaium *Suet. Claud. 9*; Gaii iussu a Dextro tribuno occisus a. 39 *Dio 59, 22, Seneca ep. 4, 7, Joseph. ant. 19, 1, 3*. Insimulatus est a Gaio cum Agrippina et Livilla sororibus stuprum commisisse *Suet. Cal. 24, Dio 59, 22*; Agrippina puellaribus annis stuprum cum M. Lepido spe dominationis admiserat *Tac. a. 13, 2*; huc spectat *Rutilius Numatianus 1, 303*: 'quartus (scil. Lepidorum) Caesareo dum vult inrepere regno, incesti poenam solvit adulterii.' — Avillii Flacci res apud Gaium iuvare studuit, sed desuit a Gaio vehementer vituperatus *Philo in Flaccum p. 539, 543*.

250 PAVLLVS AEMILIVS LEPIDVS, consul (suff.) a. 720 = 34 cum C. Memmio. *Nunni cum inscriptione Paullus Lepidus, Libo cusi circa a. 700 = 54 Mommsen Römisches Münzwesen p. 632*; ad hunc pertinere videtur *t. CIA III 573* ὁ δῆμος Παύλλον Αἰμίλιον Λευκίου ὄν Λεπίδων ἀνθύπατον ἀγούρα.

In consulatu: Paul. Aemilius *fast. min. VI. — ... milius L. f. M. n. Lepidus ... f. Cap. ad a. 732*. — Paullus Lepidus *munni*, Paullus Aemilius Lepidus *t. — Paulus Aemilius Lepidus Dio 54, 2, 1, Aemilius Lepidus Paulus id. 49, 42, 2, Aemilius id. 54, 24, 3, Aemilius Paulus Suet. Aug. 16, Lepidus Appian. b. c. 5, 2, Paul(i)us alibi. — Filiorum unus L. Aemilius Paullus cos. a. 1 p. C. dicitur Lucii f. Dio ind. l. 55 Paulli f. in t. CIA III 590, item alter M. Aemilius Lepidus cos. a. 6 p. C. Paulli f. in fastis Cap., Lucii f. Dio l. l. Cum et pater consul a. 704 = 50 et filius maior nusquam non Paulli cognomine usi sint, hic ipse videtur prænomen privarium Lucii, cognomen Paulli habuisse, sed more hominum nobilium illius aetatis coepisse in locum prænominis vulgaris cognomen substituere.*

L. f., M. n. *fast. Cap., filius scilicet L. Aemilii Paulli consulis a. 704 = 50 (cf. Suet. Aug. 16), nepos M. Aemilii Lepidi consulis a. 676 = 78: Triumvir monetalis circa a. 700 = 54 videtur ex munniis cf. Mommsen p. 633 adn. 484. Proscriptus a triumviris Dio 54, 2; dux partium Bruti et Cassii Cretam in potestatem redegit Appian. b. r. 5, 2; ad partes Caesaris transgressus comes eius in expeditione contra Sex. Pompeium a. 716 = 38 Suet. Aug. 16; consul suff. a. 720 = 34 r. supra basilicam Paulli patris dedicavit Dio 49, 42 quam postea incensam a. 740 = 14 restituit Dio 54, 24. Proconsulatus cuius urvinit titulus, ceterum ignotus est. Censor a. 732 = 22 cum L. Munatio Planco *fast. Cap., Dio 54, 2, Velleius 2, 95, Sueton. Aug. 64, Claud. 16, Propertius 5, 11, 67. — Augur tit. — Vxorem habuit Corneliam P. Cornelii Scipionis et Scriboniae filiam, quam amisit a. 738 = 16; de cuius morte scripsit Propertius ad maritum elegiam 5, 11. Tres liberi**

- ibi memorantur: (L. Aemilius) Paulus et (M. Aemilius) Lepidus v. 63, filia v. 65. *Postea uxorem duxisse Marcellam iuniorem conicit Mommsen C. VI p. 909.*
- 251 Q. AEMILIUS LEPIDVS, repentina morte obiit *Plin. n. h. 7, 181 ex Verrio (Flacco); incertum cuius actus.*
- 252 Q. (AEMILIUS) LEPIDVS nescio quis memoratur in titulo servi VI 22961, in tegulis Campanis X 8042, 66.
- 253 Q. AEMILIUS LEPIDVS. *Titulus Halicarnassicus Lebas-Waddington 506: ὁ δῆμος ἐπαίμαχεν Κόλιντον [Ἀ]μῖλιον Λέπιδον α[ὐτοῦ] εὐαργέτην καὶ [π]αῖτρενα ἀπὸ προγόνων γαγν[ότα], Probabiliter ex posteris fuit proconsulis Asiae sive M. Lepidi sive M'. Lepidi.*
- 254 Q. AEMILIUS LEPIDVS, consul a. 733 = 21 a. C. cum M. Lollio. *In consulatu: Q. Aemilius Lepidus f. min. IV, Q. Lepidus f. min. V, Dio ind. l. 54; 54, 6, Cassiodor., ceterum Lepidus fasti. In inscriptione pontis Fabricii VI 1305 d = I 600 verba: Q. Lepidus M'. f. M. Lollius M. f. cos. novicia sunt cf. I p. 559. Filius M. Lepidi triumphari fuisse videtur, praesertim cum M. Lepidus consul a. 11 p. C. Quinti filius Marci nepos dicatur. Ceterum vide in patre. — Idem est Q. Lepidus XVvir sacris faciundis a. 737 = 17 acta saecularia 150. — Uxorem habuisse videtur Corneliam Fausti Cornelii Sullae et Pompeiae filiam cf. Aemilia Lepida n. 293. Liberi: M. Aemilius Lepidus (n. 242) et Aemilia Lepida.*
- 255 Aemilius Longinus, desertor legionis primae (Germanicae) Dillium Voculam legatum interfecit *Tac. h. 4, 59, 62.*
- 256 Aemilius Maer, poeta Veronensis in Asia mortuus n. 738 = 16 a. C. *Hieronym. 2001; amicus Vergilii Serr. Verg. Ecl. 5, 1, Ovidii Oril. trist. 4, 10, 43, Tibulli Tib. 2, 6, 1. Scripsit Ornithogoniam, Theriaca, de herbis. Tria carmina attingit Ovidius l. 1, iudicia de carminibus Quintil. 10, 1, 56, 87; 12, 11, 27. Ovidius ex tetrastichon Maeri carmine librum in malos poetas composuit id. 6, 3, 96. Fragmenta collegit Bährens Fragm. P. L. p. 344 sqq. — Auctor Plinii Plin. n. h. ind. l. 9, 10, 11, 17, fortasse hic intelligendus est in ind. l. 19, 21, 22, 28, 29, 32, ubi nominatur Licinius Maer, cum in fragmento tertio carminum a Nonio 220, 17 Licinio Macro tributo eadem confusio certa sit.*
- 257 Aemilius Maer, iuris consultus scripsit de re militari l. II, publicorum iudiciorum l. II, de officio praesidis l. II, ad legem vicensinae hereditatum l. II, de appellationibus l. II *index Digestorum et passim in Dig. Scripsit post Septimum Severum, imperator noster Alexander, libro secundo de appellationibus Digest. 49, 13, 1 = Lenel fr. 14. Fragmenta collegit Lenel Palingenesia I 561 sqq.*
- 258 M. AEMILIUS MACER DINARCHVS, M. Aemilii Maeri (Saturnini cos. a. 174) filius VIII 2730, 4228.
- 259 M. AEMILIUS MACER FAVSTINIANVS, vir clarissimus anno 216 *dedicavit titulum Tusculanum XIV 2596.*

- 260 M. AEMILIUS MACER SATVRNINVS. *Tituli Lambaesisani VIII* 2546 (1). 2654 (2). *Verecundenses* 4209 (3). 4210 (4). *Mauretaniae* *Caes. Eph. ep.* 5, 1043 (5); 690 = corr. 7, 747 (6), *nominatur in t. filiorum VIII* 2730 (7). 2731 (8). 4228 (9). 4229 (10).

Nomina plena extant sive certe restituta sunt t. 1. 2. 3. 4. 6. M. Aemilius Macer *t. 5. 7-10*, clarissimus vir *t. 5. 9. 10*, legatus Aug. pr. pr. (Numidia) *t. 1-10* a. 172 *t. 3* usque ad annum 174 *t. 2. 5. 6*, consul designatus a. 174 *t. 2*, consul a. 174 *t. 6*. — Patronus coloniae Thamagudensis *t. 6*, Verecundensium *t. 3*. — Filii: M. Aemilius Macer Saturninus, M. Aemilius Macer Dinarchus.

- 261 M. AEMILIUS MACER SATVRNINVS, M. Aemilii Macri Saturnini (cos. a. 174) filius *VIII* 2731. 4229.

- 262 Aemilius Macrinus, filius M. Aemilii Crescentis *Brambach inscript. Rhenan.* 355.

- 263 L. AEMILIUS NASO FABVLLINVS, L. f. tribu Gal., tribunus lativir leg. XX Val. Vict., IIIvir capitalis *XI* 4083.

- 264 Aemilius Paecensis, tribunus cohortum urbanarum a Galba exauctoratus *Tac. h. 1. 20*, restitutus ab Othone, dux classis Othonianae *ibid.* 1, 87; 2, 12, interfectus *ibid.* 3, 73.

- 265 Aemilius Papinianus. *Memoratur in t. VI* 228. *Nomen gentilicium praefer t. exhibent Digest. 12, 1, 40, cod. Iustinian. 1, 17, 1, 6; ceterum Papinianus.* Vir eminentissimus *t.*

Amicissimus imperatori Severo et, ut quidam tradebant, adfinis per secundum uxorem *vit. Carac. 8, 2 id est per Iuliam Domnam; quod si recte traditum est, e Syria oriundus fuisse videtur.* Professus est cum Severo sub (Q. Cervidio) Scaevola et Severo in advocazione fisci successit *ibid.* 8, 3 sub Marco, ut ex Septimii Severi cursu honorum apparet. A libellis imperatoris (Severi ut videtur) Tryphonian. *Digest. 20, 5, 12 pr. cf. Vict. Caes. 20, 33.* Praefectus praetorio sub Severo, in qua praefectura Fulvio Plautiano occiso anno 205 successisse videtur, Paulus *Digest. 12, 1, 40; rescriptum a. 205* sub Maecio Laeto et Aemilio Papiniano pr. pr. vv. em. *t.* Sub idem tempus ut praefectus praetorio in Bullam latronem inquisivit *Dio* 76, 10 (*Zonar. 12, 10*). A. 208 Severum in Britanniam comitatur *Dio* 76, 14 (*Zonar. 12, 10*); Severus moribundus ei praecipue utrumque filium commendavit *vit. Sever. 8, 3.* Antoninum post mortem patris cum praefectura morisse falso tradunt epitomatores Dionis (*Xiphil. 77, 1, Zonar. 12, 10*). Geta occiso a. 212 securi percussus; *variae de morte narratimculae vit. Carac. 8; 3, 2; 4, 1, Getae 6, 3, Sever. 21, 8, Vict. Caes. 20, 33 seq., Dio 77, 4 (Zonar. 12, 10), Zosim. 1, 9.* — Paulus et Ulpianus adsores Papiniani *vit. Pescenn. Nigr. 7, 4, Alexandr. 26, 6.* — Filius: Aemilius Papinianus qui sequitur.

Iure consultus celeberrimus *vit. Sever. 21, 8, Victor l. l., Hieronym. ep. 77, 3, cod. Theodos. 1, 4, 3, Iustinian. 1, 17, 1, 6; 5, 41, 14; 6, 25,*

- 7, 1; 6, 42, 16, 30; 7, 32, 3; 7, 45, 14, *Institut.* 2, 23, 7, *Constitutio Omnium* 6; scripsit quaestionum libros XXXVII, responsorum libros XXX, definitionum libros II, de adulteriis libros II et librum singularem, Ἀστυνομικός; librum singularem *Ind. Florent. Digest. Fragmenta collegit Leuel Palingenesia* I 803 sqq.
- 266 (AEMILIUS PATINIANVS) filius iure consulti, quaestor a. 212 a Caracalla occisus *vit. Carac.* 4, 2.
- C. IVLIVS PISIBANVS MAXIMVS AEMILIVS PAPVS.
- M. CVTIVS PRISCVS MESSIVS RVSTICVS AEMILIVS PAPVS ARRIVS PROCVLVS IVLIVS CELSVS.
- 267 Aemilius Parthenianus, qui adfectatores tyrannidis iam inde a veteribus historiae tradidit, *citatur vit. Avid. Cass.* 5, 1.
- 268 L. AEMILIUS PAVLLVS, consul a. 754 = 1 p. C. cum C. Caesare. *Tituli: publice positus Atticus* ὁ ἑξῆς: Ἀσάκων Λίμνιον (Παύλλον) Παύλου οἶον *CIA III* 590 (1); *furtasse ad eundem spectat fragmentum Deliacum* [Ἀ]μύλον Παύλ[ων] [Παύλ]λου οἶον Ἀπ[ύ]ον *Bulletin de corresp. hell.* III p. 153 (2). *Memoratur in t. libertorum VI* 4499 (3). 4450 (4).
- In consulatu:* [C. Caesar] Paullus *fast. Ulp. (cf. Eph. ep. 3 p. 30)*, L. Aemilius Paulus *Dio ind. l. 55*, L. Paullus *VI* 5531, 6794, 7398, 10395, X 891, 1582, Paul(l)us *alibi*. — L. Aemilius Paullus *t. 1*, (L. Aemilius) Paullus *t. 3. 4* .. Aemilius Paullus Lepidus *t. 2 ut videtur, qui si recte suppletus atque relatus sit, vera nomina non accurate exhibet*. — L. Paulus Suetonius, Aemilius Paulus *scholiasta Iuvenal.*, Paullus *Propertius*.
- L. f. *Dio ind. l. 55*, filius scilicet Paulli Aemilii Lepidi sive L. Aemilii Paulli consulis a. 720 et Cornelio *Propert.* 5, 11, 63. Consul a. 754 = 1 p. C. *fasti*. Progener Augusti, maritus Iuliae neptis Augusti *Suet. Aug. 19. 64*, in Augustum coniuravit *ibid. 19*; *scholiastae Iuvenal. 6, 158 adnotantis* 'Iuliam neptem Augusti significat, quo nupta Aemilio Paulo, eum is maiestatis crimine perisset, ab avo relegata est, post revocata cum semet vitis dedisset, perpetuo exilio damnata est' *confirmatur testimonium titulis 3. 4 libertorum, ubi nomen Paulli crasum est, et docet Paullum coniurationem iniisse aliquanto ante finem regni Augusti. Itaque hic damnatae memoriae non potest esse frater Arvalis, cuius in locum Drusus a. 14 cooptatus est*. — *Filia Aemilia Lepida n. 295*.
- 269 L. [AEMILIUS] PAVLLVS, frater Arvalis, in cuius locum d. 14 mensis Mai a. 14 Drusus Caesar cooptatus est *acta Arval. Non potest esse consul a. 754 = 1 p. C.*
- 270 (M. AEMILIUS) PAVLLVS in *titulis libertorum actatis Augusti VI* 4457. 4510. 4695.
- 271 Aemilius Pius a Frontone Passieno Rufo commendatus *Fronto ad. am. I, 8 p. 179 seq. N.*

- 272 Aemilius Rectus, praefectus Aegypti a. 14 p. C. *Dio* 57, 10, 5 (cf. *Suet. Tiber.* 32) *Borghesi opp. IV* 438 seq. probabiliter coniecit hunc esse *Senecae philosophi arunculum*, qui per sedecim annos (circa a. fere 754–770 = 1–17 p. C.) Aegyptum obtinuit et, cum ex provincia decessisset, in navigatione mortuus est *Seneca consolat. ad Helviam* 19.
- 273 L. Aemilius Rectus, praefectus Aegypti Ἰτουὸς β' Τιβεριῶνος Κλαυδίου Καίσαρος = a. 42 in t. *Aegyptiaco Bullett. dell' Inst.* 1877 p. 52. *Filius videtur eius qui praecedit.*
- 274 PAVLLVS AEMILIIVS REGILLVS, Paulli f. tribu Pal., XVvir sacris faciundis, praefectus urbi iure dicundo, quaestor Ti. Caesaris Aug., patronus Saguntinorum *II* 3837 *Saguntinus. Filius videtur Paulli Aemilii consulis a. 720 = 34, idem Regillus, cuius servi memorantur VI* 4422. 4447. 4450. 4688.
- 275 Aemilius Regulus (Ῥῆγλος), Cordubensis contra Gaium coniuravit *Joseph. ant.* 19, 1, 3.
- 276 Aemilius Rufinus, frater Fl(aviae) Mamillae virginis Vestalis maximae a. 242 *VI* 2133.
- 277 Aemilius Rufus, praefectus equitum sub Domitio Corbulone in Armenia *Frontin. strat.* 4, 1, 28.
- 278 Aemilius Saturninus (Αἰμιλίου Σατορνῖνος papyrus), epistrategus septem nomorum a. 197 papyrus *Graece scripta edita in Aegyptische Urkunden aus den Königlichen Museen zu Berlin I n. 15; epistula Saturnini ad strategos data est d. 11 mens. Iul. anni quinti nomine imperatoris omissa, sed cum in eadem papyro praecedat epistula a. 194, de quinto anno Severi Aegyptiaco non dubitatur. Idem esse videtur Aemilius Saturninus praefectus praetorio a Fulvio Plantiano collega interfectus circa a. 200 Dio* 75, 14.
- 279 M. AEMILIIVS SATVRNINVS, proconsul (Achaiae) *CIG* 1074 *Megaraensis = Lebas-Foucart II* 58.
- 280 MAMERCVS AEMILIIVS SCAVRVS, consul (suff.) a. 21 cum Cn. Tre-mellio. *In consulatu: Mam. Aem[ilius] Scaurus] acta Arval. VI* 2023b, M. Emilius (sic) Scaurus *IV* 1553. — Mamercus Aemilius Scaurus *Dio* 58, 24, Mamercus Scaurus sive Scaurus alibi.
- Insignis nobilitate *Tac. a. 6, 29, M. Scauri (cos. a. 634) pronepos Tac. a. 3, 66 (suboles Seneca benef. 4, 31, 5); filius ergo M. Aemilii Scauri (n. 281), nepos M. Aemilii Scauri aed. cur. a. 696. Consul (suff. a. 21) Seneca benef. 4, 31, 3 cf. supra, consularis a. 22 Tac. a. 3, 66. Provinciam nunquam administravit Dio* 58, 24. — Tiberium in senatu a. 14 offendit, cum de imperio ageretur *Tac. a. 1, 13; L. Sullam defendit a. 21 ibid. 3, 31; a. 22 C. Silanum proconsulem Asiae repetundarum a sociis postulatam accusavit ibid. 3, 66; a. 32 maiestatis postulat* est, sed Tiberius distulit causam additis quibusdam in eum tristibus notis *ibid. 6, 9. Atreus tragoedia quam scripserat iram Tiberii moverat Dio* 58, 24, *Tac. a. 6, 29 cf. Suet. Tiber.* 61; iterum accu-

satus a. 32 a Servilio et Cornelio *Tac. a. 6, 29 cf. Seneca contr. 2, 22*, adulterium Liviae, magorum sacra ei obiecta sunt; damnationem morte anteit *Tac. a. 6, 29, Dio 58, 24*.

Oratorum ea aetate uberrimus *Tac. a. 3, 31*; insignis nobilitate et orandis causis, vita probrosus *ibid. 6, 29*; foedi mores *Seneca benef. 4, 31*, impuritas Scauri *Tertull. de pallio 5*. — Iudicium de indole eloquentiae *Seneca contr. 10 praef. 2—4*; orationes septem edidit *ibid. 3*, non tantum disertissimus homo, sed venustissimus *ibid. 1, 2, 22*; dicta eius *ibid. 1, 2, 22*; *2, 1, 39*; *9, 5, 17*; *10, 1, 4*; *10, 2, 19*, *Seneca epistul. 29, 6*; ut homo elegantissimus Scaurus nominatur *Petron. sat. 77*.

Aemilia Lepida ei nupta fuerat, ex qua filiam genuerat *Tac. a. 3, 23*; dein Sextia uxor, quae incitamentum mortis et particeps fuit *ibid. 6, 29*. Patruus simul ac vitricus L. Sullae *ibid. 3, 31*. In eo Scaurorum familia extincta est *Seneca suas. 2, 22*. — Memoratur *praeterea Tac. a. 6, 30*; Nostus Mam. Scauri l. VI 23073.

- 281 M. (AEMILIUS) SCAURVS (M. Scaurus *Dio 51, 2*, Scaurus *ceterum*) M. Aemilii Scauri (*aedilis curulis a. 696 = 58*) et Mucia filius nomine omisso *Ascon. in Scaurian. p. 17, 15 KS*; Sex. Pompeium fratrem uterinum in Asia Antonii ducibus prodidit (*a. 719 = 35 a. C.*) *Appian. b. c. 5, 142*, post pugnam Actiacam neci destinatus propter Muciam matrem vitam obtinuit *Dio 51, 2*; *56, 38*. Filius: Mamercus Aemilius Scaurus.

- 282 Aemilius Severianus, mimographus II 4092 t. *Tarraconensis aetatis incertae*.

- 283 AEMILIUS SEVERVS CANTABRINVS, consul (suff.) a. d. III idus Aug. anno incerto saeculi III inter Alexandrum et Philippos ut videtur *dipl. mil. Eph. ep. 4 p. 508*.

- 284 L. Aemilius Sullectinus, praefectus classis Ravennatis *Boissieu inscriptions de Lyon p. 16 n. 13*.

- 285 Aemilius Sura aetatis incertae; verba eius de annis populi Romani afferuntur in glossatoris veteris additamento apud *Velleium 1, 6, 6*.

- 286 Aemilius Tiro, ad quem divi fratres rescripserunt *Vlpian. Digest. 47, 18, 1*. — M. Messius Rusticus Aemilius Verus Aelius Romulus Priscianus Titus (?) Proculus.

- 287 P. Aemilius Victor in *fistula plumbea originis incertae Lanciani syll. aq. n. 456*. (Aemilius Victor vir perfectissimus a rationibus Diocletiani VI 1120).

- 288 [Ac]milivs Victorinus, A. f., procurator Aug. ad accipiendos census in provincia Gallia Lugdunensi et in provincia Thracia XIV 4250. — MARCIA POSTVMA MESSENNIA LVCILLA AEMILIA.

- 289 PAVLLA AEMILIA in fragmento bilingui *Emporitano II 4623*. Cf. *Paullus Aemilius Regillus*.

- 290 AEMILIA CALLISTA, C. f., clarissima femina, coniunx L. Turcii Faesatii Aproniani cos. IX 2801 *Aufidenus*.

- 291 AEMILIA CLARA, uxor Petronii Didii Severi, mater (M.) Didii Iuliani qui imperavit *vit. Did. Iulian. 1, 2*.
- 292 AEMILIA CORNELIA SCRIBONIA MAXIMA, C. f., clarissima puella vixit diebus XLV VI 1334.
— CALPVRNIA RVFRIA AEMILIA DOMITIA SEVERA.
— IVLIA AEMILIA [G]ALLITTA.
- 293 (AEMILIA) LEPIDA, soror M'. Aemilii Lepidi (*consulis a. 11 p. C.*), cui super Aemiliorum decus L. Sulla et Cn. Pompeius proavi erant *Tac. a. 3, 22. Filia igitur Q. Lepidi (consulis a. 733 = 21) et Corneliae, filiae Fausti Corneli Sullae (cf. Drumann II 509) et Pompeiae. C. Caesari Augusti filio quondam uxor destinata, innox nupta P. Sulpicio Quirinio, dein post repudium ab eo dictum Mamercio Scauro, a. 20 a Quirinio rea facta relegata est Tac. a. 3, 22-23, Suet. Tiber. 49.*
- 294 AEMILIA LEPIDA, filia M. Aemilii Lepidi (*consulis a. 6 p. C.*), iuveni Druso (filio Germanici) quondam nupta, crebris criminibus maritum inaequata (*cf. Dio 58, 3*) impunita agebat, dum superfuit pater; post a delatoribus ob servum adulterum correpta anno 36 manus sibi attulit *Tac. a. 6, 40. Ad vanum spectat titulus VI 9449 = V 592**: Pudens M. Lepidi libertus grammaticus. Procurator eram Lepidae moresque regebam; dum vixi, mansit Caesaris illa nurus.
- 295 AEMILIA LEPIDA, Augusti proneptis, quam Claudius admodum iuvenis sponsam habuit, sed, quod parentes eius Augustum offenderant, virginem adhuc repudiavit *Suet. Claud. 26. Filia igitur L. Aemilii Paulli consulis a. 754 = 1 p. C. et Iuliae neptis Augusti. Ex verbis Plinii n. h. 7, 58 narrantis Augustum neptis suae nepotem vidisse genitum quo excessit anno M. Silanum Mommsen Eph. ep. 1 p. 57 sqq. Lepidam nupsisse M. Iunio Silano consuli a. 19 p. C. demonstravit, id quod confirmat titulus servorum Lepidae M. Silani VI 27034; eiusdem liberta videtur memorari VI 7617 (ex monumento Iuniorum Silanorum).*
- 296 (AEMILIA) LEPIDA, uxor Ser. Galbae qui imperavit *Suet. Galb. 5; mortuam esse a. 38 vel paulo post concludere licet ex verbis Suetonii. Potest esse nubilis filia M'. Aemilii Lepidi cos. 11 p. C. Tac. 3, 35 (a. 21).*
- 297 Aemilia Musa, locuples intestata, bona eius (M.) Aemilio Lepido cuius e domo videbatur concessa anno 17 *Tac. a. 2, 48.*
- 298 AEMILIA PAVLINA ASIATICA memoratur in fistula plumbea aqnaria urbana *Bullettino comunale 1887 p. 223 n. 1930 et in fragmento fistulae ibid. p. 283 n. 2007. Feminam nobilem ostendunt nomina.*
- CORNELIA CETHEGILLA AEMILIA PLANCINA.
- 299 Aemilia Pudentilla, nupta Sicinio Amico, Oeensi, ex quo duos filios Sicinios Pontianum et Pudentem peperit. Marito mortuo a socero coneta tabulas nuptiales cum Sicinio Claro fecit, verum nuptias elusit. Post XIV annos (XIII c. 27 p. 36, 26 Kr.) viduitatis Apuleio sophistae

- nupsit. *Apuleius apologia* 68-73, 74-101; nominatur *ibid.* 1. 22. 28. 30. 61. 67. 102.
- 300 AEMILIA ROGATILLA, clarissima femina, filia sororis Flaviae Publicae, mater Minucii Honorati Marcelli Aemiliani a. 247 t. *dedicavit urbanum Bullettino comunale* 1883 p. 217 n. 617.
- 301 AEM(ILIA) RVFILLA, clarissima femina X 8059, 18 in *signaculo*.
- 301a AEMILIA SEVERA, clarissima femina in *tegulis urbanis saeculi II exeuntis XV* 427-433.
- 302 ... AEQVA, clarissima femina XIV 2518 in *fragmento Tusculano*.
— L. VITRASIVS AEQVI[TAS].
— Considius Aequus.
— Modius Aequus.
- 302a Aeria Aelia Theodora, h(onesta) f(emina), soror Vet(urii) Publilii Potiti VI 1537.
— M. CLAVDIVS MARCELLVS AESERNINVS.
- 303 Aesius (Esius *libri*) Proculus, patre prinipilari, ob egregiam corporis amplitudinem et speciem Colosseros dictus, a Gaio iugulatus *Suet. Calig.* 35.
- 304 AETIVS. Severus imperator factus et Romam ingressus a. 193 filias suas dotatas maritis Probo et Aetio dedit; utrumque generum statim consullem fecit *vit. Sever.* 8. *Consul igitur suff. sub initium regni Severi, si modo nomen recte traditum sit.*
- 305 AETHRIA, Isoemi consularis uxor aetate Valeriani *Hesych. Miles. fr. 1 M. IV.*
- 306 AETRIVS SEVERVS, praetor sub Severo (intra a. 193 et 198) *Vlpian. Digest.* 4, 4, 11, 2.
- 307 Afer, homo dives *Martial.* 4, 36; senex ardalis *id.* 4, 78; homo propter paupertatem irrisus *id.* 6, 77; de Libycis gentibus redux *id.* 9, 7; dominus Hylli *id.* 9, 25; homo mulierarius *id.* 10, 84; Afer rigidus, cui nupsit Callistus *id.* 10, 84. *Ommino diversi homines, partim fortasse facti, intellegendi sunt, sed certe distingui nequeunt.*
- 308 (SEPTIMIVS?) AFER, frater patruelis Caracallae a. 212 ab eo occisus *vit. Carac.* 3, 6.
— P. AELIVS HADRIANVS AFER.
— CN. DOMITIVS AFER.
— CN. DOMITIVS AFER TITIVS MARCELLVS CVRVIVS LVCANVS.
— Etrilius Afer.
— SENECEO MEMMIVS AFER.
— M. MESSIVS RVSTICVS AEMILIVS AFER CVTIVS ROMVLVS PRISCIANVS ARRIVS PROCVLVS.
— VTTIEDIVS AFER.
- 309 L. AFINIUS GALLVS, cos. a. 62 cum P. Mario. L. Afinius *tab. cer. Pomp.* 114, Afinius Gallus VI 16521, L. Afinius (Asinio *cod.*) *Tac. a.* 14, 48, Afinius (Asinio *codd.*) *vit. Persii. Ceterum Gallus fasti.*

- IMP. CAES. C. VIBIVS AFINIVS GALLVS VELDVMNIANVS VOLVSIA-NVS AVG.
- 310 AFINIA CALLISTE, clarissima femina, N. Afinii Fortunati filia IX 1567 Beneventanus.
- ETRU[LIA] AFRA.
- 311 Sex. Afranius Burrus. *Titulus eius Vasionensis XII 5842 (1). memento-
ratur in t. Afraniae Burri lib. Caenidis VI 16963 (2). Praenomen
solum servavit t. 1, apud scriptores Afranius Burrus sive Burrus.* Sex. f., tribu Volt. t. 1 *origine probabiliter Vasionensis.* Tribunus
militum, procurator Augustae (= Liviae), procurator Ti. Caesaris,
procurator divi Claudii t. 1. Praefectus praetorio in locum Lusii
Getae et Rufrii Crispini ab Agrippina constitutus a. 51 Tac. a. 12, 42
praefectus praetorio t. 1. Claudio mortuo praetorianos in fidem Neronis
adstrinxit Tac. a. 12, 69, Ioseph. ant. 20, 8, 2. Burrus et Seneca
Neronis rectores Tac. a. 13, 2, 6, Dio 61, 3, 4, 7 (Zonar. 11, 12). Nero
eum praefectura movere destinaverat a. 55 Tac. a. 13, 20. Con-
iurationis insimulatus ibid. 13, 23, super Agrippinae caede consultus
ibid. 14, 7. Octaviae repudium frustra prohibebat Dio 62, 13. Mor-
tuus anno 62, incertum valetudine an veneno Tac. a. 14, 51, (veneno
Suet. Ner. 35, Dio 62, 13). Ornamentis consularibus ornatus t. 1. —
Patronus Vasionensium t. 1. — Debilis trunca manu Tac. a. 13, 14;
nominatur Tac. a. 14, 10, 14, 15, 57, 60, Seneca de clem. 2, 1, 2.
- 312 CN. AFRANIVS DEXTER, consul (suff.) a. 105 cum C. Iulio Basso.
In consulatu: III id. Mai. C. Iulio Basso Cn. Afranio Dextro cos.
III dipl. mil. 22, III B[asso] D[extro] [eos.] dipl. 23
XVI XIII XIII k. Iun., ... non Iun. C. Iulio Basso [Cn.] [Afr]anio
Dextro cos. VI 2075 acta Arral. — Afranius Dexter Plinius.
Consul designatus in senatu sententiam dixit Plin. ep. 5, 13, 4,
consul mense Maio a. 105 v. supra. Referebatur in senatu de libertis
Afrani Dextri consulis incertum sua an suorum manu percempti Plin.
ep. 8, 14, 12.
- 313 P. AFRANIVS FLAVIANVS memoratur in t. graeco Ephesino Waddington
Fast. p. 171 = Wood, discoveries from the great theatre n. 1 (1) et
in dipl. mil. III 26 (2). Quae lex kalendis Septembr. utrum anni 113
an 114 data sit iudicari nequit, quod in tabula ipsa numeri annorum
tribuniciae potestatis discrepant.
Nomina plena exhibet t. 2, praenomen omisit t. 1. Legatus pr. pr.
(T.) Aquillii Proculi procos. Asiae a. 104 t. 1. Consul suff. intra
a. 105/112. Legatus Pannoniae inferioris cal. Sept. a. 113 aut
a. 114 t. 2.
- 314 P. Afranius Potitus, homo de plebe, qui cum vovisset se pro salute
Gai imperatoris periturum, ab eo salute recuperata mori coactus est
Dio 59, 8, nominibus omissis Suet. Cal. 27.

- 315 AFRANIVS QVINTIANVS, senatorii ordinis, mollitie corporis infamia et a Nerone probroso carmine diffamatus, particeps coniurationis in Neronem factae a. 65 *Tac. a. 15, 49, 56, 57, occisus ibd. 70.*
- 315a Afranius Silo, centurio in bello Parthico Veri *Lucian. quom. hist. conser. 26. Homo fortasse fictus.*
- MANLIA PONTIA LYCVLLA AFRICANA.
- 316 AFRICANVS, Xvir stlitibus iudicandis, quaestor, tribunus pl., praetor designatus in *fragmento l. urbani Bullettino comun. 1881 p. 29 n. 467a.*
- 317 AFRICANVS, consul mense Iulio *suffectus a. incerto sub Claudio vel Nerone*; Pr. non. Iulias Afrino (*sic legit Mommsen cf. III S. 6799*) et Africano cos. in *inscriptione parietaria Pompeiana IV 1544. Cf. M. Annius Afrinus.*
- 318 AFRICANVS. 'Africanus noster' in epistula Hadriani scripta Serviano consuli, quae dicitur ex libris Phlegontis sumpta *vit. Saturnini 8. Quam qui composuit, cogitare potuit de T. Sextio Africano consule a. 112.*
- IMP. CAES. M. ANTONIVS GORDIANVS SEMPRONIANVS ROMANVS AFRICANVS AVG.
- Sex. Caecilius Africanus.
- Q. FABIVS MAXIMVS AFRICANVS *sive* AFRICANVS FABIVS MAXIMVS.
- P. FLAVIVS MENANDER AFRICANVS.
- Iulius Africanus.
- C. Iulius Africanus.
- Sex. Iulius Africanus.
- LVCILIVS AFRICANVS.
- C. MEMMIVS AFRIC[ANVS].
- L. OVINIVS AFRICANVS.
- L. OVINIVS CVRIVS PROCVLVS MODIANVS AFRICANVS.
- PACCIVS AFRICANVS.
- M. PVPIENIVS AFRICANVS.
- T. SEXTIVS AFRICANVS.
- TERENTIVS AFRICANVS.
- C. Tettius Africanus.
- M. ANNIVS AFRINVS.
- L. Aurelius Agaclytus.
- Claudius Agathemerus.
- 319 Agathinus, ventilator *Martial. 9, 38.*
- 320 Agatho, causicidius ut videtur aetate Claudii *Seneca apocolocyntos. 12.*
- 321 AGEDIA QVINTINA in *cippo sepulchrali urbano Bull. comun. 1885 p. 102 n. 1028 = Bull. dell' Inst. 1885 p. 23*: C. Calpurnius Crassus Frugi Licinianus consul pontifex et Agedia Quintina Crassi (*uxor*).
- 322 L. Agerinus (*praenomen servavit Suetonius*), libertus Agrippinae a Nerone occisus anno 59 *Suet. Ncr. 34, Tac. a. 14, 6, 7, 8, 10.*

323 Agilius Cosmianus (*sic cod. Iustinian.*, cominio *Fragm. Vatic.*), ad quem imperator Philippus a. 249 rescripsit *Cod. Iustinian.* 8, 55, 1 = *Fragm. Vatic.* 272. *Fortasse magistratus.*

— Iulius Agrestis.

324 AGRESTIVS, vir clarissimus deo Arimano *t. dedicavit VI 47. Fortasse saeculi IIII.*

— Caecilius Agricola.

— SEX. CALPVRNIVS AGRICOLA.

— Cominius Bo... Agricola [Aur]elius Aper.

— Q. GLITIVS ATILIVS AGRICOLA.

— CN. IVLIVS AGRICOLA.

— VALERIVS AGRICOLA.

— L. VIRIVS AGRICOLA.

325 AGRICOLA (?) VRBANVS, consul a. 234 cum M. Clodio Pupienio Maximo II. Maximo II et Urbano vel Maximo et Urbano *fasti, ubique praeter t. IIII 5460: Maximo II et Agricola. Nequaquam certum est ibi cos. a. 234 significari, cum et de cos. a. 233 Maximo II et Paterno cogitari possit.*

— (Antonius) Agrippa.

— M. ASINIVS AGRIPPA.

— [CA]SSIVS AGRI[PPA?].

— M. Cassius Agrippa.

— M. Fl(avius) Agrippa.

— FONTEIVS AGRIPPA.

— C. FONTEIVS AGRIPPA.

— D. HATERIVS AGRIPPA.

— L. HELVIVS AGRIPPA.

— Iulius Agrippa.

— C. IVLIVS AGRIPPA.

— (M.) Iulius Agrippa I.

— M. Iulius Agrippa II.

— P. LVRIVS AGRIPPA.

— M. Maenius Agrippa L. Tusidius Campestris.

— MARCIVS AGRIPPA.

— MARCIVS CLAVDIVS AGRIPPA.

— Simonides Agrippa.

— M. Valerius Iulianus Agrippa.

— Vibulenus Agrippa.

— [Vibullius] Agrippa.

— M. VIPSANIVS AGRIPPA.

— Titia Statilia Valeria Agrippiana Fadilla.

— APPIA ANNIA ATILIA REGILLA ELPINICE AGRIPPINA ATRIA POLLA.

— ASINIA AGRIPPINA.

— GELLIA AGRIPPINA.

— IVLIA AGRIPPINA.

- L.(?) IVLIA APRONIA ALFENA AGRIPPINA.
- PACONIA AGRIPPINA.
- PLOTIA AGRIPPINA.
- STAT(ILIA) AGRIPPINA.
- VIBVLLIA ALCIA AGRIPPINA.
- VIPSANIA AGRIPPINA.
- (VIPSANIA) AGRIPPINA.
- Pompeia Agrippinilla.
- 326 AGRIPPINVS, senator notatc Plinii *Plin. n. h. 7, 55 (lectio dubia, Agrinum traditur).*
- 327 [A]GRIPPINVS, frater Arvalis a. 214 VI 2103 a 3.
 - Casperius Agrippinus.
 - CASSIVS AGRIPPINVS.
 - TI. CLAVDIVS AGRIPPINVS.
 - FABIVS AGRIPPINVS.
 - FAB(IVS) AGRIPPINVS.
 - IVLIVS AGRIPPINVS.
 - Iulius Agrippinus.
 - Q. PACONIVS AGRIPPINVS.
- 328 Agrippus histrio, cui cognomentum erat Memphius *vñ. Veri 8, 10 vide L. Aclius Aurelius Apolaustus Memphius.*
- 329 Agrius Phoebeus nominatur inter amicos in testamento Dasumii VI 10229 v. 25.
- 330 Q. Agrius Rusticiannus, vir egregius, procurator Aug. tractus Karthaginiensis, procurator privatae rationis per Italiam; procurator totius (*desunt nonnulla*) sub Caracalla *Eph. ep. 5, 335 = VIII S. 11163.*
- 331 Agrius Saturninus. *Tituli ei dedicati sunt Attici CIA III 627 et Έφ'ηρ. άρχ. III (1883) p. 20 n. 4, 6 χράτιστος in utroque.*
- 332 Agrius Servatus nominatur inter amicos in testamento Dasumii VI 10229 v. 25.
- 333 Agroetas, Massiliensis, rhetor *Seneca contr. 2, 6, 12.*
 - CN. DOMITIVS AIHENOBARBVVS.
 - L. DOMITIVS AIHENOBARBVVS.
 - IVLIVS AI...
 - M. LICINIVS PETILIVS AIA...
- 334 Q. AIACIVS CENSORINVS, clarissimus vir in fistula phmbea urbana *Lanciani syll. aquar. n. 163.*
- 335 Q. AIACIVS MODESTVS, clarissimus vir in fistula aquaria *Lanciani syll. aquar. n. 163. Fortasse idem est Aiacius Modestus quindecimvir sacris faciundis a. 204 acta saecularia.*
- 336 Q. AIACIVS [MO]DESTVS CRESCENTIA[NVS], legatus trium Augustorum = *Severi Antonini Getar* (Germaniae superioris) a. 209 211 *Brambach inscript. Rhenan. 1432, aut idem aut certe parentela coniunctus cum Aiacio Modesto quindecimviro.*

- 337 AIETIVS PASTOR, senator apud Cestium Pium declamavit *Seneca contr. 1, 3, 11*.
 — *APPIA VETVRIA AIRVLA COECIVA SABINILLA.
 — Sept(imus) Aistomodius.
 — SALVIVS NEN[IVS] L. AIVS CAM[ANI]ANVS CN. PLO[TIVS] MAXIMVS T. [II]OENIVS SEVER[VS] SERVEIEN[VS] V[RSVS].
- 338 C. AL..... ALBINVS, consul a. 246 cum C. Bruttio Praesente. *Plena nomina exhibuit dipl. mil., Ephem. ep. 4 p. 185 = III S. LXXXIX, ubi in acre extare videntur litterae C. ALI.... vel ALL..... (non ALB...); ceterum Albinus fasti.*
- 339 Albanus a Galliceno Salonino filio rector datus Colonia Agrippinensi a Postumo occisus *Zonar. 12, 24; idem homo apud Zosimum 1, 38, qui similia tradidit, dicitur Σαβαγς. Plane diversa est narratio Trebellii Pollionis.*
 — L. Numerius Albanus.
- 340 Albina, mater Anniae Q. f. Rufinae *IX 330 Canusinus.*
 — CANIDIA ALBINA.
- 341 L. ALBINVS SATVRNINVS, A. f., tribu Quir., quaestor urbanus, aedilis plebis, praetor urbanus, legatus Aug. Asturiae et Gallaeciae, praefectus aerarii Saturni, procos. provinciae Achaiae, cos. (suff. a. inc.), legatus Aug. pr. pr. Ponti et Bithyniae, procos. provinciae Asiae. — Sodalis Antoninianus; p(atronus) c(oloniae), curator coloniae Suessae Auruncae *X 4750, ubi titulus publice positus est.*
- 342 Albinovanus Celsus (*sic Porphy. ad Horat. ep. 1, 8, Celso* — Albinovano *Horat. ib. v. 1, Celsus ep. 1, 3, 15*), comes scribaque Neronis (*Tiberii a. 734 = 20 in Armeniam missi*) *Horat. ep. 1, 8, 2. Idem monet eum, ne aliorum scripta expilet ep. 1, 3, 15–20. Coniectura incerta volgo ponitur eundem esse Celsum amicum Ovidii, cuius mortem quodam conqueritur Ovidius ex Ponto 1, 9. — Necessitudine quadam coniunctus videtur cum Albinovano Pedone.*
- 343 Albinovanus Pedit (*sic Seneca contr. 2, 2, 12 item excerpta contr. 2, 2 p. 233 K., inverso ordine nominum Seneca phil. ep. 122, 15, Albinovane Ovid. ex Ponto 4, 10, 4, Pedito ceterum*), praefectus equitum sub Germanico a. 15 *Tac. a. 1, 60; versus eius de Germanico navigante affert Seneca suas. 1, 15. Amicus Ovidii Ovid. ex Ponto 4, 10; inter arbitros de versibus Ovidii tollendis Seneca contr. 2, 2, 12. Scripsit Thesida Ovid. l. 1. v. 71 sqq. Inter poetas epicos eum non indignum cognitione dicit Quintil. 10, 1, 90, laudatur ut epigrammaton poeta a Martiali praef. l. 1; 2, 77; 5, 5. 6. Fabulator elegantissimus; narratio eius de vita Sp. Papirii Seneca ep. 122, 15–16, facete dictum Quintil. 6, 3, 61. Sidereus Pedito Ovid. ex P. 4, 16, 6. Nominatur Martial. 10, 19, 10, Sidon. Apollin. carm. 1, 257.*
- 344 Albinus, ad quem scripsit Plinius *ep. 6, 10.*

- 345 Albinus, ὁ Πλατωνικός, cuius gratia Galenus Smyrnam migravit
Galen. XIX 96 K. Adscribitur ei εισαγωγή εις τοὺς Πλάτωνος διαλόγους.
- 346 Albinus rerum Romanarum primo, poeta incertae aetatis Priscianus
I 304, 20 tres versus afferens.
- 347 Albinus, philosophus (Platonicus) citatur Tertull. de anima 28.
— C. AL..... ALBINVS.
— CEIONIVS ALBINVS.
— IMP. CAESAR D. CLODIVS SEPTIMIVS ALBINVS AVG.
— Luccoius Albinus.
— NVMMIVS ALBINVS.
— M. NVMMIVS CEIONIVS ANNIVS ALBINVS.
— M. NVMMIVS VMBRIVS PRIMVS SENECIO ALBINVS.
— PESCENNIVS ALBINVS.
— T. Pompeius Albinus.
— M. STLACCIVS ALBINVS TREBELLIVS SALLVSTIVS RVFVS.
- 348 Albivs 'stupet aore' Horat. sat. 1, 4, 28; incertum est num idem
significetur ibd. v. 109 'Albi ut male vivat filius'.
— C. MEMMIVS FIDVS IVLIVS ALBIVS.
- 349 ALBIVS CRISPVS, curator aquarum inde ab a. 68 usque ad a. 71
Frontin. de aq. 102.
- 350 ALBIVS PVLLAIENVS POLLIO, cos. (suff.) a. d. VI k. Novembr.
anno 90 cum Cn. Pompeio Longino *dipl. mil., Eph. ep. 5 p. 653.*
- 351 Albivs Tibullus. 'Albi' cum adloquitur Horatius, Albivs Tibullus
Acro et Porphyrio ad Horat. et codices Tibulli carminum, ceterum
Tibullus. Quo nomine et ipse utitur 1, 3, 55; 1, 9, 83; 4, 13, 13. Eques
Romanus (regalis libri) insignis forma ante alios Corvinum Messallam
oratorem dilexit, cuius et contubernalis Aquitanico bello (a. 726—728 =
28—26 a. C.) militaribus donis donatus est vita Tibulli in codicibus
Tibulli servata, incertae originis et fidei. Cum Messallam in Asiam
profectum sequeretur, in Coreyra aeger relictus est Tibull. 1, 3
cf. Ovid. amor. 3, 9, 47. Mortuus est secundum epigramma Domiti
Marsi libris Tibulli praemisum eodem anno quo Vergilius, id est
a. 735 = 19 a. C. cf. Ovid. trist. 4, 10, 56; mater sororque super-
stites memorantur ab Ovidio amor. 3, 9, 50—51. — Amores eius: Deia,
Nemesis (= Glycera?).
Scripsit ad eum Horatius c. 1, 33, ep. 1, 4, elegiam de morte eius
Ovidius amor. 3, 9. Laudatur ut elegiarum poeta ab Ovidio amor.
1, 15, 27, ars am. 3, 334, rem. am. 763, trist. 2, 447 sqq.; 4, 10, 51 sqq.,
a Martiali 4, 6, 4; 8, 70, 7; 8, 73, 7; 14, 193, a Velleio 2, 36, a Quin-
tiliano 10, 1, 93, ab Apuleio apolog. 10.
- 352 ALBIA TERENTIA, splendida femina, L. Othonis uxor, mater Othonis
qui imperavit Suet. Oth. 1.
- 353 Albucilla, multorum amoribus famosa, Satrii Secundi quondam uxor,
impietatis in principem et adulteriorum damnata a. 37 Tac. a. 6, 47. 48.

- 354 Albucius, 'Canidia Albuei quibus est inimica venenum' *Horat. sat. 2, 1, 48*; hic enim veneno uxorem suam dicitur peremisisse *Porphyg. Vix recte Porphyrio eundem esse putat Albucium senem Horat. sat. 2, 2, 67*.
- 355 C. Albucius Silus (*praeconem solus serravit Suetonius*, Albucius Silus *vel* Albucius *ceterum*), rhetor aetate Augusti. *Vitam scripsit Suetonius de rhet. 8*. Novariensis *Suet. (inde Hieronymus chr. ad. a. Abr. 2011)* in patria aedilitate functus Romam se contulit et in (L. Munatii) Planci oratoris contubernium receptus est. Propria auditoria instituit, ubi declamavit. Egit et causas verum rarius, apud L. Pisonem proconsulem (*cos. a. 739 = 15 a. C.*) defendit reum. Senior Novarium rediit ibique inedia se interfecit *Suet. De eius genere dicendi declamandiue disputat Seneca contr. 7 praef. 1-9*, in primum declamatorum tetradeum (Latronis, Fuscii, Albuci, Gallionis) *refertur ab eodem contr. 10 praef. 12*. *Sententiae, colores, divisiones passim apud Senecam rh. cf. indicem Kicslingii*. Non obscurus professor atque auctor laudatur a *Quintiliano inst. 2, 15, 36; 3, 3, 4; 3, 6, 62*, unde *eum de arte rhetorica scripsisse apparet*.
- L. ANTONIVS ALBVS.
 - MARCIA CLAVDIA ALCIA ATHENAIIS GAVIDIA LATIARIS.
 - VIBVLLIA ALCIA AGRIPTINA.
 - P. Aelius Alcibiades.
 - C. Attius Aleimus Felicianus.
- 356 Aleinous, stoicus *Philostr. v. soph. p. 226, 3 K*.
- 357 Aleo, medicus vulnenum aetate Claudii *Plin. n. h. 29, 22, Martiul. 6, 70, 6; 11, 84, 5; idem est Ἀλέων ὁ ἰατρός Ioseph. ant. 19, 1, 20*.
- P. DELPHIVS PEREGRINVS ALEIVS ALENNIVS MARIANVS CVRTIVS VALERIANVS PROCVLVS M. NONIVS MVCIANVS.
- 358 L. ALE(IVS?) V[E]L(YS), unus ex pueris senatoriis qui Arvalibus ministrarunt a. 241 *VI 2114, 17*; ALE · VIR *in lapide, fortasse legendum est ALF(IVS)*.
- P. Alfius Alennius Maximus Curtius Valorianus.
 - P. DELPHIVS PEREGRINVS ALFIVS ALENNIVS MAXIMVS CVRTIVS VALERIANVS PROCVLVS M. NONIVS MVCIANVS.
- 359 ALEXANDER, M. Antonii et Cleopatrae filius *Liv. per. 132*, frater geminus Cleopatrae minoris, cognominatus Ἰλκερ *Plut. Ant. 36, Dio 49, 32; 59, 21*. Antonius a. 720 = 34 a. C. regnum Armeniae cui Media et Parthia accederent, constituturus ei destinavit et Iotapen Medorum regis filiam despondit *Plut. Ant. 54, Dio 49, 40, 41, 44*, Caesar eum in triumpho duxit *Dio 51, 21 (Zonar. 10, 31)* et ἀντὶς (*Iubae et Cleopatrae minoris*) καὶ τὴν Ἀλέξανδρον ἐχαρίσατο *Dio 51, 15*. Educatus ab Octavia *Plut. Ant. 87*.
- 360 Alexander, frater Iamblichi reguli Arabum ab Antonio interfecti, post bellum Actiacum a Caesare regno exutus et in triumpho ductus occisus est *Dio 51, 2*.

- 361 Alexander, Herodis et Mariammes prioris filius Aristobuli frater *cf. Schürer Gesch. d. jüdischen Volkes I 337 sqq. Circa a. 731 = 23* Herodes fratres Romam misit *Ioseph. ant. 15, 10, 1*; post quinquennium fere in patriam reduxit et Alexandro Glaphyram filiam Archelai regis Cappadocum in matrimonium dedit *id. 16, 1, 2*. Calumniis, quas Salome contra filios Mariammes spargebat, lacessitus Herodes Antipatrum filium relegatum ad aulam revocavit et honoribus provexit, unde discordiae inter patrem et filios Mariammes ortae sunt *id. 16, 3, bell. 1, 23, 1-2*. Quae cum Antipatro auctore crescerent in dies, Herodes in Italiam profectus (*a. fere 742 = 12*) filios secum adductos Aquileiae apud Augustum accusavit, sed ab imperatore in gratiam reducti sunt *id. 16, 4, 1-4, bell. 1, 23, 3*. Domum reversi denuo inimicitias exercebant, quas in tempus Archelaus composuit *id. ant. 16, 8, 6, bell. 1, 25*, dum Herodes Alexandrum et Aristobulum crimine parricidii in vincula coniecit *id. ant. 16, 10, bell. 1, 27, 1*. De consilii sententia, quod Berytum convocarat, damnati et apud Sebasten occisi sunt *a. fere 747 = 7 id. 16, 11, 1-7, bell. 1, 27, 2-6, (Nicolaus Damascen. de vita sua fr. 5 III M., Strabo 16, 765)*.
- 362 Alexander, Tigranis regis Armeniae filius, maritus Iotapes filiae Antiochi regis Commagenorum, a Vespasiano regulus insulae Ciliciae constitutus *Iosephus ant. 18, 5, 4. Memorari videtur in t. C. Iulii Agrippae filii Greek inscript. in the British Museum III p. 187 n. 537*.
- 363 Alexander, Asclepiadis filius, Cotiaeensis, grammaticus Graecus, magister Marci imperatoris *Marcus εἰς ἑαυτὸν I, 10, vit. Marci 2, 3, Stephan. Byzantius s. v. Κοτιάειον, Aristides orat. XII passim*. Scripsit 'Ομηρικὴν συγγραφὴν, cuius reliquias collegit *Lehrs quaestiones epicae p. II-16*. Laudationem funebrem eius ad Cotiaeenses scripsit Aelius Aristides *Aristid. orat. XII*.
- 364 Alexander, Platonicius, quem imperator Marcus sectatur *Marcus εἰς ἑαυτὸν I, 12*.
- 365 Alexander, Alexandri f., volgo Πηλοπλάτων nominatus, sophista Seleuciensis, ab imperatore Marco in Pannoniam vocatus, ab epistulis Graecis eius *Philostr. vit. soph. II p. 571; τελευτῆσαι τὸν Ἀλέξανδρον οἱ μὲν ἐν Κελτοῖς φασιν εἶσι ἐπιστέλλοντα, οἱ δ' ἐν Ἰταλίᾳ πεπαισμένον τοῦ ἐπιστέλλειν, καὶ οἱ μὲν ἐξήκοντούτῃν οἱ δὲ καὶ οὐπω, καὶ οἱ μὲν ἐπὶ οὐρῇ οἱ δ' ἐπὶ θυγατρὶ ibd. 575*.
- 366 Alexander, Damascenus, philosophus peripateticus, magister Flavii Boethi *Galen. II p. 218, XIV p. 612. 627 K*.
- 367 Alexander, Abonoteichita magus, aequalis Luciani, *qui de eo librum Ἀλέξανδρος ἢ ψευδόμαντις composuit. Socer Rutiliani Romani ib. 4. 35*.
- 368 Alexander quidam apud Caracallam reus factus *Dio 77, 8*.
- 369 Alexander, puer Asinii Pollionis, dolico Vergilii, quem secunda ecloge Alexim appellat *vit. Verg. Donat. p. 57 R., Servius ecl. 2, 1*.

370 Alexander Lysimachus (*sic* *Ioseph. ant.* 19, 5, 1 Alexander *alibi*), Iudaeus, procurator Antoniae matris Claudii, alabarcha Alexandriae sub Tiberio imperatore, a Gaio in vincula coniectus, a Claudio solutus *Ioseph. ant.* 18, 6, 3; 19, 5, 1. Pater Ti. Iulii Alexandri *id. ant.* 20, 5, 2 (*bell.* 5, 5, 3); *ipsum civitatem Romanam adeptum nomen Iulii sumpsisse veri simile est.* — Frater Philonis *Ioseph. ant.* 18, 8, 1 (*vel patrus* cf. *Zeller Philosophie der Griechen III* 2 p. 339 adn. 3).

— IMP. CAES. M. AVRELIVS SEVERVS ALEXANDER.

— M. Aurelius Alexander.

— Iulius Alexander.

— Ti. Iulius Alexander.

— C. IVLIVS ALEXANDER BERENICIANVS.

— TI. IVLIVS ALEXANDER IVLIANVS.

— Terentius Alexander.

— Valerius Alexander.

371 Alexandria, nutrix Neronis *Suet. Ner.* 50.

372 Alexandria, Avidii Cassii filia, Drunciani uxor *vit. Avid.* 9, 3 = *vit. Marci* 26, 12.

— ANNIA ALEXANDRIA.

— FLAVIA ALEXANDRIA.

— MARCIA AVRELIA ALEXANDRIA.

373 Alexas, Laodiceus, comes Antonii triumviri, quem post pugnam Actiacam prodidit; postea Caesaris iussu interfectus *Plut. Ant.* 66, 72.

374 L. ALFENIVS AVITIANVS, frater Arvalis a. 218, 231 *VI* 2104, 2108.

375 Alfenius Senecio, subpraefectus classis praetoriae Misenatis X 3334 *Misenus*. *Potest idem esse L. Alfenus Senecio procurator Aug. qui sequitur.*

376 L. Alfenus Senecio, procurator Aug. (Mauretaniae Caesarienais) *VIII* 9046 *Anziensis*. Cf. *Alfenius Senecio*.

377 L. ALFENIVS SENECIO. *Memoratur in titulis Britannicis VII* 269 (1). 279 (2). 513 *correct.* *Eph. ep.* 3 p. 132 (3). 1003 (4) (*in fragmento corrupto VII* 270, ut videtur); *in Syriacis gemellis III* 8. 6709 (5). 6710 (6).

Plena nomina exhibet t. 2, L. A. . . . Senecio t. 1, Alfenus Senecio t. 3. 4. 5. [6]. Clarissimus vir t. 4. — Legatus Augustorum pr. pr. (Britanniae) t. 2 (consularis t. 3. 4). Legatus Augg. pr. pr. (Syriac) t. 5. [6]. Legatione et Britannica et Syriaca functum esse Senecionem Severo et Antonino Augustis id est intra a. 198-208 ex titulis constat. Nec tamen accuratius tempora definire licet. Nam et in t. 5. 6 numeri plane confusi sunt et unus ex t. Britannicis t. 4 qui numeros exhibet, dubitationes movit. At non indicatur ibi annus consulatu Augustorum collegarum, — id quod Getae nomina refellunt — sed utriusque nominibus additur numerus consulatum, quos usque ad id tempus gesserant. Itaque t. post a. 204 et ante a. 208 positus videtur.

377a Alf(enus) Apollinaris (Ἀπολλινάριος f.), patruelis T. Ant(onii) Cl(audii) Alfeni Arignoti, a censibus Augusti (ἐπὶ κήρυξον τοῦ Σεβαστοῦ) aetate Caracallae CIG 3497 t. *Thyatirenus*.

— T. Ant(onium) Cl(audius) Alfenus Arignotus.

378 Alfenus Varus, praefectus castrorum sub Fabio Valente Tac. h. 2, 29, apud Betriacum contra Othonianos pugnavit ibd. 2, 43, Plut. Oth. 12; praefectus pratorio in locum Publilii Sabini a Vitellio substitutus a. 69 Tac. h. 3, 36, dux Vitellianorum ibd. 3, 55, 61. Vitellio occiso ignaviae infamiaeque suae superfuit ibd. 4, 11. — Potest idem esse P. Alfenus Varus (centurio practorianus) trecenarius Aug. n. in tabella cerata Pompeiana aetatis Neronianae Hermes XII 136 cf. Eph. ep. 4, 142.

379 P.(?) ALFENVS VARVS, consul suff. a. 715 = 39 a. C. cum L. Cocceio. Praenomen non traditur — nam lectio Alfenus Varus Gaius Pompon. Digest. 1, 2, 2, 44 omnino falsa est cf. adnot. Mommseni —, sed probabiliter ei tribuitur, quod P. Alfenus P. f. P. n. Varus cos. a. 755 = 2 p. C. filius eius fuisse videtur. In consulatu: Alfenus Varus fast. min. IV. Alfenus Horat. Ammian. Index Digest., Varus Vergil., ceterum Alfenus Varus, nisi quod scholiasta Cruquian. Alfinium Varum exhibet.

‘Alfonus vafer omni abiecto instrumento artis clausaque taberna sutor erat’ Horat. sat. 1, 3, 130 seq.; adnotat Porphyrio p. 206 M. ‘Alfenum Varum Cremonensem deridet, qui abiecta sutrina, quam in municipio sua exercuerat (scilicet per servorum familiam), Roman petiti magistroquo usus (Servio) Sulpicio iuris consulto ad tantum pervenit, ut et consulatum gereret et publico funere efferetur’. Consul suff. a. 715 v. supra, Pompon. l. l. Idem esse videtur Varus, ad quem scripsit Vergilius eclogam VI, cuius laudes Mantuae cycnos sublime laturos esse dicit ecl. 9, 26–29. Servius inter multa et confusa adnotat ad ecl. 6, 6: ‘alii fuso fugatoque Asinio Pollione ab Augusto (intellegendum est bellum Perusinum) Alfenum Varum substitutum, qui transpadanae provinciae et agris dividendis praecesset, qui curavit, ne ager Vergilio auferretur’. Vt patronus et amicus Vergilii nominatur vit. Verg. Val. Prob. p. 59, Donati p. 59 Suet. rel. R., Phoca v. 89, Anthol. lat. 671, 89; audivit una cum Vergilio Sironem Epicureum schol. Veronens. Verg. ecl. 7, 9, Serv. ecl. 6, 13 cf. Aen. 6, 264. — Potest idem esse Alfenus, ad quem scripsit Catullus carm. 30, sed incertum est, num Varo apud eundem c. 10. 22 fuerit omnino nomen gentile Alfeni.

Iurisconsultus, discipulus Servii Sulpicii Pompon. Dig. 1, 2, 2, 44. Gell. 7, 5, 1; inter veteres iurisconsultos nominatur Ammian. 30, 4, 12. Scripsit digestorum libros quadraginta Ind. Florent. Digest., qui citantur passim in digestis; Alfenus in libro digestorum tricensimo et quarto, coniectancorum autem secundo Gell. l. l. Scilicet non opus alterum composuerat, sed partibus digestorum titulos speciales inscripserat. Fragmenta collegit Lenel Palingenesia I p. 37 sqq.

- 380 P. ALFENVS VARVS, consul a. 755 = 2 p. C. cum P. Vinicio, P. Alfenus Varus *fast. Cap. (Eph. ep. 3 p. 11)*, P. Alfenus *fast. min. XI. L. Alfenius (sic) fast. min. XII. P. Alfenus X 884, Cassiodor. II. 'Αλφῆνος ἢ 'Αλφῆνος Οὔαρος Dio ind. l. 55, P. Varus Dio 55, 10 a. Ceterum Varus fasti. — P. f. fast. Cap., Dio ind. l. 55, P. n. fast. Cap. Filius videtur P. Alfeni Vari cos. a. 715.*
- 381 *[P.] AL[FENVS] VARVS, P. f., legatus pr. pr. (*proconsulis Africae?*) VIII 979 t. *Curubitanus; haec latere videntur in t. semel descripto et admodum corrupto: ALII S. P. F. VAARVS, LEG. PR.*
- 382 (P. ALFENVS) VARVS *nescio quis in t. libertorum VI 11427. 11436. 11437. 21088; Alfenus Varus VI 11426; (P. Alfenus) in t. libertorum VI 11428–11430. 11425. 11435.*
— L. (?) IVLIA APRONIA ALFENA AGRIPPINA.
- 383 L. ALFIDIVS HERENNIVS, consul a. 171 cum T. Statilio Severo. *In consulatu: L. Alfidius Herennianus VI 1978, alibi Herennianus fasti. Memoratur in t. Fabraterno Novano X 5578: Iuliae Q. f. Calpinae L. Alfidii Herenniani consulis (uxoris).*
- 384 ALFIDIVS SABINVS, procos. Siciliae (*circa a. 24 p. C.*) *memoratur in t. accephalo VIII 9247 Rusguniensi: legato Alfidi Sabini procos. Siciliae, praetorio, legato M'. (traditur VE pro M'.) Lepidi procos. Asiae (a. 26 p. C.).*
- 385 ALFIDIA, M. f., mater Augustae IX 3661 t. *Marruvinus; Alfid[i]ac[ae] ma[t.] Augustae II 1667 Tuccitanus; 'Αλφιδίαν τὴν μητέρα θεᾶς 'Ιουλίας Σεβαστῆς t. Samius Bulletin de l'école française d'Athènes I p. 231 n. 9. Mater Liviae Augusti, quae postea Iulia Augusta. — Arus maternus Liviae ex his t. fuit M. Alfidius; Aufidius Larco Suet. Cal. 23, errore puto Suetonii, non librariorum. Diversus est M. Aufidius Larco Plin. n. h. 10, 45 = Varro r. r. 3, 6, 1.*
— CLAVDIA LA ALFIDIA ... NIS (?).
— T. Appalius Alfinus Secundus.
- 386 Alfius, faenerator *Horat. epod. 2, 67; dictum eius Colum. 1, 7, 2.*
- 387 P. Alfius Alennius Maximus Curtius Valerianus, Curtiac C. f. Pro-cillae filius *memoratur in t. matris Veronensi V 3590. Hominem nobilem ratio nominum indicat, necessitudine quadam coniunctum, ut videtur, cum Alfis Maximis infra n. 390. 391.*
- 388 P. ALFIVS AVITVS NVMER(IVS) MATERNVS, filius P. Alfii Maximi Numerii Liciniani II 4110 t. *Tarraconensis.*
- 389 Alfius Flavus, rhetor aetatis Augusti declamavit apud Cestium *Seneca contr. 1, 1, 22; 2, 6, 8; 3, 7. De eius ingenio arteque declamandi iudicium Senecae ibd. 1, 1, 22 seq., nimiam Ovidii sectationem ei obiecit Cestius ibd. 3, 7, 3. Sententiae eius ibd. 1, 1, 23; 1, 7, 7; 2, 2, 3; 3, 7. Naturalis vis eius carminibus enervata ibd. 1, 1, 22, unde carmina scripsisse videtur. Idem videtur Alfius Flavus, quem affert Plinius n. h. 9, 25 (ind. l. 9).*

- 390 P. ALFIVS MAXIMVS, legatus (ἡγεμόνας) Galatiae Augusto nescio quo quartum consule memoratur in t. graeco *Ancyrano Archäologisch-Epigraphische Mittheilungen a. Oestr. IX p. 119 n. 81.*
- 391 P. ALFIVS MAXIMVS NVMER(IVS) LICINIANVS, P. f., tribu Gal., Xvir stlitibus iudicandis, quaestor urbanus, tribunus pl. candidatus, praetor Parthiciarius (non ante Hadrianum); pater P. Alfii Aviti Numer. Materni II 4110 t. Tarraconensis. *Potest idem esse qui praecedit.*
- 392 P. ALFIVS PRIMVS, legatus pr. pr. (proconsulis Achaiae, ut videtur) in t. graeco *Olympico Archäolog. Zeitung 1877 p. 37 n. 38.*
- 393 ALFIVS PROCVLVS (ALEIO pro ALFIO traditur), clarissimus vir, quaestor kandidatus VI 1335.
— A. CAECINA ALIENVS.
- 394 Alledius nominatur ut homo dives gulosus *Iuvenal. 5, 118.*
- 395 Alledius Severus, eques Romanus, a. 49 fratris filiam Claudii imperatoris exemplum secutus in matrimonium duxit *Tac. a. 12, 7, eandem rem nomine omisso narrat Suet. Claud. 27, ubi primipilaris dicitur.*
— P. CAECILIVS ALLENIVS FAVSTVS MAXIMVS SEVERIANVS.
- SEX. PAPINIVS ALLENIVS.
- 396 ALLIARIA, uxor (Ti.) Sompronii Gracchi a. 14 a Tiberio interfecti *Tac. a. 1. 53.*
- 397 TI. ALLIENVS SICINIVS QVINTIANVS, tribunus plebis a. 97 vel 98 VI 450; Ti. Sicinius Ti. l. Receptus *ibid.*
— Pontius Allifan(ius).
- 398 Q. ALLIVS BASSVS, consul (suff.) a. 158 a. d. VIII id. Iul. cum Sorvilio Fabiano *dipl. mil. III S. LXVII.*
- 399 C. ALLIVS FVSCIANYVS, C. f., nominatur inter patronos ordinis senatorii collegii cuiusdam Ostiensis a. 140 XIV 246 t. Ostiensis, item in fragmento albi collegii cuiusdam *ibid. 249 (ubi traditur Caelius Fuscianus), item inter patronos ordinis corporatorum lenunculariorum tabulariorum auxiliorum Ostiensium ibid. 250, ubi C. Aleius C. f. Fuscianus in lapide extat.*
- 400 C. ALLIVS FVSCIANYVS, legatus Aug. pr. pr. (Arabiae, ut videtur), consul designatus III 118 t. *Gerasanus, cf. von Rohden, de Palaestina et Arabia p. 11.*
- 401 C. ALLIVS FVSCVVS, C. f., nominatur loco ultimo inter patronos ordinis senatorii collegii cuiusdam Ostiensis, cuius quamquam acta ad a. 140 spectant, quaedam postea addita sunt XIV 246 t. Ostiensis. *Potest idem esse Allius Fuscus consularis a Commodio (post. a. 189) occisus vit. Comm. 7, 6. Probabiliter coniecit Dessau in albo ordinis corporatorum lenunculariorum tabulariorum auxiliorum Ostiensium a. 192, ubi nomina eius qui primum locum inter patronos senatores obtinuerat, crasa sunt, memoriam huius damnati deletam esse.*
- 402 ALLIVS MAXIMVS, vir clarissimus, legatus iuridicus provinciae Hispaniae Tarraconensis anno 280 II 3738 t. *Valentinus.*

- 403 L. ALLIVS MAXIMVS, cos. (suff.) X kal. Iun. a. 49 cum L. Mammio (sic t.) Pollione XI 6236 t. *descriptus a Bormanno. Fortasse idem est Maximus proconsul Asiae a. 58 in actis Timothei p. 8, 16, ut coniecit Vsener ibd. p. 16.*
 — Q. FABIUS ALLOBROGICIVS MAXIMVS.
 — Aur(elius) Alphius.
- 404 Alphius Avitus, 'ut pridem Avitus Alfius libros poeta plusculos usus dimetro perpeti conscribit Excellentium' Terentian. *Gramm. Lat. VI 398, 2446 cf. Mar. Victorin. ibd. VI 137, 31; Alphius Avitus in I Excellentium citatur Priscian. Gramm. Lat. II 134, 3, in II Excellentium ibd. II 427, 1 (cf. 409, 18; 233, 21); II 591, 14.*
- 405 D. Alpinus, Trevir, frater Alpini Montani Tac. h. 5, 19.
- 406 L. Alpinus Clemens, curator rei publicae (Laurentium Lavinatium) XIV 2071 t. *Laurentinus; in lapide additum fuisse C. V. haud idoneo testimonio nititur.*
- 407 Alpinus Montanus, Trevir, praefectus cohortis Tac. h. 3, 35; 4, 31. 32; 5, 19.
 — [Ti. Claudius] Alpinus.
 — M. FLAVIVS ALPINVS.
 — Iulius Alpinus.
 — Q. POMPEIVS SENECEO ROSCIVS MVRENA COELIVS SEX. IVLIVS FRONTINVS SILIVS DECIANVS C. IVLIVS EVRYCLES HERCVLANEVS L. VIBVLLIVS PIVS AVGVSTANVS ALPINVS BELLICIVS SOLLERS IVLIVS APER DVCEIVS PROCVLVS RVTILIANVS RVFINVS SILIVS VALENS VALERIVS NIGER CL. FVSCVS SAXA AMYNTIANVS SOSIVS PRISCVS.
 — Iulius Altianus.
- 408 *Amalogverus III 3577 t. *Aguincensis semel descriptus et corruptus, ubi traditur: pio fideli Amalogvero domo Petovione tribuno laticlaviali Hisp. h. s. e. Mommsen coniecit pio fideli ortum esse ex P. F male solutis, in sequentibus latere cognomen aliquod, denique nominari tribunatum laticlavium leg. IX Hispanae. At mirum esset tribuno laticlavio addi domum.*
 — [Sep]timius Amandus.
- 409 Amazaspus, Iberus regio genere ortus, frater Mithridatis regis, adulescens expeditioni Parthicae (Traiani) interfuit et apud Nisibim diem obiit t. *sepulchralis graecus urbanus versibus conceptus IGI 1374 = CIG 6856.*
- 410 Amazonicus, puer Flacci *Martial. 4, 42, 16.*
 — C. EGGIVS AMBIVLVS POM[PONIVS LON]GINVS CASSIANVS L. MAECIVS POS[TVMVVS].
 — L. VARIVS AMBIVLVVS.
- 411 M. Ambivius ('Αμβιβόχως vel 'Αμβιβόδοχος traditur, 'Αμβιβόδο; vulgo, 'Αμβιβόδοχος scripsit Niese), procurator Iudaeae, qui Coponio successit, sub Augusto (circa a. 10—13) *Ioseph. ant. 18, 2, 2.*

- 412 C. Ambivivus Bal.... *honoratus t. Attico CIA III 596 aetatis imperatoriae incuntes*.
- 413 Ambrosius, medicus Puteolanus *Scribon. Larg. 152*.
- 414 Ambrosius, choraules *Iuvenal. 6, 77*.
 — Asinius Amiantus.
 — L. SERVAEVS AMICVS POTITIANVS.
 — Sicinius Amicus.
- 415 AMINX(IVS) SABINIANVS, vir clarissimus, patronus ordinis sacerdotum domus Augustae Palatinae aetate Commodi *VI 2010*.
- 416 AMMIVS FLACCVS a. 97 inter praetorios in senatu sententiam dixit *Plin. ep. 9, 13, 13*.
 — P. Ael(ius) Ammonius.
- 417 L. Ampelius Macrino cuidam dedicavit librum memorialem qui extat, ut nosset 'quid sit mundus, quid elementa, quid orbis terrarum ferat, vel quid genus hominum peregerit' *Amp. praef. Fuit certe post Traianum, cuius victoriam Dacicam attingit 47, 7 (cf. 23 Caesar Dacicus). Accuratus aetas definiri nequit*.
- 418 Amphaeus, Claudii imperatoris libertus ab eo occisus *Seneca Apocolocyntos. 13*.
- 419 M. AMPYDIVS, M. f., q(uae)stor, tr(ibunus) pl., aid(ilis) *X 6082 t. Formianus, 'litteris antiquioribus' Mommsen, qui vidit. Ante Augustum fuisse videtur*.
- 420 Amulius Serenus, primipilaris *Tac. h. 1, 31*.
- 421 Amyntas, rex Galatarum. Nummi eius cum inscriptione βασιλεως Ἀμύντων *Eckhel III 183, Mionnet IV 463 Suppl. VII 656*. Scriba Deiotari regis *Dio 49, 32*, ad Brutum et Cassium missus ad Antonium transiit *Dio 47, 48*; rex ideo in locum Deiotari constitutus *Dio 49, 32; 53, 26, Appian. b. c. 5, 75, Strabo 12, 5, 1*, fines regni eius *Strabo 12, 5, 4; 12, 6, 1; 12, 7, 3*. Socius Antonii *Appian. b. c. 5, 137, 140, 142, Plut. Ant. 61*; ante pugnam Actiacam ad Caesarem transiit *Plut. Ant. 63, Dio 50, 13, Velleius 2, 84*. Regnum ei a Caesare confirmatum *Dio 51, 2*; mortuus a. 729 = 25 a. C. *Dio 53, 26*. — Nominatur *Strabo 12, 8, 14; 14, 5, 6; 17, 3, 25*; Pylacmenes filius eius *CIG 4039*.
- 422VS AMYNTIANVS PROCVLVS, salius Palatinus cooptatus a. 180 *VI 1980*.
 — Q. POMPEIVS SENECIO ROSCIVS MVRENA COELIVS SEX. IVLIVS FRONTINVS SILIVS DECIANVS C. IVLIVS EVRYCLES HERCVLANEVS L. VIBVLLIVS PIVS AVGVSTANVS ALPINVS BELLICIVS SOLLERS IVLIVS APER DVCEINVS PROCVLVS RVTILIANVS RVFINVS SILIVS VALENS VALERIVS NIGER CL. FVSCVS SAXA AMYNTIANVS SOSIVS PRISCVS.
 — M. Firmius Amyntianus.
 — Q. VOCONIVS SAXA AMYNTIANVS.
 — ... SILANVS ... IVSTVS AN...

- 423 Anaxilaus, Larissaeus, Pythagoricus et magus ab Augusto urbe Italiae pellitur *Hieronym. ad. a. A. 1989; auctor Plinii n. h. nom. ind. l. 19, 21, 22-26, 28-31, citatur 19, 20; 25, 154; 28, 181; 30, 74; 32, 141, nom. ibd. 35, 175.*
- 424 Q. ANCARIVS, praeses Orientis a. 258 *vit. Aurelian. 13, 1 in actis fictis ex libris Acholii.*
- 425 Ancharius Priscus Caesium Cordum proconsulem Cretae de repetundis postulavit a. 21 *Tac. a. 3, 38, damnavit a. 22 ibd. 3, 70.*
- 426 Ancharia (?) Soteris, liberta, cui ut Traianus ius Quiritium indulgeat, ab eo petit Plinius *ad Traian. 11, 2. Traditur 'Panchariae Soteridi' fortasse recte, Ancharia scripsit Mommsen in indice.*
- 427 Andonoballus, Erulus *Continuator Dionis V Dind. p. 226, 227.*
- 428 Andreas, dux Iudaeorum in Cyrenaica rebellantium sub finem imperii Traiani *Dio 68, 32; idem nominatur Λουκῆς Euseb. hist. eccl. 4, 2.*
- 429 Andro, musicus et geometra, magister Marci *vit. Marci 2, 2. Nomen eius latere sub corrupta lectione, quae traditur apud Marcum εἰς ταῦτόν 1, 6 Ταυδᾶπδος pro Ἀνδρωνος satis incerte coniecit Casaubonus.*
- 430 Androclus (Ἀνδροκλῆς *Aelian.*), servus in circo a leone recognitus *Gellius 5, 14 (ex Apionis libro Aegyptiacorum quinto), Aelian. nat. anim. 7, 48 cf. Seneca de benef. 2, 19, 1.*
- 431 Andromachus maior, e Creta oriundus *Galenus XIV p. 211 K., archiater Neronis ibd. p. 2, 232 (annis fere 54-60 ut videtur cf. E. Meyer, Geschichte der Botanik II p. 41); scripsit Θηρακά versibus, qui extant apud Galenum Galen. XIV p. 32; citatur et memoratur passim apud Galenum.*
- 432 Andromachus minor, filius Andromachi maioris *Galenus XIV p. 42 K.; scripsit prosa oratione Θηρακά ibd.; eiusdem videntur tres libri περὶ συνθέσεως φαρμάκων; citatur vel memoratur passim apud Galenum.*
— L. Acilius Decius Andromachus.
- 433 Andromeda, Iuliae Augustae liberta *Plin. n. h. 7, 75.*
- 434 *Anectus, ὁ τότε ἐγγράμματος τῆς Βιθυνίας καὶ τοῦ Πόντου Ἀνεκτός (circa a. 170) *Lucian. Alex. 57. Nomen sine dubio corruptum est; Ἀνεκτός coniecit G. Hirschfeld Sitzungsberichte Berl. Akad. 1888 p. 876 et retulit ad L. Iollianum Avitum praesidem Bithyniae a. 165.*
- 435 Anicetus, libertus, pueritiae Neronis educator, praefectus classis Misicensis anno 59 *Tac. a. 14, 3; instrumentum scelerum Neronis ibd. 14, 3, 7. 8. 62, Sueton. Nero 35, Dio 61, 13 (Zonar. 11, 12); anno 62 in Sardiniam pulsus, ubi non inops exilium toleravit et furore obiit Tac. a. 14, 62.*
- 436 Anicetus, Polemonis libertus, in Ponto a. 69 seditionem contra Vespasianum movit, qua paulo post oppressa interfectus est *Tac. h. 3, 47-48.*
- 437 Anicetus, librarius Marci Caesaris *Marcus ad Fronton. 2, 10 p. 34 N.*

— Q. Pompeius Anicetus.

438 C. ANICIVS CERIALIS, consul (suff.) id. Aug. a. 65 cum C. Pomponio. C. Anicius IV 2551 in consulatu, ceterum Anicius Cerialis (Ἀνίκιον Κεραιλίον Zonar.). Consul designatus in senatu sententiam dixit a. 65 Tac. a. 15, 74; consul a. 65 v. supra; a. 66 vim sibi attulit minore quam ceteri miseratione, quia proditam C. Caesari coniurationem ab eo meminerant *ibid.* 16, 17. Contra Zonaras 11, 6 refert eum et Sex. Papinium filium (sic) tortos esse a Gaio, coniurationem autem detectam a filio. (Coniuratio fuit a. 40 cf. Dio 59, 25, Suet. Calig. 27, Seneca de ira 3, 18.)

439 Q. ANICIVS FAVSTVS dedicavit in legatione Numidica titulos: in provincia Tripolitana VIII 6 (1a) et eodem loco plane gemellum VIII S. 10992 (1b), Lambaesisanos VIII 2438 (2). 2527 (3). 2528 (4). 2549 (5). 2550 (6). 2551 (7). 2552 (8). 2553 (9). 2558 (10). VIII S. 18068 (11). 18255 (12). 18256 (13), Thamugadenses VIII S. 17870 (14). 17871 (15), Cirtensem Eph. ep. 7, 440 (16), Arsacalitanum VIII 6048 (17), Mauritanum VIII 8796 (18); in legatione Moesiaca t. III 1685 (19). 1686 (20) Moesiacos.

Nomina plena perscripta fuerunt in t. omnibus, hodie extant in t. 1a. b. 3. 4. 5. 6. 7. 10. 13. 14. 15. 17-20, plus minus mutila in ceteris. Ἀνίκιος Φῆστος (sic) Dio 78, 22, 2, Φαῦστος *ibid.* § 4. — Clarissimus vir t. 2. 3. 4. 6. 17.

Legatus Augusti t. 2. 13 vel Augustorum t. 1a. b. 3. 4. [5]. 6. 7. 11. [12]. 14. 18 pr. pr. (Numidia) t. 1-18 (consularis leg. III Aug. t. 1a. b) intra a. 197 t. 2. 13. 14. 17 et 201 t. 1a. b, cos. designatus a. 198 t. 2. 3. 4. 6. 7. [8], cos. amplissimus (suff.) a. 198 t. 9. 11. 15. Legatus Augustorum pro pr. (Moesiae superioris) intra a. 202 209 (anni tribuniciae potestatis corrupti sunt) t. 19. 20. Anno 217 imperator Macrinus eum in locum (C. Iulii) Aspri proconsulem in Asiam misit et, cum exiguum anni proconsularis spatium ei remaneret, imperavit, ut et in annum sequentem (218/219) provinciae praesset Dio 78, 22. Quod iussum num Elagabalus ratum habuerit ignoratur. — Patronus Lambaesisanorum t. 13, Thamugadensium t. 14, 15, Cirtensium t. 16. 17.

440 SEX. ANICIVS FAVSTVS, Anici consularis filius VIII S. 17890 t. Thamugadensis mutilus; potest filius esse Q. Anicii Fausti.

441 SEX. ANICIVS FAVSTVS PAVLINIANVS, clarissimus iuvenis, patronus, patroni filius civitatis Vzappensis VIII S. 11933 t. Vzappensis.

442 ANICIVS FAVSTVS PAVLINVS, legatus Aug. pr. pr. (Moesiae inferioris) a. 230 III S. 7473 t. Moes. inf.

443 ANICIVS MAXIMVS, proconsul Bithyniae sub Traiano Plin. ad Traian. 112, 2. Potest esse filius P. Anicii Maximi.

444 P. Anicius Maximus, honoratus titulo, quem posuit Antiochiae Pisidiac civitas Alexandr. quae est in Aegypto III S. 6809. — P. f., tribu Sergia, origine Antiochenus, ut ex tribu et loco statuae apparet.

Primus pilus leg. XII Fulminatae, praefectus castrorum leg. II Augustae in Britannia, praefectus exercitus qui est in Aegypto; donatus ab imperatore (*Gaio?*) donis militaribus in expeditione (*quae tacetur*), honoratus corona murali et hasta pura ob bellum Britannicum (*imperatoris Claudii a. 43*). — Praefectus Cn. Domitii Ahenobarbi (*consulis a. 32 p. C. in duoviratu Antiochiae*).

— C. MATIVS (vel MATTIVS) SABINIVS SVLLINVS VATINIANVS ANICIVS MAXIMVS CAESVLENVS MARTIALIS PISIBANVS LEPIDVS.

445 ANICIVS PROBVS, vir clarissimus in lamella aenea: Aincio (*sic*) Probo ve. et Anicibe (*sic*) Probe c. [L.] XIV 4120, 2, fortasse saeculi IIII.

446 Anicia Postuma, Sex. f., Etril(ii) Afri (uxor) honorata a col(onia) Aug(usta) Gem(ella) II 1674 t. Tuccitanus.

447 ANICIA PROBA, clarissima femina vide n. 445.

448 Aninius Macer (*traditur animo pro Aninio*), orator Graecus, magister Marci imperatoris vit. Marci 2, 4.

449 M. (ANNAEVS), filius L. Annaci Senecae, nepos Helviae, blandissimus puer Seneca ad Helviam 18, 4-6; 'sic dulci Marcus qui nunc sermone fritinnit, facundo patruos provocet ore duos' Seneca epigramm. super exilio 8, 5. — Ab hoc, quem pater in exilium pulsus virum Romae reliquerat, distinguendus est alter filius, quem Helvia avia paulo ante exilium Senecae funcraverat Seneca ad Helviam 2, 5.

450 L. Annaeus Cornutus (*praenomen solus servavit Charisius Gramm. Lat. I 127, ceterum Annaeus Cornutus sive Cornutus*), Ἀνναιῆς Suidas s. v. Κορυθαῖος, Thevestinus Stephan. Byzant. s. v. Ἰθάκης et Τέρας. Nero cum de studiis poeticis consuluit, sed liberius locutum in insulam relegavit anno 62 Dio 62, 29 (Nero Cornutum philosophum praeceptorem Persii in exilium fugat Hieronym. ad a. Abr. 2083 = Euseb. Armen. 2080; πρὸς αὐτοῦ (= Νέρωνος) ἀναρθεῖς ὄν τῷ Μουσωνίῳ falso Suidas l. l.). Amicus et magister Persii vit. Pers., Suet. rel. Reifferssch. p. 73, Hieronym. l. l., qui legatis cum honoravit Suet. p. 74. Carmina Persii defuncti leviter retractavit et Caesio Basso petenti, ut ipsi cederet, tradidit edenda ibid.; versum Persii mutavit veritus, ne Nero in se dictum putaret schol. ad Pers. 1, 121. Persius scripsit ad eum satiram quintam (cf. schol. 5, 1. 22), ubi adloquitur eum v. 23 sqq., v. 36 sqq., v. 62 sqq.

Philosophus Stoicus Persius, Hieronymus. Suidas l. l. Ἐγραψε πολλὰ φιλόσοφα τε καὶ ῥητορικά Suidas. Scripsit πρὸς Ἀθηγόωρον καὶ Ἀριστοτέλην, περὶ τῆς τῶν θεῶν φύσεως (qui liber extat cf. de libris philosophicis Cornuti Zeller, Philosophie d. Griechen III 1 p. 690); τέχνηαι ῥητορικαί, quae citantur in scholiis ad Hermogen. art. rhet. cf. O. Jahn proleg. ad Pers. p. XIV. Annaeus Cornutus in secundo librorum, quos de figuris sententiarum composuit Grill 9, 10, 5. — Nonnulli grammatici — in quibus est Cornutus Annaeus — qui commentaria in Vergilium composuerunt Grill 2, 6, 1; L. Annaeus

Cornutus in Maronis commentariis X *Charis. Gramm. Lat. I 127* = Annaeus Cornutus ad Italicum de Vergilio libro X *id. p. 125*; adnotatio eius ad *Verg. Aen. 4, 689* *Macrobius 5, 19, 2*; *locos, ubi Cornutus memoratur apud Servium et in scholiis Veronensibus, collegit Jahn l. l. p. XVII seq.*; citatur praeterea in schol. *Bernens. ad Lucan. 1, 214 p. 25* *Vsen.*; *3, 375 p. 109*; *3, 381 p. 110*. — Annaeus Cornutus de enuntiatione vel orthographia *Cassiodor. Gramm. Lat. VII 147*.

'Annaeus Cornutus libro tab. castar. patris sui' *Charisius I 201*, quae verba corrupta usque adhuc non certe restituta sunt. — (Persius) cognovit per Cornutum etiam Annaeum Lucanum, aequaeum auditorum Cornuti; nam Cornutus illo tempore tragicus fuit sectae poeticae, qui libros philosophiae reliquit *vit. Pers. p. 73*, ubi verba nam — reliquit inceptum glossema esse perspexit *Bergk*.

451 Annaeus Fidus nominatur *Seneca nat. quaest. 4 prol. 8*.

— T. Cornelius Annaeus Fuscus.

452 M. ANNAEVS LYCANVS. *Vitae eius extant duae, una (vit. 1) ex Suetonio oriunda Sueton. rel. Reiffersch. p. 50 seq., altera (vit. 2) Vacca ut putatur p. 76 seq. ibid. Praenomen exhibet vit. 2 et Hieronym. ad a. Abr. 2079, ceterum Annaeus Lucanus sive Lucanus.*

Filius M. Annaei Melae et Aciliae *vit. 2, Tac. a. 16, 17, Hieronym. ad a. Abr. 2084. Cordubensis vit. 1, 2, Hieronym. ad a. Abr. 2079 (cf. Statius silv. 2, 7, 24–30, Martial. 1, 61, 7). Natus est Cordubae d. 3 mens. Novembr. a. 89 vit. 2, octavum mensem agens Romam translatus vit. 2, auditor Annaei Cornuti, amicus Persii vit. Pers. p. 73, a Nerone cohorti amicorum additus atque etiam quaestura honoratus vit. 1, 2, et augurato vit. 2. Simultates dein inter eum et Neronem ortae sunt, quarum diversas causas afferunt Tac. a. 15, 49, Dio 52, 29, vit. 1 et 2, Hieronym. 2079. Coniurationis Pisonianae particeps Tac. l. l., vit. 1, 2, qua detecta venas exsolvit Tac. a. 15, 56, 57, 70, Hieronym. l. l., vit. 1, d. 30 mens. April. anno 65 vit. 2. — Argentaria Polla uxor, cuius iussu scripserunt in diem natalem Lucani Statius genethliacon *Stat. silv. 2, 7 cf. praef. l. 2, Martialis epigrammata Martial. 7, 21–23*.*

Scripsit et carmina et soluta oratione quaedam *vit. 2, Stat. 2, 7, 21–22; carmina praeter Pharsaliam haec: laudes Neronis vit. 1, 2; Orpheae vit. 2, Stat. l. l. v. 59; Iliacae vit. 2, Stat. v. 55–56 (unde versus affert Lactant. ad Stat. Theb. 3, 641; 6, 322); Saturnalia vit. 2; Catachthonion vit. 2, Stat. v. 57 (unde fortasse versus affert Lactant. ad Stat. Theb. 9, 424, ubi traditur Lucanus in catagonia); Silvarum X, traegodiam Medeam imperfectam, salticas fabulas XIV, opigrammata (? traditur et appamata vel et ippanata) vit. 2. Prosa oratione scripsit in Octavium Sagittam et pro eo, de incendio urbis (*Stat. v. 60–61*), Epistularum ex Campania vit. 2, allocutionem in Pollam *Stat. 62–63*.*

Iudicia de carminibus eius *Quint.* 10, 1, 90, *Serv. Aen.* 1, 382 (eadem fere *Isidor. Orig.* 8, 7, 10, *schol. Bern. ad Luc.* 1, 1 p. 9 Vs. et *Berol.* p. 3 W., *Iordan. Getic.* 43), *Fronto de orat.* p. 157 seq. N.; nomine *Lucani* non allato *Petron.* 118, *Mart.* 14, 191. — Nominatur *Tac.* a. 15, 71, *dial.* 20, *Plin. ep.* 5, 3, 5, *Iuvnal.* 7, 79 seq.; versum nescio unde affert *Martial.* 10, 64, 6. Epitaphium poetae incerti in *eum Anthol. lat.* 668.

453 M. ANNAEVS MAXIMVS AQVILA FVLVIANVS, clarissimus puer VIII S. 12065 t. *Muzucensis*.

454 M. ANNAEVS MELA. M. Annaeus Mela *rit. Lucan. Suet. rel.* p. 76 R., L. Annaeus Melas *Hieronym. ad. a. A.* 2084, Mela apud *Senecam rhetorem patrem, ceterum Annaeus Mela*.

Annaei Senecae rhetoris filius *Seneca contr. pr.* 1. 2. 3. 4. 7. 9. 10, ubi cum loco ultimo trium filiorum nominetur, natu minimus fuit. Frater Senecae et Gallionis prurter l. l. *Tac.* a. 16, 17, *vit. Lucan., Hieronym.* l. l.; Corlubensis *rit. Lucan.* Musam rhetorem interdum solebat audire *Seneca contr. 10 praef.* 9. Eques Romanus dignitate senatoria; petitione honorum abstinuerat (*cf. Seneca ad cum contr. 2 praef.* 3 'quia video animum tuum a civilibus officiis abhorrentem et ab omni ambitu aversum'), per ambitionem praeposteram, ut eques Romanus consularibus potentia aequaretur; simul acquirendae pecuniae brevius iter credebat per procuraciones, administrandis principis negotiis. Idem Annaeum Lucanum genuerat, quo interfecto (*a. 65*) dum rem familiarem eius acriter requirit (*cf. Hieronym.* l. l. 'bona Lucani a Nerone promeretur'), accusatorem concivit Fabium Romanum — — mixta inter patrem filiumque coniurationis scientia fingitur — — exsolvit venas a. 66 *Tac.* a. 16, 17. Acilia uxor, Annaeus Lucanus filius. Epicharis amica *Polyaen. strat.* 8, 62.

— ANNAEVS NOVATVS vide L. IVNIVS GALLIO.

455 T. Annaeus Placidus nominatur in numero univocorum M. Antonii Antii Lupi VI 1343.

— L. Laetorius Annaeus Ruf(us).

456 M. ANNAEVS SATVRNINVS CLODIANVS AELIANVS, vir clarissimus, triumvirum (aut capitalium aut monetarium), tribunus leg. III Italicæ, quaestor urbanus, ab actis senatus, tribunus plebis candidatus, praetor candidatus, curator viae Latinae, legatus leg. XI Claudiae VI 1337 t. *mutilis. Tribunus leg. III Italicæ non ante imperatorem Marcum*.

457 (L.?) Annaeus Seneca. Lucius dicitur in subscriptionibus libri suasor. (*Bruzell., contror. I (Antwerp.), VII (Antwerp. Bruzell. Vatican. Tolet.). IX (Antwerp. Bruzell. Vatican.), incertum confusione an recte*.

Natus aliquot annis ante Ciceronis mortem: 'omnes autem magni in eloquentia nominis excepto Cicerone videor audisse; ne Ciceronem quidem aetas mihi eripuit, sed bellorum civilium furor intra

coloniam meam me continuit' *Seneca contr. 1 praef. 11*. Cordubensis: 'duosque Senecas — — facunda loquitur Corduba' *Martial. 1, 61, 7*. Marullus praeceptor eius *Seneca contr. 1 praef. 22; 2, 2, 7; 7, 2, 11*; mortuus ante exilium filii (a. 43) *Seneca ad Helv. 12, 5*. Helvia uxor vide *Helv.*, tres liberi *Seneca ad Helv. 2, 4*. Novato, Senecae, Melae filiis dedicavit libros controversiarum et suasiliarum *praef. contr. 1. 1. 2. 3. 4. 7. 9. 10*. Eius antiquus rigor *Seneca ad Helv. 17, 3*; philosophiam oderat *Seneca ep. 108, 22*.

Scriptis historias ab initio bellorum civilium paene usque ad mortis suae diem, quod opus ipse non edidit *Seneca de vita patris fragm. III p. 437 H.* (Huc num pertineant quae ex *Seneca de morte Tiberii* affert *Suetonius Tib. 73* incertum est neque minus, quo respiciat *Laetantius instit. 7, 15, 14* laudans *Senecam* qui 'Romanae urbis tempora distribuit in aetates'). Senex (cf. *praef. contr. 1, 2, praef. 10, 1*) scripsit libros controversiarum et suasiliarum. Loci eorum codicibus non servati citantur a *Quintiliano* et *Donato* cf. *Kießling p. 526*.

- 458 L. ANNAEVS SENECA, consul (suff.) a. 56 In consulatu: *Annaeus Seneca Gaius 2, 253 = Institut. 2, 23, 4, Digest. 36, 1, 1, L. Annaeus tab. cer. Pomp. 22, amphora Pompeiana Natizie degli scavi 1891 p. 169*. — Tribus nominibus ipse utitur *Sen. benef. 4, 8, 3*: 'si quod a *Seneca* accepisses, *Annaeo* te debere diceres vel *Lucio*, non creditorem mutares, sed nomen'; *Seneca ipse se adloquitur Sen. ep. 68, 10*. L. *Annaeus Seneca Dio 59, 19, Hieronym. chron. 2082, vir. ill. II p. 835 V*; *Annaeus Seneca sive Seneca alibi*.

Filius *Annaei Senecae* et *Helviae* cf. *patrem*, frater *Annaei Melae* et *Annaei Novati*, qui postea *Iunius Gallio Tac. a. 15, 73; 16, 17, Dio 60, 35, Varrac vit. Lucani p. 76 Reiff., Hieronym. chron. 2080, 2084; Cordubensis Martial. 1, 61, 7, Hieronym. chr. 2082, vir. ill. l. 1, cf. Sen. de matrimonio 88 III p. 434 H., Stat. silv. 2, 7, 31; equestri ac provinciali loco ertus Tac. a. 14, 55. A sorore matris Romam translatus illius materno nutricio per longum tempus aeger convaluit *Sen. ad Helv. 19, 2*; in *Tiberii* Caesaris principatum iuventus incidit *Sen. ep. 108, 22*. *Attalus* et *Setie* magistri eius *Sen. ep. 108, 3. 13. 17; 49, 2, Hieronym. chron. 2029, vir. ill. l. 1; Papirium Fabianum* audiebat *Sen. ep. 100*. Quaestor factus suffragante sorore matris, quae pro quaestura eius gratiam suam extendebat *Sen. ad Helv. 19, 2 sub finem imperii Tiberii ut videtur*. *Anne* 39 paene interiit, quod causam aliquam *Gaio* imperatore praesente in senatu egregie egerat *Dio 58, 19*. *Anne* 41 insimulatus adulterii *Iuliae Livillae* in *Corsicam* relegatus est *Dio 60, 3; 61, 10, schol. ad Iuvenal. 5, 109 cf. Tac. a. 13, 42*. Exulis fidissimus amicus *Caesonius Maximus Martial. 7, 44, 10*. Exul οὕτω τὴν Μεσσαλίαν καὶ τοὺς Κλαυδίου ἐλευθεροὺς ἐδῶπευσεν, ὥστε καὶ βιβλίον σφέσι ἐκ τῆς νήσου πέμψαι ἐπαίνους αὐτῶν ἔχον, δὲ μετὰ ταῦτα ὑπ' αἰσχύνῃς ἀπέλυσεν *Dio 61, 10*. Anno 49 (cf. *Tac. a. 14, 53*)*

Agrippina uxor Claudii veniam pro eo, simul praeturam impetravit *Tac. a. 12, 8, schol. Iuvenal. l. 1, (ubi falso post triennium revocatus dicitur)*. Praeceptor Neronis *Tac. a. 12, 8, Dio 60, 32 (Zonar. 11, 10)*. Claudio mortuo scripsit ἀπολογικόν *Dio 60, 35*. Seneca et Burrus rectores imperii et iuventae Neronis *Tac. a. 13, 2. 3. 4; 14, 2, Dio 61, 3. 4. 7 (Zonar. 11, 12)*. Consul (suff.) cum Trebellio Maximo *Digest., amphora Pompeiana* mense Augusto a. 56 (octavo kalendas Septembres) *Digest. 36, 1, 1* et Septembri (III non. Sept.) *tab. cer. Pomp. 22* alio collega ut videtur, cuius nomen legi adhuc non potuit cf. Sogliano, *Due epigrafi anforarie Pompeiane* p. 4. Anno 58 P. Suillium, qui eum variis criminibus insectatus erat, pervertit et in exilium pepulit *Tac. a. 13, 42-43, Dio 61, 10*. Anno 59 Neronem ad caedem matris incitasse dicitur, ut erimen stupri, quod cum Agrippina commisisset, aboleret *Dio 61, 12* cf. 61, 10, auctor omnino Senecae infestissimus et in hac re vix fide dignus. Caede perpetrata Seneca ad facinus velandum pro Nerone orationem ad senatum scripsit *Tac. a. 14, 11, quae citatur Quintil. 8, 5, 18; alias antea testificando quam honesta praeciperet vel iactandi ingenii voce principis vulgaverat Tac. a. 13, 11*. Anno 62 mors Burri infregit Senecae potentiam; itaque a Nerone secessum petiit, quem quamquam Nero per speciem negavit, ipse ab aula se removit; instituta prioris potentiae commutavit, prohibuit coetus salutantium, vitavit comitantes, raris per urbem, quasi valetudine infensa aut sapientiae studiis domi attineretur *Tac. a. 14, 52-56* cf. 15, 45. Eodem anno Romanus secretis criminationibus apud Neronem cum ut C. Pisonis amicum inecusaverat, sed validius a Seneca eodem crimine porculus est *Tac. a. 14, 65*. Anno 65 coniuratione Pisonis detecta quasi socius a Nerone mori iussus ipso se interfecit *Tac. a. 15, 60-65, Dio 62, 25, Sueton. Nero 35, Polyacn. strat. 8, 62, Hieronym. chron. 2082*. Fama fuit Subrium Flavum cum centurionibus occulto consilio neque tamen ignorante Seneca destinavisse, ut post oecisum opera Pisonis Neronem Piao quoque interficeretur tradereturque imperium Senecae *Tac. a. 15, 65*.

De faenore ac divitiis eius agunt *Tac. a. 13, 42; 14, 53, Dio 61, 10; 62, 2; ut homo praedives nominatur Iuvenal. 5, 109; 10, 16, ut liberalis Martial. 12, 36, 8; ager eius Nomentanus Plin. n. h. 14, 51, Columell. 3, 3, 5*. — Ingenium illi amoenum et temporis auribus accomodatum *Tac. a. 13, 3; crimina de moribus Dio 61, 10*. Iudicia de Senecae eloquentia Gai imperatoris *Sueton. Calig. 53, Quintiliani instit. 10, 1, 125-131; 12, 10, 1 (13), Gellii 12, 2, Frontonis p. 155, 156, 224 N. De scriptis Senecae cf. Teuffel-Schnebe Römische Literaturgeschichte p. 694 sqq.*

Vxor Pompeia Paulina *Tac. a. 15, 60. 63. 64; filii Marcus (n. 449 ubi vide), alter, cuius nomen ignoratur. Senecam liberos superstites non reliquisse apparet ex mortis enarratione Tacitea.*

- Omissis locis ubi scripta servata vel deperdita citantur, nominatur Tac. a. 13, 6. 13. 14. 20. 21; 14, 57; 15, 23, Sueton. Nero 52, Dio 61, 18, Quintil. instit. 8, 3, 31; 9, 2, 98, Plin. n. h. 29, 10 (auctor Plinii ind. l. 1. 6. 9. 36), Plin. ep. 5, 3, 5, Plutarch. Galb. 20, de cohibenda ira 13 p. 461 F., Tertullian. apol. 12. 50, Lactant. instit. 5, 9.*
- 459 Annaeus Serenus (Serenus Seneca in dialogis et ep. 63, 15, Martialis 7, 45, 2, ceterum Annaeus Serenus) ex familiaribus Senecae Tac. a. 13, 13, carissimum sibi dicit Seneca ep. 63, 14, ut amicus proximus Senecae nominatur Martialis. 7, 45, 2; simulatione amoris adversus Acten libertam primas Neronis adolescentis cupides velaverat Tac. l. l. (sub a. 55). Praefectus Neronis vigilum Plin. n. h. 22, 96; multo minor quam Seneca ante eum obiit Seneca ep. 63, 14. 15. Scripsit Seneca ad eum de constantia sapientis (dial. II), de tranquillitate animi (dial. IX), ubi nominatur II 1, 1; 5, 1, IX 2, 1; 4, 1; 17, 12; nominatur praeterea Martialis. 8, 81, 11.
- 460 Annaeus Statius, amicus et medicus Senecae Tac. a. 15, 64.
- 461 (ANNAEA) NOVATILLA, filia Annaei Novati Seneca ad Helviam 18, 7.
- 462 L. ANNEIVS DOMITIVS PROCVLVS, clarissimus puer, L. f., Antonii Felicis pronepos V 34 t. Polensis, quem posuit Antonia Clementiana avia.
- 463 ANNEIVS RAV(VS), vir clarissimus, patronus ordinis sacerdotum domus Augustae Palatinae aetate Commodi VI 2010.
- 463a Annianus (Annius pars librorum), ad quem scripsit Plinius ep. 2, 16.
- 464 Annianus, poeta aetate Gellii Gell. 6, 7; 9, 10, 1, fundum in agro Falisco possidebat id. 20, 8, 1. Scripsit Fescenninos Auson. cento nupt. 146, 11 Sch., genus metri, quod Annianus Faliscum carmen inscribit Marius Victorin. Gramm. Lat. VI 122, 12; significatur poeta Faliscus Terent. Maur. Gramm. Lat. VI 379, 1816 cf. 385, 1998. Ex Etruria oriundus fuisse videtur. — Fragmenta collegit Bährens Fragn. Poet. Lat. p. 374.
- 465VS ANNIANVS. Titulum dedicavit anno 242 Mogontiacum, quem edidit Ihm Jahrbücher des Vereins von Alterthumsfreunden im Rheinlande LXXXIV (1887) p. 87 sqq., retractaverunt Mommsen Limesblatt I (1892) p. 13 sqq., Domaszewski Correspondenzblatt der Westdeutschen Zeitschrift XI (1892) p. 230 sqq.
- L. f., tribu Fabia, [X vir stili]tib[us] iudicand[is], [trib. mil. leg. et I] Min(ervae) Gordianarum, in [quibus] [vi]c. leg. sustinuit, q. pr. [pr.]tiam, c. c. civit. adm. li..an. Haliq...ali tan..., [V]i vir turm. I eq. [Rom.], ad....n., praef. fr. dan[di] p(?)l. Ro.... et missus adv(ersus?) hh(?) pp. in..... ad tir. legend. et arm. tabr. in [Ital.] [Me]diol. iurid. per Cal[a]briam [Lu]can. et Br[u]ttios, leg. leg. XXI[I] [Pri]mig. p. f. Gordianae a. 242. — Annianus, cui rescriptum est a. 242 cod. Iustian. 7, 55, 2, diversus videtur.
- Q. ANNIVS ANNIANVS POSTVMIANVS.
- Q. CORNELIVS SENECIO ANNIANVS.

— M. MINICIVS ANNIANVS.

— C. NERATIVS FVFIDIVS ANNIANVS.

466 Annibalianus, dux clarissimus ex disciplina Probi vit. *Probi* 22, 3.

467 ANNIDIVS SEVERVS, consularis nominatur in titulo servi VI 9146.

468 ANNIVS, III vir a(cre) a(rgento) a(uro) f(lando) f(eriundo) in nummis cuspis intra annos 740/750 = 14/4 a. C. (cf. Mommsen *Röm. MW.* p. 744) Cohen I² Augustus n. 338–340, 526–528.

469 L. Annius, dux Vespasiani bello Iudaico *Joseph. bell.* 4, 9, 1.

469a Anniusacus, praefectus Aegypti anno tertio Marci et Veri (162/163) vel paulo ante papyrus Graece scripta, *Aegyptische Urkunden aus den königl. Museen zu Berlin fasc.* 7 n. 198.

470 M. ANNIVS AFRINVS. Tituli: ipse posuit imperatori Claudio legatus (Galatiae) *Isaurensem* III 288 cunct. III S. 6799 (1); honoratus est publice ab Atheniensibus *CIA* III 618 (2); memoratur in fragmento t. *Selaconensis* III 4109 (3) et in inscriptione parietaria Pompeiana IV 1544 (4).

Nummi: I) Iconii a) cum inscriptione in parte adversa Κλαύδιος Καῖσαρ Σεβαστός, in aversa α) Σεβαστή ἐπ(λ) Ἀρρεῖνου Κλαυδαῖκονέων β) ἐπ(λ) Α..... δεικονέων *Waddington Revue numismatique* 1883 p. 46; b) in parte adversa Ἀννίος cum capite hominis, in aversa Κλαυδαῖκονέων *Babelon Revue num.* 1887 p. 110, qui contendit imaginem Annii representari. At ei opinioni usus constans aetatis imperatoriae post Augustum adversatur. II) Pessimuntis in parte adversa exhibentes plus minus integra Κλαύδιος Καῖσαρ Σεβαστός, in aversa α) ἐπ(λ) Ἀρρεῖνου *Babelon* p. 114 β) μητρός Πεσσινουντίων (sic) ἐπ(λ) Ἀρρεῖνου et γ) ἐπ(λ) Ἀρρεῖνου *Imhoof-Humer Monnaies grecques* p. 415 n. 172. 173 δ) ἐπ(λ) Μ(άρκου) Ἀρρεῖνου Πεσσινουντίων nummus male descriptus apud *Mionnetum* ex *Sestinio* IV p. 391, 106 emendatus *Babelon* p. 115.

M. Annius Afrinus (Ἀρρεῖνον) t. 2, ex emendatione t. 1, ubi traditur M. Annius Africanus, M. Annius Afr. t. 3, Afrino et Africano eos, t. 4 cf. aln. III S. 6799. — Annius nummus I b, M. Afrinus n. II δ, Afrinus nummi reliqui.

Consul t. 2 cum Africano t. 4 successus a. incerto Claudii vel Neronis; legatus Aug. Galatiae sub Claudio t. nummi, qua legatione consularis an praetorius functus sit parum liquet. Sub Vespasiano legatus (consularis) Pannoniae t. 3. — *Borghesi opp.* VIII p. 5 sqq. Afrinum cum (T. Sextio) Africano anno 59 consulem fuisse demonstrare studuit. At octa Arvalium ut T. Sextium Africanum re vera consulem mense Septembri a. 59, ita collegam eius M. Ostorium Scapellam fuisse docuerunt. Itaque collega Afrini quis fuerit, ignoratur nec minus annus consulatus.

— M. NYMMIVS CEIONIVS ANNIVS ALBINVS.

471 Q. ANNIVS ANNIVS POSTVMIANVS, M. f., tribu Pal., quaestor urbanus, praetor, proconsul provinciae Siciliae, praefectus aerari militaris VI 1338.

- 472 [Annus?] Arminius Donatus, avus C. Annii Arminii Donati; *modo recte suppletum sit in titulo 'Annus', pater C. Annii Flaviani; flamen perpetuus (coloniae Thamugadensis) in titulo nepotis VIII S. 17899.*
- 473 [C.] ANNIVS ARMINIVS DO[NATVS], [claris]simus puer, C. Annii Flaviani filius, . . [Anni?] Arminii Donati nepos VIII S. 17899 t. *Thamugadensis.*
- 474 L. ANNIVS ARRIANVS, consul a. 243 cum C. Cervonio Papo. *In consulatu: L. Annius Arrianus dipl. mil. III 52, ceterum Arrianus fasti.*
- 475 APIVS ANNIVS ATILIVS BRADVA, consul a. 160 cum T. Clodio Vibio Varo. *In consulatu: Appius Annius Atilius Bradua VI 2806, Orelli 2322, Appius Annius Bradua VI 162, ceterum Bradua fasti. — Bradua Philostratus.*
- Consularis (Ti. Claudium Atticum) Herodem maritum (Appiae Anniae) Regillae sororis accusavit eam verberibus occidisse *Philostat. vit. sophist. 2, 1, 18-19. Filius ergo Appii Annii Galli (n. 493), ubi vide de parentela. — Incertum est utrum ad eam an ad M. Appium Atilium Braduam pertineat tegula urbana inscripta Appi Braduae sine temporis nota XV 826.*
- 476 L. ANNIVS BASSVS, consul (suff.) XV kal. Decembres a. 70, *ut videtur*, cum C. Caecina Paeto. *Titulum dedicavit proconsul CIG 2632 Cyprium. — In consulatu: L. Annius Bassus VI 200. L. Annius Bassus titulus, ceterum Annius Bassus.*
- Proconsul Cypri a. 52 *tit.*, legatus legionis XI Claudiae a. 69 *Tac. h. 3, 50*, consul a. 70 *v. supra*; librum de vita eius edidit Claudius Pollio *Plin. ep. 7, 31, 5.*
- 477 . . ANNIVS CAMARS. *Titulum ipse posuit sibi et T. Annio . . . XII 670 Arelatensem, hodie mutilum. Patris nomen perit, tribu Tereṭina, [Xvir stlitibus] iudicandis, [sevi]r equitum Rom. turm., [quaestor], [tribunus] [p]lebis, praetor, proconsul [legatus pr.] pr. provinciae Africae. — Potest idem esse A. Annius Camars qui sequitur; 'litterarum formae Flavianae aetati conveniunt' Hirschfeld. T. Annius [Camars?] filius videtur.*
- 478 A. ANNIVS CAMARS, tribunus plebis a. 83 VI 449 *cf. n. 477.*
- 479 T. ANNIVS [CAMARS?], filius *ut videtur Annii Camartis cf. n. 477.*
- 480 Annus Cornicula, laudator Gallieni *vita Gallieni 17, 2.*
- 481 L. ANNIVS FABIANVS, IIIvir capitalis, tribunus legionis II Augustae, quaestor urbanus, tribunus plebis, praetor, curator viae Latinae, legatus leg. X Fretensis, legatus Aug. pr. pr. provinciae Daciae (*ante imperatorem Marcum, utpote legatus praetorius*) III 1455 = S. 7972 t. *Sarmizegetusensis.*
- 482 L. ANNIVS FABIANVS, consul a. 201 cum M. Nonio Arrio Muciano. *In consulatu: L. Annius Fabianus VI 1603. 2129. (ex restitutione 1982. 1983), ceterum Fabianus fasti. — Idem est [L. An]nius Fabianus salius Palatinus factus a. 189 VI 1980, modo nomina recte restituta sint.*

- 483 Annius Faustus, equestris ordinis, qui temporibus Neronis delationes factitaverat, anno 69 a Vibio Crispo accusatus et damnatus *Tac. h. 2, 10*.
- 484 Annius Fetalis, auctor Plinii *Plin. n. h. ind. l. 16, 33* (Fetalis). 36 (Annus Fetalis); *citatur Annus Fetalis de statua Clodiae ibd. 34, 29*.
- 485 L. Annius Fetalis *in tegula originis incertae XV 796, quam propter formam litterarum saeculo primo tribuit Dressel; fortasse auctor Plinii*.
- 486 C. Annus Flavianus. *Titulus eius VIII S. 17900 (1) Thamugadensis mutilus; nominatur in titulo filii VIII S. 17899 (2)*. — C. Annus Flavianus *t. 1, 2, equo publico t. 1; praefectus cohortis IIII Raetorum, tribunus leg. III Italicae, praefectus alae I Flaviae Sabastenorum, donis militaribus donatus bello Germanico II, subpraefectus classis praetoriae Misenensis, procurator Alpium Atrectianarum t. 1, procurator (patrimonii t. 2 ex restitutione) tractus Karthaginiensis t. 1, 2. — Filius vel gener [Annii?] Arminii Donati, pater C. Annii Arminii Donati t. 2*.
- 487 M. ANNIVS FLAVIVS LIBO, consul a. 204 cum L. Fabio Cilone. *In consulatu: M. Ann(ius) Lib(o) de Rossi Inscript. Christian. I p. 8 n. 4, [Ἀννίωφ Λιβωνί] Ross Inscript. gr. ined. II p. 44 n. 152 b, Flavius (sic) Libo VI 2003, ceterum Libo fasti. — Idem est M. Annus Flavius Libo salius Palatinus factus a. 178 VI 1979. Potest filius esse M. Annii Libonis n. 509*.
- 488 M. ANNIVS FLORIANVS = IMP. CAESAR M. ANNIVS FLORIANVS AVG. *Tituli: Hispaniae II 1115 (1), Britanniae VII 1156 (2), Germaniae Brambach inscriptiones Rhenanae 1964 (3), Galliae Orelli 1036 (4), Dalmatiae III S. 10061 (5). Nunmi Eckhel VII 499, Cohen VI* 239. Nomina plena exhibent tituli nummique, Florianus apud scriptores*.

Frater M. Claudii Taciti qui imperavit scriptores, germanus vit. *Tacit. 14, 1, sed quod idem biographus 17, 4 de Tacito et Floriano scribit 'diversis patribus nati ferebantur', rectius videtur ex nominum ratione*. Praefectus praetorio Taciti in Asia cum Scythis pugnavit *Zosimus 1, 63, Zonaras 12, 28*. Fratre interfecto imperator factus est, τῶν μὲν κατὰ τὴν ἑσπέρην βασιλεία Πρόβρον ἐλομένων, τῶν δὲ κατὰ τὴν Ῥώμην, Φλωριανόν. καὶ Πρόβρος μὲν εἶχεν Συρίαν καὶ Φοινίκην καὶ Παλαιστίνην καὶ τὴν Αἰγύπτου ἀπασαν, τὰ δ' ἀπὸ Κιλικίας μέχρις Ἰταλίας Φλωριανός· ὑπάρχοντες δὲ αὐτῷ καὶ τὰ ὑπὲρ τὰς Ἀλπεὶς ἔθνη, Γαλάται καὶ Ἰβήτες ἅμα τῇ Βρεταννικῇ νήσῳ, καὶ προσέειπε γὰρ ἅπαντα Λιβύῃ καὶ τὰ Μαυροῦσία φύλα *Zosimus 1, 64 = Zonaras 1, 29 (ex eodem fonte), id quod probatur fere et titulis et eo quod non extant nummi Alexandrii Floriani. Quod refert biographus 14, 1 Florianum arripuisse imperium non senatus auctoritate, sed suo motu, Florianus re vera videtur sumpsisse imperium tantum ex militum consensu. Agniti autem esse ut in ceteris occidentis partibus ita Romae veri similis videtur*. Imp. Caesar M. Annus Florianus pius felix invictus Aug., pontifex maximus,

tribunicia potestate, consul, pater patriae, proconsul *t. 1, item t. 2, 3, nisi quod deest in his consul; in nummis honores omnino non memorantur*. Dum bellum civile contra M. Aurelium Probum parat, Tarsi a militibus occisus est *vit. Taciti 14, 2, Zosimus 1, 64, Zonaras 1, 24, Vietor Caes. 36, Epitom. 36 (ubi falso incisis a semet ipso venis), Eusebius Armen. a. Abr. 2294, Hieronym. a. Abr. 2293 = Oros. 7, 28, Chronogr. p. 148*. Regnavit vix duobus mensibus *vit. Taciti 14, 3, duobus mensibus et diebus viginti Eutrop. 9, 16, uno mense aut altero vix retenta dominatione Viet. Caes. 36, dies sexaginta (Viet.) Epit. οὐδ' ὅλον τρίμηνον ἀνέσας Zonaras 12, 29, dies LXXXII Euseb. Arm., dies LXXXIII Cassiodor. chr., dies LXXXVIII Chronogr., Hieronym., tertio mense extinctus Oros. Regnavit igitur duos fere menses vel paulo amplius aestate anni 276 cf. ἐν τῷ θέρει γινόμενου καύματος Zosimus 1, 64, 2.*

- 489 P. Annii Florus. 'P. Annii Flori Virgilius orator an poeta incipit' *inscriptum est in codice Bruxellensi, qui praefationem declamatoriam et initium declamationis de quaestione, utrum Vergilius maior orator an poeta fuerit, exhibet. Vi inde apparet, Florus poeta ac rhetor ex Africa oriundus Romae puer in ludis Capitolinis a Domitiano (a. 86/96) corona privatus crat; unde Roma relicta post multos errores tandem in urbe Hispaniae (probabiliter Tarracone) consedit. Triumphum Dacicum (scilicet Traiani a. 102 vel 106) versibus celebravit.*

Idem sine dubio est Florus poeta, qui versibus cum Hadriano certavit vit. Hadrian. 16; Annii Florus ad divum Hadrianum citatur Charis, Gramm. Lat. I 35, 14; 140, 6, Florus ad divum Hadrianum ibd. 123, 7. Floro poetae tribuuntur carmina Antholog. lat. 87, 245-252.

Auctor libelli historici qui inscribitur epitoma de T. Livio bellorum omnium annorum DCC vel epitoma de T. Livio nominatur Iulius Florus in codice Bambergensi, L. Ann(a)eus Florus in codice Nazariano et in plerisque aliis (cf. Jahn praef. p. XXXVII). Scripsisse se aetate Hadriani ipse testatur Flor. praef. 8. Quod ex temporum ratione per se veri simile videtur, certe demonstrare licet (quamvis adhuc haud satis sit demonstratum) proprietatibus sermonis collatis quae sunt communes declamationi et libello historico, auctorem utriusque opusculi esse eundem. Itaque vera auctoris epitomes nomina in codicibus plus minus depravata sunt.

- 490 Annii Fuscus, filius curatoris Aquini, maritus Lampridiae, pater Pescennii Nigri, qui imperium sumpsit *vit. Pescennii Nigr. 1, 3 dubia fide.*
- 491 ANNIVS GALLVS, dux Othonis contra Vitellianos *Tac. h. 1, 87; 2, 11, 23, 44, Philareh. Oth. 5, 7, 13; post pugnam apud Betriacum a Muciano dux contra Germanos electus Tac. h. 4, 68, legatus Germaniae superioris a. 70 ibd. 5, 19; nominatur ibd. 2, 33. Cf. n. 492.*

- 492 APPIVS ANNIVS GALLVS, consul suffectus a. incerto. Appio Annio Gal[lo] L. Verulano Sever[o] [cos.] X k. Septembres VI 10055, *Borghesi opp. V 324 probabiliter coniecit collato Tac. a. 14, 26 suffectos esse sub finem imperii Neronis (a. 65—68) et Appium Annium Gallum esse eundem qui Annius Gallus (n. 491) apud Suetonium et Tacitum.*
- 493 APPIVS ANNIVS GALLVS. Titulus ei publice positus est ab Eleis in exedra Herodis Attici Olympica cf. Dittenberger, de Herodis Attici monumentis Olympicis, index scholarum Halensis a. 1892 p. VI (l. 1); memoratur in t. Eleusinio Appiae Anniae Regillae filiae Ἐφημερίς ἀρχαιολογική III (1885) p. 152 n. 28 (2) et in t. Attico neptis CIA III 1333 b (3) emendato a Dittenbergero l. l. p. XV.
- Nomina plena exhibet t. 1, Appius t. 2. 3. Quaestor, praetor t. 1, consul t. 1. 2. 3, pontifex t. 1. 2; pater Appiae Anniae Regillae Atiliae Caucidae Tertullae, uxoris Ti. Claudii Attici Herodis t. 1. 2. 3. Filius: Appius Annius Atilius Bradua n. 475, Ἄππιος Ἄννιος Ἀπολαυστανός et Ἄννια Εὐτυχίας in t. Nemausensibus XII 3406 liberti sunt vel ipsius vel unius ex posteris.
- Quae necessitudo intercedat inter hunc et Appium Annium Trebonium Gallum consulem a. 108 pro certo diiudicari non potest. Unum hominem intellegendum esse iure negavit Dittenberger p. VII l. l. propter nimium quinquaginta duorum annorum spatium, quod inter patris (a. 108) et Atilii Braduae filii (a. 160) consulatus intercederet, si Regillam et Braduam consulis illius filios statueremus. Itaque veri simillimum videtur Appium Annium Trebonium Gallum eos, a. 108 patrem esse Appii Annii Galli, avum Appiae Anniae Regillae et Appii Annii Atilii Braduae. Neque minus probabiliter coniecit Dittenberger p. VIII Appium Gallum eos. designatum, qui memoratur in senatus consulto de Cyziensis III S. 7060 facto sub Antonino Pio esse eundem de quo hic agitur atque consulem suffectum fuisse sub initium imperii Antonini. Nam quod in diplomate militari III 41 p. 883 cf. III S. p. 1988 dato intra a. 149/153 nominantur Marcellus et Gallus eos. et inde SC. conditum putatur et ipsum circa a. 149/153, ex nudo Galli cognomine satis vulgari nequaquam sequitur hunc quoque consulem tribuendum esse genti Anniae.
- 494 Sex. Annius Gallus nominatur in t. servi XI 1953 Perusino; eiusdem libertus videtur Sex. Annius Euryalus in altero Perusino XI 2030.
- 495 ANNIVS HONORATVS, L. Anni Italici Honorati et Gavidiae Torquatae filius memoratur in titulis patris III 1071. 1072.
- 496 Annius Honoratus, t. graecus mutilus Lebas-Waddington 2316; Ἄννιον Ὀνοράτων [Ἐ]παρχον εἰλης Parentela coniunctus videtur cum L. Annio Italico Honorato, fortasse pater.
- 497 ANNIVS ITALICVS, L. Anni Italici Honorati et Gavidiae Torquatae filius memoratur in titulis patris III 1071. 1072. Cf. n. 498.

498 L. ANNIVS ITALICVSATVS. *In fragmento t. urbani* *Bullettino comun.* 1885 p. 166 n. 1098 haec fere agnosci possunt: L. Annio L. f. Quir. Italicoato c. v. [XVvir. sacris fa]ciund. coa. quaeat. k(andidato) ... [X] [v]ir. stlitib. iudicandis *Cum hic videatur filius L. Annii Italici Honorati idem qui dicitur atibi Annius Italicus (cf. n. 497), non poterit suppleri Honoratus, cognomen alterius filii.*

499 L. ANNIVS ITALICVS HONORATVS. *Tituli: ipse posuit t. Apulenses praeter dedicationem gemellos III 1071 (1). 1072 (2) intra annos 211/222; ei positus est in legatione Moesiaca Tomitanus III 6154 (3), per eum anno 224 dedicatus t. Moesiae inferioris III 6224 = corr. III S. 7591 (4).*

Plena nomina exhibent t. 1. 2. 3, Annius Italicus t. 4. L. f., tribu Quir. t. 3. IIIIvir viarum curandarum, sevir turmarum equitum, quaestor provinciae Achaiae, tribunus plebis, praetor qui ius dicit inter civis et civis et peregrinos, curator viae Lavicanae et Latinae veteris, iuridicus per Flaminiam et Vmbriam t. 3, legatus legionis XIII geminae t. 1. 2. 3, praefectus aerarii militaris t. 1. 2. 3 intra a. 211/222, curator operum publicorum, consul (suff.), leg. Aug. pr. pr. provinciae Moesiae inferioris sub Severo Alexandro t. 3 anno 224 t. 4. — Sodalis Hadrianalis t. 1. 2. 3; curator Neapolis et Atellae t. 3. — Cura operum publicorum praetorius an consularis functus sit neque ex titulo 3, qui honores ordine inverso exhibet, neque per se diiudicari potest.

Gavidia Torquata uxor, liberi Annii Italicus et Honoratus et Italica t. 1. 2.

499a L. ANNIVS ITALICVS RVTILIANVS, clarissimus puer, Italici filius XI 5808 t. *Iguvius*.

500 C. ANNIVS LAEYONICVS MATVRVS, clarissimus vir; nomina plena extant in fistula plumbea originis incertae *Lanciani sylloge aquar.* n. 487, in altera urbana servata suntvonici Maturi c. v. *Bullettino comunale* 1886 p. 103 n. 1155.

501 L. ANNIVS LARGVS, consul (suff.) a. 109 cum P. Calvisio Tullo VI 2016 = XIV 2242 (*fasti feriarum Latinarum*).

502 L. ANNIVS LARGVS, consul a. 147 cum C. Prastina Pacato Messalino. *In consulatu: L. Annius Largus IX 4957, XIV 280, XV 960; Annius Largus IX 1573, ceterum Largus fasti.*

503 L. ANNIVS LARGVS, salius Palatinus exiit collegio flamen factus a. 170 VI 1978, filius ut videtur L. Annii Lari consulis a. 147.

504 L. Annius Largus nescio quis t. dedicavit Larii XI 3730, idem videtur Annius Largus, cuius iter privatum memoratur in t. ibidem reperto XI 3743.

505 L. (Annias) Largus nescio quis memoratur in t. filii XI 1920 cf. n. 506.

506 T. Annius (Largus?), L. Lari f. t. dedicavit XI 1920 (*tabulam rotivam Perusinam*).

- 507 C. ANNIVS LEPIDVS MARCELLVS, in honorem memoriae eius dedicavit colonia Cordubensium t. II S. 5522 Cordubensem. C. (Annii) et Quintiae P. f. Gallae filius, triumvir kapitalis t.
- 508 M. ANNIVS LIBO, consul a. 128 cum Torquato Asprenate II memoratur in tegulis urbanis XV 512. 513 (a. 134). 514. In consulatu: Annii Libo VI 10048, ceterum Libo fasti. — Annii Libo in tegulis, vit. Marci 1, 3; praenomen innotuit per filium cf. n. 509. — Patruus Marci imperatoris vit. Marc. l. l., filius ergo M. Annii Veri et Rupiliae Faustinae; consul ibd., v. supra. Pater M. Annii Libonis qui sequitur, et Anniae Fundaniae Faustinae.
- 509 M. ANNIVS LIBO, M. f. (filius consulis cognominis a. 128), tribu Galeria, nominatur inter testes senatus consulti de Cyzicenis sub Antonino Pio III S. 7060. Idem videtur Libo patruelis imperatoris Marci ab eo temporibus belli Parthici legatus in Syriam missus, qui ibi perit (circa a. 165) vit. Veri 9, 2. Libonis uxorem invito Marco Verus dedit Agaclyto liberto ibd. 9, 3. — Vel idem vel certe parentela coniunctus fuit M. Annii Sabinus Libo; filius potest esse M. Annii Flavius Libo cos. a. 204.
- 510 L. [ANNIVS] LONGVS, tribu Teretina, clarissimus vir, Vibiae Se[renae?] maritus, L. Annii Tulli pater memoratur in t. filii XII 5804 Arelatensi.
- 511 Appius Annii Marsus memoratur in fistulis plumbeis urbanis Lanciani syll. aquar. n. 431, 432; in altera: Appi Anni Marsi, Volusi Saturnini. Idem nominatur in t. Perusino XI 1940, quem posuit Anniae Marsi filiae Appius Annii Priscus patronae. Homo nobilis videtur.
- 512 L. ANNIVS MAXIMVS, salius palatinus factus a. 191 VI 1980.
- 513 L. ANNIVS MAXIMVS, clarissimus vir in fistula urbana Lanciani syll. aquar. n. 273.
- 514 L. An[ni]us Maximus, (L. Annii) Modesti filius, tribu Quirina, Rusuccritanus, eques Romanus; aedilis, quaestor, flaminicius duumviralisque (Rusuccuru); L. Annii Modestus filius Ephem. ep. 7, 481 t. Mauretanae Caesar.
- 515 L. Ann[iu]s Modest[us], filius L. Annii Maximi, nepos (L. Annii) Modesti Ephem. ep. 7, 481 cf. n. 514.
— CL(AVDIVS) ANN(IVS?) N(AT)ALIANVS.
- 516 C. ANNIVS PERCENNIANVS, frater Arvalis a. 231 VI 2108.
- 517 Annii Plocamus, libertus, qui sub Claudio principe maris Rubri vectigal a fisco redemerat Plin. n. h. 6, 84 = Solin. 53, 8. — Annii Plocamus, qui memoratur in tegula urbana saeculi I XV 798, item .. Annii Plocamus (praenomen perit) in fragmento fistulae plumbeae urbanae Lanciani syll. aquar. n. 573 potest esse idem atque libertus. Eiusdem libertus videtur P. Annii Plocami l. Eros X 2389 t. Puteolanus.

- 518 ANNIVS POLLIO et (Annius) Vinicianus filius eius anno 32 simul maiestatis postulati sunt, 'clari genus atque idem summis honoribus'; sed Tiberius causam eorum distulit *Tac. a. 6, 9. Cum ex verbis Taciti appareat Pollionem consulem fuisse, ad eum spectare videtur VI 14221: III non. Sept. Blando et Pollione eos. Consul igitur suffectus mense Septembri anni incerti saeculi primi ineuntis. — Sive idem sive pater videtur C. Annius Pollio n. 520.*
- 519 ANNIVS POLLIO a. 65 coniuratione Pisoniana detecta in Neronem coniurasse defertur *Tac. a. 15, 56; infamatus magis quam convictus in exilium actus est ibd. 15, 71. Maritus Serviliae, Bareae Sorani filiae ibd. 16, 30. Filius videtur Annii Pollionis n. 518.*
- 520 C. ANNIVS POLLIO. Monumentum libertorum et libertarum et familiae C. Anni C. f. Cor. Pollionis VI 7395 aetatis Augusti cf. n. 7398, ubi indicatur a. 1 p. C., memoratur in t. eorum VI 7396-7404. — Vel idem videtur atque Annius Pollio a. 32 accusatus (cf. n. 518) vel pater eius. Cuius filius cum nominetur Annius Vinicianus et in fragmento tituli VI 7401 ex eodem monumento Vinicia quaedam t. posuerit sibi et Annio V... (inrito vel filio), veri simile est matrem vel aviam Viniciani fuisse e gente Vinicia.
- 521 .. Annius Postum[us], procurator Augusti a bybliotheica, procurator vicesimae magister, procurator Augusti [ad ann]onam Ostiis, procurator Augusti Pannoniae inferioris t. nuper repertus Saldis in Mauretania.
- 522 ANN[IVS] [PV]BLICIVS HONORATVS, clarissimus vir in fistulis plumbeis originis incertae Lanciani syll. aquar. n. 506: ... ANN ... LICI HONORATI C. V., n. 507: ..BLICI HONORAT....
- 523 L. ANNIVS RAVVS. Titulus eius mutilus VI 1339 (1), memoratur in fastis Saliorum VI 1978 (2).
Plena nomina exhibet t. 2. Ravus t. 1. L. f., tribu Arn. t. 1, triumvir monetalis aere argento auro flando feriundo, quaestor candidatus imp. Caes. M. Aureli Commodi (hoc nomen in lapide erasum est) Antonini Aug. Pii Felicis, praet., [cos.] t. 1. — Pontifex, salius Palatinus t. 1, exauguratus a. 170 t. 2; patronus sodalium Herculaneorum t. 1. — Sine idonea causa idem putatur Anneius Rav(us) n. 463.
— C. CAERELLIVS FVFIDIVS ANNIVS RAVVS POLLITTIANVS.
- 524 [AN?]NIVS RV[FIN]VS, clarissimus vir, qui Thysdrum ex indulgentia principis curat (= curator coloniae Thysdritanae) VIII 51 t. Thysdritanus, 'litteris medio saeculo tertio non posterioribus' Wilmanns qui vidit.
- 525 Annius Rufinus, vir egregius, procurator et praefectus Alpium maritimarum XII 78 t. Ebrodunensis, cuius lectio non satis certa est. Nomen imperatoris periit, ad Dioeletianum t. rettulit Hirschfeld.
- 526 Annius Rufus, procurator Iudaeae eo tempore quo Augustus mortuus est (circa a. 12-15 p. C.), *Ioseph. ant. 18, 2, 2.*
- 527 Annius Rufus, L. f., tribu Ouf., patronus Canusinorum IX 340 cf. *Anniam Rufinam.*

- 528 M. ANNIVS SABINVS LIBO, clarissimus vir, curator Lavinii memoratur in t. *Laviniate XIV 2070*, qui dedicatus est divo Antonino Aug. (= Antonino Pio). Omnino parentela coniunctus cum M. Annio Libone n. 509.
- 529 ANNIVS SEVERVS, socer Gordiani (I) qui imperavit vit. *Gord. 6, 4*.
- 530 Annivs Severus, ad quem scripsit Plinius ep. 3, 6 et 5, 1.
- 531 APPIVS ANNIVS TREBONIVS GALLVS, consul a. 108 cum M. Atilio Metilio Bradua. In consulatu: Appius Annivs Trebonius Gallus VI 680, Appius Annivs Gallus VI 29631, Annivs Gallus II 179, ceterum Gallus fasti. — De posteris vide in Appio Annio Gallo n. 493.
- 532 L. ANNIVS TVLLVS, clarissimus puer, L. [Anni] Tere(tina) Longi clarissimi viri et Vibiae Se[renae?] clarissimae feminae filius obiit ann. I mens. . . . XII 5804 t. *Arelatensis*.
- 533 ANNIVS VERVS, proavus paternus Marci imperatoris, ex Succubitano municipio (an Vccubitano? cf. Kubitschek, *Imperium Romanum tributum descriptum* p. 182) ex Hispania factus senator, praetorius (obiit vit. *Marci 1, 4*).
- 534 M. ANNIVS VERVS nescio quis memoratur in t. servi VI 16906.
- 535 M. ANNIVS VERVS, consul III a. 126 cum C. Eggio Ambibulo. Titulus eius fuisse videtur VI 1340 (1), ubi nomina eius probabiliter supplavit Henzen; memoratur in actis Arvalium a. 105 VI 2075 (2), in t. Beneventano IX 1617 (3), in carmine VI 9797 (4), in tegulis urbanis XV 245. 246 (anni 135); 453. 454 (anni 123); 455 (anni 134); 478. 479 (anni 123); 480—486; 799. 800. 805. 806 (anni 123); 807. 808. 809.
- In consulatu: a) primo Annivs Verus Digest. 48, 8, 6; b) altero a. 121 Annivs Verus XV 344, ceterum Verus fasti; c) tertio a. 126 M. Annivs Verus VI 970, Annivs Verus VI 4225 XV 109. 506. 554, ceterum Verus fasti. — M. Annivs V[erus] t. 2, Annivs Verus t. 3, Verus t. 4, M. Annivs Verus sive Annivs Verus in tegulis. — Annivs Verus vit. *Pii 1, 6*, vit. *Marci 1, 2*, *Dio 69, 21*; Verus Marcus sic *ἐκαστόν 1, 1*.
- Filius Annii Veri praetorii (n. 533), adscitus in patricios a Vespasiano et Tito censoribus vit. *Marci 1, 2*. Consul I suffectus a. incerto sub Domitiano Digest. 48, 8, 6; consul II ordinarius a. 121 cum Augure fasti; praefectus urbi t. 1, 3, vit. *Marci 1, 2*, *Dio 69, 21* (Zonar. 11, 24) probabiliter circa a. 121, cum ea aetate alter consulatus cum praefectura urbana iungi soleat; consul III a. 126 cum C. Eggio Ambibulo fasti; ter consul t. 1, 4, *Dio l. l.* (falso iterum consul vit. *Marci 1, 2*). — Frater Arvalis adfuit in collegio a. 105 t. 2. — In vivis cum fuisse anno 135 docent tegulae r. supra; interfuisse senatui, cum Antoninus gener ab Hadriano adoptaretur, (id est a. 138) ponit narratiuncula per se satis inepta vit. *Pii 4*.
- Vxor Rupilia Faustina vit. *Marci 1, 4*; liberi: (M.) Annivs Verus

(n. 536), M. Annius Libo (n. 508), Annia Galeria Faustina nupta Arrio Antonino qui imperavit. Annio Vero filio mortuo M. Annium Verum nepotem, qui postea imperavit, adoptavit et educavit *vit. Marci* 1, 10. — *Memoratur a Marco* εἰς ἑαυτὸν 1, 1.

536 (M.) ANNIUS VERVS, filius M. Annii Veri ter consulis (n. 535), pater Marci imperatoris, praetorius decessit (*circa a. 130*) *vit. Marci* 1, 1. Vxor Domitia Lucilla in *tegulis inscriptis* Domitia Lucill. Veri et Lucilla Veri XV 131. 617–619. 1068. 1071. 1072. 1077. 1078. 1080–1082. 1085. 1086. 1089. 1090, quae apud biographos (*vit. Marci* 1, 3; 6, 9, *vit. Didii Iulian.* 1, 3) dicitur Domitia Calvilla cf. D 158. De moribus Marcus εἰς ἑαυτὸν 1, 2. 17.

537 M. ANNIUS VERVS = IMP. CAESAR M. AVRELIUS ANTONINVS AVG. Filius (M.) Annii Veri praetorii et Domitiae Lucillae, Calvisii Tulli bis consulis filiae, nepos M. Annii Veri consulis III a. 126 *vit. Marci* 1. Ceterum vide de parentela stemma, quod subieciimus. Natus est Romae in monte Caelio die 26 mens. April. a. 121 *vita* 1, 3, *fasti Philocali* I p. 340; cf. *Dio* 71, 33 et 34: mortuus die 17 mensis Martii anni 180 vixit octo et quinquaginta annos mensesque decem ac dies viginti et duos. Principio aevi sui nomen habuit Catilii Severi, materni proavi, post excessum vero patris ab Hadriano Annius Verissimus vocatus est, post virilem autem togam Annius Verus *vita* 1, 9; Κατάλιος πρότερον ὀνομαζόμενος. *Dio* 69, 21. Quae de Catilii Severi nominibus traduntur, ita intelligenda videntur, ut secundum morem illius aetatis Marcus nominibus propriis addiderit nomina proavi materni, ut fieret homo πολωνόμος, id quod postea repudiavit. Verissimum per iocum ab Hadriano nominatum esse confirmat *Dio* 69, 21, quamquam etiam in nummo graeco (cf. *Eckhel* VII p. 69) Verissimus Caesar invenitur; praeterea Verissimus dicitur in inscriptione apologiae 1, 1 *Iustini Martyris* (inde *Eusebius histor. ecclesiast.* 4, 18), Verissimus Caesar *Eusebius Armen. chron* ad a. *Abr.* 2164 = *Hieronymus* 2165 = *Syn-cellus* p. 663, 3, qua appellatione *Eusebius* memor *Iustini* videtur usus esse.

Hadrianus ei sexenni honorem equi publici detulit, octavo aetatis anno in saliorum collegium rettulit *vita* 4, 1. Patre mortuo (*circa a. 130*) ab avo paterno adoptatus et educatus est *vita* 1, 10. Vsus est magistris ad prima elementa Euphorione litteratore et Gemino comoedo, musico Androne eodemque geomctra; usus praeterea (*puer vel adulescens*) grammaticis Graeco Alexandro Cotiaeensi (cf. *Marcum* εἰς ἑαυτὸν 1, 10), Latinis Trosio Apro et Pollione et Eutychio Proculo Siicensi; oratoribus usus est Graecis Aninio Macro, Caninio Celere et Herode Attico, Latino Frontone Cornelio *vita* 2, 2–4. Audivit philosophos Apollonium Chalcedonium (*Marcus* 1, 8), Sextum Chae-ronensem Plutarchi nepotem (*Marcus* 1, 9), Iunium Rusticum (*Marcus* 1, 7), Claudium Maximum (*Marcus* 1, 15), Cinnam Catulum (*Marcus*

1, 13), Claudium Severum *vita* 2, 7—3, 3 *cf.* Dio 72, 35. Studuit et iuri audiens L. Volusium Maecianum *vita* 3, 6 et pingendo Diogneto magistro operam dedit *vita* 4, 9 (*Marcus* 1, 6).

Quinto decimo aetatis anno (a. 135/136) virilem togam sumpsit statimquo ei L. Ceionii Commodi (*qui a. 136 ab Hadriano adoptatus L. Aelius Caesar dictus est*) filia desponsata est ex Hadriani voluntate; nec multo post (*anno fere 137*) praefectus feriarum Latinarum fuit *vita* 4, 5—6. Post obitum L. Caesaris (*kal. Ianuariis a. 138*) Hadrianus, cum successorem imperii quaereret neque idoneus, utpote decem et octo annos agens, Marcus haberetur, amitae (*cf. stemma*) Marci virum T. Anrelium Fulvum Boionium Arrium Antoninum ea lege in adoptionem elegit (d. 25 mens. Febr. a. 138 *vit. Pii* 4, 6), ut ille M. Annium Verum et L. Commodum, filium L. Aelii Caesaris sibi adoptaret *vita* 5, 1, Dio 69, 21, *vit. Pii* 4, 5, *Veri* 2, 2, *Severi* 20, 1; *nominiibus vel adoptionibus confusis vit. Hadriani* 24, 1, *Aelii* 5, 12; 6, 9; 7, 2. Hadriano ferente gratia aetatis facta quaestor est designatus *vita* 5, 6, *vit. Pii* 6, 10. Post excessum Hadriani (d. 10 mens. *Iulii a. 138*) Antoninus per uxorem Marcum seiscitatus est et ei dissolutis sponsalibus, quae antea cum filia L. Aelii Caesaris inierat, Faustinae filiam despondit *vita* 6, 2, *minus recte et confuse vit. Aelii* 6, 9, *Veri* 2, 3. Quaestor (d. 5 mens. Decembris 138 *usque ad d. 4 m. D. 139*) ludum gladiatorium in honorem Hadriani avi edidit *vita* 6, 1. Antoninus eum adhuc quaestorem (a. 139) petente senatu consulem designavit *vita* 6, 1, *vit. Pii* 6, 9 et Caesaris appellatione donavit et sevirum turmis equitum Romanorum iam consulem designatum creavit et edenti cum collegis ludos sevirales adsedt et in collegia sacerdotum iubente senatu recepit *vita* 6, 3; frater Arvalis, magister collegii a. 145 VI 2085, *Ephem. ep.* 8 p. 332.

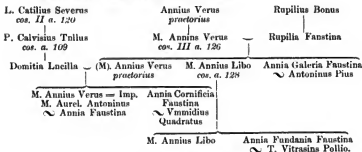
Ab Antonino adoptatus et Caesar nuncupatus dicitur in monumentis Italiae plerumque M. Aelius Aurelius Caesar (cf. acta Arval.) sive M. Aurelius Caesar (sic in nummis commatis Romani); M. Aelius imp. Tit. Aelii [Hadriani An]tonini f. Pap. Aurelius Ve[rus] in senatus consulto de Cyzicenis III S. 7060. M. Aelius Aurelius Verus Caesar in titulis provinciarum veluti II 1169, III 3007, VIII 228, 229, 10592 sive M. Aurelius Verus Caesar veluti III 6162, X 7473, item additur Verus in nummis graecis cf. Eckhel VII p. 69.

Consul I cum Antonino III a. 140 *fasti*, Antoninus secundum etiam eum consulem designavit, cum ipse quartum inierit *vita* 6, 4; consul II cum Antonino III a. 145 *fasti*. Post haec Anniam Galeriam Faustinae duxit uxorem *vita* 6, 6; 16, 7 a. 145, *ut ex iis, quae de tribunicia potestate constant, colligitur*; quas nuptias Pius celeberrimas fecit *vit. Pii* 10, 2. Suscepta filia (a. 146 *Annia Galeria Aurelia Faustina*) tribunicia potestate donatus est atque imperio extra urbem proconsulari, addito iure quintae relationis *vita* 6, 6; *die 10 mensis*

Decembris a. 146 Marcum tribuniciam potestatem accepisse titulus nummisque constat, cf. nummos Cohen III² p. 76 n. 771: Aurelius Caesar Aug. Pii f., in aversa exhibentes trib. pot. XV, cos. II, desig. III cusus intra d. 10 mensis Dec. a. 160 et d. 1 mensis Ianuarii a. 161, et n. 773-783 in aversa trib. pot. XV cos. III cusus intra m. Ianuarii et Martium a. 161. Consul III cum L. Aurelio Commodo II a. 161 fasti. — A. 138 ab Antonino in Tiberianam domum transgredi iussus vita 6, 3 per viginti et tres annos in domo patris moratus est, nec praeter duas noctes per tot annos ab eo mansit diversis vicibus vita 7, 2.

Post mortem Pii die 7 mensis Martii a. 161 imperium adeptus (qui dies imperii colligitur ex Dione 71, 33 collato ibd. c. 34) statim L. Aelium Aurelium Commodum fratrem participem imperii fecit, tuncque primum Romanum imperium duos Augustos habere coepit vita 7, 5, vit. Veri 3, 8, Aclii 5, 13, Eutrop. 8, 9, Victor Caes. 16, Epitom. 16. Ipse nomen Antonini sumpsit et fratrem Verum appellavit vita 7, 6-7 (ubi perperam pergit biographus 'addito Antonini nomine', rectius vita Veri 4, 1). Imp. Caesar M. Aurelius Antoninus Aug. in titulis nummisque, raro veluti VI 1012 Imp. Caes. M. Aelius Aurelius Antoninus Aug. Post mortem Veri (a. 169 ineunte) Marcus solus rem publicam tenuit vita 16, 3, Eutrop. 8, 11; die 27 mens. Novembris a. 176 Commodum imperatorem nuncupavit et paulo post imperii consortem fecit vita Comm. 2, 4; 12, 4. Mortuus est die 17 mensis Martii a. 180 Dio 71, 33, Tertullian. Apologetic. 25, Sirmii Tertullian. l. l. vel Vindobonae Victor Caes. 16, Epitom. 16. — De liberis Marci vide in uxore.

Subiecinus stemma Anniorum Verorum:

- 538 M. ANNIVS VERVS, filius imperatoris M. Aurelii Antonini et Faustinae Augustae. Titulus eius VIII S. 11323 Infetulanus, nummi Eckhel VII p. 83, Cohen III² p. 132. 169. — M. Annus Verus t., Annus Verus Caes. vel Verus Caes. nummi; Verus vit. Commodi 1, 10 (ubi falso cum fratre Severo traditur), Verus Caesar vit. Marci 21, 3; Verissimus Herodianus 1, 2, 1 fortasse filium cum patre confundens.

Natus est a. 163 (*qui annus ex tempore mortis efficitur*). Potente L. Vero ex oriente reverso, ut filii Marci Caesares nuncuparentur *vit. Marci 12, 8*, Commodus et Verus simul Caesares appellati sunt die 12 m. Octobris a. 166 *vit. Comm. 1, 10; 11, 13 cf. numm.* Dum Marcus ad bellum Marcomanicum proficisci parat, sub ipsis profectionis diebus (a. 169) in secessu Praenestino agens filium Verum Caesarem exsecto sub aure tubere septennem amisit, quem non plus quinque diebus luxit iussitque, ut statuae filio mortuo decernerentur et imago aurea circensibus per pompam ferenda, et ut saluari carmini nomen eius insereretur *vit. Marci 21, 3-5*.

539 Sex. Annius Verus, C. f. XII 506 t. *Aquis Sextiis positus*.

540 ANNIVS VINICIANVS (Vinianus *Annii codex Medicus Taciti, "Avvov Dio*), filius ut videtur L. Annii Viniciani, gener Domitii Corbulonis nondum senatoria aetate, sed pro legato quintae legionis impositus a. 63 *Tac. a. 15, 28, Dio 62, 23*. Anno 65 Corbulo eum Romam misit specie, ut Tiridatem in urbem deduceret, re vera ut obsidem fidei suae; Nero eum ante praeturam consulem fecit *Dio l. l. Consul suffectus a. 66 vel 67. Ad eum pertinere videtur coniuratio Viniciani posterior Pisoniana Beneventi conflata atque detecta Sueton. Nero 36 cf. Hensen, Acta arvalium p. 115*.

541 L. ANNIVS VINICIANVS memoratur in actis Arvalium anni 38 VI 2028 (1) et anni 40 VI 2030 (2) *corr. Ephem. ep. 8 p. 324. Plena nomina extant in t. 1, in tabula 2 extant . . . nnius Vinicianus v. 17, . . . nicianus v. 1, . . . cianus v. 26; Annii Vinicianus Dio, Vinicianus Tacitus, "Avvov Mvovuxav6s errore Iosephus*.

Filius Annii Pollionis; anno 32 pater filiusque 'clari genus atque idem summis honoribus' (= *consulares*) maiestatis postulati sunt, sed Tiberius distulit causam *Tac. a. 6, 9. Consul igitur suffectus anno incerto ante a. 32*. Anno 39 frater Arvalis cooptatus t. 1 collegio adfuit a. 40 t. 2. Cum Cassio Chaerea aliisque coniurationem in Gaium imperatorem iniit *Ioseph. ant. 19, 1, 3. 9. 13. 19; 19, 4, 3*. Fuit in numero eorum qui post necem Gai imperio digni habiti sunt *Dio 60, 15*. Anno 42 Camillum Scribonianum ad defectionem impulit, et postquam res secus cessit, ipse se interemit *Dio l. l. (Zonar. 11, 9)*.

— Cn. Domitius Annius Vlpianus.

542 Annia (*incertum cuius aetatis*) vidua alteri viro nubere noluit *Seneca fr. 75 H*.

543 Annia, edictum, quod dicebatur Augusti ad Anniam pertinens *memoratur Plin. ad Traian. 65, 3*.

544 ANNIA ALEXANDRIA, [clarissima femina], coniunx L. Steii Aemiliani viri clarissimi VI 1341.

545 APPIA ANNIA IULIA REGILLA ELPINICE AGRIPPINA ATRIA POLLA. Tituli: publice ab Eleis ei positus t. Olympicus in exedra Ti. Claudii Herodis *Archäologische Zeitung 1878 p. 95 n. 152 (1), sepulcratis CIA*

III 1333 emendatus a Dittenbergero, commentatio de Herodis Attici nummumentis Olympicis p. XV (2).

Ἀππίαν Ἀννίαν Ἀ[τ]ύλλαν Ῥήτυλλαν Ἐλπινεύκην Ἀγριππεύαν Ἀτρίαν Π[ω]ύλλαν t. 1, [Ἀππία Ἀννία] [Ἀτ]υλία [Ῥήτυλλα] [Ἀγρ]ικπει[ν]α Ἐλπι-
[νεύκη] Ἀτρία Πώλλα t. 2, Elpinice Philostratus vit. soph. 2, 1, 22.
Ti. Claudii Attici Herodis et Appiae Anniae Regillae filia t. 1. 2, uxor
L. [Vi]bullii Hipparchi t. 2. Superstes matri (defunctae a. 160/161)
IGI 1389 I v. 15 (vide in matre) mortua est ante patrem Philostratus l. l.

- 546 ANNIA CORNIFICIA FAVSTINA (Annia Cornificia vit. Marci 1, 8; Annia Faustina in tegulis), soror natu minor Marci imperatoris vit. Marci 1, 8; filia igitur M. Annii Veri et Domitiae Lucillae. Marcus frater toga virili sumpta (a. 135/136) patrimonium paternum sorori totum concessit, cum eum ad divisionem mater vocaret — addens, ut et mater, si vellet, in sororem suum patrimonium conferret, ne inferior esset soror marito vit. Marci 4, 7. Vxor Vmmidii Quadrati cf. tegul. urban. ex pr(aediis) Vmidi (sic) Quadrati et Anniae Faustinae sive Vmi. Quad. et An. Faus. XV 731, cui nupsisse videtur sub finem imperii Hadriani. Marcus (sub finem imperii Antonini Pii, ut ex contextu apparet) M. Vmmidio (sic scribendum est, Mummio libri) Quadrato (consuli a. 167) sororis filio, quia illa iam mortua erat, bonorum maternorum partem tradidit vit. Marci 7, 4. Nomine omisso memoratur Fronto p. 79 N., Marcus εἰς ταυτὸν 1, 17.

- 547 ANNIA FAVSTINA AVGVSTA. Nummi Eckhel VII p. 260, Cohen VI^a p. 384 sqq.; Alexandrini Catalogue of the Greek coins in the British Museum, Alexandria p. 198 sqq. exhibentes annum quartum et quintum Elagabali. Nam quod de nummis quarti anni dubitaverat von Sallet, Daten der alexandrinischen Kaisermünzen p. 52, iam certum exemplum innotuit ex museo Britannico n. 1549.

Nomina tantum ex nummis innotuerunt. Vxor Elagabali Augusti nunmi; Elagabalus primam Iuliam Paulam uxorem duxit, dein post repudium eius (Iuliam) Aquiliam Severam, qua item reiecta ἑτέραν εἶθ' ἑτέραν καὶ μάλα ἄλλην ἔγημε καὶ μετὰ τοῦτο πρὸς τὴν Σεβήραν ἐπαν-
ῆλθεν Dio 79, 9 cf. 79, 5 (Pomponio Basso crimen erat) ὅτι γυναῖκα καὶ εὐπρεπῆ καὶ εὐγενῆ εἶχε· τοῦ τε γὰρ Σεβήρου Κλαυδίου καὶ τοῦ Ἀν-
τωνίνου τοῦ Μάρκου ἀπόγονος ἦν· ἀμέλει καὶ ἔγημεν αὐτὴν κτλ.; Herodia-
nus 5, 6, 2 postquam de prioribus uxoribus nominibus omisis similia tradidit, addit τρίτην δὲ πάλιν ἡγάγετο ἀναφέρουσαν τὸ γένος ἐς Κόμ-
μοδον. Fuit ergo Annia Faustina filia (Ti.) Claudii Severi, prom-
pceptis Marci imperatoris, uxor Pomponii Bassi. Quem Elagabalus
cum a. 218⁷ occidisset, anno quarto Aegyptiaco imperii (intra d. 29
m. Aug. a. 220 et d. 28 m. Aug. a. 221) Aquiliam uxorem duxit
reiecitque, dein sub finem anni quarti (cum rarissimi viderentur nummi
Faustinae quartum annum indicantes), id est medio fere aestate a. 221
Faustinam, quum paulo post repudiavit, ut Aquilium reduceret.

- 548 ANNIA FAVSTINA filia nescio cuius Romae t. græco mutilo honorata IGI 1394.
- 549 [AN?]NIA FAVSTINILLA, clarissima femina in fistula plumbea aquaria prope Romam reperta Lanciani *sylloge aquaria* n. 196.
- 550 ANNIA FVNDANIA FAVSTINA. Tituli: ipsa posuit ad aquas Griselicæ t. XII 361 (1), una cum marito Legionensem II S. 5679 (2); memoratur in t. mariti VI 1540 (3), in tegulis urbanis XV 520 (4).
[Annia Fundania] Faustina t. 1, A[nnia Fausti]na t. 3, Fundania Faustina t. 4, Faustina t. 2. — Annia Faustina Galen. XIV 662 K., Faustina Annia vit. Commodi 7, 7.
- Consobrina imperatoris Marci vit. Comm. 7, 7, imp. Caesaris M. [Antonini Aug. et div]æ Faustinae Piaæ pa[truelia] t. 3, filia igitur M. Annii Libonis (n. 508). Vxor T. Pomponii Proculi Vitrasii Pollionis cos. II (a. 176) t. 1. 2. 3. 4. Eadem videtur consobrina (Marci) patris, quam Commodus complexibus suis iniunxit vit. Comm. 5, 8; a Commodo sub finem imperii in Achaia occisa ibd. 7, 7. Liberi: T. Fundanius Vitrasius Pollio, Vitrasia Faustina. — Memoratur apud Galenum l. l.
- 551 ANNIA GALERIA AVRELIA FAVSTINA. Titulus Olympicus Archæologische Zeitung XXXV (1877) p. 102 n. 71. 72, XXXVI (1878) p. 103 positus ei a. Ti. Claudio Herode Attico imperante Antonino Pio. — Plena nomina exhibet tit. Filia M. Aurelii Caesaris Veri et Anniae Faustinae Augustae tit. Filia natu maxima fuit cf. Dittenberger ad t. l. l., Faustina ea, de cuius adversa valetudine Marcus paulo post matrimonium confectum (a. 145) scripsit ad Frontonem (Fronto ad Marcum Cæsarem 4, 11 p. 72 N.) responditque Fronto ibd. 4, 12. Itaque nata est a. 146 cf. vit. Marci 6, 6 'Faustinam duxit uxorem et suscepta filia tribunicia potestate donatus est' (vide supra in patre p. 72). Cum Domitiam Faustinam, antequam pater imperium iniret, mortuam esse ex t. sepulchrali VI 995 constet, ad Anniam Faustinam referendus videtur t. Ephesinus mutilus positus, postquam Marcus imperium adeptus est Wood, discoveries at Ephesus, inscriptions from the site of the temple of Diana n. 16: Φαυσταῖναν θυγατέρα Μ. Αὐρηλίου Ἀντωνίνου.
- 552 ANNIA GALERIA FAVSTINA (I) = FAVSTINA AVGUSTA. Annia Faustina vit. Pii 1, 6, Galeria Faustina vit. Marci 1, 3; Faustina Augusta in titulis et nummis Eckhel VII p. 37, Cohen II² p. 413 sqq. Filia M. Annii Veri (cos. III a. 126) et Rupiliae Faustinae vit. Pii 1, 6, Marci 1, 3. 4; uxor T. Aurelii Fulvi Boionii Arrii Antonini qui imperavit vit. Pii 1, 6; 5, 2; 6, 7; 8, 1, Marci 1, 3, tit., nummi. Maritus imperium adeptus uxorem Faustinam Augustam appellari a senatu permisit vit. Pii 5, 2, unde Faustina Augusta in titulis unumvisque. Pius tertio anno imperii sui (m. Iul. a. 140/141) Faustinam uxorem amisit vit. Pii 6, 7; in t. sepulchrali Faustinae VI 987 T. Aelio Hadriano tribuitur tribunicia potestas IIII (d. 10 m. Dec. 140/141);

itaque mortua est intra m. Decembrem a. 140 et m. Iulium a. 141 (de nummis Alexandrinis cf. von Sallet, *Daten der alexandrinischen Kaiser-münzen* p. 36). A senatu consecrata est delatis circensibus atque templo et flaminicis et statuis aureis atque argenteis, cum etiam ipse (Pius) hoc concesserit, ut imago eius cunctis circensibus poneretur vit. Pii 6, 7; diva Faustina Aug. sive diva Faustina sive diva Faustina Pia passim in titulis atque nummis; nummi inscripti: Consecratio vel Consecratio S. C. Eckhel p. 39, Cohen n. 162 sqq., aed(es) div. Faustinae et dedicatio aedis Eckhel p. 39, Cohen n. 1. 194. Pius in honorem Faustinae puellas alimentarias Faustianas constituit vit. Pii 8, 1, *Alexandri Severi* 57, 7 cf. nummos in parte adversa exhibentes diva Augusta Faustina, in aversa puellae Faustinae Eckhel p. 40, Cohen n. 261 sqq.

- 553 ANNIA GALERIA FAVSTINA (II) = FAVSTINA AVGVSTA, uxor M. Aurelii Antonini. Annia Faustina vit. Marci 1, 5, 4. *Olympicus Archäologische Zeitung* XXXV (1877) p. 101 n. 70; Galeria Faustina iunior *Eutrop.* 8, 10, Faustina *eceterum*. — Imperatoris Antonini Pii et Anniae Galeriae Faustinae filia, consobrina M. Aurelii Antonini vit. Pii 1, 7, Marci 1, 5, *Eutrop.* 8, 10, *Dio* 71, 3. Hadrianus Antoninum ea lege adoptaverat, ut Faustinae filiam L. Ceionio Commodo, qui postea L. Verus dictus est, desponderet, sed post excessum Hadriani Antoninus dissolutis sponsalibus Faustinae et Comodi, filiam M. Aurelio despondit vit. Aelii 6, 9, Marci 6, 2; 16, 7, *Veri* 2, 3. Anno 143 Pius de ea scripsit 'mallem mehercule Gyarum cum illa quam sine illa in Palatio vivere' Pius ad Frontonem p. 164. A. 145 (cf. nummum M. Aurelii a. 145 cum inscriptione Vota publica Eckhel VII p. 46) Pius nuptias Faustinae et Marci celeberrimas fecit vit. Pii 10, 2. A. 146 ex Marco filiam peperit (Annam Aureliam Galeriam Faustinae) vit. Marci 6, 6. *Veri* simile est, ut recte iam observavit Eckhel VII p. 77, post illam filiam natam, ut Marco tribunicia potestas decreta est (v. supra p. 72), ita Faustinae nuncupatam esse Augustam. Faustina Aug. in t. *Tiferni Tiberini* reperto XI 5931 posito inter mensem Decembrem a. 146 et 147 et inde ab eo tempore passim in titulis nummisque Eckhel I. 1., Cohen III² p. 136 sqq.; in nummis civitatum liberarum saepe dicitur Annia Faustina, in graecis nonnunquam Φαυστίνα νέα sive Φαυστίνα νέα Σεβαστή sive 'Av. νέα Φαυστίνα Σεβ. cf. Eckhel p. 81.

A. 165 in Asia apud Anniam Lucillam fuisse videtur cf. *Fronto ad Verum* 2, 4 p. 132 N. 'aocrum et liberos vestros saluta' (cp. scripta a. 165). Alteras nuptias Lucillae (a. 169) cum Claudio Pompeiano aegre tulit vit. Marci 20, 7. Bello Pannonico (circa a. 170) Sirmii cum filiola trienni apud Marcum erat *Philostat.* vit. *sophist.* 2, 1, 27, 28, vit. Marci 26, 8. Victoria de Quadis relata a. 174 mater castrorum appellata est *Dio* 71, 10, vit. Marci 26, 8, XIV 40, nummi

Eckhel p. 79, *Cohen* p. 149 n. 139 sqq. Cum de valetudine mariti desperaret, cum Avidio Cassio secreta consilia de imperio usurpando iniisse a quibusdam insinulata est *vit. Marci* 24, 6-7 = *vit. Avidii Cassii* 7, 1, *Dio* 71, 22. (Epistulas Faustinae et Marci, quae de rebellionem Avidii in vita eius c. 9 sqq. afferuntur, mera commenta esse mythistorici cuiusdam constat inter omnes.) Avidio oppresso a. 175 maritum in orientem comitata a. 176 in radicibus montis Tauri in vico Halalae subito mortua est *vit. Marci* 26, 4, *Dio* 71, 30. Defunctae Marco petente summi honores habiti, consecrata est (diva Aug. Faustina sive diva Faustina pia passim in titulis nummisque), novae puellae Faustinae institutae aliaque id genus decreta *vit. Marci* 26, 5-8, *Dio* 71, 31. Marcus fecit coloniam vicum in quo obiit Faustina et aedem illi extruxit *vit. Marci* 26, 9, *Caracall.* 11, 7. Multae fabellae vulgo ferebantur de Faustinae impudicitia et adulteriis, quae omnia Marcus aut nesciebat aut dissimulabat *vit. Marci* 19, 1-9; 23, 7; 26, 6; 29, 1-3, *Veri* 10, 1, 5, *Dio* 71, 34, *Vict. Caes.* 16, 2, *Julian. Caes.* p. 429 *Hertl.* Ipse praedicat uxorem οὐτως μὲν παρθένον, οὕτω δὲ φιλόστοργον, οὕτω δὲ ἀφελῇ *Marcus* εἰς ταυτὸν 1, 17. — Memoratur in epistulis Marci et Frontonis *Fronto* p. 80. 83. 89. 90. 91 passimque nomine onisso.

Liberi Marci et Faustinae quot omnino fuerint ignoratur, tredecim notos habemus. A. 146 Annia Galeria Aurelia Faustina nata est; sub initium a. 147 filius natus et paulo post mortuus est *epistula Marci ad Ephesios* data d. 28 mensis Martii a. 147 *CFG* 317 b, qui videtur esse T. Aelius Antoninus; dein filiae natae sunt, ut colligitur ex *epistulis Marci et Frontonis* p. 82. 86. 89, Annia Lucilla, (Arria?) Fadilla, Cornificia; praeterea Pio vivo nati et mortui sunt T. Aurelius Antoninus, T. Aelius Aurelius, Domitia Faustina, ut ex *titulis sepulchralibus* apparet *VI* 993. 994. 995; d. 31 mens. Augusti a. 161 Faustina peperit L. Aurelium Commodum et Antoninum geminos cf. *Fronto* p. 101; a. 163 M. Annii Verus natus est, incertum quo anno Hadrianus; filia natu minima videtur Vibia Aurelia Sabina, ea filia quae triennis dicitur sub annum fere 170 *Philostr. vit. sophist.* 2, 1, 27. 28.

554 ANNIA ITALICA, L. Annii Italici Honorati filia *III* 1071. 1072.

555 ANNIA LUCILLA = LUCILLA AVGVSTA. Nummi *Eckhel VII* p. 98, *Cohen III* p. 215 sqq., memoratur in t. propter iucriperium eius *Iunoni Lucinae* pro salute donus Augustorum posito a. 166 *VI* 360. — Annia Lucilla in uno dicitur nummo Byzantium *Mionnet I* 379, 107, ceterum in nummis Lucilla Aug. vel Lucilla Aug. Antonini Aug. f.; Lucilla Aug. t.; Lucilla apud scriptores.

Filia M. Aurelii Antonini et Anniae Faustinae *vit. Marci* 7, 7; 20, 6, *vit. Veri* 2, 4; 7, 7; 10, 1, *Dio* 71, 1, *Herodians* 1, 3, 1; natus est circa a. 148. Pater imperium adeptus a. 161 eam L. Vero despondit *vit. Marci* 7, 7; a. 164 Marcus eam nupturam commissam

sorori Veri (Fabiae) eandemque locupletatam Brundisium usque deduxit et in Syriam misit *ibid.* 9, 4. Verus ex Syria Ephesum profectus est, ut uxorem acciperet *vit. Veri* 7, 7; uxor L. Veri *tit. vit. Veri* 2, 4; 10, 3, *Herodianus* 1, 8, 3. Ex Vero filiam peperit *incerti nominis Dio* 72, 4, ad quam pertinere potest titulus. Plures ex eo liberos tulisse veri simile videtur ex nummis inscriptis *Fecunditas et Iunoni Lucinae cf. Eckhel l. l.* Rumoribus insimulata est veneno maritum peremisse idcirco, quod Verus nimium indulserat Fabiae sorori, cuius potentiam uxor Lucilla ferre non posset *vit. Veri* 10, 3. Vero mortuo a. 169 Marcus cum non decurso luctus tempore grandaevo equitis Romani filio Claudio Pompeiano dedit genere Antiochensi nec satis nobili, cum filia eius Augusta esset et Augustae filia; sed has nuptias et Faustina et ipsa invitae habuerunt *vit. Marci* 20, 6-7, *Dio* 71, 4, *Herodian.* 1, 8, 3. Maritum designata rem habuit cum Claudio Pompeiano Quinctiano privigno, cui filiam ex Vero sublatam in matrimonium dederat. Cum ambo coniurationem in Commodum iniissent, factione detecta in Capreas insulam relegata paulo post interfecta est *vit. Commodi* 4, 1, 4; 5, 7; 8, 3, *Dio l. l., Herodian.* 1, 3, 4-8. — *Nominatur vit. Caracall.* 3, 8, *Herodian.* 4, 6, 3.

556 ANNIA QVARTILLA, (Appii Annii) Marsi filia, Gal(eonia) Tettieni Severi (uxor) XI 1940 t. *Perusinus, quem dedicavit App. Annii Priscus patronae.*

557 APPIA ANNIA REGILLA ATILIA CAUCIDIA TERTVLLA. *Tituli: specie ipsa, re vera nomine ipsius maritus Ti. Claudius Herodes Atticus dedicavit Olympiae exedram cum aquaeductu t. Archäologische Zeitung 1878 p. 94 n. 149 (1); virae dedicatus est t. Eleusinius Έρμπαρκ άρχαιο-λογική 1885 p. 152 n. 28 (2), alter Atticus Athenische Mittheilungen 1883 p. 287 (3); t. sepulchralis eius CIA III 1417 (4) (fragmentum t. similis esse videtur CIA III 3638); in honorem defunctae dedicati sunt a marito urbani IGI 1392 = CIG 6185 (5), carmen Triopaeum IGI 1389 I = CIG 6280 (6), t. bilinguis CIG 6184 = CIL VI 1342 = IGI 1391 (7). Memoratur in t. Olympicis propinquorum, patris Dittenberger, commentatio de Herodis Attici monumentis Olympicis p. VI (8), avi materni *ibid.* p. VII (9), quattuor liberorum *ibid.* p. XII (10-13), in t. Delphico L. Vibullii Rufi Regilli Claudii Herodis filii *Bulletin de correspondance Hellénique 1877 p. 409 n. 2 (14), in t. sepulchrali Elpinices filiar CIA III 1333 emend. a Dittenbergero l. l. p. XV (15). Qui tituli praeter bilinguem t. 7 omnes sunt graeci.**

Appia Annia Regilla Atilia Caucidia Tertulla t. 2, Appia Annia Regilla t. 3, 4, Annia Appia Regilla t. 15, Annia Regilla t. 7; Regilla ipsa se dicit in t. votivo 1 antiquam talium simplicitatem imitata; Regilla t. 5, 8, 9, 10-13, 14, *Philostratus, Lucianus.*

Filia Appii Annii Galli consularis (*cf. n. 493*) t. 2, 8, 15, soror Appii Annii Atilii Braduae (*n. 475*) *Philostat. v. soph.* 2, 1, 18-20,

Lucian. Demon. 33, per matrem neptis M. Appii Atilii Bradua t. 9; *matri vel aviae vel utrique nomina fuisse Caucidae Tertullae ex nominibus Regillae appareat. Vxor Ti. Claudii Herodis Attici t. 2. 3. 4. 6-15, Philostrat. l. 1. Liberi: 1) Appia Annia Atilia Regilla Elpinice Agrippina Atria Polla cf. n. 545, 2) Ti. Clandius M. Atilius Atticus Bradua Rogillus, 3) Marcia Claudia Aleia Athenais Gavidia Latiaris, 4) L. Claudius Vibullius Regillus Herodes. Mortua est duobus liboris superstitibus t. 6 v. 15, scilicet Elpinice et Attico, regnante Pio ut apparet ex t. 5; circa annum 160 Appius Annio Atilius Bradua frater, sive consul (anno 160) sive consularis (ἐβδόμητος ὢν ἐν τοῖς ὑπάτοις) Herodem maritum accusavit uxorem interfecisse Philostratus l. 1. Memoriam defunetae supra modum Herodes luxit celebravitque Philostratus l. 1, cuius rei testes sunt t. 4-7.*

558 Annia Rufilla, a. 21 fraudis damnata, cum C. Cestio accusatori crimina maiestatis minata esset, a Druso Caesare publica custodia attineri iussa est Tac. a. 3, 36.

559 ANNIA RVFINA, Q. (Annii) et Albinæ filia, Rufi neptis, P. Cassii Dextri uxor publice honorata IX 330 t. Camusino. Arta necessitudine coniuncta videtur cum L. Annio L. f. Rufo, qui et ipse t. simillimo et Canusii simul cum priore reperto publice honoratus est IX 340.

560 Anser, poeta pessimus Servius Verg. ecl. 7, 20, Cinna procacior Anser Ovid. trist. 2, 435 in recensu poetarum eroticorum. Ciceronem Philippi. 13, 11 ('cique, qui nunc Mutinam oppugnant D. Brutum obsident, de Falerno Anseres depellantur') alludere ad Anserem poetam, qui laudes Antonii scribebat adnotat Servius Verg. ecl. 9, 36, (unde fluxerunt quae extant in Glossario Verg. Lion II p. 373 cf. Mommsen Hermes VIII p. 74); Anser poeta fuit, qui laudes Antonii scribebat Fragmenta Bobiensia Gramm. Lat. VII 543, 21. Vergilium ecl. 9, 36 per transitum carpere Anserem perperam contendit Servius ibd.; Anser refertur in obtrectatoribus Vergilii Serr. Verg. ecl. 7, 20 (cf. vit. Donat. p. 66 Sueton. rel. Reifferscheid 'Anser, quoniam Antonii partes secutus est, illum non observasse dicitur'). Vi recte grammatici adnotasse videntur Ciceronem ad Anserem poetam alludere, ita omnia, quaecumque afferunt de inimicitis Vergilii et Anseris, ex perversa elogiarum interpretatione sibi enucleasse, quilibet commentis tota scatet vita Vergilii.

561 .. ANT, t. admodum mutilis Mactaritanus VIII 8. 11810: Ant..... praef(ecto) aerario. praes[idi] prov.], [adlecto inter co[n]sulares ab im[p. C. Iulio Vero Maximino?], [iuridico Flaminiae] et Vmbriae, praef(ecto) Min[icio] ... praetori]m. Aug., aedili plebi(s), adl[ecto] inter quaestorios ab] [ordo populusque M]act[ar]itanus) ob insignem in pat[ri]am civesque singulo[s] amorem et L. Ant.... [Xviro] stitib(us) iudic(ando), eq. R., iuv[er]ni) [ob m]erita patris atq(ue) in ci[vi]ves) Nomina imperatoris erasa

sunt neque certe dignoscuntur; saeculum tertium adlectio inter consulares et praefectura Miniciae satis indicant.

562 L. ANT....., origine Mactarianus, .. Ant.... viri consularis filius, Xvir stlitibus iudicandis, eques Romanus memoratur in t. patris *Mactaritano VIII S. 11810*, vide in patre.

563 Antabagius, dux Tiberii per Germaniam Transrhenanam ad Drusum moribundum pervolantis *Valer. Maxim. 5, 5, 3*.

564 *Antaeus citatur a Paulo *Digest. 39, 3, 14 pr.*, Atcius libri secundi ordinis.

565 ANTEIVS. 'Missis ad census Galliarum P. Vitellio et C. Antio, Silius et Anteius et Caecina fabricandae classi praeposuntur' (a. 16 p. C.) *Tac. a. 2, 6*, ubi verba et Anteius glossema ortum ex praecedentibus et C. Antio sine idonea causa iudicavit Nipperdey.

566 ANTEIVS a Gaio in exilium actus et occisus *Ioseph. ant. 19, 1, 15*.

567 ANTEIVS, ordinis senatorii vir, filius Antei a Gaio occisi post caedem Gai interfectus *Ioseph. ant. 19, 1, 15*.

568 P. ANTEIVS, legatus pro pr. Dalmatiae a. 51/52 *III 1977 t. Saloni-tinus*; a. 55 ei Syria destinata, sed variis mox artibus elusus ad postremum in urbe retentus est *Tac. a. 13, 22*; a. 66 ab Antistio Sosiano apud Neronem delatus, cui invisus erat caritate Agrippinae, se interfecit *ibid. 16, 14*.

569 ANTEIA, Helvidio Prisco (iuniori) nupta, dein alteri cuidam *Plinius ep. 9, 13, 4. 5. 16*.

— NERATIA ANTEIA RVFINA NAEVIA DECIANA.

570 Anteros, Tiberii libertus supra hereditates *Scribonius Largus 162*.

— T. Flavius Anterotianus.

571 Anthimus memoratur in papyro Parisina graece scripta *Hermes XXVII (1892) p. 467*; praefectum Aegypti a. 115 *Wilcken*, qui edidit, agnoverit sibi visus est p. 476, num recte dubitari potest.

572 VS ANTIANVS, legatus Aug. pr. pr. Pannoniae inferioris dedicavit pro salute et perpetuitate imp. Caesaris [M.] Aureli IIIIIII P. Felicis Aug. t. in agro Aquincensi repertum *III 3637*. Imperator P. Felix Aug., cuius nomen crasum est, non fuit ante Commodum.

573 ANTIGONVS, Philippi cuiusdam filius, Macedo, tribunus militum ab Antonino Severi filio honoribus militaribus ornatus et inter praetorios adlectus est *Dio 77, 8*. Idem memoratur in t. *Suassano Philippo patri dedicato IGI 888 = CIG 5822* Ἀδωνίου πατρὸς πατέρα κλυτὸν Ἀντιγόνοιο θρόνε Μακεδονίᾳ, ἔβλετο δ' Ἰταλίᾳ. Consulare igitur dignitatem postea adeptus est, id quod perperam negavit is qui indicem *Inscriptionum Graecarum Italiae confecit p. 734*.

— Spicius Antigonus.

574 Antinous, ortus ex urbe Bithynio sive Claudiopoli Bithyniae *Dio 69, 11*, *Pausanias 8, 9, 7*, nummi Bithynii *Eckhel VI p. 552*, natus d. 27 mensis Novembris (anno incerto) *XIV 2112 I 6. II 12*, deliciae

Hadriani, periit cum imperatore in Nilo navigans a. 130; cecidisse eum in Nilum Hadrianus ipse scripsit, cum immolatum esse ab Hadriano vel ipsum se immolasse pro Hadriano alii contenderent *vit. Hadr.* 14, 5, *Dio l. l.*, *Vict. Caes.* 14, 7, *Eusebius Armen.* ad a. *Abr.* 2143 = 127, *Hieronymus ad a. Abr.* 2:45 = 129; anno 130 *Hadrianum iter Aegyptiacum fecisse monumenta docent cf. Dürr, die Reisen des Kaisers Hadrians p. 64.* In honorem mortui Hadrianus urbem Antinoopolim apud Nilum condidit eo loco, quo ille obierat *Dio l. l.*, *Pausanias* 8, 9, 7, *Vict. Caes.* 14, 6, *Ammianus* 22, 16, 2, *Hieronymus l. l.*, *Hegesippus apud Eusebium hist. eccl.* 4, 8, *Chronic. Pasch.* p. 475 (ubi falso Hadrianus urbem condidisse dicitur d. 30 mensis Octobris Aviola et Pansa consulibus = a. 122), Antinoum inter deos rettulit et templa simulacraque constituit *cf. praeter scriptores modo laudatos nummos apud Eckhel l. l.*, titulos XIV 2112, IGI 960. 961 = CIG 6007, IGI add. 978 a p. 695. *Nominatur apud Photium bibl. II p. 535, Tertullian. apolog.* 13, ad nation. 2, 10, de corona 13, adversus Marc. 1, 18.

- 575 Antiochianus, unus ex praefectis praetorio Elagabali a. 221 *vit. Elagab.* 14, 8. *Idem potest esse Antiochianus*, ad quem Alexander a. 222 rescripsit *cod. Justin.* 6, 35, 3. — (Aelius Antiochianus, Antonius Antiochianus decuriones alares veteranae Gallicae a. 199 *III* 14).

- 576 Antiochianus, rerum scriptor librum de bello Parthico Veri confecit, quem inscripsit Ἀντιοχianoῦ τοῦ Ἀπόλλωνος ἱερονίκου τῶν ἐν Ἀρμενίᾳ καὶ Μεσοποταμίᾳ καὶ ἐν Μηδίᾳ νῦν Ῥωμαίοις πραχθέντων *Lucian. quom. hist. conscr.* 30.

— FLAVIVS ANTIOCHIANVS.

- 577 Antiochus (II), ex genere regum Commagene, frater Mithridatis (III); Augustus eum a. 725 = 29 Romam accivit et, quod fratris legatum Romam missum occiderat, damnavit interfecitque *Dio* 52, 43. *Cum Dio* 54, 9 sub a. 734 = 20 referat (Ἀγροστός) Μηδριδάτῃ τινὶ τῶν Κομμαγενῶν, ἐπειδὴ τὸν πατέρα αὐτοῦ ὁ βασιλεὺς αὐτῆς ἀπεκτόνει, καίπερ παιδίσκῃ ἔτ' ὄντι ἐπέτρεψε, haec cum priore Dionis relatione ita componi solent ac possunt, ut Antiochum et legatum fratris et fratrem ipsum interfecisse statuatur, damnatum autem esse a Romanis potissimum ob ius Romanum legato Romam misso interfecto violatum. Cum frater Mithridatis esset, fuit filius Antiochi (I) Epiphanis et Laodices *cf. Lebas-Waddington 136 d et infra n. 578.*

- 578 Antiochus (III), rex Commagenorum defunctus a. 17, cuius regnum imperio Romano accessit *Tac. a.* 2, 42 *cf.* 2, 56, *Strabo* 16 p. 749. *Ad eum referendum esse fragmentum tituli Attici CIA III 554 [βασιλέα] Ἀντιόχον [βασι]λέως Μηδριδάτου [υἱόν ...] ex litterarum forma Köhler lapide denuo examinato comprobavit Athenische Mittheilungen I (1876) p. 28 adn. Contra titulum Ephesium Lebas-Waddington 136 d non pertinere ad Antiochum III, ad quem rettulerant Waddington et*

Dittenberger, sed ad Antiochum I demonstravit Mommsen ibd. Fuit ergo filius Mithridatis III nescio quo anno regnum adeptus, pater Antiochi IV, ultimi regis Commagenorum.

- 579 Antiochus (IV), Antiochi (III) regis filius, cui Gaius imperium adeptus regnum paternum restituit adiectis Ciliciae oris maritimis *Dio* 59, 8, dein rursus ademit; iterum restitutus a Claudio a. 41 *Dio* 60, 8, *Ioseph. ant.* 19, 5, 1. In nummis βασιλεὺς Ἀντίοχος vel βασιλεὺς μέγας Ἀντίοχος vel βασιλεὺς μέγας Ἀντίοχος Ἐπιφανής *Eckhel III* p. 255. A. 52 agrestium Cilicum nationes, quibus Clitarum cognomentum, rebellantes composuit *Tac. a.* 12, 55; a. 54 a Nerone iussus copias contra Parthos expedire *ibd.* 13, 7; a. 60 pars Armeniae ei data *ibd.* 14, 26. Vespasiano, postquam mense Iulio a. 69 imperator salutatus est, statim accessit Antiochus vetustis opibus ingens et inservientium regum ditissimus *Tac. h.* 2, 81; Tito contra Iudaeos auxilia misit *ibd.* 5, 1, *Ioseph. bell.* 5, 11, 3. A. 72 a Caesennio Paeto legato Syriae apud Vespasianum insimulatus cum Parthis societatem iniisse et regno exutus primum Lacedaemone, dein Romae cum filiis exilium honorificum toleravit *Ioseph. bell.* 7, 7, 1-3. Filii Epiphanes et Callinicus, filiae memorantur *ibd.* § 2, nominatim dicitur Iotape *Ioseph. ant.* 18, 5, 4. Vxor Iotape nummi *Eckhel III* p. 257. Memorari videtur in titulis mausolei, quod C. Iulius Antiochus Epiphanes Philopappus nepos Athenis sibi extruxit *III* 552 *IV* = *CIA III* 557c: βασιλεὺς Ἀντίοχος βασιλέως Ἀνατόχου.
- 580 Antiochus Zenobia capta a Palmyrenis imperator appellatus, ab Aureliano captus, sed impune dimissus anno fere 273 *Zosimus* 1, 60. 61. Idem videtur qui Achilleus nominatur *vit. Aurcl.* 31 cf. *Polemius Silvius* 243. Ad eum rettulit Waddington fragmentum tituli Graeci *III* 6049 = *Lebas-Wadd.* 2629 prope Palmyram reperti.
- 581 Antiochus, comoediarum actor aetate Iuvenalis *Iuvenal.* 3, 97.
- 582 Antiochus, transfuga quidam Cilix *Dio* 77, 19, 21.
- C. IVLIVS ANTIOCHVS EPIPHANES PHILOPAPPVΣ.
- Paccius Antiochus.
- Herodes Antipas *vide* Herodes.
- 583 ANTIPATER, Zeuxidemi filius, Hieropolitanus, sophista, ab epistulis (graecis) imperatoris Septimii Severi, magister Antonini et Getae. *Philostat. vit. soph.* 2, 24 cf. *Galen. XIV* 218 *K.*; ὑπάτος δ' ἐγγράφαις Bithyniae praefuit sub Severo. Superstes Getae sexaginta octo annos natus mortuus est. Scripsit praeter orationes res gestas Severi *Philostat. l. l.* Filiam Hermocrati Phocaensi in matrimonium dedit *ibd.* 25, 4. Nominatur *ibd.* 26, 3.
- 584 Antipater, Herodis Magni regis Iudaeorum filius natu maximus, natus ex Doride uxore prima Herodis *Ioseph. ant.* 14, 12, 1, *bell.* 1, 12, 3; 1, 23, 1. Postquam Herodes Mariammen (priorem) uxorem duxit (a. 717 = 37), Antipatrum in exilium egit *id. bell.* 1, 22, 1, unde

circa a. 740 = 14 a. C. ad aulam revocavit et anno insequenti (cf. Schürer, *Geschichte des Jüdischen Volkes* p. 303 sqq.) comitem M. Agrippae ex oriente Romam revertentis ad Augustum misit *id. ant. 16, 3, 3, bell. 1, 23, 1-2*. Cum Herodes a. 742 = 12 a. C. Aquileiae Augusti opera cum Alexandro et Aristobulo filiis Mariammes reconciliatus domum rediret, Antipater et ipse in Iudaeam revertit *id. ant. 16, 4, 5*. Discidia inter patrem filiosque calumniis summopere auxit auctorque fuit Herodi, ut Alexandrum et Aristobulum interficeret *id. ant. 16, 7, 2 sqq., bell. 1, 24, 1 sqq., Nicolaus Damascenus fr. 5 M. III p. 351*. Post necem eorum (anno fere 747 = 7 a. C.) summa potentia in aula et summa patris gratia usus secreta consilia de successionem cum Pherora fratre Herodis iniit *id. ant. 17, 1, 1; 17, 2, 4, bell. 1, 28; 1, 29, 1*. Quibus detectis Romam concessit *id. ant. 17, 3, 2, bell. 1, 29, 2*. Dum ibi moratur, post mortem Pherorae iudicii libertorum servarumque eius apud Herodem delatus est insidias patri struxisse *id. ant. 17, 3, 4-4, 3, bell. 1, 30-31, 1*. Herodes ira dissimulata per speciem amicitiae eum in patriam reverti iussit reversumque Hierosolymis apud consilium, cui P. Quinctilius Varus legatus Syriae interfuit, sibi insidias parasse insinulavit probavitque, dein Antipatrum in vincula coniecit et de rebus eius ad Augustum rettulit (a. 749 = 5 a. C.) *id. ant. 17, 5, 1 7, bell. 1, 32, 3-5, Nicolaus Damasc. p. 352*. Qui cum Herodi liberum arbitrium permisisset, Antipater paucis diebus ante quam Herodes moreretur (a. 750 = 4 a. C.), interfectus est *id. ant. 17, 7, bell. 1, 33, 7, Nicolaus Damasc. p. 353*.

— T. Aelius Antipater.

— Gallus Antipater.

— SEPTIMIUS ANTIPATER.

— GARGILIVS ANTIQVVS.

— L. PVLLAIENVS GARGILIVS ANTIQVVS.

— Nonia Antist...

— T. POMPONIVS AN[TI]STIANVS.

— T.(?) ... FONIVS MAMILIANVS RVFVS ANTISTIANVS FVNISVLAVS VETTONIANVS.

Quod Hübner ad CIL VII 164 adnotaverat nomen gentile exiisse in PONI vel KONI, de PONI iam constat, postquam F. Haverfield Ozoniensis a me rogatus lapidem denso examinavit et ectypum gypsaceum optime confectum benecole huc misit. Prima littera fuit vel T. vel P., altera item T vel P, tertia plane detricta est, quartae apices, qui dignoscuntur, cum M apte conveniunt. Itaque probabiliter restituere mihi videor [T.] [POM]PONI T. P. OAL. MAMILIANI etc. Litteras esse saeculi II exevntis consentimus qui vidimus omnes.

— AVR(ELIVS) ANTIS[TIVS].

585 Antistius(?), servus imperatoris Aureliani post mortem eius a senatu manumissus vit. Aureliani 50, 3. Servo Antistii nomen non convenit.

586 Q. Antistius nominatur in fragmento tituli urbani *Bullettino comunale XIII (1885) p. 96 n. 1009*.

- 587 ANTISTIVS ADVENTVS, legatus Augusti pr. pr. (Britanniae) *memoratur in t. Britannico VII 940 saeculi II.*
- 588 Q. ANTISTIVS ADV[ENTVS], legatus Augustorum (Marci et Veri ut videtur) pr. pr. (Arabiae), consul designatus III 92 = *Iehas-Waddington 1944 t. Bostranus. In lapide extare traditur O. ANTISTIO, unde Waddington primum nomen perisse opinatus „exempli gratia“ proposuit [C. Aelio] Antistio etc., vix recte puto.*
- 589 Q. ANTISTIVS ADVENTVS POSTVMIVS AQVILINVS. *Tituli: Thibilitani Revue archéologique XXI (1893) p. 396 (1), qui cursum honorum ordine inverso exhibet, VIII S. 18893 (2) anno 164 positus, 18893 (3), 18906 (4), fortasse ad hunc pertinent frustulae t. Thibilitani VIII S. 18899; Bataeus Braumbach, inscriptiones Rhenaenae n. 55 (5), ubi cum praenomen Gai dubitanter editor supplerisset cf. p. XXVII, scribendum esse Q. docuit t. 1. Plena nomina exhibet t. 2, Postumio (sic, cum t. 2 admittat etiam Postumus) Aq[ui]lino supersunt in t. 1, Q. Antistius Adventus Postu...linus in t. 4, [Q.] Antistius Adventus t. 5. — Q. f. t. 1. 4, Antonia Prisca mater t. 2, tribu Quirina t. 1. Illivir viarum curandarum t. 1. 4, tribunus militum legionis I Minerviae piao fidelis, quaestor pr. pr. provinciae Macedoniae, sevir equitum Romanorum, tribunus plebis, legatus pr. pr. provinciae Africae, praetor, legatus Aug. legionis VI Ferratae et secundae Adiutricis translatus in eam expeditione Parthica (imperatoris Veri) t. 1 legatus legionis II Adiutricis a. 164 t. 2, qua (expeditione) donatus est donis militariis corona murali vallari hastis puris tribus, curator operum locorumque publicorum, legatus Augusti ad praetenturam Italiae et Alpium expeditione Germanica (imperatoris Marci), consul (suffectus a. incerto sub Marco, fortasse iam ante curam operum publicorum) t. 1, legatus Augusti pr. pr. provinciae Germaniae inferioris t. 1. 5. — Sacerdos Fetalis t. 1. — Novia Crispina uxor eius t. 2, L. Antistius Mundicius Burrus frater vel filius t. 2. 3.*
- 590 C. Antistius Auspex, procurator Aug. III 5173 t. *Noricus.*
- 591 L. ANTISTIVS BVRRVS, consul a. 181 cum imperatore Commodo III. *In consulatione: L. Antistius Burrus VI 213. 725. 1979, Ephem. cp. 5, 465 = VIII S. 14428, Antistius Burrus VI 861 = X 1791, V 7907, IX 4697, Latyschew, inscriptiones regni Bosporani II 20; alibi Burrus fasti. Idem videtur Antistius Burrus, quem Pertinax dictus est insimulasse apud Commodum affectati imperii vit. Pertin. 3, 7, et Burrus sororis Commodi (fortasse Aureliae Vibiae Sabinae) vir, quem Cleander in auspicionem regni affectati traxit et occidit multis aliis, qui Burrum defendebant, pariter interemptis vit. Commodi 6, 11. — Cf. n. 592.*
- 592 L. ANTISTIVS BVRRVS ADVENTVS, salius Palatinus factus a. 178 VI 1979; incertum est num idem sit atque L. Antistius Burrus consul a. 181.
- 593 Antistius Capolla, litterator latinus Commodi vit. Commodi 1, 6.

594 M. ANTISTIVS LABEO (*praenomen servavit Porphyrio ad Horat. satir. 1, 3, 82, ceterum Antistius Labeo sive Labeo*), filius Pacuvii Antistii Labeonis *Pomponius Digest. 1, 2, 2, 49 cf. Gell. 5, 21, 4*, qui et ipse iure consultus post pugnam apud Philippos se interemit *Appian. bell. civ. 4, 135*; senatus lectiono, cum vir virum legeret, M. Lepidum olim hostem Augusti et tunc oxulantem legit *Sueton. August. 54 cf. 35, Dio 54, 15 anno 725/726 = 29/28 a. C. cf. Mommsen, res gestae div. Aug. p. 35*; tunc igitur fuit in senatu. Intra praeturam stetit *Tac. a. 3, 75*; noluit, cum offerretur ei ab Augusto consulatus, quo suffectus fieret, honorem suscipere *Pomponius § 47*, cum Augustus Ateio Capitioni consulatum accolerassot (*anno 5 p. C.*), ut Labeonem dignationo eius magistratus anteiret *Tac. a. 3, 75*. Obiit post legem Papiam Poppaeam (*cf. Digest. 24, 3, 64, 9, Vlpianus ad legem Iuliam et Papiam 'hoc Labeo quasi omissum in lege adnotat'*) a. 9 p. C. rogatam et ante Ateium Capitonem mortuum a. 22, *probabiliter sub finem imperii Augusti, cum alius Tacitum mortem eius memoraturum fuisse veri simile sit. — Vxor Neratia Digest. 34, 2, 32, 6.*

Iure consultus clarissimus, institutus a Trebatio *Pompon. l. 1*; Labeo et Capito decora aetatis Augusti, sed Labeo incorrupta libertate et ob id fama celebratior *Tac. l. 1*. Illi duo primum quasi diversas sectas fecerunt, nam Ateius Capito in his, quae ei tradita fuerant, perseverabat, Labeo ingenii qualitate et fiducia doctrinae, qui et ceteris operis sapientiae operam dederat, plurima innovare studuit *Pompon.*; iuris quidem civilis disciplinam principali studio exercuit et consulentibus de iure publice responsitavit, sed ceterarum quoque bonarum artium non expers fuit et in grammaticam sese atque dialecticam litterasque antiquiores altioresque penetraverat latinarumque vocum origines rationesque percalluerat *Gell. 13, 10, 1*. Iudicium Ateii Capitonis de Labeone (*mortuo*) *id. 13, 12, 1-4*.

Labeo plurimum studiis operam dedit et totum annum ita diviserat, ut Romae sex mensibus cum studiosis esset, sex mensibus scederet et conscribendis libris operam daret; itaque reliquit quadringenta volumina *Pomponius*. Scripsit Probabilia (Προβὰν βιβλία *Index Digest.*, ubi numerus cadit in Pauli *epitomen*), ad edictum praetoris urbani et peregrini, ad duodecim tabulas, libros responsorum, epistularum, de iure pontificio; post mortem eius editi sunt libri, qui posteriores inscribuntur, quorum librorum tres continui, tricenis octavus et tricenis nonus et quadragensimus *etc. Gell. 13, 10, 2*; Posteriora (*epitomata a Iavoleno*) *index Digest. et passim in Digest. Fragmenta collegerunt Lenel, Palingenesia 502, Hasehke, Jurisprudent. Antejustinian. p. 110 sqq., de scriptis cf. Pernice, M. Antistius Labeo I p. 35 sqq.*

Quod scribit Horatius *sat. 1, 3, 82* 'Labeone insauior inter sanos dicitur' hominem Stoicorum placitis usque ad insaniam deditum signi-

feans, Porphyrio (similiter Acro et scholiasta Cruq.) rettulit ad M. Antistium Labeonem. Cum cognomen Labeonis ut non vulgare, ita non sit singulare, incertum est, num Labeo quidam e gente Antistia significetur; quod si ponatur, ex temporum ratione de Pacutio Labeone probabilius cogitari possit quam de filio. — Nominatur apud Petronium 137 (in carne) 'atque esto quicquid Servius et Labeo'.

- 595 Tib. Antistius Marcianus, Fausti filius, tribu Quirina, domo Circina, praefectus cohortis II Hispanae, tribunus legionis XV Apollinaris Piao Fidelis, praefectus alae Sulpiciae c. R., secundum mandata imp. dominorum nn. Augg. (non ante Severum et Antoninum) integerrimus abstinentissimusque procurator, a censibus accipiondis (scil. in tribus Galliis), eques Romanus honoratus a tribus provinciis Galliis t. Lugdunensi Boissieu, inscriptions de Lyon p. 269.
- 596 L. ANTISTIVS MYNDICIUS BYRRVS (sic t. 1, Antistius Burrus t. 2), Q. Antistii Adventi Postumi Aquilini cognatus VIII 18893 (1). 18898 (2) t. Thibilitani pro salute Burri et Aquilini anno 164 dedicati. Ex neutro certe apparet Burrus utrum filius an frater Aquilini intelligendus sit. Potest idem esse L. Antistius Burrus consul a. 181.
- 597 C. ANTISTIVS REGINVS, III vir (monetalis) sub Augusto in nummis aureis et argenteis cussis ante a. 739 = 15 Cohen I^a p. 310 n. 346, p. 311 n. 347. Filius videtur C. Antistii Regini legati Caesaris Caes. bell. gall. 6, 1; 7, 83. 90.
- 598 Antistius Rusticus, maritus (Mummiae) Nigrinae in Cappadocia mortuus Martial. 4, 75; 9, 30. Una cum uxore memoratur in t. servae VI 27881. — T. FL(AVIVS) VMBRIVS ANTISTIVS SATVRNINVS FORTVNATIANVS signo HYDATIVS.
- 599 ANTISTIVS SOSIANVS (sic Tac. a. 16, 14, h. 4, 44, Antistius alibi), tribunus plebis a. 56 Tac. a. 13, 28; a. 62 praetor a Cossutiano Capitone maiestatis delatus et in insulam relegatus ibid. 14, 48. 49; 16, 21; a. 66 ut P. Anteium et Ostorium Scapulam apud Neronem deferret, revocatus ibid. 16, 14; a. 70 egressus exilium in insulam redactus Tac. h. 4, 44.
- 600 Antistius Vetus e primoribus Macedoniae maiestatis damnatus a. 21 Tac. a. 3, 38.
- 601 Antistius Vetus nominatur in titulo Berytensi, quem dedicavit Flavia T. f. Nicolais Saddane (uxor) III S. 6680.
- 602 Antistius Vetus nescio quis memoratur in titulo servi VI 17180.
- 603 (Antistius) Vetus nescio quis nominatur in titulis libertorum VI 11922. 11923. 11928.
- 604 [C. ANTISTIVS VETVS, C. f. nescio quis in titulo liberti bilingui III S. 12241.
- 605 C. ANTISTIVS VETVS nescio quis fortasse memoratur in t. Sidonensi III 151, qui, quamquam lectio plane certa est, a lapicida ita male habitus est, ut quid sibi velit titulus incertum sit. Esse sepulcralem

militis legionis II Traianae, beneficiarii C. Ant(istii) Vet(eria) co(n)s(ularia) coniecit Mommsen.

- 606 C. ANTISTIVS VETVS, consul (suffectus) a. 724 = 30. *In consulatu*: C. Antistius Vetus *fasti Amiternini IX 4191*, C. Antistius *fasti min. VI*. Filius C. Antistii Veteris, cuius, cum pro praetore Hispaniam ulteriorem regeret a. 685/686 = 69/68, C. Caesar quaestor fuerat, quaestor C. Caesaris a. 693 = 61 eandem provinciam administrantis *Plut. Caes. 5 cf. Sueton. div. Iulius 7, Velleius 2, 43, 4*. Tribunus plebis a. 698 = 56 *Cicero ad Quintum frat. 2, 1, 3*, a. 709 = 45 Caecilium Bassum Apameae frustra obsedit *Cicero ad Attic. 14, 9, 3, Dio 47, 27*. *Idem videtur Vetus Appian. Illyrica 16*, qui a. 720 = 34 contra Salassos pugnavit. Consul suffectus kalendis Iulius a. 724 = 30 *v. supra*. Legatus Augusti a. 729 = 25 contra Cantabros pugnavit *Velleius 2, 90, Florus 2, 33, Dio 53, 25*. — *Vcl pater vel hic videtur* Antistius Vetus, qui villam Puteolanam Ciceronis paulo post obitum eius emit *Plinius n. h. 31, 7*. — *Pater C. Antistii Veteris consulis a. 748 = 6 a. C.*
- 607 C. ANTISTIVS VETVS, consul a. 748 = 6 a. C. cum D. Laelio Balbo. *Memoratur in titulo Chio CIG 2222 (1) posito sub Augusto cf. Waddington, fastes p. 103; referri potest ad eum t. Atticus CIA III 589 (2) ὁ δῆμος Γάϊον Ἀντίστιον Γάϊου υἱὸν Οὐέστρα et t. Pergamensis Fränkel, Inschriften von Pergamon n. 423 (3) ὁ δῆ[μος] Γάϊον Ἀντίστιον [Οὐέστρα] [τὸν] πάτριον καὶ εὐεργ[έτην]*. Nummi cusi a. 738 = 16 a. C. (*cf. Eckhel VI p. 103*) *Cohen I² p. 110 seq.*

In consulatu: C. Antistius Vetus *VI 763, X 5161, Gruter. 192, 9, Dio ind. l. 55*, C. Antistius *Monument. Ancyr. l. 3, 28 = gr. 9, 5, VI 11034, Dio 55, 9, Cassiodor., alibi Vetus fasti*. — C. Antistius Vetus *t. 2, 3, nummi*, Antistius Vetus *t. 1*. — C. f. t. 2, *Dio ind. l. 55, filius ergo C. Antistii Veteris consulis a. 724 = 30, nepos C. Antistii Veteris pro praetore Hispaniae, qui dicitur avus huius Veteris (= cos. a. 6 a. C.) consularis atque pontificis Velleius 2, 43, 3*.

III vir (monetalis) a. 738 = 16 a. C. *nummi*; consul a. 748 = 6 *fasti*, consularis atque pontifex *Velleius l. l.*; proconsul Asiae a. *incerto sub Augusto t. 1*; a. 30 p. C. fuit in vivis *Velleius l. l.*; duorum consularium et sacerdotum pater *id., scilicet C. Antistii Veteris consulis a. 23 p. C. et L. Antistii Veteris consulis suff. a. 28*. — Patro-
nus Pergamenorum *t. 3*.

- 608 C. ANTISTIVS VETVS, consul a. 23 p. C. cum C. Asinio Pollione. *In consulatu*: C. Antistius Vetus *VI 10051, Fobretti p. 627, 234, Dio ind. l. 57, Frontin. de aquis 102, Plinius n. h. 33, 32*, C. Antistius *X 896, Tac. a. 4, 1, Cassiodor., alibi Vetus fasti*. — C. Antistius Vetus *fasti Arvalium Henzen p. CCXLIV*.

C. f. *Dio ind. l. 57, filius igitur C. Antistii Veteris consulis a. 748 = 6 a. C., nepos C. Antistii Veteris consulis a. 724 = 30 a. C., frater L. Antistii Veteris consulis n. 611*. Praetor urbanus a. 20 *fasti*

Arval., consul a. 23 v. *supra*, consularis atque sacerdotio ornatus *Velleius* 2, 43, 3.

- 609 C. ANTISTIVS VETVS, consul a. 50 cum M. Suillio Nerullino. *In consulatione*; C. Antistius Vetus *fasti Antiati* X 6638, XII 2234 (*ubi traditur perperam Vetro II fortasse male lectum pro ET*), VI 8639 I 15 = X 6637 (*ex restitutione*), C. Antistius *Tac.* a. 12, 25, *alibi Vetus fasti*. — *Filius videtur C. Antistii Veteris consulis a. 23 p. C., pater consulis a. 96, qui sequitur.*

- 610 C. ANTISTIVS VETVS, consul a. 96 cum T. Manlio Valente. *In consulatione*; C. Antistius Vetus VI 17707, *tit. in agro Romano repertus Römische Mittheilungen* 1886 p. 128; C. Antistius *Dio* 67, 14, *alibi Vetus fasti*. — *Filius videtur consulis cognominis a. 50, qui praecedit.*

- 611 L. ANTISTIVS VETVS, consul (suffectus) sub Tiberio. *Titulus ei publice positus a Gabinis XIV 2802 (1); consulationis memoratur VI 10293 (2).* — *Pleua nomina exhibent t. 1. 2. C. f. t. 1, filius C. Antistii Veteris consulis a. 748 = 6 a. C. cf. n. 607. Xvir stlitibus iudicandis (turbato ordine in t. 1 ponitur post praeturam et ante quaesturam), quaestor Tiborii Caesaris Augusti, praetor t. 1. Consul (suffectus) X k. Ian. a. 28 ut videtur cf. Borghesi opp. IV p. 450 cum Q. Iunio Blaeso t. 2; consulationis eorum memorari videtur apud Suidam s. v. Ἀντίστος Μάρκος = Aelian, fr. 110 Hercher ὑπάρτω δὲ ἔργων Ἰούλιος Βλαῖστος καὶ Ἀντίστος. Consularis atque sacerdotio ornatus dicitur nominibus omissis a. 30 a Velleio 2, 43, 3; pontifex t. 1.*

- 612 L. ANTISTIVS VETVS, consul a. 55 cum Norono Augusto. *Memoratur in titulo Mogontiensi Korrespondenzblatt der Westdeutschen Zeitschrift III (1884) p. 32 ad Westdeutsche Zeitschrift II (1883) p. 431. In consulatione*; L. Antistius Vetus VIII 8837, L. Antistius *tabula cerata Pompeiana* 8. 9. 10. 12, *Tac.* a. 13, 11, Antistius Vetus *tabula 11, III S. 7380, alibi Vetus fasti*. — [L. An]tistius Vetus *titulus, L. Vetus Tac.* a. 13, 53; 16, 10, L. Antistius *ibid.* 14, 58.

De patre non constat; fuit vel filius C. Veteris consulis a. 23 vel L. Veteris n. 611. — Consul a. 55 v. *supra*; cum (kal. Ianuarii) in acta principum iurarent magistratus, Nero in acta sua collegam Antistium iurare vetuit *Tac.* a. 13, 11. Post consulationem a. 55 58 legatus Aug. pr. pr. Germaniae superioris *Tac.* a. 13, 53, anno 56 *titulus*. A. 62 fuit Romae, unde mandata ad Rubellium Plautum generum misit *Tac.* a. 14, 58. Proconsul Asiae *ibid.* 16, 10 a. 63/64 ut videtur, cum paulo post proconsulationem damnatus sit. A. 65 ipse socrusque eius Sextia et Antistia Pollitta filia, invisi Neroni tamquam vivendo exprobrarent interfectum esse Rubellium Plautum generum L. Veteris, a Fortunato liberto adscito Claudio Demiano accusati sunt et damnationem anteierunt venas simul solventes *ibid.* 16, 10–11. — *Idem videtur L. Vetus auctor Plinii Plin. n. h. ind. l. 3–6.* — *Nominatur Tac.* a. 16, 12. 22.

- 613 L. ANTISTIVS VETVS, C. f., tribu Aemilia, augur XIV 2849 t. *Praenestinus*. *Incertum est quis intellegendus sit; potest esse L. Antistius Vetus n. 612.*
- 614 ANTISTIVS ZOILLVS, vir clarissimus, patronus ordinis sacerdotum domus Augustae Palatinae aetate Commodi VI 2010.
- 615 Antistia, duarum Antistiarum liberti et familia VI 7650.
- 616 ANTISTIA POLLITTA (Antistia Tac. a. 14, 22, Polutia codex ibd. 16, 10 *correxil Nipperdey*), filia L. Antistii Vetricis consulis a. 55, uxor Rubellii Plauti, quem, cum a. 60 a Nerone iussus esset in Asiam secedere, sectata est Tac. a. 14, 22; neci mariti a. 62 in Asia perpetratae adfuit ibd. 16, 10. Vidua Romam reversa a. 65 una cum patre accusata vcnas exsolvit ibd. 16, 10-11.
- 617 C. ANTIVS a. 16 p. C. a Germanico missus ad census Galliarum Tac. a. 2, 6.
- C. IVLIVS ANTIVS.
- 618 M. ANTIVS CRESCENS CALPURNIANVS. *Tituli: memoratur in Ostiensibus XIV 324 (1) posito a. 203 et 325 (2) posito a. 194, in actis ludorum saecul. Severi I 50, II 10 (3), ad eum certe referendum est fragmentum t. urbani VI 1336 (4).*
Pleua nomina exhibet t. 1, extant in t. 2 [Cresce]ns Calpurnianus, in t. 4 M. An. . . . Crescen[s] Calpurnianus; Crescens Calpurnianus t. 3. — [Coa.] (suffectus anno incerto saeculi III incantis), proconsul provinciae M[acedoniae], XVvir sacris faciundis (item t. 3), iuridicus Britanniae vice legati, legatus pr. pr. prov. , [cu]r(ator) r(ei) p(ublicae) Mars[orum Marrucinatorum], pr[ae]tor(?) t. 4, ubi in fine plura desunt. Pontifex Volcani et aedium sacrarum Ostiae a. 194 t. 2, a. 203 t. 1.
- 619 M. ANTIVS GRAT[IL]IANVS, quaestor pr. pr. [provinciae Siciliae] a. 213 X 7228 t. *Lilybetanus.*
- C. ANTIVS A. IVLIVS QVADRATVS vide A. IVLIVS QVADRATVS.
- M. ANTONIVS ANTIVS LVPVS.
- 620 ANTIVS POL[L]IO, consul (suff.) a. 155, III nonas Novembr. Antio Polione (sic) et Opimiano kos. ordinalis (sic), Cevero et Sabiniano cos. (sic) VI 2120.
- 621 ANTIVS RVFINVS ex auctoritate Hadriani a. 136 fines inter Moesos et Thracas posuit (legatus Moesiae inferioris) III 749 t. *Moesiae infer. cf. Addenda p. 992, Archäologisch-Epigraphische Mittheilungen aus Oestreich XV (1892) p. 209 n. 79 = III S. 12407.*
- 622 ANTIA MARCELLINA, M. Antonii Antii Lupi filia VI 1343.
- 623 ANTONINVS, filius imperatoris M. Aurelii Antonini, frater gemellus Commodi, natus d. 31 mensis Augusti a. 161 apud Lanuvium vit. Commod. 1, 2; quadrimus olatus est (a. 164/165) ibd. 1, 4. *Hic significatur 'pullus Antoninus noster' a Marco imperatore in epistulis ad*

Frontonem datis p. 94 N. vel pullus p. 99; pullulos tuos (= Commodum et Antoninum) memorat Fronto p. 101.

- 624 ANTONINVS, senator aetate Pausaniae *Paus.* 2, 27, 6. 7.
 625 Antoninus, filius Abgari quondam regis (Severo) Abgaro fratri *Romae posuit t. sepulcralem IGI 1315 = CIG 6196 cf. A n. 8.*
 626 Antoninus, grammaticus citatur *Gramm. Lat. VII 525, 22.*
 627 Antoninus, homo plebeius *vit. Getae 3, 5.*
 628 Antoninus, popa *vit. Getae 3, 9.*
 629 Antoninus Aquila, rhetor, quem Fronto Aufidio Victorino commendat *Fronto ad amic. I, 10 p. 179 N.* — Antonius Aquila, qui in *rescripto Severi et Antonini memoratur Digest. 19, 2, 19, 9, diversus videtur.*
 630 *Antoninus Balbus a Severo occisus *vit. Sever. 13, 2 cf. Antonium Balbum.*
 631 Antoninus Gallus, consul sub Valeriano *vit. Aureliani 8, 2 in epistula.*
 632 T. AELIVS ANTONINVS, M. Aurelii Caesaris Veri et Anniae Faustinae Augustae filius *t. Olympicus Archäologische Zeitung XXXV (1877) p. 102 n. 71, XXXVI (1878) p. 103. Cf. n. 553.*
 — IMP. CAESAR T. AELIVS HADRIANVS ANTONINVS AVGVSTVS PIVS.
 — ARRIVS ANTONINVS.
 — C. ARRIVS ANTONINVS.
 — Aurelius Antoninus.
 — M. Aurelius Antoninus.
 — T. AVRELIVS ANTONINVS.
 — IMP. CAESAR M. AVRELIVS ANTONINVS AVGVSTVS.
 — IMP. CAESAR M. AVRELIVS COMMODVS ANTONINVS AVG.
 — IMP. CAESAR M. AVRELIVS ANTONINVS AVGVSTVS *sive* IMP. CAESAR M. AVRELIVS SEVERVS ANTONINVS AVGVSTVS (= Caracalla).
 — IMP. CAESAR M. AVRELIVS ANTONINVS PIVS FELIX AVGVSTVS (= Elagabalus).
 — M. AVRELIVS FVLVVS ANTONINVS.
 — T. AVRELIVS FVLVVS BOIONIVS ARRIVS ANTONINVS = IMP. CAESAR T. AELIVS HADRIANVS ANTONINVS AVGVSTVS PIVS.
 — ... FL(AVIVS) VEDIIVS ANTONINVS.
 — M. GALERIVS AVRELIVS ANTONINVS.
 — Q. HATERIVS ANTONINVS.
 — IVLIVS ANTONINVS.
 — Iulius Maior Antoninus.
 — L. IVL(IVS) AVR(ELIVS) SYLP(ICIVS) VRA(NIVS) ANTONINVS.
 — M. OPELLIVS ANTONINVS DIADVMENIANVS.
 — PETRONIVS ANTONINVS.
 — Petronius Antoninus.
 — SALLIVS ANTONINVS.
 — P. VEDIIVS ANTONINVS.
 — T. Vlpivs Aelianus Antoninus.

633 Antonius, eques Romanus a. 55 ob veneficia a Nerone occisus
Dio 61, 7.

634 Antonius, praefectus alae bello Iudaico *Ioseph. bell.* 3, 2, 1-3.

635 Antonius, centurio bello Iudaico *Ioseph. bell.* 3, 7, 35.

636 Antonius, centurio a. 175 *Dio* 71, 27.

637 IULLVS ANTONIVS, consul a. 744 = 10 a. C. cum Africano Fabio Maximo. *Rectam praenominis formam docuerunt t. urbanus ab Augusto positus Notizie degli scavi* 1888 p. 244 (1) Iulio Antonio Africano Fabio cos. et t. liberti M. Antoni Iulli patris l. Rufonis VI 12010 (2). *Apud scriptores nomen insolidum a librariis plerumque corruptum est, sed recte Iull- Dio* 51, 15; 54, 26, *Cassiodor. chr.* a. 744, *Horatii in inscriptione carm.* 4, 2 et in v. 2 *librorum pars servavit Iull-, alii exhibent Iuli-, alii Iul-; Iuli- Velleius* 2, 100, 4, *Sueton. Claud.* 2, de *grammat.* 10, *Tac.* a. 1, 10; 3, 18; 4, 44, *Ioseph. ant.* 16, 6, 7, *Dio* 54, 36; 55, 10. Cum constet inter omnes veram nominis formam Iull- ubique restituendam esse, librariorum errores infra non iam curabimus.

Nummum, quem descripsit Florez, Medallas de las colonias da España I p. 331 (unde pendunt *Mionnet Suppl.* I p. 72 n. 412 et recentiores omnes) exhibentem secundum *Floresium* in parte adversa caput Augusti cum inscriptione Augusto D. D. C. C. N. C., in aversa capita C. Caesaris et L. Caesaris, in medio C. L., cum inscriptione M. Petronio C. Iulio Antonio Hvir. *Borghesi opp.* I p. 469 et *Waddington Fastes* p. 100 ad Carthaginem novam et ad nostrum retulerant, cum *Eckhel* I p. 43 cum nummum dubiis suis non vacare recte scripsisset. Illorum sententia cum refutetur titulo nuper reperto, tum nummus ille male descriptus esse et ad Cnossum Crctae pertinere videtur cf. *Ishoof-Blumer, Monnaies grecques* p. 214.

In consulatu: Iullus Antonius t. 1, *Sueton. Claud.* 2, *Dio ind.* l. 54, *Cassiodor.*, Iullus *Dio* 54, 36. — Praeterea Iullus Antonius *Velleius* 2, 100, 4, *Tac.* a. 3, 18; 4, 44, *Sueton. de grammat.* 18, *Ioseph. ant.* 16, 6, 7, *Dio* 55, 10; Iullus *Tac.* a. 1, 10, *Dio* 51, 15; Antonius *Seneca de brevitate vit.* 4, 6, *Plutarch. Anton.* 87; *Horatius carm.* 4, 2 cum adloquitur Iulle v. 2, Antoni v. 26. — Quod libertus in t. 2 praenomine Marci utitur, solito more patronus, cum Iulli praenomen nobile atque remotum ab usu vulgari libertis omnino dari non posset, vulgare quoddam ex arbitrio liberti impertit.

M. Antonii ex Fulvia filius minor *Plutarch. Anton.* 87, *Dio* 51, 15, *ind.* l. 54, *Sueton. de grammat.* 18. Dum pater in oriente moratur, Romae ab Octavia educatus est *Plutarch. Anton.* 54, magistro usus L. Crassicio grammatico *Sueton.* l. l. Post necem patris a. 724 = 30 vitam obtinuit et summis honoribus ab Augusto affectus est *Plutarch. Anton.* 87, *Dio* 51, 15, qui ei Marcellam (iuniorem) M. Agrippae abductam in matrimonium dedit *Plutarch.* l. l. cf. *Velleius* 2, 100, 4, *Tac.* a.

4, 44. Praetor a. 741 = 13 a. C. Augusti diem natalem ludis circensibus et venatione celebravit et ex senatus consulto Augusto et senatoribus epulum dedit *Dio* 54, 26, *Velleius* l. l. Consul a. 744 = 10 a. C. *fasti* (consulatu ornatus *Velleius* l. l.). Sacerdotio, provinciis ornatus *Velleius*; proconsul (Asiae) *Ioseph. ant.* 16, 6, 7, ubi affertur epistula Iulli Antonii proconsulis ad Ephesios data. A. 752 = 2 a. C. sceleribus Iuliae Augusti filiae detectis Iullus ex adulteris eius, quasi ad imperium adspirasset, Romae morte punitus est *Dio* 55, 10, *Seneca de brevitate vitae* 4, 6, *Tac. a.* 1, 10; 4, 44 (ipse sceleris a se commissi ultor dicitur a Velleio vera velare studente). Nomen fastus non erasum est *Tac. a.* 3, 18. — Cum in t. 2 dicatur Iullus pater, necesse est cum filium cognominem (cf. quae adnotavi ad A 62) habuisse, de quo tacent scriptores; alter filius L. Antonius *Tac. a.* 4, 44 (ex praenomine natus minor) cf. infra.

Heroico metro Διωνυσιας XII libros scripsit egregios, praeterea et prosa aliqua *Acro ad Horat. carm.* 4, 2, 23, eundem fere scholiasta *Crug.* Unde lectionem traditam v. 33 'concines maiore poeta plectro' et v. 41 'concines laetosque dies' tuendam et verba Horatii ad Iullum referenda esse post alios *Bücheler Rheinisches Museum XXXIV* (1889) p. 318 demum demonstrare studuit. At praefenda est emendatio *Lachmanni* utroque loco 'concinet' restituentis cf. *Kießling* in editione *carm.* ad l. l.

638 M. ANTONIVS, filius M. Antonii IIIviri. Nummi capita exhibentes patris et filii *Cohen I^a* p. 58 n. 1. 2, quorum prior eussus a. 719/720 = 35/34 in parte adversa inscriptus est M. Antonius M. f.; Antonius iuvenis *Sueton. Aug.* 17, Ἀντώνιος *Plutarchus* et *Dio*.

M. Antonii et Fulviae filius maior *Sueton. Aug.* 17, 63, *Plutarch. Anton.* 71. 81. 87. Anno 710 = 44 d. 17 mensis Martii pater parvum filium in Capitolium ad Brutum et Cassium obsidem misit *Cicero Philipp.* 1, 2, 31; 2, 90, *Velleius* 2, 58, 3, belli Mutinensis tempore Romae cum matre fuit *Cicero Philipp.* 12, 1, postea patrem in Aegyptum secutus est *Plutarch. Anton.* 28, 57. A. 718 = 36 C. Caesar Tarenti Iuliam filiam puero despondit *Sueton. Aug.* 63, *Dio* 48, 54; 51, 15. A. 724 = 30 Antonius post pugnam Actiacam Alexandriam reversus Marco filio togam virilem dedit *Plutarch. Anton.* 71, *Dio* 51, 6; Caesar rerum potius cum simulacro divi Iulii, ad quod confugerat, abreptum interemit *Sueton. Aug.* 17, *Plutarch. Anton.* 81. 87, *Dio* 51, 15.

639 L. ANTONIVS, Iulli Antonii et Marcellae filius, Octaviae Augusti sororis nepos, post mortem patris (a. 752 = 2 a. C.) admodum adulescentulus sepositus ab Augusto in civitatem Massiliensem, ubi specie studiorum nomen exilii tegetur; ibi obiit a. 25 p. C., habitus tamen supremis honor ossaque tumulo Octavio inlata per decretum senatus *Tac. a.* 4, 44.

— Valerius Antonius.

- 640 Q. ANTONIVS I. . V . . . consul (*suffectus a. incerto*) cum L. Aurelio Flacco VI 2017 *fasti feriarum Latinarum. Fortasse supplendum est I[sal]u[ricus], cf. infra Q. Antonium Isauricum.*
- 641 M. ANTONIVS . . . ANVS cooptatus (sodalis Augustalis Claudialis) a. 210 VI 1984. *Fortasse [Sever]ianus cf. n. 698.*
- 642 (Antonius) Agrippa, filius Antonii Felicis et Drusillae, perit in conflagratione Vesuvii montis (a. 79) *Ioseph. ant. 20, 7, 2.*
- 643 L. ANTONIVS ALBVS, frater Arvalis a. 117. 118. 120. 129. 130. 139. 145 VI 2076. 2078. 2080. 2083. 2084, *Ephem. ep. 8 p. 332. Idem videtur Albus proconsul Asiae aetate Aelii Aristidis Aristid. p. 497 D. Rexisse Asiam anno proconsulari 151/152 Waddington fastes p. 214 contendit perperam usus epistula Pii (Justin. Martyr. ad calcem Apolog. II opp. I^a p. 243 Otto), quam fictam esse ipse non negabat.*
- 644 M. ANTONIVS ANTIVS LVPVS. *Titulus sepulchralis ei post memoriam restitutam positus VI 1343. — Plena nomina exhibet titulus, Antius Lupus vit. Commod. 7, 5; patricius tit. Praefectus feriarum Latinarum, Xvir stitibus iudicandis, tribunus militum legionis II Adiutricis pie fidelis, quaestor, praetor; augur, sodalis Titius tit. A Commodoccius vit. Commod. 7, 5; cuius memoria per vim oppressi in integrum secundum amplissimi ordinis consultum restituta est tit., scilicet post necem Commodi cf. vit. Pertin. 6, 8. — Claudia Regilla uxor eius, Antia Marcellina filia, M. Valerius Bradua Mauricus et Antonia Vitellia adfines, Q. Fabius Honoratus et T. Annaeus Placidus amici tit.*
- 645 M. ANTONIVS [A]R[IS]T[O]MENES?, M. Antonii Flammae filius, sacerdos Apollinis Cyrenensis a. 73 CIG 5144 t. *Cyrenensis.*
- 646 ANTONIVS ARRIANVS, clarissimus iuvenis t. urbanus *Bullettino comunale 1885 p. 104 n. 1034.*
- 647 Antonius Atticus, rhetor *Seneca suasor. 2, 16.*
- 648 Antonius Balbus (Antoninum traditur, Antonium scribendum videtur, cum ceteri fere omnes, qui eo loco recensentur, nomine gentilicio significentur), homo nobilis ab imperatore Septimio Severo occisus vit. Severi 13, 2.
- 649 M. ANTONIVS BALBVS, vir clarissimus, patronus coloniae Canusii a. 223 IX 338 *album Canusinum. Fortasse filius eius qui praecedit.*
- 650 L. Antonius Capito, M. filius post mortem publice a Lesbii honoratus CIG 2197 h. ahl., t. *Mytileneus aetatis imperatoriae incantis videtur.*
- 651 M. ANTONIVS CASCELLIVS, M. Antonii Flammae filius, sacerdos Apollinis Cyrenensis a. 68 CIG 5144 t. *Cyrenensis.*
- 652 P. Antonius Cassianus, procurator Aug., (Numidia) a. 175, vir [egr.] VIII 2276 t. *Numidicus cf. Adl. p. 950.*
- 653 Q. ANTONIVS CASSIVS CASSIANVS, consularis VI 1344 t. *sepulchralis.*
- 654 Antonius Castor, artis herbariae peritissimus aetate Plinii centesimum aetatis annum excessit *Plin. n. h. 25, 9; auctor Plinii ind. l. 20-27, citatur (Castor, nude) ibd. 20, 174. 244. 261; 23, 166; 26, 51.*

655 T. Ant(onium) Cl(audius) Alfenus Arignotus, tribu Quirina, ὑπατικῶν συγγενής, procurator Augusti arcae Liviae aetate Antonini (Severi filii) *CIG 3484. 3497.*

— L. Antonius Claudius Dometinnus Diogenes *vide* Claudius.

656 M. ANTONIVS CRISPINVS, clarissimus vir, patronus coloniae Canusii a. 223 *IX 338 album Canusinum.*

657 L. Antonius Expectatus, L. Antonii Firmi filius *III 2075, vide in patre.*

658 M. ANTONIVS FE....., (sodalis Augustalis Claudialis) cooptatus a. 225 *VI 1984.*

659 Antonius Felix. Antonius Felix *Tac. h. 3, 9, Claudius Felix Ioseph. ant. 20, 7, 1, Suidas s. v. Κλαύδιος traditur; qui utroque loco scripserunt Κλαύδιος Φήλικα (scil. πέμπτῳ vel ἐπιστάτῳ) non librariorum, sed Iosephi errorem correxisse videntur, quum sequitur Suidas; ceterum Felix.* — Frater Pallantis *Tac. a. 12, 54, Ioseph. ant. 20, 7, 1; 20, 8, 9, bell. 2, 12, 8; libertus Claudii (Vict.) Epitom. 4, iuveno Antoniae matris eius, ut ex nomine apparet. Aliquot annis ante a. 52 ('iam pridem Iudaeae impositus' Tac. sub a. 52) Iudaeae praepositus est provincia ita divisa, ut Ventidio Cumano Galilaeorum natio, Felici Samaritae parent; discordiis inde ortis Vmmidius Quadratus legatus Syriae provinciae statum composuit et de procuratoribus statuit, ut Cumanus damnaretur, Felix procurator totam provinciam regeret Tac. a. 12, 54; Felicem (Claudius) cohortibus et alis provinciaeque Iudaeae praepositus *Suet. Claud. 28, Felicem legionibus Iudaeae praefecit (Vict.) Epitom. 4. Contra Felicem post damnationem Cumani (a. 52) in Iudaeam missum esse narrat Ioseph. ant. 20, 7, 1, bell. 2, 12, 8 (a quo pendent Hieronym. ad a. Abr. 2066, Syncell. p. 629, 3), sed plus tribuendum videtur accuratae Taciti enarrationi. Felix Jonathan pontificem maximum Iudaeorum per sicarios interfecit Ioseph. ant. 20, 8, 5, bell. 2, 13, 3; Iudaeos a falsis vatibus deceptos et rebellantes coercuit id. ant. 20, 8, 6, bell. 2, 13, 5, Eusebius Armen. ad a. Abr. 2067, Hieronym. 2069; Iudaeis in urbe Caesarea tumultuantibus milites immisit id. ant. 20, 8, 7, bell. 2, 13, 7, Eusebius Armen. ad a. Abr. 2069, Hieronym. 2071; Paulus apostolus apud eum accusatus est act. apost. 24. Per omnem saevitiam ac libidinem ius regium servili ingenio exercuit Tac. h. 5, 9. Successit ei Porcius Festus Ioseph. ant. 20, 8, 9, bell. 2, 14, 1, acta apost. 24, 27, Eusebius Armen. ad a. Abr. 2070, Hieronym. 2071 anno 60 ut videtur cf. Schürer, Geschichte des Jüdischen Volkes p. 484. A Iudaeis Caesariensibus apud Neronem accusatus gratia Pallantis absolutus est Ioseph. l. l.**

Trium reginarum maritus *Sueton. Claud. 28; maritus Drusillae, Cleopatrae et Antonii neptis Tac. h. 5, 9 (qui nomen Drusillae duas coniuges confundens posuisse videtur); cum Iudaeam administraret, Drusillam, filiam Agrippae, uxorem Azizi Emesensorum regis, marito ab-*

ductam sibi coniunxit *Iosephus ant.* 20, 7, 2, *acta apost.* 24, 24; *tertia uxor ignoratur*. Agrippa filius eius et Drusillae (*alterius uxor*) *Ioseph.* l. l.

Memorari videtur in titulo Polensi V 34, quem posuit L. Anneio L. f. Domitio Proculo clarissimo puero pronepoti Antonii Felicis Antonia Clementiana avia. Quod si recte ponitur, Antonia Clementina filia fuit Felicis, incertum ex quo matrimonio.

660 ANTONIUS FELIX MAGNVS, clarissimus puer, Antonii Frontonis Salviani filius *VI 1345*.

661 L. Antonius Firmus, L. f., tribu Tromentina, aedilis, Illivir iure dicundo (Salonae), praefectus fabrum, procurator Aug. *III 2075 t. Salonitanus ab initio mutilus*; L. Antonius Expectatus filius; *alter filius, cuius nomen perit, titulum posuit. Antonia Primigenia uxor ut videtur.*

662 M. ANTONIUS FLAMMA (*praenomen exhibet titulus CIG 5144, Antonius Flamma Tacitus*), a. 70 a senatu (accusantibus *add. Wurm*) Cyrenensibus damnatur lege repetundarum et exilio ob saevitiam *Tac. h.* 4, 45. *Cyrenen cum pro consule rexisset cum inde per se veri simile sit, confirmatur eo, quod in t. Cyrenensi supra allato, catalogo sacerdotum Apollinis, sub a. 68 M. Antonius M. Antonii Flammae f. Ca. acellius, sub a. 73 M. Antonius M. Antonii Flammae f. [A]r[is]to[menes] recensentur.*

663 ANTONIUS FRONTO SALVIANVS, clarissimae memoriae vir, quaestor urbanus, aedilis Cerealis designatus; Antonius Felix Magnus filius *VI 1345*.

664 M. ANTONIUS GORDIANVS = IMP. CAES. M. ANTONIUS GORDIANVS SEMPRONIANVS ROMANVS AFRICANVS AVG. (I). *Tituli patris et filii imperatorum extant graeci Perge Pamphylicae Lanckoronski, Städte Pisidiens und Pamphyliens I p. 168 n. 37 (1): αὐτοκράτορα Καίσαρα Μ. Ἀντωνίου Γορδιανὸν Σεμπρωνιανὸν Παμπανὸν Ἀφρικανὸν πατέρα] et n. 38 (2) αὐτοκράτορα Καίσαρα Μ. Ἀντωνίου Γορδιανὸν Σεμπρωνιανὸν [Παμπανὸν Ἀφρι(χ)ανὸν υἱὸν (εὐ)σεβῆ εὐτοχῇ σεβαστὸν σωτήρα τῆς οἰκουμένης] ἢ ἡγεμονία. Ad alterum utrum spectant titulus Burdigalae qui extat, originis fortasse Africanus *Ephem. ep.* 5, 342 (3): Imp. [Caes.] M. Antonio Gord[iano] [Semproniano] Romano African[o] [invicto] P. F. Aug., pontifici maximo, t[r.] [p.] et fragmentum tituli Cutilitani *VIII 10895 semel et male descripti.**

Nummi: I) Aegarum Ciliciae n. ab una parte inscriptus θεὸς Γορδιανὸς Σεμπρωνιανός Παμπανός Ἀφρι(χ)ανός Σεββ. cum capitibus Gordianorum; II) Prynnessi Phrygiae exhibens αὐτοκράτορα Κ(αίσαρ) Μ. Ἀντωνίου Γορδιανὸς Σεμπρωνιανός Παμπανός Ἀφρι(χ)ανός Σεβ(αστός), caput laureatum Gordiani patris, ut opinatur von Sallet, qui n. I et II de visu descripsit *Zeitschrift für Numismatik VII (1880) p. 140. Ceterum vide de nummis utriusque, qui nisi ex diversis imaginibus distinguuntur*

non possunt, Eckhel VII p. 301 sqq., Cohen V² p. 1 sqq., de Alexandrinis von Sallet, *Daten der alexandrinischen Kaiser Münzen* p. 56.

Privatus plerumque M. Antonius Gordianus nominatus fuisse videtur, cum omnino in nummis commatis Romani et in titulis nepotis (vide infra) ita nuncupetur; num privatus cognomine Semproniani usus sit, in medio relinquendum est. Inepte de nominibus Gordianorum scriptores qui dicuntur historiae Augustae harrulantur modo nomen Antonini modo Antonii iis tribuentes vita Macrini 3, 5, Diadum. 6, 3, Elagabali 18, 1; 34, 6, Gordianorum 4, 7; 9, 5; 17, 1. 5. — Antonius Gordianus Philostratus praef. vit. sophist., Victor Caes. 26, 1, ubi Anthonius codex Bodleianus exhibet, ceterum Gordianus apud scriptores.

Natus est anno fere 159, cum a. 238 ἐς ἔτος ἧδη περί ποιο ἡγεμονιστὴν ἑλληκτικῶς dicatur Herodian. 7, 5, 2 (cf. Zonar. 12, 17 ἐξῆραμύκοντα γὰρ καὶ ἐνέτα ἐβίω ἡναυτοῦς), patre Maecio Marullo, matre Vlpia Gordiana; originem paternam ex Gracchorum genero habuit (unde Semproniani cognomen sumpsit), maternam ex Traiani imperatoris, patre avo proavo consulibus vit. Gord. 2, 2. Quaesturam magnificentissimam gessit, aedilitatis suae tempore duodecim populo Romano munera exhibuit vita 3, 5, praetura nobilem gessit vita 4, 1; consulatum sero accepit vita 18, 5, primum iniit cum Antonino Caracalla, secundum cum Alexandro vita 4, 1. Errasse biographum, qui consulatum secundum ex consulatu filii fecisse videtur, docent nummi, in quibus dicitur consul sine iterationis nota. Consul suffectus igitur anno incerto Caracallae. Sub Alexandro Severo proconsul Africae factus est vita 5, 1, Philostratus praef., qui ei proconsuli dedicavit libros de vitis sophistarum; πολλῶν πρότερον ἄρεας ἐθνῶν ἐν τε πράξει καὶ μαχίταις ἐξέτασθαι Herodian. 7, 5, 2, cui num fides habenda sit iure dubitatur.

Anno 238 ineunte in oppido Thusdro imperator appellatus Carthaginem se contulit, ubi et filius legatus patris Augustus nuncupatur Herodian. 7, 5, 2—6, 2, vita 7—9, Victor Caes. 26. Legatione Romam missa senatus populusque Gordianos imperatores agnovit, Maximumque hostes iudicavit Herodian. 7, 6, vita 7, 8 sqq., Zosimus 1, 14. (Huc spectare tit. Africanos repertos eo loco, ubi fuit municipium Althiburus, VIII 1822 Victoriae Aug. et 1823 Victoriae sen. Rom. coniecit Wilmanns.) Imperatores facti pater et filius plane eodem modo appellantur Imp. Caesar M. Antonius Gordianus Sempronianus Romanus Africanus t. 1. 2. 3 nummi I. II, sive Imp. Caesar M. Antonius Gordianus Africanus in nummis Romanis et Alexandrinis; Africani cognomentum memorant praeterea Herodian. 7, 5, 8, vita 9, 3. P(ontifex) m(aximus), tr(ibunicia) p(otestate), cos., p(ater) p(atricae) dicitur Gordianus pater num. Cohen n. 2 cf. t. 3; pontificis mazimi dignitas tantum patri tributa esse videtur.

Contra Gordianos Capellianus legatus Numidiaeprofectus Gordianum iuniorem vicit; iunior in pugna cecidit, senior clade nuntiata vitam laqueo finivit *Herodian.* 7, 9, *vita* 15-16, *vit. Maximini* 19, *Ammianus Marcellinus* 26, 6, 20. Consecratus est *vita* 16, 4; divus Gordianus in *titulis nepotis*.

Vxor Fabia Orestilla *vita* 17, 4, Annii Severi filia *cf. ibd.* 6, 4. Filios duos habuit, illum consularem, qui cum ipso Augustus appellatus est, et filiam Maeciam Faustinam, quae nupta est Iunio Balbo *vita* 4, 2.

Chronologiam a. 238 incredibilem in modum confusam apud scriptores nummorum ex fide prius disposuit Eckhel VII p. 293. Virorum doctorum ratiocinationes, quibus postea regna Maximini, Gordianorum, Pupieni et Balbini usque ad dies computasse sibi visi sunt omnes omnino haud firmis argumentis usi, examinare hoc loco non licet. Haec fere sunt, quae probabiliter de illorum imperiis dici possunt:

Maximinus medio fere mense Martio a. 235 imperium adeptus est (*cf. Borghesi opp. III 445, V 486*); regnasse tres annos ([*Vic.*] *Epitom.* 25, *Ioann. Antioch. M. IV fr. 146, Eusebius-Hieronymus etc.*) vel 'triennio et paucis diebus' *Eutrop.* 9, 1 plerique testes consentiunt. Quibus conveniunt quae *Herodianus l. VIII de Aquileiae obsidione optimus auctor secutus fuisse enarravit, cf. imprimis 8, 4, 2 τὸν γὰρ ὑπερκεκράμενον ὥρων τὰς δι' ὅλου τοῦ χειμῶνος παγίσας χιόνας λούσα ἢ τοῦ ἔτους ὥρα παμμεγέθυη τὸν χειμάρρου ἐπ' ἄλγετο κτλ., unde Maximinum incunte vere a. 238 ad urbem Aquileiam accessisse apparet. Itaque occisus est sub finem mensis Martii vel paulo post.*

Seditio Africanorum orta est teste *Herodiano* 7, 4, 1 συμπληρουμένης αὐτῷ (= Μαξιμίνῳ) τριτοῦ βασιλείας id est 'cum tertius imperii annus ad finem verteretur', non ut quidam perperam interpretati sunt: 'postquam tertius annus perfectus est'. Ex iis autem quae de temporis spatio imperii Gordianorum patris filiique traduntur, tantum respicienda sunt testimonia *Zonarae* 12, 17, qui XXII dies iis tribuit, et *Chronographi*, qui dies XX. Regnaverunt igitur per tres fere hebdomadas vel mense Februario vel sub initium mensis Martii a. 238.

Post necem Gordianorum Pupienus et Balbinus Augusti appellati sunt, Gordianus nepos Caesar nuncupatus. Id quod factum esse ante mensem Aprilem sequitur ex iis, quae de obsidione Aquileiae constant. Mense Maio tres imperatores Romae fuisse confirmat t. urbanus VI 816 positus VI id. Maias, ubi memoratur Auggg. libertus (= Augustorum trium, minus quidem accurate, sed levi errore). Interfectis autem Pupieno et Balbino Gordianum Augustum appellatum solum imperare coepisse ante mensem Septembrem cum nummi Alexandrini septimum annum indicantes doceant, tum ante d. 23 m. Iunii sequitur ex titulo *Norico V 4820 cf. p. 1118 posito VIII kal. Iulias, ubi Aug(ustus) n(oster) invenitur. Dies LXXXVIII duobus Augustis*

tribuit Chronographus; βασιλευσεν Βαλβίος μῆνας γ' καὶ ἐπράγη· καὶ βασιλευσεν Πούπλιος ἡμέρας ἑκατὸν καὶ ἐπράγη Chron. Paschal. p. 269 cf. Zonar. 12, 17 p. 127 Dindorf. Itaque Pupienus et Balbinus regnaverunt per tres fere menses vel paulo amplius inde a mense Martio incunte in medium mensem Iunium, ubi Gordianus solus imperium iniiit.

De subscriptionibus constitutionum a. 238 in codice Iustiniano, de celsi soli (vit. Gordian. 23, 2), de inscriptione papyri graecae scriptae (Mittheilungen aus der Sammlung der Papyrus Erzherzog Rainer II. III p. 31) hoc loco agere non meum est, cf. Borghesi opp. V p. 486 sqq., Seeck Rheinisches Museum XLI p. 161 sqq., Sadée, de imperatorum Romanorum tertii saeculi temporibus constituendis p. 8 sqq.

- 665 M. ANTONIVS GORDIANVS = IMP. CAESAR M. ANTONIVS GORDIANVS SEMPRONIANVS ROMANVS AFRICANVS AVG. (II). *De nummis, titulis, nominibus vide in patre. — M. Antonio Gordiano ex Fabia Orestilla natus est vita 17, 4 anno fere 192, cum a. 238 quadraginta et sex annos egisso dicatur vita 15, 2. Quaesturam Elagabalo auctore promeruit; praeturam Alexandro auctore urbanam tenuit, in qua tantus iuris dictionis gratia fuit, ut statim consulatum mereretur vita 18, 4–5. Consul suffectus anno incerto sub Alexandro. Legatus patris proconsulis Africae cum patre imperator appellatus a Capelliano victus periit Herodian. 7, 7–9, vita 15–16. Inter deos relatus vita 16, 4, vit. Maximi et Balbini 4, divus Gordianus in titulis Gordiani III cf. n. 666. — Cum nummi Gordianorum patris et filii tantum ex diversis capitibus distinguantur, nummum apud Cohen p. 6 n. 4 inscriptum in aversa P. M. Tr. P. P. P. S. C. falso ad filium relatum esse crediderim et propter P. M. pertinere ad patrem.*

- 666 M. ANTONIVS GORDIANVS = IMP. CAESAR M. ANTONIVS GORDIANVS AVG. (III). *Divi M. Antonii Gordiani nepos, divi M. Antonii Gordiani sororis sue (sic) filius Ephem. ep. 7, 575, divi M. Antonii Gordiani nepos, divi Antonii Gordiani sororis filius VIII 848, divi Gordiani nepos et divi Gordiani sororis filius VIII 4218, Ephem. ep. 5, 1097; 7, 754; haud accurate nonnumquam divorum Gordianorum nepos veluti VIII 10330. 10331. 10431. 10452. 10460; Gordiani ex filia nepos Herodian. 7, 10, 7, vita 22, 4; Dexippus eum nepotem ex filio statuerat vita 19, 9 cf. Zosim. 1, 16. Filius Maeciae Faustinae et Iunii Balbi consularis viri vita 4, 2.*

Natus est d. 20 mensis Ianuarii fasti Philocali I p. 334 a. 225; nam tredecim annos natus imperium adeptus esse dicitur Herodian. 8, 8, 8, secundum alios tunc egit undecim vel sedecim vita 22, 2. Post necem duorum Gordianorum cum Pupienus et Balbinus Augusti appellati essent, Gordianus populo et militibus postulantibus Caesar nuncupatus est mense fere Martio a. 238 (vide supra p. 98). Herodian. 7, 10, vita 22, vit. Maximini 20, vit. Maximi et Balbini 3. M. Antonius Gordianus Caesar in nummis Eckhel VII p. 309, M. Antonius

Gordianus nobilissimus Caesar princeps iuventutis *Eph. ep.* 7, 660, M. Antonius Gordianus nobilissimus Caesar Pi[us] Augustus *VIII 10365, 10342 ex circudatione. Vi hi tituli duobus Augustis et Caesari positi sunt, ita tribus principibus dedicati fuisse videntur tituli mutili VIII 10343, Ephem. ep.* 7, 673; fortasse etiam fragmentum *Correspondenzblatt der Westdeutschen Zeitschrift VI (1887) p.* 213. Praeterea primum trium principum nomina scripta fuisse, dein duorum Augustorum crasa esse videntur in miliariis Cappadociae *III S. 6913. 6934. 6936. 6953. — Praemissis nominibus Augustorum καὶ Μάρκου Ἀντωνίου Γορδιανῶ τοῦ ἱπποτάτου Καίσαρος in papyro graece scripta Mittheilungen aus der Sammlung der Papyrus Erzherzog Rainer II. III p.* 31.

Post necem Pupieni et Balbini (mense fere Iunio a. 238) Augustus appellatus solus regnum obtinuit *Herodian. 8, 8, 8, vita 22, Zosim. 1, 16. Imp. Caesar M. Antonius Gordianus Aug. in nummis titulusque. Anno 241 (Furium Sabinianu) Tranquillinam filiam (C. Furii Sabinii Aquilae) Timesitheii uxorem duxit vita 23, 6, Eutrop. 9, 2, 2, Zosim. 1, 17, Zonar. 12, 18. Biographum recte eas nuptias a. 241 confectas esse narrasse confirmant nummi Alexandrini Tranquillinae quartum Gordiani annum indicantes von Sallet, Daten p.* 60. In expeditione Persica fraude M. Iulii Philippi a. 244 ineunte occisus est *vita 30, Eutrop. 9, 2, Victor Caes. 27, Epitome 27, Ammianus Marc. 23, 5, 7, Zosim. 1, 18–19, Zonar. 12, 18.*

667 ANTONIVS HIBERVS, gravissimus praeses memoratur in titulo *Tyrano III 781; ex contextu apparet eum legatum pr. pr. Moesiam inferiorem rexisse actate Antonini Pii vel fratrum imperatorum. Fortasse non diversus fuit a consule anni 133, qui sequitur.*

668 M.(?) ANTONIVS HIBERVS, consul a. 133 eum P. Memmio Sisenna. *In consulatu: M. Antonius XIV 2014, C. (sic) Antonius Hiberus VI 10299, Antonius Hiberus VI 13505 (XI 3898 ex restitutione), ceterum Hiberus fasti.*

669 Antonius Honoratus, tribunus cohortis praetoriae a. 68 *Plutarch. Galba 14.*

670 M. ANTONIVS(?) I. SEVERIANVS, clarissimus vir in t. christiano servi *VIII 9585 lectionis certae. Fuit I(ulianus) vel I(unianus) vel simile quid; cf. infra M. Antonium Severianum.*

671 Q. ANTONIVS ISAVRICVS, legatus Aug. (Britanniae aut legionis VI victricis) nominatur in t. *Eburacensi VII 233 posito a Sosia Iuneina (uxore). Potest idem esse Q. Antonius I[sau]ricus consul (suffectus anno incerto) u. 640.*

672 Antonius Iulianus, rhetor. Hispanus *Gellius 19, 9, 2, magister Gellii id. 18, 5, 1, iudicium Gellii de eo id. 1, 4; commentarii eius id. 18, 5, 12; nominatur id. 9, 1, 2; 9, 15; 15, 1; 20, 9.*

673 C. Antonius Iulianus, proe(urator) p(rovinciae?) P(annoniae?) s(upe-rioris?) *III 5120 t. Noricus semel descriptus; PP. X traditur.*

674 M. Antonius Iulianus, procurator Iudaeae a. 70 *Joseph. bell. 6, 4, 3; idem videtur Antonius Iulianus, qui de Iudaeis scripserat Minucius Felix, Octavius 33, 4.*

675 M. ANTONIVS IVVENIS, frater Arvalis a. 183. 186 VI 2099. 2100.

676 M. Antonius Liberalis, rhetor *Suetonius index rhet. 14; latinus rhetor gravissimas inimicitias cum (Remmio) Palaemone exercet Hieronymus (ex Suetonio) ad a. Abr. 2064 = a. 48.*

677 T. ANTONIVS MARTIALIS PYDENTIANVS, T. f., quaestor provinciae Africae, tribunus plebis, praetor, legatus pr. pr. provinciae Africae VI 1346.

678 M. ANTONIVS MEM..... *Fragmentum tituli Galatici ei positi Bulletin de correspondance Hellénique VII (1883) p. 26. — M. Ἀντ. Μεμ..... τὸν λαμπρότατον* [ὀπατικόν?], *χειλόαρχον* [λεγιῶνος ...], *κοσμάτορα* [ἐπαρχεῖας] [Λυκί]ας Παμφυλ[ί]ας, [πράξεις] [συν]κλητοῦ εἰληγ[ό]τα, [αἰδολὸν] κουρούλην, πρ[ε]σβευτὴν, στρατηγὸν ἑξ[έ]μου [Ῥωμ[αίων?], [ἑ]παρχον αἰραρ[ί]ου, .. ὀρθωτὴν Γαλ[ατικόν], [προ]στатаύσαν[τα] καὶ ἐπιμελ[ι]σάμενον [αἰ]ῶτων

Fuit ergo tribunus militum legionis alicuius, quaestor Lyciae Pamphyliæ, ab actis senatus, aedilis curulis, praetor, praefectus aerarii (vel Saturni vel militaris); supplementa partis extremæ incerta sunt, [ἐ]ὐρωτὴν Γαλ[ατικόν] Τρόχμου] proposuit Ramsay qui edidit; rectius opinor [ἐ]παρχωτὴν. Significari videtur legatus missus ad corrigendum statum partis alicuius provinciae Galatiæ. — Ab initio tituli ὀπατικόν plane incertum est necne minus apte suppleri potest συγκλητικόν. Fortasse idem est qui sequitur.

679 ANTONIVS MEMMIUS HIERO, legatus Aug. pr. pr. (Cappadociae) sub Philippis in miliariis Cappadociae III S. 6914. 6915. 6917. 6941. 6942. 6946. 6947. 6955 = 12212. 12165. 12180. 12181. 12183. 12192. 12199. 12200. Plena nomina in titulis partim corruptis partim plus minus mutilis non leguntur, sed certe colliguntur inter se collatis t. 6914. 6946. 6955. 12199. 12212.

680 Antonius Musa, libertus Dio 53, 30, Euphorbi medici frater Plin. n. h. 25, 77; medicus Augusti gravissimum morbum curavit a. 731 = 23 indeque summopere honoratus est Sueton. August. 81. 59, Plin. n. h. 19, 128; 25, 77; 29, 6, Acro ad Horat. epist. 1, 15, 2; unulis aureis donatus Dio l. l; Claudium Marcellum, quem eadem ratione atque Augustum curavit, non sanavit ibd.

Memoratur vel auctor medicamentorum citatur Horat. epist. 1, 15, 3, Scribonius Largus 110, Plin. n. h. 30, 117; complures libros de medicamentis scripsit Galenus XII 989. XIII 463 K., apud quem auctor medicamentorum affertur XI 87. 137. XII 636. 685. 737. 739. 740. 741. XIII 47. 57. 61. 104. 108. 206. 263. 326. 832; falso apud Galenum tradi Antonium Musam pro Petronio Musa demonstrare studuit E. Meyer, Geschichte der Botanik II p. 50 sqq.

Sub nomine Antonii Musae feruntur libellus de tuenda valetudine ad Maecenatem (in Musae editione Caldani p. 105–117, idem repetitur apud Marcellum Empiricum p. 9–13 ed. Helmreich sub inscriptione 'epistula alia eiusdem Hippocratis ex Graeco translata ad Maecenatem') et in libris manu scriptis de herba betonica praemissa epistula ad M. Agrippam, cf. Teuffel-Schwabe, Römische Literaturgeschichte p. 621⁵.

- 681 L. Antonius Naso memoratur in t. Bithyniae III S. 6993 posito anno 78, in nummis Bithyniae a) in parte adversa cum capite et inscriptione Vespasiani, in aversa: ἐπὶ Α. Ἀντωνίου Νάσωνος ἐπιτρόπου, Βιθυνία Eckhel II p. 404, ἐπὶ Νουμίου Ἀντωνίου Νάσωνος ἐπιτρόπου, Βιθυνία in exemplo Monacensi descripto ab Imhoof-Blumer; b) cum capite Douitiani Caesaris, in aversa cum eadem inscriptione atque in a) Borghesi opp. I 509 (male descripti Mionnet V p. 174, 1012, VI p. 687, 505).

L. Antonius Naso tit., nummi; Antonius Naso Tac. h. 1, 20. — Tribunus praetorianorum a Galba mense Ianuario a. 69 exauctoratus Tac. l. l.; procurator Vespasiani et Titi Bithyniae a. 78 tit., nummi.

- 682 Antonius Natalis, eques Romanus, coniurationis Pisonianae in Neronem particeps a. 65 Tac. a. 15, 50; indicio impunitatem meruit ibd. 15, 56. 60. 71; nominatur ibd. 15, 54. 55.

- 683 Antonius Novellus, primipilaris, unus ex ducibus classis Othonianae Tac. h. 1, 87; 2, 12.

— (M. Antonius) Pallas.

- 684 M. ANTONIUS PALLAS, consul (suff.) a. 167. Q. Caecilio Dentiliano M. Antonio Pallante cos., a. d. III non. Mai. dipl. mil. III 46, Dentiliano et Pallante intus.

- 685 Antonius Polemo, sophista Graecus. Memoratur in titulo Smyrnaeo CIG 3148 et in nummis Smyrnae Eckhel II p. 554. Antonius Polemo Philostratus vitae soph. 1, 25, 5 (ex epistula Hadriani) et titulus, Polemo ceterum.

Oriundus ex Laodicea Phrygiae oppido, ἡ μὲν δὲ Πολέμωνος οἰκία πολλοὶ ὕπατοι καὶ ἐπὶ Philostrat. 1, 25, 1. Ex posteris fuisse videtur Polemonum regnum Pontis, qui post regnum depositum partim Olbae (cf. n. 687), partim Laodiceae (cf. n. 704) principatum tenebant. Inde a puero Smyrnae degit ibique scholam frequentissimam rhetor celeberrimus habuit; a Smyrnaeis summis honoribus affectus (στρατηγός in nummis) res publicas eorum curavit et legationibus obeundis gratiam Traiani, Hadriani, Antonini imperatorum civitati conciliavit Philostrat. I 25 passim. Hadrianus non semel grandes pecunias ei in usum civitatis donavit id. § 2. 5, quo spectat titulus: καὶ ἔσθ' ἀπατόργημα παρὰ τοῦ κυρίου Καίσαρος Ἀδριανοῦ διὰ Ἀντωνίου Πολέμωνος. Ab Hadriano inter sodales musei Alexandrini receptus est id. § 5. Defunctus annum agens quinquagesimum sextum sepultus est Laodiceae,

ubi eius maiorum quoque sepulcra erant *id.* § 26. 27. — Filius (P. Claudius) Attalus *id.* 3, 25, 2.

Declamationes eius affert *id.* 1, 25, 24–25; de scriptis quae extant *cf.* Christ, *Geschichte d. griechischen Litteratur ed. II* p. 606. Iudicium L. Veri de Polemonis eloquentia Verus ad Frontonem p. 29 N. Cum Quintiliano componitur Hieronym. *comment. in Galat. l. III praef.*; Phrynichus p. 421 Lobeck quamquam eum propter vitium quoddam orationis vituperat, addit ἔπος γὰρ ἐὶ καὶ τὰ ἄλλα τῶν Ἑλλήνων παύοντα ἔρῃται. — Memoratur passim apud Philostratum.

686 Antonius Polemo in nummis Mileti sub Valeriano cuspis Waddington, *Revue numismatique* 1866 p. 441.

687 M. Antonius Polemo. Nummi Olbensiū Waddington, *Revue numismatique* 1866 p. 429 seq. inscripti ab una parte M. Ἀντωνίου Πολέμωνος ἀρχιερέως, ab altera ἡγεμόντος Ὀλβιέων τῆς ἐστῆς Κευναντῶν καὶ Λαλασιέων ἕτους) ' vel α'. Quos nummos cum Waddington ad Polemonem I regem Ponti, cui Antonius partem Ciliciae dederat Appian. b. c. 5, 75, falso rettulisset, ad dynastam quendam Olbes pertinere demonstravit Mommsen *Ephem. ep.* 1 p. 275. Veri simile est eum fuisse ex posteris Polemonis II, qui Ponto Polemoniaco in provinciam redacto (anno fere 63) dominationem Olbensem retinuit *cf.* *Ephem. ep.* 2 p. 260.

688 M. ANTONIVS PRIMVS. Plena nomina exhibet Martialis 10, 32, 3, 4, praenomen *id.* 9, 99, 1, 3; 10, 73, 8; in pueritia cognomen ei Becco fuit Sueton. Vitell. 18.

Tolosae natus Sueton. l. l., Martialis. 9, 99, 3; a. 61 falsi damnatus Tac. a. 14, 40, h. 2, 86, Dio 65, 9; bello civili senatorium ordinem recipavit et a Galba legioni VII Galbiana praepositus est Tac. h. 2, 86, Dio l. l. Vespasiani partes secutus Tac. h. 2, 86; 3, 2; res ab eo contra Vitellianos a. 69 gestae Tac. h. 3, 2, 6. 7. 9–32. 34. 49. 52. 53. 59. 60. 63. 78–82, Dio 65, 9–15. 17–20, Joseph. bell. 4, 9. 11. Roma capta (mense Decembri a. 69) summa potentiae penes eum fuit Tac. h. 4, 2, consularia insignia ei decreta *ibid.* 4, 4; potentia a Muciano fracta *ibid.* 4, 11; quia propalam opprimi nequibat, vanis promissis ab eo elusus *ibid.* 4, 39. Inde ad Vespasianum se contulit, a quo non pro spo exceptus est *ibid.* 4, 80.

Anno 94 Martialis ad eum epigramma scripsit 9, 99; a. 95 vel intra a. 95–98 (cum nesciamus carmina ad priorem an ad alteram editionem libri decimi pertineant *cf.* Friedländer ed. Martialis. p. 64 sqq.) epigrammata 10, 23. 32. 73. 'Iam numerat placido felix Antonius aeo quindecies actas Primus Olympiadas' *id.* 10, 23, 1–2, scilicet circa a. 95 Primus septuagesimum quintum fere annum egit *cf.* Friedländer ad Martialis. 4, 45, 3. — Ingenium ac mores Tac. h. 2, 86, nominatur *ibid.* 3, 54. 64. 66; 4, 24, 31. 32; 5, 19, 26.

689 M. ANTONIV[S] [PRIMVS] PR...VS, unus ex pueris senatorum filii, qui Arvalibus ministrarunt a. 118 VI 2078 acta Arralium.

— C. Publicius Antonius Probus.

690 M. ANTONIUS RVFINVS, consnl a. 131 cum Ser. Octavio Laenate Pontiano. *In consulatu*: M. Antonius Rufinus VI 157, 10299, XIV 2636, Antonius Rufinus VI 10048, ceterum Rufinus fasti.

691 M. ANTONIUS RVFINVS, clarissimus vir, patronus coloniae Abellinatium X 1120 t. Abellinas.

692 Antonius Rufus, grammaticus citatur Quintilian. 1, 5, 43, Velius Longus Gramm. Lat. VII p. 79, 13; plane incertum est, num idem sit Antonius Rufus, quem loco confuso Acro qui fertur ad Horatii ep. 23, 288 refert inter eos, qui praetextas et togatas scripserunt.

693 C. Antonius Rufus memoratur in titulis servorum Norici III 5117 (1). 5122 (2) item in titulo Dalmatico III S. 13283 (3). Plena nomina exhibet t. 1. 3, Antonius Rufus t. 2. Procurator Augusti (Norici) t. 1, praefectus veh(iculorum) et cond(uctor) p(ortorii) p(ublici) t. 3. — Fortasse idem significatur in titulo Aquileiensi V 820, quem posuit vil(icus) quidam C. A(ntonii?) R(ufi?) c(onductoris) p(ublici) p(ortorii) cf. *Römische Mittheilungen VIII* (1893) p. 197.

694 L. ANTONIUS SATVRNINVS. L. Antonius Sueton. Domitian. 6, 7, vit. Severi Alexandri 1, 7; Antonius Saturninus Aelian. fragm. 112 Hercher = Suid. s. v. Ἀντώνιος Σατουρνίνος cf. ἀξίωμα, βουλή, 'dum nimium vano tumefactus nomine (= Antonii) gaudes et Saturninum te, miser, esse pudet Martial. 4, 11, 1-2 cf. v. 6 'ille etiam nostris Antonius occidit armis'; ceterum Antonius.

A Vespasiano in senatum adlectus Aelian. l. l. Consulem suffectum fuisse anno 82 Borghesi opp. VII p. 272 coniecit, quod in titulo Faleriensi IX 5420 P. Valerio Patruino cos. XIII K. Augustas nomina alterius consulis crasa fuisse videntur. Legatus Germaniae superioris Sueton. Domitian. 6, (Vict.) Epitom. 11; apud duarum legionum hiberna (= Mogontiacum) res novas molitus (Sueton. l. l. 7) a L. Appio Maximo Norbano victus et oppressus est, cum Rhenus resolutus repente transiret ad Antonium copias barbarorum inhibuisset anno 88 vel 89 Sueton. l. l. 6, Dio 67, 11, (Vict.) Epitom. 11, Martial. 4, 11 cf. 9, 84. De qua victoria Domitianus contra rebelles Roma profectus praesagiis prius quam nuntiis comperit Sueton. l. l., Plutarch. Aemilius Paulus 25. — Memoratur vit. Pescennii Nigri 9, 2, Severi Alexandri 1, 7, Vopisc. quadr. tyr. 1, 1.

— IVL(IVS) ANTONIUS SELEVCVS.

695 Antonius Septimius Heraclitus, vir egregius, procurator Sardiniae sub Gallo et Volusiano in miliario Sardiniae Ephem. ep. 8, 773.

696 M. ANTONIUS SEVERIANVS, clarissimus vir IX 6083, 17 in sigmulo. Cf. n. 670.

— T. AELIVS NAEVIVS ANTONIVS SEVERVS.

697 Antonius Silo, dux Vespasiani bello Iudaico *Joseph. bell. 3, 10, 3.* (Antonius Silo centurio *Brambach inscriptiones Rhemanae 1626,* T. Antonius Silo praefectus orae maritimae *II 4138.*)

698 Antonius Taurus, tribunus praetorianorum a Galba exauctoratus a. 69 *Tac. h. 1, 20.*

699 Ant(oni)us Taurus, ex DVA RVS. C(entenarius?), ducenarius post factus, maritus Ael(iae) Saturninae clarissimae feminae *III S. 8712 t. Dalmaticus. De litteris DVA|RVS constat per Hirschfeldium, qui probabiliter ex lapidiae errore, qui exemplum non intellexerat, ortas esse coniecit.*

— Antonius Valerius an Valerius Antonius? vide Valerius.

700 M. Antonius Vitellianus, vir egregius, praepositus tractus Apuliae Calabriae Lucaniae Bruttiorum; patronus coloniae Canusii *IX 334 t. Canusinus.*

701 [An]tonius Vrbanus, ὁ ὑ[πατικός?] *CIA III 26 fragmentum incertae explicationis, aetatis fere Hadriani.*

702 [An]tonius Zeno, proc(urator) *VIII 1480 fragmentum Thuggense semel descriptum.*

703 M. ANTONIVS ZENO, consul (suff.) a. 148. *Nunmi: I) Perinthi in parte aversa ἐπὶ Ἀντ. Ζήνωνος πρ. Σεβ. ἀντ. Παρινήτων, in adversa a) θεὰ Φωστέϊνα Mionnet Suppl. II 405, 1212, b) Ἀρτήρος Οὐῆρος Καῖσαρ Imhoof-Blumer, Monnaies grecques p. 44 n. 31. II) Philippiopolis in adversa cum capite et inscriptione Antonini (Πῖ), in aversa ἐπὶ Ἀντ. Ζήνωνος πρ. Σεβ. ἀντ. Φιλιπποπολεϊτῶν Mionnet Suppl. II 447, 1441, 1442 cf. Imhoof-Blumer p. 44, Catalogue of Greek coins in the British Museum, Thracia p. 161, 4. III) Nicopolis cum eadem adversa atque in II, in aversa ἱγῆ. Ζήνωνος Νεικοπολεῖ. in museo Wiesbadensi ex descriptione Imhoofii; exemplum e musco Gothano male servatum vel descriptum Mionnet Suppl. II 117, 357.*

Legatus Aug. pr. pr. Thraeciae sub initium imperii Antonini Pii nummi (nam θεὰ Φωστέϊνα ex nota Graecorum adulatione magis ad ritum quam ad consecratam referendum est). Consul (suff.) a. d. VII id. Oct. a. 148 eum C. Fabio Agrippino dipl. mil. *III S. LX.*

704 M. Antonius Zeno in nummis Laodiceae Phrygiae *Waddington Revue numismatique 1866 p. 439: I) in parte aversa δῆμος Λαοδικέων καὶ Ζευρηταίων, in aversa ἐπὶ ἐσ(πέως) [M.] Ἀντωνίου Πο(λέμωνος) υἱοῦ Ζήνωνος τὸ δ'; II) in aversa Πολέμωνος υἱοῦ Ζήνωνος Λαοδικέων, in adversa a) Κλαύδιος Καῖσαρ, b) Νέρων Καῖσαρ; III) in aversa δῆμος Λαοδικέων, in aversa ἐπὶ ἐσ(πέως) Ζήνωνος Πο(λέμωνος) υἱοῦ τὸ δ'. Nummos I et III et litterarum formis et artis proprietate ad aetatem Neronianam pertinere adnotat Waddington p. 440. Fuit M. Antonius Zeno Laodicenus filius Polemonis, sacerdos Laodiceae sub Claudio et Nerone nummi. Ex stirpe Polemonum regum Ponti originem ducisse videtur,*

parentela quadam coniunctus cum M. Antonio Polemone domino Olbae cf. supra n. 687.

- 705 ANTONIA memoratur in titulo graeco Smyrnaeo publice posito Zenoni, filio Polemonis et Pythodoridis Philometoris, nepoti Antoniae τῆς εὐεργέτου; *Ephem. ep. 1 p. 270.* M. Antonii triumviri ex Antonia filia videtur ea, quam a. 710 = 44 pater filio M. Lepidi despondit *Dio 44, 53*; a. 717 = 37 Antonius ad Lepidum collegam Calliam libertum misit de nuptiis conficiendis acturum *Appian. b. c. 5, 43 (cf. A 247)*. Nupsisse videtur circa a. 720 = 34 Pythodoro, ex quo peperit Pythodoridae reginam Ponti, mortua esse ante patrem *cf. Mommsen l. l. p. 273.*

- 706 ANTONIA maior, M. Antonii triumviri ex Octavia filia, uxor L. Domitii Ahenobarbi (consulis a. 738 = 16 a. C.) *Sueton. Nero 5*; contra uxor dicitur minor Antonia *Tac. a. 4, 44*; 12, 64 errore ut videtur. Nam Antonia filia maior ex Octavia nata est a. 715 = 39 *Plutarch. Anton. 33 cf. c. 87*, ubi *Plutarchus*, cum de filiabus Antonii agat, priore loco uxorem Domitii Ahenobarbi nominat. A. 717 = 37 Antonius eam (Cn.) Domitio (patri Lucii) uxorem destinavit *Dio 48, 54 sine dubio patrem cum filio confundens*. Post necem Antonii (a. 724 = 30) Caesar Octaviae filiabus pecunias ex bonis paternis concessit *Dio 51, 15*. Liberi: Cn. Domitius Ahenobarbus, Domitia, Domitia Lepida. — Basilica Antoniarum duarum, quae memoratur *VI 5536*, huius et Antoniae minoris fuisse videtur. Anton(in)a Domiti in t. servi *VI 4702*.

- 707 ANTONIA minor = ANTONIA AVGVSTA. Tituli: *VI 921 (1) in arcu Claudii, IX 3663 (2) Marrucinus, X 1417 (3) Herculanensis; graeci Lebas-Waddington 1039 (4) Iliensis, CIG 5186 (5) Cyrenaicus; memoratur in actis Arvalium a. 38 VI 2028b (6), in titulis sacerdotum CIA III 315 (7). 652 (8), passim in t. libertorum vel servorum cf. VI. p. 878, 899, 909. 941. VI 12037. 19475. III 560 = CIA 1435, IGI 734 = CIG 5802. Nummi Eckhel VI p. 179 sqq., Cohen I² p. 222 sqq.*

In titulis, qui ante imperium Gaii positi sunt, nominatur Antonia Claudii Neronis [Drusi Germanici fratris Ti.] C[ae]saris [Aug.] t. 2 similiter in t. graecis 4. 5, Antonia Drusi sive Antonia in t. libertorum, (Antonina minor in t. servi Dessau, Inscript. sel. 1754) post Tiberium Antonia Augusta Drusi t. 1, ceterum Antonia Augusta in titulis nummisque; θσα 'Αντωνία t. 7. — Antonia minor Sueton. Calig. 1, Claud. 1 (de Taciti errore vide n. 706), ceterum Antonia Drusi vel Antonia.

Filia M. Antonii III viri et Octaviae sororis Augusti *Plutarch. Anton. 87, τῆ ἀδελφεῖς τῆ θεοῦ Σεβαστεῖς t. 4*. Nata est die 31 mensis Ianuarii t. 6 a. 718 = 36 ut videtur *cf. Plutarch. Anton. 35*. Post necem patris (a. 724 = 30) Augustus ei et sorori maiori ex bonis paternis pecunias concessit *Dio 51, 15*. Vxor Neronis Claudii Drusi, fratris Tiberii qui imperavit t. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 8. 9, *Sueton. Calig. 1,*

Claud. 1, Plutarch. Anton. 87, Ioseph. ant. 18, 6, 6, qui ex ea complures quidem liberos tulit, verum tres omnino reliquit: Germanicum, Livillam, Claudium *Sueton. Claud. 1*, Marito mortuo (a. 745 = 9 a. C.) forma et aetate florens vidua permansit *Valer. Max. 4, 3, 3*, quamquam Augustus ei, ut iterum nuberet, imperaverat *Ioseph. ant. 18, 6, 6*. A. 20 funeri publico Germanici non interfuit, incertum qua causa *Tac. a. 3, 3*; eodem anno post necem Cn. Pisonis Valerius Messalinus censuit grates ei agendas ob vindictam Germanici *ibid. 3, 18*. A. 31 per Caenidem libertam et a manu (*cf. Sueton. Vespasian. 3*) Tiberium de coniuratione Seiani certiore fecit *Dio 66, 14, Ioseph. ant. 18, 6, 6*, unde in magno honore apud eum fuit *Ioseph. ibid.* Iulia Augusta mortua (a. 29) Gaium et Livillam nepotes apud se educavit *Sueton. Calig. 10, 24*, Gaius sub initium imperii ei quidquid unquam Livia Augusta honorum cepisset, uno senatus consulto congecit *Sueton. Calig. 15*, Augustam nuncupavit et sacerdotem Augusti fecit omnesque Vestalium honores simul ei tribuit *Dio 53, 3*. Antonia Augusta in titulis nummisque aetatis Claudii v. *supra*. Sed quod refert *Suetonius Claud. 8* Claudium inatri defunctae cognomen Augustae ab viva recusatum decernendum curasse, publice quidem etiam sub Gaio Antoniam Augustam nominatam esse testantur acta fratrum Arvalium t. 6, qui a. 38 ob natalem Antoniae Augustae immolaverunt. Sacerdos Augusti in nummis sub Claudio censis *Eckhel VI p. 179*.

Paulo post Gaius aviam monentem aliquid graviter increpuit *Sueton. Calig. 29* et per indignitates et taedia causa extitit mortis, dato tamen, ut quidam putant, et veneno; nec defunctae ullum honorem habuit *Sueton. ibid. 23, Dio 59, 3*. Claudio regnum adepto summi honores defunctae habiti, carpentum, quo per circum duceretur, decretum *Sueton. Claud. 11*, et dies natalis eius ludis equestribus celebratus *Dio 60, 5*.

Claudium filium portentum hominis dictitabat *Sueton. Claud. 1*. Ab aliis medicis prope excaecata, a Floro curata *Galen. XII 768*. Nunquam expuit *Plin. n. h. 7, 80 = Solin. 1, 74*. Villam apud Baias possidebat, quae fuerat Q. Hortensii *Plin. n. h. 9, 172*. Alexander Lysimachus procurator eius *Ioseph. ant. 19, 5, 1*. — Nominatur *Tac. a. 11, 3; 13, 18, Sueton. Claud. 4, Dio 60, 2, Scribonius Largus 271, Ioseph. ant. 18, 6, 1. 3. 7. 10* Ad eam referri potest epigramma, quod *Crinagoras poeta in partum Antoniae scripsit Anthologia Palat. VI 244*.
708 (CLAVDIA?) ANTONIA, filia natu maxima Claudii imperatoris ex Aelia Paetina *Sueton. Claud. 27, Tac. a. 12, 27, Ioseph. ant. 20, 8, 1, bell. 2, 12, 5*. Vna cum Britannico et Octavia repraesentatur et nominatur in nummis coloniarum *Eckhel VI p. 246*. Dicitur ubique omisso nomine gentilicio patris Antonia neque ex titulo libertae (v. *infra*) colligere licet eam unquam 'Claudiam Antoniam' nominatam fuisse, quoniam liberos mulieris semper nomen gentilicium patris patronae accepisse notum est.

- A. 41 Claudius eam Cn. Pompeio Magno in matrimonium dedit *Sueton. Claud. 27, 28, Dio 60, 5, 21*. Quem eum interfecisset (a. 46/47), iterum eam collocavit Fausto Cornelio Sullae *Sueton. Claud. 27*; natalem nepotis ab iis geniti Claudius silentio ac tantum domestica religione transegit *Sueton. Claud. 12, Zonaras 11, 9*. Sulla a. 62 a Nerone occiso (*Tac. a. 14, 57*) Antonia post Poppaeae mortem (a. 65) Neronis nuptias recusavit *Sueton. Nero 35, schol. ad Iuvenal. 8, 213*. Participem fuisse coniurationis Pisonianae Plinius tradiderat, quem refellit Tacitus a. 15, 53. Quasi molitrix rerum novarum a Nerone interempta est (a. 66/68) *Sueton. Nero 35*. — *Memoratur in fragmento t. Gabini XIV 2794 Antonia Aug. f. et in t. libertae VI 15517 Claudiae, Antoniae Aug. filiae lib., Oenadi; nominatur Tac. a. 12, 68.*
- POLLA AN[TONIA?].
- 709 ANTONIA AGRIPPINA, Ἀντωνία ἡ ἰψα nomen scripsit in sepulcris regum Aegypti Thebanis CIG 4774.
- Antonia Caenis v. Caenis.
- 710 Antonia Clementiana, avia L. Annei Domitii Proculi, pronepotis Antonii Felicis (filia ergo huius) V 34 t. Polensis.
- 711 ANTONIA FVRNILLA, A. f., Q. Marci Bareae Surae (uxor) t. urbanus *Bullettino comunale 1880 p. 136 n. 386; mater videtur Marciae Furnillae, quam Titus, qui postea imperavit, uxorem duxit Surt. Tit. 4.*
- 712 Antonia *Harmeris, Antoniae Maximillae liberta, cui ius Quiritium a Traiano petiit Plinius *Plin. ad Traian. 5, 2. Cognomen corruptum videtur.*
- (Antonia) Hedia,
- 713 Antonia Maximilla, ornatissima femina, Hedia et Antonia Harmeris(?) libertae eius *Plin. ad Traian. 5, 2.*
- 714 ANTONIA PICENTINA, Cn. f., C. C. Secundi praetorii (uxor), sacerdos divae Faustinae IX 5428 t. Faleriensis.
- 715 ANTONIA PRISCA, mater Q. Antistii Q. f. Adventi Postumi Aquilini VIII S. 18893 cf. filium.
- NAEVIA ANTONIA RVFINA,
- 716 ANTONIA SATVRNINA, L. f., coniunx C. Arrii Pacati, matertera Arriorum Antonini, Maximi, Pacati clarissimorum virorum VIII 7032 t. Cirtensis ei positus a liberto; eadem Antonia L. f. Saturnina memoratur in t. et ipso Numidico VIII 8280.
- 717 Antonia Tertulla Valeria Asinia Sabiniana, M. f. X 6704 t. Antiatinus. *Feminam nobilem indicant nomina.*
- 718 Antonia Tryphaena. Tituli: decreta duo Cyziccnorum in honorem eius, quorum prius (1) imperante Tiberio, alterum (2) sub initium imperii Gaii factum est *Monatsberichte der Berliner Akademie 1874 p. 16 sqq. cf. supplementa Bulletin de correspondance Hellénique VI (1882) p. 612; memoratur in tertio (3) item Cyziceno Athenische Mittheilungen XVI (1891) p. 141. Imago eius repraesentatur cum ad-*

scriptione nominis in nummis quibusdam Polemonis (II) regis filii von Sallet, *Beiträge zur Geschichte und Numismatik der Könige des Bosphorus* p. 76 seq. cf. *Ephem. ep.* 2 p. 259.

Ἀντωνία Τρύφαινα βασιλέως Πολέμωνος καὶ βασιλίσσης Πυθοδώρειδος Φιλομήτορος θυγάτηρ *t. 1*, ἡ βασιλέων μὲν θυγάτηρ, βασιλέων δὲ μήτηρ Τρύφαινα *t. 2*, ἡ κρατίστη καὶ φιλοσέβαστος Ἀντωνία Τρύφαινα *t. 3*; βασιλίσσης Τρυφαίνης *in nummis*.

Filia Polemonis (I) regis Bosphorani, nata ex altera uxore Pythodoride Philometore, noptis per matrem Antoniae Antonii triumviri filiae (cf. n. 705). Vxor Cotyis Rhoemetakae filii, regis Thracum occisi (*intra a. 14/19*) Strabo 12 p. 556 (ubi Pythodoridae filia nomine omisso significatur). Mater Rhoemetakae *t. 2, 3*, Polemonis, Cotyis *t. 2*. Sacerdos (Iuliae) Augustae *t. 1* cf. *t. 3*. Anno 37/38 Cyzicum cum filiis duobus maioribus venit ad ludos edendos τῆς θεᾶς νέας Ἀφροδίτης Δρουσίδης, id est in honorem Drusillae sororis Gai imperatoris, quae defuncta est anno 38.

719 ANTONIA VITELLIA, adfinis M. Antonii Antii Lupi VI 1343.

— (Faenia) Antulla.

720 Anullinus, imperatoris Severi amicus ab eo ditatus (Victor) *Epitome* 20, 6. Potest esse P. Cornelius Anullinus cos. II a. 199.

721 ANVLLINVS, senator, cuius libertus Diocletianus dicitur *Entrop.* 9, 19, (Victor) *Epitome* 39, 1, Zonaras 12, 31 p. 159 Dind.

722 *Anullinus, vit. Maximini 32, 6: 'idem (= Dexippus) addit in conspectu Maximini iam deserti a militibus [anolinum] et praefectum praetorio ipsius et filium eius occisum', ubi Anolinum tertia manus (teste Petro) codicis Palatini inseruit. Quod si recte traditum sit, aut scribendum est et Anullinum praefectum aut 'et' delendum est. Aditamentum nulla auctoritate fultum, quanquam tuctur Hirschfeld, *Untersuchungen zur Römischen Verwaltungsgeschichte* p. 236, reiscindum est.

— P. CORNELIVS ANVLLINVS.

723 Apaturius, rhetor Graecus *Seneca controv.* 10, 5, 28, *suasor.* 1, 11; 2, 21. — Iulius Apella.

724 APELLAS, Pergamenus, pater Frontonis, avus Apellae; ὥσων ἰθὺν ἐπὶ ῥέαν, ὥσας τιμὰς ἐκ βασιλέων ἐχαρῶσατο . . . (silentio se praeterire ait Aristides) *Aristid. orat.* X p. 118 seq. Dindorf.

725 Apellas, pronepos A. Iulii Quadrati (cos. II a. 105), nepos Apellae, filius Frontonis, Pergamenus, quattuordecim annos natus ab Aristide magistro oratione celebratus *Aristid. orat.* X p. 113 sqq. Dindorf.

726 Appelles, Ascalonitanus *Philo legat.* p. 576, tragoedus celeberrimus aetate imperatoris Gai ibd., *Sueton. Calig.* 33, *Dio* 59, 5 (Zonar. 11, 4); idem significari videtur apud Petronium 64.

727 Appelles (? Apellari libri, Apollinari vulgo), tragoedus aetate Vespasiani *Sueton. Vespas.* 19.

- 728 APER, consul a. 207 cum Maximo *fasti*.
- 729 Aper (*quod vulgo ponitur* Arrius Aper, *nomen gentile tantum auctoritate quae est nulla editionis principis scriptorum historiae Augustae vit. Car. 12, 1 nititur, item ibd. manus recentior quaedam in codice Palatino Arrius addidit*), praefectus praetorio et socer Numeriani; quem cum occidisset, ipse a Diocletiano a. 284 interfectus est *vit. Cari 12-13, Victor Caes. 38. 39, Epitome 38, Eutrop. 9, 18. 20, Oros. 7, 24, 4; 7, 25, 1, Hieronymus ad a. Abr. 2301, Syncellus p. 724. 725, Zonaras 12, 30, 31. Nominatur vit. Cari 14, 3; 15, 4.*
- 730 M. APER, e Gallia oriundus *cf. Tac. dial. 10*, homo novus et in civitate minime favorabili natus *ibd. 7*, fuit in Britannia *ibd. 17*; latum clavum, quaesturam, tribunatum, praeturam accepit *ibd. 7*, orator actate Vespasiani celeberrimus, iudicium Taciti de arte ingenioque *ibd. 2*. — *Nominatur ibd. 3. 5. 11. 12. 14. 15. 16. 24. 25. 26. 27. 28. 33. 42.*
- .. ABRIANVS APER VETVRIVS [S]EVERVS.
 - C. CAESIUS APER.
 - Cominius Bo...i... Agricola [Aur]elius Aper.
 - FLAVIVS APER.
 - Flavius Aper.
 - M. FLAVIVS APER.
 - T. FL(AVIVS) APER COMMODIANVS.
 - L. FLAV(IVS) SEPTIMIUS APER OCTAVIANVS.
 - M. NONIVS ABRIIVS PAVLINVS APER.
 - Q. POMPEIVS SENECIO ROSCIIVS MYRENA COELIVS SEX. IVLIVS FRONTINVS SILIVS DECIVS C. IVLIVS EVRYCLES HERCVLANEVS L. VIBVLLIVS PIVS AVGVSTANVS ALPINVS BELLICIVS SOLLERS IVLIVS APER DVCEIVS PROCVLVS RVTILIANVS RVFINVS SILIVS VALENS VALERIVS NIGER CL. FVSCVS SAXA AMYNTIANVS SOSIVS PRISCVS.
 - M. Porcius Aper.
 - P. Salvius Aper.
 - P. SEPTIMIUS APER.
 - Trosius Aper.
 - Vettius Aper.
- 731 Aphrodisius, Trallianus, statuarius Palatinas domos Caesarum probatissimis signis replevit *Plin. n. h. 36, 38*.
- T. Aurelius Aphrodisius.
 - Scribonius Aphrodisius.
 - Aelius Festus Aphthonius.
- 732 APICATA (Apicatia *maluit Borghesi opp. V p. 307*), L. Aolii Soiani uxor domo pulsa a. 23 *Tac. a. 4, 3*, Soiano occiso (a. 31) libellum de flagitiis mariti, inprimis de caede Drusi, ad Tiberium misit *Tac. a. 4, 11, Dio 58, 11*, doin se interemit *Dio l. l.*
- 733 Apicius, homo gulosus aotato Traiani *Athenaeus 1, 7 d.*

- Caelius Apicius (?).
- M. Gavius Apicius.
- 734 Apicius Iulianus memoratur in *l. græco Soudano Lebno-Waddington 2306 posito in honorem Antonini Pii et M. Aurelii Caesaris*: [ἐπὶ] 'Απικίου 'Ιουλιανοῦ [ὕπατιχός?] [διὰ γραμμάτων] τοῦ αὐτοῦ βουλή: [συναχθεῖστος...]. *Waddington legatum Syriae fuisse et quidem a. 149 coniecit coniuncto fragmento 2307, ubi consules a. 149 nominantur. Res satis incerta.*
- 735 APIDIUS MERULA, quod in acta divi Augusti non iuraverat, albo senatorio a Tiberio anno 25 erasus est *Tac. a. 4, 42.*
- 736 APINIUS TIRO, praetorius anno 69 *Tac. h. 3, 57, 76.*
- 737 Apion, grammaticus, Plistonici filius *Suidas s. v. 'Απίων*, qui Plistonices cognominatus est *Plin. n. h. 37, 75, Gell. 5, 14, 1; 6, 8, Aegyptius in Oasi natus Joseph. contra Apionem 2, 3, ab Alexandrinis civitate donatus ibd. sub Tiberio Romae docuit Suidas l. l., qui cum cymbalum mundi vocavit Plin. n. h. praef. 25; sub C. Caesare tota circumlatus est Graecia et in nomen Homeri ab omnibus civitatibus adoptatus Seneca ep. 88, 40. Legatus Alexandrinorum Iudaeos apud Gaium accusavit Joseph. ant. 18, 8, 1; iterum Romae docuit sub Claudio Suidas l. l., ubi Plinius adulescens eum vidit Plin. n. h. 30, 18. Cui de ingenio doctrinaque eius tum de studiis Homericis egit Lehrs, Quaestiones epicae p. 1 sqq.; de scriptis Müller FHG. III p. 506 sqq.*
- L. Aelius Aurelius Apolaustus Memphius.
- C. Bellicius Calpurnius Apolaustus.
- 738 Apollinaris nominatur inter veteres medicinae artis auctores latino sermone perscriptos *Marcellus Empiricus praef. 2.*
- Aurelius Apollinaris.
- Cerellius Apollinaris.
- Claudius Apollinaris.
- P. COELIVS APOLLINARIS.
- L. DOMITIVS APOLLINARIS.
- Nasennius Apollinaris.
- Pinarius Apollinaris.
- [T.?] Priferius Paetus Memmius Apollinaris.
- C. Sulpicius Apollinaris.
- 739 Apollodorus, Pergamenus, rhetor Græccus, C. Caesaris (*qui postea Augustus*) iuvenis magister dicendi *Sueton. August. 89, Strabo 13, 4, 3 p. 625, Quintilian. 3, 1, 17, Hieronym. ad a. Abr. 1953; octoginta duos annos natus obiit Lucian. Macrob. 23. Discipuli praeter Augustum nominantur Calidius Hieronym. l. l., Bruttadius Niger Seneca contror. 2, 1, 36, Vipsanius Atticus ibd. 2, 5, 11, Moschus ibd. 2, 5, 13, Turpinus pater ibd. 10 pr. 14, Dionysius Atticus Strabo l. l., Quintilian. 3, 1, 18, C. Valgius, Mattius, Domitius Quintilian. l. l. Apollodorus et Theodorus Gadareus diversas opiniones tradiderunt, appellatique inde Apollodorei et Theodorei ad morem certas in philosophia sectas*

sequendi *Quintil.* 3, 1, 18 (Apollodorei memorantur in arte rhetorica *Anonymi Spengel Rhetor. graec.* I 431, 1; 441, 1; 442, 10). — Ipsius sola videtur Ars (rhetorica) edita ad Mattium, quia ceteras missa ad Domitium epistula non agnoscit *Quintilian.* l. l. cf. *Strabon.* l. l. —

Citatur vel memoratur *Seneca contror.* 2, 1, 36, *Quintil.* 2, 15, 12; 3, 1, 1; 3, 5, 17; 3, 6, 35–36; 3, 11, 3; 4, 1, 50; 4, 2, 31; 5, 13, 59; 7, 2, 20; 9, 1, 12, *Tac. dial.* 19, *Anonymus apud Spengel Rhet. graec.* I p. 434, 30.

740 Apollodorus, scriptor quidam sive poeta Alexandrinus aetate Martialis *Martial.* 1, 61, 5.

741 Apollodorus, Damascenus *Procopius de aedificiis Iustiniani* 4, 6 p. 288 ed. Bonn., architectus clarissimus imperatori Traiano pontem in Danuvio extruxit id., *Tzetzes Chil.* II 82 sqq. *Dionem auctorem laudans*; sub eodem imperatore Romae forum, odeum, gymnasium *Dio* 69, 4. Ab Hadriano primum exilio, dein morte punitus *Dio*, *Tzetzes* l. l. — Ex verbis *Procopii* profitentis se descriptione pontis illius superscdere, Ἀπολλόδορος δὲ ὁ Δαμασκηνός ὁ καὶ πάντως γεγονώς ἀρχιτέκτων τοῦ ἔργου ᾗρκαζέτω sequitur Apollodorum de eo opere scripsisse. Extant *Poliorcetica* (*Wieschr., Poliorcétique des Grecs* p. 137–197), quae Hadriano dedicavit *praef.* p. 137.

742 Ap. Apollonides, cui Sulpicius Cornelianum commendavit *Fronto* *Ad amicos* 1, 2 p. 174 N.

— T. Aurelius Calpurnianus Apollonides.

743 APOLLONIUS, sub Commodo, quod Christianus erat, a Perenni (a. 180–185) occisus *Euseb. hist. eccl.* 5, 21, *Hieronymi. vir. ill.* 42 (II p. 869 V.) ubi senator dicitur; de actis martyrii eius armeniace scriptis cf. *Harnack Sitzungsberichte der Berliner Akademie* 1893, p. 721 sqq., qui p. 740 iure dubitat, num recte *Hieronymus* illi latum clarum tribuerit.

744 Apollonius, rhetor quidam Graecus *Seneca contror.* 7, 4, 3.

745 Apollonius, Chalecedonius, philosophus Stoicus, ab Antonino Pio imperatore Romam vocatus, Marci et Veri magister *vit. Pii* 10, *Marci* 2, 7; 3, 1, *Veri* 2, 5, *Dio* 71, 35, *Eutrop.* 8, 12, *Hieronymi. ad a. Abr.* 2165 = *Euseb. Armen.* 2165, *Lucian. Demon.* 31, *Marcus* εἰς ἐκπύην 1, 8, 17.

746 Apollonius, Apollonii Chalecedonii filius *Marcus ad Frontonem* 5, 36 p. 86 N.

747 Apollonius, Syrus, Platonieus oraculum Hadriano iu fauo Iovis Nicephorii datum libris suis indidit *vit. Hadriani* 2, 9.

748 Apollonius, pycta *Seneca nat. quaest.* 4 *praef.* 8.

749 Apollonius, Aegyptius quidam vates *Dio* 59, 29.

750 Apollonius, Tyaneus, philosophus Pythagoricus. *Practer Lucian. Alex.* 5, ubi nugister quidam Alexandri Abonoteichitae dicitur fuisse τῶν Ἀπολλωνῶν τῶν Ὑαννέων συγγενόμενων καὶ τὴν πᾶσαν αὐτοῦ τραγῳδίαν εἰδότες,

ante saeculum III non immoratur. Nam quod hodieque non seniel ad eum refertur Apuleius apolog. 90 secundum lectionem vulgatam, eceram 'vel Apollobeches' codicum vestigia secutus ianuludum restituit G. Krüger p. 100 ed. apolog. Saeculo III irrante iussu Iuliae Domnae Augustae (mortuae a. 217) Philostratus vitam Apollonii scribere aggressus est. Qui auctores nominat (vit. 3) Maximum Aegiesensem, qui libellum de rebus ab Apollonio Aegis gestis confecerat, Moeragenem, qui quattuor libros de eo composuerat, Damidem Assyrium conitem et discipulum Apollonii, quem potissimum ducem Philostratus se elegisse profitetur. Ac Moeragenem quidem re vera de Apollonio quaedam scripsisse per Originem adv. Cels. 6, 41 satis constat neque est cur Maximi libellus in suspicionem veniat; sed Damis ille num omnino extiterit unquam, non sine causa dubitavit Chr. Baur, Apollonius von Tyana und Christus p. 115. Philostrato autem ipsi quatenus fides habenda esset, postquam alius alio modo indicavit (cf. Baur p. 12 sqq., de recentioribus praefationem Kayseri ed. alterius p. IV sqq.), cum permulta fabulosa partim ab aliis sumpsisse, partim suoapte ingenio addidisse nemo iam negat. Meo quidem iudicio fabulam philosophicam plane eadem ratione composuit, qua fabulas eroticas scripserunt sophistae qui dicuntur inde ab Antoninorum aetate. Cum autem a Philostrato posteriores plerumque pendeant, hoc loco ubi non de imagine sapientis Pythagorici qualcum postea finxerunt, sed de rebus externis, ut ita dicam hominis, qualis fuit, solum modo agere licet, pauca sunt quae afferri possint.

Orionum fuisse ex urbe Cappadociae Tyanis praefer vitam 1, 4 confirmat Lucianus l. l. Necem Domitiani eadem hora, qua Romae peracta est, Ephesi (ἢ καὶ ἐν Ἐφέσῃ Xiphilin.) populo proclamasse scripserunt Philostratus et Dio Cassius (Xiphilin. 67, 18). Quamquam consensui hominum eiusdem aetatis haud ita multum per se tribuerim, tamen cum Domitiani temporibus bene conveniunt quae de gravissimis inimicitiis inter Apollonium et Euphratem (cf. E 91) ortis traduntur vit. 1, 13; 2, 27; 5, 27. 31. 33. 34. 37. 38. 39; 6, 7-9. 13; 8, 7. 11. Quantumvis enim in enarratione earum Philostratus a fide historica afuit, philosophus illos re vera simulantes pro diversitate scholarum exercuisse non video cur negemus. Sed neque quo anno natus neque quo mortuus sit Apollonius, accuratius definire licet. Nam cum ex iis quae vita 1, 12 enarrantur, conicias Apollonium ephesium fuisse eo tempore, ubi Archelaus rex Cappadociae (cf. A 832) in suspicionem coniurationis venit id est sub initium imperii Tiberii, postea idem Philostratus 8, 29 obscurum esse professus, quanto quomodo quo loco Apollonius vita excessisset, addidit οὐδ' ὑπὲρ ἡλικίας τοῦ ἀνδρός εἰρηται οὐδὲν τῷ Δάμῳ, ἀλλὰ τοῖς μὲν ἡγούμενοις, τοῖς δ' ὑπὲρ τὰ ἐνεχόμενα, τοῖς δὲ καὶ πρόσω τῶν ἑατῶν ἐλθεῖν. Ipsi paulo post Domitiani mortem nequam comparuisse videtur.

Prosopographia Imp. Rom. I.

Inde ab aetate Septimii Severi Apollonius divino quodam cultu celebratus est. Iulia Domna Philostratum vitam eius scribere iussit *vita* 3; Antoninus Dominae filius ei vcluti heroi fanum extruxit *Dio* 77, 18, templum Tyanis sumptu principali factum *vita* 8, 31; Severus Alexander eum in larario habuit *vit. Alexandri* 29, 2. Aurelianum ne civitatem Tyanam (sic) everteret, visu deterruit; 'norat vultum philosophi venerabilis Aurelianus atque in multis eius imaginem viderat templis, denique statim adtonitus et imaginem et statuas et templum eidem promisit' *vit. Aureliani* 24. Aetate Diocletiani Hierocles in libro, quem Φιλαλήθης λόγος inscripsit, Apollonium cum Christo composuit, contra quem Eusebius Pamphili libellum in publicum emisit qui extat (p. 369 sqq. ed. Kayseri), cf. *Lactant. institut.* 5, 2; graecos libros, qui de vita Apollonii conscripti sunt, memorat *Vopiscus vit. Aureliani* 24, 'tanti viri facta' in litteras se relaturum esse proficitur idem *ibid.* Apollonii Pythagorici vitam non ut Nicomachus senior o Philostrato, sed ut Tuscus Victorianus e Nicomachi schedio exscripsit, Leoni, quia iusserat, misit Sidonius Apollinaris *epist.* 8, 3. In magis gentiliū numeratur *Arnob.* 1, 52. Οὐδέτις φιλόσοφος, ἀλλ' ἦν τι θεῶν τε καὶ ἀνθρώπων μέσον *Eunapius vit. sophist. ed. II Boissonade* p. 454 cf. p. 500, amplissimus philosophus *Ammianus Marcellinus* 23, 6, 19 cf. 21, 14, 5. Memoratur *Philostrat. vit. soph.* p. 206. 223. 247, *Hieronym. chron. ad a. Abr.* 2112 = *Symeon.* p. 652, 18, *Hesych. Miles. fr.* 7, *Iocum. Ant. fr.* 105. 107 *FHG. IV*; [Ap]ollonius Thyaneus *VI 29828 clipeus in tectorio pictus.*

Scripta, quae sub nomine Apollonii ferebantur, enumeravit Suidas s. v. Ἀπολλώνιος: 1) διαθῆκαι cf. *vit.* 1, 3; 7, 35; 2) περὶ μαντείας et 3) περὶ θυσιῶν cf. *vit.* 3, 41 καὶ συγγράμματα μὲν περὶ μαντείας ἀστέρων βιβλίους τέσσαρας, ὧν καὶ Μοιραγένης ἐπεμνήσθη, συγγράμματα δὲ περὶ θυσιῶν καὶ ὡς ἂν τις ἐκάστη θεῶν προσφύρωι τε καὶ χαρισμένης θύοι. τὰ μὲν οὖν τῶν ἀστέρων καὶ τὴν τοιαύτην μαντικὴν — οὐδ' εἰ κέλονται τις οἶδα, τὸ δὲ περὶ θυσιῶν ἐν πολλοῖς μὲν ἱεροῖς εὐρον. ἐν πολλοῖς δὲ πῶσιον πολλοῖς δὲ ἀνθρώπων σοφῶν οἰκίας κτλ. cf. *ibid.* 4, 19; 4) ὕμνος εἰς Μνημοσύνην cf. *vit.* 1, 14; 5) Πυθαγόρου δόξαι cf. *vit.* 8, 19, ubi Apollonius sub terris cum Tryphonio collocutus ad lucem librum reportasse dicitur, τὸ δὲ βιβλίον τὰς Πυθαγόρου εἰχε ὄψας — ἀνάκειται τὸ βιβλίον τοῦτο ἐν Ἀνθίπῳ καὶ σπουδαῖται ὑπὸ τὴν αἰτίαν κτλ.; 6) Πυθαγόρου βίος, cuius Philostratus mentionem non fecit; idem videtur liber de vita Pythagorae ab Apollonio scriptus, quem adhibuerunt Porphyrius *vit. Pyth.* 2 et Iamblichus *vit. Pyth.* 254–264, quamquam neuter eum auctorem fuisse Tyaneum significavit cf. Zeller, *Philosophie der Griechen III* 2^a p. 143 adn. — *Epistulae* passim citantur a Philostrato cf. *vit.* 1, 32 Ἀπολλώνιος δὲ ἐπιστολὴν αὐτὰ πεποίηται, πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα τῶν ἑαυτοῦ ἐς διάλειψιν εἰρημύμων ἐς ἐπιστολὰς ἀνευπώτατο. *Aliarum, quae sub nomine Apollonii fictae esse videntur, fragmenta collegit Kayser p. 345 sqq.*

- Aurelius Apollonius
 — DILLIVS APONIANVS.
- 751 Aponius, delator post necem Neronis a. 68 occisus *Plutarch. Galba* 8.
- 752 L. Aponius, 'eques Romanus e cohorte Drusi' a. 14 *Tac. a. 1*, 29. *Aut idem est aut certe parentela coniunctus* L. Aponius, praefectus equitum, tribunus militum [leg.] VII et leg. XXII, praefectus castrorum, flamen Augusti [p]rimus col(oniae) lul(iae) VRB. (sic) Baeter(rarum), praefectus pro Ilviro C. Caesaris Augusti filii
XII 4230 t. Baeterrensis, ubi VRB. num recte traditum sit iure dubitatur.
- 753 L. Aponius in t. dispensatoris VI 9333.
- A. PLATORIVS NEPOS APONIVS ITALICVS MANILIANVS C. LICINIVS POLLIO.
- 754 APONIVS SATVRNINVS, praetorius a Gaio illusus *Sueton. Calig.* 38; *idem videtur* Aponius senator post Gai necem a militibus vulneratus *Joseph. ant.* 19, 4, 5. *Pater videtur* M. Aponii Saturnini, qui sequitur.
- 755 M. APONIVS SATVRNINVS memoratur in titulo graeco in Phrygiu reperto *Journal of Hellenic studies* II (1883) p. 415 n. 30 = *American Journal of arch.* I (1885) p. 46 posito Servenio . . . Cornuto legato eius et in actis *Arvalium*. — M. Aponius Saturninus tit. et acta *Arv.*, M. Aponius *Tac. h. 1*, 79, Aponius Saturninus *ibid.* 2, 85. 96; 3, 5. 9. 11, Aponius *ibid.* 5, 26.
- Consularis cf. *Tac. h. 3*, 11 extr., consul suffectus anno incerto sub Nerone, legatus Moesiæ a. 69 ob res adversus Sarmatas bene gestas ab Othone triumphali statua honoratus *Tac. h. 1*, 79; Tettium Iulianum septimæ legionis legatum interficere studuit *ibid.* 2, 85; Vitellii partes secutus, *ibid.* 2, 96; dein Vespasiani, in Italiam profectus *ibid.* 3, 5. 9; ab exercitu seditioso ad supplicium postulatus Patavium evasit *ibid.* 3, 10. 11. — Proconsul Asiæ anno incerto tit. — Frater Arvalis fuit in collegio a. 58. 59. 60. 66 VI 2039. 2040. 2041. 2042. 2044. — Nominatur *Tac. h. 5*, 26.
- 756 Q. APPAEVS FELIX FLAVIANVS, clarissimus vir memoratur in titulo patris, qui sequitur.
- 757 Q. Appaeus Saturninus Iuventianus, P. fil., tribu Ter. vel Lem. (IE/ traditur), egregius vir, pater Q. Appaei Felicii Flaviani clarissimi viri, sacerdos urbis Romæ æternæ, flamen perpetuus t. *Africanus originis incertæ sub fincu mutilus Bulletin archéologique du comité des travaux historiques* 1893 p. 189.
- L. AEL(IVS) APPAIENVS IVLIANVS.
- 758 T. Appalius Alfinus Secundus, T. f., tribu Vel.; praefectus cohortis IIII Gallorum, tribunus cohortis I Aeliae Brittonum, praefectus alae I Augustae Thracum, subpraefectus classis praetoriae Ravennatis, praefectus vehiculorum, procurator Alpium Atrectianarum, procurator Augusti XX hereditatium. — Patronus coloniae (Firmi Piceni), flamen divorum omnium, augur, Ilvir quinq. bis (Firmi) IX 5357 t. *Fir-*

manus. — *Parentela coniunctus videtur cum M. Gario T. f. Vel. Appalio Marino, fortasse pater naturalis eius cf. G 54.*

— M. GAVIVS APPALIVS MAXIMVS.

- 759 Appianus. Ἀλεξανδρεὺς, ἐς τὰ πρῶτα ἔχων ἐν τῇ πατρίδι καὶ δίκαις ἐν Ῥώμῃ συναγορεύσας ἐπὶ τῶν βασιλέων, μέχρι μὲ σφῶν ἐπιτροπεύειν ἤλυσαν Appian. praef. 15, id est: summos honores municipales Alexandriae adhibus Romae sub imperatoribus causas egit, dein procurator Aug. factus est. Ab Antonino Pio Fronto pro Appiano amico sene orbo dignitatis augendae causa procuracionem petiit Fronto ad Pium p. 170 N., quam accepit ex verbis ipsius. Epistulae graecae scriptae Appiani et Frontonis Fronto p. 244-251 N. — Scripsit circa a. 150 (cf. praef. 7) historiam Romanam secundum nationes digestam inde ab originibus usque ad initium aetatis imperatoriae Appian praef. 14. 15. Παρθενὴν γραφὴν se confecturum esse proficitur Appian. bell. civ. 2, 18; 5, 65.

- 760 us Appianus, λογιστής . . . in fragmento tituli graeci Citiensis positi Iuliae Domnae Augustae Lebus-Wuddington 27.28. Curator igitur oppidi Citi sub Severo vel Antonino.

— APPIVS APPIANVS.

— L. RYFILIVS APPIAN[VS].

— M. VALERIVS MESSALLA BARBATVS APPIANVS.

- 761 APPIVS APPIANVS nominatur in iis, quos Tiberius a. 17 movit seuatu aut sponte cedere passus est Tac. a. 2, 48.

— TI. CL(AVDIVS) M. APPIVS ATILIVS BRADVA REGILLVS ATTICVS.

- 762 M. APPIVS (ATILIVS?) BRADVA honoratus t. Olympico edito a Dittenbergero, commentatio de Herodis Attici monumentis Olympicis p. VIII: M. Ἀππίων Βραδούαν, ταμίαν, στρατηγόν, [ὑπατον], [πρεσβευτὴν καὶ ἀντιστρατήγον] θεοῦ Ἀθριανῶς ὑπατικὸν Γερμανίας καὶ Βρετανίας, ποντίφικα, σοδῶλιν Ἀθριανῶλιν, τὸν Ῥη[γίλλης] [πρ]ὸς μητρὸς πάππον τῆς Ἡρώδου γυναικὸς ἢ πόλιν ἢ τῶν Ἰλαίων.

Appii nomen in hoc homine utrum praenomen an nomen gentile intelligendum sit, certe diiudicari nequit. Vnd est, probabiliter Dittenberger cum nomen Atilii habuisse statuit cum propter cognomen tam eo, quod in Regillar stirpe usquequaque hoc nomen occurrit.

Fuit quaestor, praetor, consul (suffectus anno incerto sub Traiano ut videtur), legatus Aug. pr. pr. Germaniae (sup. aut inf.), item Britanniae sub Hadriano; pontifex, sodalis Hadrianalis (imprante Antonino Pio) tit. — Avus maternus Appiae Anniae Regillae tit. — Certe parentela coniunctus cum M. Atilio Metilio Bradua eos. a. 108.

- 763 C. APPIVS EVNOMIVS SAPIDIANVS, clarissimus vir, quaestor candidatus, praetor urbanus, patronus Sinuessanorum publice ab his honoratus t. Campano X 3844 suspectae fidei, quippe qui unius Lupidi auctoritate nitatur.

— POMPEIVS APPIVS FAVSTINVS.

- 764 L. APPIVS MAXIMVS NORBANVS. L. Appius Maximus *Plin. ad Traian.* 58, 6, Norbanus L. Appius (*Vict.*) *Epitome* 11, Appius Maximus *VI* 1347, L. Maximus *Dio* 67, 11, Norbanus *Martial.* 9, 84, 1.

Proconsul Bithyniae fuisse videtur ex epistula Domitiani Plin. l. l.; cos. I suffectus anno incerto; L. Antonium Saturninum a. 88/89 rebellantem devicit Dio, Epitome, Martialis l. l., VI 1347, inde per sex annos Roma auit Martialis v. 9-10, cos. II suffectus anno incerto VI 1347. — lilia (uxor) VI 1347.

Quo munere publico Norbanus eo tempore, cum exercitum contra Antonium duceret, functus sit, ex testimoniis quae extant definiri nequit. Vnde alii alia coniecerunt cf. Mommsen, Römische Geschichte V p. 137, Hermes XIX (1884) p. 437 sqq., Friedländer ad Martial. l. l. Neque legulae, quae probabiliter ad hunc referuntur, rem ad liquidum perducent inscriptae leg. VIII Aug. L. Appio leg(ato), quae repertae sunt et prope Dibionem in loco Mirbeau sur Bèze, qui locus fuit Germaniae superioris, et in Aquitania cf. Moret Bulletin épigraphique de la Gaule III (1885) p. 223 sqq. IV (1884) p. 22, 65 sqq. Nam ad legationem, quam Antonio devicto Norbanus suscepit, aptius illae referuntur.

- 765 Appius Quintianus, amicus Apulei Madaurensis *Apul. apologia* 57, 58, 72.
766 APPIVS SABINVS, consularis honoratus titulo Olympico *Archäologische Zeitung XXXVIII* (1880) p. 56 n. 345.

- 767 Appius Sabinus memoratur in tabula alimentaria *Veleate XI 1142* p. 3, 40: fund(um) Baebianum Flavianum, qui est in Placentino pag. Vercellense adfl(inibus) Appio Sabino et M. Minicio et pop(ulo).

- 768 (L. Appius) Sabinus memoratur in titulo *Veronensi* L. Appii Cinami liberti *V* 8352.

— Aurelius Appius Sabinus.

- 769 SEX. [APPIVS] SEVERVS. *Titulum ei dedicavit [Appia] Severa filia VI 1348 (1), memoratur in titulo filiae dedicato VI 1349 (2).*

[Sex. Appius] Severus *t. 1*, Sex. f., tribu Volt., IIII vir viarum curandarum, tribunus militum legionis III Gallicae, quaestor [T. Ves]p. Caesaris Augusti filii, sodalis Titius *t. 1*. — Appia Sex. f. Severa *t. 1. 2.*

— C. OCTAVIVS APPIVS SVETRIVS SABINVS.

- 770 (Appia), 'quaedam de numero Lamiarum ac nominis Appi', femina nobilis amore Pollionis citharoedi incensa *Iuvenal.* 6, 385 sqq. cum scholiis.

- 771 APPIA SEVERA, Sex. Appii Severi filia, (L.) Ceioni Commodi (*consul* a. 78 *uxor*) *VI 1348. 1349.*

- 772 *APPIA VETVRIA AIKVL COECIVA SABINILLA, clarissima femina honorata titulo semel descripto et corrupto *X 4720, quem ei posuit ordo Foropopiliensium.*

- 773 Appuleius, miles in statione Nicomedensi *Plin. ad Traian.* 74, 1.

- 774 Apuleius. Nomen ipse posuit *apologia* 9, 17, 27 etc. Madaurensis *apologia* 24, cf. de dogmate Platonis p. 267: 'si pro Apuleio dicas

philosophum Platoniceum Madaurensem'. Pater duumviralis, cunctis honoribus perfunctus, cuius locum in illa colonia ipse postea tuebatur *apologia* 24. Pueritiam Carthagine degit, postea Athenis studiis omnifariam imbutus *florida* p. 86. 97. Cum Alexandriam pergens Oceanum venisset, Aemiliam Pudentillam uxorem duxit. Inde a privignis magiae insimulatus apud Claudium Maximum proconsulem Africae (imperante Pio) causam dixit *apologia passim*. Aliquamdiu Carthagine degit *florida* p. 86. Sacerdos provinciae (Africae) *Augustinus epist.* 138, statuis honoratus *apologia* p. 61. 72. — *De scriptis* cf. Teuffel-Schwabe, *Römische Literaturgeschichte* § 366 sqq.

775 C. Appuleius M. f. honoratus t. *Carthaginicensi* II 3416 mutilo, quem posuit conventus [Carthaginicensis]. *Fortasse magistratus Romanus.*

776 M. APPVLEIVS, consul a. 734 = 20 a. C. cum P. Silio Nerva. *Titulum posuit iussu Augusti V 5027 Tridentinum.* — *In consulatu:* M. Appuleius *fasti minor.* IV. V, *Dio ind.* l. 54; 54, 7, VI 849, VIII 978, *Cassiodor., ceterum Appuleius fasti.* — M. Appuleius, *Sex. f. tit. Sex. f. fasti minor.* IV, *Dio ind.* l. 54. — Anno 731 = 23 a. C. legatus (*praetorius fortasse legionis alicuius*) tit. Anno 734 = 20 a. C. consul *fasti.*

777 SEX, APPVLEIVS, consul a. 725 = 29 cum Imp. Caesare V. *Tituli: Pergamensis Bulletin de correspondance Hellénique* I (1876) p. 106 n. 3 = *Hermes* VII (1872) p. 37 n. 10 = *Fränkel, Inschriften von Pergamon* nr. 418 (1) *publice ei positus a Cotiacensibus; memoratur in altero Pergameno Octaviae matris Jahrbuch der Königlichen Preussischen Kunstsammlungen* III (1882) p. 85 = *Fränkel* nr. 419 (2) *et in t. Assi reperto CIG 3571* cf. *Addenda* p. 1129 = *Lebas-Waddington 1034* (3); *ad hunc (non ad consulem a. 14 p. C.) referendus videtur t. Aeserninus IX 2637* (4). *Sed plane incertum est, num huius nomen supplementum sit in fragmento Pergameno Fränkel nr. 420.*

In consulatu: Sex. Apuleius IX 422 *fasti Venusini, Dio ind.* l. 51. 52; 51, 20 (*male Lucio Apuleio traditur apud Orosium* 6, 20), *ceterum Appuleius sive Apuleius fasti.* — Sex. Appuleius (*Ἀπολλεύς* t. 2) *in titulis.*

Sex. f., Sex. n. acta triumph. I p. 461, *Sex. f. t. 4 Dio ind.* l. 51; *filius Sex. Appulei (aliunde ignoti) et Octaviae sororis Augusti t. 2.* Consul a. 725 = 29 *fasti* (consul t. 4); a. 727 = 27 pro consule ex Hispania triumphavit VII kal. Febr. *acta triumph.* I p. 460 cf. I p. 478, *imperator t. 4; proconsul Asiae (sub Augusto) t. 1. 3.* — *Augur t. 4; patronus Aesernine t. 4, Assi t. 3.* — *Idem intellegendus est, ut ex t. 2 iam constat, Appuleius apud Dionem* 54, 30, *qui cum Maccenate reum aliquando defendit (a. 742 = 12); cum uterque ab accusatore male audiret, Augustum edixisse μήτε τὸς συγγενῆς μήτε τὸς φίλους πομπηλαΐζειν.*

Filia Appulbia Varilla, filius huius videtur Sex. Appulcius consul a. 14 p. C.

- 778 SEX. APPVLEIVS, consul a. 14 p. C. cum Sex. Pompeio. *In consulatione*: Sex. Appuleius *fasti Antiat.* X 6639, *Dio ind.* l. 56; 56, 29, *Momm. Anegran. lat.* 2, 9, *grace*, 4, 23; 5, 1, *III* 717 = *I Add.* p. 558, *III S.* 7301, *VI* 10051, *IX* 1598, 4192, X 894, *Sueton. August.* 100, *Tac. a.* 1, 7, *ceterum cf. fastos*. — Sex. f. *Dio ind.* l. 56, *filius videtur Sex. Appulei consulis a.* 725 = 29 a. C. *cf. n.* 777, *maritus Fabiae Numantinae, pater [Sex.] Appulei qui sequitur*.
- 779 [SEX.] APPVLEIVS, Sex. f., tribu Gal., Sex. n., Sex. pron. filius *scilicet Sex. Appulei consulis a.* 14 et Fabiae Numantinae, ultimus gentis suae *XI* 1362 t. *Laurensis positus a matre*.
- 780 Apuleius Celsus, Centuripis oriundus, medicus, praeceptor Scribonii Largi *Scribon. Larg.* 171 (*inde Marcellus Empiricus* 16, 8).
- 781 Appuleius Nepos, amicus Dasumii in testamento eius *VI* 10229 r. 22.
- 782 APPVLEIVS RVFINVS, consul (*suffectus circa a.* 190) cum Septimio Severo qui imperavit *vita Severi* 4, 4.
- 783 C. APPVLEIVS TAPPO, M. f., quaestor, tribunus plebis, aedilis, iudex quaestionis rerum capitalium, praetor *V* 862 t. *Aquileienseis sub finem liberae rei publicae vel sub initium imperii Augusti positus, ut honores docent, qui in titulo legitimo ordine inverso recensentur, nisi quod iudicis officium quasi extraordinarium extremo loco positum est*. — *Parentela cum hoc coniunctus, sed paulo antiquior videtur C. Appuleus (sic) C. f. Tappo pontifex V* 861 t. *et ipse Aquileienseis* = *I* 1458.
- 784 APPVLEIA VARILLA (*Varilium codex Medicus, Varillam correxit Nipperdey*), sororis Augusti neptis *Tac. a.* 2, 50; *filia Sex. Appulei consulis a.* 725 = 29 a. C., *neptis per patrem Octaviae (maioris) sororis Augusti (vide in patre)*. Anno 17 *rea facta lege maiestatis liberata, adulterii damnata est Tac. l. l.*
- 785 Apronianus, magistratu functus, cui rescriptum est a. 238 *cod. Iustinian.* 5, 75, 3. *Potest fuisse magistratus municipadis, cum agatur de tutoribus datis*.
- ... IVS PEDO APRONIANVS.
- (CASSIVS) APRONIANVS.
- M. FVLVIVS APRONIANVS.
- L. IVLVIVS POMPILIVS BETVLENVS APRONIANVS.
- C. NOVIVS RVSTICVS VENVLEIVS APRONIANVS.
- M. REBVLVS APRONIANVS.
- L. TVRCIVS FAESASIVS APRONIANVS.
- L. VENVLEIVS APRONIANVS.
- L. VENVLEIVS MONTANVS APRONIANVS.
- L. VENVLEIVS APRONIANVS OCTAVIVS ...
- [V]ETVLENVS [A]PRONIVS.
- C. VHPSTANVS APRONIANVS.
- 786 APRONIVS, IIIvir a(ere) n(rgento) n(uro) f(lando) f(eriundo) in nummis *Cohen I^a Augustus n.* 350–352, 370–375, 420–425, 530–535. — *Cf. nr.* 789.

- 787 L. APRONIVS, consul (suffectus) a. 8 p. C. cum A. Vibio Habito. *Tituli: memoratur in titulis a filio dedicatis X 7257 II v. 2, III v. 3 (1) (vide n. 790) et in titulo Mogontiacensi Brambach, Inscriptiones Rhenanae 937 (2) mulieris cuiusdam civis Romanae nationis Nerviae in-
munis benefecio) [L.] Aproni.*

Nummi Africani: I) oppidi incerti (Clupeae?) sub Tiberio cusi permissu L. Aproni procos. III a) *in parte adversa cum capite et inscriptione Tiberii Mionnet VI p. 585, 26, Müller numismatique de l'ancienne Afrique II p. 155 n. 331, 332, Cohen I^a p. 208 n. 216, 217 (qui male legit PRO. COS. IIII), b) Drusi Caesaris Mionnet VI p. 585, 27, Müller II p. 155 n. 333, p. 156 n. 334, Cohen I p. 218 n. 14, 15; II) ab ipso cusi in parte adversa exhibentes L. Apronius Hippone Libera Mionnet VI 589, 49, Müller II p. 167 n. 378, Cohen I p. 220 n. 2.*

In consulatu: L. Apronius fasti Capitol., L. Apronianus (sic) Digest. 48, 18, 8, Apronius I 758 (? in tessera gladiatoria). — L. Apronius nummi, t. 2; Apronius t. 1; L. Apronius sive Apronius apud scriptores.

C. f., C. n. fasti Capitol. *Potest triumvir monetalis sub Augusto fuisse cf. n. 786. Bello Dalmatico (a. 6—9 p. C.) insignis dux Velleius 2, 116, 3; consul suffectus kal. Iulii a. 8 v. supra; legatus Germanici propter res in Germania gestas triumphalia insignia anno 15 meruit Tac. a. 1, 56, 72 cf. Vell. l. l. Romam reversus mense Septembri a. 16 in senatu sententiam dixit Tac. a. 2, 32. Proconsul Africae per triennium (a. 18—20) contra Tacfarinatem pugnavit Tac. a. 3, 21; 4, 13 nummi, t. 1 et ob res in Africa gestas triumphalia ornamenta iterata et statuam laureatam obtinuit ibid. 4, 23. A. 22 et 23 Romae in senatu sententiam dixit ibid. 3, 64; 4, 13. A. 28 legatus Germaniae inferioris a Frisiis vietus ibid. 4, 73; 11, 19 cf. 6, 30; ad hanc legationem pertinet t. 2. Ex verbis Taciti a. 6, 30 'Gaetulicus ea tempestate (a. 34) superioris Germaniae legiones curabat — proximo quoque exercitui per L. Apronium socerum non ingratus' de tempore usque ad quod Apronius legatione functus sit, nihil certi concludere licet.*

Apronia filia, Plautii Silvani uxor Tac. a. 4, 22; altera filia Lentulo Gaetulico nupta ibid. 6, 30; L. Apronius Caesianus filius.

- 788 L. APRONIVS CAESIANVS, consul a. 39 eum C. Caesare II. *Titulum dedicavit in monte Eryce X 7257. — In consulatu: L. Apronius Caesianus fasti Antiat. X 6638, acta Arval. VI 2029; A. 'Ἀπρώνιος Κεσιανός ἢ Κεσιανός traditur Dio iul. l. 59, L. Apronius Dio 59, 19, ceterum Caesianus fasti. — In titulo nomina perierunt; L. Apronius Tac. a. 3, 21, Dio 58, 19, 1, ubi vulgo legitur ἐπαίστω δὲ καὶ Λευκίου Στραβῶν, codex Vinctus (teste Boissacum Muenosyne 1885 p. 314) exhibet καὶ Λευκίου καὶ Στραβῶν, Xiphilinus Κασσιανῶν, unde certum videtur Dionem scripsisse Λευκίου Κασσιανῶν, item § 2 καὶ περ Κασσιανῶν (καὶ Στραβῶν vulgo) δὲ ἐκείνου πάντων τῶν φαρακρῶν ὀνομαζομένων.*

L. f., filius L. Apronii consulis a. 8 p. C. cf. tit., sub patre pro-

consule Africae militans (*triduum pueritiam egressus, ut ex tit. apparet*) contra Tacfarinatem prospere pugnavit a. 20 *Tac. a. 3, 28*, unde VIIvir epulonium factus Veneri Erycinae inter alia 'felicem gladium' et una cum patre effigiem Tiberii versibus dedicavit *tit. Anno 32 praetor*, cum Seiano familiariter usus esset et Tiberii calvitium publice irrisisset, tamen a Tiberio contemptus evasit *Dio 58, 19*. Consul a. 39 *fasti*. — *Ad eum pertinere videntur, quae refert Plinius n. h. 11, 313* L. Aproni consularis viri filio detractas adipēs levatumque corpus immobili onere.

— L. IVLIUS APRONIVS MAENIVS AVITIANVS.

— L. IVLIUS APRONIVS MAENIVS PIVS.

— L. IVL(IVS) APRONIVS MAENIVS PIVS SALAMALLIANVS.

— L. STERTINIVS QVINTILIANVS ACILIVS STRABO Q. CORNELIVS RYSTICVS APRONIVS SENECIO PROCVLVS.

789 APRONIA, L. Apronii f. (*cf. n. 787*), M. Plautii Silvani uxor a. 24 a marito occisa *Tac. a. 4, 22*.

790 Apronia in t. *scrva VI 9849*.

— L. (?) IVLIA APRONIA ALFENA AGRIPPINA.

— L. IVLIA APRONIA MAENIA SALAMALLIAS.

— LVCILIA APRVLLA.

791 Apsaeus (Ἀψαῖος), Palmyrenus, postquam Aurelianus Zenobia victa exercitum in Europam reduxit, auctor seditionis extitit *Zosimus 1, 60*. *Eundem memorari opinatur Waddington in t. Palmyreno Lebas-Waddington 2582: Σαπτάκιον Ἀψαῖον τὸν πολεῖτην καὶ προστάτην ἢ πόλιν.*

792 APVDIVS *Dio 53, 20 vide Sex. Pacuvius Taurus*.

— Apuleius *vide Appuleius*.

793 Aquila, Maecenatis libertus *Dio 55, 7, Sueton. Rel. Reifferscheid p. 136*.

794 Aquila inter percussores imperatoris Gai *Ioseph. ant. 19, 1, 14*.

— Aquila Fidus v. Iulius Fidus Aquila.

795 Aquila Romanus, rhetor *Iulius Rufinianus princip.*; scripsit de figuris sententiarum et elocutionis libellum, qui extat; *citatur Gramm. Lat. IV 19, 32; VII 209, 18, fortasse in inscriptione Artis rhetoricae C. Iulii Victoris p. 371 Halim (ubi traditur Aquili pro Aquilae)*.

796 M. AQVILA. In fragmento fastorum collegii alicuius *VI 10288 II 8* extant haec: M. Aquila P. N, ubi per consules annus quidam indicari videtur. Sed cum plane incertum sit, num M. Arruntio consuli suffecto kal. Iul. a. 66 omnino fuerit cognomen Aquilae, rectius quam de illo, de quo cogitavit Mommsen, cogitari possit de M. Aquila Iuliano P. Nonio Asprenate cos. a. 38.

797 M. AQVILA IVLIANVS, consul a. 38 cum P. Nonio Asprenate. In consulatu: M. Aquila Iulianus *VI 811, Frontin. de aquis 13, Dio ind. l. 59, M. Aquila (sic) I. X 6638 fasti Antiatini, M. Iulianus Dio 59, 9, Aquila Iulianus Frontin. de aquis 102, ceterum Iulianus fasti*. — C. f. *Dio ind. l. 59*. — *Cf. n. 796*.

- P. Accius Aquila.
- M. ANNAEVS MAXIMVS AQVILA FVLVIANVS.
- Antoninus Aquila.
- Arruntius Aquila.
- M. ARRVNTIVS AQVILA.
- M. Arruntius Aquila.
- CORNELIVS [A]QVILA.
- C. Furius Sabinus Aquila Timesithens.
- Iulius Aquila.
- C. Iulius Aquila.
- P. Iul(ius) Aemilius Aquila.
- Iulius Fidus Aquila.
- Sempronius Aquila.
- L. TERENTIVS AQVILA GRATIANVS.
- M. VALERIVS PAETVS AQVI[LA] vel AQVI[LINVS].
- VEDIVS AQVILA.
- M. VLPIVS TERTVLLIANVS AQVILA.
- MEMNIA AQVILINA.
- RVFIA AQVILINA.
- 798 AQVILINVS, clarissimus puer *II 1350 t. mutulus*.
- Q. ANTISTIVS ADVENTVS POSTVMIVS AQVILINVS.
- L. EPIDIVS TITIVS AQVILINVS.
- Iulius Aquilinus.
- Ti. Iulius Aquilinus.
- L. NAEVIVS AQVILINVS.
- L. NAEVIVS FLAVIVS IVLIANVS TERTVLLVS AQVILINVS.
- L. PLAVTIVS AQVILINVS.
- M. VALERIVS PAETVS AQVI[LINVS] vel AQVI[LA].
- C. VETTIVS AQVILINVS.
- 799 *AQVILIVS. Nummum, qui in parte adversa caput Septimii Severi exhibet (de adscriptione tacetur), in aversa fluvium barbatum, tres mulieres stantes et adscripta 'Ηγ. 'Ακυλίου Τραιανουπολιτῶν descripsit Vaillant, Numismata imperatorum etc. a populis romanae dicionis graece loquentibus p. 81, unde pendunt Eckhel II p. 48, Mionnet Suppl. II p. 507, 1784. Vt hic nummus Traianopolis recte descriptus sit, Aquil(i)us fuit legatus Thraciae sub Severo. At descriptio nummi, quem nemo unquam postea vidit, parum certa auctoritate nititur.
- 800 Aquilius, primipilaris a. 69 Tac. h. 4, 15.
- 801 Aquilius, centurio notus caedibus senatoriis a. 193 vit. Iuliani 5, 8 = vit. Nigri 2, 6. De M. Aquilio Felice n. 803 cogitari potest.
- CN. SERTORIUS BROCCIVS AQVILIVS AGRICOLA PEDANIVS SALINATOR IVLIVS SERVIANVS.
- 802 Aquilius Bradua, cui rescripsit divus Hadrianus *Vlpianus libro decimo de officio proconsulis Digest. 48, 20, 6. Praeses provinciae alicuius fuisse videtur*.

— C. MAESIVS AQVILLIVS FABIUS TITIANVS.

- 803 M. Aquilius Felix. *Tituli: ipsi publice positi ab Antiatis* X 6657 (1) *t. Antiatus, memoratur in epistula rationalium anno 193 ad eum data VI 1585 (2).* — M. Aquilius Felix *t. 1.*, Aquilius Felix *t. 2*; M. f., tribu Fabia *t. 1.* Centurio frumentariorum, primus pilus legionis XI Claudia, praepositus vexillationibus, procurator operum publicorum a. 193 (*cf. t. 2*), procurator hereditatum patrimonii privati, procurator patrimonii bis, praefectus classis praetoriae Ravenatis, a census (*sic*) equitum Romanorum *t. 1.* — Patronus coloniae Antii *t. 1.* *Cf. n. 801.*
- 804 Aquilius Florus. Aquilii ('Αχιλίου) Flori pater filiusque Antonii partes secuti post pugnam Aetiacam capti sunt; cum Caesar alterum eorum, in quem sors incidisset, occidi iussisset, pater sponte carnifici se praebuit, filius dolore percussus se interemit *Dio 51, 2.*
- 805 L. AQVILLIVS FLORVS, IIIvir (monetalis) in nummis circa a. 734 = 20 *cusis Cohen I² Augustus n. 354–366 cf. Eckhel VI p. 94–96.*
- 806 L. AQVILLIVS F[LORVS]. *Titulus mutilus VI 2122: [L.] [Aquil]lius L. f. F[lorus] rex sacro[rum] a L. Aquilli uxor .. [Aquil]lius [L.] f. Regulus vixit [Aquillius] [L. f.] Regulus pontif. f. [quaes]tor Ti. Caesa[ris]... Potest esse IIIvir monetalis a. 734 = 20, qui praecedit.*
- 807 L. AQVILLIVS FLORVS TYRCIANVS GALLVS, honoratus publice ab Atheniensibus *t. bilingui Attico III 551 (cf. Additamenta p. 985) = CIA III 578.*
L. f., tribu Pomptina, Xvir stlitibus iudicandis, tribunus militum legionis VIII Macedonicae, quaestor imperatoris Caesaris Augusti, pro quaestore provinciae Cypri, tribunus plebis, praetor, proconsul Achaiae *tit.*
- 808 Aquilius Niger citatur de rebus a. 711 = 43 *Sueton. August. 11.*
- 809 Q. AQVILIVS NIGER, consul a. 117 cum M. Rebilo Aproniano. *In consulatu: Q. Aquilius Niger XV 25 in tegula, eadem videtur X 8093, 18; Q. A XIV 3577 = 4235; ceterum Niger fasti.*
- 810 Q. AQVILIVS NIGER, proconsul Siciliae, avus Q. Fabi Caesili Titiani (*per filiam ut videtur cf. Ephem. ep. 4 p. 154*) X 7287 *t. Panormitanus mutilus.* — CN. CORNELIVS AQVILIVS NIGER.
- 811 Aquilius Orfitus, Cl(audiae) Bacchidis, clarissimae feminae, heres VI 1378 *saeculi II.*
- 812 T. AQVILLIVS PROCVLVS. *Tituli: ipse posuit uxori sepulcralem X 1699 (1) Puteolanum, memoratur in titulo graeco Ephesino Waddington Fastes p. 171 = Wood, discoveries from the great theatre n. 1 (2).* — Nummi Nacoleae Phrygiae cum inscriptione in parte adversa Αὐγ. Νέρ. Τραιανὸς Καίσαρ Σε. Γερ. Δακτ., in aversa Ναυκόλων ἐπὶ Ἀκυλλίου Πρέκλου *Mionnet Suppl. VII p. 603, 526, Waddington Fastes p. 171, Leake num. hell. p. 86.*

- T. Aquillius Proculus *t. 1*, Aquilius Proc(u)lus *t. 2*, *numm.* — Consul *t. 1* (*suffectus anno incerto saeculi primi exeuntis*), proconsul *t. 1* Asiae a. 103 *t. 2*, *numm.* — XVvir *t. 1*. — Iulia Proc[u]lia uxor *t. 1*.
- 813 [AQVILLIVS] REGVLVS, [L. f.], pontif(ex) s., [quae]stor Ti. Caesa[ria] *VI 2122 cf. n. 806*.
- 814 ... [AQVILLIVS] REGVLVS, [L.] f. *VI 2122. Filius videtur L. Aquillii Flori cf. n. 806*.
- 815 (AQVILIVS) REGVLVS (*nomen posuit Martialis 6, 38, 2*), filius M. Aquilii Reguli, natus a. 87/88 ut apparet ex epigrammate 6, 38, quod Martialis scripsit in 'parvum nec adhuc trieteride plena'; puer mortuus est (*sub initium imperii Traiani*), cuius mortem pater immodice luxit *Plin. ep. 4, 2, 1-4*; de vita eius librum ineptum edidit *ibid. 4, 7*. — *Memoratur nomine omissio ibid. 2, 20, 5. 6*.
- 816 Aquilius Regulus, iuvenis, discipulus Nicostrati rhetoris aetate Papiniani *Papinianus Digest. 39, 5, 27*.
- 817 M. AQVILIVS REGVLVS (M. Regulus *Plin. ep. 1, 5, 1*; 6, 2, 1, Aquilius Regulus *Tac. h. 4, 42*, Regulus *alibi*), frater maior (*uterinus ut videtur*) Vipstani Messallae *Tac. l. 1*, annis extremis Neronis nondum senatoria aetate Q. Sulpicium Camerinum *Plin. ep. 1, 5*, Ser. Cornelium Orfitum *Tac. l. 1*, M. Licinium Crassum accusavit *Plin. Tac.*; a Nerone sacerdotio ornatus *Tac. l. 1*; quaestorius a. 70, cum Curtius Montanus in senatu acerrime in eum inveheretur *Tac. l. 1*. Teetiora scelera sub Domitiano commisit, Aruleni Rustiei periculum fovit et libellum publicavit, in quo Rusticum et Herennium Senecionem insectatus est. Plinium capitaliter apud centumviros lacessivit; post Domitiani mortem timidior *Plin. ep. 1, 5, 1-3*. A. 100 fuit in senatu *ibid. 2, 11, 22*. — Captator testamentorum *ibid. 2, 20*; mortem filii immodice ineptique luxit etiam libro edito *Plin. ep. 4, 2*; mortuus *ibid. 6, 2*.
- Iudicia de eloquentia eius *ibid. 1, 5*; 4, 7; 6, 2; *praeedicatur sive memoratur Martialis. 1, 12, 8*; 1, 82, 4; 1, 111; 2, 74; 2, 93; 4, 16, 6; 5, 10, 2; 5, 28, 6; 5, 63, 4; 6, 64, 11; 7, 16; 7, 31. *Nominatur apud Martianum Capellam 5 p. 432, intellegendus est Tac. dial. 15 ('fratris tui eloquentia')*.
- M. METILIVS AQVILLIVS REGVLVS NEPOS VOLVSIUS TORQVATVS FRONTO.
- M. IVLIVS AQVILLIVS TERTVLLVS.
- L. FVLVIVS C. BRVTIVS PRAESENS MIN.... VALERIVS MAXIMVS POMPEIVS L.... VALENS CORNELIVS PROCVLVS ... AQVILIVS VEIENTO.
- 818 Aquilia, adulterii delata cum Vario Ligure a Tiberio exilio punita est a. 25 *Tac. a. 4, 42*.
- IVLIA AQVILIA SEVERA AVGVSTA.
- 819 Aquinus, primipilaris *Martial. 1, 93*.
- CORNELIVS AQVINVS.

- 820 Arabianus ut inimicus imperatoris Opellii Macrini memoratur in epistula ficta Diadumeniani *vit. Diadumen.* 9, 1.
 — Claudius Arabianus.
 — CN. CLAVDIVS SEVERVS ARABIANVS.
 — DOMITIVS ARISTAEVS ARABIANVS.
 — Flavius Arabianus.
 — SEPTIMIVS ARABIANVS.
 — M. VLPVS ARABIANVS.
- 821 Aradio, quem imperator Probus in Africa singulari certamine occidit honoravitque sepulcro ingenti *vit. Probi* 9, 2.
- 822 L(?) ARADIVS ROSCIVS RVFINVS SATVRNINVS TIBERIANVS. *Tituli: publice ei positus a Privernatibus X 6439 (1) Privernus descriptus a Marinio, cuius particulam quae extat inter urbanos VI 1695 Henzen descripsit errore, quem correxit Additam. p. 855; idem memorari videtur in t. Bullensi VIII S. 14470 filiae P. Aradi Rosci Rufini Saturnini Tiberianici, abi certe cum Mommseno corrigendum est TIBERIANI C. 1. Nam quod I. Schmitt propter diversitatem praenominis homines t. Privernatis et Bullensis patrem filiamque vel potius fratres intellegendos esse statuit, veri non simile videtur duos homines nobiles polyonymos saeculi posterioris non nisi praenomine distinctos fuisse. Probabilius ergo in altero utro titulo erratum esse in praenomine putamus.*
 Clarissimus iuvenis t. 2 clarissimus vir t. 1. Triumvir (sic) stitibus iudicandis, sevir equestrium turmarum, quaestor candidatus; augur, curio; patronus Privernatum t. 1. Pater [Aradiac] Ros[ciae]. . . ne . . . e . . . Calpurniac Purgiliae t. 2. — *Litteras utriusque tituli esse aevi posterioris adnotarunt qui ediderunt. Sed nihil est cur inde ad saeculum IIII descendere cogamur, cum praeter Aradios Rufinos huius saeculi, quas composuit Henzen CIL VI p. 367, notus sit Q. Aradius Rufinus sodalis Augustalis a. 219 cf. n. 823.*
- 823 Q. ARADIVS RVFINVS, (sodalis Augustalis Claudialis) cooptatus a. 219 VI 1984.
- 824 Q. ARADIVS RVFINVS, consul (suff. a. incerto tertii fere saeculi) Soli et Lunae dedicavit t. *Thuburnicensis VIII S. 14688. 14689 (= 10602).*
- 825 [ARADIA] ROS[CIA] . . NE . . . E . . . CALPVRNIA PVRGILIA, clarissima puella, filia P. Aradi Rosci Rufini Saturnini Tiberiani VIII S. 14470 t. *Bullensis.*
 — Vulcacius Araricus.
- 826 Aratulla, cuius frater in Sardinia exulabat *Martial.* 8, 32, 2.
- 827 Arbandes, Abgari regis (cf. A 5) filius in deliciis Traiani, a patre anno 114 115 ad imperatorem missus *Dio* 68, 21, *Suidas* s. v. ἀρχαῖος.
- C(?) PETRONIVS ARBITER.
- 828 *Arbronium (? Arbronium vel Abronum traditur, nomen gentile corruptum est) Silo, 'pater huius Silonis qui pantomimis fabulas scripsit', auditor Porcii Latronis *Seneca suavor.* 2, 19.

— Arcanus vide L. AEMILIUS ARCANVS.

829 ARCESILAVS, consul a. 267 cum Paterno fasti.

830 Archelaus, rex Cappadociae. Tituli: honoratus est t. Atticis nuntius CIA III 545 (1) [βασιλέα Καππαδοκίας καὶ τῆς τραχείας Κιλικίας Ἀρχέλαον] [φιλόπατρον ... et 546 (2) [βασιλέα Ἀρχέλαον φιλόπατρον], uemoratur in titulis Atticis Archelai filii CIA III 548 (3) et [Glaphyrae] filiae 549 (4).

Nummi: I) Drachmae argenteae exhibentes in parte adversa caput regis diadematum, in aversa βασιλέως Ἀρχελαίου φιλοπάτρος τοῦ κτίστου, in campo numeros annorum regni, quorum ultimus adhuc inventus est μβ' = 42 Eckhel III p. 201, Mionnet IV p. 453, 67, 69, 70, Suppl. VII p. 722, 26, Imhoof-Blumer, Porträtköpfe auf antiken Münzen tab. V 31. II) Nummi Mazacae in adversa cum capite Herculis, in aversa cum monte Argeo et inscriptione βασιλέως Ἀρχελαίου et annorum regni usque ad μ' = 40 Mionnet IV p. 443, 68, Reinach Revue numismatique 1886 p. 463.

Originem duxit ab Archelao Mithridatis duce, qui contra Sullam pugnavit; nepos Archelai mariti Berenices, qui in Aegypto occisus est; filius Archelai Comanorum sacerdotis, qui a Caesare sacerdotio privatus est (Cic. ad familiar. 15, 4, 6, Appian. Mithridatica 121), et Glaphyrae scorti Strabo 17, 1, 11 p. 796, Dio 49, 32. Antonius triumvir amore Glaphyrae captus (cf. versus Augusti apud Martialem 11, 20, 3) a. 718 = 36 Ariarathes rege pulso regnum Cappadociae Archelao donavit Strabo 12, 2, 11 p. 540, Dio 49, 32, qui annum indicat cf. Tac. a. 2, 42 'Archelaus quinquagesimum annum Cappadocia potiebatur' ubi Tacitum ad initium imperii Tiberii recurrere patet ex iis quae sequuntur: 'ut versa Caesarum subole imperium adeptus est'. Cum de anno ex his testimoniis constet, Appianus bell. cir. 5, 7 quod de Antonio a. 713 = 41 in Asia agere scripsit ὁρίζεται πόλεον καὶ βασιλεύσαν. ἐν μὲν Καππαδοκίᾳ Ἀρχελαῖος τε καὶ Σισίννης, ὃν τῷ Σισίννῃ συνέπραξεν ἐς τὴν βασιλείαν, καλῶς οἱ φανείσῃς τῆς μητρὸς τοῦ Σισίννου Γλαφύρας minus accurate rem tractavit.

Rex Cappadociae Antonio contra Caesarem bellum gerenti copias adduxit Pintarek. Anton. 61. Post pugnam Actiacam Caesar ei regnum concessit Dio 51, 2. Anno 734 = 20 Augustus ei Ciliciam asperam (cf. t. 1) cum oris maritimis et Armeniam minorem donavit Strabo 13, 1, 4 p. 535; 12, 3, 29 p. 535; 14, 5, 6 p. 674, Dio 54, 9; Elaiussam insulam Ciliciae sedem regni constituit et in honorem Augusti Sebaston appellavit Strabo 12, 2, 7 p. 537, Ioseph. ant. 16, 4, 6; huc spectat, quod in nummis I appellatur κτίστης. Glaphyram filiam (ex uxore prioris, cuius nomen ignoratur) Alexandro Herodis Magni filio in matrimonium dedit (circa a. 737 = 17) Ioseph. ant. 16, 1, 1; immixtus indo discordiis domus Herodis Ioseph. ant. 16, 8, 6, bell. 1, 25, 1 sqq.; ant. 16, 10, 1, bell. 1, 26, 4; ant. 16, 10, 7, bell. 1, 27, 2. Pythodoridae per matrem

Antoniam neptem Antonii triumviri, quae nupta fuerat Polemoni regi Ponti, post necem mariti (*occisi circa a. 746/747 = 8/7 cf. P 405*) uxorem duxit *Strabo* 12, 3, 29 p. 556.

Tiberius, qui civilibus officiorum rudimentis Archelaum Augusto cognoscente aliquando defenderat *Sueton. Tiber.* 8, regem in odio habuit, quod eum Rhodi agentem monitus ab intimis Augusti aulico officio coluerat; itaque regnum adeptus Archelaum Romae matris litteris elieuit; quo eum venisset, in senatu ob crimina, quae fingebantur, accusatus est (*ad quam accusationem pertinere videtur, quod Philostratus vit. Apollonii* 1, 12 scribit Archelaum eum praeside quodam Ciliciae in Romanos coniurasse); angore percussus, simul fessus senio finem vitae sponte an fato implevit anno 17 *Tac. a. 2, 42, Sueton. Tiber.* 37, *Dio* 57, 17. Regnum in provinciam redactum est *Tac., Sueton., Dio* l. l., praeterea *Strabo* 12, 1, 2 p. 534, *Eutrop.* 7, 11, *Victor Caes.* 2, 3, *Epitome* 2, 8, *Rufus Festus* 11, *Lydas de magistrat.* 3, 57.

Archelaus ὁ γεωργάφος τῆς ἐπὶ Ἀλεξάνδρου παρθενίας γῆς *Diogenes Laert.* 2, 4, 17; Archelaus rex auctor *Plinii Plin.* n. h. l. 8, 9, 18, 37, citatur *ibid.* l. 37 (*de gemmis*), 46, 95, 104, 107; Iubac et Archelai regum libri citantur *Solin.* 52, 19 qui locus non ex *Plinio* sumptus est.

Archelaus filius t. 3. cf. n. 831, Tigranes regis Archelai pronepos (*scilicet per Glaphyram aviam*) *Tac. a. 14, 26.*

- 831 Archelaus, Archelai regis (*ultimi Cappadocum*) filius publice honoratus t. Attico *CIA III* 548; 'Cietarum (*cf. Wilhelm Mith.* a. Oestr. 1894 p. 1, Clitarum traditur) natio Cappadoci Archelao subiecta' *Tac. a. 6, 41 sub a. 36, unde Archelaus filius, postquam regnum Cappadociae in provinciam redactum est, Ciliciam Tracheam, quam pater ab Augusto acceperat, retinuisse videtur.*

- 832 Herodes Archelaus. In nummis (*cf. Madden, Coins of the Jews p. 115–118*) dicitur Herodes; Ἡρώδης ὁ Παλαιστίνος *Dio* 55, 27; ceterum Archelaus *ev. Matth.* 2, 22 et apud scriptores reliquos.

Herodes Magni ex Malthace Samaritana filius, frater maior (*Ioseph. bell.* 1, 32, 7; 1, 33, 7) Herodis Antipae *Ioseph. ant.* 17, 1, 3, *bell.* 1, 28, 4; cum Philippo fratre Romae educatus post necem Aristobuli et Alexandri (*anno frere 747 = 7 a. C.*) a patre domum revocatur, apud quem Antipater utrumque calumniari studet, *id. ant.* 17, 4, 3; *bell.* 1, 31, 1. Testamento supremo Herodis rex Iudaeae constitutus post mortem patris (*a. 750 = 4 a. C.*) appellatione regia abstinuit, dum Augustus eam concederet *id. ant.* 17, 8, *bell.* 1, 33, 7–9. Postquam seditionem populi armis repressit, Romam profectus est *id. ant.* 17, 9, 1–3, *bell.* 2, 1, 1–3. Quo cum Antipas et Philippus fratres simul venissent de regni hereditate certaturi, praeterea legatio populi Iudaeorum, Archelaus apud Augustum ab adversariis acerrime accusatus a Nicolo Damasceno defensus est; inde Augustus statuit, ut Archelaus dimidiam partem regni Herodis, Iudaeam et Idumaeam et Samariam cum eth-

- narchae appellatione acciperet *id. ant. 17, 9, 4-7. 11, 1-4, bell. 2, 2, 1-7, 6, 1-3, Nicolaus Damascenus FHG. III fr. 5. Ἡρώδης ἐθνάρχης in nummis cf. Madden l. 1., rex minus accurate Ioseph. ant. 18, 4, 3. Hiericunte palatium restituit et vicium Archelaidem palmis inclitum (cf. *Plin. n. h. 13, 44*) condidit Ioseph. ant. 17, 13, 1. Mariammo uxore priore repudiata Glaphyram Archelai regis Cappadocum filiam, quae antea Alexandro Herodis filio, dein Iubae regis Mauretaniao nupta ab hoc dimissa fuerat (*falso vidua Iubae a Iosepho dicitur*), in matrimonium duxit *id. ant. 17, 13, 1. 4, bell. 2, 7, 4. Anno 6 p. C. a principibus Iudaeorum apud Augustum accusatus Romam evocatus et Viennam in exilium actus est id. ant. 17, 13, 2-3, bell. 2, 7, 3, Dio 55, 27 (nomine omisso Strabo 16, 2, 46 p. 765). — Memorari videtur in t. Palaesticensi mutilo CIG 4537 Additum. p. 1179 Ἀρχέλαιος υἱὸς Ἡρώδου], quae mentio quo pertinuerit, non iam perspicitur.**
- 833 Archelaus, Archelai ethnarchae (n. 832) procurator *Ioseph. ant. 17, 13, 2.*
- 834 us Archelaus, subpraefectus (vigilum) *Ephem. rp. 7, 1215 t. Ostiensis.*
- P. AELIVS AELIANVS ARCHELAVS MARCVS.
- CORNELIVS ARCHELAVS.
- T. FLAVIVS ARCHELAVS.
- FL(AVIVS) ARCHELAVS CLAVDIANVS.
- T. FLAVIVS ARCHELAVS CLAVDIANVS.
- Iulius Archelaus.
- 835 Archias, faber breves lectos fecit *Porphyr. p. 273 ed. Meyeri interpretans Archiacis lectis Horatii epist. 1, 5, 1.*
- Flavius Archippus.
- 836 ... ARCIANA, clarissima femina, uxor (Statilii) Barbari *VI 1522; supplendum videtur [M]arciana.*
- 837 Arellius ut homo ditissimus nominatur *Horat. sat. 2, 6, 78.*
- 838 Arellius Fuscus, rhetor. ex Asia oriundus *Seneca contr. 9, 29, 16; in primum tetradeum declamatorum aetatis Augusti refertur id. contr. 10 pr. 13; dicebat suasorias libentissime et frequentius graccas quam latinas id. suasor. 4, 5; solebat ex Vergilio multa trahere, ut Maecenati imputarat id. suasor. 3, 5; auditores eius Papirius Fabianus et Ovidius id. contr. 2 pr. 1. 5; 2, 2, 8. 9. Iudicia de eloquentia eius id. suasor. 2, 10; 3, 7, contr. 2 pr. 1. — Sententiae, colores, divisiones eius passim apud Senecam, citatur praeterea Seneca epist. 40, 9.*
- 839 Arellius Fuscus, 'vidimus et ipsi Arellium Fuscum motum equestri ordine ob insignem calumniam, cum celebritatem adsectarentur adulescentium scholae, argenteos anulos habentem' *Plinius n. h. 33, 152. Quae cum ad rhetorem aetatis Augusti referri vix possint, pertinent fortasse ad filium; rhetori enim filium cognominem, rhetorem et ipsum, fuisse inde apparet, quod saepe (cf. indicem Kießlingii p. 531) apud Senecam rhetorem illi additur 'pater'.*

- 840 ARELLIVS FVSCVS, consularis primae sententiae, qui in locum Valeriani successerat in senatus consulto trig. tyr. 21, 3, quod sub Gallieno conditum esse fingitur.
- 841 ARELLIVS FVSCVS, proconsul Asiae, cui a. 275 successit Falconius Probus vit. Aureliani 40, 4. Ad eum Waddington fastes n. 178 rettulit t. urbanum CIG 5993 = IGI 1025, quem dedicarunt Ἀρελλιὸς [Σε]σοῦρος καὶ Φωδῶκος, coniectura incerta; nam quae de Arellio Vopiscus refert, omnino suspicione non carent, quippe quae inserantur in relatione inter-regni illius quod dicitur sex mensium post necem Aureliani, de quo vide sub M. Claudio Tacito.
- 842 Arellius(?) Fuscus citatur vit. trig. tyr. 25, 2 secundum coniecturam Salmasii, traditur Dagellius; at vide, ne Trebellius Pollio omnino finxerit auctorem, quem de Tetrico iniure laudat, et nomina pro libidine composuerit.
- 843 Arellius [Se]verus, Arellii [Sc]verus et Fuscus dedicarunt Serapidi titulum urbanum CIG 5993 = IGI 1025.
- 844 Aretas, regulus quidam Arabum, propinquus Obodao regis Nabataeorum, Aelium Gallum, cum a. 730 = 24 in Arabia bellum gereret, amice excepit Strabo 16, 4, 24 p. 781.
- 845 Aretas, rex Nabataeorum. De titulis nummisque eius cf. von Gutschmid apud Euting, Nabatäische Inschriften p. 85. In titulis aramaeice scriptis dicitur Charithath (חריתח) rachem-'ammeh id est 'qui diligit populum' = רַחֵם אֶמְמָה. Antequam regnum iniret, Aeneas nominatus est Ioseph. ant. 16, 9, 4.

Post Obodao mortem regnum Nabataeorum capessivit (circa annum fere 9 a. C. cf. Gutschmid l. l.) Ioseph. ant. 16, 9, 4, ab Augusto regnum ei confirmatur id. ant. 16, 10, 8, 9; מֶלֶךְ נַבְטָא (= rex Nabataeorum) in titulis nummisque; Syllaenum apud Augustum accusavit id. ant. 17, 3, 2, bell. 1, 29, 3. Quinctilio Varo legato Syriae cum contra Iudaeos post Herodis mortem rebellantes exercitum duceret, auxilia misit id. ant. 17, 10, 9, bell. 2, 5, 1. Filia, quam Herodi Antipae tetrarchae in matrimonium dederat, a marito repudiata et eiecta Aretas bellum Antipae intulit; qui proelio ab Areta victus (sub finem imperii Tiberii) a Tiberio auxilium petiit id. ant. 18, 5, 1. Vitellius a Tiberio contra Aretam exercitum ducere iussus cum Tiberium mortuum esse in Iudaea cognovisset, copias reduxit id. 18, 5, 3. Procurator (ἐὐνεργής) Aretae civitatem Damascum tenuit, quo tempore Paulus apostolus inde fugit Paulus ad Cor. 2, 11, 32, id est circa annum fere 39. Annus quadragesimus octavus regni Aretae memoratur in titulis Euting nr. 16 et 17, ubi numeri litteris perscripti sunt.

- 846 Areus (Ἄρειος), philosophus, civis Alexandrinus, cuius gratia Alexandriae patriae captae a. 724 = 30 Caesar se parere dixit Dio 51, 16, Plutarch. Anton. 80, praecipua rei p. gerendae 18, 3, apophthegmata reg.

- p. 207 A, *Julianus epist.* 51 p. 434 A; amicus et magister Augusti *Sueton. Aug.* 89, *Plutarch. Anton.* 80, *Julianus Caes.* p. 326 B; Liviam de morte Claudii Drusi consolatus est *Seneca dial.* VI 4-5; 6, 1; praecceptor Maecenatis *Aelianus var. hist.* 12, 25. Τῶν Αἰγυπτίων ἐμπροσθέντων παρτήσατο *Julianus epist. ad Themistium* p. 265 C. 266 A; (Augustus) ἐν Σικελίᾳ Ἀραίων ἀντὶ Θεοδόωρου κατέστησε διευκρίτην [*Plutarch*] *apophthegm. reg.* p. 207 B. — Dionysius et Nicanor filii eius *Sueton. August.* 89. — *Memoratur apud Strabonem* 14, 5, 4 p. 670, *Plutarchum Anton.* 81, *Dionem* 52, 36, *Marcum* εἰς ἑαυτὸν 8, 31, *Julianum epist.* 51 p. 434 A. — *Idem videtur* *Aeneas rhetor Quintilian. institut.* 2, 15, 36; 3, 1, 16.
- 847 Argaithus, dux Gothorum *Iordanes Getic.* 91, cf. *Argent.*
- 848 Argentarius, Graecus, discipulus et imitator Cestii Pii, rhetor *Seneca contror.* 9, 3, 12-13; iudicia de eloquentia eius *ibid. et contror.* 9, 2, 22; sententiae, colores, divisiones *passim apud Senecam*. — *Dubium est, num idem sit* M. Argentarius, cuius epigrammata multa extant in *Anthologia graeca*.
- 849 ARGENTARIA POLLIA (Polla Argentaria *Statius silv.* 2 *praeef.*, Polla *apud Martialem*), uxor Annaei Lucani poetae, cui scripserunt in diem natalem mariti mortui Martialis epigrammata *Martial.* 7, 21-23, *Statius genethliacon Stat. silv.* 2, 7; patrona Martialis *Martial.* 10, 64. *Memoratur Siden. Apoll. epist.* 2, 10, 6, *curm.* 23, 166.
- 850 Argentocrota, Britannus quidam aetate Septimii Severi *Dio* 76, 16.
- 851 Argivus (sic *Sueton.*, Argius *Tac.*, Ἀργῖος *Plutarch.*), libertus et dispensator Galbae corpus patroni occisi sepulturae dedit *Sueton. Galba* 20, *Plutarch. Galba* 28, *Tac. h.* 1, 49.
- 852 Argolicius, Laconis filius, e primoribus Achaeorum, Pompeiae Macrinae maritus, a Tiberio afflictus *Tac. a.* 6, 18.
- 853 Argaut, Scytharum rex aetate Gordiani III *vit. Gordian.* 31, 1. *Argaithum verum esse nomen docet* *Müllenhoff in indice Iordanis ed. Momms.* p. 146; sed num idem sit Argaithus dux Gothorum *Iord. Getic.* 91 atque ille *Argent.*, id quod contendit *von Gutschmid*, incertum est.
- 854 Argynnus, puer *L. Arruntii Stellae*, ut videtur *Martial.* 7, 15, 5; cf. quae adnotavit *Friedländer*.
- 855 ARIA CYRIACE, clarissima femina X 1689 t. *Puteolanus*.
- 856 Aridelus, libertus ex domo imperatoria ('vester'), quem procuracionem petentem Fronto M. Aurelio Caesari commendat *Fronto ad M. Caesarem* 5, 37 p. 87 N.
- T. Ant(oni)us Cl(audius) Alfenus Arignotus.
- 857 Ariobarzanes, rex Mediae Atropatenaec, deinde et Armeniae maioris. 'A me gentes Parthorum et Medorum per legatos principes earum gentium reges petitos acceperunt — — Medi Ariobarzancem regis Artavasdis filium, regis Ariobarzani nepotem' *Augustus in indice rerum gestarum c.* 33. *Filius ergo Artavasdis regis Medorum, qui ab Artaxe regno pulsus est cf. infra n. 955; quem Artaxe occiso, qui per annos*

fere 724-734 = 30-20 a. C. et Armeniae et Mediae rex fuerat (Dio 54, 9), Augustus, cum Armenium Tigrani traderet, Medis potentibus regnum dedit. C. Caesar a. 753 = 1 a. C. in orientem profectus Armeniis, cum in Parthos inclinassent, Ariobarzanem regem dedit *Monum. Aneyr.* c. 27 cf. Tac. a. 2, 4: 'C. Caesar — Ariobarzanem origine Medium ob insignem corporis formam et praeclarum animum volentibus Armeniis praefecit.' Contra quem a. 755 = 2 p. C. Armeniorum pars bellum movit, quo C. Caesar apud Artagira vulneratus est Dio 55, 10. Haud ita multo post mortuus est Dio. Tac. l. 1. Filius Artavasdes infra n. 957; ex posteris eius videtur [Iulius] Ariobarzanes, qui sequitur, et [C. Iulius] Artabases n. 959.

857a [Iulius] Ariobarzanes, [Ἰούλιος Ἀριοβαρζάνης] β[ασιλεὺς] Ἀρ[αβ]α[ρζάνου] fuit οὐδὲ vel ἐκγονός vel simile quid IGI 989 t. urbanus mutilus.

858 Ariogaeus, rex Quadorum bello Marcomanico captus et ab imperatore M. Aurelio Alexandriam missus Dio 71, 13, 14.

— Aurelius Aristaenetus.

— C. SALLIVS ARISTAENETVS.

— DOMITIVS ARISTAEVVS ARABIANVS.

858a [Ar]istides, procura[t]or III 6071, fragmentum t. Ephesini aetatis Septimii Severi.

859 P. Aelius Aristides Theodorus, rhetor. Titulus eius Alexandrinus CIG III 4679, quem ei posuerunt ἡ πόλις τῶν Ἀλεξανδρέων καὶ Ἐφροῦ-πολὶς ἡ μετὰ καὶ ἡ βουλὴ τῶν Ἀντινοῦς νέων Ἑλλήνων καὶ οἱ ἐν τῇ Δέλτᾳ τῆς Αἰγύπτου καὶ οἱ τὸν Ἱερβαχὸν νομὸν οἰκοῦντες Ἑλλήνες. Alter titulus, qui traditur esse in basi statucae eius CIG III 6026, a Ligorio fectus est cf. IGI 156*.

Plena nomina exhibet tit. Aelius Aristides ipse se dicit in inscriptione orationis (41) ad imperatores Marcum et Commodum missae I p. 762 ed. Dindorf et in enarratione oraculi cuiusdam I p. 540. Theodori nomen post morbum ipse sibi indidit Arist. I p. 518, 526. Apud scriptores semper Aristides.

Oriundus fuit ex civitate Mysiae Hadrianis Philostrat. vit. soph. 2, 9, (Sopatri) Proleg. III p. 737, Suidas s. v. Ἀριστιδῆς. Filius Eudaemonis Proleg. ibid., Suidas; εἴτε Ἐυδαίμωνος εἴτε Ἐυδαίμων Philostrat. l. l. (inde Nicephorus schol. in Synesium p. 423 ed. Petavianae Synesii). Patrem civitatem romanam accepisse ab Hadriano, cum urbem illam conderet, ex nominibus filii fit veri simile; Aristidem certe civem Romanum fuisse docet nominum ratio. Grammaticam didicit sub Alexandro Cotiacensi (cf. A 363), in cuius honorem mortui scripsit ἐπὶ Ἀλεξάνδρῳ ἐπιτάφιον orat. 12 I p. 134 sqq. Rhetoricae magistro usus est (Antonio) Polemone Smyrnaeo Suidas, Proleg. p. 737, praeterea Athenis audivit Herodem Atticum, Pergani Aristoclem Suidas, Philostrat. l. l. Adulescens itinera suscepit in Aegyptu

tum *Arist. orat. 48 II p. 437, Philostrat.*; dein Romam *ibid. I p. 466. 481. 482. 511*. In eo itinere gravissimo morbo correptus per tredecim annos, postea per quattuor peste laboravit *ibid. I p. 470. 474-476*.

Ab imperatore eiusque filio (*scilicet Pio et Marco*) immunitatem accepit *Arist. I p. 524*. Proconsules Asiae Iulianus *Arist. I p. 534*, Glabrio *I p. 530. 531*, Severus *I p. 505. 523*, Quadratus *I p. 116. 451. 521. 523. 531* honorifice eum tractaverunt. Litterae (Avidii) Heliodori praefecti Aegypti ad eum datae *I p. 524*. Imperator Marcus cum Commodo filio (a. 176) eum Smyrnae audit *Philostrat. l. l. Proleg. p. 738 cf. Arist. orat. 22 I p. 439. 440*. Cum Smyrna urbs a. 178 terrae motu graviter percussa esset, Aristides oratione ad imperatores missa (*orat. 41 I p. 762*) effecit, ut Marcus urbem restaurandam curaret; multis inde honoribus Aristides a Smyrnaeis affectus est *Philostrat. l. l. cf. Aristidis orat. 20. 21 I p. 424 sqq.* Vitam usque ad Commodi regnum produxit *Suidas*. Ad Commodum, cum solus imperium teneret, misit orationem (*22 I p. 439*), quae inscripta est Προς φωνήεντος Συμωναῖος de restitutione urbis. Ἀποθαιρεῖν δὲ τὸν Ἀρσενίδην οἱ μὲν οἴκῳ γράφουσιν, οἱ δὲ ἐν Ἰωνίᾳ, ἐπὶ θύσαντα, οἱ μὲν ἐξίχοντά φασιν, οἱ δὲ ἀγχοῦ τῶν ἐξομύχοντα *Philostrat. l. l.*

Praedicatur vel memoratur Philostrat. vit. sophist. 2, 23, 2, Liban. πρὸς Ἀρσενίδην ὑπὲρ τῶν ἐρχιστῶν ed. Reiske III p. 347 sqq., epist. 530. 546. 884. 1348. 1351 ed. Wolf, Eunap. vit. sophist. p. 488. 494 ed. II Boissonade, Synes. Dio p. 40 ed. Petav., epist. 101 Epistologr. graec. ed. Hercher p. 699, Aeneas ep. 18 ibd. p. 29, Procop. ep. 116 ibd. p. 578, Phot. bibl. cod. 158 p. 101 ed. Becker (ubi iudicium Phrynichi repetitur), cod. 246-248 p. 400 sqq., cod. 265 p. 491. 492; epigrammata in eum scripta Anthol. Pal. 16, 315. 320, Proleg. p. 741.

*Chronologiam vitae Aristidis post Massonium (Aristid. ed. Iepp I post praef.) accuratius explicare studuerunt Waddington Mémoires de l'Institut XXVI 1 (1867) p. 203 sqq. cf. Fastes n. 138. 140. 142. 143. 144 et W. Schmid Rheinisches Museum XLVIII (1893) p. 79 sqq. (cf. et Keil Hermes XXV (1890) p. 316). Ac Waddingtonii quidam disputatio, quae in anno proconsulari Iuliani (vide infra sub M. Claudio Iuliano) definiendo posita est, parum certo fundamento nititur, ut recte exposuit Schmid; ipsius autem computationes falsas esse inde efficitur, quod verba Aristidis *I p. 524* ἐπιστολαὶ παρὰ τῶν βασιλέων τοῦ τε αὐτοκράτορος αὐτοῦ καὶ τοῦ παύσης, ut eas litteras ad a. 165 referret, ita tractavit (p. 76), ut tria ultima tanquam glossema temere eiceret et παρὰ τῶν βασιλέων interpretaretur 'e domo imperatoria'. At re vera non possunt non intellegi Antoninus Pius Augustus et M. Aurelius Caesar. Totam illam quaestionem certe solvere vix licet, nisi titulo novo annus proconsularis nūms ex illis praesidibus, quos memorat Aristides, sine dubio constituitur.*

- 859a Marcianus Aristides (*sic versio syriaca apologiae, ceterum Aristides*), Atheniensis, philosophus Christianus eodem tempore, quo et Quadratus, librum pro Christianis compositum imperatori Hadriano dedit *Eusebius hist. eccles. 4, 4, Hieronymus chron. ad a. Abr. 2142, vir. ill. 20 II p. 847 ed. Vallarsi, epist. 70 ad Magnum I p. 426. Reliquias collegerunt Harris et Robinson, Text and studies contributions to biblical and patristic literature I 1; versionem syriacam germanice transtulit Raabe, Texte und Untersuchungen zur Geschichte der altchristlichen Litteratur IX. Ex versione syriaca (cf. Raabe p. 25) appareat inscriptionem apologiae hanc fere fuisse: αὐτοκράτορι Τίτῳ Ἀδριανῷ Ἀναγιγνώσκοντι Σεβαστῶν Εὐσεβίου Μαρκανδὸς Ἀρσενίδης Ἀθηναῖος φιλόσοφος; minus accurate in versione armeniaca 'imperatorii Hadriano Cuesari'. Vnde patet scriptores christianos neglegenter librum ad Pium missum rettulisse ad P. Aelium Hadrianum. — De sententiis Aristidis cf. Harnack, Lehrbuch der Dogmengeschichte I^a p. 482 sqq.*
- 860 M. Aristius Fuscus. Praenomen extat in inscriptione Horat. *carm. 1, 22; Fuscus Horat. carn. 1, 22, 4, epist. 1, 10, 1; Aristius ibd. v. 44; Fuscus Aristius sat. 1, 9, 61. Amicus Horatii Horat. sat. 1, 9, 61 sqq.; 1, 10, 83, ad quem scripsit carmen 1, 22 et epistulam 1, 10. Grammaticus Acro ad epist. 1, 10, 1 (II p. 421 II.) et ad sat. 1, 9, 62, Porphyrio ad sat. 1, 9, 60; scriptor comoediarum Porphyrio ad epist. 1, 10, scriptor tragoediarum codices quidam Acronis ad epist. 1, 10. Quae omnia sunt fidei incertae.*
- 861 Aristo, lepidus philosophus, qui in gestatione diserebat, hoc enim ad edendas operas tempus eceperat; de cuius secta cum quaeretur, Scaurus ait 'utique Peripateticus non est'; de eodem cum consuleretur Iulius Graecinus, vir egrogus, quid sentiret, 'non possum, inquit, tibi dicere, nescio enim, quid de gradu faciat', tamquam de escudario interrogaretur Seneca *epist. 29, 6. Cum (Mamercus) Scaurus (cf. A 280) a Tiberio a. 32 occisus sit, Graecinus (cf. I 231) u. C. Caesare, efficitur hunc Aristonem fuisse philosophum Peripateticum, qui Romae aetate Tiberii docuit. Eundem memorari opinatur Zeller, Philosophie der Griechen II^a 2 p. 926 adn. 3 in scholiis Simplicii ad Cat. 63b 10, 66 a 38.*
- CAECILIUS ARISTO.
— Claudius Aristo.
— TITIVS ARISTO.
— Tussanius Aristo.
- 862 Aristobulus, Herodis et Mariammes prioris filius, Alexandri frater *cf. Schürer, Geschichte des jüdischen Volkes I p. 337 sqq. Circa a. 731 = 23 Herodes fratres Romam misit Ioseph. ant. 15, 10, 1; post quinquennium fere in patriam reduxit et Aristobulo Borenicen Costobari et Salomes Herodis sororis filiam in matrimonium dedit id. ant. 16, 1, 2 cf. 18, 6, 4. Calumniis, quas Salome contra filios Mariammes*

spargebat, laecessitus Herodes Antipatrum filium relegatum ad aulam revocavit et honoribus provexit, unde discordiae inter patrem et filios Mariammes ortae sunt *id. ant. 16, 3, bell. 1, 23, 1-2*. Quae cum Antipatro auctore cresecerent in dies, Herodes in Italiam profectus (*a. fere 742 = 12*) filios secum adductos Aquileiao apud Augustum accusavit, sed ab imperatore in gratiam reducti sunt *id. ant. 16, 4, 1-4, bell. 1, 23, 3*. Domum reversi denuo inimicitias exercebant, quas in tempus Archelaus composuit *id. ant. 16, 8, 6, bell. 1, 25*, dum Herodes Aristobulum et Alexandrum crimino parricidii in vineula coniecit *id. ant. 16, 10, bell. 1, 27, 1*. De consilii sententia, quod Berytum convocarat, damnati et apud Sebaston occisi sunt *a. fere 747 = 7 id. ant. 16, 11, 1-7, bell. 1, 27, 2-6, (Nicolaus Damascen. de vita sua fr. 5 FHG. III, Strabo 16, 765)*.

Liberi Aristobuli: Aristobulus, (Iulius) Agrippa (I rex), Herodes rex Chaleidis, Herodias, Mariamme *Ioseph. ant. 18, 5, 4, bell. 1, 28, 1*.
 863 Aristobulus (junior additur in epistula Claudii *Ioseph. ant. 20, 1, 2*), filius Aristobuli et Berenices, nepos Herodis Magni, frater Agrippae (I) regis et Herodis regis Chaleidis *Ioseph. ant. 18, 5, 4, bell. 1, 28, 1*. Iotapen Saupsigorami regis Emesenorum filiam in matrimonium duxit *id. ant. 18, 5, 4*. (Pomponium) Flaccum legatum Syriae Agrippae fratri infensum reddidit *id. ant. 18, 6, 3*. A. 40 apud P. Petronium legatum Syriae cum aliis Iudaeis deprecatus est, ne statua Gai in templo Hierosolymitano poneretur *id. ant. 18, 8, 4*. Privatus obiit Iotape filia surda relicta *id. bell. 2, 11, 6*.

864 Aristobulus, filius Herodis regis Chaleidis ex uxore priore Mariamme, nepos Aristobuli (*n. 862*), pronepos Herodis Magni *Ioseph. ant. 18, 5, 4; 20, 5, 2, bell. 2, 11, 6*. Salomen filiam Herodiadis et Herodis filii Herodis Magni, quae nupta fuerat Philippo tetrarchae Trachonitidis, post mortem mariti uxorem duxit *id. ant. 18, 5, 4*. Anno 54 Nero minorem Armeniam ei cum insignibus regiis mandavit *Tac. a. 13, 7, Ioseph. ant. 20, 8, 4, bell. 2, 13, 2*. Anno 60 pars Armeniae (maioris) ei concessa est *Tac. a. 14, 26*.

Idem videtur Aristobulus rex Chalcidices aetate Vospasiani Ioseph. bell. 7, 7, 1 (cf. Schürer, Geschichte des jüdischen Volkes I p. 607), ad quem pertinet nummus in parte adversa exhibens βασιλεὺς Ἀριστοβούλου ἐτ. ις, in arvensa Τίτου Οὐερσπασιανῶ αυτοκράτορι σεβαστῶ de Saulcy, Mélanges de Numismatique III p. 339 sqq., Babelon Revue numismatique 1883 p. 145, Inghoof-Blumer, Porträtköpfe auf antiken Münzen p. 44.

— AVRELIVS ARISTOBVLVS.

— CLAVDIVS ARISTOCLES.

— Petronius Aristocrates.

865 Aristomachus, tribunus praetorianorum sub Elagabalo *vit. Elagab. 14, 8*.

— M. ANTONIVS A[R]I[STO]T[O]M[ENES].

— VLPIA ARISTONICE.

— FL(AVIVS) ARISTVS.

— T. FL(AVIVS) ARISTVS VLP(IVS).

866 Arius, centurio a Iudaeis (a. 750 = 4 a. C.) occisus *Ioseph. ant.* 17, 10, 7, *bell.* 2, 4, 3; 2, 5, 1.

867 ARMENIVS BROCCIVS, proconsul (*provinciae alicuius orientalis ut ex contextu apparet, fortasse Achaiae*), epistula Domitiani ad cum de liberis expositis *Plin. ad Traian.* 65. 66.

868 ARMENIVS PEREGRINVS, praetor a. 213, pro magistro fratrum Arvalium VI 2086, frater Arvalis adest in collegio a. 213. 218. 221 VI 2086. 2104. 2106 *acta Arvalium*.

869 ARMENIVS PEREGRINVS, consul a. 244 cum Fulvio Aemiliano. *In consulatu*: Armenius Peregrinus VI 1447, *ceterum* Peregrinus *fasti*. — Armenius Perogrinus, vir clarissimus, consul ordinarius VI 1351. *Filius videtur Armenii Peregrini praetoris a. 213*.

870 ARMENIVS PEREGRINVS, vir clarissimus V 6181 t. *Mediolanensis*.

871 ARMENIVS PERE[GR]INVS (Ἡλιωνεύων Waddington), ὁ λαμπρότατος, (fuit vel σατράπης vel ὑπαρχός) CIG 4435 = Lebas-Waddington 1472 t. *mutulus Pompeiopoli repertus*.

871a ARMENIVS PISONIVS cf. n. 871.

872 Armentarius, murrillo Cassio Severo simillimus *Plin. n. h.* 7, 55 = *Solinus* 1, 82.

873 Armillatus nominatur ut delator *Iuvenal.* 4, 53; 'potentes apud Domitianum hi: Armillatus — — sicut Marius Maximus scribit' *schol.*

874 Arminius (*sic Tacitus, Velleius*; duce Armenio *codex Nazarianus Flor.* 2, 30, Armeuo *Bambergensis*; Ἀρμένιος *Strabo, Dio*), Cheruscus *Velleius* 2, 105, 1, *Tac. a.* 11, 16; 'iuvenis genere nobilis, manu fortis, sensu celer, ultra barbarum promptus ingenio, Sigimeri principis gentis eius (*scil. Germanorum*) filius, ardorem animi cultu oculisque praefrensus, adsiduum militiae nostrae prioris (*scil. expeditionum a. 4-6 p. C.* cf. *Vell.* 2, 105 *sqq.*) comes (cf. *Tac. a.* 2, 10 'ut qui romanis in castris ductor popularium meruisset'), iure etiam civitatis romanae equestris consecutus gradus' *Velleius* 2, 118, 2 (*ubi traditur* Romae eius equestri consequens gradus *lectione corrupta nec certe restituta*). *Civitate donatum et praenomen romanum et nomen gentilicium habuisse certum est, sed utrum huic Arminius gentilicium fuerit an cognomen ex nomine primario germanico romanum in modum transformatum, certe nequit diiudicari. Quamquam multo probabilius est Arminium ex usu aetatis Augusti nomen Iulii accepisse et Arminii cognomen habuisse, ut statuit Hübner Hermes X (1876) p. 393 *sqq.*, *Römische Herrschaft in Westeuropa* p. 153; cf. de nomine Arminii L. Schmidt *Germania* 1883 p. 342, 1884 p. 116, 1891 p. 315, *Much Zeitschrift für deutsches Alterthum* 1891 p. 379, *Kosinna Indogermanische Forschungen* II p. 174.*

Anno 9 p. C. Germani Arminio duce coniuratione inita P. Quinctilium Varum legatum exercitus Germanici cum tribus legionibus

totidemque alis et sex cohortibus circumventum trucidaverunt *Velleius* 2, 117-119, *Dio* 56, 18-22, *Florus* 2, 30 cf. *Strab.* 7, 1, 4 p. 291, *Tac. a.* 1, 55. 59. 62; 2, 88. Boiocalus Ampsivariorum princeps rebellione Cherusca iussu Arminii vinctus *Tac. a.* 13, 55. Anno 14 contra Germanicum et A. Caecinam pugnavit *Tac. a.* 1, 55-68; res ab eo anno 16 contra Romanos gestae *ibid.* 2, 9. 10, 12-17. 21. Anno 17 cum Cheruscis contra Maroboduum regem Marcomanorum arma sumpsit, e cuius regno Suebae gentes, Semnones ac Longobardi ad eum defecere; magno proelio ambiguo eventu utrimque certatum est *ibid.* 2, 44-46. Arminius abscedentibus Romanis (*scil.* e *Germania Transrhenana*) et pulso Maroboduo regnum affectans libertatem popularium adversam habuit, petitusque armis cum varia fortuna certaret, dolo propinquorum cecidit; liberator haud dubie Germaniae et qui non primordia populi Romani, sicut alii reges ducesque, sed florentissimum imperium lacessierit, proeliis ambiguus, bello non victus; septem et triginta annos vitae, duodecim potentiae explevit caniturque adhuc barbaras apud gentes *Tac. a.* 2, 88.

Occisus ergo videtur circa annum 19, sub quo anno Tacitus mortem memorat, quamquam accurate in illum ipsum annum cadere mortem ideo pro certo poni nequit, quod Tacitus, postquam reperisse se apud scriptores temporum Tiberii Adgandestrium principem Chathorum litteris ad Tiberium datis operam suam ad Arminium veneno tollendum frustra obtulisse rettulit, elogium illud Arminii quasi appendicem libro secundo annalium addidit. Quod autem viri docti quidam 'duodecim potentiae annos' Arminii necesse esse computari inde a clade Variana dixerunt, a vero abhorrent; nam conferentibus nobis quae Tacitus a. 11, 16 refert 'eodem anno (= 47 p. C.) Cheruscorum gens regem Romae petivit amissis per interna bella nobilibus et uno reliquo stirpis regiae, qui apud urbem habebatur, nomine Italicus; paternum huic genus e Flavio fratre Arminii' — certum videtur Tacitum priore loco de principatu quodam hereditario stirpis regiae cogitasse, quem Arminius patre mortuo apud Cheruscos obtineret.

Mater Arminii ut viva a. 16 memoratur *Tac. a.* 2, 10; frater cognomento Flavus *ibid.* 2, 9. 10; 11, 16. 17; Inguioomerus patruus *ibid.* 1, 60; 2, 45; uxor Thusnelda Segestis Cheruscorum principis filia *Strabo* 7, 1, 4 p. 292, quam alii pactam Arminius rapuerat *Tac. a.* 1, 55 nomine omisso. *Quamquam Tacitus a. 2, 58 Segestem apud Germanicum dicentem facit 'ergo raptorem filiae meae violatorem foederis vestri Arminium apud Varum, qui tum exercitui praesidebat, reum feci', ita ut Arminius Thusneldam ante cladem Varianam rapuisse videatur, tamen ne nimis oratione ea vitamur, monent quae praecedunt in ipsa enarratione Taciti c. 55: 'Varus fato et vi Arminii cecidit; Segestes, quamquam consensu gentis in bellum tractus (scilicet quod fuit inde ab anno 9) discors manebat auctis privatim odiis, quod Arminius filiam*

eius alii pactam rapuerat'. *Et cum gravida esset Thumelda anno 15, quo a Germanico capta est (Tac. a. 1, 57), paulo ante a. 15 Arminius eam rapuisse videtur. — In captivitate uxor filium peperit Tac. a. 1, 58, cui nomen fuit Thumelicus Strabo l. 1.*

— [Annius?] Arminius Donatus.

— [C.] ANNIVS ARMINIVS DO[NATVS].

875 C. ARMINIVS GALLVS memoratur in t. graeco Ephesino Wood, discoveries, inscriptions from the site of the temple of Diana n. 12. Legatus pr. pr. Pedanii Fusci Salinatoris proconsulis Asiae (sub initium imperii Traiani) tit.

876 Arnuphis, magus Aegyptius aetate M. Aurelii Dio 71, 8. 9.

— Naevius Arpinianus.

877 Arpus, princeps Chattorum anno 16 p. C. Tac. a. 2, 7.

878 Q. ARQVINIVS, [pr(a)ctor] (acrarii) a. 20 in fastorum fragmento, qui curatorum scribarum quaestoriorum fuisse videntur CIL I² p. 74.

879 M. ARRECINVS CLEMENS, cos. I (suff. a. 73 ut videtur), cos. II (suff. a. incerto.) Memoratur in t. urbano VI 199 (1), in fistulis urbanis Lanciani sylloge aquar. 1. 5. 7 (2. 3. 4), in fistula Ariminensi XI 428 (5).

In consulatu: [M.] Ar[reci]no [Clemente] . . M cos VI 2016 fasti feriarum Latinarum; [M.] Arrecino Clemente II L. Baebio Honorato cos. XII 3637. — M. Arrecinus Clemens t. 3, M. Arrecinus Clemens t. 1. 4, . . . cinus Clemens t. 2, Arrecinus Clemens Tacitus, Suetonius.

Filius (M. Arrecini Clementis) praefectus praetorio sub Gaio, quamquam senatorii ordinis, a Muciano a. 70 praetorianis praepositus Tac. h. 4, 68. Consul I collega incerto a. 73 ut videtur, cum praecedant consules a. 72, consul II cum L. Baebio Honorato a. incerto v. supra. Consularis ab imperatore Domitiano damnatus Sueton. Domitian. 11. 'Permissu M. Arrecini Clementis' t. 1 magistratu urbano fungentis, praetura ut videtur. — Adfinis Vespasiani Tac. l. 1. scilicet per Arrecinam Tertullam sororem.

880 M. Arrecinus Clemens. Nomina omittunt Tacitus et Suetonius, Clemens apud Iosephum; M. Arrecinus in titulis libertorum Arrecinae Tertullae filiae, cf. n. 882.

Eques Romanus, praefectus praetorio sub imperatore Gaio Tac. h. 4, 68, Sueton. Tit. 4, Ioseph. ant. 19, 1, 6; pater M. Arrecini Clementis consularis cf. n. 879; Arrecinae Tertullae Sueton. l. 1. cf. Tacitum l. 1. dicentem filium 'domui Vespasiani per adfinitatem innexum'.

881 M. Arrecinus Clemens vix(it) annos . . [C]ornelia Ocel[la] (uxor) . . . Ephem. ep. 8, 79 t. Rubensis mutilus.

882 ARRECINA TERTVLLA. Ipsa posuit titulos libertis M. Arrecino Meliori VI 12355 (1), Arrecinae Gnomae VI 12357 (2). — Arrecina Ter-

tulla t. 1. 2. *Sueton. Tit. 4.* — Filia (M. Arrecini Clementia) praefecti praetorio sub C. Caesare, uxor prior T. Vespasiani qui imperavit, defuncta sub Nerone *Sueton. l. 1.*

— C. SVLPICIUS ARRENIANVS.

883 ARRIANVS, duo consulares cognomines memorantur in titulo *Elcusinio* Ἐφελμεινίου ἀρχαιολογικῇ 1883 p. 111 n. 15: ἔχοντον ἑξὲς θυγατέρα τοῦτον ὑπάτων Ἀρριανῶν..... Κλεμαντιανόν.

884 Arrianus, iure consultus citatur ab *Vlpiano Digest. 5, 3, 11* ex libro secundo de interdictis; 28, 5, 19; 43, 3, 1, 4, a *Paulo Digest. 38, 10, 5; 44, 7, 47.*

885 * Arrianus, rerum scriptor Graccus citatur *vit. Maximini 33, 2, Gordian. 2, 1, Maximi et Balbini 1, 2. Herodianum intellegendum esse cum inter omnes frre constet, auctori viturum illarum praeter ceteros levissimo on librario cuidam vitinnu tribuendum sit, in medio relinquentum est.*

886 ARRIANVS APER VETVRIVS [S]EVERVS, consul (*suffectus anno incerto*), XV sac. fac. (*sic*), praetor peregrinus, t[ri]b. pl. ?) tribunus militum legionis XV Apollinaria) XIV 3587 t. *Tiburtinus mutilus.*

887 ARRIANVS SEVERVS, praefectus aerarii pronuntiavit ex constitutione divi Traiani — — (*Aburnius*) *Valens Digest. 49, 14, 42. Fuit ergo praefectus sub Traiano aut Hadriano aut Antonino Pio; nam divus adhibitamentum potest esse Valens.*

— L. ANNIUS ARRIANVS.

— ANTONIVS ARRIANVS.

— CL(AVDIVS) ARRIANVS.

— L. CLAVDIVS ARRIANVS.

— FLAVIVS ARRIANVS.

— Maturus Arrianus.

— L. SERGIUS ARRIANVS.

— C. STATIVS CAPITO ARRIA[NVS].

888 Arrionilla, Timonis uxor rogatu Aruleni Rustici a Plinio apud centumviros defensa *Plin. epist. 1, 5, 5.*

889 ARRIUS, consul maritus Publianae ex posteris Scipionum in titulo sepulchrali uxoris graecis versibus concepto urbano IGI 1960 — CIG 6275. *Vxor eadem videtur quae Oscia Modesta Cornelia Publiana, avia M. FL Arrii Oscii Honorati VI 1478.*

889a * ARRIUS, ARRIO . . VIR in versu ultimo tesserae gladiatoriae I 757; lecta est corrupta.

890 ARRIUS ANTONINVS, consul I (suff.) a. 69, II (suff. a. incerto). Consul suff. ex kalendis Iulius in Septembres a. 69 cum Mario Celso *Tac. h. 1, 77; semel atque iterum consul Plin. epist. 4, 3, 1, bis consul vit. Pii 1, 4. Proconsul Asiae Plin. epist. 4, 3, 1, vit. Pii 3, 2. — Anno 96 Nervam amicum in senatu miseratus est, quod imperare coepisset vit. Pii 1, 4, (Vict.) Epitome 12. — Scripsit epigrammata*

graeca et iambos *Plin. epist.* 4, 3; 4, 18; 5, 15. Plinius ad eum scripsit *epist.* 4, 3; 4, 18; 5, 15. — Maritus Boioniae Procillae, pater Arriae Fadillae, avus maternus imperatoris Antonini *Pil. vit. Pii* 1, 4. Mortuo, cum nepos imperium inisset, statua decreta est *vit. Pii* 5, 2.

- 891 ARRIVS ANTONINVS, patruus et tutor Arrii Honorati aotato Septimii Soveri *Vlpianus Digest.* 36, 1, 38, 1. Fortasse filius C. Arrii Antonini n. 894.

- 892 ARRIVS ANTONINVS, ... (milia nummum) 'quae ex sententia Aemili Frontonis clarissimi viri postea deinde Arrii Antonini clarissimi viri rei publicae Tifforni Tib(erini) numerata sunt', *memorantur in titulo ibidem reperto XI 5939. Quis ex Arriis Antoninis intelligendus sit, non liquet.*

- 893 C. ARRIVS ANTONINVS, legatus Augusti pr. pr. (Daciae) in titulo *Dacico pro salute eius posito Archäologisch-Epigraphische Mittheilungen aus Oesterreich 1890 p. 194, 14 = III S. 12574.*

- 894 C. ARRIVS ANTONINVS. *Tituli: ei positi sunt t. Concordiensis V 1874 (1) et Cirtensis, cuius initium perit, VIII 7030 (2); ipse dedicavit uxori t. Thamugadensium VIII 2390 (3); memoratur in actis Arvalium VI 2100 (4), in t. Amasiac reperto CIG 4168 (5), in Tyaneis CIG 4193 (6), Bulletin de correspondance Hellénique VIII (1883) p. 320 (7).*

C. Arrius Antoninus *t. 4. 7, [C.] Arrius Antoninus t. 1, Arrius Antoninus alibi. Patris nomen perit in t. 1, tribu Quirina t. 1. — Clarissimus vir t. [3].*

III vir viarum curandarum, tribunus laticlavus legionis III Scythicae *t. 1. 2*, quaestor urbanus *t. 2 (omissum in t. 1)*, sevir equitum Romanorum *t. 2 (equestrium turmae t. 1)*, aedilis curulis, ab actis senatus *t. 1. 2*; praetor cui primo iurisdictio pupillaris a sanctissimis imperatoribus (= *Marco et Vero a. 161/169*) mandata est *t. 1 = [praetor] curatoribus et tutoribus dandis primus constitutus t. 2; iuridicus per Italiam regionis Transpadanae primus t. 1. 2 (sub Marco et Vero ut ex t. 1 apparet), quo spectant epistolae Frontonis ad eum datae de causa Voburnii Sereni Concordiensis Fronto ad amicos 2, 6, 7, de causa Baburinae ibid. ep. 8, et ad eundem magistratum referenda videtur in t. 1: qui providentia maximorum imperatorum missus urgentis annonae difficultates iuvit et consuluit (sic) securitati fundatis rei publicae (Concordiensium) opibus; praefectus aerari Saturni (ante a. 169) t. 1.*

Consul suffectus circa a. 170 sub Marco. Legatus Cappadociae *t. 5. (cf. Marquardt, Römische Staatsverwaltung I² p. 372 adn. 3) 6, 7; in t. 5 M. Aurelius dicitur Sarmaticus, quam appellationem a. 175 recepit cf. Eckhel VII p. 62. Proconsul Asiae *vit. Commodi* 7, 1 circa a. 185; ad hunc magis quam ad proconsulem cognominem (n. 890) retulerim, quae narrat Tertullianus ad Scapulam 5: Arrius Antoninus*

in Asia cum persequeretur instantor, omnes illius civitatis Christiani ante tribunalia eius se manu facta obtulerunt; tum ille paucis duci iussis reliquis ait *ὦ θεοὶ, εἰ θέλετε ἀποθνήσκειν, χρημὸνός ἐστι βροχῶος ἔχειν*. A. 186 Romae fuit *t. 4*. Helvius Pertinax cum Perenne occiso (*a. 185*) Britanniae praepositus caset, dictus est insimulasse apud Commodum affectati imperii Antistium Burrum et Arrium Antoninum *cil. Pertinac.* 3. Insidiis Cleandri (*a. 189 interfecti*) fictis criminibus in Attali gratiam, quem in proconsulatu Asiae damnaverat, occisus est *cil. Commodi 7, 1*.

Frater Arvalis *a. 161/169 t. 1*, *a. 186 t. 4*; augur, sodalis Marcianus Antoninianus *t. 2*. — Curator Ariminensium, curator civitatum per Aemiliam *t. 2*; patronus Concordiensium *t. 1*, patronus IIII coloniarum (Cirtensium) *t. 2*. — Calpurnia Quadratilla uxor *t. 3*.

- 895 C. ARRIVS ANTONINVS memoratur in *t. Cirtensi VIII 7032 (1) Antoniae Saturninae*; idem videtur, pro cuius salute positus est *t. VIII 8241 (2) Numidicus repertus eo loco, qui hodie dicitur Kaf Tazerout, cum in vicino pago alter titulus Antoniae Saturninae extet VIII 8280*.

Tria nomina exhibet t. 1, Arrius Antoninus *t. 2*. Clarissimus vir, frater Arriorum Maximi et Pacati; matertera eorum Antonia L. fil. Saturnina, coniunx C. Arri Pacati *t. 1*. — Nam idem sit atque unus ex Arriis Antoninis qui praecedunt, discerni nequit.

— T. AVRELIVS FVLVVS BOIONIVS ARRIVS ANTONINVS.

— *Arrius Aper vide Aper.

- 896 L. ARRIVS ATILIVS SABINVS, L. Arri Plariani Aufidi Turbonis filius, tribu [Ca]milia, patronus coloniae (Pisauri) *t. Pisaurensis XI 6332*. Idem videtur L. Arrius Sabinus patronus coloniae in *t. Pisaurensi Arriac Sabinae filiae XI 6203*.

- 897 [A]RRIVS AVGVB, consul *a. 121* cum M. Annio Vero II *III S. 12283*, ceterum Augur fasti.

- 898 ARRIVS BALBINVS, vir clarissimus X *3800 t. Campanus*.

- 899 T. ARRIVS BASSIANVS, clarissimus vir, curator operum publicorum *a. 199 VI 1352*.

- 900 C. ARRIVS CALPYRNIVS FRONTINVS HONORATVS. Tituli ei positi: *III S. 6810, 6811. (= III 289, 290). 6812 (1. 2. 3) Antiocheni plane gemelli, nisi quod diversi vici Antiochiae Pisidiae dedicant; VI 3827 (4) urbanus mutilus*.

Nomina plena exhibent t. 1, 2, 3, . Arr [C]alpu [Ho]norat[us] t. 4. C. f., tribu Quirina t. 1, 2, 3. Clarissimus vir t. 1, 2, 3. III vir monetalis aere argento auro flando feriundo t. 1, 2, 3. [4], ad[lectus] [ab imp.] [inte]r pat[ri]cios t. 4, quaestor candidatus t. 1, 2, 3, 4, praetor candidatus t. 1, 2, 3, consul t. 1, 2, 3 (suffectus anno incerto). — Augur; patronus coloniae (Antiochiae) t. 1, 2, 3. — Potest idem esse Arrius Honoratus n. 902.

- 901 CN. ARRIVS CORNELIVS PROCVLVS, consul (suff.) a. 145 cum D. Iunio *Memoratur in titulo Cyanaeae reperto Lebas-Waddington 1286 = CIG 4303 h Add. p. 1140 (1); in t. mausolci Rhodiopolitani in Lycia Reisen im südwestlichen Kleinasien II p. 87 sqq. col. VII f (2). VIII a (3). VIII g (4). IX h (5); in actis Arretium Bullettino comunale 1886 p. 361 (6) = Ephem. ep. 8 p. 332.*

Plena nomina exhibet t. 1, Cn. Cornelius Proculus in consulatu t. 6, praeterea t. 5; Cornelius Proculus t. 2. 3. 4. — Legatus Aug. pr. pr. (Lyciae) sub Antonino Pio t. 1–5, circa a. 140–142 ut videtur ex t. 2–5. Consul (suff.) XVI n. Iun. a. 145 t. 6. — Idem videtur Cornelius Proculus, cui imperator Antoninus Pius rescripsit Vlpianus Digest. 2, 8, 7.

- 902 Arrius Honoratus, 'divus Severus in persona Arrii Honorati pupilli decrevit, qui Arrio Antonino patruo et tutori suo restituerat' (hereditatem) Vlpianus Digest. 36, 1, 38, 1. Cf. n. 900.

- 903 ARRIVS MAXIMVS, clarissimus vir, cum fratribus Arriis Antonino et Pacato memoratur in titulo Antoniae Saturninae materterae VIII 7032 t. Cirtensis.

- 904 M. ARRIVS MAXIMVS, M. f., III vir capitalis, praefectus equitum, quaestor pr. pr., aedilis cu[r] X 5911 t. Anagninus mutilis.

- 905 Arrius Menander, iure consultus, consiliarius principis (Severi vel successorum) Vlpianus Digest. 4, 4, 11, 2. Scripsit sub Severo et Antonino (Digest. 49, 16, 13, 6) de re militari libros IV index Florentinus Digest., qui citantur passim in Digestis. Fragmenta collegit Lencl, Palingenesia I p. 695 sqq.

— M. NONIVS ARRIVS MVCIANVS.

— M. FL(AVIVS) ARRIVS OSCIV[S] HONORATVS.

- 906 ARRIVS PACATVS, clarissimus vir, cum fratribus Arriis Antonino et Maximo memoratur in titulo Antoniae Saturninae materterae VIII 7032 t. Cirtensis.

- 907 C. ARRIVS PACATVS, maritus Antoniae Saturninae VIII 7032 t. Cirtensis; balineum Pacatianum (Cirtae fecit) VIII 7031.

— M. NONIVS ARRIVS PAVLINVS APER.

- 908 L. ARRIVS PLARIANVS AVFIDIVS TYRBO, (tribu Camilia cf. filium, origine Pisaurensis ut videtur), praetor designatus, patronus coloniae (Pisauri); pater L. Arrii Atilii Sabini t. Pisaurensis XI 6332.

- 909 L. Arrius Primus, frater L. Arrii Secundi V 4322 t. Brixiensis.

— M. MESSIVS RVSTICVS AEMILIVS APER CVTIVS ROMVLVS PRISCIVS ARRIVS PROCVLVS.

— M. CVTIVS PRISCVS MESSIVS RVSTICVS AEMILIVS PAPVS ARRIVS PROCVLVS IVLIVS CELSVS.

- 910 L. ARRIVS PVDENS, cos. a. 165 cum M. Gavio Orfito. In consulatu: L. Arrius Pudens III dipl. mil. 45, VI 164, ceterum Pudens fasti.

- 911 M. AR[RIVS] PV[DNS?] VICIRIVS, M. fil., M. [nep.], M. pro[nep.], tribu Fal.; M. Vicirius, vir clarissimus, frater X 3845 t. *Campanus mutulus*.
- 912 M. ARRIVS RE..... frater Arvalis a. incerto Traiani VI 2077 acta *Arealium*.
- 913 L. Arrius Secundus, procurator Augusti, frater L. Arrii Primi V 4322 t. *Briziensis*.
- 914 C. ARRIVS SPEDIUS ACTIANVS, clarissimus vir X 1121 t. *Abellinas*.
- 915 Arrius Varus sub Corbulone in Armenia militavit, 'idem secretis apud Neronem sermonibus ferebatur Corbulonis virtutes criminatus, unde infami gratia primum pilum adepto laeta ad praesens male parata mox in perniciem vertere'. Tac. h. 3, 6. Dux Antonii Primi contra Vitellianos *ibid.* et 3, 16, 61, 63. Vitellio occiso praefectus praetorio *ibid.* 4, 2; praetoria insignia ei decreta *ibid.* 4, 4; potentia a Muciano fracta *ibid.* 4, 11, 39; praefectura praetorii ablata annonae a Muciano praefectus est *ibid.* 68. — *Nominatur Tac. h. 3, 64.*
- Num idem sit Arrius Varus praefectus cohortis sub Domitio Corbulone a. 59 Tac. a. 13, 9, est cur dubitari possit, quoniam primipilatus dignitas inferior est praefectura. Itaque Nipperdey ad Tac. l. 1. hunc patrem illius fuisse statuit. Sed quamquam Taciti verba ('primum pilum adeptus') sine dubio significant Varum tunc primum ad primipilatum pervenisse, tamen re vera fieri potuit, ut Varus ex praefecto iteratum primipilatum (cf. CIL V 867) acciperet. Munus aliquod superius velut procuratoris vel praefecti viget. Varo a Nerone datum et hist. 3, 6 erratum esse sive a Tacito sive a librariis propter verba 'laeta ad praesens' coniecit O. Hirschfeld.
- 916 ARRIA (maior), Caecinae Paeti uxor, filium marito aegrotante mortuum clam sepelivit Plin. epist. 3, 16, 3-6; maritum Camillo Scriboniano occiso in urbem tractum comitata *id.* 3, 16, 7-9; cum marito ipsa se interfecit a. 42 *id.* 3, 16, 6-13; 6, 24, 5, Tac. a. 16, 34, Dio 60, 16 (Zon. 11, 9), Martial. 1, 13. Socrus Thrasene Plin. epist. 3, 16, 19, vit. Persii Sueton. rel. p. 75 Reifferscheid; Persius puer versus in eam scripserat *ibid.* Filia Arria (minor). — *Vt exemplar optinae coningis nominatur in versibus X 5920.*
- 917 ARRIA (minor), Caecinae Paeti et Arriae filia, (P. Clodii) Thrascae Paeti uxor, Fanniae mater, Helvidii Prisci socrus Plin. epist. 3, 16, 3, 10; 7, 18, 3, vita Persii Sueton. rel. p. 74 Reifferscheid, cognata Persii vita Persii *ibid.* Exemplum matris sequi temptantem Thrasca retinuit Tac. a. 16, 34; a Domitiano relegata Plin. epist. 3, 11, 3; 7, 19, 10; sub Nerva rediit *ibid.* 7, 19, 10; 9, 13, 5. Memoratur ut mortua *ibid.* 7, 19, 9.
- 918 ARRIA, Galeni amica, imperatoribus quoque (Severo et Antonino) carissima, philosophiae Platonicae dedita a Galeno sanata Galenus XIV p. 218 K.

919 ARRIA, M. Noni Macrini (uxor) *V 4861 t. Toscolanensis a marito uxori positus*.

— POMFONIA ARRIA.

920 Arria Caesennia Paulin(a), in *tegulis urbanis XV 838*, quas 'actati fere Antonini Pii' tribuit Dressel. *Femina nobilis videtur*.

921 ARRIA FADILLA, Arrii Antonini et Boioniae Procillae filia, Aurelii Fulvi uxor, mater T. Aurelii Fulvi Arrii Boionii Antonini qui imperavit *vit. Pii 1*; imperatoris Antonini Augusti mater *VI 2120 (ubi libertus eius memoratur)*. Post mortem Aurelii Fulvi nupta (P.) Iulio Lapo, ex quo Iuliam Fadillam peperit *vit. Pii 1*. Iutra a. 123—127 domina figlinarum Caepionianarum in *tegulis urbanis XV 69-74, 76-78, 81-91, ex quibus indicant a. 123 n. 71, 76, 87-90, a. 124 n. 72, 73, a. 127 n. 77*. Mortuae, cum filius imperium inisset, statua decreta est *vit. Pii 5, 2*. — *Ad eam pertinere videntur fistulae plumbeae Patavinae inscriptae Arriae Fadillae V 8117, 9*.

— Nonia Arria Hermionilla.

922 ARRIA P[L]ARIA VERA PRISCILLA, L. f., flaminica, M.' Acili Glabronis cos. (uxor) *t. Pisaurensis Orelli 2228; in lapide extat PIARIA. Cf. A 57, 59*.

— IVNIA ARRIA RVFINA.

923 ARRIA SABINA, filia L. Arri (Atilii) Sabini *t. Pisaurensis publice positus Notizie degli scavi 1881 p. 21. Cf. n. 896*.

924 C. ARRVNTANVS BALBVS in nummis Melitae inscriptis ab una parte ΜΕΛΙΤΑΙΩΝ, ab altera C. Arruntanus Balbus Mionnet *I p. 343, 26. Praefuit ergo Siciliae sive pro praetore sub finem rei publicae sive pro consule sub initium imperii Augusti cf. Mommsen, Römisches Münzwesen p. 374 adn. 27*.

925 Arruntius, medicus celeberrimus principum IIS CCC Athenaidi reliquit *Plin. n. h. 29, 7, 8. Cf. n. 943*.

926 Arruntius, captator testamentorum *Seneca benef. 6, 38, 4*.

927 [C.] [AR]RVNTIVS [t]r. pl., pro pr. bis, pr. in titulo admodum mutilo Interamnae Nahartium reperto *XI 4179; filiorum, qui ibidem nominati erant, nomina honoresque perierunt praeter . . [A]rruntio C. f. prae. [A]rruntio C. [f.]*

928 L. ARRVNTIVS, consul a. 732 = 22 a. C. cum M. Claudio Marcello. Tituli: ipse posuit *t. Atinae X 5055 (1), memoratur in actis saecularibus Augusti v. 45, 151 (2)*.

In consulatu: runtius fasti Cap., L. Arruntius *Dio ind. l. 54; 54, 1, Monumentum Ancyranum lat. 1, 32 gracc. 3, 4, VI 10286-87; ceterum plerumque Arruntius fasti*. — L. Arruntius *t. 1, 2*.

L. f., L. n. fasti Cap., L. f. *Dio ind. l. 54*. — A triumviris proscriptus evasit ad Sextum Pompeium *Appian. bell. civil. 4, 46*, ex pace Misenensi rei publicae redditus *Velleius 2, 77; dux navium Iulianarum in pugna Actiaca id. 2, 85, Plutarch. Anton. 66; post hoc*

C. Sossium servavit *Velleius* 2, 86. Consul a. 733 = 22 *fasti*. — XVvir sacris faciundis t. 1 anno 737 = 17 t. 2.

L. Arruntius, vir rarae frugilitatis, qui historias belli Punici scripsit, fuit Sallustianus *Seneca epist.* 114, 17 sqq. L. Arruntius auctor Plinii *Plin.* n. h. ind. 1. 3. 5. 6. — *Rerum scriptor utrum noster an filius (qui sequitur) intellegendus sit, decernere vix ausim parum confusus ratiocinatione illorum, qui verba Senecae 'rarae frugilitatis' ad nostrum, quippe qui a Velleio 2, 86, 2 vir 'prisca gravitate celeberrimus' laudetur, referenda esse censuerunt.*

929 L. ARRVNTIVS, consul 759 = 6 p. C. cum M. Aemilio Lepido. *In consulatu*: L. Arruntius *fasti Cap.*, *Dio ind.* 1. 55; 55, 25, I 752. 753 II 3695 VI 14844, *Monumentum Ancyran.* lat. 3, 35 = gr. 9, 14, *ceterum plerumque Arruntius fasti.*

L. f., L. n. *fasti Cap.*, L. f. *Dio ind.* 1. 55, filius consulis a. 733 = 22. Consul a. 6 p. C. v. *supra*, in kalendas Iulias *fasti Cap.* A. 14 in senatu sententiam dixit *Tac. a.* 1, 8. Tiberius eum divitem (cf. *Tac. a.* 11, 7), promptum actibus egregiis et pari fama suspectabat; ab Augusto imperio dignus habitus *ibid.* 1, 13. A. 15 cura coercendi Tiberis Ateio Capitone et L. Arruntio mandata est *ibid.* 1, 76. 79. A. 20 a Cn. Pisone patronus petitus se excusavit *ibid.* 3, 11. Accusatores eius damnati erant *ibid.* 6, 7 (*infra a.* 29/31, *qua de re quae Tacitus rettulerat, lacuna codicis perierunt*). Hispaniam (citeriorem) absens rexit *id. h.* 2, 65 inde ab a. 25 cf. *id. a.* 4, 45, minus accurate *ibid.* 6, 27 sub a. 33 dicit eum decimum iam annum attineri. A. 37 Macrone auctore adulterii Albucillae delatus venas exsolvit *ibid.* 6, 47–48, *Dio* 58, 27.

Propinquus L. Sullae *Tac. a.* 3, 31. — *Idem intellegendus est Tac. a.* 11, 6 'meminissent Asinii Messalae ac recentiorum Arruntii et Aesernini', ubi oratores clarissimi componentur. Non minus ergo ad hunc spectat narratiuncula de contentione L. Arruntii cum Albucio Silo in iudicio centumvirali *Seneca controv.* 7 praef. 7 (eadem nominibus L. Arruntii omissis *Sueton. rhetor.* 6). Nominatur *Tac. a.* 6, 5. — De L. Arruntio rerum scriptore vide in patre.

Ad hunc referendus videtur t. monumenti Arruntiorum VI 5931 Libert(is) et familiae L. Arrunti L. f. Teretina(a), ubi Arruntius, Arruntia, vel L. Arruntius passim inveniuntur VI 5932–5946.

930 L. ARR[VN]TIVS (ARTTIO in lapide), consul (suff.) X k. Decem. (a. incerto) cum T. Flavio Basso X 6785.

931 M. ARRVNTIVS, consul (suff.) a. 66 (post XIII kal. Iul.) VII k. Oct. VI 2044 acta Arvalium, ubi collegae nomen perit. Vulgo huic Aquilar cognomen tribuitur sine ulla idonea causa.

932 PAVLLVS (?) ARRVNTIVS (Παύλος Ἀρουντίων vulgo ex editione principis secundum versionem latinam, ταλ.α.π.α.ρ.ο.ν.τί.ω.ν traditur), comitatus imperatorem Gaium, cum interficeretur *Joseph. ant.* 19, 1, 14. Cf. n. 945.

933 Arruntius Aquila medicamento quodam sanatus *Galenus XIII p. 1036 K.*

934 M. ARRVNTIVS AQVILA, M. f., tribu Teretina, IIIvir aere argento auro flando feriundo, quaestor Caesaris, tribunus plebis, praetor, consul, XVvir sacris faciundis V 2819 t. *Patavinus. Idem videtur M. Arruntius Aquila consul (suff.) cum (L. Pompeio Vopisco) C. Arruntio Catellio Celere III idus Octobr. imperante Vespasiano X 8038 t. Corsicanus. Consules eos fuisse a. 78 vel 79 Hübner ad II S. 5264 inde statuit, quod a. 77 Celer legatus Lusitaniam rexit. Sed inde, quod quis illo anno provinciam praetoriam administravit, nequaquam concludere licet praesidem talem non potuisse antea consulatu functum esse cf. Mommsen, Staatsrecht II° p. 250, 1. Immo ad priores annos imperii Vespasiani t. Corsicanus ideo mihi referendus videtur, quod ibi beneficia tributa Vanacinis a Vespasiano confirmantur, quibus ab a. 727 in tempora Galbae usi erant.*

935 M. Ar[r]untius Aqu[il]a, procurator Pamphyliae a. 50 III S. 6737 in miliario Pamphyliae.

936 L. ARRVNTIVS CAMILLVS SCRIBONIANVS sive FVRIVS CAMILLVS SCRIBONIANVS, consul a. 32 p. C. cum Cn. Domitio Ahenobarbo. Ipse posuit in legatione cippum terminalem Dalmaticum III S. 9864 a. In consulatu: Camillus Arrun[tius] fasti Arvalium, Camillus Arruntius X 899, Camill. Arruntius X 4847 (ubi nomen collegae omissum est), Cam. Arr. I 769 in tessera, Camillus Scribonianus Tac. a. 6, 1, Dio 58, 17; Camillus Arruntius Sueton. Otho 2; nomina omissa sunt in fastis Nolanis X 1233, erasa in t. Interamnate XI 4170; Arruntius Chronograph., Hydat.

L. Arruntius Camil[l]us Scrib[o]nia[n]us tit.; Furius Camillus Scribonianus Sueton. Claud. 13 (inde Oros. 7, 6, 6), Dio 60, 15; Scribonianus Camillus (Viet.) Epitome 4, 4; Camillus Tac. a. 12, 52 (ubi praecedunt nomina filii Furii Scriboniani), Sueton. Claud. 35; Dio 55, 23; Scribonianus Tac. h. 1, 89; 2, 75, Plin. epist. 3, 16, 7, Oros. 7, 8, 2. Duplice cum nomine gentilicio usum esse cum et ex testimoniis Suetonii Dionisque et ex nomine filii veri simile videatur, quomodo explicandus sit parum liquet. Nam sive filium naturalem M. Furii Camilli consulis 8 p. C. adoptatum a L. Arruntio consule a. 6 p. C. ponimus, sive huius filium naturalem sumpsisse nomina Furii Camilli in honorem cuiusdam ex maioribus maternis, in utraque opinione nominum ratio parum convenit usui aetatis Tiberianae. Quamquam notus est P. Sulpicius Quirinus consul a. 742 = 12. a. C. Restat ut Scribonianum post adoptionem nomen Furii re vera abiicisse et Suetonium ac Dionem minus accurate eo usos esse statuamus, id quod commendare videtur titulus. Quae sententia maxime nobis arrideret, nisi Furii nomen in filio recurreret. Itaque res pro certo diiudicari nequit neque magis, ex qua parentela Scriboniani cognomen deduxerit.

Prosopographia Imp. Rom. I.

Quamquam hoc derivatum esse ex filia Ser. Pompei et Scriboniae inde veri simile efficitur, quod L. Arruntius Scribonianus n. 942, qui filius nostri fuisse videtur, dicitur Pompei Magni abnepos. — Omnino filius sive naturalis sive adoptivus L. Arruntii (n. 929) fuit, diversus a M. Furio Camillo fratre Arvali a. 38.

Consul a. 32 p. C. v. *supra*. Legatus pro pr. C. Caesaris Aug. Germanici (Illyrici) tit.; legatus eiusdem provinciae contra Claudium a. 12 rebellavit, quem contumeliosa et minaci et contumaci epistula cedere imperio iussit vitamque otiosam in privata re agere; verum intra diem quintum oppressus est legionibus, quae sacramentum mutaverant, in paenitentiam religione conversis; cum in Iasum insulam fugisset, a Volaginio milite gregario (*Tac. h. 2, 75*) interfectus est *Sueton. Claud. 13, 35* (*Oros. 7, 6, 6*), *Tac. a. 12, 52, h. 1, 89; 2, 75, Dio 60, 15* (ubi minus accurate ἐκώστος ἀνέβη) cf. 55, 23, *Plin. epist. 3, 16, 7, Epitome 4, 4*. — Vibia uxor *Tac. a. 12, 52* cf. *Plin. l. l. § 9*, *Furius Scribonianus filius Tac. l. l. cf. n. 942, de filia cf. n. 948.*

— L. POMPEIVS VOPISCVS C. ARRVNTIVS CAPELLIVS CELER.

937 Arruntius Celsus (duo nomina posita sunt *Charis. Grammatici Lat. I p. 213, 18; 222, 6, 30; Arruntius Priscian. Gram. Lat. II p. 98, 9; 251, 13, III p. 408, 2, Rufinus ibd. VI p. 565, 5, ceterum Celsus*), grammaticus, animadversiones eius in Maronem afferuntur *Charis. I p. 200, 27; 214, 18; 222, 6*, in Terentium *Charis. I p. 207, 13; 212, 3; 214, 4; 222, 30; 223, 11, Priscian. III p. 11, 19*, in Afranium *Priscian. II p. 98, 9*; citatur praeterea *Charis. I p. 213, 18, Priscian. II p. 148, 7; 201, 1; 215, 14; 251, 13; 357, 12; 485, 20, III p. 408, 2, Consent. V p. 375, 1; 390, 6, Rufin. VI p. 565, 5. Quod falso quidam Celsum in Plantum et Vergilium commentarios confecisse putarunt, refellerunt Ritschl, *Parerga p. 367–370*, Ribbeck, *Prolegomena p. 25*. — Idem intellegendus esse videtur apud *Diomed. I p. 321, 11*, ubi Arruntius Claudius traditur.*

938 Arruntius Euaristus (Ἐβάρητος Ἀρούρητος), praeco actate *Gai Ioseph. ant. 19, 1, 18*.

939 Q. Arruntius Iustus, Q. f., tribu Vel., [adv]o[e]latus fisci stationis hereditatum. — Quaestor, aedilis, patronus coloniae (Noviani Vndecimanorum); patronus municipii Saepinatium, patronus municipii Vicentinorum, patronus et curator rei publicae Tereventinatium, sacerdos Tusculanus fanitalis IX 2565 t. *Borrianensis publice positus*.

940 ARRVNTIVS MARCELLVS (Ὀπφώντιος traditur), vir ordinis senatorii, auditor Plotini philosophi *Porphyrus vit. Plotini 7*.

941 L. Arruntius Maximus, procurator Augusti a. 79 (Asturiae et Cal-laecinae, ut videtur) II 2477 t. *Asturicensis*.

942 L. [A]RRVNTIVS SCRIBONIANVS, L. f. Pompei Magni abnepos, praefectus urbi (scilicet feriarum Latinarum), augur III S. 7043 t. *lilinguis Prymnossensis mutlus. Filius videtur L. Arruntii Camilli*

- Scriboniani consulis a. 32 p. C., sive idem, qui a Tacito a. 12, 52 dicitur* Furius Scribonianus, *sive alter.*
- 943 L. Arruntius Sempronianus Asclepiades, imperatoris Domitiani medicus VI 1842. *Parentela coniunctus videtur cum Arruntio n. 925, fortasse filius.*
- 944 Arruntius Silo, rescriptum divorum fratrum ad eum Dig. 48, 19, 27 pr., unde praeses provinciae alicuius fuisse videtur.
- 945 Arruntius Stella(?), post necem Gai Germanos corporis custodes placare studuit Ioseph. 19, 1, 18, ubi codex Ambrosianus exhibet σολαα. *Mediceus στωλαα, epitome στήλαα; Στήλαα scripsit Niese, Παῦλος Dindorf collato 19, 1, 14 cf. n. 932.*
- 946 Arruntius Stella, cura ludorum, qui a Nerone parabantur, ei mandata a. 55 Tac. a. 13, 22. *Veri videtur simillimum hunc esse patrem L. Arruntii Stellas poetae, qui 'patriciis maioribus ortus' dicitur a Statio silv. 1, 2, 71.*
- 947 L. ARRVNTIVS STELLA, consul (suff. a. 101 ut videtur): L. Arruntio Stella L. Iulio Marino cos. XIII k. Nov. VI 1492. — *Stella apud poetas.* Patavinus Martial. 1, 61, 4; 'ut te nascentem gremio mea prima recepit Parthenope' Statius silv. 1, 2, 260, puer ergo Neapolim translatus videtur; 'clarus de gente Latina est iuvenis, quem patriciis maioribus ortum nobilitas gavisa tulit' ibid. 1, 2, 70 sqq. A. 89 XVvir sacris faciundis, 'certe iam nunc Cybeleia novit limina et Euboicae carmen legit ille Sibyllae' ibid. 1, 2, 176 sq. A. 93 (praetor ut videtur) ludos fecit ad Domitiani victoriam Sarmaticam celebrandam Martial. 8, 78. Consul a. 101 v. supra et Martial. 12, 3, 10 (de anno cf. fastos). A. 89 uxorem duxit Violentillam; in nuptias scripserunt Statius epithalamion Stat. silv. 1, 2, Martialis epigramma 6, 21.
- Amicus Statii et Martialis: Statius ei dedicavit Silvarum librum I Stat. silv. 1 praef.; Martialis ad eum scripsit 1, 7; 1, 41; 5, 59; 7, 36; 9, 89. Vt poeta laudatur Stat. silv. 1, 2 passim, Martial. 1, 7; 5, 11; 6, 21, 1; 7, 14, 5; 12, 3. — *Nominatur* Martial. 4, 6, 5; 5, 12, 7; 6, 47, 1; 9, 55, 1; 10, 48, 5; 11, 52, 15. — *Potest idem esse L. Arruntius Stella Gruter. p. 642, 2 in tabella aerea, quae Romae extabat apud Vrsinum, si modo vere antiqua fuerit.*
- 948 ARRVNTIA CAMILLA, Camilli filia in tegulis urbanis XV 112. 113 a. b. 114 cf. 115; item Arruntia Camilli f. Camilla in monumento libertorum VI 5932. — *Filia videtur L. Arruntii Camilli Scriboniani, quamquam Dressel adnotavit litterarum atque sigilli formam illorum laterum ad initia saeculi II spectare.*
- 949 Arsaces, Artabani regis Parthiorum filius natu maximus post mortem Artaxiae (n. 962) anno fere 34 a patre Armeniis rex impositus Tac. a. 6, 31, Dio 58, 26. Mithridates et Pharasmanes, qui Tiberio auctore Tiridatem aemulum imperii Armeniaci adiuverunt, ministros aulicos auro corruperunt, ut Arsacem e medio tollerent Tac. a. 6, 33.

— TIB. CL(AVDIA) ARSASIS.

10*

950 [Ar]senius Marcellus, cur(ator) r(ei) pub(licae) (Puteolanorum) a. 181 X 1791 t. *Puteolanus* = VI 861 (ubi falso cur [ope]r. rstitutum est).

950a C. Art. Germanianus, vir clarissimus in fistula plumbea urbana *Lanciani sylloge aquaria* n. 63a, Germanianus n. 63b. Fuit Art(orinus) vel Art(iculcius).

951 Artabanus, rex Parthorum. Arsacidarum e genere per matrem *Tac.* a. 6, 42, apud Dahas adultus a Parthis contra Vononem rex accitur; primo congressu victus (cf. nummum *Vononis* apud Gardner, *The Parthian coinage* p. 47 n. 4 βασιλεὺς Ὀνώνης νειχῆσας Ἀρτάβανον) in Mediam se recepit, dein rursus profectus Vonone victo et pulso regno potitur *Tac.* a. 2, 3, *Ioseph. ant.* 18, 2, 4. Bellum id gestum esse inde ab a. 10/11 p. C. docent nummi; nam anno 322 aerae *Selucidarum* = a. 10/11 et ultimi *Vononis* nummi et *Artabani* primi cusi sunt cf. Gardner p. 62.

Cum Vonones profugus ab Armeniis rex constitutus esset, Artabanus bellum minitendo effecit, ut ille a Cretico Silano rectore Syriae excitus custodia circumdaretur *Tac.* a. 2, 4, *Ioseph.* l. l. Anno 18 ad Germanicum in oriente agentem legatos misit amicitiam ac foedus memoraturos et cupere renovari dextrarumque honori Germanici, ut ripam Euphratis accederet; petere interim, ne Vonones in Syria haberetur. Ad ea Germanicus de societate Romanorum Parthorumque magnifice, de adventu regis et cultu sui cum decore ac modestia respondit: Vonones Pompeiopolim Ciliciae urbem amotus est *Tac.* a. 2, 58. Eodem fere tempore cum Asinaeo et Anilaeo fratribus, qui circa Nearda ac Nisibim praedatoria manu dominationem exercebant, foedus et amicitiam iniit *Ioseph. ant.* 18, 9, 3 sqq. Artaxia rege Armeniae anno fere 34 mortuo Artabanus Arsacen filium natu maximum Armeniis regem imposuit, postea, cum is ab adversariis veneno sublatus casset, Orodem alterum filium *Tac.* a. 6, 31, 33, *Ioseph. ant.* 18, 2, 4, addita contumelia et missis, qui gazam a Vonone relictam in Syria Ciliciaque reposcerent, simul veteres Persarum ac Macedonum terminos seque invasurum possessa Cyro et post Alexandro per minas iaciebat *Tac.* a. 6, 31, etiam Cappadociam attentavit *Dio* 58, 26 et Tiberio litteris parricidia et caedes et ignaviam et luxuriam obiecit *Sueton. Tiber.* 66. Tiberius, cum primores quidam Parthorum secreto eum adiissent principem ex genere Arsacidarum, qui contra Artabanum constitueretur, expostulantes, primum Phraatem et, cum is in Syria mortuus esset, Tiridatem sanguinis eiusdem aemulum Artabano elegit, Pharasmanem regem Iberorum et Mithridatem fratrem, ut in Armeniam exercitum ducerent, impulit et L. Vitellium cunctis, quae apud orientem parabantur, praefecit *Tac.* a. 6, 31, 32, *Sueton. Vitell.* 2, *Dio* 58, 26. Postquam Orodes ab Iberis pugna victus et graviter vulneratus est, Artabanus ne cladem ultum iret, contractis legionibus Vitellii et subdito rumore, tamquam Mesopotamiam invasurus esset,

inhibitus est; simul intestinis seditionibus regno pulsus in Scythiam fugit anno 35 *Tac. a. 6, 33-36, Dio 58, 26, Ioseph. ant. 18, 4, 4*. Anno 36 a satrapis quibusdam ex Hyrcania revocatus per auxilia Scytharum regnum recuperavit Tiridate in Syriam pulso *Tac. a. 6, 43-44, Dio l. l. (inde Petrus Patricius fragm. 2 Müller IV), Ioseph. l. l.* Sub initium imperii C. Caesaris Artabanus ultro amicitiam imperatoris petiit venitque ad Euphratis ripas in colloquium L. Vitellii et transgressus Euphratem aquilas et signa romana Caesarumque imagines adoravit liberosque obsides dedit *Sueton. Calig. 14, Vitell. 2, Dio 59, 27; contra Iosephus 18, 4, 5 colloquium viro Tiberio habitum esse scripsit, cui assentitur von Gutschmid, Geschichte Irans p. 122 n. 1*. Iterum regno pulsus ad Izatem regem Adiabenorum confugit et opera eius restitutus est *Ioseph. ant. 20, 3, 1-3; paulo post (circa a. 40) mortuus est ibd. 20, 3, 4*.

952 Artabanus, filius Artabani regis (n. 951) post mortem patris a Gotarze fratre cum uxore filioque occisus est *Tac. ann. 11, 8*.

953 Artabanus, ultimus rex Parthorum. Cum Septimius Severus inde ab anno 198 bellum contra Parthos gereret, Artabanus frater Vologasi apud eum fuit *Dio 75, 9. (Perperam Herodianus 3, 9, 10 tunc temporis Artabanum regnasse et a Severo regno pulsum esse refert). Cum a. 216 Antoninus Severi filius Vologaso se bellum inlaturum esse minaretur, nisi Tiridatem et Antiochum dederet Dio 77, 19, paulo post autem Artabanus frater Vologasi cum Romanis bellaret, eodem fere tempore vel non multo ante (cf. von Gutschmid, Geschichte Irans p. 154 n. 1) regnum snmpsisse videtur. Sed etiamsi Artabanus summam rerum adeptus est, tamen Vologasus in parte Babylonica regni per aliquantum temporis (vel post Artabani cludem et necem) imperii speciem quandam exercuit, ut docent nummi Babylonici cum inscriptione nominis eius Gardner, Parthian coinage p. 59.*

Postquam Artabanus regnum adeptus est, Antoninus tamquam iratus, quod sibi Artabani filiam uxorem petenti rex denegasset, contra eum profectus Adiabenen vastavit *Dio 78, 1 (inepte de his rebus harridatur Herodianus 4, 10, 1-11, 7)*. A. 217 Artabanus magno exercitu collecto Opellium Macrinum, qui post Antoninum imperator nuncupatus erat, apud Nisibim bis acie vicit; inde Macrinus grandi pecunia pacem cum eo composuit *Dio 78, 26-27 (Zonaras 12, 13 p. 115 ed. Dindorf), vit. Macrini 8, 3, male Herodianus 4, 14-15*. Macrinus a. 218 apud Antiochiam victus Diadumenianum filium ad eum misit *Dio 78, 39*. Ab Artaxerxe tribus proeliis victus occisus est *Dio 80, 3, Herodian. 6, 2, 1, 7; 6, 3, 5, Zonaras 12, 15 p. 121. De tempore belli cf. Artaxerzem n. 960*.

954 Artabassis, Syrus memoratur in epistula ficta Valeriani vit. Probi 4, 1. — Artabasdes v. Artavasdes.

955 Artavasdes, rex Medorum. Regis Artavazdis *Monumentum Ancyranum* lat. 6, 11 = Ἀρταβάζου *græc.* 17, 16, Artaba . . lat. 5, 29 = Ἀρταβάζου *græc.* 15, 9, Ἀρτα[υάσδης] *græc.* 17, 1; Ἀρταουάσδην *Dio* 49, 25. (Nummi huius non extant; in nummis Armeniorum regis eiusdem nominis et ætatis invenitur Ἀρταουάσδου *Langlois*, *Numismatique de l'Arménie* p. 34). De fragmento tituli VI 1798, quod antequam plenius innotesceret, ad hunc rettulit *Mommson*, *Res g. divi Aug.* p. 111², cf. *C. Iulium Artabasdem* n. 959.

Filius Ariobarzani regis *Monum. Ancy.* 6, 12. A. 718 = 36 a. C. Antonius cum bellum contra Parthos movisset auctore Artavasde rege socio Armeniæ, qui inimicitias cum rege Medo cognomine exercebat, exercitum in Mediam duxit *Dio* 49, 25; ubi cum diu frustra Praaspa (*Dio*) sive Phraarta (*Plutarch.*) caput regni obsedisset, a Phraate et Artavasde Medo obsidionem solvere coactus cum magna suorum clade in Armeniam recessit *Dio* 49, 25–31, *Plutarch. Anton.* 38–50, *Strabo* 11 p. 524. 532. A. 719 = 35 Artavasdes Medus cum Phraati propter prædæ divisionem succensere, iniurias ab Armenio acceptas ulturus opera Polemonis amicitiam Antonii quæsit *Dio* 49, 33, *Plutarch. Anton.* 52. A. 720 = 34 amicitia inter utrumque composita Antonius Iotapen filiam eius Alexandro filio ex Cleopatra sublato despondit *Dio* 49, 40. A. 721 = 33 Antonius cum iterum in Armenia ageret quasi Parthis bellum inlaturus, Artavazdi partem Armeniæ concessit et Iotapen Alexandro nupturam Alexandriam secum duxit; Artavasdes usus militibus, quos Antonius in Armenia reliquerat, Phraatem et Artaxem contra se profectos primum vicit, dein postquam Antonius auxilia ad bellum contra Cæsarem gerendum evocavit, ipse victus captusque est *Dio* 49, 44 *tempore fere belli Actiaci. Quod a Plutarcho Anton. 60 memoratur inter Antonii auxilia regum barbarorum* παρά τοῦ Μήδων βασιλέως ἀπεσταλμένη βοήθεια, *explicatur accuratius Dionis (49, 44) enarratione:* (a. 721) συμμαχήσαν τε γὰρ ἀλλήλοις, ὁ μὲν ἐπὶ τοῖς Πάρθοις, ὁ δὲ ἐπὶ τὸν Καίσαρα συνέθεντο, καὶ ἐπὶ τούτῳ στρατιώτας τὲ τινὰς ἀντέδοσαν σφισι — — postea Antonium milites suos revocasse, non reddidisse, quos acceperat ab Artavasde.

Post bellum Actiacum Artavasdes nescio quo modo e captivitate clapsus ad Augustum venit, qui ei Iotapen filiam restituit *Dio* 51, 16; inter reges, qui supplices ad Augustum confugerunt, nominatur *Monum. Ancy.* c. 32. Armeniam minorem cum ab Augusto accepisse sequitur ex *Dione* 54, 9 referente Augustum anno 734 = 20 Archelao Armeniam minorem donasse, ὅτι ὁ Μῆδος ὁ πρὶν αὐτῆς βασιλεύων ἐπεθνήκει; nam præter unum locum (49, 25 ubi nomen ponitur) apud *Dionem* Artavasdes hic de quo agitur, semper significatur ὁ Μῆδος. Mortuus igitur sub annum 734 = 20 a. C.

956 Artavasdes (sic *Tacitus*, Ἀρταβάζου *Dio*), rex Armeniæ. 'Nec Tigrani (II) a Ti. Nerone in regnum deducto (a. 734 = 20 a. C.)

neque liberis eius (scilicet Tigrani III et Erato sorori) quamquam sociatis more externo in matrimonium regnumque diuturnum imperium fuit' Tac. a. 2, 3, cf. Dio 55, 9, 4 τὴν Ἀρμενίαν ἀλλοτριοποιήσιν (ubi lacuna codicum ex Zonara 10, 35 p. 447, 1 Dindorf supplenda est.) μετὰ τὸν τοῦ Τιγράνου θάνατον. 'Dein iussa Augusti impositus (Armenii rex) Artavasdes et non sine clade nostra deiectus' Tac. l. l. Fuit hic, ut Nipperdey ad Tac. l. l. probabiliter coniecit, frater Artaxae et Tigranis (cf. Dio 51, 16), filius Artavasdis regis ab Antonio capti; cum post mortem Tigranis II (incertum quo anno mortui) liberi eius ad Parthos inclinati (cf. Dionis verba supra laudata) regnarent, Artavasdes contra eos rex constitutus pulsus est (qua de re tacuit Augustus in Monumento Ancyrano c. 27). Anno fere 751 = 3 a. C. ὡς ἐπισθάνοντο οἱ βάρβαροι τὴν ἐπιστρατεύσαν τοῦ Γαίου — Τιγράνις εὐθὺς μὲν οὐκ ἐπηρεαβύσατο, τοῦ δὲ Ἀρταβάδου νόσφ' ὕστερον τελευτήσαντος δῶρά τε τῷ Ἀγροῦσσῳ ἐπέμψε κτλ. fragmentum Vrsinianum Dionis ed. Dind. V p. 237. Mortuus igitur sub a. 753.

Ad hunc probabiliter rettulit Gardner Numismatic Chronicle 1872 p. 313 sqq. nummum argenteum, qui in parte adversa exhibet caput regis diadematum cum inscriptione ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΡΤΑΒΑΣΔΟΥ, in aversa caput Augusti Θεοῦ Καίσαρος Εὐσεργέτου.

- 957 Artavasdes, rex Armeniae et Mediae. Artavasdi Monumentum Ancyranum lat. 5, 30 = Ἀρταουάσιον (sic) graec. 15, 11; Ἀρτάβαζος Dio.

Filius Ariobarzani regis Medorum et Armeniorum, nepos Artavasdis (cf. n. 955) post mortem patris ab Augusto utrumque regnum accepit Monum. Ancy. l. l., Dio 55, 10; interfectus (sub finem imperii Augusti) Monum. Ancy. cf. Tac. a. 2, 4 '(Armenii) Ariobarzane morte fortuita absumpto stirpem eius haud toleravere'.

- 958 Artabasdes (sic traditur), rex Armeniorum epistulam de captivitate imperatoris Valeriani (fictam a Trebellio Pollione) scripsisse dicitur vit. Valeriani 3.

- 959 [C. Iulius] Artabasdes. Titulus eius sepulchralis IGI 1674 bilinguis urbanus (cuius particula antea VI 1798 edita est): [Γάιος 'Ιούλιος Γαῖος Φαβ(ί)ος] Ἀρταβάσιον; Ἀρταβάσδου [ὁ]νός, βασιλέως [Ἀριοβαρζάν]ου υἱόνος, [ὅς] ἔζησ[εν] ἐναιων(ός) λθ', [C. Iulius C. f. Fab.] Artabasdes, [Artabasdis filius], regis Ariobarzani [nepos, qui vixit] annos XXXVIII. Quod verbum post Ἀρταβάσδου exciderit, non liquet; certe non fuit βασιλέως, quod postponi non potuit. Itaque hic qui Romae obiit sub imperio Augusti vel Tiberii, quorum aetatem litterae tituli indicant, fuit privati hominis filius, nepos Ariobarzani regis Mediae et Armeniae (cf. A 857), ut videtur. — Nomen gentilicium ex nota illius aetatis consuetudine restituitur, qua usi principes barbarorum ab Augusto civitate donati nomina ratione romana formarunt, cf. veluti Iulium Ariobarzanem eiusdem stirpis A 857a. Id quod in nostro tribu Augusti Fabia confirmatur.

960 Artaxerxes, primus post Parthos regno depulsos rex Persarum. *Titulus eius graece scriptus in loco Naschki-Ruban CIG 4675* τὸ πρόσωπον Μαρζάσπου θεοῦ Ἀρταξέρου βασιλέως βασιλέων Ἀρχανῶν [ἐκ γένου]ς θεῶν υἱοῦ θεοῦ Παπαῖ[χ]ου βασιλέως. *De formis persicis nominis Artachšathra, Artachšathr, Artachšir cf. Nöldeke, Geschichte des Artachšir i Pāpakān p. 35. Apud scriptores graecos latinosque plerumque Artaxerxes (male Xerxes Victor Caes. 24, 2, Eutropius 8, 22 [inde Hieronymus chron. ad a. Abr. 2239], Festus 22, qui omnes eodem auctore usi sunt); Ἀρταξέρης apud Agathiam (inde Ἀρταξέρου τοῦ καὶ Ἀρταξέρου Syncellus p. 678, 6).*

Papaei regis filius ἰδ., 'Sohn des Pābak Šāh, Königs von Chir' *Tabari ed. Nöldeke p. 1; Παβέκου υἱός Agathias 2, 27 (cf. de hac forma neopersica Nöldeke, Geschichte p. 35 not. 2). Contra λέγεται τὴν τοῦ Ἀρταξέρου μητέρα Παβέκου (Παμβέκου traditur apud Syncellum) τὸν συνοικισμέναι παντάπασι μὲν ἀπομοσάται καὶ σκοπτόμεν τὴν τέχνην Agathias 2, 27 (= Syncellus p. 677), ubi et alia fabulosa Persarum de origine Artaxerxis proferuntur ἐν ταῖς βασιλείαις διεθέραις (scil. Persarum) ἀναγγραμμένα. Quod apud Zonaram 12, 15 p. 121, 3 Dind. Artaxerxes dicitur ὅς ἐξ ἀρχαίων καὶ ἀλλόων ἦν (cf. Agathiar verba 2, 26 ἀλλόος μὲν τὰ πρῶτα καὶ ἀφανίστατος), non ex Dione sumpta sunt; nam de rebus Artaxerxis, Alexandri Severi, Maximini Zonaras epitoma Herodiani usus est, cui praeter nonnulla ex Eusebio sumpta addidit quoddam ex chronicis Syncello simillimis, veluti cf. p. 121, 5 ἀπ' οὗ λέγεται καὶ τὸ Νοσρόου κατάρχεσθαι γένος = Syncellus p. 678, 6 ἐξ ἐκείνου τοίνυν τοῦ Ἀρταξέρου, τοῦ καὶ Ἀρταξέρου, τὸ Νοσρόου κατάρχεσθαι γένος.*

Postquam imperium in Perside sumpsit, contra Artabanum profectus tribus proeliis eum vicit et imperio vitaeque exiit *Dio (Xiphilin.) 80, 3, Herodian. 6, 2, 1, Zonaras 12, 15, Agathias 2, 26, Syncellus p. 677. Persarum mythistoriam de hoc bello exhibet chronicon Tabari p. 11 sqq. editionis Nöldeke. Regnum Artaxerxis Agathias 4, 24 computavit inde ab anno Seleucidarum 538 = d. 1 m. Oct. 226/227; alios initium regni posuisse in anno Persico d. 27 m. Sept. 223/224 demonstravit Nöldeke, Tabari p. 410, qui d. 28 m. April. (cf. Tabari p. 14) a. 224 inter Parthos et Persas decretatum esse conclusit. At veri similior videtur ratiocinatio Gutschmidii (Geschichte Irans p. 162) ponentis pugnam d. 28 m. April. a. 227 commissam esse.*

Parthis profligatis Artaxerxes Atra diu oppugnavit, dein in Mediam et Armeniam profectus, quo Artabani filii confugerant, frustra subiungere studuit *Dio (Xiphilin.) 80, 3. Anno 230 Romanos ad bellum lacessivit et Asiam quasi iure heredis Achaemenidarum repetiit Herodian. 6, 2, 1. De expeditione Persica Alexandri Severi in contrarias partes abeunt scriptor ille ignotus, a quo pariter pendunt vita Alexandri 55, Victor, Eutropius, Festus l. l. (cum quo facere videtur et Syncellus p. 674 memorans Alexandri τὴν κατὰ Περσῶν εὐδοκίμην)*

et Herodianus 6, 2-6 (unde pendet Zonaras 12, 15; Herodiani narratio affertur vita Alexandri 57, 3). Cum enim illi Alexandrum rem optime contra Persas gressisse atque triumphasse scriberent, Herodianus cum magna cum clade suorum Antiochiam recessisse retulit. — Regnavit quattuordecim annos decem menses Agathias 4, 24, cf. Nöldeke, Tabari p. 412. Mortuus igitur anno fere 241.

- 961 Artaxes (sic Monumentum Ancyranum c. 27, Dio 49, 39, 40, 44; 51, 16, Ἀρτάξης errore 54, 9; Artaxias Tac. a. 2, 3, Ioseph. ant. 15, 4, 3; Artauzdi codex Murbaecensis Vellei 2, 94, 4 ex collatione Bureri et editione principe, cum apographum Amerbachii Artavasdi exhibeat). Filius natus maximus (Dio, Ioseph.) Artavasdis regis Armeniae maioris, nepos Tigranis regis Monum. Ancyr.; cum Antonius a. 720 = 34 a. C. Artavasdem per dolum captum in Armenia circumduceret, hi qui in armis erant, Artaxem regem constituerunt, qui cum illo proelio congressus et victus ad Parthos confugit Dio 49, 39, 40. (Contra Iosephus ant. 15, 4, 3 postquam Artavasdem cum filiis Alexandriam deductum esse narravit, pergit Ἀρμηνίᾱς δὲ ἐβασίλευσεν Ἀρταξίας ὁ πρεσβύτατος τῶν ἐκείνου πατρὸς βασιλεὺς ἐν τῇ τότε. ita ut Artaxes e custodia Alexandrina clapsus videatur. Sed plus tribuendum est Dionis enarrationi quam Iosepho omnino leviter rem tractanti, quippe qui perperam addat καὶ τοῦτον Ἀρχέλαος καὶ Νέρων Κεῖσαρ ἐκβαλόντες κτλ.). Cum Antonius partem Armeniae Artavasdi regi Mediae Atropatene socio tunc ex hoste facto donasset, Artavasde a Parthis victo captoque Artaxes in regnum paternum reductus est Dio 49, 44. Cum Romanos, qui in Armenia superfueraant, occidi iussisset, Augustus Aegypto occupata fratres Alexandriae captos (scilicet Tigranem, qui postea regnavit, et Artavasdem (n. 956) ut videtur) petenti ei non remisit Dio 51, 16. A. 734 = 20 τῶν Ἀρμενίων τῶν ἐπέρων (scilicet Armeniae maioris, cum antea τῆς συμκροτέρως Ἀρμενίας unitio facta sit) τοῦ τε Ἀρταξίδου (sic) κατηγορησάντων καὶ τὸν Τιγράνην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῇ Πάμῃ ὄντα ματαπεμφθέντων (Ἀγνοῦστος) ἔστειλε τὸν Τιβέριον, ὅπως τὸν μὲν ἐκβάλῃ τῆς βασιλείας, τὸν δὲ ἐς αὐτὴν ἀποκαταστήσῃ. καὶ ἐπράχθη μὲν οὕτως τῆς παρασκευῆς αὐτοῦ αἶνον· οἱ γὰρ Ἀρμένιοι τὸν Ἀρταξίδην προαπέκτειναν Dio 54, 9, dolo propinquorum occisus Tac. a. 2, 3. Omnino perperam Velleius 2, 94, 4 scripsit (Ti. Nero) cum legionibus ingressus Armeniam redacta ea in potestatem populi Romani regnum eius Artauzdi dedit, ubi scribere debuit Tigranem.

- 962 Artaxias, rex Armeniae, qui privatus fuit Zeno. Titulus eius privati Smyrnaeus Ephem. cp. 1 p. 270. Filius Polemonis regis Pontici et Pythodoridis Tac. a. 2, 56, Strabo 12, 3, 29 p. 555 (ubi nomen taceatur), tit.; nepos per matrem Antoniae tit. scilicet Antoniae Antonii triumviri filiae cf. A 705. Anno 18 Vonone regno Armenio pulso favor nationis inclinabat in Zenonem, quod is prima ab infantia instituta et cultum Armeniorum aemulatus procures plebemque iuxta

devinerat; igitur Germanicus in urbe Artaxata adprobantibus nobilibus insigne regium capiti eius imposuit; ceteri venerantes regem Artaxiam consulutavere, quod illi vocabulum indiderant ex nomine urbis (*inmo ex nomine Artaxiar eius, qui regnum Armeniac et urbem condiderat*) Tac. a. 2, 56, 64. Huc pertinet nummus argenteus Cohen I² p. 225 n. 6, qui ab una parte caput Germanici exhibet cum inscriptione Germanicus Caesar Ti. Aug. f., ab altera Artaxiam a Germanico coronatum cum inscriptione Germanicus Artaxias cf. Strabo l. I. (filiorum Pythodoridis) ὁ δὲ νεώτερος καλεῖσθαι τῆς μεγάλης Ἀρμενίας βασιλεύς. Mortuus est circa a. 34 Tac. a. 6, 31.

— CL(AVDIA) ARTEMIDORA.

963 Artemidorus, Syrus, philosophus, a Plinio cum in Syria tum Romae auditus; amicus Plinii, qui eum, cum essent philosophi ab urbe summoti, praetor (a. 93 ut videtur) pecunia adiuvit; gener C. Musonii (Rufi) Plin. epist. 3, 11.

— AVRELIVS ARTEMIDORVS.

— TI. CLAVDIVS ARTEMIDORVS.

— T. Flavius Artemidorus.

964 Artemio, dux Iudaeorum in Cypro a. 117 rebellantium Dio 68, 32.

— Popilius(?) Artemisius.

965 Artemio, rhetor Graecus aetate Augusti Scueca controvers. 7, 1, 26, sententiae eius passim apud Senecam.

966 Artemio, statuarius Palatinas domos Caesarum probatissimis signis replevit Plin. n. h. 36, 38.

967 Q. ARTICVLEIVS PAETINVS, consul a. 123 cum L. Venuleio Aproniano. In consulatu: Q. Articuleius Paetinus VI 154, Q. Artic. Paet. XV 478, Q. Articulae. Paetin. XV 648 a, Q. Ar. Paet. XV 848, ceterum Paetinus sive Petinus fasti. — Senatus consultum Articuleianum Digest. 40, 5, 51, 7.

968 ARTICVLEIVS PAETVS, senator patre ab Augusto anno 736 = 18 a. C. senatu moto petiit, ut patri locum cedere sibi liceret Dio 54, 14.

969 Q. ARTICVLEIVS PAETVS, consul a. 101 cum imperatore Traiano IIII. In consulatu. Q. Articuleius Paetus XII 1839, IX 1455, Q. Articuleius VI 2074 I 23, aeto ibd. I 2; Q. Ar. . . . V 8309; Articuleius vit. Hadriani 3, 1, ceterum Paetus fasti.

Idem memorari videtur in fistula plumbea urbana: Imp. Domitiani Caesaris Aug. Germ(anici) sub cura Caec(inae?) Paeti et Articuli Paeti et Nini Hastae Bullettino comunale 1882 p. 171 n. 579; item ad eum referri possunt tegulae urbanae inscriptae Q. Articuli Paeti XV 842-844 et Arsolana IX 6078, 11 Q. A[rt.] Paeto.

970 Q. ARTICVLEIVS REGVLVS, praetor, pro consule, legatus imp. Caesaris Augusti patris patriae (post a. 751 = 3 a. C.) IX 331 t. Canisius.

971 [A?]RTORIUS, legatus Aug. pro pr. (Moesiae inferioris) a. 120 III S. 7539 cf. *supplementa Archäologisch-Epigraphische Mittheilungen aus Oesterreich XIV (1891) p. 29 t. bilinguis Tomitanus.*

972 Artorius, miles Romanus *Ioseph. bell. 6, 3, 2.*

973 Artorius, 'vivat Artorius istic et Catulus, maneant, qui nigrum in candida vertunt' *Iuvenal. 3, 29-30*; 'ignobiles et sordidos et malis artibus viventes homines vult intellegi' *schol.*

974 M. Artorius Asclepiades, *honoratus t. Attico CIA III 570 (1), Smyrnarō CIG 3285 (2), ipse dedicavit t. Delium CIG 2283 (3).* M. Artorius Asclepiades *t. 2*, M. Artorius *t. 1*, Artorius *t. 3*, *apud scriptores M. Artorius sive Artorius.*

Medicus Augusti *t. 2*, quem apud Philippos monuisse traditur, ne in castris remaneret, quae Brutus cepit *Valer. Maxim. 1, 7, 1, 2, Velleius 2, 70, 1, Plutarch. Brut. 41, Tertullian. de anima 46, Lactant. institut. 2, 8*; post Actiacam victoriam naufragio perit *Hieronymus ad a. Abr. 1986.* Scripsit *πρὸ μακροβιότητος Clemens Alexandr. Paedag. 2, 2 p. 180 ed. Potter et πρὸ ὑπερβιοῦς Caesius Aurelianus III 14 p. 224 ed. Amman, unde citatur ibid. p. 221. 232. 233.*

975 L. Artorius Castus. *Tituli: III 1919 cf. Addit. p. 1030 = III S. 8513 (1) Eptinus, quem ipse sibi posuit; III S. 12791 (2) fragmentum Dalmaticum admodum mutilum. — L. Artori t. 1, L. Art Cast[us] t. 2. Cursum munerum publicorum eius exhibet t. 1.*

(Centurio) legionis III Gallicae, item (centurio) legionis VI Ferratae, item (centurio) legionis II Adi[utricis], item (centurio) legionis V M[a]c., item primus pilus eiusdem , praepositus classis Misernatium , [pr]a[e]f. legionis VI Victricis ([pr]aefec[us] leg.] VI Victric[is] extant etiam in *t. 2*), dux legg. c[ohortium] [alaru]m Britanicimiarum (sic) adversus Arm[or]icano[s], procurator centenarius Lib[urniae] [iure] gladi.

976 M. ARTORIUS GEMINVS, legatus Caesaris Augusti, praefectus acrari militaris VI 90; *idem potest esse Geminus Artorius, cuius pronepos Q. Marcius Barca Sura nominatur in t. urbano Bullettino comunale 1880 p. 136 n. 386.*

977 M. Artorius Priscillus Vicasius Sabidianus *t. dedicavit, qui olim Romae extabat, Dessau, Inscriptiones selectae 2700; errore t. inter falsos relatus est CIL III 187*. — Priscillus exempla antiqua praeter Smetium (inde Gruter p. 130, 1, ex Grutero Orelli 3881), qui Priscus tradidit.*

M. filius, tribu Palatina, tribunus cohortis XV voluntariorum civium Romanorum, tribunus legionis VII Claudiac piae fidelis, praefectus alae I Pannoniorum, praefectus montis Berenicidis (cf. *CIL III 32. 55, IX 3083, X 1129*), flamen divi Augusti, patronus coloniae (nescio cuius, ubi titulus positus erat), epistrategus Thebaidis tit. —

Verba duo extrema, quae non suo loco posita sunt, postea addita esse probabiliter coniecit Dessau.

- 977a C. Artorius Proculus, grammaticus memoratur *Quintilian.* 9, 1, 3. *Idem videtur Proculus, cuius interpretamenta afferuntur apud Festum* p. 225, 12; 332b, 5; 364b, 16, et Artorius *id.* p. 352b, 5.
- 978 Artorius Rufus, liber Festi Pompeii ad Artorium (Arcorium traditur) Rufum memoratur in catalogo quodam librorum Cluniacensi saeculi XII *cf. Manitius Hermes* 1892 p. 319. *Huic igitur dedicaverat Pompeius Festus librum de significatu verborum.*
- 979 ARTORIA FLACCILLA, Novii Prisci (cos. a. 78) uxor maritum a. 65 in exilium pulsum comitata est *Tac. a.* 15, 71.
- 980 Q. ARV..... consul (suff.) a. 92 ex k. Sept. cum C. Iulio Silano XIV 245 fasti Ostienses. *Potest suppleri Aru[llenus] et cogitari de Iunio Aruleno Rustico.*
- 981 Arviragus, 'regem aliquem capies aut de temone Britanno excidet Arviragus' *Iuvenal.* 4, 126; *ex contextu apparet ducem fuisse Britannorum aetate Domitiani.* Britannorum rex Arbiragus *schol.* — *De nominis forma cf. Holder, Alt-Celtischer Sprachschatz s. v. Arviragus, Biracos.*
- 982 CN. ARVLENVS CAELIVS SABINVS, consul suffectus a. 69 cum T. Flavio Sabino. *Plena nomina in consulatus indicatione VI 2051 acta Arratim, ceterum Caelius Sabinus vel Caelius.*
- Consulatus ex destinatione Neronis aut Galbae mansere, Caclio ac Flavio Sabinis in Iulias *Tac. h.* 1, 77; *pr. kal. Maius, kal. Mais VI 2051. Destinati fuisse videntur Sabini in menses Maium et Iunium, sed sub finem Aprilis fasces sumpserunt.*
- Iure consultus C. Cassio Longino successit et plurimum potuit temporibus Vespasiani *Pomponius Digest.* 1, 2, 2, 53; scripsit de edicto aedilium curulium *Gellius* 4, 2, 3, *hunc librum, quamquam inscriptio praeter l. l. Gellii tacetur, citant Gell.* 6, 4, *Ulpian. libro primo ad edictum aedilium curulium Digest.* 21, 1, 14 *pr.* 3, 10; 21, 17, 1, 6, 8, 12, 13, 15, *Gaius libro primo ad edictum aedilium curulium Digest.* 21, 1, 20, *Venuleius Digest.* 21, 1, 65, 2. *Praeterea Caelius citatur a Gaio* 3, 70, 141, *Papinian. Digest.* 35, 1, 72, 7.
- Q.(?) IVNIVS ARVLENVS RVSTICVS.
- L. GABO ARVNCVLEIVS P. ACILIVS SEVERVS.
- 983 Aruseius, accusator L. Arrantii damnatus (ante a. 32) *Tac. a.* 6, 7; *num idem sit L. Aruseius Tac. a.* 6, 40, *cui quid a. 36 occiderit, propter lucunam codicis nescimus, plane incertum est.*
- 984 Asander, rex Bosphorus. *Memoratur cum uxore in titulo Ponticaeensi Latyschev, Inscriptiones Ponti II n. 25 (1) βασιλεύοντος βασιλέως βασιλέων μεγάλου Ἀσανδρου [φιλο]φωαίου τωτῆρος καὶ βασιλέως Δανάσεως, item, ut plerique putant (vide infra in Aspurgo), in titulo Aspurgi ibid. n. 36, qui dicitur ὁ ἐκ βασιλέως Ἀσανδρόχου.* — Nummi

aerei et aurei a) cum inscriptione ἀρχοντος Ἀσανδρου Βοσπόρου et indicatione annorum usque ad quartum, b) cum inscriptione βασιλέως Ἀσανδρου et indicatione annorum a quarto usque ad vicesimum nonum von Sallet, Beiträge zur Geschichte und Numismatik der Könige der Cimmerischen Bosphorus p. 9 sqq., cf. Waddington Revue numismatique 1866 p. 417, Giel, Kleine Beiträge zur antiken Numismatik Südrusslands p. 10 sqq., Latyschev l. l. p. XXXVI.

Cum Pharnaces Mithridatis filius in Asia contra Romanos bellum gereret, Asandro curam Bospori mandavit, qui absente rege res novas molitus est a. 707 = 47 Dio 42, 46. Pharnacem apud Zelam victum (d. 2 m. Sextilis), cum Bosporum repeteret, Asander repulit et occidit Dio 42, 47, Appian. Mithridat. 120, deinde Mithridatem Pergamenum, cui Caesar regnum Bosporanum tribuerat, devicit Dio 42, 48, Strabo 13, 4, 3 p. 625 et Dynamis Pharnacis filiam in matrimonium duxit Dio 54, 24, t. 1. Vsque ad Tanaim regnavit Strabo 11, 2, 11 p. 495, isthmum peninsulae ad Maeotidem muro munivit id. 7, 4, 6 p. 311. Cum Scribonius quidam contra eum rebelaret, nonaginta tres annos natus inedia vitam finivit Dio 54, 24, (Lucian.) Maerob. 17.

Cum titulo ἐθνάρχου regnum ab Augusto accepit auctor libelli de longaevis l. l, quem refellunt nummi. Vnde apparet Asandrum primum per quattuor fere annos archontis nomen, deinde quarto imperii regis sumpsisse. Tempus mortis aliquatenus definitur per nummum aureum Dynamis Köhne, Musée Kotschoubey II p. 156 cum capite reginae et inscriptione βασιλίσσης Δυναμίδος et anno ΑΙΙΣ = a. 281 aerae Achaemenidarum = a. ab autumno a. 737 usque ad autumnum a. 738. Veri enim simillimum est hunc nummum cūsum esse, postquam Asander mortuus est et Dynamis sola regnum tenuit. Vnde Asandrum circa a. 737/738 = 17/16 a. C. mortuum esse efficitur neque repugnat narratio Dionis 54, 24. Sed quomodo archontatus et regni anni accuratius computandi sint, viri docti dissentiunt cf. Latyschev l. l. neque adhuc rem certe diiudicare licet. Constat tamen Asandrum imperasse intra a. 707/708–737/738 = 47/46–17/16 a. C.

985 Asarubas aetate Plinii de electro scripsit, citatur Plin. n. h. 37, 37, auctor Plinii ind. l. 37.

986 Asclepiades, magistratus Prusae ad Olympum Plin. ad Traian. 81, 1.

987 Asclepiades, Mendesius, cuius Theologumenon libri citantur de Atiae, matris Augusti, concubitu cum draconte Sueton. August. 94. Ad eundem rettulit Müller FHG. III p. 306 Athen. 3 p. 83 C Ἀσκληπιάδης ἐν ἐπικριστῶ (ἐν ἐπιδόμαρ coniecit Kaibel) Αἰγυπτιακῶν.

988 Asclepiodotus, poeta et procurator (πρωτοῦ τοῦ ἐμπρόπου) 'IG 4747 = Kaibel, Epigramm. gr. 993 t. versibus conceptus in Memnonis statua inscriptus, cuius auctorem propter versuum elegantiam ante Antoninorum aetatem fuisse statuit Kaibel.

989 Asclepiodotus, compellatus a Frontone in oratione pro Demonstrato (cf. *D* 43) id quod postea doluit, cum illum a Marco et Vero non improbari cognovisset *Fronto ad Antoninum imp.* 2, 8 p. 111 N., ad *Verum* 2, 9 p. 137.

990 Asclepiodotus, dux ex disciplina militari Probi vit. *Probi* 22, 3; sub Diocletiano praefectus praetorio *Victor Caes.* 39, *Eutrop.* 9, 22, *Orosius* 7, 25, *Hieronymus ad a. Abr.* 2316. Fortasse idem Asclepiodotus consul a. 292.

— Cassius Asclepiodotus.

991 Asclepiario, mathematicus a Domitiano occisus *Sueton. Domitian.* 15.

992 Q. ASCONIVS GABINIVS MODESTVS, praetor, pro consule, praefectus aerari Saturni *V* 2820 t. *Patavinus ab initio mutilus.*

993 Asconius Labeo, tutor Neronis, cui consularia insignia a. 54 a senatu petiit *Tac. a.* 13, 10.

994 Q. Asconius Pedianus. *Praenomen praeter inscriptiones codicum solus servavit Hieronymus ad a. Abr.* 2092, Asconius Pedianus sive Pedianus ceterum.

Q. Asconius Pedianus scriptor historicus clarus habetur, qui LXXIII aetatis suae anno captus luminibus XII postea annis in summo omnium honore consensescit *Hieronymus* l. l. (*Vnde certi nihil colligere licet nisi a. 829 = 76 Pedianum circa LXXII annos natum fuisse.*) Patavinus, cf. 'Livius noster' *Ascon.* p. 68, 17 (cf. et *Sil. Italic.* 12, 212 sqq.) A Iunio Blaeso consule (*a.* 28 p. C.) ad cenam M. Apicii adductus *Actian. fr.* 110 *Hercher* = *Suidas* Ἀνίκτος Μάρκος. *T. urb. VI* 22784 'Mutiae Festae Pediani' fortasse huius uxori positus est.

Scrpsit librum contra obtrectatores Vergilii *Donatus vita Vergil. Sueton. rel. Reifferscheid* p. 66. 57, *Probus* p. 7 *Keil, Servius Vergil. ecl.* 4, 11 cf. *Ribbeck, Prolegomena Verg.* p. 96 sqq.; orationes Ciceronis filiis (*Ascon. passim*) enarravit, ad quod opus respicit *Quintilian. institut.* 5, 10, 9. Vitam Sallustii scripsisse dicit *Acro ad Horat. sat.* 1, 2, 41. De grammatica quadam ratione T. Livii Pedianum auctorem citat *Quintilian. institut.* 1, 7, 24; auctor Plinii n. h. *ind. l.* 7, citatur *ibid.* 7, 159.

995 C. Asconius Sardus, C. (Asconii) et Cusinae f., tribu Fab., III vir iure dicundo, praefectus fabrum (Patavii), frater Asconiac (*n.* 996) *V* 2829 t. *Patavinus.*

996 ASCONIA, C. (Asconii) et Cusinae filia, Augurini (uxor), sacerdos divae Domitillae (uxoris *Vespasiani privati*) *V* 2829 t. *Patavinus*; uxor videtur T. Mustii Hostilii Fabricii Medullae Anguriui *V* 2822.

997 M. Asellio, homo nobilis a Septimio Severo occisus vit. *Severi* 13, 7. Marcum Asellionem traditur, scribendum videtur Marcium cf. *O. Hirschfeld Wiener Studien* 1884 p. 124.

998 ASELLIVS AEMILIANVS. *Memoratur in titulo graeco in Batanaea reperto Lebas-Waddington 2213. — Nomen gentilicium titulus servavit, ceterum ubique Aemilianus.*

Legatus Syriae (ἀπαρχὸς) a. 189 *tit.*, in qua legatione Pescennius Niger ei successit *Herodian. 3, 2, 3*; proconsul Asiae a. 193 *Herodian. 3, 2, 2*; dux a Nigro electus, quod in multis provinciis regendis probatus et Clodii Albini necessarius erat *Dio 74, 6*, apud Cyzicum victus a Severi ducibus et in fuga occisus *vit. Severi 8, Pescennii N. 5, Dio l. l., Herodian. 3, 2. — Ad proconsulatum Asiaticum rettulit Waddington fastes p. 245 fragmentum Smyrnaeum CIG 3211 [ἀ]νθοπατέροντος Ἀσκληπιοῦ καὶ.*

999 Asellius Claudianus, homo nobilis a Septimio Severo occisus *vit. Severi 13, 1.*

1000 Asellius Sabinus, Tiberius ei sestertia ducenta donavit pro dialogo, in quo boleti et ficedulae et ostreae et turdi certamen induxerat *Sueton. Tiber. 42. Idem videtur Sabinus Asilius (sic traditur) venustissimus inter rhetores scurra Seneca suavor. 2, 12; fortasse etiam Asillius Sueton. Calig. 8.*

1001 [A]SIA[TI]CA, (M. Lollii Paullini) Valerii Asiatici (Saturnini) bis consulis (*cos. II a. 125*) uxor *CIG 2587 t. Cretensis.*

— AEMILIA PAVLINA ASIATICA.

1002 Asiaticus, dux Gallorum proVindice (a. 68) bellaverat *Tac. h. 2, 94.*

1003 Asiaticus, Vitellii libertus, 'foedum mancipium et malis artibus ambitiosum', summa apud eum potentia *Tac. h. 2, 57, 95, Sueton. Vitell. 12, Plutarch. Galba 20*; equestri dignitate a Vitellio primo imperii die ornatus *Tac. h. 2, 57, Sueton. l. l.*; post necem Vitellii a Muciano occisus *Tac. h. 4, 11. Memoratur Sidon. Apollin. ep. 5, 7.*

— P. CORNELIVS SCIPIO ASIATICVS.

— Iulius Asiaticus.

— M. LOLLIVS PAVLLINVS VALERIVS ASIATICVS SATVRNINVS.

— VALERIVS ASIATICVS.

— D. VALERIVS ASIATICVS.

— Q. Valerius Asiaticus.

— (VALERIVS) TAVRVS ASIATICVS.

1004 Asillius Sabinus *Seneca suavor. 2, 12 cf. n. 1000.*

1005 Asillius, comes pueri Gai a. 14 p. C. *Sueton. Calig. 8 in epistola Augusti. Cf. n. 1000.*

— Vinnius Asina.

1006 M. ASINIVS, n. Sep. M. Asin. C. Pet. (*cos.*) I 766 in tessera gladiatoria. *Borghesi opp. III p. 355 demonstrare studuit intelligendum esse M. Asinium Agrippam consulem ordinarium a. 25 cum Cosso Cornelio Lentulo; illum per totum annum fuses gessisse, cum huic C. Petronius suffectus esset. At argumentatio docti Itali infirmis fundamentis constituta est.*

- 1007 Herius (Asinius), filius C. Asinii Pollionis. Cum mortuo in Syria (immo in Lycia) C. Caesare questus esset Augustus, quod in tam magno et recenti luctu Pollio pleno convivio cenasset, rescripsit Pollio 'eo die cenavi, quo Herium filium amisi' *Seneca contrav. 4 pr. 4-5. Mortuus est igitur ante a. 4 p. C.*
- 1008 CN. ASINIVS, Pollionis et Agrippae nepos, patronus Puteolanorum X 1682 t. *Puteolanus; filius ergo C. Asinii Galli et Vipsaniae Agrippinae. Cf. n. 1017 extr.*
- 1009 M. ASINIVS AGRIPPA, consul a. 25 p. C. cum Cosso Cornelio Lentulo. *In consulatu: M. Asinius Agrippa fasti Arvalium, XI 3613, Dio ind. l. 57; M. Asinio A. . . . (AV traditur) V 5594; M. Asinius IV 2552, VI 10051, Cassiodor.; Asinius Agrippa Tac. u. 4, 34, ceterum Agrippa fasti.*
Quamquam Marci filius dicitur Dio ind. l. 57, tamen recte putatur filius esse C. Asinii Galli, cf. Tac. a. 4, 61, ubi Agrippa dicitur 'claris maioribus quam vetustis vitaeque non degener' et a. 6, 23, ubi Gallus (cf. n. 1017) 'tot consularium parens'. Mortuus est a. 26 Tac. ann. 4, 61.
- 1010 Asinius Amiantus, procurator C. Asinii Nicomachi Iuliani IGI 283.
- 1011 ASINIVS BASSVS, maximus ex liberis Asinii Rufi familiaris Plinii; Plinius a (Minicio) Fundano (cos. a. 107), cui consulatum destinatum esse credebat, petiit, ut Bassum quaestorem eligeret *Plin. epist. 4, 15, 6-13.*
- 1012 SEX. ASINIVS CELER, consul (*suffectus secundo semestri*) a. 38 cum tonio Quinctiliano; Sex. Asinio Celere tonio Quinctiliano *Frontin. de aquis 102, nio Quinctiliano acta Arral. a. 38 VI 2028d 18. — Memoratur in t. servi filiae VI 9901 (1) et in t. liberti matris VI 9901a (2); ad eum pertinere videtur fragmentum Teatinum Sex. Asin. Celer. IX 3017 (3).*
Praenomen exhibent Frontinus et t. 3, ceterum Asinius Celer. — Galli filius t. 2 scilicet C. Asinii Galli et Vipsaniae Agrippinae. Consul a. 38 v. supra, consularis Seneca apocolocynt. 13, Plin. n. h. 9, 67, Macrobius, sat. 3, 16, 9. A Gaio principe piscem ingenti pretio mercatus Plin., Macrobius. l. l., Tertullianus. de pallio 5; a Claudio occisus Seneca l. l. — Asinia Agrippina filia t. 1.
- 1013 Asinius Epicadus, ex gente Parthina hybrida, cum Audasio in Augustum sub finem imperii coniuravit, ut Iuliam filiam et Agrippam nepotem ex insulis, quibus continebantur, ad exercitus raperent *Sueton. Aug. 19. Fortasse libertus C. Asinii Pollionis.*
- 1014 ASINIVS GALLVS, Drusi frater uterinus *Dio 60, 27, Pollionis oratoris nepos Sueton. Claud. 13; filius ergo C. Asinii Galli et Agrippinae. Cum Statilio Corvino a. 46 in Claudium coniuravit et in exilium actus est, ετι και σημερότατος και δυνατέστατος ὢν καὶ τούτου καταπρωτοῦνης γέλωτα πολλὴν ἤ κινήσων ὤφλειν Dio, Sueton. l. l. Nominatur ut frater Asinii Celeris VI 9901.*

1015 ASINIVS GALLVS, ad eum scripsit Plinius *epist.* 4, 17 *secundum lectionem vulgatam, at vide Clusinius Gallus.*

1016 ASINIVS GALLVS nescio quis nominatur in *t. servae VI 2209, liberti VI 5485.*

1017 C. ASINIVS GALLVS, consul a. 746 = 8 a. C. cum C. Marcio Censorino. *Tituli: ipse posuit consul cum collega cippos urbanos VI 1235 cf. Addenda p. 3112 (1), in quorum plerisque nomina in litura restituta sunt; memoratur in titulo Tratino IX 3018 (2), in actis saecularibus (3), in t. gracco in Astypalaea insula reperto Ross, Inscriptiones graecae ineditae III n. 312 corr. Waddington, fastes p. 95 (4); in t. 2-4 nomina integra extant; nominatus fuit in quatuor eiusdem tituli Ephesini exemplis duobus latinis, duobus graecis Wood, discoveries at Ephesus, inscriptions from the peribolus wall n. 1. 2. 3, in quorum tribus nomina plane deleta sunt, in quarto III 6070 = III S. 7118 (5) supersunt C. Asinio Nomina eius erasa videntur in t. Agrippinae uxoris Laude Pompeia reperto V 6359; nominatus fuit in t. urbano VI 1353 admodum mutilo, qui quomodo conceptus fuerit non liquet; incertum est ad hunc an ad filium cognominem pertineat t. Atticus CIA III 583. Denique nomen extat in t. liberti conlaetanei (Asinii) Celeris Galli f. VI 9901a.*

Nummi: I) a) in parte adversa inscripti Augustus (Caesar Augustus n. 369) tribunic. potest., in aversa C. Asinius Gallus IIIvir a. a. a. f. f. Cohen I² Augustus n. 368. 369; b) in adversa ob civis servatos, in aversa C. Asinius C. f. Gallus IIIvir a. a. a. f. f. ibd. n. 367 melius Babelon I p. 222. II) Tenui Aetoliae in adversa exhibentes cum capite Galli Ἀσίνιος Γάλλος ἄγνως, in aversa Ἀπολλῶς Φαινίου Ταμνῆν primum accurate descripti a Waddingtonio fastes p. 95, similes male descripti Mionnet III p. 28, 166, Suppl. VI p. 41, 260-262.

In consulatu: C. Asinius Gallus Dio ind. l. 55, V 4201, VI 458. 1235, XI 844, Censorinus de die n. 22, 16, Sueton. Rel. Reifferscheid p. 48; C. Asinius Monument. Ancyran. lat. 2, 6 = gracc. 4, 17, I 746, Cassiodor.; Asinius Gallus Dio 55, 5, ceterum Gallus fasti. In consulatu nomina erasa sunt XII 2623. - C. Asinius Gallus t. 1. 2. [5.] numm. I; Asinius Gallus t. 3 v. 107, t. 4, numm. II; C. Asinius t. 3 v. 151. - C. Asinius Gallus Hieronymus ad a. Abr. 2030, ceterum apud scriptores Asinius Gallus vel Gallus.

C. f. t. 1, numm. Ib, Dio ind. l. 55, filius C. Asinii Pollionis Tac. a. 1, 12, Seneca controver. 4 praef. 4, Hieronymus l. l.; filius natu iuaximus in consulatu patris (a. 714 = 40) natus Serr. Vergil ecl. 4, 1. IIIvir aere argento auro flando feriundo numm. I post a. 739 = 15 cf. Mommsen, Römische Münzwesen p. 744; consul a. 746 = 8 v. supra; proconsul Asiae t. 4, 5, numm. II, a. 748 t. 5, a. 749 t. 4, anno ergo proconsulari 748/749 = 6/5 a. C. - XVvir sacris faciundis a. 737 = 17 t. 3.

Augustus eum dixerat imperii avidum et minorem *Tac. a. 1, 13*; a. 14 Tiberium in senatu offendit olim invisus propter matrimonium Agrippinae *ibid. 1, 12, Dio 57, 2*; sententiae eius in senatu dictae a. 14 *Tac. a. 1, 8, 12, a. 15 ibid. 1, 76, 77, a. 16 ibid. 2, 32, 33, 35, 36*; a. 24 *ibid. 4, 20, 30, a. 28 ibid. 4, 71*; a. 19 Pisoni reo patronus adesse noluit *ibid. 3, 11*. A. 30 eodem die, cum in Capreis cum Tiberio convivaretur, Romae a senatu damnatus est; sed Tiberius, quasi ipse coram senatu decernere vellet, distulit causam et Gallum in custodia haberi iussit *Dio 58, 3* amicis eius passum datis *Dio l. l., Seneca epist. 55, 3*. A. 33 obiit, quem egestate cibi peremptum haud dubium, sponte an necessitate incertum habebatur *Tac. a. 6, 23, Dio 58, 23*. Agrippinae paulo post mortuae Tiberius impudicitiam et Gallum adulterum obicit eiusque morte ad taedium vitae compulsam *Tac. a. 6, 25*.

Magnus orator, nisi illum magnitudo patris obrueret *Seneca contrav. 4 praef. 4*; scripsit libros de comparatione patris et Ciceronis *Sueton. Claud. 41, Plin. epist. 7, 4, 3, 6, Quintilian. institut. 12, 1, 22, Gellius 17, 1, 1*; epigramma in Pomponium Marcellum *Sueton. gramm. 22*. — Vergilium eclogam quartam in se scripsisse dixit *Serv. ecl. 4, 1*. — Menaea citrea eius insignis *Plin. n. h. 13, 92, Tertullian. de pallio 5*.

(Vipsaniam) Agrippinam post divortium Tiberii (a. 743 = 11) in matrimonium duxit *Tac. a. 1, 12, Dio 57, 2*; tot consularium pater *Tac. a. 6, 23*. Filii: C. Asinius Pollio cos. a. 23, M. Asinius Agrippa cos. a. 25, Sex. Asinius Celer cos. a. 38, Asinius Gallus (n. 1014); Asinius Saloninus; Cn. Asinius (n. 1008) *utrum sextus filius habendus sit, an idem fuerit atque Gallus aut Saloninus, in medio relinquendum est*.

1018 C. ASIN[IVS] IVLIANVS publice honoratus t. Blaundis in Phrygia reperto *CIG 3866: τὸν χράσαντον ὄντ' Ὁ. Ἀπ(ύου) Ἰππολίτου Κοναδράτου ὑπατικοῦ saeculi III incuntes cf. n. 1029. Potest idem esse atque C. Asinius Nicomachus Iulianus n. 1023*.

1019 M. ASINIUS MARCELLVS, consul a. 54 cum M. Acilio Aviola. — *In consulatu*: M. Asinius Marcellus *tabula cerata Pomp. 3, [4, 6], M. Asinius Tac. a. 12, 64, Asinius Marcellus Sueton. Claud. 45, ceterum Marcellus fasti*. — Asinii Pollionis pronepos *Tac. a. 14, 40, nepos videtur C. Asinii Galli*; a. 61 falsi accusatus, sed maiorum et Neronis gratia absolutus *Tac. a. 14, 40*.

1020 M. ASINIUS MARCELLVS, consul a. 104 cum Sex. Attio Saburano. *In consulatu*: M. Asinius Marcellus *Wood, discoveries at Ephesus, inscriptions from the great theatre n. 1 col. VI r. 74, ceterum Marcellus fasti*. — *Filius vel potius nepos consulis a. 54 videtur*.

1021 Q. ASINIUS MARCELLVS, consul (suff.) cum A. Caeppione Crispino in t. mutilo in agro Romano reperto *Römische Mittheilungen 1886 p. 128, ubi praecedunt consules ordinarii a. 96. Vnde Henzen consules et ordinarios et suffectos eiusdem anni iuxta positos esse con-*

iccit, cuius rei adhuc unum, quod sciam, exemplum idque in decreto pontificum VI 2010 innotuit.

- 1022 Q. Asinius Marcellus memoratur in tegulis urbanis XV 330. 846–857, ex quibus annum 123 indicant n. 846–848, 851, annum 134 n. 849. 852. Potest idem esse qui praecedit vel filius eius.

- 1023 [C. ASINIVS] NICOMACHVS IVLIANVS honoratus t. *Drepanitanis IGI* 283 (1), 284 (2) = CIG 6498. ...ον Νεακόμαχο[ν] Ίουλιανόν t. 1, [Ν]εακόμα[χον] [Ί]ουλιανό[ν] t. 2; nomen gentile probabiliter suppletur ex nominibus procuratoris Asinii Amianti, qui dedicavit t. 1, et ex t. CIG 3866 cf. n. 1018. — Consul (suffectus anno incerto saeculi III) t. 1. 2, proconsul Asiae t. 1.

- 1024 Asinius Pollio, praefectus alae in Mauretania a. 69 oppressus Tac. h. 2, 59.

- 1025 C. ASINIVS POLLIO, Cn. f. acta triumph. *Capitolina, fasti min. IIIB et VII CIL* I² p. 60 et 64, in senatus consulto a. 737 = 17 a. C. VI 877 a. Natus est a. 678/679 = 76/75 a. C., nam altero et vicesimo aetatis anno C. Catonem accusavit Tac. dial. 34, cuius causa acta est a. 700 = 54 Asconius in Scaurianam p. 16. Consul a. 714 = 40 a. C.; pro consule a. 715 = 39 contra Dalmatas bellum gessit, Salonas urbem cepit; VIII k. Novembr. ex Parthineis triumphavit acta triumph. *Capitolina, Florus* 2, 25, Dio 48, 41, *Horatius carm.* 2, 1, 13, *Servius ad Vergil. ecl.* 4, 1, *Hieronymus chron. ad a. Abr.* 2020. Ceterum de rebus ab eo libera re publica gestis vide *Drumann II* p. 2 sqq. Cum Caesar eum rogaret, ut secum ad bellum Actiacum proficisceretur, 'mea, inquit, in Antonium maiora merita sunt, illius in me beneficia notiora; itaque discrimini vestro me subtraham et ero praeda victoris' *Velleius* 2, 86, 3. Inde a principatu Augusti praeter iudicia et curiam (testis senatus consultorum a. 729, *Sitzungsberichte der Berliner Akademie* 1889 p. 966, et a. 737 VI 877 a) a rebus publicis afuisse videtur. LXXX aetatis suae anno in villa Tusculana moritur *Hieronymus chron. ad a. Abr.* 2020 = 758 = 5 p. C. cf. *Senec. contro.* 4 praef. 5, Tac. dial. 17.

Pollio ex manubiis (scil. belli Dalmatici) primus Romae bibliothecam in atrio Libertatis publicavit, quam imaginibus virorum clarorum ornavit *Plin. n. h.* 7, 115; 35, 10, *Sueton. August.* 29 cf. *Ovid. Trist.* 3, 1, 71. Statuae in monumentis Asinii Pollionis memorantur *Plin. n. h.* 36, 23, 24. 25. 33. 34.

Amicus fautorque poetarum et virorum doctorum aetatis suae: 'Ieporum disertus puer ac facetiarum' *Catullus carm.* 12, 6; Helvius Cinna ei (adulescenti in Graciam profecturo) Propempticon misit *Charis. Gramm. Lat.* I p. 124. Cum legatus agris Transpadanae dividendis praesset, Vergilium indemnem praestitit *Servius ad Verg. ecl.* 2, 110; 6, 3, vit. *Verg. Sueton. rel. Reifferscheid* p. 53. 59; Vergilius ad eum scripsit eclogam quartam et eum praedicat *ecl.* 2, 84–89;

8, 6-13; Asinius Vergilio Alexandrum puerum donavit, quem secunda ecloga Alexin appellat *vit. Verg. p. 57 R. cf. Serv. ad Vergil. ecl. 2, 1, Apul. apolog. 10*. In viris principibus rei publicae, qui Horatii carmina probaverant, memoratur *Horat. sat. 1, 10, 85*; Horatius ad eum scripsit carmen *2, 1*. Ateius Praetextatus C. Sallustio defuncto eum familiarissime coluit et aggregsum historias componere praeceptis de ratione scribendi iuvit *Sueton. gramm. 10*. Timagenem historiarum scriptorem, quamquam Augustus ei domo interdixerat, in contubernium recepit *Seneca dial. 5, 23, 5-8*. Aufusti (abnesti fusti traditur) grammatici liber quidam grammaticus ad Asinium Pollionem citatur *Gramm. Lat. VII p. 35*.

Strictum oïus et nimis asporum indicium *Seneca contrrov. 4 praef. 3 cf. Plin. n. h. 36, 33*. Iudicia eius: Asinius in Valerium Catullum citatur *Charis. Gramm. Lat. I p. 97*; de Caesaris commentariis *Sueton. div. Inl. 56 cf. 55*; de Cicerone *Seneca suasor. 6, 24 cf. 6, 14, Quintilian. inst. 12, 1, 21*; de Patavinitate Livii *Quintilian. inst. 1, 5, 56*; *8, 1, 3*; liber, quo Sallustii scripta reprehendit *Sueton. gramm. 10 cf. Gell. 10, 26, 1* 'Asinio Pollioni in quadam epistula, quam ad Plancum scripsit, et quibusdam aliis C. Sallustii iniquis dignum nota visum est' etc.; iudicia de rhetoribus *Arellio Fusco Seneca suasor. 2, 10, Buteone id. contrrov. 7, 4, 3, Q. Haterio ibid. 4 praef. 11, Porcio Latrone ibid. 2, 3, 13, Triario ibid. 2, 3, 19, de coloribus Romanii Hispanis, Pompei Silonis, Cestii Pii, Porcii Latronis ibid. 4, 6, de incerto ibid. 2, 5, 10*; laudabat sententias *Albucii Sili ibid. 7 praef. 2 et Vibii Rufi ibid. 9, 2, 25*.

Circa a. 739 in carminibus pangendis versatus est, scripsit 'Sophocleo carmina digna cothurno' *Vergil. ecl. 8, 10* (ubi *Servius* adnotat 'alii ideo hoc de Pollione dictum volunt, quod et ipso utriusque linguae tragoediarum scriptor fuit', id quod ex perversa interpretatione ipsi emulcasse videntur), *cf. ecl. 3, 86* 'Pollio et ipse facit nova carmina'; Pollio regum facta canit pede ter percusso (= versu trimetro) *Horat. sat. 1, 10, 42*; historias scribere aggressus tragoedias abiecit *Horat. carm. 2, 1, 9-13*. Pacuvium et Accium tragoediis expressit *Tac. dial. 21*. Lusus etiam versiculis eroticis *Plin. epist. 5, 3, 5 cf. 7, 4, 4*.

Orator clarissimus *Velleius 2, 36, 2, Columella 1 praef. 30, Quintilian. 12, 11, 28, Plin. n. h. 7, 115, Tac. dial. 12, 17, ann. 11, 6, 7*, 'insigne maestis praesidium reis' *Horat. carm. 2, 1, 9*. Multa in Asinio Pollione inventio summa diligentia (*cf. ibid. 10, 2, 25*; *12, 10, 11*), adeo ut quibusdam etiam nimia vidoatur, et consilii et animi satis; a nitore et iucunditate Ciceronis ita longe abest, ut videri possit saeculo prior *Quintilian. inst. 10, 1, 113*; inter Menenios et Appios studuisse videtur (ei qui in dialogo rem recentiorum defendit), Pacuvium et Accium etiam orationibus suis expressit *Tac. dial. 21*; compositio Pollionis salebrosa et exiliens *Seneca epist. 100, 7, 9*. Versus poetarum anti-

quorum orationibus insorere consueverat *Quintilian. inst. 1, 8, 11*; homo omnium horarum seriis iocisque pariter accommodatus *ibid. 6, 3, 110*. Tristes ac ieiuni Pollionem aemulantur *ibid. 10, 2, 17*.

Memoratur in iis, qui multum ante quaestoriam aetatem gravissima iudicia susceperunt *Quintilian. inst. 12, 6, 1*. Altero et vicesimo aetatis anno C. Catonem (tribunum plebis a. 698 = 56 Dio 39, 27) accusavit a. 700 = 54 Tac. *dial. 34, Seneca contro. 7, 4, 7*. Defendit (aetate triumvirum) Lamiam et postea orationem pro Lamia odidit *Seneca suazor. 6, 15*. Moschum Pergamenum veneficii reum defendit (sub initium regni Augusti, ut ex Horatio apparet) *Horat. epist. 1, 5, 9 cf. Porphy. p. 274, Seneca contro. 2, 5, 13*. Mediis Augusti temporibus apud centumviros orationes habuit, quae pro heredibus Vrbiniae inscribuntur Tac. *dial. 38, Quintilian. inst. 4, 1, 11; 7, 2, 4. 5. 26 cf. 1, 5, 8, Charis. Gramm. Lat. I p. 77*. Sub Augusto Nonium Asprenatom veneficii reum defendit *Quintilian. inst. 10, 1, 22, cf. 11, 1, 47, Sueton. August. 56, Plin. n. h. 35, 164* (si re vera huc pertineant, quae Dio 55, 4 sine nomine rei accusatorisve narrat, tamen inde nequaquam sequitur illam causam a. 745 = 9 a. C. actam esse, ut priores cf. Meyer, *Oratorum romanorum fragmenta ed. II p. 492* pro certo affirmarunt; nam Dio l. l. non nisi transcendendo narratiunculas ad humanitatem Augusti illustrandam affert). Incerto tempore dixit pro Scauro filio *Quintilian. instit. 6, 1, 21; 9, 2, 24* et pro Liburnia *ibid. 9, 2, 24* (cf. 9, 2, 9). — Dictus est in L. Munatium Plancum orationes parare, quae ab ipso aut liberis post mortem illius ederentur *Plin. n. h. praef. 31*. — Dicta eius: commode agendo factum est, ut saepe agerem, saepe agendo, ut minus commode *Plin. ep. 6, 29, 5*; male, hercule, eveniat verbis, nisi rem sequantur schol. *Cruquian. ad Horat. epist. 2, 3, 311*.

Primus omnium Romanorum advocatis hominibus scripta sua recitavit *Seneca contro. 4 praef. 2*. Declamavit multitudine nunquam admissa; in declamando floridior aliquanto quam in agendo *ibid. et § 3*. Sententiae ex declamationibus *ibid. 4, 2, 5; 7, 1, 4; 7, 6, 12*, colores *ibid. 1, 6, 11; 7, 1, 22*, praecepta de colore *ibid. 4, 3*. Sextilium Enam in domo Messallae Corvini recitantem non tulit *id. suazor. 6, 24*.

‘Motum ex Metello consulo civicum bellicae causas et vitia et uodas ludumque Fortunae gravisque principum amicitias et arma, nondum expiatis uncta cruoribus, periculosae plonum opus alcae tractas et incedis per ignis suppositos eineri doloso’ *Horatius carm. 2, 1, 1–8*. Vnde apparet Pollionem historias rerum Romanarum iule a L. Afranio Q. Caecilio Metello cos. (= a. 694 = a. 60 a. C.) gestorum scribere coepisse, cum poeta laudes eius celebraret. Qui quando carmen scripserit, quamquam veri simile est scripsisse eum post bellum Actiacum, accuratius definire non licet. Sed Pollionem historias scribere aggressum esse paulo ante bellum Actiacum ex verbis

Suetonii gramm. 10 (v. supra) emergit referentis Ateium Philologum post mortem Sallustii (a. 720 = 34) Pollionem coluisse atque praecoptis rhetoricis iuvisse. Historiae Pollionis citantur *Seneca suavor.* 6, 14. 24. 25, tertius historiarum liber *Valer. Maxim.* 8, 13 ext. 4, iis usi sunt Plutarchus, Appianus (uterque versione graeca earum), Suetonius, Strabo cf. *Peter, Historic. Roman. Fragmenta* p. 263 sqq. Pollionis scripta egregiam Cassii et Bruti memoriam tradunt *Tac.* a. 4, 34. Auctor Plinii *Plin. n. h. ind. l. 7. Quae Suidas s. v. Ἀτίωνος Πωλλίωνος et Πωλλίωνος profert* (cf. infra adn.), confusionis adeo sunt plena, ut inde ne hoc quidem recte concludere liceat Pollionem scripsisse historiarum libros septendecim.

Scripsisse Pollionem et philosophica quaedam apparet ex Seneca epist. 100, 7. 9; nam Senecam ibi de scriptoribus philosophicis agere cum ex tota epistula tum ex paragrapho nona certissime efficitur. Nec minus Pollionem rem grammaticam tractasse ex *Prisciano Gramm. Lat. II* p. 513 sequitur 'ut Probo et Capro et Pollioni et Plinio placeat'; observationes grammaticae Pollionis afforuntur *Charis. Gramm. Lat. I* p. 134, *Serv. ad Verg. Aen.* 2, 7; 6, 554; 11, 183. — Asinius contra maledicta Antonii citatur *Charis. Gramm. Lat. I* p. 80; Asinius Pollio ad Caesarem *I id.* p. 134. Verba Pollionis ex scriptis incertis afferuntur *Charis. Gramm. Lat. I* p. 100, *Priscian. ibd. II* p. 383. — Extant epistolae tres *Cic. ad Fam.* 10, 31–33.

Quamquam constat Pollionem historicus paulo ante bellum Aetiacum scribere aggressum esse, tamen Landgraf, *Untersuchungen zu Caesar und seinen Fortsetzern* p. 31 sqq. et Wölfflin *Sitzungsberichte der Münchener Akademie Phil.-Hist. Klasse* 1889 p. 319 sqq. (cf. praefat. p. XXII sqq. editionis 'belli Africi', quam cum Miodonski paravit) statuerunt Pollionem paulo post Hirtii mortem (a. 711 = 43) cum commentariis Caesaris et Hirtii de bellis Caesarianis ad finem perducendis operam navasse tum librum de bello Africano qui extat ipsum confecisse. Qua de re cum nemo veterum unquam quidquam cognitum habuisset, illi ex tribus Pollionis epistulis propter sermonis proprietates hunc esse auctorem belli Africani demonstrare sibi visi sunt. At observationes in medium prolatus nullo modo posse probare id quod illi opinantur, alii satis iam docuerunt.

Ad summum proventus incorrupta vita et facundia *Tac.* a. 11, 6; homo natura contumax *Seneca controuv. 4 praef. 4*; ferocia eius *Tac.* a. 1, 12. Cum mortuo in Syria (sic) C. Caesare per codicillos questus esset Augustus, quod in tam magno et recenti luctu suo homo carissimus sibi pleno convivio cenasset, rescripsit Pollio 'eo die cenavi quo Herium filium amisi' *Seneca controuv. 4 praef. 5*. Graviter invidioseque in curia questus est (Marelli) Aescernini nepotis sui casum, qui in Troiae luso erus fregerat *Sueton. August.* 43. — Nulla res cum ultra decumna retinuit, sed totius diei lassitudinem duabus

illis horis ponebat *Seneca dial.* 9, 17, 7. — Amicus Herodis regis Iudaeorum, cuius filii Alexander et Aristobulus Romae apud eum habitabant *Ioseph. ant.* 15, 10, 1.

Gener L. Quintii, qui a triumviris proscriptus est *Appian. bell. civ.* 4, 12, 27. Liberi: C. Asinius Gallus, Asinius Saloninus, Herius Asinius; filia praeterea ei fuit, quae nupsit *M. Claudio Marcello Aesernino* cos. a. 732 = 22, quorum filius Marcellus Aeserninus Polionis nepos dicitur *Sueton. August.* 43, *Seneca controuv.* 4 praef. 3. 4. — *Memoratur in titulo Cn. Asinii nepotis X 1682, incerti cuiusdam ex posteris VI 1353, in t. servorum vel libertorum VI 5019. 9901. 12523. Tegulae XIV 4090, 4-9 = XV 2231-2234 ex figlinis Asinii Polionis (C. As. Pol. n. 2234) utrum ad unum hominem pertineant an ad plures, dubitatur cf. Dressel ad n. 2231, qui antiquissimas earum (scil. n. 2233. 2234) ad oratorem referri posse statuit.*

*Suidas I p. 786: Ἀσίνιος Πόλιων Ῥωμαῖος ἱστορίας Ῥωμαϊκὰς αὐτῆς ἐν βιβλίῳ κ', [οἷτος πρῶτος Ἑλληνικὴν ἱστορίαν Ῥωμαϊκῶς αὐτῆς ἐγραψεν], ubi verba, quae uncis inclusimus, sine dubio ad alium spectantia (fortasse ad Pompeium Trogum, ut coniecit von Gutschmid) confusione Suidae ad Asinium relata sunt: Idem II 2 p. 387: Πόλιων ὁ Ἀσίνιος χρηματίας, Τραλλιανός, σοφιστὴς καὶ φιλόσοφος σοφιστεύσας ἐν Ῥώμῃ ἐπὶ Πομπηίου τοῦ μεγάλου καὶ διηκδιδύμενος τὴν ἀρχὴν Τιμαρχίου: ἔγραψεν — — (sequuntur opera, quae plurimum auctorum fuisse videntur, dein loco ultimo) περὶ τοῦ ἑμφυλίου τῆς Ῥώμης πολέμου, ὃν ἐπολέμησαν Καίσαρ τε καὶ Πομπήιος. Ex verbis extremis patet Suidam, ut falso huic Polioni aetatis liberae rei publicae tribuā ἀπομνημονεύματα Μουσαίου τοῦ φιλοσόφου mortui fere sub Domitiano, ita non minus perperam tribuisse opus historicum Asinii oratoris. Quoniam confusione arte cohaeret, quod Polioni Tralliano nomen Asinii inditum est; num quod multi Trallianum libertum oratoris fuisse statuerunt, vix opus est monere neminem unquam libertum potuisse habere patroni cognomen. — De scriptis Tralliani, qui in hanc syllogem non cadit, disputarunt H. Peter *Jahrbücher CXIX p. 422*, Flach *Rheinisches Museum XXXVI p. 316*, Thourret *Leipziger Studien I p. 324 sqq.**

- 1026 C. ASINIVS POLLIO, consul a. 23 cum C. Antistio Vetere. Nummi *Sardiani in parte adversa exhibent* Δροῦδος καὶ Ἑσπανικὸς ναὶ θεοὶ φιλάετρε, in *aversa* Γαίῳ Ἀσίνῳ Παλλίωνι ἀνθυπάτῳ, in *medio* κοινὸν Ἀσίας *Eckhel VI p. 211*, *Mionnet IV p. 121*, 688. 689 *Suppl. VII p. 418*, 465, *Waddington, fastes p. 122*.

In consulatu: C. Asinius Pollio *Dio ind. l. 57*, *Plin. n. h. 33, 32*, *Frontin. de aquis 102 ex restitutione*, llio *fasti Arval.*; C. Asinius *Tac. a. 4, 1, VI 10051. 29681, X 895*, *Cassiodor.*; *alibi Pollio fasti*.

C. f. *Dio ind. l. 57*, filius C. Asinii Galli, nepos C. Asinii Polionis; praetor peregrinus a. 20 *fasti Arval.*; consul a. 23 v. *supra*; proconsul Asiae sub imperatore Gaio nummi. — *Vel ad hunc vel ad patrem pertinet t. CIA III 583* Γαίῳ Ἀσίνῳ Γαίῳ υἱὸν στρατηγὸν ἀποδείκνυμενον. *Praeterea numoratus esse videtur in t. urbano VI 1353 ita mutilo, ut probabiliter restitui nequeat* [Xvirum stl. iu?]d q[uaestorem] Ti. Cac[saris] [frat]rem Drusi Caesaris

- 1027 ASINIVS POLLIO VERRUCOSYS, consul a. 81 cum L. Flavio Silva Nonio Basso. — *In consulatu*: Asinius Pollio Verrucosus VI 2059 *acta Arval.*, Pollio Verucosus VI 10243,errucoso cos. VI 1495, *ceterum plerumque* (Silvano et Vero Prosper) Pollio fasti.
- 1028 C. ASINIVS PRAETEXTATVS, consul a. 242 cum C. Vettio Attico. *In consulatu*: C. Asinius Praetextatus VI 2133, IX 3429, Ἀσινίῳ Πραετέστατῳ t. *Amorginus Bulletin de correspondance Hellénique* 1891 p. 585, *ceterum* Praetextatus fasti.
- 1029 C. ASIN(IVS) PROTIVS QVADRATVS, ὑπαρχὸς memoratur in titulo C. Asinii (Nicomachi) Iuliani filii CIG 3866; unde apparet in t. *Amorgino* CIG 2264 n II Addend. p. 1035, quem dedicavit imperatori Antonino Severi filio Γάιος .. ιννα Πρύταμος [Κο]υαδράτος καὶ 'Ρούφος [οἱ] χράτιστοι ἀδελφοί non [Αιχ]ίωνα, quod proposuit Bockh, sed [Ἀσ]ίνον supplendum esse.
- 1030 A[s]in(ius?) Quad(ratus?) (cogitari potest etiam de Asinia Quadrattilla cf. n. 1045), nominatur in tegula Latina a. 141 X 8043, 36.
- 1031 Asinius Quadratus (duo nomina ponunt *Euagrius historia eccles.* 5, 24 et *Agathias* 1, 6, *ceterum* Quadratus), rerum scriptor. Ἐγραψεν Ἰσθῶ διαλέκτῳ ἱστορίαν Ῥωμαϊκὴν ἐν βιβλίῳ ιε', ἐπιγραφὴν δὲ Νυλατινῶνα καὶ περιέχει ἀπὸ κτίσεως Ῥώμης ἕως Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδῶνος υἱοῦ Καίσαρος Suidas s. v. Κοδράτος. Quem finem operis recte statuerit Suidas, an Quadratus opus usque ad millesimum annum urbis, qui vulgo computatus est (a. 248 p. C.), deduxerit dubium videtur. Scripsit et Παρθικά, quorum liber nonus citatur a *Stephano Byzantio* fr. 12. 13. 14 M.; Quadratus belli Parthici scriptor vit. Veri 8, 1, Quadratus in historiis vit. *Aridii Cassii* 1, 2. *Fragmenta collegit Muller FHG. III* p. 659 sqq. — Cf. n. 1032.
- 1032 C. ASINIVS QVADRATVS, publice ab Eleis t. *Olympico* honoratus *Archäologische Zeitung XXXVIII* (1880) p. 55 n. 342: ἀνθύπατον (Achaiae), ὑπατον ἀποδεξαμένον, ταμῆσαντα τὴν Ὀλυμπίαν καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ. Ad rerum scriptorem retulit *Dittenberger* verba extrema tituli inde interpretatus, quod historiographus (cf. n. 1031) Romam primo anno primae Olympiadis conditam fuisse statuisset idque fortasse in proemio operis in honorem Olympiae vertisset, speciosa quidem, sed parum certa coniectura.
- 1033 ASINIVS RVFVS, pater Asinii Bassi, socer Saturii Firmi, praetorius (practor aliquanto ante a. 107 cf. n. 1011), consularium propinquus, Plinii et Cornelii Taciti familiaris *Plin. epist.* 4, 15.
- 1034 C. ASINIVS RVFVS, C. Asinii Protimi Quadrati frater, ὁ χράτιστος CIG II Add. 2264 n cf. n. 1029.
- 1035 L. Asinius Ruf[us?] nominatur in fistula plumbea urbana *Lanciani sylloge aquaria* n. 170.

- 1036 ASINIVS SABINIANVS, proconsul (Asiae) *memoratur in t. graeco Hierocaesareae reperto Bulletin de correspondance Hellénique XI (1887) p. 98. Fortasse idem qui sequitur.*
- 1037 M. ASINIVS SABINIANVS, vir clarissimus imperatori Antonino (Severi filio) dedicavit a. 214 t. VI 1067.
- 1038 (ASINIVS) SALONINVS, filius C. Asinii Pollionis natus est post Salonas urbem captam (a. 715 = 39), unde pater Salonini cognomen ci dedit; puer mortuus est; in partum eius Vergilius ad patrom eclogam quartam scripsit *Servius ad Verg. ecl. 4, 1, Acro ad Horat. carm. 2, 1, 15.*
- 1039 ASINIVS SALONINVS, M. Agrippa et Pollione avis, fratre (uterino) Druso insignis, progener Tiberio destinatus obiit a. 22 Tac. a. 3, 75. *Filius C. Asinii Galli et Agrippinae.*
- 1040 C. ASINIVS TVCVRIANVS, proconsul (Sardiniae) X 7516 t. *Sulci-tanus cf. Add. p. 995.*
- 1041 ASINIA AGRIPPINA, (Sex. Asinii) Coleris filia *memoratur in t. scree VI 9901; Agrippi[na] in t. Asinia Hos.... libertae VI 9901b.*
- 1042 ...IA ASINIA [CLA]VDIA TIBERIA ...ATIA STATILIA PAVLLINA IVLIANA PHILIPPA IGI 1423 = CIG 5905 t. *urbanus. Femina nobilem indicant nomina.*
- 1043 ASINIA CRISPINA, clarissima femina VI 1354.
- 1044 Asinia Marcell(a?) vel Marcell(ina?) *fortasse nominatur in tegulis urbanis XV 858, ubi impressum est ASINIAF MARCELL et 859, ubi est AF MARCELLI; r litteram errore positam esse pro e coniecit Marini, qui 'Marcelli (uxor)' interpretatus est; Marcell(ae) vel Marcell(inae) Mommsen.*
- SEXTIA ASINIA POLLA.
- 1045 Asinia Quadratilla (*nomina perscripta sunt n. 861, Asinia Quadratill. n. 863, Asin. Quad. n. 860*) ut domina figlinarum *nominatur in tegulis urbanis XV 860 (a. 141). 861 (a. 142). 863 (a. 150).*
- Antonia Tertulla Valeria Asinia Sabiniana.
- 1046 Aspasius, Ravennas, filius Demetriani, sophista aetate Philostrati, ab epistulis (graecis) *Severi Alexandri ut videtur; προῤυτι δὲ καὶ τοῦ κατὰ τὴν 'Ρώμην ἠρόνου, νεώτερον μὲν εὐδοκίμουτατος, γρηγόριον δὲ εἶναι αἰτέα τοῦ μὴ εἰσέρῃ ἀποστῆναι βούλεσθαι; Philostratus Lemnius (id est Philostrati gener) contra eum librum scripsit de conficiendis epistulis imperatoriis Philostratus vit. soph. 2, 33.*
- 1047 ASPASIVS PATERNVS, proconsul Africae a. 257 *passio Cypriani p. CX Cyprian. III ed. Hartel; potest idem esse Paternus consul II 268 et Paternus praefectus urbi a. 264—266 Chronograph.*
- 1047a [ASPA?]-IA PATERNA, clarissima femina (*uxor C. Iulii Aspri cos. a. 212*), mater (C.) Iulii (Galerii) Aspri cos. (*a. 212*) *memoratur in t. Tusculano XIV 2515.*

- IVLIVS [AS]PER.
- C. IVLIVS ASPER.
- [C.] IVLIVS CAMILIVS GAL[ERIVS ASP]ER C...CIVS.
- C. IVLIVS GALERIVS ASPER.
- Sulpicius Asper.
- CALPVARNIVS ASPRENAS.
- L. NONIVS ASPRENAS.
- P. NONIVS ASPRENAS.
- P. (Nonius) Asprenas.
- (NONIVS) TORQVATVS ASPRENAS.
- L. NONIVS TORQVATVS ASPRENAS.
- (P.? NONIVS) ASPRENAS CAESIANVS.
- (NONIVS) ASPRENAS CALPVARNIVS SERRANVS.
- (C.? NONIVS) ASPRENAS CALPVARNIVS TORQVATVS.
- M. SALVIDENVS *ASPRENAS.
- Fulvius Asprianus.

1048 Aspurgus, rex Bosporanus. *Tituli: ipsi positus est t. Panticapaeensis Latyshev, Inscriptiones Ponti II n. 36 (1) βασιλέα μέγαν Ἀσπούργον φιλοφώμαιον, τὸν ἐκ βασιλέως Ἀσανδρόχου, φιλοκαίσαρα καὶ φιλοφώμαιον, βασιλεύοντα παντὸς Βοσπόρου, Θεοδοσίχης καὶ Σινδῶν καὶ Μακεδῶν καὶ Ταρπείων καὶ Ταρπετῶν Ψυχῶν τε καὶ Ταναϊστικῶν, ὑποτάξαντα Σαύθα καὶ Ταύρους; memoratur in t. Phanagoriensi ibd. II n. 36d (2) [βασιλεύοντος [βατ]λέως [Ἀ]σπούργ[ο]υ] [φ]ιλοφωμάιου ἔτους ΓΙΤ (ubi prima littera haud certa est, cum tantum hasta superior in lapide cernatur) = a. 313 aerae Achaemenidarum = a. 16/17 p. C., et in t. Panticapaeensibus Cotyis filii ibd. II n. 37 (3) et n. 38 = CIG 2108 c d (4).*

Quamquam omnes qui t. 1 tractarunt, consentiunt (cf. Latyshev II p. XXXIX) ibi intellegendum esse filium Asandruchi, qui idem sit atque Asander, primum δὲ ἐκ βασιλέως Ἀσανδρόχου non est οἶός, sed ἔχγονος, is qui originem duxit ab Asandrucho. Qui quare non possit alius rex esse ex numero eorum, qui post Polemonem I regnaverunt, equidem non video. Nam de nominibus et nummis regum Bosporanorum inde ab huius morte usque ad Polemonem II adhuc parum constat, cum nummi eius aetatis tantum monogrammatibus inscripti sint, quae num recte soluta atque omnia ad Aspurgum referenda sint (cf. Latyshev II p. XLI) admodum dubium videtur. Temere autem omnino ea, quae Strabo 11 p. 495; 12 p. 556 de Aspargarianorum gente Maedica refert, qui Polemonem I vicerunt et occiderunt, ita a Latyschev p. XXXIX exponuntur, ut cum gentem nomen ab Aspargo traxisse dicat, quippe quem, cum contra Polemonem bellaret regnum paternum repetiturus, auxiliis inuarent.

In titulo 1 cum in indicatione anni praeter IT etiam cogitari potest fuisse EIT vel ZIT, id est significari a. 313 vel 315 vel 317

- = a. 16/17 vel 18/19 vel 20/21 p. C., circa eam aetatem *Aspurgus* regnavit. Agnitum esse a Romanis docent cognomina *φλοκαῖσος* καὶ *φλοράωνος* t. 1. Cotys filius t. 3. 4 idem videtur, qui anno 49 regnum *Bospori tenuisse* 'iuventa rudis' dicitur Tac. a. 12, 15. *Mithridates* igitur frater *Cotyis* ibd. 12, 18 alter filius *Aspurgi* fuit.
- 1049 *Assario, homo nobilis ab imperatore Claudio occisus *Seneca apocolocynt. 11* secundum lectionem vulgatam, at loco corrupto nomen proprium omnino non latere videtur.
- 1050 ASTERIA, c(larissimae?) m(emoriae?) f(emina?) X 4022 t. *scymlicralis Campanus*, ubi ubi initio extant 'C. M. F. Hic sita est Asteria infelicissima' etc. Itaque solutio solitu siglorum admodum dubia videtur.
- 1051 Asterius. Divo Pantheo salvis Asteris L. Cassius Ingenuus v. s. l. m. V 5523 t. in agro *Mediolanensi* repertus. Quamquam Asterius signum est Turciorum *Aproninorum* VI 1768, 1769, qui quarto saeculo floruerunt, tamen propter nomina eius, qui titulum dedicavit, de aetate anteriore cogitari potest.
- Veturia Astilia.
- M. VLPIVS ASTIVS.
- C. Valerius Astraeus(?).
- 1052 ASTVRICVS, 'si magna Asturici cecidit domus, horrida mater, pullati proceres, differt vadimonia praetor' *Iuvenal. sat. 3, 211-212*; nobilis senatoris schol.
- 1053 ASTVRIVS, vir ordinis senatorii aetate Gallieni, Christianus *Eusebius hist. eccles. 7, 16, 17* cf. *Acta Sanctorum Mart. I* p. 223.
- Maconius Astyanax.
- 1054 Asudius Curianus, Pomponiae Gallae filius a matre exheredatus; Plinio legatum reliquit *Plin. epist. 5, 1*.
- *ASVELLIVS MARCIANVS v. Suellius.
- 1055 Asylus, puer formosus, frater geminus *Hiieri Martial. 9, 103, 3. Cf. H 122*.
- 1056 Asylus, gladiator *Iuvenalis 6, 267* cum schol.
- 1057 Atanius (fortasse Atinius) Secundus, eques Romanus, cum pro salute imperatoris Gaii gladiatoriam operam promississet, ferro dimicare coactus est *Dio 59, 8, eundem nomine omisso Sueton. Calig. 27*.
- 1058 P. Atatinus Flaccus, frater Q. Atatini Modesti IX 3609.
- 1059 Q. Atatinus Modestus, Q. f., tribu Quir., praefectus fabrum bis, tubicen sacrorum, flamen Romae, praefectus classis Moesicae, frater P. Atatini Flacci IX 3609 t. *Aveias*.
- 1060 Atedius Melior. Nomen gentilicium extat in inscriptionibus carminum *Statii silv. 2, 1, 3, alibi* Melior. — Amicus Statii et Martialis; Statius ei dedicavit l. II *silvarum silv. 2 praef.* et scripsit ad eum carmina 2, 1 (de morte Glaucia pueri delicati) et 2, 3, 4, Martialis item in Glauciam epigrammata 6, 28, 29 et de pietate, qua Melior

memoriam Blaesii amici (cf. *Stat. silv.* 2, 1, 191 sqq.) coluit 8, 38. *Ad lautas eius epulas alludit Martialis* 2, 69, 7.

- 1061 M. Ateius (Aletus *codex Medicus, correxit Borghesi*), praetorius a. 17 in Asiam missus, qui urbes motu terrae conlapsas spectaret refoveretque *Tac. a.* 2, 47.

- 1062 C. ATEIUS CAPITO, consul suffectus cum C. Vibio Postumo ex kal. Iul. a. 758 = 5 p. C. *In consulatu*: C. Ateius Capito *fasti Capitol.*, VI 813, XII 2574; C. Ateius I 750. 751, XIV 2963 = I p. 474. — *Apud scriptores praenomen non invenitur.*

L. f., L. n. *fasti Capitol.*, avo centurione Sullano, patre praetorio *Tac. a.* 3, 75. Consul a. 758 = 5 v. *supra*, *Pomponius Digest.* 1, 2, 2, 47, *Ulpianus Digest.* 23, 2, 29; consulatum ei adceleravit Augustus *Tac. a.* 3, 75; curator aquarum inde ab a. 13 usque ad a. 22 *Frontin. de aquis* 102; a. 15 oi et L. Arruntio remedium coercendi Tiberis mandatum est *Tac. a.* 1, 76. 79; obiit a. 22 *ibid.* 3, 75.

Iure consultus clarissimus *Tac. a.* 3, 70. 75, *Gellius* 10, 20, 2, *Macrobius sat.* 7, 13, 11; comparatur cum Antistio Labeone *Tac. a.* 3, 75, *Pompon. Digest.* 1, 2, 2, 47; iudicium Atei do Labeone *Gellius* 10, 12. Ili duo primum veluti diversas sectas fecerunt; nam Capito in his, quae ei tradita fuerant, perseverabat, Labeo — plurima innovare studuit; et ita Capitori Masurius Sabinus successit, Labeoni Nerva *Pomponius l. l.* — Scripsit Coniectanea: liber octavus Coniectaneorum, qui inscriptus est 'de iudiciis publicis' *Gellius* 4, 14, 1 cf. 10, 6, 4, librum de officio senatoris, qui videtur idem esse atque liber nonus Coniectaneorum *Gellius* 14, 7, 12; 14, 8, 2; de pontificio iure *Gellius* 4, 6, 10, *Festus* p. 154, *Macrobius sat.* 3, 10, 3; epistulas *Gellius* 13, 12, 1. 5. — Citatur passim apud *Festum*, *Gellium*, *Macrobinum*, quingies in *Digestis*, *Frontin. de aquis* 97, fortasse *Plutarch. Quaest. Roman.* p. 276 D (ubi Τίτος traditur); auctor *Plinii ind. l.* 3. 4. 14. 15. 18, citatur n. h. 14, 93; 18, 108. *Fragmenta collegerunt Huschke, Iurisprudens, Anteu Justinian.* p. 115 sqq., ea quae ad ius civile spectant, *Lenel, Palingenesia* I p. 106.

Humani diviniq. iuris sciens bonas artes adulatione dehonestavit *Tac. a.* 3, 70, narratiuncula de adulatione eius in Tiberium *Sueton. de grammat.* 22, *Dio* 57, 17. Iudicium de Ateio Philologo *Sueton. ibid.* 10. — Augustus ludos saeculares restituit τὸν θετικὸν Ἀτῆϊο Κατί-τωνος ἐξηγητῆρός *Zosimus* 2, 4 cf. *Monissen Ephem.* ep. 8 p. 239.

- 1063 C. Ateius Capito nominatur in l. servi VI 9537. Potest esse iure consultus.

- 1064 T. Ateius Capito nominatur in l. familiae quadrigariae eius VI 10076.

- 1065 Ateius M., amicus Dasumii VI 10229 v. 27 in testamento eius.

- 1066 Ateius Sanctus, orator, magister Cominodi *vit. Commodi* 1, 6.

- 1066a Atestinus, causidicus *Martialis* 3, 38, 5.

1067 Athenaeus, Seleucia Ciliciae oriundus, philosophus Peripateticus, aequalis Strabonis propter amicitiam Murenae reus factus coniurationis in Augustum, sed absolutus paulo post (a. 731 = 23) periit *Strabo* 14, 5, 4.

1068 Athenaeus, sophista Naucratica *Ath.* 3 p. 73 a; 7 p. 301 c; 11 p. 480 d, Romae degit sub Commodio *Ath.* 12 p. 537 f, ubi quae de Commodio Herculis personam agente dicuntur, post necem eius scripta sunt. Ἀθήναιος Ναυκρατίτης, γραμματικός, γεγονώς ἐπὶ τῶν χρόνων Μάρκου Σουλδᾶς, sed haec aperte sumpta sunt ex principio ipso Dipnosophistarum, quos Athenaeus colloquentes fingit in cena, quam exhibuit (P. Livius) Larensis (cf. I. 207) καθιστάμενος ἐπὶ τῶν ἱερῶν εἶναι καὶ θυσῶν (= pontifex minor) ὑπὲρ τοῦ βασιλέως Μάρκου *Ath.* 1 p. 2 c.

Accuratio temporis definitio pendet a verbis Athenaei 15 p. 686 c de *Vlpiano Tyrio*: καὶ μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας ὥσπερ αὐτὸς αὐτοῦ σιωπὴν καταμανευσάμενος ἀπέθανεν εὐτυχῶς, οὐδένα καιρὸν νόσῳ παραδόξῃ, πολλὰ δὲ λυγίσας ἡμᾶς τοὺς ἑταίρους. Quae verba Kaibel praef. *Ath.* p. V sqq. ratione recte exposita, qua omnino Athenaeus in personis convivi fingendis usus est, post Vlpiani iure consulti mortem (circa a. 228 occisi) scripta esse iure statuit. Quod autem post alios Dessau (cf. D 145) propter temporum rationes putavit Vlpianum Athenaei non posse non diversum esse a iure consulto, fortasse patrem, mihi in hac quoque re Athenaeus ζήτησιν Πλατωνικῇ Platonis vestigia legis videtur. Ipse enim (*Athen.* 5 p. 217 c) non nesciit Platonem non semel (cf. Zeller, *Ueber die Anachronismen in den platonischen Gesprächen*, *Abhandlungen der Berliner Akademie Phil.-Hist. Kl.* 1873 p. 79 sqq.) peccare παρὰ τοῖς χρόνοις — πάντοτε ἐσκεμμένως atque egit de *Symposii* temporibus, quod potissimum exemplar sibi elegerat. Neque audacior videtur Vlpianus in cenam actate imperatoris M. Aurelii exhibitam inductus quam notissimus ille διψαστός *Mantinacorum* apud Platonem *Sympos.* p. 193 a.

Athenaeus antequam Dipnosophistas ederet, scripserat περὶ τῶν ἐν Σοφίᾳ βασιλευσάντων *Ath.* 5 p. 211 a et περὶ θράγγεας 7 p. 329 c. Cf. Christ, *Geschichte der griechischen Litteratur* § 482².

1069 Athenaeus, Gallienus eum et Cleodamum Byzantios instaurandis urbibus muniendisque contra Scythas praefecit *vit. Gallieni* 13, 6.

— CARMINIVS ATHENAGORAS.

— Flavius Athenagoras.

— MAR(CVS) FL(AVIVS) CARMINIVS ATHENAGORAS LIVIANVS.

1070 Athenais, amica et heres Arruntii medici, cui sestertia CCC reliquit. *Plin. n. h.* 29, 8.

— Claudia Athenais.

— MARCIA CLAVDIA ALCIA ATHENAIIS GAVIDIA LATIARIS.

— [Vibullia] Athenais.

- 1071 Athenodorus, Tarsensis, Sandonis filius, Posidonii discipulus, philosophus stoicus, amicus et magister Augusti *Strabo* 14, 5, 14 p. 675, *Euseb. arm.* 2023 = *Hieronym.* 2024, *Dio* 56, 43 (fusius *Zonar.* 10, 38), *Dio Chrysost.* 33 p. 16 *Dind.*, *Plut. apophtheg. reg.* p. 207 D, *Aelian. var. h.* 12, 25, *Julian. Caes.* p. 326 A, *Zosim.* 1, 6. Senex Tarsum reversus statum civitatis correxit ibique octoginta duos annos natus mortuus est *Strabo* l. l., (*Lucian.*) *Macrob.* 21. 23, Strabonis amicus *Strabo* 16, 4, 21. De scriptis eius egit *Müller Fragm. Hist. Graec.* III p. 486. Scripsit librum ad Octaviam Augusti sororem (*philosophicum an historicum incertum est*) *Plut. Publicola* 17.

Alius philosophus aetatis imperatoriae intellegendus est is, cuius amorem in Xenonem fratrem praedicat Plut. de fraterno amore 11 p. 207 D, si accurate *Plutarchus rem* narraverit.

- 1072 Athenodorus, magister vel comes *Claudii* memoratur in *epistula Augusti Sueton. Claud.* 4.

— *Claudius Athenodorus.*

— SEPTIMIUS VABALLATHVS ATHENODORVS.

- 1073 Athenodotus, rhetor, magister *Frontonis* *Fronto ad M. Caesarem* 1, 12 p. 73 N., *Verum* 1, 1 p. 115, *epist. graec.* 3 p. 244; idem videtur nominari apud *Marcum* εἰς ἐκστὸν 1, 13.

— *M. Aurelius Atho Marcellus.*

— *Atidius v. Attidius.*

— *C. Aurelius Atilianus.*

— *P. CALPURNIVS ATILIANVS ATTICVS.*

— *L. Villius Atilianus.*

- 1074 Atilicinus, iure consultus, coaevus *Proculi*, qui ei respondit *Proculus Digest.* 23, 4, 17; memoratur *Vlpian. Digest.* 10, 3, 6, 4; *Paul.* 12, 4, 7 *pr.*; *Julian.* 45, 2, 17, *Institut.* 2, 14, *Fragm. Vatican.* 77.

- 1075 Atilius, libertini generis, Fidenis amphitheatrum extruxit, quod primo multitudinis congressu corrui a. 27; propterea in exilium actus est *Tac. a.* 4, 62–63.

— *Q. GLITIVS ATILIVS AGRICOLA.*

- 1076 [M.] [A]tilius [A]tti[cus] honoratus titulo *Olympico Archäologische Zeitung* 1878 p. 96 n. 156, ubi tantum apices litterarum serrati sunt.

- 1077 C. ATILIVS BARBARVS, consul (suffectus) cum *L. Flavio Fimbria* a. 71 ut videtur *CIG* 5838 = *IGI* 760, ubi praecedunt *Caesar Domitianus* et *Valerius Festus* consules eiusdem anni; *L. Flavio Fim. C. Ati I* 773 in tessera gladiatoria.

- 1078 M. ATILIVS BRADVA (Ἀττίλιον τίτ.), proconsul (Asiae) publice honoratus t. *Smyrnaeo ἐπιμαχθέντος Μάρκου Ἀδρυλίου Παρπύρου τοῦ ἐπὶ τῶν ἑπὶ τῶν στρατιῶν* *CIG* 3189. Dubito num sit consul a. 185, ut contendit *Waddington*, fastes p. 246, quippe huic novina plena fuerint *Ti. Claudius Appius Atticus Bradua Regillus Atilius* (quaquam in

altero titulo nominatur M. Atilius Atticus Bradua Regillus) et nomen gentile Claudii. Neque ex nomine strategii concludere licet titulum non posse non posteriorem esse imperatore M. Antonino.

— APP. ANNIVS ATILIVS BRADVA.

— M. APPIVS (ATILIVS?) BRADVA.

— TI. CLAUDIVS APPIVS ATILIVS BRADVA REGILLVS ATTICVS.

— P. VIGELLIVS RAIVS PLARIVS SATVRNINVS ATILIVS BRADVAVS CAVCIDIVS TERTVLLVS.

1079 Atilius Cognitus, Ἀτιλίῳ Κογνίτῳ καὶ] [ἐπι]τρόποις τοῦ Κυρίου Καίσαρος a. 124 t. *Smyrnaeus* Μουσείον καὶ βιβλιοθήκη τῆς εὐαγγελιστῆς σχολῆς; *Περ. I* (1875) p. 91 n. 75; procurator igitur Augusti.

1080 Atilius Crescens, e regione Transpadana, amicus Plinii *Plin. epist.* 6, 8; dicta eius *ibid.* 1, 9, 8; 2, 14, 2.

1081 C. ATILIVS VS IVLIANVS CL(AVDIVS) R(VFI)NVS. *Titulus eius mutilus Antiaticus X 8291.* Cn. f.; [qua]est[or] pr. pr. provinciae Asiae, [trib. pl.], [sevir eq. Rom. turm]ae II, praef(ectus) [frument]i dandi c[on]s[ul]t[us] s(enatus) c(onsulto), cu[r]a[tor] viar.]iae, leg(atu)s [leg(ionis) .. Gc]m(inae) p(iae) f(idelis), [praef(ectus) aerarii m]ilitar(is), praef(ectus) aerarii Sat[urni], pr(aetor) urb(anus), cos. I *suf- fectus anno incerto*, leg(atu)s Aug. pr. p[ro]vi[n]ciae Syriae et provinciae Cappad[ociae] et Armeniae maior(is) et minor(is) (*sub finem imperii Traiani cf. vit. Hadr. 21, 11*), donis militaribus donatus a divo Tra[jano] corona mur[ali] vallari navali h[astis] puris IIII vexill[is] IIII, proco(n)s(ul) provinciae Afric[ae], co(n)s(ul) II (*suf- fectus anno incerto*); VII vir epul[on]um] tit.

Practura in titulo, qui honorum ordinem inversum exhibet, ante praefecturas duas aerariorum posita est. Quod si recte factum esset, Atilium hunc praefecturis functum esse quaestorium statuendum esset. Quod cum parum credibile videatur, veri multo similis est praeturam in titulo errore locum mutasse. — Consulatus iterato qui locus tribuendus sit, ex titulo non apparet, cum more sollemni reliquis honoribus praemittatur cos. II.

1082 T. ATILIVS MAXIMVS, proconsul Asiae a. 146—147 memoratur in epistula M. Aurelii Caesaris data V kal. April. a. 147 CIG 3176 t. *Smyrnaeus*.

1083 M. ATILIVS METILIVS BRADVA, consul a. 108 cum App. Annio Trebonio Gallo. *In consulatu:* M. Atilius Metilius Bradua VI 680; M. Atilius Bradua VI 29681; M. At(ilius) II 179, ceterum Bradua fasti. — *Idem nominari mihi videtur in t. Corfuensis IX 3152:* M. Atilius Bradua cos. et M. Acilius Viola cos. bonor(um) possessor(es) Sex. Cornelii Sex. f. Dolabellae Metiliani cos.

1084 T. ATILIVS RVFVS legatus Pannoniae a. 80 III *dípl. mil.* 11; 'Suriam — — vacuum tum (a. 84) morte Atilii Rufi consularis' *Tuc.*

- Agr. 40, mortuus igitur legatus Syriae. Consul suffectus anno incerto Vespasiani ut videtur.*
- 1085 T. ATILIVS RVFVS TITIANVS, consul a. 127 cum M. Gaudio Squilla Gallicano. *In consulatu: plena nomina extant Lebas-Waddington 1619; T. Atil. Titia. (sive Tit.) in tegulis XV 1430, 1431. 1432, ceterum Titianus fasti. — T. Atilius Rufus Titianus in fistula plumbea Antii reperta X 6688. Cf. n. 1091.*
- 1086 T. ATILIVS SABINVS, quaestor pro praetore L. Helvii Agrippae proconsulis Sardiniae mensae Martio a. 69 X 7852 t. *Sardus.*
— L. ARRIVS ATILIVS SABINVS.
- 1087 Atilius Scaurus, amicus Plinii *Plin. epist. 6, 25.*
- 1088 Atilius Serranus nominatur in t. servorum IX 3319 a t. *Superaquanus, XIV 2735 t. Tusculanus.*
- 1089 ATILIVS SEVERVS et Aemilius Iuncus consules in exilium acti sunt (a. 183) *vita Commodi 4, 11; unde ratione habita et auctoris admodum negligentis et aetatis, qua viginti quinque consules in unum annum creati sunt (vit. Commodi 6, 9), nequaquam concludere licet illos fuisse per consulum suffectorum, quod omnino falso a. 182 adscriptum est, sed Severum et Iuncum consulatum adeptos esse vel a. 183 vel antea. — Potest idem esse qui sequitur.*
- 1090 M. ATILIVS SEVERVS, T. f., cos. (suffectus a. incerto), VII vir epulonum, patronus sodalium Herculaneorum *Ephem. ep. 7 p. 384 t. suburbanus. Cf. n. 1089.*
- 1091 ATILIVS TITIANVS, sub Pio affectati imperii reus a senatu damnatus est; filium semper adiuvit Pius *vit. Pii 7, 3. Potest esse consul a. 127 cf. n. 1085. Dubium videtur utrum erraverit biographus Hadriani, cum scriberet vit. Hadr. 15, 1 (Hadrianus) Titianum ut conscium tyrannidis et argui passus est et proscribi, an hoc loco alius Titianus intelligendus sit.*
- 1092 Atilius Vergilio, vexillarius cohortis praetoriae a. 69 *Tac. h. 1, 41, Plutarch. Galba 26.*
- 1093 M. Atilius Vernus, M. f., tribu Gal., a. 6 p. C. patronus cooptatus a civitate Bocchoritanorum ex insula Balarum maiore II 3695.
- 1094 Atilius Verus, primus pilus legionis VII Galbanae a. 69 *Tac. h. 3, 22.*
- 1095 ATILIA BALBILLA, L. f., uxor M. Accennae Saturnini XIV 3585.
— APPIA ANNIA REGILLA ATILIA CAVCIDIA TERTVLLA.
— APPIA ANNIA ATILIA REGILLA ELPINICE AGRIPPINA ATRIA POLLA.
- 1096 ATILIA RVFINA, clarissima femina VI 1355. 1363.
- 1097 Atimetus, Domitiae Neronis amatae libertus, accusationis falsae in Agrippinam a. 55 poenas dedit *Tac. a. 13, 19-22.*
— T. HATERIVS NEPOS ATINAS PROBVVS PVBLICIVS MATENIANVS.
- 1098 T. ATINIVS TYRANVS, T. f., (tribu) Fabia, testis senatus consulti a. 715 = 39 a. C. *Bulletin de correspondance Hellénique XI (1887) p. 227 SC. Panamarensis.*

1099 Atinia. *Titulus eius urbanus sepulchralis versibus graecis conceptus IGI 1437 = CIG 6281, ubi dicitur filia Pudentia et Pompeiae, uxor Rustici (ῥυστεῖου), mater Pompei Pudentis. Maritus quo munere functus sit, ex titulo non apparet; cogitari possit de militari quodam superiore veluti legati legionis vel rectius forsitan de praesidatu quodam provinciae.*

1100 ATRATINVS, consul a. 89 cum (Aurelio) Fulvo *fasti*.

— L. SEMPRONIUS ATRATINVS.

1101 Atrectus, bibliopola Martialis *Martial. 1, 117, 13*.

1102 Atrius, Plinius ad eum scripsit *epist. 9, 35*.

1103 Q. ATRIVS CLONIVS. *Tituli: ei positus est II 4111 Tarraconensis (1), memoratur VI 2004 (2).* — *Plena nomina exhibet t. 1, praenomen perit t. 2, Atrius Clonius Vlpianus Digest. 26, 10, 7, 2.*

Cooptatus in collegium sacerdotum nescio quod a. 200 t. 2; legatus Aug. pr. pr. provinciarum Thraciae, Cappadociae, Syriae maioris, Hispaniae citerioris t. 1, legatus Hispaniae certe sub Alexandro ut apparet ex t. 1, quem dedicavit centurio quidam legionis VII geminae piaae fidelis Severianae Alexandrianae; rescriptum Severi et Antonini ad eum *Digest. 1, 1*.

1104 ATRIA GALLA, Domitii Sili uxor, cui C. Calpurnius Piso abduxit; superstes Pisoni a. 65 coniurationis in Neronem damnato *Tac. a. 15, 59*.

1105 ATRIA MOSCHARO (Atriae Moscharus in fistula), clarissima femina in fistula plumbea urbana *Bullettino comunale 1886 p. 103 n. 1157*.

— APPIA ANNIA ATILIA REGILLA ELPINICE AGRIPPINA ATRIA POLLA.

1106 *ATRONIANVS III 3473 r. [Haterius Latronianus in *Addendis*.

— M. IVLIUS SVRA MAGNVS ATTALIANVS.

1107 Attalus, 'Stoicus qui solum vertit a Seiano circumscriptus, magnae vir eloquentiae, ex his philosophis, quos vestra aetas vidit, longe et subtilissimus et facundissimus' *Seneca suasor. 2, 12*; magister Senecae philosophi, memoratur a *Seneca natural. quaest. 2, 48, 2; 2, 50, 1, epist. 9, 7; 63, 5-6; 67, 15; 72, 8; 81, 22; 108, 3. 13. 14, 23; 110, 14-20*.

1108 Attalus ab Arrio Antonino (cf. n. 894) proconsule Asiae damnatus vit. *Commodi 7, 1*.

1108a Attalus, (Antonii) Polemonis sophistae filius, pater Callistus, avus Hermocratis sophistae *Philostrat. vit. sophist. 2, 25*.

1109 Attalus, rex Germanorum *Victor Caes. 33, 6* (Marcomanorum *Epitom. 33, 1 nomine omisso*), pater Pipae (Piparae vit. *Gallieni 21, 3*) concubinae Gallieni.

— CLAVDIVS ATTALVS.

— L. CLAVDIVS ATTALVS.

— TI. CLAVDIVS ATTALVS.

— CAELIVS ATTIANVS.

— MAXIMIVS ATTIANVS.

— NONIVS ATTIANVS.

Protopographia Inop. Rom. I.

- TIB. CLAYDIA EVPATORIS MANDANE ATTICILLA.
- Montanius Atticinus.
- 1110 Atticus, amicus Ovidii, qui scripsit ad eum *amor. 1, 9, ex Ponto 2, 4, 7.*
- 1111 Atticus, Augusti libertus, a rationibus, maritus Claudiae Atticae *X 6640 t. Antiatinus positus a. 85.*
- 1112 Atticus, ad quem scripsit Martialis epigrammata *7, 32; 9, 99; 'facundae renovas qui nomina gentis nec sinis ingentem conticuisse domum' 7, 32, 1-2.*
- 1112a Atticus eximie si cenat, lautus videtur *Iuvenal. 11, 1, ubi Atticus ut homo praedives memoratur. De Ti. Claudio Attico patre Herodis Attici cogitavit Borghesi opp. V p. 532.*
- 1113 A. Atticus, praefectus cohortis sub Cn. Iulio Agricola in Britannia occisus *Tac. Agricola 37.*
- 1114 T. ATTICVS STRABO ROMVLVS, clarissimus puer *XI 3882 t. Capenas.*
- 1115 . . . IVS ATTICVS, in versu ultimo fragmenti Lanuvini *XIV 2103 superest . . . 10 ATTICO; consules anni incerti nominati fuisse videntur.*
 - Antonius Atticus.
 - [M.] [A]tilius [A]tti[ceus].
 - C. Baebius Atticus.
 - Q. Caecilius Atticus.
 - P. CALPVRNIVS ATILIANVS ATTICVS.
 - TI. CLAVDIVS ATTICVS.
 - TI. CLAVDIVS ATTICVS HERODES.
 - TI. CI(AVDIVS) APPIVS ATILIVS BRADVA REGILLVS ATTICVS.
 - Curtius Atticus.
 - C. FVFIDIVS ATTICVS.
 - C. Fusidius Atticus.
 - Iulius Atticus.
 - M. Iulius Atticus.
 - M. (IVLIVS) VESTINVS ATTICVS.
 - Licinius Atticus.
 - C. NERATIVS FVFIDIVS ATTICVS.
 - TORQVATVS NOVELLIVS ATTICVS.
 - NVMERIVS ATTICVS.
 - C. QVINTIVS ATTICVS.
 - (M. QVINTIVS) ATTICVS.
 - M. SOLLIVS ATTICVS.
 - . . . NVS TINEIVS TARRVT(ENIVS) ATTICVS.
 - C. VETTIVS GRATVS ATTICVS SABINIANVS.
 - P. Vibidius Atticus.
 - Vipsanius Atticus.
- 1116 ATTIDIVS CORNELIANVS memoratur in t. graeco Geraseno *CIG 4661 cf. Add. III p. 1183 (1) et in t. prope Damascum reperto III 129 = corr. III S. 6658 (2).* — Plena nomina exhibet t. 2, [ἐπὶ Ἀττιδίου

- K[ορνυλ]δ[αυοῦ] *t. 1*. Legatus Syriae a. 160 *t. 1* a. 162 *t. 2*, a Parthis fugatus (sub initium imperii Marci et Veri) *vit. Marci 8, 6*.
- 1117 L. ATTIDIVS CORNELIANVS cooptatus in collegium sacerdotum nescio quod a. 190, vita functus a. 198 *VI 2004*. De filio legati Syriae, qui praecedit, quam de legato ipso propter temporum rationes cogitare malim.
- 1118 ATIDIVS GEMINVS, proconsul Achaiae (aetate Augusti ut videtur) *Tac. a. 4, 43*.
- 1119 ATTIDIVS PRAETEXTATVS memorari videtur in fragmento tituli Althiburitani *VIII S. 16474*, quem qui ediderunt sic fere supplendum esse censent ... [coniugi ... Atidii ...] M. f. co(n)s(ularis), Atidii Praetextatus et filii pijissimae ac sanctissimae [matri fecerunt]. At haereo in eo quod neque probabile est maritum cognomine earuisse neque post id positum esse M. f.
- 1120 ATTIDIVS TVSCVS honoratus titulo Ephesino Wood, *discoveries inscriptions from the site of the temple of Diana n. 14, Ancient Greek inscriptions III p. 189 n. 540*: Ἀττιδίου Τοῦσκων πραιτορα καὶ πρεσβευτῆς — —, ΤΟΥΣΚΩΝ in lapide esse confirmat Hicks, qui aut Φοῦσκων aut Τοῦσκων scribendum esse adnotavit. Tusci cognomen confirmatur *t. urbano Ephem. ep. 4 p. 287 n. 827 posito* M. Num[mio] .. Attidio ... Tusco, qui vel idem est vel certe parentela cum hoc coniunctus. — In *t. Ephesino* minus accurate significatur legatus pro praetore (proconsulis Asiae).
- NVM[MIVS] ... ATTIDI[VS] ... TVSCVS.
- 1121 Attitianus, actuarius (M. Piaonium) Victorinum imperatorem, qui coniugem eius stupraverat, occidit *Victor Caes. 33, 12–13*; eadem nomine omissio refert *vit. trig. tyr. 6, 3*.
- 1122 Attius, centurio a. 33 *Tac. a. 6, 24*.
- 1123 P. ATTIVS, P. f., (tribu) K[ορρ]ίνα vel K[ολλ]ίνα, testis senatus consulti a. 739 = 15 *Bulletin de correspondance Hellénique XI (1887) p. 226 SC. Panamarensis*.
- 1124 C. Attius Alcimus Felicianus. Tituli: *Africani duo VIII 822 cf. S. 12345 ex novo exemplo editus Bulletin archéologique du comité des travaux historiques 1893 p. 209 (1) et (2) ibd. p. 214; Lugdunensis Allmer et Dissard, Musée de Lyon I p. 188 (3). Cursum munerum et plena nomina exhibent t. 1. 2, in t. 1 praemisum est signum, cuius incerta vestigia extant, Attius Alcimus t. 3. Vir egregius t. 3, perfectissimus t. 1. 2.*
- Advocatus fisci provinciarum undecim, procurator alimentorum per Transpadum Histriam Liburniam, procurator per Flaminiam Umbriam Picenum, item vice procuratoris quadagesimae Galliarum *t. 1*, procurator privatae per Salarium Tiburtinam Valeriam Tusciam, procurator annonae provinciae Narbonensis, procurator ferrariarum (hoc unum manus memoratur in *t. 3*), procurator sacras monetae, procurator

hereditatium Romae, curator operis amphitheatri (? t. 2, in t. 1 operis theatri), magister summarum rationum, magister summae privatae, vice praefecti vigillum, praefectus annonae t. 1, 2; vice praef. praetorio t. 1 (in t. 2, ubi munera inverso ordine recensentur, post praef. annonae positum est praef. praet. errore ut videtur). Patronus et civis civitatis nescio cuius Africanae t. 1. — T. 3 dedicavit quidam beneficiarius leg. leg I M(inerviae) illi; erasum esse Alexandrianae et titulum pertinere ad aetatem Severi Alexandri coniecit Allmer l. l.

1125 Attius Clemens, ad quem Plinius scripsit *epist.* 1, 10; 4, 2.

1126 M. Attius Cornelianus, praefectus praetorio, eminentissimus vir, civis et patronus coloniae Marianae Augustae Alexandrianae Vchitanorum Maiorini VIII S. 15454 t. Vchitanus. Praefectus praetorio non ante Alexandrum.

1127 P. ATTIVS DECIVS FELIX MATVTINVS, clarissimus vir in fistula plumbea urbana Lanciani, *sylloge aquaria* n. 490.

1128 TI. ATTIVS IVLIANVS. T[i.] [f.], tribu Quir., Xvir stlitibus iudicandis, sevir equitum Romanorum, tribunus militum legionis X Geminae IX 4193 t. Amiterninus publice positus; Attia Q. f. Pin, Iuliani (uxor) IX 4456 t. Amiterninus.

— D. CVTIVS BALBINVS M. CORNELIVS POTITVS L. ATTIVS IVNIANVS ROMVLVS.

1128a Attius Labeo, poeta. 'Ne mihi Polydamas et Troiades Labeonem praetulerint' *Persius* 1, 4-5; 'non hic est Ilias Atti ebria veratro' *ibid.* 49-50; poeta inductus illorum temporum, qui Iliadem et Odyseam verbum ex verbo transtulit *schol. ad l. l.*

— Q. LICINIVS MODESTINVS ATTIVS LABEO.

1129 ATTIVS LACO. Nummi Bithynici: I) Nicacae a) in parte adversa cum capite invenerit Neronis Augusti et inscriptione nominis, in aversa ἐπὶ Ἀττίου Λάκωνος ἀνθυπάτου Ναιξιδίων *museum Gotthanum, Mionnet II* p. 451, 214 *Suppl. V* p. 82, 417, *Bulletin de correspondance Hellénique II* p. 508; b) eadem aversa, in adversa cum capitibus Neronis et Agrippinae atque inscriptione Νέρων Καίσαρ Σεβαστός. Ἀγριππὶνα Σεβαστή collectio Imhoof, *Catalogue of the Greek coins, Pontus etc.* p. 154 n. 15, *Mionnet II* p. 467, 307. II) Heraclaeae in adversa Ἡρακλεωτάδῃ, in aversa ἐπὶ Ἀττίου Λάκωνος ἀνθυπάτου collectio Imhoof *cf. Zeitschrift für Numismatik VII* p. 23 n. 6.

Proconsul Bithyniae sub initium imperii Neronis, a. 55 ut videtur ex nummis *Ib.*

1130 L. ATTIVS MACRO ante consulatum dedicavit titulum II 5083 (1) *Legionensem*, post consulatum titulum III 4356 = III S. 11077 (2) *Brigetionensem*; memoratur in *dipl. mil.* III 35 = X 7855 (3) et III S. *dipl. mil. L* (4).

Plena nomina exhibent t. omnes, nisi quod in t. 3, 4 extrinsecus casu sexto falso scriptum est Macro pro Maerone. — Legatus Augusti

- (legionis VII Geminae Fidelis) *t. 1*; consul (suff.) XVII k. Oct. a. 134 cum P. Licinio Pansa *t. 3*, XVII k. Nov. *t. 4*; legatus Augusti (pr. pr.) Pannoniae superioris *t. 2*.
- 1131 Attius Priscus, pictor Romae actato Vespasiani *Plin. n. h. 35, 120*.
- 1132 P. ATTIVS PVDENS RVFINVS CELSIANVS, maritus Claudiae Mariae Maximae Martiae Secundae clarissimae feminae *VI 1379*; *idem vel pater videtur* P. Attius Pudens c. v. in *fistula plumbea urbana Bullettino comunale 1886 p. 103 n. 1153*.
- 1133 ATTIVS RVFINVS, vir clarissimus, patronus ordinis sacerdotum domus Augustae Palatinae actate Commodi *VI 2010*.
- 1134 (Attius) Suburanus (Suberinus *vel* Subberimus *traditur*, Suburanus *scribendum videtur*), propinquus Attiae Viriolae hereditatem patris eius petiit ipse a patre exheredatus *Plin. epist. 6, 33. Filium fratris Sex. Attii Suburani putat Mommsen in indice*.
- 1134a M. Attius Suburanus, M. f. *VI 12748*.
- 1135 SEX. ATTIVS SVBVRANVS, consul (suff.) I VIII k. April. a. 101 cum Q. Articuleio Pacto, consul II a. 104 cum M. Asinio Marcello. *In consulatu primo*: Sex. A[tti]us Suburanus *VI 2074 acta Arvalium*; in altero Σέξτος Ἀττίος Σουβούρανός Wood, *discoveries at Ephesus, inscriptions from the great theatre n. 1 col. 6, 74, Ἀτταῖος Σουβούρανός acta Ignatii c. 1, ceterum Suburanus (vel Suranus) fasti*.
- Idem videtur Suburanus iudex datus ab imperatore Plin. ep. 7, 6, 10, 11. Sed veri non simile mihi videtur hunc hominem senatorii ordinis eundem esse atque Saburanum (sic traditur, fuit sine dubio (Attius) Suburanus), quem Traianus sub initium imperii praefectum praetorio fecit Victor Caes. 13 (cf. Dio 68, 16, Zonar. 11, 21), ut posuit Mommsen in indice Pliniano. Statuendum enim esset hominem praeterea plane ignotum obtinuisse locum, qualem ante saeculum III obtinuerunt Seianus et Titus filius Vespasiani. Item diversus est pater Attiae Viriolae Plin. epist. 6, 33, quippe qui circa a. 106/107 octogenarius obierit.*
- 1136 ATTIA CERVIDIA VESTINA, uxor L. Fulvii Gavii Numisii Petronii Aemiliani *VI 1422*.
- 1137 ATTIA PIA, Q. f., (Ti. Attii) Iuliani (uxor) *IX 4456 t. Amiterninus publice positus*.
- 1138 ATTIA VIRIOLA, femina splendide nata, nupta praetorio viro, ab octogenario patre exheredata, cuius causam Plinius iudicio centumviri egit *Plin. epist. 6, 33*.
- 1139 [M.] At[t]onius [Ru]finus (VATTIONIS *traditur*), procurator Pannoniae superioris *III 4031 t. Poetorionensis*.
- 1140 ATVLENVS RVFINVS, quindecimvir sacris faciendis a. 204 *acta saecularia I 50, II 9. 12*.
- 1141 AV....., quindecimvir sacris faciendis anno 204 *acta saecularia*.
— ...IMVS NVMERIVS AV...
— L. RVFILIVS AV....

- 1142 C. *AVCID[IVS] VICTORINVS, consul (suffectus) mense Maio a. 155 cum M. Gavio VI 2086 acta Arvalium. — *Aucidia* gentis nullum, quod sciam, praeterea certum exemplum innotuit; nam in t. IX 948 L. Mummi Nigri Quinti Valerii Vegeti Severini Caucidii Tertulli et III 6183 P. Vigellii Rai Plarii Saturnini Atilii Braduani Caucidii Tertulli legendum est Caucidius, non C. Aucidius, cum homo posterior sine dubio parentela coniunctus fuerit cum Appia Annia Regilla Atilia Caucidia Tertulla. Itaque dubitari vix potest, quin in actis Arvalium, ubi litterae quae feruntur AUCID fractura tabulae mutilatae sunt, re vera scriptum sit AUFID[IVS], ita ut primus consulatus C. Aufidii Victorini cos. II a. 183 significetur.
- L. Cocceius Auctus.
- Pompeius Auctus.
- 1143 L. Audasius, falsarum tabularum reus neque aetate neque corpore integer cum Epicado in Augustum sub finem imperii eius conspiravit; Iuliam filiam et Agrippam nepotem ex insulis, quibus continebantur, rapere ad exercitus destinaverant *Sueton. August. 19*.
- 1144 AVDIVS BASSVS memoratur in titulo bilingui Cyprio III 218 = *Lebas-Waddington 2806*; per Audium Bassum latine, 'Ὀὺβος Βάσσου graece; proconsul Cypri sub finem a. 198 cf. adnotationem *Waddingtonii*.
- 1145 Auectius, 'bellum adversus transrhennas gentes a (Ti. Claudio) Druso (a. 742 = 12 et sqq.) gestum — — in quo inter primores pugnaverunt *Chumstinctus et Auectius tribuni ex civitate Nerviorum' *Livius periocha l. 141*.
- 1146 Aufidienus Rufus, diu manipularis, dein centurio, mox castris praefectus a. 14 p. C. *Tac. ann. 1, 20*.
- 1147 Aufidius Bassus, (M.) Servilium Nonianum (consulem a. 35, mortuum a. 59) paulum aetate praecedens *Quintilian. inst. 10, 1, 103*; semper infirmi corporis senex subito defecit *Seneca epist. 30* (scripta circa a. 60). Rerum scriptor; auctoritatem historiae egregie, utique in libris belli Germanici, praestitit, genere ipso probabilis in omnibus, sed in quibusdam suis ipse viribus minor *Quintilian. l. 1, 1*; verba eius de morte Ciceronis afferuntur a *Seneca suavor. 6, 18, 23*; praeterea citatur *Plin. n. h. 6, 27, Cassiodor. chron. p. 161* (*Chron. min. II ed. Mommsen*) cf. p. 112; memoratur *Tac. dial. 23*. Plinius scripsit historias a fine Aufidii Bassi *Plin. n. h. praefat. 20, Plin. epist. 3, 5, 6*.
- 1148 Aufidius Chius, 'acrior hoc (describitur procurator quidam mulieris, qui res uxoris, immo mariti agit) Chius non erit Aufidius' *Martial. 5, 61, 10*; notior Aufidio moechus *Iuvenal. 9, 25*, ubi idem significari videtur; (de usu fructu) Atilicium respondisse Aufidius Chius refert *fragmenta Vaticana 77*.

- 1149 AVFIDIVS CORESNIVS MARCELLVS. *Tituli: publice honoratus Pisi-
diensi CIG 4379 d (1), Sagalassensi Lanckoronski, Städte Pamphyliens
und Pisidiens II p. 227 n. 209 (2), memoratur in t. Bonnensi Bran-
bach, Inscript. Rhenanae 464 (3).*

*Plena nomina exhibet t. 1, Aufidius Coresnius t. 3, Coresnius Mar-
cellus t. 2. — Oriundus videtur ex civitate Sagalasso, quae honorat
cum ut τὸν ὄντων βουλευτὴν καὶ εὐεργέτην. Legatus legionis I Minerviae
Severianae Piae fidelis a. 222 t. 3. Legatus pro praetore (Galatiae
ut videtur) t. 1. 2.*

- 1150 M. AVFIDIVS FRONTO, consul a. 199 cum P. Cornelio Anullino.
*Titulum posuit Pisauri filio Orelli 1176. In consulatu: M. Aufidius
Fronto VI 2270, M. Aufidi VI 1982. 1983, Aufid. Fronto
VI 1352, ceterum Fronto fasti. — Fronto tit., Aufidius Fronto Dio.*

*Filius (M.) Aufidii Victorini II consulis (cos. II a. 183), nepos
(per matrem) M. Cornelii Frontonis oratoris consulis (a. 143) tit.
'Iste sive Victorinus noster sive Fronto' — —, 'Fronto iste' — —
Fronto de nepote infantulo ad amic. 1, 12 cf. de nepote amisso p. 234 N.
Consul a. 199 fasti, tit. Imperator Macrinus a. 217 ci, cum Africam
provinciam sortitus esset, neque Africam concessit neque Asiam καὶ τοὺς
μεταθεὶς αὐτὸν ἐκείσε, sed donum obtulit; quod Fronto repudiavit καὶ
διὰ τοῦδ' ὅστερον [παρὰ τοῦ Σαρδαναπάλλου [τὸ ἔθνος ἀ]πελάβεν Dio
78, 22; proconsul ergo Asiae ut videtur sub Elagabalo. — Filius
M. Aufidius Fronto tit.*

- 1151 M. AVFIDIVS FRONTO, (M. Aufidii) Frontonis cos. (a. 199) filius,
Aufidii Victorini bis cos. (cos. II a. 183) nepos, M. Cornelii Fron-
tonis cos. (a. 143) pronepos Orelli 1176 t. Pisauensis.

- 1152 AVF(IDIVS) GALL(VS), leg(atus) (Dalmatiae?) III S. 8663 (= III 3157)
t. Salonitanus certae lectionis, sed a lapicida ipso ut videtur corruptus.

- 1153 Aufidius Herennianus, cui divi fratres rescripserunt de iis, qui ad
honores municipales sunt invitandi aut ab iis arcendi *Vlpianus libro
quarto de officio proconsulis Digest. 50, 4, 6, 1. Praescis aliquis sub
Marco et Vero fuisse videtur. — Cogitari potest de L. Alfidio Herenniano
(A 383).*

— P. IVVENTIVS CELSVS T. AVFIDIVS [H]OENIVS SEVERIANVS.

- 1154 Aufidius Iulianus, procurator Augustorum *honoratus titulis Ancy-
ranis CIG 4037. 4038. Quod titulum alterum dedicavit Maximinus
quidam libertus Augustorum, Franz titulum non ante Diocletianum
et Maximianum dedicatum esse prorsus perperam statuit.*

- 1155 C. AVFIDIVS MARCELLVS, consul II a. 226 cum imperatore Ale-
xandro Severo. *Memoratur in titulo bilingui Thyatireno III S. 7195. —
In consulatu: C. Aufidius Marcellus III S. dipl. mil. LXXXVI,
L. Aufidius Marcellus Henzen 6652; Aufidius Marcellus III S. 8173,
ceterum Marcellus fasti. — Aufidius Marcellus tit.*

Consul I *suffectus anno incerto*; proconsul (Asiae) a. 221 *tit.*;
consul II a. 226 v. *supra*.

1156 Aufidius Modestus, grammaticus citatur a *Philargyro ad Vergilii Georg.* 2, 497; 3, 53. *Eundem intellegit Martialis*, 10, 21, 1 'scribere te, quae vix intellegat ipse Modestus, et vix Claranus, quid rogo, Crispe, iuvat?' cf. v. 5-6 'mea carmina, Crispe, grammaticis placeant et sine graminaticis'. *Potest idem esse qui sequitur*.

1157 Aufidius Modestus, dictum eius in Quietum (cf. A 1172) aequalem Plutarchi *Plutarch. quæstion. convival.* 2, 1, 5, 2 (unde eandem rem *Modesti nomine non allato refert Macrobius sat.* 7, 3, 15). Cf. n. 1156.

1158 [C.?] Aufidius[s] Pant[er]a (in lapide Pantera, *prænominis incerta vestigia extant*), præfectus classis Britannicae VII 18 t. *Britannicus*. — L. Aufidius Panthera, Sassina, præfectus alae I Vlpiae contariorum miliariae a. 183 *memoratur III S. dipl. mil. XLVII*.

1159 AVFIDIUS SEVERIANVS. 'Observare autem proconsulem oportet, ne in hospitiiis præbendis oneret provinciam, ut imperator noster cum patre Aufidio Severiano rescripsit' *Vlpianus Digest.* 1, 16, 4 *pr. Proconsul provinciae nescio cuius sub Severo et Antonino*.

— L. Arrius Plarianus Aufidius Turbo.

1160 C. AVFIDIUS VICTORINVS, eos. II a. 183 eum Commodo Augusto IV. *Memoratur in titulo Pisaurensi nepotis Orelli 1176. In consulari*: C. Aufidius Victorinus VI 2099, [C.] Aufidius Victorinus VI 3741, Aufidius Victorinus *Bullettino comunale VI (1878) 263 n. 131, ceterum Victorinus fasti*. — C. Aufidius Fronto ad M. Caesarem 4, 13 p. 75 N., Aufidius Victorinus *tit., Fronto in inscriptionibus epistularum ad eum datarum ad amic.* 1, 7. (12. 13. 14 in indice *epistularum*), *vit. Marci, Digesta*; Victorinus Dio 72, 11; Aufidius vel Victorinus *passim apud Frontonem*.

Ex Vmbria oriundus cf. *Front. ad M. Caesarem 4, 13* 'C. Aufidius — — negat se hominem iustiorum ex Vmbria ullum alium Roman venisse', *probabiliter Pisaurensis cf. tit. nepotis*. Senatorii ordinis, discipulus et amicus M. Aurelii *vit. Marci* 3, 8 cf. *Front. ad M. Caesarem* 1, 8 p. 24 N. Consul I *suffectus regnante Pio vel sub initium imperii Marci fortasse a. 155 cf. A 1142*. Legatus Germaniae (superioris) Dio 72, 11; (anno fere 162) contra Chattos, qui in Germaniam ac Raetiam irruerant, missus est *vit. Marci* 8, 8; *ad eam legationem spectare videtur epistula Frontonis ad amic.* 1, 7. Proconsul Africae Dio 72, 11; consul II a. 183 v. *supra*, bis consul *tit.*; præfectus urbi *tit.*; obiit anno fere 185 Dio l. l. *Præfecturam quo anno adeptus sit, Dio non narrat; secundum usum illius ætatis veri simile est adeptum esse eodem tempore atque consulatum alterum vel paulo ante; tempus mortis inde efficitur, quod eum eodem fere tempore atque Peremem vel paulo ante defunctum esse ex Dione apparet*. — Constitutio divorum Marci et Commodi (*sic in codice Iustiniano, divi Marci in Digestis*)

ad eum (intra a. 177/181 probabiliter ad proconsulem Africae data) *Digest.* 4, 4, 11, 1; 26, 4, 3, 2; 40, 1, 20 pr., cod. Iustinian. 4, 57, 2.

Fronto (Gratiam) filiam ei despondit *Fronto ad amic.* 2, 10; gener Frontonis *passim ibd.*; filius Victorini, nepos Frontonis, trimulus in Germania mortuus *Fronto p.* 137. 138. 234. 236; alter filius 'sive Victorinus sive Fronto' *ibd. p.* 181 apud Frontonem avum infans educatus *p.* 102. 106. 111. 182 videtur *M. Aufidius Fronto consul a.* 199, *tertius C. Aufidius Victorinus qui sequitur*

- 1161 C. AVFIDIUS VICTORINVS, consul a. 200 cum Ti. Claudio Proculo Basso. In consulatu: C. Aufidius Victorinus *VI* 1054. 1991. 2004, *XIV* 252, *III S.* 8237; Aufidius Victorinus *Ephem. ep.* 4, 890; ceterum Victorinus *fasti.* Cf. n. 1160.

— Petronius Aufidius Victorinus iun(ior).

- 1161a Aufidia Cornelia Valentilla memoratur in fistula plumbea urbana *Notizie degli scavi* 1887 p. 108. *Femina nobilis videtur.*

— C. Cominius Aufillanus Minicianus.

— [A]RRIVS AVGV.

— L. CALPVRNIVS PISO AVGV.

— CN. CORNELIVS LENTVLVS AVGV.

— Iulia Rufilla Augurina.

- 1162 AVGVRIVS. *Nummi Cretenses in adversa caput C. Caesaris cum inscriptione Γάιον Καίσαρα ἐπὶ Αὐγουρείου Σεβαστέον exhibent, in adversa a) Gortynae Γερμακίων Καίσαρα ἐπὶ Αὐγουρείου Ἰοφ. Catalogue of the Greek coins of Crete etc. p. 47 n. 80-83; b) Hierapytnae Ἱεραπύτναιον ἐπὶ Αὐγουρ. collectio Imhoof-Blumer; c) Polyrhēnii ἐπὶ Αὐγουρείου Πολ. Catalogue p. 69 n. 23; d) Lasi ἐπὶ Αὐγουρείου Λατίων) Numismatic Chronicle 1891 p. 178. Idem vel similes male descripti apud Mionnet *S. II* p. 282, 200; 295, 291, *IV* p. 323, 184. 185.*

Proconsul Cretae (Cyrenarum) sub C. Caesare *nummi.*

- 1163 Augurinus, eodem fere tempore atque Claudius imperator mortuus *Seneca apocolocynt.* 3, qui cum (certe ut hominem stultissimum quendam) cum Baba morione Claudio moribundo comitem dat.

— Q. GELLIUS SENTIVS AVGVRIVS.

— Iulius Augurinus.

— T. MYSTIVS HOSTILIVS FABRICIVS MEDVLLA AVGVRIVS.

— C. PRAECELLIVS AVGVRIVS VETTIVS FESTVS CRISPINIANS VIBIVS VERVS CASSIANVS.

— SENTIVS AVGVRIVS.

— C. SERIVS AVGVRIVS.

— CN. SERIVS OPIANICVS AVGVRIV[S].

— Claudius Augustalis.

— Tib. Claudius Augustanus.

—CIVS DEXTER AVGV[S][TANVS ALPIN]VS BELLICIVS SOLLERS METILIVSVS RVTILIANVS.

- Q. POMPEIVS SENECIO ROSCIVS MVRENA COELIVS SEX. IVLIVS FRONTINVS SILIVS DECIANVS C. IVLIVS EVRYCLES IHERCVLANEVS L. VIBVLLIVS PIVS AVGVSTANVS ALPINVS BELLICIVS SOLLERS IVLIVS APER DVCEIVS PROCVLVS RVTTILIANVS RVFINVS SILIVS VALENS VALERIVS NIGER CL. FVSCVS SAXA AMYNTIANVS SOSIVS PRISCVS.
— Augustianus Bellicus v. Bellicius.

- 1164 Avianus Bellicus, procurator memoratur in titulo *Moesiae inferioris, quem dedicavit vilicus vectigalis Illyrici* a. 182 III 752 cf. *Addimenta* p. 992.
1165 AVIDIVS CASSIVS memoratur in titulis graecis repertis in *Batanaca et Trachonitide Lebas-Waddington* 2525 (1). 2237 (2). 2438 (3). 2538 (4). 2331 (5). 2212 (6); t. 1 positus est Marco et Vero Augustis ante a. 169; t. 2, 3 indicant nomen Marci annum (cf. *Waddington* ad t. 2212), ad eundem pertinere videtur t. 4; t. 5 decimum, t. 6 undecimum annum. Nomina Avidii leviter erasa sunt, ita ut facile legantur in t. 1. 3. 5. 6. Memoratur praeterea in dipl. mil. III 47 (7). — *Vita Avidii Cassii Vulcacii Galliani* quae fertur, praeter ea, quae ex eodem fonte atque in *vita Marci* c. 24, 5–26 hausta sunt, futilia rhetoris cuiusdam commenta continet neque respicienda sunt, quae ibi de rebus Avidii ante legationem Syriacam gestis mythistoricus ille fabulatur, cf. quae exposui *Rheinisches Museum XLIII* (1888) p. 321 sqq.

Avidius Cassius t. 1–6, [Av]idius Cassius t. 7; Avidius Cassius sive Cassius apud scriptores.

Natione Syrus, ex Cyrrho oriundus, filius (C. Avidii) Heliodori Dio 71, 22, vit. Marci 25, 12. Rescriptum imperatoris Antonini ad eum Digest. 2, 14, 60, unde sub Pio praetorius provinciae nescio cui praefuisse videtur. Consul (suffectus intra a. 161/164) diploma. Anno fere 164 legatus Syriae factus vit. Avidii 5, 6; legatus ante a. 169 t. 1, intra a. 169/171 t. 2–5. Res ab eo contra Parthos gestae (a. 164/165) vit. Veri 7, Dio 71, 2 (Zonaras 12, 2). Post bellum Parthicum confectum (id quod ex Dionis contextu satis apparet) Marcus τῆς Ἀσίας ἀπὸ τῆς ἐπιτροπῆς ἐκλευσεν Dio 71, 3, Philostratus vit. soph. 1, 13 ὃ τὴν ἐπὶ τὴν ἐπιτροπὴν, id est imperium ei maius per orientem dedit, quale aliquando habuerat Domitius Corbulo; in Aegypto Bucolicos oppressit vit. Marci 21, 2 = vit. Avidii 6, 7, Dio 71, 4. Bellum in Armenia (cf. Dio 71, 25) et in Arabia gessit vit. Avidii 6, 5. Anno 175 cum Marcus in Illyrico ageret, in Syria Cassius imperium sumpsit et Alexandria ad eum defecit vit. Marci 24–26, Avidii 7 sqq., (Vict.) Epitome 16, 11, Dio 71, 17, 22–28, Ammian. Marc. 21, 16, 11. Agnitum esse in Aegypto apparet ex inscriptione ostraci (ἔτος) α' Γαῖου [Ἀουδίου] Κλαύδιου Καίσαρος τοῦ κ[α]ρίου Wilcken, Ostraca n. 939. Per senatum hostis est iudicatus bonaque eius proscripta vit. Marci 24, 9. Dum Marcus relieto Sarmatico Marcomanicoque bello in orientem proficiscitur, Cassius in Syria occisus caputque eius ad Marcum

adlatum est vit. *Marci* 25, 2, *Avidii* 7, 8, *Dio* 71, 27 (*Zonaras* 12, 3). Regnavit tres menses dies sex *Dio* l. l., per aetatem fere a. 175, nam Commodus indutus toga est nonis Iuliis eo tempore, quo Cassius a Marco descendit vit. *Commodi* 2, 2.

De liberis Cassii discrepant auctores. Nam vit. *Marci* 26, 12 (cf. vit. *Avidii* 4, 21) opponuntur 'filii Cassii — mulieres autem', ut plures et filios et filias habuisse videatur. Certe novimus filium unum Heliodorum, deportatum post patris necem vit. *Marci* 26, 10 (contra *Dio* 71, 27 nomine omissio ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐφορεύθη); Alexandria filia Drunciano (? Dryantiano coniecit *Hirschfeld*) nupta vit. *Marci* 26, 12, *Avidii* 9, 3. Falso dicitur (*Vohsius*) Maecianus filius Cassii vit. *Marci* 25, 4 incertum per negligentiam auctoris an librarium.

Amicus Frontonis, qui ad eum scripsit epistolam 1, 6 ad amic. — Memoratur (praeter vitas ipsius et *Marci*) vit. *Clodii Albini* 6, 2; 10, 9. 10. 11; 12, 10, *Alexandri* 1, 7, *Dio* 71, 29. 30. 31; 72, 7, *Fronto* ad *Verum* 2, 3 p. 131 N., *Lucian*, quomodo historia conscribend. 31, *Tertullian*. apol. 35, ad *Scapulam* 2.

- 1166 CN. AVIDIVS CELER...., memoratur in titulo mutilo *Araxae* in *Lycia* reperto CIG 4224g Add. p. 1120 = *Lebas-Waddington* 1236: [ἀ]γαποῦντος Γναίου Λυδίου Κέλερος Φισαλλί? ... (Πριτυλλιανού coniecit *Waddington*) τὸ ἔργον καὶ συντελειώσαντος Ἀραξίων ἢ βουλὴ καὶ ὁ δῆμο[ς]. Legatum *Lyciae* fuisse *Waddington* probabiliter inde coniecit, quod praeses provinciae templa, quae erant in provincia aedificata, dedicare solebat, cuius rei exempla in *Lyciae* titulis n. 1254. 1265 *Wadd.* extant, in quorum altero eadem formula συντελειώσαντος καὶ ἀγαπώσαντος τὸ ἔργα invenitur.

- 1167 (AVIDIVS) HELIODORVS, filius Avidii Cassii post rebellionem patris deportatus vit. *Marci* 25, 11 cf. n. 1116.

- 1168 C. Avidius Heliodorus memoratur in titulis *Aegyptiis* latino III 6025 (1) Antonino Pio dedicato; graeco CIG 4955 (2), quem melius descripsit *Schweinfurth* apud *Petermann*, *Geographische Mittheilungen* XXI (1875) p. 392, unde apparet titulum non anno 140 positum esse (ἔτους τρίτου αὐτοκράτορος in CIG), sed ἔτους ιγ' τοῦ αὐτοκράτορος κτλ. id est a. 155.

C. Avidius Heliodorus t. 1, Avidius Heliodorus t. 2; apud *Dionem* 69, 3 πρὸς τὸν αὐτοῦ υἱὸν Ἰδαίδωρον traditur, πρὸς τὸν Ἀουτίδον Ἰδαίδωρον correxit O. *Hirschfeld*; ceterum Heliodorus.

Ex Cyrrho civitate Syriae oriundus *Dio* 71, 22; ab epistulis *Hadriani* *Dio* 69, 3; ἐξ ἐμπειρίας ἡγετουρίας ad praefecturam Aegypti promotus *Dio* 71, 22, praefectus sub Antonino Pio t. 1, *Aristides* orat. 26 I p. 524 ed. *Dindorf*, a. 143 in papyro graece scripta *Aegyptische Urkunden aus dem k. Museum zu Berlin* I 5 n. 113, a. 155 t. 2; memorari videtur in altera papyro ibd. I 9 n. 256. Idem

videtur Heliodorus philosophus, quem Hadrianus in summa familiaritate habuit *vit. Hadriani* 16, 10; quem idem famosissimis litteris incessivit *ibid.* 15, 5. — Pater Avidii Cassii *Dio* 71, 22.

In *vita Avidii Cassii* 1 traditur: Avidius Cassius — ex familia Cassiorum fuisse dicitur, per matrem tamen, *homine (om. libri)* novo genitus Avidio Severo, qui ordines duxerat et post ad summas dignitates pervenerat; cuius Quadratus in historiis meminit et quidem graviter, cum illum summum virum et necessarium rei publicae adserit et apud ipsum Marcum praevalidum; nam iam eo imperante perisse fatali sorte perhibetur. *Haec omnia nullam merentur fidem, quippe quae eundem sapientem rhetorem, qui tota illa vita haviolatur, neque igitur 'Severo' in 'Syro', ut proposuit Hirschfeld, mutandum erit, ne corrigamus auctorem inepte omnino in nominibus propriis ludificantem.*

1169 C. AVIDIVS NIGRINVS memoratur in titulo Delphico bilingui III 567 = CIG 1711 (1) et in t. liberti filiae X 6706 (2) Antiatino.

C. Avidius Nigrinus t. 1, eadem nomina procedunt ex t. 2: C. Avidius Avidiae Plautiae Nigrini filiae libertus, cum notum sit libertos mulieris sumpsisse patris patronae nomen gentilicium et praenomen; Avidius Nigrinus *Plinius*; Nigrinus *vit. Hadriani*.

Epistula Domitiani ad Avidium Nigrinum proconsulem memoratur *Plin. epist. ad Traian.* 65, 66, ubi ex contextu veri simile est Nigrinum praefuisse provinciae alicui orientalis partis imperii, fortasse Achaiae. Legatus Augusti pro pr. t. 1, qui sententias duas continet quarum unam Nigrinus ex iussu optimi principis de finium controversiis inter Delphos et Anticyrenses finitimos VI idus Octobr. Eleusine latine tulit, alteram graece $\pi\rho(\delta) \tau' \text{ Καλ. } \text{'Οκτωβρ.}$ de Delphis et Amphissensibus; decreto latino praescripta sunt nomina legati casu sexto. Quas sententias quo iure tulerit, parum liquet; missum esse legatum in Achaiam ad ordinandum vel corrigendum statum rerum publicarum coniecit Mommsen *CIL* III p. 107. Consularis *vit. Hadriani* 7, 3, consul suffectus igitur anno incerto saeculi I exeuntis vel II ineuntis. Nigrini insidias, quas ille sacrificanti Hadriano conscio sibi Lusio (Quieto) et multis aliis paraverat, cum etiam successorem Hadrianus sibimet destinasset, evasit; quare — Nigrinus Faventiae — occisi sunt (anno 118) *ibid.* 7, 1-2.

(L.) Ceionius Commodus (qui postea L. Aelius Caesar nuncupatus est) gener Nigrini insidiatoris quondam Hadriani dicitur *ibid.* 23, 10; Avidia Plautia C. Avidii Nigrini filia, amita L. Veri Augusti t. 2, soror ergo fuit L. Ceionii Commodi et iverina quidem, cum ille filius esset L. Ceionii Commodi consulis a. 106, ita ut matrem utriusque primum L. Ceionio Commodo (cos. a. 106), deinde Nigrino nupsisse statuendum sit. Quamquam per se poni potest Aelium Caesarem etiam generum Nigrini fuisse et filiam huius ex matrimonio priore

sublatam duxisse, veri similis videtur biographum errasse et generum dixisse, quem dicere debuit privignum. — Fortasse frater T. Avidii Quietii cf. n. 1172.

- 1170 C. AVIDIVS NIGRINVS, legatus Aug. pro pr. (Daciarum? an Moesiae superioris?) III S. 7904 t. Sarmizegetusensis, cuius litteras sacc. III tribuit von Domaszewski. Idem de legato Moesiae cogitavit, quod titulum dedicavit centurio leg(ionis) IIII Fl(aviao) Firmac, exer(citator) eq(nitum) sing(ularium) C. Avidii Nigrini, quae legio in Moesia superiore tendebat.

- 1171 AVIDIVS QUIETVS. Tituli: Aezaniticus III 355 a b c d = CIG 3835 = Lebas-Waddington 860-863 (1), qui continet epistolam graecam Quietii ad Aezanenses datam, exempla epistularum latinarum Caesaris ad Quietum, Quietii ad Hesperum, Hesperii ad Quietum scriptarum; proconsulatus Quietii memoratur in epistula graeca Hadriani imperatoris ad Stratonicensis a. d. III idus Februarias a. 127 data Bulletin de correspondance Hellénique XI (1887) p. 109 (2).

Nummi Hyrcaniae Lydiae Borghesi opp. I p. 500 (a), qui falso nummum ad Lasium Quietum rettulit; ex collectione Imhoofii Wiener Numismatische Zeitschrift XVI (1884) p. 286 n. 132 (b). In parte adversa caput Hadriani et inscriptionem nominis exhibent, in aversa ἀνθο(πάτω) Κυρήνη (a) vel ἀνθο(πάτω) Κυρήνη [Ἰ]ρκανῶν Μακε(δόνων) (b).

Avidius Quietus t. 1a. 2, ceterum Quietus. Proconsul Asiae tit. num., paulo ante a. 127 (probabiliter anno proconsulari a. 125/126), ut apparet ex t. 2. — Filius videtur T. Avidii Quietii qui sequitur.

- 1172 T. Avidius Quietus memoratur in dipl. mil. a. 98 III S. XXIX (1), in tabula patronatus VI 3828 (2), in fistulis plumbeis urbanis Lanciani, sylloge aquar. n. 64. 191 (3), in tegulis Sardis X 8046, 11, XIV 40, 8 = XV 2397 (4).

- T. Avidius Quietus t. 3, T. Avidio t. 1, . . . dio Quieto t. 2, ceterum Avidius Quietus. — Anno 82 legatus Augusti (= Domitiani) Thraciae t. 2. Consul suffectus anno incerto Domitiani. A. 97 in senatu sententiam dixit Plin. epist. 9, 13, 15; a. 98 legatus Augusti (= Traiani) Britanniae t. 1; defunctus erat, cum Pinnus scriberet epistolam 6, 29 circa a. 107. — Patronus a. 82 cooptatus coloniae Flaviae Pacis Deultensium t. 2. — Familiaris Thraesae Paeti et Plinii iunioris Plin. epist. 6, 29, 1.

Idem fortasse significatur apud Plutarchum quaestion. convival. 2, 1, 5, ubi Quietus (apud Macrobius sat. 7, 3, 15 hunc locum corruptantem dicitur L. Quintus) amicus Plutarchi proconsul provinciae alicuius Domitiani temporibus praedicatur. In dedicatione libelli Plutarchei περί φιλαδελφίας 1 scribendum esse Κόητα (traditur Κόντα) et fratres, quibus Plutarchus libellum dedicavit, intellegendos esse Avidios Quietum et Nigrinum probabiliter coniecit Patzig, Quaestiones Plut-

archaeae p. 49; *item in principio libelli* παρὰ τῶν βραδέως τιμωρουμένων pro Κόντε *corrigendum* Κόητε.

1173 Avidius Severus, pater qui fertur Avidii Cassii vit. Avidii 1; *cognomen fictum videtur* cf. A 1168.

1174 AVIDIA PLAVTIA, (C. Avidii) Nigrini filia, L. Aurelii Veri Aug. amita X 6706 t. *Antiatinus. Vide in patre* n. 1169.

— Postumia Paulla Avidia Procula Rutilia Proba.

1175 L. Avillius Flaccus. *Memoratur in titulis Aegyptiis CIG 4716 (1) et 4957 v. 27 (2).* — Ἐπὶ Λυχίου Ἀρ[χ]ι[ε]πίσκ[ο]που Φιλάρχου t. 1 *haud certa restitutione*, Φλάκκου t. 2. *In principio libri Philonis, qui inscribitur ἐπὶ Φλάκκων semel II p. 517 editionis Mangey dicitur* Φλάκκος Ἀουδλιος, *ceterum ibi semper* Flaccus. A Philone pendens Eusebii *armen. chron.* ad a. Abr. 2054 ubi traditur Flavius Avillius, *Hieronym. chron.* 2055 Flaccus Avilius, *Symeellus* p. 626, 5 (ex Eusebio) Φλάκκος Ἀβδλιος, p. 615, 11 Φλάκκος Ἀβδλιος.

Romae natus et educatus, συμφορητὴς καὶ συμβιωτὴς γενόμενος τῶν θυμαρμένων τοῦ Σεβαστοῦ (= Augusti) Philo p. 540; inter primores amicos Tiberii *ibid.* 540 cf. 517, 518. Fuit in iis, quorum delationibus Agrippina perit, indeque C. Caesari filio invisus *ibid.* 518; amicus (Sertorii) Macronis *ibid.* 519. Anno 32 p. C. post Severi mortem ad praefecturam Aegypti promotus provinciam Tiberio regnante egregie administravit *ibid.* 517–518; praefectus Aegypti t. 1, 2. Postquam C. Caesar imperium adeptus Macronem occidit (a. 38), Flaccus crudeliter in Iudaeos Alexandrinos se gessit *ibid.* 523–532. Autumno a. 38 (cum Iudaei dies festos σελῶν αἰερεν *ibid.* 532, 534) imperatoris C. Caesaris iussu a Basso centurione Alexandriae comprehensus *ibid.* 533–534 et circa initium hiemis (a. 38/39) Romam deductus a Lampone et Isidoro inimicis apud imperatorem accusatus est *ibid.* 535. Quamquam (M.) Aemilius (Lepidus) (cf. A 249) ei patrocinatus est, a C. Caesare in Andrum insulam relegatur *ibid.* 539, 543. Anno 39 iussu imperatoris ibi occisus *ibid.* 543–544.

Per annos sex, scilicet quinque Tiberio imperante, unum sub C. Caesare Aegyptum rexit *ibid.* 540 cf. 517, 518. *Sed hos numeros minus accuratos esse ex ipso Philone apparet. Nam Flaccus Iudaeos vexare coepit, postquam Macronem occisum esse audivit v. supra. In libro autem de legatione ad Gaium II p. 548 sqq. Philo refert Gaium septimo mense imperii (id est m. Octobri, cum Gaius d. 18 m. Martii imperator appellatus esset cf. acta Arvalium) gravissimo morbo correptum esse, deinde recreatum Tiberium fratrem, mox Macronem interemis-
Eorum igitur caedes non ante hiemem a. 37/38 patratae sunt, et Macronis quidem anno demum 38 cf. Dio 59, 8. Quocum bene convenit, quod Alexandriae eo tempore, quo domus Iudaeorum expulsa est, tabernae clausae erant propter luctum publicum Drusillae Philo p. 525, quae a. 38 defuncta est Dio 59, 10, 11. Itaque autumno*

a. 38 *Flaccus Romam tractus est, postquam sub Gaio per annum et sex fere menses Aegyptum rexit. Male igitur Franz in recensu praefectorum Aegypti CIG III p. 310 praefecturam Flacci ad a. 37 restrinxit.*

Memoratur praeter Philonem apud Eusebium et Hieronymum l. l. eosque, qui his usi sunt.

- 1176 AVILLIVS QVADRATVS, frater Arvalis, magister et promagister collegii a. 155, a. incerto Pii, a. incerto Marci VI 2086. 2087. 2091 *acta Arvalium. Cf. n. 1177.*
- 1177 A. AVILLIVS VRINATIVS QVADRATVS, consul (suffectus) cum Strabone Aemiliano pridie idus Mart. a. 156 VI 2086 *acta Arvalium. Potest idem esse qui praecedit.*
- 1178 C. Avinius Octavianus, pater Aviniac, ad quem rescripserunt imperatores Valerianus et Gallienus a. 259 *epitome Wisigothica cod. Gregoriani 2, 1, 1 ed. Krüger.*
- 1179 Avinia, filia C. Avinii Octaviani, desponsa Iulio Agrippino viro clarissimo *cf. n. 1178.*
- ACILIVS AVIOLA.
- M'. ACILIVS AVIOLA.
- C. CALPVRNIVS AVIOLA.
- 1180 ... lia Q. f. Avita, mater [Xvi]ri stlitib. iudicand., cuius nomen *perit II 113 l. Eborensis.*
- IVLIA AVITA MAMAEA AVGVSTA.
- L. ALFENIVS AVITIANVS.
- AVIT(IVS) AVITIAN[VS].
- L. IVLIVS APRONIVS MAENIVS AVITIANVS.
- 1181 AVIT(IVS) AVITIAN[VS], unus ex pueris senatorum filius, qui Arvalibus ministraverunt a. 241 VI 2114 *acta Arvalium.*
- 1182 AVITVS, consul a. 209 cum (Claudio?) Pompeiano *fasti. Fortasse idem atque Q. Lollianus Plantius Avitus cf. l. 224.*
- P. ALFIVS AVITVS NYMER(IVS) MATERNVS.
- Alphius Avitus.
- L. BAEBIVS AVITVS.
- Cornelius Avitus.
- L. DVVIVS AVITVS.
- GALLONIVS AVITVS.
- L. HEDIVS RVFVS LOLLIANVS AVITVS.
- IVLIVS AVITVS.
- C. Iulius Avitus.
- IVNIVS AVITVS.
- L. LOLLIANVS AVITVS.
- Q. LOLLIANVS PLAVTIVS AVITVS.
- M. MACRINIVS AVITVS CATONIVS VINDEX.

- MARCIVS AVITVS.
- OCTAVIVS AVITVS.
- Q. Octavius Avitus.
- Pannonius Avitus.
- L. STERTINIVS AVITVS.
- L. Tutilius Lupercus Sulpicius Avitus.

1183 Sex. Aulienus, Sex. f., tribu Ani.; primus pilus II, tribunus militum, praefectus levis armaturae, praefectus castrorum imperatoris Caesaris Augusti et Ti. Caesaris Augusti, praefectus classis (*Miscenensis ut videtur cf. Hirschfeld, Untersuchungen z. röm. Verw. p. 123 adn. 5*), praefectus fabriun; II vir Venafri et Foro Iuli, flamen Augustalis X 4868 t. *Venafranus*.

— DANACIA QVARTILLA AVRELIANA.

— MARIA AVREL(IANA) (vel AVREL(IA)) VIOLENTILLA.

1184 AVRELIANVS, consul (suffectus) idibus M[ais] cum Corneliano circa a. 183 VIII 10570.

1185 AVRELIANVS, senator Dio 78, 12, consularis ut videtur ibd. § 4; ex loco admodum mutilo tantum rimari licet, *Macrinum imperatorem factum a. 217 mortem eius, quem milites postulabant, primum deprecatum esse, deinde indulsisse; interfectus Dio 78, 19.*

1186 AVRELIANVS, vir clarissimus, maritus Domitiae Victorinae V 4331 t. *Brizicensis*.

1187 Aurelianus, tribunus quidam cum Valeriano imperatore captus vit. *Aureliani* 6, 2.

1188 Aurclianus. Pescennius Niger deceptus est consiliis scaevs Aureliani, qui filias suas eius filiis despondens persistere eum fecit in imperio vit. *Pescennii Nigri* 7, 1. — *Pescennius quidam Aurelianus memoratur inter homines nobiles a Septimio Severo occisos vit. Severi* 13, 6.

1189 T. Aurelianus Nicostratus publice honoratus t. *Rhodio* CIG 2529 corr. *Inscript. graec. insularum* etc. n. 83. *Tria nomina exhibet titulus, apud scriptores semper Nicostratus.*

Filius Nicostrati, Ἀμ[ι]νός id est *Peraeae Rhodiae civis tit.*; Μακτιδών *Suidas* s. v. Νυξόπτερος II p. 990 ed. Bernhardt, id quod ne verum sit titulus non obstat. Sophista vel ab imperatore (cuius nomen lateatur, a M. Aurelio ut videtur) pluribus honoribus affectus tit. Aquilius Regulus juvenis Nicostratum rhetorem magistrum usu cenaculi donavit, de quo defuncto Regulo cum controversiam haberet, Papinianum consuluit *Papinian. Digest.* 39, 5, 27. Ἐτάχθη δὲ ἐν ταῖς κραθεῖσιν ἐπιτευτέροις δόξα ῥήτορα (cf. *schol. Lucian. de salt.* 69 ed. *Iacobitz* IV p. 149), σύγχρονος Ἀριστείδου καὶ Δίωνος τοῦ Χρυσώτου· ἦν γὰρ ἐπὶ Μάρκου Ἀντωνείνου τοῦ βασιλέως· ἔγραψε Δεκαμυθίαν Εὐκλέας Πολυμουθίαν (cf. *Hermogen. περὶ ἰδεῶν* 2, 12, 3 p. 394 ed. *Spengel*) Θαλαττογράφος καὶ ἄλλα πλείστα καὶ Ἐγκύκλια εἰς τὰ τὸν Μάρκον καὶ ἄλλους. De genere dicendi eius scripserat Metrophanes Lebadiensis *Suidas* s. v. Μητροφάνης

II p. 841, agitur Philostrate. vit. soph. 2, 31, [Dionys. Halicarn.] ars rhet. 2, 9 p. 242 ed. Reiske, Hermogen. l. l. et 2, 3 p. 356, Menand. περί ἐπεδείκταιων 4 p. 390 Sp. Liber quidam Nicostrati memoratur a Synesio ep. 129 p. 716 ed. Hercher.

— IMP. CAESAR L. DOMITIVS AVRELIANVS AVGVSTVS.

— L. MARIVS MAXIMVS PERPETVVS AVRELIANVS.

— Pescennius Aurelianus.

— Severus Vibius Aurelianus.

— Vlp(ius) Valerius Aurelianus.

1190 [AVRELIVS], *ei positus fuit a patre t. acephalus mutūbus VI 1357 semel descriptus* rum bis candidato, sodali Augustali Claud[iali] latinae linguae facundissimo in causis bit M. Aurelius M. f. Papius Socrates v. p. pater. — *Ante candidato praecesserit necesse est vel quaesturae vel tribunatus vel praeturae vocabulum; [quaesto]r. u[r]bis coniecit Hensen omnino non recte; cum Mommseno potius cogitari possit fuisse* [Augusto]rum bis candidato *veluti in praetura et tribunatu.*

1191 AVRELIVS , proconsul (Africae) *in fragmento VIII 1795 reperto in vico hodie Lehs appellato.*

1192 AVRELIVS, senator clarissimus, cuius colonus Aureliani imperatoris pater fuisse dicitur (Vict.) *Epitome 35.*

1193 AVRELIVS, vir clarissimus *in basi 'litteris infimar aetatis' Hippone Regio reperta Ephem. ep. 7, 427 = VIII S. 17411.*

1194 M. AVRELIVS honoratus titulo admodum mutilo VIII 7033 *Cirtensi: [tri]buno la[ticlavio] , [seviro] equitum [Romanorum] [quaest.] provinc[iae] legato provinciae . . [curatori] [via]-rum Salariae [iuridico per] Liguriam, legato legion[is] Volumniae Modes[tae] cc. pp. filiis eorum. — Volumnia Modesta uxor videtur.*

1195 M. Aurelius, architectus aetate Augusti *Vitruvius 1 praef.*

1196 M. Aurelius, [praeses provinciae Sardiniae] *nescio quo imperatore in miliario Sardiniae lectionis corruptae Ephem. ep. 8, 760.*

1197 M. Aur[el]ius , procurator summarum rationum, maritus Gaviae Fabiae Rufinae X 1785 t. *Puteolanus, sub finem saeculi II cf. t. 1784 ibd. — Post AVR tres quattuor litterae scalpro deletae sunt.*

1198 M. Aur[el]ius , ὁ κρείστος συνήγορος τοῦ ἱερωτάτου ταμείου = *advocatus fisci, ut videtur, Lebas-Waddington 651 t. Philadelphiac Lydiae repertus.*

1199 Q. Aurelius, pater Aureliae, virginis Vestalis *honorate t. CIA III 877.*

— T. AELIVS AVRELIVS.

1200 Aurelius Aelix, athleta aetate Elagabali Dio 79, 10. *Cognomen corruptum videtur, pro Αἰλιε coniecit Hirschfeld Κῶλε.*

1200a M. Aurelius Alexander, Aug. libertus ab epistulis graecis VI 8606. *Diversus videtur ab Alexandro sophista Seleuciensi cf. supra A 365.* — M. Aur(elius) Aug. libertus Alexander praepositus tabellariorum stationis vicesimae hereditatum VI 8445 et Aurelius Alexander proximus ab epistulis Latinis XIV 2843 in fistula plumbea Gabii reperta; hos titulos ad munera priora eiusdem liberti spectare, qui postea fuit ab epistulis graecis, statuit Hirschfeld (*Fricdländer, Darstellungen etc. I⁶ p. 187*), at ea coniectura minus certa videtur praesertim in nominibus plus quam vulgaribus.

1201 Aur(elius) Alphius (Αἰφ. Ἀλφιδύς), procurator Augustorum honoratus t. Laetadaemonio CIG 1328.

1202 AVR(ELIVS) ANTIS[TIVS?] (vel ANTIS[TIANVS]), clarissimus vir, patronus Taegiane[usium] X 1794 t. *Putolanus*.

1203 Aure(lius) Antoninus titulos dedicavit Philippopoli in Batanaca repertos Philippis Augustis CIG 4587 = Lebas-Waddington 2074 (1), divo Iulio Marino Lebas-Waddington 2075 (2).

Αἰρηλ(ης) Ἀντωνείνος t. 1, Αἰρηλ(ης) Ἀντω[νείνος] t. 2, ducenarius (procurator) t. 2, sub Philippis a. 247 249 t. 1.

— IMP. CAESAR M. AVRELIVS ANTONINVS AVGVSTVS = M. ANNIVS VERVS.

— IMP. CAESAR M. AVRELIVS ANTONINVS AVG. (= Caracallus) v. (SEPTIMIUS) BASSIANVS.

1204 IMP. CAESAR M. AVRELIVS ANTONINVS AVGVSTVS = (Varius) Avitus = Heliogabalus.

Filius (Sex.) Varii Marcelli Apameensis et Iuliae Soaemias, nepos Iulii Aviti et Iuliae Maesae Dio 78, 30, Herodian. 5, 3, pronepos (Iulii) Bassiani Epitome 23, 2 cf. stemma. Cognomen ei erat Avitus, consobрино filio Mamaeae Bassianus Dio 78, 30; illi Bassianus, huic Alexianus Herodian. 5, 3, 5. Sed levissimus rhetor hic quoque nomina confudisse videtur. Latini quidam auctores nomen dei Elagabali, quem Solem esse putabant (cf. Mordtmann Zeitschrift der deutschen Morgenländischen Gesellschaft XXXI [1877] p. 97 sqq.), per falsum verilogium in formam hybridam Heliogabali corruerunt et nomen corruptum in principem transtulerunt. Vnde apud scriptores historiae Augustae qui dicuntur Avitus plerumque Heliogabalus nominatur. Aliis autem locis nomen gentilicium Varii modo cum Bassiani cognomine ex Herodiano sumpto modo cum Antonino modo cum Heliogabalo conflatur, ita ut inveniantur Heliogabalus Bassianus Varius vit. Maerini 8, 4, M. Antoninus Heliogabalus vit. Carac. 9, 2, Varius Heliogabalus vit. Maerin. 4, 1, vit. Elagabali 1, 4-2, 2 (ubi multa inepta de nominibus proferuntur), vit. Alexandri 1, 1 etc.; Aurelius Antoninus Varius idem Heliogabalus dictus Epitome 23, 1; M. Antoninus — — Heliogabalus dictus Victor Cars. 23, 1.

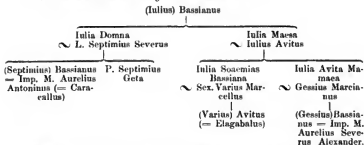
Hemesenus *Julian. Caes. p. 313 A, Ammian. 26, 6, 20*; sacerdos dei Elagabali *Herodian. 5, 3 (inde pendet vit. Macrini 9), vita 1, 5, Epitome 23, 2, Eutrop. 8, 22. (Perperam eundem auctorem secuti referunt vita 2, 3 et Victor Caes. 23, 1 Avitum post Caracallae necem in Heliogabali sacerdotium tanquam asylum confugisse.) Annum fere quartum decimum agens per Gannym educatorem et (Valerium) Eutyochianum castris romanis, quae prope Hemesam erant, illatus a militibus die 16 mensis Mai a. 218 imperator appellatus est Dio 78, 31 (ubi lacuna codicis Gannymis nomen perisse docet Dio 79, 6 collato 78, 38); ad Maesae consilium res refertur apud Herodian. 5, 3, 10 sqq. Filius Antonini (Caracalli) ex stupro Soacmiadis genitus dicitur et M. Aurelius Antoninus nuncupatur Dio, Herodian. (vit. Macrin.) l. l. cf. vit. Elagabali 2, Caracalli 9, 2, Victor Caes. 23, 1, Epitome 23, 1, Eutrop. 8, 22. Ab avia et matre adiutus opera Gannymis ducis proelio, cui ipse interfuit, prope Antiochiam die 8 mensis Iunii a. 218 commisso Macrinum vicit Dio 78, 38-39 (Zonarus 12, 13), Herodian. 5, 4, 5 sqq. Victum et paulo post captum occidit Dio 78, 39-40, Herodian. 5, 4, 9-12. Antiochiam ingressus litteras ad senatum populumque romanum dedit, quibus ipse sine senatus consulto imperatorem, Caesarem, Antonini filium, Severi nepotem, Pium et Felicem et Augustum, proconsulem et tribunicia potestate se dixit Dio 79, 2. Mense Iulio ineunte Romae agnitus esse docent acta cooptationum sodalium Antoninianorum VI 2001 et sacerdotum in aede Iovis Propugnatoris consistentium, ubi dicitur cooptatus pridie idus Iulias, paulo ante idus easdem in actis Arvalium cf. Henzen, Acta Arval. p. CCVI adn. 15. Cum consules ordinarii a. 218 fuissent Opellius Macrinus et Oclatinus Adventus, Elagabalus in locum nominis Macrini suum substituit Dio 79, 8, veluti pr. id. Iul. imperatore Antonino Aug. et Advento cos. VI 2009 in actis Arvalium cf. fastos. Imperator agnitus nuncupatur Imp. Caes. divi Antonini (sive divi Magni Antonini) filius, divi Severi nepos M. Aurelius (sive Aurelius) Antoninus Aug. passim in titulis, brevius in nummis Eckhel VII p. 247 Imp. Caes. M. Aur. Antoninus Aug. sive Antoninus Aug. — Sacerdos amplissimus dei invicti Solis Elagabali in titulis additur veluti dipl. mil. III S. IXXXIV, X 5827, VIII S. 18587, sacerdot. dei solis Elagab. in nummis Cohen IV² Elagabalus n. 246-253 vel summus sacerdos Aug. ibd. 276, 277 cf. n. 58-65.*

Hiemem a. 218-219 Nicomediae egit Dio 79, 7 (Herodian. 5, 5, 3), vita 5, 1, ubi consulatum alterum ingressus est Dio 79, 8. Consul II a. 219, consul III a. 220, consul IV a. 221, consul V a. 222 fasti. A. 219 Romam venit Herodian. 5, 5, 7 cf. num. Cohen n. 2-6. Occisus est Romae, postquam inde a pugna apud Antiochiam commissa regnavit annos tres menses novem diesque quattuor Dio 79, 3, id est occisus die 11 mensis Martii a. 222 (cf. quae adnotavi in Severo Alexandro),

duodeviginti annos natus *Dio* 79, 21, *Herodian.* 5, 8, *vita* 17, *Victor Caes.* 23, 2, *Epitome* 23, 5, *Eutrop.* 8, 22. Cum corpus eius per vias publicas tractum in Tiberim praecipitatum esset, post mortem Tiberinus et Tractaticus appellatus est *vita* 17, 5, *Epitome* 23, 6-7 cf. *Dio* 79, 1, 21.

Vxores: Iulia Cornelia Paula, Iulia Aquilia Severa, Annia Faustina cf. *A* 547.

Subiecinus stemma Elagabali et Alexandri:

1205 M. Aurelius Antoninus, primipilaris et procurator Augusti *honoratus t. Bithynico graece scripto Perrot, Exploration de la Galatie et de la Bithynie* p. 29 n. 20.

1206 T. AVRELIVS ANTONINVS, M. Aurelii Caesaris filius, imp. Antonini Augusti Pii p. p. nepos VI 993 t. *sepulchralis in mausoleo Hadriani; filius M. Antonini et Anniae Faustinae, defunctus imperante Pio.*

— M. GALERIUS AVRELIVS ANTONINVS.

— Cominius Bo... Agricola [Aur]elius Aper.

— L. Aelius Aurelius Apolaustus Memphis.

1207 Aurelius Apollinaris, frater Aurelii Nemesiani, tribunus praetorianorum, n. 217 particeps coniurationis in Antoninum Severi filium *Dio* 78, 5, *vit. Caracall.* 6, 7.

1208 Aurelius Apollinaris, iamborum scriptor aetate Cari, qui eius gesta in litteras rettulit *vit. Cari* 11, 2.

1209 Aurelius Apollonius, procurator Augusti *honoratus publice ab Apolloniatis (Pisidiis) t. Apolloniae reperto Lebas-Waddington* 747 = CIG 3969; *memoratur in t. uxoris Aureliae Antoninae ibidem reperto Lebas-Waddington* 1195 = CIG 3970 cf. *Add. p.* 1107.

1209a Aurelius Appius Sabinus (*sic plene pagina posterior, Ἀππὸς Σαβίνος pagina prior*), praefectus Aegypti anno primo imperatoris Decii *papyrus Aegyptiaca Vindobonensis Corpus papyrorum Raineri* I p. 99.

1210 Aurelius Aristaenetus, procurator Phrygiae *publice honoratus t. graeco Synnadis in Phrygia reperto, Revue archéologique* 1876 p. 198.

- 1211 AVRELIVS ARISTOBVLVS. *Tituli eius Africani in provincia proconsulari reperti VIII 608. 624. 4645. 5290. Plena nomina exhibent vel exhibebant tituli, ceterum Aristobulus. — Vir clarissimus t.*

Vir insignis, praefectus praetorio Cari a Diocletiano in officio retentus *Victor. Caes. 39, 14*. Consul a. 285 cum Diocletiano *Ammian. Marcellin. 23, 1, 1*; proconsul Africae intra a. 294/305 *tit.*; cum *regeret provinciam nescio quam, fortasse Africam*, ei rescripserunt imperatores a. 293 *codex Iustinianus 2, 14, 1*.

- 1212 AV[REL]IVS ARTEMIDORVS, clarissimus vir, curator alvei Tiberis et cloacarum urbis a. 244 *VI 863 cf. Add. p. 839*.

- 1213 M. Aurelius Atho Marcellus, vir egregius, procurator Augg. (= Philipporum), praeses (Mauretaniae Caesarionensis); patronus municipii (Lemellefensium) *VIII 8809 t. Lemellefensis*.

- 1214 C. Aurelius Atilianus, procurator Aug. (Daciae) *III 853 t. Napocensis. Idem videtur Aurelius Atilianus, cui imperator Antoninus rescripsit: 'praeses ultra administrationis suae tempus interdicare alicui arte sua uti non potest' Paulus Digest. 48, 19, 43*.

— IULIVS AVR(ELIVS) AVXON LEONIDAS.

- 1215 M. Aurelius Basileus, vir ducenarius, procurator rationis castrensis publice honoratus a decurionibus *Interamnac Sucasinae X 5336 t. Interamnac*.

- 1216 Aurelius Bassus, ad quem divus Pins generaliter rescripsit de tergiversatione eorum, qui subvertere fideicommissam libertatem velint *Vlpianus Digest. 26, 4, 1, 3. Fortasse magistratus aliquis vel praeses*.

— Cn. Munatius Aurelius Bassus.

- 1217 AVRELIVS C, curator aedium sac[ra]rum] [locorumque] publicorum *fragmentum tituli urbani Bullettino comunale 1880 p. 21 n. 178*.

- 1218 Aurelius Cafe[il]ianus, praepositus vectigalium *Boissieu, Inscriptions de Lyon p. 272 n. 25*.

- 1219 P. Aurelius Calpurnianus Apollonides. *Titulus eius sepulchralis graece scriptus in Aegypto repertus Revue archéologique 1883 I p. 207 (1); ad eundem referendus est titulus Nicaeae Bithyniae CIG 3751 (2) acephalus, ubi nomina perierunt*.

Tribunus legionis quartae decimae Geminae, tribunus legionis tertiae decimae Geminae (*sic t. 1, male in t. 2 traditur IE pro II*), procurator Augustorum (τῶν Σεβ. *addit t. 2*) Galliae Aquitanicae a censibus, procurator Moesiae inferioris, procurator Thraciae, procurator ducenarius (*t. 2*) Dalmatiae (*t. 1, 2*) et Histriae (*t. 2*), procurator ducenarius Ἀλεξανδράδας τοῦ Ἰδίου λόγου *t. 2* (ἐπὶ(τροπος) Αἰγύπτου Ἰδίου λόγου *t. 1*). Vixit quinquaginta tres annos *t. 1. — Fuit non ante divos fratres*.

1220 Aurelius Canartha, princeps gentium Baquatium, pater Memoris nominatur in t. filii VI 1800; in lapide extat d. m. Memoris fili Aureli Canarthae etc., memoriae Aeli interpretatur Dessau, *Inscriptiones selectae* n. 855 haud recte.

1221 IMP. CAESAR M. AVRELIVS CARINVS AVGVSTVS. *Plena nomina exhibent tituli imperatoris nummique, apud scriptores* Carinus. — Filius maior M. Aurelii Cari *vita Cari* 10, a patre postquam imperium adeptus est, Caesar nuncupatus *vit. Cari* 7, 16, *Victor Caes.* 38, 1, *Eutrop.* 9, 18, *Epitome* 38, 2. Cum Carinus in Persas profectus esset, Carinus Caesar decretis sibi Galliis atque Italia, Illyrico, Hispaniis ac Britannii et Africa relictus a patre Caesarianum tenuit imperium, sed ea lege, ut omnia faceret, quae Augusti faciunt' *vit. Cari* 16, 2. *Caesar factus dicitur* M. Aurelius Carinus nobilissimus Caesar II 4103, VIII 10137. 10219, X 8013, passim in nummis Cohen VI² Carinus n. 19. 25. 29. 49. 62. 63. 69. 70. 87-110 etc, vel Imp. Caesar M. Aurelius Carinus nobilissimus Caesar Cohen n. 145. 155. 177. 182. 186. 188 item in Alexandrinis, qui primum annum (Cari) indicant *Catalogue of the Greek coins in the British Museum, Alexandria* p. 317 n. 2448-2451 cf. *Eckhel* VII p. 516. In titulis nonnunquam haud accurate additur Augustus veluti II 3835. 4761, VIII 5332. 10144.

Caro mortuo a. 283 Carinus primum cum Numeriano fratre, deinde solus Augustus imperium tenuit *vit. Cari* 16. Imp. Caesar M. Aurelius Carinus Augustus in titulis nummisque. Consul I cum patre a. 283, II cum fratre a. 284 *fasti*. Apud Margum proelio commisso Diocletianum vicit, sed suorum ictu interiit *Victor Caes.* 39, 12, minus accurate a Diocletiano victus dicitur *vit. Cari* 18, 2, *Eutrop.* 9, 20 (*Orosius* 7, 24. 25), *Epitome* 38, 8; male in pugna contra Iulianum Carus occisus perhibetur ab epitomatore *Zosimi* Zos. 1, 73, 3.

Imperavit annis II mensibus XI d. II *Chronographus, scriptores reliqui omnes imperia Cari et filiorum complexi sunt*: biennium *Victor Caes.* 39, 13, *Epitome* 38, 1, *Eutrop.* 9, 18, *Eusebius armen. et Hieronymus chron.* p. 186. 187 ed *Schönc.* οὐδ' ἔλατ' ἑταῖς ἐνιαυτοῖς *Euseb. hist. eccl.* 7, 30, ὁ δὲ τῆς τούτων ἀρχῆς χρόνος οὗ γέγονε κατ' ἐλόκληρον τμητῆς *Zonar.* 12, 30 p. 157, 22 ed. *Dindorf.* Mortuus igitur est aetate fere a. 285.

Vxor: Magnia Urbica.

1222 (Aurelius) Carpus, proc(urator) k(astrensis), pater M. Aurelii Stertini Carpi VI 727.

1223 IMP. CAESAR M. AVRELIVS CARVS AVG. *Plena nomina tituli nummique imperatoris exhibent, Carus apud scriptores.* — Patria Cari ambigue tradita est; alii eum Romae, alii in Illyrico, alii Mediolani natum esse rettulerunt *vita* 4; Narbone natus *Victor Caes.* 39, 13, *Epitome* 38, *Eutrop.* 9, 18, *Sidon. Apoll. carm.* 23, 93, τὸ γένος Γαλάτης *Zonar.* 12, 30 = *Synecell.* p. 724. Dux ex disciplina militari Probi *vit.*

Probi 23, 5. Proconsul Ciliciae absurde in epistula ficta *vita 4, 6.* Praefectus praetorio sub Probo *vita 5, 4, Victor Caes. 38, 1.* A militibus quibus praeerat coactus contra Probum rebellis extitit; postquam numeri, quos Probus contra eum miserat, ad eum defecerunt, Πρόβος ὑπὸ τῶν οὐκ εἰς αὐτὸν δουλοφροσύναν, μαθόντων τὴν τῶν στρατιωτῶν πρὸς Κάρων προσηγόριον *Zonar. 12, 29 extr., eodem pertinet fragm. Continuatoris Dionis V p. 230 ed. Dindorf. Consul II a. 283 fasti, (consul I suffectus anno incerto).* Expeditione in Persas suscepta perit in Perside fulmine vel morbo *vita 8-9, Victor Caes. 38. Epitome 38, Eutrop. 9, 18, Ruf. Fest. 24, Orosius 7, 24, Zonar. 12, 30.* Regnavit menses decem, dies quinque *Chronographus, cum reliqui scriptores (cf. n. 1221) imperia patris et filiorum complexi sint. Nummi Alexandrini Cari primum tantum annum iudicant cf. von Sallet, Daten der Alexandrinischen Kaiser Münzen p. 89. Carus igitur, cum Probus autumno fere a. 282 occisus esset, imperavit in mediam fere aetatem a. 283.*

Filii: M. Aurelius Carinus, M. Aurelius Numerius Numerianus; nepos divus Nigrinianus.

- 1224 M. Aurelius Cassianus. *Titulus Thessalonicensis ei a filiis positus Archäologisch - Epigraphische Mittheilungen aus Oesterreich XVII (1894) p. 117 = III S. 13704.*

Vir egregius, praeses provinciae Daciae Maluensis, pater Marcorum Aureliorum Philippi et Cassiani *tit.*

- 1225 M. Aurelius Cassianus, filius M. Aurelii Cassiani, tribunus cohortis I F(laviae) m(iliariae) Bryttonum Maluensis cum M. Aurelio Philippo fratre t. posuit patri *cf. 1224.*

- 1226 Aurelius Celsus, centurio a. 218 *Dio 78, 39.*

- 1227 IMP. CAESAR M. AVRELIVS CLAVDIVS AVGVSTVS. *De vita eius mendacis biographi prorsus infecta et de aliis fabulis, quae ad mortem spectant, cf. quae disputavi Historische Zeitschrift N. F. XXV (1889) p. 227 sqq.*

Flavius Claudius *vita 7, 8 cf. 3, 6 (inde Vopiscus vit. Aurel. 17, 2); in adclamationibus vita 18, 3 ubi traditur ualeriae P ualariae B, vulgo male legitur Aureli, restituendum est Valeri; utrumque nomen spectat ad Flavianum Valerium Constantium. Ceterum Claudius apud scriptores, plena nomina exhibent tituli nummique. — In titulo Africano nuper reperto Bulletin archéologique du comité des travaux historiques 1893 p. 216 n. 28 Cagnat edidit IMP. CAES. M. AVE. V | CLAVDIO PIO F. AVG | etc. legitur Aur(elio) V(alerio). At auctoritas vitae 18, 3, cuius testimonio ille nititur, est nulla neque praefer consensum reliquorum omnium titulorum unumquodque probabile videtur Valerii nomen unquam per V litteram expressum esse.*

Illyricanae gentis vir *vita 14, 2 in epistula, 'ex Dalmatia originem videbatur ostendere, quamvis alii Dardanum eum dicerent' vita*

11, 9. 'Hunc plerique putant Gordiano satum, dum adolescens a muliere matura institueretur ad uxorem' *Epitome 34, 1*. Natus est die 10 mensis Mai (a. incerti) fasti Philocali et Polemii Silcii I² p. 264. 265. Decio imperatore tribunus, a Valeriano tribunus quintae legionis Martiae (sic), dein dux totius Illyrici factus *vita 14-16 in epistulis inepte fictis*. In adclamationibus senatus *vit. 18, 3* 'consulem te, praefectum te', unde auctor vitae Claudium ante imperium consulem et praefectum praetorio fuisse opinari videtur. Heraclianus praefectus praetorio Gallieni cum necem imperatoris moliretur, in societatem consilii Claudium recepit δὲ μετὰ τὸν βασιλέα τῶν ἔλων ἐπιτροπεύειν ἐβόλετο *Zosim. 1, 40* (item coniurationis socius dicitur apud *Zonaram 12, 25 p. 148, 32 ed. Dindorf ex eodem fonte*); consilii illius ignarus *vit. Gallieni 14 cf. vitam Claudii 1, 3*. Gallienum moribundum insignis imperii ad Claudium destinasse honore tribunatus Ticini retinentem praesidiariam manum *Victor Caes. 33, 28 et Epitome 34, 2 eundem auctorem secuti fingunt*. Certe dux Gallieni clarissimus cf. *Zosim. 1, 44* τὴν τῶν ἔλων ἡγεμονίαν παραλαμβάνει καὶ πρότερον τῆς κοινῆς ψήφου ταύτην βούλεται αὐτῷ. Gallieno occiso imperator a militibus, deinde a senatu nuncupatus *vita 4, vit. Gallieni 15, Zosim., Zonar. l. l.* Nuntiatum est Romam VIII kal. Aprilis Claudium imperatorem factum esse *vita 4, 2, cui ne in hac quidem re ullam fidem habere licet*. Consul a. 269 fasti (consul II falso in inscriptionibus quibusdam II 3619. 3834. 4505, VIII 4876). Pestilentia periit *vita 12, 2, Zosimus 1, 46, Eutrop. 9, 11, Sirmii Hieronym. chron. ad a. Abr. 2287 (inde Orosius 7, 23), Zonar. 12, 26*. Pro re publica se devovit *Victor Caes. 34, Epitome 34*; ad eandem fabulam respicere videtur *Ammian. 31, 5, 17 cf. 16, 10, 3*. — Mortuus est intra biennium *Eutrop. l. l. (unde idem Orosius)*, regnavit annos II *Epitome 34, 1*, annum I menses IX *Eusebius-Hieronymus*, annum I menses IIII dies XIII *Chronographus*.

Cum nummi Alexandrini Gallieni usque ad quintum decimum annum (cf. von Sallet, *Daten der Alexandrinischen Kaiserminzen p. 73*) procedant, Claudii usque ad annum tertium, Claudius ante mensem Septembrem a. 268 regnum iniisse et primo semestri a. 270 mortuus esse videtur.

Fratres ei fuerunt Quintillus et Crispus, soror Constantina *vita 13, sed praeter Quintillum nomina ficta videntur*.

- 1228 M. Aur(elius) [C]l(audius), procurator Augustorum (Phrygiae?) *CIG 3950 t. Attudensis*. — M. Aur(elius) Claudius quidam memoratur etiam in titulo Aphrodisiensi *CIG 2840*.

- 1229 IMP. CAESAR M. AVRELIVS CLAVDIVS QVINTILLVS AVGVSTVS. Plena nomina exhibent nummi *Cohen VI² p. 163 sqq. et inscriptio miliarii Mauretaniae Ephem. ep. 7, 670, ubi Quintilus scriptum est. Apud scriptores Quintillus*.

Frater M. Aurelii Claudii qui imperavit, post eius mortem imperium arripuit et paulo post occisus est *vit. Claudii* 12, *Eutrop.* 8, 12 (*inde Orosius* 7, 23), *Epitome* 34, 5; venas solvit *vit. Aureliani* 37, 6, *Zosim.* 1, 47, *Zonar.* 12, 26; 'Dexippus Quintillum (*traditur* Claudium, *sed ex contextu apparet de Quintillo agi*) non dicit occisum, sed tantum mortuum' *vit. Claudii* 12, 6.

Regnavit dies septemdecim *Eutrop.* (*Oros.*), *Zonar.* l. l., decimo octavo die imperii Aquileiae occisus *Hieronym. chron. ad a. Abr.* 2287, regnavit paucis diebus *Epitome* l. l., diebus viginti *vit. Aureliani* l. l., dies LXXXVII *Chronographus*, per paucos menses *Zosim.* l. l., cui ex 'nummorum insigni copia' recte *Eckhel VII* p. 478 adstipulatus est.

— M. Aurelius Cleander v. Cleander.

1230 Aurelius Clem[ens], Ἰσραήλ... t. *Aethiopicus mutilus CIG III* 5089; *Aegypti an Thebaidos supplendum sit, incertum est nec minus, ad quam aetatem pertineat.*

1231 M. AVRELIUS COMINVS CASSIANVS. Tituli: ei positi sunt VIII 2732 (1). 2733 (2). 2734 (3), VIII S. 18268 (4); ipse posuit VIII 2589 (5). 2657 (6); memoratur in t. VIII 2611 (7) et 6357 (8). Qui tituli praeter t. 8 Mastarensem omnes sunt Lambaesitani. Ad eum pertinere videtur fragmentum t. Lambaesitani VIII 2585 (9) positi tribus Augustis et Iuliae (a. 209/211), ubi nomen legati perit, superest [co]s. designato cum Claud[ia]...

Plena nomina, quae in omnibus titulis perscripta fuerant, hodie extant t. 1. 2. 3. 4. 5. 8, paululum mutilata in t. 6. 7. — Clarissimus vir t. 1. 2. 3. 5. 8, clarus et inlustris vir t. 4. — Legatus Augustorum pr. pr. (Numidia) t. 1-5. 8; leg. Augg. integra extant in t. 2. 8, altera a erasa est in t. 1. 3. 4. 5 item in principio t. 7 IIII Aug. coss. = a. 208, qui titulus a. 209 positus videtur; item tertia a in Auggg. t. 9. Fuit ergo legatus intra annos fere 209-212. Consul designatus t. 5. 9. — [Patronus municipii (Lambaesitanorum) t. 5. — Claudia .. (uxor?) t. 9.

1232 IMP. CAESAR M. AVRELIUS COMMODVS ANTONINVS AVGVSTVS = IMP. CAESAR L. AELIVS AVRELIUS COMMODVS AVGVSTVS. Filius imperatoris M. Antonini et Anniae Faustinae natus est apud Lanuvium cum fratre Antonino gemino d. 31 mens. Augusti a. 161 *vita* 1, 2; 10, 2 cf. *Sucton. Calig.* 8. Antonino quadrimo elato Commodum Marcus et suis praeceptis et magnorum atque optimorum virorum erudire conatus est (cf. *Herodian.* 1, 2, 1); habuit litteratorum graecum Onesicratem, latinum Capellam Antistium, orator ei Ateius Sanctus fuit *vita* 1, 5-6. L. Vero petente (*vit. Marci* 12, 8) d. 10 mens. Octobris a. 166 puer cum fratre (Annio) Vero Caesar appellatus est *vita* 1, 10; 11, 13. L. Aurelius Commodus Caesar sive Commodus Caesar in nummis patris *Cohen III* p. 132 seq. Nomina primaria ei fuisse L. Aelium Aurelium Commodum et inde veri est

simile, quod postea (v. infra) his nominibus ab a. 191 usus est, et comprobatur titulis quibusdam, ubi vivo patre ita nominatur inprimis dipl. mrl. III S. LXXVI a. 178 ('imp. Caes. L. Aelius Aurelius Commodus Aug.') cf. VIII 2366, XIV 2856.

Adhuc in praetexta puerili congiarium dedit atque ipse in basilica Traiani praesedit *vita* 2, 1 (cf. de nummis Cohen III² Commodus n. 291-294. *qui huc spectare videntur, Eckhel VII p. 104*). Quarto decimo aetatis anno in omnia collegia sacerdotalia sacerdos adsumptus est XIII kal. Invictas (cf. Dio 72, 15) = d. 20 mens. Ianuarii a. 175 *vita* 1, 10; 12, 1. Cum Avidius Cassius in Syria rebellaret, Commodus in Germaniam profectus est XIII kal. Aelias = d. 19 mens. Mai a. 175 *vita* 12, 2. Commodus ad limitem accessit Marcus togam virilem dedit *vit. Marci* 22, 12 d. 7 mens. Iulii a. 175 *vita* 2, 3; 12, 3. 'Cooptatus est inter tres solos princeps iuventutis (cf. Mommsen, Staatsrecht II³ p. 827 n. 4), cum togam sumpsit' *vita* 2, 1; princeps iuventutis in nummis Cohen n. 605. 607. 610. 617 etc. Profectus est commendatus militibus cum patre in Syriam et Aegyptum et cum eo Romam rediit *vita* 2, 3 inde ab autumno fere a. 175 usque ad autumnum a. 176. In eo itinere Smyrnae cum patre versatus est Aristides or. XXII ed. Dindorf I p. 439.

'Cum pater imperator appellatus est' (id est: in consortium imperii recipitur) d. 27 mens. Novembris a. 176 *vita* 2, 4; 12, 4 cf. *vit. Marci* 16, 1. Tribuniciam potestatem (cf. *vit. Marci* 27, 5) utrum eodem tempore an paulo post acceperit a. 177, est cur dubitari possit (cf. Mommsen, Staatsrecht II³ p. 801 adn. 2) propter nummos quosdam Cohen n. 118. 733-738 inscriptos tr. pot. cos. Sed veri similis mihi videtur Commodum simul imperatoris nomen et tribuniciam potestatem accepisse et inscriptiones nummorum illorum haud accuratas esse, quales non semel in aliis imperatoribus deprehenduntur. Triumphavit cum patre d. 23 mens. Decembris a. 176 *vita* 12, 5. (Item cum patre triumphasse perhibetur *vita* 2, 4, *vit. Marci* 16, 1; 17, 3 = *Entrop.* 8, 3 neque repugnat, quod Marcus dicitur sedente filio ad triumphalem curram in circo pedes cucurrisse *vit. Marci* 16, 2; nam per plures dies triumphum actum esse veri simile est).

A. 177 consul I fasti. Eodem anno Augustus et pater patriae appellatus est; imp. L. Aurel(ius) Commodus Aug. sive imperator Commodus Aug. sive L. Aurelius Commodus Aug. passim in nummis titulusque. A. 178 pater priusquam ad bellum proficisceretur, (Bruttium) Crispinam Commodus in matrimonium collocavit Dio 71, 33, *vit. Marci* 27, 8, nummi. Die 3 mens. Augusti a. 178 cum patre iterum in Germaniam profectus est *vita* 2, 5; 12, 6. Pater moribundus eum amicis et militibus commendavit Dio 71, 34, Herodian. 1, 4 (aliter *vit. Marci* 27, 11; 28, 10). Patre mortuo die 17 mens. Martii a. 180 Commodus solus imperium iniit cf. A 537. Paulo post nomina mutavit et inde

ab a. 180 usque ad a. 190 dicitur M. Aurelius Commodus Antoninus sive M. Commodus Antoninus (sic plerumque in nummis cf. Eckhel VII p. 155). A. 191 paternis nominibus abiectis L. Aelius Aurelius Commodus (plerumque Antonino omissa) in nummis Eckhel VII p. 127 et titulis VI 992, VIII 305. 4211, XIV 22. 3449 etc. — Consul II a. 179, III a. 181, IIII a. 183, V a. 186, VI a. 190, VII a. 192 fasti. Occisus est Romae d. 31 mensis Decembris a. 192 vita 17, vit. Pertin. 4, 5-8, Dio 72, 22, Herodian. 1, 16-17, Eutrop. 8, 15, Victor Caes. 17, 7-9, Epitome 17, 5-6.

Vxor (Bruttia) Crispina, concubina Marcia Aurelia Ceionia Demetrias.

— L. AELIVS AVRELIVS COMMODVS = IMP. CAESAR L. AVRELIVS VERVS AVGVSTVS = L. CEIONIVS COMMODVS.

1233 [A]ur(elius) Concordiu[s], [v. p.?] (cf. Hirschfeld, *Untersuchungen aus der Römischen Verwaltungsgeschichte* p. 148) praefectus vigilum VI 1226.

1234 Aur(elius) Cons[antin]us ex pro[c](uratore) III 3294 corr. III S. 10275 t. Pannoniae inferioris mutilus. Qua procurature functus sit, ex vestigiis incertis litterarum post PRO . . . non liquet.

1235 AVRELIVS COTTA. Nero ei annuum pecuniam statuit anno 58, quamvis per luxum avitas opes dissipasset Tac. a. 13, 34. Filius vel nepos Cottae Messalini videtur. — Potest idem significari Luc. 7, 109 'quae mittebantur amicis a Seneca, quae Piso bonus, quae Cotta solebat largiri', ubi praedicantur patroni liberales aetatis Claudiorum.

1236 M. AVRELIVS COTTA MAXIMVS = M. AVRELIVS COTTA MAXIMVS MESSALINVS, consul a. 20 p. C. cum M. Valerio Messalino. Filius M. Valerii Messallae Corvini et Aureliae cuiusdam e stirpe Cottarum schol. ad Pers. 2, 72, Plin. n. h. 10, 52, Ovid. ex Ponto 4, 16, 41 sqq. cf. 3, 2, 103: 'adde, quod est animus semper tibi mitis et altae indicium mores nobilitatis habent, quos Volesus patrii cognoscat nominis auctor, quod Numa maternus non negat esse suos, adiectique probent genetiva ad nomina Cottae, si tu non esses, interitura domus'. 'Magni Messallae lippa propago' Persius sat. 2, 72, ubi scholiasta: Cottam Messalinum dicit — hic ab Aurelio Cotta adoptatus M. Aurelius Maximus vocabatur originem trahens a Valerio Messalla etc. Immo M. Aurelius Cotta Maximus, ut apparet ex titulo M. Aurelii Zosimi Cottae Maximi liberti et accensi XIV 2298 et ex Ovidii epistulis ex Ponto, ubi appellatur sive Cotta 3, 2, 1; 4, 16, 41 sive Maximus 1, 5, 2, 9; 1, 9, 16. 32. 50; 2, 3, 1 sive Maximus Cotta 3, 5, 6; 4, 16, 41. In consulatu M. Aurelius Cotta fasti Arval., Dio ind. I. 57 sive M. Aurelius VI 10051, Tac. a. 3, 7 sive Cotta fasti. (Valerius) Messalinus mortuus Cottae fratri cognomen suum reliquit Velleius 2, 112, 2; Cotta Messalinus sive Messalinus Cotta Tac. a. 2, 32 (ubi C. Cotta traditur); 4, 20; 5, 3; 6, 5; 12, 22, Plin. n. h. 10, 52, ind. I. 14. 15. Cotta apud Iuvenalen-

Hunc non solum nomina Aurelii Cottae sumpsisse, sed etiam adoptione in domum Aureliam transisse cum confirmet scholiasta Persii, quamquam Ovidius tantum naturalium propinquorum meminit, non video cur negandum sit. Optime enim consuetudini clararum gentium eius aetatis convenit, ut Corvinus, cum duos filios haberet, alterum Aurelio cuidam Cottae viro nobili liberis carenti in adoptionem daret.

M. f. *Dio* index l. 57. Consul anno 20 fasti. Sententiae ab eo in senatu dictae anno 16 *Tac. a. 2, 32, a. 24 ibd. 4, 20*, anno 29 *ibd. 5, 3*; accusatus a Tiberio defensus a. 32 *ibd. 6, 5, 7*. Egens ob luxum, per flagitia infamis *ibd. 6, 7*. *Liberalitas praedicatur in titulo liberti; in hominibus nobilibus et liberalibus (aetatis Augusti) nominatur Iuvnal. 7, 95, (ut vulgo putatur etiam 5, 108 sed hic, ubi componuntur 'Seneca, Piso bonus, Cotta' rectius mihi de posteriore quodam Cotta Claudiorum aetatis cogitandum esse videtur cf. A 1235).* Tam vitiosos oculos in senectute habuit, ut palpebrae eius in exteriorem partem verterentur; fuit enim et multis deditus vitiis *schol. Persii*. — Patruus maior Lolliae Paulinae *Tac. a. 12, 22*. — *Incertum est, num idem intellegendus sit Messalinus e consularibus patriciis hirudinibus occisus Plin. n. h. 32, 123.*

Amicus Ovidii, qui ad eum scripsit epistulas ex Ponto 1, 5; 1, 9; 2, 3; 2, 8; 3, 2; 3, 5. Orationem ab eo in iudicio centumvirali habitam legit Ovidius Tomis ex Ponto 3, 5, 7 sqq.; carmina fecit *ibd. 3, 5, 37 sqq. cf. 4, 16, 41*. Auctor Plinii *Plin. n. h. ind. l. 14, 15* inventum coquinarium eius *ibd. 10, 52*.

Diversos esse Cottam Messalinum et M. Aurelium Cottam consulem a. 20 et hunc quidem filium illius statuit Nipperdey ad Tac. a. 3, 2 ea re, ut opinor, motus, quod Tacitus consulem M. Aurelium 3, 2 Aurelium Cottam 3, 17 dicit, contra alias semper utitur Cotta Messalino. Sed ut ponamus Tacitum re vera duos homines distinguere voluisse, Tacitum errasse statuendum est. Fieri enim vix potuit, ut Cotta Messalinus a. 20 haberet filium aetatis consularis, quippe qui ipse diceretur 'iuvenis' ab Ovidio in epistulis ex Ponto intra a. 12—17 scriptis 2, 3, 55; 3, 2, 7, 37. Cum autem absque eo domus Cottarum interitura fuerit, ne de alio quidem Cotta cos. a. 20 cogitari potest.

1237 Aurelius Da . . . , [pra]es(es) prov(inciae) Ma[ur.]. [Sitif.] *Ephem. ep. 5, 941 t. Sitifensis.*

1238 M. Aurelius Decimus, vir perfectissimus praeses p(rovinciae) N(umidiae) a. 283 284 in t. *Numidicis VIII 2529. 2530. 2643. 2663. 2678(?). 2717. 4221. 4222. 4578. 7002, VIII S. 18288, ex principe peregrinorum VIII 2529. 2663. 2678(?). 4578. 7002, VIII S. 18288.*

1239 Aur(elius) Dionysius, procurator Augusti III 535 t. *Corinthius.*

1240 M. AVR(ELIVS) DVBITATVS, vir clarissimus, plurimis militiae honoribus functus V 4870.

- 1241 M. AVR(ELIVS) DVBITATVS, vir clarissimus, filius patris cognominis, pater C. Centullii Fortunati V 4870 t. *Benacensis*.
- 1242 T. Aurelius Egateus, imperatoris Antonini Augusti libertus, a codicillis VI 8440 t. *bilinguis*. Idem Egateus memoratur a *Frontone ad Marcum Caesarem* 2, 16 p. 37 N., ubi de codicillis Matidiae iunioris ad Faustinae filiasque pertinentibus agit: 'unde nihil Egateus acceperit' (cf. *Front. ad amicos* 1, 14). Quod pertinere ad munus illud in titulo memoratum contendit Hirschfeld, *Untersuchungen etc.* p. 60 adn. 2; contra dixit Friedländer, *Sittengeschichte* I* p. 192.
- 1243 Aurelius Elpidiphorus, procurator Augustorum CIG 1329 t. *Lacedaemonius*; eiusdem Αἰρ. Ἐλπίδιφῶρος τοῦ κρατίστου videtur uxor C(α)udia Septimia Nicarete honorata t. *Symmadiis reperto Revue archéologique* 1876 p. 200.
- T. AELIVS AVRELIVS EPIANVS.
- 1244 Aurelius Eubulus, Hemesenus, τοῦς καθόλου λόγους ἐπιτετραμμένος (= a rationibus) simul cum Elagabalo a. 222 occisus Dio 79, 21.
- 1245 Aur(elius) Euphrates, procurator Augusti honoratus titulo *Milesio Revue archéologique* 1874 p. 110. Fortasse idem atque Euphrates a rationibus sub Marco Galenus XIV p. 4 K. cf. *infra* E 92.
- 1246 Aurelius Felicissimus, egregius vir, procurator, patronus municipii Trebulanorum Mutuescanorum, maritus Aureliae Crescentinae IX 4894 t. *Trebulanus anno 243 dedicatus*. (M. Aurelius M. f. Pom. Felicissimus splen. equ. (sic) Rom., qui nominatur in t. *Grumentino male descripto* X 223, num idem sit, plane incertum est).
- 1247 Aurelius Felix. Titulus eius sepulchralis urbanus IGI 1480: [πράξας στρατείας] τρεῖς, κεντηναρίαν, ὀσσηναρίαν καὶ τοὺς καθ' ἑλθο λόγους ἐπ[ε-τροπεύσας], id est a tribus militiis, procurator centenarius, ducenarius, summarum rationum; Aurelius Iustus filius idem tit.
- 1248 Aurelius Festivus, Aureliani Augusti libertus citatur de Firmo, qui contra Aurelianum rebellavit *quadr. tyr.* 6, 2.
- 1249 M. Aurelius Fidelis, procurator, maritus Lucillae Tercentiae VIII S. 19510 t. *Cirtensis*.
- 1250 Aurelius Flaccus, pro(c)urator) memoratur in t. *Arclatensi mutilo* XII 671.
- 1251 L. AVRELIVS FLACCVS, consul (suff. anno incerto) cum Q. Antonio I[saj]u[rico?] VI 2017 *fasti feriarum Latinarum*.
- 1252 M. Aurelius Fortunatus, vir egregius, praefectus leg. III Aug. sub Aureliano, maritus Aeliae Optatae clarissimae feminae VIII 2665 t. *Lambaesitanus*.
- 1253 Au[r](elius) Frontinianus, [Aurelii] Honorati et Aur(eliae) Iul(iae) Heracliae filius III 6034 t. *Gerasenus*.
- 1254 AVRELIVS FVLVVS, consul, filius T. Aurelii Fulvi, maritus Arriae Fadillae, gener Arrii Antonini et Boioniae Procillae, pater T. Aurelii Fulvi qui imperavit, homo tristis et integer vit. *Pii* I. Sub imperio

filii statua ei decreta est *ibid.* 5, 2. *Nominatur VI 9355, ubi memoratur dispensator Boioniae Procillae et Aureli Fulvi. — Videtur consul ordinarius fuisse a. 89, cuius anni consules nominantur Fulvus et Atratinus VI 9326 (sic recte Chronographus cf. fastos), praesertim cum praeter familiam imperatoris Pii nulla alia gens nobilis artatis imperatoriae adhuc innotuerit, cui esset cognomen Fulvi.*

- 1255 T. AVRELIVS FVLVVS, consul I a. 85 cum imperatore Domitiano XI. *Memoratur in titulis gemellis Ziduae Armeniae maioris repertis III S. 6741 (1). 6742 (2); in tertio eiusdem tituli exemplo III S. 6742 u nomina huius perierunt praeter [Ful]vo.*

In consulatu: Fulvus *fasti.* — T. Aurelius Fulvus *t. I. 2; vit. Pii I, 2; Fulvus (Fulvius traditur) Aurelius Tac. h. I, 79. — Origine Nemausensis vit. Pii I. I. Legatus Aug. legionis III Gallicae a. 64 t. I. 2; a. 69 legatus legionis eiusdem ob res adversus Sarmatas bene gestas ab imperatore Othone consularibus ornamentis donatus Tac. I. I.; consul I a. 85 fasti; per honores diversos ad secundum consulatum et praefecturam urbis pervenit (incertum quo anno) vit. Pii I. I. — Pater Aurelii Fulvi consulis (a. 89?), avus T. Aurelii Fulvi Arrii Boionii Antonini qui imperavit *ibid.**

- 1256 M. AVRELIVS FVLVVS ANTONINVS, filius imp. Caesaris T. Aelii Hadriani Antonini Aug. Pii p. p. VI 988 *t. sepulchralis in mauseleo Hadriani. De tempore mortis vide in patre.*

- 1257 T. AVRELIVS FVLVVS BOIONIVS ARRIVS ANTONINVS = IMP. CAESAR T. AELIVS HADRIANVS ANTONINVS AVG. PIVS. *Privatus memoratur in titulo Ephesino CIG 2965 = Lebas-Waddington 146 (1) et, ut videtur, in tegulis anni 134 X 8048, 32 (2), XV 92 (3). 93 (4). 94 (5). 95 (6). Post adoptionem, sed ante mortem Hadriani ei positi sunt t. urbanus VI 988 (7), Dacicus Archäologisch-Epigraphische Mittheilungen aus Oesterreich XVII (1894) p. 224 (8). Incertum est, num ad eum pertineat t. Tifernas Tiberinus cf. A 892.*

Natus est d. 19 mensis Septembris a. 86 in villa Lanuvina *vita I, 8; diem natalem confirmant fasti Philocali I² p. 272 et VI 10234.* Filius Aurelii Fulvi consulis (a. 89?) et Arriae Fadillae, nepos T. Aurelii Fulvi (consulis I a. 85); per matrem nepos Arrii Antonini (cos. I a. 69) et Boioniae Procillae; vitricus eius Iulius Lupus, soror uterina Iulia Fadilla *vita I (cf. stemma quod subieci).* T. Aurelius Fulvus Boionius Antoninus *vita I, 1 (ubi male additur Pius), T. Aurelius Antoninus Fulvius (sic) Eutrop. 8, 7, T. Antoninus Fulvius Boionius id. 8, 8, Aurelius Antoninus Dio 69, 20, Victor Caes. 15, 1, Antoninus Fulvius seu Boionius dictus Epitome 15, 1, Arrius Antoninus vita 4, 2, vit. Hadriani 24, 1, ceterum Antoninus apud scriptores. In consulatu primo: T. Aurelius Fulvus VI 2080. 27041, T. Aurelius Fulvus Arrius] Antoninus VIII 8239. — T. Aurelius Fulvus Antoninus*

t. 1, in tegulis Arrius Antoninus t. [2.] 3. 4, Ful(vus) Antoninus t. 5, Antoninus t. 6.

Educatus Lorii in Aurelia pueritiam egit cum avo paterno, mox materno *vita* 1, 8. 9. Quaestor liberalis, praetor splendidus *vita* 2, 9, consul I a. 120 cum L. Catilio Severo *fasti*. Ab Hadriano inter quattuor consulares, quibus Italia committebatur, electus est ad eam partem Italiae regendam, in qua plurimum possidebat *vita* 2, 11 cf. 3, 1. Proficiens ad proconsulatum filiam maiorem (= Aureliam Fadillam) amisit *vita* 3, 6. Proconsul Asiae *vita* 3, *Marcianus Digest.* 48, 3, 6, t. 1 circa a. 135; res eius cum Polemone sophista *Philostratus vit. soph.* 1, 25, 3 et Herode Attico *ibid.* 2, 1, 8. Post proconsulatum in consiliis Hadriani Romae frequens vixit *vita* 3, 8.

Post mortem L. Aelii Caesaris (kal. Ianuariis a. 138) Hadrianus Antoninum ea lege in adoptionem elegit, ut ille M. Annium Verum et L. Commodum filium L. Aelii Caesaris sibi adoptaret *Dio* 69, 20, 21, *vita* 4, *vit. Marci* 5, 1, *Veri* 2, 2, *Severi* 20, 1 (*nominibus vel adoptionibus confusus vit. Hadriani* 24, 1, *Aelii* 5, 12; 6, 9; 7, 2), die 25 mensis Februarii a. 138 *vita* 4, 6 (cf. *CIL I³ p. 310 V kal. Mart.*) factusque est patri et in imperio proconsulari et in tribunicia potestate collega *vita* 4, 7. Post adoptionem Imp. T. Aelius Caesar Antoninus trib. potest. t. 8 *idem addito* coa. t. 7, in *nummis* Imp. T. Aelius Caesar Antoninus *Eckhel VII p. 2, Cohen II³ Pius n. 128-133, 144, 597-606 etc.* Post mortem Hadriani (die 10 m. Iulii a. 138) solus imperium iniit et Pii appellationem recepit *vita* 5 paulo post initium imperii, ut docent *nummi*. Primum Imperator T. Aelius Caesar Antoninus Aug. *Eckhel p. 3, Cohen n. 663, 664; deinde* Imperator T. Aelius Caesar Hadrianus Antoninus Aug. Pius in *nummis* sive Imperator Caesar T. Aelius Hadrianus Antoninus Aug. Pius sive Antoninus Aug. Pius *passim in titulis nummisque*. Consul II a. 139, III a. 140, IIII a. 145 *fasti*. Mortuus est die 7 mensis Martii (*qui dies imperii M. Aurelii ex Dione* 71, 33 *collato ibd. c. 34 colligitur*) a. 161 apud Lorium *vita* 12, *Eutrop.* 8, 8, *Epitome* 15, 7.

Vxor Annia Galeria Faustina v. A 552. Filii mares duo, duae feminae *vita* 1, 7, scilicet M. Aurelius Fulvus Antoninus, M. Galerius Aurelius Antoninus, Aurelia Fadilla, Annia Galeria Faustina, Ἀπριανὸς ἀρρετὸν παῖδων tempore adoptionis *Dio* 69, 21; *tituli sepulcrales filiorum VI* 989. 990 certe positi sunt non ante a. 139, quo mausoleum Hadriani perfectum et Pius pater patriae nuncupatus est. At in filiis idem fieri potuit, quod factum est in filia maiore, ut ossa ante mortuum postea mausoleo inferrentur. De nummo autem urbis Graecae nescio cuius, qui ab altera parte exhibet caput M. Galerii Antonini cum inscriptione Μ. Γαλλῆρος Ἀντωνίνου αὐτοκράτορος Ἀντωνίνου υἱός, ab altera caput relatum Faustinae cum inscriptione θεὰ Φαυστινῆν, recte iam *Eckhel VII p. 42* observavit propter relationem capitis in-

*tellegendam esse divam Faustinam neque licere inde quod cum Augusta mortua filius mortuus quoque in moneta sociatus est, colligere cum imperante demum patre obiisse. — Galeria [Aug(ustae) liber]ta Ly-
sistrate concubina divi Pii memoratur VI 8982.*

Subiecinus stemma Aureliorum Fulvorum:

- 1258 AVRELIVS GALLVS. Nummi extant permulti Marcianopolis et Nicopolis ad Istrum, qui in adversa exhibent capita cum inscriptionibus nominum a) Septimii Severi b) Antonini c) Getae d) Iuliae Domnae e) Fulviae Plautillae, in aversa III vel IIIΑΝΧΩ ΑΥΡΗΛΙΟΥ ΓΑΑΑΟΥ. Exempla ex catalogis Musei Berolinensis (Beschreibung der antiken Münzen etc. I) = B et Musei Londinensis (Catalogue of the Greek coins of Thracic Chersones etc.) = L sunt haec: a) B p. 74 n. 6, 7, L p. 28 n. 2, p. 42 n. 7; b) B p. 77 n. 28; c) L p. 46 n. 35; d) B p. 76 n. 24, L p. 44 n. 20, 21; e) B p. 80 n. 40, 41, L p. 46 n. 33. Plurimi praeterea inveniuntur in iisque non pauci male descripti apud Mionnet S. II p. 71. 72. 78. 119-123. 134. 137-139. 143-144.

Legatus Aug. pr. pr. Moesiae inferioris sub Septimio Severo circa a. 202/205 ut ex nummis Fulviae Plautillae apparet. Potest filius esse eius, qui sequitur.

- 1259 L. AVRELIVS GALLVS, consul a. 174 cum Q. Volusio Flacco Corneliano. — Titulus eius VI 1356. — In consulatu: L. Aurelius Gallus in t. Foroclodiano Notizie degli scavi 1889 p. 8, ceterum Gallus fasti. — L. Aurelius tit.

L. f., tribu Quir.; quaestor provinciae Asiae, tribunus plebis, praetor, legatus provinciae Africae, curator viae Clodiae Annae Cassiae Ciminiae et novae Traianae, legatus Aug. legionis III Gallicae, proconsul provinciae Narbonensis, praefectus frumenti dandi, praefectus aerarii Saturni, consul tit.

- 1260 AVRELIVS GERMA[N...], c(larissimus) p(uer?) III S. 8913 t. Salonitanus mutilus semel descriptus.

- 1261 AVRELIVS GORDIANVS, consul III non. Febr. a. 275 vit. Aureliani 41, 3 in actis senatus fictis.

— (AVRELIVS?) HADRIANVS v. HADRIANVS.

- 1262 Aurelius Herculanus, vir egregius, ducenarius (procurator, ut videtur), filius vel gener Vlp(ii) Valerii Aureliani viri egregii, centenarii, pater Vlpiae Aureliae Valeriae III 6155 t. Tomitanus.

- 1263 Aurelius Hermophilus, procurator Augusti *honoratus t. graeco Ephesino Wood, discovers at Ephesus, inscriptions from the site of the temple of Diana n. 1.*
- 1264 [Aurelius] Honoratus, vir egregius, procurator Aug. . . . , Aur(elia) Iul(ia) Heraclia coniux, Au[r.] Frontinianus filius *III 6034 t. Gerasenus.*
- 1265 Aurelius Ilymen[ae]us (YMENON traditur, MEMNON scripsit Borchh, YMENION restituit Dittenberger), procurator Augusti *CIG 1078 corr. Inscriptiones Graeciae Septentrionalis I 92 t. Megarensis.*
- 1266 Aurelius Ianuarius, vir egregius memoratur in *t. Crumenlensi V 7879 sub Valeriano et Gallieno imperatoribus posito; fortasse praeses Alpium maritimarum.*
- 1267 IMP. CAESAR M. AVRELIUS IULIANVS AVGVSIVS. *Plena nomina exhibent nummi Eckhel VII p. 521, Cohen VI² p. 410; Iulianus Victor Caes. 39, 10, Polcinius Silvius p. 522 Chron. minor. I ed. Mommsen (ubi male sub Numeriano tyrannus fuit), Sabinus Iulianus Epitome 39, 3, Zosim. 1, 73 = Ioannes Antioch. Fragm. Hist. Graec. IV p. 600 cf. quae adnotavit Mendelssohn ad Zos. l. l. p. 53.*
 Corrector Venetiae Victor l. l., τὴν ὑπαρχὸν ἀρχὴν ἔχων (= praefecturam praetorii ut videtur) Zosim. l. l. omnino falso. De correctura Venetiae dubitavit Mommsen *Ephem. ep. 1 p. 140, at cf. quae disputari Rheinisches Museum XLVII (1892) p. 14.* Cari morte cognita in regione Transpadana imperium sumpsit, sed a Carino in campis Veronensibus victus et occisus est Victor, *Epitome, Zosim. l. l. Pannonias a partibus eius stetisse docent nummi Cohen n. 5 in aversa inscripti Pannoniae Aug.*
- 1268 M. Aurelius Iulianus. *Tituli: VI 1596 melius XIV 2463 (1) Marinensis positus a genero, V 4323 (2) Brixianus publice dedicatus; memoratur in fistula plumbea prope Romam reperta Lanciani, sylloge aquaria n. 236 (3).*
 M. Aurelius Iulianus *t. 1, 3, Aurelius Iulianus t. 2.* — A rationibus et a memoria *t. 1, a memoria t. 3; praefectus praetorio, eminentissimus vir t. 2.* — Patronus Brixianorum *t. 2.* — Socer Sex. Pedii Iusti *t. 1.*
- 1269 Aurelius Iulius, vir perfectissimus, a(gens) v(ices) p(raesidis) (Baeticae) dedicavit Floriano (*a. 276*) *t. II 1115, Probo (a. 276/281) II 1116 Italicenses; curator rei publicae Italicensium II 1116, ubi errore lapicidae nomen curatoris praeteritum esse comiecit Mommsen.*
- 1270 M. AVRELIUS IVLIVS, vir clarissimus, augur, praeses provinciae (Dalmatiae) *III 1938 t. Salonitanus. — Ad quem t. III S. 8568 adnotatum est haud improbabiler Cavedonium suspicatum esse M. Aurelium Iulium haud diversum esse a Maurelio praeside Dalmatiae nominato in actis Domnii primi Salonitanorum episcopi. At acta illa*

(AA. SS. 11 April. II p. 7 sqq.) medio aëro satis inepte conflata sunt neque ullam omnino merentur fidem historicam.

— L. Baebius Aurelius Iuncinus.

1271 Aurelius Iustus, filius Aurelii Felicia, πράξας στρατίας τρεῖς, σεξ-
γηνάριας τρεῖς (πῶν) (ἑκτροπικύσας) rel simile quid IG I 1480 t. urbanus
sepulcralis patris; a tribus militiis, procurator sexagenarius alimen-
torum.

1272 Aurelius Larichus dicitur ὁ χράντος in t. Lycio Vlpiae Philae uxoris
CIG 4273 = Lebas-Waddington 1258; fortasse procurator.

1273 Aur(elius) Marcellinus, vir perfectissimus, du(x?) duc(enarius?)
memoratur in titulo Veronensi V 3329, qui spectat ad muros urbis
a. 265 restitutos.

— AVRELIVS MARCIANVS v. AELIVS MARCIANVS.

1274 Aur(elius) Marcianus, vir perfectissimus, praeses provinciae Del-
(matiae) a. 277 III S. 8707 t. Salonitanus.

1275 IMP. CAES. M. AVRELIVS MARIUS AVGVSTVS. Plena nomina
imperatoris exhibent nummi de Witte, *Empereurs des Gaules* p. 121 sqq.
tab. 31; Marius apud scriptores. Faber ferrarius post (Cassianii
Latinii) Postumi et (Vlprii Cornelii) Laeliani necem a militibus,
quamvis militiae non satis clarus, imperator creatus et post biduum
(secundo die *Entrop.*) occisus est *Victor Caes.* 33, 9–12, *Entrop.* 9, 9,
vil. trig. tyr. 8, qui pariter ex eodem fonte hauserunt. Auctor vitarum
trig. tyr. nugae quasdam addidit et ordinem tyrannorum quos dicit ita
confudit, ut Marium (Piaconio) Victorino interfecto imperatorem num-
cupatum esse scriberet 8, 1 opera Vitruvinae sive Victorinae 5, 3 (aliter
31, 2). — Marius plus quam biduum imperasse docet copia nummorum
qui extant, ut recte observavit Eckhel VII p. 454.

1276 M. Aurelius Masculus. Tituli: ei positus V 7881 (1) Cemenelensis,
memoratur in t. Ostiensi *Ephem.* ep. 7, 1210 (2). — Plena nomina ex-
hibet t. 1, Aurelius Masculus t. 2. — A. 239 tribunus cohortis VI
vigilum praepositus vexillationi (vigilum Ostiensi) t. 2; vir egregius,
praeses (Alpium maritimarum) t. 1.

— Aurelius *Me[mm]ijus v. Aurelius Hymen[ae]us.

— Aurelius Merithates v. Merithates.

1277 Aurelius Mucianus, vir perfectissimus, p(raeses) p(rovinciae) R(aetiae)
III 5785 t. Raeticus.

1278 Aurelius Nemesianus, frater Aurelii Apollinaris, tribunus praetoria-
norum a. 217 particeps coniurationis in Antoninum Severi filium *Dio*
78, 5, vil. Caracall. 6, 7.

1279 Aurelius Nemesianus Olympius, poeta. Aurelius Nemesianus, poeta
Carthaginensis in subscriptionibus eclogarum Calpurnii cf. M. Haupt,
opuscula I p. 372 sqq.. Numerianus imperator cum Olympio Neme-
siano contendit, qui ἀλευτὰ καὶ κνηστὰ καὶ ἐναυτὰ scripsit vil. *Cari*
11, 2; res filiorum 'divi Cari' (a. 284) se celebraturum esse promittit

Nemesianus cynegetic. v. 63 sqq. — Citatur Olympius schol. ad Statii Theb. 2, 58; 5, 389.

— L. IVNIVS AVRELIVS NERATIVS GALLVS FVLVIVS MACER.

1280 AVR(ELIVS) NICANDER, ὁ λαμπρότατος = *vir clarissimus* Aureliae Cyrillae nepti *titulum sepulcralem posuit IGI 1487 urbanum.*

1281 [L. Aurelius] Nicomedes. L. Verus educatorem habuit Nicomedem *vit. Veri 2. Titulum eius sepulcralem urbanum sic fere restituit Hensen VI 1598: [L. Aurelius Nicomedes, qui et] Ceionius et Aelius vocitatus est, L. Caesaris fuit a cubiculo et divi Veri imp(eratoris) nutr(itor), [a divo Antonino Pio equo publico et sacerdotio Caeniniensi, item pontif(icatu) min(ore) exornatus, ab eodem proc(urator) ad silic(es) et prae(ectus) vehicul(or)um factus, et ab imp(eratore) Antonino [Aug. et divo Vero cura copiarum exercit(um) (haec supplementa non certa sunt cf. Hirschfeld, Untersuchungen p. 101 adn. 1 et Mommsen, Staatsrecht II^a p. 1031 adn. 2) ei iniunct(a) hasta pura et vexillo et corona murali donatus, proc(urator) summarum rat(ionum). — Ceionia Laena uxor.*

1282 IMP. CAESAR M. AVRELIVS NVMERIVS NVMERIANVS AVGVSTVS. *Plena nomina exhibet t. Mutinensis XI 827 (incertum an et t. Numidicus VIII 10283); M. Numerius Numerianus II 4909, XII 5672; ceterum in titulis nummisque M. Aurelius Numerianus, apud scriptores Numerianus.*

Filius natu minor M. Aurelii Cari *vit. Cari 10, a patre imperatore facto Caesar nuncupatus vit. Cari 7. 16, Victor Caes. 38, 1, Eutrop. 9, 18, Epitome 38, 2. Nobilissimus Caesar in t. supra allatis et VIII 10157. 10144, Ephem. ep. 7, 603, X 8013 etc. et in nummis Cohen VI^a Numerianus n. 9. 18. 40. 65. 66. 68. 72-76 etc. vel Imp. Caesar M. Aurelius Numerianus nobilissimus Caesar Cohen n. 13. 114. 115, similiter in nummis Alexandrinis, qui primum (Cari) annum indicant A. K. M. A. Νομμεριανός Κ(αί)σ(α)ρ Catalogue of the Greek coins in the British Museum, Alexandria p. 319 n. 2462. 2463 cf. Eckhel VII p. 516. Imperator M. Aurelius Numerius(?) Numerianus nobilissimus Caesar VIII 10283, nonnunquam in titulis haud accurate Augustus additur veluti II 4793, VIII 5332.*

Carum in Persidem comitatus post mortem patris Augustus nuncupatus cum Carino fratre imperium tenuit *vit. Cari 7. 12. Imp. Caesar M. Aurelius Numerianus Augustus in titulis nummisque. Consul a. 284 cum Carino fratre fasti. Exercitum romanum e Persidis finibus reducens, cum ex oculorum dolore in lectica portaretur, factione Apri praefecti praetorio et socii sui occisus est vit. Cari 12, Victor Caes. 38, 6-8, Eutrop. 9, 18, Epitome 38, 4, Orosius 7, 24. 25.*

Regnavit dies triginta post mortem patris *Synecellus p. 724. Nummi Alexandrini ique non rari tertium annum indicant, unde nihil sequitur nisi necem Numeriani per aliquantum temporis post kal. Septembres*

a. 284 *Alexandriae ignotam fuisse*. Diocletianum imperatorem salutatam esse a. d. XV kal. Octobres Chalcedone refert *Chronicon Pasch.* p. 510 ed. *Bonnensis*. At recte *nihil videtur Seck*, *Geschichte des Untergangs der antiken Welt I* p. 409 *diem imperii Diocletiani statuisse d. 17 m. Novembris a. 284. Certe secundo semestri a. 284 Numerianus occisus est.*

— Aurelius Pacorus v. Pacorus.

— Q. AVR(ELIVS) PACTVM[EIVS ...] CLEM[ENS] v. PACTVMEIVS.

- 1283 M. Aurelius Papirius Dionysius *honoratus titulo urbano a fine mutilo* IGI 1072 = CIG 5895 (1): τὸν κράτιστον καὶ ἐνδοξίστατον ἑπαρχὸν Αἰγύπτου καὶ ἑπαρχὸν εὐθενίας, ἐπὶ βαβυλωνίων καὶ ὑαγνῶσεων (sic est in lapide, non ut antea legebatur ἀναγνώσεων) τοῦ Σεβαστοῦ, ἑπαρχὸν ὀχλμάτων καὶ δοουκηνάρον ταχ[θέντα] καὶ παρὶ τὴν Φλαμινίαν ἑπτ[ε]ῶν σύμβουλόν τε τοῦ Σεβαστοῦ Ad eundem pertinere videtur titulus *Antiatinus acephalus* X 6662 (2) ab *Antiatibus publice positus* [a libellis et a cognitionibus? imp. Commodi] Πῖ Felicis Aug., ducenario praefecto) vehicul(orum), a copi(i)s Aug(usti) per viam Flaminiam, centenario consiliario Aug(usti), sacerdoti confarreationum et diffarreationum, adsumpto in consilium ad HS LX m(ilia) n(ummu) iurisperito. Ad eundem spectat t. *Sagalassensis Iawekoroński, Städte Pamphyliens und Pisidiens II* p. 228 n. 207 (3): [M]άρκον Αὐρήλιον Παπείριον Διονύσιον τὸν ἐαυτῶν εὐεργέτην.

Fuit ergo consiliarius Augusti sexagenarius, postea centenarius t. 2, praefectus vehiculorum et a copiis Augusti per Flaminiam ducenarius t. 1. 2, a libellis, a cognitionibus, praefectus annonae, praefectus Aegypti t. 2. — Sacerdos confarreationum et diffarreationum t. 2.

Idem est Papyrius Dionysius praefectus annonae a Commodo (circa a. 189) occisus Dio 72, 13. 14 cf. Actian. apud Suid. (= fragm. 86 ed. Hercher) s. v. ἐλαδόρηξε: ὃ δὲ Κλεάνδρος ἐλαδόρηξε τὸν ὑπατον τῆς ἐν Αἰγύπτῳ ἀρχῆς κομμοδῶν καὶ παραλείπει αὐτὸν τῆς ἀρχῆς οὐδὲν ἀδικούντα. Summotus igitur a praefectura Aegypti ad annonae praefecturam quamvis minus inferius rediit.

- 1284 M. Aurelius Papirius Socrates, M. f., vir perfectissimus, pater filii ordinis senatorii cui t. *posuit mutilum acephalum VI 1357 cf. A 1190. — Vel idem vel pater huius est Papirius Socrates, vir egregius, frater Papirii Spori, primipilaris, tribuni cohortis I urbanae Antoninianae (sub Caracallo vel Elagabalo) VI 2861.*
- 1284a L. Aurelius Patroclus (L. Aurelius .. tr... eius vel .. tr... elus lectum est in altero miliario, ... ius Patroclus in altero), praefectus Sardiniae a. 46 miliarii duo *Sardiniae Eph. m. ep. 8, 744, Notizie degli scavi 1892 p. 289.*
- 1285 Aurelius Philippus, magister Severi Alexandri, libertus patris(?) eius, qui vitam Alexandri postea in litteras rettulit *vñ. Alexandri 3, 2.*

- 1285a M. Aurelius Philippus, filius M. Aurelii Cassiani, frater M. Aurelii Cassiani, tribunus cohortis I Flaviae miliariae Bryttonum Maluensis una cum fratre patri posuit *t. Thessalonicensem Archäologisch-Epigraphische Mittheil. a. Oesterrreich XVII (1894) p. 117 = III S. 13704*.
- 1286 AVRELIVS PIVS, senator a. 15 *Tac. a. 1, 75*.
- 1287 Aurelius Probus, baphiis praepositus genus purpurae invenit, quae vulgo Probiana dicitur *vit. Alexandri Sereri 40, 6, actate Alexandri ut videtur, cf. Hirschfeld, Untersuchungen p. 193 adn. 1*.
- 1288 IMP. CAESAR M. AVRELIVS PROBUS AVG. *Plena nomina indicant tituli imperatoris et nummi. Aurelius Valerius Probus vita 11, 5 in actis senatus fictis, quorum auctor Aurelii Valerii Diocletiani meminisse videtur; Equitius Probus Epitome 36, 2. Ceterum Probus apud scriptores.*

Oriundus ex oppido Sirmio *vita 3, 1; 21, 2, Victor Caes. 37, 4, 'genitus patre agresti hortorum studioso Dalmatio nomine' Epitome 37, 1; 'Probo, ut quidam in litteras rettulerunt, pater nomine Maximus fuit, qui cum ordines honestissime duxisset, tribunatum adeptus apud Aegyptum vita functus est uxore ac filio et filia derelictis' vita 3, 2, Claudia soror ibd. 3, 4. Quae de muneribus militaribus Probi et de rebus ab eo ante imperium gestis vita 3-9 enarrantur, partim sine dubio falsa etiamque sunt, partim suspectae fidei. Tribunatum prope imberbis a Valeriano accepit ibd. 3, ab eodem bello Sarmatico donis militaribus donatus et legioni III Felici (sic) praepositus est ibd. 5, ab Aureliano decimanis ibd. 6; Tacitus ei totius orientis ducatum (sic) decrevit ibd. 7. Tacito mortuo, cum Florianus imperium arripuisset et a senatu agnitus esset, Probus in oriente a militibus imperator factus est; καὶ Ἡρόδης μὲν εἶχε Συρίαν καὶ Φοινίκην καὶ Παλαιστίνην καὶ τὴν Αἴγυπτον ἀπαρτάν. τὰ δὲ ἀπὸ Κιλικίας μέχρις Ἰταλίας Φλωρεανός· ὑπάρχουσιν δὲ αὐτοῦ καὶ τὰ ὑπὲρ τὰς Ἀλλεῖς Ἰθύν, Γαλάται καὶ Ἰβήρες ἅμα τῇ Βρετανικῇ νήσῳ καὶ πρόσθεν γε ἅπαντα Λιβύη καὶ τὰ Μαυροῦσιν φύλα, Florianus in oppido Tarso a Probo obsessus a militibus occisus est et Probus solus imperium tenuit *Zosim. 1, 64 (eadem ex eodem auctore brevis Zonar. 12, 29 p. 154 ed. Dindorf)*. Consul I a. 277, II a. 278, III a. 279, IIII a. 280, V a. 281 *fasti*. Occisus Sirmii a militibus *vita 37, Victor Caes. 37, 4, Epitome 37, 4, Eutrop. 9, 17, Zonar. 12, 29 extr.**

Regnavit annis quinque *vita 21, 3; 22, 2*, paulo minus quam sex annos *Victor Caes. 37, 4, Zonar. l. l.*; sex annos *Epitome 37, 4*; annos sex menses quattuor *Eutrop. 9, 17, Eusebius - Hieronymus chron. p. 184. 185 ed. Schöne*; annos sex menses duos dies duodecim *Chronographus*, septem annos non integros *Julian. Caes. p. 314*. Cum Florianum post regnum duorum fratre munitum aestate a. 276 occisum esse constet (*cf. A 488*), Probus aestate eiusdem anni invenit imperium init. Cuius annum octavum nummi Alexandrini cum exhibeant, cum

post mensem Augustum a. 281 mortuum esse docent autumno fere eius anni. Regnavit igitur sex annos et aliquot menses.

1289 AVRELIUS PROCVLVS, proconsul Achaiae *Paulus Digest.* 36, 1, 83 (81).

1290 AVRELIUS PROPINQVVS, vir clarissimus, maritus Veliae Pumidiae Maximillae VI 1536 = XI 3204.

— L. Aurelius Pylades v. Pylades.

1291 Aurelius Quietus. Ait (Iuuentius) Celsus libro septimo digestorum hoc respondisse se, cum Aurelius Quietus hospiti suo medico mandasse diceretur, ut in hortis eius quos Ravennae habebat, in quos omnibus annis secedere solebat, sphacriterium et hypocausta et quaedam ipsius valetudini apta sua impensa faceret — *Vlpianus Digest.* 17, 1, 16. *Potest idem esse atque consul (suff.) a. 82 qui sequitur.*

1292 T. AVRELIUS QUIETVS memoratur in titulo prope Aperlas in Lycia reperto *Lebas-Waddington* 1292 = *CIG* 4300 *Add.* p. 1134, *corr.* *Reisen im südwestlichen Kleinasien II* p. 49 not. 6; ἐπὶ Τίτου Αἰρηλίου Κυρίτου (non [Αἰ]ο[ι]του, ut priores ediderant) extat in lapide.

Legatus Aug. pro pr. (Lyciae) anno 80 tit.; consul (suffectus) anno 82 XII k. Oct. M. Larcio Magno Pompeio Silone T. Aurelio Quieto cos. dipl. mī. III S. XIII. Cf. n. 1291.

— L. TI. CLAVDIVS AVRELIUS QVINTIANVS.

1293 Aurelius Quirinius (Κυρίνιος), ὁ τοῦ μεγίστου πράγματος προστατὼν = procurator summarum rationum sub Gallieno *Euseb. hist. eccles.* 7, 13.

1294 M. Aurelius Regulus, praefectus classis Ravennatis, maritus Aureliae Paulinae VI 3150.

1295 M. Aur(elius) Rhodopithes (Ῥοδόπιθος), filius [D]racontis ὁ κρείστος honoratus t. Rhodio *Inscriptiones graecae insularum etc.* n. 650.

1296 L. Aur(elius) Ru[s]ticus, vir egregius, ducenarius (procurator) III S. 8361 *corr.* S. 12721 t. Dalmaticus.

1297 Aur(elius) Sabinianus, vir egregius, procurator ducenarius, procurator Dalmatiae, tribunus protoc[torum] . . . , pater P. Balsamii Sabiniani III 1985 = *corr.* III S. 8571 t. *Salonitanus.*

1298 C. Aurel(ius) Salvianus, procurator Aug. (aurariorum) III 1293 t. *Ampelensis.*

1299 AVRELIUS SANCTVS, vir clarissimus (συγκλητικός), maritus Plotiae Agrippinae *Synnadis* t. *dedicavit Antonino Severi filio* *CIG* 3882f *Add.* p. 1100 = *Lebas-Waddington* 1708.

1300 M. AVRELIUS SATVRNINVS, ὁ λαμπρότατος *CIG* 6565 = *IGI* 1477; *potest idem esse* M. Aurelius Saturninus in *fistula plumbea prope Romam reperta Lanciani, sylloge aquaria* n. 284.

1301 M. AVRELIUS SECVNDINVS, clarissimus vir imp. Maximino Aug., in *fistula plumbea urbana Lanciani, sylloge aquaria* n. 587.

1302 M. AVRELIUS SERANVS, M. f., tribu Arnen., origino Neapolitanus, clarissimus vir, quaestor provinciae Cretae, aedilis plebei designatus,

patronus (coloniae Iuliae Neapolis Africae proconsularis) *VIII* 971 t. *Neapolitanus*.

1303 IMP. CAES. M. AVRELIVS SEVERVS ALEXANDER AVG. Filius Gessii Marciani procuratoris ex urbe Arca oriundi et Iuliae Mamaeae, nepos per matrem Iulii Aviti et Iuliae Maesae, consobrinus Elagabali *Dio* 78, 30, *Herodian* 5, 3, 3 cf. *stemma supra* p. 196. *Male* Varii filius, *Variae* nepos *vita* 1, 2 cf. *vit. Macrini* 8: Maesa sive Varia. Cognomen ei fuit Bassianus *Dio* 78, 30; 79, 17, Ἀλεξανδρὸς *Herodian* l. l., Marcellus *Epitome* 23, 4 cf. *infra adn.*

Natus est kal. Octobribus fasti Philocali I^a p. 274; de anno non constat, cum apud *Herodianum* l. l. a. 218 dicatur ἀρχαίου ἔτους ἐπιβεβηκός (unde annus natalis 208 efficitur), contra *vita* 60, 1 vixisse annis XXVIII mensibus III diebus VII, unde a. 206; sed falsus omnino mensium numerus monet, ne nimium annorum numero tribuamus. — Eodem die natus, quo Alexander Macedo mortuus est *vita* 5, 1; 13, 1; at id cum referatur in omnibus imperii, fidem vix meretur.

Natus est apud Arcam Caesaream *vita* 5, 1; 13, 5, Victor *Caes.* 24, 1; a matre et avia educatus, sacerdos dei Elagabali Hemeseni *Herodian* l. l. Postquam consobrinus filius Caracalli perhiberi coeptus imperium arripuit, Bassianus et ipse ab eodem ex Mamaeae stupro genitus esse a Maesa eiusque filiis dicitur *Herodian* 5, 7, 3 cf. *Dio* 79, 19 extr. In prima pueritia litteratores habuit Valerium Cordum et T. Veturium et Aurelium Philippum libertum patris, qui vitam eius postea in litteras misit, grammaticum in patria graecum Nehonem(?), rhetorem Serapionem, philosophum Stilionem, Romae grammaticos Scaurinum Scaurini filium doctorem celeberrimum, rhetores Iulium Frontinum et Baebium Maerianum et Iulium Granianum *vita* 3.

A. 221 consilio Maesae Elagabalus in senatu eum adoptavit, nomen Alexandri ei indidit, Caesarem nuncupavit, consortem imperii fecit *Dio* 79, 17, *Herodian* 5, 7. Quae facta esse mense Iulio ineunte docent fasti cooptationum sodalium Antoninianorum VI 2001, qui cooptarunt a. 973 (aerae Capitolinae = 221) VI id. Iul. ex s(enatus) c(onsulto) [M. Aureliu]m [Antoninu]m nobilissimum Caes. imperii . . . [heredem] supplevit *Borghesi*, [consortem] *Mommsen*; dies cooptionis periit in fastis sacerdotum in aede Iovis Propugnatoris consistentium VI 2009. Tempus confirmat nummus Arcae Caesareae *Eckhel* III p. 361 in ad-versa inscriptus Aup. Ἀλεξανδρὸς Caisar, in aversa Kaisaria ΒΑΦ id est a. 532 aerae *Seleucidarum* = d. 1 m. Oct. a. 220/221. M. Aurelius Alexander in nummis *Cohen* IV^a Alexander n. 65. 198. 199, M. Aurelius Alexander nobilissimus Caesar VI 323, imp. Caes. M. Au[rell. Antonini f., divi Antonini] Magni nepos, [divi Severi Pii pronepos, M. Aureliu]s Alex[ander] . . . III S. dipl. mil. LXXXV unde *Alexandrum vivo Elagabalo Augustum nuncupatum esse multi falso collegerunt contra*

consensum omnium testimoniorum veterum. Alexandrum Romae adoptatum esse ut recte refertur vit. Elagabali 13, 1, ita perperam Caesarem a senatu Maerino interempto appellatum ibd. 5, 1, vita 1, 2; 2, 4.

Consul I cum imp. Caesare M. Aurelio Antonino Aug. *Herodian. 5, 7, 4, vit. Elagabali 15, 5 cf. fastos.* Elagabalus, quem adoptionis paenitebat, frustra insidias ei struxit *vit. Elagabali 13-14, Dio 79, 19, Herodian. 5, 8, 2 sqq.* Quas repetens cum interfectus esset, Alexander Augustus appellatus est *vita 1, Dio 80, 1, Herodian. 5, 8, 10. Inde appellatur imp. Caesar divi Magni Antonini Pii filius, divi Septimii Severi Pii nepos M. Aurelius (sive Aurellius) Severus Alexander Pius Felix Aug. passim in titulis, sine indicatione patris et acı pariter in nummis Eckhel VII p. 269. Adoptione ergo reiecta filium Antonini (Caracalli) se professus est et Severi nomen statim, ut imperium adeptus est, in honorem avi quem ferebat sumpsit. Perperam de origine nominis hauriatur auctor vitae 12, 5; 25, 2. — Consul II a. 226, III a. 229 fasti. — Occisus est mense Martio ineunte a. 237 tumultu militari in Germania Herodian. 6, 8-9, vita 59, 61, vit. Maximini 7, in Gallia Eutrop. 8, 23; Mogontiaci Eusebius armen. ad a. Abr. 2252 (inde Hieronymus chron. 2248), Syncellus p. 675, 20, Chronographus; in Britannia, ut alii volunt in Gallia in vico cui Siellia nomen est vita 59, 6, vico Britanniae, cui vocabulum Siellia Victor Caes. 24, 5.*

Vxor: Gnaea Seia Herennia Sallustia Barbia Orbiana v. sub Seia.

Polemius Silrius (chron. min. I p. 521 ed. Mommsen) adnotat: Antoninus Heliogabalus occisus, sub quo Marcellus Caesar et Sallustius Vranus Selenus atque Taurinus tyranni fuerunt. Haec confusa sunt, quoniam Vranus et Taurinus sub Alexandro regnum sumpsisse constat. Neque minus falso Polemius cum, quem Elagabalus ipse Caesarem fecerat, in tyrannorum numero rettulisse videtur atque Marcellus coll. Epitome 23, 4 intellegendus Alexander. Potest verum esse huic privato nomina fuisse Gessium Bassianum Marcellum.

De tempore quo Alexander regnum inisset, viri docti multum dubitaverunt actis senatus potissimum moti, quae proferuntur vita Alex. 6 sqq. Haec enim si sincera essent atque in senatu pridie nonas Martias ea quae perhibentur gesta essent, necesse esset statuere Alexandrum certe conjuribus ante diebus Augustum nuncupatum esse. At quavis nuperrime extiterit qui illa acta gemina esse defenderet, ea ab humine imperitio aetatis posterioris facta esse inde luculentissime apparet, quod auctor prorsus ignorat Alexandrum ipsum esse filium divi Magni Antonini publice professum esse neque unquam dicere potuisse 'dispicere sibi alienae familiae nomen (scil. Antonini) adsumere' 9, 7 vel 'Antonini nomen adfectatum in Bassiano' 10, 5, ubi Caracallus significatur. Itaque illa acta omnino reicienda sunt. — Neque aliis rationibus, quibus numeri a Dione prolati in dubium vocati sunt (Wirth, Quaestiones Severianae p. 40, 43), plus tribuendum videtur. Qui numeri inde a necē Caracalli usque ad necem Elagabali omnes optime (78, 5. 11. 16. 39. 41; 79, 3) inter se conveniunt; nam 79, 39 ubi traditur τῇ 'Ιουλιᾷ ἡμέρῃ restituendum esse 'Ιουλιᾷ ex Dione ipso (78, 41 coll. 78, 11) iam pridem recte demonstravit Reimarus. Itaque cum Dione diem necis Elagabali et diem imperii Alexandri statuimus d. 11 mensis Martii a. 222. Constat autem ex fastis sodalium

Antoninianorum VI 2001 Maximinum d. 25 mensis Martii a. 235 Romae agnitum esse vel per paucis diebus ante, cum cooptationes eiusmodi senatus consulta de novo Augusto recipere solerent. Itaque testimonia quae extant de regni spatio Alexandri ita comprobantur, ut occisus sit medio fere mense Martio a. 235 et regnavit annos tredecim et paucos dies.

- 1304 L. Aurel[ius] Step[hannus?], procurator Aug. [XX] her[editat.] . . .
X 121 t. mutilus in agro Consentino repertus; 'titulus sincerus videtur, proferitur tamen cum falsis' adnotat Mommsen.

- 1305 M. Aurel(ius) Stertinius Carpus, filius Carpi proc(uratoris) k(astrensis), procurator imperatoris Commodi VI 727.

— L. IVL(IVS) AVR(ELIVS) SVLP(ICIVS) VRA(NIVS) ANTONINVS.

- 1306 AVRELIVS SYMFORVS signo Acholi (certe Acholi vocabulum iurta perscriptum est in t.), vir clarissimus, maritus Iuniae Affianetis, pater Iuniae Cyriaces VI 29706 t. originis incertar, fortasse saeculi IIII. — Saeculo II testamentum Aurelii Symphori memoratur a (Cervidio) Scaevola Digest. 34, 3, 28 pr.

— TI. CLAVDIVS AVRELIVS TELEMACHVS.

— M. AELIVS AVRELIVS THEO.

- 1307 M. Aur(elius) Tiberianus, vir perfectissimus, praeses provinciae Del(matiae) a. 280 III 1805 t. Naronensis.

- 1308 AVRELIVS TITIAN[VS] memoratur in titulo mutilo Mogontiensi semel descripto Brambach, Corpus Inscriptionum Rhenanarum 1304: cos. IIII precon Aureli Titian tus d. leg. VIII Aug[.] An[to]niuan. etc. Titulus positus est Antonino Severi f. non ante a. 213, quo consul IIII fuit; in lapide videtur extitisse [sub cura] Aureli Titian[i] [leg. Aug.] et hic fuisse legatus leg. VIII vel Germaniae superioris.

- 1309 [A]urelius Va . . . , [subpraef.?] vig(illum) t. Ostiensis Ephem. ep. 7, 1214.

- 1310 M. AVR(ELIVS) VALENTINIANVS. Titulos posuit a. 283 Tarracone Caro II 4102 (1), Carino II 4103 (2), Aquinci III 3418 (3), ubi cum plures versus erasi sint, nomen Carini deletum esse videtur.

M. Aur(elius) Valentinianus, clarissimus vir t. 1. 2. 3; a. 283 praeses provinciae Hispaniae citerioris, legatus Augustorum pr. pr. t. 1. 2; (a. 284?) legatus Augusti pr. pr. (Pannoniae inferioris) t. 3.

- 1311 M. Aur(elius) Valerius, origine Naronensis, vir perfectissimus, ducenarius, ex protectoribus lateris divini a. 280 III 1805 t. Naronensis.

- 1312 Aur(elius) Verecundus, vir egregius, pro(curator) argentariarum a. 274 t. in Bosnia repertus Archaeologisch-Epigraphische Mittheilungen aus Oesterreich XVI (1893) p. 133 = III S. 12736.

- 1313 Aurelius Verus vitam Traiani scripsit vit. Alexandri 48, 6.

— IMP. CAESAR L. AVRELIVS VERVS AVGVSTVS = L. CEIONIVS COMMODVS.

- M. AELIVS AVRELIVS VERVS CAESAR = M. ANNIVS VERVS.
- 1314 AVRELIVS VICTOR, cui Pinlo(?) cognomen erat, senator; verba eius de Opellio Macrino *vit. Macrini* 4, 2-4 in *actis fictis*. — Aurelius Victor, legatus Augg. pr. pr. provinciae Pannoniae inferioris, XVvir sacris faciundis, patronus rei publicae *Orclli* 3715 = V 486*; hic titulus, qui ad *Sex. Aurelium Victorem* rerum scriptorem, praefectum urbi sub Theodosio perperam referri solet cf. *Teuffel-Schwabe, Geschichte der Römischen Literatur* § 414², 1, a *Iagorio* fictus est.
- 1315 Aur(elius) Vict(or) VE. EX P. ex voto posuit t. *Moesiae inferioris III S.* 7596; *solutio compendiorum incerta est*, v(ir) e(gregius) ex p(rocuratore) solvit *Hirschfeld*, v(eteranus) ex p(raetoriano) *von Domaszewski*. — Aurelius Victor vir egregius Gallieno et Saloninae posuit t. *urbanum VI* 1106.
- 1316 M. AVR(ELIVS) VICTOR, clarissimus vir, praefectus feriarum Latinarum, sacerdos dei Solis *VI* 1358.
- 1317 M. Aure(lius) Vitalis, vir egregius, praeses provinciae Mauretaniae Caesariensis a. 254 *Ephem. ep.* 5, 953 t. *Maurdaniae Caesariensis*.
- 1318 M. Aur(elius) Volo, [e]minentissimus [vir] *VI* 3857 t. *mutilus* 'litte-
ris bonis sacculi fere tertii'; praefectus praetorio aetate incerta.
- 1319 AVR(ELIVS) ZENO IANVARIUS, clarissimus vir *VIII* 10982 t. *Caesariensis*; ad eundem spectare videtur fragmentum t. *Caesariensis Revue archéologique ser. III vol. XVII (1891) p. 36 n. 95* ... [A]ur. Zenoni Ia [praes]idi provin[ciae] nescio cuius, sed vix *Mauretaniae Caesariensis*, nisi forte Zeno post praesidatum in ordinem amplissimum adlectus est.
- 1320 Aurelius Zoticus, quem ex arte paterna et Magirum cognominabant, Smyrnaeus, athleta, stuprator *Elagabali Dio* 79, 16 (*Zonaras* 12, 14); Magirus memoratur *vit. Elagabali* 10, 5.
- 1321 Aurelia, 'nec patimur Tyrrhenum crescere piscem; instruit ergo focum provincia, sumitur illinc quod captator emat Laenas, Aurelia vendat' *Iuvenal.* 5, 97-99; femina ergo dives, quae dona a captatore missa vendit.
- 1322 Aurelia, ornata femina, quam Aquilius Regulus testamentum eius signaturus sibi tunicas, quas erat induta, legare coegit *Plin. epist.* 2, 20, 10-11.
- MARCIA AVRELIA ALEXANDRIA.
- 1323 Aurelia Antonina, uxor Aurelii Apollonii honorata publice ab *Apolloniatis (Pisidiae) t. Apolloniae reperto Lebas-Waddington* 1195 = *CIG* 3970 cf. *Add. p.* 1107.
- Marcia Aurelia Ceionia Demetrias.
- 1324 Aurelia Crescentia, uxor Aurelii Felicissimi *IX* 4894.
- 1325 AVRELIA CYERENA(?), clarissima femina *III* 2230 t. *Salonitanus*.

- 1326 Aur(elia) Cyrilla quae et Hyperechia (τὴν καὶ Ὑπερχίαν), neptis Aur(elii) Nicandri *IGI* 1487.
- 1327 L...IA AVRELIA EPI[PH]ANIA, clarissima femina in fragmento tituli urbani *Bullettino comunale* 1884 p. 5 n. 701.
- 1328 Aurelia Euphemia, filia regis (nomen periit, nempe Thracii cuiusdam), [uxor?] Secundini Diognidis in t. graeco Byzantii ut videtur reperto *Athenische Mittheilungen* 1885 p. 18 u. 4.
- 1329 AVRELIA FADILLA, filia imperatoris Caesaris T. Aelii Hadriani Antonini Augusti Pii VI 990 in mausoleo Hadriani; filia maior Antonini nupta Lamiæ Silano (vel Silvano, ut coniecit Dessau) vit. Pii 1, 7, mortua, cum pater ad proconsulatum Asiae proficisceretur ibid. 3, 6 (utroque loco nomen tacetur). Postea ossa eius inlata esse mausoleo Hadriani docet titulus.
- 1330 (AVRELIA) FADILLA, filia imperatoris M. Aurelii Antonini et Anniae Faustinae. Tituli ei positi sunt Ephesini *CIG* 2969 a et b, 2970 = Lebas-Waddington 154, ἐπὶ τῶν τοῦ Μάρκου καὶ Φαβιλλῆς τ. Tiburtinus *IGI* 1124 b = *CIG* 5942. Ubique dicitur Fadilla, sed veri simile est eam nomen a sorore patris accepisse et Aureliam Fadillam nominatam esse. Cum Commodus regnaret, Fadilla sororum superstitem natu maxima erat *Herodian.* 1, 13, 1. Memoratur in epistula ficta vit. Avidii Cassii 10, 6.
- ANNIA GALERIA AVRELIA FAVSTINA.
- 1331 AVRELIA FLAVIA IVLIANA, clarissima femina VI 113. 771.
- 1332 Aur(elia) Iul(ia) Heraclia, coniunx [Aurelii] Honorati III 6034 t. Tomitanus.
- 1333 Aurelia Melitina, uxor Fl(avii) Philostrati sophistae, mater L. Fl(avii) Capitolini t. *Erythraeus Bulletin de correspondance Hellénique* IV (1880) p. 153.
- 1334 Aurelia Messalina, Ceionii Postumi uxor, Clodii Albini mater vit. Clodii Albini 4, 3 suspecta fide.
- 1335 AVRELIA NEMESIANA, clarissima femina in fistula plumbea aquaria prope Romanum reperta *Lanciani, sylloge aquaria* n. 196.
- 1336 Aurelia Paulina, uxor M. Aurelii Reguli VI 3150.
- VIBIA AVRELIA SABINA.
- 1337 Aurelia Severa, virgo Vestalis, viva sepulta a. 213 *Dio* 77, 16.
- Vlpia Aurelia Valeria.
- MARIA AVREL(IA) (vel AVREL(IANA)) VIOLENTILLA.
- 1338 Aureolus (Αὐρόλος), obscuro loco natus, e Dacia oriundus per militiae gradus a Gallieno ad magisterium equitum proventus ingenuum rebellem apud Mursam devicit *Zonaras* 12, 24 p. 143 ed. *Dindorf*. A Gallieno cum aliis ducibus contra (Fulvium) Macrianum missus est *Zonaras* p. 145, vit. *trig. tyr.* 11, 2 cf. 12, 13, 14, vit. *Gallieni* 2, 4; totus exercitus Macriani Aureolo se dedit vit. *Gallieni* 2, 7. Eo iam tempore Aureolus imperium sumpsisse, in Illyrico

regnasse, Gallienum autem oppugnandi Postumi studio pacem cum eo composuisse omnino perperam enarrat auctor vitae Gallieni 2, 6; 3, 1, 4; 4, 6 cf. vit. trig. tyr. 11, 3. Bello a Gallieno contra Postumum gesto interfuit, sed ab imperatore Postumum persequi iussus noluit Zonaras p. 144 cf. vit. Gallien. 7, 1: Aureolus cum per Raetias legionibus praeeset, sumpto imperio Romam contendeat Victor Caes. 33, 17; rectius ut videtur Zosimus 1, 40 (ex eodem fonte brevius Zonaras 12, 25 init.) ἀγγέλλεται ἡ ἀλλοιγὴ τῇ πρὸς Σκύθας ἐγκαταρτύνει πολέμῳ τὸν τῆς ἑκπυρ πάσης ἡγούμενον Ἀυρίολον ἐν Μεθολάνῳ τῇ πόλει τὴν ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν πάροδον Ποστούμου τεταγμένον παραφυλάττειν εἰς τὸ νεωτερίζειν τετραφῶσαι κτλ. Gallienus audita rebellione ex Illyrico in Italiam profectus Aureolum apud pontem, cui ex eo nomen Aureoli est, acie vicit, victum Mediolanum coegit obseditque Victor Caes. 33, 18, Epitome 33, 3 cf. Zosimum et Zonaram l. l. (falso ut solet auctor vit. trig. tyr. 11, 4 eam pugnam Claudio tribuit). Fabellam absurdam de commento Aureoli, quo Gallienus periret, rettulit Victor 33, 20; ad eandem allusit Epitome 33, 3. Postquam Gallieno occiso Claudius imperator nuncupatus est, Aureolus Claudio se dedit, sed occisus est (n. 268) Epitome 34, 2, Zosimus 1, 41, Zonaras 12, 26 init., vit. Claudii 5. Diversae diversorum narrationes de Aureoli necce vit. Aureliani 16, 1-3. — Aureolus a Gallo Antipatro rerum scriptore laudatus vit. Claudii 5, 4. — Memoratur vit. Gallieni 5, 6; 9, 1; 21, 5, trig. tyr. 12, 2; 14, 1; 18, 1, 3; 30, 23, Claudii 4, 4, Ammian. Marcell. 21, 16, 10, Zosim. 1, 38.

Titulus eius graecus sepulchralis qui olim sincerus creditus est CIG 6761, recte in falsos abiectus est cf. IG I 355, utpote fictus ex epigrammate trig. tyr. 11, 5. Nec minus nummi Aureoli, qui adhuc in medium prolati sunt, ad unum omnes sunt falsi cf. Cohen VI^a p. 90.*

1339 Aurunculeius Cornelianus, vir nobilis a Septimio Severo occisus vit. Severi 13, 2.

1340 AVRVCVS memoratur in epistula synodi cuiusdam ut videtur data ad imperatorem nescio quem post Hadrianum, fortasse ad Antoninum Pium CIA III 21: Ὁρόνκωρ τῷ ἀ(θυπάτω); proconsul Achaiae fuisse videtur.

— C. Antistius Auspex.

— Iulius Auspex.

— TI. IVLIVS POLLIVS AVSPEX.

— A. POLLENIUS AVSPEX.

1341 [A]uspiciatus, amicus Dasumii VI 10229 v. 18 testamentum Dasumii. — Cogitari potest de A. Curtio Auspicato Titinniano, filio A. Curtii Crispini III 231 eiusdem fere aetatis cf. XIV 3030.

1342 Q. Austurnius Lappianus memoratur in l. uxoris VIII 7978 Ruscadensi. P. f., tribu Quirina, equo publico exornatus, ducenarius (procurator ut videtur) bis; aedilis, IIIvir IIII coloniarum (Cirtensium),

praefectus III coloniarum (scil. earundem excepta Cirta); maritus Claudiae Gallitae tit.

- 1343 Autobulus, filius Plutarchi. *Plene sine dubio* Mestrius Autobulus nominatus est, ut ex tit. Delphico patris CIG 1713 (cf. P 400) sequitur et ex tit. Chaeronensi Inscript. Graeciae Septentr. 3423 Αὐτοῦλον Μ[έστριον] Αὐτοβούλου φιλόσοφον Πλατωνικὸν Φλάβιος Αὐτοβούλος τὸν πρὸς μητρὸς πάππον. qui titulus ad hunc ipsum vel ad quendam ex posteris eius referendus est.

Nuptiae Autobuli filii memorantur Plut. quaest. conviv. 4, 3, 1 (p. 666 d). Ei et Plutarcho (alteri filio) dedicavit pater librum περὶ τῆς ἐν Τυαρίῳ ψυχῆς p. 1012 a. — Autobulus persona dialogorum quaest. conviv. 8, 2, 3 (p. 719 c); 9, 10, 3 (p. 735 b), lib. amator. init. (p. 748 f), de sollertia animal. init. (p. 959 a sqq.) num idem intelligendus sit, dubium est cf. Volkmann, Leben, Schriften und Philosophie des Plutarch I p. 30.

- 1344 P. Autro[nius] f. cos. XIV 4192 in frustulo t. Nemoensis; num 'cos.' pertinuerit ad P. Autronium, plane incertum est.

- 1345 AVTRONIVS IVSTVS, senator, epistula (ficta) eius ad Autronium Tiberianum patrem a. 275 scripta vit. Tacit. 19.

- 1346 L. AVTRONIVS PAETVS, P. f., L. n. acta triumph. Capitolina, Autronius Paetus acta Barberiniana, P. Autronius fasti Venusini = f. min. IX C. I² p. 66 errore ut videtur, Autronius Paetus Appian. Illyr. 28. — Caesar kal. Ianuariis a. 721 = 33 consulatum alterum init, sed eodem die magistratu abdicato Paetum sibi suffecit Appian. l. l., fasti Ven., L. Volc(acio) L. Aut. cos. in amphora Bulletin archéologique du comité des travaux historiques 1894 p. 94 n. 2. XVII kal. Septembres (a. 726 = 28 ut videtur) pro consule ex Africa triumphavit acta triumph. — Fortasse idem est Autronius Paetus in titulo serrorum VI 6687.

- 1347 Autronius Priscus memoratur in t. urbano hominum tenuiorum VI 29434.

- 1348 AVTRONIVS TIBERIANVS, senator a. 275 vit. Taciti 19 cf. n. 1345.

- 1349 *AVVLIVS SATVRNINVS, Scythici limitis dux a. 258 vit. Aureliani 13, 1 in actis fictis; nomen gentile corruptum videtur.

- 1350 AVXENTIVS, vir clarissimus VI 124 fortasse aetatis posterioris.

— IVLIVS AVR(ELIVS) AVXON LEONIDAS.

— C. Valerius *Axer.

- 1350a Axidares (sic Arrianus, Ἐξιδάρης Dio), rex Armeniorum circa a. 114, qui nec Romanis nec Parthis satis placebat Dio 68, 17, Arrian. apud Suidam fr. 16 FHG. III p. 589.

- 1351 AXILIIVS [H]ONORATVS, iur(idicus) reg(ionis) Transpad(anae), [c]lariss(imus) v(ir), cur(ator) r(ei) p(ublicae) [C]lomens(ium) et Berg(omatum), [tr]ib(unus) laticl(avius) leg(ionis) III ... V 89.21 t. mutius in agro Mediolanensi repertus.

1352 Q. Axilius Vrbicus, vir perfectissimus, magister sacrarum cognitionum, a studiis et a consiliis Augustorum; patronus Aquileiensium V 8972 t. *Aquileiensis*.

1353 AXIVS, legatus pro pr.... fetialis III 248 t. *Ancyranus mutilus; legatus Galatiae vel Galatiae et Cappadociae*.

— M. Bassaeus Axius.

1354 Axius Aelianus iunior (ὁ νεώτερος), (filius Q. Axii Aeliani) Sarmizegetusae dedicavit t. CIG 6813; de additamento obscuro ὄνομα vide in patre.

1355 Q. Axius Aelianus. Tituli: ipse dedicavit III 1422 (1). 1423 (2) *Sarmizegetusenses*; ei positus est a colonia Sarmizegetusa III 1456 (3) *Sarmizegetusensis*; memoratur in t. *Mauretaniae Caesariensis VIII 8812 (4) et in t. nuper in regione Sitifensi reperto Recueil de Constantine XXIX p. 691 (5)*.

Q. Axius Aelianus t. 1. 2, Q. Axius A. t. 3; Axius Aelianus t. 4. 5. Q. f., tribu Pal. t. 3; vir egregius t. 1. 2. 4. 5, eques Romanus t. 3. Curator ad populum (cf. *Hirschfeld, Untersuchungen etc. p. 112 adn. 4*) viarum Traianae et Aureliae et Aeclanensis, procurator ad alimenta per Apuliam Calabriam Lucaniam et Bruttios t. 3; procurator rationis privatae provinciae Mauretaniae Caesariensis t. 3 sub Severo Alexandro t. 4. 5, item per Belgicam et duas Germanias; procurator provinciae Daciae Apulensis bis vice praesidis t. 3, procurator Aug[g.] t. 1. 2; in t. 1. 2 altera o in Aug[g.] erasa est, in t. 1 traditur Aug., fuit ergo procurator Daciae sub Maximino et Maximo, mansit sub Gordiano. — Laurens Lavinas; patronus Sarmizegetusae t. 3.

Aelia Romana uxor t. 2, filius Axius Aelianus iunior. — Et in fine t. 2 patris additur Ioni et in fine t. filii (v. supra) ὄνομα incertae explanationis; signum esse utriusque coniecit Mommsen.

1356 AXIVS M., frater Arvalis a. 193 VI 2102 acta Arvalium.

1357 L. AXIVS NASO, proconsul Cypri mense Novembri a. 29 p. C. memoratur in t. Cyprio graece scripto Lebas-Waddington 2773.

— Licinia Axia.

1358 Axia Aeliana, filia Terentii Mus(a)ei et Hydriae Tertullae clarissimae feminae XII 675 t. *sepulchralis Arlatensis, cuius anaglypha parentes filiamque Christianos fuisse indicant. Ex nominibus parentela quadam cum Q. Axio Aeliano coniuncta esse videtur*.

1359 Azizus, rex Hemesenorum; Agrippa II rex Iudaeorum Drusillam sororem ei in matrimonium dedit, postquam Iudaeorum religionem professus est *Ioseph. ant. 20, 7, 1*; primo Neronis anno defunctus, cui Soaemus frater successit *ibid. 20, 8, 4*.

— Tyrius Septimius Azizus.

B

- 1 Baba, homo stultus eodem anno quo imperator Claudius mortuus est (a. 54) *Seneca apocolocynt. 3, epist. 15, 10.*
- 2 Baburiana, desiderium eius Arrio Antonino commendat Fronto *ad amic. 2, 8 p. 199 N.*
- 3 Bacchius, gladiator optimus aetate Horatii *Horat. sat. 1, 7, 20 cum schol.*
- 4 Bacchius (Βαχυσίου vel Βαχίου traditur, Βέρυχτο coniecit Gataker), magister Marci imperatoris *Marcus εἰς ἑαυτὸν 1, 6.*
- 5 Badius Cominianus memoratur in epistula Aedini Iuliani praefecti praetorio paulo ante a. 238 ad eum data t. in loco Thorigny repert. *Berichte der Sächsischen Gesellschaft, Phil.-Hist. Kl. 1852 p. 242.* [Pro]c(urator) et vice praesidis agens (Galliae Lugdunensis) paulo ante a. 238 tit.

— AFINIA GEMINA BAEBIANA vide Afinia in *Addendis*.

- 6 [BAEBIVS], titulus eius acephalus VI 1361, ubi honores inverso ordine recensentur, qui ad quem referendus sit docent nomina sororis, quae dedicavit.

L. f., Xvir stlitibus iudicandis, quaestor urbanus, tribunus plebis, praetor, proconsul sortitus provinciam Baeticam (plura deesse possunt). — Frater [B]aebiae L. f. Fulviae Claudiae Paulinae Grattiae Maximillae.

- 7 C. Baebius Atticus. Titulos gemellos ei Iulii Carnici posuit civitas Saevatum et Laiancorum V 1838 (1). 1839 (2), quorum t. 1 integer est, cum alterius frustula supersint.

P. f., tribu Claudia; origine videtur Iuliensis ex tribu et loco titulorum. Primipilus legionis V Macedonicae, praefectus civitatum Moesiae et Treballiae, praefectus civitatum in Alpibus Maritimis, tribunus militum cohortis VIII praetoriae, primipilus iterum, procurator Ti. Claudi Caesaris Aug. Germanici in Norico. — Ilvir iure dicundo (Iulii Carnici) tit.

- 8 L. BAEBIVS AVITVS, L. f., tribu Gal., praefectus fabrum, tribunus legionis X Geminae, procurator imperatoris Caesaris Vespasiani Augusti provinciae Lusitaniae, adlectus inter praetorios VI 1859.
- 9 L. Baebius Aurelius Iuncinus, vir egregius, L. f., tribu Galeria, procurator bibliothecarum ad sestertia LXX, procurator ad annonam Ostia ad sestertia LX, praefectus vehiculorum ad sestertia C, praefectus vehiculorum ad sestertia CC (cf. *Hirschfeld, Untersuchungen p. 101 adn. 1*), procurator Aug. praefectus provinciae Sardiniae, procurator hereditatum; Laurentium Lavinatum X 7580 t. *Caraditanus semel non sine mendis descriptus. Ex posteris L. Baebii Iuncini n. 18 videtur.*

Digitized by Google

- 10 L. BAEBIUS CAECILIANVS, legatus Augustorum pr. pr. (Pannoniae inferioris) *III 3706*, anno 199 *III 3733 miliarii Pannoniae inferioris*.
- 11 Baebius Hispanus, ad eum scripsit Plinius *Plin. epist. 1, 24*; *fortasse idem est Hispanus*, ad quem Plinius scripsit *epist. 6, 25*.
- 12 L. BAEBIUS HONORATVS, consul (suffectus) cum [M.] Arrecino Clemente a. incerto post a. 73 *XII 3637 t. Nemausensis*.
- 13 L. Baebius Iuncinus, L. f., tribu Gal., praefectus fabrum, praefectus cohortis IIII Raetorum, tribunus militum legionis XXII Deiotarianaе, praefectus alae Asturum, praefectus vehiculorum, iuridicus Aegypti *X 6976 t. Messanensis. Cf. n. 9. Tribunus legionis Deiotarianaе, quae post aetatem Traiani non memoratur, sub ipso Traiano, praefectus vehiculorum sub Hadriano fuisse videtur cf. Hirschfeld, Untersuchungen p. 100 udu. 3.*
- 14 Baebius Longus, ordinis equestris, condiscipulus et amicus imperatoris M. Aurelii *vit. Marci 3, 8*.
- 15 BAEBIUS MACER, consul designatus (*n. 103 vel 104 ut videtur*) *Plin. epist. 4, 9, 16*; in senatu sententiam dixit *ibid. 4, 12, 9*; praefectus urbi a. 117 *vit. Hadriani 5, 5*. Plinius ad eum scripsit *epist. 3, 5*.
- 15a Baebius Macer, rerum scriptor de rebus Augusti citatur *Serv. ad ecl. 9, 47*; *ad Aen. 5, 556*.
- 16 Baebius Macer, praefectus praetorio a. 258 *vit. Aureliani 13, 1 in actis fictis*.
- 17 Baebius Macrianus, rhetor, magister Severi Alexandri *vit. Alexandri 3, 3*.
- 18 Baebius Maecianus, adfinis Clodii Albini qui imperavit *vit. Albini 6, 1*.
- 19 BAEBIUS MARCELLINVS, aedilis (*curulis, nam praetexta eius memoratur*) circa a. 205 propter usum artium magicarum damnatus et interfectus *Dio 76, 8, 9*; quattuor filii eius *ibid. c. 9*.
- 20 Baebius Massa, a. 70 procurator Africae *Tac. h. 4, 50*; delator infamis sub Domitiano *ibid., Iuvenal. sat. 1, 35, Sidon. Apollinar. epigr. 5, 7*; proconsul Baeticae ex ea provincia a Plinio Secundo et Herennio Senecione repetundarum accusatus et damnatus est *Plin. epist. 3, 4, 4, 6; 6, 29, 8; 7, 33*, anno 93 *Tac. Agr. 45. — Idem videtur Massa nummorum far Martial. 12, 29, 2*.
- 21 Baebius Probus, natione Baeticus, propter ea quae Caecilio Classico proconsule in Baetica gesserat, a Plinio accusatus relegatus est *Plin. epist. 3, 9*.
- 22 CN. BAEBIUS TAMPILVS VALA NYMONIANVS, Cn. f., quaestor, praetor, pro consule, IIIvir aere argento auro flando feriundo *VI 1360*; *sic mirum in modum cursus honorum in lapide procedit; sed titulum male conceptum fuisse aut erratum a lapidicida credere malim quam cum Henzeno statuere hominem praetorium functum esse vigintiviratu. — Parentela nescio qua coniunctus videtur cum C. Numonio Vala, vide infra sub N.*

BAEBIUS

- 23 BAEBIVS TVLLVS, proconsul Asiae aquam Traianam Smyrnae restituit *CIG* 3747 t. *Smyrnaeus*. — Hunc esse Tullum consulem ordinarium a. 109 collegam A. Cornelii Palmae, cuius nomen gentile adhuc ignoratur, coniecit Borghesi opp. 1, 457 sqq. argumentis usus, quae iure refutavit Waddington, *Fastes* p. 200.
- 24 Baebius Valerius Firmus, ὁ κρείττος honoratus t. *Philippensi Revue archéologique* 1877 p. 357.
- 25 BAEBIA FVLVIA CLAVDIA PAVLINA GRATTIA MAXIMILLA, L. f., soror .. Baebii (n. 6) VI 1361.
- 26 Baebia Nigrina, M. f., T. Vivi (sic) Vari consularis (cos. a. 134) sororis filia V 4324 t. *Brixianus*.
- 27 L. BAEBIA SALLVSTIA CRESCENTILLA, clarissima femina, coniunx L. Crepereii Rogati VI 1398.
- 28 Baetorix, Sugamber, pater Deudorigis, frater Melonis *Strabo* 7, 1, 4 p. 292; pro Βαυτόριος τίς libri exhibent Βαυτόριος vel Βαυτόριδος.
- 29 Sex. Baius Pudens. Tituli: sepulchralis eius Curibus Sabinis repertus admodum mutilus IX 4964 (1); ipse posuit in Mauretania t. *Caesariensem Ephem.* ep. 5, 977 (2); memoratur in t. libertorum ibidem reperto *Ephem.* ep. 5, 1022 (3) et in t. *Rapidensi Ephem.* ep. 5, 955 (alterum eiusdem t. exemplum ibd. n. 1302), qui correctus edetur in *Suppl. CII. VIII* (4).
- Sex. Bai t. 1, [Se]x. Baius Pude[us] t. 2, Baius Pudens t. 3, B[a]lius Pudens t. 4. — Procurator Aug. item Norici, Raetiae Vindelic[iae], [Maur]etaniae Caesariensis t. 1; procurator Aug. (sc. *Mauretaniae Caes.*) t. 3, vir egregius, procurator Augustorum (= M. Aurelii et L. Veri intra a. 167/169) et praeses t. 4. — Septi[mia] (uxor), Baia P. filia t. 1.
- 30 Baia P., Sex. Baii Pudens filia IX 4964; fortasse P[udentilla]. — C. Ambivius Bal — Ti. Claudius Bal ... — P. Servilius Balatro. — ATILIA BALBILLA. — Iulia Balbilla. — L. SEPTIMIA PATAVINIANA BALBILLA TYRIA NEPOTILLA ODAENATIANA.
- 31 Balbillus, astrologus Neronis *Sueton. Ner.* 36 cf. *Barbillus* n. 41. — Ti. Claudius Balbillus.
- 32 BALBINVS a triumviris proscriptus, sed servatus postea consulatum adeptus est eo tempore, quo M. Aemilii Lepidi coniuratio detecta est id est a. 724 = 30 (cf. A 247) *Appian. bell. civ.* 4, 50. Vnde idem videtur atque L. Saenius consul suffectus mense Novembri a. 724 cf. *infra* sub *Saenio*.
- 33 Balbinus, vitia aut ipsa etiam haec delectant, veluti Balbinum polypus Hagnae *Horat. sat.* 1, 3, 40; adulescens nobilis *Acro ad. h. l.*

- Arrius Balbinus.
- D. CAELIVS CALVINVS BALBINVS.
- P. COELIVS BALBINVS VIBVLLIVS PIVS.
- D. CVTIVS BALBINVS M. CORNELIVS POTITVS L. ATTIVS IVNIANVS ROMVLVS.
- L. SAENIVS [BALBINVS].
- L. VALERIVS POPLICOLA BALBINVS MAXIMVS.
- M'. VIBIVS BALBINVS.

84 Balbus, gromaticus. In subscriptione libri coloniarum codex Arce-
rianus exhibet: huic addendas mensuras limitum et terminorum ex
libris Augusti et Neronis Caesarum, sed et Balbi mensuris, qui
temporibus Augusti omnium provinciarum et formas civitatum et
mensuras compertas in commentariis contulit et legem agrariam per
diversitates provinciarum distinxit ac declaravit *Schriften der römi-
schen Feldmesser I p. 239 (unde pendunt Boethius falsus I p. 402,
Cassiodor. var. 3, 52) cf. ex libro Balbi I p. 225. 245. 249. Librum
illum, cuius excerpta hodie extant, multo posteriorem fuisse aetate
Augusti probant nomina imperatorum, qui ibi inveniuntur, quorum
ultimi sunt M. Aurelius et Commodus I p. 236, 9; fuisse autem partem
operis, quod Balbus (n. 35) aetate Traiani consecravit, additamentis quibus-
dam posteriorum aucti coniecit Mommsen l. l. p. 176 sqq.*

35 Balbus (sic codex Arcerianus cf. Lachmann, *Schriften der römischen
Feldmesser II p. 133, Mommsen ibd. p. 146*) Celso cuidam librum
dedicavit, qui inscriptus est 'expositio et ratio omnium formarum'
cuius fragmentum extat I p. 91-108. Cum Balbus ad scribendum
accessisset, 'intervenit clara sacratissimi imperatoris nostri expeditio'
(*Dacia prima Traiani ut videtur*) Balbus praef. p. 92; postquam
maximus imperator victoria Daciam proxime reseravit, statim ut e
septentrionali plaga annua vice transire permisit, Balbus ad studia
reversus librum confecit p. 93. *Vnde munere quodam militari in
expeditione Dacia functus esse videtur. De libro cf. Mommsen l. l.,
Hultsch scriptores metrologici II p. 7 sqq. Falso Balbo tributus est
libellus de ass. cf. Hultsch p. 14.*

- *Antoninus Balbus v. Antonius Balbas.
- M. ANTONIVS BALBVS.
- C. ARRVNTANVS BALBVS.
- C. COCCEIVS BALBVS.
- *C. COELIVS BALBVS.
- Cornelius Balbus.
- C. CORNELIVS BALBVS.
- DOMITIVS BALBVS.
- Q. FABIIVS BALBVS.
- Q. FL(AVIVS) BALBVS.
- IVLIVS BALBVS.

- Q. IVLIVS BALBVS.
- IVNIUS BALBVS.
- C. Iunius Balbus.
- D. LAELIVS BALBVS.
- Q. Marius Balbus.
- L. MINDIVS BALBVS.
- NONIVS BALBVS.
- M. NONIVS BALBVS.
- L. NORBANVS BALBVS (FLACCVS?).
- C. PACCIVS BALBVS.
- Q. POMPEIVS BALBVS.
- L. POPILLIVS BALBVS.
- Tullius Balbus.
- C. Valorius Flaccus Setinus Balbus.

36 Ballista, praefectus (praetorio) imperatoris Valeriani, quo capto a Persis a. 261 (M. Fulvio) Macriano auctor fuit, ut imperium cum filiis sumeret *vit. Gallieni 1, trig. tyr. 12, Zonaras 12, 24*; praefectus Macriani *trig. tyr. 12*. Dum Macrianus cum (T. Fulvio Iunio) Macriano filio maiore in Illyricum profectus a Gallieni ducibus vincitur, Ballista cum (T. Fulvio Iunio) Quietio filio Macriani minore orientem fere totum in dicionem redegit; sed clade Macrianorum nuntiata cum plurimi a Quietio partibus deficerent, Odaenathus Quietum et Ballistam in urbe Hemesa inclusit interfecitque *Zonaras l. l. cf. Dio contin. V p. 225 ed. Dindorf*.

Eadem fere narrat Trebellius Pollio vit. Gallieni 3, nisi quod Ballistam multos Homesenos cum Quietio interfecisse scribit. Quo loco cum de Ballistae exitu taceat, postea trig. tyr. 14, 1 et ipse Quietum cum Ballista ab Odaenatho interfectos esse exponit. Sed paulo post trig. tyr. 15, 4 et 18, 3 plurimos sive multos adserere Ballistam Quietio interfecto ipsum purpuram sumpsisse feliciter invenit. Quae merae nugae sunt auctoris nullo non usi mendacio ad numerum triginta quem sibi proposuerat tyrannorum explendum. Nummos qui ferebantur inscripti Serv. Anicius Ballista, iure abiceit Eckhel VII p. 461.

Idem videtur Callistus, dux Romanorum, qui Valeriano capto Persas vicit et reppulit Zonaras 12, 23 p. 141. 142 ed. Dindorf, Syn-cellus p. 716 ex eodem auctore.

- 37 Ballomarius, Marcomanorum rex sub a. 161 Petrus Patricius fragm. 6 (c Cassio Dione) *FHG. IV p. 186*.
- 38 P. BALSAMIVS SABINIANTVS, clarissimus invenis(?), tribunus laticlavus, filius Aurelii Sabiniani *III 1985 corr. III S. 8371 l. Salonitanus. Traditur C. P. vel VC vel C; C. P. retinuit Mommsen Ephem. ep. 4, 255, id quod in tribuno laticlavio ferri non potest; praetulerim ergo C. l.*

- 39 Banadaspus, Iazygum rex a suis in vincula coniectus, quod ad imperatorem M. Aurelium legatos de pace miserat *Dio* 71, 16.
— SVLPICIUS LVCRETIVS BARBA.
- 40 Barbarus, rhetor graecus aetate Augusti *Seneca suavor.* 1, 13, *contror.* 2, 6, 13.
— C. ATILIVS BARBARVS.
— M. (CEIONIVS) CIVICA BARBARVS.
— Q. FABIUS BARBARVS VALERIVS MAGNVS IVLIANVS.
— Q. Gabinius Barbarus.
— L. [LIC]INIVS? H[ARBA]RVS?
— P. Rubrius Barbarus.
— T. STATILIVS BARBARVS.
— (L.? VALERIVS) MESSALLA BARBATVS.
— M. VALERIVS MESSALLA BARBATVS APPIANVS.
— GNAEA SEIA HERENNIA SALLVSTIA BARBIA ORBIANA AVGVSTA.
- 41 Barbillus, astrologus, in cuius gratiam Vespasianus Ephesiiis certamen celebrare permisit *Dio* 66, 9. In titulis *Ephesinis Βαρβύλλια memorantur CIG* 2870, 3208, 3675 sive *Βαρβύλλια* *ibid.* 2870 b *Add.*, *Ancient Greek inscriptions in the British Museum III* n. DCXV; in t. *Neapolitano Βαρβύλλια* *ἐν* 'Εφέσῳ *CIG* 5804 = *IGI* 747, in t. *Atticis Βαρβύλλια* (*Βαρβύλλια* n. 127), *ἐν* 'Εφέσῳ *CIA III* 127, 129. — *Potest idem esse Balbillus* n. 31.
- 42 [H]ARBIVS [FV]LVIIVS AEMILIANVS, [pr]aetor, [aedi]lis plebis, [q]uaestor pr. pr. provinc. *V* 864 t. *Aquileiensis mutilus*.
- 43 Barbivs Proculus, tesserarius speculatorum anno 69 *Tac. h.* 1, 25. *Plutarch. Galba* 24.
- 44 BARBYLA Marcum quendam proscriptum a triumviris servavit et ei veniam a C. Caesare impetravit; post pugnam Actiacam, ubi Marcus Caesaris, Barbula Antonii dux fuerat, ille Barbulam captum servavit, τοῖςδε μὲν αὖν ἡ συντομία τῶν ὁμοίων καὶ ἐς τὸ ἔπειτα παρέμεινεν· ἡρῶαν γὰρ τὴν ἐπώνυμον ἀρχὴν ἐν αὐτοῖς οἱ δύο ὁμοῦ Appian. *bell. civ.* 4, 49. *Ambo igitur consules (suffrecti) sub Augusto fuerunt. Nec tamen adhuc id consulum par aliunde innotuit.*
- 45 Barchochebas (*Βαρχωχεβᾶς* id est filius astri *Eusebius hist. eccl.* 4, 6; 4, 8 = *Iustin. Martyr. upol.* 1, 31, *Hieronym. adv. Rufin.* 3, 31; vel *Χοχεβᾶς* sive Chochebas *Eusebius chron. Armen.* ad a. Abr. 2149 = *Hieronym.* 2149, id. *vir. ill.* 21, *Oros.* 7, 13, *Symeon.* p. 660, 18, *apud scriptores talmudicos Barkosiba* vel *Benkosiba*), dux Iudaeorum sub Hadriano rebellantium; idem, qui in nummis שִׁמְעוֹן בֶּרֶכְיָהּ בֶּן־יוֹסֵף = *Simon princeps Iudaeorum* dicitur *Madden, Coins of the Jews* p. 239, 244, a plerisque recentiorum habitus est cf. *Schürer, Geschichte des jüdischen Volkes I* p. 571. 643 sqq.; prorsus aliam viam in iis nummis similibusque explicandis ingressus *Hamburger (Berliner) Zeitschrift für Numismatik XVIII* (1892) p. 398 sqq. demonstrare studuit intellegendum

esse non Barchochebam, sed Simonem filium Gamalieli patrem Jehudae. Cuius argumenta examinare ut non meum neque huius loci est, ita monendum videtur perperam omnino illum p. 290 sqq. tempus seditionis Barchochebae circa a. 119–120 statuuisse, quae re vera fuit c. a. 132–135; Iudaeorum enim traditio, quam ille sequitur, praeter multa alia plane futilis efficitur vel iis quae de cursu honorum Sez. Iulii Severi (cf. infra I 374) certissimis testimoniis constant.

- 46 BAREA SORANVS, consul designatus a. 52 in senatu sententiam dixit *Tac. a. 12, 53*; consul ergo suffectus a. 52. Proconsul Asiae anno proconsulari 61/62 ut videtur. Anno 68 ab Ostorio Sabino accusatus; crimini dabatur amicitia Rubellii Plauti (*a. 62 in Asia interfecti Tac. a. 14, 57–59*) et ambitio conciliandae provinciae ad spes novas; vetera haec, sed recens crimen obiectum est, quod Servilia filia pecuniam magis dilargita esset; cum P. Egnatius Celer falsum testimonium in eum edixisset, damnatus est cum filia mortis arbitrio dato *Tac. a. 16, 21. 23. 30–33; h. 4, 10. 70, brevius et minus accurate Dio 62, 26*; 'Stoicus occidit Baream, delator amicum, discipulumque senex' *Iuvenal. sat. 3, 116–117 cum schol. cf. sat. 7, 91 et schol. ad sat. 1, 33; 6, 552. — Amicus Vespasiani Tac. h. 4, 7.*

— (C. Licinius) Barea.

— Q. MARCIUS BAREA.

— Q. MARCIUS BAREA SVRA.

- 47 Bargioras *Dio 66, 7* = Simon Giorae filius v. Simon.

- 48 Barrus ut homo maledicus nominatur *Horat. sat. 1, 7, 8 cum schol. Idem videtur Baros (sic traditur) scurra*, qui Gargonio rem venustissimam dixit *Seneca contrav. 1, 7, 18. — Diversus est Barrus Horat. sat. 1, 6, 30 cf. adnotationem Kiesslingii ad h. l.*

- 49 Barsemas, Hatreuorum rex Pescennio Nigro a. 193 auxilia misit *Herodian. 3, 1, 3*; Severus a. 194 bellum adversus orientis gentes paravit *πρόφαση ποιούμενος τὴν Βαρσημάου πρὸς Νίτρον φιλίαν id. 3, 9, 1. De expeditione Severi cf. Dio 75, 1–3.*

— T. HELVIUS BASILA.

— M. Aulius Basileus.

- 50 Basilianus, praefectus Aegypti a. 218, a Macrino praefectus praetorio in locum (Vlpri) Inliani creatus; cum post cladem Macrini ex Aegypto in Italiam profugisset, apud Brundisium deprehensus et Nicomediam missus iugulatus est *Dio 78, 35.*

- 51 Basilides e primoribus Aegyptiorum, quem Vespasianus a. 70 in templo Serapidis respicere sibi visus est *Tac. h. 4, 82*; Basilides libertus *Sueton. Vespasian. 7, ubi eadem res enarratur. — Basilides quidam Καίσαρος ἀπελεύθερος procurator ut videtur memoratur in decreto Cn. Vergilii Capitonis praefecti Aegypti a. 49 CIG 4956.*

- 52 Basilides, sacerdos Carmeli Vespasiano a. 69 imperium praedixit *Tac. h. 2, 78 cf. Sueton. Vespasian. 5.*

- 53 Basilides, Scythopolitanus, philosophus, praeceptor Marci Caesaris *Eusebius armen. ad a. Abr. 2164* = *Hieronymus ad a. Abr. 2165* = *Syncellus p. 663, 3; Sext. Emp. adv. dogm. 2, 258*.
 — Gallonius Basilius.
 54 Basilus, advocatus *Iuvenal. sat. 7, 145–147; 10, 222*; advocatus illo tempore praevaricator *schol. ad 10, 222*.
 55 BASSA, Q. Vitellii uxor, Q. Vitellii mater VI 359.
 — GEMINIA BASSA.
 — ROSCIA BASSA.
 — RVBELLIA BASSA.
 — Vmbria Bassa.
 56 M. Bassaeus Axius, M. f., tribu Pal., procurator Aug. viae Ostiensis et Campanae, tribunus militum legionis XIII Geminae, procurator regionis Calabricae (*ordo numerum confusus videtur*). Patronus coloniae (*Puteolanorum*), curator rei publicae, IIvir; omnibus honoribus Capuae functus; patronus coloniae Lupiensium; patronus municipi Hudrentinorum X 1795 t. *Neapolitanus, origine ut videtur Puteolanus*.
 57 M. Bassaeus Rufus. *Tituli: urbanus ei iussu M. Aurelii Antonini et Commodi Augustorum positus VI 1599 (1); ipse posuit procurator Norici t. Noricum III 5171 (2); epistula eius et Macrinii Vindicis pr. pr. ad Saepinates IX 2438 (3)*.

M. Bassaeus Rufus t. 1, [M.] Bassaeus Rufus t. 2, Bassaeus Rufus t. 3; Bassaeus Rufus Dio, Bassaeus Philostratus. — M. f., tribu S[e]l[.] t. 1, humili loco natus Dio 71, 5. Primus pilus bis, tribunus cohortis V vigulum, tribunus cohortis X urbanae, tribunus [cohortis] .. praetoriae, procurator Asturiae et Calliciae t. 1; procurator regni [Nori]ci t. 1 cf. t. 2; procurator Belg[icae] et du[ra]rum Germaniarum, procurator a rationibus, praefectus (ann. aut vig. supplendum est), praefectus Aegypti, praefectus praetorio [im]peratorum M. Aureli Antonini et [L.] Aureli Veri et L. Aureli Commodi t. 1, collega Macrinio Vindice t. 3, eminentissimus vir t. 3; praefectus praetorio bello Marcomanico Dio 71, 5, Philostratus vit. *sophist. 2, 1, 28*. Quo anno a divis fratribus praetorianis praepositus sit, non traditur; certe usque ad a. 177 praefectum mansisse inde sequitur, quod in t. 1 Commodus dicitur Augustus. Ob victoriam Germanicam et Sarmaticam [A]ntonini et Commodi Augustorum corona [m]urali vallari aurea hastis puris IIII [to]t[us]demque vexillis obsidionalibus ab [i]isdem donatus; [e]onsularibus ornamentis honoratus t. 1. [Huic] sen]atus auctoribus imperatoribus Antonino et [Com]modo Augustis statuam auratam in foro [divi Trai]ani et aliam civili amictu in templo [divi Pii] tertiam loricatam in tem[p]lo Martis Ultoris? po]nendas [censuit] t. 1.

Litterarum expertus Dio l. l. cf. *fragmenta Vaticana V p. 206 ed. Dindorf*. Cum a Dione dicatur τὰ πρῶτά γε τοῦ βίου ἐν παντί τραχέας, ad

hunc alludere videtur auctor epistulae Avidii Cassii: 'audisti praefectum praetorii nostri philosophi (= M. Aurelii) ante triduum quam fieret mendicem et pauperem, sed subito divitem factum' vit. Avidii 13, 8.

— IALLIA BASSIANA.

— IVLIA SOAEMIAS BASSIANA AVGVSTA.

— AELIVS BASSIANVS.

— T. ARRIVS BASSIANVS.

— (Iulius) Bassianus.

— M. IVLIVS GESSIVS BASSIANVS.

— Q. POMPE[IVS] BASSIANVS.

— (SEPTIMIVS) BASSIANVS.

— VALERIVS BASSIANVS.

— Pomponia Bassila.

58 P. Bassilius Crescens, P. l., tribunus cohortis I Germanorum, procurator ludi matutini, procurator annonae Augusti Ostis XIV 160 t. Ostiensis.

— GAV[IA?] ... BASSILLA.

— [P]OBLICIA BASSILLA TORQVATA.

59VS BASSIL[VS], [loco] M. Popili Pede[nis] salius Palatinus cooptatus anno incerto VI 1977 in fragmento *fastorum Saliorum*.

60 Bassinus, filius Terentiani grammatici, qui ei et Novato genero librum de metris dedicavit *Terentian. v. 283 sqq. Grammat. Lat. VI p. 334 (inde Priscianus ibd. II p. 305, 15)*.

— Cocceia Bassula Numisia Procula.

— M. Pomponius Basulus.

— M. Pomp(onius) Basulus Longinianus.

61 BASSVS. Severus a. 193 Roma in orientem profectus Domitium Dextrum in locum Bassi praefectum urbi reliquit *vit. Severi 8, 7. Potest idem esse atque n. 70*.

62 BASSVS, consul a. 259 cum Aemiliano *fasti*.

63 BASSVS [praef. aerari] milita[ris] [pro]cos. Lyci[ae] teriorem inat. qu[aestor] [pro]cos. Po[n]ti? ... t. *urbani mutilus Bullettino comunale 1884 p. 10 n. 713. Cogitari potest de C. Pomponio Basso Terentiano proconsole Lyeiae cf. P 531*.

64 Bassus, amicus quidam Horatii et Pomponii Numidae *Horat. carm. 1, 36, 14*.

65 Bassus, poeta et amicus Ovidii, clarus iambis *Ovid. trist. 4, 10, 47; idem fortasse Bassus poeta, ad quem scripsit Propertius 1, 4. — Num idem sit Iulius Bassus rhetor, plane incertum est*.

66 Bassus, minister quidam Avillii Flacci in Aegypto *Philo adversus Flaccum II ed. Mangey p. 530*.

67 Bassus, centurio, qui inssu imperatoris C. Caesaris Avillium Flaccum Alexandriae comprehendit *Philo adversus Flaccum II ed. Mangey p. 530. 533-534*.

- 68 Bassus, 'amicus Martialis, ad quem scripsit *epigr.* 3, 58; in Vrbicum (*filium vel potius delicias eius*) amissum 7, 96, de suburbano Bassi 3, 47.
- 69 Bassus, sophista Luciani ut videtur aequalis *Lucian. adversus indoctos* 23.
- 70 Bassus, Septimii Severi amicus, ab eo ditatus (*Vict. Epitome* 20, 1. Cf. n. 61).
- 71 Bassus in t. *Epidaurico CIG 1167 versibus concepto dicitur* θεῶν βουλευτὴς ἀνέκτων; *consiliarius quidam Augustorum significari videtur.*
- D. ABVRIVS BASSVS.
- AELIVS BASSVS.
- L. ANNIVS BASSVS.
- ASINIVS BASSVS.
- AVDIVS BASSVS.
- Aufidius Bassus.
- Aurelius Bassus.
- BETILIENVS BASSVS.
- P. BETILIENVS BASSVS.
- Caecilius Bassus.
- Caecilius Bassus.
- Caesius Bassus.
- L. CAESONIVS QVINTVS RVFINVS MANLIVS BASSVS.
- Calpurnius Bassus.
- Caesonius Bassus.
- [CLA]VDIVS BASSVS [CAPI]TOLINVS.
- L. DIGITIVS BASSVS.
- T. FLAVIVS BASSVS.
- L. FLAVIVS SILVA NONIVS BASSVS.
- Gavius Bassus.
- Gellius Bassus.
- M. IALLIVS BASSVS FABIVS VALERIANVS.
- IVL(IVS) BASSVS.
- Iulius Bassus.
- C. IVLIVS BASSVS.
- C. Iulius Bassus.
- L. Iul(ius) Brocchus Valer(ius) Bassus.
- Iunius Bassus.
- C. LAECANIVS BASSVS.
- C. LAECANIVS BASSVS CAECINA FLACCVS.
- C. L[a]ecanius Bassus Paccius Paelignus.
- Laelius Bassus.
- Lollius Bassus.
- Sex. Lucilius Bassus.
- P. MANILIVS VOPISCVS VICINILLIANVS L. ELVFRIVS SEVERVS IVL[IVS] QVADRATVS BASSVS.

- Cn. Munatius Aurelius Bassus.
 - [NO]NIVS BASSVS.
 - POMPONIVS BASSVS.
 - Pomponius Bassus.
 - L. [PO]MPONIVS BASSVS.
 - T. POMPONIVS BASSVS.
 - C. POMPONIVS BASSVS TERENCEIANVS.
 - L. PONTIVS BASSVS.
 - Salcius Bassus.
 - C. SALVIVS LIBERALIS NONIVS BASSVS.
 - Sepullius Bassus.
 - M. Sulpicius Bassus.
 - Q. Vettidius Bassus.
- 72 Bathyllus, pantomimus celeberrimus aetate Augusti, libertus (*schol. Persii*) et deliciae Maecenatis *Tac. a. 1, 54, Dio 54, 17, Seneca controu. 3 praef. 16; 10 praef. 8, Phaedrus 5, 7, 5, Persius 5, 123 cum schol.*; compositus cum Pylade *Seneca controu. 3 praef. 10, Zosimus 1, 6, Plutarch. quaest. conviv. 7, 8 c. 3, 3, Athenaeus 1 p. 20*. 'Quanta cura laboratur, ne cuius pantomimi nomen interdicat: stat per successores Pyladis et Bathylli domus' *Seneca quaest. natur. 7, 32, 3, cf. Friedländer, Darstellungen IIe p. 622 sqq.*
- 73 Bathyllus, pantomimus aetate Iuvenalis *Iuvenal. 6, 63 cum schol.*
- 74 Bato, e gente Daesitiatum, dux Dalmatarum a. 6 p. C. contra Romanos rebellantium *Dio 55, 29*; in bello Pannonico maxima Batoni ac Pincti ducibus auctoritas erat *Velleius 2, 110, 4*; res ab eo contra Romanos gestae *Dio 55, 29. 30. 32. 34; 56, 12*; a. 9 a Tiberio obsessus se dedit *Dio 56, 13, Velleius 2, 114*; in triumpho ductus veniam vitamque impetravit *Orid. ex Ponto 2, 1, 45 sqq.* Tiberius cum ingentibus donatum praemiis Ravennam transtulit *Suton. Tibcr. 20*. — [Bellum] Batonianum memoratur in titulo *Veronensi V 3346*; Bato Pannoniorum rex falso *Rufius Festus 7, qui error fortasse inde ortus est, quod et Suetonius l. l. hunc Batonem Pannonium ducem dicit.*
- 75 Bato, Breucus, dux Pannoniorum a. 6 p. C. contra Romanos rebellantium *Dio 55, 29*; cum Batone duce Dalmatarum societatem belli inivit, res ab iis contra Romanos gestae *id. 55, 30. 32*; cum Romanis Pinnetem tradidisset, a Batone altero a. 8 p. C. captus et interfectus est *id. 55, 34*.
- 76 Bato, gladiator aetate Caracalli *Dio 77, 6*.
- 77 Battarius, puer barbarus ad Marcum imperatorem bello Marcomanico legatus missus *Dio 71, 11*.
- 78 Battus, sannio apud Caesarem nescio quem *Plutarch. quaest. conviv. 8, 6, 1, 3*.

- 79 Belchionius medicamentum Aelii Galli ab Augusto accepit *Galen. XIV p. 170 K.*
- 80 C. Bellicius Calpurnius Apolaustus, in *fistula plumbea aquaria in agro Romano reperta* C. Bellici Calpurni Apolausti *Lanciani, sylloge aquaria n. 333.*
- 81 C. BELLICVS CALPVNRIVS [T]ORQVATVS, consul, civis et patronus Viennensium *XII 1853 t. Viennensis. Potest esse consul a. 143 (n. 86) vel a. 148 (n. 87).*
- 82 C.(?) Bellicus Marcellinus. *In lapide municipali, qui Romam translatus postea ad alios usus adhibitus est, ex titulo primario (semel accurate a Smetio descripto, interpolato a Ligorio) supersunt: pr. k. Ian. Q. Sossio [Falcone] C. Erucio Cl[aro cos.] (a. 193) isdem IIII C.(?) Bellico Marcelli[no] cura agente Turellio Felicissimo ob dedicationem eius ded(it) etc. VI 1173 c. Quae Mommsen l. l. ad hoc exemplum supplet: [dedicavit] pr. kal. Ian., isdem (= idem) IIII [id. Ian.] C. Bellico Marcelli[no] [cos.], cura etc. At res incerta est; nam Smetius exhibet IDEM ET ... et mirum esset in t. municipali sub finem saeculi II annum significatum esse per consules suffectos, magis mirum per unum.*
- 83 C. BELLICVS NATALIS, consul suffectus mense Octobri usque ad finem anni 68 cum P. Cornelio Scipione Asiatico. *In consulatu: C. Bellicus Natalis idib. Octobr. VI 471, a. d. XI kal. Ian. dipl. mil. III S. VI = X 7891; C. Bellicus Natalis VI 8680. — C. Bellici Natalis servi VI 9450. 13590 ad hunc pertinere possunt vel ad consulem a. 87.*
- 84 C. BELLICVS NATALIS TEBANIANVS, consul (suff.) mense Maio a. 87 cum C. Ducenio Proculo *VI 2065 acta Arvalium. — G. Bellicus Natalis Tebanianus, consul, XV vir, Flavialium (collegii sodalis) XI 1430 t. Pisanus sarcophagi. Filius videtur C. Bellici Natalis consulis a. 68.*
- 85 L. BELLICIVS SOLLERS = [Ti.] [Claudius] Alpinus. *Tituli Veronenses: ipsi positus ante adoptionem ab uxore V 3356 (1), memoratur post adoptionem in t. patris naturalis V 3337 (2), uxoris 3338 (3). Ad eundem cum Hirschfeldio mihi referendus videtur t. Dalmaticus III S. 13250 (4), ubi memoratur terminatio facta per Augustianum Bellicum proc. Aug. Nam quod von Domaszewski l. l. statuit ibi Claudium Augustanum (V 3337) patrem Sollertis nostri intellegendum esse et Sollertem non filium naturalem, sed adoptivum Augustani fuisse, sententia eius minus probabilis videtur, eo quod nostro eo tempore, quo consul erat vel fuerat, nomen gentilicium Bellici fuisse ex t. 3 apparet. Accedit quod in duobus aliis hominibus (quorum nomina infra posita sunt) eodem modo coniuncta inveniuntur nomina Augustanus Alpinus Bellicius Sollers. Itaque et nostro plena nomina*

post adoptionem fuisse L. Bellicium Sollertem Augustanum (sive Augustianum) Alpinum coniciam.

[Ti. Claudius] Alpinus t. 1, Bellicius Sollers t. 2, 3, Augustianus Bellicus t. 4, Sollers Plinius. — Ti. f., tribu Quir. t. 1; filius (naturalis) [Ti.]b. Claudii Augustani t. 2; praefectus alae Gallicae, tribunus legionis II Augustae, praefectus cohortis II praetoriae (auxiliaris quaedam significari videtur, cum praetorianis imperatorum praecessent tribuni), donis donato bello Germanico (Domitiani ut videtur) t. 1. Postea adoptatus a Bellicio Sollerte nescio quo procurator Augusti (Dalmatiae) t. 4, deinde in ordinem amplissimum adlectus est. Vir praetorius; a senatu petiit, ut sibi instituere nundinas in agris suis (in regione Transpadana sitis) permetteretur; contra dixerunt legati Vicetinarum Plin. epist. 5, 4 cf. 5, 13 (script. anno fere 105). Consul t. 3, suffectus anno incerto sub Traiano. — Claudia Ti. f. Marcellina uxor t. 1. 2. 3.

Ad hunc referri possunt tegulae urbanae XV 887 inscriptae ex f. L. Bellici Sollertis vel L. Vellici Sollertis vel L. Vellici Soll., cf. 888 de praedis L. B. S. annorum 123. 125. 126.

—CIVS DEXTER AVGV[S]TANVS ALPINVS BELLICIVS SOLLERS METILIVSVS RVTILIANVS.

— Q. POMPEIVS SENECIO ROSCIVS MYRENA COELIVS SEX. IVLIVS FRONTINVS SILIVS DECIANVS C. IVLIVS EVRYCLES HERCVLANEVS L. VIBVLLIVS PIVS AVGVSTANVS ALPINVS BELLICIVS SOLLERS IVLIVS APER DVCENIVS PROCVLVS RVTILIANVS RVFINVS SILIVS VALENS VALERIVS NIGER CL. FVSCVS SAXA AMYNTIANVS SOSIVS PRISCVS.

86 C. BELLICIVS TORQVATVS, consul a. 143 cum Ti. Claudio Attico Herode. In consulatu: C. Bellicius Torquatus VI 20217. 24162. 29335, XIV 3692; ceterum Torquatus fasti.

87 C. BELLICIVS TORQVATVS, consul a. 148 cum P. Salvio Iuliano. In consulatu: C. Bellicius Torquatus VI 375, XI 3778, ceterum Torquatus fasti.

88 C. BELLICIVS (sive BELLICVS) TORQVATVS TEBANIANVS, consul a. 124 primum cum M'. Acilio Glabrione, dein eum Ti. Claudio Attico. In consulatu: C. Bellicius Torquatus VI 10048. XIV 3692; C. Bellicus Torquatus XIV 51; Γαῖος [Τηβ]ανιανὸς Μουσειὸν καὶ βιβλιοθήκην τῆς εὐαγγελικῆς σχολῆς 1875 t. I p. 91 n. 75; Tebanianus Annali del Instituto XLII p. 183 n. 181, Teh. ibd. p. 190 n. 257. Ceterum Torquatus fasti. — Incertum est num ad hunc pertineat t. Bulgaricus Archäologisch-Epigraphische Mittheilungen aus Oesterreich XVIII (1895) p. 111 n. 16 Βελλικίω Τορχουάτω Τηβανῶν τὸ β' κ[αί]....., ita ut iterationis nota falso addita sit. Id quod veri simile videri potest, cum omnino Bellicium neminem qui altero consulatu functus sit usque adhuc cognitum habeamus.

88a *Bellicia Modesta. *In imagine aenea capitis virginis, quam post alios edidit Lanciani Notizie degli Scavi 1883 tab. XVIII cf. p. 460, adscriptum est Belliciae Modeste v(irginis) v(estalis); quae num vere antiqua sit, dubitatur.*

— Bellicus v. Bellicius.

— Augustianus Bellicus v. B 85.

— Avianus Bellicus.

89 Benedicte, meretrix ut videtur *Marcus εἰς ἐαυτὸν 1, 17.*

— LVCILIA BENIGNA.

— C. LVCILIVS BENIGNVS NINNIANVS.

— ORFIDIVS BENIGNVS.

90 M. Bennius Rufus. *Titulum ei posuerunt Neapoli Oc(e)naes ex provincia Africa X 1684 (1), memoratur in fistula plumbea Cumana X 3713 (2).*

Plena nomina exhibet t. 2, . . Bennius Ru ... t. 1. M. f., procurator imp. Caesaris Augusti t. 1.

— (Iulia) Berenice.

— C. AEMILIVS BERE[NI]CIANVS MAXIM[VS].

— C. IVLIVS ALEXANDER BERENICIANVS.

— A. IVLIVS POMPILIVS PISO T. VIBIVS [VARVS] LAEVIIVS BERENICIANVS.

91 Bericus, exul Britannus aetate Claudii *Dio 60, 19.*

92 P. Besius Betainianus C. Marius Memmius Sabinus, P. f., tribu Quir., praefectus cohortis I Raetorum, tribunus legionis X geminae piae fidelis, praefectus alae Dardanorum, procurator imp. Caesaris Nervae Traiani Augusti Germanici Dacici monetae, procurator provinciae Baeticae, procurator XX hereditatum, procurator pro legato provinciae Mauretaniae Tingitanae, donis donatus ab imperatore Traiano Augusto bello Dacico corona murali vallari hastis puris vexillo argenteo exacti exercitus *VIII 9990 t. Tingitanus.*

93 Besia Sabina, C. f. annorum XV decessit *VI 1489 in titulo, ubi praecedunt L. Pinarius Ruscus, Pinaria L. f. Metili; hanc filiam, Besiam uxorem Rusci putaverim, certe Besia parentela quadam cum illis coniuncta fuit.*

94 Bestius memoratur *Horat. epist. 1, 15, 37 (inde Persius sat. 6, 37); 'nomen paucissimi cuiusdam' Acro. Personam a Lucilio fictam opinatur Kiessling ad l. l.*

95 BETILIENVS BASSVS. C. Caesar Betilicium Bassum quaestorem suum procuratoris sui filium aliosque — — uno die flagellis occidit, torsit, non quaestionis, sed animi causa *Seneca de ira 3, 18. Ad eundem spectat Dio 59, 25 Βετιλλίων ὃς Κάσπον ἀποσφάγγει κελεύτας καὶ τὸν πατέρα αὐτοῦ Καπίωνα παρῆναι φονευομένῳ αὐτῷ κατενέγκασε. ubi vulgata lectio nominis sine dubio corrupta est, alii codices exhibent Βετιλλίων ὃς Κάσπον; scribendum est Βάσπον.*

- 96 P. BETILIENVS BASSVS, IIIvir aere argento auro flando feriundo sub Augusto in nummis *Babelon, Monnaies de la République Romaine I p. 257.*
- 97 (Betilicnus) Capito, pater Betilieni Bassi, procurator C. Caesaris cf. n. 95; cum a Gaio supplicio filii adesse coactus interrogasset num sibi conivere liceret, et ipse occisus est *Dio 59, 25.*
- 98 C. Betitius Pietas, C. fil., tribu Cor., praefectus cohortis primae Flaviae Commagenorum; quaestor, IIIvir inre dicundo, IIIvir quinquennalis Aeliani IX 1132 t. *Aelianiensis.* — Neratia Procilla uxor, Betitius Pius filius *ibid.*
- 99 C. BETITIVS PIVS, vir clarissimus, patronus coloniae Canusii a. 223 IX 338 *album Canusinum.*
- 100 C. Betitius Pius, C. Betitii Pii et Fuscille IX 6083, 28 in *signaculo.*
- 101 Betitia Pia *memoratur in signaculo servi IX 6083, 141.*
- 102 BETITIA PLOTINA, clarissima femina IX 1570 t. *Beneventanus.*
- P. Besius Betuianus C. Marius Memmius Sabinus.
- L. IVLIVS POMPILIVS BETVLENVS APRONIANVS.
- 103 Betutia Sertoriana, Vitrasii Aequi (uxor) *Ephem. ep. 8, 532 t. Calenus, quem posuerunt Thabraceni.*
- 104 Betuus Chilo (Cilo *scribendum videtur*), ab imperatore Galba a. 68 in Gallia occisus *Tac. h. 1, 37. Ex contextu verborum Taciti Betuum hominem nobilem fuisse, probabiliter qui magistratu vel munere publico fungeretur, apparet.* — C. Betuus C. f. Tro. Cilo Minucianus Valens Antonius Celer P. Ligurius Rufinus Ligurianus in *titulo Perusino XI 1941 potest parentela cum nostro coniunctus fuisse.*
- 105 Bibula, uxor Sertorii *Iuvenal. 6, 142 (nomina non ficta videntur).*
- (CALPVRNIVS) BIBVLVS.
- C. (CALPVRNIVS) BIBVLVS.
- M. CA[LPVRNIVS] BIBVLV[s].
- 106 Bicilis, Dacus, familiaris Decebalii *Dio 68, 14.*
- 107 C. Bienus Longus *memoratur in titulo prope Aperlas in Lycia reperto Lebas-Waddington 1292 = IIG 4300 Add. p. 1134, corr. Reisen in südwestlichen Kleinasien II p. 49 not. 6, ubi editur ex lapide Βῆν[ος] Βαυ[λ]ίου (Μην[ος] priores); scribendum potius videtur Βαῖ[ος].* — Procurator Lyciae anno 80 *tit.*
- M. MARCIVS BIETIS GLAVCVS.
- 108 Birrius, latro aetate Horatii *Horat. sat. 1, 4, 69.*
- 109 Q. Birrius, auctor Plinii *Plin. n. h. ind. l. 19 aliunde non notus.*
- Petillius Birro.
- 110 Bithus, gladiator optimus aetate Horatii *Horat. sat. 1, 7, 20 cum schol.*
- TI. CLAVDIVS BITHYNICVS.
- M. I[N]STEIVS BITHYNICVS.
- Volusius Bithynicus.
- Q. FVLIVS GILLO BITTIVS PROCVLVS.

- 111 Bl[a]esius Taurinus, miles cohortis VI praetoriae sub Antonino Pio
Scriptores Gromatici I p. 251.
- 112 Blaesus, iure consultus *actatis Augusti*, 'Blaesus ait Trebatium
(Testam) respondisse' *Labco Digest. 33, 2, 31.*
- 113 Blaesus, amicus Atedii Melioris *Statius silv. 2, 1, 191 sqq.; 2, 3, 77;*
in honorem mortui Melior 'ad natalicium diem colendum scribarum
memori piaque turbae' caput Blaesianum donaverat, cuius usuris
scribae quotannis fruerentur *Martial. 8, 38.* — *De Velleio Blaeso*
cogitavit Friedländer ad l. l. Martialis.
- IVNIVS BLAESVS.
- Q. IVNIVS BLAESVS.
- C. Passennus Paullus Propertius Blaesus.
- PEDIVS BLAESVS.
- P. SALLVSTIVS BLAESVS.
- VELLEIVS BLAESVS.
- Maevius Blandus.
- RVBELLIVS BLANDVS.
- (Rubellius) Blandus.
- C. RVBELLIVS BLANDVS.
- 114 P. Blessius (*sic libri duo optimi, Blessus alii*) seu Sarmentus *Quin-*
tilian. institution. 6, 3, 58, ubi scriptura tradita num sana sit, iure
dubitat; ceterum vide infra sub Sarmento.
- 114a Blitius Catulinus, occasione coniurationis Pisonianae detectae in
exilium pulsus a. 65 *Tac. a. 15, 71.*
- 115 BO, unus ex pueris senatorum filiis, qui Arvalibus ministra-
verunt anno 241 *acta Arval. VI 2114.*
- Cornelius Bocchus.
- L. Cornelius Bocchus.
- FLAVIVS BOETHVS.
- M. VLPIVS BOETHVS.
- 116 Boiocalus, dux Ampsivariorum; victus rebellione Cherusca iussu
Arminii, mox Tiberio, Germanico ducibus stipendia meruit et quin-
quaginta annorum obsequio id quoque adiunxit, ut gentem suam
dicioni romanae subiceret; cum a. 58 cum gente sedibus pulsa agros,
qui fuerant Tubantum et Vsiptorum, occupasset a Duvio Avito re-
pulsus est *Tac. a. 13, 55-56.*
- T. AVRELIVS FVLVVS BOIONIVS ARRIVS ANTONIVS = IMP. CAE-
SAR T. AELIVS HADRIANVS AVG. PIVS.
- 117 BOIONIA PROCILLA (*Boiunia traditur*), uxor Arrii Antonini, mater
Arriae Fadillae, avia materna imperatoris Antonini Pii *vil. Pii 1;*
dispensator Boioniae Procillae et Aurelii Fulvi (generi) *memoratur*
VI 9355.
- Fulvius Boius.
- * L. MINDIVS BOLANVS.

— M. VETTIVS BOLANVS.

118 Bonitus, stipator Gallieni *vit. trig. tyr. 10, 11 in epistula*.

119 Bononius Maximus, cui divi Severus et Antoninus generaliter rescripserunt de pecunia relicta ad alimenta puerorum *Marcianus Digest. 35, 2, 89. Fortasse praeses aliquis provinciae vel magistratus*.

120 Bonosus apud Coloniam Agrippinam contra Probum imperatorem rebellavit et ab eo oppressus est *vit. Probi 18, 24, Eutrop. 9, 17 (inde Orosius 7, 24), Victor Caes. 37, Epitome 37*. — Domo Hispaniensi, origine Britannus, Galla tamen matre, rhetoris vel paedagogi litterarii filius; militavit primum inter ordinarios, deinde inter equites, duxit ordines, tribunatus egit, dux limitis Raetici fuit; cum quodam tempore in Rheno romanas luserias Germani incendissent, timore ne poenas daret, sumpsit imperium; uxor Hunila gentis Goticae ei ab Aureliano data, cui Probus aequae ac filiis duobus, quos reliquit, pepercit *vit. Bonosi 14-15. Quae omnia mixta praeterea meris nugis, quas praeterea, plus quam suspecta sunt*.

— RVPILIVS BONVS.

121 Boter, libertus, ex quo Plautiam Vrgulanillam uxorem Claudiam filiam concepiasse Claudius (qui postea imperavit) sibi persuasit *Sueton. Claud. 27*.

122 Boudicca (*sic recte codex Mediceus Tac. a. 14, 37, Boodicia ibd. 14, 31; Booducca 14, 35; Vondicca vel Vonduca libri Vaticani Agricol. 16; Βουδοῦκα traditur apud Xiphilinum*), uxor Prasutagi regis Icenorum *Tac. a. 14, 31*; post mortem mariti a Romanis graviter afflicta a. 61 Britannos ad rebellionem contra Romanos filias violatas curru prae se vehens accendit *ibd. 14, 34, Agricol. 16*; Britannis victis vitam veneno finivit *ibd. 14, 37. Eadem fere pluribus verbis minus accurate Dio (Xiphil.) 62, 2-7; morbo extincta dicitur ibd. 62, 12, falso ut videtur*.

123 L. Bovius Celer, L. f. L. n., tribu Fal., praefectus fabrum, tribunus militum legionis III Cyrenaicae, procurator ludi familiae gladiatoriae Caesaris Alexandriae ad Aegyptum, adlectus inter selectos (*iudices*) ab imp. Caes. Augusto; II vir, quaestor, augur (Puteolia) X 1685 *t. Putolanus. Sextia Nerula uxor ibd.*

124 BRADVA MAVRICVS, proconsul Africae, rescriptum Severi et Antonini ad eum *Macer Digest. 1, 21, 4; Vlpianus 26, 10, 1, 4. Videtur idem esse atque M. Valerius Bradua Mauricus cos. a. 191*.

— APPIVS ANNIVS ATILIVS BRADVA.

— M. APPIVS (ATILIVS?) BRADVA.

— Aquilius Bradua.

— M. ATILIVS BRADVA.

— M. ATILIVS METILIVS BRADVA.

— M. VALERIVS BRADVA MAVRICVS.

- P. VIGELLIVS RAVVS PLARIVS SATVRNINVS ATILIVS BRADYANVS
CAVCIDIVS TERTVLLVS.
- 125 BRASIDAS, Laeadaemonius, vir practorius, aetate divi Marci *Vlpianus*
Digest. 36, 1, 23 (22).
- Iulius Briganticius.
- 126 Brinno, claritate natalium insignis, dux Canninefatium a. 69 *Tac. h.*
4, 15, 16.
- TI. CLAVDIVS CAESAR BRITANNICVS.
- 127 Broccus quidam non malus rhetor *Seneca contror.* 2, 1, 23.
- ARMENIVS BROCCIVS.
- L. Iul(ius) Brocehus Valer(ius) Bassus.
- T. IVLIVS MAXIMVS MA.... BROCCIVS SERVILIANVS A. QVADRO-
N[IVS] L. SERVILIVS VATIA CASSIVS CAM....
- Iunius Broechus.
- Milo Broechus.
- CN. SERTORIVS BROCCIVS AQLIVS AGRICOLA PEDANIVS SALI-
NATOR IVLIVS SERVIANVS.
- Maecius Brundisinus.
- 128 Brutianus, poeta aetate Martialis, epigrammata graeca scripsit
Martial. 4, 23.
- 129 Brutteditus Brutus, rhetor aetate Augusti *Seneca contror.* 7, 5, 9;
9, 1, 11.
- 130 BRVTTEDIVS NIGER (Brutteditus libri *Senecae et Taciti*, Bruttidius
Iuvenalis cf. *de formis diversis, quarum illa antiquior, haec recentior est*
Bücheler Rheinisches Museum XI (1857) p. 296, Fricolländer ad Iuvenal.
sat. 5, 118), discipulus Apollodori Pergameni rhetoris *Seneca contror.*
2, 1, 36; anno 22 aedilis eum Mamercio Scauro et Iunio Othone C. Sila-
num accusavit *Tac. a.* 3, 66; Bruttidium artibus honestis copiosum
et, si rectum iter pergeret, ad clarissima quaeque iturum festinatio
extimulabat, dum aequales, dein superiores, postremo suasmets ipse
spes anteire parat, quod multos etiam bonos pessum dedit *ibid.*
Presumndatus scilicet amicitia et interitu Sciani cf. *Iuvenal. sat.* 10, 81:
'perituros audio multos': nil dubium, magna est fornacula 'pallidulus
mi Bruttidius meus ad Martis fuit obivus arma', ubi poeta statum
rerum publicarum post necem Sciani describit.
- Specimen eloquentiae scholasticae eius *Seneca contror.* 2, 1, 35, 36.
Seneca ubi 'a declamatoribus ad historicos transiens' (§ 16) horum
enarrationes mortis Ciceronis affert, et Nigri verba laudat suasor.
6, 20, 21. Vnde cum opus aliquod historicum composuisse apparet.
- LVSTRICIVS BRVTTIANVS.
- 131 Bruttius, rerum scriptor citatur de persecutione Christianorum a
Domitiano instituta ab *Eusebio armen. p. 160 extr. ed. Schöne (ubi*
Brettius), inde pendent Hieronymus chron. ad a. Abr. 2112 (Bruttius),
Symeellus p. 650, 16 (Βράτιος), Malalas p. 260, 21 (Βράτιος; editur),

- Chronicon Paschale* p. 468, 7 (Βρούτιος); cum alienum fuisse a fide Christiana apparet ex Euseb. hist. eccles. 3, 18, ubi nomine omisso intellegendus est. — Idem videtur Βρούτιος ὁ ἱστορικὸς καὶ χρονιγράφος qui de Danae et Iove citatur *Chron. Pasch.* p. 69, 14 = *Malalas* p. 34, 22 (Βούτιος), et Βότιος qui de imperio Alexandri Magni *Malal.* p. 193, 17.
- 132 C. BRVTIVS CRISPINVS, vir clarissimus, patronus coloniae Canusii IX 338 *albus Canusinus a.* 223.
- 133 L. BRVTIVS CRISPINVS, consul a. 224 cum Appio Claudio Iuliano II. In consulatu: L. Bruttius Crispinus XI 2702, Bruttius Crispinus XIV 125, IGI 2090 = CIG 6707, (Bruttio Crispi sic) VI 3070; ceterum Crispinus fasti.
- 134 L. BRVTIVS CRISPINVS, vir clarissimus in t. servi X 238 t. Grumentinus lectionis dubiae.
- 135 BRVTIVS *LATERANVS, in t. Amorgino edito *Bulletin de correspondance Hellénique* 1891 p. 573 scriptum est πρὸς ἑκατὸν καὶ ἀνδρῶν Δακρυβρίων [Br]υττίου [Μα]τθαίου καὶ Ἰουνίου Πουρφαίου ὑπάτων. Recte adnotavit Homolle p. 575 l. I. significari videri consules a. 153, qui fuerunt C. Bruttius Praesens et A. Iunius Rufinus, et errore Bruttio cognomen consulis ordinarii a. 154, T. Sextii Laterani, inditum esse. — P. AELIVS BRVT[IVS] LVCIANVS.
- 136 BRVTIVS PRAESENS nescio quis memoratur in titidis Venusinis ab eodem serro pro salute eius dedicatis IGI 688 = CIG 5875 a 2 Addit. p. 1261 (Br[υττίου] Πραΐσαντος) et CIL IX 425 (Praesentis).
- 137 C. BRVTIVS PRAESENS, consul I suffectus a. incerto, consul II a. 140 cum imperatore Caes. T. Aelio Antonino Pio II. In consulatu: C. Bruttius Praesens CIG 3175 = III 401, VI 401 (Brittius), VI 833, IX 2828 et nominibus abbreviatis compluriens in legulis; Bruttius Crispinus III tabula cerata 6, Censorinus de die nat. 6; ceterum plerumque Praesens fasti.
- 138 C. BRVTIVS PRAESENS, consul (suffectus anno incerto saeculi II exeuntis vel III ineuntis), C. Brutti Praesentis II cos. (a. 180) t. posuit iussu matris (cuius nomen perit) heres in agro Amitermino IX 4512. Fortasse eiusdem C. Brut[tii] [Praesentis] memoria extat in fragmento t. Amitermini IX 4232.
- 139 C. BRVTIVS PRAESENS, consul a. 217 cum T. Messio Extricato II. In consulatu: C. Bruttius Praesens VI 1989, ceterum Praesens fasti. Idem videtur [C. Bruttius] Praesens salius Palatinus factus a. 199 VI 1982. 1983.
- 140 C. BRVTIVS PRAESENS, consul a. 246 cum C. Al..... Albino dipl. mil. III S. LXXXIX, ceterum Praesens fasti.
- 141 C. BRVTIVS PRAESENS, proconsul (Africae) [Val]eriae Mar[ciae] Hostiliae Crispinae Mocciae Corneliae maritus VIII 110 t. Capsensis. Fortasse parentes Bruttiae Crispinae.

142 C. BRVTIVS PRAESENS nescio quis in fistulis plumbeis IX 4906 cf. *Additum* p. 686 et in tegulis IX p. 686, XV 331 repertis in agro Trebulae Mutuscae. Vel ad eundem vel ad hominem cognominem eiusdem stirpis pertinere videntur t. Trebulani sercorum libertorumque Brutti Praesentis IX 4920, C. Bru... 4915, [Br]utti 4943.

143 L. BRVTIVS PRAESENS, clarissimus vir, patronus coloniae Canusii IX 338 album Canusium a. 223.

144 L. BRVTIVS QVINTIVS CRISPINVS, consul a. 187 cum L. Roscio Aeliano. Memoratur in titulo liberti patris VI 7582, ubi plena nomina extant. In consulatu: L. Bruttius Crispinus X 1784, ceterum Crispinus fusti, nisi quod fortasse ad hunc spectat tegula inscripta ex. fig. Cuspi Rufini Brittio cos. XIV 4091, 35. — Filius C. Bruttii Praesentis consulis II a. 180 cf. *infra* F 355.

— L. FVLVIVS C. BRVTIVS PRAESENS MIN... VALERIVS MAXIMVS POMPEIVS L..... VALENS CORNELIVS PROCVLVS AQLIVS VEIENTO.

145 (BRVTIA) CRISPINA = CRISPINA AVGVSTA. Filia C. Bruttii Praesentis cos. II a. 180 vit. Marci 27, 8 cf. tit. patris X 408 et supra n. 141. Cum bellum Marcomanicum denuo exarsisset, Marcus profecturus cum Commode filio celerius quam voluerat in matrimonium collocavit Dio 71, 33, vit. Marci l. l. anno igitur 178, non 177 ut voluit Eckhel VII p. 107; neque illi anno aduersantur nummi Crispinae et Commodi Cohen III² p. 388 sq., ubi Commodus dicitur Imp. Commodus Aug. Germ. Sarm., et adstipulantur nummi Alexandrini Crispinae (c. *infra*) qui incipiunt ab a. nono decimo Marci id est a. 178-179. Inde Crispina Augusta VIII 2366, VIII S. 16530, passim in nummis Cohen p. 382 sqq. Adulterii insimulata in Capreas insulam relegata, deinde interfecta est Dio 72, 4. — Memoratur Herodian. 1, 8, 4.

Relegatam esse cum eodem fere tempore, quo coniuratio Lucillae et Vmmidii Quadrati patefacta est, ex Diono apparet. Accuratius nummi Alexandrini Crispinae tempus definiunt annos inscriptos habentes Marci nonum decimum usque ad vicessimum secundum (= 181-182); nam quod de hoc ultimo dubitauerat von Sallet, *Daten der Alexandrinischen Kaisermünzen* p. 42, certum exemplum ex museo Britannico innotuit, *Catalog. Alexandria* p. 180 n. 1417. Itaque Crispina a. 182 aula expulsa est.

146 Brutus, amicus Ovidii, ad quem scripsit ex *Ponto* 1, 1; 3, 9; 4, 6; Brutum in causis agendis versutum esse apparet ex 4, 6, 29 sqq. — Absurde quidam hunc Brutum eundem esse statuerunt atque M. Iunium Silanum cos. a. 15 p. C.; cogitari potest de Bruttidio Bruto.

— Bruttidius Brutus.

147 Bryonianus Lollianus publice honoratus t. Sidae in Pamphylia reperto Lanckoroński, *Städte Pamphyliens und Pisidiens* I p. 185 n. 107 (1), ubi traditur Βρυωνιανὸν Λολλιανὸν [τὸν κράτιστον] δουκηνάμον περιμ-

παλᾶ[ριον] ΕΗΤΡΩΘΗΝ (sic) συγγενῇ ὕπατα κτίστην καὶ φιλόπατρην; memoratur in titulo uxoris Sidae reperto CIG 4346 cf. Add. p. 1163 = Lebas-Waddington 1385 Καρανίαν Πατρὰν τὴν κρατίστην γυναῖκα Βρωσιανῶς Αἰλλιανῶς τοῦ κρατ(ίστου) θουκηναρίου ἀπὸ ἐπιτρόπων πραιμπαλάρου κτίστου καὶ φιλοπάτρους — —.

Byronianus Lollianus t. 2, Brionianus Lollianus t. 1, *illud praefendum videtur*. — Origine Sidensis, propinquus consularium, primipilaris, ducenarius (procurator) t. 1. 2; Quirinia Patra uxor t. 2.

Qui t. 1 edidit, legit ἐπιτρόπων συγγενῇ, ὕπατα[χών]. At primipilaris ducenarius consularis nullo modo ferri potest; immo aut ΕΗΤΡΩΘΗΝ in lapide errore lapicidae positum est pro ΕΗΤΡΩΘΗΝ aut supplendum est πραιμπαλᾶ[ρ. ἀπὸ] ἐπιτρόπων, συγγενῇ ὕπατα[χών] κτλ.

148 Bulla cognomento Felix, latro celeberrimus imperante Septimio Severo Dio 76, 10 (Zonaras 12, 10).

149 C. BVLTVS GEMINVS MARCELLVS, clarissimus iuuenis, (C. Bultii) Gemini Titiani filius, patronus (Lilybitanorum) X 7206 t. *Mazaritanus*.

150 C. BVLTVS GEMINVS TITIANVS, origine Lilybitanus, clarissimus vir, proconsul provinciae Siciliae, consul (*suffectus anno incerto*); patronus (Lilybitanorum) X 7233 t. *Lilybitanus*. Geminus Titianus in titulo filii cf. n. 149.

151 L. BYRBVLEIVS OPTATVS LIGARIANVS. *Titulus eius Minturnensis X 6006 honores ordine inverso exhibet, de quo egit Borghesi oper. IV p. 103-178.*

L. f., tribu Quir., III vir capitalis, tribunus laticlavii legionis IX Hispaniae, quaestor Ponti et Bithyniae, aedilis plebis, praetor, curator viarum Clodiae Cassiae Ciminiae, curator rei publicae Narbonensium item Anconitanorum item Tarracinorum, legatus legionis XVI Flaviae Firmae, logistes Syriae, proconsul Siciliae, praefectus aerarii Saturni, consul (*suffectus anno incerto sub Hadriano*), curator operum locorumque publicorum, legatus imperatoris Antonini Aug. Pii et divi Hadriani pro pr. provinciae Cappadociae (a. 138 et seqq.), legatus imperatoris Antonini Aug. Pii pro pr. provinciae Syriae, in quo honore decessit. — Sodalis Augustalis. — Patronus coloniae Minturnensium titulus.

Quae de Burbulci quaesturae tempore statuerat Borghesi, monumenta, quae postea innotuerunt, a vero abesse docuerunt; sub finem fere imperii Traiani vel paulo posterius Burbulcius quaestura functus esse videtur. Legationem Cappadociae anno 137 exeunte vel 138 inveniunt init, quoniam Flavius Arrianus ei provinciae etiam a. 137 praefuisse ex titulo Sebastopolitano (cf. F 124) compertum habemus.

152 Burburus, de numero vexillariorum, notissimus potator temporibus Aureliani vit. *Firmi 4, 5.*

— Iulius Burdo.

- 153 Burrus, παιδαγωγὸς τοῦ Νέρωνος τὰς τῶν Ἑλλήνων ἐπιστολὰς πεπιστευμένος = ab epistulis graecis Neronis *Ioseph. ant.* 20, 8, 9. *Ant. erravit Iosephus in munere, cum de Afranio Burro praefecto praetorio cogitaret, aut propter munus, quo tunc temporis liberti fungebantur, hic ab Afranio Burro diversus fuit.*
- 154 Burrus, filius quinquennis Parthenii Domitiani cubicularii, in cuius diem natalem Martialis scripsit *epigramma* 4, 45, 4; memoratur *ibid.* 5, 6, 6.
- Sex. Afranius Burrus.
- L. ANTISTIVS BVERRVS.
- L. ANTISTIVS BVERRVS ADVENTVS.
- L. ANTISTIVS MYNDICIUS BVERRVS.
- ACILIVS BVTA.
- 155 Buteo, rhetor, aequalis Porcii Latronis *Seneca contror.* 1, 1, 20; 2, 5, 15, Passieni *ibid.* 2, 5, 17, Asinii Pollionis *ibid.* 7, 4, 3. Sententiae, divisiones, colores eius *passim apud Senecam rhetorem.*
- 156 Butra ut amicus Manli Torquati nominatur *Horat. epist.* 1, 5, 26.
- 157 Bythus Durrachenus *Plin. nat. hist. ind. l.* 28 (Bithus Durrachenus *ibid.* 28, 82) auctor Plinii de medicinis ex animalibus. *Quamquam a Plinio inter auctores romanos recensetur, cum in indice eiusdem libri praecedat 'Sextius Niger, qui graece scripsit', fortasse idem est Βούτας αἰτίας μυθώδεις ἐν ἐλεγκτικῶς περὶ τῶν Ῥωμαϊκῶν ἀναγράφων.* cuius *epigramma graecum P'utarchus affert in vita Romuli* 30, qui Butas in causalibus citatur *Arnob.* 5, 18.

C

- 1 T. C. . . . , procurator Augusti a. 133 memoratur in t. mutilis *Dacicis III S. 12601 a (1). b (2).* Qui primus t. vidit ediditque, legisse sibi visus est in t. 1 t. CL/OS/VICE PROC. AVG, sed haec von Domaszewski in lapide non agnovit.
- 2 IMP. C(AESAR) P. C. . . . REGALIANVS AVGVSTVS. Nummi: *Eckhel VII p. 462, Cohen VI² p. 10.* In nummis musei Vindobonensis quos Eckhel descripsit, item in nummis Cohen n. 2, 3 incutitur Imp. C. P. C. Regalianus, in nummo n. 4 Cohen Eckhelium auctorem laudans male edidit Imp. C. C. P. Regalianus. In altera c. littera nomen gentilicium lutere videtur. Apud Trebellium Pollionem traditur Regilianus uno loco excepto vit. trig. tyr. 10, 5 'rex regis regi Regaliano' (sic BP); sed auctor propter iocum Regilianus vel Regiliano scripsisse videtur; Regalianus colex Boadlianus *Viet. Caes.* 33, 2, Polemius Silvius p. 521 (chronica

minora I ed. Mommsen), Regillianus *Epitome* 32, 3; Trebellianus *Eutrop.* 9, 8.

Gentis Daciae *trig. tyr.* 10, 8. In Illyrico ducatum gerens imperator est factus auctoribus imperii Moesis, qui cum Ingenuo fuerant ante superati — hic multa fortiter contra Sarmatas gessit, sed auctoribus Roxolanis consentientibusque militibus et timore provincialium, ne iterum Gallienus graviora faceret, interemptus est *ibid.* 10, 1–2; Gallienus in Illyricum properans Ingenuum devicit, moxque Regalianum, qui receptis militibus, quos Mursina labes reliquos fecerat, bellum duplicaverat *Viet. Caes.* 33, 1–2; in Moesia imperator effectus *Epitome* 32, 3; Sirmii tyrannus extitit *Polemius Silv.* l. l.; Gallienus in Illyrico Ingenuum apud Mursam occidit et Trebellianum *Eutrop.* 9, 8. Trebellius Pollio igitur proprio Marte res mutavit, ut Gallieni gloriam, quantum posset, minueret. — Memoratur vit. Gallieni 9, 1, Claudii 7, 4.

Vxorem eius esse Sulpiciam Dryantillam, quae non nisi ex nummis cognita est, probabiliter statuit Eckhel VII p. 463.

- 3 C. C. . SECYNDVS, praetorius aetate Antonini Pii, patronus coloniae Falerionis, maritus Antoniae Picentinae IX 5428 t. *Faleriensis*; in lapide puto fuisse c. c[L.], cum duae aut summum tres litterae possint periisse.

— AVRELIVS C.

— [C.] IVLIVS CAMILIVS GAL[ERIVS ASP]ER C. . . CIVS.

- 4 M. CA., legatus pro[cos.] (Asiac) memoratur in t. *Ephesio III* 6079 corr. III S. 7128.

— *Cadicianus v. Caedicianus.

- 5 C. CADIVS RVFVS. Nummi *Nicaeae Bithyniae*: a) in adversa cum capite et inscriptione nominis Claudii, in aversa, Γ. Καῖος 'Ρούφος ἀνθύπατος Νικαίας Catalogue of the Greek coins of Pontus etc. p. 153 n. 13, *Mionnet II* p. 450 n. 212, *Leake, Numismata Hellenica Suppl.* p. 73, museum *Berolinense*; b) *Messalinae*, in aversa 1) eadem atque in a) vel 2) ἐπὶ Γ. Καῖος 'Ρούφος ἀνθύπατος πάτριος Catalogue p. 154 n. 14, *Mionnet II* p. 450 n. 213, *Suppl. V* p. 81 n. 412, p. 82 n. 413; c) *Britannici*, eadem aversa atque in b 2 *Inhoof-Blumer, Monnaies grecques* p. 240. Male lecti sunt nummi eiusdem *Mionnet Suppl. V* p. 81 n. 411, p. 172 n. 999, *Leake, Numismata* p. 89. — Nomina plena exhibent nummi, Cadius Rufus apud *Tacitum*.

Proconsul Bithyniae intra a. 43, ubi filius Claudii dici coeptus est *Britannicus*, et a. 48, quo *Messalina damnata est*, nummi. Anno 49 ex proconsulatu lege repetundarum accusantibus Bithynis damnatus *Tac. a.* 12, 22; anno 69 ab imperatore Othone senatorius locus ei redditus est *Tac. h.* 1, 77.

Ad hunc referri potest fragmentum t. urbani bilinguis VI 1508 = CIG 5894 = IGI 1077, quem dedicarent civitates quaedam Ponti et Bithyniae o L. f. Rufo pro[cos.] patrono.

- 6 Cadmus *memoratur* *Horat. sat. 1, 6, 39*, 'carnifex illo tempore fuisset dicitur' *Porphyrio p. 221 ed. Meyer*.
- 7 CAE , consul (suffectus) nonis Maiis *a. incerto XIV 4276*.
- 8 CAECIDIANVS (? *scribendum videtur Caedicianus vel Caccilianus*), praetor, de quo Pomponius memoraverat *Vlpianus Digest. 4, 3, 7, 10*.
- PVBLILIA CAECILIANA.
- 9 CAECILIANVS, senator, accusator (Aurelii) Cottae Messalini *a. 32 damnatus Tac. a. 6, 7*.
- 10 Caecilianus, cui Galenus libellum dedicavit, qui inscriptus est τῷ ἐπιλήπτῳ πατρὶ ὑποθήκη *Galenus XI p. 357 K*.
- Aurelius Ca[e]cilianus.
- L. BAEBIVS CAECILIANVS.
- Sex. Caecilius Cisiacus Septicius Pica Caicilianus.
- Domitius Caecilianus.
- LABIENVS PYDENS CAECILIANVS.
- MAGIVS CAECILIANVS.
- M. Marius Festus Caecilianus.
- C. MEMMIVS CAECILIANVS PLACIDVS.
- C. SABVCIVS MAIOR CAECILIANVS.
- SEX. SENTIVS CAECILIANVS.
- 11 Caecilius, Calactinus *Athenaeus 6 p. 272 f, 11 p. 466 a (apud Suidam s. v. Κακίλιος corrupte Καλαντιανός)*; ῥήτωρ σοφιστεύσας ἐν Ῥώμῃ ἐπὶ τοῦ Σεβαστοῦ Καίσαρος, καὶ ἀπὸ θούλων, ὡς πνεύς ιστορίῃ καὶ πρότερον μὲν καλούμενος Ἀρχάγανθος, τὴν δὲ ὕβαν Ἰουδαῖος *Suidas*. Amicus Dionysii Halicarnassensis *Dionys. epist. ad Cn. Pompeium 3*. Edidit librum περὶ τῶν ὁμιλικῶν πολέμων (scil. *de bellis servilibus in Sicilia gestis*) *Athenaeus 6 p. 272 f*, scripsit et rhetorica multa, quae recensuit *Suidas l. l. Laudatur saepius a Quintiliano, in libello [Plutarchi] περὶ τοῦ χαρακτῆρος τῶν ἑξέκα ῥητόρων et [Longini] περὶ ὤρους. Fragmenta rhetorica collegerunt Müller FHG. III p. 331, Buechhardt, Caecili rhetoris fragmenta p. 26 sqq.*
- 12 Caecilius, medicus, auctor inter romanos a Plinio recensitus *Plin. n. h. ind. l. 29*, commentarii eius citantur *ibid. 29, 85; ceterum ignotus*.
- 13 Caecilius, senex spado *memoratur in epistula ficta Faustiniae ad Marcum vit. Acidii Cassii 10, 9*.
- 14 CAECILIVS AEMILIANVS, qui proconsul Baeticae fuerat, postea ab Autonino Severi filio occisus est, quod oraculum Herculis Gaditani consulisset *Dio 77, 20*.
- 15 Sex. Caecilius Africanus. *Nomina plena posuit Vlpianus Digest. 25, 3, 3, 4*, Sex. Caecilius Gellius, Sex. Caecilius sive Caccilius sive Africanus *passim in Digestis*. — In disciplina iuris atque in legibus populi romani noscendis interpretandisque scientia usus auctoritate quo illustrius fuit *Gellius 20, 1, 1*, disputatio eius cum Favorino philo-

sopho ibd.; fuit ergo actate Pii, paulo posterior Iuliano iuris consulto cf. *Digest.* 19, 1, 45 pr.; 25, 3, 3, 4. Scripsit Quaestionum libros novem *index Florentinus Digest.*; liber vicesimus epistularum citatur *Digest.* 30, 39 pr., praeerea laudatur passim in *Digestis.* Reliquias collegit Lenel, *Palaeogenesia I* p. 1 sqq., cf. Karlowa, *Römische Rechtsgeschichte I* p. 711 sqq.

- 16 Caecilius Agricola, nequitia et libidine nulli secundus, assentator (Fulvii) Plautiani, post necem eius damnatus venas exsolvit *Dio* 76, 5.
- 17 P. CAECILIUS ALLENIVS FAVSTVS MAXIMVS SEVERIANVS, clarissimus vir, consul VI 1362 (suffectus a. incerto).
- 18 CAECILIUS ARISTO. Caecilius Arist[ot]o, clarissimus vir, curator operum publicorum et maximorum a. 214 in t. urbano *Bullettino comunale* 1884 p. 8 n. 709; praeses Bithyniae a. 218 *Dio* 78, 39. Vix idem, fortasse pater est Caecilius Arist[ot]o, qui memoratur in actis saecularibus a. 204 *Ephem. ep.* 8 p. 300.
- 19 Caecilius Bassus, procurator V 2182 t. Altinas.
- 20 Caecilius Capella, praeses (provinciae nescio cuius), qui Christianos vexaverat, 'in illo exitu Byzantino' perit *Tertullianus ad Scapulam* 3; scilicet Pescennii Nigri partes secutus Byzantio oppido expugnato a victoribus occisus.
- 21 Caecilius Capito memoratur in fistula plumbea urbana Lanciani, *sylloge aquaria* n. 146.
- 22 Caecilius Celer post Domitiani mortem a M. Aquillio Regulo rogatus, ut Plinium Regulo reconciliaret *Plin. epist.* 1, 5, 8. Certe homo nobilis.
- 23 L. CAECILIUS CELER RECTVS, L. f., quaestor provinciae Baeticae, tribunus plebis, praetor II 190 t. Olisiponensis publice positus.
- 24 L. Caecilius Cilo, L. f., IIIIvir a(edilicia) p(otestate) (Comis); pater ut videtur L. Caecilii Valentis et P. Caecilii Secundi V 5279 t. Comensis. Cf. n. 61.
- 25 Q. Caecilius Cisiacus Septicius Pica Caecilianus, procurator Augustorum et pro legato provinciae Bithyniae et Vindeliciae et vallis Poeninae; augur, flamen divi Augusti et Romae (Veronae) V 3936 t. in pago Arusnatiensi repertus. Praesidem fuisse sub Marco et Vero imperatoribus coniecit Hirschfeld *Sitzungsberichte der Berliner Akademie* 1889 p. 430.
- 26 CAECILIUS CLASSICVS, ex Africa oriundus, homo foedus et aperte malus, proconsulatum in Baetica non minus violenter quam sordide gesserat eodem anno, quo in Africa Marius Priscus; accusationem vel fortuita vel voluntaria morte praevertit; cum Baetica etiam in defectu accusatione perstaret, Plinio et Luceio Albino accusatoribus a senatu post mortem damnatus est (a. fere 101) *Plin. epist.* 3, 9;

3, 4, 2, 7; 6, 29, 8. — Casta uxor *ibid.* 3, 9, 29, Cluvius Fuscus gener *ibid.* § 18.

- 27 M. CAECILIUS CORNUTUS memoratur in cippis terminalibus VI 1267 a. b (1) et *Bullettino comunale* 1886 p. 277 n. 1273 (2), qui termini ad annos priores imperii Tiberii referendi esse videntur cf. Henzen ad t. 1. — Praenomen exhibent tit., Caecilius Cornutus Tac. a. 4, 28.

Praetorius a. 24 Tac. l. l. Sub initium imperii Tiberii ut videtur fuit inter quinque curatores locorum publicorum iudicandorum, qui ex senatus consulto privata in publicum restituerunt t. 1 (ubi tertio loco nominatur), 2 (ubi secundo). Qua cura quaestorius an praetorius functus sit, incertum est. A. 24 a Vibio Sereno iunioris insinulatus in Tiberium coniurasse, quia periculum pro exitio habebat, mortem in se festinavit Tac. l. l. — Nominatur Tac. a. 4, 30. — Cf. n. 28.

- 28 M. CAECILIUS CORNUTUS, frater Arvalis memoratur in actis fratrum Arvalium *Ephem.* ep. 8 p. 316 (1), quae propter litterarum formam a. fere 733/734 = 21/20 a. C. tribuit Hälsen, in actis a. 14 VI 2023 a (2), a. 20 *Ephem.* ep. 8 p. 318 (3), a. 21 VI 2023 b (4). — Tria nomina exhibet t. 3, M. Cornutus t. 2, . . . Cornutus t. 4, . . . ornutus t. 1.

Vi recte Hälsen de aetate t. 1 indicaverit, M. Cornutus, qui ibi memoratur, certe diversus fuit a. M. Cornuto praetorio n. 27, probabiliter pater huius. Sed pater an filius intellegendus sit in actis a. 14. 20. 21, nulla ratione potest definiri.

- 29 Sex. Caecilius Crescens Volusianus, Q. f., tribu Quir., praefectus fabrum, advocatus fisci Romae, procurator XX hereditarium, ab epistulis divi Antonini, ab epistulis Augustorum (a. 161/169); sacerdos curio sacris faciendis, patronus municipii (Thuburbonis minoris) VIII 1174 t. Thuburbitanus publice positus.
- 30 Caecilius Dextrianus, procurator (Augg.) a. 161 in fistula plumbea urbana Lanciani, sylloge aquaria n. 108.
- 31 Q. Caecilius Epirota, grammaticus, Tusculi natus, libertus (T. Pomponii) Attici, cum filiam patroni nuptam M. Agrippae doceret, suspectus in ea et ob hoc remotus ad Cornelium Gallum se contulit vixitque una familiarissime; post cuius mortem Romae scholam aperuit primusque dicitur latine ex tempore disputasse primusque Vergilium et alios poetas novos praelegere coepisse *Sucton. grammat.* 16.
- 32 A. CAECILIUS FAVSTINUS memoratur in diplomatibus mil. a. 99 III S. XXX (1), a. 105 III dipl. 22 (2); ipse posuit Traiano a. 116 t. Macleritanum VIII S. 11798 (3).

Tria nomina exhibent t. 1. 2; de t. 3, ubi Caecilius Faustinus certe legitur, adnotavit Schmidt praenominis vestigia a se excerpta, licet magis viderentur convenire cum Π. quam cum Λ., tamen etiam ad hoc pertinere posse.

- Consul (suffectus) a. 109 a. d. XIX kal. Septembres cum Q. Fabio Barbaro *t. 1*; (legatus Aug. pr. pr.) Moesiae inferioris a. 105 *t. 2*; proconsul Africae a. 116 *t. 3*.
- 33 Q. Caecilius Fronto, L. f., tribu Gal., procurator Augusti; quaestor, IIvir (Tarracensis) *II 4139 t. Tarracensis*.
- 34 M. CAECILIUS FVSCIANS CREP[E]REIANVS F[L]OR[I]ANVS, legatus Augusti pro pr. (Arabiae) *III 93 t. Bostranus*; M. Caecilius Rufinus filius *ibid.*
- 35 Caecil(ius) Hermianus *honoratus t. Ancyrano Bulletin de correspondance Hellénique VII (1883) p. 16 n. 3: τὸν κράτιστον προστάτην τῆς μ[η]τροπόλεως β' νεωκέρ[ου] Ἀγκύρας, πατέρα καὶ πάππον συνα[λ]ητ[ῆ] καὶν, ἡγουμέν[ου] ἐστὶ συμβουλίου τοῦ Στ[ρα]τοῦ*. Fuit ergo consiliarius Augusti ducentarius.
- 36 C. Caecilius Isidorus, C. I(ibertus) [CL. traditur], homo ditissimus a. 746 = 8 a. C. mortuus *Plin. n. h. 33, 135*.
- 37 [C]aecilius [Iu]ventianus, procurator Augusti (Norici) *III 5182 t. Noricus. Potest idem esse Caecilius Iuventianus, cui (cum provinciae alicui, fortasse Norico praesset) divus Pius rescripsit de minore quattuordecim annis quaestionem non esse habendam Arcadius Charisius Digest. 48, 18, 10 pr.*
- 38 Q. CAECILIUS LAETVS. Tituli: ipse posuit in legatione *III 1011 (1), 1012 (2), 1013 (3) t. Apulenses; ei positus est VIII 8207 (4) t. Milvitanus mutilus, ubi honores, qui inverso ordine recensentur, ante praeturam perierunt.*
C. f., tribu Quir. *t. 4*, clarissimus vir *t. 4*, praetor *t. 4*, legatus legionis XIII Geminae *t. 1, 2, 3, 4*, proconsul provinciae Baeticae *t. 4*; curator coloniae Pisaurensium, coloniae Formianorum, sodalis Augustalis *t. 4*.
- L. TETTIUS NONIVS CAECILIUS LYSIAS.
- 39 Caecilius Macrinus, amicus Plinii, ad quem scripsit *epist. 3, 4 (ubi nomen gentilicium in cod. Asburnhamensi ind. l. III servatum est). Diversus est Minicius Macrinus ibid. 1, 14, 5, incertum ad quem pertineant epist. 2, 7; 7, 6; 7, 10; 8, 17; 9, 4 inscriptae Macrino.*
- 40 Q. CAECILIUS MARCELLVS, Q. f., tribu Arn., quaestor provinciae Narbonensis, tribunus plebis, praetor in utroquo honore candidatus divi Traiani Augusti, legatus pro pr. provinciae Narbonensis et provinciae Baeticae, proconsul provinciae Siciliae *XIV 2498 t. in agro Tusculano repertus.*
- 41 Q. CAECILIUS MARCELLVS DENTILIANVS. Tituli: publice ei posuerunt Thibineuses *VIII S. 14291 (1) t. Thibine., memoratur in dipl. mil. a. 167 III dipl. 46 (2).* — Plena nomina exhibet *t. 1, Q. Caecilius Dentilianus t. 2.* — Q. f., tribu Arn. *t. 1; filius videtur Q. Caecili Marcelli, qui praecedit.*

Xvir atlitibus iudicandis, tribunus militum legionis XI Claudiae piae fidelis, [quaestor] provinciae Africae, aedilis curulis candidatus divi Hadriani, praetor candidatus eiusdem, legatus provinciae Hispaniae, proconsul provinciae Cretae Cyrenarum, legatus legionis XII Fulminatae, legatus Augusti pro pr. provinciae Galliae Aquitanicae, consul *t. 1*, (suffectus) a. 167 a. d. III non. Maias cum M. Antonio Pallante *t. 2*. — Patronus coloniae Thibiucensium *t. 1*.

- 42 CAECILIUS MATERNVS memorator in titulo *Thracico Bulletin de correspondance Hellénique VI (1882) p. 181 n. 3.*

Nummi: 1) Philippopolis in adversa cum capite Commodi et inscriptione nominis, in aversa inscripti Ἡγε(μονεύοντος) Κα(υλίου) Μαρτέρου Φιλίπποπολιτευτῶν Postalaka, Κατάλογος τῶν ἀρχαίων νομισμάτων κτλ. τοῦ Ἀθηνῆσιν ἐθνικοῦ νομισματικοῦ μουσείου p. 147 n. 1020. 1021. 11) Paulinae cum radem adversa, in aversa Ἡγε(μονεύοντος) Κα(υλίου) Μαρτέρου Ὀβελίας Παυλίας Mionnet I p. 398 n. 237, similes male serrati vel descripti Mionnet Suppl. II p. 373 n. 1010. 1011, p. 374 n. 1012.

Legatus Augusti pro praetore provinciae Thraciae sub Commodo *tit., nummi; anno 187 tit.*

- 43 Caccilius Maximus, cui divas Pius rescripsit *Callistratus Digest. 49, 14, 2, 5. Ex contextu veri simile est cum magistratu aliquo functum esse.*
- 44 L. CAECILIUS MAXIMVS, clarissimus vir, patronus coloniae Canusii a. 223 IX 338 *album Canusinum.*
- 44a Q. CAECILIUS MAXIMVS, clarissimus p(uer) in sarcophago reperto in crypta Laciniae quae dicitur de Rossi, *Roma sotteranea I p. 311, qui t. ad saec. III retulit.*
- 45 [Q.] [C]AECILIUS M[ETELLVS CRETICVS], M. f., praetor urbanus, pro[consul] (Sardiniae ante a. 6 p. C. cf. *Dio 55, 28*) X 7581 t. *Coralitanus. — Omnino dirrvas a Cretico Silano cos. a. 7 p. C., fortasse pater adoptivus eius.*
- 46 [Q. CAECILIUS METELLVS CR]ETICVS IVNVVS SILLA[NVS]. *Traditur in farragine antiquissima inscriptionum in cod. Barboriniano et Marciano ETICVS IVNVVS SILLA VI 3833; non sine probabilitate coniecit Henzen fragmentum spectare ad quendam ex posteris Q. Caccilii Metelli Cretici Silani cos; a. 7 p. C.*
- 47 Q. CAECILIUS METELLVS CRETICVS SILANVS, consul a. 7 p. C. cum A. Licinio Nerva Siliano. *Memoratur in titulo (sepyderali) Iuniae filiae VI 914.*

Nummi extant complures Syriaci I) Antiochiae II) Gabalae III) Seleuciae IIII) Beryti a) sub Augusto cusi b) sub Tiberio; nummis graecis I et III plerumque anni aerae Actiacae adscripti, praeterea nummis Tiberii anni imperii eius additi sunt: Ia) in adversa cum capite Iovis B Ἀντοχέων ἐπὶ Σιλανού (ἔτους) BM Mionnet V p. 156 n. 79, FM et ΔM Mionnet ibd. p. 157 n. 80. 81, musrum Bero-

linense, Leake, *Hellenica Numismata* p. 15; b) in adversa cum capite Tiberii et inscriptione Καίσαρ Σεβαστὸς Σεβαστοῦ R 1) (ἔτους) A ἐπὶ Σιλανῶς Ἀντοχέων FM *Mionnet* V p. 158 n. 99, *museum Berolinense*, Leake p. 15, R 2) sine anni primi indicatione ceterum eadem adversa *Mionnet* l. l. n. 98, 100 (male descripti sunt nummi ex Morcellio sumpti ibid. n. 96, 97). II) Γαβιλλέων R ἐπὶ(ι) Σιλανῶς *Mionnet* V p. 223 n. 625 (ex Sestinio). IIIa) cum capite Iovis R Σελευκῶν ἐπὶ Σιλανῶς sine anno *Mionnet* V p. 275 n. 877 (ex Sestinio) sub Augusto cussus ut videtur; b) eadem adversa atque in nummis Ib R ἐπὶ Σιλανῶς Σελευκῶν ZM *supra* (ἔτους) Γ' *Mionnet* V p. 276 n. 886, *museum Berolinense*. IIII) Bergli a) in adversa cum capite Augusti, R Permissu Silani Eckhel III p. 357, *museum Berolinense*; b) cum capite Tiberii et inscriptione Ti. Caes. August. F. Imper., eadem aversa atque in IIIIa *Mionnet* V p. 338 n. 26 cf. Cohen I² p. 207 n. 201.

In tanta nummorum Silani copia Sanelementius unus unum nummum Antiochenum (ceterum plane similem nummis Ia) inscriptum AM vidisse sibi visus est, quem ex rivulis suis in museum Vaticanum transiisse scripsit Dr vulgaris aerae emendatione p. 348. Quem nummum in libro postea (a. 1809) edito *De notis chronologicis numismatum imperialium* suo loco p. 73, ubi de Silani nummis Antiochenis agit, silentio praeiit. Facillime autem litterae ΔM, dummodo paululum detritae essent, accipi poterunt pro AM. Itaque de hoc nummo mihi dubitandum esse videtur, dum testis magis idoneus talem re vera extare affirmaverit.

In consulatu: Q. Caecilius Q. f. M. n. Metellus Creticus Silanus *fasti Capitolini*, Q. Caecilius M[etellus] *fasti Praenestini* I² p. 72 = XIV 2963, Q. Caecilius Creticus ME.... editur in *fastis augurum* I² p. 60 = VI 1976 et adnotatur 'superest post M hasta, quae ex E et v remansisse potest'; A. (sic) Κακίλος Μέτελλος Κρητικός Dio ind. l. 55, Κακίλος Μέτελλος Dio 55, 50, ceterum plerumque Creticus *fasti*. — Silanus in nummis *titulogae*. — Creticus Silanus apud Tacitum, Silanus apud Iosephum.

Q. f. M. n. *fasti Capitolini*; propter Silani nomen filius naturalis Iunii Silani alicuius videtur, qui adoptione in Caeciliorum Metellorum familiam transiit; pater adoptivus potest esse Q. Caecilius Metellus Creticus *supra* n. 45. — Consul a. 7 p. C. *fasti*. — Legatus Syriae Tac. a. 2, 1; 2, 43, *Ioseph. ant.* 18, 2, 4, nummi; nummi, qui quidem certe descripti sunt, annos indicant tricesimum alterum usque ad tricesimum septimum scilicet aerae Actiacae (cf. Eckhel III p. 270) partim coniunctos cum annis imperii Tiberii usque ad tertium. Vnde sequitur Silanum a. 32 aerae Actiacae = intra mensem Septembrem a. 764/765 = a. 11 12 legationem inisse et a. 37 = Sept. a. 769/70 = a. 16/17 provinciam discessisse. Anno 17 Tiberius, cum Germanicum in orientem mitteret, eum Syria demovit per adfinitatem concxum Germanico, quia Silani filia Neroni, vetustissimo liberorum eius,

paeta erat *Tac. a. 2, 43*; Iunia Silani filia) [spon]sa Neronis Caes[ar]is *tit., unde sponsam ante nuptias mortuam esse apparet.*

- 48 Caecilius Natalis (Natalis Minucius Felix *Octav. 16, 1, 2 ceterum ibi* Caecilius), interlocutor dialogi Octavii *1. 2. 4. 5. 14. 15. 16. 17. 40. Origine Cirtensis videtur cf. 'Cirtensis nostri oratio' ibd. 9, 6 = tuus Fronto 31, 2. — Cf. n. 49.*

- 49 M. Caecilius Natalis. *Tituli Cirtenses: a. 210 posuit ob honorem Illviratus imperatoribus Septimio Severo et filiis VIII 6996 (1), sub Antonino (Severi filio) arcum triumphalem extruxit, ad quem pertinent t. VIII 7095-7098 (2) plane iisdem verbis concepti, item VIII 7094 (3), qui eadem atque t. 2 in brevius contracta exhibet.*

Tria nomina exhibent vel exhibuerunt tituli omnes. — Q. f., tribu Quirina, aedilis, Illvir, quaestor, quinquennalis (scilicet quattuor coloniarum Cirtae Rusicadis Miler Chullu), praefectus coloniarum Millevitanae et Rusicadensis et Chullitanae (cf. VIII p. 619) tit.

Eundem esse Natalem Octavii n. 48 statuit Dessau Hermes XV p. 471 sqq., at cf. Truffet-Schurabe, Römische Literaturgeschichte § 368⁵ adn. 1.

- 50 M. CAECILIUS NOVATILLIANVS. *Tituli publice ei positi: Beneventani IX 1571 (1). 1572 (2) a Beneventanis, Tarraconensis II 4113 (3) a Tarraconensibus.*

M. Caecilius Novatillianus, clarissimus vir *t. 1. 2. 3. —* Quaestor provinciae Africae *t. 1. 2*, tribunus plebis, praetor *t. 2*, legatus (*addit t. 3*) iuridicus Hispaniae citerioris *t. 2. 3*, iuridicus Apuliae et Calabriae *t. 2* (praefectus iuris d. Hispaniae cit. et Calabriae *t. 1*), allectus inter consulares, praeses provinciae Moesiae *t. 1. 2*, superioris *t. 2*.

Patronus Beneventanorum, qui privatim et publice patrocinio eius saepe defensi sunt *t. 1. 2*, patronus Tarraconensium *t. 3. —* Poeta et orator iulustris *t. 1. 2*.

Litteras t. 2 'aevi labentis' esse adnotavit Mommsen; praeterea hominum tertii saeculi et allectio inter consulares et 'praeses Moesiae' satis indicant.

- 51 Q. CAECILIVS PYDENS, legatus Augustorum pro pr. (Germaniae superioris) *Brambach, Corpus Inscriptionum Rhenanarum 1608 t. in loco Jaysthausen repertus. Nomina Augustorum erasa sunt, supersunt IMP CAES INVICT. AVG Titulus certe post Caracallum positus est.*

- 52 Q. Caecilius Redditus, procurator Augusti (Norici) memoratur in *t. Norico beneficiarii III 5163.*

- 53 CAECILIUS RVFINVS a Domitiano senatu motus, quod saltabat *Dio 67, 13.*

- 54 M. CAECILIUS RVFINVS, M. Caecilii Fusciani Crepereiani Floriani filius *III 93 t. Bostranus.*

- 55 Q. CAECILIUS RVFINVS, proconsul Cretae et Cyrenarum *CIG* 2588 t. *Creticus*. Quod Böckh ibi statuit eundem memorari in t. *Tarracensis II* 4201 posito Q. Caecilio Rufino Saguntino ob legationem, qua gratuita apud Hadrianum Aug. functus est, probari non potest.
- 56 Q. CAECILIUS RVFINVS CREPEREIANVS, consul (*suffectus anno incerto*), legatus Augustorum pr. pr. (Pannoniae inferioris) posuit t. *Aquincenses III* S. 10407. 10415.

- 57 M. CAECILIUS RVFINVS MARIANVS. *Tituli: ipse posuit Aquinci III* 3463 (1) et *Apuli III* 1142 (2) correct. *Addimenta* p. 1015.

Nomina pariter exhibent t. 1. 2, nisi quod in exemplis antiquis t. 2 nomen gentile corruptum est in ALCINVS vel ALCISVS. — Tribunus laticlavus legionis IV Flaviae (in lapide pro FL. extat E.) t. 1, legatus legionis XIII Geminae t. 2.

- 58 C. Caecilius Salvianus, ὁ πρῶτος βασιλεύς βασιλεύμενος καὶ τὰ κατὰ τὴν ἡγεμονίαν memoratur in papyro *Aegyptische Urkunden aus dem königlichen Museum zu Berlin I* n. 327 scripta ἔτους ις scilicet imperatoris Marci = a. 166, ut recte explicuit Krebs l. l.; nam C. Longinus Castor veteranus qui in hac papyro memoratur, testamentum fecit in altera n. 326 anno 189.

- 59 Caecilius Saturninus. 'In mappa Albensium invenitur: Haec depalatio et determinatio facta ante d. VI id. Octobres per Caecilium Saturninum centurionem cohortis VII praet(oriae) (VII et XX traditur) mensoribus intervenientibus Scipione Orfito et Q. Nonio Prisco consulibus' (= a. 149) *liber I coloniarum Schriften der Römischen Feldmesser I* p. 244, eadem depravata repetuntur lib. II p. 253, cuius auctor nomina in Cilicium Saturninum corrupit.

Mommsen Feldmesser II p. 171, *CIL IX* p. 371 coniecit. vera nomina huic fuisse L. Marculeium Saturninum, qui in t. *Albensi IX* 3923 dicitur veteranus Augusti cohortis VII praetoriae, IIIIvir iure dicundo, quaestor rei publicae (Albae Fuentis). *Res satis incerta.*

- 60 Caecilius Secundus, amicus Martialis, cui ad Danuvium militanti misit epigrammaton librum septimum (a. 92) *Martialis* 7, 84. *Fortasse idem est Secundus, qui memoratur a Martiale* 5, 80.
- 61 L. C[aecilius] Secundus, C. f., tribu Ouf., praefectus [fabrum] a consule, IIIIvir iure dicundo, pontifex (Comis) memoratur in titulo *Comensi Pais, Addimenta ad CIL V* n. 745, quem posuit [Caecilius] Secundus filius. Vbi Mommsen adnotavit praefectum illum intellegi posse patrem naturalem Plinii minoris, sed eodem iure defendi posse coniecturam, quam antea post alios proposuerat, patrem huius esse L. Caecilium Cilonicum t. *Comensis V* 5279. Vtraque igitur coniectura aequabiliter incerta est.

— C. PLINIUS CAECILIUS SECVNDVS.

- 62 CAECI(LIVS) SERVILIANVS. Nummi: *Thracici in adversa caput Commodi exhibentes et inscriptionem* Αὐτοκράτωρ Καίσαρ Μ. Αὐγ(ustus)

Κόμοδος, in *aversa inscripti* Ἡγεμ(α)ν(ό)ντος Καυ(α)λίου Σεργε(α)ν(ό)ν in *nummis* *Nicopolis ad Istrum* (Wiener) *Numismatische Zeitschrift* 1892 p. 51. 52 vel *plerumque* Ἡγ. Κα. Σεργε(α)ν(ό)ν in *nummis* *Panathaliae Catalog. Berolinensis* I p. 199 n. 8, *Philippopolis* p. 224 n. 22, *collectio Imhoof. Multi praeterea minus accurate vel male descripti sunt veluti Catalogue of the Greek coins in the British Museum, Thracia* p. 163 n. 18, *Mionnet* I p. 417 n. 347, *Suppl.* II p. 118 n. 359 — p. 119 n. 362, p. 456 n. 1495. 1496. 1497 etc.

Legatus (Aug. pr. pr.) Thraeciae intra a. 182—190 *nummi*.

63 C. Caecilius Silvanus, pater Caecilii Virgiliani II 1177.

64 CN. CAECILIUS SIMPLEX (*praenomen exhibet solus Dio*), vir clarissimus, proconsul Sardiniae a. 67/68 *memoratur in decreto M. Helvii Agrippae successoris* X 7852; consul a Vitellio suffectus kal. Nov. a. 69 eum C. Quinctio Attico *Dio* 65, 17, *Tac. h.* 2, 60; consul mense Decembri *Tac. h.* 3, 68.

— TI. IVLIVS CANDIDVS CAECILIUS SIMPLEX.

— L. IVLIVS MARINVS CAECILIUS SIMPLEX.

65 C. CAECILIUS STRABO, consul designatus a. 103 vel 104, contra quem Plinius causam Corelliae Hispullae suscepit *Plin. epist.* 4, 17, 1—3; loco consulis designati in senatu sententiam dixit *ibid.* 4, 12, 4. Frater Arvalis a. 101. 105 VI 2074. 2075, in locum mortui (a. 117) ex litteris Traiani alius cooptatus a. 118 VI 2078 *acta Arvalium*.

66 Caecilius Virgilianus, C. Caecili [S]ilvani filius vir [p]erfectissimus, procurator Augusti ripae provinciae Baeticae II 1177 t. *mutilis Hispanensis semel et male descriptus, ubi procurationes ad ripam Baetis (II 1180) et provinciae Baeticae confusae esse videntur.*

— Furia Caecilia.

— IVLIA FLAVIA HERENNIA CAECILIA HONORATIANA OPTATA.

67 CAECILIA MATERNA, clarissima femina in titulo actoris X 1909 t. *Putolanus*.

68 CAECILIA PAVLINA. Divae Caeciliae Paulinae Piae Augustae X 5054 t. *Atinas; eiusdem extant nummi Eckhel VII p. 293, Cohen IV² p. 523 in adversa inscripti* diva Paulina *cum capite velato eius, in aversa consecratio, quos nummos ad uxorem C. Iulii Maximini nummorum periti referre consuevit, 'etsi certam, ut ait Eckhel, eius iudicii rationem non teneant'. Apud scriptores nomen non invenitur. Vxorem Maximini truceulenti illius imperatoris lenitate feminea animum mitigasse in Gordianorum actibus memoraverat Ammianus Marcellinus 14, 1, 8. A Maximino occisa Zonaras 12, 16 p. 124 ed. Dindorf, Syncellus p. 680 ed. Bonnensis.*

— Aelia Caecilia Philippa.

69 CAECILIA VERISSIMA, clarissimae memoriae femina VI 1363 t. *urbanus, quem posuerunt* Atilia Rufina clarissima femina et Caesonia Victorina amicae.

- 70 SEX. CAECINA, (praetor) per(egrinus) a. 11 p. C. *fasti Arvalium* I² p. 70.

— A. Claudius Caecina.

— P. LICINIUS CAECINA.

- 71 A. CAECINA ALIENVS. A. Caecina *Sueton. Tit. 6*, Alienus Caecina *Tac. h. 1, 52*, Caecina Alienus *Ioseph. bell. 4, 11, 2*, Alienus *semper apud Dionem, ceterum ubique Caecina*.

Natus Vicetiae *Tac. h. 3, 8*. Hunc Galba in Baetica impigre in partes suas transgressum (a. 68) legioni praeposuit, mox compertum publicam pecuniam avctisse ut peculatorem flagitari iussit *ibid. 1, 53*. Anno 69 ineunte legatus legionis in Germania superiore ab imperatore Galba in Vitellium decavit; decorus iuventa, corpore ingens, animi immodicus, scito sermone, erecto incessu studia militum inllexerat *ibid. 1, 52, 53*. Legatus Vitellii exercitum Germaniae superioris trans Alpes in Italian duxit; res ab eo contra Othonianos gestae *Tac. h. 1, 61, 67-70; 2, 20-26, 30, 31, 55, 56, 59, 67, 70, 92, 95, Plutarch. Otho 6, 7, 10, 11, 12, 13, Ioseph. bell. 4, 9, 9*.

Vitellius victor urbem ingressus ut (Fabio) Valenti et Caecinae vacuos honoris menses aperiret, aliorum consulatus coartavit *Tac. h. 2, 71; consul suffectus certe mense Octobri a. 69, ceterum cf. fastos; consularis Sueton. Tit. 6, (Vict.) Epitome 10*. Dux Vitellii contra Flavianos missus prodicionem molitus ad Vespasiani partes transiit *Tac. h. 2, 99-101; 3, 9, 13-14, Dio 65, 10, 11, 14, Ioseph. bell. 4, 11, 2*. Pridie kalendas Novembris consulatus, cuius unus dies supererat, ei abrogatus est *Tac. h. 3, 37*. A Flavianis victoribus ad Vespasianum missus benigne ab eo exceptus est *Ioseph. bell. 4, 11, 3*. Sub Vespasiano cum Marcello coniurationem iniit, qua patefacta Titus Caecinam vocatum ad caenam ac vixdum triclinio egressum confodi iussit urgente discrimine, cum etiam chirographum eius praeparatae apud milites concionis deprehendisset *Sueton. Tit. 6, Dio 66, 16*, ob suspicionem stupratae Berenices uxoris (*sic*) *Epitome 10*. — Vxor Salomina *Tac. h. 2, 20*.

Memoratur Tac. h. 1, 89; 2, 11, 17, 18, 19, 27, 51, 77; 3, 15, 36, 40; 4, 31, Plutarch. Otho 5, 18, Dio 66, 15.

- 72 Ti. Caecina Alieni *memoratur in fistula plumbea urbana Bullettino comunale 1886 p. 103*: Ti. Alieni Caecina(e). Cum Caecinam novum gentilicium originis Etruscae fuisse constet, in hoc titulo ordo nomen plane eodem modo mutatus est atque in titulo Largi Caecinae n. 74. — Certe parentela coniunctus cum A. Caecina Alieno.

— C. LAECANIUS BASSVS CAECINA FLACCVS.

- 73 [Ca]ecina Largus, praef. a. (annonae?) a. 250 *tit. urbanus Bullettino comunale 1886 p. 370*.

- 74 Caecina Largus nescio quis *memoratur in t. Maximo Largi Caecinae (serro) posito VI 22331*.

- 75 C. CAECINA LARGVS, consul a. 42 cum Claudio Augusto II. In *consulatu*: [C.] Caccina Largus X 6638 *fasti Antiq.*, C. Caecina I 772, C. Largus *Dio 60, 10*, [Caecin]a Largus VI 2015, *ceterum plerumque* Largus *fasti*. — C. Caecina Largus *acta Arealium*, Caecina Largus *sive* Largus Caecina *apud scriptores*.

Consul *Asconius in Scaurian*, p. 23 *ed. Kiessling-Schöll*, per annum *Dio 60, 10, fasti*. A. 48 cum L. Vitellio Claudium imperatorem comitatus est, cum Ostia Romam rediret poenas de Messalina sumpturus *Tac. a. 11, 33, 34*. — Possidebat domum magnificam, quae aliquando fuerat Crassi oratoris, deinde M. Aemilii Scauri *Asconius l. 1., Plin. n. h. 17, 5*, ubi Plinio iuveni crebro arbores quasdam insignes ostendebat *Plin. l. 1.* — Frater Arvalis adfuit in collegio a. 38. 39. 40 et a. incertis Claudii VI 2028. 2029. 2030. 2032. 2035, *Ephem. ep. 8 p. 322, 324 acta Arealium*.

- 76 C. CAECINA LARGVS memoratur in titulo Thracico III S. 7418 *corr. 12337*. Nummi a) *Pautaliae*, b) *Serdicae*, qui in parte adversa exhibent caput 1) *Septimii Severi cum inscriptione nominis* 2) *Antonini, in aversa Ἡγεμόνευσε καὶ καὶ Ἀργύρο*: a 1) *Catalogus Berolinensis I p. 200 n. 13, Catalogue of the Greek coins in the British museum, Thracia p. 143 n. 16; a 2) ibd. p. 144 n. 25; b 1) collectio Imhoof. Alii partim male descripti Mionnet Suppl. II p. 376 n. 1029. 1030, p. 383 n. 1075. 1077, p. 485 n. 1663, p. 486 n. 1664, p. 488 n. 1678, p. 511 n. 1807*.

Plena nomina exhibet tit., Caccina Largus nummi. — Legatus Augustorum pro pr. Thraciae *tit. nummi*, a. 199 *tit.*

— C. SILIVS A. CAECINA LARGVS.

- 77 CAECINA PAETVS, vir consularis *Plin. epist. 3, 16, 8, (consul suffectus anno incerto)*. Cum Camillus Scribonianus arma in Illyrico contra Claudium moveret, Paetus partes illius secutus et occiso Scriboniano Romam tractus ac damnatus Arria uxore praecunte mortem sibi conscivit a. 42 *Plin. l. 1. § 7 sqq., Dio 60, 16 (Zonaras 11, 9), Martial. 1, 13*. Filius eximia pulchritudine pari verecundia parentibus superstitibus decessit *Plin. l. 1. § 3; filia Arria cf. A 917*.

- 78 C. CAECINA PAETVS, consul (suffectus) XV kal. Dec. a. 70 cum L. Annio Basso VI 200. Caecina Paetus curator riparum et alvei Tiberis a. 74 terminavit *Ephem. ep. 4 n. 807 cippus urbanus*.

- 79 C. CAECINA PAETVS nescio quis patronus liberti cuidam l. posuit X 5375 *prope Interamnā repertum*.

- 80 A. CAECINA SEVERVS. A. Caecina *Tac. a. 1, 31, 72, Velleius 2, 112, 4; Caecina Severus Tac. a. 3, 18, 33, Dio 55, 29, Tertullian. de pallio 4; ceterum Severus*.

Consularis a. 6 p. C. *Velleius l. 1., consul suffectus anno incerto*. Legatus Moesiae eodem anno auxilia contra Pannonios rebellantes adduxit et cum Batonibus pugnauit *Velleius l. 1., Dio 55, 29, 30*.

Anno 14 legatus exercitus Germaniae inferioris *Tac. a. 1, 31*; legiones primam (Gormanicam) et vicisimam rebellantes in civitatem Vbiorum reduxit et seditionem oppressit *ibid. 1, 37, 48*. Res ab eo contra Germanos gestae anno 14 *ibid. 1, 50*, anno 15 *ibid. 56, 60, 61, 63-67*; a. 15 insignia triumphalia ei decreta sunt ob res cum Germanico gestas *ibid. 1, 72*; a. 16 fabricandae classi a Germanico praepositus *ibid. 2, 6*. Anno 15 quadragesimum stipendium habuit *ibid. 1, 64* (unde postea sub a. 21 *Tacitus a. 3, 33 minus accurate, cum Caccina certe etiam a. 16 militiae operam dedisset, cum dicentem facit plures per provincias quadraginta stipendia explevisse*). In senatu a. 20 sententiam dixit *ibid. 3, 18*, a. 21 censuit, ne quem magistratum, cui provincia obvenisset, uxor comitaretur *ibid. 3, 33, 34*. — Vxor sex partus enixa memoratur *ibid. 3, 33*.

Ad hunc pertinere videntur, quae Tertullianus de pallio 4 scripsit: 'habes spectare, quod Caccina Sevorus graviter senatui impressit, matronas sine stola in publico'. Quamquam autem Caccina apud Tac. a. 3, 33 in uxores praesidium graviter invehitur, nihil tale in oratione illius invenitur. Ad alium igitur scriptorem Tertullianus respexisse videtur.

- 81 A. CAECINA TACITVS (traditur AVLO CAECINAE IACPIO), [praetor] candidatus, praeses provinciae Baeticae, consul (suffectus a. incerto), VIIvir epulorum VIII 10988 t. *Sulanus*.
- 82 Caccina Tuscus, filius nutricis Neronis *Sueton. Nero 35*. Fabius Rusticus auctor est scriptos esse a Nerone a. 55 ad Caecinam Tuscum codicillos mandata ei praetoriarum cohortium cura, sed ope Sonecae dignationem Burri retentam *Tac. a. 13, 20*. Praefectus Aegypti a. 67 a Nerone relegatus est, quod balneis in adventum Neronis extractis lavisset *Sueton. Nero 35, Dio 63, 18*. A. 69 Romae fuit *Tac. h. 3, 38*.
- 83 [C]AECINIA LARGA, A. f., [A. Larei Lepidi] uxor t. posuit *Antiatinum X 6639* cum L[a]reia Priscilla filia marito, cuius nomen perit.
- 84 Caedicianus (Καἰδικανός traditur et vulgo legitur, Καἰδικανός scribendum est) in longaevis memoratur a *Marco 215 22769 a, 50*.
- Q. ABVRNIUS CAEDICIANVS.
- 85 Caedicius, 'poena ... saevior illis, quas et Caedicius gravis invenit ot Rhadamanthus' *Juvenal. sat. 13, 196 sqq.*; alicum Neronis crudelissimum fuisse vult intelligi, satellitem Neronis *schol. perperam, cum nomen gravissimi iudicis intellegendum esse videatur. Dubium est, num idem intellegendus sit 'Caedicius faciundus' (causidicus) ibid. 16, 46*.
- 86 L. Caedicius (apud *Frontinum* traditur Caedius), primipilaris, praefectus castrorum eorumque, qui post cladem Varianam una circumdati Alisone immensis Germanorum copiis obsidebantur, dolo ac virtute sibi ad suos peperit reditum *Velleius 2, 120, 4, Frontinus strat. 4, 7, 8*.
- 87 C. CAEDICIUS AGRIPPA, curator riparum et alvei Tiberis actute Tiberii ut videtur t. *urban. Röm. Mith. 1889 p. 284*.

- 88 CAEDICIA (*traditur* Cadicia), Flavii Scaevini uxor ex Italia relegata a. 65 ream fuisse se (coniurationis Pisonianae) tantum poena experta *Tac. a. 15, 71*.
- 89 Caedicia Luc...., L. f., *memoratur in fragmento t. Salonitani III 1988 positi* Respe[eto] [cla]rissimo inveni, *quocum accessitudinē nescio qua coniuncta fuisse videtur*.
- 90 Caecestinus, ut rerum scriptor de Valeriano iuniore citatur *vit. Valeriani 8, 1*.
— PVLLAIENA CAELIANA.
- 91 Caelianus, Afer quondam rhetor, magister (M. Opellii) Diadumē(nia)ni *vit. Diadumen. 8, 9*.
— M. Calpurnius Caelianus.
— TL CLAVDIVS SAETHIDA CAELIANVS.
— L. IVNIVS VICTORINVS [F]L(AVIVS) CAELIANVS.
— Sempronius Caelianus.
- 92 Caelius, latro famosus aetate Horatii *Horat. sat. 1, 4, 69 cum schol.*
- 93 L. CAELI[VS], *in versu ultimo t. Cyprii mutili III 6051 ... iuo et L. Caeli ... nominari videntur consules anni incerti*.
- 94 Apicius *Caelius. *Sub his nominibus fertur libellus, qui praecepta coquinaria continet. Num ad eundem verba corrupta vit. Aelii Caesaris 5, 9 (ubi traditur idem Ovidii ab aliis relata idem Apicii libros amorum BP, Apicii Caelii relata scripsit Peter) pertineant, plane incertum est. Titulus libelli non sanus videtur, fuit fortasse Caelii Apicius cf. Teuffel-Schwabe, Geschichte der Römischen Literatur § 283, 2^a.*
- 95 CAELIVS ... ILLIANVS MAXIMVS, [curator] aedium sacrarum [et operum] publicorum anno 159 VI 857 c.
- 96 CAELIVS ATTIANVS, Caelius Attianus *vit. Hadrian. 1, 4* (Caelium Tatianum *cod. Palat., Celiū Tacianum Bamberg.*), ceterum Attianus (*corrupte traditur vit. Hadrian. 8, 7 Atutinum, Zonar. 11, 23 ΤΑΤΙΑΝΟΣ*).
Eques Romanus *vit. Hadrian. 1, 4; 4, 2*, municeps P. Aelii Hadriani *Dio 69, 1 id est oriundus ex urbe Italica*. Tutor et amicus Hadriani *vit. Hadrian., Dio l. l. Traiano mortuo eum Plotina dicitur Hadrianum ad imperium promovisse Dio l. l. (Zonar. 11, 23) cf. vit. Hadrian. 9, 6*. Sub primis imperii diebus Hadrianum monuit, ut adversarios e medio tolleret *vit. Hadrian. 5, 5*. Reliquias Traiani una cum Plotina et Matidia ex Asia Romam detulit *ibid. 5, 9*. Praefectus praetorio Hadriani (*sine dubio iam sub Traiano praetorianis praefuit*); cum Hadrianus potentiam eius ferre non posset, nisus est eum obtruncare, sed revocatus est, quia iam quattuor consularium occisorum (*cf. vit. Hadrian. 7, 2*), quorum quidem uicem in Attiani consilia refundebat, premebatur invidia; cui eum successorem dare non posset, quia non petebat, id egit, ut peteret, atque eum praec-

- fectura summovit *vit. Hadrian.* 9, 3–5. Attianum ex praefecto praetorii Hadrianus ornamentis consularibus praeditum fecit senatorem *ibid.* 8, 7, postea hostium loco habuit *ibid.* 15, 12.
- 97 Caelius Caidus *Velleius* 2, 120, 6 *vide* Coelius Caldus.
- 98 CAELIVS CALVINVS, legatus Augusti pro pr. anno 185 *III* 6052; ex titulo reperto in Armenia maiore quem posuerunt vexill(arii) legionis XV Apollinaris, non satis apparet, utrum Calvinus fuerit legatus legionis eius an provinciae Cappadociae, cuius praesidi eo tempore ea legio parebat.
- 99 D. CAELIVS CALVINVS BALBINVS = IMPERATOR CAESAR D. CAELIVS CALVINVS BALBINVS AVGVSTVS. Plena nomina tituli nummique imperatoris indicant. Tituli: una cum M. Clodio Pupienio Maximo Augusto et M. Antonio Gordiano Caesare nominatur in miliaris Mauretaniae *VIII* 10342 (1), 10343 (2), 10365 (3), *Ephem. ep.* 7, 660 (4), 675 (5); nomina plena extabant in his omnibus, hodie Balbini extant et certe descripta sunt in t. 3, 4. Plane eodem modo nomina trium posita erant in miliaris Cappadociae *III* S. 6913, 6934, 6936, 6953 male scriptis, in quibus (certe in n. 6953) nomina Balbini et Pupieni postea crasa sunt errore provincialium cf. Mommsen *III* S. p. 1252. Praeterea nomina plena exhibet item coniuncta cum Pupieno et Gordiano papyrus graece scripta *Mittheilungen aus der Sammlung der Papyrus Erzherzog Rainer II* *III* p. 23. — Privatus memoratur in fastis Saliorum *VI* 1981 (6) D. Caelius Ba[lbini] et in consulatu altero a. 213: D. Caelius Balbinus *VI* 269, 1957, 2001, X 6422, 7225, XI 2633, ceterum plerumque Balbinus fasti.

Nummi: in nummis commutatis Romani semper dicitur D. Cael(ius) Balbinus *Eckhel VII* p. 305, *Cohen V* p. 8 sqq. Δεσμ. Καλ. Καλ. Βαλβινος in nummo Anisi Berolinensi cf. von Sallet, *Daten der alexandrinischen Kaisermünzen* p. 59 adn. In nummis Alexandrinis Δεσμ. Καλ. Βαλβινος *Catalogue of the Greek coins in the British Museum, Alexandria* p. 239 n. 1841, 1843, Δεσμ. Καλ. Βαλβινος *ibid.* 1840, 1842, 1844–1846. Singularis plane est nummus Alexandrinus iussu Viadobonensis *Eckhel VII* p. 307 inscriptus A. K. Δεσμ. K. Av. Βαλβινος Σεβ., sed in hoc quin vitium monetarii subsit, postquam plena nomina ex titulis papyroque certe cognita habemus, nihil dubium mihi videtur.

Apud scriptores dicitur Caecilius (sic et in codicibus Oxoniensibus) Balbinus *Viel. Caes.* 26, Clodius Balbinus *vit. Gordian.* 10, 1; 22, 1 (dubium num et *vit. Maximini* 20, 1), ceterum semper Balbinus.

Εὐπατριδης *Herodiana*, 7, 10, 4; familiae vetustissimae, ut ipse dicebat, a Balbo Cornelio Theophane originem ducons, qui per Cn. Pompeium civitatem meruerat, cum esset suae patriae nobilissimus idemque historiae scriptor *vit. Maximini et Balbini* 7, 3 (ubi conflatur Theophanes et filius adoptivus eius Cornelius Balbus). Consul I suffectus anno incerto saeculi II exeuntis vel III incuntis; consul II

a. 213 cum imperatore Antonino IIII *fasti*; ἐξ δευτέρων ὑπατεῖαν ἀλλήλας *Herodian. l. l.*, consularis *vit. Max. et Balb. 1, 2, Gordian. 22, 1*. Ἐθνῶν ἡγετῶντος ἀπέμπεως *Herodian. l. l.*, quas *provincias rezerit nescimus*. Silius Palatinus cooptatus (anno incerto post a. 189) t. 6.

Anno 238, postquam senatus comperit Gordianos in Africa contra Maximinum imperium sumpsisse, viginti viros ex senatus consulto rei publicae curandae (cf. *CIL XIV 2902*) creavit, inter quos fuerunt Balbinus et Maximus Zosimus 1, 15, *vit. Gordian. 10, 1; 22, 1* cf. *infra adnot.* Post mortem duorum Gordianorum senatus Maximum et Balbinum imperatores creavit *Herodian. 7, 10, vit. Gordian. 22, 1, vit. Max. et Balb. 1-3*. Inde Imperator Caesar D. Caelius Calvinus Balbinus Augustus in titulis nummisque v. *supra*; in papyro titulisque 1-5 ubi duo Augusti nominantur, primo loco semper Papienus positus est. Aestate fere a. 238 uterque Augustus simul a militibus occisus est *Herodian. 8, 10, vit. Max. Balb. 13-14, vit. Gordian. 22*. De tempore mortis et de spatio imperii cf. quae supra adnotavi ad A 664.

Zosimus 1, 14 postquam rettulit senatum populumque romanum Gordianos agnovisse et contra Maximinum arma cepisse, pergit ἐπὶ δὲ τὰς ταχὺ ἰδοῦς, προερχόμενος τῆς βουλῆς ἀνδρας εἰκοσι στρατηγὰς ἑμπειροῦς· ἐκ τούτων αὐτοκρατορας ἐλέγμενοι δύο Βαλβίρου καὶ Μάξιμου, προκαταλαβόντες τὰς ἐπὶ τὴν Πρωίην γινομένης ἐδοῦς κτλ. id est viginti illis viris, qui pro Gordiano contra Maximinum rem publicam defenderent, Balbinum et Maximum praefecerunt cum summa potestate. (Minime enim apud Zosimum αὐτοκρατορας idem valet atque Augustus sive imperator, id quod illi nusquam non exprimitur per vocem βασιλεὺς.) Quocum prorsus consentit biographus in vita Gordianorum 10, 1; 22, 1 cf. 14, 4. Certissimum autem est in hac vita non pauca ac potissimum quidem in ea parte quae ad Gordianum III spectat (finde a cap. 22) sumpta esse ex eodem auctore primario, a quo pendet Zosimus, quamquam perpetui id negavit Mendelssohn. Atque probabiliter is auctor a plerisque putatur fuisse Dexippus. Itaque si biographus, quem sibi ipsum sacpissime repugnare notum est, uno loco vit. Maximini 32, 3 scripsit 'addidit Dexippus tantum odium fuisse Maximini, ut interfectis Gordianis viginti viros senatus creaverit, quos opponeret Maximino' minus accurate hic quam alibi Dexippā sententiam repetivisse videtur, ita ut standum sit in iis de quibus Zosimus et biographus consentiunt.

100 Caelius Cursor, eques Romanus, ob falsa maiestatis crimina in Magium Caecilium praetorem auctore principe et decreto senatus punitus a. 21 *Tac. a. 3, 37*.

101 Caelius Felicissimus, vir egregius, maritus Luriae Ianuariae clarissimae feminae tit. qui extat in coemeterio quodam christianorum suburbano, editus ab Armellino Cronichetta 1879 p. 76. Videtur christianus fuisse.

102 CAELIVS FELIX, consul (suffectus anno incerto) a Commodo occisus (post a. 189) *vit. Commodi 7, 6*. Cum auctor vitae scribat 'interemit — — sex simul ex consulibus', in quibus Caelium Felicem offert, ea verba secundum dicendi usum biographorum mihi ita interpretanda esse videntur, ut Commodum sex consulares interfecisse significent.

- 103 Q. CAELIVS FLAVIANVS, clarissimus vir, patronus coloniae Canusii a. 223 IX 338 *album Canusinum*.
- 104 M. CAELIVS FLAVVS PROCVLVS, Xvir stlitibus iudicandis, tribunus laticlavius legionis XX Valeriae vietricis, Vlvir turmae equitum Romanorum, quaestor, tribunus plebis candidatus, praetor candidatus, curator rei publicae Aquinatium XI 3883 t. *Capenas*.
- 105 Caelius Florus, procurator Aug. Lyciae sub Hadriano *memoratur in titulis graecis mausolci Rhodiopolitani Lyciae Reisen im südwestlichen Kleinasien II p. 83 col. IIIa, IIIb, IVa*.
- 106 CAELIVS IVLIANVS, clarissimus vir in *tegula urbana XV 475*.
- 107 M. CAELIVS IVLIANVS, tribunus laticlavius (legionis XIII Geminae) III 995 t. *Apulensis*.
- 108 P. CAELIVS OPTATVS, legatus Aug. pro pr. (Numidiae) a. 166 VIII S. 17958. 18067 t. *Numidici. Idem videtur Caclius Optatus, ad quem Fronto scripsit ad amic. 1, 9*.
- 109 CAELIVS ONERATVS. *Nummi Thracici: a) Philippopolis in adversa caput Septimii Severi cum inscriptione nominis exhibent, in aversa Πι(ερρονόουτος) Καίλιου Όνεράτου Φιλιπποπολιτών Catalogue of the Greek coins in the British Museum, Thracia p. 237 n. 27a; b) Pautaliae eadem adversa in aversa Πι(ερ) T. Αδίου Όνεράτου Οδλπίας Παυταλίας Sestini, Museum Hadr. I p. 62 n. 19 (inde Mionnet S. II p. 376 n. 1028), Πι(ερ) T. Αδίου Νεράτα. Παυτα. Wiczey, Museum Hadr. I 2388 (inde Mionnet n. 1025); collato nummo Londinensi cum miki dubium non videtur, quin in nummis Pautaliae male lectis restituendum sit Καίλιου Όνεράτου. (Falsis descriptionibus deceptus supra A 162 nummos dubitanter rectuli ad T. Aelium Onerratum). — Καίλιος Όνεράτος quidam Κη(ρ)ισός invenitur in catalogo epheborum CIA III 1101 col. I 40.*
Legatus pro praetore Thraciae sub Septimio Severo nummi.
- 110 L. CAELIVS PLAVTIVS CATVLLIVS, clarissimus vir, tribunicius, curator rei publicae (Sufetulae) VIII S. 11332 t. *Sufetulamus publice positus*.
- 111 Caelius Pollio (*sic Tacitus, Pollio Dio*), praefectus castrorum a. 51 castello Gorneis praefuit Tac. a. 12, 45. 46, Dio 61, 6.
- 112 C. CAELIVS RVFVS, consul a. 17 eum L. Pomponio Flacco. *In conspectu: [C. Caeli]us Rufus fasti Arralium I^a p. 70, C. Caelius fasti Antiates X 6639 = I^a p. 72, C. Caecilius (sic) fasti Luncuses XI 1356 = I^a p. 73, Γ. Κακίλιος (sic) Νέπως & Ποδύρος Dio ind. l. 57, Γάιος Κακίλιος Dio 57, 17, C. Caelius Tac. a. 2, 41, VI 10051, C. Caecilius (sic) Cassiodor., ceterum Rufus fasti. — Nomina plena ei fuisse C. Caelium Rufum Caecilium Metellum Nepotem coniecit Nipperdey ad Tac. l. 1. At eiusmodi cumulatio nominum rix convenit huius aetati et magis crediderim cognomen Nepotis obrium in Caeciliis Metellis, postquam Caelius in Caecilium corruptus est, falsa coniectura additum esse.*

- C. f. Dio ind. l. 57. *Idem videtur* . . . lius Rufus pr(actor) (aerarii) a. 13 VI 1496 = I^a p. 74. Consul a. 17 fasti.
- CN. ARVLENVS CAELIVS SABINVS.
- 113 CAELIA MAXIMA, clarissima femina memoratur in t. servi Milevitano VIII 8209 cf. VIII S. 19328.
- 114 Caelobothras, regulus Iudicus Muziri regnabat aetate Plinii Plin. n. h. 6, 104.
- 115 Antonia Caenis. *Titulus eius sepulchralis urbanus VI 12037, ubi plena nomina extant; Caenis apud scriptores. Antoniae Drusi liberta et a manu, quam Vespasianus post mortem uxoris, quam privatus amisit, dilectam quondam sibi revocavit in contubernium habuitque etiam imperator paene iustae uxoris loco Sueton. Vespasian. 3, Dio 66, 14; Aug(ustae) liberta tit. Defuncta est imperante Vespasiano Sueton. Vespasian. 21, Dio l. l. Grandes pecunias acquisivit venditans officia publica et honores auctore et conscio ut vulgo putabatur Vespasiano ipso Dio l. l. Memoratur Sueton. Domitian. 12.*
- 116 Caepia Procula, Caepiae Proculae M. Regul(i) (uxoris) in fistula plumbea urbana Bullettino comunale 1891 p. 294. *Femina nobilis videtur, uxor fortasse M. Aquilii Reguli.*
- 117 Caepio, Tiberi Caesaris principatu Plin. n. h. 21, 18, citatur ibd., auctor Plinii de herbis n. h. ind. l. 21. 22.
- FANNIVS CAEPIO.
- RVSTIVS CAEPIO.
- T. RVSTIVS CAEPI(0).
- 118 CAEPIO CRISPINVS Granium Marcellum proconsulem Bithyniae quaestor ipsius a. 15 maiestatis postulavit Tac. a. 1, 74. *Idem statuitur Crispinus Caepio VI 9341 in titulo servi sine idonea causa.*
- 119 A. CAEPIO CRISPINVS, consul (suffectus) cum Q. Asinio Marcello in titulo mutilo in agro suburbano reperto Römische Mittheilungen 1886 p. 128, ubi praecedunt consules ordinarii a. 96. Cf. A 1021. — *Nescio an ad eundem pertineat t. urbanus Bullettino comunale 1880 p. 138 n. 391 ossa A. Crispini Caepionis.*
- M. EPPVLEIVS PROCVLVS TI. CAEPIO HISPO.
- A. Crispinus Caepionianus.
- 120 [CAERELLIVS], [legatus Augusti pro pr.] Thraciae, Moesiae superioris, Raetiae, Germaniae superioris et Britanniae, et Modestiana (uxor) eius et Caerellii Marcianus et Germanilla filii Brambach, Corpus Inscriptionum Rhenanarum 1003 t. Mogontiacaensis.
- 121 Q. CAERELLIVS, M. f., tribu Quirina, tribunus militum, quaestor, tribunus plebis, praetor, legatus M. Antoni (scilicet eius qui fuerat triumvir rei publicae constituendae), proconsul, pater Q. Caerellii n. 122 VI 1364b.
- 122 Q. CAERELLIVS Q. f., (cf. n. 121), tribu Quirina, Illvir capitalis, quaestor pro praetore, tribunus plebis, legatus pro praetore ter,

praefectus frumenti ex senatus consulto, legatus Ti. Caesaris Aug., proconsul VI 1364 a, titulum posuit patri 1364 b. — In lapide extat EX S. C. S. errore quadratarii ut videtur. De legatione iure praetorio repetita cf. Mommsen, *Res gestae d. Aug. p. 181*^a.

- 123 Q. Caerellius, cui Consorinus librum de die natali dedicavit *Censorin. 1*, anno 238 *id. 18, 12; 21, 6*; dieit eum officii municipibus functum, honore sacerdotii in principibus suae civitatis conspicuum, ordinis etiam equestris dignitate gradum provincialium supergressum *id. 15*. Laudes eloquentiae eius *ibid.* Annum quadragosimum nonum transierat *ibid.*.

- 124 C. CAERELLIUS FUFIDIUS ANNIVS RAVVS POLLITTIANVS, clarissimus vir, C. fil. (C. Caerelli Sabini et Fufidius Pollittae ut videtur), tribu Oufentina, IIIvir monetalis aere argento auro flando feriundo, tribunus laticlavus legionis III Cyrenaicae, Vvir equitum Romanorum turmae primae, quaestor candidatus imperatoris Caesaris M. Aurelii Antonini Pii Felicis Aug. (*inter a. 212-217*), tribunus plebis candidatus, praetor hastarius; sodalis Marcianus Aurelianus Commodianus Ilvianus Severianus VI 1365. Cf. n. 126.

- 125 CAERELLIUS MARCIANVS, [Caerellii] et Modestianae filius *Brambach, Corpus Inscriptionum Rhenanarum 1003*. Cf. n. 120.

- 126 C. CAERELLIUS POLLITTIANVS agnomine HELVINVS. Tituli plane similes ei positi sunt VI 1366 (1). 1367 (2). Agnomen praescriptum est in t. 2. — Clarissimus vir, proconsul Macedoniae t. 1. 2.

Eundem esse C. Caerellium Fufidium Annium Ravum actatis Caracallae valde dubito num recte statuerit Henzen. Nam ex agnomine praescripto, quod omnino in titulis saeculi tertii perraro invenitur, titulum haud ita multo ante Diocletianum positum esse crediderim. Cui actati etiam nomina Boncii Agentii, qui fuit in iis qui dedicarunt t. 2, aptius conveniunt.

- 127 CAERELLIUS PRISCVS. 'Ex epistulis divorum Hadriani et Antonini et fratrum ad Caerellium Priscum praetorem tutelarem' *Paulus Fragmenta Vaticana 244*. Praetor sub divis fratribus fuisse videtur.

- 128 C. CAERELLIUS SABINVS. Tituli Apulenses: ipse posuit in legatione III 1074. 1075. 1076. 1111 (1-4), memoratur in t. III 1092 (5).

C. Caerellius Sabinus, legatus Augusti pro pr. legionis XIII Geminae t. 1-5, a. 183/185 t. 5. Actatam t. 5 determinavit *Borghesi ex nominibus Commodi adsumpto Pii (inde ab a. 183 Eckhel VII p. 111), deficiente Felicis (ut dici coeptus est a. 185 Eckhel p. 136).*

Fufidius Pollitta uxor eius t. 1-3. Filius eorum videtur C. Caerellius Fufidius Annius Ravus Pollittianus.

- 129 Caerellia 'mater' naufragio prope Baias perit, in quam Martialis scripsit *epigr. 4, 63*.

- 130 CAERELLIA GERMANILLA, [Caerellii] et Modestianae filia *Brambach, Corpus Inscriptionum Rhenanarum 1003*. Cf. n. 120.

- PICA CAERIANVS.
- AGRIPPA IVLIVS CAESAR.
- C. IVLIVS CAESAR.
- DRVSVS IVLIVS CAESAR.
- GERMANICVS IVLIVS CAESAR.
- L. IVLIVS CAESAR.
- NERO IVLIVS CAESAR.
- TI. IVLIVS CAESAR.
- Ptolemaeus Caesario.

131 Caesellius Bassus, origine Poenus, thesauros Didonis reginae sibi somnio monstratos ratus esse in Africa vastissimis specubus abditos ac posse erui Neroni indicat; vana re patefacta ipse se interfecit a. 65 *Tac. a. 16, 1-3, eadem nominibus omissis* ('indicio equitis Romani') *Sucton. Nero 31*.

132 Caesellius Vindex, grammaticus. *Cassiodorus de orthographia Grammatici Lat. VII p. 147 in recensu scriptorum, unde excerpta collegit, memorat: 'X. Ex Caesellio orthographo collecta sunt (cf. p. 202, 16), XI. Ex Lucio Caecilio Vindice deflorata sunt' (cf. p. 206, 16). Quamquam certum est (cf. quae exposuit Keil ibid. p. 139) duo genera excerptorum ad Caesellium Vindicem referenda et ex errore Cassiodorii quod posteriori Caecilii, non Caesellii nomen praescriptum est, repetendum esse, qui nomen grammatici in codice quo utebatur corruptum inuenerat, praenomini Lucii, quod unus Cassiodorus posuit, utpote sumpto ex inscriptione corrupta fides neganda mihi videtur. Caesellius Vindex vel Caesellius vel Vindex alibi.*

Terentius Scaurus divi Hadriani temporibus grammaticus de Caesellii erroribus scripsit *Gellius 11, 15, 3, unde Vindicem vel eodem tempore vel non multo ante floruisse probabiliter colligitur; cui aetati genus studiorum eius optime convenit, nam in antiquissimorum scriptorum sermone indagando versatus est. Scripsit commentarios lectionum antiquarum qui citantur a Gellio 2, 16, 5; 3, 16, 11; 6, 2, 1; 11, 15, 2; 20, 2, 2 (idem libri intellegendi esse videntur ibid. 9, 14, 6; 18, 11, 1). Libri Caesellii Vindicis litterarum ordine dispositi citantur a Charisio Grammatici Latini I p. 117, 13 (A litterae libro I), 239, 21 (libro B litterae), p. 195, 26 (libro L litterae); Caesellius Vindex in stromateo citatur a Prisciano II p. 210, 7, p. 230, 11 (sine titulo operis ibid. p. 229, 10: ut Caesellio Vindici placet). Propter similitudinem rerum quae a Gellio et a grammaticis afferuntur, probabilis est coniectura, quamquam non certa, unum atque idem opus significari, unde etiam orthographica excerpta sunt, quibus Cassiodorus usus est. — Memoratur praeterea inter grammaticos notos apud Arnobium I p. 41, 20 ed. Reifferscheid et Rufinum Gramm. Lat. VI p. 565, 3.*

133 Caesennius, qui $\chi\tau\epsilon\sigma\sigma\epsilon\tau\alpha$ scripsit auctor Plinii *Pin. n. h. ind. l. 19, aliunde non notus*.

- 134 A. CAESENNIUS GALLVS. *Tituli: memoratur in miliariis Galatiae III 312 (1). 318 (2), III S. 12218 (3), in t. liberti XIV 730 (4).*

Nummi: I) Caesarcae Cappadociae, qui in adversa exhibent caput Titi et inscriptionem nominis, in aversa Ἐν ἑλλοῦ ἑ(ως) γ' Μιοννέτ Suppl. VII p. 663 n. 25. 26. II) Ad eundem referri possunt nummi originis incertae, qui in adversa exhibent caput Domitiani et inscriptionem Αὐτ. Δομειανός Καῖς(α)ρ) Σεβ., in aversa Ἐν Κασπενίου ἑλλοῦ Mionnet Suppl. IV p. 348 n. 325. 326 = Suppl. VI p. 687 n. 502. 503, Suppl. V p. 173 n. 1010.

Prænomen exhibent tituli, ceterum Caesennius Gallus sive Gallus. — Consul t. 3 suffectus anno incerto sub Vespasiano ut videtur. Legatus Aug. pr. pr. vias provinciarum Galatiae Cappadociae Ponti Pisidiae Paphlagoniae Lyeaoniae Armeniae minoris stravit t. 1. 2. 3; anno 80 t. 2. 3, 82 t. 1. Legatus Galatiae et Cappadociae a. 80—82 t. 1. 2. 3, nummi. — XVvir sacris faciundis t. 3.

- 135 CAESENNIUS ISAVRICVS, salius Palatinus collegio exiit anno 178 VI 1979.

— CAESENNIUS MAXIMVS v. CAESONIUS MAXIMVS.

- 136 CAESENNIUS PAETVS nominatur in t. Flaviae Sabiniae (uxoris) XIV 2830. *Potest fuisse consul a. 61 vel proconsul Asiae n. 138.*

- 137 L. CAESENNIUS PAETVS, consul a. 61 cum P. Petronio Turpiliano. *In consulatu: Caesennius (Caesenio cod. Medicus) Paetus Tac. a. 14, 29, Κασπενίου Παῖτου Phleg. Mir. 20. — L. Caesennius Paetus Dio 62, 20 (Σίων traditur), Caesennius Paetus Tac. a. 15, 6, Ioseph. bell. 7, 3, 4; 7, 7, 1, ceterum Paetus.*

Consul a. 61 fasti. Eodem anno legatus Cappadociae ad bellum Parthicum missus hieme a. 61/62 in Armenia rem pessime gessit indeque Romam revocatus est Tac. a. 15, 6. 7. 8. 10—17. 24. 25. 28, Dio 62, 20. 21. 22. Cum in Armenia bellum gereret, uxorem (fortasse Flaviam Sabinam cf. n. 136) et filium (parvulum) secum habuit et castello, cui Arsamosata nomen est, abdidit Tac. a. 15, 10. Alter filius a. 63 tribunus militum sub Corbulone militabat ibd. 15, 28.

Sub finem a. 70 Caesennius Paetus a Vespasiano in Syriam legatus missus est Ioseph. bell. 7, 3, 4 (ubi tempus iis definitur, quae ibd. enarrantur 7, 3, 1; 7, 4, 1); quarto anno Vespasiani (a. 72/73) in eadem legatione Antiochum Commagenes regem expulit regno ibd. 7, 7, 1—3. Hinc legatum eundem esse atque consulent a. 61 inde sequitur, quod ne maior quidem filius a. 70 actalem consularium attigerat. Si uxor fuerit Flavia Sabina, quam e gente Vespasiani oriundam fuisse docent nomina, Paetus fortasse adfinitatis gratia ad legationem promotus est.

- 138 L. IVNIUS CAESENNIUS PAETVS, consul (suffectus) mense Martio cum P. Calvisio Rusone a. incerto sub Vespasiano. *In consulatu: plena nomina exhibet triptychon Pompeianum Hermes XXIII (1888)*

p. 159, *Atti dell' Accademia Napolitana di archeologia XIV (1890)* p. 17; L. Caesennius Pactus VI 597. Tempus consulatus eo definitur, quod triptychon Pompeiis repperit et P. Calvisius Ruso proconsul Asiae sub Domitiano fuit.

Vnde idem statuendus est Caesennius Pactus proconsul Asiae qui memoratur in t. Mylaseno Lebas-Waddington 358 et in nummis Ephesiis: I) in adversa cum capite Domitiani et inscriptione Δομιανῶς Καίσαρος Σεβαστοῦ Ἐργασιεύς, in aversa Ἐν ἀνθ(ό)π(α)του Καίσαρος Παύλου. Ὁμόνοια Ἐφε(σί)ων Ζευ(σ)ίων Waddington, *Fastes* n. 107, museum Berolinense, *Leake, Numismata Hellenica* p. 56, *Mionnet III* p. 94 n. 259, p. 226, 1263, *Suppl. VI* p. 133 n. 361-365; II) in adversa cum capite Domitiae et inscriptione Δομνία Σεβαστή, eadem aversa atque in I nisi quod ἐπὶ omissum est Waddington l. l., museum Berolinense, *Mionnet III* p. 95 n. 264, p. 227 n. 1267, 1268, *Suppl. VI* p. 135 n. 373. — Nummus *Mionnet III* p. 100 n. 297 (ex Sestinio) male lectus vel falsus est.

Cum Domitiano Germanici nomen inditum esset a. 83 exeunte vel incipiente a. 84 (cf. *Eckhel VI* p. 397), annus proconsularis Pacti non potuit incipere nisi post a. 83.

Filius videtur L. Caesernii Pacti cos. a. 61; de maiore natu, qui a. 62 tribunus militum fuit cf. n. 137, et propter temporum rationem et propter praenomen patris apte cogitari possit.

- 139 Caesennius Silvanus, propinquus Suetonii Tranquilli, qui ei a Plinio tribunatum militum impetravit *Plin. epist.* 3, 8.

— A. IVNIVS PASTOR L. CAESENIVS SOSPES.

— Arria Caesennia Paulina.

- 140 Caesernius, gener (Mestrii) Flori, amici Plutarchi *Plutarch. quaestiones conviviales* 7, 4, 2; 7, 6, 2.

- 141 T. Caesernius Concessus Severus memoratur in t. Thagastino VIII S. 17217 Lartidiae Praenestinae uxoris. Fortasse homo nobilis.

- 142 T. Caesernius Macedo posuit ut heres t. Sirmianum III S. 10224 (1), memoratur in dipl. mil. III S. XXXVI (2).

Plena nomina exhibet t. uterque. Procurator Aug. t. 1, procurator Mauretaniae Caesariensis a. 107 t. 2. Potest pater esse Caeserniorum n. 144 et 145.

- 143 Caesernius Statianus, ὁ κρᾶτιστος, curator (λογιστάς) Nicomediae Bithynicae memoratur in t. Nicomediensi CIG 3771 sub Severo post a. 197 posito.

- 143a CAESERNIVS STATIVS memoratur in t. Cyprio graece scripto mutilo dedicato imperatori cuidam, cuius nomina perierunt, *The Journal of Hellenic studies IX (1888)* p. 252 n. 111; fortasse proconsul Cypri fuit.

- 144 T. CAESERNIVS STATIVS QVINCTIVS MACEDO QVINCTIANVS. Tituli: ei positus est V 865 (2) (cf. *Addimenta* p. 1025) Aquileiensis mutilus, qui cursum honorum ordine inverso exhibet, ipse posuit V 866 (2) Aquile-

leicensis et XIV 2253 (3) in agro Albano repperit, memoratur in t. liberti Aquileiensi V 482 (4).

Plena nomina exhibet integra t. 3; .. Caese..... Quincti..... Quinctian.. t. 1, T. Caesernius Macedo Quinctianus t. 2, (T. Caesernius) Macedo t. 4.

T[riumvir] auro argen[to] aere flando feriundo], t[ribunus] militum l[egionis] t[ri]cesimae Vlpiae V[ic]tricis, [quaestor] candidatus, [censor? cf. Mommsen, Staatsrecht II³ p. 1092 per] Africam Maur[etania]u], [tribunus] plebis candida[tus], [praetor] candidatus] inter cives et p[er]e[grinos], co[m]mes imp.] per orientem, legatus legio[nis] ... pia fidelis, p[raefectus] alimentorum], [curator] viae Appine t. 1, consul (suffectus anno incerto saeculi II) t. 1. 2. 3; sodalis Aug[ustalis] t. 1. — Circa aetate necessitudine coniunctus cum T. Caesernio n. 145, fortasse frater huius et filius T. Caesernii Macedonis n. 142.

- 145 T. CAESERNIVS STATIVS QVINTIVS STATIANVS MEMMIVS MACRINVS. *Tituli: ei positus est VIII 7036 (1) Cirtensis, ipse posuit in legatione Numidia a. 141 VIII S. 17849 (2). 17850 (3) Thamugadenses mutilos, memoratur in t. prope Divionem repperit XIII 2 n. 5609 (4).*

Plena nomina exhibet t. 1, us St[ati]us] t. 2, T. Caesern[ius] t. 3, Caesernius Statianus t. 4. — Patris nomen perit in t. 1, potest fuisse T. Caesernius Macedo n. 142; tribu Palatina.

XVvir (sic) stilibus iudicandis, quaestor divi Hadriani, co[n]sac eiusdem in oriente, tribunus plebis, (praetura omisa est in t. 1 errore quadratarii ut videtur), missus in dilectum iuniorum a divo Hadriano in regionem Transpadanam, legatus legionis XIII Geminae Martiao V[ic]tricis t. 1, legatus pr. pr. provinciae Africae t. 1, [2], co[n]sul designatus] a. 141 t. 2, consul (suffectus) t. 1 a. 141 vel 142, (legatus) co(n)s(ularis) (Germaniae superioris) a. 150 t. 4. — Pat[er]nus III c]oloniarum (Cirtensium) t. 1, Thamugadensium t. 2. [3].

- L. APRONIVS CAESIANVS.
- M. IVVENTIVS CAESIANVS.
- (P.? NONIVS) ASPRENAS CAESIANVS.
- P. NYMIVS PICA CAESIANVS.
- PLAVTIVS CAESIANVS.
- Plautius Caesianus.

- 146 [C]AESIDIUS, cui positus erat t. Carthaginiensis VIII S. 12539 mutilus; ... [C]aesidio ... cos. [tr]ib. leg. [quaestor vel simile quid] ... [Vosp]asiani

- Q. FABIVS CAESILIVS TITIANVS.

- 147 L. CAESIUS, praefect[us] [aerari] [militari] (a. 21/39) V 8845 t. Veronensis.

- 148 C. CAESIUS APER. *Tituli: ei publice positus est XI 6009 (1) Scitinas, memoratur in dipl. mil. III 2 (2). — Plena nomina exhibet t. uterque.*

C. f., tribu Claudia t. 1, praefectus cohortis secundae (addit t. 2) Hispanorum equitatae t. 1. 2, anno 60 t. 2, tribunus militum, (postea in ordinem amplissimum adlectus probabiliter a Vespasiano), quaestor pro pr. Ponti et Bithyniae, aedilis plebis Cerialis, praetor, legatus pro pr. provinciae Sardiniae. — *Diversus est C. Caesius Aper mag. vic. XI 6013, item alius C. Caesius Aper Mestriae Saturnin(a)e sive Marci(a)e t. posuit XI 6021. Qui tituli cum et ipsi Sestini reperti sint, ibi Caesiorum Aprorum familiam floruisse docent.*

- 149 Caeius Bassus, amicus Persii vita Persii Sueton. rel. ed. Reifferscheid p. 73, qui ad eum scripsit saturam sextam; post mortem Persii Annacus Cornutus librum satirarum Basso petenti, ut ipsi cederet, tradidit edendum *ibid.* p. 74. Fama est eum in praediis suis positum ardente monte Vesuvio et late ignibus abundante cum villa sua ustum schol. ad Pers. sat. 6, 1. (Vnde quidam nomen eius latere loco corrupto Plin. epist. 6, 16, 8 suspicati sunt coniectura incerta cf. quae adnotavit Keil.) — Potest idem esse C. Caesius Bassus qui agrum quandam in finibus Tiburtinorum vendiderat XIV 3471.

Poeta vit. Persii p. 73; 'iamne lyra et tetrico vivunt tibi pectine chordae, mire opifex numeris veterum primordia vocum atque marcem strepitum fidis intendisse latinae, mox iuvenes agitare iocos et pollice honesto egregius lusiase senex' Persius sat. 6, 2-6. Si quis adicere velis (scil. Horatio), is erit Caesius Bassus, quem nuper vidimus, sed eum longe praecedunt ingenia viventium Quintilian. 10, 1, 96. Bassus in II lyricorum citatur Priscian. Gramm. Lat. II p. 527, 16.

Idem sine dubio est Caesius Bassus in libro de metris Victorin. Gramm. Lat. VI p. 209, 10 (= Aud. Excerpt. VII p. 337, 2); Bassus ad Neronem de iambis Rufinus VI p. 209, 10; citatur praeterea scriptor rei metricae a Diomede I p. 513, 16, Terentiano VI p. 395, 2358, Rufino VI p. 565, 3. Tribuitur ei a recentioribus liber de metris qui extat Gramm. Lat. VI p. 255 sqq. cf. Keil *ibid.* p. 252.

- 150 CAESIUS CORDYS, proconsul Cretae repetundarum addito maiestatis crimine a. 21 ab Anchario Prisco postulatus, a. 22 repetundarum damnatus est Tac. a. 3, 38. 70.

— TI. CATIVS CAESIUS FRONTO.

- 151 A. CAESIUS GALLVS, aedilis plebis Cerialis, praetor, flamen Augustalis, patronus coloniae (incertum cuius) XIV 3590 titulus, cui origo Tiburtina falso adscripta esse videtur cf. quae adnotavit Dessau l. l.

— C. Octavius Pudens Caesius Honoratus.

- 152 Caesius Longus, maritus Liciniae VI 1442 t. mutilis, ubi dubium est an fuerit in lapide LONG[US].

- 153 Q. Caesius Macrinus fana ab C. Vibio Varo patre inchoata perfecit et dedicavit Rorigni V 308, 309.

- 154 L. CAESIUS MARTIALIS, consul (suffectus secundo semestri) a. 57 cum Nerone II. Consulatus memoratur in tabulis ceratis Pompeianis

29. 31-34, II 2958, VI 268. *Plena nomina extant VI 268, tab. 34, ceterum L. Caesius sive Caesius Martialis fasti.*
- 155 CAESIUS NASICA, legatus legionis in Britannia a. 50 *Tac. a. 12, 40.*
- 156 C. Caesius Niger, Q. f., tribu Ter., ex prima admissione (*scil. amicorum Augusti vel Tiberii*), ex quattuor decuris (*ante imperatorem Gaium*), eurio minor VI 2169 t. *sepulchralis.*
- 157 P. Caesius Phosphorus, libertus, cui Plinius ius Quiritium a Traiano petiit *Plin. ad Traian. 11, 2.*
- 158 Sex. Caesius Propertianus, Sex. f., flamen Cerialis Romae, procurator imperatoris a patrimonio et hereditatibus et a libellis, tribunus militum legionis IIII Macedonicae, praefectus cohortis tertiae Hispanorum, hasta pura et corona aurea donatus; quattuorvir iure dicundo, quattuorvir quinquennalis, pontifex (Mevaniae), patronus municipii (Mevaniae) XI 5028 t. *Mevanianensis publice positus. — Procuraciones illum accepisse ab imperatore Vitellio Bormann probabiliter inde statuit, quod Vitellius primus 'ministeria principatus a libertis agi solita' in equites Romanos transtulit (cf. Tac. h. 1, 58) et legio IIII Macedonica, cuius tribunus Propertianus fuerat, fuit in legionibus Germanicis, quae cum Vitellio in Italiam profectae sunt, neque memoratur unquam post annum 69, exauctorata scilicet a Vespasiano.*
- Q. PETILLIVS CERALIS CAESIUS RVFVS.
- 159 C. Caesius Sabinus *dedicavit dis deabusque Sassinae titulos editos a Bormanno Festschrift des Gymnasiums zum grauen Kloster 1874 p. 361 n. 1-4 (1-4), memoratur in mutilis ibidem repertis 5 (5) et 10 (6), qui ad Traianum pertinet.*
- Nomina plena exhibent tituli, sed in t. 1-4 scripta C. C. Sabinus; apud Martialem Caesius Sabinus vel Sabinus. — Ex Sassina oriundus Martial. 9, 58, 1-4 cf. 7, 97, 1 'Caesium montanae decus Vmbriac Sabinum'. Amicus Martialis, qui scripsit ad eum epigr. 7, 97; 9, 58; 9, 60; 11, 8. 17. — Ex posteris eius videtur Sex. Tettius Montanus Caesius Sabinus equo publico in t. Sassinate l. 1. n. 16.*
- Cornelia Caesia.
- Suillius Caesoninus.
- 160 L. CAESONIUS LVCELLVS MACER RVFINIANVS. *Tituli: ei positus est XIV 3902 (1) t. In agro Tibartino repertus, posuit parentibus ibd. XIV 3900 (2). 3901 (3) t. sepulchrales, memoratur in actis Arcadium VI 2086. 2104 (4. 5).*
- Plena nomina exhibet t. 1, L. Caesonius Lucillus t. 4. 5, Caesonius Lucillus t. 2. 3. C. filius t. 1 scilicet filius C. Caesonii C. f. Maeri Rufiniani et Maniliae Lucillae t. 2. 3; tribu Quirina t. 1. Vir clarissimus t. 3, electus in familiam patriciam t. 1.*
- Xvir stlitibus indicandis, quaestor candidatus, praetor candidatus, curator rei publicae Puteolanorum, item Suessanorum, legatus pro

vinciae Africae eodem tempore vice proconsulis, consul (consularis t. 2) (suffectus anno incerto saeculi III ineuntis ante a. 238), curator albei Tyberis et cloacarum urbis, curator aquarum et Miniciae, XXviros (sic a plerisque traditur, in lapide fuisse videtur viro errore positum pro vir) ex senatus consulto rei publicae curandae (a. 238), proconsul provinciae Africae, praefectus urbi, electus ad cognoscendas vico Caesaris (= Gordiani III) cognitiones (cf. Mommsen, *Staatsrecht II*^o p. 985 not. 2). — Frater Arvalis a. 213. 218 t. 4. 5.

- 161 C. CAESONIUS MACER RVFINIANVS. *Titulus sepulchralis eius a filio positus XIV 3900 in agro Tiburtino repertus.* — C. f., tribu Quirina.

IIIVir capitalis, tribunus legionis I Adiutricis donatus donis militaribus a divo Marco, quaestor provinciae Narbonensis, tribunus plebis, legatus provinciae Baeticae, praetor, legatus provinciae Asiae, curator rei publicae Asculanorum, legatus legionis VII Claudiae, proconsul provinciae Achaiae, curator rei publicae Tarriciniensium, legatus Augusti pro praetore provinciae Lusitaniae, curator rei publicae Teanensium, consularis (consul suffectus a. incerto saeculi II exeuntis vel III ineuntis), curator alvei Tiberis, legatus Augusti pro praetore Germaniae superioris, curator aquarum et Miniciae, proconsul provinciae Africae, curator rei publicae Lanivinatorum II, comes imperatoris Severi Alexandri Augusti; sodalis Augustalis tit.

Manilia Lucilla (uxor) XIV 3901, L. Caesonius Lucillus Macer Rufinianus filius.

- 162 CAESONIUS MAXIMVS (sic *Martialis* 7, 44, 1, Caesennius Maximus *Tac. a. 15, 71; utra forma recta sit, certe diiudicari nequit; Maximus apud Senecam*), consul (suffectus anno incerto ante a. 65) *Martial.* 7, 44, 5; post coniurationem Pisonianam detectam a. 65 Maximus a Norone Italia prohibitus est cum fuisse se tantum poena expertus *Tac. l. l.*, in Siciliam relegatus, quo eum Ovidius amicus comitatus est *Martial.* 7, 44; 7, 45. Amicus Senecae philosophi *Martial. ibd., Seneca epist. 87, 2.*

- 163 T. Caesonius Priscus, eques Romanus, officio a voluptatibus ab imperatore Tiberio praepositus *Sueton. Tiberius 42.*

- 164 L. CAESONIUS QVINTVS RVFINVS MANLIVS BASSVS, L. f., tribu Quirina, clarissimus vir; quaestor, praetor, salius Palatinus, pontifex maior (non ante Aurelianus ut videtur) X 1687 t. inter Neapolitanos servatus. *Filius videtur L. Caesonii Lucilli Maeri Rufiniani.*

- 165 Caesonius Vectilianus memoratur in epistula ficta imperatoris Marci vit. *Avidii Cassii* 5, 5.

- 166 Caesonia, uxor Rufi (incertum cuius), nata die natali Domitiani = d. 24 mensis Octobris, in cuius natalem anno 93 *Martialis* scripsit *epigr. 9, 39* cf. quae adnotavit *Friedländer.*

— MILONIA CAESONIA.

- 167 Caesonia Victorina Caeciliae Verissimae, clarissimae memoriae feminae, amicae cum Atilia Rufina clariissima femina t. dedicavit *VI* 1363.
- C. MATIVS (vel MATTIVS) SABINIVS SVLLINVS VATINIANVS ANICIVS MAXIMVS CAESVLENVS MARTIALIS PISIBANVS LEPIDVS.
- 168 C. CAETRONIVS, legatus legionis primae (Germanicae) a. 14 *Tac. a. 1, 44*.
- 169 C. CAETRONIVS, e. v. ... leg. Augg. .. leg. leg. procos. ... *II* 2423 t. *Bracarensis mutilus sacco XVII imperite restitutus, ubi omnia fere prorsus incerta sunt.*
- 170 Caetronius Cus[p]ianus p(rimi)p(ilaria), procurator Aug. (*Alpium Graiarum et Poeninarum ut videtur*); Aegnatia Priscilla uxor *XII* 112 t. *Arimensis*.
- 171 Caetronius Pisanus, praefectus castrorum legionis III Augustae a. 70 a Valerio Festo legato proprias ob similitudines vinctus *Tac. h. 4, 50*.
- Q. POSTVMIVS CAI.
- Caicilianus, Caecilius v. Caecilianus, Caecilius.
- 172 CAL. VET(VS?), consul (suffectus) die 27 mens. Septembr. a. 51 cum Ti. Claudio V in tessera gladiatoria *Bullettino dell' Istituto* 1871 p. 151. *Quod nomen fuerit, incertum est; potest fuisse Cal(avius), Cal(estrius), Cal(idius), sed haud scio an Cal. minus accurate brevitalum sit ex Cal(purnio), Cal(visio) etc.*
- 173 CALAVIVS SABINVS, legatus legionis XII (Fulminatae) a. 62 *Tac. a. 15, 7*.
- VOLVMNIA CALEDA.
- 174 Calenus, maritus Sulpiciae poetriac, in quorum coniugium scripsit *Martialis epigr. 10, 38; memoratur ab eodem 10, 35, 21, in versu Sulpiciae allato ab scholiasta Vallae ad Iuvenal. sat. 6, 537, in carmine Sulpiciae quod fertur v. 62, a Sidonio Apollin. carm. 9, 263.*
- 175 Calenus (Callenus libri), ordinis equestris, condiscipulus et amicus M. Aurelii qui imperavit vit. *Marci 3, 9*.
- Iulius Calenus.
- 176 CALESTRIVS TIRO (sic in inscriptione *Plin. epist. 1, 22 et ibd. 7, 16, 1, ceterum Tiro*), amicus et aequalis Plinii iunioris, qui ad eum scripsit *epist. 1, 12; 6, 1; 6, 22; 9, 5*. Eodem tempore atque Plinius tribunus militum et quaestor Caesaris (circa a. 89/90) fuit, in tribunatu (circa a. 91) liberorum iure Plinium praecessit, praetor eodem anno atque Plinius (a. fere 93) *ibd. 7, 16, 2; proconsul Baeticae (circa a. 106/107) ibd. 7, 16, 3; 6, 22, 7; 9, 5*.
- *MARIUS CALESTRIVS MAXIMVS.
- 177 Calgacus, dux Britannorum, qui ad Graupium montem contra Agricola pugnauerunt *Tac. Agricola 29. 30-32*.

- 178 Callierates, Tyrius, 'Graccorum longo doctissimus scriptor' de originibus Aureliani qui imperavit, citatur *vit. Aureliani* 4, 2. 7; 5, 1.
- 179 Callidromus, servus aliquando Laberii Maximi a Dacia captus et a Decebalo Pacoro Parthorum regi muneri missus pluribus annis in ministerio eius fuit, deinde fugit et Nicomediam pervenit, unde a Plinio legato Romam missus est *Plin. ad Traian.* 74.
- TI. CLAYDIVS CALLIPPIANVS ITALICVS.
- M. VLPIVS CALLIPPIANVS.
- AEMILIA CALLISTA.
- AFINIA CALLISTE.
- 180 CALLISTO, filia Attali, neptis (Antonii) Polemonis sophistae, uxor Rusiniani (? Ρουσινανός traditur, vulgo citatur Ρουπειανός) viri consularis, mater Hermocratis sophistae filio superstes *Philostratus vit. sophist.* 2, 25.
- 181 Callistratus, iure consultus, scripsit de cognitionibus libros sex, edicti monitorii l. sex, de iure fisci (et populi *Digest.* 48, 20, 1) l. quattuor, institutionum l. tres, quaestionum l. duos *Index Florentinus Digest.* Sub Severo et Antonino Augustis libros de cognitionibus perfecit *cf. Digest.* 1, 19, 3, 2; 50, 2, 11; in excerptis librorum de quaestionibus *cf. Digest.* 1, 3, 38 ('imperator noster Severus rescripsit') et de iure fisci *cf. ibid.* 49, 14, 2, 6 ('imperator noster Severus Augustus constituit') Severus solus nominatur, unde Callistratus hos libros ante a. 198 scripsisse putatur; sed eam sententiam non esse certam et per se patet, cum Callistratus aliter omnino dicere nequiret, si de constitutione Severi ante a. 198 data ageret, et eo probatur, quod ex libro primo de cognitionibus *Digest.* 50, 4, 14, 4 verba afferuntur 'imperator noster Severus Augustus rescripsit'. Citatur passim in *Digestis*, fragmenta collegit Lencl, *Palingenesia I* p. 81 sqq.
- Q. Veturius Callistratus.
- 182 Callistus, dux Romanorum in Asia a militibus, qui Valeriani eadem effugerant, electus Persas per Ciliciam et Lycaoniam dispersos aggressus fudit *Synceilus* p. 736 et eodem fonte usus *Zonaras* 12, 23 p. 142 ed. *Dindorf.* Item videtur atque Ballista B 36.
- L. ACONIVS CALLISTVS.
- L. Aconius Callistus.
- C. Iulius Callistus.
- G. C(ORNELIVS?) CALP. RVFINVS.
- 183 Calpetanus, medicus celeberrimus apud principes *Plin. n. h.* 29, 7.
- 184 C. CALPETANVS RANTIVS QVIRINALIS VALERIVS FESTVS. Tituli: ci positus est V 531 (1) *Tergestinus*, qui cursum honorum exhibet, ipse posuit cippum terminalem VI 1238 (2), memoratur in t. in Calaceia reperto II 2477 (3) et in miliaris provinciae Tarraconensis II 4799 (4). 4802 (5). 4803 (6). 4838 (7). 4847 (8). 4854 (9), in tribus exemplis eiusdem tituli castrorum Carnunti III S. 11194. 11195. 11196 (10).

Plena nomina exhibent t. 2. 3. 5. 6. 7, exhibebant t. 1. 4. 8. 9. 10 plus minus mutili vel corrupti. — In consulti: C. Valerius Festus VI 2016 = XIV 2242, [Γ'αίω] Οὐαλῆρου Φήστου CIG 5838 = IGI 760, — Valerius Festus apud scriptores.

C. f., tribu Pomp. t. 1. — IIIIvir viarum curandarum, tribunus militum legionis VI Victricis, quaestor, sevir equitum Romanorum, tribunus plebis, praetor t. 1; legatus pro praetore exercitus Africani t. 1, a. 69 studia provincialium in Vitellium eum fide primo iuvit, mox nutavit Tac. h. 2, 98, a. 70 L. Calpurnium Pisonem proconsulem Africae interfecit ibid. 4, 49–50, Plin. epist. 3, 7, 12; consul t. 1 suffectus mense Maio a. 71 cum Domitiano Caesare fasti; donatus ab imperatore hastis puris IIII vexillis IIII coronis IIII vallari murali classica aurea t. 1 (*propter res ut videtur in Africa contra Garamantes gestas cf. Tac. h. 4, 50 extr.*); curator alvei Tiberis et riparum t. 1, 2, anno 73 t. 2; legatus Aug. pro praetore provinciae Pannoniae t. 1, 10, anno 73 t. 10; legatus Aug. pro praetore provinciae Hispaniae t. 1, 3–9, anno 79 t. 3, anno 80 t. 6. 7. 9. — Sodalis Augustalis (post praeturam), pontifex (post curationem riparum) t. 1. — Adfinis imperatoria Vitellii Tac. h. 4, 49. — Patronus Tergestinorum t. 1.

- 185 C. CALPETANVS RANTIVS SEDATVS METRONIVS primo loco inter tres curatores tabulariorum publicorum anno 46 VI 916 t. quem solus servavit anonymus Einsiedlensis; falso Mommseno auctore Henzen scripsit solitque tabular(um) public(arum); id quod ille postea ipse reiecit cf. Staatsrecht II^a p. 558 not. 3. — Cum in t. post (per —) Metronium scriptum sit M. Petronium Lurconem, ditlographium fortasse latere opinatus est Mommsen.

- 186 C. CALPETANVS STATIVS RVFVS memoratur in cippis terminidibus VI 1237 (1). 1266 (2). — C. f. t. 1.

Inter quinque curatores locorum publicorum iudicandorum, qui ex senatus consulto causa cognita ex privato in publicum restituerunt t. 2 (secundo loco); inter quinque curatores riparum et alvei Tiberis qui ex senatus consulto terminaverunt (sub Tiberio ut videtur) t. 1 (tertio loco). — Patronus fortasse C. Calpetani C. I. Cryphi VI 1815 actus Tiberianar.

- 187 CALPVRNIANVS, unus ex pueris senatorum filiis, qui Arvalibus ministraverunt a. 145 Ephem. ep. 8 p. 332 acta Arvadum.

- 188 Calpurnianus, 6 καλάρνιος δεκάροδος = iuridicus in papyro grave scriptu saeculi II vel III Aegyptische Urkunden aus den königlichen Museen zu Berlin II n. 378.

- 189 Calpurnianus, ad eum Apuleius epistolium de dentificio misit Apuleius apolog. 6; inimicus Apulei ibid. 60.

— M. ANTIVS CRESCENS CALPVRNIANVS.

— T. Aurelius Calpurnianus Apollonides.

— Crepereius Calpurnianus.

- Decrius Calpurnianus.
 — A. PLATORIVS NEPOS CALPURNIANVS.
- 190 Calpurnius 'noster' dicitur ab imperatore Vero Front. ad Ver. 1, 2 p. 115 ed. Naber; familiaris quidam Veri videtur.
- 191 Calpurnius quidam memoratur in epistula ficta imperatoris Marci ad Faustinae vit. Avidii Cass. 10, 9.
- 192 C. CALPURNIVS, aedilis curulia, deinde a. 731 = 23 a. C. aedilis plebis suffectus Dio 53, 33.
- 193 T. Calpurnius, poeta. In libro Th. Vgoleti qui olim continebat eclogas Calpurnii et Nemesiani, scriptum erat: Titi Calpurnii Siculi bucolicum carmen — (sed Siculi omisit apographum Angelii). Siculi vocabulum utrum bucolico poetae pro libidine tributum, an re vera ad originem Calpurnii referendum sit, ut in eiusdem codicis subscriptionibus Neursianus dicitur Carthaginensis, in medio relinquendum est. De carminibus Calpurnii cf. Truffet-Schwabe, Geschichte der Römischen Literatur § 306².
- Iulius Calpurnius.
- 194 C. CALPV[RNIVS], consul (suffectus) a. 87 XI kal. Februarias, kal. Februariis cum L. Volusio Saturnino VI 2065 acta Arvalium.
- 195 M. CALPURNIVS . . . CVS, consul (suffectus) VI id. Oct. cum Ti. Catio Frontone a. 96 III dipl. mil. 18 cf. III S. dipl. XXVI p. 1967, ubi addnotatur in M. CALPVRNIO CO ante CO quae praecedit littera, eam aut I aut T fuisse, viz R neque omnino posse restitui, id quod antea restituebatur, [FLAC]CO.
- 196 SEX. CALPURNIVS AGRICOLA memoratur in t. Britanmicis VII 225 (1). 758 (2). 773 (3) (fortasse etiam in frustulis t. 774), in t. Troasmensi veterani eiusdem III S. 7505 (4).
- Plena nomina extant in consularibus indicatione III dipl. mil. 44, Sex. t. 1, Calpurnius Agricola t. 2, rit. Marci 8, 8, [Calpurnius] Agricola t. 3, [Cal]pur. Agricola t. 4. — Clarissimus vir t. 4.
- Consul (suffectus) a. d. V kal. Octobres cum Ti. Claudio Iuliano intra a. 145-161 dipl. mil. A Marco et Vero sub initium imperii in Britanniam missus est rit. Marci 8, 8, quibus positus est t. 1; legatus Augustorum?) pr. pr. (Britanniae) t. [1.] 2, co(n)s(ularis) t. 3. Cum in t. 4 veteranus quidam anno 170 missus honesto missione dicatur 'functus expeditione Germanica sub [Cal]pur. Agricola, Cl(audio) Fronto[n]e c. v.', apparet Agricolam ante a. 170 inter duces belli Marcomanici fuisse.
- C. Bellicius Calpurnius Apolaustus.
- 197 CALPURNIVS ASPRENAS, qui a Galba Galatiae ac Pamphylicae provinciis praepositus erat, anno 69 hominem, qui ac Neronem esse fingeat, in Cythno insula cepit et interfecit Tac. h. 2, 9, Zonaras 11, 15 p. 45 ed. Dindorf. Certe ex Noniorum gente oriundus cf. N 98.

198 P. CALPURNIVS ATILIANVS ATTICVS (?), consul a. 135 cum L. Tutilio Lupercio Pontiano. In *consulatu*: P. Calpurnius Atilianus *Ephem.* cp. 4, 774,rnius Atilianus XIV 4235, Atticus per unum *Chronographum traditum, ceterum Atilianus fasti*.

199 C. CALPURNIVS AVIOLA. *Nunmi Smyrnaei*: I) in *adversa inscripti* Γάϊον Καίσαρα Γερμανικὸν ἐπὶ Λουρέλλα, in *aversa* Γερμανικόν, Ἀγριππείναν. Ζευρηναίων Μηνοφάντης Waddington, *Fastes* n. 79, *muscum Berolinense, collectio Imhoof, Lenke, Supplément to numismata Hellenica* p. 92, *Mionnet III* p. 220 n. 1228, 1229; II) *eadem adversa*, in *aversa* cum imagine Drusillae Cereris habitu representatae et *inscriptione* Δρουσέλλαν Ζευρηναίων Μηνοφάντης Waddington l. l., *muscum Berolinense, collectio Imhoof, Mionnet III* p. 221 n. 1232; III) in *adversa* Γάϊον Καίσαρα ἐπὶ Λουρέλλα, in *aversa* cum imagine Victoriae Ζευρηναίων Μηνοφάντης *eadem collectiones, Lenke l. l., Mionnet III* p. 221 n. 1231. — *Male descripti sunt* n. *Mionnet Suppl. V* p. 430 n. 943, VI p. 331 n. 1641; falsus n. *Mionnet II* p. 596 n. 550.

C. Calpurn(us) Aviola, consul suffectus a. 24 p. C. fasti *Arvalium CIL I²* p. 71; Aviola proconsul Asiae *nunmi. Borghesi opp. II* p. 141, quem Waddington secutus est, *nunnum II* secundo demum *senestri* a. 38 post mortem Drusillae eusum esse statuit; at vivae ille *nunmus* *augis* convenit quam mortuae, cum in decreto Cyziceno in honorem Antoniae Tryphanae facta (vide supra A 718) vel viva indicatur θεὰ νέα Ἀφροδίτη Δρουσέλλα. Itaque statuendum est Aviolum *Asiam* *rexisse* anno proconsulari a. 37-38.

200 Calpurnius Bassus, auctor Plinii *ind. l. n. h.* 16-19. 21. 22, *ceterum ignotus*.

201 (CALPURNIVS) BIBVLVS. Domitia Bibuli (uxor) memoratur VI 5876 (= VI 5 n. *898) in t. libertae, de cuius sinceritate non constat, et VI 9523; liberta Domitiae Calviniae Bibuli filiae VI 16988, sed incertum est num filiae vocabulum recto loco positum sit, cum omnino ordo tituli turbatus sit. Sine idoneo consensu viri docti hunc esse Bibulum ab Antonio Syriac praefectum (Appian. *bell. civ.* 4, 28) statuerunt, quem ultimum Bibulorum fuisse falso (cf. n. 202) sibi persuaserunt. — Bibulus *uiscin* quis memoratur et VI 4257.

202 C. (CALPURNIVS) BIBVLVS, aedilis anno 22 p. C. *Tac. a.* 3, 52.

203 M. Cal[purnius] Bibula[s] faciun[dlum] curavit] ... t. *utilius* Carthagine Nova qui olim extitit II 3422, de cuius actute nihil certi statuere licet, cf. quae de Bibulis adnotari ad n. 201.

204 M. Calpurnius Caelianus memoratur in *miliariis Sardiniae* X 8011 (1). 8012 (2). 8033 (3) cf. *Auctar. Additam.* p. 1020, *Ephem. epigr.* 8, 751 (4). 774 (5). 782 (6); item memorari videtur in *miliario* X 8000 *hamul certae* *lectionis*.

Plena nomina extant in t. 1, *exstant* in t. 2. 3. 5, 6 *plus minus* *hodie mutila*; Caelianus t. 4. — Vir egregius t. 4. 6. — Procurator

- et praeses provinciae (Sardiniae) *l.* 1-6, sub M. Aemilio Aemiliano *l.* 1, 6, sub Valeriano et Gallieno *l.* 3, 4, 5.
- 205 Calpurnius Celerianus, cui Hadrianus de questione servi rescriptit *Vlpianus Digest.* 48, 18, 1, 22. *Fortasse magistratus.*
- 206 C. CALPURNIUS CRASSVS FRUGI LICINIANS. *Titulus eius urbanus (scpuleralis ut videtur) Bullettino dell' Instituto* 1885 p. 23. *Ex posteris M. Licinii Crassi Frugi consulis a. 27 p. C. (infra L 130) non fuisse et nomina et locus, unde titulus cum aliis eiusdem familiae prodit, satis indicant.*

Plena nomina exhibet tit., Κράσσος Καλπούργως Dio 68, 3 (Zonaras 11, 20), Calpurnius Crassus (Viel.) *Epitome* 13, 7, Frugi Crassus *vit. Hadriani* 5, 5. Crassus *Dio* 68, 16.

- Τὸν Κράσσων ἐκείνων ἔγγονος Dio* 68, 3 *v. supra.* Consul (suffectus anno incerto saeculi primi creuntis), pontifex *tit.* Cum sub Nerva imperium molitus esset cum (Agedia Quintina *tit.*) uxore Tarentum remotus est *Dio* 68, 3, *Epitome* l. l. Sub Traiano iterum coniurationis in principem reus *Dio* 68, 16. Relegatus in insulam cum sub initium imperii Hadriani denno in suspicionem imperii venisset, egressus insula a procuratore occisus est *vit. Hadriani* 5.
- 207 SER. CALPURNIUS DOMITIUS DEXTER, consul a. 225 cum Ti. Manilio Fusco II. — *Tituli: ei post mortem a filia positus est l. in agro Romano repertus VI* 1368 = XIV 3993 (1), *ipse posuit filiae VI* 1369 (2), *memoratur in ara deae Circes X* 6422 (3) *l. Circiensis.*

In consulatu: Ser. Calpurnius [Dexter] VI 1384, *ceterum Dexter fusti.* — *Plena nomina exhibet l.* 3, Se[r]. Cal[pu]r[nius] Dexter *l.* 1, Calpurn(ius) Domitius Dexter *l.* 2. — Clarissimae memoriae vir *l.* 1.

Triumvir monetalis, quaestor candidatus, praetor tutelaris, curator viae Aemiliae et alimentorum, curator rei publicae Minturnensium (*nonnulla perierunt in lapide*) item Calenorum, [legatus] (proconsulis) provinciae Asiae *l.* 1; consul *l.* 2, ordinarius *l.* 1, a. 225 *fusti*; XVvir sacris faciundis *l.* 1, 2, 3, promagister collegii a. 213 *l.* 3.

Calpurnia Rufria Aemilia Domitia Severa filia *l.* 1, 2.

- 208 L. Calpurnius Fabatus publice honoratus titulo Comensi *V* 5267, cuius lectio utpote cranidi non ubique certa est. — Praenomen servavit titulus; Calpurnius Fabatus *Tac. a.* 16, 8, *in inscriptione epistulae Plinii* 5, 11 *culex Asburnhaninus in indice l. V, ceterum Fabatus.*

L. f., tribu Oufentina *tit.*, Comensis *Plin. epist.* 5, 11, 2; 7, 32, 1; praefectus fabrum, tribunus iterum (?) legionis XXI Rapacis, praefectus cohortis VII Lusitanorum et nationum Gaetuliearum sex, quae sunt in Numidia; Vlvir, IIIvir iure dicundo, flamen divi Augusti, patronus municipii Comi *tit.* — Anno 65 eques Romanus in causa Iuniae Lepidae quasi conscius accusatus damnationem effugit *Tac. a.* 16, 8.

Pater Calpurniae Hispullae, avus paternus Calpurniae uxoris Plinii tertiae, procoer Plinii *Plin. epist.* 4, 1; 5, 14, 8; 8, 11. Plinius

ad eum scripsit *epist.* 4, 1; 5, 11; 6, 12, 30; 7, 11, 16, 23, 32; 8, 10. — Porticum Comi dedicavit sub suo filiique mortui nomine et in portarium ornatum pecuniam promisit *Plin. epist.* 5, 11. Villa eius Camiliana in Campania *ibid.* 6, 30, 1, praedia Amerina *ibid.* 8, 20, 3. Admodum senex *ibid.* 8, 10, 2, mortuus est, dum Plinius in Bithynia moratur a. 112 ad *Trianum* 120.

- 209 [CALPURNIUS?] FLACCUS publice honoratus a Salaminis Cypri *CIG* 2638 t. Cyprio. Titulum mutilum supplēvit Marini, paulo aliter *Borghesi opp.* III p. 386. [Γάον Καλοῦρνον] ab initio illi restituerunt, sed vel gentilicii nominis supplementum, utpote in cognomine satis vulgari, prorsus incertum est. Temere igitur *Borghesi* l. l. hunc Flaccum etiam in l. VI 10241 (cf. n. 214) memorari opinatus est.

[... Καλοῦρνον] Κυραίνε Φλάκκον (ὑπατον), [πρεσβευτήν] καὶ ἀντιστράτηγον αὐτοκράτορος Καίσαρος Τραιανοῦ Ἀδριανοῦ Σεβαστοῦ ἐπαρχίας Λευσιτανίας, [ἡγεμόνα] λεγιῶνος γ' Σεβαστῆς, ἐπιμελετήν ἐδῶν Ἀδριακῆς καὶ τριφυλίας, [στρατηγόν]. [δῆμαρχον, ταμίαν Ῥωμαίων, χιλίαρχον [λεγ] [ἀρχὴν ἀρέαντα] τῶν δ' ἀνδρῶν ἐδῶν ἐπιμελητήν [ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος Σαλαμίνων τμητῆς χάριν.

Fuit ergo tribu Quirina, IIIvir viarum curandarum, tribunus militum legionis, quaestor, tribunus plebis, [praetor], curator viarum Aureliae [et triumphalis], [legatus] legionis III Augustae, [legatus] Augusti (= Hadriani) pro praetore provinciae Lusitaniae, [consul] (suffectus anno incerto sub Hadriano). — Post ὑπατον sacerdotium nescio quod periisse videtur.

- 210 Calpurnius Flaccus, cui servus legatus erat, de quo legato Sabinus (sine dubio Masurius) respondit *Pomponius Digest.* 40, 5, 34, 2. Fuit ergo sub Tiberio vel paulo post.
- 211 Calpurnius Flaccus, amicus Plinii, ad quem scripsit *epist.* 5, 2.
- 212 Calpurnius Flaccus, cui divus Hadrianus differendam accusationem adulterii rescripsit, si ventris nomine mulier missa sit in possessionem *Paulus Digest.* 37, 9, 8. Praetor vel praeses provinciarum alienius fuisse videtur. — Alius Calpurnius Flaccus, cui Severus et Antoninus rescripserunt memoratur ab *Ulpiano Digest.* 4, 4, 22.
- 213 Calpurnius Flaccus, rhetor, e cuius declamationibus excerpta erant in libris manu scriptis cf. *Tenffel-Schraube, Geschichte der Römischen Literatur* § 351, 4. Sine ulla idonea causa *Borghesi opp.* III p. 387 hunc rhetorem eundem esse utique amicum Plinii (cf. n. 211) statuit; actus rhetoris accuratius definiri nequit.
- 214 C. CALPURNIUS FLACCUS, consul (suffectus) XVIII kal. Ianuarias (anno incerto) cum L. Trebio Germano VI 10211 l. qui continet donationem T. Flavii Artemidori. Consulam par aetati Hadriani tribuit *Borghesi opp.* III p. 386 argumento haud ita firmo usus, quod circa eam aetatem Trebius Germanus legatus a Volusio Maurno *Digest.* 29, 5, 14 memoratur. Titulum vix posterioris aetatis esse inde

colligere licet, quod inde ab initio saeculi II privatorum in monumentis suffectorum consubum nomina perraro posita sunt.

- C. ARRIVS CALPURNIVS FRONTINVS HONORATVS.
- 215 C. (CALPURNIVS) FRVGI memoratur in titulo liberti *Histrico V 495*: C. Calpurnius C. Frugi l. Alexia.
- 216 CALPURNIVS GALERIANVS, C. (Calpurnii) Pisonis filius (*scilicet riu* qui in *Neronem coniuverat*); cum nomen insigne et decora ipsi iuventa rumore vulgi celebrarentur essentque in civitate turbida, qui principatus inanem famam ei circumdarent, anno 70 Licinii Muciani iussu ad urbem occisus est *Tac. h. 4, 11*. Galerianus consobrinus et gener L. Pisonis (*cos. a. 57*) *ibid. 4, 49*.
- 217 CALPURNIVS IVLLIANVS, legatus legionis V Macedonicae, legatus Aug. pr. pr. provinciae Moesiae *III 1566 t. Mchadiensis*; *utrum fuerit [superiori]s an [inferiori]s ex apicibus litterarum qui extant in lapide, discerni nequit cf. Hirschfeld Sitzungsberichte der Wiener Akademie 1874 p. 365 not. 2; [superiori]s confirmare studet von Donaszcwski Archäologisch-Epigraphische Mittheilungen aus Oesterreich XIII (1890) p. 144.*
- 218 Sex. Calpurnius Iulianus (Sex. Calpurnius *Fronto p. 170 r. 3*, Calpurnius Iulianus *ibid. r. 10*), eques Romanus, contubernalis Cornelii Frontonis, cuius rogatu imperator Pius duas illi procuraciones delit *Fronto ad Antoninum Pium epist. 9 p. 170 rd. Naber*.
- 219 Calpurnius Louginus, advocatus fisci a. 166 (*Vlpūs*) *Marcellus Digest. 28, 4, 3*.
- TI. CL(AVDIVS) FLAVIANVS TITIANVS Q. VIBIVS PROCVLVS L. MARCIVS CELER M. CALPURNIVS LONGVS.
- C. Vaternius Calpurnius Lucretianus.
- 220 P. CALPURNIVS MACER CAVLIVS RVFVS memoratur in titulo *Troesmensi III 777 (1) et. ut recte suppleverit Bormann: sunt [in Moesia inferiore sub P. Ca[l]purnio Maer]o, in diplomate admodum mutilo III S. dipl. mil. XXXVIII (2), quod a Traiano ante annum 111 datum esse exposuit Bormann. Dubium est, utrum ad eum an ad filium qui sequitur, pertineant frustula t. Tomitani, de quo vide in filio.*
- Plena nomina exhibet t. 1, P. Ca[l]purnius Macer t. 2, Calpurnius Macer apud Plinium. — Legatus Aug. pro pr. Moesiae inferioris t. 1. 2, a. 112 t. 1, eodem tempore legatus, quo Plinius Bithyniam rexit Plin. ad Traianum 42. 61, 5. 62. 77, 1. Plinius ad eum scripsit epist. 5, 18, ubi uxor et filius Maeri nominibus omissis memorantur, probabiliter et epist. 6, 24 quae in libris 'Macro' inscribitur.*
- 221 CALPURNIVS MACER RVFIANVS(?) fortasse memoratur in *frugurto t. Tomitani Archäologisch-Epigraphische Mittheilungen aus Oesterreich XVII (1894) p. 89: ... liae mae Calpurn. Maeri RVFIANIA TO Dubium videtur, utrum legendum sit 'Rufiani' et intelligendus*

filius quidam P. Calpurnii Macri Caulii Rufi legati Moesiae inferioris (cf. supra n. 220), *an ad hunc ipsum l. referendus et legendum sit 'Rufi'.* — *Filius Calpurnii Macri (legati) nomine omissio memoratur Plin. epist. 5, 18, 1.*

222 Calpurnius Marcellus, ὁ κρηταίος, maritus Valentillae in titulo uxoris *Papers of the American school of classic. stud. at Athens II p. 186 n. 189.*

222a Calpurnius Maximus, imp. Commodus et Quintillo eos. (a. 177) sub e(ura) Calpurni Maximi in fistula plumbea urbana Notizir degli scavi 1895 p. 346; procurator aquarum anno 177.

223 Q. Calpurnius Modestus, C. f., tribu Quir., procurator Alpium, procurator Ostiae ad annonam, procurator Lucaniae XIV 161 t. Ostiensis.

224 (CALPURNIVS) PISO. 'Quibus etiam diebus (Augustus) multa per se, multaque per duces et legatos bella gessit; nam inter ceteros et Piso adversus Vindelicos missus est, quibus subactis victor ad Caesarem Lugdunum venit' *Orosius 6, 21, 22, qui ante haec verba rettulit Augustum Cantabrico bello confecto Romam rediisse. Nec tamen inde colligere licet eodem fere tempore Pisonem contra Vindelicos pugnavisse. Nam Orosius cum de bellis Augusti ex epitoma Livii, Floro, Eutropio, Suetonio excerpta consarcinaret, temporum ordinem minime curavit. Immo expeditio Pisonis ad bellum quod a. 739 = 15 a. C. Tiberius et Drusus contra Noricos et Vindelicos gesserunt, pertinere videtur, quo tempore Augustus in Gallia egit Dio 53, 20, 21 cf. Eckhel VI p. 103.*

225 CALPURNIVS PISO recitavit ἀνταρτερημάτων libros elegis scriptos *Plin. epist. 5, 17; mater et frater memorantur ibd. Dubito num de C. Pione eos. a. 111 cogitari possit, quod Piso hic, quem Plinius circa n. 105/106 recitantem undivul, ab eo dicitur adolescens § 4 l. l.*

226 CALPURNIVS PISO, Scipionis Orfiti filius humeratus t. Attico CIA III 620. De homine vide infra sub Ser. Calpurnio Scipione Orfito.

227 C. CALPURNIVS PISO memoratur in actis Arvalium a. 38—63, ad eum referri potest t. *Dalmaticus III S. 12794: — — termini restituti a [P]ione leg. pro pretore (sic) [Ti.] Claudii Caesaris [Aug.] Germanici per — —. — Prænomen extat in actis Arvalium et Tac. n. 14, 65; 15, 84, h. 4, 11, Sueton. Cal. 25, Dio 59, 8.*

Calpurnio genere ortus ac multas insignesque familias paterna nobilitate complexus claro apud vulgum rumore erat per virtutem aut species virtutibus similes; namque facundiam tuendis civibus exercebat, largitionem adversus amicos et ignotis quoque, comi sermone et congressu; aderant etiam habitu fortuita, corpus procerum, decora facies, sed procul gravitas morum aut voluptatum parsimonia, lenitati ac magnificentiæ et aliquando luxu indulgebat *Tac. n. 15, 48.* 'Piso bonus' praeedicatur inter homines ætatis Claudiorum liberales in amicos *Juvenal. 5, 114 cf. Martial. 4, 40, 1; 12, 36, 8.* Piso Calpurnius antiqua familia, scaenico habitu tragoedius actitavit (cf. *Tac. n. 15, 65* Piso tragico ornatu canebat), in latruenulorum lusu tam perfectus et

callidus, ut ad eum ludentem concurreretur — — magnificētissime vixit meritos sublevare inopes ex utroque ordine solitus, de plebe vero certos quotquot annis ad equestrem censum dignitatemque provehere *schol. Vallae ad Iur. l. l. In universum praedicatur carmine quod inscribitur paucgrius incerti in Pisonem.*

C. Caesar Liviam Orestillam C. Pisoni nubentem, eum ad officium et ipse venisset, ad se deduci imperavit intraque paucos dies repudiata bionnio post relegavit, quod repetisse usum prioris mariti tempore medio videbatur *Sucton. Calig. 25.* Cornelia Orestina sponsa ei a Gaio abducta est, πρὶν δὲ ὅσα μῆνας (sic et *Zonaras 11, 1*) ἐκλήθην ἀμφοτέρους πρῶτος ὡς καὶ συγγενόμενος ἀλλήλους ἐξώρεσε *Dio 59, 8 sub anno 37.* A C. Caesare repente relegatus est, quod consuetudinem pristinae uxoris abductae sibi ab ipso, deinde remissae repetisse existimabatur *schol. Iuvenal. l. 1.* Sed C. Calpurnius inter fratres Arvales cooptatus est mense Maio a. 38, adfuit in collegio a. 38 et 40 *VI 2028. 2030 cf. Ephem. epigr. 8 p. 324.* Vnde apparet *Dionem de tempore relegationis errasse. Cum probabile sit (collatis verbis Suetonii et scholiastae) coniuges eodem fere tempore propter usum repetitum relegatos esse, statuendum est a. 38 nuptias fuisse, a. 40 (cf. Suetonii verba) Pisonem et Orestillam in exilium actos.*

Sub Claudio restitutus et post consulatum materna hereditate donatus est *schol. Iuvenal. Consul suffectus anno incerto sub Claudio;* sub eodem Dalmatiam legatus rexit, ut recte cippus *Dalmaticus ad eum referatur.* Romae fuit certe inde ab a. 57, collegio fratrum Arvalium adfuit a. 57. 58. 59. 60. 63 *VI 2039-2043. 2048.* Anno 62 Romanus (*libertas quidam ut videtur*) secretis eriminationibus incensaverat Senecam ut C. Pisonis amicum, sed validius a Seneca eodem crimine percussus est; unde Pisoni timor et orta insidiarum in Neronem magna moles et improspira *Tac. a. 14, 65.* Anno 65 coepta simul et aucta coniuratio qua Nero tolleretur, Piso ad imperium eveheretur, in quam certatim nomina dederant senatores eques miles feminae etiam cum odio Neronis tum favore in Pisonem *Tac. a. 15, 48-58, Dio 62, 24.* Coniuratione prodita Piso domi venas exsolvit; testamentum foedis adversus Neronem adulationibus amori Atrinae Gallae uxoris dedit, quam degenerem et sola corporis forma commendatam Domitii Silonis amici matrimonio abstulerat *Tac. a. 15, 59.* — Calpurnius Galerianus tilius *Tac. h. 4, 11.*

Coniuratio Pisoniana paucis attingitur *Sucton. Nero 36, vit. Lucani Suetonii reliquiae ed. Reifferscheid p. 78.* Hic mihi intellegendus videtur *vit. Pescennii Nigri 9, 2* 'inde quod latet Vindex, quod Piso nescitur' nam haec referri non posse ad Pisonem, qui ab uno Trebellio Pollione dicitur rebellis contra Gallienum extitisse, docent verba *vit. Clodii Albinii 12, 10* 'non eam gratiam mihi redditis quam maiores vestri contra Pisonianam factionem, quam item pro Traiano, quam nuper contra Avidium Cassium praestiterunt'.

228 C. CALPURNIUS PISO, consul a. 111 cum M. Vettio Bolano. *In consulu*: C. Calpurnius Piso VI 222, [C.] Calpurnius Piso XII 1840, C. Cal[pu]rnius Pis]o XIV 3437 (?), *ceterum* Piso *fasti*.

229 C. CALPURNIUS PISO *nescio quis memoratur in l. procuratoris* VI 9831, *liberti* 11203.

230 CN. CALPURNIUS PISO, consul a. 747 = 7 a. C. cum Tiberio II. *Memoratur in nummis Augusti* Babelon, *Monnaies de la République Romaine* I p. 306 n. 36 (1), 37 (2), 38. 39. 40 (3).

Nominatur in consulu: Cn. Calpurnius Piso X 924, *Dio ind.* l. 55; 55, 8, Calpurnius Piso *Dionys. Halicarn.* 1, 3; Cn. Piso 1747, V 8112, 83, VI 7461, IX 5308, *Monumentum Ancyranum* lat. 3, 26 = *græc.* 9, 4, *Cassiodor.*; *ceterum* Piso *fasti*. — Cn. Piso *in nummis, apud scriptores* Cn. Piso vel Piso.

Cn. filius *numm.* 3, *Dio ind.* l. 55, Fru(gi) filius *numm.* 2; filius Pisonis, qui civili bello resurgentes in Africa acerrimo ministerio adversus Caesarem iuvit, mox Brutum et Cassium secutus concessa reditu petitione honorum abstinuit, donec ultro ambiretur delatum ab Augusto consulatum accipere *Tac.* a. 2, 43. *Filius igitur Cn. Calpurnii Pisonis consulis* a. 731 = 23 a. C. *cf. infra* n. 248.

Ilvir aere argento auro flando feriundo *nummi*, collegis L. Surdinio C. Plotio Rufo *numm.* 1. *Exm monetalem fuisse non circa a. 739 = 15 a. C., sed circa a. 729 = 25 a. C. inde sequitur, quod moribundus a. 20 apud Tacitum a. 6, 16 monet Tiberium* 'per quinque et quadraginta annorum obsequium'. Consul a. 747 = 7 a. C. *fasti*. Hispaniam ambitiose avaræque rex *Tac.* a. 3, 13 *probabiliter legatus Hispaniae citerioris sub Augusto cf. Tac.* a. 3, 12 'patris sui legatum fuisse'. Proconsul Africae *Strabo* 2, 5, 33 p. 130 *incertum quo anno; ad hunc proconsulatum spectat quod Sæuca dial.* 3, 18 *refert* Pisonem tres milites innocentes ad supplicium duci iussisse *cf.* 'proconsulem' *ibid.* 19, 3. Annis 15 et 16 Romae fuit: sententiae ab eo in senatu dictae a. 15 *Tac.* a. 1, 74, a. 16 *ibid.* 2, 35, *Dio* 57, 15.

Anno 17 Tiberius in locum (Caecilii Metelli) Cretici Silani Syria demoti Cn. Pisonem ei provinciae praefecit *Tac.* a. 2, 43, *Sueton. Tiber.* 52, *Calig.* 2. Aestate fere ineunte anni 18 (*cf. Tac.* a. 2, 55 *collato e.* 53 *et* 62 *init.*) celeri navigatione Germanicum praevenit et ante eum provinciam attingit *Tac.* a. 2, 55. Simultates ortae inter Germanicum et Pisonem *ibid.* 2, 57, 58. Inimicitiae auctae sunt, postquam Germanicus a. 19 ex Aegypto in Syriam remeans cuncta quae apud legiones aut urbem insserat, abolita vel in contrarium versa cognovit *ibid.* 2, 68. Cum Germanicus Antiochiae aegrotans sibi persuasisset se a Pione veneficia accepisse, amicitiam ei per epistulas renuntiavit *Tac.* a. 2, 70, *Sueton. Calig.* 4. Addunt plerique iussum provinciam decedere (*cui sententiae aperte repugnat Suetonius* l. 1.); Piso ancoras solvit moderabaturque cursui, quo propius regrederetur,

si mors Germanici Syriam aperuisset *Tac. l. l.* Cum apud Coum insulam Germanicum decessisset (die 10 m. Octobris) cognovisset, provinciam per vim repetere frustra temptavit; in castello Ciliciae, cui nomen Celenderis, a Cn. Sentio legato Germanici obsessus captusque in urbem redire cogitur *Tac. a. 2, 75-81*. Per Illyricum, ubi Drusum frustra adiit, Romam a. 20 venit *ibid. 3, 8* reversusque statim apud senatum a Vitellio Veranio aliisque Germanici amicis accusatus est et Germanicum peremisse et provinciae bellum intulisse; reus cum nullam spem salutis videret, gladio se transfixit *ibid. 3, 10-16*. Damnationem mortui Tiberius mitigavit statuitque, ne nomen Pisonis fastis eximeretur *ibid. 3, 17-18*. (*Quamquam nomino eius consulis in t. urbano VI 385 cf. Ephem. ep. 4 n. 740 erasa sunt.*)

Vxor (Munatia) Plancina; filii Cn. Piso, qui post damnationem patris L. Piso, et M. Piso *Tac. a. 3, 16, 17, 18*. Ingenio violentus et obsequii ignarus insita ferocia a patre, sed praeter paternos spiritus etiam Plancinae uxoris nobilitate et opibus accendebatur *ibid. 2, 43*. Vir a multis vitiis integer, sed praeus et cui placebat pro constantia rigor *Senecca dial. 3, 18, 3, ubi foedissimum crudelitatis eius exemplum narratur*. — Amicus Augusti et Tiberii *Tac. a. 3, 12, 16*.

Damatio eius breviter memoratur Sueton. Calig. 2, Dio 57, 18 (Zonaras 11, 2); Germanicum veneno peremisse insinuat et Plin. n. h. 11, 187 et Joseph. ant. 18, 2, 5. Nominatur Vell. 2, 130, Tac. a. 1, 13; 2, 82; 3, 24; 6, 26, Dio 57, 20.

231 CN. CALPURNIVS PISO, filius maior Cn. Calpurnii Pisonis consulis a. 747 = 7 a. C. et Plancinae, post damnationem patris L. Calpurnius Piso dictus est *Tac. a. 3, 17 cf. infra n. 237*.

232 CN. CALPURNIVS PISO publice honoratus t. Attico CIA III 602, vide sub C. Calpurnio Pisone Frugi.

233 L. CALPURNIVS PISO augur, consul a. 753 = 1 a. C. cum Cosso Cornelio Lentulo. In consulatu: L. Calpurnius Piso *Dio ind. l. 55, CIG 2943, L. Piso fasti minores XII. XIII CIL I² p. 69, 70, VI 8738, 10395, Cussiodor., L. Piso augur V 3257, Λευκόλινος καὶ Ἀγύροπος Epiphani. haeres. I p. 445b, ceterum Piso fasti. — Apud Tacitum Calpurnius Piso a. 4, 21, ceterum L. Piso, sed a. 2, 32 nomina in codice Mediceo non perscripta sunt, probabiliter tamen compendia L. P. ad hunc referuntur.*

Cn. filius *Dio index l. 55, filius ergo Cn. Pisonis consulis a. 731 = 23 a. C., frater Cn. Pisonis consulis a. 747 = 7 a. C.* — Consul a. 753 = 1 a. C. fasti. Angurem fuisse et sacerdotium ad distinguendum eum ab hominibus aliis cognominibus eiusdem actus nominis instar nunquam additum esse consulatus indicationes docent.

Anno 16 in senatu sententiam dixit *Tac. a. 2, 32*. Eodem anno curiam urbemque relinquere statuerat, sed a Tiberio retentus est; haud minus liberi doloris documentum idem mox dedit vocata in ins

Vrgulania, quam supra leges amicitia Iuliae Augustae extulerat *ibid.* 2, 34. Anno 20 Cn. Pisoni (fratri) reo patronus adfuit 2, 11 (*cf. ibid.* 2, 12 'si quos propinquos sanguis aut fides sua patronos dedit'). A Tiberio anno 22 in senatu primum sententiam rogatus *ibid.* 3, 68. Anno 24 a Granio maiestatis postulatus reus receptus est neque peractus ob mortem opportunam; nobilis ac ferox vir *ibid.* 4, 21.

- 234 L. CALPURNIVS PISO *honoratus t. Pergameno*: ὁ δῆμος [Λε]όκων Καλ-
πούρνων Πίσωνα [τ]ὸν διὰ προγόνων εὐεργέτην τῆς πόλεως *Fränkel, In-*
schriften von Pergamon n. 425. Fortasse ad eundem referendus est
t. Stratoniceae repertus: Λεόκων Καλπούρνων Πίσωνα τὸν πάτριον καὶ
εὐεργέτην διὰ προγόνων τῆς πόλεως ἡμῶν *Bulletin de correspondance*
Hellénique V (1881) p. 183, quauquam hunc titulum qui edidit ad finem
liberar rei publicae pertinere opinatus est. Cogitari potest de pro-
consule quodam Asiae actatis imperatoriae incensis.

- 235 L. (CALPURNIVS) PISO, pater Calpurniae (uxoris) Asprenatis, memo-
ratur in t. filiae VI 1371. *Maritus potest esse L. Nonius Asprenas*
consul a. 6 p. C., de L. Pisonē nihil constat cf. quae adnotavi sub
L. Pisonē Frugi eos, a. 739.

- 236 L. (CALPURNIVS) PISO, legatus Hispaniae eiterioris a. 25 p. C. a quo-
dam agresti nationis Terrestinae in itinere occisus est incertum qua
ex causa; sed Terrestinorum dolo caesus habetur, quia pecunias e
publico interceptas acrius, quam ut tolerarent barbari, egebat *Tac. a.*
4, 45. Consul igitur suffectus anno incerto saeculi primi incensis. —
Filius creditur L. Pisonis consulis a. 739 = 15 a. C., unus ex Pi-
sonibus, quos alloquitur Horatius in Arte poetica; at ea coniectura
plane incerta est, cum plures Lucios Pisones aetate Augusti fuisse
constet.

- 237 L. CALPURNIVS PISO, qui ante damnationem patris Cn. CALPURNIVS
PISO, consul a. 27 cum M. Licinio Crasso Frugi. — *In consulatu*;
L. Calpurnius Piso II 2633, V 4919, VI 251, L. Calpur[nius] Piso]
fasti Arralium I^a p. 71; L. Calpurnius tabula cecuta Pompeiana 2,
Tac. a. 4, 62; L. Piso V 4920, Cassiodor., ceterum Piso fasti. — Apud
scriptores L. Piso sive antea Cn. Piso.

L. Piso Mancinae et Cn. Pisonis filius *Dio 59, 20 scilicet Cn.*
Calpurnii Pisonis consulis a. 747 = 7 a. C. filius is qui ante dam-
nationem Cn. Piso dictus est. Cum pater a. 1819 legatione Syri-
ae fingeretur, omne id tempus Gnaeus in urbe egit Tac. a. 3, 16. Post
necem patris a. 20 senatus censuit, ut pars bonorum paternorum
Cn. Pisoni filio concederetur isque praenomen mutaret ibid. 3, 17.
Vnde postea Lucius dictus est. Idem videtur Piso praefectus urbi
sub finem imperii Tiberii, cui C. Caesar excessum Tiberii nuntiavit
Joseph. ant. 18, 6, 5, 10 (cui sub Cnio successit Saquinus Maximus
Dio 59, 13). Anno 38 proconsul Africae; cum Gaius vereretur, ne
res novas moliretur, imperium exercitus Africani ei abstulit et copias

misso in eam rem legato tradidit *Dio* 59, 20 (*contra Tacitus hist. 4, 48 id factum esse a Gaio scripsit, cum M. Silanus Africam regeret*). — L. Piso, pater Pisonis illius qui a Valerio Festo in Africa occisus est, dicere solebat neminem se videre in senatu, quem consul ipse sententiam rogavisset *Plin. epist.* 3, 7, 12, *pater ergo L. Calpurnii Pisonis consulis a. 57.*

238 L. CALPURNIUS PISO, consul a. 57 cum Nerone II. *Memoratur in actis Arvalium a. 57. 58. 59. 60. 63 VI 2039. 2041. 2042. 2043. — In consulatu: L. Calpurnius Piso VI 845. 853, X 5204, tabula cecrata Pompeiana 28, L. Calpurnius tab. 23–27. 30, L. Piso Tac. a. 13, 31, ceterum Piso fasti. — L. Calpurnius Piso sive L. Piso acta Arvalium, apud scriptores L. Piso sive Piso.*

L. f. *sempre additur in actis Arvalium ad distinguendum cum ab homine cognomine; filius videtur L. Pisonis eius qui fuit consul a. 27. — Consul designatus a. 56 Tac. a. 13, 28, consul a. 57 fasti. Curator aquarum inde ab anno 60 usque ad annum 63 Frontin. de aquis 102. A. 62 cum duobus aliis consularibus a Nerone vetigalibus publicis praepositus est Tac. a. 15, 18. A. 69 proconsul Africam rexit, circa kalendas Ianuarias a. 70 Africam descivisse res novas moliente Pione Romam nuntiatum est falsis rumoribus, cum Piso nequaquam turbidus ingenio esset Tac. h. 4, 38. Sub initium a. 70 Carthagine scelere Valerii Festi legati Numidia interceptus est ibid. 4, 48–50, Plin. epist. 3, 7, 12.*

Romae frater Arvalis adfuit in collegio a. 57. 58. 59. 60. 63 acta Arvalium. — (Calpurnius) Galerianus consobrinus eius generque Tac. h. 4, 49.

Consulem a. 57 patrem fuisse proconsulem a. 69 70 statuerunt de Vit in Onomastico II p. 86, qui apud Plinium epist. 3, 7, 12 L. Pisonem patrem ex contextu intelligendum esse unum ex consularibus Neronianis opinatur, et Nipperdey ad Tac. a. 13, 28 ratione non indicata. At quoniam actate Neronis inter consulatum et proconsulatum consularum decem pluresse anni intercedebant, nullo modo consul a. 57 potuit pater esse proconsulis a. 69, sed veri similitudinem est hunc esse eundem hominem atque illum. Plinius autem postquam exposuit nullum iam superesse ex consularibus Neronianis eo tempore quo scribebat epistulum 3, 17 (id est circa a. 102), pergit 'quamquam quid hoc miror? nuper L. Piso, pater illius, qui a Valerio Festo in Africa occisus est, dicere solebat neminem se videre in senatu, quem consul ipse sententiam rogavisset'. Scilicet non virum esse post triginta fere annos ex consularibus Neronianis nullum superesse, cum vel id occidisset, ut omnes fere senatores qui fuerant circa a. 27 in senatu, per vitae minus hominis spoliū morerentur. Neque propter vocabulum 'nuper' dictum illud Pisonis ad tempus quo Plinius scripsit, referri debet nec potest, quoniam eo vocabulo res vel ante saeculum actas significari nemo nescit.

- 239 L. CALPURNIVS PISO, praetor aerarii (intra a. 731 = 23 a. C. et 44 p. C.) cum M. Salvio collega posuit cippum terminalem VI 1265.
- 240 L. CALPURNIVS PISO, L. f., *Attico in eadem basi cum M. Licinio Frugi M. f. CIA III 607. Titulum pertinere ad saeculum primum et ad eam quidem aetatem, ubi clarae Pisonum et Liciniorum familiae adfinitate coniunctae fuerunt, exposuit Mommsen Ephem. ep. 1 p. 143 sqq. De hominibus t. Attici non satis constat. Mommsen proposuit intelligendos esse uat L. Pisonem consulem a. 739 et M. Crassum Frugi consulem a. 27 p. C. aut L. Pisonem consulem a. 57 et M. Crassum consulem a. 64. Quas coniecturas ut in re hodie purum cognita atque incerta neque refellere neque probare in animo est.*
- 241 L. CALPURNIVS PISO L. f. et L. Cassius C. f. Longinus Ilviri (Polae) posuerunt t. Polensem V 54. *Ad saeculum I titulus pertinere videtur.*
- 242 L. CALPURNIVS PISO, consul a. 175 cum P. Salvio Iuliano. — *In consulatu: L. Calpurnius Piso X 7457, Bullettino comunale 1885 p. 95 n. 1005, ceterum Piso fasti. — Frater videtur Ser. Calpurnii Scipionis Orfiti, in quo vide.*
- 243 L. CALPURNIVS PISO nescio quis memoratur in t. libertorum VI 5458. 6001 (cf. 6000), servi 9246.
- 244 L. CALPURNIVS P[ISO], L. f. in t. mutilo Tiburtino XIV 3591 2 incertae aetatis, cum ne de cognomine quidem constet.
- 245 M. (CALPURNIVS) PISO, Cn. Calpurnii Pisonis et (Munatiae) Plancinae filius, legatus, ut videtur, patris in Syria Tac. a. 2, 57. 76. 78; a patre Roman praemissus datis mandatis, per quae principem molliret, et comiter a Tiberio exceptus est ibd. 3, 8; pater moribundus in codicillis salutem eius a Tiberio rogavit a. 20 ib. 3, 16; sententiam in senatu contra eum dictam Tiberius mitigavit, M. Pisonem ignominiae exemit concessitque ei paterna bona ibd. 3, 17. 18.
- 246 C. CALPURNIVS PISO CRASSVS FRUGI LICINIANVS. *Titulus eius urbanus (sepulchralis ut videtur) Bullettino dell' Instituto 1885 p. 22. Fuit ex posteris M. Licinii Crassi Frugi consulis a. 27 p. C., artissima necessitudine coniunctus cum C. Calpurnio Crasso Frugi Liciniano cf. n. 206.*
- 247 C. CALPURNIVS PISO FRUGI, L. filius publice honoratus t. Attico CIA III 601. 602 in eadem basi, ubi honoratur Cn. Calpurnius Piso. *Illum filium fuisse minorem L. Pisonis pontificis (cos. a. 739), hunc filium maiorem Cn. Pisonis cos. a. 747 demonstrare studuit Dittenberger ad t. At cum notitia quam quidem hodie habemus Pisonum saeculi primi admodum manca et mutila sit, coniecturis eiusmodi parum potest tribui.*
- 248 CN. CALPURNIVS PISO FRUGI, consul suffectus a. 731 = 23 a. C. — *In consulatu: [Cn. Calpurn]ius Cn. f. Cn. n. Piso fasti Capitolini, Cn. Calpurnius Piso Dio index l. 53; Calpurnius Piso Dio 53, 30; Cn. Piso fasti minor. II CIL I² p. 58, Cassiodor., ceterum Piso fasti. — Cn. Piso apud scriptores; Frugi in nummis filii Babelon, Monnaies de la république Romaine I p. 306 n. 37.*

Cn. f. Cn. n. *fasti Capitolini*, Cn. f. *Dio index* l. 53. *Ad hunc referri potest nummus cusus ut videtur in Hispania a. 705 = 49 a. C. in adversa inscriptus* Cn. Piso pro q(uaestore), *in aversa Magnus* pro co(n)s(ule) *Babelon I p. 303*. Anno 708 = 46 civili bello resurgentes in Africa partes acerrimo ministerio adversus Caesarem iuvit *Tac. a. 2, 43, Bell. African. 3, 18*. Mox Brutum et Cassium secutus concessio reditu petitione honorum abstinuit, donec ultro ambiretur delatum ab Augusto consulatum accipere *Tac. l. l. Consul a. 731 = 23 a. C. fasti*. Pater Cn. Calpurnii Pisonis consulis a. 747 = 7 a. C. *Tac. l. l. et L. Calpurnii Pisonis cos. a. 753 = 1 a. C.*

- 249 L. CALPURNIUS PISO FRUGI (?), consul a. 739 = 15 a. C. cum M. Livio Druso. — *Titulus eius Velleius XI 1182 (1), memoratur in actis Arvalium a. 14 VI 2023 (2), a. 20 Ephem. ep. 8 p. 318 (3), a. 27 VI 2024 (4); idem intellegendus videtur in l. VI 20743 (5)* Iullae L. Pisonis pontif.

In consulatu: A. Καλπύρνος A. οἱ Πίσων Φούρτος (sic) *Dio index l. 54, Καλπύρνος Πίσων Dio 54, 21, L. fasti min. VII CIL I² p. 63, L. Piso Cassiodor., ceterum Piso fasti*. — L. Calpurnius [Piso] pontifex *l. 2 v. 7, L. Piso pontifex ibd. v. 23; L. Calpurnius Piso [pontifex] l. 3, ubi supplementum plane certum est, ... pontifex l. 4 v. 2, 32, unde apparet in actis Arvalium nominibus huius constanter additum esse pontificis vocabulum. L. Piso pontifex l. 5, Tac. a. 6, 10, Etiam in l. 1 contra ordinem solitum scriptum est L. Calpurnius Piso pontif. cos., quasi 'pontif.' cum nominibus urte cohorreret. Φούρτος in indice Dionis sine dubio corruptum est ex Φούρτ, sed dubitari potest, num cognomen recte haec tributum sit. Patri enim L. Calpurnio Pisoni Cussonio cognomen Frugi non fuisse contra Aseonium (in Pisonian. p. 2) viri docti iure statuerunt cf. Drumann II p. 63. Et mirum est nostro, ut ab aliis Lucius Pisonibus distingueretur, vocabulum pontificis additum esse, non cognomen aetate Augusti sane rarum Frugi, quo tunc praeterea unus quantum norimus Cn. Piso cos. a. 731 usus est.*

Luci filius *Dio index l. 53*, pater ei censorius fuit *Tac. a. 6, 10 scilicet L. Piso consul a. 696 = 58, censor a. 704 = 50 a. C.* — Consul a. 739 = 15 a. C. *Idem videtur L. Piso praeconsul (sed. Transpadanae), apud quem Albucius Silus reum caedis Mediolani defendit Sueton. de rhetor. 30. Legatus Augusti Pamphyliac a. 741 = 13 a. C. Dio 54, 34; ad iter in provinciam susceptum spectare videtur epigr. Antipatri Anthol. gr. 10, 25. Inde in Thraciam translatus per triennium (a. 13—11) legatus Augusti eum Thraciae gentibus bellum gessit et ornamenta triumphalia meruit Livius periocha l. 140, Velleius 2, 98, Tac., Dio l. l., Florus 2, 27, Seneca epist. 83, 14. Praefectus urbi sub Tiberio Velleius, Seneca, Tacitus l. l., Sueton. Tiber. 42, Plin. n. h. 14, 145 cf. epigr. Antipatri l. l. 6, 335. Anno 32 octogenarius mortuus Dio 58, 19, Tac. a. 6, 11, postquam praefectura XX per annos funetus est, publico funere elatus Tac. Vbi si*

numerus rectus est, *Piso a. 13 ab Augusto urbi praefectus est; contra Suetonius et Plinius l. l. discrete et plane a Tiberio (circa a. 17) Pisoni custodiam urbis mandatam esse referunt. Vnde veri mihi similis videtur numerum Taciti esse falsum sive errore ipsius sive culpa librarium cf. quae exposui Rheinisches Museum XLII (1884) p. 164 sqq., aliter Mommsen, Staatsrecht II³ p. 1059. — Pontifex, frater Arvalis v. supra.*

Potator strenuus *Seneca, Plinius, Suetonius l. l.*, officium tamen suum quo tutela urbis continebatur, diligentissime administravit *Seneca*. Mores eius esso vigore ac lenitate mixtissimos et vix quemquam reperiri posse, qui aut otium validius diligit aut facilius sufficiat negotio *Velleius l. l.* Nullius servilia sententiae auctor et quotiens necessitas ingrueret, sapienter modorans — — praecipua ex eo gloria, quod praefectus urbi recens continuam potestatem miro temperavit *Tac. a. 6, 10.* — Patronus Antipatri Thessalonicensis poetae *Anthol. gr. 6, 24. 244. 335; 9, 541. 552; 10, 25.*

Ad Pisones scripsit Horatius librum de arte poetica (Pisones alloquitur v. 6. 235, 'pater et iuvenes patro digni' v. 24, 'maior iuvenum' 366). *Ex carmine ipso nihil certi neque de tempore, quo scriptum sit, neque de personis Pisonum eruere licet nisi filium maiorem (cf. v. 366 sqq.) in carminibus pangendis versatum esse. 'Hunc librum ad L. Pisonem qui postea urbis custos fuit eiusque liberos misit; nam et ipso Piso poeta fuit et studiorum liberalium antistes' Porphyrio p. 344 ed. Meyer. Id quod num verum sit, post alios A. Michaelis (Commentationes Mommsen. p. 420 sqq.) non sine causa dubitarit. Sed qui fuerint re vera illi Pisones Horatii, nulla iam potest ratione definiri et monendum est omnino plures Augusti aetate fuisse Calpurnios Pisones quam adhuc viri docti admiserunt, ut apparet ex iis quae hic de illis composuimus.*

T. sepulcratis VI 1445 Liciniae Crassi Frugi pontificis filiae) Magnae L. Pisonis pontificis uxoris ad quem pertineat, certe statui nequit. Maritum multi nostram, cos. a. 739, intellexerunt, quod in hoc uno quantum adhuc scimus pontifex distinctionis causa ita additur, ut et in t. sepulcrati addi manifestum est. Contra dici potest in familia Liciniorum Crassorum cognomen Frugi non ante M. Crassum Frugi cos. a. 27 nobis notum esse, ita ut Licinium vel filiam vel ex posteris huius fuisse statuendum sit. Id quod cum veri similis videatur, maritus ille posterior quam noster fuit, quamquam aetatem accuratius definire non licet.

250 L. CALPURNIUS PISO FRUGI LICINIANS. Tituli: ipse posuit cum Scriboniano fratre cippum terminalem VI 1268 (1); sepulcralis urbanus eius et Veraniae uxoris Bullettino comunale 1885 p. 102 n. 1026 (2); adoptio eius memoratur in actis Arvalium a. 69 VI 2051 (3).

[L.] Calpurnius [P]iso Frugi Licinianus *t. 2* (Veraniae Geminae Pisonis Frugi *ibid.*); Piso Frugi *t. 1*; III idus I[an.] adoptio facta L. Li[ciniani] — — in[molatum] — — [ob ad]optione[m Ser. Sulpici Gal]bae C[ae]sar[is] *t. 3*. — L. Piso *Dio 64, 5*, Piso Frugi Licinianus *Sueton. Galba 17*, Piso Licinianus *Tac. h. 1, 14, ceterum* Piso.

Filius M. (Licinii) Crassi (Frugi) (eos. a. 27) et Scriboniae *Tac. h. 1, 14, Plutarch. Galba 23*; nobilis utrimque *Tac. l. 1*, Cn. Pompei (scil. Magni per matrem prouptem eius) et M. Crassi (scil. divitis per patrem) suboles *ibid. 1, 15*. Natus anno 38 *ibid. 1, 48*. Diu exul *ibid. 1, 48 (unde magistratus nullos gessit)*; quindecimvir sacris faciundis *t. 2*. Galbae olim probatissimus testamentoque semper in bona et nomen adscitus *Sueton. l. 1*. Dio 10 mensis Ianuarii a. 69 ab imperatore Galba adoptatus est *t. 3, Tac. h. 1, 14–19, Sueton. l. 1, Plutarch. Galba 23, Dio 64, 5 (Zonaras 11, 14)*; adoptionem paucis attingunt *Plin. epist. 2, 20, 2, Victor Cars. 6, Philostratus vit. Apollonii Tyan. 5, 32*. Quadriduo post cum Galba occisus *Tac. h. 1, 19–44, Sueton. Otho 6, Plutarch. Galba 28, Dio 64, 6*. — Anno 70 in senatu referente Domitiano de restituendis Galbae honoribus, censuit Curtius Montanus, ut Pisonis quoque memoria celebraretur; patres utramque censuerunt, de Pione irritum fuit *Tac. h. 4, 40*.

Fratres (Cn. Pompeius) Magnus, (M. Licinius) Crassus (Frugi eos. a. 64) antea occisi, Crassus Scribonianus Liciniano superates *Tac. h. 1, 48 cf. 1, 15 et t. 1*. Vxor Verania Gemina corpus occisi composuit *Tac. h. 1, 48, Plutarch. Galba 28, Plin. epist. 2, 20, 2 cf. t. 2*. — Vultu habituque moris antiqui et aestimatione recta severus, deterius interpretantibus tristior habebatur *Tac. h. 1, 14*.

Memoratur *Tac. h. 3, 68; 4, 42, Plutarch. Galba 25, Sueton. Otho 5, Polem. Silv. chron. min. I p. 520*.

- 251 L. CALPURNIVS PROCLVS. Tituli: ipse posuit, cum legioni I Minerviae praesset, *t. Bonnense Correspondenzblatt der Westdeutschen Zeitschrift II (1883) p. 7 (1), publicè honoratus est t. Ancyranum CIG 4011 (2)*.

L. Calpurnius Proclus *t. 1, Κατὰ πόρινος Ἡρόδοτος t. 2*. — Ἐκ τῶν κληρικῶν καὶ (αὶ) ὑπαρχικῶν *t. 2, origine probabiliter Ancyranus*, Tribunus militum legionis XIII Geminae in Dacia, (*quaestura in t. 2 omissa est sine dubio errore quadraturii*), tribunus plebis, praetor, curator viarum (ἐπιμελεσθεὶς ὁδῶν), ἡγεμὼν λατικῶν καὶ Ἀθηνᾶς ἐν Ἑρμηνίᾳ *t. 2* = legatus Aug(usti) legionis I Minerviae Piae Fidelis *t. 1*, proconsul Achaiae, legatus pro praetore provinciae Belgicae *t. 2*.

- 252 P. CALPURNIVS PROCVLVS, legatus Augustorum pro pr. (Daciae) III 1007 *t. Apulensis ab ipso positus*.

- 253 P. [CA]LPVR[N]IVS [PRO]C[LVS?] COR[N]ELIANVS, [συνκλήνη]κός = vir clarissimus, maritus Serveniae Cornutiae Calpurniae Valeriae Secundae Cotiae (?) Procillae . . . Lucillae *t. Ancyranus graece scriptus*

uxoris *Archäologisch-Epigraphische Mittheilungen aus Oesterreich IX* (1885) p. 129.

- 254 Calpurnius Quadratus, procurator Augusti Iustinae uxori posuit *II 2642 t. Taraconensem*.

— C. SEIVS CALPVRNIVS QVADRATVS SITTIANVS.

- 255 CALPVRNIVS REGINIANVS, ὁ λαμπρότατος ὑπατικός = consularis, pater L. Calpurnii Reginiani *memoratur in titulo filii qui sequitur*.

- 256 L. CALPVRNIVS REGINIANVS, Calpurnii Reginiani f., senator (συγκλητικός) *honoratus t. Pisidico CIG 3979 = Lebas-Waddington 1189 = Papers of the American school of classical studies at Athens II p. 154 n. 139*.

- 257 Calpurnius Repentinus, centurio legionis XXII, dum milites exercitus Germaniae superioris kalendis Ianuariis a. 69 imagines Gallae dirumpunt, eas protegere studuit et ob id paulo post Vitellii iussu occisus est *Tac. h. 1, 56. 59*.

— C(ORNELIVS?) AEMILIANVS CALPVRNIVS RVFILIANVS.

- 258 CALPVRNIVS RVFVS, proconsul Achaiae, cui Hadrianus rescripsit *Vipianus Digest. 1, 16, 10. Potest idem esse M. Calpurnius Rufus qui sequitur*.

- 259 M. CALPVRNIVS RVFVS, M. f., tribu Col., praefectus frumenti ex senatus consulto, legatus pro(vinciae) Cypro pr. pr., et Ponto et Bithyniae, et pro(vinciae) Asiae *III 6072 t. Ephesius ei positus. Cf. n. 258*.

- 260 Calpurnius Sabinus, epistrategus Aegypti *memoratur in titulo Aegyptiaco Ptolemaide reperto Revue archéologique Série III t. XIII (1889) p. 70 in Πρακτικὸς Πλάνα ἡγεμόνος ἐπιστρατηγούτου Καλοπορνίου Σαβαίου sub initium imperii Traiani, quando Plantam Aegyptum rexisse ex Plinii epistulis ad Traianum 7, 10 constat*.

- 261 Calpurnius Salvianus anno 25 Drusum Tiberii filium praefectum urbi feriarum Latinarum causa auspicandi gratia tribunal ingressum adiit in Sextum Marium; quod a Tiberio palam inceptum causa exilii Salviano fuit *Tac. a. 4, 36. — Potest originem ducere, ut coniecit Borghesi opp. V p. 311, a Calpurnio Salriano, qui Cordubae a. 706 = 48 a. C. cum aliis contra Q. Cassium Longinum coniuravit Bellum Alexandrinum 53, 55. L. Calpurni Salviani cuiusdam libertus memoratur in t. Cordubensi II 2265*.

- 262 SER. CALPVRNIVS SCIPIO ORFITVS. Calpurnius Sci[p]io Orf[itu]s salius Palatinus defunctus est a. 191 *VI 1980 v. 12. Eiusdem memorari videntur liberti Ser. Calpurnius Gemellus Orfiti et Pisonis libertus et procurator VI 9830, Ser. Calpurnius Helius Scipionis Orfiti (libertus) VI 14239, servus Orfiti et Pisonis VI 11501. Unde veri simile est Orfitum et Pisonem fratres fuisse ac probabiliter ponemus domos Calpurniorum Pisonum et Corneliorum Scipionum Orfitorum, qui saeculo II floruerunt (vide infra sub Cornelii), per adfinitatem conexas fuisse. Consul*

ordinarius a. 178 *plene dicitur* Ser. Scipio Orfitus *III S. dipl. mil. LXXVI*, ceterum Orfitus fasti; eodem tempore fuit L. Calpurnius Piso consul a. 175 (*supra* n. 242). Itaque hi haberi possunt patroni illorum libertorum et prior salus Palatinus. Quamquam de anno consulari Calpurnii Orfiti dubitari potest, quod cum fratrum natu maiorem, ut ex tit. libertorum apparet, ita post minorem ad consulatum pervenisse statuitur. Itaque et idem haberi potest atque Orfitus consul a. 172, cuius reliqua nomina adhuc nescimus; nam Cornelius Scipio Orfitus, qui salus Palatinus creatus est a. 189 *VI 1980*, tunc temporis iuvenis fuit neque a. 172 neque a. 178 consulatu functus esse potuit.

Ad eandem actatam stirpemque omnino pertinet Calpurnius Piso Scipionis Orfiti filius honoratus t. Attico *CIA III 620*; potest filius esse consulis a. 172 vel 178.

- 263 M. Calpurnius Seneca Fabius Turpio Sentinatianus. Tituli: ipse posuit t. Villalvae repertum *II 1267 (1)*, quem non omni fraudis suspicionem carere monuit Hübner; ei publice positus est t. Hispalensis *II 1178 (2)*; memoratur *III dipl. mil. 35 (3)*; ad eundem pertinet fragmentum t. Hispalensis *II 1083 (4)*.

Plena nomina exhibent t. 1. 2; M. Calpur... Seneca Fa..... Senti.... t. 4; M. Calpurnius Seneca t. 1 in fine scil. 'honore usus impensam remisit'; Calpurnius Seneca t. 3. — M. f., tribu Gal. t. 1. 2.

Primus pilus legionis I Adiutricis, procurator provinciae Lusitaniae et Vettoniae, praefectus classis praetoriae Ravennatis t. 1. 2, praefectus classis praetoriae Misenensis t. 2. 3, anno 134 t. 3. — Patronus coloniae Romulensis (Hispalensis) t. 2. Succonia Rustica uxor t. 1.

— (NONIVS) ASPRENAS CALPURNIVS SER[R]ANVS.

- 264 L. CALPURNIVS SQVILLIVS L. f., tribu Pub., quaestor imperatorum (sic traditur vix recte; litterae IMP. male solutae videntur), tribunus plebis, praetor, patronus (Veronensium) *V 3335 t. Veronensis semel saeculo XV descriptus*.

- 265 Calpurnius Statura, Persii poetae amicus, qui vivo eo iuvenis decessit vita Persii Suetoni reliquiae ed. Reifferscheid p. 73.

— C. BELLICIVS CALPURNIVS [T]ORQVATVS.

— (C. ? NONIVS) ASPHENAS CALPURNIVS TORQVATVS.

- 266 CALPURNIA, L. (Calpurnii) Pisonis filia, (L. Noni) Asprenatis (cos. a. 6 p. C.) uxor, mater L. Noni Asprenatis (cos. a. 29 p. C.) et Asprenatis Calpurni Ser[r]ani et Asprenatis Calpurni Torquati *VI 1371. 1370*.

- 267 CALPURNIA, illustris femina ab Agrippina a. 49 pervertitur, quia formam eius laudaverat Claudius, nulla libidine, sed fortuito sermone; unde ira Agrippinae citra ultima stetit Tac. a. 12, 22. Zonaras *11, 10* (qui male: Καί πορρωτά — ἐποργάζευσεν ἥ ὥς λέγεται καὶ ἀνέκτισεν). Anno 59 Agrippina occisa Calpurnia a Nerone ex exilio revocata est Tac. a. 14, 12.

- 268 CALPVRNIA, neptis Calpurnii Fabati ex filio, uxor Plinii tertia *Plin. epist. 4, 1, 1; 4, 19, 1; 5, 11; 8, 10; 8, 11*. Plinius scripsit ad eam *epist. 6, 4; 6, 7; 7, 5*. Maritum in Bithyniam comitata est *Plin. ad Traianum 120, 121*. Memoratur *Sidon. Apoll. epist. 2, 10, 5*.
- 269 Calpurnia, paterfamilias Claudii nuptias Messalinae et C. Silli a. 48 ei indicavit *Tac. a. 11, 30*.
- 270 Calpurnia, uxor Titi qui contra imperatorem Maximinum rebellavit (*qui Quartinius dicitur Herodian. 7, 8*), sancta et venerabilis femina de genere Caesoninorum id est Pisonum *vit. trig. tyr. 3, 2, 5-6*, ubi *vercor ne ficta sint omnia*.
- 271 Calpurnia, M. f. Messallae uxor ut videtur, praedia eius memorantur in cippo terminali VI 29782. *Femina nobilis videtur*.
- 272 Calpurnia Hispulla, filia Calpurnii Fabati, amita Calpurniae uxoris Plinii *Plin. epist. 4, 19; 5, 14, 8; ad Traianum 120, 121*. Ad eam scripsit Plinius *epist. 4, 19; 8, 11*.
- 273 Calpurnia Lepida, L. f., Orfiti (uxor) VI 14235. *Vxor mariti nobilis videtur ex Calpurniorum vel Corneliorum familia*.
- 274 CALPVRNIA PRAETEXTATA, virgo Vestalis maxima VI 2146, incertis supplementis ad eam referuntur *frustula t. urbani Bullettino comunale 1884 p. 6 n. 702*.
- * 275 CALPVRNIA QVADRATILLA, uxor C. Arrii Antonini (*cf. A 894*) VIII 2390 t. *Thamugadensis publice positus*.
- 276 CALPVRNIA RVFRIA AEMILIA DOMITIA SEVERA, clarissima femina, filia Ser. Calpurnii Domitii Dextri (cos. a. 225) VI 1368, 1369.
- 277 CALPVRNIA SABINA, Q. Iulii Maximi clarissimi viri uxor, Q. Iulii Clari et Q. Iulii Nepotiani mater marito filiisque posuit t. *sepulcrales Eborenses II 112*. *Fortasse eadem Calpurnia Sabina in t. servi VI 14778*.
- SERVENIA CORNVTA CORNELIA CALPVRNIA VALERIA SECVNDA COTIA PROCILLA ... LVCVLLA.
- IVLIVS CALVASTER.
- 278 Calvina, mulier cum Plinio minore adfinitate coniuncta, cui nubenti in dotem centum milia contulerat; Plinius ad eam scripsit *epist. 2, 4*.
- DOMITIA CALVINA.
- IVLIA CALVINA.
- IVNIA CALVINA.
- (Sallustia) Calvina.
- Q. VENIDIVS RVF(VS) MARIVS MAXIM(VS) L.(?) CALVINIANVS.
- 279 Calvinus, amicus Iuvenalis; 'intercepta decem quereris sestertia fraude sacrilega' (v. 70), qua de re poeta consolatur *satira XIII ad eum scripta*; 'stupet haec qui iam post terga reliquit sexaginta annos Fonteio consule (= a. 67) natus?' v. 16 seq.
- CAELIVS CALVINVS.
- D. CAELIVS CALVINVS BALBINVS.

- Domitius Calvinus.
- CN. DOMITIVS CALVINVS.
- Egnatius Calvinus.
- C. IAVOLENVS CALVINVS GEMINIVS CAPITO CORNELIVS POLLIO
SQVILLA Q. VVLCACIVS SCVPPIDIVS VERVS.
- C. Manilius Calvinus.
- P. Sextius Calvinus.
- 280 Calvisius, cliens Iuliae Silanae ob falsam Agrippinae insimulationem
anno 55 relegatus *Tac. a. 13, 19, 21, 22*; post necem Agrippinae a. 59
a Nerone revocatus est *ibid. 14, 12*.
- 281 P. CALVISIVS, consul (suffectus) cum Q. Fatio anno incerto ante
a. 80 X 827 t. *Pompeianus*.
- 282 P. CALVISIVS, Rusonis (*scilicet filius P. Calvisii Ru-*
sonis) inter pueros senatorios, qui Arvalibus ministraverunt anno 87
VI 2065 *acta Arvalium*.
- Flavius Calvisius cf. C. Calvisius Stintianus.
- Q. CLODIVS CALVISIVS HONORATIVS.
- 283 Calvisius Patrophilus, ὁ κρᾶντος [ἱεροῦ] βέτης iuridicus Alexandreae
a. 147/148 *papyrus Aegyptiaca graece scripta Recue archéologique*
ser. III tom. XXIV (1894) p. 70. Prima littera nominis gentilitii et
altera cognominis non certe leguntur, sed procul dubio restituantur.
- 284 CALVISIVS RV . . . , sub Calvisio Ru . . . in t. *mutilo Britannico VII 324*;
ex usu constanti titulorum Britanniae (cf. Hübner ad VII 275) pon-
dum videtur Calvisium legatum Aug. pro pr. Britanniae fuisse.
- 284a C. Calvisius Rufus (C. Calvisius *Plin. epist. 4, 4*; Calvisius Rufus
ibid. 3, 1, 19 codex Asburnhamianus; 5, 19 *ubi male Asb. in indice l. V*
ad Calpurnium Rufum, ceterum Calvisius), avunculus Varisidii Nepotis
Plin. epist. 4, 4, 1; decurio Comensis *ibid. 5, 7, 4*; Plinii contubernalis
et amicus 1, 12, 12; 3, 19, 1; 4, 4, 1; scripsit ad eum Plinius *epist.*
2, 20; 3, 1, 19; 5, 7; 8, 2; 9, 6.
- 285 P. CALVISIVS RVSO. *Nummi Ephesii in adversa caput Domitiani*
exhibent inscripti Δομιτιανὸς Καῖσαρ Σεβαστὸς Ἑρμηνεύς, in aversa Ἐν
ἀνθοπατρὸ Ῥούθωνος Ὁμόνοια Ἑφει(σίων) Ζευρ(ναίων) cum typis diversis
Waddington, Fastes nr. 106 n. 1, 2, museum Berolinense; Mionnet III
p. 94 n. 261, Suppl. VI p. 132 n. 357, 358, 359 p. 133 n. 360. — Memo-
ratur in actis Arvalium anni 87, ubi filii mentio fit VI 2065 (1), con-
sulatus eius VI 597 (2).
Plena nomina exhibet t. 2, Ruso nummi, P. Calvisius Ru-
sonis t. 1.
Consul cum L. Caesennio Paeto kal. Martis t. 2 suffectus anno
incerto sub Flaviis. Proconsul Asiae sub Domitiano nummi, non ante
a. 84, quo Domitianus Germanicus dici coeptus est cf. Eckhel VI p. 397.
Fuit in vivis a. 87, ubi filius Arvalibus ministravit t. 1.

Eundem fortasse legatum Cappadociae fuisse adnotavit Waddington l. l. respiciens ut videtur nummum Cybistrensiū in Cappadocia, qui in adversa inscriptus est 'Εμὶ Ποσειάδης, in aversa Κορυστρέων Mionnet IV p. 437 n. 218. Alterum descripsit et ad eundem rettulit Pick Wiener Numismatische Zeitschrift XXIII (1891) p. 70, qui in adversa caput Traiani exhibet et inscriptionem Αὐτ. Ναρ... Καὶσαρ Σεβ. Γερ. Δακ...., in aversa 'Εμὶ Π. Κ. Ποσειάδης Σεβαστοπόλεως ΕΒΡ', id est anno 109 aerae Sebastopolitanae (cf. Marquardt, Staatsverwaltung I² p. 371 n. 7) = a. 107 aerae vulgaris. Quamquam Rusoni huic Waddington nomen Calrisii probabiliter tribuit, tamen plane incertum est, utrum legatus illem atque proconsul an (id quod magis crediderim) filius huius fuerit.

- 286 CALVISIUS SABINUS aetate Senecae philosophi fuit dives et patrimonium habebat libertini et ingenium; exempla stultitiae eius Seneca epist. 27, 5-8. *Quamquam pertinere videtur ad domum consularem aetatis Iuliorum, tamen sine idonea causa cum fuisse consulem a. 750 = 4 a. C. statuit Borghesi opp. V p. 157.*

- 287 C. CALVISIUS SABINUS, consul a. 715 = 39 a. C. cum L. Marcio Censorino. Memoratur in tabula triumphorum Barberiniana CIL I² p. 77 (1), posuit milenarios viae Latinae X 6895. 6897-6901 (2). *De titulis cf. et n. 288.*

In consulatu: [C.] Calvisius fasti minores VIII CIL I² p. 65, Cassiodor., C. Sabinus Dio 48, 34, Γ. α. Σαβίνος Dio ind. l. 48, ceterum Sabinus fasti. — C. Calvisius Sabinus l. 2, [C.] Calvisius [S]abinus l. 1. — *Apud scriptores: plena nomina extant Caes. bell. civ. 3, 34, ceterum C. Calvisius sive Calvisius Sabinus sive Sabinus.*

C. f. l. 2, Dio ind. l. 48. — Anno 706 = 48 ante pugnam Pharsalicam cum quinque cohortibus iussu Caesaris omni Aetolia potitus est Caes. bell. civ. 3, 34, 35; quo negotio confecto cohortes ad Fufium Calenum in Achaïam duxit ibid. 3, 55. Fuit in senatu, cum Caesar dictator interficeretur Nicolaus Damasc. vit. Caes. 26. A Caesare ei provincia Africa destinata fuerat; Cicero Philipp. 3, 26, ubi sortitionem provinciarum ab Antonio die 28 m. Novembris a. 744 in senatu institutam irridet, dicit, 'C. Calvisius Africam (scil. per Antonium accepit), nihil felicius! modo enim ex Africa decesserat et quasi divinus se redditurus duos legatos Uticæ reliquerat'. Vnde apparet cum post Caesaris necem in Africam profectum Q. Cornificio proconsuli Africae a senatu nuncupato cessisse cf. Cic. ad Famul. 12, 25, 1. Romae fuit a. 711 = 43 (circa tempus fere pugnae Mutinensis) Cic. ibd. 10, 25, 3; 10, 26, 3. Anno 715 = 39 consul v. supra. Annis 716 et 717 = 38 et 37 dux C. Caesaris filii contra Sex. Pompeium bellum gessit Appian. bell. civ. 5, 80-84. 85, 86-88. 96, 102, Dio 48, 46-48. 54. Anno 722 = 32 in senatu probra Antonii perstrinxit Plutarch. Anton. 58, 59. Anno 726 = 28 VIII kal. Iun. ex Hispania triumphavit l. 1. C. Calvisius Sabinus eos. imperator in militariis

viae Latinae l. 2, quam post triumphum ex manubiis refecit cf. Sucton. August. 30. — Huius filius videtur consul a. 750 qui sequitur.

- 288 C. CALVISIVS SABINVS, consul a. 750 = 4 a. C. cum L. Passieno Rufo. In consulatu: C. Calvisius Sabinus VI 456; C. Calvisius Monumentum Ancyranum lat. 3, 29 = gr. 9, 6, 7, VI 10395, X 5779, Cassiodor.; C. Calv[isi]us fasti minor. XIII CIL I² p. 69, ceterum Sabinus fasti.

C. f. fasti minores XII CIL I² p. 69, filius sine dubio C. Calvisii Sabini cos. a. 715 = 39 a. C., pater C. Calvisii Sabini cos. a. 26 p. C.

Nulla ratione diiudicari potest utrum ad hunc an ad filium pertineant hi tituli: 1) C. Calvisi C. f. Sabini patroni cos. VIIvir. epul. cur. max. XI 4772 t. prope Spoletium repertus; 2) C. Calvisio C. f. Sabino cos. X 6223 t. Fundanus; 3) ... Καλοιστίαν Φλακχίαν Καλοιστίου Σαβίνου CIA III 868. Vel ad hunc vel ad patrem referri potest t. in agro Canusinorum repertus IX 414: C. Calvisio Sab. cos. patron. — In frustulo t. Helvetici XIII 5237 Claudio ... [Calv]isio Sabino ... supplementum incertum est.

- 289 C. CALVISIVS SABINVS, consul a. 26 p. C. cum Cn. Cornelio Lentulo Gaetulico. Probabiliter ad hunc refertur t. Herculanensis X 1468 (1).

In consulatu: C. Ca. fasti Arvales CIL I² p. 71; C. Calvisius Sabinus II 2093, [C. Calvisius Sabinus Ephem. ep. 5, 1463, [C. Cal]visius Sabinus VI 343; C. Calvisius Tac. a. 4, 46, X 896, Cassiodor.; Calvisius Sabinus XI 3805, ceterum Sabinus fasti. — C. Calvisius Sabinus t. 1, Calvisius Sabinus t. 2 et apud scriptores.

Filius videtur C. Calvisii Sabini consulis a. 4 a. C., nepos C. Calvisii Sabini a. 39 a. C. Consul a. 26 fasti. Anno 32 maiestatis postulat, sed discrimini exemptus est Tac. a. 6, 9. Legatus Pannoniae; cum e legatione recens Romam reversus a. 38 una cum Cornelia uxore accusatus esset (maiestatis ut videtur), coninges venas exsolverunt Dio 59, 18. T. Vinus legatus eius uxorem in castris stupravit Tac. h. 1, 48; eadem de Nymphidio Sabino narratur Plut. Galba 12. — Consulatus eius memorari videtur in t. accensi VI 1963, 5180, ceterum vide de titulis sub patre.

- 290 Q. CALVISIVS SABINVS, clarissimus vir in signaculo servi Borghesi opp. V p. 155.

- 291 C. Calvisius Statianus. Tituli: ei positus est V 3336 (1) Veronensis, memoratur in t. Alexandrino III S. 12048 (2). — Plena nomina extant in utroque titulo.

C. f., tribu Poblilia (origine ergo probabiliter Veronensis), ab epistulis latinis Augustorum (scil. Marci et Veri) t. 1; praefectus Aegypti VII kal. Novembr. Flacco et Gallo cos. = a. 174 t. 2. — Patronus Veronensium advocatus populi t. 1. Idem sine dubio est qui dicitur in excerptis Dionis 71, 28 Φλάβιος Καλβίσιος praefectus Aegypti, qui a partibus Avidii Cassii rebellantis (a. 175) steterat, post rebellionem oppressam a Marco in insulam relegatus.

- 292 Calvisius Taurus (*sic plene Gellius, ceterum Taurus*), Berytius *Suidas* s. v. Τάυρος, *Hieronymus ad a. Abr.* 2161, *Synceellus* p. 662; philosophus Platonius sub Antonino Pio *auctores laudati*, aequalis Gellii, qui Athenis scholam habebat *Gellius passim*. Magister Herodis Attici *Philostat. vit. sophist.* 2, 1, 14.

Sententiae eius vel dicta afferuntur *Gell.* 1, 9, 8; 1, 26; 2, 2, 7, 13; 8, 6; 9, 5, 8; 10, 19; 17, 8; 17, 20; 18, 10; 19, 6, 2; 20, 4. Ἐγραψε περὶ τῶν νομμάτων διαφορὰς Πλάτωνος καὶ Ἀριστοτέλους, περὶ νομμάτων καὶ ἀνομμάτων καὶ ἄλλα πλεῖστα *Suidas*; commentarii eius (Platonici) afferuntur *Gell.* 1, 26, 3; primus commentariorum quos in Gorgian Platonis composuit *ibid.* 7, 14, 5. — *De sententiis philosophicis eius* cf. *Zeller, Philosophie der Griechen III* 1 p. 807 n. 5.

- 293 P. CALVISIVS TVLLVS (*sic plene VI 2016 fusti feriarii Latinarum*) consul I (suffectus) a. 109 cum L. Annio Largo *VI 2016*; bis consul *vit. Marci* 1, 3 (consul II *suffectus auno incerto*); pater Domitiae Calvillae matris M. Annii Veri qui imperavit *ibid.* cf. *infra* sub L. Catilio Serrero 'Avus meus P. Calvisius' *Marcus ad Frontonem* 3, 2 p. 41 *ed. Naber*. — *Idem ueniorari videtur in titulo Puteolano serri Calvisi Tulli X* 2625.

- 294 CALVISIA FLACCIL(L)A, filia C. Calvisii Sabini *CIA III* 868. *Potest filia esse consulis a. 750 = 4 a. C. vel consulis a. 26 p. C.*

- 295 T. CALVIUS, M. f. X 6520 cf. n. 296.

- 296 M. CALVIUS PRISCUS. *Tituli eius Corani: X 6520 (1), cuius duo exempli saeculo XV confecta extant; alterius X 6521 (2), qui similis fuisse videtur, frustula semel descripta sunt.*

T. 1 sic fere traditur: M. Calvi M. f. Pap(inia) Prisci filii, M. Calvi M. f. Pap. Prisci patr. adlecti in ordine senatorio a Ti. Claudio Caes. Aug. Germanico cens(ore) inter tribunicios, T. Calvi M. f. Titulus insolito more conceptus mihi pertinere videtur 1) ad M. Catrium Priscum patrem a Claudio in ordine amplissimum adlectum, 2) ad filium cognominem, 3) ad Titum filium. — Calvius Priscus ex Cora oppido oriundos fuisse et locus titulorum et tribus docent.

- 297 CALVIA CRISPINILLA (Galvia traditur apud Tacitum), femina nobilis, ministra libidinum Neronis, quae in Graecia cuncta diripiebat *Dio* 63, 12. Post necem Neronis expostulata ad supplicium a Galba servata est; transgressa in Africam ad instigandum in arma Clodium Macrum famem populo Romano haud obscure molita; totius postea civitatis gratiam obtinuit consulari matrimonio subnixa et apud Galbam Othoñem Vitellium illacsa, mox potens pecunia et orbitate *Tac. h.* 1, 73. *Fortasse parentes eius ueniorantur in t. urbano VI 16586 Crispinillae Euhodi divi Aug. l. libertae — C. Calvius Logus conlib. coniugi.*

- 298 Calusidius, miles exercitus Germanici anno 14 *Tac.* 1, 35.

- 299 Calvus (et netaus et catulinus *codex Floriacensis*) et Titianus, qui

themata omnia de Vergilio elieuerunt et deformaverunt ad dicendi usum *Servius ad Aen. 10, 18. Titianus intellegendus videtur Iulius Titianus pater vel filius, qui sub initium saeculi tertii floruit; ad eandem fere aetatem Calvus rhetor haud scio an pertineat.*

- C. (LICINIUS) CALVVS STOLO.
- P. SERVILIUS CALVVS.
- T. IVLIVS MAXIMVS MA... BROCCIVS SERVILIANVS A. QVADRON[IVS] L. SERVILIUS VATIA CASSIVS CAM...
- .. ANNIVS CAMARS.
- A. ANNIVS CAMARS.
- T. ANNIVS [CAMARS?].
- C. LVCCEIVS CAMARS.
- CAEIONIVS CAMENIVS v. CEIONIVS.
- 300 Camerinus, poeta 'quique canit domitam Camerinus ab Hercule Troiam' *Ovidius ex Ponto 4, 16, 19 in recensu poetarum epicorum aetatis suae. Num recte cogitaverint de Q. Sulpicio Camerino consule a. 9 p. C., plane incertum est.*
- C. POMPONIVS CAMERINVS.
- SCRIBONIANVS CAMERINVS.
- Q. SVLPICIUS CAMERINVS.
- [C.] IVLIVS CAMILIVS GAL[ERIVS ASP]ER C...CIVS.
- 301 M. CAMILIVS SVRD..., a. 64 cooptatus in collegium sacerdotale nescio quod ex amplioribus *VI 2002.*
- ARRVTIA CAMILLA.
- 302 CAMILLVS nescio quis sive ex *Arruntiis* sive ex *Furiis* memoratur in *t. dispensatoris VI 9323.*
- 303 CAMILLVS, praesens provinciae nescio cuius in *t. Allifano* ... Celeris legati eius *IX 2335.*
- L. ARRVTIVS CAMILLVS SCRIBONIANVS sive FVRIVS CAMILLVS SCRIBONIANVS.
- L. Furius Camillus.
- M. FVRIVS CAMILLVS.
- OVINIVS CAMILLVS.
- 304 L. Camniu[s] Secundi[nus], primipilaris, praefectus legionis X., procurator Aug. (Noric) M. Gavio Maximo praefecto praetorio (*sub Pio cf. infra G 60*) amico dedicavit *t. Noricum III 5328.*
- 305 Camonius Rufus, Bononiensis, amicus Martialis, viginti annos natus ('bis denis annis' 9, 76, 3, contra traditur 6, 85, 8 'viderat Alphei praemia quinta modo' cf. quae adnotavit Friedländer ad h. l.) in Cappadocia, in cuius mortui memoriam Martialis scripsit *epigr. 6, 85; 9, 74; 9, 76.*
- SALVIVS NEN[IVS] L. (H)AIVS CAMP[ANI]ANVS CN. PLO[TIVS] MAXIMVS T. (H)OENIVS SEVER[V]S SERVEIENVS V[RSVS].

- 306 M. Campanius Marcellus, M. fil. M. nepos, tribu Fal., praefectus cohortis III Breucorum, tribunus cohortis primae Hemesenorum, praefectus equitum alae Parthorum, procurator provinciae Cypri, procurator Augustorum ad Mercurium Alexandrinum X 3847 t. *Campanus, quem posuerunt ut videtur* [etives R(omani) in provi]ucia Cypro (consistentes).
- 307 T. (an TITIVS? in lapide est TITI CAMPANI etc.) CAMPANIVS PRISCVS MAXIMINIANVS, vir consularis omnibus honoribus in urbe sacra functus; ..openda Valeriana, clarissima femina mater ei posuit t. *sepulchralem XII 137 Sedunensem.*
- 308 Campanus, iure consultus citatur ab (Aburnio) Valente Digest. 38, 1, 47 et a Pomponio Digest. 40, 5, 34, 1. Vnde apparet eum de manumissionibus fideicommissariis post legem Aeliam Sentiam scripsisse (saeculo primo).
- 309 Campanus, e primoribus Tungrorum anno 70 Tac. h. 4, 66.
— C. SECIVS CAMPANVS.
- 310 CAMPATIVS (sic libri, vulgo Carpathius), dictum eius in Titium Maximum Quintilian. institut. 6, 3, 71, unde ('in orchestra pila lusi') senator fuisse videtur.
- 311 Campester (Καμπέστριος), scriptor rei astronomicae Romanus citatur Ioann. Lyd. de ostentis 9 p. 20 ed. Wachsmuth; scripserat de cometis ibd. 10 p. 30, Serv. ad Vergilii Aeneid. 10, 272; aetatis incertae.
— M. Maenius Agrippa L. Tusidius Campester.
- 312 CAMPIA SEVERINA, virgo Vestalis maxima, cui a clientibus positi sunt t. urbani VI 2131 anno 240 et 2132.
- 313 Camsisoleus(?), natione Aegyptius, frater Theodoti qui Aemilianum ceperat, dux Gallieni Trebellianum in Isauria rebellantem oppressit vit. trig. tyr. 26, 4.
- 314 Camurius, miles legionis quintae decimae, quem crebrior fama imperatorem Galbam interfecisse tradidit Tac. h. 1, 41, Plutarch. Galba 27.
- 315 C. Camurius Clemens, C. f., tribu Lem., praefectus fabrum quater, praefectus iure dicundo imperatoris Caesaris Traiani Augusti, praefectus cohortis VII Raetorum equitatae, tribunus militum cohortis Vlpiae Petraeorum milliariae equitatae, praefectus alae Petrianae civium Romanorum bis torquatae, procurator Augusti ad Miniciam, procurator Augusti epistrategiae septem nomorum et Arsinoitae; patronus Treiensium XI 5669 t. publice a Treiensibus positus, prope Attidium repertus.
- 316 Q. CAMVRIVS NUMISIUS IUNIOR. Tituli Attidiani: ei positus est t. mutius XI 5670 (1) et similis 5671 (2), cuius initium extat; ipse posuit statuas a municipibus (Attidii) decretas 5672 (3).
Q. Camurius Numi[s]ius Iunior t. 2, [Q. C]amurius Numisius Iu[n]ior t. 1, Numisius Iunior t. 3. Patris nomen perit in t. 1. 2, tribu LEMONIA t. 2.

- IIIvir a(ere) a(rgento) a(uro) f(lando) f(eriundo), tr[ib]unus mil(itum)] leg(ionis) VIII Ii[spanae], sodalis Titialis [Flavialis?] (sodalis Tit.... et in t. 3), quaest(or) urb(anus), aed(ilis) [cur(ulis)], praetor, [le]g(atus) Aug(usti) leg(ionis) et [le]g(ionis) VI Vietr[icis] t. 1 quem posuerunt et [lu]nior patri, ubi praecessisse videntur nomina filiae. Aedilis curulis designatus t. 3. Stertina L. f. Cocceia Bassula Veneria Aeliana Iunioris uxor videtur, Q. Cornelius Flaccus Noricus Numisius t. 3 nescio qua necessitudine cum iis coniunctus, fortasse idem atque Iunior filius t. 1. Filia coruat ex nominibus videtur Cocceia Bassula Numisia Procula M. Munatii Popiliiani (uxor) VIII 626.
- 317 KAN....., legatus Germaniae superioris a. 116 III dipl. mil. 27.
— Aurelius Canartha.
- 318 Candace, regina Aethiopum aetate Augusti anno 730 = 24 a. C. in Aegyptum hostiliter invasit, a Petronio praefecto Aegypti fugata et, postquam exercitum Romanum in Aethiopiam duxit, pluribus proeliis victa foedus facere coacta est a. 732 = 22 Strabo 17, 1, 54 p. 820 sq., Dio 54, 5 cf. Plin. n. h. 6, 181. 182, Mommisen, Res gestae d. Aug. p. 108. — Exploratores Neronis renuntiavere in Aethiopia regnare feminam Candacen, quod nomen multis iam annis ad reginas transiit Plin. n. h. 6, 186. — Alia Candace actatis Tiberii memoratur Act. Apostolorum 8, 27.
— Macrobius Candidianus.
- 319 CANDIDVS, consul (suffectus anno incerto actus imperatoriae) .. non. Maia cum Frontone VI 15847.
- 320 Candidus, dux peditum Romanorum, qui una cum Viudice, qui equitibus praeerat, Langobardos et Olbios, cum bello Marcomanico Istrum traieciissent, repulit Petrus Patricius fr. 6 FHG. IV p. 106.
- TI. CLAVDIVS CANDIDVS.
— TI. Cl(audius) Candidus.
— L. COEDIVS CANDIDVS.
— M. MATERIVS CANDIDVS.
— IVLIVS CANDIDVS.
— Iulius Candidus.
— TI. IVLIVS CANDIDVS.
— TI. IVLIVS CANDIDVS CAECILIVS SIMPLEX.
— (TI. IVLIVS) CANDIDVS CELSVS.
— TI. IVLIVS CANDIDVS MARIVS CELSVS.
— M. PAPIRIVS CANDIDVS.
— SILVIUS CANDIDVS.
— L. VESPRONIVS CANDIDVS.
- 321 22 C. CANIANVS, vir clarissimus V 5458 t. qui in agro Comensi repertus dicitur. sive descriptus atque interpolatus.
- 323 Canidia, benefica, in quam scripsit Horatius epod. 5, 17, sat. 1, 8, 24 sqq., memoratur epod. 3, 8, sat. 2, 1, 48; 2, 8, 95; sub Canidia nomine

Gratidiam Neapolitanam unguentariam intellegi vult *Porphyrus ad epod.* 3, 8 p. 148 ed. Meyer cf. ad epod. 5, 43 p. 153, ad sat. 1, 8, 23 p. 231.

- 324 CANIDIA ALBINA. clarissimae memoriae femina, mater Catinii Canidiani II 111 t. *Eborensis sepulcrulis*.

— CATINIVS CANIDIANVS.

- 325 P. Caninius, C. f. sibi et L. Caninio Valenti filio posuit t. V 7547 prope *Aquas Statiellas repertum*.

- 326 Taurus Canin[us] . . . memoratur in t. *Tusculano XIV 2620*; homo nobilis ex praenomine videtur, fortasse necessitate quadam coniunctus cum Caniniis Rebilis, quorum Caninius C. f. Rebilus invenitur in t. et ipso *Tusculano 2622*.

- 327 Caninius Celer, rhetor graecus, magister M. Aurelii et L. Veri vit. *Marci 2, 4, Veri 2, 5. Vide et infra sub Celere rhetore*.

- 328 L. CANINIVS GALLVS memoratur in actis *Arvalium VI 2024 (1). 2025 (2). 2027 (3)*, in cippo terminali *Notizie degli scavi 1889 p. 70 (4)*. — Nummi ab eo sub Augusto cusi *Babelon, Monnaies de la République Romaine I p. 311 n. 1-3*, quorum n. 1 in adversa exhibet L. Caninius Gallus ob c(ives) s(ervatos) scilicet a Parthis receptos cf. *Eckhel VI p. 95. 101*.

Filius videtur L. Caninii Galli consulis a. 717 = 37 a. C. Illvir monetalis sub Augusto a. 734 = 20 vel paulo post nummi. Consul (suffectus) a. 752 = 2 primum cum Augusto *Velleius 2, 100*, deinde cum Q. Fabricio *Monumentum Ancyranum lat. 3, 30 = graec. 9, 9, CIL I 799 in tessera gladiatoria*. Curator riparum et alvei Tiberis (sub Tiberio) t. 4, ubi loco primo nominatur. — Frater Arvalis a. 27. 35. 36 t. 1. 2. 3; quindecimvir sacris faciundis *Tac. a. 6, 12*.

Idem videtur L. Caninius Gallus qui memoratur in t. libertorum servique VI 7987-7996, pater Gallae in t. *libertorum filiae VI 14327*.

- 329 CANINIVS REBILVS, (filius ut videtur Caninii Rebili consulis 742 = 12 a. C.) consularis, homo eiusdem infamiae atque Fabius Persicus (*cos. a. 34 p. C.*); pecunias magnas ab utroque oblatas repudiavit Iulius Graecinus *Seneca brief. 2, 21. Haec cum cadant necesse sit in aetatem Tiberii, Rebilus ille non potest esse consul a. 742, sed suffectus anno incerto sub Tiberio, filius ut videtur illius. Ex primoribus peritia legum et pecuniae magnitudine cruciatus aegrae senectae misso per venas sanguine effugit anno 56, haud creditus sufficere ad constantiam sumendae mortis ob libidines muliebriter infamis *Tac. a. 13, 30 (ubi C. Aminius Rebius cod. Medicus)*.*

- 330 C. CANINIVS REBILVS, consul suffectus anno 742 = 12 a. C.: [C. Caninius C. f.] C. n. Rebil(us) in mag(istratu) m(ortuus) e(st) *fasti Capitolini*, [C.] Caninius Rebilus *fasti minor. V CIL I² p. 62*, C. Caninius *fasti minor. VII p. 64. Filius C. Caninii C. f. Rebili consulis a. 709 = 45 cf. CIL I² p. 158, pater rursus qui praecedit*. — C. Rebilus quindecimvir sacris faciundis a. 737 = 17 *acta saecularia*.

- 331 C. CANINIVS REBILVS, C. f., aedilis (Tusculi) collega C. Caelio C. f. Rufo XIV 2622 t. *Tusculanus*, *Titulus ad finem liberne rei publicae rel ad initium artatis imperatoriae pertinere videtur; quis ex Rebilis intellegendus sit, non liquet.*
- 332 Caninius Rufus (*sic plene codex Asburnhamianus in indice l. III, ceterum Caninius*), Comensis, amicus Plinii, ad quem scripsit *epist.* 1, 3; 2, 8; 3, 7; 6, 21; 7, 18; 8, 4; 9, 33; bellum Daecicum versibus scribere paravit *ibid.* 8, 4; poeticum ingenium eius *ibid.* 9, 33, 1. 11.
— M. Cl(adius) Caninius Severus.
- 333 L. Caninius Valens, P. Caninii filius, procurator IIII publicorum Africae V 7547 t. *reperitus prope Aquas Statiellas.*
- 334 CANINIA GALLA *memoratur in t. L. Caninii, Gallae liberti, Anchiali et Caninae, Gallae libertae, Philematii VI 14327; filia igitur L. Caninii Galli (ut nomina liberti docent, qui more solito praenomen patris patronae accepit), consulis ut videtur a. 752 = 2 a. C.*
— CLAVDIA CANINIA SEVERA.
— M. ACILIUS CANINVS.
- 335 Canius Rufus, Gadibus oriundus *Martial.* 1, 61, 9, amicus Martialis, poeta *id.* 1, 69, 2; 3, 20, 1; 3, 64, 6; 7, 69, 1; 7, 87, 2; 10, 48, 5, Theophila uxor 7, 69, 1. — *Dubium est num idem sit Rufus, quem Martialis alloquitur 2, 11, 1; 2, 29, 1; 2, 48, 7; 2, 84, 4; 3, 82, 33; 3, 84, 1; 3, 100, 1; 4, 13, 1; 4, 82, 1.*
- 336 Cannabas sive Cannabaudes, dux Gothorum ab imperatore Aureliano trans Istrum victus et interemptus *vit. Aureliani* 22.
- 337 CANNVTIVS MODESTVS, legatus legionis XXX Vlpiae victricis piaae fidelis anno 223 *Brambach, Corpus Inscriptionum Rhenanarum* 151 t. *prope Clivium repertus.*
— AEMILIUS SEVERVS CANTABRINVS.
- 338 Cantria Longina, uxor M. Pomponii Bassuli poetae, cui posuit t. *sepulcralem Aeclanensem IX 1164*; P. f., sacerdos divae Iuliae Piaae Augustae (*scilicet Titi filiae*) IX 1153 t. *Aeclanensis ei publice positus.*
- 339 [C]ANVL[EIVS] *memoratur in t. mutilo Amnstride reperto CIG 4152 d Addit. p. 1113: [ἐπερ] . . . [καὶ τῶν τε] [xv] [ω]ν αὐτῶν καὶ τοῦ ἀγμπατος ὁμοῦ ἐπὶ Κ]αννολ[ή] [xv] τοῦ παρθευτοῦ καὶ ἀν[ε] [τετρατήρου . . .] ἐν τῇ . . . ἔτει, qui titulus intra annos 200 300 aetate Amnstridis positus est. Quae unde coeperit quanyquam adhuc ignoratur, tamen probabiliter (cf. Marquardt, *Staatsverwaltung* I² p. 421 n. 1), initium statuitur circa a. 65 a. C., ita ut titulus intra n. fere 136 236 dedicatus sit. Atque propter liberos Augustorum veri simili est cum pertinere ad divos fratres. Canuleius igitur circa a. 161 169 Bithyniae praefuisse videtur.*
- 340 Canus, choraula celeberrimus ab imperatore Galba donatus *Suton. Galba* 12, *Plutarch. Galba* 16; *memoratur Martial.* 4, 5, 8; 10, 3, 8.
— Iulius Canus.

— Sulpicius(?) Canus.

- 341 Q. CANVSIVS PRAENESTINVS memoratur in dipl. mil. III 40 (1), ipse posuit in finibus Nomentanorum t. XIV 3932 (2); idem nominari videtur in tegulis XV 913 (3), in fistula plumbea urbana Lanciani, sylloge aquaria 41 (4), in marmore rudi *Annali dell' Istituto* 1870 p. 188 n. 236 (5).

Plena nomina exhibent t. 1-4. Consul (suffectus) cum C. Lusio Sparso sub Pio circa a. 157 t. 1.

- 342 Canutia Crescentina, virgo Vestalis, cum a Caracallo incesti damnata esset, se ipsa a culmine domus praecipitavit *Dio* 77, 16.

- 343 Capella, poeta aetate Ovidii: 'cum — clauderet imparibus verba Capella modis' *Ovid. ex Ponto* 4, 16, 36; scripsit igitur metro elegiaco.

— Antistius Capella.

— Caecilius Capella.

— C. NAEVIUS CAPELLIA.

— Statilius Capella.

- 344 CAPELLIANVS (Καπελλιανός apud Herodianum 7, 9, 2 traditur cf. *adu. Mendelssohnii*, item Capelianus ex Herodiano *Capitolinus*), τὸν ἀπὸ συγγήτου, ἤγχετο δὲ Μαυροσύλων τῶν ἐπὶ Πρωμαίῳ, Νομαδίων δὲ καλεσμένων Herodian. l. l. Vnde cum perperam Herodianus Mauros et Numidas conflasset, *Capitolinus* vel auctor eius latinus scripsit rit. *Maximini* 19, 1, *Gordianorum* 15, 1 Capelianum Mauros rexisse narratione Herodiani ut semper fere haud accurate in brevius contracta. *Capellianum* legatum Numidiae fuisse cum inde quod ab Herodiano ordinis senatorii dicitur, tum ex rerum ab eo gestarum natura extra controversiam est.

Legatus Numidiae anno 238 contra M. Antonium Gordianum proconsulem Africae filiumque eius, postquam contra Maximum imperium sumpserunt, exercitum duxit et rebelles acie victos oppressit *Herodian.* 7, 9, *vit. Maximini* 19, *Gordianorum* 15, 16. *Nominatur vit. Maximini* 20, 7. — In t. *sepulchrali Numidico VIII* 2170 memoratur qui pro amore Romano quievit ab hoc Capeliano captus.

— C. IVLIUS GEMINUS CAPELLIANVS.

— Iulius Capellus.

— Flavius Caper.

- 345 CAPITO. *Nummi eius Cyrenaiici ab altera parte inscripti* Imp(erator) Aug(ustus) tr(ibunicia) pot(estate) ab altera a) Capito q(uaestor) *Müller, Numismatique de l'ancienne Afrique I* p. 168 n. 438, *Cohen I³ Augustus* n. 799; b) eandem inscriptionem cum sella curuli exhibent *nummi Müller Suppléments* p. 30 n. 438 a, *Cohen* n. 798.

Quaestor Cyrenarum sub Augusto *nummi*.

- 346 CAPITO, (tribu) [Cl]u. Capito [patr]on(us) municipi, [III]vir viarum curan[da]rum, trib(unus) [leg(ionis)], quaestor IX 731 t. *Larinas mutilis*.

- 347 Capito, rhetor aetate Augusti *Seneca controvers.* 10 *praef.* 12; sententiae eius *ibid.* 7, 2, 5-7; 9, 2, 9, 10.
- 348 Capito, centurio anno 66 *Ioseph. bell.* 2, 14, 7.
- 349 Capito, praefectus praetorio Probi a. 276 *vit. Probi* 10, 6 *in epistula ficta.*
- L. Antonius Capito.
 - C. ATEIVS CAPITO.
 - C. Ateius Capito.
 - T. At(cius) Capito.
 - (Betilienus?) Capito.
 - Caecilius Capito.
 - Claudius Capito.
 - [CLODIVS] [CAP]ITO . . . NVS.
 - COSSVTIANVS CAPITO.
 - EGNATIVS CAPITO.
 - FONTEIVS CAPITO.
 - C. FONTEIVS CAPITO.
 - Herennius Capito.
 - C. IAVOLENVS CALVINVS GEMINIVS CAPITO CORNELIVS POLLIO SQVILLA Q. VVLACIVS SCVPPIDIVS VERVS.
 - Insteius Capito.
 - D. Iulius Capito.
 - Lucilius Capito.
 - SEX. NERANIVS CAPITO.
 - Cn. Octavius Titinius Capito.
 - M. OPIIVS CAPITO.
 - Sinius Capito.
 - C. STATIVS CAPITO ARRIA[NVS].
 - C. TVLLIVS CAPITO POMPONIANVS PLOTIVS FIRMVS.
 - VALERIVS CAPITO.
 - Cn. Vergilius Capito.
 - Verginius Capito.
- 350 Capitolina, mulier honestissima Oeensis *Apuleius apolog.* 61. 62, *filius eius ibid.* 62.
- Aelia Flavia Egnat[ia] Capitolina.
- 351 CAPITOLINVS, consul a. 274 eum imperatore Aureliano II *fasti.* C. Iulius Capitolinus *dicitur in t. falso Pauviniانو VI* 5, 31:30*.
- 351a Capitolinus cum Gabba componitur *Martial.* 10, 101; *fuit ergo scurra imperatoris Traiani.*
- 352 [Ca]pitolinus, proe(urator) offic(iorum) imp. Caes. M. Aur(elii) Ant(oni) Aug. *in fistula plumbea originis dubiae Lanciani, sylloge aquaria n.* 205.
- [CLA]VDIVS BASSVS [CAP]ITOLINVS.
 - Cornelius Capitolinus.
 - L. Fl(avius) Capitolinus.

— Q. MAMIL(IVS) CAPITOLINVS.

353 Capreolus, quem pro Herode (Attico) causam dicturum esse opinatur Fronto *ad M. Caesarem* 3, 4 p. 43 N.

354 Caprius ut acerrimus latronum delutor memoratur *Horat. sat.* 1, 4, 66. 70 *cum schol.*

355 CARACYLAEA, stirpis regine (ἀπόγονον βασιλείων, θυγατέρα τῆς μυτιροπύλου *scilicet Ancyrae*), (C.) Iulii Severi (*consulis a. 155*) uxor honorata l. *Ancyrano CIG* 4030.

355a Caratacus, Britannus. Caratacus *apud Tacitum praeter ann.* 12, 36 *extr.* ubi Caturatacus traditur, Καταράτακος *Dio (Xiphil.)* 60, 20, Καράτακος *Zonaras* 11, 10, Καράτακος *excerpta Vaticana Dion.* V p. 191 ed. *Dindorf*; Caratacus *recta forma probatur titulis nummisque cf. Holder, Alt-Celtischer Sprachschatz s. v.*

Cunobellini filius, rex Silurum ab A. Plautio victus captusque *Tac. a. 12, 33-37. 38-40, h. 3. 45, Dio* l. l.

— MANILIUS CARBO.

— P. MANLIUS CARBO.

— C. PAPIRIUS CARBO.

356 Carfinia, 'est moecha Fabulla, damnetur si vis etiam Carfinia, talem non sumet damnata togam' *Iuvenal. sat.* 2, 68-70, ubi significatur matrona quaedam impudica aetatis fere Domitiani. *Perperam Cuiacius mutare voluit, Carfania ex Vlpiano Digest.* 3, 1, 1, 5 ubi memoratur Carfania improbiissima femina, quae inverecunde postulans causam dedit edicto (*scilicet ne feminac pro aliis postularent*); at *cf. Valer. Maxim.* 8, 3, 2.

— IMP. CAESAR M. AVRELIUS CARINVS AVGVSTVS.

357 P. CARISIVS. Nummi ab eo cusi *Babelon, Monnaies de la République Romaine I* p. 318 *sqq.* in parte adversa caput Augusti exhibent cum inscriptione Imp. Caesar Augustus vel Caesar Aug. tribun(icia) potest(ate), in aversa P. Carisius leg(atus) pro pr. vel leg. n. 20. 30 vel leg. Augusti n. 26-29; in nummis n. 24-28 muri portaeque urbis *Emeritae representantur, in quibus inscriptum est Emerita vel Augusta Emerita. Similes nummi sine nomine Carisii Emeritae cusi apud Delgado, Nuevo método de clasificación de las medallas autónomas de España II* p. 10 n. 24 *sqq.*

P. Carisius nummi, T. Carisius *Dio* 53, 25, ceterum Carisius; *Dio eum confudisse videtur cum T. Carisio triumviro monetali sub C. Caesare dictatore cf. Babelon I* p. 318, qui fortasse idem est atque T. Carisius T. f. praetor Volcar(um) XII 1028. Huius potest filius esse P. Carisius. — Legatus Augusti pro praetore in Hispania nummi, anno 729 = 25 a. C. contra Astures pugnavit et Lanciam urbem cepit *Dio* 53, 25, *Florus* 2, 33, *Orosius* 6, 21. Iussu Augusti finito bello milites veteranos in Augustam Emeritam coloniam deduxit nummi, *Dio* 53, 26 *cf. CIL II* p. 52. Cum anno 732 = 22 Astures

propter luxuriam et avaritiam Carisii rebellassent et cum iis Cantabri simul defecissent, Carisius adiutus a C. Furnio legato Augusti rebelles acie devicit *Dio* 54, 5.

- 358 C. CARISTANIUS FRONTO *uxori t. posuit graece scriptum Antiochiaae Pisidiaae Papers of the American school of classical studies at Athens II* (1888) p. 134 n. 108 (1); *ei positus est t. graece scriptus Cadyandae in Lycia repertus Bulletin de correspondance Hellénique X* (1886) p. 46 (2).

Γαίου Κ[α]ρίστανίου Φρόντωνος *t. 1*, [Γά]ιον Καρίστανιον [Φ]ρόντωνα *t. 2*. — Legatus Augusti pro praetore Lyciae et Pamphylicae *t. 1*, ubi nomen Augusti crasum est, *Domitiani ut videtur; πατριάρχης αὐτοκράτορος t. 2*. Maritus Paullae *t. 1*; *pater videtur C. Caristanii Paulini qui sequitur. — Plures Gai Caristanii enumerantur in t. Antiochiaae Pisidiaae III S. 6852, qui vel liberti eius fuisse vel civitatem opera eius accepisse videntur.*

- 359 C. CARISTANIUS PAVLINVS, [Car]istanii] . . . filius *publice honoratus t. Cadyandae in Lycia reperto Bulletin de correspondance Hellénique X* (1886) p. 47. *Videtur filius esse C. Caristanii Frontonis et Paullae.*
360 CARMINIVS ATHENAGORAS *memoratur in titulis Aphrodisiade repertis patris CIG 2782 (1), filii 2783 (2); item in t. Attudensi fratris Bulletin de correspondance Hellénique XI* (1887) p. 348 (3).

Origine Attudensis *t. 3*, filius M. Vlp[ii] Carminii Claudiani et Flaviae Appiae, nepos Carminii Claudiani per patrem, Flavii Athenagorae per matrem (*cf. stemma sub n. 365*) *t. 1. 2*, frater Carminii [Claudiani?] iunioris *t. 3*; pater M. Flavii Carminii Athenagorae Liviani, Carminii Claudiani, Appiae, (Carminiae) Livianae (Diotimae) *t. 1*; *ex cognominibus duorum liberarum veri simile est uxorem ei fuisse Liviam vel Livianam aliquam. Vir clarissimus t. 1, consularis t. 2, proconsul Lyciae et Pamphylicae et Isauriae t. 3.*

- 361 M. FL(AVIVS) CARM(INIVS) ATHENAGORAS LIVIANVS *publice honoratus t. Aphrodisiade reperto CIG 2783 (1), memoratur in t. avi CIG 2782 (2).*

Filius Carminii Athenagorae, nepos M. Vlp[ii] Carminii Claudiani (*cf. n. 360*), vir clarissimus *t. 1. 2*.

- 362 CARMINIVS CLAVDIANVS, filius Carminii Athenagorae, nepos M. Vlp[ii] Carminii Claudiani, vir clarissimus *CIG 2782 t. avi.*

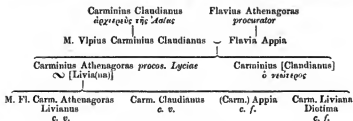
- 363 Car(minius) CLAUDIANVS, ἀρχιεπὶς τῆς Ἀσίας, pater M. Vlp[ii] Carminii Claudiani *CIG 2782 cf. n. 365.*

- 364 [Car]minius [Claudianus?] ὁ νεώτερος, filius (M. Vlp[ii]) Carminii Claudiani, origine Attudensis, frater Carminii Athenagorae *publice honoratus t. Attudensi Bulletin de correspondance Hellénique XI* (1887) p. 348. *Cognomen in lapide periit; paternum propter νεώτερος restitui.*

- 365 M. Vlp(IVS) CARMINIVS CLAUDIANVS *publice a civitate Aphrodisiade honoratus CIG 2782 (1) memoratur in t. Attudensi filii Bulletin de correspondance Hellénique XI* (1887) p. 348 (2).

Origine Attudensis cf. n. 360. Filius Carminii Claudiani, maritus Flaviae Appiae, pater Carminii Athenagorae t. 1 et Carminii t. 2; curator Cyzicenorum t. 1. 2.

Clerc (Bulletin I, l. p. 349) ex collectione Waddingtonii duos nummos Attudenses sic descripsit: I) Τίτος Αἰλιος Καῖσαρ Ἀντωνεῖνος (caput Antonini), in aversa M. Οὐλ. Καρμίνιος Κλαυδιανὸς υἱὸς τοῦ δήμου Ἀττουδέων ἀνέθηκε (Cybele cum leonibus). II) Αἰρ. Κα. Ἀρ. Πα. Μη. Μ. Α. Ἀντωνεῖνος κ. Οὐρως (M. Aurclius et L. Verus manus iungentes), in aversa Δεὶ Κ[αρμινίου] Κλαυδιανὸς Ἀσιάρχου Ἀττουδέων (Cybele nt in n. I); inscriptionem partis adversae huius nummi haud accurate repetitam esse vel inde prrspicitur quod Ἀρ(μηναιοὶ) Πα(ρθικοὶ) Μη(θεοὶ) omnino falso loco posita sunt. Quos nummos cum Clerc ad Carminium Claudianum ἀρχιερέα τῆς Ἀσίας rettulerit, mihi certe n. I ad filium eius M. Vlpium Carminium Claudianum propter nomen Vlp(ii) pertinere videtur neque quidquam obstat, ne et hunc Asiarchen fuisse ponamus. De nummo autem altero dubitari potest, a quo cusus sit. Nam et ad eundem illum referri potest, ut qui in titulo quoque Attudensi simpliciter dicatur Carminius Claudianus omissio Vlpio, et de filio Carminio iuniore cogitare licet. Vtut est, ex nummo I apparet familiam illam Attudensem Carminiorum ad amplissimos honores inde ab aetate Antonini Pii pervenire coepisse. Cuius stemma subiecimus:

366 L. CARMINIVS LVSITANICVS, consul (suffectus) anno 81 XVIII k. Oct., III k. Nov. cum M. Petronio Vmbrino VI 2060 acta Arvalium.

367 M. Carminius Pudens signo [I]thacius, M. f., tribu Pap., equo publico, electus ad causas fisci tuendas in provincia Alpium Maritimarum; patronus rei publicae Tergestorum, patronus plebis urbanae, patronus collegiorum dendrophorum et fabrum, curator rei publicae Mantuanorum, curator rei publicae Vicetorum, patronus Catubrinorum; sacerdos Laurens Laviniae; maritus Iuliae Valerianae, quae ei posuit t. Bellunensem Notizie degli scavi 1888 p. 408.

368 SEX. CARMINIVS VETVS, consul a. 116 cum L. Lamia Aeliano. In conspectu: Sex. Carminius Vetus Bullettino comunale 1885 p. 150 n. 1076, Σέξτου Καρμινίου (Ὀλέτερος Phlegon fr. 38. 39 FHG III p. 619 loco corrupto, ubi duo verba priora ex fr. 38 falso in alium consu-

latum fr. 39 intrusa sunt; ceterum Vetus fasti. — Pater videtur consulis a. 150 qui sequitur.

- 369 SEX. CARMINIVS VETVS, consul a. 150 cum M. Gaviio Squilla Gallicano. In consulatu: Sex. Carminius Vetus II S. 5932, ceterum Vetus fasti. — Filius videtur consulis a. 116 qui praecessit.
- 370 (CARMINIA) APPIA, clarissima femina, filia Carminii Athenagorae, neptis M. Vlpil Carminii Claudiani et Flaviae Appiae CIG 2782.
- 371 CARMINIA LIVIANA DIOTIMA, clarissima femina in fistula plumbea urbana *Bullettino comunale* 1886 p. 103 n. 1152. Sine dubio eadem atque Liviana filia Carminii Athenagorae CIG 2782, de qua vide in patre.
- 372 Carnulus(?), reus sub Tiberio mortem anticipavit *Sueton. Tiber. 61*.
- 373 Carioviscus memoratur ut dux quidam Romanorum vit. *Aureliani II, 4 in epistula ficta Valeriani*.
— Q. Fab[ius] Carpe vel Caspe
— (Aurelius) Carpus.
— M. Aurel(ius) Stertinius Carpus.
- 374 Carpophorus, gladiator, in quem scripsit *Martialis epigr. lib. spect. 15. 23. 27*.
- 375 C. CARRINAS memoratur in fastis minoribus VII CIL I² p. 64 (1), in senatus consulto Panamarensi *Bulletin de correspondance Hellénique XI (1887) p. 226 (2)*, in tabula triumphorum Barberiniana CIL I² p. 76 (3).
C. Carrinas t. 1. 2, [C. Carr]inas t. 3, C. Carinas (sic) *Dio 51, 21*, Carrinas apud Appianum. — C. f. t. 1. 2, tribu Κο[υρ]νία vel Κο[λ]λόνια t. 2; filius C. Carrinatis a Sulla occisi et proscripti (cf. *Appian. bell. civ. 1, 93*), unde lege Sullae iure honorum petendorum privatus erat *Dio l. l. (Restitutus lege Caesaris a. 706 = 48 a. C)* a Caesare a. 709 = 45 in Hispaniam contra Sex. Pompeium missus re minus bene gesta revocatus est *Appian. bell. civ. 4, 83. 84*. Sub finem anni 711 = 43 consul suffectus cum P. Ventidio Basso t. 1 cf. *Dio 47, 15, fasti min. VII CIL I² p. 64*. A. 713 = 41 legatus C. Caesaris Hispaniam rexit *Appian. bell. civ. 5, 26*. A. 715 = 39 Romae in senatu fuit t. 2. Bello Siculo, quod contra Sex. Pompeium gerebatur, tribus legionibus Caesaris praefuit *Appian. bell. civ. 5, 112*. Cum in Gallia Morinos vicisset, a. 726 = 28 ex [G]al[li]is prid. eid. Iu[n]. triumphavit t. 3, *Dio 51, 21*.
- 376 C. Carrinas honoratus t. Attico mutilo *Δελτίον ἀρχαιολογικόν* 1891 p. 62: Γάϊον Καρρίναν Γαίον υἱὸν φιλοκαίταρα τὸν ἐπώνυμον ἀρχοντα καὶ ἱερέα Δ[ρ]ούσου Propter sacerdotium Drusi (cf. *Dittenberger Ephem. ep. 1 p. 116*) t. ad actatem imperatoris Claudii pertinere videtur. Lolling qui edidit l. l. supplevit Σεκοῦδον et rettulit ad Carri-natem Secundum ministrum Neronis (v. infra), fortasse recte.

- 377 CARRINAS CELER, senator accusante scrvo maiestatis inter reos non receptus est *Tac. a. 13, 10*.
- 378 Carrinas Secundus, rhetor a Gaio, quia contra tyrannos declamaverat, in exilium pulsus *Dio 59, 20*; — — 'exitus Secundi Carrinatis; et hunc inopem vidistis Athenae nil praeter gelidas ausae conferre cicutas' *Iuvenal. sat. 7, 204 sqq.*, Sec. Carrinas (*traditur Socrates*) veneno periit, cum fugeret paupertatem *schol. ibd.*
- 379 Carrinas Secundus, graeca doctrina ore tenus exercitus, a Nerone a. 64 cum Acrato in Asiam et Achaïam missus ad provincias spoliandas *Tac. a. 15, 45. Filius videtur eius qui praecedat. Cf. n. 376.*
- 380 CARSIDIVS SACERDOS, a. 23 reus tanquam frumento hostem Tacfarinatem inuisset, absolutus est *Tac. a. 4, 13*; [Carsidius Sa(cerdos) [urb.] (praetor) a. 27 *fasti Arvalium CIL I^a p. 71*; praetorius a. 37 ut minister stuprorum Albucillae in insulam deportatus *Tac. a. 6, 48.*
- 381 Cartilius, iure consultus, cui Proculus assensus est *Pomponius Digest. 28, 5, 70, citatur ab Ulpiano ibd. 13, 6, 5, 13.*
- 382 Cartimandua, regina Brigantum, uxor Venutii, quo spreto Vello-catum armigerum eius in matrimonium regnumque accepit; unde bellum intestinum ortum est *Tac. a. 12, 36. 40, h. 3, 45.*
- 383 Carvilius Pictor (Carbilius *traditur*), cuius est liber in Vergilium scriptus titulo Aeneomastix *Donati vit. Vergilii p. 65 Sueton. rel. ed. Reifferscheid*; Vergiliomastix citatur *Serv. ad ecl. 2, 23.*
- 384 Carus, poeta et amicus Ovidii, ad quem scripsit *Ovidius ex Ponto 4, 13*; magister filiorum Germanici *ibd. v. 46*; de Hercule carmen pepigerat *ibd. v. 11 et ex Ponto 4, 16, 7. Ad eundem scripsisse videtur Ovidius Trist. 3, 5 cf. v. 16 sq. et ex Ponto 4, 13, 9.*
- 385 Carus, poeta actate Domitiani agone Albano coronatus *Martialis 9, 23. 24*, qui ad eum scripsit et *epigr. 9, 54*; *idem videtur Carus (pars codicum: Carpus) maritus Norbae id. 7, 74, 7.*
- 386 Carus, qui febre periit *Martial. 10, 77*; *medicus fuisse videtur cf. quae adnotavit Friedländer.*
- Aemilius Carus.
- L. AEMILIUS CARVS.
- IMP. CAESAR M. AVRELIUS CARVS AVG.
- Iulius Carus.
- D. IVNIVS CARVS.
- Mettius Carus.
- C. POPILIUS CARVS PEDO.
- SALVIUS CARVS.
- L. SALVIUS CARVS.
- SEIVS CARVS.
- 387 CASCELLIVS, *Titulus ei positus est Marruvinus IX 3666 ab una parte hodie mutilus.*

Prænomen patris perit, tribu Sergia. — [II]lvir viarum curandarum, tribunus militum legionis VIII, [qu]æstor, prætor, [præ]fectus frumenti dandi, [pro]consul p[ro]vinciæ Siciliæ. — *Versu extremo* I. DELAT. DEC. ET POPVLI honor quidam municipalis ei delatus videtur memoratus esse.

388 Cascellius, medicus *Martial.* 10, 56, 3.

389 A. CASCELLIUS memoratur ut testis senatus consulti de Oropii *Inscriptiones Græciæ septentrionalis* I 413.

A. Cascellius tit., Pomponius, Horatius, ceterum Caseellius. A. f., tribu Romilia tit. — Fuit quæstorius nec ultra proficere voluit, cum illi etiam Augustus consulatum offerret Pomponius *Digest.* 1, 2, 2, 45. Quæstor certe ante annum 681 = 73 a. C., quo anno testis senatus consulti fuit. Senex et orbus temporibus triumvirum Valerius Maxim. 6, 2, 12. In vivis cum fuisse, cum Horatius de arte poetica scriberet, ex versu 371 'nec scit quantum Cascellius Aulus' nequaquam statuere necesse est.

Volcatius Cascellium ius civile docuit *Plin. n. h.* 8, 144; 'A. Cascellius Quintus Mucius Volusius auditor' corrupte traditur apud Pomponium l. l. cf. adnot. Mommseni, qui coniecit 'Quinti Muci auditoris Volcarii auditor'; denique in illius honorem testamento Mucium nepotem eius reliquit heredem *ibid.* Iure consultus clarissimus *ibid.*, Valer. Maxim., Horat., l. l., *Ammian.* 30, 4, 12. Cascellii scripta non extant nisi unus liber bene dictorum Pomponius l. l. Dicta eius *Quintilian. institut.* 6, 3, 87 = *Macrobian. sat.* 2, 6, 1 et *ibid.* § 2. Sub triumviris compelli non potuit, ut de aliqua earum rerum, quas triumviri dederant, formulam componeret Valer. Max. l. l. (cf. *Macrobian. l. l.* 'iure consultus urbanitatis mirae libertatisque'). Perperam ex verbis Valerii Maximi iuris periti quidam, veluti Karlowa, *Römische Rechtsgeschichte* I p. 487 contra Pomponium statuerunt Caseellium tempore proscriptionum prætoris locum obtinuisse, cum Valerium non de prætore, qui formulas dabat, sed de homine privato, qui consulentibus componebat, agere manifestum sit. — Memoratur pluries in *Digestis a Iavoleno et Ulpiano* cf. *Lenel, Palingenesia* I p. 107.

— M. ANTONIVS CASCELLIVS.

390 CASCONIA MARCELLINA, clarissima femina, quæ vixit annis LVII; Caseonia Marcellina filia, clarissima femina, posuit ei t. *sepalcrealem* III 1986 cf. III S. 8572 *Salonitanum*.

— CN. PEDIVS CASCVS.

— Q. Fab[ius] Caspe... vel Carpe..

391 Casperius, centurio anno 51 sub Caelio Pollione præfecto castello Gorneis in Armenia præerat *Tac. a.* 12, 45. 46; anno 62 a Domitio Corbulone ad Vologaesem regem Nisibim legatus missus est *ibid.* 15, 5.

392 Casperius Aelianus, præfectus prætorio sub Domitiano *Philostat. vit. Apollonii Tyan.* 7, 16-20. 22. 32. 40, *Dio* 68, 3; denno sub Nerva,

- contra quem seditionem praetorianorum movit *Dio l. l., (Vict.) Epitome 12*; propterea a Traiano sub initium imperii occisus est *Dio 68, 5*. — Amicus Apollonii Tyanaei *Philostat. l. l.*
- 393 L. Casperius Aelianus *Amisi in Ponto dedicavit t. bilinguem III S. 6976*. *Parentela coniunctus videtur cum Casperio Aeliano qui praecedit; num idem sit, plane incertum est neque minus ad quem pertineant tegulae Pompeianae inscriptae Casperi Aeliani Notizie degli scavi 1887 p. 251*. — *Ad familiam Casperii Aeliani praefecti fortasse pertinent et L. Casperius Abascantus et Casperia Aeliane parentes L. Casperi Fauni XIV 2336*.
- 394 Casperius Aemilianus, homo nobilis ab imperatore Septimio Severo occisus *vit. Septimii Severi 13, 4*.
- 395 Casperius Agrippinus, homo nobilis ab imperatore Septimio Severo occisus *vit. Septimii Severi 13, 3*.
- 396 Casperius Niger, e militibus viris a. 69, cum Capitolium a Vitellianis expugnaretur, occisus *Tac. h. 3, 73*.
- IVLIA CASSIANA.

397 IMPERATOR CAESAR M. CASSIANIVS LATINIVS POSTVMVS AVGVSTVS.

Tituli in columnis miliaris: a) Britanniae VII 1161 (1), ad eundem fortasse pertinent frustula t. 1162, praeterea invenitur cohors I Aelia Dacorum Postumiana VII 820. 822; b) Hispaniae Tarracensis II 4919 (2). 4943 (3); c) Germaniae Brambach, Corpus inscriptionum Rhenanarum 1948 (4) admodum mutilus; d) Galliae Fabretti, Inscriptiones antiquae p. 413 n. 362 (5), duos edidit de Villosse Revue archéologique ser. II t. XXXVII (1879) p. 265 (6). 267 (7), duos alios idem indicavit l. l. p. 265.

Nummi extant plurimi descripti apud de Witte, Empereurs des Gaules p. 5 sqq., tab. 1-24, cf. de moneta Postumi Eckhel VII p. 445.

Plena nomina perscripta exhibent t. 1. 3. 7, reliqui breviate vel mutila. Imp. C. M. Cass. Lat. Postumus P. F. Aug. sire Imp. C. Postumus P. F. Aug. in nummis. — Cassius Labienus Postumus traditur (Vict.) Epitom. 32, ceterum Postumus apud scriptores, nisi quod Iulius Postumus dicitur vit. trig. tyr. 6, 6, ubi Iulii Atheriani cuiusdam verba se afferre nescio an fingat biographus.

Obscurissimo natus Eutrop. 9, 9. Dux imperatoris Gallieni, qui ei curam riparum Rheni mandaverat, ut Germanos ab incursionibus in fines Romanorum arceret (sic Zonaras, ἀρχὴν ἐν Κελτοῖς στρατευόντων ἐμπιστευόμενος Zosimus); cum Gallienus contra Gothos profectus filium maiorem (scilicet P. Licinium Cornelium Valerianum Caesarem, male Saloninum Zosimus nec minus male Zonaras παῖδα ἔχον ὁ αὐτοκράτωρ οὗτος (= Γαλιένος) δμῶνυμον) sub tutela Silvani (Albani Zonaras) in Colonia Agrippinensi reliquisset, ut Galliis praesset, Postumus inimicitias inter eum et Silvanum ortis Coloniam obsedit, Agrippinenses, ut Silvanum et Valerianum dederent, coegit deditosque interfecit at-

que ipse imperium sumpsit *Zosimus* 1, 38, *Zonaras* 12, 24, minus accurate *vit. Gallieni* 4, *vit. trig. tyr.* 3, *Victor Caes.* 33, *Epitome* 32, *Eutrop.* 9, 9. *Agnitum cum esse in Galliis, Britannia, Hispania Tarraconensi docent tituli.*

Gallienum duas expeditiones contra Postumum rebellem iniisse refert *Zonaras* l. l., sed nescio an altera, in qua Gallienus, cum urbem Gallicam obsideret, sagitta vulneratus esse perhibetur, inde solum orta sit, quod *Zonaras*, ut persaepe in hac operis parte, de eadem re ex diversis chronicis excerpta consarcinavit. Ad alteram *Zonaras* spectat et *vit. Gallieni* 4, 4 cf. *vit. trig. tyr.* 3, 5; legatio Gallioni ad Postumum memoratur *Continuat. Dionis V* p. 223 ed. *Dindorf*, confusa sunt quae praeterea afferuntur *vit. Gallieni* 7, 1, *trig. tyr.* 11, 3, *Zosimus* 1, 40 tantum memorat Gallionum rebus Scythicis occupatum Aureolo mandasse, ut Postumum ne in Italiam transiret, prohiberet.

Postumus ita imperavit, ut consumptas paene provincias ingenti virtute et moderatione reparaverit *Entrop.* 9, 9, restitutor Galliar(um) in nummis 256 sqq. Germanos devicit *Vict. Caes.* 33, *trig. tyr.* 3, 6; Germanicus passim in nummis cf. victoria Germanica in numm. 331-335. Imperium quod tenebat Postumum, tanquam vere Romanum esset, instituisse tituli nummique indicant. Itaque et consul ipse se dixit quinquies (cos. V in nummis 239, 240) et invenitur in nummis aeneis 30-32, 37 etc. s(enatus) c(onsulto). Periiit tumultu militari cum contra (Vlpium Cornelium) Laelianum rebellem profectus Mogontiacum urbem, cuius incolae Laelianum iuverant, militibus diripiendam tradere noluerat *Victor*, *Eutrop.* l. l. Imperavit annos decem *Entrop.*, quocum consentiunt nummi indicantes trib. pot. X n. 239, 240, vo(ta) XX 240.

Trebellium Pollionem, cuius indolem recte iam pridem perspectam habuit *Eckhel*, idem in historia Postumi plus semel mentiri iure monuit cf. p. 446, 448. Veluti Postumus iunior, qui a patre Caesar ac deinceps Augustus nuncupatus est *vit. trig. tyr.* 4, 1 fictus est a Pollione ad numerum triginta tyrannorum splendorem neque magis agnoscunt nummi (M. Piavonium) Victorinum a Postumo in participatum imperii vocatum. Cum Pollio propositum haberet, ut imperatores Galliarum summis laudibus ed ementitis efferret, contra consensum reliquorum scriptorum finxit plerosque tradidisse filium Gallioni non a Postumo, sed a Gallis occisum esse *vit. trig. tyr.* 3, 3. In huius 'auctoris totiens mendacis' testimonio unius positum est, quod viri docti usque adhuc regni spatium Postumi intra a. 258-268 statuerunt, quamquam *Eckhel* iure in dubium vocaverat. In actis enim fictis *vit. Claudii* 4, 4; 7, 4-5 auctor simulat Tetricum Gallias rexisse, cum Claudius imperium iniret, ita ut Postumum aliquanto ante sub Gallieno occisum esse ponere necesse esset. Quod mendacium quo probabilius efficeret, regnum Postumi in septem annos contraxit *vit.*

Gallieni 4, 5, trig. tyr. 3, 4; 5, 4. At Victorinum, cui Tetricus successit, sub Claudio demum imperium sumpsisse refert Epitome 34, et biennium quidem (Viet. Caes. 33, Eutrop. 9, 9) imperasse confirmat nummus inscriptus trib. pot. III de Witte Victorin. n. 69. Quocum consentit Zonaras 12, 26 p. 150, qui diserte Postumum etiam imperasse refert quo tempore Claudius imperator salutatus est; distulisse autem Claudium bellum contra tyrannum, ut antes Gothos imperio expelleret. — Accurate quando Postumus regnum inierit, quando fato functus sit, ideo definiri nequit, quod de tempore quo filius Gallieni obierit, non satis constat. Sed probabile est Postumum intra a. 259–269 imperium Galliarum tenuisse.

Memoratur vit. Gallieni 9, 1, Claudii 7, 4, trig. tyr. 4, 1; 5, 5, 8; 8, 1; 10, 14; 31, 2, Aureliani 8, 2, Probi 13, 5, Ammian. Marcellin. 21, 16, 10.

308 CASSIANVS. *Titulus ei positus est urbanus mutilus VI 3830: fil(io) Cassian[o] (sic supplendum est, non Cassian[i], ut editur in Corp. Inscr.) c(larissimo) v(iro) orato[ri] [c]onsul[i].... (suffecto aetate incerta). Fortasse aetatis posterioris.*

399 Cassianus, amicus quidam Martialis, ad quem scripsit epigr. 3, 64
400 Cassianus, sophista aequalis Flavii Philostrati Athonis docuit *Philostat. vit. soph. 2, 33.*

— P. ANTONIUS CASSIANUS.

— Q. ANTONIVS CASSIVS CASSIANVS.

— M. Aurelius Cassianus.

— M. AVRELIVS COMINIVS CASSIANVS.

— CLAVDIVS CASSIANVS.

— COCCEIVS CASSIANVS.

— C. EGGIVS AMBIBVLVS POM[ONIVS] LON[GINVS] CASSIANVS L. MAECIVS POS[TVMVS].

— IVLIVS CASSIANVS.

— TI. LICINIVS CASSIVS CASSIANVS.

— Cn. Pompeius Homullus Aelius Gracilis Cassianus Longinus.

— C. PRAECELLIVS AVGVRLNVS VETTIVS FESTVS CRISPINIIVS VIBIVS VERVS CASSIANVS.

401 CASSIVS, praetor ab (Titio) Aristone in decretis Fronti[ni]anis(?) memoratus *Pomponius Digest. 29, 2, 99.*

402 Cassius, mimus *Tac. a. 1, 73.*

403 Cassius inter medicos celeberrimos, quibus ducena quinquagena HHS annua mercedes fuere apud principes *Plin. n. h. 29, 7. Atimetus servum imperatori Tiborio legavit Scribonius Larg. 120; 'ingeniosissimus saeculi nostri medicus' Celsus 1 praef. p. 11 ed. Daremberg; medicamenta eius Scribon. 120. 176, Celsus 4, 21; 5, 25, 12, Galen. XII p. 738, XIII p. 276. 286 ed. Kühn.*

- 404 Cassius quidam circa tempus necis imperatoris Gai Olympiam venit *Sueton. Caligul. 57*.
- 405 Cassius, miles insignis corporis robore anno 65 iussu Neronis Faenium Rufum vinxit *Tac. a. 15, 66*.
- 406 L. CASSIVS publice honoratus t. Attico III 605, quem ad L. Cassium Longinum cos. a. 30 sine ulla idonea causa rettulit *Dittenberger*.
- 407 L. CASSIVS, praefectus [aerari] [milit]aris imperatori Tiberio consuli IIII (intra a. 21/30) posuit t. V 8845 *Veronensem*.
- 408 L. CASSI[VS], proconsul (Africae) VIII 17329 t. *Thabracenus mutilus*.
- AVIDIVS CASSIVS.
- D. PIVS (?) CASSIVS.
- 409 [CA]SSIVS AGRI[PPA?] (vel AGRI[PPINVS?]), consul (suffectus) anno 130: [Ca]ssio Agri[ppa] Quarti[no] [c]os. XIII k. [April.] VI 2083 *acta Arealium*.
- 410 M. Cassius Agrippa, M. f., procurator Augusti, M. Cassii Pollionis frater II 2112 t. *Cordubensis*.
- 411 CASSIVS AGRIPPINVS. Titulus sepulchralis eius versibus conceptus VI 137.2: ille ego qui quondam praetor paucisque diebus praetextatus agris iudex finisque regendi etc.; fortasse significatur praetor is qui de finibus regendis iurisdictionem exercuerat.
- 412 M. CASSIVS APOLLINARIS, consul (suffectus) cum M. Petronio Marmertino kal. Aug. a. 150 *dipl. mil. III S. p. 2213*.
- 413 (CASSIVS) APRONIANVS, legatus Ciliciae sub Commodio Dio 69, 1; 72, 7, Dalmatiae (incerto tempore) id. 49, 36; pater Cassii Dionis Coceiani I, I.
- 414 Cassius Asclepiodotus, Nicaenus, qui magnitudine opum praecipuus erat inter Bithynos, Baeam Soranum anno 66 accusatum non deseruit et ob id omnibus facultatibus exutus in exilium actus, sed postea a Galba restitutus est *Tac. a. 16, 33, Dio 67, 26*.
- T. IVLIVS MAXIMVS MA... BROCCIVS SERVILIANVS A. QVADRO-[NIVS] L. SERVILIVS VATIA CASSIVS CAM...
- Q. ANTONIVS CASSIVS CASSIANVS.
- TL. LICINIVS CASSIVS CASSIANVS.
- 415 CASSIVS CELER, C. f., Ilvir aere argento auro flaudo feriundo sub Augusto in nummis *Babelon, Monnaies de la République Romaine I p. 337*.
- 416 Cassius Chaerea, adulescens ferox animi a. 14 in exercitu Germanico militabat *Tac. a. 1, 32*; sub imperatore Gaio tribunus cohortis praetoriae, quem Gaius seniore iam ut mollem et effeminatum omni probro denotare consueverat; cum aliis in Gaium coniuravit, imperatorem interfecit et ob id a Claudio occisus est *Sueton. Caligul. 56-58, Joseph. ant. 19, 1, 3 sqq.; 19, 2, 2, 3; 19, 4, 4, 5, Dio 59, 29; 60, 3 (Zonaras 11, 7, 8)*. Vt interfector Gai memoratur *Senec. dial. 2, 18, 3*,

epist. 4, 7, *Tac. a.* 1, 32, *Victor Caes.* 3, *Zosim.* 1, 6, *Plutarch. Moral.* p. 170 c.

- 417 CASSIUS CLEMENS, senator, cum Pescennii Nigri partes secutus reus factus esset, a Septimio Severo absolutus est dimidia parte bonorum concessa *Dio* 74, 9 (*Zonaras* 12, 8).

- 418 P. CASSIUS DEXTER memoratur in senatus consulto a. 138 VIII 270 = VIII S. 11451 (1) et in t. Camusino uxoris IX 330 (2).

Praenomen exhibent tituli. L. f., tribu Aemilia t. 1. — Quæstor a. 138 t. 1; proconsul, cui divus Pius rescripsit *Digest.* 36, 1, 17, 17; 40, 5, 30, 6; 42, 1, 31. VIIvir epulonum, maritus Anniae Rufinae t. 2.

- 419 CASSIUS DIO COCCEIANVS, consul II anno 229 cum imperatore Severo Alexandro. — In consulu altero; Cassius Dio Cocceianus fragment. *Vatic.* 266 a, Cassius Dio III 3511. 5587, VI 2968, ceterum *Dio fasti.* — Δίων ὁ Κάσσιος ὑπεμαρτυρεῖται, ὁ ἐπὶ ἄλλῃ Κοκκήος, ὁ δὲ Κοκκιανός *Suidas* s. v. Δίων p. 1410 ed. *Bernhardy*; βιβλίον Κατσανοῦ Κοκκιανοῦ ἢ Κοκκίου Δίωνος *Photius bibl.* 71 p. 35, ceterum vulgo Dio apud posteriores.

Patria ei fuit Nicæa urbs Bithyniae *Dio* 75, 15 (Νικαῖος *Suidas* l. 1.), pater (Cassius) Apronianus *Dio* 49, 36; 69, 1; 72, 7; cum *Dione Cocceiano* rhetore, qui et ipse Bithynus fuit, necessitudine quadam propter nomina coniunctus videtur, fortasse per matrem.

Natus circa a. 155, cum patre fuit in Cilicia, cum pater ei provinciae praesset *Dio* 72, 7. Anno 180 Romam translatus quaestura functus videtur, nam inde ab initio regni Commodi senator Romae fuit per totum eius imperium *Dio* 72, 4 cf. 16. 17. 20. 21. Ab imperatore Pertinace (m. Ian.—April. a. 193) cum aliis honoribus affectus tum praetor designatus est *Dio* 73, 12. Consul I suffectus anno incerto, cf. 60, 2 ἡμεῖς οἱ ὑπατευόμενοι, 76, 16 ὑπατεύων εὖρον. Comes imperatoris Antonini (Caracalli) hieme a. 216/217 Nicomediae fuit *Dio* 77, 17. 18; 78, 8. Ab imperatore Macrino (a. 217/218) Smyrnaeis et Pergamenis praepositus (scilicet curator vel legatus ad corrigendum statum civitatum); hieme a. 218/219 Pergami fuit *Dio* 79, 7. Inde in Bithyniam profectus in morbum incidit, dein proconsul Africae nuncupatus (sub initium imperii Alexandri) in provinciam se contulit; unde in Italiam reversus recta paene in Dalmatiam cui legatus praesset, postea in Pannoniam superiorem missus est *Dio* 80, 1 cf. 49, 36. Ex Pannonia reversum Alexander altero consulu ornavit, quem extra urbem in Campania inivit *Dio* 80, 5; consul II a. 229 cum Alexandro fasti. Cum Alexandrum in Campania adisset, ab eo in patriam dimissus statim in Bithyniam navigavit, ubi reliquum vitae se transacturum esse profitetur 80, 5 cf. 80, 1.

Sub initium principatus Severi scripsit libellum περὶ τῶν ἀνευράτων καὶ τῶν σημείων, δὲ ὧν ὁ Σεβήρος τὴν αὐτοκρατορὰ ἀρχὴν ἤλπισεν; qui cum imperatori placuisset, somnio monitus de rebus Commodi opus

confeicit, quod cum item ab imperatore aliisque probatum esset, historiam populi Romani inde ab urbe condita usque ad Septimii Severi mortem scribere aggressus est additurus reliqua, quoad vita superesset *Dio* 72, 23. Ἐγραφε Ῥωμαίων ἱστορίαν ἐν βιβλίῳς ἐξοχίστα, Παλαιά, Γενικά, Ἐνόδια, τὰ κατὰ Τραϊανόν, βίον Ἀρριανοῦ τοῦ φιλοσόφου *Suidas* l. l. *Sed hic quoque Suidas ut solet diversorum opera confudisse videtur; nam ut Getica a Dione Chrysostomo scripta esse diserte testatur Philostratus vit. sophist.* 1, 7, ita de reliquis libris quos praeter historiam Romanorum *Suidas* tribuit *Cocciano*, ei fides vix habenda est.

420 Cassius Festus, cui imperatores Severus et Antoninus rescripserunt *Ulpianus Digest.* 48, 13, 5. *Fortasse magistratus vel praeses.*

421 Cassius Hadrianus, cui divus Pius rescripsit *Marcianus Digest.* 36, 1, 31.

422 M. CASSIUS HORTENSIVS PAVLINVS, praetor urbanus, XVvir sacris faciundis *VI* 318.

423 C. CASSIUS INTERAMNANVS PISIBANVS PRISCVS, praetor a. 100 *VI* 451.

424 L. CASSIUS IVVENALIS, consul suffectus a. d. VI kal. Ian. a. 145/160 eum Q. Pomponio Musa *III dipl. mil.* 42, 43 cf. *III S. dipl.* LXVIII. LXIX.

425 Cassius Ligurinus, procurator Aug. (Septimii Severi ante a. 197) (Moesiae superioris) *III* 6313 t. *Moesiae sup.*

426 Cassius Longi[nus] nescio quis memoratus esse videtur in t. *evanido ancillae VI* 22946.

427 Cassius Longinus, vir gravissimus et sanctissimus, tutor Aemiliae Pudentillae uxoris Apulei *Apul. apol.* 101.

428 C. CASSIUS LONGINVS, consul suffectus anno 30 p. C. — Nummi *Antiocheni eius in adversa caput Claudii exhibent et inscriptionem* Imp. Ti. Claudius Aug. Ger(manicus), in *aversa* Ψαλ Κασσία Αντιοχέων ἑ(ως) αq *Eckhel III* p. 280, *Mionnet V* p. 167 n. 175 uterque ex *Morello*; similis descriptus est a *Fiorello*, *Catalogo di Museo di Napoli, Medaglie* I n. 8875; alterum eiusdem nummi exemplum inscriptum Δq item ex uno *Morello* afferunt *Eckhel* l. l., *Mionnet* n. 174, de quo dubitandum est, dum testis idoneus agnoverit. Nummus prior indicat a. 96 aerae Caesariensis = ab autumno a. 800/801 = 47/48.

Filii (minor) L. Cassii Longini consulis suffecti a. 11 p. C. et filiae Q. Aelii Tuberonis *Pomponius Digest.* 1, 2, 2, frater C. Cassii *Longini consulis ordinarii* a. 30. Consul suffectus a. 30 eum L. Naevio Surdino *X* 1283, eum Quartino falso *Pomponius* l. l. Anno proconsulari 40/41 proconsul Asiae ab imperatore Gaio Romam adductus ut interficeretur, nece Gai servatus est *Dio* 59, 29 (ubi praenomen positum est), *Sueton. Calig.* 57. Legatus Syriae a. 47/48 numm., a. 49 *Tac. a.* 12, 11, in qua legatione (Vibio) Marso successerat

Ioseph. ant. 20, 1, 1; res ab eo legato gestae *Tac. a.* 12, 12, 13, *Ioseph. ant.* 15, 11, 4; 20, 1, 1. Anno 58 delectus est Puteolanorum seditioni componendae *Tac. a.* 13, 48; sententiam in senatu dixit anno 58 *ibid.* 13, 41, anno 61 *ibid.* 14, 43-44. Cum L. Iunium Silanum filium fratris Lepidao uxoris educasset, ambo simul anno 65 a Nerone apud senatum imperium moliri insimulati sunt et Cassio quidem obiectatum est, quod inter imagines maiorum etiam C. Cassii (*percussoris Caesaris*) effigiem coluisset; senatus consulto Cassius in insulam Sardiniam deportatus est et senectus eius expectabatur *ibid.* 16, 7-9, Pomponius l. l., (*male a Suetonio Ncr. 37 dicitur occisus*), *Iuvenal. sat.* 10, 16. Revocatus a Vespasiano diem suum obiit Pomponius l. l. — Senex luminibus orbatus *Sueton. l. l.* — (Iunia) Lepida uxor *Tac. a.* 16, 7.

Ea tempestate Cassius ceteros praeminebat peritia legum *Tac. a.* 12, 12 (*sub anno 49*); prudentissimus vir, iuris auctor *Scriptores Grammatici I p.* 17, 124, 399, 403. Auditor Masurii Sabini *Paulus Digest.* 4, 8, 19, 2, cui successit Pomponius l. l., Cassianae scholae princeps et parens *Plin. epist.* 7, 24, 8. Scripsit libros de iure civili: liber secundus citatur ab *Ulpiano Digest.* 29, 2, 25, 3, sextus ab eodem *ibid.* 26, 1, 3, 2, septimus *Paul. ibid.* 37, 6, 2, 5, octavus *Ulpian. ibid.* 7, 1, 7, 3; 7, 1, 9, 5, decimus ab eodem *ibid.* 7, 1, 71 pr. *Passim praeterea eius sententiae afferuntur a Gaio, in Digestis, in fragm. Vatic.; reliquias collegit Lenel, Palingenesia I p.* 109 sqq. Scripsit et notas ad Vitellium *Ulpian. ibid.* 33, 7, 12, 27.

429 L. CASSIUS LONGINVS, consul suffectus anno 11 p. C. cum T. Statilio Tauro. — *In consulatu:* [e]x k. Iul. L. Cassius L. f. . n Longinus *fasti Capitol.,* suf. L. Ca[ssius] *fasti Arvalium CIL I² p.* 70, X kal. Octobr. T. Statilio Tauro C. Cassio Longino cos. XII 4333.

Gener Q. Aelii Tuberonis, iure consulti *Pomponius Digest.* 1, 2, 2, 51; pater L. Cassii Longini consulis ordinarii a. 30 p. C., C. Cassii Longini consulis suffecti eiusdem anni. — Sovera eius disciplina *Tac. a.* 6, 15.

430 L. CASSIUS LONGINVS, consul (ordinarius) a. 30 p. C. cum M. Vinicio. — *In consulatu:* L. Cassius Longinus X 1233 (*fasti Nolani*), L. Cassius Long[inus] VI 29681, L. Cassius *fasti Arvalium CIL I² p.* 71, *Cassiodor., ceterum plerumque Longinus fasti.*

Filius (*ex praenomine maior ut videtur*) L. Cassii Longini consulis suffecti a. 11 p. C., frater C. Cassii Longini consulis suffecti a. 30 p. C. Consul a. 30 *fasti, consularis Sueton. Calig.* 24; Scianus ei auctor fuit, ut contra Drusum Germanici filium ageretur *Dio* 58, 3. Anno 33 Tiborius ei Drusillam filiam Germanici in matrimonium dedit; Cassius plobei Romae generis, verum antiqui honoratique et severa patris disciplina educatus facilitate saepius quam industria commendabatur *Tac. a.* 6, 15. Anno 36 cum tribus aliis progenieris Tiberii delectus est aestimando

- detrimento quod quisque ex Aventini incendio ceperat *ibid.* 6, 45. Imperator C. Caesar uxorem ei abduxit *Sueton. l. l.*
- 431 L. CASSIVS LONGIN(VS), C. f., IIvir (Polae) cum L. Calpurnio Pisone V 54 t. *Polensis*; *idem redit in t. liberti Tergestino V 583. Posse esse L. Cassium Longinum consulem a. 30 adnotavit Mommsen; at hunc fuisse L. f. paene certum est.*
- 432 Q. Cassius Longinus, iuris peritus, vir egregius V 1026 cf. *Additam. p. 1025 t. Aquileiensis, qui propter egregiatum non ante finem saeculi II positus videtur.*
- 433 Cassius Longus, praefectus castrorum anno 69 *Tac. h. 3, 14.*
- 434 L. CASSIVS MARCELLINVS, legatus Augusti pr. pr. (Pannoniae inferioris), consul designatus t. *Aquincensis III S. 10470. Cf. n. 440.*
- 435 CASSIVS MAXIMVS, proconsul Achaiae sub Traiano ante annum 118, cui successit Valerius Severus *CIG 1732 t. Phocicus.*
- 436 Cassius Mont[anus], procurator Augusti provinciae (*cuius nomen perit*) memoratur in t. *Arclatensi mutilo XII 671.*
- 437 L. Cassius Nomentanus (*sic plene Porphyrio, ceterum Nomentanus*) adeo sine respectu calculorum suorum prodigus, ut aseptertium septuagies gulae ac libidini impendiderit *Porphy. ad Horat. sat. 1, 1, 101 p. 188 ed. Meyer*; ut nepos nominatur *Horat. sat. 1, 1, 101; 1, 8, 11 (ubi sepulcrum eius memoratur); 2, 1, 22; 2, 3, 175. 224, ut homo gulosus cum Apicio componitur Senec. dial. 7, 11, 1.*
- 438 CASSIVS PAPIRIVS, consul Avidii Cassii temporibus, iam prope exanimis in epistula ficta imperatoris M. Aurelii vit. *Clodii Albini 10, 11.*
- 438a Cassius Patavinus, homo de plebe cum convivio pleno proclamasset neque votum sibi neque animum deesse confodiendi Augusti, ab eo levi exilio punitus est *Sueton. August. 51.*
- 439 M. CASSIVS PAVLLINVS, IIIvir aere argento auro flando feriundo, tribunus militum legionis I Italicae, quaestor provinciae Macedoniae, ab actis senatus VI 1373.
- 440 CASSIVS PIVS MARCELLINVS, quaestor designatus, XVvir sacris faciundis anno 204 *acta sacc.; ad eundem pertinere videtur t. Aquincensis III S. 13371 positus pro saluto] Casi (sic) Pi.... Marcellin[i] laticlavi (tribuni) leg. II Ad(iutricis) etc. Potest idem esse atque L. Cassius Marcellinus n. 434.*
- 441 Cassius Salanus, praeceptor Germanici Caesaris *Plin. n. h. 34, 47 (Salan- liber Vindobonensis, Calan- Bambergensis). Idem est Salanus, ad quem scripsit Ovidius ex Ponto 2, 5; eloquium, facundia eius ibid. v. 40. 69, magister rhetoricus Germanici v. 41 sqq., poeta v. 63 sqq.*
- 442 P. CASSIVS SECYNDVS memoratur in senatus consulto a. 138 VIII 270 = VIII S. 11451 (1) et in t. *Lambaesitano VIII 2534 (2); ipse posuit legatus cippos terminales VIII S. 19132 (3). 19133 (4). 19134 (5).*
- Plena nomina exhibent tituli omnes. — Legatus Augusti pr. pr. (Numidiae) sub Hadriano t. 2-5. Consul (suffectus) idibus Octobribus a. 138 cum M. Nonio Muciano t. 1.*

443 Cassius Severus. Augustus commotus Cassii Severi libidine, qua viros feminasque illustres diffamaverat, cognitionem de famosis libellis specie legis maiestatis tractavit *Tac. a. 1, 73*, anno 12 p. C. *ut videtur ex Dione 56, 27*. Anno 24 in senatu relatum est de Cassio Severo exule, qui sordidae originis, maleficae vitae, sed orandi validus, per immodicas inimicitias ut iudicio iurati senatus Cretam amoveretur effecerat; atque illic eadem actitando recentia veteraque odia advertit, bonisque exutus interdicto igni atque aqua saxo Scripho consenuit *Tac. a. 4, 21*. *Vnde probabile est Severum ab Augusto circa a. 12 in Cretam exulatum esse et errasse Hieronymum, cum chron. ad a. Abr. 2048 = 785 = 32 p. C. adnotaret 'Cassius Severus orator egregius — XXV exilii sui anno in summa inopia moritur'. — Immo, ut nuncro annorum exilii fides habenda sit; mortuus est sub finem imperii Tiberii.*

Orator insignis: iudicia de dicendi genere eius *Seneca controvers. 3 praef. 1-8, Quintilian. institut. 10, 1, 116, 117, Tac. dial. 19, 26*. Sub Augusto Nonium Asprenatem Torquatum beneficii accusavit *Quintilian. institut. 10, 1, 22; 11, 1, 57, Plin. n. h. 35, 164, Sueton. Aug. 56 (de tempore accusationis cf. quae supra adnotavi p. 165)*. Multi ab eo accusati absoluti sunt, qua de re Augustus iocatus est *Macrob. sat. 2, 4, 9*. Publicam causam nunquam amplius agebat quam unam uno die; 'nec tamen scio, quem reum illi defendere nisi se contigerit' *Seneca l. 1. § 5*. Accusatus est a Fabio Maximo *id. controvers. 2, 4, 11*. In causa privata contra M. Pomponium Marcellum egit *Sueton. de gramm. 22*. Orationes scriptas reliquit *cf. locos supra de dicendi genere allatos*; non ex his quae edidit aestimandus est, 'sunt quidem et haec quibus eloquentia eius agnoscat, auditus tamen (sic suppl. *Bursian*) longe maior erat quam lectus *Seneca praef. l. 1. § 3*. Dicta eius *Seneca controvers. 2, 4, 11; 3 praef. 16; 4 praef. 11; 7, 3, 8; 9, 3, 14; 10 praef. 8; 10, 5, 20, Quintilian. institut. 6, 1, 43; 6, 3, 27. 78, 79; 8, 2, 2; 8, 3, 89; 11, 3, 133, Sueton. l. 1., Plutarch. Moral. p. 60 d.*

Cum declamaret, infra multos erat; itaque raro declamabat et nonnisi ab amicis coactus *Seneca contro. 3 praef. 7*; iudicium eius de declamatorum inanibus studiis *ibid. 8-18*; rixae eius cum Cestio *ibid. 16-17*; iudicium de Vario Gemino *id. suavor. 6, 11*; sententiae eius *id. controvers. 9, 2, 12; 10, 4, 2, 25, color ibid. 7, 3, 10*.

Praeter orationes cum alia scripta in iisque libellos famosos in homines illustres edidisse ex Tacito (v. supra) apparet; originem gentis Vitelliorum irriserat *Sueton. Vitell. 2*. Scripta eius senatus consulto abolita imperator Gaius requiri et esse in manibus lectitarique permisit *Sueton. Calig. 16*. Auctor Plinii *Plin. n. h. ind. l. 35*. Cassius Severus ad Maecenatem citatur *Charis. Gramm. Lat. I p. 104 = Priscian. II p. 333, Cassius Severus (ex libro incerto) Diomed. I p. 371*;

dubium videtur num Severus significetur Diomed. I p. 373 (ubi traditur Accius Cassius ad Tiberium) = Priscian. II p. 489 (ubi nude Cassius ad Tiberium). — Cassius Severus inter historicos laudatur Tertullian. ad nation. 2, 12 = apolog. 10, ubi collatis Mimic. Fel. Octav. 21 et Lactant. institut. 1, 13 errorem subesse Tertulliani inter omnes constat.

Corporis magnitudine conspicuus *Seneca controv. 3 praef. 3, ci Armentari murmillonis similitudo obiecta est Plin. n. h. 7, 55 (inde Solin. 1, 82). — Summus Publilii Syri amator Seneca controv. 7, 3, 8. — Memoratur Quintilian. institut. 12, 10, 11. — Perperam in codicibus quibusdam Horatii epod. 6 inscriptum est in Cassium Severum cf. Kiessling ad l. 1.*

— [STAT]ILIVS CASSIVS TAVRINVS.

444 CASTA, Caecillii Classici uxor, in causa mariti mortui a Plinio rea facta absoluta est *Plin. epist. 5, 9, 18–20. 29. 34.*

— Maria Casta.

445 Castellanus, libortus (L. Iunio) Gallioni similimus *Plin. n. h. 7, 55.*

— C. IVLIVS SEPT(IMIUS) CASTINVS.

446 Castor, centurio in Aegypto, minister Avillii Flacci *Philo adversus Flaccum II p. 529 sq. ed. Mangey.*

447 Castor, cubicularius imperatoris Septimii Severi, optimus tunc omnium aulariorum *Dio 76, 14 (Zonaras 12, 10).*

— Antonius Castor.

— ACCIA ASCLEPIANILLA CASTOREA.

448 Castr.... (fortasse Castr[icius]), [procurator] provinciae Africae memoratur in *t. Arclatensi mutilo XII 671.*

449 Castricius, qui $\chi\eta\pi\omega\pi\alpha\chi\acute{\alpha}$ scripsit, auctor Plinii *Plin. n. h. ind. l. 19, aliunde non notus.*

450 Castricius e reorum numero ab Augusto precibus ereptus, quod de coniuratione Murenae indicium tulerat *Sueton. August. 56.*

451 T. Castricius, rhetoricae disciplinae doctor, qui habuit Romae locum principem declamandi ac dicendi, summa vir auctoritate gravitatequo et a divo Hadriano in mores atque litteras spectatus *Gellius 13, 21, 1; magister Gellii I, 6, 4; 2, 27, 3; 11, 13, 1; 13, 22. 'Castricius noster' ut vivus memoratur Front. ad amic. 2, 2 p. 190 ed. Naber.*

451a Castricius Firmus, auditor Plotini philosophi *Porphyrus vit. Plot. 2, cui dedicavit Porphyrius libros περί ἀποχῆς ἐμφύλων cf. 1, 1; 2, 1; 3, 1; 4, 1.*

452 A. CASTRICIVS MYRIO, Talentii filius, tribunus militum, praefectus equitum et classis, magister collegiorum Lupercorum et Capitolinorum et Mercurialium et paganorum Aventinensium, XXVlir *XIV 2105 t. Laminius a fine mutilus. — Propter vigintisexviratum homo pertinet ad finem liberae rei publicae vel ad initium imperii Augusti.*

453 Castricus, poeta et amicus Martialis, ad quem scripsit Martialis *epigr. 6, 43; 6, 68; 7, 4; 7, 37; 7, 42.*

- 454 Castrius Cinna, ὁ κρᾶτιστος, procurator duoenarius, publice honoratus
t. *Milesio Revue archéologique série II vol. XXVIII (1874) p. 109.*
— L. Artorius Castus.
— L. Fulvius Castus Ful[vianus?].
— IVL(IVS) CASTVS.
— M. TINEIVS OVINIVS CASTVS.
— Valerius Statilius Castus.
— L. Iul(ius) Cat...
455 C. CATELIVS MODESTINVS, frater Arvalis anno incerto imperatoris
Marci VI 2095 acta Arvalium.
— AELIA CATELLA.
— L. POMPEIVS VOPISCVS C. ARRYNTIVS CATELLIVS CELER.
456 Catellius Rufinus imperatori Gordiano et Furiae Sabinae Tranquil-
linae uxori posuit VIII 3963 t. *Mauretan. Caesariens.*; procurator
eorum tit.
457 Catianus, ad quem Martialis scripsit *epigr. 6, 46.*
458 Catiena, scortum quoddam nobile *Iuvenal. sat. 3, 133.*
458a Catienus, actor tragoediarum nobilis *Horat. sat. 2, 3, 61 cum schol.*
459 Catilina (ὁὗς ὁ συνωμότης, ἀλλ' ἕταρος) latine de re militari scripsit
Ioannes Lydus de magistr. 1, 47; ceterum ignotus.
460 CATILIVS SEVERVS dictus est ex proavo materno (cf. n. 463) prin-
cipio aevi sui qui postea fuit M. Annius Verus sive M. Aurelius
Antoninus vit. Marci 1, 9 cf. supra A 537 p. 71.
461 CN. CATILIVS SEVERVS, frater Arvalis adfuit in collegio anno 183
VI 2099 (anno incerto Marci VI 2098?) acta Arvalium.
462 CN. CATILIVS SEVERVS, frater Arvalis a. 213. 218 adfuit in collegio
VI 2086. 2104 acta Arvalium; idem videtur Catilius Severus, cognatus
Alexandri Severi, vir omnium doctissimus qui fuit in consilio eius
vit. Alexandri Sev. 68, 1.
463 L. CATILIVS SEVERVS, consul II anno 120 eum T. Aurelio Fulvo. —
Memoratur in t. Thyatireno CIG 3509; falso ad eum relatus est t.
mutilus Lyciae Bulletin de correspondance Hellénique X (1886) p. 46
cf. infra sub D. Rupilio Severo.
In consulatu altero: L. Catilius Severus VI 2080. 9100. 27041,
ceterum Severus fasti. — Catilius Severus tit., item apud scriptores.
Consul I (suffectus) anno incerto sub Traiano. Autumno anni 117
Hadrianus eum legatum Syriae praeposuit vit. Hadrian. 5, 10. Con-
sul II anno 120 fasti cf. vit. Pii 2, 10, vit. Marci 1, 4. Proconsul
Asiae (sub Traiano vel Hadriano) tit. Praefectus urbi anno 138 vit.
Hadrian. 24, 6, vit. Marci 1, 4; T. Aurelii Fulvi adoptionem tunc
factam esse (die 25 mensis Februarii a. 138 cf. supra p. 207) speciatim
doluit, eum sibi praepararet imperium; qua re prodita successore
accepto dignitate privatus est ibd.; Hadrianus graviter eum insecutus
est ibd. 15, 7.

Proavus maternus M. Annii Veri qui postea imperavit *rit. Marci* 1, 4, 9, scilicet pater P. Calvisii Tulli, patris Domitiae Calvillae, matris M. Annii Veri cf. *stemma supra* p. 73; nam cum Domitiam Calvillam sive rectius Lucillam (minorem) filiam P. Calvisii Tulli et Domitiae Lucillae (maioris), per matrem Cn. Domitii Lucani neptem fuisse constet (cf. D 157. 158), L. Catilius Severus proavus maternus M. Aurelii dici non potuit, nisi fuit avus paternus Domitiae minoris, pater P. Calvisii Tulli. Neque vero hunc nomina paterna omnino abiicisse ponere necesse est, sed more illius aetatis ut homo polyonymus illa conflasse potest cum aliis ab uno ex maioribus maternis deductis. Quod autem coniecit Mommsen (apud Kaibel, *Epigrammata graeca* p. 536 n. 888a) hunc L. Catilium Severum intellegendum esse Severum, patrem Vmmidi Qua[drati] ὃ βασιλεὺς Ἀρμενί, βασιλεὺς πῆται ἐπ' εὐχαρί (scilicet qui Asianorum regis alicuius filiam duxisset uxorem) in t. *Ephesio Ancient Greek Inscriptions III* p. 188 n. DXXXIX, ea coniectura a vero abhorreere mihi videtur. — Ille videtur proavus quem nominibus omissis laudat Marcus ad εὐατόν 1, 4. — Amicus Plinii, qui ad cum scripsit *epist.* 1, 22; 3, 12.

- 464 L. Catillius Livianus, procurator M. Iulii Philippi Augusti memoratur in *miliario Africano Ephem. ep.* 7, 674. Idem videtur Livian(us) proc(ur)ator qui pro salute et victoria et reditu Gordiani (III) Augusti posuit t. *Mawretaniae Caesariensis Ephem. ep.* 5, 1044.

— L. FABIUS CILO SEPTIMINVS CATINIVS ACILIANVS LEPIDVS FVL-CINIANVS.

- 465 CATIN(IVS) CANIDIANVS, clarissimae memoriae vir, Canidiae Albiniae filius, Catinae Acilianae consobrinus *II 111 t. Eborensis a consobrina positus.*

- 466 CATINIA ACILIANA, M. f., clarissima femina, consobrina Catinii Canidiani, cui posuit t. *Eborensem II 111.*

- 467 T. Catius memoratur in titulo *Smyrnaeo Lebas-Waddington* 33; fortasse magistratus Romanus.

- 468 TI. CATIVS CAESIVS FRONTO, consul (suffectus) anno 96 a. d. VI id. Oct. cum M. Calpurnioco. — *Tituli: memoratur in actis Arvalium VI 2074 (1). 2075 (2), in t. vilici IX 3571 (3), fortasse et in t. mutilo IX 3578 v. 11.*

In consulu: Ti. Catius [Fro]nto *III dipl. mil.* 18 cf. *III S. dipl. XXVI.* Plena nomina extant in t. 1. 2, Catius Fronto t. 3. *Apud scriptores* Catius Fronto sive Fronto.

Consul mense Octobri a. 96 *dipl. mil. et Dio* 68, 1, ubi dictum eius consulis de imperiis Domitiani et Nervae refertur. Defendit in senatu reos Marium Priscum a. 99/100 *Plin. epist.* 2, 11, 3. 18; a. 103/104 (C.) Iulium Bassum *ibid.* 4, 9, 15; a. fere 107 Varenum Rufum *ibid.* 6, 13, 3. — Frater Arvalis adfuit in collegio a. 101. 105 t. 1. 2.

'Clarum militiae, Fronto, togaeque decus' quem alloquitur *Martialis epigr.* 1, 55, 2, quis significetur ignoramus; de Catio Frontone vix recte cogitur, quippe qui in causis potissimum dicendis versatus esse videatur (cf. *Plin. epist.* 3, 11, 3 'vir movendarum lacrimarum peritissimus').

- 469 T. CATIVS CATVLLINVS SESTIVS SECVNDINVS, praetor urbanus regionis XII VI 760 (SESTL. pro SESTI in lapide) cf. Mommsen, *Staatsrecht II*² p. 516.

- 470 CATIVS CELER memoratur in titulis graece scriptis *Thraciae Bulletin de correspondance Hellénique VI* (1882) p. 183 n. 6 (1), qui t. Gordiano III dedicatus est, et in t. miliarii sub eodem positi *Revue archéol. sér. II vol. XVIII* (1868) p. 441 (2), qui male descriptus corrigendus est ex t. 1.

Κατίου Κέλερ... t. 2, Κατίου Κέλερος t. 1 (ut omnino non semel in eodem homine inveniuntur formae Catius et Cattius veluti cf. n. 473). — Legatus Augusti pro pr. Thraciae sub Gordiano III t. 1. 2.

Cattius Celer qui cum tribus aliis Cattis in t. Cattiae mulieris cuiusdam memoratur in t. IX 2778 (cf. n. 480) reperto Boviano vetere, num idem sit, diiudicari nequit.

- 471 SEX. CATIVS CLEMENTINVS PRISCILLIANVS, consul a. 230 cum L. Virio Agricola. In consulatu: Sex. Catius Clementinus III *dipl. mil.* 51, Sex. Catius [Clement]inus VI 1984; Priscillianus *fasti graeci*, Priscillianus *Brambach, Corpus Inscriptionum Rhenanarum* 231, ceterum Clementinus *fasti*.

- 471a Catius Crispus, municipalis (rhetor quidam aetate Augusti) *Seneca suavor.* 2, 16.

- 472 Catius Lepidus (nomen gentilicium servavit codex *Asburnhamianus*), amicus Plinii, ad quem scripsit *epist.* 4, 7.

- 473 P. CATIVS SABINVS, consul II anno 216 cum P. Cornelio Anullino. Tituli: ipse dedicavit urbanum versibus conceptum VI 313 (1), item earum, quod pertinet ad ludos Castorum Ostiae celebratos XIV 1 (2); memoratur in t. urbano VI 364 (3).

In consulatu: P. Catius Sabinus III *dipl. mil.* 49, Catius Sabinus XIV 2596, Cattius Sabinus II 2221, 2663, ceterum Sabinus *fasti*. — .. Catius Sabinus t. 3, Catius t. 2 v. 5 Sabinus v. 6, Catius t. 1. — Vir clarissimus t. 1.

Praetor urbis (= urbanus) t. 1, item ad praeturae urbanae spectat quod ipse se dicit t. 2 'urbanis fascibus auctum'. Consul I suffectus anno incerto saeculi II incunantis. Curator aedium sacrarum operumque publicorum anno 210 t. 3. Consul II anno 216 *fasti*. — Potest idem esse P. Catius Sabinus, qui memoratur in t. servi V 7677.

- L. CATTIVS SEVERVS vide Cattius.

- 474 TI. CATIVS SILIVS ITALICVS, Consul anno 68 cum P. Galerio Trachalo. — Nummi a) Smyrnae b) Dorylaei c) Blaundi sub Vespasiano cusi, qui in parte aversa exhibent Ἀνθ(άκη) Ἰταλικῶν vel Ἐπὶ Ἰταλικῶν Waddington, *Fastes* n. 98.

In consulatu: plena nomina extant VI 1984. Silius Frontin. de aquis 102, Silius Italicus Prosper, ceterum Italicus fasti. — Italicus in mummis; Silius Italicus apud Tacitum, Plinium et in codicum inscriptionibus Punicorum; Silius apud Martialem, ceterum Italicus.

Consul anno 68 fasti cf. Plin. epist. 3, 7, 9, 10, Martial. epigr. 7, 63, 9; 8, 66. Sub Nerone credebatur sponte accusasse, sed in Vitellii amicitia sapienter se et comiter gesserat Plin. l. 1. § 3; a Vitellio mense Decembri a. 69 ad colloquia de pace cum Flavio Sabino adhibitus Tac. h. 3, 65. Proconsul Asiae sub Vespasiano nunti, ex proconsulatu Asiae gloriam reportavit Plin. § 3. Deinde etiosas litteris operam dabat, cum esset inter principes civitatis sine potentia, sine invidia; novissime ita suadentibus annis ab urbe secessit seque in Campania tenuit; ibi in Neapolitano suo cum annum quintum et septuagensimum excessisset, anno fere 101 inedia vitam finivit Plin. l. 1.

Orator et poeta: 'Silius Ansonio non semel ore potens' Martial. 9, 86, 2, 'hunc miratur adhuc centum gravis hasta virorum, hunc loquitur grata plurimus ore eliens' id. 7, 63, 7-8 cf. 11, 48, 4. Scribebat carmina maiore cura quam ingenio Plin. l. 1. § 5, in iis Punica Martial. 4, 14, quae extant (cf. Teuffel-Schneabe, Geschichte der römischen Literatur § 320³), sub Domitiano Sil. Punica 3, 594 sqq. Cum a scribendo vacaret, doctissimis sermonibus dies transigebat Plin. l. 1. § 4, cum Epicteto philosophatus est Epictet. diss. 3, 8, 7. Patronus Martialis poetae qui ad eum scripsit epigr. 4, 14; 7, 63; 8, 66; 9, 86; 11, 48. 49, praeterea eum laudat 6, 64, 10. Annaeus Cornutus (cf. A 450) ad Italicum de Vergilio libro X Charis. Gramm. Lat. I p. 125.

Liberos duos habuit, ex quibus minorem Severum nomine amisit Plin. l. 1. § 2, in cuius mortem Martialis scripsit epigr. 9, 86; sed maiorem melioremque florentem atque etiam consularem reliquit Plin. l. 1., in cuius consulatum Martialis scripsit epigr. 8, 66. — Plures in isdem locis villas possidebat Plin. l. 1. § 8 (ubi de Campaniae locis si minus solum at potissimum cogitandum esse ex contextu apparet, cum Plinius de secessu Campano Silius agat.) Possidebat monumentum Vergilii Neapolitanum et fundum qui quondam Ciceronis fuerat Plin. l. 1. § 8, Martial. 11, 48, 49. Id fuisse Tusculanum de Rossi Bullettino comunale 1882 p. 141 sine idonea causa sibi persuasil, quod Tusculi t. mutilus XIV 2653 repertus est D. M. Crescenti Sili Italici collegium salutarum . . . , qui t. sane ad poetam vel ad filium spectare potest.

- 475 Catia, 'matronae praeter faciem nil cernere possis, cetera, ni Catia est, demissa veste tegentis' Horat. sat. 1, 2, 95 sq. Catia ob pulcritudinem crurum pudore neglecto alta veste utebatur; haec autem adeo vilis fuit, ut in aede Veneris theatri Pompeiani adulterium cum Valerio Siculo tribuno plebis admiserit Porphyrio ad l. 1. p. 196 ed. Meyer.

- 476 Catia Cle[me]ntina, uxor Ialli Ba[ss]i, mater Ialliae Clem[en]tinae in t. filiae inscripto sarcophago reperto in crypta Lucinae quae dicitur de Rossi, Roma sotterranea I p. 369, II p. 366 tab. I n. 31, fig. 12 cf. *Bullettino di archeologia christiana* III (1865) p. 78 sq.: Ialliae Ialli Ba[ss]i et Catiae Cle[me]ntinae fil. pi[is]sim[ae] matri Clem[en]tinae in pac[e] Ael. Cle[m]ens [f]ilius; unde filiam quidem et nepotem Christianos fuisse patet, sed parentes quoque a maiorum fide defecisse sine causa statutum est. Catia Clementina necessitudine coniuncta videtur cum Sex. Catio Clementino Prisciliano supra n. 471.
- 477 CATO, legatus Caes. (Lusitaniae) posuit II 608 t. Metellinensem Augusto nescio cui saeculi primi ut videtur.
— M. PORCIUS CATO.
- 478 Catonius Iustus, primi ordinis centurio in exercitu Pannonico a. 14 Tac. a. 1, 29; praefectus praetorio a. 43 iussu Messalinae occisus Dio 60, 18, Seneca apocolocynt. 13.
— M. MACRINIUS AVITUS CATONIUS VINDEX.
- 479 Cattha, mulier fatidica, cui velut oraculo Vitellius adquiescebat Sueton. Vitell. 14.
- 480 L. CATTIVS SEVERVS, '[f]lorentissimus co(n)s(ulatus) L. Catti Severi' memoratur in t. mutilo IX 2778 Cattiae mulieris cuiusdam et Catio-rum quattuor filiorum.
- 481 Catualda, nobilis Gotonum iuvenis profugus olim vi Marobodui, anno 18 hunc regno expulit; paulo post ipse pulsus Hermundurorum opibus et Vibilio duce receptus a Romanis et in coloniam Forum Iulium missus est Tac. a. 2, 62, 63.
— Blitius Catulinus.
- 482 Catulla, meretrix Iuvenal. sat. 2, 49; 10, 322.
- 483 Catulla, ... ninia et Catulla ... filiae et here[des] parentibus, quorum nomina perierunt, t. posuerunt VI 2121 mutilum, ubi pater dicitur pontifex maior, id quod ante Aurelium non inveniri nescio num recte vulgo statuatur.
— Octavia Catulla.
— L. CAELIVS PLAVTIVS CATVLLINVS.
— T. CATIVS CATVLLINVS SESTIVS SECVNDIVS.
— Q. FABIVS CATVLLINVS.
— SEX. TEIDIVS CATVLLINVS.
— VALERIVS CATVLLINVS.
— Valerius Catullinus.
- 484 Catullus, mimographus Iuvenal. sat. 13, 111 cum schol.; Laureolus mimus eius pridie ante Gai imperatoris necem in scaenam ductus Tertullian. aduersus Valent. 14, Iuvenal. l. l. cf. Sueton. Calig. 57, Ioseph. ant. 19, 1, 13, Martial. lib. spect. 7; Phasma Catulli Iuvenal. 8, 186; facundi scaena Catulli Martial. 5, 30, 3 cf. 12, 83, 4.

- 485 Catullus, τῆς Πενταπόλειος Λιβύης ἡγεμῶν Iudaeos quosdam in Cyrenaica rebellantes a. 73 oppressit, deinde alios innocentes et Cyrenaicos et Alexandrinos et Romae degentes in iisque Iosephum criminibus falsis frustra apud Vespasianum accusare studuit; paulo post mortuus est *Iosyph. bell. 7, 11 cf. vit. 76*.
- 486 Catullus, amicus Iuvenalis *Iuvenal. sat. 12, 29. 37. 93*.
 — Clodius Catullus.
 — L. VALERIUS CATVLLVS.
 — L. Valerius Catullus.
 — [VALERIV]S CATVLLVS MES[SALIN]VS.
 — L. VALERIUS CATVLLVS MESSALINVS.
- 487 Catulus, 'vivat Artorius istic (= Romae) et Catulus' *Iuvenal. sat. 3, 29. 30; homo ceterum ignotus*.
- 488 Catulus, Memmia uxor Alexandri Severi, Sulpicii consularis filia, neptis Catuli fuit *vit. Alexandr. 20, 3; Memmia uxor Alexandri neque in titulis neque in nummis invenitur*.
- 488a Catulus; epistrategus Thebaidis (ταγὼς ὁ Θυβαϊδῶς) in carmine inscripto in Memnonis statua *CIG 4745*.
 — Cinna Catulus.
 — M. IVNIVS SILANVS LVTATIVS CATVLVS.
 — Otacilius Catulus.
 — Q. TARQVITIUS CATV[L]VS.
 — Q. TREB[ELL]I[VS] CATVLVS.
 — L. VOLVSENVS CATVLVS.
 — Q. IVNIVS CATVRICVS FAVSTINVS.
- 489 Catus Decianus, procurator Britanniae anno 61 post Camulodunum coloniam a Britannis expugnatam et dirutam odiis provinciae trepidus in Galliam transiit *Tac. a. 14, 32. 38, Dio 62, 2*.
 — .. CATVS? P. VALERIUS PRI[SCVS?] v. P. VALERIUS PRI[SCVS?].
 — SEX. AELIVS CATVS.
 — Q. EGNATIVS CATVS.
 — FIRMIVS CATVS.
 — L. IVLIVS CATVS.
 — L. MVMMIUS NIGER QVINTVS VALERIUS VEGETVS SEVERINVS CAVCIDIVS TERTVLLVS.
 — P. VIGELLIUS RAIVS PLARIUS SATVRNINVS ATILIVS BRADVANVS CAVCIDIVS TERTVLLVS.
 — APPIA ANNIA REGILLA ATILIA CAVCIDIA TERTVLLA.
- 490 CAVDINA, clarissima femina [C]n. Octavio praefecto classis avunculo posuit *X 6320 t. Tarracinensem*.
 — P. CALPYRNIUS MACER CAVLIVS RVFVS.
- 491 T. CAVNIVS PRISCVS, legatus Augusti pro pr., consul designatus *VIII 2588 t. Lambaesisanus*; Vera uxor, Firminus et Prisca liberi *ibid.* — *Eadem extabant in altero eiusdem tituli exemplo hodie mutilo*

VIII 2583; coniectura plane incerta nomina eius restituta sunt a Reniero in t. mutilo VIII 2697 anni 186.

491a Cebes, puer Vergili, quem ei donaverat Maecenas Donati vit. Vergil. p. 57 Suet. relig. ed. Reifferscheid, Servius in Vergil. ecl. 2, 15.

492 CECROPIVS, vir clarissimus VI 836 fortasse aetatis posterioris.

493 Cecropius sive Ceronius, dux Dalmatarum, coniurationis in Gallienum particeps imperatorem telo percussisse dicitur vit. Gallieni 14. — Cecrops Maurus, qui in editionibus antiquioribus Zosimi 1, 38 invenitur, a Zosimo alienus est; nam liber Vaticanus non Κέκροπος γὰρ τοῦ Μαιουρούτου, ut vulgo legebatur, sed μαυρος exhibet cf. Mendelssohn ad l. l., qui et apud continuatorem Dionis V cd. Dindorf p. 220 dicitur Μέμπος Μαυρούτου.

494 Cecropius, dux ex disciplina militari imperatoris Probi vit. Probi 22, 3.

495 Ceionius (sic apographum Amerbachii, C. Eionius editio princeps), praefectus castrorum Quinctilii Vari a. 9 p. C. in clade Variana turpe exemplum prodidit, qui, cum longe maximam partem absumpisset acies, auctor deditionis supplicio quam proelio mori voluit Velleius 2, 119, 4.

496 L. CEI[ONIVS] anno 91 cooptatus (in collegium sodalium Augustalium Claudialium ut videtur) VI 1988; Ce[ionius] restitui, quia alia gens nobilis illius aetatis, cuius nomen a litteris CEI incipiat, non invenitur. Potest esse consul a. 106.

497 CEIONIVS ALBINVS, praefectus urbi sub Valeriano vit. Aureliani 9, 2 in epistula ficta; Nummius Albinus praefectus urbi anno 256 Chronographus. Vide infra sub M. Nummio Ceionio Anno Albino.

498 Ceionius Albinus, homo nobilis ab imperatore Septimio Severo occisus vit. Severi 13, 3.

— M. NUMMIUS CEIONIVS ANNIVS ALBINVS.

499 CAEIONIVS CAMENIVS, vir clarissimus et Caeionia Fusciana clarissima femina memorantur in t. nutritoris VI 21787 saeculi IIII potius quam III.

500 M. (CEIONIVS) CIVICA BARBARVS, consul anno 157 cum M. Metilio Regulo. In consulatu: M. Civica Barbarus VI 376, XIV 2410, ceterum Barbarus fasti.

Medio belli Parthici tempore (a. 161) imperator M. Aurelius Civicam patrum Veri et Lucillam filiam ad Verum in Syriam misit vit. Marci 9, 4. Barbarus patruus Veri Galen. XIV p. 613. 619 K. — Frater ergo L. Aclii Caesaris, filius L. Ceionii Commodi cos. a. 106.

501 L. CEIONIVS COMMODVS, consul anno 78 cum D. Novio Prisco. — Memoratur in t. soceri VI 1348 (1), uxoris 1349 (2).

In consulatu: L. Ceionius [Com]modus VI 2056, Κωνινὸς Κομδῶ βα. in amphora picta Pompeiis reperta Sogliano, Di due epigrafi anforarie Pompejane p. 5; ceterum Commodus fasti. — Ceionius Commodus t. 1. 2.

Consul a. 78 *fasti*; VIIvir epulonum t. 2. Maritus Appiae Severae t. 1. 2, gener Sex. Appii Severi t. 1. Pater L. Ceionii Commodi consulis a. 106, avus L. Ceionii Commodi qui postea L. Aelius Caesar, proavus L. Veri Augusti. — Vel hic vel filius intellegendus est Frontin. de aquis 70, ubi memoratur ager suburbanus qui nunc est Ceionii Commodi. — Familiam huius ex Etruria originem duxisse apparet ex vita Veri 1, 9: origo eius (= Veri) paterna pleraque ex Etruria fuit.

- 502 (L.) CEIONIUS COMMODVS, consul a. 106 cum Ceriale. In consulatu Commodus *fasti*. 'Huic (= L. Aelio Caesari) pater Ceionius Commodus fuit, quem alii Verum, alii L. Aurelium, multi Annium prodiderunt' vit. Actii 2, 7 *perperam*, ut idem biographus in nominibus Actii Caesaris et L. Veri eadem ratione titubet. Filius sine dubio L. Ceionii Commodi cos. a. 78 et Appiae Severae, pater naturalis L. Ceionii Commodi qui ab Hadriano adoptatus L. Aelius Caesar dictus est, et M. (Ceionii) Civicae Barbari. — Ex t. Avidiae Plautiae (C. Avidii) Nigrini filiae L. Aurelii Veri Aug. amitae X 6706 sequitur uxorem Commodi nostri post mortem huius nupsisse Nigrino v. supra A 1169. Vzori fortasse nomen Plautia erat, quod nomen praeter filiam eius et Nigrini etiam in Ceionia Plautia recurrit.

Hic magis quam pater, qui VIIvir epulonum fuit, potest esse L. Ce[onius] cooptatus a. 91 VI 1988 cf. n. 496.

- 503 L. CEIONIUS COMMODVS = L. AELIUS CAESAR. Tituli: ipse posuit a. 137, cum Pannoniis praecessit, Hadriano t. in Hungaria repertum III 4366 (1), ei positi sunt t. Ostiensis Ephem. ep. 7, 1197 (2), t. Vmbriacus XI 5957 (3) a. 137, Britannicus VII 748 (4) a. 136-137, graece scripti a. 137 Mysicus Lebas-Waddington 1053 (5) et Pisidicus CIG 4380 b' Add. p. 1167 = Lebas-Waddington 1215 (6); t. sepulchralis eius in mausoleo Hadriani VI 985 (7); una cum parentibus adoptivis ei dedicatus Africanus mutilus VIII 799 (8), post mortem Hadriani ei positus Numidicus VIII S. 17848 (9). Memoratur in t. Ceioniae Plautiae filiae VIII S. 14852 (10), in t. Tomitono T. Flavii Longini Q. Marci Turbonis (cf. F 199) quaestoris Arch.-Epigr. Mitth. aus Oester. VIII p. 20 n. 50 cf. p. 240 (11), in t. Ostiensi XIV 576 (12), P. Lucillii Gamalae IIviri praefecti L. Caesar. Aug. f., in t. Castrimocenensi ancillae XIV 2486 (13), in t. urbane L. Aurelii Nicomedis cubicularii VI 1598 (14), in t. Laodierno graece scripto Anzrig. d. Wiener Akad. Phil.-Hist. Kl. 1893 p. 13 (15), in cippo terminali Mauretanicae Bulletin d'Oran 1895 p. 67 (16), ubi editur auspiciis L. Aeli C[aes.] imp. imp. fil. cos.; sed cum L. Aelius nunquam imperator fuerit, necesse est errorem aut quadratarii aut eius qui descripsit subesse.

Nummi Eckhel VI p. 525 sqq., Cohen II³ p. 258 sqq. Nummum Alexandrinum, qui in parte adversa inscriptus est Α. ΑΛΙΟΣ ΚΑΙΣΑΡ, in aversa ΕΡΕΓΝΗ (ἔτους) γ', unus descripsit Zocga cf. Eckhel p. 525,

von Sallet, die Daten der Alexandrinischen Kaisermünzen p. 33, qui iure mihi de hoc nummo dubitasse videtur. Pariter enim offendimur eo quod annus Caesaris, non Augusti, ut semper alias fieri solet in Alexandrinis, adscriptus esse dicitur atque tertio anno, unde adoptionem factam esse ante menscm Septembrem a. 136 efficeretur.

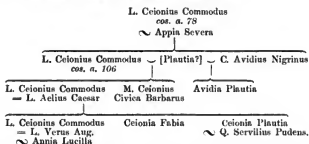
In consulatu I anno 136 dicitur L. Ceionius Commodus VI 975. 10242, III 720, XIV 2852 etc. sive Ceionius Commodus sive Commodus fasti; plane dubium est, num recte suppletum et ad a. 136 relatum sit [L. Ael]io Caesare cos. VI 2377. In consulatu II a. 137 semper L. Aelius Caesar fasti; item post adoptionem in nummis et titulis plerisque (L. Caesar t. 11. 13. 14. 15). Apud Dionem L. Commodus 69, 17. 20; 70, 1; 71, 1, L. Aelius Caesar Victor 14. Mira confusione scriptores qui dicuntur historiae Augustae in nominibus huius afferendis uti sunt: recte L. Ceionius Commodus vit. Marci 4, 5; 6, 2 vel Ceionius Commodus vit. Hadrian. 23, 10, Aelii 2, 1 vel L. Caesar Marci 5, 1. Contru Ceionius Commodus Verus vit. Hadr. 23, 11, Aelius Verus Caesar ibid. 23, 11. 24, 1 (in codicibus plerumque traditur Helius, vita 2, 1 Elius), L. Aelius Verus vit. Veri 1, 6, Aelius Verus sive Verus passim in vita, L. Aurelius Verus vita 2, 6, L. Ceionius Commodus Verus Aelius Caesar vita 6, 6. Neque nummi neque tituli, dummodo exceperis male suppletos, cognomen Veri in Ceionio Commodo aut L. Caesare amoscunt. Accedit quod L. Commodum filium, qui postea imperavit, Veri cognomen non ut patrum habuisse, sed eo demum tempore quo imperium initit, a M. Antonino fratre accepisse constat. Reiciendum est igitur testimonium biographorum, qui nomina privati et Caesaris, patris et filii, Veri et Marci foede conflant.

Huic pater Ceionius Commodus fuit, quem alii Verum, alii L. Aurelium, multi Annium prodidere vita 2, 7, iunio L. Crionius Commodus consul a. 106 cf. stemma. De cursu honorum quae afferuntur vita 3, vit. Hadrian. 23 plane eodem modo confusa sunt; utrobique narratur post adoptionem praetura honoratum et Pannoniis impositum esse decreto consulatu cum sumptibus, deinde secundo consulatum designatum. Sed Commodus filius eius natus est d. 15 mensis Decembris in praetura patris sui vit. Veri 1, 8, a. 130, ut apparet inde quod dicitur post septimum annum in familiam Aureliam ductus ibid. 2, 10; praetor ergo pater fuit a. 130. Consul I a. 136 facti. Ab Hadriano adoptatus est vita passim, vit. Hadrian. 23, Dio 69, 17 (Zonaras 11, 24), anno 136. Qui annus inde emergit, quod Commodus consulatum primum privatus, alterum Caesar initit, et comprobatur eo quod in t. 1. 2. 3 dicitur L. Aelius Caesar trib. potest. cos. II, Hadrianus trib. potest. XXI (d. 10 mens. Decembris a. 136/137) cos. III imp. II. Cum verri sit simile Commodum eodem fere tempore et adoptatum esse et tribuniciam potestatem accepisse, quae in titulis nummisque semper sine iterationis nota invenitur, probabiliter sub finem a. 136

adoptatus est. Consul II a. 137 fasti. Eodem anno Pannonias pro consule rexit nummi in aversa inscripti Pannonia Cohen n. 24-33 t. 1 cf. t. 15, vita 3, vit. Hadrian. 23, id est imperio proconsulari, quale fuerat Tiberio et Germanico Borghesi opp. VIII p. 457 cf. titulum [T. Statilii] Maximi iuridici pro praetore utriusque Pannoniae III S. 10336, quem eo munere insolito functum esse sub Aelio Caesare vidit O. Hirschfeld. Cum de provincia (eodem anno) redisset atque orationem parasset, qua kalendis Ianuariis Hadriano patri gratias ageret, accepta potione, qua se aestimaret iuvari, kalendis ipsis Ianuariis a. 138 porit iussusque ab Hadriano, quia vota interveniebant, non lugeri vita 4, 7-8. Sepultus est in mausoleo Hadriani vit. Veri 11, 1 cf. t. 6. Hadrianus statuas ei per totum orbem colossas poni iussit, templa etiam in nonnullis urbibus fieri vita 7, 1. — Quindecimvir sacris faciundis t. 1.

Gener (C. Avidii) Nigrini vit. Hadriani 23, 10 falso ut videtur cf. supra A 1169. Liberi: L. Ceionius Commodus qui postea L. Aurelius Verus Augustus, Ceionia Fabia, Ceionia Plautia.

Subiicimus stemma Ceioniorum Commodorum:

- 504 L. CEIONIVS COMMODVS = L. AELIVS AVRELIVS COMMODVS = IMP. CAESAR L. AVRELIVS VERVS AVGVSTVS, filius L. Ceionii Commodi qui ab Hadriano adoptatus L. Aelius Caesar dictus est vita 1, vit. Aelii 2, 9; 5, 12; 7, 1, vit. Pii 4, 5, Dio 69, 21; 71, 1. Ante adoptionem L. Ceionii Commodi patris dicitur Ceionius Commodus vit. Pertin. 10, 2 (quamquam ibi etiam de patre cogitari potest), L. Commodus vit. Marci 5, 1; 7, 6. Post adoptionem patris eadem ratione atque Ceioniae Fabia et Plautia sorores nomen gentilicium non mutavit, sed a. 138 in tegula urbana inscriptum est ex pr(aedis) L. Ce(ionii) Com(modi) C(aesaris) f(ili) Nigro et Camerin(o) cos. XV 732. Itaque aut pater liberos ante adoptionem emancipavit aut Hadrianus, ut coniecit Mommsen l. l., patrem lege singulari ita adoptavit, ut liberi eum non sequerentur. Adoptatus ab Antonino Pio L. Aelius Aurelius Commodus in t. II 47. 1643, III 3843, VIII 50. 228, X 5051 etc. item in consulatu primo a. 154 IGI 1052, altero a. 161, VI 1981. Imperium adeptus Imp. Caesar

L. Aurelius Verus Augustus *passim in titulis et nummis Eckhel VII p. 89 sqq., Cohen III^a p. 171 sqq.*

Ut in patre (cf. n. 503), ita in nominibus huius mire hariolantur scriptores qui dicuntur historiae Augustae: L. Aurelius Ceionius Commodus Verus Antoninus *vit. Aclii 2, 9*, L. Coionius Aelius Commodus Verus Antoninus, qui ex Hadriani voluntate Aelius appellatus est, ex Antonini coniunctione Verus et Antoninus *vita 1, 3*; Annus Verus *vit. Hadriani 24, 1, vit. Pii 6, 10*; Marcus imperium adeptus fratrem sibi participem in imperio designavit, quem L. Aurelium Verum Commodum appellavit — Antonini mox ipse nomen recepit et, quasi pater L. Commodi esset, et Verum eum appellavit addito Antonini nomine *vit. Marci 7, 5-7*. Antonini nomen falso ei tribuitur *vit. Aclii 5, 12, Macrini 3, 4; 7, 7, Diadumen. 6, 6; 7, 4, Alexandri 10, 5*. L. Annus Antoninus Verus, Verus Annus Antoninus *Eutrop. 8, 9, 10*, L. Annus Verus *Epitome 16, 5*. *Ceterum apud scriptores plerumque L. Verus vel Verus.*

Natus est Romae in praetura patris sui (= a. 130) d. 15 mensis Decembris, die quo et Nero (*cf. Sueton. Nero 6*) *vita 1, 8, fasti Philocali et Silvii I^a p. 278, 279*. Origo eius paterna pleraque ex Etruria fuit, materna ex Faventia *vita 1, 9*; avi et proavi et item maiores plurimi consulares *ibid. 1, 7 cf. stemma ad n. 503*. Patre ab Hadriano a. 136 adoptato in familiam Aeliam devenit mortuoque patre kal. Ianuariis a. 138 in Hadriani familia remansit *ibid. 2, 1; id quod minus accurate dictum videtur, certe ita interpretandum est, ut Commodus non inre adoptionis in gentem Aeliam transierit (v. supra), sed in domo imperatoria usque ad adoptionem T. Aurelii Fulvi moratus sit*. Die 25 mens. Februarii a. 138 Hadrianus T. Aurelium Arrium Antoninum ea lege in adoptionem elegit, ut ille M. Annium Verum et L. Commodum sibi adoptaret *vita 2, vit. Pii 4, 5-6, Marci 5, 1, Severi 20, 1, Dio 69, 21; nominibus vel adoptionibus confusis vit. Hadriani 24, 1, Aclii 5, 12; 6, 9; 7, 2*. Post septimum annum in familiam Aureliam tractus Marci moribus et auctoritate formatus est *vita 2, 10*.

Educatus est in domo Tiberiana, educatorem habuit Nicomedem (*cf. A 1281*) *vita 2, 5, 9*. Audivit Scaurinum grammaticum Latinum, Scauri filium, qui grammaticus Hadriani fuit, Graecos Telephum atque Hephaestionem, Harpocrationem, rhetores Apollonium, Celerem Caninium et Herodem Atticum, Latinum Cornelium Frontonem (*cf. Vri et Frontonis epistulas*), philosophos Apollonium Chalcedonium (*cf. vit. Marci 3, 7*) et Sextum Chaeronensem (*cf. vit. Marci 3, 2*); hos omnes amavit unice atque ab his in vicem dilectus est, nec tamen ingeniosus ad litteras fuit *vita 2*. Quo die togam virilem accepit, Antoninus Pius ea occasione, qua patris templum dedicabat, populo liberalis fuit *vita 3, 1. Quo pertinent nummi Pii cusi a. 145, qui liberalitatem IIII praedicant Cohen II p. 318*. Ante tempus a Pio quaestor de-

signatus est *vit. Pii 6, 10* mediusque inter Pium et Marcum resedit, cum quaestor populo munus daret *vita 3, 2*. Post quaesturam a Pio consul factus est *vit. Pii 10, 3*, cum (T.) Sextio Laterano *vita 3, 3*; consul I a. 154 *fasti*. Interiectis annis cum Marco fratre iterum factus est consul *vita 3, 3*; consul II a. 161 *fasti*. Diu autem et privatus fuit et ea honorificentia caruit, qua Marcus ornabatur; nam neque in senatu ante quaesturam sedit neque in itinere cum patre, sed cum praefecto praetorio vectus est nec aliud ei honorificentiae adnomen adiunctum est, quam quod Augusti filius appellatus est *vita 3, 4-5*. *Id quod comprobatur titulis veluti II 1643, III 3843, ubi dicitur L. Aelius Aurelius Aug. f. Commodus; per abusum vivo Pio dictus est Caesar in t. Novariensi V 6573 et in tegulis a. 148 XV 733a, 150, 735 cf. 734. Augur vivo Pio fuit X 5051.*

Antonino Pio die 7 mensis Martii a. 161 defuncto cum Marco soli senatus detulisset imperium, Marcus fratrem in imperii consortium vocavit Caesaremque atque Augustum dixit, tuncque primum Romanum imperium duos Augustos habere coepit *vita 3, 8 sqq., Marci 7, 5 sqq., Aelii 5, 13, Eutrop. 8, 9, Victor Caes. 16, Epitome 16*. Dato imperio et indulta tribunicia potestate Marcus cum Vorum vocari praecopit suum in eum transforens nomen, cum ante Commodus vocaretur *vita 4, 1 recte, perperam vit. Marci l. l. cf. supra*. A. 169 non longe ab Altino subito in vehiculo morbo, quem apoplexin vocant, correptus depositus o vehiculo detracto sanguino Altinum perductus, cum triduo mutus vixisset, apud Altinum periit *vita 9, 11, vit. Marci 16, 8, Victor Caes. 16, Epitome 16, Eutrop. 8, 10, Adian. fr. 206 ed. Hercher (= Suidas s. v. ἀποπληξία), Galenus XIV p. 649 K. Corpus Hadriani sepulcro inlatum est vita 11, 1, ubi fuit titulus sepulchralis VI 991: imp. Caesaris L. Aurelio Vero Aug. Armeniaco Medico Parthico pontifici tribunic. pot. VIII imp. V cos. III patri patriae.*

Vixit annis quadraginta duobus, imperavit cum fratre annis undecim *vita 11, 1*; regnavit annis undecim *Eutrop., Epitome l. l.*; annos IX *Eusebius Arm. ad a. Abr. 2186, unde Hieronymus chron. ad a. 2185 Eutropio simul adhibito scripsit anno regni nono sive ut quidam putant, decimo extinctus; regnavit annis VII mensibus VIII diebus XII Chronographus. Verum intra d. 10 mens. Decembris a. 168 et d. 10 m. D. a. 169 obiisse docet t. sepulchralis, ubi dicitur tribunic. pot. VIII (nam nona tribunicia potestas Veri incipiebat d. 10 mens. Decembris 168), et confirmant nummi Alexandrini, qui non ultra nomen annum procedunt cf. von Sallet, *Daten der Alexandrischen Kaisermünzen* p. 40; media autem hieme mortuum esse cum scribit *Galenus l. l., Verus mense fere Ianuario a. 169 mortuus est.**

Vxor: Annia Lucilla A 555, ubi vide de filia Veri ex Lucilla sublata.

505 Ceionius Postumianus, adfinis Clodii Albini *vit. Clodii Albini 6, 1*.

- 506 Ceionius Postumus, maritus Auroliae Messalinae, pater Clodii Albini qui imperavit *vit. Clodii Albini* 4.
- 507 C. Ce(ionius?) Si(lvanus?) in *t. dispensatoris VI* 9354.
- 508 M. CEIONIVS SILVANVS, consul anno 156 eum C. Serio Augurino. In consulatu: M. Ceionius Silvanus *VI* 222 et in *t. graece scripto Borghesi opp. VIII* p. 276, ceterum Silvanus *fasti*.
— Marcia Aurelia Ceionia Demetrias.
- 509 CEIONIA FABIA. *Tituli: ipsa posuit Aeliae Ap. . eliae alumnae t. urbanum VI* 10643, ubi editur CHONIA FABIA, sed ex exemplis antiquis restituendum esse CEIONIA vidit Dessau (cf. *Addenda ad CIL VI*); memorantur horti Ceioniae Fabiae in fragmento formae urbis Romae tab. XII 58 ed. Jordan cf. adn. p. 60, ubi dubium est in codice Vaticano utrum sit CEIONIAE an CELONIAE. — *Apud scriptores semper Fabia*.
Soror (naturalis) L. Veri Augusti *vit. Veri* 10, filia ergo L. Ceionii Commodi qui postea L. Aelius Caesar nuncupatus est, soror Ceioniae Plantiae. Haec mihi videtur filia L. Ceionii Commodi, quae ab Hadriano a. 135/136 M. Annius Vero (= M. Aurelio Augusto) desponsata est *vit. Marci* 4, 5; quae sponsalia post mortem Hadriani soluta sunt *ibid.* 6, 2 cf. *supra A* 537. Postquam Faustina uxor Marci mortua est (anno 176), Fabia ut a Marco in matrimonium duceretur, frustra enixa est *ibid.* 29, 10. Verus frater ei nimium indulsit, cuius potentiam Lucilla (uor) ferre non posset; tanta sano familiaritas inter Lucium et eam fuit, uti hoc quoque usurpaverit rumor, quod inierint consilium ad Marcum e vita tollendum *vit. Veri* 10, 3-4. Eadem videtur soror (scilicet L. Veri), cui Marcus Lucillam filiam, cum ad nuptias Veri in orientem (a. 164) proficisceretur, commisit *vit. Marci* 9, 4. Sub Pertinace servus quidam, quasi filius Fabiae esset, Palatinam domum ridicule vindicavit *vit. Pert.* 10, 2 (loco graviter corrupto).
- 510 CAEIONIA FVSCIANA, clarissima femina *VI* 21787 v. *supra sub Caenio Camenio*.
- 511 Ceionia Laona, uxor L. Aurelii Nicomedis *VI* 1598.
- 512 CEIONIA PLAVTIA. *Tituli ei positi sunt urbanus CIG* 5883 cf. *Additam.* p. 1262 = *IGI* 1036 (1) et *Tuccaburitanus VIII S.* 14852 (2).
Κειονία Πλαυτία *t. 1*, [C]eion[ia] Plantia *t. 2*. — L. Aelii Caesaris (= L. Ceionii Commodi) filia, Q. Sorvillii Pudentis (cos. a. 166) uxor *t. 2*; ἀδελφὴ αὐτοκρατόρων *t. 1*, scilicet soror naturalis L. Veri Augusti, quamquam nulla consanguinitate cum M. Aurelio fratre eius adoptivo coniuncta.
- 513 Celadus, ut grammaticus una cum (Rennio) Palaemone memoratur *Iuvenal. sat.* 7, 215.
- 514 Celadus memoratur in iis libertis, quos Augustus in honore et usu maximo habuit *Sucton. August.* 67; libertus Augusti *Ioseph. ant.* 17, 12, 2, nominatur *id. bell.* 2, 7, 2. Accuratus Augustae libertus dicitur in *t. Octaviae P. f. Catullae Celadi divae August. l. uxoris VI* 23338 et

- in t. in agro Tiburtino reperto XIV 3524, quem posuit M. Iulius Celadi Augustao l. l. Celer; at t. apud aquas Albulas repertum XIV 3908, quem [C]eladus Aug. lib. dedicavit, non ad hunc, sed magis ad T. Flavium Aug. l. Celadum VI 8484 rettulerim.
- 515 CELER, de quo Martialis scripsit *epigr.* 7, 52. *Ex v. 3 sq.* 'ille meas gentis et Celtas rexit Hiberos, nec fuit in nostro certior orbe fides' *apparet aut legatum pro praetore Hispaniae citerioris fuisse aut legatum citerioris Hispaniae* (cf. *Ephem. ep.* 4 p. 224).
- 516 Celer, tribunus militum in Iudaea sub Ventidio Cumano ab Vm- midio Quadrato legato Syriae Romam missus a Claudio morte punitus est *Ioseph. ant.* 20, 6, 1. 2, bell. 2, 12, 6. 7.
- 517 Celer, architectus Neronis *Tac. a.* 15, 42.
- 518 Celer, eques Romanus ob incestum Corneliae virginis Vestalis a Domitiano necatus *Plin. epist.* 4, 11, 10.
- 519 Celer, ad quem Plinius scripsit *epist.* 7, 17; Nonio Celeri *inscribunt exempla ante Aldum expressa sine ulla auctoritate.*
- 520 Celer, rhetor, *τεχνολόγος* id est qui *artem rhetoricam scripserat*, aequalis et inimicus Dionysii Milesii sophistae, βασιλικὸν ἐπιστολῶν ἀγαθὸς προστὰς *Philostrat. vit. sophist.* 2, 24 = *ab epistulis (graece) Hadriani ut videtur. Celer ὁ γραμματεὺς ὁ βασιλικὸς memoratur Aristid. orat.* 26 I *cd. Dindorf p.* 519. *Idem est Celer Hadriani superstes, cuius meminit Marcus εἰς ἐκτὸν* 8, 25. — *Eundem esse atque Caninium Celerem* (cf. *supra*) coniecit *Friedländer, Darstellungen I*^o p. 187.
- 521 Celer, primipilaris *Galen. XIII p.* 1031 K.
- 522 P. Celer, eques Romanus, procurator rei familiaris principis in Asia a. 54 M. (Iunium) Silanum proconsulem interemit *Tac. a.* 13, 1; a. 57 reum ex provincia Asia Nero, quia absolvere nequibat, traxit, senecta donec mortem obiret *ibid.* 13, 33.
- 523 ...VS CELER. *Titulus eius ab una parte mutilus Allifanus IX 2335. — M. f., tribu Ter.*
... [Xvir stlitibus iudicandis, quaestor ... lli co(n)s(ulis), legatus missus [c]um A. Plautio in Apulia ... [ad servos to]rquendos, aedilis Cerialis, ... [legatus] avunculi sui provincia, [le- gatus] Camilli in provincia, [proconsul] provinciam Cretam et Cyrenas [sortitus, legatus Ma?]rciani consobrini sui in provincia [Hispani]a ulteriore *tit.* — *A. Plautius est is qui consul suffectus fuit a. 29 et postea Britannos devicit; q. [L. Rube]lli cos. (ord. a. 29) supplicuit Hirschfeld apud Mommsen, Staatsrecht II*² p. 1075 n. 3.
- 524 ... CELER ... [M]AXIMVS CORNELIVS ... L. SINVS, Cn. f., tribu Clu., [tribunus legionis] V Macedonicae, Xvir [stlitibus iudicandis, quaestor pr]ovinciae Achaeiae, [aedilis?] Ccr[ialis?], [praetor, praefectus frum?]ento [dando?] ... VI 3831 t. mutilus, *semel descriptus.*
- 524a Celer Verianus (*sic libri, Venerianus scripsit Peter*), ad quem epistula (*ficta*) Gallieni *vit. trig. tyr.* 9, 5-7.

- SEX. ASINIVS CELER.
- CN. AVIDIVS CELER.
- L. Bovius Celer.
- Caecilivs Celer.
- L. CAECILIVS CELER RECTVS.
- TI. CL(AVDIVS) FLAVIANVS TITIANVS Q. VILIVS PROCVLVS L. MARCIVS CELER M. CALPVRNIVS LONGVS.
- Caninius Celer.
- CARRINAS CELER.
- CASSIVS CELER.
- CATIVS CELER.
- Corvinus Celer.
- Domitius Celer.
- P. Egnatius Celer.
- Insteius Celer.
- TI. [L]ARTIDIVS CELE[R].
- M. MAECIVS CELER.
- MAGIVS CELER VELLEIANVS.
- METIVS CELER v. M. MAECIVS CELER.
- Nonius Celer.
- C. Petronius Celer.
- L. POMPEIVS VOPISCVS C. ARRVNTIVS CAPELLIVS CELER.
- PROPERTIVS CELER.
- Ragonius Celer.
- L. ROSCIVS AELIANVS MAECIVS CELER.
- 525 [C]elerianus, praefectus vehiculorum in t. urbano mutilo *Notizie degli scavi 1884 p. 308*: [mancipes et i]unctores [iumentarii viarum Appiae Anniae [Aur]elias novae cum [ramulis a]gentes sub cura [C]eleriani tiani [prae]ff. vehiculorum], qui titulus certe suppletur ex t. integro eodem loco reperto et plane eodem modo concepto, dedicato anno 214 *Notizie 1883 p. 457*; in tertio eiusdem generis titulo mutilo ibd. p. 458 dedicato anno 226 extat ... sub cura pi Celer ..., fortasse fuit Celer[iani], quamquam et Celer[is] vel Celer[ini] suppleri potest.
- Calpurnius Celerianus.
- 526 CELERINA (in lapide Caelerina) memoratur in t. liberti Puteolano X 2088 cf. *Add. p. 972*, quem posuerunt C. Prastina Pacatus (consul a. 147) et Celerina patroni; soror vel uxor Prastinae videtur, certe arcta necessitudine cum eo coniuncta.
- 527 CELERINA. Bonae L. Venuleius et L. Venuleius Aproni[anus], Laetilia et Celerina uxores XI 1735 t. mutilus inter Pisam et Florentiam repertus, unde Celerina uxor L. Venulei Aproniani (consulis II a. 168) videtur.

- FONTEIA CELERINA.
- Munia Celerina.
- NVMISIA CELERINA.
- POMPEIA CELERINA.
- 528 Celerinus, 'quondam Meroen iussus Nilumque tueri' (*scil. praefectus Aegypti*) post obitum Cari imperium a militibus oblatum respuit; avus Celerinae uxoris Palladii *Claudian. epithalamium Palladii et Celerinae v. 71-75.*
- Cuspидius Celerinus.
- L. POMPONIVS DEXTER CELERINVS.
- NONIA CELSA.
- P. ATTIVS PVDENS RVFINVS CELSIANVS.
- PLOTIVS GALLVS CELSIANVS.
- 529 Celsina, potens femina; dictum (Cn.) Domitii Afri oratoris in eam *Quintilian. institut. 6, 3, 85.*
- SABINIA CELSINA.
- CLODIVS CELSINVS.
- Clodius Celsinus.
- Iulius Celsinus.
- 530 Celsus, amicus Ovidii et (Paulli Fabii?) Maximi, de cuius morte Ovidius ad Maximum scripsit *ex Ponto 1, 9.* — *Sine idonea causu vulgo idem putatur atque Albinovanus Celsus.*
- 531 Celsus, eques Romanus fine a. 32 coniurationis (*scilicet Seiani*) crimine cecidit *Tac. a. 6, 14.*
- 532 Celsus, cui Balbus gromaticus (*v. supra B 34*) librum de expositione et ratione omnium formarum dedicavit *Balbus praef. Schriften der Römischen Feldmesser I p. 91 sqq. cf. Mommsen ibd. p. 147.* Inventum Celsi nescio quod gromaticum memoratur *ibd. p. 92, 16.*
- 533 Celsus, defectio Celsi sub imperatore Pio memoratur in epistula ficta *vit. Avidii Cassii 10, 1.*
- 534 Celsus, stipator Gallieni *trig. tyr. 10, 11 in epistula ficta.*
- 535 Celsus, qui privatus et ex tribunis in Africa positus in suis agris vivebat auctoribus Vibio Passieno proconsule Africae et Fabio Pomponiano duce limitis Libyei contra Gallienum imperator creatus septimo imperii die occisus est *vit. trig. tyr. 29; nominatur vit. Claudii 7, 4. Quarum rerum fides, quippe quae per unum Trebellium Pollionem tradantur, est nulla.*
- 536 Celsus, philosophus Epicureus aetate Neronis *Origenes adversus Celsum 1, 8.*
- 537 Celsus, amicus Luciani, qui ei libellum de vita Alexandri Abonoteichitae dedicavit *Lucian. Alex. 1, 61; sectator Epicuri ibd. 61; eius κατὰ μέγαν συγγραμματα ibd. 21. Eundem memorat Origenes adversus Celsum 1, 8, 68 cf. n. 538.*

538 Celsus contra Christianos librum edidit, qui inscriptus fuit Ἀληθὺς λόγος, adversum quem Origenes octo libros scripsit, *Orig. adv. Cels. passim, Eusebius hist. eccl. 6, 36, schol. ad Luciani Alex. 1 (Lucian. ed. Jacobitz IV p. 139)*. Philosophus Epicureus Origenes *adv. C. 1, 8, qui duos philosophos Epicureos fuisse unum aetate Neronis, alterum Hadriani καὶ κατωτέρω memorat. Ex verbis Origenis adv. C. 1, 68 ed. Lommatsch XVIII p. 127 οὐκ οἶδα εἰ ὁ αὐτὸς ὢν τῶν γράσαντι κατὰ μαγείας βιβλία πλείονα et ibid. 4, 36 XIX p. 50 Ἐπιχοῦρειος Κέλσος (εἰ γε οὗτός ἐστι καὶ ὁ κατὰ Χριστιανῶν ἄλλα δύο βιβλία συντάξας) satis appareret Origenem ipsum de persona Celsi nihil certi compertum habuisse atque tantummodo propter nomen coniectura ut facili ita levi libros adversarii illius Christianorum dubitanter rettulisse ad amicum Luciani, unde pendent schol. Luciani et Eusebius. Origenes autem, qui coniecturam tantum in cognomine admodum vulgari posuerat, ipse dubitare coepit, cum adversarium Christianorum non Epicureum, sed Platonis sectatorem fuisse magis magisque recte intellexeret. Itaque cum amicum Luciani ut Lucianum ipsum Epicuri doctrinis plane deditum fuisse constet, Origenis coniectura reiicienda est cf. Zeller, *Philosophie der Griechen III 2^a p. 214*, O. Hrne *Philologische Abhandlungen für M. Hertz p. 197 sqq.**

539 . . VS CELSVS. *Titulus eius mutilus Pedemontanus originis incertae V7153: . . f. tribu Cam., aed(ilis) pleb(is) Cerial(is), q(naestor), adlect(us) . . . [in amplissim]um senatus ordinem ab [imp. Caes. Nerv]a Traiano Aug. Germ(anico) Dacie(o), praef(ectus) coh(ortis) Breuco-[r](um), [omnibus honoribus functus in muni]cipio suo Alba Pompeia, patronus coloniarum [item municipior(um) Albae Pompeiae, Aug(ustae) Bagiennorum ens. Genuens(ium), Aquens(ium) Statiel(orum) . . . Sine idonea causa titulum ad Publilium Celsum consulem II a. 113 rettulit Borghesi opp. V p. 34.*

540 . . IVS CELSVS, frater Arvalis, adfuit in collegio anno incerto imperatoris M. Aurelii in fragmento actorum Arvalium *Ephem. ep. 8 p. 336.*

541 CELSVS AELIANVS, collega Claudii Iuliani memoratur in epistula ficta, „quae scripta est a consule sui temporis de Puppicio et Balbino“ (a. 238) *vit. Maximi et Balbini 17, ubi et consulatus et nomina ficta sunt.*

542 CELSVS PLANCIANVS, consul suffectus a. d. pr. non. Mai. intra a. 161/164 cum Avidio Cassio *III dipl. mil. 47.*

- AELIVS CELSVS.
- Albinovanus Celsus.
- Apuleius Celsus.
- Arruntius Celsus.
- Aurelius Celsus.
- Clodius Celsus.
- A. Cornelius Celsus.

- M. CVTIVS PRISCVS MESSIVS RYSTICVS AEMILIVS PAPVS ARRIVS PROCVLVVS IVLIVS CELSVS.
- Flavius Celsus.
- Furius Celsus.
- Iulius Celsus.
- C. Iulius Celsus.
- (TI. IVLIVS) CANDIDVS CELSVS.
- TI. IVLIVS CANDIDVS MARIVS CELSVS.
- C. IVLIVS CELSVS MAXIMIANVS.
- TI. IVLIVS CELSVS POLEMAEANVS.
- (Iuventius) Celsus.
- P. IVVENTIVS CELSVS.
- P. IVVENTIVS CELSVS T. AVFIDIVS [H]OENIVS SEVERIANVS.
- T. LORENIVS CELSVS.
- MARIVS CELSVS.
- P. MARIVS C[EL]S[VS].
- Q. MAR[IVS] CELSVS.
- Q. Munatius Celsus.
- L. PVBLILIVS CELSVS.
- L. PVBLIVS CELSVS PATRVINVS.
- ... [QV]ADRATVS MAESIANVS CELSVS.
- RAGONIVS CELSVS.
- L. SEMPRONIVS CELSVS [SERVI]LIVS FABIANVS.
- 542a Censennia, adultera praedives *Iuvenal.* 6, 136 sqq. Num nomen fictitium sit, dubium videtur.
- M. Naevius Censitus.
- VICTORIANVS CENSITVS.
- 543 CENSOR. In t. *Britannico VII* 287, cuius litteras ad initium saeculi III rettulit Hübner, scriptum est XI kal. Septem. Censore II et Lepido II cos., quos suffectos esse anni incerti statuit Hübner. At prorsus inauditum esset illa actate, qua homines privati suffectorum nominibus uti dudum desierant, in oppido remotissimo Britanniae annum per suffectos indicatum esse, cum vel ordinarii in t. *Britannicis* semper fere singulis tantum nominibus significentur. Non sine probabilitate coniecit Dessau (*I.* 100) illos consules ab imperatore Postumo nuncupatos et ob id fastis ignotos esse.
- 544 CENSORINVS, vir plane militaris et antiquae in curia dignitatis, bis consul; bis praefectus praetoriū, ter praefectus urbi, quarto pro consule, tertio consularis, legatus praetorius secundo, quarto aedilicius, tertio quaestorius, extra ordinem quoque legatione Persica functus, etiam Sarmatica; hic post Valerianum captum imperator nuncupatus paulo post occisus est; extat eius sepulcrum circa Bononiam *vit. trig. tyr.* 33; nominatur *ibid.* 31, 12; 32, 8. Haec omnia a Trebellio Pollione in epilogo libri de vitis triginta tyrannorum, ubi pro duabus 'tyran-

nidibus' tyrannos duos substituere voluit, summa et impudentia et imperitum facta sunt.

545 Censorinus, dictum eius a Cassio Severo laudatum *Seneca contrav. 3 praef. 12*.

546 Censorinus, grammaticus anno 238 ad Q. Caerellium scripsit librum de die natuli qui extat *Cens. 1. 18, 12. 21, 6*, qui liber memoratur *Silom. Apollinar. carm. 14 praef. p. 233, 7 ed. Lütjohann et Cassiodor. de musica p. 573 ed. Garetii*. Censorinus doctissimus artis grammaticae *Priscian. Grammat. Lat. II p. 13, 19*, in grammaticis nobilibus ('ut Palaemon, Phocas, Probus et Censorinus') memoratur *Cassiodor. Grammat. Lat. VII p. 214, 25*; liber eius de accentibus *Priscian. III p. 27, 23*, unde verba afferuntur *ibid. p. 45 sqq. cf. Cassiodor. l. 1. p. 577*. Praeterea citatur *Priscian. II p. 13, 9*.

— Q. ALACIVS CENSORINVS.

— M. Licinius C. Lucretius Censorinus.

— C. MARCIVS CENSORINVS.

— L. MARCIVS CENSORINVS.

— [Ma]rius Censo[r]inus.

547 C. Censorius Niger, procurator Augusti (Norici) memoratur in *t. Norici III 5174. 5181*; idem videtur Niger Censorius, amicus Frontonis, de cuius testamento egit *Fronto ad Pium 3 p. 164 sqq. ed. Naber*; 'familiarissimus Turboni Marcio et Erucio Claro — — postea vero ex tuis (= Pii) etiam iudiciis ei plurimum et honoris et auctoritatis accesserat' *ibid. p. 165*; ad superiora igitur munera equestria a Pio promotus videtur.

548 M. CENSOR(IVS) PAVLLVS, legatus Augusti pro pr. provinciae Aquitaniae, consul designatus, maritus Claudiae Varenillae in *t. uxoris Espérandieu, Épigraphie Romaine de Poitou p. 217 = XIII 1129*; in lapide scriptum esse PAVLLVS confirmavit *Hirschfeld qui vidit*.

549 C. CENTVLLIVS FORTVNATVS, adulescens charissimus, filius M. Aur(elii) Dubitati, nepos M. Aur(elii) Dubitati *V 4870 t. Toscolanensis*.

— [CERB?]ONIVS TAVRVS vide TAVRVS.

— Cl(andia) Cerbonia.

— C. LVTATIVS CERCO.

550 Cercopithecus Paneros, faenerator prope regio finere a Nerone elatus *Sueton. Nero 30*.

551 Cereyllius (Κερκύλλιος), cuius puerum Galenus sanavit *Galén. XI p. 105 K*.

552 CERELIVS MAECIANVS, senator aetate imperatoris Taciti, patruus Claudii Sapiliani *vit. Taciti 19, 3 in epistula facta*.

553 Cerellius Apollinaris, praefectus vigilum anno 212 *VI 1063*.

554 Cerellius Faustianus, homo nobilis ab imperatore Septimio Severo occisus *vit. Severi 13, 6*.

- 555 Cerellius Iulianus, homo nobilis ab imperatore Septimio Severo occisus *vit. Severi* 13, 6.
- 556 Cerellius Macrinus, homo nobilis ab imperatore Septimio Severo occisus *vit. Severi* 13, 6.
- 557 CER[E]LLIA [PA]VL[AN]A, clarissima femina t. in oppido Reims reperta *Bulletin épigraphique de la Gaule II* (1882) p. 289.
- 558 CERALIS, consul a. 106 cum L. Ceionio Commodio *fasti*.
- 559 Cerialis, ad quem Plinius scripsit *epist.* 2, 19; fortasse idem atque Velius Cerialis, ad quem scripsit *epist.* 4, 19.
- 559a Cerialis a censibus, cui Antoninus (Severi filius) rescripsit *Vlpiamus Fragu. Vatic.* 204.
- 560 C. Cerialis memoratur in inscriptione marmorum massae incisa *Amaldi dell' Istituto XI, II* (1870) p. 172 n. 1: ex m(etallo) n(ovo) Caesaris n(ostri) r(ationis) d(ominicae) A(ugustae) sub cur(a) C. Cerialis pr(o)curatoris) subseq(uent) Sergio Longo (centurione) leg(ionis) XXII Primigeniae) etc.; non ante imperatorem Claudium. — In titulo legendum esse Cl(audius) Cerialis coniecit Hirschfeld, *Untersuchungen aus der Römischen Verwaltungsgeschichte* p. 79 adn. 4.
- C. ANICIVS CERALIS.
 - Iulius Cerialis.
 - C. IVL(IVS) CERALIS.
 - M. MYNATIVS SVLLA CERALIS.
 - Q. PETILLIVS CERALIS CAESIVS RVFVS.
 - C. STATIVS CERALIS.
 - TVCCIVS CERALIS.
 - Turullius Cerialis.
 - Velius Cerialis.
 - SEX. VETTULENVS CERALIS.
 - C. VETTULENVS CIVICA CERALIS.
 - Ceronius *vide* Cecropius.
- 561 Cerrinius, amicus Martialis, poeta epigrammaticus *Martialis* 8, 18.
- 562 CERRINIVS GALLVS (Gallus Terrinius *libri*; *correx*it P. von Rohden *propter titulum L. Cestii Galli Cerrinii X* 3722), senator, quem mori destinantem Augustus consolando revocavit ad vitam *Sueton. Aug.* 53.
- L. CESTIVS GALLVS CERRINIVS IVSTVS LV[TI]ATIVS NATALIS.
- 563 Cerronius Bassus, dux Aureliani *vit. Aureliani* 31 in epistula ficta.
- EGNATIA CERTIANA.
 - C. EGNATIVS CERTVS.
 - PVBLICIVS CERTVS.
 - Quintius Certus.
- 564 Cervarius Proculus, eques Romanus particeps coniurationis Pisonianae *Tac. a.* 15, 50. 66, qua patefacta festinatum indicium eius Nero impunitate remuneratus est *ibid.* 15, 71.
- 565 Q. Cervidius Scaevola, iure consultus. *Plena nomina extant Digest.*

28, 6, 38, 3, *Corvidius Scaevola index Florentinus, Digest. 27, 1, 13, 2; 40, 5, 50, ceterum Scaevola.*

Imperator M. Aurelius in iure constituendo eo praecipue usus est *vit. Marci 11, 10*. Magister Septimii Severi et Papiniani *vit. Carac. 8, 3*. Iure consultus clarissimus *Modestinus Digest. 27, 1, 13, 2*, magno ingenio de iure aperto respondit *Tryphoninus ibd. 35, 1, 109*. Scripsit Digestorum l. XL, quaestionum l. XX, responsorum l. VI, regularum l. IV, de quaestione familiae l. singularem *index Flor.*; praeterea memorantur liber singularis quaestionum publice tractatarum, notae ad Iuliani Digesta et ad Marcelli Digesta *cf. Lenel, Palingenesia II p. 215 sqq., Teuffel-Schwabe, Geschichte der Römischen Literatur § 369^a.*

— ATTIA CERVIDIA VESTINA.

566 Cervius iratus leges minitatur et urnam *Horat. sat. 2, 1, 47*; Cervius *Ascanii libertus calumniator accusavit Cn. Calvinum (*consulem a. 701 ut videtur*) lege de sicariis *schol. Cruquian.* — *Diversus est* Cervius vicinus *Horatii sat. 2, 6, 77*.

567 Cerulus, libertus praedives ingenuum se et Lachetem mutato nomine coepit ferre, de quo iocatus est *Vespasianus Sueton. Vespasian. 23*.

568 C. CERVONIUS PAPVS, consul anno 243 cum L. Annio Arriano; *plena nomina exhibet dipl. mil. III 52, ceterum Papus fasti.*

— TI. Claudius Proculus Ceryllianus.

— Fabius Ceryllianus.

— AELIVS CESTIANVS.

— ... [PO]MPONIANVS SECVNDVS P. CEST IVS PRISCVS DVCENIVS PROCVLVS.

— Quintius Cestianus Ducenius Proculus.

569 C. CESTIVS, L. f., tribu Pob., epulo, praetor, tribunus plebis, VIIvir epulonum VI 1374 t. *monumenti Cestii. In honorem C. Cestii mortui item scripti sunt tituli duo VI 1375, unde apparet eum ante a. 742 = 12 a. C. mortuum esse, cum inter heredes eius esset M. Agrippa; L. Cestius frater C. Cesti ibd.* — *Num idem sit C. Cestius praetor a. 710 = 44, qui provinciam ab Antonio oblatam repudiavit Cic. Philipp. 3, 26, dubium videtur, quod Cestius quidam etiam in proscriptis fuit Appian. bell. civ. 4, 26.* — *Quod in t. sepulchrali Cestii sacerdotium bis enuntiatur, mihi inde explicandum videtur, quod priore loco cognominis instar nomini adhaeret, ut eadem ratione non semel 'augur' vel 'pontifex' ponitur (cf. Calpurnios, Cornelios) distinctionis causa hominum cognominum eiusdem aetatis.*

570 L. CESTIVS. *In nummis aureis cisis circa finem anni 710 = 44 a C.: L. Cestius C. Norban(us) pr(aetores) s(enatus) c(onsulto) Babelon, Monnaies de la République Romaine I p. 340 cf. Mommsen, Römisches Münzwesen p. 652, 658, 741.* — *Idem videtur L. Cestius L. f. frater C. Cestii (cuius monumentum extat) VI 1375.* — *Vel idem vel filius*

potest esse L. Cestius testis senatus consulti d. 23 mens. Mai a. 737 = 17 a. C. *acta saecularia*.

— SA. DVS P. CESTI[VS] [VM]BRIVS DEXTER ... DVCENIVS

- 571 C. CESTIVS GALLVS, consul a. 35 cum M. Servilio Noniano. In *consulatu*: C. Cestius *Notizie degli scavi 1893 p. 280, Plin. n. h. 10. 124, Tac. a. 6, 31, C. Gallus Dio 58, 25, ceterum Gallus fasti*. — C. Cestius *apud Tacitum*.

Anno 21 senator de fictis maiestatis criminibus in senatu questus est *Tac. a. 3, 36*. Anno 32 Tiberius admonuit C. Cestium patrem (praetorem *conicilii Lipsius*) dicere senatui quae sibi scripsisset, suscepitque Cestius accusationem in Q. Servaeum et Minucium Thermum maiestatis reos *ibid. 6, 7*. Consul a. 35 *fasti*. — *Cui pater addatur nominibus, a. 32 filium cognominem senatorem habuit, qui videtur C. Cestius Gallus consul suffectus u. 42*.

- 572 C. CESTIVS GALLVS. Nummi eius Antiocheni sub Nerone cusi in *aversa caput Neronis et inscriptionem nominis exhibent, in aversa inscripti a) 'Εν τῇ Κεστίῳ Ἀντιόχῳ ἔτι(σος) ΔΙΡ collectio Imhoof, Mionnet V p. 169 n. 189, b) 'Εν τῇ Γαίῳ Κεστίῳ Ἀντιόχῳ ἔτι(σος) ΕΙΡ Mionnet Suppl. VIII p. 131 n. 144; 'Εν τῇ Γαίῳ Κεστίῳ Ἀντιόχῳ ἔτι(σος) ΕΙΡ Leuker, Numismata Hellenica p. 16, Mionnet V p. 169 n. 190, c) 'Εν τῇ Κεστίῳ Ἀντιόχῳ Mionnet V p. 169 n. 191. In nummo ceterum simili numm. a, sed qui inscriptus esse dicitur ET.AIP Fiorelli, Medagliere n. 8878, dubium videtur an A male lectum sit pro Δ. — Anni inscripti sunt aerae Caesariciensis 114 = ab autumno a. 65/66 et 115 = 66/67.*

[C. C]estius Gallus in *consulatus indicatione VI 2095, C. Cestius sive Cestius nummi; Cestius Gallus Tac. h. 5, 10, C. Cestius Plin. n. h. 34, 48, Cestius Gallus sive Cestius apud Iosephum*.

*Filius videtur C. Cestii Galli consulis a. 35. — Consul (suffectus) ... [A]pr. cum C. [Caecina] Largo a. 42 VI 2095 fasti feriarum Latinarum, consularis Plinius l. l. Legatus Augusti pro praetore provinciae Syriae a. 66—67 nummi; res ab eo aestate et autumno a. 66 male contra Iudaeos gestas Ioseph. bell. 1 praef. 7, 8; 2, 14—19; 3, 2, 4; 3, 9, 2; 5, 1, 6; 5, 6, 3; 5, 7, 1; 6, 9, 3. Hieme a. 66/67 in Syria fuit Ioseph. vit. (5. 6. 7.) 8, 43, 65, 67, 71; vere a. 67 ei revocato Vespasianus successit *ibid. bell. 3, 4, 2. Quando legationem inierit, non satis constat; 'Syriae executio Citio (sic codex Medicus), copiae militares Corbuloni permissae' Tac. a. 15, 25 sub anno 63, ubi num vulgo recte corrigatur, C. Cestio, nomihil dubii movent nummi, qui incipere videntur ab autumno a. 65. In legatione ipsa 'fate aut taedio occidit' Tac. h. 5, 10; a Iudaeis occisus male dicitur u Lydo de mens. 4, 69.**

- 573 L. CESTIVS GALLVS VARENIVS INVATIVS NATALIS AEM[ILIA]NVS, L. f., tribu Pompt., patronus municipii (Gaulitanorum) X 7506 *cf. Add. p. 994 t. Gaulitanus. Cf. n. 574.*

574 L. CESTIVS GALLVS CERRINIVS IVSTVS LV[T]ATIVS NATALIS, IIIIvir viarum curandarum, tribunus laticlavius legionis VIII Augustae, quaestor urbanus, ab actis [se]natus, aedilis curulis, praetor, legatus Augustorum legionis XX Valeriae Victricis, proconsul provinciae Narbonensis, praefectus aerari Saturni, cos. [II]; patronus coloniae (Vulturni) X 3722 t. *Vulturnensis*. — Si minus idem at arta necessitudine coniunctus cum L. Cestio Gallo Vareniano Lutatio Natale Aemiliano.

575 L. Cestius Pius, rhetor *Sueton. ind. l. de rhetor. 7 Sueton. rel. ed. Reifferscheid p. 99, ex Suetonio Hieronym. chron. ad a. Abr. 2004 Cestius Smyrnaeus rhetor latine Romae docuit; graecus homo Seneca contror. 7, 1, 27, nunquam graece declamavit ibd. 9, 3, 13. Scripsit declamationes contra orationes Tullianas ibd. 3 praef. 15, contra Miloniam Quintilian. institut. 10, 5, 20 cf. Senec. contror. 3 praef. 16; ideo a M. Tullio Ciceronis filio punitus id. suasor. 7, 12.*

Homo nasutissimus *id. suasor. 7, 12, mordacissimus contror. 7 praef. 8; rixae eius cum Albucio Silo contror. 7 praef. 8, 9, Argentario ibd. 9, 3, 12, Cassio Severo ibd. 3 praef. 16, 17, Votieno Montano ibd. 9, 6, 10, 11. Dicta et iudicia eius Seneca suasor. 1, 5; 7, 12; contror. 1, 1, 22 sqq.; 1, 3, 9; 1, 5, 3; 1, 6, 11; 2, 6, 8; 7, 7, 19; 9, 3, 12; narrationes, sententiae, divisiones, colores passim apud Senecam cf. indicem Kiesslingii.*

Auditores eius: Alfius Flavius *id. contror. 1, 1, 22; 2, 6, 8, Aetius Pastor ibd. 1, 3, 11, Argentarius ibd. 9, 3, 12, Quinctilius Varus ibd. 1, 3, 10, Surdinus suasor. 7, 12; imitatores: Argentarius l. l., Murredius contr. 9, 6, 12, Triarius ibd. 9, 6, 11.*

576 CESTIVS PROCVLVS, proconsul Cretae anno 56 a Cretensibus accusatus ropetundarum absolutus est *Tac. a. 13, 30.*

577 CESTIVS SEVERVS, senator, delator famosus sub Nerone in senatu fuit anno 70 *Tac. h. 4, 41.*

578 Cestus, servus Instantii Rufi *Martial. 8, 51, 18 sqq., in quom Martialis scripsit epigr. 8, 46.*

— Cl(audia) Cethegilla.

— CORNELIA CETHEGILLA.

— CORNELIA CETHEGILLA AEMILIA PLANCINA.

— PVPIENIA SEXTIA PAV[LINA] CETHEGILLA.

579 CETHEGVVS, salius Palatinus obiit (anno incerto) VI 1981 *fasti Saliorum.*

580 CETHEGVVS LABEO, legatus legionis V (Alaudae) anno 28 *Tac. a. 4, 73.*

581 Cethegus Scipio in *anulo Notizie degli scavi 1893 p. 280 'in belli caratteri del secondo secolo'; fortasse ad eundem pertinet inscriptio tegulae IX 6078, 15 descriptae a Garruccio, ubi traditur Cethegi et Scipionis. Homo nobilis videtur.*

— TI. CLAVDIVS SAETHIDA CETHEGVVS FRONTINVS.

- CORNELIVS CETHEGVS.
- M. CORNELIVS CETHEGVS.
- SER. CORNELIVS CETHEGVS.
- (CORNELIVS) LENTIVS CETHEGVS.

582 M. Cetius Faventinus, auctor epitomae librorum Vitruvii Pollionis quae extat *Vitruv. ed. Rose p. 285; fuit certe ante Palladium, qui epitoma usus est cf. Nohl Commentat. Mommsen. p. 64 sqq.*

583 Cetrius Severus, tribunus praetorianorum anno 69 *Tac. h. 1, 31. Fortasse idem memoratur in l. Pisanrensi XI 6343 Sex. Cetri Severi spec(ulatoris) beneficiari (Lusii?) Getae (pr. pr. 48-51) ab comentariis custodiaru(n).*

584 Chabrias (*sic codex Vaticanus, Χαρίκις vulgo*) memoratur ita, ut arta quadam necessitate cum Hadriano coniunctus fuisse videatur, a Marco εἰς αὐτὸν 8, 37.

— Cassius Chaerea.

585 Chaeremon, celeberrimus augur; libri eius de auguriis memorantur a Galeno XV p. 144 K.

586 Chaeremon Aelium Gallum praefectum Aegypti Alexandria in Aegyptum ascendentem comitatus est, homo astronomiae scientiam professus, τελέμενος δὲ τὸ πλέον ὡς ἀπαζὼν καὶ βιώτης *Strabo 17, 1, 29 p. 806. Ex temporum ratione sequitur hunc non posse non diversum esse a Chaeremone magistro Neronis.*

587 Chaeremon, Alexandrinus, philosophus, magister Neronis qui imperavit et Dionysii Alexandrini, quem scholae successorem reliquit *Suidas s. v. Διονύσιος I p. 1394 ed. Bernhardt et Ἀλέξανδρος Αἰγυπτίος ibd. p. 204; philosophus Stoicus Porphyrius de abst. 4, 6, Origenes contra Celsum I, 51. Scripsit Aegyptiaca, περὶ τῶν ἱερῶν γράμμάτων, περὶ τῶν κομῆτῶν et grammatica quaedam; fragmenta collegit Müller FHG. III p. 495 sqq. cf. Zeller, Philosophie der Griechen III³, 1 p. 688. — Chaeremon Stoicus Martial. 11, 56, 1 nomen fictum videtur.*

588 Chaerippus memoratur *Juvenal. sat. 8, 95; ex contextu non satis dilucido aut ex iis fuisse videtur, qui Cossutianum Capitonem et Numitorem(?) 'piratas Cilicum' (v. 94) repetundarum accusaverunt, aut ex accusatoribus Pansae vel Nattae v. 96.*

589 Chaeron (*pro Χαίρωνος traditur Χάρωνος*), filius Plutarchi Chaeronensis et Timoxenae, cuius mortem uxorem summa constantia tulisse praedicat *Plutarch. consol. ad uxorem c. 5 (p. 609 d).*

590 Charax, Περγαμηνός, ἱερεὺς καὶ φιλόσοφος, rerum scriptor, multo post Augustum fuit *Suidas s. v. Χάραξ; idem memorari videtur a Marco εἰς αὐτὸν 8, 25: οἱ δὲ ὄρμηεις ἐκείνοι, ᾧ προγενεστικὰ ἢ τετυρωμένοι, ποῦ; ὄρμηεις μὲν Χάραξ κτλ. (scilicet diu ad inferos abierunt). Vnde ad aetatem fere Hadriani pertinere videtur. Scripsit Ἑλληνικά, Ἰταλικά, Χρονικά, fragmenta collegit Müller FHG. III p. 636 sqq.*

— Oppius Chares.

- 591 Charicles, medicus Tiberii arte insignis *Tac. a. 6, 50, Sueton. Tiber. 73; nescio num idem memoretur Galen. XII p. 556. 558. 579. 581; XIII p. 94. 109. 282. 329 K.*
- 592 Charidemus sub Domitiano apro proiectus *Martial. 1, 43, 14.*
- 593 Charidemus, pater Hermogenis medici et historici in *t. filii Milesio CIG 3311; medicus et ipse citatur a Caelio Aureliano de morbis acutis 3, 15 p. 227 ed. Amman.*
- 594 Charilas, libertus imperatorum Marci et Veri *Fronto ad Verum 1, 4 p. 118 ed. Naber.*
- 595 Chariomerus, rex Cheruscorum a Chattis propter amicitiam Romanorum regno pulsus sociis quibusdam adiunctis primum in recuperando regno superior extitit, postea ab illis derelictus, cum Romanis obsides misisset, Domitianum supplex adiit; auxilio denegato accepit pecuniam *Dio 67, 5 (excerpta de leg.).*
- 596 Chariovalda, dux Batavorum in exercitu Germanici contra Cheruscos pugnans anno 16 cecidit *Tac. a. 2, 11.*
- 597 Charmis, Massiliensis, medicus celeberrimus aetate Plinii Romae magnam famam adeptus *Plin. n. h. 29, 10; a Claudio damnatus in Gallia exulavit, sed postea restitutus est ibd. 29, 22.*
- Betuus Chilo.
- Mallius Chilo.
- IVLIA CHILONIS.
- 598 Chione, vestitum scortum (*id est nobilius quoddam*) *Iuvenal. sat. 3, 135–136. Nomen obvium in meretricibus (cf. Friedländer ad Martial. 1, 34, 7) hoc quoque loco fictum videtur.*
- Aufidius Chius.
- Chosrhoes vide Osrhoes.
- M. Vlpus Chresimus.
- Plinia Chreste.
- 599 Chrestus, praefectus praetorio sub initium imperii Severi Alexandri collega Flaviano, quibus Domitius Vlpianus iure consultus a Mamaea praepositus est *Zosimus 1, 11; cum Flaviano ab Vlpiano occisus Dio 80, 2 (Zonaras 12, 15).*
- 600 Chrestus, scriptor Romanus, ex quo de Nili, Libyae, Aegypti natura plura exscripsit *Ioannes Lydus de mensibus 4, 68; ἐγὼ δὲ, φησὶν ὁ Χρῆστος γενόμενος ἐν τῷ ἀποστρέφει τῆς Μαυρουσίας ἐν τῷ στόμα τοῦ Ὑερανοῦ κτλ. Certe non ante imperatorem Claudium fuit.*
- 601 Chrysippus, propinquus Postumii Marini, Mithridatis filius, maritus Stratoniceae, pater Epigoni et Mithridatis, cui Plinius a Traiano civitatem petiit *Plin. ad Traian. 11.*
- 602 Chrysogonus a Seythis aetate imperatoris Valeriani honoratus, quia iis auctor fuerat, ut Nicomediam invaderent *Zosimus 1, 35.*
- 603 Chrysogonus, citharoedus aetate Iuvenalis *Iuvenal. sat. 6, 47; 7, 176.*

604 *Chumstinctus, 'bellum adversus transrhennas gentes a (Ti. Claudio) Druso (a. 742 = 12 a. C. et sqq.) gestum — in quo inter primores pugnauerunt *Chumstinctus et Avectius tribunus ex civitate Nerviorum' *Licinius periocha* l. 141. *Nomen corruptum est cf. Holder, Alt-Celtischer Sprachschatz* s. v.

— CI... EGNATIANVS v. EGNATIANVS.

— P. Cornelius Cicatricula.

— CN. PINARIUS AEMILIUS CICATRICULA POMPEIUS LONGINVS.

— M. TVLLIUS CICERO.

— Messius Cicirrus.

605 Cilix, gladiator *Juvenal. sat. 4, 121. Cf. A 1200.*

— Cilnius Maecenas *vide infra sub C. Maecenate.*

606 C. CILNIUS PAETINVS, P. f. tribu Pomp., tribunus militum, quaestor, tribunus plebis, praetor, legatus Ti. Caesaris Aug., proconsul VI 1376; *in l. qui honores ordine inverso exhibet, proconsul versu ultimo positum postea esse additum videtur.*

— L. Caecilius Cilo.

— L. FABIVS CILO SEPTIMINVS CATINIVS ACILIANVS LEPIDVS FVL-CINIANVS.

— Iunius Cilo.

— SEX. PV[L]FENNIVS SALVTARIS M. LVCCIVS VALERIVS SEVERVS PLOTIVS CILO.

— (Quinctius) Cincinnatus.

607 CINCIVS SEVERVS ita memoratur *Tertull. ad Scapulam 4, ut ex contextu apparat eum proconsulem Africae fuisse*; a Septimio Severo occisus *vit. Severi 13, 9. — Idem videtur Cincius (Cingius traditur) Severus, qui pontifex post Commodi necem nomine collegii in senatu dixit vit. Commodi 20, 3.*

608 CINGONIVS VARRO anno 61 in senatu sententiam dixit *Tac. a. 14, 45*; anno 68 Nymphidio Sabino imperium contra Galbam molienti orationem composuit *Plutarch. Galba 14*; consul designatus, Nymphidio oppresso et ipse ut socius Nymphidii a Galba in via occisus est *Tac. h. 1, 6, 37. Plutarch. Galba 15.*

609 Cinna Catulus, philosophus stoicus, magister imperatoris M. Aurelii *vit. Marci 3, 2*; Catulus memoratur a Marco sic *ἐκστὸν 1, 13.*

— Castrius Cinna.

— L. CORNELIVS CINNA.

— CN. CORNELIVS CINNA MAGNVS.

610 Cinnamus ut medicus memoratur *Martial. 6, 64, 25.*

— Q. Caecilius Cisiacus Septicius Pica Caicilianus.

— M. (CEIONIVS) CIVICA BARBARVS.

— M. Helvius Rufus Civica v. M. Helvius Rufus.

— C. VETTVLENVS CIVICA CERALIS.

— SEX. VETTVLENVS CIVICA POMPEIANVS.

- Iulius Civilis.
- 611 Civiſ, cauſidicus *Martial.* 3, 38, 5.
- 612 M. CL...., ... ſed. p[er]l. trib. mil. [leg.] V Maced[onicae]
V 4326 t. *Brizianus mutilus*.
- 613 Cladus (an Cladius?), 'ad Cladi menſam' (*ſcilicet argentarii*) *Martial.*
2, 57, 7.
- AEMILIA CLARA.
- DIDIA CLARA.
- 614 Claranus, condiſcipulus et amicus Senecae philoſophi *Seneca epist.*
66, 1-4. *Poteſt idem eſſe grammaticus qui ſequitur.*
- 615 Claranus ut doctus grammaticus memoratur *Martial.* 10, 21, 2,
Sidon. Apollin. epist. 18, 27: *idem videtur* Claranus, qui citatur
Porphy. ad Horat. ſat. 2, 3, 83 et *Serv. ad Vergil. Aen.* 11, 316,
ubi traditur Clanarius.
- 616 *Clarius, oratio Plinii pro Clario (*ſic vulgo editur, proclamo vel*
pro Damo traditur) *Plin. epist.* 9, 28, 5.
- C. ERVCIVS CLARVS.
- M. Erucius Clarus.
- SEX. ERVCIVS CLARVS.
- GAVIVS CLARVS.
- Q. IVL(IVS) CLARVS.
- C. IVLIVS ERVCIVS CLARVS.
- Ragonius Clarus.
- L. Rufius Clarus Gallus.
- C. Septicius Clarus.
- Sicinius Clarus.
- C. SICINIVS CLARVS PO...
- TREBATIVS CLARVS.
- 617 CLASSETIV[S] RATVS, clariffimus puer IX 1574 t. *Beneventanus*
ſepulchralis mutilus.
- Iulius Clauſicianus.
- CAECILIVS CLASSICVS.
- Iulius Clauſicus.
- T. IV(LIVS?) CLATIVS(?) SEVERVS an T. I. VELATIVS SEVERVS?
vide ſub Iuliis.
- 618 CLAVDIANA EYSEBIA, clariffimae memoriae femina, neceſſaria
L. Ovinii Curii Proculi Modiani Africani VI 1479.
- TERENTIA CLAVDIANA.
- Vibia Severa Claudiana.
- 619 Claudianus, Galeni amicus *Galen. XII p.* 423 K.
- 620 CLAVDIANVS (?) IVLIANVS (*ſic liber Florentinus, Claudius libri*
deteriores), praefectus urbi ſub Alexandro Augusto *Paulus Digest.*
31, 87, 3; *vide infra ſub Appio Claudio Iuliano*.

621 ...VS CLAVDIANVS posuit t. Xanthi in Lycia repertum Bemdorf, *Reisen in Lykien und Karien* p. 92 n. 76 (1) cf. *Nachträge* post p. 156; idem memorari videtur in fragmento t. ibidem reperti n. 74 (2) v. 5: [Κλαυδιανὸς].

...ος Κλαυδιανὸς τὰς ἐν ἑπικτῇ ταῖσι ἀρχαῖς διελθὼν μέγρι ἐπιτροπι-
κ.... πρῶτος συνκλητικὸς γενόμενος τοῦ δήμου τῶν Ῥωμαίων καὶ πρε-
σβυτέρης ἀντιστρατήγος ἐπαρχειῶν Ἀχαιῆς καὶ Ἀσίας λεγέωντος δευτέρως
Τραιανῆς ἱσχυρᾶς καὶ ἀνθόπατος Μακεδονίας τῇ πατρίδι ... tit. 1. — Quae
verba ante primum priuerint, quod nude positum ferri nequit, non con-
stat, quamquam sententia vix dubia est Claudianum primum gentis
suae in ordinem amplissimum adlectum esse. Item dubitatur de iis
quae ante [λεγεῖν]ος δευτέρως Τραιανῆς fuerint. Nam quod O. Hirsch-
feld suppleverat [καί], ita ut Claudianus esset legatus pro praetore
provinciarum Achaiae et Asiae, item legionis II Traianae, Mommsen
contra dixit legionem illam semper in Aegypto tetendisse eique prae-
fuisse praefectum ordinis equestris. Itaque scribere maluit [ἐπαρχος].
At creli vix potest in hoc titulo, qui munera equestria, utpote inferiora,
consulto non enumerat, in mediis honoribus senatoriis munus equestre
insertum esse, ita ut cursus honorum plane confusus esset. Immo veri
videtur similis fuisse [καί], sive ponimus legionem illam per aliquan-
tum temporis extra Aegyptum castra habuisse sive titulum pertinere
ad illam aetatem, ubi ab imperio fere Elagabali (cf. veluti VI 3839)
distinctiones munerum equestrium et honorum ordinis senatorii non
eodem rigore quo antea observabantur et praefecti praetorio viri cla-
rissimi non senel inveniuntur.

Fuit ergo Claudianus origine Xanthius, ordinis equestris; post-
quam ad munera procuratoria pervenit, in ordinem senatorium ad-
lectus legatus pr. pr. provinciarum Achaiae et Asiae, item legionis II
Traianae, deinde proconsul Macedoniae fuit.

— Asellius Claudianus.

— CARMINIVS CLAVDIANVS.

— Carminius Claudianus.

— CL(AVDIVS) ARCHELAVS CLAVDIANVS.

— TIB. CLAVDIVS CLAVDIANVS.

— FL(AVIVS) ARCHELAVS CLAVDIANVS.

— T. FLAVIVS ARCHELAVS CLAVDIANVS.

— T. FLAVIVS CLAVDIANVS.

— T. F(LAVIVS) CLAVDIVS CLAVDIANVS.

— M. Vlp(ius) Carminius Claudianus.

— IVNIA CLAVDILLA.

622 CLAVDIVS in edificio aliquo filiae extracto t. versibus conceptum
inscripsit X 1688 Neapolitanum '[qui dedit A]eneadam fastis ex
ordine consul [nomina], progenies Claudius Appiadum, [al]ta Sabi-
nillae dat dulci moenia natae anus genitor' etc. Ad Appium

Claudium Iulianum consulem a. 222 t. rettulerat Borghesi et suppleverat Iulianus, quod ferri posse propter metrum negavit Bücheler, neque certe ex verbis progenies Appiadum colligitur huic Claudio fuisse praenomen Appium. Immo vel quiris Claudius homo nobilis aetatis imperatoriae credere vel fingere potuit se ex Appius Claudis illis antiquis originem ducere. Itaque incertum est, quis fuerit hic consul ordinarius.

623 Claudius, avunculus Helvidii Prisci generi Thraseae Paeti ut videtur *schol. Vallae ad Iurnal. 5, 36* loco non satis perspicuo.

624 Claudius, cui divus Pius rescripsit de poena eorum, qui apud iudices instrumenta protulerant, quae probari non possint *Callistratus Digest. 48, 10, 31. Magistratus vel praeses videtur.*

625 Claudius, latro aetate Septimii Severi, qui Iudaeam et Syriam praedabatur, quamquam studiose exquisitus, nunquam captus est *Dio 75, 2.*

626 Claudius. Elagabalus fecit praefectum annonae Claudium tonsorem *vit. Elagab. 12, 1* (censorem traditur).

627 AP. CLAVDIVS, adulter Iuliae ab Augusto punitus *Velleius 2, 100. Fortasse idem memoratur in t. Claudiae Appi libertae Primae VI 4378.*

628 TIB. CL[AVDIVS?], [leg. leg.] XIII G(eminiae) sub Hadriano, ut videtur *III 953 t. Dacicus nutilus.*

— IMP. CAESAR M. AVRELIUS CLAVDIVS AVGVSTVS.

— M. Aur(elius) [Cl]audius.

629 CL(AVDIVS?) A N(AT)ALIANVS memoratur in *t. Bulgarico graece scripto Archäologisch-Epigraphische Mittheilungen aus Oesterreich 1892 p. 211 n. 86, quem posuit civitas Nicopolis ad Istrum imperatori cuius nomen erasum est, ὑπατεύοντος ΚΑΛΥ. ΝΕΑΛΙΑΝΟΥ πρεσβ. Σεββ. ἀντιστρ. De nomine gentilicio vel nominibus non constat neque certum est, utrum quarta littera ab initio fuerit N an Y. — Legatus Augustorum pro praetore provinciae Thraciae titl.*

630 CL(AVDIVS) ACILIUS CLEOBOLIS, filius Tib. Claudii Cleobolis cos., maritus Aciliae Manliolae, gener M. Acilii Faustini cos. (a. 210), pater Aciliae Gaviniae Frestanae memoratur in *t. Allifano filiae IX 2334 cf. 2333.*

631 Claudius Aelianus, Αἰλιανὸς ἀπὸ Πραγναστὸς τῆς Ἰταλίας, ἀρχαεὐρὲς καὶ σοφιστής. ὁ γρηγορίας Κλαύδιος *Suidas I 2 p. 31 ed. Bernhardy*; Αἰλιανὸς Ῥωμαῖος *Philostrat. vit. sophist. 2, 31, 1*; ipse Romanum se dicit *var. hist. 2, 38; 12, 25; 14, 45; pontifex ut videtur municipalis Praenestinorum. Vixit Romae tertio saeculo ineunte, cum in Gynnidia (= Elagabalum) mortuum (a. 222 p. C.) quaedam composuisset Philostr. l. l. § 3. Discipulus Pausaniae graecis litteris impense operam dedit et, cum declamando impar esset, ad scribendum conversus libris gloriam adeptus est; vixit ultra sexaginta annos neque liberos reliquit, Philostr. l. l. De scriptis cf. Christ, Geschichte der griechischen Litteratur p. 608².*

- 632 CL(AVDIVS) AELIVS POLLIO, legatus Augusti pro pr. G(ermaniae) s(uperioris) *Brambach, Corpus inscript. Rhén. 982 t. Mogontiacaensis.*
- 633 Claudius Agathemerus, medicus Lacedaemonius, amicus Persii *vit. Persii Sueton. rel. ed. Reifferscheid p. 74 (ubi pro Agathemeri traditur Agathurrini vel Agaturrini); Κλαύδιος ἰατὴρ Ἀγαθήμερος CIG 6197 = IGI 1750 t. urbanus sepulchralis eius versibus concepit.*
- MARC(IVS) CLAVD(IVS) AGRIPPA.
- 634 CLAVDIVS AGRIPPINVS, vir clarissimus (συνκλητικός), maritus Aeliae Platonidis memoratur in *t. mausolei Rhodiopolitani, Bendorff, Reisen im südwestl. Kleinasien II p. 113 XVII A 7 (Κλαυδίου Ἀγριππίνου), p. 114 XVIII D 12 (Κλαυδίου [Ἀγριππίνου]. Potest idem esse Ti. Claudius Agrippinus, Ti. Claudii Iasonis filius, tribu Quirina Ῥωμαῖος καὶ Πατρεὺς καὶ Ξάνθος καὶ Μυράς, πολιτευόμενος δὲ καὶ ἐν ταῖς κατὰ Λυκίαν πόλεσι πάσις, ἀρχιερεὺς τῶν Σεβαστῶν καὶ γραμματεὺς Λυκίων τοῦ κοινοῦ κτλ. honoratus t. Lyciis ibd. I p. 117 n. 89, p. 122 n. 93.*
- 635 TI. CLAVDIVS AGRIPPINVS, frater Arvalis adfuit in collegio anno 155 *VI 2086 acta Arvalium. Cf. n. 634.*
- T. Ant(onium) Cl(audius) Alfenus Arignotus.
- 636 [Ti. Claudius] Alpinus *V 3356 = L. Bellicius Sollers v. supra B 85.*
- 637 CL(AVDIVS) [A] POLLIN[ARIS], [l]eg(atu)s leg. I M[inerviae] memoratur in *t. mutilo Germaniae inferioris edito Jahrbücher der Alterthumsfreunde im Rheinlande L. LI (1871) p. 188, posito [pro salute] in[p. M.] Aur. Com[modi] Aug. F[usciano] II et Silano II(?) eos. (= a. 188?).*
- 638 Claudius Apollinaris, praefectus classis Misencensis anno 69 *Tac. h. 3, 57. 76. 77.*
- 639 Claudius Apollinaris, cui divi fratres rescripserunt *Scaevola Digest. 22, 3, 29.*
- 640 TI. CL(AVDIVS) APPIVS ATILIVS BRADVA REGILLVS ATTICVS sive M. ATILIVS ATTICVS BRADVA REGILLVS. *Tituli: Atticus a civibus Piraci positus Athenische Mittheilungen VI (1881) p. 309 n. 1 (1), Olympicus publice ab Eleis positus (cf. infra n. 655) D p. XII n. 2 (2), memoratur in laterculo ephebio CIA III 1145 (3). Idem intellegendus est is filius, cuius mentio fit in carmine Trioepo IGI 1389 (4) et in t. urbano ab Herode patre in honorem Anniae Regillae dedicato IGI 1392 (5). Si recte tradatur in t. Spartano mutilo CIG 1256 συν[ε]φιλῶς Ἀττικῶς τοῦ Ἡρώδου, hic quoque noster intellegendus sit; ut titulus omnino male descriptus est.*
- In consulatu: Atticus VIII S. 14683, Brambach, Corpus Inscriptionum Rhenanarum 101, ceterum semper Bradua fasti. — Ti. Claudius Appius Atilius Bradua Regillus Atticus t. 1, M. Atilius Atticus Bradua Regillus t. 2, Ti. Claudius Bradua Atticus t. 3. Plene nominatus esse videtur Ti. Claudius Atticus M. Appius Atilius Bradua Regillus, quorum nominum priora a patre, reliqua a stirpe matris deducta sunt, et eadem insigni libertate, cui et uxorem et reliquos liberos Herodis*

indulisse ex titulis discipulus, et ipse in nominibus componendis usus esse. — Atticus apud Philostrat. vit. soph. 2, 1, 22.

Filius Ti. Claudii Attici Herodis sophistae et Anniae Regillae t. 2, filiorum duorum (cf. infra n. 655) natu maior, ut ex nominibus apparet Marathonius, id est e demo Atheniensium Marathonio oriundus t. 2, 3. Infans dicitur quo tempore mater mortua est (id est a. 160/161) t. 4 v. 15 sq. ὁ αὐτὸς δ' ἔτι παῖδες λιπέσθην νηπιᾶν. ἀγνοῖτε κακῶν. ἔτι παμπαν ἀπώστεν κτλ. (Sed haec a poeta au minus accurate certe de puero dicta sint, dubitari potest; nam in causa gravissima quam Pto regnante contra Herodem Cornelius Fronto egit (vide infra in patre), ei 'dicendum (erat) de filio impio et paternarum precum immemore' Fronto p. 42 ed. Naber, quae verba ut de filio Herodis intellegenda sint, cum ad nostrum pertineant necesse sit, docent eam ante mortem matris infantem certe egressum esse; quamquam et de Herode ipso impietatis in patrem mortuum insinualo cogitare licet cf. Philostr. vit. soph. 2, 1, 6.) Matre mortua imperator Pius eum εἰς τοὺς εὐπατρίδας ἐν Ῥώμῃ ἐνέταρξεν ἀνταχῶν εἰς τὴν βουλὴν συναλῆτον λόγματα t. 5 cf. t. 4 v. 23 sq. αὐτὰρ ὁ (scilicet βασιλεύς) ἀνταρῶντα περὶ σφωρὰ παυλὶ πέλῃλα ὤκων ἔχων κτλ., ubi lauae ipsa mentio (scilicet eburnae adsulae calcei senatorio, quod patriciorum erat insigne senatorum) satis docere poterat filium Herodis ab imperatore Pio inter patricos adlectum esse; εὐπατρίδης t. 3. Cum puer indocilis esset, adolescens nimis vino et veneri indulgeret, odio erat patri, qui mortuus tantum materna bona ei reliquit. Philostr. vit. soph. 2, 1, 22, 23. Consul anno 185 cum Materno fusti. Archon Athenis sub Commodo t. 3. — Κλαύδιος Ἀττικὸς Μαραθῶνιος; κτρωὶ βουλῆς καὶ δήμου in plebiscito Attico CIA III 10 a. 209 ut videtur fortasse filius est consulis a. 185.

641 Claudius Arabianus, homo nobilis ab imperatore Septimio Severo occisus vit. Severi 13, 7.

642 CL(AVDIVS) ARCHELAUS CLAUDIANVS, consularis (consul suffectus anno incerto) publice honoratus t. Philadelphiae reperto Μουσείων καὶ βιβλιοθήκῃ τῆς εὐαγγελικῆς σχολῆς Περ. I p. 119.

643 CLAUDIVS ARISTOCLES honoratus t. Olympico: Κλαύδιον Ἀριστοκλέα ῥήτο[ρα] ὑπαταῶν Archäologische Zeitung XXXVII (1879) p. 36 n. 266. — Apud scriptores Aristocles.

Pergamenus a consularibus originem ducens cum adolescentiam studio disciplinae Peripateticae dedisset, postquam Romae Herodem Atticum audivit, scholis eius interfuit et ad sophistas transit; Pergamum reversus rhetor et rhetoricae magister inclaruit Philostrat. vit. soph. 2, 3 (inde eadem fere repetiit Synesius Dio 35). Romae epistula imperatoris (M. Aarhlii ut videtur) evocatus in senatum adlectus est Phot. bibl. cod. p. 100 b ed. Bekker; consularis tit. (Cum adlectio inter consulares nominis tertio saeculo inveniat, necesse est Aristocles consul

suffectus fuerit sub Marco vel Commodo.) Decessit in ipso limine senectutis *Philostr.* l. 1.

Scriptis Τέχνην ῥητορικὴν, Ἐπιστολαί, Περὶ ῥητορικῆς βιβλία ε', Μελέτας. Ἡρὸς τὸν βασιλεῖα ἐπὶ τῇ ἀναμνήσει τοῦ γροῖου *Suidas* s. v. Ἀριστοκλῆς *I* p. 728 ed. *Bernhardy*. *Ex libro rhetorico nescio quo quaedam afferuntur in anonymi schol. eis τῶν αἰσ. libet. gr. VIII* p. 246 ed. *Waltz*.

Magister Aelii Aristidis *Philostrat.* vit. *soph.* 2, 14, 1, *Suidas* s. v. Ἀριστοκλῆς *I* p. 721, *Euodiani Philostrat.* l. 1. 2, 16, *Rufi id.* 2, 17, 2, *Heraclicidis id.* 2, 26, 6.

644 *Claudius Ariston*, princeps Ephesiorum, homo munificus et innoxie popularis; inde invidia et a dissimillimis delator immisus; apud imperatorem Traianum causam dixit et absolutus est *Plin. epist.* 6, 31, 3.

645 *CL(AVDIVS) ARRIANVS*, vir clarissimus (τοκλιχτικός), maritus *Cl(audiae) Balbinae memoratur in t. uxoris Ancyrae graece scripto Archäologisch-Epigraphische Mittheilungen aus Oesterreich IX (1885)* p. 127 n. 92. *Potest idem esse qui sequitur.*

646 *L. CLAVDIVS ARRIANVS*, consul (*suffectus anno incerto*), cui *t. Neapolitanum IGI 743 posuerant* Κρητόνδα. — *Cf.* n. 645.

647 *TI. CLAVDIVS ARTEMIDORVS*, proconsul (Asiae), consobrinus *Clandiae Caninae Severae*, quae ei posuit *t. Ephesium graece scriptam Bulletin de correspondance Hellénique I (1877)* p. 293 n. 82.

648 *Claudius Athenodorus*, praefectus annonae *VI 8470*. *Fortasse idem patronus memoratur in t. Putcolano Ti. Claudii Athenodori liberti Hygini Ephem. ep.* 8, 396.

649 *CLAVDIVS ATTALVS*. *Nummus eius Pontuliae in adversa copiat Commodi exhibet cum inscriptione* Αἰτ. Καὶ Μ. Κόμοδος *in aversa inscriptus* Ἰλγε(μονεύοντος) Κλ. Ἀττάλου Θέλης Ναυταλίας *Eckhel catalog. musei Vindobonensis I* p. 73 n. 10 (*vide Mionnet Suppl. II* p. 373 n. 1008).

Legatus pro praetore Thraciae sub Commodo *num.*, *Dio* 79, 3; a *Septimio Severo* tempore belli *Nigriniani* senatu motus, a *Caracalla* restitutus a. 218 ex sortitione provinciae *Cypri* proconsul ab *Flagabulo* occisus est, quod aliquando in *Thracia Comazontem* offenderat *Dio* l. 1.

650 *CLAVDIVS ATTALVS*. *Titulus acyphalus nuper Trallibus repertus communis nobis a Mich. Pappasconstantino per O. Kern: Φιλίππου τοῦ κρατίστου ὑπατικοῦ, ἀδελφεοῦ Φλαβίου Ἀντωνίου ὑπατικοῦ ἀνθυπάτου Ἀφρικῆς καὶ Φλαβίου Φαίδρου ὑπατικοῦ, καὶ συγγενῶν (doae tresse litterae quae sequuntur incertae sunt) [Κλαυδίου Ἀττάλου ὑπατικοῦ ἀνθυπάτου Ἀσίας, ἀνεψιῶν Κλαυδίου Ἀττάλου Πατερκλιανῶ ὑπατικοῦ ἡγεμόνος Βαθυβίας.*

Proconsul Asiae (saeculo III ut videtur) tit. Potest idem esse L. Claudius Attalus n. 651 aut Ti. Claudius Attalus n. 652.

651 *L. CLAVDIVS ATTALVS*. *Tituli Aphrodisiensis: publice honoratus a civitate Aphrodisiade CIG 2781b Addend. p. 1111 corr. Lebas-Waddington 1596 (I); fratri posuit CIG 2805 a = Lebas-Waddington*

1615 (2), qui in vicem ei dedicavit CIG 2805 b (3); memoratur in t. consubrinae CIG 2819 b Add. p. 1115 = Lebas-Waddington 1597 (4).

L. Claudius Attalus t. 1, ubi cum Boeckh exemplum Felloesii secutus edidisset Τιβέριον, Waddington ex exemplo Dieringii emendavit Αούριον; Attalus t. 2. 3. 4.

Origine Aphrodisiensis t. 1, filius L. Antonii Clandii Dometini Diogenis t. 1, senator t. 1. 3, frater Claudii Diogenis t. 2. 3. 4, consobrinus Claudiae Antoniae Tatianae t. 4. Cf. n. 650.

652 TI. CL(AVDIVS) ATTALVS, συνκλητικός, pater Achilles mariti Tatianae CIG 2831 t. Aphrodisiensis. Cf. n. 650.

653 CLAVDIVS ATTALVS PATERCVLIANVS, consularis, praeses Bithyniae in t. graece scripto Trallibus reperto cf. n. 650.

654 TI. CLAVDIVS ATTICVS HERODES, pater Ti. Claudii Attici Herodis consulis a. 143. Tituli patris et filii cognominis quomodo distinguendi sint, cum antea viri docti de ea re multum erraverint, nunc t. Olympicis et Ebraisico (infra n. 15) repertis ita constat, ut de paucis tantum iisque inutilis dubium nunciat, ad utrum referendi sint. Et ii quidem tituli, ubi quattuor nomina posita sunt, quamquam per se ad utrumque referri possunt, tamen aliis rebus aut patri aut filio attribuiuntur. Ceterum autem in t. graece scriptis pater dicitur Ti. Claudius Atticus sive Claudius Atticus sive Atticus; contra filius Ti. Claudius Herodes sive Claudius Herodes sive plerumque Herodes, ita ut illi Graecorum more nomen principale Atticum, huic Herodem fuisse appareat. Neque omnino illi tituli, quibus consules a. 143 ad annum significandum afferuntur, ulla ratione hic in crumenam veniunt, ubi de titulis graecis hominis utriusque agitur.

Patri positi sunt: CIA III 3 (1) decretum publicum Atheniensium in honorem eius et Vibulliae uxoris factum; phylae Atticae ei et uxori posuerunt titulos eodem modo conceptos, quorum ipsius extant t. CIA 669 (2), quem dedicavit ἡ Π[τολε]μαίς. 670 (3), quem ἡ Ἑννης. 671 (4) quem ἡ Καρυατίς. 672 (5), quem ἡ Ἀντοχίς. 673 (6), quem phyle cuius nomen perijt, uxoris 674 (7), quem ἡ Πανδαιονίς; ἡ ἐκ Ἀρείου πάριου βορρῆ καὶ ἡ βορρῆ τῶν ἑξακοσίων (ante a. 126) καὶ ὁ δῆμος ei posuerunt CIA III 665 (8); Gythiatum civitas ei posuit Gythii t. Lebas-Fourart II 243 d (9), Athenis CIA III 668 (10); Megarensium civitas Megaris Inscript. Græciæ Sept. I 88 (11); τὸ κοινὸν συνέδριον τῶν Ἑλλήνων τῶν ἐκ Πατρῶς συνόντων Thebanum ibid. I 2509 (12). — Memoratur in t. Attico CIA III 476 (13) ἐπὶ ἱερέως Κλ(αυδίου) Ἀττακοῦ αἰσχροκράτορα Ἀδριανὸν Σεβαστὸν Ὀλύμπιον, qui t. propter agnomen Olympii non ante a. 129 positus est cf. Dörr, die Reisen des Kaisers Hadrian p. 44, in t. Herodiani filii, quem ἡ πόλις Ἰουλιπτιῶν in Cea insula dedicavit CIG 2371 (14), in t. Eleusino Herodis filii Ἐπειμερὶς ἀρχαιολογική 1894 p. 206 a (15).

Dubium est, utrum ad patrem an ad filium pertineant hi tituli: CIA III 485 Hadriano positus ἐπὶ ἐπρώτῳ Τῷ Κλ., *ibid.* 675 ἡ βουλὴ καὶ ὁ [δῆμος τὸν ὑπαρχὸν Τιβέριον Κλαύδιον] Ἀττικὸν Ἡρώδην Μαγαθώνων τὸν [ἐπεργέτην], *Ephesus CIG 2978* Ἀττικὸν Ἡρώδην *Troade repertus incertae lectionis CIG 3579* .. Τῷ Κ. τῶν *ubi num omnino alter uter memoratus sit, prorsus incertum est.*

Τῷ Claudius Atticus Herodes dicitur vel dicebatur t. 1-8, Τῷ Claudius Atticus 9. 12. 13, Claudius Atticus 10. 11. 13. 15; Atticus passim in iis titulis filii, ubi hic unucupatur Ἡρώδης Ἀττικοῦ v. *infra* sub filio. Apud scriptores Atticus.

Filius (Τῷ Claudii) Hipparchi Philostrat. *vit. soph.* 2. 1, 3, *perperum* Plutarchi Suidas s. r. Ἡρώδης. Μαγαθώνων t. 1. 2-6. 7. 8. 12. 15, *id est* ex demo Atheniensium Marathonio oriundus. Cum bonis patris publicatis pauper factus esset, immensum thesaurum invenit, de quo ad Nervam imperatorem scripsit; inde homo praedives Philostrat. l. 1. *Fortasse hic intellegendus est Iuvenal. sat. 11, 1* 'Atticus, eximie si cenat, lautus videtur'. *Quomodo quando lutum clarum adeptus sit, nihil trahitur, sed probabiliter ponitur cum ab imperatore Nerva vel Traiano in amplissimum ordinem adlectum esse.* Consul t. 10 cf. *Sopatr. prolog.* Aristid. III p. 739 ed. Dindorf (Ἡρώδης) ἀπὸ ὑπᾶτων κατήχητο. suffectus anno incerto sub Traiano ut videtur; ὁ στρατὸς Ἡρώδης ἐτίλει μὲν ἐκ πατέρων ἐς τοὺς ἀεσπᾶτους Philostr. l. 1. 2, 1, 1, ὁ πρὸς (= Herodis) πατὴρ τοῖς ἀεσπᾶτοις συγκατελέχθη Suidas l. 1. *Quamquam tali in re auctoritali verborum perplexorum Philostrati laud ita multum tribuerim, nihil Suidae, verum esse potest Atticum consulum iterum suffectum esse sub Hadriano.* Proconsul Asiae Suidas l. 1.; al cum praeterea reliqua quae recte de rebus familieque Herodis eo capite Suidae traduntur, omnino e rita Philostrati derivatu sint, qui et nominatim laudatur, illa autem quae a Philostrato discrepant, non tam ex alio fonte hausta quam ex narratione Philostrati neglegenter adhibita et corrupta per Suidam vel potius per auctorem unde pendet, ortu esse videantur, proconsulatus ille Attici, qui unius Suidae testimonio fertur, satis iufirmo, vincer, fundamento vitulur. *Est sane cur suspicemur praconsulatum Attici in nulla alia re positum esse quam in male intellecta earum rerum enarratione, quae a Philostrato de correctura civitatum Asiae, qua Herodes filius functus est, in medium prolatae sunt.* Ἀρχιερεὺς τῶν Σεβαστῶν t. 2-6. 8. 10. 12. 15 (ἐπεὺς l. 13), δὲ πρόφων t. 15, δὲ πρὸς t. 8, post annum 128 t. 13. Fuit in vivis, cum Herodes filius corrector civitatum liberarum Asiae, Arrius Antoninus (qui postea Pius Augustus) proconsul eiusdem provinciae esset (*id est* circa a. 135 cf. *supra* A 1257) Philostr. l. 1. § 4. 17. *Cum Herodes filius sacerdotium iure hereditario inisset vivo Hadriano* cf. CIA III 478, sequitur Atticum diem obisse sub finem imperii Hadriani.

Hegesippus apud Euseb. hist. eccl. 3, 32 (ab Eusebio pendet Chronicon Paschale p. 471 ed. Bonnensis) narravit Simeonem alterum (qui fertur) episcopum Hierosolymitanum centum viginti annos natum martyrium passum esse ἐν Τραπεζοῦ Καίσαρος καὶ ὑπατικοῦ Ἀττικοῦ, unde vulgo pro certo statuitur Atticum patrem Herodis Syriae vel Iudaeae Palaestinae praefuisse. Atticus ille qui dicitur consularis scilicet legatus, non nisi Syriae praeses esse potuit, cum Iudaeam tunc temporis praetorii regerent. Sed ut incertum est in cognomine satis vulgari (vide supra p. 178), num apud Hegesippum intellegendus sit Ti. Claudius Atticus, ita auctor, cuius tota narratio de illo martyrio prorsus a vero abhorreere videtur, nescio an nullam mereatur fidem. Quae non potest non denegari verbis fortasse ab auctore ipso corruptis Martyr. Ignatii p. 307 acta Ignatii ed. Zahn ἐν ἑτῇ πέμπτῃ (ἐννιάτῃ liber Oxon.) τῆς βασιλείας Τραπεζοῦ Καίσαρος καὶ δευτέρῃ ἑτῇ ἐνυπατίας (ἐν ὑπατίᾳ Oxon.) Ἀττικοῦ καὶ Σουρβανοῦ (sic Oxon., καὶ Σουρβινόν Vatican, Ἀττικοῦ Σουρβορανοῦ scripsit Zahn) καὶ Μαρκέλλου; nam ut omnino auctor praeter consults u. 104 (Sex. Attium) Suburanum et (M. Asinium) Marcellum etiam legationem Attici memorare voluerit, hanc ex Eusebio, cuius historiam enim exilasse constat (cf. adnot. Zahnii ad l. l.), alieno loco cum intrusisse probabiliter coniecit Zahn. Falso igitur Asbach Jahrbücher des Vereins der Alterthumsfreunde in den Rheinlanden LXXII (1882) p. 39 loco pro arbitrio mutato uti studuit ad annos consulatus et legationis accuratius constituendos. — Neque probari potest sententia Dittenbergeri Hermes XIII (1878) p. 77 conicientis in t. 10, quo honorat civitas Gytheatium Atticum καὶ δὲ μὲν τοῦ ἔθνους (scil. Eleutherolaconum), significari his verbis proconsulem Achaiae vel legatum ad corrigendum statum; neque enim omitti potuit ἀνδοπάτος et requireretur omaino pro ἔθνους voce ἐπαρχεία.

Vibullia Alcia uxor t. 1. 7. 15, liberi: Ti. Claudius Atticus Herodes, Ti. Claudius Atticus Herodianus. Claudia Athenais soror ut videtur v. infra sub Claudia. Homo summae liberalitatis, qua praecipue in cives Athenienses usus est Philostr. l. l. § 4-5. — Scopelianum sophistam hospitio excepit id. l. 21, 13.

- 655 TI. CLAUDIVS ATTICVS HERODES, consul anno 143. *De titulis eius et patris cognominis distinguendis et de titulis, qui ad utrum pertineant dubium est, in unicum confrenda sunt quae supra n. 654 exposui. Titulos autem Olympicos, qui ad Herodem familiamque eius spectant, elidit et illustravit Dittenberger, De Herodis Attici monumentis Olympicis, Index scholarum Halensis a. 1892, unde quos infra attulimus, D littera et paginarum numeris adscriptis significavius.*

1) Ipse posuit a) Atticos: CIA III 69 (1), quo templum Athenae dedicavit; III 403 (2), quo monumentum nescio quod; Δελφῶν ἀρχαιο-λογικόν 1888 p. 189 (3), quo τὸ ἀγρονομίον; posuit Anniae Regillae uxor vivae t. Eleusinium Ἐφεσμερίς ἀρχαιο-λογική III (1885) p. 152 n. 28 (4), Prosopographia Imp. Rom. I. 23

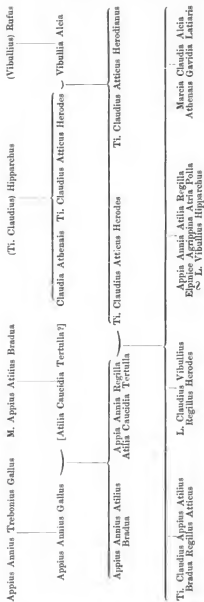
mortuae sepulcralem CIA III 1417 (5); *Flavio Dorotheo decreto publico* CIA III 663 (6); *Vibullio Polydeni matris liberto* III 811, 813, 814 (7-9) una cum matre, quae eidem 815, 816 (10, 11), qui tituli ex Olympiciis et Eleusino n. 23 corrigendi sunt; (*Marciae*) *Claudiae Alciae Eleusinum* Ἐφημερίς ἀρχαιολογική 1894 p. 207 b (12). b) *Olympicos hominibus domus imperatoriae, quorum quattuor supersunt* D p. XVI sq. n. I-III 2 (13-16), ubi in 13 aperto errore omissum est Ἡρώδης. c) *In Ceryra insula ephēbo cuidam filio amici posuit* CIG 1883 (17). d) *Romae in honorem Regillae uxoris defunctae* IGI 1389 carmen Triopei (18) et 1390 (19), qui et ipse ad Triopaeum spectat, 1392 (20), bilinguem 1391 = CIL VI 1342 (21).

II) *Herodi dedicati sunt*: a) *Atticus* CIA III 666 (22) ἡ βουλὴ τῶν ἐξακοσίων (ante a. 126) Ἡρώδην [Ἀττικοῦ τὸν ἑαυτοῦ] εὐεργέτην, qui titulus quamquam non certe, tamen probabiliter ad hunc Herodem refertur; *Eleusinus* κατὰ τὸ ὄργανον τῆς Κορινθίων βουλῆς positus Ἐφημερίς ἀρχαιολογική 1894 p. 206 a (23). b) *Olympicus publice ab Eleis positus* D p. V (24), cuius frustula supersunt [Τιβέριον Κλαύδιον Ἀττικὸν Ἡρώδη]ν Μαραθῶ[νισιν] c) *Smyrnaeus admodum multus* CIG 3187 (25).

III) *Memoratur a) in t. Attieis ut agoranomus* CIA III 160 (26), ut archon ibid. Add. p. 483 n. 69 a (27) et ibid. 735 (28), 736 (29) ephēbicis, quorum n. 29 versibus conceptus est, ut ἱερεὺς vel ἀρχιμενέος ibid. 478 (30), 1132 (31); nomina extant in fragmento ibid. 667 (32); deinde memoratur in t. Regillae uxoris Athnische Mittheilungen VIII (1883) p. 287 (33), in t. sepulchrali Elinicis filiae CIA III 1333 corr. a Dittenbergero p. XV l. 1, (34), in t. Marciae Claudiae filiae CIA III 894 a (35). b) *In t. Olympicis Vibulliae matris* D p. VI (36), quattuor liberorum D p. XII n. 1-4 (37-40), patris et avi materni Regillae D p. VI, VIII (41, 42).

In titulis dicitur Ti. Claudius Atticus Herodes t. 17, 23, [24], 34; Ti. Claudius Herodes t. 25, 28, 31; Τιβέριου [Κλαυ]δίου Ἡρώδου νε(ω-τέρου) t. 27; Claudius Herodes t. 6, 30, 33, 35, in viginti novem aliis Herodes. *Prorus singularis esse traditur* t. 12, quem sic edidit Skias l. 1. [Τιβέριος Κλαύδιος Ἡρώδης [οὗτος] ἱεπάρχος Μαραθῶνιος τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα Κλαυδίαν Ἀλκίαν μυθεῖσσαν κτλ. Hic titulus quin ad Herodem nostrum spectet, primum ideo dubitari nequit, quod in altero eiusdem basis latere inscriptus est t. 23 Herodi a Corinthiis dedicatus. Deinde Herodes et uxori Eleusine posuit t. 4 et recte dicitur ἐξηγητής quippe qui fuerit e Cerycum gente t. 18 eam. Triop. v. 33 (cf. Dittenberger Hermes XX (1884) p. 2, 10 sqq.), quo pertinet quod imperator M. Aurelius ad eum scripsit se cupere μυθεῖναι, εἴη δὲ καὶ σοῦ μυσταγωγούτου Philostr. vit. soph. 2, 1, 31. Denique Claudia Alcia non potest non intellegi Marcia Claudia Alcia Athenais filia illa Herodis. At [Τιβέριος Κλαύδιος Ἡρώδης [οὗτος] nullo modo potest ferri neque Gracorum more, quo

Stemma familiae Ti. Claudii Attici Herodis.

ipse dicitur Ἡρώδης vel Ἡρώδης Ἀτακῶ, pater uno nomine semper Ἀτακῶς, neque Romanorum, quo nemo unquam quisquam altero post Christum natum saeculo appellatus est Ti. Claudius cognomine omisso, sed hic appellari debuit Ti. Claudius Ti. f. Atticus Herodes sive Ti. Claudius Atticus sive Ti. Claudius Herodea. Itaque non dubito, quin in lapide fuerit [Τῆβριος Κλαύδιος Ἡρώδης]; num quid praeterea in fine versus perierit veluti ἱερὸς, nisi lapide denuo examinato non potest diiudicari.

In consulatu: Ti. Claudius Atticus Herodes VI 20217. 24162, XIV 3692, Ti. Claudius Atticus VI 29335, ceterum Atticus fasti. — Apud scriptores: Ἡρώδης Ἰωάννης γερματίας perperam Suidas s. v. Ἡρώδης I p. 896 ed. Bernhardy; Herodes Atticus apud Gellium ubique, vit. Marci 4, 2, Veri 2, 5; Claudius Herodes Dio 71, 35, ceterum semper Herodes.

Atheniensis Philostr. vit. soph. 2, 1 init. (quod caput inde abhinc indicabimus infra per vocem 'rita' paragrapho adscripta ed. Westermann), Suidas l. l., Pausan. (v. infra); Marathonius t. 1. 4. 12. 27. 28. 34, epigramma sepulcrum vita 37, Suidas l. l. Filius Ti. Claudii Attici Herodis et Vibulliae Alciae t. 23 cf. t. 36; filius Attici, nepos Plutarchi (sic) Suidas l. l.; filius Attici, nepos (Ti. Claudii) Hipparchi recte vita 3 cf. stemma p. 355; Ἡρώδης Ἀτακῶ (casu genetivo Ἡρώδου τοῦ Ἀτακῶ) t. 1. 3. [22]. 24. 26. 32, epigramma sepulcrum l. l. Natus est circa a. 101/102, ut sequitur ex iis quae de mortis tempore traduntur v. infra.

Romae in domo P. Calvisii (Tulli), avi M. Aurelii qui imperavit, eruditus est Marcus ad Frontonem 3, 2 p. 41 ed. Naber. Athenis Scopeliano magistro usus est Philostr. vit. soph. 1, 21, 7, vita 14. Praeterea cum docuerunt Secundus Atheniensis sophista (Philostr. sophist. 1, 26), Theagenes Cnidius, Munatius Trallianus, (Calvisius) Taurus philosophus vita 31, imprimis Favorinus, quem Herodes magistri et patris loco habebat vita ibid., Philostr. 1, 8, 4, Suidas l. l. (Antonium) Polemonem Smyrnae audivit, quo tempore corrector civitatum Asiae erat, cuiusque discipulum se professus est, cum ipse alios doceret Philostr. 1, 25, 13—18, vita et Suidas l. l. Adulescens in Pannonia coram imperatore oratione cecidit vita 31, scilicet Hadriano anno 118 vel a. 122 in Pannonia agente cf. Dürer, Die Reisen des Kaisers Hadrian p. 19. 35.

Athenis agoranomus fuit t. 26, archon t. 29, τρίτου ἀπὸ τῆς ἐπιδημίας τοῦ μεγίστου αὐτοκράτορος Καίσαρος Τραυανοῦ Ἀδριανοῦ Σεβαστοῦ id est a. fere 127/128 cf. Dürer p. 43. Postea hipparchus t. 12. Iam ante a. 126 publice ab Atheniensibus honoratus videtur t. 22. Ἀρχιερεὺς (scilicet τῶν Σεβαστῶν) t. 31. 33, ἱερεὺς t. 30 sub finem imperii Hadriani (cf. t. 30) post mortem patris factus v. supra in patre.

Herodes cum filius viri clarissimi iure senatorii ordinis esset, prae-

torius atrum factus sit praetura functus an ab imperatore Hadriano adlectus inter praetorios, neque ex titulis neque ex scriptoribus perspicitur. Certe praetorius ἔρχε τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν ἐλευθέρων πόλεων eodem tempore, quo T. Arrius Antoninus (qui postea imperavit) proconsul Asiae praecerat *vita* 4. 17 cf. *Philostr.* 1, 25, 13; legatus igitur missus ad eorrigendum statum civitatum liberarum provinciae Asiae circa a. 132/135. Consul a. 143 cum C. Bellicio Torquato *fasti, Philostr.* 1, 25, 13, t. 4, consularis t. 34, *Gellius* 1, 2, 1; 9, 2, 1; 19, 12, 1. Morte Regillae uxoris commotus dicitur δευτέρην κλήρωσιν τῆς ὑπάτου ἀρχῆς ἀναβλέπειν *vita* 19, quae verba minus perspicua ad iteratam sortitionem proconsulatum consularium Asiae et Africae spectare videntur.

Imperator Pius Herodem magistrum M. Aurelii et L. Veri instituit *Dio* 71, 35, *vit. Marci* 4, 2, *Veri* 2, 5, *M. Aurelius ad Frontonem* 1, 6 p. 17. Romae sub Pio causam dixit atrocissimam, 'in qua dicendum (erat) de hominibus liberis crudeliter verberatis et spoliatis, uno vero etiam occiso, dicendum de filio impio et pecum paternarum immemore' *Fronto* p. 42; causam egit Cornelius Fronto (patronus ut videtur Demonstrati Petiliani, pro quo tertiam orationem in Aselepidotum scriptam memorat *Fronto* p. 111), acturi Frontoni videbantur Capreolus et Marcianus et Villianus *id.* p. 43; quae de causa M. Aurelius et Fronto in vicem litteras scripserunt ad *M. Caes.* 3, 2-6. Quamquam Fronto de ea causa orationem in publicum emiserat, postea Herodes ei reconciliatus est *Fronto ad M. Aurel. Caes.* 4, 2 p. 61, ad eundem imp. 2, 8 p. 111, ad *L. Verum* 2, 9 p. 138. Vnde veri similis est coniectura Niebuhrii ad Herodem consolandum scripsisse Frontonem epistolam graecam, cuius extant fragmenta p. 243.

Cum Pio imperante in Graeciam reversus esset, inimicitiae inter eum et Quinctilios ortae sunt *vita* 24. 25, ὅπου ἄμφο τῆς Ἑλλάδος ἱρχέτην, scilicet cum Sex. Quinctilio Coniliano et Sex. Quinctilio Valerio Maximo fratribus, quorum hic legatus provinciae Achaiae fuit *CIL* XIV 2609, illum proconsulem fuisse ponendum est. Atheniensium, qui dominatione Herodis pressi sibi videbantur, Demonstratus Praxagoras Mamertinus aliique plures adversarii Herodi extiterunt et eum apud proconsulem accusaverunt, eum apud eundem Herodes in vicem illos populum in se conceitasse insimulare; adversarii autem, quorum primas partes agebat Demonstratus, ad imperatorem Marcum in oppido Pannoniae Sirmio (a. 170/171) agentem se contulerunt, quo Herodes causam dieturus et ipse profectus est *vita* 25-27. At haec narratio Philostrati minime accurata esse potest, quippe qui res ita rettulerit, quasi inimicitiae inter Herodem et Quinctilios Atheniensesque paulo ante a. 170 ortae essent. Quamquam enim per se poni potest Conilianum post consulatum Achaiam rexisse (cf. quae adnotavi ad *A* 934) et Maximum propter necessitudinem, quamvis consularem,

suscepisse legationem, ut Gordianus filius post consulatum legatus fuit patris, tamen credi non potest utrumque sub initium belli Marcomanici quindecim fere annis post consulatum, quo ambo anno 151 functi sunt, illa munera praetoria inisse. Itaque cum Philostratus res longo tempore diuinctas poetarum more in breve spatium contraxerit necesse sit, coniciam causam, quam Quinctilio Condiano proconsule adversarii Herodi intendere coeperunt, eandem esse atque causam, de qua Marcus et Fronto consilia communicaverunt (r. supra), actam imperante Pio, et Demonstratum (sic ter traditur) Petilianum, qui in ea a parte accusatorum stabat, eundem esse atque Demonstratum, qui a Philostrato memoratur. Quod si verum sit, ponendum est iniunctitas tunc quidem nescio quo modo in tempus compositas esse, sed multo post denuo exarsisse. Cum Sirmii coram M. Aurelio Demonstratus acerrime in Herodem invectus esset, Herodes autem iratus imperatori ipsi crimina obiecisset, M. Aurelius satis habuit in liberos Herodis animadvertere *vita* 28-29.

Post res in Pannonia actas Herodes in Atticam reversus circa Marathonem et Cephisiam pagos degere solebat *vita* 30; villa Cephisia Herodis memoratur *Gell.* 1, 2, 2; 1, 10, 1; 18, 10, 1. Ad (Avidium) Cassium rebellantem (aestate a. 175) scripsit nihil nisi Ἡρώδης Κασιφῶ ἐμάνης *vita* 32. Ex castris hibernis imperator Marcus ad eum de morte Faustinae uxoris litteras dedit *vita* 31, id est hieme a. 175/176. Paulo post ut videtur decessit Marathone anno fere septuagesimo sexto; corpus Athenienses in Panathenaeo sepelierunt *vita* 37; epigramma sepulchrale *ibid.*; Hadrianus sophista Herodi orationem funebrem habuit *Philostr.* 2, 10, 3.

Vxorem duxit Appiam Anniam Regillam Atiliam Caucidiam Tertullam, filiam Appii Annii Galli consularis *cf. A* 557, quam a fere 160/161 amisit; nam Appius Annius Atilius Bradua consul (anno 160) vel consularis (εὐδοκμεύτατος ὢν ἐν τοῖς τότε ὑπάτοις), frater Regillae Herodem uxorem interemisisse accusavit, cuius criminis absolutus est; defunctam immodice luxit (*cf. Lucian. Demonax* 33) et memoriam titulis monumentisque (*cf. t. 5. 18-21*) coluit et nomine eius theatrum Athenis extruxit dedicavitque *vita* 19, *Pausanias* 7, 20, 6. Ex Regilla uxore quattuor liberos tulit: 1) Appiam Anniam Atiliam Regillam Elpinicen Agrippinam Atriam Pollam, 2) Tiberium Claudium Appium Atilium Braduam Regillum Atticum sive M. Atilium Atticum Braduam Regillum, 3) Marciam Claudiam Aleciam Athenaida Gavidiam Latianrem, 4) L. Claudium Vibullium Regillum Herodem; *qui liberi quo ordine nati sint, non constat.* Duo ante matrem mortui sunt, quae duos superstites reliquit *t. 18 v. 15*, scilicet Elpinicen et Atticum Braduam. Herodem supra modum mortem filii (scilicet L. Claudii Vibullii Regilli) lugentem irrisit Demonax philosophus *Lucian. Dem.* 25 (ubi cum *Vorstio pro τὸ δ' ἀντί*, id quod nullo modo ferri potest, emen-

dandum videtur τῷ δ'αὐτῷ). Athenaida (*false Philostratus*: Panathenaida) filiam Athenienses in solacium patris in urbe sepelierunt *vita* 22. Post mortem uxoris amisit Elpinicem *vita* 22. Itaque ex liberis unum superstem relinquit Ti Atticum Braduam *vita* 23 *cf. supra* n. 640.

Libertos Achillem, Polydeucen (*cf. Lucian. Demon. 33*), Memnona tamquam ingenuos luxit, εἰκόνας γούν ἀνατίθει θερώντων καὶ τετρακτύων καὶ θρασυόντων κτλ. *vita* 24; quo spectant tituli 8–11, quos in honorem Vibullii Polydeucis (scil. liberti matris) Herodes posuit t. 7, 8, 9, item t. 10, 11, quas Vibullia Alcia mater, *cf. t. 8*: Πολυδευκίνα δὲ ἀνθ' υἱοῦ ἑσπερέων καὶ ἐνθάδε Ἡρώδης (ἀν)έθηκεν, δὲ ἐνθάδε καὶ περὶ θέρων εἶχον. Alcimedontis liberti (*cf. vit. 18*) filias Herodes loco filiarum ipsius habuit et secum in Pannoniam duxit *vita* 27, 29.

Vir liberalissimus hominibus et civitatibus prospexit *vita* 2. Athenis suo sumptu Panhellenia et Panathenaica instituit *vita* 7, stadium trans Iliissum marmore ornavit et prope id templum Fortunae aedificavit *vita* 8, *Pausan. 1, 19, 6*; memoriae Regillae Odeum dedicavit *vita* 8, *Pausan. 7, 20, 6*; agoranomium t. 3, templum Athenae cum statua t. 1 extruxit; ephebos Athenienses albis vestimentis donavit *vita* 8, cuius rei mentio fit in t. 31. Corinthi theatrum aedificavit et templum Isthmii signis replevit *vita* 9, *Pausan. 2, 1, 7*; Delphis stadium marmore Pentelico exornavit *vita* 9, *Pausan. 10, 32, 1*, apud Thermopylas thermas aegrotantium usui exhibuit *vita* 9, Olympiae aquaeductum cum exedra perfecit, quae opera Regilla uxor Iovi Olympio dedicavit *cf. tit. Olympicum Archäologische Zeitung 1878 p. 94 n. 149*, et ibi statuas hominum domus imperatoriae collocavit *cf. t. 13–16*, in templo Cereris signa eius et Proserpinae *vita* 9, *Pausan. 6, 21, 2 cf. Lucian. Peregr. Prot. 19, 20*. Oricum urbem in Epiro labentem restituit *vita* 9, 30, Canusium oppidum aquaeductu auxit civitatesque Euboeae Peloponnesi Boeotiae aliam alia ratione iuvabat *vita* 9. Cum corrector civitatum Asiaticae esset, Troadensibus penuria aquarum laborantibus magno sumptu salubres aquas comparavit *vita* 4. Isthmum perfodere quamquam summopere cupiebat, non ausus est *vita* 10.

Summus orator temporis sui (*cf. Gell. l. 1., Lucian. Peregr. Prot. 19, Sopatr. prolegom. Aristides III p. 737 ed. Dindorf*) scholam Athenis habebat, quo undique iuvenes confluebant *Philostr. vit. soph. passim*. Alexandrum Peloplatonem Athenis audivit et magnificentissimo donavit *ibid. 2, 5, 3–8*; Philagnus sophista cum Athenis moratus arroganter se gereret, inimicitias cum eo contraxit *ibid. 2, 8, 1–3*. Discipuli eius: Theodotus *ibid. 2, 2, 2*, (Claudius) Aristocles 2, 3, 1, 2, Hadrianus 2, 10, 1–3, *Suidas s. v. Ἀριστεύς I p. 112*, Pausanias 2, 13, Ptolemaeus Naucratis 2, 15, 1, Rufus Perinthius 2, 17, 2, Onomarchus 2, 18, 1, dubium an et Heraclides 2, 26, 6, Aelius Aristides 2, 9, 1, *Suidas s. v. Ἀριστεύς*. — Philosophiae

magistros qui publice Athenis iuvenes docerent, ut Herodes selegeret, ei imperator M. Antoninus mandare solebat *Philostr.* 2, 2, 2.

Iudicium Philostrati de eloquentia eius *vita* 34–35 cf. *W. Schmidt, Der Atticismus I* p. 192 sqq. Extat oratio quae inscribitur Ἡρώδου περί πολιτείας; argumentum orationis contra Stoicos habitae refertur a *Gellio* 19, 12. Ἐπιστολαὶ δὲ πλείσται Ἡρώδου καὶ διαλέξεις καὶ ἐφημερίδες, ἐγγρηγορία τε καὶ καίρια τὴν ἀρχαίαν πολυμαθίαν ἐν βραχεῖ ἀπληθυσμένα *vita* 36 (inde *Suidas* s. v. Ἡρώδης); iudicium de epistulis Herodis *Philostr. epist.* p. 258 ed. Kayser.

656 TI. CL(AVDIVS) ATTICVS HERODIANVS, TI. Cl(audii) Attici et Vibulliae Alciae filius *honoratus t. in Cea insula reperto CIG* 2371, *quem posuit ἡ πόλις Ἰουδαζῶν. Frater igitur Attici Herodis sophistae natu minor, ut ex nominibus apparet.*

657 Claudius Augustalis, adulescens, amicus Columellae *Col.* 11, 1, 1.

658 Tib. Claudius Augustanus, Tib. f., tribu Quir.; procurator Augusti provinciae Britanniae, pater (naturalis) Bellici Sollertis (= Ti. Claudii Alpini v. *supra* B 85), socer Claudiae Marcellinae, quae ei posuit *t. Veronensem V* 3337.

659 L. TI. CLAVDIVS AVRELIVS QVINTIANVS, consul a. 235 cum Cn. Claudio Severo. *Titulus Campanus ei a Ti. Cl(audio) Felice Hviro amico positus X* 3850. — *Plena nomina exhibet tit.; in consulatu: Ti. Claudius Quintianus VI* 2001. 2009, *ceterum Quintianus fandi.*

Tribu Quirina. Triumvir monetalis aere argento auro flando feriundo, quaestor candidatus, praetor, consul *tit.*, a. 235 *fasti; pontifex tit.*

660 TIB. CL(AVDIVS) AVR(ELIVS) TELEMACHVS, vir clarissimus, nepos Ti. Claudii Telemachi *memoratur in t. ari Benndorf, Reisen in Iagien* p. 67 n. 62. *Vide infra sub avo.*

661 Ti. Claudius B[a]l...., procurator Aug. (Claudii vel Neronis) *honoratus t. Deliaci graece scripto Bulletin de correspondance Hellénique III* (1879) p. 160 n. 9, *quem posuit Ti. Claudius Novius (cf. CIA III* 457. 652. 1085); *in lapide superest BAA, Βαλ[ερανόν] supplevit sine causa Homolle qui elidit; immo ex spatio litterarum supplendum videtur Βαλ[βον] potius quam Βαλ[βιον] vel Βαλ[βύλον].*

662 Ti. Claudius Balbillus *memoratur in t. Aegyptiis CIG* 4639 (1). 4957 v. 28 (2), *in t. libertae Portuensi IGI* 1323 = *CIG* 6668 (3).

Plena nomina exhibet t. 1, Balbillus t. 2, Claudia Balbilli l. t. 3; apud scriptores C. (sic traditur) Balbillus Tac. a. 13, 22, alibi Balbillus. — Praefectus Aegypti anno 55 nuncupatus Tac. l. l., Seneca natur. quaest. 4, 2, 13, Plinius n. h. 19, 3, tit. 1. 2. — Virorum optimus profectusque in omni litterarum genere rarissimi citatur Sen. l. l.

663 [CL]AVDIVS BASSVS [CAP]ITOLINVS, consul (*suffectus anno incerto*) *VI* 3829 cf. *Ephem. ep.* 4, 820 *t. urbanus mutius scriptus litteris*

bonis saeculi fere secundi; in eodem fragmento memoraturmeria [Ma]rcella fortasse uxor vel filia.

- 664 TI. CLAVDIVS BI[TH]YNICVS, proconsul (Lyciae et Pamphylicae post a. 135 cf. Marquardt, *Staatsverwaltung* I² p. 376) memoratur in t. *Sidensi mutilo* CIG 4360 cf. Add. p. 1169.

— TI. CLAVDIVS BRITANNICVS vide TI. CLAVDIVS CAESAR BRITANNICVS.

- 665 A. Claudius Caccina ...acus (Κακίναν ...ιον Κοζικήνόν), Cyzicenus ab imperatore Antonino Pio curator Iliensium (Ιλιευσίων) factus *publie honoratus* a civitate Iliensium t. ibi reperto *Archäologische Zeitung* 1873 p. 57.

— NERO CLAVDIVS CAESAR AVGVSTVS GERMANICVS vide NERO CLAVDIVS DRVSVS GERMANICVS.

— TI. CLAVDIVS CAESAR AVGVSTVS GERMANICVS vide TI. CLAVDIVS NERO GERMANICVS.

- 666 TI. CLAVDIVS CAESAR BRITANNICVS. *Tituli: ei positus est Tuscus originis incertae* XI 3602 (1), ad eum probabiliter refertur VI 922 (2) *urbanus mutilus*, qui fuit fortasse in arcu Claudii; patri et ei et Neroni fratri, qui tertio loco nominatur, *dedicatus* t. *Nemorensis Ephem.* cp. 7, 1242 (3), *nomen eius in massa aenea inscriptum* est VII 1202 (4); memoratur in t. *servi* XIV 2769 (5), *liberti patris* VI 8873 (6). — Nummi Eckhel VI p. 254, Cohen I^a p. 269.

TI. Claudius Caesar Britannicus in nummis *commatis Romani*, TI. Claudius [Caesar] Britannicus t. 1, [Ti.] Claudius [Caesar] [Bri]tannicus t. 2, [Ti.] Claudius Britannicus [Caesar] t. 3, TI. Claudius Britannicus t. 5, Britannicus Aug. f. t. 4, Britannicus t. 5. — Κλαύδιος Τιβέριος Ἑρμαννικός Dio 60, 12, ceterum Britannicus apud scriptores.

Filius imperatoris Claudii et Valeriae Messalinae Sueton. Claud. 27, Dio 60, 12, Tac. a. 11, 32, Ioseph. ant. 20, 8, 1, bell. 2, 12, 8, Iuvenal. 6, 124 cum schol. et schol. ad Iuvenal. 6, 434. De anno natali discrepant scriptores: Suetonius l. l. ipse sibi repugnat, cum scribat Britannicum vicesimo imperii die (= 12/13 m. Febr. a. 41) inque secundo consulatu (= a. 42) natum Claudio; Dio 60, 12 cum agat de rebus a. 42, non dicit id quod dicentem facere solent, eo ipse anno Britannicum natum esse, sed transeundo, ut qua moderatione Claudius et anno 42 et alias usus esset illustraret, eum nihil splendide egisse, cum filius ei natus esset, memoravit. Apud Tacitum ann. 12, 25 Nero (qui natus est d. 15 m. Decembris a. 37 cf. n. 690) dicitur biennio (sic codex Mediceus, triennio coniecit Nipperdey) maior natu quam Britannicus. Sed cum sub initium a. 55 Tacitus a. 13, 15 referat Neronem turbatum esse propinquo, die quo quartum decimum aetatis annum explebat, (scilicet quo ex usu domus imperatoriae Britannicus iamiam togam virilem accepturus erat), veri simillimum videtur Britannicum die 12/13 m. Febr. a. 41 natum esse.

Primum a patre Ti. Claudius Germanicus dictus, deinde post Britanniam subiectam (a. 43) senatus consulto Britannicus nuncupatus est, ὥστε καὶ κυρίως τρόπον τινα Βρετανικὸν αὐτὸν ὀνομασθῆναι *Dio 60, 22, Sueton. Claud. 27*. A Sosibio educatus *Tac. a. 11, 1, 4*, qui postea Agrippina moliente amotus et interfectus est *Dio 60, 32*. Nerone adoptato desolatus paulatim etiam servilibus ministeriis *Tac. a. 12, 26*. Cum a. 51 fratrem adoptatum Domitium salutavisset, Agrippina noverca eum adoptionem Neronis spernere apud Claudium insinulavit, qui criminibus illius commotus optimum quemque educatorem Britannici exilio aut morte affecit datosque a noverca custodiae eius imposuit *ibid. 12, 41, Sueton. Nero 7, Dio 60, 32*. Sub exitum vitae Claudius signa quaedam nec obscura paenitentiae de Neronis adoptione dedit et subinde obvium sibi Britannicum artius complexus hortatus est, ut cresceret rationemque a se omnium factorum acciperet *Sueton. Claud. 43*. Ab Agrippina ne cubiculo patris egrederetur prohibitus, dum ille animam efflaret *Tac. a. 12, 68*. Cum appropinquaret dies, quo quantum decimum aetatis annum Britannicus explebat, Nero sub initium a. 55 opera Lucustae veneficae eum epulantem veneno e medio sustulit corpusque raptim in campo Martio sepelivit *ibid. 13, 15-17, Sueton. Nero 33, Dio 61, 1, 7, Ioseph. ant. 20, 8, 2, bell. 2, 12, 8, Eutrop. 7, 12, 14, schol. ad Iuvenal. sat. 1, 71; 6, 117; 8, 218, Aelian. de nat. animal. 5, 29*. Titus Vespasiani filius qui familiarissime co usus erat, postea statuum ei auream in Palatio posuit et alteram ex ebore equestrem, quae Circensi pompa praeferebatur, dedicavit prosecutusque est *Sueton. Tit. 2*.

Memoratur *Tac. a. 11, 26, 34; 12, 2, 9, 65, 68, 69; 13, 10, 14, 19, 21; 14, 3, Sueton. Nero 6, Herodian. 4, 5, 6*.

667 TI. CL(AVDIVS) CALLIPPIANVS ITALICVS, ὕπατος, πραιβευτής καὶ ἀντιπράχτης τῶν Σεβαστῶν, λογιτῆς καὶ ἐπανορθωτῆς τῶν ἐλευθέρων πόλεων publice honoratus t. Attico *CIA III 631*.

Fuit consul (*suffectus anno incerto*), legatus Augustorum pro praetore missus ad corrigendum statum civitatum liberarum Aethiopiae. *Ad aetatem Severi et Antonini rettulit Dittenberger Ephem. ep. 1 p. 248*.

668 TIB. CL(AVDIVS) CANDIDVS. Titulus eius *Tarraconensis II 4114*. — Nomina plena exhibet titulus, Candidus apud *Dionem*.

Praefectus cohortis secundae civium Romanorum, tribunus militum legionis II Augustae, praepositus copiarum expeditionis Germanicae secundae (*scilicet M. Aurelii et Commodi adversus Marcomanos a. 178*), procurator XX hereditatum per Gallias Lugdunensem et Belgicam et utramque Germaniam, allectus inter tribunicios, item praetorios, curator civitatis Teanensium, legatus pro pr. provinciae Asiae, logista civitatis splendidissimae Nicomedensium, item Ephesiorum; dux exercitus Illyrici expeditione Asiana *tib. apud Nicaeam a. 194* vicit Pescennium Nigrum *Dio 74, 6*, item Parthica

- tit. a. 195 a Nisibi cum Laterano et Laeto contra gentes vicinas missus *Dio* 75, 2, item Gallica (*contra Clodium Albinum*); consul (*suffectus anno incerto sub Severo*), legatus Augustorum (*post a. 197*) pro pr. provinciae H(ispaniae) c(itorioris) et in ea dux terra marique adversus rebelles H. H. P. P. (*sic est in lapide cf. Correspondenzbl. d. Westd. Zeitschr. 1893 p. 37 n. 23, H. H. P. R. descripsit Hübner*) tit., *solvendum videtur h(ostes) p(ublicos)*. — Quindecimvir sacris faciendis tit.
- 669 Ti. Cl(audius) Candidus. *Titulus eius Ancyranus mutus III S. 6752 semel et male descriptus est. Traditur CANDIDI TRIBYNICIE APOLLIN OCT. DEI POM . . . Fuisse coniecit Mommsen trib. [l]e[g.] [XV] Apollinaris, deinde fortasse mentionem seviratus equitum Romanorum.*
- 670 M. Cl(audius) Caninius Severus, ὁ κρᾶντος ἐργῆρος una cum Aelia Pithiade consobrina *publice honoratus t. Rhodio Inscriptiones graecae insularum I 95.*
- 671 Claudius Capito in senatu pro Bithynis contra Varenum Rufum egit *Plin. epist. 6, 13, 2.*
- 672 CLAUDIVS CASSIANVS, ὁ κρᾶντος ὁπαρχός (*consul suffectus anno incerto*) *publice honoratus t. Spartano CIG 1326.*
- 673 TIB. CLAUDIVS CLAVDIANVS. *Tituli: ipsi positus est Calamensis VIII 5349 (1) admodum detritus et semel haud accurate descriptus, sed qui facile suppletur ex t. 7; memoratur in Dacico III 905 (2), in Pannonicis III 3387 (3), 3745 (4), III S. 10616 (5), in Rusica-densis uxoris VIII 7977 (6), sororis VIII 7988 (7).*
- Plena nomina exhibent t. [1]. 2. 3. 4. 5. 7, Claudius Claudianus t. 6. P. f., tribu Quirina additur sorori t. 7. — Clarissimus vir t. 1. 7.*
- Candidatus (trium) Aug(ustorum) (*errore quadratarii vel minus accurate*) et eis devotissimus praetor tutelaris t. 7, legatus legionis XIII Geminae et V Macedonicae piaae t. 1. 7, anno 195 t. 2; praepositus vexillationum Dacicarum t. 1. 7; consul (*suffectus a. 195/197*) t. 1; legatus Augusti pro pr. annis 195/197 t. 3, Augustorum anno 198 t. 4, 5, legatus (trium) Aug(ustorum) pro pr. consularis provinciarum et exercituum Pannoniarum inferioris et superioris t. 7 ([*leg.*] Auggg. Pann. inferioris et [*superioris*] t. 1). *Si recte scriptum at accurate dictum est in t. 1(?) et 7 Auggg., statuendum est Claudianum Pannonias inde ab a. 196/197 usque ad a. 209/211 rexisse. At potest neglegentius Claudianus legatus trium Augustorum dictus esse, antequam Geta Augusti nomen legitime obtineret, ut Q. Anicius Faustus ipse se dicit leg. Augustorum in t. anno 197 posito VIII S. 17870. — Sacerdos Laurentium Lavinatium, sacerdos septemvir epulonum t. 7.*
- [P]omponia Germanilla uxor t. 6, Claudia Gallita soror t. 7.
- T. FL(AVIVS) CLAUDIVS CLAVDIANVS.
- 674 Claudius Clemens, procurator Vespasiani Corsicae *memoratur in epistula Vespasiani circa annum 72 data X 8038; praefectus classis (Alexandrinae) anno 86 III dipl. mil. 13.*

- 675 TIB. CLAVDIVS CLEOBOLES, consul (*suffectus anno incerto sub initium saeculi III*), pater Cl(audii) Acilii Cleobolis, avus Aciliae Gaviae Frestanae memoratur in *t. Allifano neptis IX 2334*.
- 676 TI. Cl(audius) Clitianus, curator (λογιστής) Magnesiae (ad Sipylum) honoratus *t. ibi reperto mutilo graece scripto Bulletin de correspondance Hellénique IX (1885) p. 395: ... πρωτεύοντα ἐν τα τῇ πατρὶδι καὶ δασκῆμον ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ*
- 677 [TI.] CLAVDI(VS) [CO?]GIDVENVS, '[ex] auctoritate [Ti.] Claud. . . g-idubni r. legati Aug. M. (sic excerpt Hübner, alii n.) Brit. VII 11 cf. Add. p. 305 t. Regnensis; r(egis) legati Aug. in Brit(annia) vel n(ostri) Brit(anniae) proposuit Hübner, qui rettulit ad Cogidubnum regem vel filium quendam cognominem aetate fere Flaviorum 'dignitate legati Augusti ornatum'. At ut omittamus supplementum incertum cognominis, quamquam ex iis quae restant hunc hominem origine Celtica fuisse satis apparet (cf. Holder, *Alt-Celtischer Sprachschatz* s. v. dubno-), tamen non solum r. pro r(egv) positum, sed multo magis etiam offendit rex legatus, ex cuius auctoritate, quamquam nec Britanniae nec legioni praecerat, collegium fabrum Regnense templum extruxerit. Nam Iulium Cottium praefectum Segusinorum etc. V 7231 non recte contulit Hübner. Itaque aenigma tituli adhuc nondum certe solutum est.
- 678 Claudius Constans, procurator Augusti (Mauretaniae Caesariensis) VIII 9288 t. Mauretaniae Caes, admodum mutilus positus ob victoriam quandam partem 'ducatu instantiaque' eius.
- 679 CLAVD[IVS?] . . . CORNELI[ANVS?]. *Titulus eius mutilus Pompeiopolis Phrygiae repertus Bulletin de correspondance Hellénique XIII (1889) p. 307 n. 14. . . . ὁ Κλαύδιος . . . ὑπαρχοῦ (ὀνόν) . . . Κορινθίου ἀνὸν . . . ἀρχιερέα Σεβαστοῦ σεπτεμου(β)ρων ἐπιουλώνου, χ)λ(ι)αρχον . . . λεγ. γ' Κυρ(ηναίχ)ς τα(μ)ίαν τοῦ [Καίσαρος] ἀποδε(ξ)ειγμένον τὸν πάτερων(α) ἡ] πατρ(ε)ῖς . . . Supplementa Doubleti. quorum partem adscripsi, non usquequaque certa sunt ac ne de nominibus quidem satis constat. At certe fuit ille Claud[ius] vel Claud[ianus] ex Pompeiopolis oriundus, filius senatoris, tribunus legionis III Cyrenaicae, quaestor, patronus Pompeiopolis.*
- 680 Claudius Cossus, unus ex legatis Helvetiis anno 69 ad Vitellium missis qui civitatis Aventici excidium deprecarentur *Tac. h. 1, 69*.
- 681 M. CL(AVDIVS) DEMETRIVS, consularis (*consul suffectus anno incerto imperii Septimii Severi*), legatus pro pr. Augustorum (Severi et Antonini) (Bithyniae et Ponti) *CIG. 3771 t. Nicomedensis. Arta necessitudine coniunctus cum Ti. Claudio Demetrio Nicomedensi qui sequitur, fortasse filius.*
- 682 Tib. Cl(audius) Demetrius, domo Nicomedia, vir egregius, procurator Augustorum, item ducenarius episcopos chorae inferioris (*scil. Alpinum maritimarum*) *V 7870 cf. p. 916 t. Cemenclensis. Cf. n. 681.*

- 683 Claudius Demianus L. Antistium Veterem anno 65 accusavit, quem ob flagitia vinctum a Vetere proconsule Asiae Nero in praemium accusationis exsolvit *Tac. a. 16, 10*.

— Ti. Claudius Demonstratus *vide* Demonstratus.

- 684 CLAVDIVS DIOGENES, Aphrodisiade ortus, senator, frater (L.) Claudii Attali, consobrinus Claudiae Antoniae Tatianae *CIG 2819 Add. p. 1115* = *Lebas-Waddington 1597 t. Aphrodisiade repertus*. Attalus frater ei posuit *ibidem t. CIG 2805 a* = *Lebas-Waddington 1615*, ipse Attalo *CIG 2805 b. De patre v. sub L. Antonio Claudio Dometino Diogene n. 685*.

- 684a Claudius Diognetus, procurator Augusti anno 197 *in papyro Aegyptiaca graece scripta edita a Wilckeno Hermes XXIII p. 593*; διαδεχόμενος τὴν ἀρχιερωσύνην = ὁ παρὰ τοῦ ἀρχιερέως Ἀλεξανδρείας καὶ Αἰγύπτου πάσης, *ut interpretatur Wilcken p. 599 sq.*

- 685 L. Antonius Claudius Dometinus Diogenes. *Tituli Aphrodisiensis: publice honoratus t. mutilo CIG 2777 (1), memoratur in t. Attali filii CIG 2781 b Addend. p. 1111* = *Lebas-Waddington-1596 (2)*.

Plena nomina exhibet t. 2, τινον Διογένην t. 1. — Ἀσία ἀρχιερέως, νομοθέτης t. 1. 2, γυμνασιάρχος δι' αἰῶνος t. 1. — Pater L. Claudii Attali t. 2, ergo et Claudii Diogenis.

- 686 CL(AVDIVS) DOMITILLIANVS PROCVLVS *publice honoratus t. Sagalassensi Lanckoronski, Städte Pamphyliens und Pisidiens II p. 229 n. 212*: Κλ. Δομετιλλιανὸν Πρόβλου τὸν κράτιστον συναρχιερέα τῶν πατρίσιν Διονύσου ἢ πατρίς κτλ. Origine igitur Sagalassensis, vir clarissimus.

- 687 TIB. CL(AVDIVS) DRACO *memoratur in t. Rhodio matris Inscriptiones graecae insularum I n. 95 (1) et in t. Ephesio sororis cuiusdam Ancient Greek inscriptions in the British Museum III p. 200 n. DLXII (2)*.

Filius Ti. Claudii Hermiae et Aeliae Pithiadis t. 1 2, ὁ κράτιστος t. 2, ὁ παλαιός t. 1 (consul suffectus anno incerto). Cf. n. 708.

- 688 (CLAVDIVS) DRVSVS, filius Ti. Claudii qui postea imperavit et Plautiae Vrgulanillae (filiae M. Plautii Silvani *cos. a. 752*) impuber Pompeiis perit piro per lusum in sublime iactato et hiatu oris excepto strangulatus, cum Claudius ei ante paucos dies filiam Seiani despondisset *Sueton. Claud. 27*, anno 20 *Tac. a. 3, 29, Dio 60, 32. Memoratur in t. Tiburtino XIV 3609 P. Plautii Pulchri fratris Plautiae qui dicitur avunculus Drusi Ti. Claudii Caesaris Augusti filii.*

- 689 NERO CLAVDIVS DRVSVS, post mortem NERO CLAVDIVS DRVSVS GERMANICVS. *Tituli: honoratus t. urbano mutilo Ephem. ep. 4, 775 (1), Vicetino V 3109 (2), Brixiano V 4310 (3), Atticis CIA III 443 (4), 449 (5); n. 753757 = 24 Tiberius nomine suo et fratris mortui posuit t. Saepinatem IX 2443 (6); memoratur in miliaris viae Claudiae Augustae a Claudio positae V 8002. 8003 (7), in t. Gabino domus imperatoriae Claudii XIV 2794 (8), in t. Liviae matris II 2038 (9), IX 3304 (10), XI 1165 (11); passim in titulis Antoniae uxoris et Claudii filii et Atti-*

cis sacerdotum Drusi (v. infra). — Nummi cum capite eius et inscriptione nominis sub imperatore Claudio cusi Eckhel VI p. 176, Cohen I² p. 220.

Praenomen ei olim fuit Decimus, mox Nero Sueton. *Claud. 1*. Germanici cognomen ei post mortem decretum est *ibid. cf. infra*. Nero Claudius Drusus *t. 2, 3, 4, 11*, Drusus *t. 5*, Nero Claudius Drusus Germanicus *t. [1] 6*, Drusus Germanicus *t. 9, 10*, Drusus pater *t. 7, 8*; *in monumentis Antoniae et Claudii plerumque Drusus*. Nero Claudius Drusus Germanicus imp. *in nummis*. — *In consulatu*: Nero Claudius Drusus *Dio ind. l. 55, VI 457. — Apud scriptores*: Claudius Drusus Nero *Dio 48, 44*, Tiberius Drususque Neronis Sueton. *Tiber. 4*, Drusus Claudius *Vell. 2, 97, 2*, Drusus Nero *Plin. epist. 3, 5, 4*, Drusus Germanicus *Val. Max. 4, 3, 3*, Seneca *cons. ad Polyb. 15, 5*, Strab. *7, 1, 3 p. 291*, Tac. *h. 5, 19, Germ. 34, ceterum Claudius Drusus sive Drusus*.

Filius Ti. Claudii Neronis et Liviae Drusillae, quem mater cum gravida C. Caesari nupsisset, intra mensem tertium peperit a. 716 = 38, fuitque suspicio ex vitrico per adulterii consuetudinem procreatum Sueton. *Claud. 1, Tiber. 4, Tac. a. 1, 10, Dio 48, 44, Velleius 2, 95, 1*. Pater paulo post mortuus (a. 721? *cf. Sueton. Tiber. 4*) C. Caesarem tutorem reliquit *Dio ibid.* A. 735 = 19 Augusto petente senatus decrevit, ut quinquennio maturius quam per leges liceret magistratus peteret *Dio 54, 10, Tac. a. 3, 29. Quaestor fuisse videtur a. 736 = 18, male omnino Sueton. Claud. 1 'in quaesturae praeturaeque honore dux Raetici'*. Iussu Augusti a. 738 = 16 cum Tiberio fratre munus gladiatorum exhibuit *Dio 54, 19*. Cum eodem anno Tiberius frater praetor Augustum in Galliam comitaretur, Drusus ex senatus consulto τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ πᾶσαν διήγαγεν *Dio ibid.* A. 739 = 15 Raetos in Alpibus Tridentinis proelio fudit et ob id ornamenta praetoria accepit, dein montes transgressus cum Tiberio fratre Raetos Vindelicosque contudit *Liv. perioch. 138, Florus 2, 22, Strabo 4, 6, 9 p. 206, Velleius 2, 95, 2, Sueton. Tiber. 9, Claud. 1, Dio 54, 22*. Viam Claudiam Augustam, quam Drusus pater Alpibus bello patefactis dixerat, Claudius postea munivit *t. 7. Praeterea ad bellum Raeticum pertinent t. 2, 3*. Augusto auctore Horatius Vindelicam victoriam Tiberii Drusique celebravit Sueton. *vit. Hor. p. 46 ed. Reiff.*, carminibus *4, 4, 14*.

Cum Augustus a. 741 = 13 e Gallia Romam redisset, Drusum Galliis praefecit *Dio 54, 25*, qui censum ibi egit *Liv. perioch. 138 cf. orationem Claudii Allmer et Dissard, Musée de Lyon I p. 80*. A. 742 = 12 kal. Augustis Luguduni aram Romae et Augusti dedicavit *Dio 54, 32, Sueton. Claud. 2, Liv. perioch. 139*. Res ab eo a. 12 contra Germanos gestae *Dio l. l., Flor. 2, 30 cf. Tac. a. 4, 72, Strab. 7, 1, 3 p. 290*. Hieme appropinquante Romam venit et, quamquam ornamentis praetoriis honoratus erat, praetor urbanus creatus est *Dio l. l. ubi traditur ἀτυνός, vulgo editur ἀγορνός ex coniectura Reimari in indice Dionis s. v. ἀτυνός, qui lectionem traditam mutan-*

dam falso putavit propter Suetonii verba minus accurata Claud. 1 'post practuram confestim inito consulatu atque expeditione repetita'. *Hoc fere tempore auguratum accepit; augur t. 6.* Octaviam sororem Augusti a. 743 = 11 defunctam pro rostris oratione funebri ludavit *Dio 54, 35.* Vere ineunte a. 743 = 11 ad Gallias reversus exercitum contra Chattos, Cheruseos, Chaucos duxit; cum exercitum ad castella Romana reduceret, apud Arbalonem in summum discrimen venit, sed temeritate hostium evasit *Dio 54, 33 cf. Plin. n. h. 11, 55, Obseq. 72, Liv. perioch. 140.* Διὰ μὲν οὖν ταῦτα τὰς τε ἐπιτυχίας τιμὰς καὶ τὸ ἐπὶ κλέχτος ἐς τὸ ἄντυ ἐλάττει (= ornamenta triumphalia et ovandi ius *Sueton. Claud. 1*) τῇ τε τοῦ ἀνθυπάτου ἐξουσίᾳ, ἐπειδὴν διαστρατηγήσῃ, χρήσασθαι ἐλαβε· τὸ γὰρ ὄνομα τοῦ αὐτοκράτορος ἐπελήφισθη μὲν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν καὶ ἐκείνῳ τότε καὶ τῷ Τιβερίῳ πρότερον (*cf. 54, 31*), οὐ μόνον παρὰ τοῦ Αὐγούστου ἐδόθη, καίπερ αὐτοῦ ἀπ' ἀμφοτέρων τῶν ἔργων τὸν ἀριθμὸν τῆς ἐπικλήσεως αὐξήσαντος (*scilicet imperator XI et XII acclamatus*) *Dio 54, 33. Imperium proconsulare ei decretum est, ἐπειδὴν διαστρατηγήσῃ, id est, quando practuram peracturus esset, igitur in a. 744.* Anno 744 = 10 contra Chattos aliasque gentes Transrhennanas pugnavit, dein cum Augusto, qui in Gallia Lugdunensi egerat, Romam rediit *Dio 54, 36, Liv. perioch. 141.* Anno 745 = 9 consul cum T. Quinctio Crispino *fasti, t. 2. 6. Eodem fere tempore* ab Augusto imperatorio nomine auctus *Tac. a. 1, 3; imperator t. 2. 6, nummi.*

Eodem anno in Germaniam reversus et Chattorum fines ingressus omnia populando ad Albim fluvium pervenit; quem ne transgrediretur, divinae cuiusdam mulieris voce territus tropaeis constitutis recessit et in itinere, priusquam ad Rhenum perveniret, morbo decessit *Dio 55, 1; obiit in aestivis castris, quae ex eo Scelerata sunt appellata Sueton. Claud. 1; ἔστι δὲ καὶ Σάλας ποταμὸς (= die Saale?), οὗ μεταξὺ καὶ τοῦ Πόνοο πολέμων καὶ κατορθῶν Δροῦσος ἐταλεύτηεν ὁ Γερμανικός Strabo 7, 1, 3 p. 291; ex fractura, equo super crus eius conlapso, tricesimo die quam acciderat mortuus Liv. perioch. 142.* Intraverat penitus Germaniam et ibi signum Romani fixerunt, ubi vix ullos esse Romanos notum erat; in expeditione decesserat ipsis illum hostibus aegrum cum veneratione et paco mutua prosequentibus (*scilicet ad castra aestiva*) *Seneca consol. ad Marciam 3, 1; consul trigesimum annum agens mortuus Velleius 2, 97, 3. Mortuus est XVIII kal. Oct. a. 745 = 9 a. C. fasti Antiates CIL I² p. 248.* Haud procul a Teutoburgiensi saltu 'vetus ara Drusi' (*scilicet in castris illis aestivis extructa*) a Germanico a. 16 restituta est honorique patris princeps ipse cum legionibus decucurrit *Tac. a. 2, 7.* — Res a Druso in Germania gestas paucis complectuntur *Velleius 2, 97, Florus 2, 30, Suetonius Claudius 1, Orosius 6, 21, Eutropius 7, 9.* Fossa Drusiana *Tac. a. 2, 8, agger ab eo inchoatus Rheno coercendo Tac. a. 13, 53, h. 5, 19.*

Iussu Augusti Tiberius Ticino, quo ad parentes complectendos venerat, ad Drusum aegrotantem in Germaniam contendit et ad moribundum pervenit *Dio* 55, 2, *Valerius Max.* 5, 5, 3, *Plin. n. h.* 7, 84. Tiberius corpus Drusi pedibus toto itinere praegrediens Romam usque pervexit *Sueton. Tiber.* 4, *Dio* l. l. Augustus asperissimo hiemis Ticinum usque progressus non abscedens a funere simul urbem intravit *Tac. a.* 3, 5. Corpus in campo Martio crematum et mausoleo Augusti inlatum est *Liv. perioch.* 142, *Sueton. Claud.* 1, *Dio* 55, 2. Duplex Drusi laudatio, una a Tiberio in ipso foro, altera in circo Flaminio ab Augusto habita *Livius, Dio* l. l. Augustus non contentus elogium tumulo eius versibus a se compositis insculpsisse, etiam vitae memoriam prosa oratione composuit *Sueton. Claud.* 1. Germanici cognomen ei posterisque decretum est *Sueton. ibid., Dio* 55, 2, *Florus* 2, 30, *Ovid. fast.* 1, 597, *trist.* 4, 2, 39, *Porphy. ad Horat. ep.* 1, 3 p. 272 ed. Meyer. Ad ipsum Rhenum exercitus honorarium ei tumulum excitavit, circa quem deinceps stato die quotannis miles decurreret Galliarumque civitates publice supplicarent *Sueton. Claud.* 1, *Dio* 55, 2; monumentum Drusi apud Mogontiacum *Eutrop.* 7, 13. Monumentum Drusi urbanum *Sueton. Claud.* 46. Anno 6 p. C. Germanicus et Claudius filii in honorem patris defuncti Romae munus gladiatorium ediderunt *Dio* 55, 27. Claudius imperator factus diem natalem eius celebrari iussit *Sueton. Claud.* 11, *Dio* 60, 5. Herodes rex Iudaeorum in honorem eius turrim ad portum Caesariensem sitam Drusiam nominavit *Joseph. ant.* 15, 9, 6, *bell.* 1, 21, 6. — Sacerdotes *Ἀπολόων ὑπάτω* passim *inveniuntur in titulis Atticis* cf. *ind. CIA III* p. 319 et *Dittenberger Ephem. ep.* 1 p. 116 et ad *CIA III* 623, 624.

Ingenium ac mores *Velleius* 2, 97, *Sueton. Claud.* 1. Eximius favor populi in eum *Tac. a.* 2, 41; 6, 51. Dicebatur non dissimulasse pristinum se rei publicae statum, quandoque posset, restitutum *Sueton. Claud.* 1 cf. *Tac. a.* 2, 82. Tiberius odium adversus necessitudines in Druso fratre primum detexit prodita eius epistula, qua secum de cogendo ad restituendam libertatem Augusto agebat *Sueton. Tiber.* 50.

Vxor Antonia minor, filia M. Antonii triumviri cf. *A* 711, quam in matrimonium duxit certe ante a. 739 = 15, quo anno Germanicus natus est cf. *Sueton. Calig.* 1. Constat Drusum usum veneris intra coniugis caritatem clausum tenuisse *Valer. Max.* 4, 3, 3. Ex qua complures quidem liberos tulit, verum tres omnino reliquit Germanicum, Livillam, Claudium *Sueton. Claud.* 1.

Memoratur Senec. dial. 11, 15, 5, *Plin. n. h.* 7, 80 (= *Solin.* 1, 74); 9, 172, *Tac. a.* 1, 41, 43; 6, 9, *Germ.* 34, 37, *Plin. epist.* 3, 5, 4, *Sueton. Aug.* 99, *Tiber.* 76, *Calig.* 1, *Eutrop.* 7, 12, *Vict. Caes.* 3, 2, *Epit.* 1, 26; 4, 1, *Orosius* 7, 4, 32, *Plutarch. Anton.* 87, *Dio* 55, 4, 5. 6. 8; 60, 2, *Ovid. ex Ponto* 2, 8, 47, *Claudian. de rous. Stilich.* 1, 193 sqq., de *IV cons. Honorii* 455, passim in *Consolatione ad Liviam*.

690 NERO CLAVDIVS DRVSVS GERMANICVS CAESAR = NERO CLAVDIVS CAESAR AVGVSTVS GERMANICVS = L. DOMITIIVS AENOBARBVVS. Filius Cn. Domitii Aenobarbi, consulis ordinarii anno 92, et Iuliae Agrippinae, filiae Germanici et Agrippinae, proneptis Augusti *Sueton. N. 5, 6, Tac. 12, 3, Dio 60, 39; 61, 12, Vict. Caes. 5, Epitome 5, Joseph. ant. 20, 8, 2; suboles [Agrippinae] acta Arvalium VI 2034*, Cn. Domitius Aenobarbus pater Neronis Augusti *acta Arvalium VI 2037. 2039 v. 22. 2041 v. 41. 2042 d v. 4*. Ante adoptionem dietus est L. Domitius Aenobarbus sive L. Domitius sive Domitius: *Tac. a. 11, 11; 12, 3. 8. 9. 25. 26, Dio 60, 32 (Zonaras 11, 10), Victor Caes. 5*, contumeliose post adoptionem Domitius salutatus est a Britannico *Tac. a. 12, 41 (Aenobarbus Sueton. N. 7)*, item (Iulius) Vindex postquam defecit, pro Nerone eum edictis publicis Aenobarbum appellavit *Sueton. N. 41. Mira ratione Plinius maior nomina gentilicium et adoptivum conflat: Domitius Nero n. h. 2, 92; 4, 10. 22; 7, 45. 71; 11, 238; 37, 50; item Domitius Nero Epitome 5. Ceterum vulgo apud scriptores dicitur Nero.*

Natus est Antii die 15 mensis Decembris anno 37 *Sueton. N. 6, vit. Veri 1, 8, acta Arvalium a. 55. 57. 60*, qui diem natalem celebrabant. Anno 39 matre in Pontiam insulam relegata trimulus patrom amisit *Dio 59, 22, Sueton. N. 6*; cuius ex parte tertia heres ne hanc quidem integram cepit correptis per coheredem Gaium universis bonis *Sueton. l. l.* Inops igitur atque egens apud amitam (Domitiam) Lepidam nutritus est, sub duobus paedagogis saltatore atque tonsore *ibid.* Claudius imperium adeptus Agrippinam matrem ex exilio rovocavit et Domitio bona paterna restituit *Dio 60, 4, Sueton. l. l.* Ditatus est et Passieni Crispi vitrici hereditate, cui Agrippina restituta nupserat *Plin. n. h. 16, 242, Sueton. l. l.* Tutore Asconio Labeone usus est *Tac. a. 13, 10*. Anno 47 circensibus ludis eum pueri nobiles equis ludierum Troiae iniront interque eos Britannicus, Claudii filius, et L. Domitius, favor plebis acrior in Domitium loco praesagii acceptus est *Tac. a. 11, 11, Sueton. N. 7*.

Anno 49 Agrippina postquam Claudio nupsit, Annaeum Senecam venia exilii impetrata filio magistrum dedit simulque nuptias eius et Octaviae moliri coepit *Tac. a. 12, 3. 8, Sueton. N. 7, Zonaras 11, 10*, Agrippinae opera dissolutis sponsalibus L. Silani et Octaviae Claudii filia Domitio desponsa est *Tac. a. 13, 9, Sueton. l. l., Claud. 27, Dio 60, 33*. Anno 50 Claudius eum adoptavit rogataquo lex, qua in familiam Claudiam et nomen Neronis transiret *Tac. a. 12, 25-26, Sueton. N. 7, Claud. 27, Dio 60, 33 (Zonaras 11, 10)*; die 25 mensis Februarii *acta Arval. VI 2041 v. 27*.

Adoptatus dicitur Nero Claudius Caesar Drusus Germanicus in t. qui fuit in arcu Claudii VI 921, 4, Nero Claudius Drusus Germanicus [Caesar] in actis Arvalium VI 2034, Nero Caesar Germanicus XIV 2794, Nero Caesar ibid. 2995, Nero Claudius Caesar IX 1108,

Nero Claudius Caesar Drusus *sive* Nero Claudius Drusus Germanicus in *nummis* Eckhel VI p. 260, Cohen I^a Nero n. 96. 311, p. 311 n. 4. Ti. Claudius Nero Caesar *semel* in t. *Neapolitano* X 932, *item ex Dione apud Zonaram* 11, 8 p. 32 ed. Dindorf Τιβέριον Κλαύδιον Νέρωνα Δροσόν Γερμανικόν Κάϊσαρα.

Anno 51 virili toga Neroni maturata (*scilicet data, antequam decimum quartum annum explevisset*) senatus decrevit, ut vicesimo aetatis anno consulatum iniret atque interim designatus proconsulare imperium extra urbem haberet et princeps iuventutis appellaretur; additum nomine eius donarium militi, congiarium plebi Tac. a. 12, 41, Sueton. N. 7. Eodem anno sacerdos cooptatus in omni(a) con(legia) supra num(erum) ex s(enatus) c(onsulto) *nummus* Cohen n. 311, consul designatus, princeps iuventutis *nummi supra allati*, VI 921; pontifex, augur, XVvir sacris faciundis, VIIvir epulonum VI 921 cf. Eckhel p. 361; in *fastis sodalium Augustalium* VI 1984 sub anno 51: adlectus ad numerum ex s(enatus) c(onsulto) [Nero Claudius] Caesar Aug(usti) [filius] Germanicus.

Anno 52 Octaviam uxorem duxit Tac. a. 12, 58, Sueton. Claud. 27, N. 7, Dio 60, 33 (Zonaras 11, 11), utque studiis honestis et eloquentiae gloria enitesceret, pro Bononiensibus latine, pro Rhodiis (cf. *epigramma Antiphili Anthol. Pal.* 9, 178) et Iliensibus graece verba fecit Tac. l. l. postquam nuptias memoravit sub a. 52, Sueton. l. l. ('apud eundem (= Claudium) consulem (*scilicet quintum*) — — verba fecit') *hanc ad annum 51 rettulit*. Auspicatus est et iuris dictionem praefectus urbi feriarum latinarum causa, celeberrimis patronis non tralatias et breves, sed maximas plurimasque postulationes certatim ingerentibus, quamvis interdictum a Claudio esset Sueton. l. l. *qui et hanc praefecturam, fortasse recte, ante nuptias posuit*.

Claudio mortuo die 13 mensis Octobris a. 54 Nero a praetorianis imperator consalutatus eodem die in curiam delatus honoribus imperatoris cumlatus est Tac. a. 12, 69, Sueton. N. 8, Dio 61, 1, Seneca *apocol.* 2; III idus Oct. dies imperii eius VI 2041 v. 9 *acta Arvalium*. Nero Claudius Caesar Augustus Germanicus *plerumque in titulis nummisque nec tamen raro imperatoris praenomine adsumpto* Imperator Nero Claudius Caesar Augustus Germanicus. Consul II a. 57, III a. 58, IIII a. 60, V a. 68 *fasti*. Mortuus est die 9 mensis Iunii a. 68: regnavit a. XIII m. VII d. XXVIII Hieronym. *chron.* p. 155 ed. Schöne, *item* Zonaras 11, 13 *extr.* (apud Xiphil. 68, 29 ἐβίω δὲ ἔτη τρεῖς καὶ μῆνας ὀκτώ, ἀπ' ὧν ἤρξαν ἔτη δέκα τρία καὶ μῆνας ἑπτὰ, ubi *apparet* Xiphilinum contra usum Dionis dies omisisse), a. XIII (sic) m. V (sic) d. XXVIII Chronographus; dies necis Neronis inde confirmatur, quod Galba, quem die 15 mens. Ian. a. 69 occisum esse constat, dicitur occisus mense imperii ac die septimo Ioseph. *bell.* 4, 9, 2, Viet. *Caes.* 6, quorum uterque imperium Galbae ab excessu Neronis computavit.

Vxores post Claudiam Octaviam, quam anno 62 domo in Campaniam expulit *Tac. a. 14, 60*, Poppaeam Sabinam, quam duodecimo die post divortium Octaviae duxit *Tac. l. l., Sueton. N. 35*, anno 65 amisit *Tac. a. 16, 6, Dio 62, 27*; post cuius mortem Statilium Messalinam Vestino Attico marito anno 65 occiso (*Tac. a. 15, 68-69*) in matrimonium accepit *Sueton. l. l., schol. ad Iuvenal. sat. 6, 434*. Ex Poppaea Sabina filiam tulit Claudiam Augustam v. *infra sub Claudia*.

Post necem Neronis multi eum reversurum esse credebant *Sueton. N. 67, Dio Chrysost. orat. 21 I p. 300 ed. Dindorf*, unde plures Neronis falsi extiterunt *Tac. h. 2, 8*: 1) Othone imperante servus e Ponto sive, ut alii tradidere, libertinus ex Italia Neronem se esse simulans adiunctis desertoribus Cythnum insulam invasit, ubi a Calpurnio Asprenate, praeside Galatae, oppressus est *Tac. h. 2, 8, 9, Dio 64, 9 (Zonaras 11, 15)*; 2) alius falsus Nero nomine Terentius Maximus Tito imperante in Asia extitit et ad Parthos fugit *Zonaras 11, 18*; 3) tertius homo condicionis incertae sub Domitiano extitit, qui se Neronem esse iactabat et a Parthis vehementer adiutus vix redditus est *Sueton. N. 57 ef. verba Tac. h. 1, 2* 'mota prope etiam arma falsi Neronis ludibrio'.

691 Claudius Etruscus (sic *Statius silv. praef. l. 1 et 3, eorum Etruscus*), amicus Statii et Martialis, quo deprecante pater a Domitiano ab exilio revocatus est *Martial. epigr. 6, 83, Stat. silv. 3, 3, 156 sqq.*; de morte patris eum consolati sunt *Martial. epigr. 7, 40 et Stat. silv. 3, 3 cf. praef. l. 3*. Balneum ab eo extractum laudatur *Martial. epigr. 6, 42, Stat. silv. 1, 5 ef. praef. l. 1*.

Patris nomina non traduntur; ex nomine filii, qui cognomen ab Etrusea matre sumpsit, Claudius nominatus esse videtur; quamquam ex iis quae de vita constant apparet eum ab imperatore Ti. (Iulio) Caesare manu missum esse. Sed ut liberos palatinos nomina gentilicia ex nominibus imperatorum non semel mutasse constat (cf. *Friedländer, Darstellungen etc. I^o p. 95 adn. 2*), ita hic quoque, postquam Claudii regnare coeperunt, nomen eorum sumere potuit. — Pater oriundus fuit ex oppido Smyrna et puer servus Romam delatus in palatium venit, ubi adolescentulus ab imperatore Tiberio manu missus est *Stat. silv. 3, 3, v. 61-69*; imperatorem C. Caesarem in Gallias comitatus est *ibid. v. 70 sqq.*, ab imperatore Claudio ad munera ampliora promotus *ibid. v. 76 sqq.*; a summis rationibus v. 86 sqq. certe sub Nerone post Pallantem, fortasse successor eius, quod munus ex Statii versibus apparet eum per vices temporum retinuisse et sub Domitiano quoque administrasse; in ordinem equestrem receptus *ibid. v. 143 sqq.*; a Domitiano senex in Campaniam relegatus, sed paulo post filio deprecante revocatus Romae obiit anno fere 92 annos prope nonaginta natus *ibid. v. 156 sqq., Martial. 6, 83; 7, 40*.

- Etrusca viri consularis soror uxor ante maritum defuncta *Stat. silv.* 3, 3, 111 sqq. 207 cf. *Martial.* 7, 40, 3 sqq. Filii duo patri superstites *Stat. l. l. v.* 22, 145. 152. 154, *Martial. l. l. v.* 3.
- 692 Claudius Eumolpus, qui Prusae ad Olympum, dein Nicomediae Plinium legatum appellavit contra Cocceianum Dionem *Plin. ad Traian.* 81.
- 693 Claudius Faventinus, centurio, per ignominiam a Galba dimissus classem Misensem sub finem a. 69 fictis Vespasiani epistulis ad defectionem traxit *Tac. h.* 3, 57. — *Eundem esse* Ti. Claudium Faventinum qui aram Casali quae dicitur dedicavit *VI* 31098, post alios comieit Wieseler, die Ara Casali p. V sq.; at anaglypha arae ad aetatem Vespasiani referri non posse, sed ad tertium saeculum spectare pro certo statuit Friedrichs, Bausteine zur Geschichte der griechisch-römischen Plastik p. 494, dubitanter Wollers in nova eius libri editione (die Gipsabgüsse antiker Bildwerke 1885 p. 815), quippe qui perperam sibi persuasisset Tiberii praenomen in Claudiis primum potissimum saeculum p. C. indicare. Sed et propter litterarum formas inscriptionis basin Helbig quoque, Führer durch die öffentlichen Sammlungen klassischer Alterthümer in Rom I p. 89, ad tertium saeculum reiecit.
- 694 Claudius Flavianus, cui divus Pius rescripsit *Vlpianus Digest.* 5, 1, 2, 3; fortasse magistratus vel praeses.
- 695 TI. CL(AVDIVS) FLAVIANVS, Ti. Cl(audii) Paulini et Claudiae Marcio lae filius *CIG* 4380 b Add. p. 1168 t. Cibyricus anno 180 publice positus. Ex posteris eius videtur is qui sequitur.
- 696 TI. CL(AVDIVS) FLAVIANVS TITIANVS Q. VILIVS PROCVLVS L. MARCIVS CELER M. CALPVRNIVS LONGVS. Titulum eius Patari Lyciae repertum edidit Kalinka, Eranos Vindobonensis (1893) p. 90 adn. 2: δέξα ἀνδρῶν πρός(τω)ν (?), χειρίαρχον πλατύστημον λεγεῶνος πέμπτης Μακεδονικῆς, ταμίαν Κύπρου, δῆμαρχον [x]α[ι] σφ[ρα]γγιτῶν δήμου Ῥωμαίων, πρεσβυτὴν Πόντου καὶ Βαιθωνίας, ἐπαρχοῦν σιτομετρίου δήμου Ῥωμαίων, ἀνθύπατον Κύπρου, ἐπιμελετὴ[ν] δὲ τοῦ Κλωδίας Κασσίας Ἀνν[ίας] Κυμ[ν]ίας ἐπὶ δὲ καὶ Φλαμινίας Οὐλίας Πρώκλα τὸν φιλτάτον πατέρα.
- Fuit ergo decemvir (stilitibus iudicandis), tribunus laticlavius legionis V Macedonicae, quaestor (pro pr. provinciae) Cypri, tribunus plebis, praetor, legatus (provinciarum) Ponti et Bithyniae, praefectus frumenti dandi, proconsul (provinciae) Cypri, curator viarum Clodiae Cassiae Anniae Ciminiae Flaminiae; pater Viliae Proculae tit. Cf. n. 695.
- 697 TI. CLAUDIVS FRONTINVS memoratur in t. filiorum X 1122 (1). 1123 (2) Abellinatibus, *CIG* 1327 (3) Spartano et in t. nepotis Abellinate X 1124 (4).
- Ti. Claudius Frontinus t. 4, Ti. Frontinus t. 3, Claudius Frontinus t. 1. 2. — Consul (suffectus anno incerto saeculi II) t. 1. 2. 3. — Filii: Ti. Claudius Saethida Caelianus t. 2, Ti. Claudius Fronto

Niceratos *t. 1. 3*; nepos Ti. Claudius Saethida Cethegus Frontinus *t. 4*. — *Potest idem esse Claudius Frontinus, cui imperator T. Antoninus rescipit Iulianus Digest. 4, 2, 18 pr.*

- 698 TI. CLAVDIUS FRONTINVS NICERATVS. *Tituli: ei positi sunt X 1122 (1) Abellinas, CIG 1327 (2) Spartanus et CIG 1130 (3) Argivus plane similis Spartano, sed minus integer; cum fratre a. 164 imperatori L. Vero dedicavit t. Messeniaceum III 495 (4), memoratur in t. filii Abellinate X 1124 (5).*

Plena nomina exhibent t. 1. 2. 4, Ti. Claudius Frontinus t. 5, Niceratus t. 3. — Filius Ti. Claudii Frontini cos. t. 1. 2, tribu Quirina t. 1. 2.

Xvir stlitibus iudicandis, tribunus laticlavus legionis IIII Flaviae *t. 1. 2. 3* (leg. leg. *t. 5*), quaestor pro praetore provinciae Achaiae *t. 1. 2. 3*, ab actis senatus *t. 1* (ἐπὶ τῶν ὑπομνημάτων τῆς συνλήτου Μ. Αἰρηλίου Ἀντωνίου Ἐμπυρικοῦ *t. 2. 3* cf. Mommsen, *Staatsrecht* II² p. 901 adn. 5), aedilis curulis, praetor *t. 1. 2. 3. — Sodalis Hadrianae t. 1. 2. 3; patronus coloniae Abellini t. 1.*

- Frater (*minor ut videtur, cum nomen huius postponatur*) Ti. Claudii Saethidae Caeliani *t. 4*, pater Ti. Claudii Saethidae Cethegi Frontini *t. 5*.
699 M. CLAVDIUS FRONTO. *Tituli: ei positus est, cum Dacias regebat III 1457 (1) Sarmizegetusensis, post mortem urbanus VI 1377 (2) servatus ab uno Ligorio non sine interpolationibus quibusdam; memoratur in t. veterani III S. 7505 (3); ad eundem spectare videntur frustula t. Dacici III 6250.*

M. Claudius Fronto *t. 1. 2*, Cl. Fronto *t. 3*, Fronto *Lucian. quomodo hist. conscrib. sit 21*, — Ti. filius *t. 1 [2]*, tribu Quirina *t. 1. 2. — Clarissimus vir t. 3.*

Decemvir stlitibus iudicandis, quaestor urbanus, ab actis senatus, aedilis curulis, praetor, legatus divi Antonini Augusti (d. A. A. *omisit t. 1*) legionis XI Claudiae *t. 1. 2*; legatus Augustorum (= *Marci et Veri*) legioni I Minerviae in expeditionem Parthicam deducendae *t. 2* (leg. leg. I Min. *t. 1*); legatus Augustorum pro pr. exercitus legionarii et auxiliorum per orientem in Armeniam et Osrhoenam et Anthemusiam ductorum, missus ad iuventutem per Italiam legendam *t. 2*, curator operum locorumque publicorum, consul (*suffectus anno fere 166 vel paulo antea*) *t. 1. 2*; donatus donis militaribus bello Armeniaco et Parthico ab imperatore Antonino Augusto et a divo Vero Augusto corona murali item vallari item classica item aurea, item hastis puris quattuor, item vexillis quattuor *t. 1. 2*. Dux belli Parthici sub Vero memoratur *Lucian. l. 1*; *dona militaria in triumpho Parthico accepit a. 166 consularis, ut quaterna dona docent. Comes divi Veri Augusti t. 1. 2 sub initium belli Marcomanici ut videtur. Legatus Aug. pr. pr. trium Daciarum et Moesiae superioris t. 1; in t. 2 traditur leg. Aug. pr. pr. provinciarum Daciar. et super. simul leg.*

Aug. pr. pr. provincia Daciar. leg. Augg. pr. pr. Moesia super. Daciae Apulesis simul leg. Augg. pr. pr. provinciae Moesia super. *Titulum hoc loco foede a Ligorio corruptum esse nemo non videt. Vi verba haud certe restituntur, ita de rebus nihil dubii est. Fuit simul legatus provinciarum Daciarum trium et Moesia superioris, quam legationem vivo imperatore Vero (ut recte tradatur in t. 2 Augg.) anno fere 168 iniiit. Huic senatus auctore imperatore M. Aurelio Antonino Augusto, quod post aliquot secunda proelia adversum Germanos et Iazyges ad postremum pro re publica fortiter pugnans ceciderit, armatam statuum [poni] in foro divi Traiani pecunia publica cen[suit] t. 2. Expeditio Germanica sub [Cal]pur. Agriçola Cl. Frontone c. v. memoratur in t. 3; cum indidem appareat anno 170 Cornelium Clementem praesidem Daciarum fuisse, eo ipso anno Frontonem cecidisse colligitur. — Patronus coloniae Sarmizegetusae t. 1 — Filius huius habetur is qui sequitur.*

700 M. CLAVDIVS FRONTO NEOCYDES, salius Palatinus factus a. 170 VI 1978. *Filius vulgo putatur M. Claudii Frontonis qui praecedit, sed rectius fortasse Claudii Nocydis v. infra.*

— Q. POMPEIVS SENECIO ROSCIVS MVRENA COELIVS SEX. IVLIVS FRONTINVS SILIVS DECIANVS C. IVLIVS EVRYCLES HERCVLANEVS L. VIBVLLIVS PIVS AVGVSTANVS ALPINVS BELLICIVS SOLLERS IVLIVS APER DVCEIVS PROCVLVS RVTILIANVS RVFINVS SILIVS VALENS VALERIVS NIGER CL. FVSCVS SAXA AMYNTIANVS SOSIVS PRISCVS.

701 *Claudius Galenus, medicus. Galenum dicit se ipse περί τοῦ προγινώσκειν c. 3. 5. 7. 10 XIV p. 614. 619. 625. 637. 656 ed. Kühn, περί τῶν ἰδίων βιβλίων c. 1 XIX p. 9; librum falso inscriptum Γαληνὸς ἱατρὸς memorat ipse ibd. p. 8. Item Galenus dicitur in inscriptionibus librorum manu scriptorum et apud scriptores.

Claudii nomen Galeno omnes recentiores certe ab initio saeculi quinti decimi (cf. infra adn.), nescio an ante, usque adhuc tribuere solent, quamquam nemo unquam ne philologorum quidem nostrae aetatis, qui eo nomine usi sunt, quo fundamento niterentur, verbo indicavit. Et Galeno nomen gentilicium Romanum omnino fuisse, inde veri mihi simillimum videtur, quod nisi filius civis Romani fuisset, cum civitate Romana, cum esset archiater Caesarum, donatum esse ponendum est. Nam eo munere qui fungebantur, civis aut esse aut fieri solebant cf. Friedländer, *Darstellungen I** p. 131. Sed cum Romanorum scriptorum qui extant nemo praeter Rufinum (qui nomen ex Eusebio sumpsit) et Isidorum Galeni mentionem fecerit, neque titulus Galeni inventus sit, parum probabile est a Graeco quodam nomen gentilicium servatum esse. (Quamquam a huius sylloges consilio prorsus alienum fuit locos posteriorum Graecorum, ubi Galenus memoratur, colligere omnes et persuasum habeo augeri posse numerum ducentorum

fere quinquaginta, quos infra indicavi.) Nam inde ab saeculo tertio post Christum natum scriptores Graeci (excepitis dumtaxat locis, ubi antiquiorum scriptis usi sunt) gentilicium Romanorum uti ita supersederunt, ut vel scriptores Romanarum rerum veluti Herodianus semper gentilicium omiserint. Quae cum ita sint, ne libris quidem manu scriptis Galeni, quamquam parum certi adhuc de iis novimus, gentilicium eius servatum esse crediderim. Atque Icanus Müller, vir in scriptis Galeni maxime versatus, a me rogatus se nunquam neque in inscriptionibus neque in subscriptionibus librorum eius manu scriptorum Claudii nomen invenisse testatus est. Itaque nihil dubito, quin hoc renascentium demum litterarum antiquarum aetate falso Galeno tributum sit sive ortum fortasse ex compendiis scripturae male solutis sive ex alio errore. Sed eam rem cum ad finem perducere extra meam provinciam sit, persequantur opto homines litterarum illius aetatis periti. Interim cur nomen per saecula traditum auctoritate antiqua carere mihi videretur, hoc loco exposuisse satis habendum erat.

Vitam Galeni qui scripserunt, eorum unus Labbeus dignus est qui memoretur. Qui postquam libello inscripto 'vita Claudii Galeni' (Parisiis a. 1660 edito) locos multos ex libris Galeni, qui ad vitam ipsius spectant, composuit, altero libello eodem anno edito inscripto 'Claudii Galeni chronologicum elogium' vitam ex temporum ordine dispositam breviter enarravit. Et hanc quidem vitam Ackermann in editione quarta bibliothecae graecae Fabricii ab Harlessio curata V p. 378 sqq. additis quibusdam locis ex Galeni libris ceterum immutatam fere repetiit. Ab Ackermanno autem (cuius vita in editione Galeni operum quam Kühn paravit I p. XXI sqq. rursus typis impressa est) quicumque recentiorum hoc saeculo vitam Galeni vel paucis attigerunt vel pluribus exposuerunt sive philologi sive philosophi sive medici, ad unum omnes usque adhuc pendunt. Nam Clinton, *Fasti Romani* I p. 151, 155, 159 pauca quaedam de sententiis Labbei mutavit in prius.

Pergamenus *Athen.* 1. 1 f, *Synceell.* p. 666 ed. Bonnensis, *Suidas* s. v. Γαλνός I p. 1067 ed. Bernhardy; Pergamum patriam Galenus dicit ipse *ὑγιεινῶν* 5, 8 VI p. 278, *περὶ τροφῶν δυναμικῶς* 3, 17 VI p. 697, *περὶ τῶν πεπονθότων τόπων* 2, 5 VIII 132, *περὶ τῆς τῶν ἀπλῶν φαρμάκων χρήσεως* 10, 2. 9 XII p. 255, 272 etc. Natus est anno fere 128/129, ut ex iis apparet quae ipse de itineribus Romae factis tradidit v. infra. Filius Niconis geometrae et architecti *Suid.* l. l. cf. N 63; patrem geometriae, arithmeticae, architectoniae, astronomiae, logicae peritissimum fuisse memorat ipse (nomine patris nusquam allato) *περὶ ψυχῆς παθῶν* c. 8 V p. 41, *περὶ εὐθυμίας καὶ κακοθυμίας τροφῶν* c. 1 VI p. 755, *περὶ τῆς τάξεως τῶν ἰσίων βιβλίων* c. 59 cf. VI p. 784, VIII p. 587, X p. 609, XIV p. 608, XVI p. 223, XIX p. 43; matrem morosam (cuius nomen tacuit) memorat *περὶ ψυχῆς παθῶν* c. 8. A patre diligenter educatus postquam annum quartum decimum explevit, ad studia philosophica con-

versus Pergami philosophos Stoicum discipulum Philopatoris, Platonicum discipulum Gai, Peripateticum Aspasii discipulum, denique Epicureum quendam audivit ipse l. l. Annos septemdecim natus patre auctore ipse l. l., θεραπευτικῆς μεθόδου 9, 3 X p. 609, περί τοῦ προγινώσκειν c. 2 XIX p. 608 medicinae operam dare coepit et primum in patria Satyri medici discipulus fuit ipse περί τῆς τάξεως τῶν ὀρίων βιβλίων c. 3 XIX p. 57, περί ἀνατομικῶν ἐγχειρήσεων 1, 1 II p. 217. 224, περί τῶν ἀντιδότων 1, 14 XIV p. 69, εἰς Ἱπποκράτους περί φύσιος ἀνθρώπου ὑπόμνημα c. 6 XV p. 136, in eiusdem περί χυμῶν ὑπομν. 3, 34 XVI p. 484, ἐπιδημῶν ὑπομνήματα 1, 29 XVII 1 p. 575, προρρητικῶν ὑπομνήματα 1, 5 XVI p. 524; item Pergami Stratonico et Aeschione magistris usus est περί μελαίνης χολῆς c. 3 V p. 119, περί τῆς τῶν ἀπλῶν φαρμάκων πράξεων κτλ. 11, 24 XII p. 356. Viginti annos natus patrem amisit περί εὐχυμίας καὶ κακοχυμίας τροφῶν c. 1 VI p. 756. Smyrnam migravit, ut Pelopem medicum et Albinum Platonicum audiret περί τῶν ὀρίων βιβλίων c. 2 XIX p. 16; Pelops magister Galeni περί τῆς τάξεως τ. ὀ. βιβλ. c. 3, περί ἀνατομικῶν ἐγχειρήσεων 1, 1 II p. 217, εἰς Ἱπποκρ. περί φύσιος ὑπόμνημα c. 6 XV p. 136, περί μελαίνης χολῆς c. 3 V p. 112, περί τῶν πεπονθότων τόπων 3, 11 VIII p. 194, εἰς Ἱπποκρ. προρρητικῶν ὑπομνήματα 1, 5 XVI p. 524. Praeterea Aeficiano (? cf. *Iwan Müller praef. p. LXIV vol. II scriptorum minorum Galeni ed. Teubn.*) εἰς Ἱπποκρ. περί χυμῶν ὑπομνήματα 3, 34 XVI p. 484, in eiusdem ἐπιδημῶν 1, 29 XVII 1 p. 575 et Numisiano magistris usus est, quem Corinthi audivit περί ἀνατομικῶν ἐγχειρήσεων 1, 1 II p. 217 sq. Deinde Alexandreae studiorum causa aliquantum temporis degit θεραπευτικῆς μεθόδου 1, 7 X p. 53 sq., περί τῶν ἀπλῶν φαρμάκων κτλ. 9, 2 XII p. 177, περί συνθέσεως φαρμάκων τῶν κατὰ τόπους 6, 2 XII p. 905, ubi cum Heracliano medico versabatur εἰς Ἱπποκρ. περί φύσιος ἀνθρ. 2, 6 XV p. 136. Puer et adulescens febribus aliisque morbis saepe correptus inde a vicesimo octavo aetatis anno firma valetudine usus est περί εὐχυμίας κτλ. c. 1 VI p. 756. 757, ὑγίων 5, 1 VI p. 309, περί τρόμου κτλ. c. 7 VII p. 638, περί τῶν πεπονθότων τόπων 4, 2 VIII p. 226.

Cum vicesimum nonum annum agere coepisset, in patriam reversus consulto sacerdotum (ἀρχιερεῖς) Pergamenorum munus curationis gladiatorum suscepit περί συνθέσεως φαρμάκων τῶν κατὰ γένη 3, 2 XIII p. 599, εἰς Ἱπποκρ. περί ἀγῶν 3, 21 XVIII 2 p. 567. *Quinque vel sex annos, scilicet a. 158–164 Galenum Pergami tunc versatum esse scripsit Labbens p. 5 afferens verba Galeni l. l. XIII p. 600 ὁ μετὰ τὸν ἐγχειρίσαντά μοι τότε τὴν θεραπείαν (scilicet gladiatorum) δεύτερος ἀρχιερεὺς ὁμοίως καὶ αὐτὸς ἐπίστευσε τὴν ἐπιμέλειαν τῶν μονομάχων κατὰ μέγας ἐπὶ τὰ μέσους· ὁ μὲν γὰρ πρῶτος περί τὴν φθινοπωρινὴν ἰσομερίαν, ὁ δὲ δεύτερος ἀκμάζοντος τοῦ ἔρος ἔρχιερεύσατο· πάλιν δ' ἐπὶ τούτῳ σωθέντων ἀπάντων ὁ τρίτος καὶ ὁ τέταρτος καὶ ὁ πέμπτος ὡσαύτως ἐνεχείρισάν μοι τὴν θεραπείαν τῶν μονομάχων. Quinque igitur sacerdotes deinceps (probabiliter*

ii qui templo Aesculapii Pergameno praerant), quod Galeno curam gladiatorum mandaverant, Labbeus cum sacerdotes illos 'annuos' fuisse statueret, Galenum quinque sexve annos Pergami versatum esse conclusit. Sed neque id certe ex his Galeni verbis colligere licet et ob stare videtur alter locus Galeni, quem omisit Labbeus, περί τῶν οὐχ ἰωραμένων Ἱπποκράτει ἐκπτώσεων inil. XVII 1 p. 347: μετὰ τὸ τριακαστὸν ἔτος ἐν Ῥώμῃ διέτριψα. At hoc loco numerum annorum corruptum esse et Galenum inde ab 156/157 usque ad a. 161/162 Pergami fuisse statim apparebit ex iis quae de itinere Romam facto certe statuere licet.

Primum Romam profectus est sub initium imperii M. Aurelii: ἀρχὴν ἀρχομένου τοῦ καὶ νῦν ἀρχοντος Ἀντωνεῖνου ἴπσε περὶ ἀνατομικῶν ἐγχειρίσεων 1, 1 II p. 215. Tres annos tunc Romae moratus est: ἔτσι δὲ τρεῖς ἀλλοὺς ἐν Ῥώμῃ διατρίψας ἀρξάμενου τοῦ μεγάλου λαμοῦ παραχρῆμα τῆς πόλεως ἐξῆλθεν ἴπσε περὶ τῶν ἰδ. ββλ. c. 1 extr. XIV p. 15, rediit autem in patriam, ὅταν ἐποθανόμην πεπαῦσθαι τὴν στάσιν (scilicet bellum Parthicum) ἴπσε περὶ τοῦ προγινώσκειν c. 9 XIV p. 648, et antequam L. Verus e Syria Romam reversus esset cf. verba Galeni l. l. p. 649: μετὰ χρόνον δ' οὐ πολὺ (scilicet postquam ipse Italia excessit) ἐπανηλυθὸς τοῦ Λευκίου κτλ. Bello autem Parthico confecto a. 164/165 L. Verum Romam remeasse a. 166 et eodem anno cum fratre triumphasse cum ex aliis testimoniis tum ex dipl. mil. III S. p. 1991 certissime constat. Itaque Galenus Romam a. 162 venit et ibi a. 163–165 moratus a. 165 exeunte vel a. 166 incunte in patriam reiectus est. Paulo post quam primum Romam advenit, Flavio Boetho, Sergio Paulo, (Ceionio Civica) Barbaro (qui a. 164 in orientem profectus est cf. supra n. 300), Claudio Severo, viris clarissimis, demonstrationes anatomicas exhibuit iisque familiariter uti coepit περὶ τοῦ προγινώσκειν c. 2 XIV p. 612 sqq.

Litteris imperatorum (scilicet Marci et Veri) Aquileia datis Galenus in Italiam revocatus per Thraciam et Macedoniam itinere facto (cf. περὶ τῶν ἀπλῶν φαρμάκων συνθ. 9, 2 XII p. 171) sub initium hiemis a. 168/169 paulo ante quam L. Verus moreretur (qui defunctus est mense fere Ianuario a. 169 cf. supra p. 330), Aquileiam venit; unde peste grassante paulo post Veri mortem Romam se contulit περὶ τῶν ἰδ. ββλ. c. 2 XIX p. 18.

Haec quae de Galeni itineribus ex verbis ipsius statuimus, docent et Labbeum p. 6. 7 errasse, cum Galenum primum intra a. 164–167 Romae fuisse, dein anno 168 in patriam rediisse, iterum a. 169 in Italiam profectum esse poneret, et perperam Clintonium locis supra laudatis scripsisse Galenum sub divi fratribus tria itinera in Italiam fecisse, primum Romam a. 162 advenisse, dein iterum (nescio unde) in urbem reversum ibi per a. 164–167 moratum esse et tertium a. 168/169 in Italiam rediisse. Vnde porro sequitur et annum natalem Galeni qui vulgo statuitur secundum Labbeum a. 131, a Clintonio a. 130, corrigendum esse. Galenus enim scripsit περὶ τῶν ἰδ. ββλ. c. 2 inil. ἐπανῆλ-

θον μὲν οὖν ἐκ Ρώμης εἰς τὴν πατρίδα πεπληρωμένον μὲν τῶν ἐκ γενετῆς ἐπτά καὶ τριάκοντα *atque hunc numerum recte traditum esse inde confirmatur, quod ibid. c. 1 p. 15, cum de rebus sub primum Romam adventum factis ageret, memoravit: καὶ γὰρ ὃ καὶ νέος ὢν ἐπ' αὐτοῦ ἔπραξα τέταρτον ἔτος ἄγων καὶ τριακοστών. Cum autem in patriam Roma rediret sub finem a. 165 vel sub initium a. 166, postquam annum tricesimum septimum aetatis explevit, natus est anno 128 vel 129.*

Galenus anno 169 Romam reversus, cum imperator M. Aurelius in bellum Marcomanicum profectus eum se sequi cupisset, comitatum deprecatus mansit in urbe medicus Commodi Caesaris περὶ τῶν ἰδ. βιβλ. c. 2, περὶ τοῦ προγινώσκειν c. 9 XIV p. 650. Deinde Romae degit et apud M. Aurelium (cf. περὶ τοῦ προγινώσκειν c. 11 XIV p. 660) imperatoresque deinceps et apud homines nobiles summa et auctoritate et gratia usus est περὶ τῶν πεπονθότων τόπων 3, 3 VIII p. 144. Iterum autem in patriam eum nescio quo tempore post a. 169 profectum esse ex iis apparet quae de itinere in Lemnum insulam repetito ipse memoravit περὶ τῶν ἀπλῶν φαρμάκων κτλ. 9, 8 XII p. 216, cf. ibid. 9, 2 XII p. 171. Scripta eius pleraque Romae magno incendio urbis conflagrarunt περὶ συνθέσεως φαρμάκων κατὰ γένη 1, 1 XIII p. 362, περὶ ἀντιότων 1, 13 XIV p. 66 regnante Commodus cf. Dio 72, 24, Herodian. 1, 14, 2, Euseb. arm. chron. ad a. Abr. 2202 = Hieronym. 2204. Sub Pertinace publice demonstravit: περὶ τῶν ὑπὸ Περτινάκους δημοσίᾳ ῥιζέντων (βιβλίων) ἐν memoratur ab ipso περὶ τῶν ἰδ. βιβλ. c. 13, ut omnino Romae in templo Pacis demonstrationes publicas exhibere solebat περὶ τῶν ἰδ. βιβλ. c. 2. Imperatori (Septimio) Severo antidotum composuit περὶ ἀντιότων 1, 13 XIV p. 65. Septuaginta annos natus mortuus est Suidas l. l., anno fere 198 vel 199, modo accuratus sit numerus a Suida traditus. Πολλὰ συντεταχώς ἱατρικά τε καὶ φιλόσοφα, ἐπὶ δὲ γραμματικά καὶ ῥητορικά Suidas l. l.; τσαυτ' ἐκδέδεωκε συγγράμματα φιλόσοφά τε καὶ ἱατρικά ὥς πάντας ὑπερβαλεῖν τοῖς πρὸ αὐτοῦ, καὶ κατὰ τὴν ἐρμηνείαν οὐδενὸς ὢν τῶν ἀρχαίων ἀδυνατώτερος Athenaeus 1, 1f, qui eum interlocutorem convivii διπνosophistarum induxit cf. 1, 26 c, 3, 115 c - 116 a. De scriptis Galeni cf. Ackermann Fabr. V p. 398 sqq., Ilberg Rheinisches Museum XLIII (1889) p. 207 sqq. et XLVII (1892) p. 489 sqq. — Epigramma in eum scriptum Anthol. gr. 16, 270, memoratur et epigr. 7, 559, 2.

Memoratur vel citatur Euseb. hist. eccl. 5, 28, 14 (inde Rufin. h. eccl. 5, 28); Syncell. p. 666 = Cedren. I p. 439, 4 = Isidor. chron. 275, qui praeterea ex eo verba affert Orig. 20, 2, 37, Tetzels chil. 3, 32; 7, 808; 12, 5 sqq. Apud medicos: ducentis circiter locis memoratur ab Oribasio compositis Oeuvres d'Oribase ed. Bussanquer et Daremberg VI p. 705, viginti optem ab Alexandro Tralliano, a quo plerumque citatur ὁ θεότατος Γαληνός, cf. indicem ed. Puschmann. — Sententiae philosophae Galeni memorantur Themist. paraphr. ed. Spengel p. 270, 12, 25; 315, 16; 321, 16, Alex. Aphrod. in Arist. Topic. p. 549

ed. BeroLinensis, *Simplic.* p. 325. 573. 708. 718. 719. 1039, Ioann. Philopon. in *Aristot. Phys.* p. 576, Eustrat. in *Ethic. c. Nicom.* 73. Num in excerptis Damascii vitae Isidori 275 Galenus qui memoratur, medicus intelligendus sit, non satis dispicio. — De figura logica quae fertur Galeni cf. Prantl, *Geschichte der Logik I* p. 570, II p. 295 adn. 112.

Spretis et Ackermanni et bibliographorum (Panzeri, Hainii, Graessii, Brunetti) indicationibus inscriptionum editionum Galeni typis impressarum, quas minime accuratas esse collatis libris ipsis expertus sum, hae sunt editiones antiquissimae, in quibus nomina Claudii Galeni adhuc inceni: 1) Claudi Galeni de sectis medicorum Georgio Valla interprete. Libellus Alexandri Aphrodisi medici clariss. de febris eodem interprete. Hippocratis de natura humana Andrea Brentio Patavino interprete. Parisiis in officina Henrici Stephani a. 1518. Georgius autem Valla anno 1499 mortuus est, postquam multos libros Galeni latine versos in publicum misit. Eorum versionum, quas mihi adhuc non licuit ipsi examinare, nonnullas enumerant Wagner, *Grundriss d. klass. Bibl.* p. 23 et Munget, *Bibl. script. medic.* II 2 p. 437. Apparet autem editionem Parisinam ex antiquiore repetitam esse. — 2) Claudii Galeni Pergameni libri tres de crisis, Nicolao Leonicensi interprete nunc denuo recusi et sibi plene restituti atque ad graeci exemplaris fidem recogniti quam fidelissime. Lutetiae. Apud Christianum Wechel, (in pagina extrema:) Parisiis anno virginis partus 1528, in pagina aeterna folii primi: Ioannes Heteropolites (= Guinterius Ioannes Andernacus) caudido lectori salutem etc. 3) Claudii Galeni Pergameni liber de plenitudine, Polybno de salubri victus ratione privatorum. Guinterio Ioanne Andernaco interprete etc. apud eundem eodem anno. 4) Cl. Galeni aliquot libelli per Guinterium Ioannem Andernacum partim recogniti, partim nunc primum versi, quorum catalogum indicabit pagina haec versa. Froben. Basileae anno MDXXIX (qui liber male descriptus est ab Ackermanno p. 485). 5) Cl. Galeni de semine I. Guinterio Andernaco interprete, Parisiis apud Simonem Colinaeum a. 1528, quem librum nonnisi ex descriptione Hoffmanni, *Bibl. Lex. II* p. 135 novi. Nicolaus autem Leonicensis neque in versionibus latinis, quas ipse edidit, neque in aliis scriptis (Nicolai Leonicensi Vicetini philosophi et medici clarissimi opuscula, Basileae 1582) Claudii nomine usus est. Itaque Ioannes Guinterius Andernacus (id est 'Winter aus Andernach'), qui quattuor illorum librorum auctor est ac postea deinceps plura alia scripta 'Claudii Galeni' latine versa edidit, versioni Leonicensi repetitae proprio Marte Claudii Galeni nomen praefixit. Atque dubitari potest an simile quid factum sit in editione Parisina versionis Vallae. — 6) Claudii Galeni Pergameni secundum Hippocratem medicorum facile principis opus de usu partium corporis humani magna cura ad exemplaris graeci veritatem castigatum, universo hominum generi apprime necessarium, Nicolao Regio Calabro interprete. Parisiis. Ex officina Simonis Colinaei. 1528.

*Practerea vidi librum inscriptum: Thaddaei Florentini medicorum sua tempestate principis in C. (sic) Gal. Micratechnen commentarii secunde editionis emaculati et ab oblivionis iniuria superrime vindicti studio Thome Dionysii Polli Neap. edit. Neapoli anno MDXXII, ubi in parte aeterna folii primi legitur: Adriano VI summo pont. Thomas Dionysius Pollius Neap. S. P. D. Cum superiori anno beatiss. pf. C. Galeni Micratechnen opus de medicina plaus pulcherrimum publice exponerem etc.; eodem spectat libellus, cuius titulum omnino non accurate indicat Panzer, *Annotes typographici VII* p. 430 n. 44:*

Thomae Dion. Polii Neapol. prelectio in Claudii Galeni Dieratechne (immo Micratechne) habita in Napolitana (sic) divi Thomae Aquinatis Academia decima VI id. Decembris MDXXI.

- 702 CL(AVDIVS) GALLVS, legatus Augustorum [pr. pr.] (Numidia) VIII 2741 t. *Lambarsitanus. Idem videtur Cl(audius) Gallus legatus Augustorum (= Severi et Antonini) pr. pr. (Daciae) III 1564 t. Mehadiensis semel descriptus, ubi traditur c. l. GALLVS, correxit cl. Borghesi opp. VIII p. 477. Vt idem probabiliter coniecit, hic est Gallus consul ordinarius anno 198 fasti.*

- 703 Claudius Geminus, arabarches et epistrategus Thebaidis t. in *Memnonis statua inscripsit CIG 4751.*

- 704 TI. CLAVDIVS GORDIANVS. *Tituli Numidici: ipse posuit in legatione VIII 2495 (1). 2499 (2); ei positus est VIII 4230 (3), memoratur in t. uxoris VIII 8326 (4); ad eundem spectare videntur frustula t. VIII 2365.*

Ti. Claudius Gordianus t. 3. 4. [Ti. Claudi]us [G]ordia[nus] t. 1. Cl. Gordianus t. 2. — Clarissimus vir t. 1. 3. 4. — Legatus Aug. pro praetore (Numidia) t. 1-4, anno 188 t. 1. Iulia T. filia Chilonis uxor t. 4.

- 705 CLAVDIVS GORGVS, vir clarissimus lenocinii damnatus est ab imperatore Septimio Severo *Vlpianus Digest. 48, 5, 2, 6.*

- 706 Claudius Hadrianus, cui divus Pius rescripsit *Vlpianus Digest. 37, 10, 3, 1; fortasse magistratus vel praeses.*

- 707 Ti. Cl(audius) Heracla, procurator fer(rariarum) (Noricarum) III 4809 t. *Noricus. Fortasse procurator privatus.*

- 708 CL(AVDIVS) HERENNIANVS, vir clarissimus, legatus Augustorum pro pr. (Dalmatiae) n. 247 in *miliario Dalmatico Archäologisch-Epigraphische Mittheilungen aus Oesterreich IX (1885) p. 10 = III S. 10174.*

- 709 TI. CLAVDIVS HERMIAS memoratur in t. *Ephesio acephalo filiae cuiusdam Ancient Greek inscriptions in the British Museum III p. 200 n. DLXII (1), quem posuit Φλ. Ζωτακός τὴν ἑλάν πατρώνισαν honorans. Idem in insula Teo huic Zoticō t. sepulchralem CIG 3109 (2) posuit.*

Τιβ. Κλ. Ἑρμ. t. 1. Τιβέρι(ο)ς Κλαύδι(ο)ς Ἑρμείας t. 2. — Ὁ λαμπρότατος ὑπατικός t. 1 (consul suffectus anno incerto), maritus Aeliae Pithiadis, pater Ti. Claudii Dracontis, Sosipatrac, Theonidis t. 1; tertiae filiae nomen perit in t. 1.

- 710 TI. CLAVDIVS HERODIANVS, clarissimus vir, legatus provinciae Siciliae, patronus coloniae Panhormit(anorum) X 7286 t. *Panhormitanus. Ad Herodianum rerum scriptorem titulum male rettulit Borghesi opp. III p. 120 cf. V p. 228. — Claudius Herodianus cui anno 203 imperatores Severus et Antoninus rescripserunt, memoratur fragment. Vatican. 191. 208. 247 (Clodius H.), cod. Iustinian. 5, 66, 1. Potest praetor fuisse et idem atque legatus noster vel necessitudine quadam cum hoc coniunctus esse.*

- 711 CL(AVDIVS) HIERONYMIANVS, legatus legionis VI Victricis VII 240 t. *Eburacensis*.
- 712 CLAUDIVS HIERONYMIANVS (pro Hieronymiano manus prima libri *Florentini Hieroniano*), vir clarissimus, cui Vmbrius Primus domum per fideicommissum reliquit, qua de ro Hieronymiano Papinianus respondit *Ulpianus Digest.* 33, 7, 12, 40. Cf. n. 713.
- 713 *L. CLAUDIVS HIERONYMIANVS, praef. es Cappadociae (sub finem saeculi II), qui cum Christianos crudeliter vexasset, paene Christianus decessit *Tertullian. ad Scapulam* 3; traditur Claudius Lucius Hierorainianus vel Hierorainianus vel Geronimianus, vulgo legitur Hermimianus; de cognomine quin Hieronymianus restituendum sit, non dubito, sed nescio an vitium altius subsit in verbis Claudius Lucius, quia *Tertullianus* viz unquam quantum memini praenomen postposuit. Cf. n. 712.
- 714 (TL CLAUDIVS) HIPARCHVS, pater (Ti. Claudii) Attici (Herodis), avus (Ti. Claudii Attici) Herodis sophistae, cuius bona ob crimen maiestatis ab Atheniensibus publicata sunt *Philostat. vit. sophist.* 2, 1, 3; τὰ ἱπάρχου χωρὶς τὰ ὑπὸ φίσκου πραθέντα memorantur *CIA III* 38. — Perperam apud *Suidam* s. v. Ἡρώδης avus Herodis dicitur Plutarchus.
- 715 L. CL(audius) Iberinus Eudaemon, curator civitatis Aphrodisiadis, δ κράτιστος *CIG* 2791 t. *Aphrodisiade repertus*.
- 716 CLAUDIVS ILLYRIVS. Titulus eius mutilus Atticus in acropoli repertus *Δελφικὸν ἀρχαιολογικὸν V* (1889) p. 133 n. 14 (1): τὸν λαμπρότατον ἀνθύπατον Κλαύδιον Ἰλλύριον, ἑγγονον Ἀσωνακοῦ τοῦ ἀνθυπατεύσαντος, παῖδα Τήβεντος τοῦ τὴν ἐπὶ[ν]υμὸν ἀρχὴν ἀρέαντο[ς] τὸν ἀνθύπατον καὶ Ἄρεο-π[αγε]ίτην καὶ εὐεργέτην ἢ [πόλις] ἐπιμελουμ[ένου] Μάρκου Ἰουλίου Μ[ι]νο[κ]αν[ο]ῦ. Alterum eiusdem t. exemplum ibidem repertum fuit *CIA III* 705 (2), in cuius frustulis agnoscitur Ἰλλύριον. Idem Ἰλλύριος dedicavit disticha *CIA III* 399 (3). 400 (4), quae ad moenia Atheniensium restituta pertinent.
- Fuit origine Atheniensis, filius (Claudii) Tebentis, nepos (Cn. Claudii) Leontici, proconsul (Achaiae), Areopagita t. 1. Ob muros patriae restitutos t. 3. 4 publice honoratus t. 1. 2. Pertinet ad saeculum tertium cf. infra sub avo.
- 717 CL(AVDIVS) IULIANVS. Nummum Smyrnacum sic descripsit *Waddington, Fastes* n. 138: Οὗτος Καῖσαρ [Φ]αυστ[ε]ῖ[ν]α Σε[βα]στη, capita iuvenile *M. Aurelii et Faustinae*, ἢ: Ἐπ[ὶ] [K]λ. Ἰουλιανοῦ Ἐφεσίων. Quamquam per se et [Φ]λ. suppleri potest, tamēn probabilius de uno ex Claudii Iulianis cogitatur, quippe quorum plures illa aetate ad summos honores pervenisse constet. At nummum illum cusum esse eo ipso anno, quo nuptiae Marci et Faustinae celebratae sunt, id est a. 145 (cf. supra A 537. 553, non a. 146 ut statuit *Waddington*), quamquam pro certo hic affirmavit, nullo modo potest evinci. Itaque acquiescendum est in eo quod Iulianus Asiam rexit sub Antonino Pio.

Ad eundem rettulit Waddington, Sur la vie du rhéteur Aelius Aristide (Mémoires de l'Institut XXVI (1867) p. 211) titulum Ephesium, quem postea ex lapide accurate edidit Hicks, Ancient Greek Inscriptions III n. CCCCXI p. 156, qui continet epistolam Pii datam anno 145; ibi memoratur proconsul, cuius nomen [Ι]ουλιανός Waddington in ectypis sibi legisse visus est, cum Hicks hodie quidem in lapide tantum litteras . . . λανός extare affirmet. Itaque quis fuerit Asiae proconsul anno 145, omnino in medio relinquendum neque minus adhuc prorsus incertum est, Iulianus proconsul ab Aristide memoratus (cf. supra A 859) quis quando Asiam provinciam obtinuerit.

- 718 CL(AVDIVS) IVLIANVS, legatus Aug. pro praetore (Germaniae inferioris) anno 160 Dessau, *Inscriptiones selectae* 2907 t. *Bomensis*. — *Claudii Iuliani actatis Antoninorum qui memorantur quatenus se iungendi an componendi sint, quoniam de iis quorum praenomina tacentur certe nulla ratione statuere licet, singulos scorsim, ne vanis viliusculis indutgeatur coniecturis, hoc loco afferre par mihi visum est.*

- 719 CL(AVDIVS) IVLIANVS qui et NAUCELLIVS. In indice l. I *epistularum Frontonis ad amicos* p. 172 ed. Naber scriptum est Cl. Iuliano ad *epist.* 5, 17, 18; mi Naucelli *Fronto* 1, 5 p. 177 et 1, 18 p. 186. Sed rix Iuliano verum cognomen Naucellius fuit, sed agnomen quoddam, ut plane eadem ratione Sex. Corneliū Repentinum, praefectum praetorio (r. infra sub Corneliis), *Fronto* ad *amic.* 2, 4 appellat 'frater Contucci'.

Iulianus provinciam cum exercitu rexit *Fronto* *epist. ad amic.* 1, 5, sub Marco et Vero *id.* 1, 18 p. 186 v. 7.

- 720 CLAVDIVS IVLIANVS, consul Pupicino et Balbino Augustia (anno 238) in *epistula ficta* vit. *Maximi et Balbini* 17, 2.

- 721 Claudius Iulianus, paulo ante imperium Vitellii praefectus classis Misensis; ab imperatore Vitellio in Campaniam missus, ut classem nutantem retineret, in Vespasiani partes transgressus a L. Vitellio captus et iugulatus est *Tac. h.* 3, 57. 76. 77. — *Potest idem esse Iulianus curans gladiatorium munus Neronis principis* *Plin. n. h.* 37, 45.

- 722 Claudius Iulianus, praefectus annonae, cui Hadrianus rescripsit *Vlpianus fragment. Vatican.* 235.

- 723 Cl(audius) Iulianus, perfectissimus vir, praefectus annonae anno 201 *VI* 1603. *Idem memoratur* Cl. Iulianus praefectus annonae in t. *Portuensi* *CIG* 5973 = *IGI* 917 Severo et Antonino circa a. 202 dedicato.

- 724 AFP. CLAVDIVS I[VLIANVS?], consul suffectus anno incerto (fortasse intra a. 138 et 146) *dipl. ntl.* III S. p. 1983.

- 725 APPIVS CLAVDIVS IVLIANVS, consul II anno 224 cum C. Bruttio Crispino. In *consulatu*: Appius Claudius Iulianus *XI* 2702, *XIV* 125, Claudius Iulianus *VI* 3023. 3070, *IGI* 2090 = *CIG* 6707, ceterum Iulianus *fasti*.

Dnbitari non potest, quin in Digest. 31, 87, 3 pro Claudiano Iuliano (vide supra n. 620) corrigendum sit Claudio Iuliano et noster fuerit praefectus urbi sub Severo Alexandro. Idem est App. Claudius Iulianus, vir clarissimus, patronus coloniae Canusii a. 223 IX 338 album Canusimum.

- 726 TL. CLAVDIVS IVLIANVS, legatus Aug. (legionis XI Claudia) sub Antonino Pio III 7374 t. *Moesiae inferioris. Idem videtur Ti. Claudius Iulianus consul a. d. V kal. Oct. (suffectus anno incerto intra a. 145/161) cum Sex. Calpurnio Agricola III dipl. mil. 44.*

- 727 TL. CLAVDIVS IVLIANVS. *Tituli: ei posuerunt curiales municipii Cin(caritani) VIII S. 14769 (1) Cincaritanum; memoratur VIII S. 17521 = VIII 4845 (2) Numidiae proconsularis.*

Tria nomina exhibet t. 1, Claudius Iulianus t. 2. — Clarissimus vir t. 2. — Proconsul (Africae) t. 1. 2, sub Antonino Severi vel Elagabalo t. 2.

- 728 Ti. Claudius Iulianus nescio quis memoratur in t. urbano Ti. Claudii Phlegontis VI 15202.

- 729 TL. CLAVDIVS IVNCVS, proconsul (Cypri) memoratur in t. Cyprio graece scripto Lebas-Waddington 2726.

- 730 Claudius Labeo, praefectus alae Batavorum anno 70 Tac. h. 4, 18. 56. 66. 70.

- 731 APPIVS CL(AVDIVS) LATERANVS, XVvir sacris faciundis, consul designatus, legatus Angusti pro pr. legionis III Italicæ III 5793 t. *Augustae Vindelicum repertus; praefuit et Raetiae et legioni III non ante imperatorem Marcum.*

- 732 CN. CLAVDIVS LEONTICVS. *Tituli: Megaricus Inscriptiones Graeciae sept. I 91 (1), quæ posuit [Illo.] Ἐρέννος ἱεροῦ[ς] μαΐος. Delphicus Bulletin de correspondance Hellénique VI (1882) p. 449 n. 79 (2), Epidauricus Ἐφεστικὴ ἀρχαιολογικὴ III (1884) p. 30 n. 76 (3); memoratur in t. Attico nepotis Δελφίων ἀρχαιολογικόν V (1889) p. 133 n. 14 (4).*

Tria nomina exhibent t. 1. 2. 3, Leonticus t. 4. — Proconsul (Achaiae?) t. 4. Ὁ λαμπρότατος ὑπατικός καὶ ἐκπαιθωτής t. 1. 2. 3, τῆς Ἑλλάδος t. 2, τῆς Ἀγῶας t. 3; consularis (consul suffectus anno incerto circa finem saeculi II) et missus ad corrigendum statum civitatum Achaiae. — Pater (Claudii) Tebentis, avus Claudii Illyrici t. 4 vide sub nepote. — Leonticum imperatoribus fere Severo et Antonino floruisse inde sequitur, quod qui dedicavit t. 1 fuit pater P. Heremii Dexippi rerum scriptoris.

- 733 Ti. Claudius Lepidus, Lepidi filius, ἀρχιερεὺς τοῦ Πόντου, ἐπιστάτης . . . (plane incertum est quæ deinde fuerint), publice honoratus t. *Amastride reperto CIG 4149; titulo et ipso Amastriano 4150 laudatur Claudia Lepida, Claudii Lepidi et Claudia Marcianae filia. Vel idem est vel certe cum hoc arta propinquitate conexus Lepidus ille, Amastrianus*

homo Epicuri sectae Alexandro Abonitichitae maxime adversarius
Lucian. Alex. 25, 43.

- 734 Ti. Claudius Livianus, Ti. f., tribu Quirina imperatori Claudio dedicavit t. *Sidymensem graece scriptum Benndorf, Reisen in Lykien und Karien* p. 64 n. 32 cf. p. 63 n. 30. — *Pater vel avus videtur Ti. Claudii Liviani qui sequitur.*

- 735 Ti. Claudius Livianus. *Tituli: ei positus est VI 1604 (1), memoratur in t. servi VI 718 (2), in fistula plumbea XIV 3439 (3); ad eundem referri possunt tegulae Praenestinae XIV 4090, 30 (4) et urbanae XV 932 (5).*

Ti. Claudius Livianus t. 1, 2, 3, Cl. Livianus t. 4, 5, Claudius Livianus *Dio* 68, 9; vit. *Hadriani* 4, 2 traditur Liviani Turbonis, correxit Liviani et Turbonis O. Hirschfeld.

Praefectus praetorio t. 1, 3, *Dio* l. 1.; dux Traiani bello Dacico primo *Dio* l. 1.; memoratur in viris ordinis equestris, quorum amicitia Hadrianus tempore belli Parthici usus est vit. *Hadriani* 4, 2; itaque tunc quoque Traianum comitatus esse videtur. Vi recte ad eum referatur t. 5, fuit in vivis anno 123. — *Ex posteris videtur Ti. Claudii Liviani qui praecedit.*

- 736 CLAVDIVS LVCANVS, consularis ab imperatore Commodio occisus vit. *Commodi* 7, 7.

- 737 M. CL(AVDIVS) MACRINIVS VINDEX HERMOGENIANVS memoratur in t. *Venafranis uxoris X 4861 (1) et consoceri 4860 (2).* — M. [Cl.] Macrini Vindicis Hermogeniani t. 1, Cl. [Hermogenianus t. 2, ita ut non constet utrum Macrinus an Macrinus fuerit. Vir clarissimus t. 1, 2.

Consularis t. 1, pro[consul] Africae t. 2. — Maritus Laberiae Pompeianae t. 1, consocer L. Gabinii Cosmiani t. 1, 2 scilicet per filiam, quae nupsit Gabinio Aspro filio Cosmiani. — Ex nominibus apparet eum parentela quadam coniunctum esse cum M. Macrinio Vindice praefecto praetorio sub M. Aurelio et cum M. Macrinio Avito Catonio Vindice cf. infra M 16, 19.

- 738 CLAVDIVS MARCELLINVS defendit in senatu Flavium Marcianum a 100 *Plin. epist.* 2, 11, 16.

- 739 M. CLAVDIVS MARCELLVS. *Titulus eius Pompeianus X 832 (1); memoratur Momun. Ancy. lat.* 4, 23 = gr. 11, 13 (2), fortasse etiam in t. liberti VI 15038.

M. Claudius Marcellus t. 1, M. Marcellus t. 2 lat., *Velleius* 2, 93, 1, *Sueton. Tiber.* 10, *Dio* 48, 38, ceterum Claudius Marcellus vel plerumque Marcellus.

Filius C. Claudii Marcelli t. 1, *Plutarch. Anton.* 87, *Marcell.* 30 (cf. *Anton.* 31, *Sueton. Caes.* 27, *Nicol. Damasc. frag.* 100 FHG. III p. 433) et Octaviae sororis Augusti *Plutarch.*, *Velleius* l. l., *Sueton. August.* 63, *Dio* 53, 27, *Strabo* 14, 5, 14 p. 675, *Seneca consol.* ad

Marciam 2, *Plin. n. h.* 19, 24; 37, 11, *Serv. in Aen.* 6, 861. Natus a. 712 = 42 a. C., nam vigesimo anno obiisse dicitur *Propert.* 4, 18, 15, male octavo decimo *Serv. in Aen.* 6, 861. Magister eius Nestor Tarsensis *Strabo* l. 1.

Anno 715 = 39 Sex. Pompeius ei filiam despondit *Dio* 48, 38, *Appian. bell. civ.* 5, 73. Anno 725 = 29 Actiaco triumpho currum Augusti comitatus est dexteriore funali equo *Sueton. Tiber.* 6 et Augustus in gratiam eius pueris congiarium dedit *Dio* 51, 21 (cf. *Sueton. August.* 41). Anno 729 = 25 Augustus per eum et Tiberium privignum militibus ludos exhibuit in ipsis castris *Dio* 53, 26 scilicet *Hispaniae* cf. epigramma *Crinagorae Anth. graec.* 6, 161, quod scripsit ad *Marcellum proficiscentem in bellum Hispanum*; eodem anno Iuliam filiam ei in matrimonium dedit nuptiasque absens per Agrippam Romae celebrari iussit *id.* 53, 27, *Velleius* 2, 93, 2, *Plut. Anton.* 87, *Marcell.* 30, *Sueton. August.* 63; ad eas nuptias pertinet *Horatii carm.* 1, 12. Anno 730 = 24 senatus eum adlegit et praelectorium locum sententiae dicendae ei dedit simulque decrevit, ut decennio maturius quam per leges liceret consulatum peteret *Dio* 53, 28. Anno 731 = 23 aedilis curulis ab Augusto adiutus magnificentissimos ludos edidit, per totam aetatem forum velis inumbravit, dactylothesam in aede Palatini Apollinis consecravit *Velleius* 2, 99, *Plin. n. h.* 19, 24; 57, 11, *Tac. a.* 1, 3, *Plutarch. Marcell.* 30, *Serv. in Aen.* 5, 4. Ab Augusto pontificatu ornatus *Tac. a.* 1, 3. Propter gratias, quas Augustus ei tribuebat, simulatae inter eum et Agrippam ortae sunt, ita ut Agrippa Mytilenas secederet *Velleius* 2, 99, 2, *Sueton. August.* 66, *Tiber.* 10, *Dio* 53, 31, 32. Sub finem anni 23 (cf. *Dio* 53, 30, *Plin. n. h.* 19, 24) aegrotans apud Baias subito decessit et publico funere elatus laudatusque ab Augusto in campo Martio sepultus est *Propert.* 4, 18, 6, *Velleius* 2, 99, 1, *Tac. a.* 2, 41, *Dio* 53, 30, *Serv. in Aen.* 1, 712; 3, 718; 5, 4; 6, 861. — *Perperam* filius ab Augusto adoptatus dicitur *Plutarch. Anton.* 87, *Serv. in Aen.* 6, 861.

In honorem et memoriam mortui Octavia mater bibliothecam extruxit *Plutarch. Marcell.* 30, Augustus theatrum Marcelli nomine a. 743 = 11 a. C. dedicavit *ibid.* cf. t. 2: theatrum ad aede (sic) Apollinis in solo magna ex parte a p[ri]vatis empto feci, quod sub nomine M. Marcell[i] generi mei esset, *Dio* 53, 30; 54, 26, *Liv. per. l.* 141, *Plin. n. h.* 8, 65, *Sueton. August.* 29, 43; theatrum Marcelli memoratur *CIL IX 9230 (Iusto Allifan.) Fest. p.* 178 s. v. Octavia, *Ascon. in Scaur. p.* 24, 1, *Plin. n. h.* 7, 121, *Martial.* 2, 29, 5; 10, 51, 11, *Tac. a.* 3, 64, *Suet. Vesp.* 19, vit. *Sev. Alexandri* 44, 7, *Forma urbis Romae tab. IV fragm.* 28 ed. *Jordan*, *Notitia region. IX, Curios. reg. IX.* — *Crinagoras* poeta scripsit ed eum *epigr. Anthol. graec.* 6, 161; 9, 545. — Memoriam mortui praedicarant poetae *Vergilius*

Acn. 6, 860-886 cf. *Donati vit. Vergilii Sucton. rel. ed. Reifferscheid* p. 62 et *Propertius elegia* 4, 18.

Memoratur *Plin. n. h.* 7, 109, *Tac. h.* 1, 15, a. 1, 74; 6, 51, *Dio* 53, 33; 54, 3, *Consolat. ad Liviam* v. 67. 441.

- 740 M. CLAUDIUS MARCELLVS AESERNINVS, consul a. 733 = 22 a. C. cum L. Arruntio. *Memoratur in fastis Capitolinis ad a. 737 (1) et in actis saecularibus Augusti (2).*

In consulatu: plena nomina exhibet *Dio ind. l.* 54, M. Marcellus *Dio* 54, 1, *Cassiodor.*, *Aeserninus fasti Hydat.*, ceterum plerumque *Marcellus fasti.* — M. Claudius Marcellus *t. 1*, M. Marcellus *t. 2*.

M. f. M. n. t. 1, M. f. *Dio ind.*, filius videtur M. Marcelli Aesernini quaestoris a. 706 = 48 *Dio* 42, 15. Consul v. *supra*. — Anno 737 = 17 a. C. magister collegii quindecimvirum sacris faciundis *t. 1. 2.* — *Vzorem duxit filiam C. Asinii Pollionis, ex qua genuit Marcellum Aeserninum qui sequitur.*

- 741 M. CLAUDIUS MARCELLVS AESERNINVS. *Tituli: memoratur in fastis Arvalium CIL I² p. 70 (1), in cippo urbano VI 1237 (2), in t. liberti Neapolitano X 1448 (3).*

M. Claudius Marcellus *t. 1. 2.* (M. Claudius) Marcellus Aeserninus *t. 3*; Aeserninus Marcellus *Tac. a.* 3, 11, *Plin. n. h.* 12, 12, *Seneca rhet. passim*; Aeserninus *Tac. a.* 11, 6, 7, *Sucton. August.* 43; Claudius Marcellus sive Marcellus *passim apud Senecam.*

M. f. t. 2, filius scilicet M. Claudii Marcelli consulis a. 732 = 22 a. C., nepos C. Asinii Pollionis (ex filia) *Sucton. August.* 43; *Seneca contror. 4 praef. 3. 4.* — Praetor peregrinus a. 19 p. C. *t. 1*; inter quinque curatores riparum et alvei Tiberis (*quarto loco*) *t. 2.* *Consulem suffectum esse ex verbis Taciti a. 11, 6 'ad summa provectos' Borghesi opp. III p. 346 haud certe collegit; neque enim ex contextu verborum necesse est ponere hoc loco 'ad summa' idem valere atque 'ad summos honores'.*

Puer tantae indolis, ut Pollio ad illum pertinere successionem eloquentiae suae crederet *Seneca contror. 4 praef. 4.* Inter insignes oratores recentiores memoratur *Tac. a.* 11, 6. Cn. Piso reus anno 20 frustra eum patronum petit *ibid.* 3, 11. Sententiae eius *Seneca suas. 2, 9; 6, 4, 10, contror. 2, 5, 9; 7, 1, 5, 22; 7, 2, 10; 7, 4, 1.*

In Troiae luso, quem Augustus edidit, puer crus fregit *Sucton. l. 1.* — Ditis familiae heres *Tac. a.* 11, 7. — Liberti eius *Plin. n. h.* 12, 13 et *t. 3.*

- 742 IMP. TI. CL(AVDIVS) MAR(INVS) PACATIANVS AVGVSTVS. *Sic nomina exhibent nummi eius Cohen VI² p. 181 vel Imp. Ti. Cl. Mar. Pacatianus P. F. Aug. Eum imperium in Panmonia vel in Moesia sumpsisse Eckhel VII p. 339 recte inde collegit, quod nummi ceterum admodum rari inveniuntur plures in museis Austriacis. Nummus Cohen p. 182 n. 7 inscriptus est in aversa Romae aeter(nae) au(n)o mill(e-*

simo) et primo = a. 249. Itaque certum est eundem esse Marinum qui dicitur Zosim. 1, 20, 21, Zonar. 12, 19; Marinus a legionibus Pannoniae et Moesiae (sic Zosim., solum Moesiam memorat Zonar.) imperator nuncupatus sub finem imperii Philippi paulo post ab iisdem interfectus est; contra seditionis auctores (C. Messius) Decius, qui subinde imperavit, a Philippo missus est Zosimus, Zonaras l. l. ex eodem auctore.

- 743 APPIVS CL(AVDIVS) MARTIALIS. Nummi Thraciei: a) *Serdicae in parte adversa exhibet caput nudum imperatoris L. Veri et inscriptionem* Αὐ. ΚΑ. Α. Αὐρήλιος Οὐῆρος, in *aversa Aesculapium stantem et inscriptionem* Ἡγε(μονεύοντος) Κλ. Ἀππίου ΜΑΡΤΙΑΑΟΥ Σερόων Fröhlich, *Quattuor tentamina* II p. 216, Eckhel, *Catalog. musci Vindobonensis* I p. 61 n. 1 (inde Mionnet Suppl. II p. 484 n. 1657), sed postea Eckhel, *Doctr. Num.* II p. 47 cf. p. 20 legit ediditque ΜΑΡΤΙΑΑΟΥ; idem *Catalog. l. l.* post num. a attulit: '2 Alius, sed caput laureatum, et mulier sedens s. cornucopiae' (inde Mionnet l. l. n. 1658), quae verba qui legit, non potest non putare hunc nummum ceterum eadem inscripta habere atque num. a. Atque Eckhel ipse *Doctr. l. l.* Martialem Serdicae 'in binis nummis Veri' memorari scripsit. At re vera num. 2 in parte adversa nihil nisi nomen Serdicae inscriptum habet. b) Male descriptus est nummus Serdicae Wiczay, *Museum Hedervarianum* I p. 95 n. 2459 (inde Mionnet l. l. n. 1656). c) Falsus est nummus Anchiali, quem ex Agostino (cf. Eckhel, *Doctr. numm.* II p. 20) sumpsit Vaillant, *Numismata imperatorum* p. 22 (inde Mionnet Suppl. II p. 216 n. 63). d) Geminus esse potest nummus Anchiali a Sestinio descriptus *Lettere e dissertazioni numismatiche di continuazione* IV p. 51 (inde Mionnet Suppl. II p. 217 n. 69), qui in adversa exhibet caput M. Aurelii et inscriptionem Αὐ. ΚΑ. Μ. Αὐρήλιος Ἀντωνεῖνος, in *aversa traditur* ΗΓΕ. Μ. (immo ΗΓΕΜ.) ΑΠ. ΚΑ. ΜΑΡΤΙΑΑΟΥ ΑΓΧΙΑΛΕΩΝ.

Quod in nummo a Eckhel modo ΜΑΡΤΙΑΑΟΥ, modo ΜΑΡΤΙΑΑΟΥ legit, cum Martilli cognomen nusquam quod sciam inveniatur, rem inde fortasse explicandam cogitaveram, quod in hoc nummo, ut saepe in Thracicis, Α litterae forma aperta, quae nihil diversa est a lambda littera, adhibita esset. Quamquam autem in ΚΑ. ΑΗΗΕΟΥ Α et Α litterae certe distinctae sunt, ut Julius von Schüller Vindobonensis nummo denuo examinato mihi scripsit et confirmat eetypum, quod idem benevole misit, tamen litterae post ΜΑΡΤ ita detritae sunt, ut certe diiudicari non possit, utrum fuerint ΑΑ an ΑΛ. Itaque dum nummus melius servatus et certe descriptus in publicum prodeat, veri mihi similis videtur illum hominem fuisse Martialem, non Martillum. Vix autem autem opus est monere Græcos nomen Martialis reddidisse et per Μαρτιάλιος et per Μαρτιάλης et per Μαρτιάλης cf. CIG III Add. 3846 z²⁴, IGI 1572 = CIG 6512, IGI 2545 = CIG 6959.

Legatus (Augustorum pro praetore) provinciae Thraciae intra a. 161/169 nummi.

- 744 CLAVDIVS MAXIMVS, legatus Pannoniae superioris anno 150 kal. Aug. III S. dipl. mil. p. 2213, anno 154 III dipl. mil. 39. *Potest idem esse qui sequitur.*
- 745 CLAVDIVS MAXIMVS, proconsul Africae, apud quem Apuleius causam dixit imperante Antonino Pio *Apul. apolog.* 85; in proconsulatu successit (L.) Lolliano Avito *ibid.* 94. 95. *Cum Lollianus consul a. 144 esset, cum proconsulatum Africae circa a. 156/158 adeptum esse veri est simile, unde Maximus sub finem imperii Pii Africam rexit. — Memoratur passim in apologia. Cf. n. 744.*
- 746 Claudius Maximus, philosophus Stoicus, magister M. Aurelii qui imperavit vit. *Marci* 3, 2; cum Marcus laudat *εἰς τὸν 1, 15. 16. 17*; ut mortuum memorat 8, 25, ubi Secunda quae superstes ei dicitur, dein mortua uxor fuisse videtur.
- 747 Ti. Claudius Maximus nescio quis nominatur in tegulis urbanis XV 248-255 factis intra annos fere 123-135 ex pr(aedia) Ti. Claud. Maximi Isiac(is an (tegula) Isiaca?); annum 123 indicat n. 248, a. 124 n. 249, a. 134 n. 250, a. 135 n. 251.
- 748 TI. CL(AVDIVS) ME.... [P]RISC(VS) RVF[INVS] [I]VN(IOR). *Titulus eius X 3723 Voltumnensis. — Ti. f. (fortasse filius Ti. Claudii Rufini equo publico honorati t. Campano X 3909), tribu Pal., clarissimus vir; tribunus militum legionis VII Claudiae, allectus inter quaestorios, praetor urbanus, legatus provinciae Narbonensis, legatus provinciae Crete (sic), praefectus Min(iciae) (non ante actatem Septimii Sereri), proconsul provinciae Achaiae, legatus provinciae Africae; p(atronus) e(oloniae) (Volturii) tit.*
- 749 Ti. Claudius Menecrates (*sic plene tit., ceterum Menecrates*), Zeophletensis *Caelius Aurelianus de morb. chronic.* 1, 4 p. 323 ed. *Amman*, tribu Quirina, cui *ἱατρὸς Καισάρων καὶ ἰδίας λογιᾶς ἐναργῶς ἱατρικῆς κτίσθῃ ἐν βιβλίῳις ρυτῇ, οἱ ὧν ἐταμεῖθη ὑπὸ τῶν ἐνλογίμων πόντων φιζίσματα ἐντελέει, οἱ γινώσκοντες τῇ ἐαυτῶν αἰρεσίᾳ τὸ ἔμψον dedicaverunt Romae IGI 1759 = CIG 6607. Liber Menecratis de medicamentis inscriptus αὐτοκράτωρ ἐλογράμματος, quia sine notis integris syllabis expressus erat, memoratur *Galen. XIII p. 502. 995, XIV p. 31 ed. Kühn.**
- 750 L. CLAVDIVS MODESTVS, frater Arvalis, adfuit in collegio anno 155 et anno incerto sub imperatore M. Aurelio VI 2086. 2095 acta *Arr.*
- 751 Claudius Neocydes, iuridicus Aegypti (ἑκατοβούτης) in papyro graecae scripta *Aegyptische Urkunden aus den königlichen Museen zu Berlin I n. 245; idem memoratur ibid. II n. 378; illam saeculo secundo tribuit dubitantur Vierck, hanc secundo vel tertio Krebs. — Fortasse pater Ti. Claudii Frontini Neocydis supra n. 700.*
- 752 TI. CLAVDIVS NERO GERMANICVS = TI. CLAVDIVS CAESAR AVGVSTVS GERMANICVS. *Tituli privati: ei in arcu Ticinensi V 6416 ultimo loco dedicatus ut videtur fuit n. 10 (1); Polensis V 24 (2), Alexandria Troade repertus III 381 (3), quorum uterque Gaio imperante positus est;*

memoratur in t. *Liviae Medullinae sponsae* X 6561 (4). *Nominatur praeterea in t. servi* III 321 (5), *passim in t. libertorum et servorum in monumento Drusi* VI 4334 (6). 4338. 4340. 4346. 4348 (10). 4356. 4359. 4362. 4363. 4376 (15).

Ti. Claudius Nero Germanicus t. 1. 2. 3. 4, Ti. Claudius Germanicus t. 5. 6. 10. 15(?); Ti. Germanicus in *titulis reliquis*. Appellatus est primum Ti. Claudius Drusus, mox fratre maiore (Germanico) in Iuliam familiam adoptato (anno 4 p. C.) Germanici cognomen assumpsit *Sueton. Cl. 2 minus accurate, quod Claudius certe post pueritiam, ut tituli docent, praeter Germanicum Neronis cognomine, nunquam Drusus est*. Ti. Claudius Nero Germanicus Dio 60, 2 (*Zonaras* 11, 8), Ti. Claudius Nero *id.* 55, 27, *ceterum plerumque Claudius*.

Natus est kalendis Augustis a. 744 = 10 a. C. *Sueton. Claud. 2, fasti Vallenses CIL I² p. 240, Antiates p. 248; Luguduni Sueton. ibd., Seneca apoc. 6*. Per omnem pueritiae atque adolescentiae tempus variis et tenacibus morbis conflictatus est, adeo ut animo simul et corpore hebetato ne progressa quidem aetate ulli publico privatoque muneri habilis existimaretur *Sueton. l. l., Zonaras* 11, 8 p. 24 *ed. Dindorf*. Ob hanc valetudinem et gladiatorio munere, quod anno 6 p. C. simul cum fratre memoriae patris edebat, palliolatus praesedit *Sueton. l. l., Dio* 55, 27 et togae virilis die circa mediam noctem sine sollempni officio lectica in Capitolium latus est; Augustus ei nullum praeter auguralis sacerdotii honorem impertiiit *cf. t. 1 positum circa a. 718 p. C., ubi nomina nude ponuntur, et t. 2. 3, ubi dicitur augur; ac ne heredem quidem nisi paene inter extraneos nuncupavit legato quoque mediocri prosequutus Sueton. Cl. 4 extr.*

Eques Romanus usque ad imperium Gai *Sueton. Calig. 15, Dio* 59, 6; ordo equester cum patronum perferendae pro se legationis elegit, cum deportandum Romam corpus Augusti humeris suis a consulibus exposceret *id. Cl. 6*. Anno 14 ad numerum sodalium Augustalium sorte ductorum extra ordinem adiectus est *Tac. a. 1, 54, Sueton. Cl. 6*. Tiberius ei petenti honores consularia ornamenta detulit, sed instantius legitimos flagitanti abnuitt irridendo *Suet. Cl. 5*; cum senatus censuisset, ut ei dicendae inter consulares sententiae ius esset, Tiberius decretum abolevit *ibd. 6*. Cum anno 20 cineres Germanici ad urbem portarentur, Drusus Tiberii filius cum Claudio Tarracinam obviam progressus est *Tac. a. 3, 2. 3*. Eodem anno cum in senatu Valerius Messalinus censuisset ob vindictam Germanici Tiberio et Augustae aliisque Germanici consanguineis grates esse agendas omissa Claudii mentione, nomen eius postea additum est *ibd. 3, 18*; per idem tempus Claudii filio (Claudio Druso *cf. n. 688*) filia Seiani desponsa est *ibd. 3, 29*. Anno 31 Seiano oppresso iterum patronus ordinis equestris apud consules gratulatus est *Sueton. Cl. 6*. Tiberius sub finem vitae etiam de Claudio tradenda re publica agitabat, quod is composita

aetate, bonarum artium cupiens erat, sed imminuta mens eius obstitit *Tac. a. 6, 46*. Qui tamen moriens eum in tertiis heredibus nuncupatum legato haud mediocri prosecutus insuper exercitiis et senatui populoque Romano inter ceteras necessitudines nominatim commendavit *Sueton. Cl. 6*.

Gaius imperium adeptus eum senatorem fecit et collegam sibi in consulatu assumpsit *Sueton. Calig. 15, Cl. 7*; consul suffectus ex kal. Iuliis a. 37 per duos menses cum C. Caesare *fasti*. In ipso consulatu, quod Neronis et Drusi fratrum Caesaris statuas segnius locandas ponendasque curasset, paene honore summotus est *Sueton. Cl. 9*. Anno 39 cum detecta (M. Aemilii) Lepidi (*cf. supra A 249*) et (Cornelii Lentuli) Gaetulici coniuratione, Claudius inter legatos ad gratulandum in Germaniam missus esset, Gaius indignatus patrum potissimum ad se missum esse eum paene interfecit *Sueton. Cl. 9, Dio 59, 23*. Atque ex eo nunquam non in senatu novissimus consularium sententiam dixit ignominiae causa post omnis interrogatus *Sueton. l. l.* Omnino Gai aulæ ludibrio erat *Sueton. Calig. 23, Cl. 8, 9, Seneca apocol. 15*; a Polluce servo apud Gaium accusatus *Ioseph. ant. 19, 1, 2*. Gaius cum Iupiter Latiaris adorari coeptus esset, inter sacerdotes numinis sui et Claudium instituit, qui coactus pro introitu novi sacerdotii sestertium octogies impendere ad summas rei familiaris angustias decedit *Sueton. Cl. 9 cf. Calig. 22, Dio 59, 28*.

Postquam Gaius d. 24 mensis Ianuarii a. 41 occisus est, Claudius cum in palatium se addidisset, e latebris a militibus productus et imperator salutatus in castra praetoria delatus est; cum in senatu per biduum de libertate restituenda frustra actum esset, Claudius postero die post Gai necem milites in nomen suum iurare passus et dein ab omnibus imperator agnitus est *Sueton. Cl. 10 cf. Calig. 60, Dio 60, 1 (Zonaras 11, 8), Vict. Caes. 3, Ioseph. ant. 19, 3 sqq., bell. 2, 11*. Ti. Claudius Caesar Augustus Germanicus *passim in titulis nummisque cf. Eckhel VI p. 235 sqq., Cohen I^o p. 250 sqq.*; praenomine imperatoris abstinuit *Sueton. Cl. 12*. Consul II a. 42, III a. 43, IIII a. 47, V a. 51 *fasti*. Mortuus est Romae dio 13 mensis Octobris anni 54, ut vulgo putabatur, veneno occisus, sive boleto medicato accepto sive veneno hausto *Tac. a. 12, 66-69, Sueton. Cl. 44-45, Nér. 33, Dio 60, 34 (Zonaras 11, 11), Plin. n. h. 2, 92; 11, 189; 22, 42, Martial. 1, 20, 4, Iuvenal. 5, 147; 6, 621 cum schol., Ioseph. ant. 20, 8, 1*.

Sponsas admodum adulescens duas habuit: Aemiliam Lepidam Augusti proneptem, quam virginem adhuc repudiavit, quod parentes eius (*scilicet L. Aemilius Paullus cos. a. 1 p. C. et Julia neptis Augusti cf. A 295*) Augustum offenderant, et Liviam Medullinam, cui et cognomen Camillae erat, quam ipso die, qui erat nuptiis destinatus, ex valetudine amisit (*cf. tit. sepulcralem eius X 6561*) *Sueton. Cl. 26*. Vxores deinde duxit primam Plautiam Vrgulanillam triumphali patre

(scilicet *M. Plantio Silvano* cos. a. 2 a. C. cf. *infra* P 361), quacum ob libidinum probra et homicidii suspicionem divortium fecit; alteram Aeliam Paetina filiam viri consularis (cf. A 197), quam ex levibus offensis dimisit; post has Valeriam Messalinam (regnante Gaio ut videtur), filiam (Valerii) Barbat Messallae (v. *infra* sub Valerii) Sueton. l. l. Messalina anno 48 interfecta Iuliam Agrippinam Germanici fratris sui filiam anno 49 in matrimonium duxit Sueton. l. l., Tac. a. 12, 5 sqq. cf. *infra* I 425. Liberos ex tribus uxoribus tulit: ex Vrgulanilla (Claudium) Drusum et Claudiam, ex Paetina (Claudiam) Antoniam (cf. A 708), ex Messalina (Claudiam) Octaviam et (Claudium) Britannicum Sueton. Cl. 27.

753 Claudius Pacatus, servus fugitivus, dein centurio a Domitiano domino redditus. Dio 67, 13.

754 P. CLAVDIVS FALLAS HONORATVS REPENTINVS, adlectus inter tribunicios, legatus pro pr. provinciae Africae, praetor, legatus pro pr. provinciae Asiae, legatus Augusti legionis X Geminae III 4567 t. Vindobonensis.

755 C. CL(AVDIVS) PATERNVS a. 198 cooptatus in collegium sacerdotum nescio quod ex amplioribus; vita functus a. 200 VI 2004.

756 Cl(audius) Paternus Clementianus. Tituli a) Raetici: ipse posuit III 5775 (1). 5777 (2), ei positus est 5776 (3); b) memoratur in Norico III S. 14361 (4).

Praefectus cohortis classicae, tribunus militum legionis XI Claudiaae, praefectus equitum alae Silianae torquatae civium Romanorum t. 1, 3; procurator Augusti provinciarum Iud(aeae) v(ices) a(gens) l(egati), Sar(diniae), Africae et t. 3, procurator Augusti (vel Raetiae vel Norici) t. 1. 2. 4. — Cl(audia) Clementi[na] mater t. 2.

757 TL CL(AVDIVS) PAVLINVS memoratur in t. Cibyaticis filii CIG 4380 b^a Addenda p. 1168 (1) = Lebas-Waddington 1216 et servi Bulletin de correspondance Hellénique II (1878) p. 610 (2).

Plena nomina exhibet titulus uterque. — Consularis t. 1. 2; in t. 1 annus 159 aerae Cibyaticae (= a. 183 p. C.) verbis perscriptus est, in t. 2 in lapide esse traditur ἔτος πα' = a. 120 (= a. 145 p. C.); at lectio t. 2 non plane certa est. Igitur definiri nequit utrum idem sit atque legatus Britanniae qui sequitur an, id quod probabilius videtur, pater huius.

Claudia Marciola uxor, Ti. Claudius Flavianus filius t. 1.

758 TL CL(AVDIVS) PAVLINVS memoratur in titulis mutilis positus imp. Caes. M. Aur[elio] pio felici] ... VII 1045 (1). 1046 (2), ubi cognomen imperatoris post M. Aurelium erasum est, item in t. 2 agnomen ex cognomine imperatoris cohorti inditum, cum in t. 1 Hübner eius vestigia exceperit AI Tib. Cl. Pau[linus] t. 1, in t. 2 Hübner legit CL AP/LLINI, at (ne error Hübneri subsit) non mihi dubium videtur lapicida quin erraverit, quoniam uterque titulus ab

eadem cohorte aperte eodem tempore positus est. Accedit quod sine dubio idem memoratur Claudius Paulinus in t. Thorigniacensi Allmer et Dissard, Musée de Lyon V p. 31, ubi leg. [Britanniae in lapide extare testatur Hirschfeld qui vidit. In titulis autem Britannicis restituendum est COH. I. F. VARDVL. A[LEXANDRIANA].

Legatus Aug. pr. pr. provinciae Lugdunensis, decessor Aedinii Iuliani (*sub Alexandro*) t. 3 I v. 15, item legatus eiusdem Britanniae t. 1. 2. 3.

759 Cl(audius) Perpetuus, procurator (Mauretaniae Caesariensis) sub imperatore Commodo *Ephem. ep. 5, 952 ef. 7, 491 t. in Mauretania Caesariensi prope Ausiam repertus.*

760 Cl(audius) Perpetuus Flavianus Eutyclus, rationalis imperatoris Septimii Severi anno 193 VI 1585 a. b.

761 CL(AVDIVS) PISO, legatus legionis (I Adiutricis piaae fidelis) anno 207 III S. 11082 = III 4364.

762 Claudius Pollio, centurio Diadumenianum filium Opellii Macrini cepit Dio 78, 40.

763 Ti. Claudius Pollio. *Nomina plena exhibet t. urbanus quem dedicavit ipse VI 3720 corr. Ephem. ep. 4, 759; Claudius Pollio apud Plinium epist. 7, 31, ubi eum commendat (C. Iulio) Cornuto (Tertullo).*

Præerat alae miliariae eodem tempore quo Plinius militabat *Plin., praefectus alae Flaviae milliariae tit.; praefectus gentium in Africa tit.; postea promotus ad amplissimas procuraciones Plin.; procurator Augusti XX hereditatum, procurator Alpium Graiarum tit.; a Corellio (Rufo) ex liberalitate imperatoris Nervae emendis dividendisque agris (cf. Dio 68, 2) adiutor adsumptus Plin. Flamen Carmentalis tit. — Librum de vita Annii Bassi amici edidit Plin.*

764 L. CL(AVDIVS) POLLIO IVLIUS IVLIANVS GALLICANVS. *Tituli: X 1249 (1) Nolanus, X 1111 (2) Sarnensis. — L. Cl. Polio Iulius Iulianus Gallicanus t. 2, [L.] Cl. Pollio Iulianus [Iu]lius Gallicanus t. 1. — Clarissimus vir t. 1, clarissimae memoriae vir t. 2.*

Xvir scilicet iudicandis, quaestor candidatus, adlectus inter praetorios, proconsul provinciae Bacticae, legatus provinciae Asiae t. 1; consul t. 2 (*suffectus saeculo III ut videtur*). — Patronus coloniae Nolae t. 1. 2 et constitutor Nolae (*incertum quid in lapide perierit*) t. 2; flamen perpetuus (Nolae) t. 1 ef. X p. 142.

765 Claudius Polyaeus, Prusiaceus, qui Claudio Caesari domum legaverat *Plin. ad Traian. 70, 2.*

766 CLAVDIVS POMPEIANVS, imperatoris Marci nepos ex Lucilla et ex (Ti. Claudio) Pompeiano (cos. II a. 173) natus a Caracallo occisus est et ita quidem, ut videretur a latronibus interfectus *vit. Carac. 3, 8, Herodian. 4, 6, 3 nomine omisso. — Potest idem esse Ti. Claudius Pompeianus tribunus militum legionis I Minerviae qui dedicavit pro salute Septimii Severi t. Lugdunensem Boissieu, Inscriptions de Lyon*

p. 60 n. 44 et Pompeianus cos. a. 209, cuius nomen gentilicium adhuc ignoratur.

- 767 CLAYDIVS POMPEIANVS, consul anno 231 cum T. Flavio Sallustio Paeligniano. In consulu: Claudius Pompeianus VI 2108, XIV 2267, ceterum Pompeianus fasti. Filius videtur eius qui praecedit.

- 768 TI. CLAYDIVS POMPEIANVS, consul II anno 173 cum Cn. Claudio Severo II. Tituli: ei positus est t. Troesmensis III 6176 (1), memoratur in dipl. mil. III 46 (2).

In consulu altero: Ti. Claudius Pompeianus IX 4970, Tib. Cl. P[ompeianus] VIII S. 18068, ceterum Pompeianus fasti. — Tib. Cl. Pompeianus t. 1, Claudius Pompeianus t. 2. Apud scriptores Claudius Pompeianus sive Pompeianus. — Clarissimus vir t. 1.

Equitis Romani filius, genere Antiochensi nec satis nobili vit. Marci 20, 6. Consul I suffectus anno incerto ante a. 167; male vita l. l. 'quem postea (scilicet post Lucillae nuptias) bis consulem fecit'. Anno 167 legatus (Aug. pro pr.) Pannoniae inferioris t. 2. Anno 169 post Veri obitum Marcus ad bellum Marcomanicum proficiscens Anniam Lucillam filiam non decurso luctus tempore ei uxorem dedit vit. Marci l. l., Herodian. 1, 6, 4; 1, 8, 3, vit. Pertin. 2, 4, vit. Caracalli 3, 8. Dux belli Marcomanici vit. Pertin. 2, 4, Dio 71, 3. Consul II anno 173 fasti; bis consul t. 1, vit. Marci 20, 6, Caracalli 3, 8. Anno 180 in castris apud Vindobonam fuit Herodian. 1, 6, 4. Commodus ei pepercit Dio 72, 4, cum propter timorem Commodi plerumque ruri ageret excusando senectutem et morbum oculorum id. 73, 3. Post mortem Commodi in senatum venit summis honoribus a Pertinace affectus ibid. Frustra Pertinax eum ad imperium hortatus est vit. Pert. 4, 10 et Didius Iulianus e Tarracineni ad participatum imperii evocavit vit. Did. 8, 3.

Filii eius memorantur Dio 72, 20; ex priorie matrimonio tulerat Claudium Pompeianum (Quintianum) Dio 72, 4, ex Lucilla Claudium Pompeianum n. 766.

Perversa de eo afferuntur in epistulis fictis vit. Avid. Cassii 10, 3; 11, 8; 12, 2; perperam a Commodo occisus perhibetur vit. Comodi 5, 12.

- 769 CLAYDIVS POMPEIANVS QVINTIANVS (Claudius Pompeianus Dio, vit. Comodi, Quintianus Herodianus, Ammianus), filius ut videtur Ti. Claudii Pompeiani cos. II a. 173 ex matrimonio priorie natus, filiam Lucillae (novercae) et L. Veri uxorem duxit, sed simul cum Lucilla rem habuit Dio 72, 4. Quamquam Commodo familiaris, cum Lucilla in eum coniuravit, sed coniuratione detecta occisus est anno 183 Dio l. l., vit. Comm. 4, 2; 5, 12, Herod. 1, 8, 4-6, Ammian. 29, 1, 17.
- 770 Ti. Claudius Priscianus. Tituli Mauretaniae Caesariensis: VIII 9363 (1) cf. Additamenta p. 974 ei positus, ipse posuit 9364 (2); ex t. Campano hodie deperdito verba quaedam afferuntur X 3849 (3).

- Ti. Cl. Priscianus *t. 1. 2*, Claudius Priscianus *t. 3*. — Ti. f., tribn Fal. *t. 3*. — Procurator Augusti, procurator provinciae Pannoniae superioris, procurator regi Norici, procurator XX hereditatium, procurator provinciae *t. 1* (*ubi versum excidisse putat Mommsen, at fortasse, quamquam insolenter, intellegendum est Mauretaniae*); procurator XX hereditatium *t. 3*; procurator Aug. (Mauretaniae Caesariensis) *t. 2*.
- 771 CLAVDIVS PROCVLVS, praetor, ad quem Hadrianus rescripsit *Vlpianus Dig. 37, 9, 1, 14*.
- 772 Ti. Clandius Proculus Ceryllianus memoratur in *t. liberti VI 16574*. Fortasse homo nobilis.
- 773 L. CLAVDIVS PROCVLVS CORNELIANVS, consul (*suffectus anno incerto saeculi I ut videtur*) memoratur in *t. Tiburtino Herenniae Helvidiae Aemilianae* (uxoris) XIV 4239, quem posuit Ti. Claudius Liberalis Aebutianus, certe parentela quadam cum Aebutio Liberali amico Senecae coniunctus. Eiusdem nomen latere in *t. X 7828 in agro Caralitano reperto, qui et ipse positus est Herenniae M. f. Helvidiae* L. Claudi Procu[li] (*traditur PROCVR*) vidit Dessau *Römische Mittheilungen* 1889 p. 184.
- 774 TI. CL(AVDIVS) PRO[CVLEIANVS?], proconsul (Achaiae) *CIA III 634 t. mutilus, ubi cognomen non certe restituitur*.
- 775 (CLAVDIVS) PVLCHER in nummis aereis cuspis intra annos fere 740—750 = 14—4 a. C. cf. *Mommsen, Münzvesen p. 744, qui in adversa inscripti sunt Pulcher, Taurus, Regulus (cum typis diversis), in aversa Ilvir(i) a(ere) a(rgento) a(uro) f(lando) f(eriundo) Babelon, Monnaies de la République Romaine I p. 358*.
- 776 Claudius Pulcher, cui divus Marcus rescripsit *Fragmenta Vatic. 205*.
- 777 AP. CLAVDIVS PVLCHER (sive PVLGER). Tituli: *Herculani ei posuerunt Herculenses post mortem* X 1424 (1), ipse ibidem dedicavit 1423 (2), memoratur in *tabula triumphorum Barberiniana CIL I² p. 76 (3)*.
- Ap. Claudius Pulcher *t. 1. 2. 3* (Pulcer), *Dio ind. l. 48. C. f. t. 1. 2, Dio l. l., filius scil. C. Claudii Pulchri, praetoris a. 698 = 56 a. C. (cf. Waddington, Fastes n. 31), fratris P. Clodii tribuni plebis. C. Claudius duos filios habuit, qui Appii Claudii ambo appellati adolescentuli patris sui mortem persequerantur Ascen. in Milonian. p. 29 ed. Kiessling-Schöll. Maior an minor natu fuerit is de quo hic agendum est, cum nulla ratione possit diiudicari, de rebus ab utroque libera re publica gestis adeatur Drumann II p. 383.*
- Consul anno 716 = 38 cum C. Norbano *Dio ind. l. 48; 48, 43; 49, 22, Cassiodor., Chronogr., fasti Hydat., chron. Pasch.; consul t. 1. 2. Ex Hispania k. Iuniis triumphavit t. 3 anno 721 vel 722 = 33 vel 32, ut ex contextu tabulae apparet; imperator t. 1. 2. — VIIvir epulonum t. 2.*
- 778 AP. (CLAVDIVS) PVLCHER, in nummo originis incertae, qui in adversa exhibet caput M. Antonii vel potius Appii et inscriptionem Ap.

Pulcher procos., in *aversa* C. Cassius C. f. Ilvir C. . . DIF. S. C. C. R. Imhoof-Blumer, *Monnaies grecques* p. 231 n. 17. Idem duovir invenitur in nummis n. 15 et 16 c. 15 anno 727 = 27 a. C., in quorum utroque post Ilvir litterae extant C. I. C. F. C. (vel G.). Quartus huius generis nummus est in musco Berolinensi ceterum similis nummo 15 ab Imhoofio descripto et in *aversa* inscriptus Imp. Caes. . . . [A]ugusto cos. VII, sed qui in *aversa* exhibet C. Cassius C. f. Ilvir . . Agrippa cos. III DIF. S. C. C. R., ubi si omnino litterae quaedam post Ilvir perierunt, id quod non iam certe perspicitur, duarum summum litterarum (non quinque ut in nummo 15) spatium est. Nummos 15, 16 Mionnetum II p. 403 n. 101, p. 404 n. 104 sine causa ad Sinopen retulisse monuit Imhoof. Atque etiam A. von Sallet fabricam nummi Berolinensis prorsus alinam esse a moneta Sinopensi pro certo iudicavit. Quamquam autem veri simile est in litteris C. I. C. F. C. (vel G.) latere nomen coloniae, cuius duovir C. Cassius fuit, mihi anquirenti quae ex *(coloniis) Iulii* intellegenda esset, non contigit ut statuerem. Neque nummi illi ad ullam ex iis coloniis referri possunt, in quarum nummis adhuc duoviri reperti sunt cf. Head, *Historia nummorum* p. 784. Itaque cuius provinciae proconsul Appius hic fuerit, in medio relinquendum est.

- 779 P. CLAUDIVS PVLCHER, P. f. Ap. n. Ap. pron. VI 1282, filius scilicet P. Clodii Pulchri inimici Ciceronis et Fulviae, nepos Appii Claudii Pulchri cos. a. 675 = 79 a. C. cf. Borghesi *opp.* II p. 176, Henzen *CIL I²* p. 37. Parvulus puer, cum pater occideretur anno 702 = 52 Acon. in *Milonian.* p. 30 ed. Kiessling-Schöll (ubi nomen tacetur). P. Clodius in optima spe puer repositus Antonius ad Ciceronem *epist.* ad Att. 14, 13 A 2 (anno 710 = 44); puer Clodius Cicero *ibid.* B 4. Quaestor, quaesitor, praetor, augur *tit.* Praeterquam quod enervem et frigidam iuventam egit, perditio etiam amore vulgatissimae meretricis infamis fuit mortisque erubescendo genere consumptus est *Val. Max.* 3, 5, 3.

- 780 P. CLAUDIVS PVLCHER, consul, patronus X 1250 t. Nolanus semel descriptus, qui ad finem rei publicae vel ad initium aetatis imperatoriae pertinere videtur. Consul suffectus anno incerto.

- 781 Claudius Pyrrhicus, trierarchus Liburnearum in Corsica navium anno 69 iussu Decumii Pacarii interfectus *Tac. h.* 2, 16.

- 782 TI. CLAUDIVS QVARTINVS. Tituli: ei positus est Lugdunensis a fine mutilus Boissieu *inscriptions de Lyon* p. 254 n. 36 (1) cf. III S. p. 1979, *epistulam dedit ad Pompeionenses* II 2959 (2), memoratur in *dipl. mil.* a. 134 III S. L (3).

Tria nomina exhibet t. 1, Claudius Quartinus t. 2, 3. — Ti. filius, tribu Palatina t. 1. — Tribunus militum legionis III Cyrenaicae, adlectus a divo Traiano Parthico in splendidissimum ordinem, quaestor urbanus, aedilis plebis, praetor, legatus [pro pr.] provinciae Asiae,

- legatus divi Traiani Parthici et imp. Caes. Hadriani Aug. [iurid]icus provinciae Hispaniae citerioris Tarra[conensis] *t. 1*; legatus Tarraconensis anno 119 *t. 2*; [praepositus?] iussu imp. Hadriani Aug. [legioni II Traianae?] fort[i] et III Cyre[naicae] *t. 1*, ubi extrema sunt incerta; cf. von Domaszewski *Westdeutsche Zeitschrift XIV* (1895) p. 25. Consul suffectus anno incerto sub Hadriano; fortasse idem atque Quarti[nus] consul (suffectus) XIII k. [Apriles] a. 130 VI 2083 acta Arval. Legatus Germaniae superioris anno 134 *t. 3*. — [Vilvir epul]on. dubito num recte suppleatur post quaesturam in *t. 1*. — Rescriptum Hadriani ad Claudium Quartinum *Vlypianns Digest. 48, 18, 1*. — Potest idem esse Quartinus inter testes senatus consulti a. 138 VIII S. 11451.
- 783 Tib. Cl(audius) Quintilianus, procurator Augusti (Daciae) a. 157 III 836 *t. Porolissensis*.
- IMP. CAESAR M. AVRELIVS CLAVDIVS QVINTILLVS AVGVSTVS.
- 784 C. Cl[audius] Rectus (c. CLYDIO traditur), Recti filius, tribu Aniensi, procurator monetae, praefectus fabrum, flamen provinciae Hispaniae citerioris II 4206 *t. Tarraconensis*.
- 785 CLAVDIVS RESTITVTVS, vir exercitatus et vigilans et quamlibet subitis paratus, Hispanum et Probum in causa Caecilii Classici repetundarum reos in senatu defendit *Plin. epist. 3, 9, 16*. Idem videtur Restitutus, cui Plinius scripsit *epist. 6, 17*. — Fortasse idem Restitutus facundus, patronus celeberrimus, in cuius diem natalem scripsit *Martial. epigr. 10, 87*.
- 786 M. Claudius Restitutus, Q. f., tribu Quir., tribunus legionis VII Geminae, praefectus cohortis I Gaetulorum, procurator Augusti ad putandas rationes Syriae civitatum, ludi matutini, dioeceseos regionis Hadrumetinae et Thevestinae VIII 7039 *t. Cirtensis*.
- 787 Ti. Cl(audius) Ruf..., procurator Au[g.] (Pannoniae superioris) III 4046 *t. Poetovionensis mutilus*.
- C. ATILIVS VS IVLIANVS CL(AVDIVS) R[VFI]NVS.
- C. ATILIVS [L. CVSP]IVS IVLIANVS CL(AVDIVS) RVFINVS.
- 788 Claudius Rufus, vir nobilis ab imperatore Septimio Severo occisus *vit. Severi 13, 1*.
- 789 TI. CLAVDIVS SACERDOS IVLIANVS, frater Arvalis anno 101 VI 2074 acta Arvalium. Ti. Claudius Sacerdos consul (suffectus) IV kal. Ian. cum L. Roscio Aeliano anno 100 VI 451.
- 790 TI. CLAVDIVS SAETHIDA CAELIANVS. Tituli: ei positus est X 1123 (1) *Abellinas*, ipse posuit cum fratre anno 164 imperatori L. Vero III 495 (2) *Messeniacum*, memoratur in *t. Spartano CIG 1318 = Lebas-Foucart 319 (3) M. Aurelio Caesari imperante Pio dedicato*.
- Plena nomina exhibent tituli omnes. Filius Ti. Claudii Frontini cos., tribu Quirina *t. 1*; frater (maior ut videtur, quippe cuius nomen priore loco ponatur) Ti. Claudii Frontini Nicerati *t. 2*.

Xvir stlitibus iudicandis, tribunus legionis III Gallicae, quaestor provinciae Siciliae candidatus imp. Antonini et Veri Augustorum, legatus , tribunus plebis, praetor fideicommissarius, legatus legionis XI Claudiae *t. 1.* — Sodalis Hadrianalis, augur, patronus coloniae Abellini *t. 1.*; ἀρχιεὺς τῶν Ἑλλήνων δὲ βίου καὶ Ἑλλαδάρχης *t. 3.*

Foucart (Explications p. 159) coniecit et huic et fratri cognomina graeca indita esse, quod mater fuerat graeca et ex Messenia quidem oriunda propter nomen Saethidae, quocum Aethidas Messenios Pausan. 4, 32, 2 composuit.

- 791 TI. CLAUDIVS SAETHIDA CETHEGVS FRONTINVS. *Tituli: ei positus est X 1124 (1) Abellinas, ipse posuit nutrici urbanum VI 16440.*

Plena nomina exhibet t. 1. Ti. Cl. Saetida Cetegus (*sic*) *t. 2.* — Filius Ti. Claudii Frontini (Nicerati), nepos Ti. Claudii Frontini cos. *t. 1.*; tribu Quirina *t. 1.*; patronus coloniae Abellini *t. 1.*

- 792 Claudius Sagitta, praefectus alae Petrianae anno 70 *Tac. h. 4, 49.*

- 793 Claudius Sanctus, miles exercitus Germanici anno 70 *Tac. h. 4, 62.*

- 794 CLAUDIVS SAPILIANVS, senator anno 275; epistula eius (*ficta*) *vit. Taciti 19, 3.*

- 795 C. Claudius Sardus, C. f. C. n., praefectus cla(ssis) *nescio cuius VI 3165.*

- 796 CLAUDIVS SATVRNINVS, legatus Belgicae, cui Hadrianus rescripsit *Fragmenta Vaticana 223. Vide sub Ti. Claudio Saturnino n. 800.*

- 797 CLAUDIVS SATVRNINVS, praetor sub divis fratribus *Vipianus Digest. 17, 1, 6, 7. Vide sub Ti. Claudio Saturnino n. 800.*

- 798 Claudius Saturninus, liber singularis eius de poenis paganorum citatur *Digest. 48, 19, 16, qui in indice Florentino numeratur in scriptis Venulei Saturnini. Vnde multi (cf. Karlowa, Römische Rechtsgeschichte I p. 729 sqq.) unum Claudium Venuleium Saturninum fuisse sine idonea causa statuerunt. 'Claudius Saturninus in hac quoque materia (scilicet de coronis) praestantissimus auctor' et liber eius de coronis citatur Tertullian. de coron. 7, memoratur ibd. 10. 12. 13. — Incertum est num idem sit atque unus ex Claudiis Saturninis, quos praeterea hic composuimus.*

- 799 Claudius Saturninus, cui *t. posuit liberta VI 15252.*

- 800 TIB. CL(AVDIVS) SATVRNINVS, legatus Augusti pro pr. (Moesiae inferioris) sub Antonino Pio *III S. 7474 t. Durostori repertus. Idem videtur Claudius Saturninus, cui Pius rescripsit Marcianus Digest. 20, 3, 1, 2; 50, 7, 5 pr. Vel pater vel idem est qui praecedit sub n. 796, filius videtur n. 797.*

- 801 TI. CLAUDIVS SATVRNINVS. D. M. Ti. Claudi Saturnini Ti. f. VIIviri epulonum *tit. novicius in castello quodam Britanniae, fortasse haud accurate ex antiquo expressus cf. Addenda ad CIL VI.*

- 802 Ti. Claudius Secundinus L. Statius Macedo. *Tituli: ei positus est V 867 (1) Aquileiensis, memoratur in fistula plumbea Ostiensi XIV 2008 (2).* — *Plena nomina exhibet t. 1, Cl. Secundinus t. 2.* — Ti. fil., tribu Pal. t. 1.

Primus pilus legionis IIII Flaviae feliciae, tribunus cohortis primae vigilum, tribunus cohortis XI urbanae, tribunus cohortis IX praetoriae, primus pilus iterum, praefectus legionis II Traianae fortis, procurator XX hereditatium, procurator provinciarum Lugdunensis et Aquitanicae t. 1; a rationibus Aug. t. 1, Antonini Pii t. 2; praefectus annonae t. 1.

- 803 Claudius Seleucus Papinianum consuluit *Papinianus Digest. 34, 9, 13.*

- 804 Claudius Senecio, adolescentulus decorus, liberto Caesaris (= *Claudii*) patre genitus, a Nerone in conscientiam amoris Actae assumptus *Tac. a. 13, 12*; eques Romanus coniurationis Pisonianae anno 65 particeps *ibid. 15, 50. 56, 57, occisus 15, 70.*

- 805 Ti. Cla(udius) Senill(us?), p(rocurator) r(ationum) s(ummarum) III 5121 t. *Noricus.* — *Lectio tituli certa est, at solutio compendiorum dubiis non caret.*

- 806 Ti. Claudius Servilius Geminus, sub quo anno 96 sunt duae cohortes auxiliariae in Sardinia *dipl. mil. III 18*; *procurator ergo et praeses Sardiniae et Corsicae.*

- 807 Claudius Severianus, praefectus vehiculorum anno 214 *memoratur in t. urbano Notizie degli scavi 1883 p. 457.*

- 808 CLAUDIVS SEVERVS, philosophus peripateticus, magister M. Antonini *vit. Marci 3, 3. Pater sine dubio Cn. Claudii Severi cos. II a. 173, ipse fortasse idem atque Cn. Claudius Severus Arabianus cos. a. 146 infra n. 813. Vel pater vel filius intellegi potest Claudius Severus cui Fronto commendavit Sulpicium Cornelianum Fronto ad an. 1, 1 p. 172 ed. Naber.*

Apud Marcum εις εαυτόν 1, 14 traditur παρὰ τοῦ ἀδελφοῦ μου (αὐτοῦ liber Darmstadensis) Στουήρου τὸ φιλοκείμεον — — καὶ τὸ ἐκ' αὐτοῦ (correctit Stich, αὐτῶν vel αὐτὸν traditur) γνῶναι Θρασέα· Ἑλπίδιον Κάτωνα Δίωνα Βρούτιον κτλ. Locus qui vulgo ad nostrum refertur, vix sanus est neque facili correctura Οὐδάρου restituitur. Nam neutri recte convenit, quod Marcus opera eius de quo hic agit homines stoicae sectae clarissimos se cognovisse scribit et veri parum est simile Marcum appellasse fratrem eum qui erat consocer.

- 809 CL(AVDIVS) SEVERVS, clarissimus vir nescio quis memoratur in t. servi IX 447 *Accano.*

- 810 Claudius Severus, Helvetiorum dux anno 69 *Tac. h. 1, 68.*

- 811 CN. CLAUDIVS SEVERVS, consul II anno 173 cum Ti. Claudio Pompeiano. *Titulus eius Pompeiopoli Paphlagoniae repertus CIG 4154 corr. Borghesi opp. V p. 429, denuo sic descriptus est a G. Doublet Bulletin de correspondance Hellénique XIII (1889) p. 305: Ἀγαθὸν τόχην*

Γν. Κλαύδιον Σεβήρον Καίς... ὑπατον ποντίφ[ι]α καὶ γαμβρὸν αὐτοκράτορος Καίσαρος Μάρκου Αὔρηλιου Ἀντωνεινίου Σεβ[ασ]τοῦ π[α]τρῶνα καὶ κτίστην ἢ μητρόπολιν τῆς Παφλαγονίας Πομπηόπολιν διὰ — — τῷ ρη' ἔται. *Doublet legit supplevitque Καί[α]ρα*; *priores* δὲς ὑπατον. *Sed ut lectio vera sit, non potest non falsum esse Antoninum huic genero Caesaris indidisse, quod inde ab Hadriano successoris imperii destinato reservatum esse satis constat. Itaque aut errorem provincialium quamvis mirum aut potius Doubletii ponere necesse est. Annus autem significari videtur 171/172 p. C.; epocha enim aerae Pompeiopolis si minus certe at probabiliter statuitur autumnus anni 747 = 7 a. C. cf. Kubitschek Real-Encyclopädie I p. 546.*

*In consulatu altero: Cn. Claudius Severus IX 4970, Notizie degli scavi 1889 p. 9, Cn. CL Se[verus] VIII S, 18068, ceterum Severus fasti. Cn. Claudius Severus *Caes[ar] tit., alibi Claudius Severus vel Severus.*

Filius Claudii Severi n. 808. Consul I (suffectus) non post a. 163, ut apparet ex Galeno XIV p. 613 cf. p. 629. 647. 653. 654. 656; apud Gal. p. 613 dicitur ὑπατος ὢν, quod si recte traditum et accurate dictum est, sequitur Severum a. 162 aut a. 163 consulatu functum esse. Sed dubitari potest, quae est hodie condicio librorum Galeni, an scripserit ὑπατικός. Accedit quod scriptores graeci aetatis posterioris non semel minus accurate pro ὑπατικός posuerunt ὑπατος. Gener Marci tit. cf. Dio 79, 5, ubi dicitur Annia Faustina (Elagabali) Claudii Severi et M. Antonini ἀπόγονος. Consul II a. 173 cum altero M. Aurelii genero fasti. Idem videtur Severus vir consularis, qui cum imperatore Marco Athenis fuit (anno 176) Philostr. vit. sophist. 2, 10, 7. — Aristotelis disciplinae operam dedit Galen. XIV p. 613.

Filiarum M. Aurelii et Faustinae quae quidem ad pubertatis aetatem pervenerunt, ab Annia Lucilla a. 169/170 iterum nupta Ti. Claudio Pompeiano aetate proxima erat (Aurelia) Fadilla. Itaque hanc Marcus Severo despondisse videtur. Filius utriusque est Ti. Claudius Severus Proculus cos. a. 200.

- 812 CN. CLAUDIVS SEVERVS, consul anno 235 cum Ti. Claudio Quintiano. *In consulatu: Cn. [Claudius] Se[verus] VI 2009, ὑπατίας Κλαυ-
δ[ι]ου Σεουήρου κτλ. Lebas-Waddington 2215, ceterum Severus fasti. Filius videtur Ti. Claudii Severi Proculi cos. a. 200.*

- 813 CN. CLAUDIVS SEVERVS ARABIANVS, consul anno 146 cum Sex. Erucio Claro II. *In consulatu: Cn. Claudius Severus VI 678. 1008, CIG 5898 = IGI 1084; Claro II et Arabiano Annali dell' Istituto L (1878) p. 159 n. 17 = XV 3863, ceterum Severus fasti. Cf. n. 808. — Necessitate coniunctus, sed diversus est Claudius Arabianus n. 641.*

- 814 TI. CLAUDIVS SEVERVS PROCVLVS, consul anno 200 cum C. Aufidio Victorino. *In consulatu: Ti. Claudius Severus VI 1054. 2004, XIV 252; Claudius Proculus III S. 8237, ceterum Severus fasti. — Filius est*

Cn. Claudii Severi cos. II a. 173 (et Fadillae?), nepos M. Aurelii. Ad hunc fortasse pertinent verba Herodiani 4, 6, 3: (Ἀντωνίνος) τὴν τε Κοιμώδου ἀδελφὴν, πρεσβύτην Ἰῶη καὶ πρὸς πάντων βασιλέων ὡς Μάρκου θυγατέρα τετιμημένην, ἀπέκτειναν αἰτίαν ἐπαγαγόν ὡς θαυροπόση παρὰ τῇ μητρὶ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ τοῦ παιδὸς φόνοιο, quamquam et de Vibia Aurelia Sabina et de filio eius ignoto cogitari potest.

Ramsay, The cities and bishoprics of Phrygia I (1895) p. 290 sqq. ad hunc et familiam eius rettulit titulos graece scriptos repertos in confinio Phrygiae et Pisidiae: p. 290 n. 127 cf. p. 310 (1) dedicatus ἔτους ρπβ' — — ὑπὲρ σωτηρίας — — καὶ σωτηρίας Ἀννίας Φαυσταίνης καὶ Τιβερίου Κλαυδίου κτλ., cuius annum 182 aerae Cibyrticae = a. 207/208 p. C. statuit Ramsay; p. 291 n. 128 cf. p. 311 (2) ὑπὲρ σωτηρίας Ἀννίας Φαυσταίνης κτλ., qui t. aetate aliquot annis praecedit t. 1; p. 291 n. 129 cf. p. 312 (3) ὑπὲρ σωτηρίας αὐτῶν καὶ σωτηρίας Σεβήρου καὶ Φαυσταίνης κτλ. positus fere sub Caracallo. Anniam Faustinae Cornificiae nominatae in t. ibidem reperto p. 287 n. 124, quae sine dubio fuit filia Anniae Cornificiae Faustinae sororis Marci (cf. A 546) et M. Vmvidii Quadrati (cos. a. 167); eam nupsisse Ti. Claudio Severo cos. a. 200 et una cum marito nominari in t. 1; filiam utriusque esse Faustinae in t. 3, plene dictam in t. ibidem reperto p. 289 n. 126 ὑπὲρ σωτηρίας Ἀνίας Λυβηλίας Παυσταίνης (sic) τῆς κ[ρ]ατίστης atque eandem quam postea Pomponio Basso nuptam Elagabalus abduxit in matrimonium.

Annia Faustina uxor Elagabali filia Ti. Claudii Severi, neptis Cn. Severi, proneptis imperatoris Marci dudum statuitur v. supra A 547. Neque minus certe ex titulis novis apparere videtur uxorem Ti. Severi fuisse Anniam Faustinae (maiores). De cuius origine cum nomina nihil doceant nisi per patrem vel matrem eam genus duxisse e gente imperatoris M. Aurelii, coniectura illa quam de parentibus eius Ramsay proposuit solum in eo posita est, quod per hereditatem videtur possedisse fundos, qui antea fuerant Anniae Cornificiae Faustinae. Quae coniectura ut probabilis est, ita dubiis non caret.

- 815 C[LAUDIVS] SOLLEMNIUS? MARINVS, clarissimus puer, Cl. Sollemni Pac[atiani?] filius III 94 cf. Additamenta p. 969. Num Waddington recte restituerit Sollemnius, plus quam dubium est; potest fuisse et quodlibet nomen derivatum a matre vel a propinquis.
- 816 CL(AVDIVS) SOLLEMNIUS PAC(ATIANVS?), legatus Augusti pro pr. (Arabiae), vir clarissimus, pater C[LAUDIVS] MARINI III 94 cf. Additamenta p. 969 t. Bostranus, quem posuit Fl. Severus optio legionis IIII Cyr. Severianae [Alexandrianae] aetate Severi Alexandri.
- 817 TI. CL(AVDIVS) STASITHEMIS, Ti. Claudii Telemachi et Tiberiae Claudiae Arsasis filius, Sidymaeus, senator memoratur in t. Lycii parentum Bemdorf, Reisen in Lycien p. 67 n. 41. 42, vide in patre.

- 818 CL(AVDIVS) STRATONICVS publice honoratus t. Aezanitico Lebas-Waddington 884 = CIG 3840 Addit. p. 1067, qui dedicatus est σπατη-
γούντος τὸ β' Κλ. Ἀπολλωνάρου; idem homo recurrit in t. Aezanitico
Lebas-Waddington 874 = CIG 3838 Addit. p. 1065 posito a. 196.

Origine Aezaniticus, consul tit. (suffectus anno incerto aetatis fere
Commodi vel Septimii Severi). — Stratonici nescio qui inveniuntur et
in t. Aezanitico mutilo Lebas-Waddington 838 = CIG 3846 z⁷⁵ Add.
p. 1079.

- 819 CL(AVDIVS) SVLPICIANVS, unus ex pueris senatoris, qui Arvalibus
ministraverunt anno 183 VI 2099. Vel idem vel filius eius qui sequitur.

- 820 Claudius Sulpicianus, homo nobilis ab imperatore Septimio Severo
occisus vit. Severi 13, 4.

- 821 TI. CL(AVDIVS) SVLPICIUS IVLIANVS, clarissimus vir in fistula
plumbea originis incertae Lanciani, sylloge aquaria n. 495.

- 822 IMP. CAESAR M. CLAVDIVS TACITVS AVGVSTVS. Plena nomina
exhibent tituli imperatoris nummique, Tacitus apud scriptores.

Originem trahere voluit ex Cornelio Tacito rerum scriptore vita
10, 3. Mense Septembri natus vita 13, 6. Consul I suffectus anno
incerto, consularis Victor Caes. 36, 1. Senex post Aureliani necem
anno 275 a senatu imperator electus et a militibus agnitus est vita
3-8. Consul II a. 276 fasti. Contra Gothos profectus insidiis mili-
taribus occisus Zosimus 1, 63, vita 13, 5, ut alii dicunt sexto mense
morbo vita ibd. cf. 16, 1; ducentesimo regni luce Tyanae mortuus
Victor Caes. 36, 2; intra sextum mensem mortuus Eutrop. 9, 16;
ducentesimo imperii die apud Tarsum febris mortuus Epitome 36, 1;
apud Pontum occisus regnavit menses sex Hieronym. chron. ad a.
Abr. 2293 = Euseb. Armen. 2294 (ex Hieronymo Orosius 7, 24);
a militibus occisus οὐπω ἔβδωμον μῆνα παρὰ τῆ βασιλείᾳ ἀνέσας, κατὰ
δέ τινὰς μὴ ἔλους δύο ἡμετέρας Zonaras 12, 28 extr.; regnavit menses
octo dies duodecim Chronographus.

Annus, quo Tacitus imperator creatus est, constat per consulatus
annorum 275 et 276; illo enim Aurelianus consul VII, hoc Tacitus
consul II fuit. Aureliano autem septimum annum tribuunt nummi Alexan-
drini ipsius non rari, Severinae permulti cf. von Sallet, Daten der
alexandrinischen Kaiserminzen p. 81. Unde efficitur non ante mensem
Septembrem Alexandriae Taciti electionem cognitam esse. Tacitum
autem sex septemve menses imperasse praefer testimonio supra allata
eo confirmatur quod Florianus vere fere incunte a. 276 imperium
sumpsit cf. A 488 et 1288. Itaque verum esse potest quod biographus
vit. 13, 6 scripsit Tacitum mense Septembri imperatorem electum
esse, sed cave ne actis senatus a. d. VII kal. Octobr. ibd. 3, 2 sqq.
fidem habeas, quae biographus omnino proprio Marte confinxit. Quam-
quam autem aliquot hebdomades intercessisse probabile est inter necem
Protopographia Imp. Rom. I.

Aurcliani et electionem Taciti, interregnum sex mensium sive septem, quod refertur vita 1, 1; 2, 1. 6, Epitome 35, 9, prorsus fictitium est.

- Frater: P. Annius Florianus. Liberos permultos reliquit *vita 16, 4*.
 823 APPVVS CLAVDIVS TARRONIVS DEXTER, vir clarissimus deo Mithrae dedicavit *t. X 1479 Neapoli qui hodie extat. Fortasse saeculi IIII cf. Borghesi opp. VIII p. 199, Seeck praef. Symmach. p. LI.*

- 824 CL(AVDIVS) TEBENS, pater Claudii Illyrii in *t. filii Δελτίον ἀρχαυλογυγόν V (1889) p. 133 n. 14. Vide supra sub filio.*

- 825 TI. CL(AVDIVS) TELEMACHVS. *Tituli Lycii graece scripti: ipsi positus est Sidymensis Benndorf, Reisen in Lykien p. 67 n. 42 (1), memoratur in t. Sidymae repertis ibd. p. 67 n. 41 (2) uxoris, p. 71 n. 50 (3), p. 73 n. 52 (4), in t. Xanthio CIG 4274 Addit. p. 1124 = Lebas-Waddington 1257 (5).*

Tria nomina exhibent t. omnes, in t. 3, ubi nomina imperatoris crasa sunt, nomina Telemachi post rasuram restituta sunt. — Civis Xanthi et Sidymae t. 1. 3, princeps gerusiae Sidymae t. 4, Lyciarcha t. 3. 5. — Quaestor Achaiae, legatus Asiae et (in ea legatione) oecista Laodiceae et Hierapolis, curator civitatis Callatianorum Moesia (inferioris), consularis (cos. suffectus anno incerto sub finem saeculi II ut videtur) t. 1.

Maritus Tiberiae Claudiae Arsasis t. 2, pater Ti. Claudii Stasithemidis et Claudiae Arsinoes t. 1. 2, avus Ti. Claudii Aurelii Telemachi t. 2. — Pater Telemachi videtur Stasithemis Si[dymaeus] honoratus t. Xanthio mutilo Monatsberichte der Berliner Akad. 1865 p. 612.

Potest idem esse Claudius Telemachus quem memorat Paulus Digest. 4, 4, 38 pr.

- 826 TI. CLAVDIVS LA THEOPROPVS, ὁ κρείστος ὑπατικός = consularis (cos. suffectus anno incerto saeculi II vel III) honoratus *t. Chalcetico Inscriptiones graecae insularum I 959. — Pater huius videtur Theopropus Olympionica, quem celebrat epigramma Olympiac repertum Kaibel, Epigrammata graeca 934 εὐπατριδῶν Ῥώδιον συναλχηκῶν γενετῆρα.*

— Ti. Claudius Thrasyllus *vide Thrasyllus.*

- 827 Claudius Timarchus, Cretensis in senatu reus anno 62 *Tac. a. 15, 20.*
 828 C. CL(AVDIVS) TITIANVS memoratur in *t. Eleusino Bulletin de correspondance Hellénique VI (1882) p. 436 mulieris cuiusdam, cuius nomen perit, quae dicitur ἀδελφεῖ C. Claudii Titiani, filia Philippiæ (filiae) Cl. Demostrati.*

Vir clarissimus (συναλχηκός), tribunus (militum), Xvir (stlitibus indicandis), quaestor provinciae Achaiae, tribunus plebis, praetor, proconsul Cretae tit. — Cum Claudius Demostratus idem videatur atque Demostratus adversarius Attici Herodis, t. ad finem saeculi II referendus est.

- 829 Claudius Tryphoninus, iure consultus in consilio principis (Antonini Severi f.) fuit *Paulus Digest. 49, 14, 50; rescriptum Antonini ad eum*

anno 213 *cod. Iustinian. 1, 9, 1*. Scripsit notas in digesta Cervidii Scaevolae *Digest. 34, 9, 26 et passim*, disputationum libros XXI *index Florentinus, qui citantur passim in Digestis. Reliquias collegit Lenel, Palingenesia II p. 351 sqq.*

- 830 CL(AVDIVS) VARENVS, consul (*suffectus anno incerto*), pater Cl(audiae) Varenillae *memoratur in t. filiae Espérandieu, Épigraphie Romaine du Poitou p. 217 = XIII 1129.*

- 831 Claudius Venacus, orator amplissimus, consiliarius imperatoris Severi Alexandri *vit. Alexandri 68, 1.*

- 832 Ti. Cl(audius) Vibianus Tertullus. *Titulus eius bilinguis Ephesius III S. 7126 = III 6574; nomina solus servavit graecus, honores uterque.* — Ab epistulis graecis, a rationibus Augustorum, praefectus vigulum *tit.*

- 833 L. CLAVDIVS VIBVLLIVS REGILLVS HERODES *publice honoratus ab Eleis titulo Olympico Dittenberger (cf. n. 655) p. XII n. 4 (1); statuam a civitate Delphorum decretam posuit pater Delphis Bulletin de correspondance Hellénique I (1877) p. 409 (2).*

Nomina ordine quo supra attulimus, exhibet t. 1, L. V[ib]ullius Regillus Claudius Herodes t. 2. Filii (Ti. Claudii Attici) Herodis et (Anniae) Regillae t. 1. 2. Infans mortuus parentibus superstitibus cf. n. 655.

- 834 Claudius Victor, filius sororis Civilis inter duces Germanorum anno 69 rebellantium *Tac. h. 4, 33.*

- 835 CL(AVDIVS) XENOPHON. *Tituli Britannici: memoratur VII 715 (1), in miliario Ephem. ep. 7, 1115 (2), nomen eius recte restituit Haecfeld in frustulis t. ibd. 7, 1021 (3): per Cl. [Xenophontem] leg. pr. [pr. instante] Sep(timio) Nil[o]....., cum idem Septimius Nilus VII 585 nominetur in t. anno 221 posito.*

Cl. Xenophon (sie) t. 1. 2. Legatus Augusti Britanniae t. 1, sub Severo Alexandro t. 2, — Filius videtur eius qui sequitur.

- 836 T. Cl(audius) Xenophon. *Titulus eius III S. 7127 = III 6575 (1) Ephesius, memoratur in t. Dacico III S. 8042 (2). — Tria nomina exhibet t. 1, Cl. Xenophon t. 2. — T. f., tribu Papinia t. 1.*

[Pro]curator Augusti ad bona cogenda in Africa, procurator provinciae Asiae, subpraefectus annonae urbis t. 1; procurator Illyrici per Moesiam inferiorem et Dacias tres t. 1, sub Commodio t. 2; procurator argentariarum Pannoniarum et Dalmatarum, procurator Daciae Apulensis, procurator in Aegypto ad epistrategiam septem nomorum et Arsinoitum, procurator viarum urbis t. 1.

- 837 Ti. Claudius Zeno Vlpianus. *Titulus eius Pisaurensis publice positus XI 6337 semel descriptus. Post nomina traditur VE = v(ir) e(gregius), id quod coniectura alia exempla supplent VERRAE F.*

*Origine Pisaurensis. — Praefectus cohortis I Asturum, tribunus cohortis I Flaviae Brittonum, praefectus alae I Claudiae *miscell.*

(fortasse miliariae), adiutor ad census, ex sacra iussione adhibitus in consilium praefecti praetorio item urbi, procurator ad bona damnatorum, proeurator silicem viarum sacrae urbis, subpraefectus vigilum, proeurator privatae regionis Ariminensium; patronus coloniae Pisaurensium *tit.*

- 838 Tib. Cl(audius) Zoilus origine Sardinus, procurator Augusti ὁ κρᾶτις *publice honoratus t. Sardibus reperto Athenische Mittheilungen VI (1881) p. 268 n. 9.*

- 839 CLAVDIA (sic Suetonius, Κλωδία Plutarchus), filia P. Clodii (inimici Ciceronis) et Fulviae, privigna M. Antonii, quam C. Caesar (qui postea Augustus) a. 711 = 43 a. C. reconciliatus Antonio expostulantibus utriusque militibus duxit uxorem vixdum nubilem et a. 713 = 41 simultate cum Fulvia socru orta dimisit intactam adhuc et virginem Sueton. August. 62, Plutarch. Anton. 20 cf. Dio 46, 56; 48, 5, Vell. 2, 65, 2.

- 840 CLAVDIA, filia Ti. Claudii qui postea imperavit et Plautiae Vrgulanillae; cum Claudius eam ex liberto suo Botere conceptam crederet, quamvis ante quintum mensem divortii natam aliquae coeptam, exponi tamen ad matris ianuam et nudam iussit abici Sueton. Claud. 27.

- 841 CLAVDIA AVGVSTA (sic Suetonius Nero 35, acta Arval. a. 63 cf. Cohen I² p. 316), filia Neronis et Poppaeae Sabinae a. 63 ineunte Antii nata et statim Augusta nuncupata Tac. a. 15, 23, Sueton. l. l.; ob adventum Neronis et Poppaeae Augustae et Claudiae Augustae IIII idus (mensis periit) a. 63 immolaverunt fratres Arvales VI 2043. Intra quartum mensem periit Tac. l. l. Consecrata est: diva Claudia Neronis filia in nummo, qui ab una parte inscriptus est diva Claud. Ner. f., ab altera diva Poppaea Aug. Eckhel VI p. 287, Cohen I² p. 315, diva Claudia virgo passim in actis Arvalium a. 66 VI 2044.

- 842 CLAVDIA M. Silani (consulis a. 15 p. C.) filia dicitur Tac. a. 6, 20. 45, quae alibi Iunia Claudilla, vide infra sub Iuniis I 571.

- 843 CLAV[DIA], uxor (?) M. Aurelii Cominii Cassiani VIII 2585 t. Lambecianus mutilus.

- 844 Claudia, vidua, dein Statii poetae uxor, ad quam scripsit silv. 3, 5, cf. v. 51 sqq., praef. silv. l. 3.

- 845 Claudia Martial. 5, 78, 31 loco prorsus obscuro, ubi ne hoc quidem constat, num mulier intellegenda sit cf. quae adnotavit Friedländer.

- 846 Claudia, filia Crispi, fratris imperatoris Claudii (Gothici), uxor Eutropii, mater Constantii Caesaris vit. Claudii 13, 2, ubi suspecta sunt omnia.

- 847 Claudia, soror imperatoris Probi, quae corpus fratris sepelivit, id quod in ephemeride legisse se meminit auctor vit. Probi 3, 4 fide suspecta.

— TEN[A]GENONIA CLAVDIA.

- 848 Claudia Acte. *Tituli: ipsa posuit Pisanum XI 1414 (1), memoratur in fistulis plumbicis repertis Velitris Lanciani, sylloge aquaria n. 214 (2), Puteolis n. 226 (3), in t. libertorum VI 8760 (4). 15137 (5). 15176 (6), X 7640 (7). 7984 (8), Olbiensi Notizie degli scavi 1892 p. 105 (9), servi VI 17898 (10); Claudia Aug. l. Pythias Acteniana X 7980 (11).*

Claudia Acte in titulis plerisque, Acte apud scriptores. — Ex Asia serva Romam vendita Dio 61, 7, liberta Tac. a. 13, 12, Sueton. Nero 28, manu missa videtur ab imperatore Claudio vel a Nerone, cum liberti eius t. 5. 6. 7. 8. 9 Tiberio praenomine utantur; Nero eam in gentem Attali rettulit Dio l. l., summissis consularibus viris, qui regio genere eam ortam peierarent Sueton. l. l. Quo pertinere videtur quod in t. 11 liberta quaedam Augusti ab ea cognomen alterum traxit plane eadem ratione atque liberti, qui plurimum deinceps hominum amplissimorum servi fuerant (cf. Hülsen Römische Mittheilungen III p. 222 sqq.).

Cum Nero in amorem Actos incidisset, Annaeus Senecae o familiaribus Senecae simulatione amoris adversus eam illius cupidines velavit praebuitque nomen, ut quae princeps furtim mulierculae tribuebat, ille palam largiretur; amoris eius vehementissime adversata est Agrippina Tac. a. 13, 12-13. Postea paulum afruit, quin Nero iusto matrimonio eam sibi conciliaret Sueton. l. l. Incestum Neronis et Agrippinae interventu eius prohibitum est Tac. a. 14, 2. Amorem eius Neroni exprobrabat Poppaea Sabina ibid. 13, 46. Corpus Neronis composuit Sueton. Nero 50. — Agros eam in Italia et in Sardinia possedisse docent t. 2. 3. 7. 8. 9. 11.

— MARCIA CLAVDIA ALCIA ATHENAI GAVIDIA LATIARIS.

- 849 .. CLAVDIA LA ALFIDIA NIS. *Tres tituli urbani coniuncti dominis benignissimis a servo positi sunt VI 1429: a sinistra parte ad hanc pertinet, a dextra ad L. Insteium Flaccianum, nudius Claudiae Papiae Netoniae Insteinae Praenestinae dedicatus est. Itaque ille maritus, haec filia Claudiae Alfidae videtur.*

— (CLAVDIA) ANTONIA v. ANTONIA.

- 850 CLAVDIA ANTONIA TATIANA, ἡ κρατίστη ἀνεψὶ Κλαυδίου Διογένους (cf. supra n. 684) καὶ Ἀπτάλου (cf. n. 651) συναληγ(χῶ)ν publice honorata t. Aphrodisiensi CIG 2819b Addend. p. 1115 = Lebas-Waddington 1597. Fortasse eadem Tatiana, Achillis uxor, Ti. Claudii Attali nurus, quae memoratur in t. et ipso Aphrodisiensi CIG 2831.

- 851 TIB. CL(AVDIA) ARSASIS, e Xantho et Pinaris oriunda (Ξανθία καὶ Πηναρίας), ἡ κρατίστη ὑπαρχή, uxor Tib. Claudii Telemachi, mater Ti. Claudii Stasithemidis et Claudiae Arsinoes publice honorata t. Sidymensi Benndorf, Reisen in Lykien p. 67 n. 41.

- 852 CLAVDIA ARSINOE, ἡ κρατίστη, filia Ti. Claudii Telemachi memoratur in t. Sidymensi patris Benndorf, Reisen in Lykien p. 67 n. 42.

- 853 CL(AVDIA) ARTEMIDORA, clarissima femina, uxor L. Marii Vegetini

- Marciani Miniciani Myrtiliani praetoris, mater L. Marii Vegetini Lucani Tibereni VI 1458 cf. 1455.
- 854 CLAVDIA ATHENAIS. *In eodem epistyllo marmoris* ἡ ἐξ Ἀρείου πάγου βουλή καὶ ἡ βουλή τῶν ἑξακοσίων (ante a. 126) καὶ ὁ δῆμος *dedicaverunt dextra t. CIA III 664* Κλαυδ[ί]αν Ἀθηναῖδα πόλεως ἐνεκεν. *sinistra t. 665* τὸν ἀρχιερέα τῶν Σεβαστῶν διὰ βίου Τιβ. Κλαυδίου Ἀττικὸν Ἡρώδην Μαραθώνιον. *Vbi cum temporum et sacerdotii ratione habita Atticus pater Herodis non possit non intellegi, quoniam cum eo Claudiam Athenaida adgnatione coniunctam esse nomen et tituli docent, soror Attici maior natu videtur; nam de filia ideo cogitare noluerim, quod filiae statuum dextro loco positam fuisse credi vix potest.*
- 855 CL(AVDIA) BACCHIS, clarissima femina, cui Sextius Lateranus cos. (a. 154? a. 197?) et Aquilius Orfitus heredes posuerunt t. VI 1378.
- 856 CL(AVDIA) BALBINA honorata t. *graece scripto Ancyrano Archäologisch-Epigraphische Mittheilungen aus Oesterreich IX (1885) p. 127 n. 92:* ἡ ἐκ προγόνων βασίλισσα scilicet oriunda ex stirpe regia Galatarum, μήτηρ τῆς μυροπόλεως (Ancyrae), uxor Cl(audii) Arriani viri clarissimi.
- 857 CLAVDIA CANINIA SEVERA, ἡ κρατίστη ὑπατιῆς, consobrina Ti. Claudii Artemidori, proconsulis Asiae, cui posuit t. *Ephesium graece scriptum Bulletin de correspondance Hellénique I (1877) p. 293 n. 82.*
- 858 Cl(audia) Cethegilla L. Cornelio Pausaniae posuit t. VI 16273. *Fortasse femina nobilis.*
- 859 Cl(audia) Cerbonia memoratur in fistula plumbea urbana Lanciani, *sylloge aquaria n. 43. Fortasse femina nobilis.*
- 860 Cl(audia) Clementi[na], Induti filia, mater Cl(audii) Paterni Clementiani III 5777 t. *Raeticus.*
- 861 TIB. CLAVDIA EVPATORIS MANDANE ATTICILLA honorata t. *Asiatico Bulletin de correspondance Hellénique XVIII (1894) p. 7; ὑπατιῆς ἐγγόνην καὶ προεγγόνην editur, at quadratarii aut eius qui t. descripsit error necesse est corrigatur in ὑπατι[κῶν].*
- 862 CLAVDIA FADILLA, Ti. filia, clarissima femina origine Allifana, sacerdos divarum Augustarum IX 2347 t. *Allifanus publice positus; eadem Cl(audia) Ti. fil. Fadilla, c. f., C. Fadio Auct[o] parenti posuit IX 2390 t. et ipsum Allifanum.*
- 863 Claudia Gallitta, P. f., tribu Quirina, Ti. Claudii Claudiani soror, Q. Austurnii Lappiani equo publico uxor VIII 7978 t. *Rusicadensis a marito positus.*
- (CLAVDIA) LIVIA v. LIVIA.
- 864 CLAVDIA MAGNA, T. f., (uxor) C. Pantulei Iusti, mater C. Pantulei Graptiaci, X 6265 t. *Puteolamus.*
- 865 (CLAVDIA) MARCELLA maior. Octavia Augusti soror ex C. Claudio Marcello (cos. a. 704 = 50 a. C.) duas filias peperit, quarum utrique nomen Marcella fuit *Plutarch. Anton. 87, Surton. August. 63. Mar-*

cella maior VI 4655, minor VI 4421. 4637. 8755 in t. libertorum servorumque; ceterum neque in his (cf. VI p. 909 et VI 15091. 15497) neque apud scriptores distinguuntur sorores, ita ut et de matrimoniis earum non plane certe statuere liceat. Id unum certe a Plutarcho Anton. 87 traditum est eandem Marcellam primum Agrippae per plures annos uxorem fuisse, deinde Antonio nupsisse atque aetatis ratione habita veri similis videtur hanc fuisse maiorem, non minorem, ut statuerat Borghesi opp. IV p. 69. Reliqua autem quae de nuptiis Marcellarum viri docti coniecerunt, dubiis non carent.

Nata est ante a. 714 = 40, quo Octavia marito defuncto M. Antonio desponsa est Dio 48, 31. Augustus eam M. Agrippae in matrimonium dedit, qui ex ea plures liberos tulit Plutarch., Sueton. l. l., Dio 53, 1, ex cuius verbis nequaquam sequitur eas nuptias anno 726 = 28 factas esse. Anno 733 = 21 Augusti iussu Agrippa cum ea divortium fecit Dio 54, 6. Dein nupsit Iullo Antonio Plutarch. Anton 37 cf. Tac. a. 4, 44, Vell. 2, 100, ex quo certe duos filios Iulum et Lucium Antonios peperit v. supra A 637.

‘Marcella maior rogata a matre sua, gauderetne se nupsisse, respondit: ‘ita valde, ut amplius nolim’ Hieronym. adversus Iovinianum I, 46 II p. 313 ed. Vallarsi. Quae num pertineant ad filiam Octaviae, ideo dubitari potest, quod Hieronymus, ut ex contextu apparet, Marcellam illam feminam univiram fuisse putavit. Quanquam cum id recte statuere ex dicto quod affert non certe efficitur.

866 (CLAUDIA) MARCELLA minor. De nomine vide in sorore quae praecedit. — Nata videtur a. 714/715 = 40/39 a. C., cum a. 714 Octavia mater vel praegnas ab C. Caesare fratre M. Antonio desponsa sit Dio 48, 31. Marcellam alteram utram Paulo Aemilio cuidam nupsisse viri docti iam pridem (cf. Borghesi opp. I p. 415, V p. 191) coniecerunt ex t. urbano VI 9000: Faustus Marcellae Paulli pistor; eodemque pertinet t. Signinus X 5981: C. Claudius Marcellae Paulli l(ibertus) [T]imon. Quae coniectura inde probatur, quod in monumento familiae Marcellae CIL VI p. 909 tituli libertorum servorumque Aemiliorum Paullorum reperti sunt. Itaque Mommsen l. l. maritum alterum Marcellae et minoris quidem Paullum Aemilium Lepidum (cos. a. 720 = 34 a. C.) fuisse coniecit, qui L. Aemilium Paullum (cos. a. 754 = 1 p. C.) et M. Aemilium Lepidum (cos. a. 759 = 6 p. C.) filios ex Cornelia genuit, quae a. 736 = 18 mortua est cf. supra A 259, (non ex Marcella, id quod in stemmate a Mommseno l. l. delineato errore positum est). Extant autem in t. Paulli libertorum et Marci (n. 4457. 4510. 4695) et Lucii Aemilii (n. 4499. 4500). Et Luciorum quidem patronum fuisse L. Paullum cos. a. 1 p. C., maritum Iuliae neptis Augusti, inde constat, quod Paulli nomen erasum est cf. A 268. De patrono autem Marcorum res dubia est. Nam quod Mommsen Paullum Aemilium cos. a. 720 praenomen Marci habuisse, sed usum eius abstinuisse

*scripsit, refellitur testimoniis supra A 259 conlatis. Vnde apparet huic Aemilio solum in ind. l. 55 Dionis praenomen Lucii, ceterum semper Paulli inditum esse. Sed sive erravit auctor indicis sive hic Lepidus primum re vera Lucius dictus postea solum praenomen Paulli agnovit, debuit libertis, quibus praenomen nobile non conveniebat, praenomen aliud in gente sua usitatum tribuere, ut tribuerunt Iulius Antonius, Appii Claudii, Cossi Lentuli libertis suis. Itaque in re dubia veri simillimum videtur Paullum Lepidum post Corneliae mortem, quamvis aetate pro-
vectum Marcellam et minorem quidem in matrimonium duxisse. Nam de M. Aemilio Lepido cos. a. 6 p. C., cui nusquam Paulli praenomen cognomenve tribuitur, ne propter temporum quidem rationes cogitare licet. — Minorem autem Marcellam Paulli uxorem fuisse ex titulo eius qui monumentum Marcellae dedicavit veri simile fieri observavit Bormann apud Mommsenum l. l.: C. Claudius Marcellae minoris (libertus) Phasis decurio monumentum dedicavit et decuriae epulum dedit etc. Unus mihi restat scrupulus, quod mirum videtur, quare tunc aetas esse solebat virginum nubentium (cf. Friedländer, Darstellungen aus der Sittengeschichte I⁶ p. 565), mulierem clarissimam domus imperatoriae viginti tres fere annos natam primum in matrimonium collocatam esse. Fortasse igitur maritum iam alium experta et ipsa iteratas nuptias cum Paulo fecit.*

Marcellam viri docti alii maiorem alii minorem dudum collegerunt nupsisse M. Valerio Messallae Barbato cos. a. 742 = 12 a. C. qui in consulatu mortuus est (fasti Capitolini), quod Suetonius Claud. 26 rettulit Claudium duxisse Valeriam Messalinam Barbati Messallae consobrini sui filiam. Atque extant tituli servorum libertorumque in monumento Marcellae et M. Valerii Messallae et Valeriae Messalinae VI p. 909, unde demonstratur Marcellas coniunctas fuisse cum domo Valerii Messallae. Itaque veri simile est minorem Marcellam post Paulli mortem nupsisse M. Valerio Messallae Barbato, patri filii cognominis, avo Valeriae Messalinae uxoris Claudii.

- 867 CLAVDIA MARCELLINA. Tituli Veronenses: ipsa posuit marito V 3336 (1) ante adoptionem eius, socero V 3337 (2), ei dedicatus est 3338 (3).

Ti. filia t. 1. 2. 3, uxor [Ti. Claudii] Alpini t. 1, qui postea (L.) Bellicius Sollers t. 3 (vide supra B 85), nurus Ti. Claudii Augustani t. 2. — Eadem Claudia Marcellina in tegulis urbanis XV 934 a. 123, 935 a. 125, 936 a. 126.

- 868 CLAVDIA MARCIOLA, uxor Ti. Claudii Paulini, mater Ti. Claudii Flaviani memoratur in t. Cibratico filii CIG 4380 b² add. = Lebas-Waddington 1216.

- 869 CLAVDIA MARIA MAXIMA MARTIA SECUNDA, clarissima femina, uxor P. Attii Pudentis Rufini Celsiani VI 1379.

- 870 Claudia Nerviana, uxor T. Licinii Hierocletis; Licinii Hierocles, Hieroclia Paulina et Axia filii eorum t. Mauretaniae Caesariensis

Comptes rendus de l'Académie des inscriptions et belles lettres 1889 p. 202.

- 871 CLAVDIA OCTAVIA. Tituli: urbanus in arcu Claudii VI 921 n. 5 (1), ubi ab initio duo versus periisse dicuntur a Florentio, qui unus titulum deperditum olim descripsit; Samius graece scriptus Guérin, *Description des îles de Patmos et de Samos* p. 215 (2); memoratur in t. libertae VI 9015 (3), servarum VI 5539 (6), 9037 (7), libertae matris VI 8943 (8) et passim in actis Arvalium. — Nummi eius in coloniis cusi Eckhel VI p. 285 sq., Cohen I^a p. 312 sqq.

Nomen gentilicium positum est in t. 2; num fuerit in t. 1, incertum est. Num ea nomen gentilicium re vera gesserit, dubitari potest, cum in actis Arvalium semper nude dicatur Octavia. Sed fortasse nomen paternum abiecit, postquam in aliam gentem adoptata est. Quod autem in t. 3 memoratur Claudia, Octaviae divi Claudii f. liberta, Peloris inde nihil de Claudia nomine concludere licet, quoniam notum est mulieris liberos sumpsisse nomen gentilicium patris patronae. Octaviae Caes. Aug. f. t. 6, Aug. f. t. 7, Caes. Aug. (uxor) t. 8. — Octavia in nummis et apud scriptores.

Imperatoris Claudii et Valeriae Messalinae filia Tac. a. 11, 34, Sueton. Claud. 27, Joseph. ant. 15, 8, 1. De anno natali non constat; a. 62 puella vicesimo aetatis anno dicitur occisa Tac. a. 14, 64, unde nata erat a. 42 vel 43. Suetonius autem cum scribat: (Claudius) liberos tulit — ex Messalina Octaviam et Britannicum (qui anno 41 natus est cf. supra n. 666), sine dubio filiam natu maiorem statuit et Dio 60, 5 narrat anno 41 Claudium eam Silano despondisse; unde Nipperdey ad Tac. l. 1. coniecit Tacitum scripsisse duodevicesimo. Vtunque de verbis Taciti iudicatur, certum videtur Octaviam ante Britannicum natam esse.

Anno 41 desponsa est L. Iunio Silano (Torquato) Dio 60, 5, Tac. a. 12, 3, Sueton. Claud. 24, 27. Anno 48 exente Claudius Agrippina instigante, quae nuptias Octaviae et Neronis moliebatur, adfinitatem Silani diremit Tac. a. 12, 4. Anno 49 Claudius eam Neroni despondit ibd. 12, 9, Sueton. Claud. 27 et in aliam gentem adoptandam dedit, ne fratri adoptivo nuberet Dio 60, 33 (Zonaras 11, 10). Anno 53 Neroni nupsit Tac. a. 12, 58, Sueton. Nero 7. Nero cito Octaviae consuetudinem aspernatus corripientibus amicis sufficere illi debere respondit uxoria ornamenta et in Actes libertae amorem delapsus est Sueton. Nero 35, Tac. a. 13, 12. Dolorem necis Britannici dissimulavit Tac. a. 13, 16. Anno 62 Nero, ut nuptiis Poppaeae domum vacuum faceret, Octaviam amoliri parat, quamvis modeste ageret, nomine patris et studiis populi in visam ibd. 14, 59. Specie sterilitatis domo pulsa et in Campaniam seposita est addita militari custodia ibd. 14, 60–61. Nerone auctore Anicetus libertus adulterium eius confessus est; Nero edicto correptam insula Pandateria clausit et paucis post diebus

venas solvere iussit anno 62 *ibid.* 14, 62-64, *Sueton. Nero* 35, *Dio* 62, 13 (*Zonaras* 11, 12), *Ioseph. ant.* 20, 8, 1, *Eutrop.* 7, 14, *schol. ad Iuvenal.* 8, 215. Interfecta est eodem die quo postea Nero perit *Sueton. Nero* 57, *id est die 7 mensis Iulii*.

Memoratur Tac. a. 12, 2, 68; 13, 19; 14, 1, h. 1, 13, *Sueton. Nero* 46, *Dio* 61, 7. (*Vict.*) *Epitome* 5, 5. — *De interitu eius agit praetexta auctoris incerti, quae inscripta est Octavia*.

872 CLAVDIA PAPIA NETONIA INSTEIA PRAENESTINA, clarissima puella *VI* 1429 *cf. supra* n. 849.

873 CL[AVDIA] PAVLA, ἡ κρατίστη συγγαλητικὴ *memoratur in t. Sinopensi mutilo CIG* 4157 *fratris, qui, quamquam nomina perierunt, fuisse videtur* [ἔκγονος] Κλαυδ[ίου] cuiusdam.

— BAEBIA PVLVIA CLAVDIA PAVLINA GRATIA MAXIMILLA.

874 Claudia Peregrina, in nuptias eius et A. Pudentis centurionis Martialis scripsit *epigr.* 4, 13.

875 CLAVDIA PVLCHRA, sobrina Agrippinae (uxoris Germanici) anno 26 p. C. a Domitio Afro impudicitiae et maiestatis accusata et damnata est *Tac. a.* 4, 52; *filia videtur Claudiae Marcellae alterius utrius, neptis Octaviae Mater Quinctilii Vari, qui anno 27 postulatus est ibid.* 4, 66, *uxor igitur P. Quinctilii Vari caesi a.* 9 p. C.

876 CLAVDIA REGILLA, uxor M. Antonii Antii Lupi *VI* 1343.

877 Claudia Rufina, ex Britannis oriunda, ut mater familiae praedicatur *Martial.* 11, 53.

878 CLAVDIA SABINILLA, filia Claudii consulis ordinarii *nescio quo anno X* 1688 *t. Neapolitanus. Vide in patre supra* n. 622.

879 Claudia Sacrata, mulier Vbia *Tac. h.* 5, 22.

879a Claudia Salvia, L. Titinii Clodiani procuratoris uxor *VIII* 8329 *t. Cuiculitanus*.

880 CLAVDIA SESTIA COCCIA SEV[E]RIANA, uxor Q. Lolli[i]ani Plantii Aviti, mater Lollianae Plautiae Sestiae Servillae *memoratur in t. urbano Bullettino comunale* 1883 p. 216.

881 Claudia Taurilla, Ti. filia, Q. Marci Victoris uxor, mater Q. Marci Faustianiani *XIV* 2931 *t. Praenestinus*.

— ...IA ASINIA [CLA]VDIA TIBERIAATIA STATILIA PAVLLINA IVLIANA PHILIPPA.

882 CL[AVDIA] VARENILLA, Cl[audii] Vareni cos. filia, M. Censorii Paulli uxor, post mortem publice honorata a civitate Pictonum *t. Espérandieu, Epigraphie Romaine du Poitou* p. 217 = *XIII* 1129.

883 M. Aurelius Cleander. *Plena nomina extant in inscriptione signaculi aenei in agro Romano reperti Bullettino comunale* 1887 p. 323: M. Aureli Cleandri a cubiculo Aug. n., *ceterum apud scriptores Cleander*.

Origine Phryx, servus Romae venum datus ad aulam venit, (*ab imperatore M. Aurelio ut videtur munusculus*) princeps libertorum aulicorum fuit et a cubiculo imperatoris Commodi *Dio* 72, 10. 12, *Herodian*.

1, 12, vit. Commodi 6, 13, tit. (Aelium) Saoterum, qui ante eum cubicularius Commodi fuerat, interfecit *Dio* 72, 12. Cum graviter Perennem praefectum praetorio odisset, ad eum tollendum operam praebuit *Dio* 72, 9. Post necem Perennis (a. fere 185) quasi domino liberatus summam potentiam egit *Dio* 72, 10, *Herodian.* l. 1., ex arbitrio praefectus praetorio retinuit removit occidit vit. *Comm.* 6, 8; cum Aebutianum praefectum occidisset, 'in eius locum ipse Cleander cum aliis duobus, quos ipse delegerat, praefectus est factus, tuncque primum tres praefecti praetorio fuere, inter quos libertinus, qui a pugione appellatus est' (scilicet a plebe per ludibrium) vit. *Comm.* 6, 12-13; praefectus praetorio sub Commodi *Ammianus* 26, 6, 8. In unum annum viginti quinque consules nuncupavit, senatores et patricios legit; cum omnia vendicaret, ingentem pecuniam collegit vit. *Comm.* 6, 9-10, *Dio* 72, 12. (M. Aurelium Papirium Dionysium) a praefectura Aegypti summovit *Aelian.* fr. 86 ed. *Hercher* cf. *supra* A 1283. Thermas extruxit et sub nomine Commodi dedicavit vit. *Comm.* 17, 5, *Dio* l. 1., *Herodian.* l. 1. § 4. Cum ex gravitate annonae (cf. vit. *Comm.* 14, 1) seditio plebis Romae orta esset, Commodi iussu interfectus est vit. *Comm.* 7, 1, *Dio* 72, 13, *Herodian.* 1, 12, 5-1, 13, 6 (quorum narrationes nonnihil discrepant). Occisus videtur anno 189; nam ex vit. *Comm.* 14, 8 apparet Cleandrum non plus quam tricennium praefectura functum esse, quam anno fere 186 acceperat.

Damostatiam Commodi concubinam duxit uxorem *Dio* 72, 12. Constupravit alias etiam Commodi concubinas, de quibus filios suscepit, qui post eius interitum cum matribus interempti sunt vit. *Comm.* 7, 3; filii cum patre occisi *Herodian.* 1, 13, 6, filius *Dio* 72, 13.

884 Cledonius a Sapore ad (M. Fulvium) Macrianum Valeriano capto missus *Anonymus post Dionem* ed. *Dindorf* V p. 219.

885 Clemens, Agrippae Postumi servus, dominum se esse simulans post mortem Agrippae a. 16 seditiones excitavit, dein captus et occisus est *Tac. a. 2*, 39, 40, *Sueton. Tiber.* 25, *Dio* 57, 16 (*Zonar.* 11, 2).

886 Clemens, Atestinus, maritus Sabinae, ad quem Martialis scripsit *epigr.* 10, 93.

887 Clemens, amicus Apulei, poeta *Apulcius florid.* 1, 7.

888 Clemens, praeses ut videtur aetate imperatoris Marci (fortasse Daciae) *Dio* 71, 12.

889 Clemens, Byzantius, celeberrimus tragoediarum actor aetate Septimii Severi *Philostat.* vit. *soph.* 2, 27, 2.

— L. Alpinus Clemens.

— M. ARRECINVS CLEMENS.

— M. Arrecinus Clemens.

— Attius Clemens.

— Aurelius Clem[ens].

— Q. AVR(ELIVS) PACTVM[EIVS ...] CLEM[ENS].

- C. Camurius Clemens.
- CASSIVS CLEMENS.
- Claudius Clemens.
- Coelius Clemens.
- P. Cominius Clemens.
- T. Cornasidius Vesennius Clemens.
- SEX. CORNELIVS CLEMENS.
- FLAVIVS CLEMENS.
- P. Fl(avius) Clemens.
- M. HELVIVS CLEMENS DEXTRIANVS.
- M. HERENNIUS FAVSTVS [TL.] IVLIVS CLEMENS TADIVS FLACCVS.
- Iulius Clemens.
- C. IVLIVS OPIIVS CLEMENS.
- L. Naevius Clemens.
- P. PACTVMEIVS CLEMENS.
- CN. PINARIVS CORNELIVS CLEMENS.
- SALIENVS CLEMENS.
- Salienus Clemens.
- T. Suedius Clemens.
- Terentius Clemens.
- TINEIVS CLEMENS.
- Q. TINEIVS SACERDOS CLEMENS.
- Truttedius Clemens.
- T. Varius Clemens.
- L. Volusenus Clemens.
- 890 CLEMENTIANA *publice honorata t. Eleusino versibus concepto* Ἐφε-
μαρίς ἀρχαιολογική 1883 p. 141 n. 15; filia et neptis (ἑτερογενὴς καὶ θυγα-
τέρα) duorum Arrianorum consulum. *Titulus ad saeculum III per-
tinere videtur.*
- Antonia Clementiana.
- Claudius Paternus Clementianus.
- Catia Clementina.
- Cl(audia) Clementi[na].
- Iulia Clem[en]tina.
- SEX. CATIVS CLEMENTINVS PRISCILLIANVS.
- 891 T. Clementius Silvius *posuit t. Aquincenses III 3424 (1), III S.
10424 (2).* — *Tria nomina exhibet t. 2, Clementius Silvius t. 1.* —
Vir egregius, a(gens) v(ices) p(raesidis) Pannoniae inferioris t. 1. 2,
anno 267 t. 1.
- CLAYDIVS ACILIVS CLEOBOLES.
- TIB. CLAYDIVS CLEOBOLES.
- 892 Cleodamus, Byzantius ab imperatore Gallieno instaurandis urbibus
muniendisq[ue] praepositus, quae a Gothis devastatae erant *vit. Gal-
lieni 13, 6.*

- 893 Cleodemus, Atheniensis Claudio (Gothico) regnante barbaros, qui Graeciam invaserant, vicit *Zonaras* 12, 26 p. 151 ed. *Dindorf*.
- 894 Cleomenes, statuarius, cuius Thespiades in monumentis Asinii Pollionis erant *Plin. n. h.* 36, 33; in *inscriptione statuae viri Romani CIG 6158* = *IGI 1247* Κλεομένης Κλεομένους Ἀθηναῖος ἐποίησεν, quae ad initium aetatis imperatoriae spectare videtur, alterum utrum Cleomenem eundem esse atque artificem a *Plinio* memoratum coniecit *Löwy, Inschriften griechischer Bildhauer* p. 244.
- 895 Cleon, Mysius dux quondam latronum, cum bello Actiaco ab Antonio ad Caesarem defecisset, ab eo honoratus partem regionis Morenes quasi princeps rexit *Strabo* 12, 8, 8, 9 p. 574 sq.
- 896 Cleonicus, libertus Annaei Senecae (philosophi) *Tac. a.* 15, 45.
- 897 CLEOPATRA SELENE. Nummi argentei et aerei *Mauritani* extant alii *Cleopatrae* unius nomine inscripti Κλεοπάτρα βασιλίσσα et eaput diadematum exhibentes, plerique inscripti in adversa Rex Iuba regis Iubai f. vel Rex Iuba, in aversa Κλεοπάτρα βασιλίσσα *Müller, Numismatique de l'ancienne Afrique III* p. 108 sqq. cf. *Suppl.* p. 74; insignis est nummus n. 102a p. 74 inscriptus Ἰόβα βασιλέω (sic) Ἡ Σελένῃ.

Ex *Cleopatra* M. Antonius liberos gemellos tulit *Alexandrum* et *Cleopatram*, postquam a. 37/36 reginam in Syriam advocatam loco iustae uxoris habere coepit *Plutarch. Anton.* 36; *Dio* 49, 32 sub a. 718 = 36 προληπτικῶς in universum de liberis Antonii et *Cleopatrae* et de regnis iis attributis agit. Vt Antonius Alexandro nomen Solis, ita *Cleopatrae* *Selenes* indidit *Plutarch. l. l.*, *Dio* 51, 21; *Selene* dicitur in nummo 102a (v. supra), *Sueton. Calig.* 26, *Euseb. armen.* ad a. Abr. 1990 cf. *Synecll.* p. 588, *Hieronym.* 1988 (Luna), *Suidas* s. v. Ἰόβας I 2 p. 999 ed. *Bernhardy*.

Nata est igitur a. 36/35. Anno 34 pater ei regnum Cyrenaicum destinavit *Dio* 49, 41. Ab Augusto a. 29 in triumpho ducta est *Dio* 51, 21, *Eusebius-Hieronymus* l. l. Augustus eam Iubae regi, quem regno Bocchi donaverat, in matrimonium collocavit *Plutarch. Anton.* 87, *Dio* 51, 15 cf. *Sueton. Cal.* 26, *Strabo* 17, 3, 7 p. 828, *Suidas* l. l. (ubi perperam dicitur *Cleopatrae* et C. Caesaris filia); in coniugium scripsit *Crinagoras epigr. Anth. graec.* 9, 235. Regnum Bocchi Augustus Iubae a. 729 = 25 dedit *Dio* 53, 26, inde a quo anno Iuba annos regni numeravit, ut docent nummi cf. *Müller II* p. 115; nummus Iubae et *Cleopatrae* n. 87 in aversa eaput *Cleopatrae* et inscriptionem nominis exhibet, in adversa inscriptus est Rex Iuba regis Iubai f. (regni) a(nno) VI, unde veri simile fit Iubam eam circa id tempus, id est a. fere 20 uxorem duxisse. Mortua est ante annum 5 a. C., quo fere Iuba *Glyphyram* viduam *Alexandri Herodis* filii occisi a. fere 7 a. C. (v. supra A 361) in matrimonium duxit *Ioseph. ant.* 17, 13, 1, bell. 2, 7, 4. Itaque nummus Iubae n. 88, qui in aversa inscriptus R(egni anno) XXXI eaput muliebri diadematum exhibet, quod Cleo-

patrae esse statuit Müller, negavit Mommsen Ephem. ep. 1 p. 277, omnino non nisi mortuae imaginem revocare potest cf. Müller Suppl. p. 75.

898 Cleopatra, imperatoris Claudii paulex Tac. a. 11, 30.

899 Cleopatra, Gessii Flori uxor, amica Poppaeae Neronis Ioseph. ant. 20, 11, 1.

— Ti. Cl(audius) Clit(ianus).

900 Clotilla (*sic recte traditur libris optimis Quintiliani, nisi quod uno loco 8, 5, 16 codex Ambrosianus aperto errore exhibet Domitilla, ut antea perperam omnino cdi solebat*), mulier a filiis, fratre, paternis amicis accusata, quod virum, qui inter rebellantes fuerat (*fortasse particeps motus Scriboniani*), sepelisset, a Domitio Afro defensa et ab imperatore Claudio absoluta est Quintilian. institut. 8, 5, 16; 9, 2, 20; 9, 3, 66; 9, 4, 31.

901 Clotius Verus, grammaticus scripsit libros verborum a Graecis tractorum Gellius 16, 12, Macrobi. sat. 3, 18, 4; Ordinatorum graecorum libri citantur Macrobi. 3, 19, 6; 3, 20, 1, liber secundus id. 3, 6, 2, quartus 3, 18, 8; 3, 19, 2. Idem videtur Clotius, ex cuius alio opere nescio quo quaedam afferuntur Fest. p. 141 a 25, 189 a 25, 193 a 4, 213 a 29, 309 a 26, 318 a 24.

902 Clodianus, cornicularius, particeps coniurationis in Domitianum Sueton. Domit. 17, (Vict.) Epit. 11, ubi traditur Parthenio — et Stephano et tum ob fraudem interceptae pecuniae supplicium suspectante Clodiano; cum haec verba ('ob fraudem' etc.) apud Suetonium, unde sumpta sunt, ad Stephanum potius pertineant, aut error auctoris Epitomae neglegenter Suetonio usi subest aut alterum et ante Clodiano ponendum est.

— M. Aemilius Clodianus.

— M. ANNAEVS SATVRNINVS CLODIANVS AELIANVS.

— Q. MAESIVS FRONTINVS CLODIANVS.

— L. Titinius Clodianus.

— L. Titinius Maximus Clodianus.

903 CLODIVS, consularis aedum sacrarum anno 280 IGI 993 t. urbanus.

904 APPIVS CLODIVS nescio quis memoratur in t. urbano liberti Bullettino comunale 1886 p. 387 n. 1592.

905 SEXTVS CLODIVS . . . NIANVS, proconsul Cypri sub Septimio Severo vel filiis eius memoratur in t. graece scripto Cyprio Lebas-Waddington 2728 dedicato Iuliae Domnae.

906 C. CLODIVS ADIVTOR, C. f., tribu Quirina, quaestor, tribunus plebis, praetor X 3851 t. Campanus positus 'quod ex reditu HHS n. legato a Clodia rei publicae Campanorum viae tutela praestatur'; haec verba item, quauquam hodie mutila, repetuntur in t. una cum priorc reperto dedicato . . [Clodio] P. f. . . [Capi]toni X 3852; arda igitur necessitate hi Clodii coniuncti fuisse videntur.

- 907 Q. CLODIVS CALVISIVS HONORATIVS, clarissimus puer VI 1380.
- 908 [CLODIVS] [CAP]ITO NVS, P. f., [triu]mvir capitalis, quaestor, praetor, [ad censu]s provinciae [Pann]oniae X 3852 t. *Campanus repertus una cum t. C. Clodii Adjutoris cf. supra n. 906.*
- 909 Clodius Catullus, praefectus vigilum anno 191 VI 414 b.
- 910 CLODIVS CELSIVS, maritus Fabiae Fuscinillae clarissimae feminae, cui posuit t. *sepulcralem urbanum Gruter. p. 1141 n. 1 cf. Addenda ad CIL VI.*
- 911 CLODIVS CELS[IVS] memoratur in t. Iasi in Caria reperto *Bulletin de correspondance Hellénique XIV (1890) p. 615 ἡγεμονεύοντος Κλωδίου Κέλς. τοῦ κρατίστου [ἀνθυπάτου?], ubi ex spatio litterarum Κελ-σ[ί]νου potius quam Κέλ[ου] supplendum est; proconsul Asiae ut videtur.*
- 912 Clodius Celsinus, Hadrumetinus, adfinis Clodii Albini a senatu laudatus vit. Severi 11, 3.
- 913 Clodius Celsus, Antiochenus, amicus imperatoris Galbae *Plutarch. Galba 13.*
- 914 C. CLODIVS CRISPINVS, consul a. 113 cum L. Publilio Celso. *In consulatione: C. Clodius Crispinus VI 221, XI 3614, Clodius Crispus (sic) in tegula XIV 4089, 6 = XV 2157, ceterum Crispinus fusti.*
- 915 T. CLODIVS EPRIVS MARCELLVS. *Tituli: ei positi sunt a provincia Cypro X 3853 (1) Campanus, a populo Tloensium CIG 4338 b Lycius (2), a civitate Dorylaeo t. graece scriptus Athenische Mittheilungen XIX (1894) p. 306 (3) Dorylensis, memoratur in dipl. mē. III 9 (4); ad eum pertinere videntur frustula t. Tusculani XIV 2612 (5) ... pro cos. Asiae per tri[ennium] hic lectus est ab divo Claud[i]o [provinciam] rem obtinuit.*

Nummi: a) *Cymae 1) in adversa cum capite laureato Vespasiani et inscriptione Αὐτοκράτορα Καίσαρα Οὐεσπασιανόν Ἡ' Ἀνθυ(πάτω) Ἐπρίω Μαριέλλω τ(β) γ Κο(μαίων) cum typo mulieris tridentem tenentis museum Berolinense, Waddington, Fastes n. 96 p. 143 n. 1, Mionnet III p. 10 n. 64; 2) idem atque n. 1, nisi quod in adversa exhibet Βασπασιανόν collectio Imhoof, Streber, Numismata ex museo Bavarico (Abhandlungen der Bayrischen Akademie I [1835]) p. 208 tab. 3 f. 8; 3) Θεὸν σύν-κλιτον cum capite iuvenili Senatus Ἡ' Ἀνθυ. Ἐπρίω Μαριέλλω γ' Κο. cum eodem typo atque in 1 museum Berolinense, Waddington l. l. n. 2, Mionnet S. VI p. 17 n. 137. — b) Laodiccae in adversa Δῆμος Λαοδι-κίων cum capite barbato Populi Ἡ' Ομόνοια ἐπὶ Μαριέλλω ἀνθυ. Wad- dington l. l. — c) Sardium in adversa Ἐπὶ Τε. Κλα. Φιλίνου στρα. cum capite Palladis Ἡ' Ἐπὶ Μαριέλλω τὸ β' Σαρδιανόν Imhoof-Blumer, Mon- naies greeques p. 388 n. 31, Waddington l. l., male Mionnet Suppl. VII p. 115 n. 449 ex Gessner. — d) Synai Θεάν Ἰώμην ἐπὶ Μαριέλλω τὸ γ' cum muliere diademata Ἡ' Συνα[ει]τῶν Ἀπολοφάνου ἀρχ(οντος) cum Apol- line Waddington l. l.*

Plena nomina exhibent t. 1, 3 et in consulatu altero t. 4, Eprius Marcellus t. 3. — In nummis a Eprius Marcellus, in reliquis Marcellus. — Apud scriptores Eprius Marcellus sive Eprius sive Marcellus.

Capuae sordide et abiecte natus *Tac. dialog. 8, M. f. tribu Fal. t. 1.* Praetor peregrinus *t. 1, anno 48 a. d. IIII kal. Ian.,* cum L. Silanus praeturae eiurare adactus esset, in eius locum reliquis praeturae dies (*scilicet III kal. Ian.*) in Marcellum collatus est *Tac. a. 12, 4 cf. Sueton. Claud. 29.* Legatus Lyciae (*cf. t. 2*) ex provincia repetundarum postulatus est, sed eo usque ambitio praevaluit, ut quidam accusatorum eius exilio multarentur *Tac. a. 13, 33. Proconsulem Cypri fuisse ex t. 1 non certe colligitur. Consul I suffectus circa annum 60. Iussu Neronis anno 66 una cum Cossutiano Capitone Thraseam Pactum accusavit et damnavit ibd. 16, 22. 26. 28. 29;* ob id quinquagies sestertium ei decernitur *ibd. 16, 33.* Anno 69 exeunte aere iurgium inter eum et Helvidium Priscum in senatu fuit *Tac. h. 4, 6–8;* anno 70 frustra idem accusationem in eum tendere studuit *ibd. 4, 43 cf. dial. 5.* Proconsul Asiae sub Vespasiano *a. 70–73 t. 1, 3, nummi; ad annum primum pertinent nummi Laodiceae, ad alterum Sardinum et t. 3, ad tertium nummi reliqui; proconsul III t. 1, (5?). Consul II (suffectus) a. d. XII kal. Iun. a. 74 eum Q. Potilio Ceriale Caesio Rufo t. 4. Apud Vespasianum multum valuit Tac. dial. 8, 13. Cum Caecina Alieno (vide supra n. 71) in Vespasianum coniuravit et coniuratione patefacta a senatu damnatus guttur novacula praecidit Dio 66, 16 (Zonaras 11, 17). — Augur, curio maximus, sodalis Augustalis t. 1.*

Ab ineunte adolescentia causis forensibus et oratorio studio se dedit *Tac. dial. 8;* aeri eloquentia *ibd., a. 16, 22.* Domus eius titulis ac statu is repleta *id. dial. 8;* homo praedives *ibd. cf. h. 4, 7. — Liber singularis Columellae ad Eprum Marcellum memoratur in libris manu scriptis Columellae cf. Schneider, Scriptores rei rust. II 1 p. 19, 2 p. 673. — Hic ut videtur Marcellus memoratur Sidon. Apollinar. epist. 5, 7, 3.*

916 C. CLODIVS FABRICIUS NUMISIUS VICTORINUS, praetorius (*traditur PRALTORIO*) vir, cui Numisius Victorinus, vir perfectissimus, pater posuit *t. sepulchralem VI 1381.*

917 L. Clodius Fronto, cui civitas Velioassium posuit *t. VI 1382. Homo nobilis videtur.*

918 CLODIVS GRANIANUS, proconsul Achaiae anno 118 *memoratur in t. Phocico CIG 1732.*

919 C. CLODIVS LICINUS, consul suffectus anno 4 p. C. cum Cn. Sentio Saturnino. *In consulatu: C. Clodius Licinus fasti Capitolini, VI 1263. 1264, C. Clodius Licin[us] fasti Arvalium CIL I² p. 70, C. Clodius fasti min. XI b p. 68.*

- C. f. C. n. *fasti Cap.* Consul suffectus ex kal. Iul. a. 4 *fasti* — Ovidio poetae familiarissimus fuit Clodius Licinus consularis, historicus, qui eum admodum pauperem decessisse tradit et liberalitate sua, quoad vixorē, sustentatum *Sueton. de gramm.* 20; Clodius Licinus in libro tertio rerum Romanarum refert *Liv.* 29, 22, 10 (*de rebus a. 560* = 194 *gestis*); Licinus (*traditur* Licinius) rerum Romanarum libro vicesimo primo citatur *Non. s. v. patibulum* p. 221, Clodius (*traditur* Claudius) rerum Romanarum libro duodecimo *id. s. v. pristis* p. 535.
- 920 M. CLODIVS LVNENSIS, consul (suffectus) XIII k. Octob. cum P. Licinio Crasso *sub initium saeculi I post a. 105 XIV 4057 t. Fidenas, quem posuit libertus quidam Iulii Quadrati cos. II.*
- 921 Clodius Macer, de quo imperator Hadrianus ad Vitrasium Pollionem legatum provinciae Lugdunensis rescripsit *Modestinus Digest.* 27, 1, 15, 17; *fortasse ex posteris eius qui sequitur.*
- 922 L. CLODIVS MACER. Nummi eius permulti extant cusi post Neronis necem in Africa, quos composuit Müller, *Numismatique de l'ancienne Afrique II* p. 170 n. 380 — p. 171 n. 392. Ad quorum rationem et formam illustrandam haec exempla sufficiant: a) n. 380 L. Clodius Macer, caput nudum Macri, in campo S. C. R. Proprae(tore) Africae, b) n. 385 L. Clodi Macri Liberatrix, caput Africae, S. C. R. signa legionaria, ad quae adscriptum est Leg(io) III Aug(usta) Lib(eratrix), c) n. 383 L. Clodi Macri S. C. R. ad signa legionaria Leg(io) I Lib(eratrix) Macriana.

Plena nomina exhibent nummi, Clodius Macer apud scriptores. — Legatus in Africa *Tac. h.* 4, 41, *Sueton. Galba 11*, scilicet legionis III Augustae in Numidia tendentis. Sub finem imperii Neronis descendit neque Galbae se adiunxit *Plutarch. Galba 6*. Id quod confirmant nummi, in quibus semper fere additur «(enatus) c(onsulto) et inprimis nummus a, ubi Clodius se ipse dicit non iam legatum, sed pro praetore in morem liberae rei publicae. Itaque eadem ratione atque Verginius Rufus, quocum *Plutarchus l. l.* eum composuit, iudicium de republica constituenda primum senatui populoque Romano reservasse videtur. Nec tamen postquam Galba a senatu imperator agnitus est, se subiecit, sed speciem restitutoris liberae rei publicae prae se ferre perseveravit; ἀλλ' ὁ μὲν Κλωδῖος ἐν ἀρπαγαῖς πραγμάτων γεγωνὸς καὶ φόβος ἀνδρῶν δι' ὁμολογίας καὶ πλεονεξίας ὄλιγος ἦν ἐν τῇ μᾶτι κατέχειν μᾶτι ἀφέναι τὴν ἀρχὴν δύναντα περιφρόνους *Plutarch. l. l.* Legioni III Augustae agnomen liberatrici addidit numm. b; in Africa legio cohortesque delectae a Clodio Macro, mox a Galba dimissae *Tac. h.* 2, 97, unde collato nummo c apparet Macrum legionem tertiam et auxilia eius novis dilectibus habitis transformasse in novam legionem I Liberatricem Macrianam. Atque eo quod legioni vocabulum ex ipsius cognomine deductum impertitū, confirmatur cum dubium nulasse inter partes specie rem publicam defendentis, re vera imperium sumpturi.

Cum Galba ad urbem adventaret, Nymphidius Sabinus ei terrorem iniicere studuit scribendo Maerum in Africa naves frumentarias retinere *Plutarch. l. l. 13*. Calvia Crispinilla in Africam transgressa est ad instigandum in arma Maerum famem populi Romani haud obscure molita *Tac. h. 1, 73*. Haud dubie res turbans in Africa a Trebonio Garutiano iussu Galbae occisus est *Tac. h. 1, 7. 11. 37, Sueton. G. 11, Plutarch. G. 15*.

923 Q. CLODIVS MARCELLINVS anno 169 cooptatus in collegium sacerdotum nescio quod ex amplioribus VI 2003.

924 (Clodius?) Maximus, pater M. Clodii Pupieni Maximi, qui imperavit anno 238; faber ferrarius ut nonnulli dicunt, ut alii raedarius; ex Prima uxore suscepit filium qui imperavit, cui fratres quattuor pueri fuerunt, quattuor puellae, qui omnes intra pubertatem perierunt vit. *Maximi et Balbini 5, 1-2*.

925 C. CLODIVS NVMMVS, C. f., tribu Maecia; tribunus legionis XIII Geminae, Xvir stlitibus iudicandis, quaestor provinciae Asiae; ei [L. Ster]tinius Quintilianus [C.] Curiatius Maternus Clodius Nummus Aeilus Strabo (cf. X 1486) filius posuit III 429 t. *Ephesianum*.

— L. STERTINVS QVINTILIANVS ACILIVS STRABO C. CVRIATIVS MATERNVS CLODIVS NVMMVS.

926 CLODIVS POLLIO, praetorius vir, in quem est poema Neronis, quod inscribitur Luscio *Sueton. Domitian. 1*.

927 CLODIVS POMPEIANVS, consularis aedum sacrarum a. 244 IGI 1045.

928 M. Clodius Postumus, epistrategus (Thebaidis) anno 1 p. C. memoratur CIG 4715 t. *Tentyrae repertus*.

929 M. CLODIVS PVPIENVS (sive PVPIENIVS) MAXIMVS = IMPERATOR CAESAR M. CLODIVS PVPIENVS MAXIMVS AVGVSTVS. Plena nomina tituli nummique imperatoris indicant. Tituli: una cum D. Caelio Calvino Balbino Augusto et M. Antonio Gordiano Caesare nominatur in miliaris Mauretaniae VIII 10342 (1). 10343 (2). 10365 (3), *Ephem. ep. 7, 660 (4). 675 (5)*; nomina plena extabant in omnibus, hodie Pupieni extant et certe descripta sunt in t. 3, 4, ubi dicitur Pupienius. Plane eodem modo nomina trium posita erant in miliaris Cappadociae III S. 6913. 6934. 6936. 6953 male scriptis, in quibus (certe in t. 6953) nomina Pupieni et Balbini postea crasa sunt errore provincialium cf. III S. p. 1252. Praeterea nomina exhibet item coniuncta cum Balbino et Gordiano papyrus graece scripta *Mittheilungen aus der Sammlung der Papyrus Erzherzog Rainer II. III p. 23*, ubi extat Μάρκου Κλωδίου Πομπηίου. Denique piratus memoratur in t. filiae VI 1087 a (6) Pupieni Maximi c. v. cos. II, et in t. liberti ut videtur: [m.] (traditur i) CLODIVO PVP. L. BELLAEO IX 5765.

In nummis commatis Romani dicitur plerumque M. Clod. Pupienus, rarius Pupienus Maximus *Eckhel VII p. 306 sqq., Cohen V² p. 14 sqq.*; in nummis Alexandrinis A. K. M. Κλωδ. Πομπηίου Έξα. *Catalogue of the*

Greek coins in the British Museum, Alexandria n. 1834. 1837 sqq., A. K. M. Κλω. Πουπ. Μάρκος Σεβ. n. 1836. Item Pupienus perunqne in nummis reliquis cf. (Berliner) Zeitschrift für Numismatik VIII (1881) p. 27.

Apud scriptores: Clodius Pupienus Victor Cacs. 26, Clodius id. 27, Pupienus Eutrop. 9, 1 (inle Hieronym. chronic. ad a. Abr. 2256, Oros. 7, 19), Epitome 26, Chronographus, Polemius Silc. chron. min. I p. 521; Maximus semper apud Herodianum, Zosim. 1, 14, Zonar. 12, 16, Dexippum teste Capitolino qui fertur vit. Maximini 32, 3, Maximi et Balbini 1, 2; 15, 5, ita ut recte hic observasse videtur græcos scriptores collegam Balbini nominasse Maximum, latinos Pupienum (traditur in vitis hist. Augustae semper Puppien-) vit. Maximini 33, 3-5. Sed ridiculum in modum idem auctor titubatur modo Maximum eundem esse atque Pupienum coniciens modo diversos ponens cf. vit. Maximini 24, 5, Gordianorum 10, 1, Maximi et Balbini 1, 2; 11, 1; 15, 4-5; 16, 2, 7. — Quod hic dicitur modo Pupienus modo Pupienius, conferri potest quod similiter variantur formae Passienus et Passienius, Alfenius et Alfenus (in eodem fortasse homine supra A 375. 376). Quae res inde explicanda videtur, quod homines aetatis posterioris non iam sentiebant rariora nomina cadentia in -enus vera esse gentilicia.

Maximo pater fuit Maximus unus e plebe, ut nonnulli deunt, faber ferrarius, ut alii raedarius, mater Prima vit. Max. et Balb. 4, 1-2; ignobilis genere vit. Maximini 20, 1. Pueritiam omnem in domo parentis Pinarii fecit; operam grammatico ac rhetori non multum dedit, si quidem semper virtuti militari studuit; tribunus militum fuit et multos egit numeros et postea praeturam sumptu Pescenniae Marcellinae, quae illum loco filii suscepit et aluit; inde proconsulatum Bithyniae egit et deinceps Graeciae ac tertio Narbone; missus praeterea legatus Sarmatas in Illyrico contudit atque inde translatus ad Rhenum rem contra Germanos satis feliciter gessit vit. Max. et Balb. 4, 3-9, ἐν πολλαῖς στρατοπέδων ἀρχαῖς γενόμενος Herodian. 7, 10, 4. Consul I suffectus anno incerto saeculi tertii incunidis; consularis vit. Max. et Balb. 1, 2, Gordian. 22, 1. Praefectus urbi Herodian. l. 1, vit. Max. 20, 1, Max. et Balb. 4, 10. Consul II (suffectus anno incerto) nummi Cohen n. 26-30, t. 6.

Anno 238 senatus postquam comperit Gordianos in Africa contra Maximum imperium sumpsisse, viginti viros ex senatu consulto rei publicae curandae creavit, inter quos fuerunt Maximus et Balbinus Zosimus 1, 15, vit. Gordian. 10, 1; 22, 1 cf. quae adnotavi p. 260. Post mortem duorum Gordianorum senatus Maximum et Balbinum imperatores creavit Herodian. 7, 10, vit. Gordian. 22, 1, vit. Max. et Balb. 1-3. Inde Imperator Caesar M. Clodius Pupienus Maximus Augustus in titulis nummisque v. supra; in papyro titulisque 1-5, ubi duo Augusti nominantur, priore loco semper Pupienus positus est.

Aestate fere a. 238 uterquo Augustus simul a militibus occisus est *Herodian.* 8, 10, *vit. Max. et Balb.* 13-14, *Gordian.* 22. *De tempore mortis et de spatio imperii vide quae exposui sub A 664.*

Pupienia Sextia Pau[lina] Cethegilla filia *l. 6 cf. infra P 805; filius eius videtur T. Clodius Pupienus Pulcher M[aximus].*

- 930 T. CLODIVS PVIENVS PVLCHER M[AXIMVS]. *Titulus Tiburtinus ei publice positus XIV 3593.* M. f., (filius eius qui imperavit ut videtur), clarissimus vir, triumvir monetalis, quaestor kandidatus, praetor urbanus, proconsul provinciae Macedoniae, vice operum publicorum, electus iudicio sacro ad [census] acceptandos per provinciam Velgicam, eurator aedium sacrarum et operum publicorum, consul (*suffectus anno incerto saeculi III*); XVvir sacris faciundis; curator rei publicae Leptim(agnensium) et Tripolitanorum, rei publicae Beneventanorum, Catinensium, patronus municipii (Tiburtium) *tit.*

- 931 P. Clodius Quirinalis, rhetor *Sueton. ind. libr. de rhetor.* 13, *Arelatensis Romae insignissimo docet Hieronymus chron. ad. a. Abr.* 2063 = a. 47 p. C. e *Suetonio.*

— P. Palpellius Clodius Quirinalis.

- 932 Q. CLODIVS RVFINVS, legatus Augusti pro. pr. (Numidia) sub Commodo *VIII 4211 l. Vercundensis; frater Arvalis a. 193 VI 2102; idem videtur Clodius Rufinus inter nobiles ab imperatore Septimio Severo occisos vit. Severi* 13, 5.

- 933 L. CLODIVS RVFVS. *Nummi Agrigentini in aversa caput Augusti exhibent cum inscriptione Augus(tus) p(ater) p(atriae) Agrigentini(i), in aversa Salasso Comitiae Sex. Rufo Ilvir(is) in campo L. Clodio Rufo pro eos. Salinas, Le monete delle antiche città di Sicilia p. 35 n. 342-349 (tab. XIII n. 25-32), Catalogue of the Greek coins in the British Museum, Sicily p. 22 n. 160-164, ubi male editum est SEX. REO pro RVFO cf. Salinas n. 344, Fiorelli, Catalogo del Musco di Napoli, Medagliere I n. 4066.*

Proconsul Siciliae sub Augusto post annum 752 = 2 a. C. *nummi, quo patris patriae vocabulum recepit.* — *Propinquitate conimeti videntur Clodius Rufus eques Romanus, qui posuit l. Thermitanum X 7346, et P. Clodius C. f. Rufus Latro, qui dedicavit Ti. Caesari Divi f. Augusto l. in ora septentrionali Siciliae repertum Notizie degli scavi 1884 p. 163.*

- 934 Clodius Sabinus, rhetor aetatis Augusti, in quem uno die et graeco et latine declamantem multa urbane dicta sunt *Senecca controv.* 9, 3, 13, 14. — *Volgo idem putatur Sex. Clodius, Siculus latinae simul graecaeque eloquentiae professor, magister M. Antonii, qui ab eo consule ingens congiarium accepit Sueton. de gramm. et rhet.* 29 cf. *praeterea Cic. Philipp.* 2, 43; 3, 22, *ad Att.* 4, 15, 2, qui citatur Sex. Clodius sexto de diis graeco *Arnobius* 5, 18 = *Lactant. instit.* 1, 22, 11.

At valde dubito, num idem fuerit hic, cuius lepores et sales laudantur, atque malus ille rhetor actatis Augusti, cuius declamationes irrisui publico erant.

935 CLODIVS SATVRNINVS, legatus Cappadociae III S. 12213 t. mutilus miliarii ad Tyana reperti.

936 TL. CLODIVS SATVRNINVS, clarissimus vir X 8059, 120 in signaculo.

937 D. CLODIVS SEPTIMIVS ALBINVS CAESAR = IMP. CAESAR D. CLODIVS SEPTIMIVS ALBINVS AVGVSTVS. *Tituli pro salute Severi Augusti et Albi Caesaris positi: XIV 6 Ostiensis, ubi nomina praeter Septi[mi] erasa sunt, VIII 1549 Africae proconsularis mutilus, ubi praenomen periit; VIII S. 17726 Numidiae, ubi nomina erasa sunt ita, ut legi possint. Plena nomina exhibent nummi Caesaris et Augusti Eckhel VII p. 162 sqq., Cohen III^a p. 415 sqq. Clodius Albinus vel Albinus apud scriptores. Septimii nomen fuerunt qui conicerent Albinum accepisse per adoptionem L. Septimii Severi, de qua tacent scriptores. At recte observavit Eckhel p. 166 id ipsum nomen legi adhuc in nummis Albi Augusti neque veri simile esse Albinum eo tempore, quo hostem se Severi professus est, usurum fuisse nomen, quod per adoptionem accepisset.*

Fuit familia nobili vita 1, 3, Herodian. 2, 15, 1, Hadrumetinus tamen ex Africa vita 1, 3; 4, 1; 12, 8; originem traxit a Romanis familiis Postumiorum et Albinorum et Ceioniorum vita 4, 1. Natus lare modico, patrimonio pertenui (aliter Herodian. l. l. ἐν πλοῶτι καὶ τροφῇ ἐκ πατέρων ἀνατρέψας), patre Ceionio Postumo, matre Aurelia Messalina primus suis parentibus fuit vita 4, 3. Natus VII kal. Decembres vita 4, 6 in epistula. *Vt haec de originibus ita omnia quaecunque de rebus Albi hominis privati in vita enarrantur, sublesta sunt fide.* Omnem pueritiam in Africa transegit eruditus litteris graecis ac latinis mediocriter vita 5, 1. Adulescens statim se ad militiam contulit atque Antoninis per Lollium Serenum et Baebium Maecianum et Ceonium Postumianum suos adfines innotuit; egit tribunus equites Dalmatas, egit et legionem quartanorum et primanorum vita 6, 1-2. *Ordo numerum militarium et civilium quae sequuntur in vita plane confusus est:* quaesturae gratia ei facta est; qua concessa acedilis non amplius quam decem diebus fuit, quod ad exercitum festino missus est; praeturam egit sub Commodio famosissimam, nam eiusdem ludis Commodus et in foro et in theatro pugnas exhibuisse perhibetur vita 6, 6-7; Bithynicos exercitus eo tempore, quo Avidius rebellabat (a. 175), fideliter tenuit vita 6, 2, legatus igitur Bithyniae post praeturam ut videtur; quod si recte traditum est, praetura necesse est functus sit sub M. Antonino, non sub Commodio. Sub Commodio una eum Pescennio Nigro gloriose in Dacia pugnavit Dio 72, 8. Consul suffectus anno incerto, ut ex nummis et legatione Britanniae apparet; sub Com-

modo, ut videtur. Nam quod in epistula ficta vita 10, 11 Marcus post rebellionem Avidii Cassii de Albino traditur scripsisse 'habemus igitur virum dignum consulatu, quem sufficiam in locum Cassii Papirii' etc., nullam fidem meretur. Dein per Commodum ad Galliam translatus, in qua fuis gentibus transrhennanis celebre nomen suum fecit; quibus rebus accensus Commodus ei Caesareanum nomen obtulit et dandi stipendii facultatem et pallii coccini utendi, quibus omnibus ille prudenter abstinuit vita 6, 4-5. Hae ficta esse videntur, cum idem auctor postea 13, 4 sqq. Albinum Britannicos exercitus regentem Caesareanum nomen repudiasset scribat. Minus accurate apud scriptorem quendam, a quo pariter auctor vitae Albini 1, 1, Victor Caes. 20, 9, Epitome 20, 2, Eutrop. 8, 18 pendunt, narratum erat Albinum post Pertinacis necem in Gallia Caesarem se fecisse, cum re vera Caesaris nomen in Britannia, in Gallia Augusti sumeret. Vnde in vita provinciam aliquam Galliarum rexisse fertur. Ad eundem auctorem ignotum referendum est quod auctor vitae 14, 6, Victor, Eutropius l. l. tradunt Albinum occidendi Pertinacis Didio Iuliano auctorem vel socium fuisse. Denique Iunii Cordi (cf. vit. 5, 10; 7, 3; 11, 2) commenta male redolent ea quae de Caesareano nomine a Commodo oblato passim in vita Albini proferuntur. (Nam idem narraverit auctor vit. Severi 6, 9, ubi verba corrupta traduntur, valde dubito.)

Legatus Britanniae eodem tempore, quo Pescennius Niger in oriente, Septimius Severus in Illyrico (*id est aestate ineunte a. 193*) sumpsit imperium Dio 73, 14. Severus per litteras Caesarem cum agnovit Dio 73, 15, Herodian. 2, 15, 2-5. D. Clodius Septimius Albinus Caesar t. 2 et in nummis. Consul a Severo declaratus est eo tempore, quo illum sibi paraverat subrogare vita 6, 8, cuius auctor consulatum primum ignoravit, cf. vit. Septimii Severi 6, 9. Consul II a. 194 cum imp. Caes. L. Septimio Severo Aug. II fasti. Consul II passim in nummis; male lectus videtur nummus n. 19 Cohen, qui in aversa exhibere dicitur Fel. P. R. P. M. Tr. P. Cos. III.

Severus Pescennio Nigro devicto Albinum insidiis e medio tollere frustra studuit vita 8, Herodian. 3, 5 et ne Caesaris quidem amplius honores tribuit Dio 75, 4. Vnde Albinus in Gallia contra Severum rebellis extitit et Augusti nomen sumpsit Dio l. l., Herodian. 3, 7, vit. Severi 10, 1, anno 196 ut videtur. Imp. Caes. D. Clodius Septimius Albinus Aug. nunti. Apud Tinurtium vit. Severi 11, 1 (Lugdunum reliqui) d. 19 mensis Februarii a. 197 ibd. 11, 7 a Severo victus periiit vita 9, Dio 75, 4-9, Herodian. 3, 7, Victor Caes. 20, 11, Epitome 20, 2, Eutrop. 8, 18.

Fuit Albino unus, ut aliqui dicunt, filius, ut (Marius) Maximus dicit, duo, quibus Severus primum veniam dedit; postea vero eos cum matre percussit et in profluentem abici iussit vita 9, 5 cf. vit. Severi 11, 9. Pescennius Princeps filius vita 7, 8 in epistula. — Marius

Maximus Avidium Marci temporibus (tyrannum), Albinum et Nigrum Severi non suis propriis libris, sed alienis innexuit *vit. Firmi, Saturnini etc.* 1, 1.

- 938 P. CLODIVS THRASEA PAETVS, consul suffectus anno 56 mensibus Novembri et Decembri cum L. Duvio Avito. *In consulatu*: P. Clodius Thrasea *tabula cerata Pompeiana* 15, P. Clodius *tab.* 13, 14, 16, 17, X 826. — *Apud scriptores*: P. Thrasea Paetus *Dio* 61, 15, *ceterum* Thrasea Pactus *sive* Thrasea *sive* Paetus.

Origine Patavinus *Tac. a.* 16, 21, *Dio* 62, 26. Consul a. 56 *fasti*, consularis *Tac. a.* 16, 28; quindecimvir sacris faciundis *ibid.* 16, 22 *cf.* 27, 28. Anno 57 Cossutianum Capitoem ex Cilicia provincia repetundarum postulatam damnavit *ibid.* 16, 21 *cf.* 13, 33. Anno 58 in senatu sententiam dixit *ibid.* 13, 49. Anno 59 cum de Agrippina referretur, senatu egressus est *ibid.* 14, 12; 16, 21. Anno 62 ne Antistius praetor a senatu maiestatis capite damnetur, obstitit *ibid.* 14, 48-49. Anno 62 tulit, ne praesidibus provinciarum gratia ageretur *ibid.* 15, 20-22. Aliac sententiae ab eo in senatu dictae *ibid.* 16, 21, 22, h. 2, 91, *Dio* 61, 15. Cum senatus anno 62 Antium sub recentem partum Claudiaeffunderetur, Thrasea a Nerone prohibitus est *ibid.* 15, 23. Inde ab anno 63 per triennium abstinuit senatu *Tac. a.* 16, 22, *Dio* 62, 26. Instigante Nerone, qui olim ei infensus erat, a Cossutiano Capitone et Eprio Marcello anno 66 eodem tempore atque Barea Soranus maiestatis accusatus est; damnatus mortis arbitrio dato venas exsolvit *Tac. a.* 16, 21-35, h. 4, 8, *Dio* 62, 26, *Sueton.* Nero 37, *schol. Juvenal.* 5, 36.

Gener Caecinae Paeti et Arriae maioris *Plin. epist.* 3, 16, 10, maritus Arriae minoris et pater Fanniae *ibid.* 7, 19, 3, *Tac. a.* 16, 34, socer Helvidii Prisci *Plin. ibid.*, *Tac. a.* 16, 28, 35, h. 4, 5, 6. Persius poeta decem fere annis summe dilectus est a Thrasea, ita ut peregrinaretur quoque cum eo aliquando, cognatam eius Arriam uxorem habente *vit. Persii p. 74 Sueton. rel. ed. Reifferscheid.* Amicus Vespasiani *Tac. h.* 4, 7; Avidius Quinctus familiaris eius *Plin. epist.* 6, 29, 1.

Dicta eius *Plin. epist.* 6, 29, 1, 7; 8, 22, 3, *Dio* 61, 15. Scripsit de vita Catonis Vticensis *Plutarch. Cato min.* 25, 36. Laudatus libro edito ab Aruleno Rustico *Tac. Agricola* 2, *Sueton. Domitian.* 10. Pomponius Secundus ad Thrascam citatur (de rebus grammaticis) a *Charisio Grammatici Latini I p.* 125, 23, *Diomedes ibid. p.* 371, 18, *Priscianus II p.* 538, 29.

Memoratur Martial. 1, 8, 1; 4, 54, 7, *Juvenal.* 5, 36, *Marc. etc. ἐκστρόν* 1, 14, *Dio* 66, 12.

- 939 Clodius Turrinus pater, rhetor aetate Augusti; natus erat patre splendidissimo, avo divi Iulii hospite, sed civili bello attenuatas domus nobilis vires excitavit et eloquentia pecuniam ac dignitatem, quam primam in provincia Hispania habuit, usque ad summum sibi

peperit *Seneca controvers. 10 praef. 14-16.* Sententiae, divisiones, colores eius *passim apud Senecam.* — Filius eius *cf. n. 940.*

Coniectura prorsus incerta ad hunc rettulit Borghesi opp. II p. 71 nummos aureos et argenteos a. 711 = 43 cunos, qui in parte aversa inscripti sunt P. Clodius M. f. Babelon, Monnaies de la République Romaine I p. 355.

- 940 Clodius Turrinus, filius patris cognominis, filiis Senecae rhetoris fraterno amore coniunctus; dedit et ipse dicendo operam, 'adulescens summae eloquentiae futurus, nisi mallet exercere quantum habet quam consequi quantum potest' *Seneca controvers. 10 praef. 14-16.*

- 941 Clodius Tuscus (*sic Gellius, Lydus, Serr. Verg. Aen. 12, 657, alibi Clodius*), grammaticus, cuius commentarii citantur *Serr. Aen. 1, 52; 2, 229; 12, 657, Clodius scriba commentariorum libro quarto id. 1. 176.* Scripsit et ephemerida totius anni, quam in graecum transtulit Ioannes Lydus *cf. Lyd. de ostentis p. 114 ed. Wachsmuth: ἐφημερίς τοῦ παντός ἐνιαυτοῦ ἡγούον σιμεσίως ἐπιτολῶν τε καὶ θυσμῶν τῶν ἐν οὐρανῷ φαινόμενων ἐκ τοῦ Κλαυδίου (sic) τοῦ Θούσκου καθ' ἑρμηνείαν πρὸς λέξιν et p. 155 καὶ ταῦτα μὲν ὁ Κλάδιος ἐκ τῶν παρὰ Θούσκου ἱερῶν πρὸς λέξιν.* Litterae Sennii Capitonis (*grammatici aetatis Augusti*) ad Clodium Tuscum citantur *Gell. 5, 20, 2.*

- 942 [CLODIVS] VESTALIS. *T. Forocloidiensis mutilus XI 3311: cos. [C.? Clodius] C. f. Vestalis filius) [X]vir stl. iud. m. . . . 'Filius' hic quoque (cf. A 62. 637 C 153) additum mihi videtur ad filium a patre cognomine distinguendum, qui in titulo praecessisse videtur et cui ibidem positus est XI 3310 a cf. n. 943.*

- 943 C. CLODIVS VESTALIS, C. f., proconsul XI 3310 t. *Forocloidiensis, quem posuerunt Claudienses ex praefectura Claudia urbani patrono. Ad eundem referendi sunt nummi aurei et argentei inscripti in aversa C. Clodius C. f., in aversa Vestalis Babelon, Monnaies de la République Romaine I p. 354, cusi intra annos fere 717-738 = 37-16 a. C. cf. Mommsen (Berliner) Zeitschrift für Numismatik XV (1887) p. 204. — Cf. et n. 942.*

- 944 TI. CLODIVS VIBIUS VARVS, consul anno 160 cum Appio Annio Atilio Bradua. *In consulatu: Ti. Clodius Vibius Varus Orelli 2322, Ti. Vibius Varus VI 162. 2896, ceterum Varus fasti.*

- 945 CLODIA LAETA, virgo Vestalis ab Antonino Severi filio per vim vitata, dein iussu eius viva sepulta *Dio 77, 16.*

- 946 CLODIA MACRINA, clarissima femina memoratur in t. *Muzucensi VIII S. 12058.*

- 947 Q. CLOELIVS, M. f., tribu Quirina inter testes senatus consulti a. 715 = 39 *Bulletin de correspondance Hellénique XI (1887) p. 226.* — Q. ATRIVS CLONIVS.

- 948 Clusinius Figulus mediis Augusti temporibus Vrbinae hereditatem petiit, cum filium eius se esse contenderet; acie victa, in qua stetisset,

fugisse lactatumque casibus variis, retentum etiam a rege (*nescio quo*) tandem in Italiam atque patriam suam *Marginos (Marrucinos *Bonnell*) venisse atque ibi agnoscī; cum causam eius Labienus defenderet, Asinius Pollio contra dixit servisse eum nomine Sosipatrum Pisauri dominis duobus, medicinam factitasse, manu missum alienae se familiae venali immiscuisse, a se rogantem, ut ei serviret, emptum *Quintil. instit.* 7, 2, 4. 5. 26.

- 949 Clusinius Gallus, amicus Plinii, ad quem scripsit *epist.* 4, 17. 'Clusinius (an dusinius?)' *codex Asburnhamianus in indice libri quarti Stangl Philologus XLV (1886) p. 655*, .sinio ga... suo *codex Florentinus in margine ad epist. 4, 17, ceterum traditur Gallo; vulgo editur Asinio Gallo. Cum in scriptura minuscula quae dicitur litterae el et d non semel vix dignoscantur et a librariis persaepe confusae sint, lectio Clusinius inde confirmatur, quod id nomen, quod a Clusio oppido derivatum videtur, invenitur Quintilian. institut. 7, 2, 5 Clusinius Figulus (cf. et C. Cluseni Galli IX 967, C. Numisius Clusinus XIV 4031). Contra Dusinii nominis nec vestigium nec ratio apparet.*

- 950 Clutorius Priscus. Sic recte Tac. a. 3, 49, ὁ ἄνθρωπος Πρίσκος Dio, qui apud scriptorem latinum quendam legerat C. Lutorius.

Eques Romanus post celebre carmen, quo Germanici suprema deflexerat, a Tiberio pecunia donatus anno 21, cum Drusus aeger esset, per vaniloquentiam iecerat se composuisse, quod, si Drusus extinctus esset, maiore praemio vulgaretur; ob id a delatore apud senatum accusatus capitis damnatus ac statim interfectus est Tac. a. 3, 49-51, Dio 57, 20.

- 951 Clutorius Priscus (*traditur sutor- vel utor-, vulgo editur Lutor-, scribendum est Clutor-*) Pacentem e spadonibus Seiani enormi pretio mercatus est; 'quam quidem iniuriam lucri fecit ille mercatus in luctu civitatis, quoniam arguere nulli vacabat' *Plin. n. h.* 7, 129, scilicet Priscus (= ille) eam iniuriam, quam commisit eo quod enormi pretio 'libidinis non formae' hominem sordidum mercatus est, impune fecit in tristi rerum publicarum statu post interitum Seiani. Vnde apparet hunc esse diversum ab eo qui praecedit.

- 952 Cluidienus Quietus coniurationis crimine in insulam Aegaei maris amotus anno 65 Tac. a. 15, 71.

- 953 Cluvenius, poeta aetate Iuvenalis *Iuvenal.* 1, 80.

- 954 C. CLVVIVS nummos aereos (cf. Mommsen, *Münzwesen* p. 654 adn. 552) in Hispania a. 708/9 = 46/45 a. C. eudit, qui in adversa inscripti sunt Caesar dic(tator) tertium, in aversa C. Clovi(us) praefectus) Babelon, Monnaies de la République Romaine I p. 366. Praefectus igitur Caesaris bello Hispaniensi. A. 709 = 45 Roma in Galliam (Cisalpinam) profectus est, cum 'ei negotium (*nescio quod*) datum esset a C. Caesare, non iudicium'; quo tempore Cicero ei res municipii Atellani commendavit *Cic. ad Fam.* 13, 7. Idem videtur C. Cluvius

- maritus sororis Turiae, qui memoratur in laudatione Turiae VI 1527, 1 v. 5. 16. 47; 2, 9, fortasse et Cluvius qui sequitur.
- 955 L. CLVVIIVS (*praenomen ponit Dio 49, 44*) cum M. Antonio in Armenia agente anno 721 = 33 a. C. fuit, quo tempore Antonius ei consulatum dedit statimque detraxit Dio 49, 44. Quamquam consulatu non functus, ab Augusto anno 725 = 29 inter consulares adscriptus est *id.* 52, 42. — Fortasse loco priore, ubi nomen gentilicium corrupte traditur, in praenomine quoque erratum est et idem fuit atque C. Cluvius qui praecedit.
- 956 Cluvius(?) Fuscus (Cluvius liber Dresdensis, Claudius alii), gener Caecilii Classici a Plinio et Luccio repetundarum accusatus, sed absolutus *Plin. epist.* 3, 9, 18.
- 957 P. CLVVIIVS MAXIMVS PAVLINVS, salius Palatinus factus anno 181 VI 1979 fasti Saliorum.
- 958 CLVVIIVS RVFVS, consularis anno 41 (*consul suffectus anno incerto*) neci imperatoris Gai interfuit *Joseph. ant.* 19, 1, 13. Nero cum publice cantaret, et Romae et in Graecia eo praecone usus est *Sueton. Nero* 21, Dio 63, 14. Perinde dives et eloquentia clarus nulli unquam sub Nerone periculum facessivit *Tac. h.* 4, 43. Principio a. 69 Hispaniae Tarraconensi legatus praefuit, vir facundus et pacis artibus, bello inexpertus *ibid.* 1, 8. Cum milites Hispaniae in Othonem iurassent, per edictum eius laudatus est *ibid.* 1, 76. Cum statim Hispania in Vitellium conversa esset, Rufus Luceium Albinum procuratorem utriusque Mauretaniae res novas molientem oppressit *ibid.* 2, 58–59. Omissa Hispania Vitellium a Lugduno digressum adsecutus est, apud quem criminationibus Hilari liberti petitus erat; sed liberto punito Vitellius eum comitatu principali adiecit non adempta Hispania, quam absens rexit *ibid.* 2, 65; 4, 39. Anno 69 exeunte Romae fuit *ibid.* 3, 65.
- Historiarum scriptor *Plin. epist.* 9, 19, 5; verba eius afferuntur *Tac. a.* 13, 20; 14, 2, *Plutarch. Otho* 3, *quaestion. Rom.* 107.
- C. MARIUS MARCELLVS OCTAVIVS PVBLIVS CLVVIIVS RVFVS.
- 959 Cluvia, 'Mevia non lambit Cluviam' *Iuvenal.* 2, 49; meretrices videntur, certe feminae impudicitiae notae.
- 960 CN. CO....NS, legatus (Germaniae superioris) in titulo miliarii Germaniae superioris mutilo Brambach, *Corpus Inscriptionum Rhenanarum* 1955; traditur: Caesarno, cos..... Cn. Co....te leg..... supplendum fortasse Cof[an]st[an]te.
- Aur(elius) *Co...erus.
- CASSIVS DIO COCCEIANVS.
- Dio Cocceianus.
- L. SALVIVS OTHO COCCEIANVS.
- 961 SEX. COCCEIVS ANICIVS FAVSTVS PAVLINVS, proconsul provinciae Africae VIII 1437 cf. VIII S. 15254 t. quem in oppido Thubursico

Burc posuit res publica [coloniae !!!!! Augustae; *nomen coloniae ab Augusto nescio quo deductum erasum est. Litteras tituli Wilmanns qui vidit tertii saeculi indicavit. — Arta necessitate coniunctus cum Aniciis Faustis supra A 439-442.*

- 962 L. Cocceius Auctus, L. (Coccei et) C. Postumi libertus, architectus posuit t. *Putolanum* X 1614. Cocceius architectus aetate Augusti cryptam inter Avernum lacum et Cumas fecit *Strabo* 5, 4, 5 p. 245 (τοῦ Κοκκίου τοῦ ποιήσαντος τὴν διώρυγα ἐκείνην τε καὶ ἐπὶ Νέαν πάλιν ἐκ Δικταρχείας ἐπὶ ταῖς Βαίαις, ubi verba extrema num sana sint, dubitatur).
- 963 C. COCCEIUS BALBUS, ἀρχαῖος = imperator publice honoratus t. *Attico* CIA III 571. Imperator certe intra a. 709-727 = 45-27 a. C. cf. Mommsen, *Staatsrecht* I³ p. 125, fortasse legatus M. Antonii.
- 964 COCCEIUS CASSIANVS, clarissimus vir, qui Rufinam ingenuam honore pleno dilexerat, mortuus aetate Septimii Severi et Antonini *Papinianus Digest.* 34, 9, 16, 1.
- 965 M. Cocce(cius) Genialis, vir egregius, procurator Augustorum provinciae Daciae Porolissensis III S. 7662 t. *Napocensis*.
- 966 Cocceius Iulianus Synesius, ὁ κρᾶντος δουκηνάρος, maritus Aeliae Matronae, pater Coccei Benniani IGI 1347 t. *urbanus*. — *Incertum est, num idem sit Cocceius Iulianus, frumentarius vices agens principis peregrinorum* VI 3326.
- 967 COCCEIUS [I]VSTVS, proconsul (Macedoniae) memoratur in t. *graeco scripto Hruzey, Le Mont Olympe et l'Acarmanie* p. 487 n. 49.
— .. LABERIUS IV... [C]OCCEIUS LEPIDVS PROC[V]LVS].
- 968 Cocceius Minic[ianus], rationalis et VI 9031 t. *urbanus mutilus, quem corrcxit Hülsen Römische Mittheilungen* III (1888) p. 232.
- 969 M. COCCEIUS NEPOS. *Titulus eius Ravennas* XI 13, *quamquam medio aeo restitutus videtur, omnino sincerus est.* — M. f., tribu Pol. Xvir stlitibus iudicandis, sevir equitum Romanorum, tribunus militum legionis XI Claudia, quaestor, legatus pro pr. provinciae Siciliae, tribunus plebis designatus *titulus*.
- 970 L. COCCEIUS NERVA, consul (suffectus) anno 715 = 39 a. C. — [L.] Cocceius *fasti minores VIII CIL* I³ p. 65 in *consulatus indicatione*; L. Cocceius Nerva *Porphyrio* p. 215 ed. Meyer, L. Cocceius *Appian. bell. civ. 5, 60*, Cocceius *apud Horatium*.
Amicus Caesaris et M. Antonii aetate anni 713 = 41 ab illo ad Antonium in Syria agentem missus (*scilicet ob seditionem L. Antonii*) et Antonium anno sequenti in Italiam comitatus apud Brundisium amicitiam et foedus inter triumviros composuit *Appian. bell. civ. 5, 60-64*. Consul anno 715 = 39 v. *supra*. Anno 717 = 37 Maecenas et Cocceius 'missi magnis de rebus uterque legati, aversos soliti componere amicos' Brundisium profecti sunt *Horat. sat. 1, 5 v. 27 sqq.* et foedus inter triumviros renovarunt (*Tarenti*) *Porphyrio* l. l. T. Livio

in libro CXXVII teste laudato; at, modo recte numerus libri tradatur, Porphyrio falso non ad Tarentinum foedus, sed ad Brundisium satiram Horatii rettulit. Nam ex periochis librorum Livii apparet, foedus Tarentinum libro centesimo vicesimo octavo demum memorari potuisse.

Frater videtur M. Coccei Nervae consulis a. 718 = 36 cf. n. 971. Perperam dicitur avus Nervae qui imperavit Porphyr. l. l. — Coccei villa, quae super est Caudi cauponas Horat. l. l. v. 50 sq.

- 971 M. COCCEIUS NERVA, consul anno 718 = 36 a. C. cum L. Gellio Poplicola. Nummi: a) in adversa caput M. Antonii exhibentes inscripti: M. Ant. imp. aug. Illvir r. p. c. M. Nerva proq. p., in aversa caput L. Antonii: L. Antonius cos. Babelon, Monnaies de la République Romaine I p. 367 n. 1; 2) eadem adversa nisi quod adscriptum est M. Nerva q. p., in aversa caput C. Caesaris cum inscriptione Caesar imp. pont. Illvir r. p. c. Babelon n. 2.

In consulatu: M. Cocceius Nerva Dio ind. l. 49; M. Cocceius fasti min. VIII CIL I^a p. 65, Cassiodor.; M. Coceio (sic) I 795 in tessera gladiatoria; Cocceius Nerva Dio 49, 1, ceterum Nerva. — M. Nerva nummi.

Q(uaestor) n. 2, pro q(uaestore) anno 713 = 41 a. C. n. 1; p. littera post q. quid significet non constat; perperam omnino legit Babelon p(rovincialis), p(ro praetore) proposuerat Eckhel IV p. 248. — Hic videtur frater L. Nervae, quem in gratiam Lucii servavit Caesar Appian. bell. civ. 5, 61; eodem pertinent verba Senecae de clem. 1, 10: (Augustus) 'Sallustium et Cocceios et Dellios et totam cohortem primae admissionis ex adversariorum castris conscripsit' etc., ubi ex contextu apparet Nervam quandam contra Caesarem pugnasse, postea veniam ab eo impetrasse. Et veri est simile M. Nervam bello Perusino a partibus L. Antonii stetisse. Consul a. 718 = 36 v. supra. — Idem videtur M. Cocceius quindecimvir sacris faciundis anno 737 = 17 a. C. acta saecularia, pater eius qui sequitur.

- 972 M. COCCEIUS NERVA, consul (suffectus ante annum 24 p. C.) cum C. Vibio Rufino. — Memoratur in fistula plumbea urbana Lanciani, sylloge aquaria n. 567 a.

Plena nomina extant in consulatus indicatione VI 1539. 9005, in fistula, apud Frontinum; ceterum Cocceius Nerva sive Nerva.

M. f. VI 1539, filius ut videtur M. Nervae consulis a. 718 = 36 a. C. Consul (suffectus anno incerto Tiberii ante a. 24) VI 1539, mense Augusto VI 9005; consularis Tac. a. 4, 58. Curator aquarum a. 24—33 Frontin. de aq. 102; ad hanc curam pertinet fistula supra memorata. Anno 26 Tiberium in Campaniam secedentem comitatus est Tac. a. 4, 58; Caesari familiarissimus Pomponius Digest. 1, 2, 2, 48. Anno 33 cum continuus Tiberio fuisset, integro statu, corpore inlacio moriendi consilium cepit et, quamquam Tiberius ei summpere refragabatur, vitam inedia finivit Tac. a. 6, 26, Dio 58, 21.

Omnis divini humanique iuris sciens Tac. a. 6, 26; scientia iuris illustris Frontin. l. l. Ateio Capitonis Masurius Sabinus successit, Labeoni Nerva, qui adhuc eas dissensiones auxerunt (scilicet quae fuerant inter Capitonem et Labeonem) Pomponius l. l. Citatur a Gaio inst. 2, 15. 195; 3, 133 et passim in Digestis cf. Lenel, Palingenesia I p. 789. — Divi Nervae avus Frontin. l. l.

- 973 (M. COCCEIUS) NERVA, iuro consultus, pater imperatoris. *Apud iure consultos semper dicitur Nerva filius, scilicet filius eius qui praecedit.* Nervae (patri) successit Proculus, fuit eodem tempore et Nerva filius Pomponius Digest. 1, 2, 2, 52. Aetate annorum decem et septem aut paulo maiore fertur Nerva filius et publice de iure responsitasse Vlpianus Digest. 3, 1, 1, 3. Liber eius de usucapionibus memoratur a Papiniano Digest. 41, 2, 47. Citatur saepius in Digestis cf. Lenel, Palingenesia I p. 791.

Quod Prosper post consules anni 38 affert Publicola et Nerva, multi eos consules successos a. 40 et Nervam hunc fuisse patrem imperatoris putaverunt. At Prosper errore nescio unde orto consules a. 718 (cf. n. 971) repetivit.

- 974 M. COCCEIUS NERVA = IMP. NERVA CAESAR AVGUSTVS. *Privatus posuit t. Sentini XI 5743: M. Cocceius [M. f. Nerva], angur, sodal[is August.], [praetor, quaestor] urb., V[ir] turma[e eq. R.] . . . , [salius] Palat., triumphalib[us] ornamentis] honoratus, patron[us]*

In consulatu primo tria nomina posita sunt VI 1984, X 4734. 5405, in altero VI 621. Alias praeter titulum praenomen non ponitur, Cocceius Nerva sive Nerva apud scriptores.

Filius sine dubio M. Cocceii Nervae n. 973; mater Sergia Laenatis f. Plantilla Dessau, Inser. scl. 281. Nobilitatis mediae Eutrop. 8, 1, Narniensis Victor Caes. 12, Epitome 12. Natus est die 8 mens. Novembris fasti Philocali et Silvii I² p. 276. 277, anno fere 35 v. infra. V[ir] equitum R., quaestor urbanus tit. Praetor designatus a. 65; coniuratione Pisoniana detecta et punita Nero cum triumphalibus ornamentis honoravit ita extollens, ut super triumphales in foro imagines apud Palatium offigiem eius sisteret Tac. a. 15, 72 cf. tit. Neroni coniunctus erat studiis poeticis; Nero in carminibus cum Tibullum sui temporis nominaverat Martial. 8, 70; 9, 26 cf. Plin. epist. 5, 3, 5. Ante consulatum augur, sodalis Augustalis, salius Palatinus tit. Consul I cum imperatore Vespasiano III a. 71, consul II a. 90 cum imperatore Domitiano XV fasti. Sub Domitiano calumniantibus mathematicis, quod genituram imperatoriam haberet, in summum discrimen venit Dio 67, 15. A Domitiano Tarentum relegatus Philostrate. vit. Apollonii 7, 8, 1 cf. 8, 7, 34 sqq., cui vix fides habenda est. Prorsus absurde Victor Caes. 12 refert eum Domitiani metu ad Sequanos confugiasse ibique imperium arbitrio legionum sumpsisse.

Postquam Domitianus d. 18 mensis Septembris a. 96 occisus est

- (*Sueton. Domit. 17, VI 472*), operam dante Petronio Secundo praefecto praetorio et Parthenio interfectore Domitiani Nerva admodum senex imperator nuncupatus est *Dio 67, 15; 68, 1, Eutrop. l. l.* Imp. Nerva Caesar Augustus sive imp. Caesar Nerva Augustus *passim in titulis nummisque*. Consul III a. 97, IIII a. 98 *fasti*. Autumno a. 97 (cf. *Epitom. 12, 9*) M. Vlpium Traianum adoptavit *Plin. panegygr. 7, 8, 10, Dio 68, 3, Victor Caes., Epitome, Eutropius l. l.* Mortuus est anno aetatis sexagesimo tertio, die quo solis defectio facta est, imperavit menses sedecim dies decem *Epitome 12 extr. = mortuus d. 27 mens. Ianuarii a. 98*; imperavit annum unum menses quattuor dies decem *Clemens Alexandr. Strom. 1, 21 p. 406 ed. Potter. (Quamquam omnino mense Ianuario a. 98 solem in terris nusquam defecisse apparet ex Oppolzero, Canon der Finsternisse p. 126.)* Regnavit annum unum menses quattuor dies novem, vixit annos sexaginta quinque menses decem dies decem *Dio 68, 4 (idem spatium regni e Dione sumptum apud Cedrenum p. 433 ed. Bonnensis)*. Mortuus est Romae post annum et quattuor menses imperii sui ac dies octo, aetatis septuagesimo et altero *Eutrop. 8, 1, ἐπελζούτην πρὸς τ' καλὰν δὴν παρρησιῶν = d. 25 m. Ianuarii Chron. Pasch. p. 469 ed. Bonn. Secundum Dionem statuendum est Nervam natum esse d. 17/18 mensis Martii (id quod repugnat fastis Philocali) a. 32, secundum Epitomen a. 35, Eutropium a. 26. Cum veri simile sit hominem nobilem amicum Neronis principis praetura suo anno, id est trigesimo aetatis, vel paulo post functum esse, Nerva, qui praetor fuit a. 66, natus esse videtur a. 35.*
- 975 M. (COCCEIVS) NERVA nescio quis memoratur in titulo libertae *VI 15923: Cocceia M. Nervae l. Felicula*.
- 976 Cocceius Proculus, speculator *Tac. h. 1, 24*.
- 977 COC(CEIVS?) RVFI[NVS], legatus (Arabiae) memoratur in t. graece scripto *Arabico Lebas-Waddington 2070*.
- 978 Cocceius Verus, homo nobilis ab imperatore Septimio Severo occisus *vit. Severi 13, 4*.
- 979 COCCEIVS VIBIANVS, quindecimvir sacris faciendis anno 204 *acta saecularia. Potest idem esse qui sequitur*.
- 980 SEX. COCCEIVS VIBIANVS, proconsul provinciae Africae *VIII 84 (1) t. Tamallensis, Ephem. ep. 8 p. 293 (2) urbanus. XVvir sacris faciendis t. 2, patronus municipii Tamallensis t. 1. — Cf. n. 979*.
- 981 Cocceia Bassula Numisia Procula, M. Munatii Popiliani (uxor) *VIII 626 t. Maclaritanus. Certe cognatione coniuncta cum Stertinia Cocceia Bassula Veneria Acliana XI 5672, fortasse filia eius et Q. Camurii Numisii Iunioris v. supra n. 316*.
- CLAVDIA SESTIA COCCEIA SEV[E]RIANA.
- 982 M. COCVLNIVS QVINTILLIANVS. *Tituli Cirtenses: ei positi sunt VIII 7041 (1) et 7042 (2) mutilus; ipse posuisse videtur 6993 (3), cuius frustula extant*.

- M. Coculnius Quintillianus *t. 1. 2* (ubi Quintilianus), M. Coculn[us] *t. 3.* Origine Cirtensis *t. 1.* — Lato clavo exornatus ab imperatore L. Septimio Severo *t. 1. 2.*, quaestor designatus post flamonium et honores omnes, quibus in colonia Cirta functus est *t. 1.*
- 983 Codrus, poeta *Iuvenal. 1, 2 v. infra sub Cordo.*
- 984 Codrus, homo doctus quidam et pauper *Iuvenal. 3, 103 sqq.*
— *APPIA VETVRIA AIVVLA COECIVA SABINILLA.
- 985 *Coedes, libertus imperatoris L. Veri *vit. Veri 9, 5.*
- 986 COELIANVS, fortasse legatus *Lusitaniae in t. Severo et Antonino dedicato II 259 cf. Addenda p. 693; t. in agro Olisiponensi semel accurate sacculo XVI descriptus interpolatus est a Resendio. Illud exemplum exhibet* [IV]LIAE AVG. M[A]TRIS CAS[TRI]. DIVI COELIANVS; *in litteris divi latere D. lul[ius] vel simile quid coniecit Hübner.*
- 987 Q. COELIVS, L. f., praetor, aedilis plebis Cerialis, pro praetore ex senatus consulto, quaestor ex voto suscepto pro incolunitate Ti. Caesaris divi Aug. f. Augusti pontificis maximi Concordiae d. d. auri p. XXV VI 91. — *Titulus pertinere videtur ad annum 16, quando ob detecta nefaria M. Libonis consilia (cf. CIL I² p. 329) senatus dona Iovi Marti Concordiae decrevit Tac. a. 2, 32.*
— Q. POMPEIVS SENECIO ROSCIVS MVRENA COELIVS SEX. IVLIVS FRONTINVS SILIVS DECIANVS C. IVLIVS EVRYCLES HERCVLANEVS L. VIBVLLIVS PIVS AVGVSTANVS ALPINVS BELLICIVS SOLLERS IVLIVS APER DVCEINVS PROCVLVS RVTIANVS RVFINVS SILIVS VALENS VALERIVS NIGER CL. FVSCVS SAXA AMYNTIANVS SOSIVS PRISCVS.
— M. ROSCIVS COELIVS.
- 988 P. COELIVS APOLLINARIS, consul anno 169 cum Q. Pompeio Senecione Sosio Prisco. *In consulatu: P. Coelius Apollinaris VI 1984. 2003, XI 405; Coelius Apollinaris XIV 2408, ceterum Apollinaris fasti.*
- 989 P. COELIVS BALBINVS memoratur in titulo libertorum *Salonitano III 2295.*
- 990 P. COELIVS BALBINVS VIBVLLIVS PIVS, consul anno 137 cum L. Aelio Caesare II. *Titulus ei anno 136 positus VI 1383.*
In consulatu: P. Coelius Balbinus Vibullius Pius III 1933, [Vibu]llius Balbinus XIV 2390, P. Coelius Balbinus IX 5839, ceterum Balbinus fasti. — Titulus plena nomina exhibet.
P. fil., tribu Ser.; Xvir stlitibus iudicandis, Vvir equitum Romanorum turmae quintae, tribunus militum legionis XXII Primigeniae piae fidelis, adlectus inter patricios ab imperatore Cacs. Hadriano Aug., quaestor Augusti, praetor de fidei commissis, consul designatus; salius Collinus (*ante quaesturam*), flamen Vlpialis (*post eam*) tit. Consul a. 137 fasti.
- 991 *C. COELIVS BALBVS. *Nunmi Bithyniae feruntur in adversa cum capite Claudii et inscriptione nominis, in aversa inscripti a) Γάιος Κοῦλῆος Βαλβῆος ἀνθύπατος Mionnet S. V p. 81 n. 408 = p. 172 n. 995*

ex Morellio, b) Γ. Κοδινός Βαλβός Mionnet S. V p. 171, 994 ex Vailantio = p. 172 n. 996. *Quisquis incredibilem pacis levitatem et temeritatem, qua Morellius et Vaillantius in nummorum inscriptionibus legendis usi sunt, perspectam haberit, non dubitabit, quin nummi illi re vera ad L. Mindium Balbum proconsulem Bithyniae sub Claudio (cf. M 425) pertineant.*

- 992 Coelius Calvus, adulescens vetustate familiae suae dignissimus clade Variana a Germanis captus complexus catenarum, quibus vinctus erat, seriem ita illas inlisis capiti suo, ut protinus expiraret Velleius 2, 120, 6; Coelius edidit Halm editionem principem secutus, sed apographum Amerbachium recte exhibere Coelius inde sequitur, quod hic Calvus sine dubio fuit ex posteris C. Coelii Caldi consulis a. 660, cuius de nomine constat fastis Capitolinis CIL I² p. 77 et titulo Campano X 3772.
- 993 Coelius Clemens, affinis soerus Plinii a Traiano in Bithyniam translatus, quo tempore Plinius provinciam regebat Plin. ad Traian. 51. *Munere quodam equestri velut procuratoris functus esse videtur.*
- 994 L. COELIVS FESTVS, adlectus inter tribunicios, praefectus frumenti dandi ex senatus consulto, legatus imperatoris Antonini Augusti Asturiae et Callaeciae, praefectus aerarii Saturni, proconsul provinciae Ponti et Bithyniae, consul (suffectus anno incerto); patronus Velleiatum XI 1183 t. *Velleias publice positus. Quoniam titulum accurate conceptum esse quoniam nihil est eor negemus, cum legato Augusti non addatur 'pro praetore', necesse est Festum intellegere legatum irridicum per Asturiam et Callaeciam (cf. Ephem. epigr. 4 p. 224) neque quicquam obstat, ne eum legatum Antonini Pii fuisse ponamus, ad cuius aetatem recte rettulit titulum Brandis Hermes XXXI (1896) p. 164. Sine idonea causa igitur Borghesi opp. VIII p. 329, quem secutus est Marquardt, Römische Staatsverwaltung I² p. 255 not. 3, titulum ad Caracalli aetatem reiecit. Nam quod C. Iulius Cerealis titulo Legioniensi II 2661 dicitur leg. Aug. pr. pr. pr(ovinciae) H(ispaniae) n(ovae?) c(iterioris?) Antoninianae post divisionem provinciae primus ab eo missus, Festus noster si eodem munere functus esset, provinciam novam eadem ratione atque illie significari expectandum esset et desideraretur 'pro praetore'. — Num recte ad eundem Borghesi l. l. rettulerit titulum Praenestinum accephalum XIV 2941, parum certum videtur.*
- 995 Q. COELIVS HONORATVS, praefectus frumenti dandi, legatus Siciliae, legatus Ponti et Bithyniae, proconsul Cypri Lebas-Waddington 2814 t. *Cyprius graece scriptus, cuius litteras saeculi primi exeuntis vel secundi incuntes esse indicavit Waddington.*
- 996 COELIVS MARTIALIS, clarissimus vir, ... hae Honoratae filius, Cn. Coelii Senecionis clarissimi viri et Coelii Senecae equitis Romani frater VIII S. 20449 t. *Mamretaniae Sitifensis. Vel idem est vel pater*

- T. Coel(ius) Mar(tialis) egregius vir anno 244 *VIII 10907 corr. Ephem. ep. 7, 461* = *VIII S. 20429 t. ibidem repertus*.
- Q. ROSCIVS COELIVS MVRENA SILIVS DECIVS VIBVLL(1)VS PIVS IVLIVS EVRYCLES HERC(V)LANVS POMPEIVS FALCO.
- 997 Cn. Coelius Seneca, . . liae Honoratae filius, Coeliorum Senecionis et Martialis frater, eques Romanus *VIII S. 20449 t. Mauretaniae Sitifensis*.
- 998 COELIVS SENECEO, clarissimus vir, . . liae Honoratae filius, Cn. Coelii Senecae et Coelii Martialis frater *VIII S. 20449 t. Mauretaniae Sitifensis*.
- 999 L. COELIVS TARPINVS(?), proconsul (Cypri) in *t. Cyprio graece scripto The Journal of Hellenic studies IX (1884) p. 243 n. 68 B; lectio cognominis non certa est, de qua qui edidit, adnotavit: 'there is a space for an I between P and Q and the name may be Γαρίπινον; Τάρπινον is not impossible'*.
- 1000 COELIA CLAYDIANA, virgo Vestalis maxima *VI 2136. 2137 (utrumque positus anno 286), 2138. 2139. 2140*; Coelia Nerviana soror *2139*, Coelia Claudiana clarissima femina soror *2140*.
- 1001 COELIA CLAYDIANA, clarissima femina cum . . . Nicomede . . . [coniuge] Coeliae Claudianae sorori, virgini Vestali maximae posuit *t. VI 2140 mutilum*.
- 1002 Coelia Nerviana cum Pierio coniuge ac liberis Coeliae Claudianae sorori, virgini Vestali maximae posuit *t. VI 2139*.
- 1003 Coenus, Neronis libertus a Vitellio anno 69 occisus *Tac. h. 2, 54*.
- 1004 Coeranus, philosophus graecus, amicus Rubellii Plauti *Tac. a. 14, 59*; Coeranus philosophus auctor Plinii inter graecos *Plin. n. h. ind. l. 2*.
- (AELIVS) COERANVS.
- P. AELIVS COERANVS.
- [TI.] CLAVD(IVS) [CO?]GIDVBNVS.
- 1005 Cogidumnus, rex Britannorum, qui a Romanis civitatibus quibusdam donatus inde ab imperio Claudii usque ad Flavios fidissimus Romanis mansit *Tac. Agricola 14*.
- Atilius Cognitus.
- 1006 L. COEDIVS CANDIDVS, L. f., tribu Aniensi, tribunus militum legionis VIII Augustae, IIIvir capitalis, quaestor Ti. Claudii Caesaris Augusti Germanici, quaestor aerarii Saturni, curator tabularum publicarum (*cf. Dio 57, 16*); hunc Ti. Cl. Caesar Augustus Germanicus reversum ex castris donis militaribus donavit corona aurea murali vallari hasta pura, eundem[que] cum haberet inter suos quaestores, eodem anno et aerarii Saturni quaestorem esse iussit (*cf. Tac. a. 13, 29*) *XI 6163 t. publice positus Susae in Vmbria repertus*.
- POMPEIVS COLLEGA.
- CN. POMPEIVS COLLEGA.

- 1007 Collinus, poeta sub Domitiano agone Capitolino corona quercea ornatus *Martial.* 4, 54; idem ad eum scripsit *epigr.* 4, 20.
- 1008 Colonus, ad quem Plinius scripsit *epist.* 9, 9.
- 1009 Columbus, murmillo ab imperatore Gaio occisus *Sueton. Calig.* 55.
— M. (Iunius) Columella.
— L. Iunius Moderatus Columella.
— PVBLIA VALERIA COMASIA.
— P. VALERIUS COMAZON EVTYCHIANVS.
- 1010 Comidius (Cornidius *liber Bambergensis*, Chonidius *Nazarianus*, *correxerat Mounusen*), centurio sub M. Crasso (a. 29/28 a. C.) in Moesia militavit *Florus* 2, 26.
— Valeria Cominiana.
— Badius Cominianus.
— Vibius Cominianus Valerius Pius.
- 1011 C. Cominius a. 24 maiestatis postulatus propter carmen probrosum in Tiberium precibus fratris, qui senator erat, ab imperatore concessus est *Tac. a.* 4, 31; *frater videtur Cominius Proculus n. 1018*.
- 1012 C. Cominius dedicavit pro salute Augustorum t. *mutilum Germaniae superioris Braubach, Corpus Inscriptionum Rhenanarum 1737*; fortasse *legatus provinciae vel legionis*.
- 1013 L. COMINIVS, pedarius a. 743 = 11 a. C. Messallae Corvino curatori aquarum adiutor datus *Frontin. de aquis* 99.
- 1014 C. Cominius Aufillanus Minicianus P. Statio Paulo Postumio Iuniori amico posuit *V 4129 t. inter Cremonam et Brizinum repertum*.
- 1015 .. Cominius Bo..... Agricola [Aur]elius Aper, tribu Claudia, praefectus cohortis tertiae Bracaraugustanorum, tribunus legionis I Adiutricis, procurator Augustorum ad annonam provinciae Narbonensis et Liguria, praefectus alae miliariae in Mauretania Caesariensi *XII 672 t. Arelatensis*.
— M. AVRELIVS COMINIVS CASSIANVS.
- 1016 P. Cominius Clemens. *Tituli Concordiensis: V 8639 (1) integer publice positus, alter ab una parte et a fine mutilus* *Notizie degli scavi 1890 p. 173 (2)*. — P. f. t. 1. [2], tribu Claudia t. 2.
Honorat. e[quo publico?], [praef.] cohortis V Lingo[rum], trib. mil. leg. I] Adiutricis piae fidelis, [in] expedition[e Germanica et corona] murali has[tis puris donatus ab impera]toribus Caes. An[tonino et Vero] Armeniacis Me[dicis Parthicis], praefectus alae I si[ngularium civium Romanorum] t. 2 (in t. 1: omnibus equestribus militiis functus); procurator Aug. XX hereditatium per Hispaniam citeriorem t. 1. 2, procurator Aug. ad familiam gladiatoriam Transpadanam t. 1. 2, subpraefectus annonae t. 1, procurator Aug. provinciae Daciae Apolensis (sic) t. 1. 2, procurator Aug. provinciae Lusitaniae, procurator Aug. XX hereditatium (Romae), praepositus a censibus, praefectus classium praetoriarum Misencensis et Ravennatis t. 1. 2 (in t. 1 id munus ab

initio positum est, in t. 2 ante procuracionem Daciae). Pontifex (Concordiae), patronus coloniarum Concordiensis, Aquileiensis, Parmensis, Venafranae t. 1.

1017 L. Cominius Maximus, L. f., domu Mantua, primus pilus bis, procurator M. Antonini Augusti, praefectus legionis II Trojanae (*sic*) fortis (duccnarius); tribunus chortis VII praetoriae, XIII urbanae, III vigulum; centurio chortis I praetoriae, X urbanae, V vigulum; evocatus Augustorum, beneficiarius praefecti praetorio; Numitoria Moschis coniunx ei posuit *t. sepulcrem XIV 3626 Tiburtinum.*

1018 COMINIVS PROCVLVS. *Nummi Cyprii: a) in adversa cum capite Claudii et inscriptione Ti. Claudius Caesar Aug. R. Έξι Κοπρίων Ηρόκλος ἀνθοστάτης Κοπρίων museum Berolinense, Leake, Numismata Hellenica Suppl. p. 161, Mionnet III p. 671, 7 = Cohen I^a p. 262 n. 132; b) eadem aversa, in adversa Ti. Claudius Caesar Aug. P. M. Tr. P. Numismatic Chronicle ser. III vol. XI (1891) p. 146. — Titulus apud Muratori p. 713 n. 2 falsus est cf. VI 5 n. 2200*.*

Proconsul Cyprî sub Claudio nummi. — Cf. n. 1011.

1019 COMINIVS SECVNDVS, legatus Pannoniae inferioris a. 150 *dipl. mil. III S. p. 2213.*

1020 L. Cominius Vipsanius Salutaris, domu Roma, subprocurator ludi magni, procurator alimentorum per Apuliam Calabriam Lucaniam Bruttias, procurator provinciae Siciliae, procurator *capiend. vec. et (*sic* vel capiend. vect. *traditur corrupte; quid re vera fuerit, incertum*), procurator provinciae Baeticae, a cognitionibus L. Septimii Severi Augusti, perfectissimus vir II 1085 *t. Hipensis.*

1021 COMINIA VIPSANIA DIGNITAS, L. f., clarissima femina IX 2336 *t. Allifanus.*

— LARTIDIA COMINIA.

1022 Comiades, qui de conditura vini scripsit, auctor Plinii *Plin. n. h. l. 14. 15*; citatur *ibid. 14. 120. (Ex iudice l. 15 'Comiadio' affertur Priscian. Gramm. Lat. II p. 248, 10.) — Aetatis incertae.*

— C. COSCONIVS COMMODIANVS.

— T. FL(AVIVS) APER COMMODIANVS.

1023 [COM?]MODVS, consularis (Palaestinae) *memoratur in t. mutilo Hierichide reperto III S. 6645, qui imperatori L. Vero positus est. Nec supplementum nominis certum est et dubium, num hic fuerit idem atque Commodus, quem a. 157 Syriae praefuisse ex nummis constat cf. infra sub C. Iulio Commодо Orfitiano I 185 et Addenda sub eodem.*

— IMP. CAESAR M. AVRELIVS COMMODVS ANTONIVS AVGVSTVS.

— L. CEIONIVS COMMODVS.

— Q. Fabius Commodus.

— C. IVLIVS COMMODVS ORFITIANVS.

1024 Comosicus, post Dicinenm rex Gothorum in Dacia *Jordan. Getica I, 73.*

— GALLIENVS CONCESSVS.

- T. Caesernius Concessus Severus.
 — [A]ur(elius) Concordiu[s].
 — SEX. QVINTILIVS CONDIANVS.
- 1025 Conopas, homo minimus in deliciis Iuliae Augusti neptis fuit *Plin. n. h. 7, 75*.
- 1026 CONSIDIVS, praetorius anno 31 Pomponium Secundum accusavit *Tac. a. 5, 8*. Fortasse idem atque Considius Proculus v. *infra*. — M. Considius (nescio quis) et Considiac memorantur in *t. servi VI 8730 b*.
- 1027 Considius Aequus, eques Romanus, quod cum Caelio Cursore fictis maiestatis criminibus Magium Caecilianum petivisset, auctore Tiberio ac decreto senatus anno 21 punitus est *Tac. a. 3, 37*.
- 1028 L. CONSIDIVS GALLVS, L. f., praefectus urbis, quaestor, tribunus plebis, praetor inter civis et peregrinos; XVvir sacris faciundis *t. urbanus Bullettino comunale 1883 p. 223 n. 639*.
- 1029 Considius Proculus anno 33 a Q. Pomponio maiestatis damnatus et interfectus est, frater Sanctae (v. *infra S 130*) *Tac. a. 6, 18*. Cf. *n. 1026*.
- 1030 CONSIDIA, M. Servilii consularis (eos. a. 35) filia a Democrate medico curata *Plin. n. h. 24, 43*.
- 1031 L. Consitius (Cossitius traditur apud Gellium, fortasse scribendum est Considius), Thysdritanus die nuptiarum ex femina in marem mutatus, quem vidit Plinius in Africa *Plin. n. h. 7, 36*, cuius verba repetit Gellius 9, 4, 15.
- 1032 CONSIVS QVARTVS, quaestorius praetorius ... II 1270 t. Baeticus mutilus.
- 1033 CONSIVS QVARTVS, clarissimus vir in signaculo X 8059 n. 123. Vtrum idem sit atque is qui praecedit an diversus ab eo, nequit discerni; ex posteris eorum videtur M. Aur(elius) Consius Quartus Iunior, c. v., corrector Flaminie et Piceni (intra a. fere 290-364) VI 1700.
- Ael(ius) Constans.
 — Claudius Constans.
 — Ra[e]jeius Constans.
- 1034 Constantina, soror imperatoris Claudii (Gothici), nupta tribuno Assyriorum in primis annis decessit vit. Claudii 13, 3; haec ficta sunt omnia.
 — Aur(elius) Cons[antin]us.
 — C. (Flavius) Consus.
 — SEX. CORNELIUS REPENTINVS qui et CONTVCCIVS.
- 1035 Coponius, eques Romanus ab Augusto anno 6 procurator Iudaeae praepositus *Ioseph. ant. 18, 1, 1; 18, 2, 2, bell. 2, 8, 1*. — L. Coponius quidam memoratur in *t. servae VI 9881*.
- 1036 Coranus, scriba, qui Nasicam socerum captatorem testamento delusit *Horat. sat. 2, 5, 55-69*.
- 1037 Coranus, miles, quem pater captavit *Iuvenal. 16, 54-56*.
 — Hortensius Corbio.

- 1038 Corbulo ut homo fortissimus memoratur *Juvenal.* 3, 251; alii dicunt athletam illius temporis fortem Corbulonem fuisse, alii genus navis hariolatur schol.; fuerunt qui cogitarent de Domitio Corbulone collato *Tac. a.* 13, 8.

— CN. DOMITIVS CORBVLO.

- 1039 Cordius (Ῥόδιος *Dio*), auriga *Dio* 79, 15, ab Elagabalo praefectus vigilum factus *vit. Elagabal.* 6, 3; 12, 1, ab aula remotus *ibid.* 15, 2.
- 1040 M.' CORDIVS RVFVS. *Titulus ei positus XIV 2603 Tusculanus; nummi ab eo cusi intra a. 705/711 = 49/43 Babelon, Monnaies de la République Romaine I p. 383 sqq. n. 1-9.*

M.' Cordius Rufus *tit. nummi, M.' f. tit.; originem Tusculanam praeter tit. confirmant nummi (1. 2) capita Dioscurorum exhibentes.* — Illvir monetalis (circa a. 705 = 49) *nummi*, praetor, pro consule *tit.*; aedilis lustralis monitor sacrorum *Tusculi tit.*

— Aelius Corduenus.

- 1041 Cordus, alpha paenulatorum, in quem Martialis scripsit *epigr.* 2, 57, 4; 5, 26, 1; non equestris ordinis *id.* 5, 23, 8.
- 1041a Cordus (sic *codex Pithoeanus, Serv. Aen. 11, 458; Codrus manus recentior cod. P., Serv. Aen. 1 p. 4, 2 ed. Thilo*), poeta aetate Iuvenalis, qui *Thesida* scripsit *Juvenal.* 1, 2.

— Aelius Iunius Cordus.

— CAESIUS CORDVS.

— A. CREMVTIVS CORDVS.

— Q. IVLIVS CORDVS.

— MARIUS CORDVS.

— Valerius Cordus.

- 1042 CORELLIVS, consul (*suffectus anno incerto*) cum Vettoniano *XIV 4276.*
- 1043 Corellius, eques Romanus Ateste genitus *Plin. n. h.* 17, 122, a quo castanea Corelliana nomen accepit *ibid.* 15, 94; aetatis incertae.
- 1044 CORELLIVS PANSa, consul a. 122 cum M'. Acilio Aviola. *In consulari:* Corellius Pansa *VI 10048, ceterum Pansa fasti.*
- 1045 Q. CORELLIVS RVFVS (*plena nomina extant in dipl. mil. III S. XIV, Corellius Rufus sive Corellius apud Plinium*), consul *suffectus anno incerto*, legatus Germaniae (superioris) a. 82 *dipl.*; ab imp. Nerva emendis dividendisque agris praepositus collega Claudio Pollione *Plin. epist.* 7, 31, 4. Sponte decessit (a. 97 vel 98) annos natus sexaginta octo per triginta tres annos pedum dolore correptus *ibid.* 1, 12. — Maritus Hispullae, frater Corelliae, pater Corelliae Hispullae *ibid.* 1, 12, 9; 7, 11, 3; 4, 17; amicus Plinii *ibid.* 4, 17, 8; 5, 1, 5; 9, 13, 6; dictum de Domitiano *ibid.* 1, 12, 8; laudes mortui *ibid.* 1, 12; 3, 3, 1; 4, 17, 4-10; 9, 13, 6.
- 1046 CORELLIA, soror Corellii Rufi, uxor Minicii Iusti *Plin. epist.* 7, 11, ad quam Plinius scripsit *epist.* 7, 14.
- 1047 CORELLIA HISPVILA, filia Corellii Rufi et Hispullae *Plin. epist.*

4, 17, 1 cf. 1, 12, 3, 9; ad eam scripsit Plinius *epist.* 3, 3; defensa a Plinio contra C. Caecilium consulem designatum a. 102 103 *ibid.* 4, 17, 1, filius eius *ibid.* 3, 3 cf. 1, 12, 3.

— AVFIDIVS CORESNIVS MARCELLVS.

— STATILIVS CORFLENVS.

1048 Corinthus stupidus *Iuvenal.* 8, 197.

1049 T. Cornasidius Sabinus, T. f., tribu Fabia, egregiae memoriae vir; praefectus cohortis I Montanorum, tribunus legionis II Augustae, praefectus alae veteranorum Gallorum, subpraefectus classis praetoriae Ravennatis, procurator Alpium Atractianarum et Poeninarum iure gladii, procurator Augusti Daciae Apulensis; Laurens Lavinus; augur, aedilis, Irvir, quaestor, quinquennalis perpetuus, patronus coloniae (Faleriensium) IX 5439 t. *Faleriensis*; T. Cornasidius Vesennius Clemens filius *ibid.*

1050 T. Cornasidius Vesennius Clemens, T. Cornasidii Sabini filius, equo publico, Laurens Lavinus IX 5439 t. *Faleriensis*.

— RVFRIA OVINIA CORNELIANA vide sub *Ovinia*.

1051 CORNELIANVS, consul (suffectus) cum Aureliano idibus M[a]ris circa a. 183 VIII 10570.

1052 Cornelianus, ad quem Plinius scripsit *epist.* 6, 31.

1053 Cornelianus, ab epistulis graecis imperatorum (= *Marci et Commodi*), cui Phrynichus dedicavit ἐκλογὴν ῥημάτων καὶ ὀνομάτων Ἀττικῶν *Phryn.* p. 1. 225, 379, 418 ed. *Lobeck*. *Idem videtur* Cornelianus pater Metrophanis rhetoris *Suidas s. v. Μητροφάνης*.

— ATTIDIVS CORNELIANVS.

— L. ATTIDIVS CORNELIANVS.

— M. Attius Cornelianus.

— Aurunculeius Cornelianus.

— P. [CA]LPVR[N]IVS [PRO]C[LVS?] COR[N]ELIANVS.

— CLAVI[IVS?] ... CORNELI[ANVS?].

— L. CLAVDIVS PROCVLVS CORNELIANVS.

— Q. F(ABIVS) IVLIANVS OPTATIANVS L. FABIUS GEMINVS CORNELIANVS.

— M. Maenius Cornelianus.

— C. MARIUS PVDENS CORNELIANVS.

— L. MVMMIVS FELIX CORNELIANVS.

— L. OVINIVS RVSTICVS CORNELIANVS.

— P. POMPONIVS CORNELIANVS.

— T. Porcius Cornelianus.

— C. SERVAEVS FVSCVS CORNELIANVS.

— (SEXTIVS) CORNELIANVS.

— Sulpicius Cornelianus.

— Q. VOLVIVS FLACCVS CORNELIANVS.

1054 Cornelius, ad quem Martialis scripsit *epigr.* 1, 35; nomen non ficticiu[m] videtur.

- 1055 Cornelius, miles Romanus, frater Longi *Ioseph. bell.* 6, 3, 2.
- 1056 Cn. Cornelius, architectus aetate Augusti *Vitruvius praef.* I. I.
- 1057 L. CORNELIVS, consul suffectus kal. Iulii a. 722 = 32 a. C. *fasti min.* IX CIL I² p. 66, *min.* X p. 68. — *Dubium est, num idem sit atque L. Cornelius Balbus.*
- 1058 M. CORNELIVS, M. f., (augur?) cooptatus VI 1976 = I² p. 60 in fragmento fastorum, quos propter unum hominem ad augures rettulit Borghesi. Neque magis certa est M. Cornelii huius actas, a quo incipit decuria II.
- 1059 P. CORNE[LIVS], legatus Augusti pro pr. (Germaniae superioris) *Brambach, Corpus Inscriptionum Rhenanarum* 1559. 1560.
- 1060 P. Cornelius. In versu ultimo t. *Forulani mutili* IX 4395 extat P. Cornelio, versus qui sequebatur erasus est. Incertum est, num fortasse consules memorati sint, ex quibus unus damnatus erat.
- 1061 Q. CORNELIVS, inter pueros senatorum filios, qui Arvalibus ministraverunt anno 155 VI 2086 acta *Arvalium*.
- 1062 C(CORNELIVS?) AEMILIANVS CALPVRNIVS RVFILIANVS, [v(ir) c(larissimus)], [l]e(g)atus Augustorum (Britannine) VII 98; O. AEMILIANVS traditur, C(ornelius) coniecit Hübner, sed vix unquam id nomen per c litteram singularem expressum est et utrum omnino littera an foliolum in lapide fuerit, plane incertum est.
- 1063 T. CORNELIVS ANNEVS FVSCVS, salius Palatinus factus a. 170 VI 1978.
- 1064 P. CORNELIVS ANVLLINVS, consul II cum M. Aufidio Frontone anno 199. *Titulus ei positus est* II 2073 *Iliberritanus mutilus corr.* II S. 5506 (1), ubi ordo honorum confusus est, memoratur in t. prope Carthaginem reperto VIII 1170 (2).
- In consulatu altero: P. Cornelius Anullinus VI 2270, ceterum Anullinus *fasti*. — P. Cornelius Anullinus t. 1, Cornelius Anullinus t. 2, ceterum Anullinus. — P. f., tribu Galcria t. 1. — Clarissimus vir t. 2.
- Quaestor, tribunus plebis, praetor, legatus provinciae Narbonensis, proconsul provinciae Beticae, legatus legionis VII Geminae [p(ia) c(f)idelia] t. 1, consul I suffectus anno incerto ante a. 193, proconsul provinciae Africae t. 1, 2, a. 193 t. 2; a. 194 dux Septimii Severi Pescennium Nigrum vicit Dio 74, 7, item legatus eius in expeditione Parthica a. 195 id. 75, 3, consul II a. 199 *fasti* (in t. 1 errore iterationis nota deest), praefectus urbi (circa idem tempus) t. 1; in t. 1 praeterea leguntur non suo loco [leg.] Aug. pr. pr. pro[v.], curat. a[l]v[er]e et [rip. Tiberis]. — Idem videtur Anullinus ex amicis Severi, quos ditavit (*Vict.*) *Epitome* 20, 6.
- 1065 P. CORNELIVS ANVLLINVS, consul anno 216 cum P. Catio Sabino II. In consulatu: P. Cornelius Anullinus III *dipl. mil.* 49, Cornelius Anullinus II 2221. 2663, XIV 2596, ceterum Anullinus *fasti*.
- Filius sine dubio P. Cornelii Anullini consulis II a. 199; idem

- videtur Cornelius Anullinus, salius Palatinus, in cuius locum auguris facti alius cooptatur anno 201 VI 1982. 1983.
- 1066 P. CORNELIUS AN[VLLIN?]VS, legatus Augusti (Germaniae superioris) *Brambach, Corpus Inscriptionum Rhenarum 1559* cf. quae adnotavit *Haug Jahrbücher des Vereins der Alterthumsfreunde in den Rheinlanden LV. LVI (1875) p. 156*. — Intellegi potest alter uter eorum qui praecedunt; at supplementum cognominis non certum est.
- 1067 *CORN(ELIUS) AQVILA III S. 6974 vide Cornutus Aquila.
- 1068 CN. CORNELIUS AQVILIUS NIGER, legatus legionis I Minerviae piae fidelis, item (sic) proconsul Galliae Narbonensis, item sodalis Hadrianialis posuit t. *Bonnensem Brambach, Corpus inscriptionum Rhenanarum 463*. — Si modo t. genuinus sit, legioni post proconsulatum praefuit; at vox 'item' perperam bis posita suspicionem movet.
- 1069 CORNELIUS AQVINVS, legatus legionis una cum Fabio Valente Fonteium Capitonem legatum Germaniae inferioris occidit anno 68 Tac. h. 1, 7.
- 1070 CORNELIUS ARCHELAUS, vir clarissimus, patronus collegii sacerdotum domus Augustae Palatinae aetate Commodi VI 2010.
- 1071 Cornelius Avitus (*libri plerique Abitus*) Chalcedonem urbem Gallieni aetate subversam postea reparavit *Iordanes Get. 20, 107*.
- 1072 Cornelius Balbus, praeses quidam vel dux imperatoris M. Aurelii Antonini vit. *Pescennii Nigri 4, 1-4 in epistula ficta*.
- 1073 L. CORNELIUS BALBUS, P. f., acta triumph. *Capitol. CIL I² p. 50*, filius fratris Cornelii Balbi maioris, Gaditanus cum patruo civitatem Romanam accepit *Plin. n. h. 5, 36*. Bello civili Caesar mense Martio a. 705 = 49 a. C. eum ad L. Lentulum consulem cum litteris cum mandatis cum promissione provinciae misit, ut Romam rediret *Cic. ad Att. 8, 9, 4; 8, 11, 5; 9, 6, 1; epistula eius ad Ciceronem de ea re data ibd. 8, 15 A*; litterae eius ad Ciceronem scriptae anno 707 = 47 memorantur *ibd. 11, 12, 2*, anno 709 = 45 *ibd. 12, 38, 2; 13, 49, 2*. Apud Dyrrachium castra Pompeianorum ingressus saepius cum Lentulo egit *Velleius 2, 51*. Anno 710 = 44 quaestor in Hispania C. Asinii Pollionis Gadibus rapinas caedesque exercevit et grandi pecunia coacta kal. Iuniis ad Calpen in regnum Bogudis se traiecit *Pollio apud Cic. ad Fam. 10, 32, 1-3*. Ludis, quos Gadibus edidit, procontextam de suo itinere ad L. Lentulum proconsulem sollicitandum posuit et, cum ageretur, flevit *id. § 3, 5*.

Ex privato-consularis *Velleius l. l., qui si accurate scripsit, Balbus nullo magistratu post quaesturam functus inter consulares sedem obtinuit. Sed auctoris et opusculi indolis ratione habita concedi potest eundem fortasse esse L. Cornelium consulem (suff.) a. 32 vide supra n. 1057*. Proconsul Africae Garamantes vicit et VI k. April. a. 735 = 19 de Garamantibus triumphavit acta tr., *Velleius l. l., Plin. n. h. l. l. (inde Solin. 29, 7), Strabo 3, 5, 3 p. 169*. — Pontifex *Vell. l. l.* — Anno

741 = 13 a. C. theatrum Romae dedicavit spectaculis editis et tunc in honorem theatri Tiberius eum primum in senatu sententiam rogavit *Dio* 54, 25; theatrum Balbi memoratur *Sueton. August.* 29, *Tac. a.* 3, 72, *Plin. n. h.* 36, 60, *Dio* 66, 24; *Notitia region. urb. IX, Curios. region. IX*; num crypta Balbi quae ibidem in regione IX memoratur, ad theatrum pertineat, incertum est. — *Potest idem esse Cornelius Balbus*, qui de Hymenaco citatur *Serv. Verg. Aen.* 4, 127, de rebus sacris ἐϋργακῶν libro octavo decimo *Macrobian. sat.* 3, 6, 16.

Ex posteris eius videtur L. Cornelius L. f. tribu Pob. Balbus Norbanus, cui positus est V 3575 t. Veronensis.

- 1074 Cornelius Bocchus, auctor Plinii *Plin. n. h. ind. l.* 16, 33, 34, 37; citatur de rebus Hispaniae *ibid.* 16, 216; 37, 24, 97, 127. *Idem videtur Bocchus, ex quo chronologica quaedam hausit Solinus* 1, 97; 2, 11, 18. *Cf. n. 1075.*

- 1075 L. Cornelius Bocchus. *Tituli ei positi sunt Lusitani II 35 (1) Salacensis, II S. 5184 (2) Caetobrigensis.* — L. Cornelius C. f. Bocchus t. 1, [L. C]ornelius C. f. (traditur L. f.) Bocchus t. 2; flamen provinciae (Lusitaniae), tribunus militum t. 1. 2 legionis III Augustae t. 2. — *Vel idem atque auctor Plinii vel parentela cum eo coniunctus.*

- 1076 G. (ORNELIUS?) CALP. RVFINVS, vir clarissimus II 2395 a-d t. interpolati et lectionis dubiae.

- 1077 Cornelius Capitolinus, rerum scriptor de Zenobia laudatur *vit. trig. tyr.* 15, 8.

- 1078 A. Cornelius Celsus. *Sic plene in inscriptionibus librorum de medicina, Cornelius Celsus sive Celsus apud scriptores.* Cornelium Celsum et Iulium Atticum auctores aetatis suae dicit *Columella* 1, 1, 14; 3, 17, 4; 4, 8, 1; (Iulius) Graecinus (qui a Caligula interemptus est *Tac. Agricola* 4) Celsum transcripsit *Plin. n. h.* 14, 33, scilicet libros de agricultura confectos certe aetate Tiberii. Sub Nerone (circa a. 61 vel postea) librum singularem de ratione belli contra Parthos gerendi scripsit v. infra. Cornelius Celsus, mediocri vir ingenio, non solum de his omnibus conscripsit artibus (scilicet quae ad philosophos atque oratores pertinent), sed amplius rei militaris et rusticae et medicinae praecepta reliquit, dignus vel ipso proposito, ut eum scisse omnia illa credamus *Quintil. inst.* 12, 11, 24. Non solum agriculationis, sed universae naturae prudens vir *Col.* 2, 2, 15. Celsus libros suos a varietate rerum certos vocavit *schol. Plaut. Bacch.* 69. Artium liber sextus in libris manu scriptis primus de medicina inscribitur. — *Singillatim memorantur:*

1) Libri quinque de re rustica sub Tiberio confecti v. supra, quibus totum corpus disciplinae complexus est *Col.* 1, 1, 14 cf. 3, 17, 4; 4, 8, 1; 4, 10, 1; 9, 2, 1; citantur passim apud *Columellam* et *Gargilium Martialem*; *Plinius* iis usus est *n. h. ind. l.* 7. 8. 10. 11. 14. 15. 17–20. 31, laudat *n. h.* 10, 150; 20, 20; 21, 176; 27, 132. —

- II) Libri octo de medicina qui extant, scripti post libros de re rustica *cf. principium proemii*. — III) De arte rhetorica scripsit *Quintil.* 3, 1, 21; *libri rhetorici citantur passim a Quintiliano, qui plerumque sententias Celsi aduersatur, et a Fortunatiano Ihet. min. ed. Halm p. 121.* — IV) Opiniones omnium philosophorum qui sectas varias condiderunt usque ad tempora sua, sex parvis voluminibus quidam Celsus absolvit; nec redarguit aliquem, sed tantum quid sentirent aperuit — cum centum fere philosophos nominasset *Augustin. de haeres. prol. VIII ed. Bened. p. 3*; scripsit non parum multa (*de philosophia*) Cornelius Celsus Sextius (*Stoicos*) secutus, non sine cultu ac nitore *Quintil.* 10, 1, 124, unde propter *Sextiorum* mentionem sequitur *Celsum praeter opiniones philosophorum etiam alia philosophica edidisse.* — V) In iis qui latine de disciplina militari scripserunt, memoratur *Veget. de re mil.* 1, 8, *Joann. Lyd. de magistr.* 1, 47; liber singularis eius de ratione belli contra Parthos gerendi *Lyd. ibd.* 3, 33, ubi expeditionis (Cn. Domitii) Corbulonis (a. 60) mentionem fecerat *Lyd. ibd.* 3, 34. — *Epigramma sub nomine eius fertur Anthol. lat.* 899.
- 1079 (CORNELIUS CETHEGVS), pater M. Cornelii Cethegi consulis a. 170, proconsul Asiae post a. 170 *Lucian. Demon.* 30 *cf. n. 1080.*
- 1080 M. CORNELIUS CETHEGVS, consul anno 170 cum C. Erucio Claro. *In consulatu:* M. Cornelius Cethegus VI 1978, XI 619, ceterum Cethegus fasti. — Cum Cethegus consularis per Graeciam in Asiam proficisceretur, ut apud patrem proconsulem Asiae legati munere fungeretur, multa ridicula fecit, ob quae Demonax eum inrisit *Lucian. vit. Demon.* 31. *Cum Lucianus vitam Demonaxitis sub finem imperii M. Antonini vel paulo post scripsisse videntur, haec cadunt in tempora Marci post a. 170.*
- Anno 180 in locum Cornelii Cethegi salii Palatini alius cooptatus est VI 1979; potest esse consul a. 170 (*id quod perperam negavit Waddington, Fastes n. 152 cf. Marquardt, Staatsverwaltung III² p. 429 adn. 1*) vel filius.
- 1081 SER. CORNELIUS CETHEGVS, consul eum L. Visellio Varrone anno 24. *In consulatu:* Ser. Cornelius Cethegus VI 10051, *Frontin. de aquis* 102, *Dio ind. l. 57*, [Ser. Co]rnelius Cethegus fasti Arvalium I² p. 71; Ser. Cor. I 765 in tessera gladiatoria; Cornelius Cethegus Tac. a. 4, 17, ceterum plerumque Cethegus fasti. — Ser. filius *Dio l. l.*
- 1082 P. Cornelius Cicatricula, P. f., tribu Sab., primus pilus bis, praefectus equitum, praefectus classis, praefectus cohortium civium Romanorum quatuor in Hispania, tribunus militum; Ilvir et Ilvir quinquennalis, pontifex (Pisauri) XI 6344 t. *Pisaurensis publice positus.*
- 1083 L. (CORNELIUS) CINXA, frater Arvalis in actis Arvalium a. inc. imperii incuntis Augusti *Ephem. ep.* 8 p. 316. *De homine nihil constat.*
- 1084 CN. CORNELIUS CINXA MAGNVS, consul anno 758 = 5 p. C. cum L. Valerio Messalla Voleso. — *Memoratur in t. liberti VI 1961 (1),*

dubium est, num ad hunc spectet fragmentum t. urbani Ephem. ep. 4, 819 (2).

In consulatu: Cn. Cornelius Cinna Magnus *fasti Capitolini, Dio ind. l. 55, Cn. Cinna Magnus II 1343, VI 851. 10294, Cn. Cinna fasti min. XI CIL I² p. 68, Cassiodor., ceterum plerumque Magnus fasti.* — (Cn. Cornelius) Magnus *t. 1, Cn. Cinna ... t. 2; Cn. Cornelius Dio 55, 14; L. Cinna Seneca de clem. 1, 9, 2. 6 (errore auctoris ut videtur), Cinna id. de benef. 4, 30, 2.*

L. f. fasti Cap., Dio ind.; Magni Pompei nepos fasti Cap., Seneca clem. 1, 9, 3 ex filia Dio 55, 14, filius ergo L. Cornelii Cinnae (praetoris a. 710 = 44) et Pompeiae Magni filiae. Bellis civilibus contra C. Caesarem (filium) pugnavit, sed captus voniam victoris, patrimonium, sacerdotium obtinuit Seneca l. l. § 8. Anno 4 p. C. contra Augustum coniuravit; coniuratione detecta hic non solum ei ignovit, sed etiam consulem designavit Seneca clem. 1, 9, 3, ben. 4, 30, 2, Dio 53, 14–22. Consul anno 5 p. C. fasti. Mortuus est imperante Augusto, qui solus heres ei fuit Seneca clem. 1, 9, 12.

1085 SEX. CORNELIUS CLEMENS. *Tituli: ei positus est VIII 9365 (1) Caesariensis, memoratur in t. Troasensi III S. 7505 (2).*

Tria nomina exhibet t. 1, Cornelius Clemens t. 2. — Sex. f., tribu Fal. t. 1. — Clarissimus vir t. 2. — Consularis et dux trium Daciarum t. 1, 2, anno 170 t. 2.

— CN. PINARIUS CORNELIUS CLEMENS.

1086 Cor[neliu]s Dexter, proc(urator) Gal(liarum?) et Ger(maniarum?) *memoratur in t. Attico b(eneficiarii) III 553.*

1087 Cornelius Dext[er] *nescio quis recensetur in laterculo quodam urbano inedito una cum Quintillo, [P]isibanio Lepid[is], [C]urtio Crispino.*

1088 Sex. Cornelius Dexter. *Tituli Saldenses: ei positus est VIII 8934 (1), ipse dedicavit 8925 (2).*

Sex. Cornelius Dexter t. 1, 2, Sex. f., tribu Arn. t. 1, 2. Originem Saldis traxisse confirmat t. VIII 8935, ubi Sex. Cornelius L. f. Arn. Dexter Maximus et Sex. Cornelius Sex. f. Arn. Dexter Petronianus status propatru sui restituerunt.

Praefectus fabrum III, praefectus cohortis V Raetorum, tribunus legionis VIII Augustae, praefectus alae I Augustae geminae colonorum, praefectus classis Syr(iacae), (in hac praefectura) donis militaribus donatus a divo Hadriano ob bellum Iudaicum hasta pura et vexillo, procurator Neapoleos et Mausolei (Alexandreae) t. 1; iuridicus Alexandreae t. 1, 2; procurator Asiae t. 1; patronus coloniae (Saldensis) t. 1. — P. Blaesus Felix adfinis, qui dedicavit t. 1.

1089 CORNELIUS DOLABELLA, ἀρχανὴς νεανίσκος ἐν τοῖς Καίσαρος ἱταίροις Alexandreae a. 724 = 30 a. C. *Plutarch. Anton. 84. — Vix potest esse eos. a. 10 p. C., quippe qui a. 47 p. C. in vivis fuit, neque veri simile est iuvenem nobilem comitem Caesaris post quadraginta denum*

annos consulatum adeptum esse. Itaque statuendum erit Dolabellam cos. a. 10 non filium, ut Dittenberger *Ephem. ep.* 1 p. 254 posuit, sed nepotem cos. a. 710 = 44 a. C. fuisse. — Fortasse ad hunc pertinet t. CIA III 591. Quod si recte ponitur Dolabella Plutarchi fuit P. Cornelius P. f. Dolabella praetor.

- 1090 CN. CORNELIUS DOLABELLA. Cn. Dolabella *Sueton. Galba* 12, Cornelius Dolabella *Tac. h.* 1, 88, Dolabella *Tac. h.* 2, 63, 64, *Plutarch. Galba* 23, *Otho* 5.

Filius ut videtur P. Dolabellae cos. a. 10. Erant qui adoptionem eius Galbae suaderent *Plutarch. Galba* 23; Galbae imperatori suspectus *Sueton. l. l.* Ab Othone imperatore a. 69 in coloniam Aquinatem sepositus nullum ob crimen, sed vetusto nomine et propinquitate Galbae monstratus *Tac. h.* 1, 88, *Plutarch. Otho* 5. Post mortem Othonis Romam reversus iussu Vitellii Interamniae occisus est *Tac. h.* 2, 63–64. — Petronia A. Vitellii, dein Dolabellae uxor *ibid.* 64. *Filius eorum est Ser. Cornelius Dolabella Petronianus n. 1096.*

- 1091 P. CORNELIUS DOLABELLA, P. f., praetor CIA III 591 cf. n. 1089.

- 1092 P. CORNELIUS DOLABELLA, consul a. 10 p. C. cum C. Iunio Silano. *Tituli: in legatione Illyrici ei posuerunt civitates superioris provinciae Illyrici t. Ragusanum III 1741 (1), memoratur in t. Iadestino III 2908 (2), in t. Dalmatico III S. 9967 (3), in miliaris Dalmaticis III 3198. 3199 = III S. 10156 (4). 10157 (5).*

Nummi oppidi incerti provinciae Africae I) in adversa caput Tiberii exhibent cum inscriptione a) Ti. Cae. divi Aug. f. Aug. imp., in aversa Permis(su) P. Corneli Dolabellae pro cos. C. P. CAS. D. D., in campo C. P. I. Müller, Numismatique de l'ancienne Afrique II p. 156 n. 336, Mionnet VI p. 584 n. 22, Cohen I² Tiberius n. 220; b) Ti. Cae. divi Aug. f. Aug. imp. VIII cos. IIII, in aversa Permis. P. Dolabellae pro cos. C. P. G. CAS. D. D. in campo C. P. I. Müller n. 335, Mionnet n. 23, Cohen n. 219; c) idem atque nummus b nisi quod in aversa exhibet C. P. GAVIO CAS. Müller n. 337, Mionnet n. 24, Cohen n. 221; d) item similis nummo b, in aversa aliam imaginem et litteras C. P. G. CAS. exhibet Müller n. 338, Mionnet n. 25, Cohen n. 218 vel C. P. GAVIO CASCA Müller n. 339. II) In adversa caput Drusi et inscriptionem Druso Caesari exhibent, in aversa Perm. Dolabellae pro cos. C. P. G. CAS. Müller n. 340, Mionnet n. 28, Cohen Drusus n. 16.

In consulatu: P. Cornelius Dolabella fasti Capitolini, Dio ind. l. 56, VI 1384, [P. Cornelius Dolabella fasti min. XVI CIL I² p. 72; P. Dolabella kalend. Praenest. I² p. 231, Cassiodor., ceterum Dolabella fasti. — In nummis: P. Cornelius Dolabella Ia, P. Dolabella Ib. c. d, Dolabella II. — P. Cornelius Dolabella t. 1. 2. 3, P. Dolabella t. 4. 5. — P. Dolabella sive Cornelius Dolabella Tacitus, Dolabella Velleius.

P. f. P. n. fasti Cap., P. f. Dio ind. l. 56, VI 1384; nepos videtur P. Dolabellae consulis a. 710 = 44 cf. n. 1089. — Consul t. 1, anno 10 p. C.

fasti. Legatus pro pr. divi Augusti et Ti. Caesaris Augusti (superioris provinciae Illyrici) *t. 1*, leg. pro pr. *t. 2. 3. 4. 5*; cum Augusto mortuo Germaniae Pannoniaeque exercitus rebellarent, Dolabella in maritima parte Illyrici omnia in summa pace et quiete continuit *Velleius 2, 125*; in *t. 4* indicatur *a. 16/17*, in *t. 2 a. 18/19*, a Dolabella praeterea positi esse videntur miliares III 3200. 3201, quorum, posterior et ipse indicat *a. 18/19*. Praefuit ergo Illyrici parti ei quae postea Dalmatia provincia fuit, inde ab *a. 14* usque ad *a. 18/19*. — Annis 20 et 21 Romae in senatu sententiam dixit *Tac. a. 3, 47. 69*. Proconsul Africae *nummi*, annis 23–24 Tacfarinatem devicit *Tac. a. 4, 23–26*; per biennium eum provinciam rexisse apparet ex *Tac. a. 4, 23 collato a. 3, 74*. — Anno 27 cum Domitio Afro Quinctilium Varum propinquitate conexum accusavit *ibid. 4, 66*. Anno 47 in senatu sententiam dixit *ibid. 11, 22*. — VIIvir epulo, sodalis Titialis *t. 1*.

1093 P. CORNELIUS DOLABELLA nescio quis memoratur in titulis libertorum VI 5864. 10103.

1094 SER. CORNELIUS DOLABELLA METILIANVS. *Tituli*: memoratur in *t. Corfiniensibus IX 3152 (1). 3153 (2)*; ipse posuit *nutrici urbamm VI 16450 (3)*.

Plena nomina exhibent t. 1. 3, . . . rneli Dolabellae Metiliani t. 2. — Consul *t. 1* suffectus anno incerto sacculi II incunatis; nam M. Atilius Bradua eos. et M. Acilius Aviola eos. bonorum possessores eius in *t. 1* sunt consules *a. 108 (cf. A 1083) et a. 123 (cf. A 42)*, ut inde sequitur, quod Ser. Cornelius Dolabella Metilianus Pompeius Marcellus quaestor divi Traiani in *t. 2* frater vel filius nostri intelligendus esse videtur.

1095 SER. CORNELIUS DOLABELLA METILIANVS POMPEIVS MARCELLVS. *Tituli Corfiniensis*: ei publice positus est IX 3154 (1), ipse posuit 3153 (2) *untitulum*.

Plena nomina exhibet t. 1, . . . cellus t. 2. — Ser. filius, P. nepos, P. pronepos, P. abnepos *t. 1*.

IIvir aere argento auro flando feriundo, salius Palatinus *t. 1. 2*, quaestor divi Traiani Parthici, sevir equitum Romanorum turmae III, praetor, consul (suffectus anno incerto sub Hadriano), flamen Quirinalis; patronus Corfiniensium *t. 1*.

Frater vel filius videtur Ser. Cornelii Ser. f. Dolabellae Metiliani n. 1094 qui memoratur in t. 2; ut fuerit frater, cum noster dicatur P. nep., non possunt esse filii Ser. Cornelii Dolabellae Petroniani, ut statuit Mommsen ad IX 3152, quippe quem filium fuisse Cn. Cornelii Dolabellae et Petroniae patre certum videntur.

1096 SER. CORNELIUS DOLABELLA PETRONIANVS, consul *a. 86* cum Domitiano Aug. XII, ex XI kal. Febr. cum C. Secio Campano. *In consulatu*: Sex. (sic) Cornelius Dolabella Petronianus III dipl. 13, Ser. Cornelius Dolabella VI 398. 2064, *Cnsorin. 18, 15*; Cornelius

- Dolabella *rit. Pii* 1, 8, nelio Dolabella *VI* 815, *ceterum Dolabella fasti. — Filius est Cn. Dolabellae (n. 1090) et Petroniae, ut nomina docent.*
- 1097 [CORNELIUS DOLA]BELLA VERANIANVS, unus ex pueris senatoriis, qui Arvalibus ministraverunt anno 105 *VI* 2075 *acta Arvalium.*
- 1098 L. Cor(nelius) Domitianus, pater Cor(neliae) Domitiae *uocatur in t. filiae Melio Athenische Mittheilungen I (1876) p. 247 n. 3, εὐεργέτης τῆς πόλεως; fortasse homo nobilis.*
- 1099 P. CORNELIUS FELIX ITALVS, quaestor provinciae Siciliae, tribunus plebis, praetor, legatus provinciae Achaiae, iuridicus per Flaminiam et Vmbriam (*non ante imperatorem Marcum*); patronus Arimini *XI* 377 *t. Ariminensis.*
- 1100 SEX. CORNELIUS FELIX PACATVS, C. fil., tribu Quirina, Illvir viarum curandarum, tribunus laticlavius legionis III Cyrenaicae; patronus coloniae (Simitthu) *VIII S. 14539 t. Simitthensis publice positus.*
- 1101 CORNELIUS FIDVS, Ovidii Nasonis gener in senatu fleuit, cum (Domitius) Corbulo cum struthocamelum depilatum dixisset *Seneca dialog. 2, 17, 1.*
- 1102 M. CORNELIUS FIRMVS, curator aquarum inter tres curatores tertio loco memoratur, quorum primus est A. Didius Gallus (*secundum Frontinum de aquis 102 curator aquarum a. 38—49*) *VI* 1248.
- 1103 CORNELIUS FLACCVS, legatus legionis sub Cn. Domitio Corbulone anno 58 *Tac. a. 13, 39.*
- 1104 Q. Cornelius Flaccus *nescio quis in t. servi dispensatoris VI* 9366; *titulus, qui ibi ex exemplis antiquis repetitus est, postea cum lapis in lucem rediisset, tanquam novus editus est Notizie degli scavi 1892 p. 160.*
- 1105 Q. Cornelius Flaccus Numisius Noricus (*perit fortasse Iunior*) *honoratus t. Attidiano XI* 5672, *quem posuit Q. Canurius Numisius Iunior cf. supra n. 316.*
- 1106 M. CORNELIUS FRONTO. *Tituli: ei ante consulatum posuerunt muncipes Calamenses VIII* 5350 (1) *Calamensem, memoratur in t. M. Aufidii Frontonis pronepotis Pisarenis XI* 6334 (2); *ad eum et fratrem spectare videntur fistulae plumbeae urbanae Lanciani, sylloge aquaria n. 44 (3) Corneliorum Front(onis) et Quadra[ti] et n. 45 (4) Corneli. Fronto, et Quadrati.*
- M. Cornelius Fronto *t. 1, 2, Marcus apud Fronton. p. 26 ed. Naber, Cornelius Fronto t. 3, 4; M. Fronto Gellius 2, 26, 1, Sidon. Apollinar. epist. 8, 10, ceterum Cornelius Fronto sive Fronto. — T. f., tribu Quirina t. 1. Originem Cirtensem ipse testatur p. 200, 201 cf. p. 122, 242; Cirtensis noster (nomine non allato) Minuc. Octav. 9, 6.*
- Illvir capitalis, quaestor provinciae Siciliae *t. 1* imperante Hadriano, quem in senatu saepe orationibus laudavit *Fronto p. 25; aedilis plebis,*

praetor t. 1; consul t. 2, *Fronto ad Marcum Caes.* 1, 7, 8 p. 18, *passim libro II ad eundem, Gellius* 2, 26, 1; consul suffectus a. 143 (cum Marcus duos et viginti annos natus esset *Fronto* p. 23) ox kalendis Iuliis usque ad kalendas Septembres *Fronto* p. 32, 34, 254, *Ansonius graf. act.* 7, 32, 33; gratiarum actionem in senatu idibus Augustis se recitaturum esse scribit p. 25 cf. *ad Pium* 1, 2 p. 163, *ad Marcum Caes.* 2, 2 p. 27. Circa a. 155 Asiam provinciam proconsularem sortitus valetudine coactus se excusavit *ad Pium* 8 p. 169 cf. *ad Marcum Caes.* 5, 36 p. 86. Mortuus est imperante Marco non ante a. 175 cf. p. 161: 'nummum Antonini aut Commodi aut Pii'. Frontoni statuum Marcus a senatu petiit *vit. Marci* 2, 5.

Discipulus Athenodoti et Dionysii p. 73, 154, 244. Causarum celeberrimus actor sub Hadriano *Dio* 69, 18; causas sub Pio ietas memorat p. 83, 86, 169, 252. Orationes in laudes Hadriani habitae et gratiarum actio de consulatu v. *supra*; oratio in Herodem Atticum sub Pio dicta p. 42, 138 (cf. *supra* p. 375); sub Marco et Vero tertia pro Demonstrato Petiliano p. 111, 137, pro Bithynia p. 183; praeterea memoratur oratio pro Ptolemaeensis Charisius *Gramm. Lat.* I p. 138, 11, in Pelopem *Sidon. Apoll. epist.* 8, 10, in Christianos *Minuc. Octav.* 9, 6, gratiarum actionis pro Carthaginiensibus frustula extant p. 260. — Magister M. Aurelii et L. Veri *Dio* 71, 35, *vit. Marci* 2, 5, *Veri* 2, 5, *Entrop.* 8, 12, *Hieronym. chron.* ad a. Abr. 2180, *vir. ill.* 24 t. II p. 851 ed. Vallarsi, *Marcus* *εὐεργὴν* 1, 11, *Fronto passim*.

Gratia uxor p. 32, 48, de cuius morte queritur *epistula ad M. Aurelium Augustum de nepote amisso* p. 236 et *ad L. Verum Augustum* 2, 9 p. 137, *quae scripta est postquam Verus e Syria rediit; uxor ergo mortua est intra a. 166–168*. Quinque liberos amisit p. 232. Gratiam filiam unicam C. Aufidio Victorino despondit p. 200; *de nepotibus ex filia sublati* cf. *supra A* 1160. — Frater Frontonis p. 32, 134, 235, *vide sub Cornelio Quadrato*.

Omissis locis quibus verba Frontonis offeruntur, memoratur *Gell.* 13, 28, 2; 19, 8; 19, 10; 19, 13, *Minuc. Octav.* 31, 2, *Panegy.* 5, 14, *Hieronym. epist.* 125, 12 I p. 934 ed. Vallarsi, *Macrobi. sat.* 5, 1, 7, *Martian. Cap.* 5, 432, *Artemidor. de somn.* 4, 22, *Sidon. Apollinar. epist.* 8, 3, 3, *Clandian. Mamert. epist. ad Sap.* p. 206 ed. *Vindobonensis*. 1107 Cornelius Fuscus, procurator in Pannonia anno 69, vigens aetate, claris natalibus; prima iuventa quaestus cupidine senatoriorum ordinem exuerat; idem pro Galba dux coloniae suae eaque opera procuratorum adeptus, susceptis Vespasiani partibus acerrimam belli faciem praetulit *Tac. h.* 2, 86; praefectus classis Ravennatis a militibus destinatus *ibid.* 3, 12; postquam Flaviani urbe potiti sunt (*mensis Decembris a. 69*), praetoria insignia ei ob res contra Vitellianos gestas (cf. *h.* 3, 4, 42) decernuntur *ibid.* 4, 4.

Praefectus praetorio sub Domitiano *Sueton. Domitian.* 6, *Entrop.*

7, 23, *Lydus de magistrat.* 2, 19; 3, 22; in secunda expeditione Dacica Domitiani, qui ei belli summam commiserat, a Dacis victus et occisus est *Sueton.*, *Eutrop.* l. I., *Orosius* 7, 10, *Petrus Patric.* *FHG.* IV fragm. 4 p. 185, schol. ad *Iuvenal.* 4, 112, *Iordanes* *Get.* 13, 77; in mortuum epigramma *Martial.* 6, 76.

Aduit consilio Domitiani de mullo *Iuvenal.* 4, 112. — *Nominatur Tac. h.* 3, 66, *Dio* 68, 9.

- 1108 Cornelius Gallicanus, cuius mulier anno 65 infantem capite Anubidis peperit *Phlegon fragm.* 52 *FHG.* III p. 622. Fortasse pater eius qui sequitur.

- 1109 C. CORNELIVS GALLICANVS memoratur in t. cornicularii prope Genavam reperto *XII 2602* (1), in dipl. mil. III S. XVI (2), in tabula alimentaria *Veleiate XI 1147*, 2, 37; 3, 12; 5, 38, 56; 7, 31 sqq. (3).

C. Cornelius Gallicanus t. 2, Cornelius Gallicanus t. 1. 3. — Legatus Augusti anno 83 t. 1, scilicet provinciae *Lugdunensis* ut ex contextu tituli et loco, ubi repertus est, apparet. Consul (suffectus) a. d. III nonas Sept. a. 84 cum C. Tullio Capitone Pomponiano Plotio Firmo t. 2. Vt ex indulgentia optimi maxime principis imperatoris Caesaris Nervae Traiani Augusti Germanici pueri puellaeque alimenta accipiant, obligationes praediorum facit t. 3 ante annum 102.

- 1110 CORNELIVS GALLVS, praetorius in venere mortuus *Valer. Max.* 9, 12, 8, *Plin. n. h.* 7, 184 aetatis incertae.

- 1111 C. Cornelius Gallus. Tituli: ipse posuit mense Aprilis a. 725 = 29 a. C. in insula *Philis trilinguem Sitzungsberichte der Berliner Akademie* 1896 p. 469 sqq. (1); ad eundem referendus videtur urbanus *Bullettino comunale* 1886 p. 332 n. 1367 (2): C. Cornelius Galli libert. *Hermia.*

C. Cornelius Gallus t. 1. 2, pars librorum *Eutropii* 7, 7 et *Pacianius*, item ex *Eutropio Hieronym. chron.* ad a. *Abbr.* 1985; Cn. Cornelius Gallus libri *Eutropii meliores*, ceterum Cornelius Gallus sive Gallus. — Cn. f., eques Romanus t. 1.

FoROIuliensis mortuus XLIII aetatis suae anno *Hieronym.* ad a. 1990; natus igitur a. 685 = 69 a. C. Condiscipulus Vergilii *Probus* in *Verg. ecl.* p. 6 ed. *Keil.* Ex infima fortuna ab Augusto proventus *Sueton. August.* 66. Dux Caesaris anno 724 = 30 in Aegypto rem contra Antonium gessit *Dio* 51, 9, *Plutarch. Anton.* 79, *Orosius* 6, 19. Eodem anno primus praefectus Aegypti nuncupatus *Sueton.* l. I., *Eutrop.* 7, 7 (inde *Hieronymus* 1985), *Ruf. Fest.* 10; *Dio* 51, 17, *Serv. Verg. ecl.* 10, 1; pos[t] reges a Caesare Deivi f. devictos praefect[us] Alex[and]re et Aegypti primus defectioni[s] Thebaidis intra dies XV, quibus hostem v[ic]it bis alicie victor V urbium expugnator (τὰς μὲν ἐξ ἐπιδόου, τὰς δὲ ἐκ πολιορκί[ας] καταλάβ[ο]μενος t. 1 *graece scrijtus*): Bore[sc]os, Cop[ti], Ceramic[os], Diospoleos Meg[ales], Oph[ic]u, ducibus earum defectionum interf[ec]tis, exercitu ultra Nili cataract[ae]n trans- d]ucto, in quem locum neque populo Romano neque regibus Aegypti

[arma ante sunt prolata Thebaide communi omni[um] regum formidine subact[a] (ὅν τῃ στρατῇ ὑπεράρας τὸν καταράχτιν ἀβάνου στρα-
[τῶς γῶ]ας πρὸ αὐτοῦ γενομένης καὶ σύμπασαν τῇ[ν] Ἡβραῖα μὴ ὑπο-
ταγῆσαν τοῖς βασιλεύσιν [ὑποτάξι]ας). leg[at]is re[gi]s Aethiopum ad Philas
auditis eo[que] rege in tutelam recepto tyrann[o] Tr[ia]kontas[is]choen[i]
.... Aethiopiae constituto — — [d[omi]num d[at]at) ([τῷ]ραννόν τε τῆς
Τρακοντατρίκοντος τοπαρχ[ῆ]ς) μιᾶς ἐν Αἰθιοπίᾳ καταστῆτας) l. 1. Ἄλλος μὲν
γὰρ Κορήλιος, ὁ πρῶτος κατασταθεὶς ἱπάρχος τῆς γῶρας ὑπὸ Καίσαρος, τὴν
τε Ἡρώων πόλιν ἀποστῆσαν ἐπελθὼν δι' ὁλέων εἰλα. σταῖον τε γυνήθεισαν
ἐν τῇ Ἡβραῖα διὰ τοῦς φόρους ἐν βραχεῖ κατέλωσε Strabo 17, 1. 53 p. 819;
Thebae Aegypti usque ad solum erutae Hieronym. ad a. Abr. 1990
- 727 = 27 cf. Euseb. arm. ad a. 1991 (vel 1992), Syncell. p. 583, 18;
exhausit civitatem (Thebas) plurimis interceptis Ammian. 17, 4, 5.
Expeditionem contra Thebaida finitam esse vere invenit a. 725 = 29
doct. l. 1 aegyptiacae scriptus, cuius initium vertit Erman l. 1. p. 474:
'im Jahre 1 im 4. Wintermonat (dem sogenannten Pharmuthi) am
20. Tage' etc. id est mense Aprili a. 725.

Statuas sibi per universam Aegyptum posuit (cuius rei testis est
l. 1) et acta sua in pyramidas inscripsit Dio 53, 23. Cum multa
perperam fecisset, revocatus (a. 727 vel 728 = 27-26) et a Valerio
Largo accusatus est; Augustus ei ob ingratum et malivolum animum
domo et provinciis suis interdixit; post id senatus consulto damnatus
se interemit anno 728 = 26 Sueton., Dio, Ammian. l. 1, Hieronym.
1990, Serr. Verg. ecl. 10, 1.

Cytheridem minam cum Bruto et Antonio amavit de vir. ill. 82, 2,
meretricem Volumnii libertam, quae eo spreto Antonium euntem ad
Gallias est secuta Serr. Verg. ecl. 10, 1, fragmenta Bobiensia Grammat.
lat. VII p. 543; Cytheridem sub Lyeoridis nomine carminibus cele-
bravit Verg. ecl. 10, Ovid. trist. 2, 445, amor. 1, 15, 29, Propert. 3, 34, 91,
Martial. 8, 73, 6; poeta eximius, nam et Euphorionem transtulit in
latinum sermonem (cf. Prob. in Verg. ecl. 10, 50 Euphorionis colorem
serenus videtur Cornelius Gallus) et amorum suorum de Cytherido
scripsit libros quattuor Serr. l. 1; inter poetas elegiacos celeberrimos
nominatur Ovid. ars am. 3, 334, trist. 4, 10, 53; 5, 1, 17; durior (Ti-
bullo et Propertio) Quintilian. 10, 1, 93. Versus affertur a Vibio Seq.
p. 5, 21 ed. Bursian.

Familiaris Asinii Pollionis Asin. apud Cic. ad Fam. 10, 32, Caecili
Epirotae Sueton. de gramm. 16. Amicus Vergilii vil. Verg. Val. Probi
p. 53 ed. Rießerscheid, Donati p. 59, Ptoecae p. 70 e. 31, Serr. l. 1;
Vergilius ad eum scripsit eclogam decimam, eum celebrat ecl. 6, 64 sqq.
Fuit amicus Vergilii adeo, ut quartus georgicorum liber a medio usque
ad finem eius laudes teneret, quas postea iubente Augusto in Aristaei
fabulam commutavit Serr. ecl. 10, 1, georg. 4, 1. At vitam Vergilii
fabulis posteriorum refertam esse satis constat et prorsus incredibile

est Vergiliū dimidiū fere libri quarti, ubi de apibus agit, laudibus Galli complexisse. Gallo dedicavit Parthenius libellum περί ἀρωαίων παρθενάτων Parthen. praef.

Memoratur Ovid. amor. 3, 9, 64, remedi. am. 765. — Corneliā charta a Cornelio Gallo praefecto Aegypti primum confecta Isidor. orig. 6, 9 = Sueton. rel. p. 132. — Oratio Labieni sive illa Corneli Gallī est in Pollionem Quintilian. inst. 1, 5, 8.

1112 P. CORNELIVS GEMINVS, frater Arvalis adfuit in collegio a. 119. 122 VI 2079. 2081 acta Arvalium.

1113 Cornelius Hispanus, rhetor aetate Augusti; sententiae eius et colores passim apud Senecam rhetorem cf. indicem Kiesslingii.

1114 Sex. Cornelius Honoratus. Tituli ex testamento eius positi sunt Portumagnenses VIII 9760 (1) ipsi, 9757 (2) Getae Caesari dedicatus.

Sex. fil., tribu Quirina, Portumagnensis t. 1, egregiae memoriae vir t. 1. 2. — Militiis equestribus exornatus t. 1; procurator t. 1. 2, Severi et Antonini t. 2, sexagenarius provinciae Mesopotamiae t. 1; obiit sub Severo t. 2.

1115 Cornelius Labeo primo Fastorum libro citatur Macrobi. 1, 16, 29, de oraculo Apollinis Clarii id. 1, 18, 21, de dis Penatibus id. 3, 4, 6, Labeo in libris de dis animalibus Serr. Aen. 3, 168, καθολική ἐπιτήρησις πρὸς σελήην περί κερωνῶν καὶ ἄλλων κατασκευάτων ἐκ τῶν λαβειῶνος Iouan. Lyd. ostent. 42 cf. Wachsmuth praef. p. XXIII. Citatur praeterea passim apud Augustinum, Iudium, Macrobinum. Fragmenta collegit G. Kettner programme Portensi 1877 p. 19–31 cf. Teuffel-Schwabe, Geschichte der Römischen Literatur § 390³.

1116 Cornelius Laco, ex assessore praefectus praetorio imperatoris Galbae anno 68 Sueton. Galba 14, Tac. h. 1, 13, 19, Plutarch, Galba 13; summa apud Galbam potentia, arrogantia socordiaque intolerabilis Sueton. l. l., Tac. h. 1, 6, 13; res ab eo anno 69 actae Tac. h. 1, 14, 19, 26, 33, 39, Plutarch. G. 26; una cum Galba occisus ab Othone Tac. h. 1, 46, Plutarch. G. 27. — Memoratur Plutarch. G. 29, (Viet.) Epitome 6, 2. — IMP. CAESAR VLP(IVS) COR(NELIVS) LACLIANVS AVG.

1117 Cornelius Latinianus, cui divus Hadrianus rescripsit Vlpianus Digest. 48, 5, 28, 6.

1118 (CORNELIVS) LENTVLVS. 'Quis tibi Maecenas, quis nunc erit aut Procleius aut Fabius? quis Cotta iterum, quis Lentulus alter?' Iuvenal. sat. 7, 94–95, ubi apparet imperatoriae aetatis homines nobiles patronos poetarum memorari. Cogitari potest de Cn. Cornelio Lentulo Gaetulico cos. a. 26 (vide infra), qui fuit et ipse poeta.

1119 (CORNELIVS) LENTVLVS, homo nobilis, maritus adulterae Iuv. 6, 78–81.

1120 (CORNELIVS) LENTVLVS, homo nobilis, qui Laureolum mimum egit Iuvenal. 8, 187–188; deprehensus in falso eruei fixus est haredari videtur schol. verbis Iuvenalis 'iudice me dignus vera cruce' male intellectis.

1121 CN. CORNELIVS LENTVLVS, consul anno 736 = 18 a. C. cum P. Cornelio Lentulo Marcellino. In consula: Cn. Cornelius Lentulus *Dio index* l. 54, Cn. C[ornelius] *fasti min. VII CIL I² p. 64*, Cn. Le[ntulus] *fasti min. VIII p. 65*; Cn. Lentulus *Monument. Ancyrlat. 1, 37* = *græc. 3, 12, lat. 3, 40* = *græc. 9, 21, Dio 54, 12, Cassiodor., ceterum Lentulus fasti*. — Cn. Lentulus *apud Tacitum, ceterum Lentulus*.

L. filius *Dio ind. l. 54*. Consul *Tac. a. 4, 44*, anno 736 = 18 a. C. *fasti*. Legatus Augusti contra Dacos Danuvium transgressus exercitum duxit et Saruatas a Danuvio prohibuit *Florus 2, 28, 29*; triumphalia de Getis (degetes lib. *Maliceus*) meruit *Tac. a. 4, 44 cf. Mommsen, Res gestae divi Aug. p. 131²*. Anno 14 p. C. aetate et gloria belli insignis Drusum in Illyricum comitatus est *Tac. a. 1, 27*. Annis 16 et 22 in senatu sententias dixit *ibid. 2, 32; 3, 68*. Anno 24 extremac senectutis intimus Tiberii amicus accusatus, sed statim exemptus est *ibid. 4, 29, Dio 57, 24*. Anno 25 obiit; praeter consulatum et ornamenta triumphalia gloria fuerat paupertas bene tolerata, dein magnae opes innocenter partae et modeste habitae *Tac. a. 4, 44*. Eius filius videtur Cossus Cornelius Lentulus *cos. a. 753*.

1122 CN. (CORNELIVS) LENTVLVS memoratur in t. *Vrbinate XI 6058 duobus exemplis servato*: T. Mario Siculo — — tr. mil. leg. XII, praef. duor(um) prin(cipum) [*haec unum exemplum exhibet, omisit alterum*], praefect(o) in cl(asse?) Cn. Lentuli praet(or)is in Sicilia. Titulum ad Augusti aetatem rettulit *Bormann verba praef. duor. prin. interpretatus Augusti et Agrippae. Quae interpretatio quamquam ferri nullo modo posse mihi videtur atque de lectione tradita dubitandum esse, tamen titulum propter vocem 'praetoris' ad aetatem Augusti inruntem pertinere et ipse putavi*.

1123 CN. CORNELIVS LENTVLVS nescio quis honoratus t. *Attico CIA III 585 aetatis imperatoriae incuntes*.

1124 COSSVS CORNELIVS LENTVLVS, consul anno 753 = 1 a. C. cum L. Calpurnio Pisone. Nummi eius *Babelon, Monnaies de la République Romaine I p. 430*: a) Augustus R. Cossus Cn. f. Lentulus, b) Augustus cos. XI R. M. Agrippa cos. ter. Cossus Lentulus. — *Memoratur in t. M. Iunii Silani pronepotis VI 1439*.

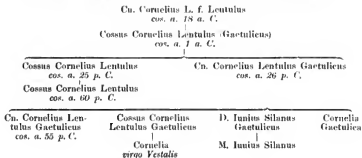
In consulatu: Cossus Cornelius Lentulus *Dio ind. l. 55, V 3257, CIG 2943*; Cossus Cornelius *VI 8738, 10395*, Cossus Lentulus *Cassiodor., ceterum Lentulus fasti*. — Cossus Lentulus nummi, Cossus Cornelius *Dio 55, 28*, Cossus Velleius *2, 116, Florus 2, 31, Orosius 6, 21, Seneca epist. 83, 15*. Gaetulici nomen cum sumpsisse dicunt *Dio et Florus l. l., et Velleius*: 'sed Cossus victoriae testimonium etiam in cognomen filii contulit'; *quamquam haec verba minus perspicua citum ita interpretari licet, ut Velleium dicere voluisse ponamus Cossum quidem ipsum abstinuisse usu cognominis, indulsisse filio; utrum re vera gesserit an non, monumentis non diiudicatur. Filius maior*

natus consul a. 25 semper dicitur Cossus Cornelius Lentulus, minor consul a. 26 Cn. Cornelius Lentulus Gaetulicus, ita ut pater illi praenomen, huic cognomen victoria paterna partum indidisse videatur. — Cossus in tit. principis.

Perperam et huic et filio minori vulgo praenomen Gnaui tribui solet. Sed et in his et in aliis Cossis Lentulis, de quibus infra agemus, testimonia monumentorum scriptorumque ad unum omnia consentiunt Cossam fuisse tunc temporis praenomen. Vi enim actate Augusti Aemilii Fabii-que praenomine Paulli, Scauri Mamerei, Antonii Iulli utebantur, ita Lentulorum stirps Cossi. Id quod cum circum doctorum non pauci non cognovissent, permulta falsa de Lentulis actatis imperatoriae in medium prolata sunt. Sed ea plerumque silentio hic praeterii.

Cn. f. natus, a. Dio ind. 1. 55. Filius videtur Cn. Corneli Lentuli consulis a. 736 = 18 a. C., quumquam si hoc posuimus, spatium temporis inter unius consulatum patris filii-que paulo minus quam solet esse efficitur. — Ilvir aedilis sub Augusto (circa a. 736 = 18) natus, Consul a. 753 = 1 a. C. fusti. Anno 759 = 6 p. C. Musulamios et Gaetulicos vicit meruitque ornamenta triumphalia Velleius 2, 116, Florus 2, 31, Orosius 6, 21, Dio 55, 28. Tiberius Cossam fecit urbis praefectum (scilicet post L. Arrium Larium mortuum anno 33 exente vide supra 149), virum gravem moderatum, sed mersum et vino madentem, adeo ut ex senatu aliquando, in quem e convivio venerat, oppressus inexcitabili somno tolleretur; huic tamen multa Tiberius manu sua scripsit neque Cosso aut privatum secretum aut publicum elapsam est Seneca epist. 83, 15. Haec ad patrem magis quam ad filium consulem a. 25 ideo rettulerim, quod et Piso (cos. a. 739 = 15 a. C.) et Lamia (cos. a. 756 = 3 p. C.), qui ante Cossam urbis praefectura functi sunt, triginta fere annis post consulatum ad id enclum honorum ordinis senatorii percreverunt. Perperam autem Borghesi opp. III p. 324, IX p. 269 de patre cogitari posse negavit, cum plane confunderet Gnaeos et Cossos Lentulos.

Filii: Cossus Cornelius Lentulus cos. a. 25, Cn. Cornelius Lentulus Gaetulicus cos. a. 26. — Subiici stemma familiae Cossorum:

- 1125 COSSVS CORNELIVS LENTVLVS, consul anno 25 cum M. Asinio Agrippa. *In consulatu*: Cossus Cornelius Lentulus *fasti Arvalium CIL I*² p. 71, *Dio ind. l. 57, VI 10051, XI 3613*, Cossus Cornelius Cassiodor., Cornelius Cossus *Tac. a. 4, 34*, Cornelius Le... (L. f. traditur) *V 5594, ceterum plerumque Lentulus fasti*. — Cossi filius *Dio ind. l. 57 scilicet consulis a. 1 a. C. qui praecedit; pater Cossi qui sequitur*.
- 1126 COSSVS CORNELIVS LENTVLVS, consul anno 60 cum imperatore Nerone IIII. *In consulatu*: Cossus Lentulus Cossi filius *VI 2042 acta Arvalium, VI 396*, Cossus Cossi filius *Frontin. de aquis 102*, Cornelius Cossus *Tac. a. 14, 20*, Cossus *tabula cerata Pomp. 120, ceterum Cornelius sive Lentulus fasti*. — Cossi filius *v. supra, scilicet filius consulis cognominis a. 25 qui praecedit, nepos consulis a. 1 a. C.*
- 1127 COSSVS (CORNELIVS LENTVLVS) ut homo nobilis nominatur *Iwenal. 3, 184. Incertum est, num idem sit Cossus captator id. 10, 202; ut nomen nobile Cossus ponitur id. 8, 21.*
- 1128 COSSVS [CORNELIVS LENTVLVS] honoratus t. mutilo Erythraeo *gruecr scripto Lebas-Waddington 48, quem posuerunt [... αὐτο]ῦ Βουλκομηνία καὶ Παβερπία ...*, quarum una fortasse mater, altera uxor fuit.
- 1129 COSSVS (CORNELIVS LENTVLVS) nescio quis memoratur in titulo *liberti*: L. Corneli Primigeni Cossi n(ostri) liberti *VI 16287. Libertum non praenomine patroni uti non est mirum, cum praenomina nobilia clararum gentium (cf. supra p. 408) ad libertos omnino non transeant.*
- 1130 L. CO[RNELIVS LENTVLVS] publice honoratus t. Thyatireno *Bulletin de correspondance Hellénique XI (1887) p. 457 n. 19: 'Ο δ[ι]μοῦς ἐπείμῃεν] Λεύκιον Κο[ρνήλιον] υἱὸν] Λέντιον εὐεργέτην καὶ πάντων] τοῦ δήμ[ου] Titulus ad aetatem imperatoriam ineuntem pertinet.*
- 1131 L. CORNELIVS LENTVLVS, consul anno 751 = 3 a. C. cum M. Valerio Corvino Messalla. Nummi ab eo sub Augusto cusi in aversa inscripti sunt *Lentulus flamen Martialis Babelon, Monnaies de la République Romaine I p. 431. Ad hunc pertinere videtur t. CIA III 588 ὁ δ[ι]μοῦς] Λεύκιον [Κορνήλιον] Λευκί[ου υἱὸν] Λέντιον.*
- In consulatu*: L. Cornelius Lentulus *Dio ind. l. 53, [L. Cornelius Lentulus] flam. Mart. Notizie degli scavi 1890 p. 214, L. Lentulus I 748. IV 2450, VI 10395 = fasti min. XIII CIL I² p. 69, Monumentum Aenigr. lat. 3, 29 = grave. 9, 7, Cn. (sic) Lentulus Sueton. Galba 4, ceterum plerumque Lentulus fasti. — L. [Cornelius] Lentulus tit., Lentulus nummi, Institution. 2, 25.*
- L. f. *Dio ind., tit. — IIIvir monetalis sub Augusto nummi (intra annos fere 734/739 = 20/15 a. C. cf. Mommsen Zeitschrift für Numismatik 1884 p. 80), consul a. 751 = 3 a. C. fasti; flamen Martialis nummi, cf. supra in consulatu. Decessit Augusto regnante in Africa filia superstita Iustitut. l. l. fortasse in proconsulatu Africae.*

- 1132 CN. CORNELIVS LENTVLVS AVGV, consul anno 740 = 14 a. C. cum M. Licinio Crasso. *Tituli: epistula eius ad Nysaeos data CIG 2943 (1), memoratur in actis Arvalium VI 2023 (2), in t. libertorum IX 3099 (3).*

In consulatu: Cu. Lentulus Augur *Mommentum Ancyr. lat.* 3, 23 = *græc.* 8, 20, Cn. Cornelius Lentulus *Dio ind.* 1. 54, C[n. Co]rn[eliu]s *fasti minor. VIII CIL I*² p. 65, Cn. Cornelius *Dio* 54, 24; Cn. Lentulus *I* 745. 797 (in tesseriis gladiatorii), *VI* 23532, *X* 885. 886. 1938, *Cassiodor.*; Augur *Chronographus, ceterum Lentulus fasti.* — Ἰνταὺς Ἀντοῦρ *t.* 1, [Cn. Corneliu]s Lentulus Augur *t.* 2 (Cn. Cornelius) Lentulus Augur *t.* 3; Cn. Lentulus Augur *Seneca de ben.* 2, 27. *Sucton. Tiber.* 49, Lentulus Augur *Tertullian. de pallio* 4, Augur Lentulus *Tac.* a. 3, 59.

Augurem hinc verum cognomen gessisse docet titulus graecus, sumptum ut videtur ex sacerdotio quo ornatus erat, distinctionis causa. Recte autem vidit Nipperdey ad *Tac.* a. 1, 27 omnibus locis, quibus certe de nostro Lentulo agitur, semper additum esse illud cognomen, ut distingueretur a Cn. Cornelio Lentulo aequali cos. a. 18 a. C. Nam quod Mommsen, *Res gestae divi Aug.* p. 131 adn. contra nititur iis locis, quibus Augur re vera deest, omnes ad unum sunt consulatus indicationes, ubi non id agitur, ut singuli consules quam accuratissime significentur, sed id unum, ut annus clare designetur. Cuius rei causa cum homines actatis Augusti hinc nomina ponere satis habere consueverint, non mirum est annum 740 plerumque designari per M. Crassum (vel M. Licinium) et Cn. Lentulum (vel Cn. Corneliu) consules. Nec minus recte Nipperdey l. l., quamquam ei adversatus est G. Zippel, *die Lösung der consularischen Proconsuln Königsberg* 1883 p. 9, docuit diversa tradita esse de Cn. Lentulo cos. a. 18 a. C. et Lentulo Augure cos. a. 14 a. C.

Cn. f. t. 2, *Dio ind.* 1. 54. — Consul a. 740 = 14 a. C. *fasti.* Proconsul Asiae a. 753 = 1 a. C. die XVII μνδς Δαρίου, id est mense Maio ieuente (cf. *Ideler, Chronologic I* p. 419) rescripsit Nysaeis *t.* 1, fuit ergo proconsul anno proconsulari 752/753 = 21 a. C. (non anno 753/754, ut falso statuit Waddington, *Fastes* n. 61). In senatu sententiam dixit anno 22 *Tac. u.* 3, 59, anno incerto *Tertullian. de pallio* 4. Divitiarum maximum exemplum, antequam illum libertini pauperem facerent; ingenii fuit sterilis, tam pusilli oris quam animi; cum esset avarissimus, nummos citius emittebat quam verba: tanta illi inopia erat sermonis *Seneca de ben.* 2, 27. Cum ei census maximus esset, metu et angore ad fastidium vitae a Tiberio actus, ut ne quo nisi ipso herede moreretur *Sucton. Tiber.* 49. — Magister fratrum Arvalium *t.* 2, augur.

- 1133 (CORNELIVS) LENTVLVS CETHEGVS memoratur in t. nutricis *VI* 6072, infans ut videtur mortuus.

- 1134 CN. CORNELIUS LENTVLVS GAETVLICVS, consul anno 26 cum C. Calvisio Subino. *Tituli: memoratur in fastis Arvalium CIL I² p. 71 (1), in actis eorundem VI 2029 (2), in t. filiae VI 1392 (3), nepotis VI 1439 (4), liberti VI 9834 (5).*

In consulatu: Cn. Cornelius Gaetulicus *II* 2093, [Cn. Lentulus Gaetulicus] *VI* 343, Cn. [Lentulus] *X* 896, Cn. Gaetulicus *Cassiodor., ceterum plerumque Gaetulicus fasti.* — Cn. (Cornelius) Lentulus Gaetulicus in *t. 5* Cn. Cornelii Atimeti, [Cn. Lentulus Gaetulicus] *t. 1*, Cn. Lentulus Gaetulicus *t. 2*, Gaetulicus *t. 3. 4.* — Lentulus Gaetulicus *Tac. a. 4, 42; 6, 30, Sueton. Calig. 8, Dio 59, 22, Plin. epist. 5, 3, 5, ceterum Gaetulicus.*

Cossi filius *t. 4*, ubi M. Iunius Silanus dicitur Gaetulici nepos, Cossi pronepos. *Filius ergo Cossi Cornelii Lentuli cos. a. 753 = 1 a. C., frater minor Cossi Cornelii Lentuli cos. a. 25 p. C. cf. stemma supra p. 452.* — Cossus (pater) victoriae testimonium otiam in cognomen filii contulit *Velleius 2, 116.*

Praetor peregrinus anno 23 *t. 1.* Anno 25 consul designatus Aquiliani adulterii delatam cum Vario Ligure damnavit *Tac. a. 4, 42.* Consul anno 26 *fasti.* Legatus provinciae Germaniae superioris per decem annos *Dio 59, 22 (scilicet per annos 29-39);* Gaetulicus ea tempestate (anno 35) superioris Germaniae legiones curabat mirumque amore consecutus erat, effusae clementiae iudicis severitate *Tac. a. 6, 30 cf. Sueton. Galba 6.* Ab imperatore Gaio anno 39 occisus *Dio l. l., Sueton. Claud. 9.* Ante diem VI k. Novembres a. 39 immolaverunt fratres Arvales ob detecta nefaria consilia in C. Caes. Aug. Germanic]um Cn. Lentuli Gaetulici] *t. 2.*

Inter poetas eroticos nominatur *Plin. epist. 5, 3, 5, Sidon. Apollin. carm. 9, 259,* inter lascivos *Martial. praef. l. 1;* Caesenuia amica ab eo versibus celebrata *Sidon. epist. 2, 10, 6;* tres versus de Britannis affert *Probus in Verg. Georg. 1, 227.* Gaetulici epigrammata graeca novem extant in *anthologia graeca cf. Jacobs XIII p. 896.* — Testimonium eius de urbe natali imperatoris Gai refellerat Plinius Secundus *Sueton. Cal. 8, unde opus aliquod historicum confecisse videtur.*

Gener L. Apronii; ipso L. Seiani filium generum destinaverat *Tac. a. 6, 30.* Liberi: Cn. Cornelius Lentulus Gaetulicus, Cossus Cornelius Lentulus Gaetulicus, D. Iunius Silanus Gaetulicus, Cornelia Gaetulia. — *Memoratur Senec. natur. quaest. 4 praef. 15.*

- 1135 CN. (CORNELIUS) LENTVLVS GAETVLICVS, consul suffectus mense Decembri a. 55 (ut videtur) cum T. Curtilio Mancina. *In consulatu:* Cn. Lentulus Gaetulicus *VI* 2037 corr. *Ephem. ep. 8 p. 328,* Cn. Lentulus *tab. cerat. Pompeian. 50. 127.* — *Filius certe Cn. Cornelii Lentuli Gaetulici cos. a. 26 p. C. Huius filius potest esse [Cor]nelia Cn. Lentuli [Ga]etulici filia Caesia VI 1391.*

- 1136 COSSVS CORNELIVS LENTVLVS GAETVLICVS. *Tituli: posuit liberto patris VI 9834 (1), memoratur in t. concubinae VI 17170 (2).*

Cossus Cornelius Lentulus Gaetulicus t. 1, Cossus Gaetulicus t. 2; Cn. Lentuli Gaetulici (cos. a. 26 p. C.) filius t. 1; Cornelia virgo Vestalis filia t. 2.

- 1137 (CORNELIVS LENTVLVS) MALVGINENSIS, filius Ser. Maluginensis anno 23 in locum patris defuncti flamen Dialis factus Tac. a. 4, 16.

- 1138 CORNELIVS (LENTVLVS) MALVGINENSIS nescio quis memoratur in t. Corneliae Memorae libertae VI 7700.

- 1139 SER. CORNELIVS LENTVLVS MALVGINENSIS, consul suffectus anno 763 = 10 p. C. cum Q. Iunio Blaeso. In consulatu: Ser. Cornelius Lentulus Maluginensis flamen Dialis fasti Capitolini, Ser. Lentulus fasti min. XVI CIL I² p. 77, Ser. Lentulus Maluginensis VI 4418, *Bullettino comunale* 1880 p. 75 n. 361, Ser. Lentulus X 8070, 4 = I p. 201, Maluginensis VI 25617. — Ser. Maluginensis apud Tacitum.

Cn. f. Cn. n. fasti Cap. Consul ex kal. Iuliis per secundum semestrem a. 10 p. C. fasti. Flamen Dialis fasti Cap., Tac. a. 3, 58, 71; 4, 16. Anno 22 frustra postulavit, ut Asiam sorte haberet Tac. a. 3, 58, 71. Defunctus anno 23; Maluginensis filius ibid. 4, 16.

- 1140 CN. CORNELIVS LENTVLVS MARCELLINVS, P. f., legatus pro praetore (Cyrenarum), patronus Cyrenensium publice honoratus t. Cyrenaeo graece scripto Smith and Porcher, *History of the recent discoveries at Cyrene* p. 109 n. 1 cf. tab. 77. Potest filius esse consulis a. 736 = 18 a. C., qui sequitur.

- 1141 P. CORNELIVS LENTVLVS MARCELLINVS, consul a. 736 = 18 a. C. cum Cn. Cornelio Lentulo. In consulatu: P. Cornelius Lentulus Marcellinus Dio ind. I, 54, P. Cornelius fasti min. VII et VIII CIL I² p. 64, 65, P. Lentulus Monument. Ancy. lat. I, 37 = graec. 3, 12, lat. 3, 40 = graec. 9, 21, Dio 54, 12, Cassiodor., ceterum Lentulus fasti. — P. filius fasti min. VII, Dio ind. I, 54. Huius filius potest esse qui praecedit.

- 1142 P. CORNELIVS LENTVLVS SCIPIO, consul suffectus anno 755 = 2 p. C. cum T. Quinctio Crispino Valeriano. In consulatu: P. Cornelius Scipio fasti Capitolini, L. (sic) Lentulus Scipio X 2039 a, VI 1385, P. Lentulus fasti minor. XI CIL I² p. 68, X 2039 a.

Cn. f., Cn. n. fasti Cap., Cn. f. VI 1385; filius fortasse putari potest Cn. Cornelii Cn. f. Lentuli Angaris consulis a. 740 = 14 a. C., quamquam spatium quattuordecim tantum annorum, quod intercessit inter consulatus eorum, huic opinioni minus faveat.

Consul suffectus kal. Iuliis a. 2 p. C. fasti. Vel ad hunc vel ad filium cognominem qui sequitur pertinet t. Sugenarus CIG 3186 ὁ δὲ γὰρ ἡλικίᾳ Λέντιον Σκιπίωνα ἀνθρώπων εὐσεβέτην ὄντα δὲ ἀπὸ προγόνων τῆς πόλεως, qui propter insignem simplicitatem et brevitatem certe ad initium aetatis imperatoriae spectat; alter uter erga fuit proconsul Asiae.

1143 P. CORNELIUS LENTVLVS SCIPIO, consul suffectus anno 24 cum L. Calpurnio Aviola. *Titulus ei positus est V 4329 Briziumus.*

P. Scipio *fasti Arvalium* *CH. I*² p. 71, P. Cornelius Len[tulus] Scipio *tit.*, Cornelius Scipio *Tac. a. 3, 74, ceterum* Scipio. — *Filius consulis a. 2 p. C. qui praecedit.*

Praetor aerarii, legatus Ti. Caesaris Augusti legionis VIII Hispanae *tit.*, cui in Africam propter bellum cum Tacfarinate missae prae-fuit sub Iunio Blaeso proconsule anno 22 *Tac. a. 3, 74.* Consul suffectus anno 24 *fasti Arvalium.* Anno 47 in senatu sententiam dixit *Tac. u. 11, 4.* — Pontifex, *fetialis tit.* Maritus Poppaeae Sabiniae anno 47 (*quae ante nupta fuerat T. Ollio*) *Tac. a. 11, 2, 4.* — *De praconsulatu Asiae vide in patre.*

1144 P. CORNELIUS (LENTVLVS?) SCIPIO, consul auno 56 cum Q. Volusio Saturnino. *In consulatu:* P. Cornelius Scipio X 1574, *tab. cerut Pompeian.* 21, *Phlegon mirab.* 27; *item restituendum est* [P.] Corn. Scip[.] *in titulo Mogontiensi Westdeutsche Zeitschrift II (1883) p. 431 cf. Correspondenzblatt III (1884) p. 32; P. Cornelius X 1401, tab. cer. 18, 20, P. Scipio Tar. a. 13, 25, ceterum plerumque* Scipio *fasti.* — *Filius videtur consulis a. 24 qui praecedit.*

— Pomponius Cornelius Lollianus Hedianus.

1145 CORNELIUS LYPVS, *Nunmi Cretenses capita dici Augusti et Tiberii cum inscriptionibus nominum exhibuit et diversam in modum abbreviata* ἐπὶ Κορηλίων Λύπων: a) *Polyrrhenii Mionnet II p. 257 n. 1 accuratius Suppl. IV p. 336 n. 265, in parte adversa monogramma solvendum est* Ἰσλ(υρρηλίων) non Ἀνθου(άτω), *ut perperam solvit Borghesi opp. I p. 437; b) Azi Revue numismatique ser. III tom. III (1885) p. 159 n. 3; c) Cydoniar a) Eckhel II p. 302 ex Morellio, catalog. musei Britannici p. 32 n. 37 (nummus similis Mionnet II p. 258 n. 2 = 274 n. 132 est falsus); 3) Imhoof-Blumer, Monnaies grecques p. 215 n. 17, Eckhel II p. 302 ex Morellio (inde Mionnet Suppl. IV p. 313 n. 121), Mionnet II p. 258 n. 5 melius Suppl. IV p. 313 n. 120; d) Eleuthernarum T. Kan. Σεβαστῆς Κορ. Α., caput Tiberii laureatum ἢ Ὡςὼ Σεβαστῶ Κορηλίων Ἐλευθ., caput Augusti radiatum collectio Imhoof-Blumer, catalog. Lond. p. 35 n. 18; minus bene descripti vel serrati Eckhel II p. 302 ex Morellio (inde Mionnet II p. 276 n. 153), Mionnet Suppl. IV 317 n. 144; e) Gortynae Eckhel II p. 302, Mionnet II p. 258 n. 4 = Suppl. IV p. 321 n. 170; f) Hierapytnae a) [Τιβέριος Κ.] Σεβαστῆς ε. Κορ. Α., caput Tiberii laureatum ἢ Ὡςὼ [Σεβαστῆς] Κορηλίων Ἐλευθ., caput Augusti radiatum museum Berolinense; 3) Eckhel II p. 301, minus accurate Mionnet II p. 285 n. 217 = Suppl. IV p. 296 n. 1.*

Sub Tiberio proconsul Cretae Cyrenarum *nunmi.* Consul (suffectus) anno 42: (C. Caccina) Largo (*cf. supra n. 75*) et Lupo eos. *Gaius 3, 63; a P. Suillio circumventus Tac. u. 13, 43; amicus Claudii ab eo occisus Seneca apocolocynt. 13.*

- 1146 D. CORNELIVS MAECIANVS, legatus Augusti anno 79 (legionis VII Geminae Felicis) II 2477 t. *Aquiflariensis*.
- 1147 CORNELIVS MARCELL(INVS) (vel MARCELL(VS)), 'libertorum et familiae Scriboniae Caesar(is) et Corneli Marcell, filii' VI 26033. Scribonia, antequam a C. Caesare (qui postea Augustus) uxor duceretur (anno 714 = 40 a. C.), duobus consularibus nupta fuit, ex altera etiam mater Sueton. August. 62. Alterum fuisse vulgo statuitur P. Cornelium Scipionem (cos. a. 716 = 38 a. C. cf. infra n. 1174), ex quo filium cognominem (consulem a. 738 = 16) et Corneliam uxorem Paulli Aemilii Lepidi peperisset cf. n. 1175 et 1206, alterum patrem Marcellini nostri Cn. Cornelium Lentulum Marcellinum (Dio ind. l. 39), consulem a. 698 = 56. Cui opinioni verba Suetonii eo adversantur, quod secundum eum Scriboniam ex uno eodemque marito et Corneliam filium et filium vel filios peperisse ponendum est atque P. Cornelius Scipio eos. a. 716, quem ante a. 714 cum Scribonia divortium fecisse necesse est, quo tempore eam in matrimonio habebat, nondum consularis fuit. At cum Propertius eleg. 5, 11 diserte testetur v. 29 sq. 37 sq. Cornelium originem paternam e stirpe Scipionum duxisse atque duos illius actus Scipiones notos habeamus, qui ex temporum rationibus pater fraterque Corneliae apte haberi possunt, veri similis mihi videtur Suetonium rem minus accurate tractasse quam Propertium aequalem Corneliae cuidam e stirpe Lentulorum ea aetate, qua stirps Scipionum nondum evanuerat, originem e familia Africanorum fulso fuisse. Itaque quae vulgo de maritis Scriboniae statuuntur, si minus certa, at probabilia videntur.
- 1148 L. CORNELIVS MARCELLVS memoratur in t. Agrigentino X 7192 (1), ipse posuit Panormitanum 7266 (2). — Plena nomina exhibent tituli, Cornelius Marcellus apud Tacitum.
- Quaestor pro pr. provinciae Siciliae t. 1. 2, M. Haterii Candidi proconsulis t. 1; legatus pro praetore provinciae eiusdem, praetor d[esignatus] t. 2. Anno 65 in causa luniae Lepidae quasi conscius accusatus damnationem evasit Tac. a. 16, 8; anno 68 a Galba in Hispania occisus id. h. 1, 37.
- 1149 Cornelius Martialis, tribunus cohortis praetoriae anno 65 tribunatu exutus Tac. a. 15, 71.
- 1150 Cornelius Martialis, primipilaris anno 69 inter obsessos in Capitolio a Vitellianis occisus Tac. h. 3, 70. 71. 73. Potest idem haberi atque is qui praecedit, si ponitur Martialem post tribunatum primipilatum iterum (cf. CIL V 867) adeptum esse.
- 1151 C. Cornelius Minicianus (praenomen exhibet tit.), conterraneus et amicus Plinii, cui a (Q. Pompeio) Falcoue tribunatum petiit epist. 7, 22; scripsit ad eum epist. 3, 9; 4, 11. Eundem honoravit patronum plebs urbana Bergomi V 5126: C. f., tribu Vot., praefectus cohortis primae Damascenorum, tribunus militum legionis III Augustae, prae-

fectus fabrum, curator rei publicae Otesinorum; IIIvir iure dicundo, pontifex, flamen divi Claudii Bergomi; flamen divi Traiani Mediolani.

- 1152 M. CORNELIVS NIGRINVS CVRIATIVS MATERNVS. *Eiusdem tituli duo exempla extant, unum Liriae II S. 6013 (1), unde corrigitur lectio alterius in agro Valentino reperti II 3783 (2).*

M. fil., tribu Galeria, consul, legatus Augusti pro praetore provinciae Moesiae, provinciae Syriae t. 1. 2. — Num idem sit atque Maternus consul (ordinarius) a. 185, plane incertum est.

- 1153 M. Cornelius Octavianus. *Tituli: publice ei positus est VIII S. 12296 (1) Bisicensis, ipse dedicavit VIII 8435 (2) Sitifensem mutilum.*

Tria nomina exhibet uterque tit. — Vir perfectissimus, praefectus classis praetoriae Misenensis, dux per Africam Numidiam Mauretaniamque (non ante saeculum III), patronus municipi Bisicensis t. 2.

- 1154 SER. CORNELIVS ORFITVS, consul anno 51 vide infra Ser. Cornelius (Scipio) Salvidienus Orfitus.

- 1155 A. CORNELIVS PALMA, consul I a. 99 cum Q. Sosio Senecione, consul II a. 109 cum Tullo. — *Tituli: memoratur in t. graece scripto in Batanaea reperto Lebas-Waddington 2296 (1); nomina eius probabiliter restituit Waddington in t. ibidem reperto 2305 (2), ad eundem rettulit Borghesi opp. V p. 31 t. acephalum VI 1386 (3).*

In consulatibus: A. Cornelius Palma II VI 2186, ceterum plerumque Palma fasti. — A. [Cornelius Palma] t. 2, Cornelius Palma t. 1, Palma apud scriptores.

Consul I anno 99 fasti. Legatus Hispaniae citerioris a. 100/101 *Martial.* 12, 9. Legatus Syriae inde ab a. fere 104/105 t. 1. 2, *Dio* 68, 14 Arabiam Petracam a. 105/106 subiecit et in provinciae formam redegit *Dio* l. l. cf. nummos Arabia adquisita *Eckhel* VI p. 420; sed hos nummos non anno 105, sed anno 106 tribuendos esse sequitur et ex narratione Dionis et ex epocha aerae *Bostranar* cf. *Marquardt, Staatsverwaltung* I^a p. 431. Consul II a. 109 fasti. A Traiano statua honoratus *Dio* 68, 16; inscriptionis eius fragmentum extat in t. 3. Sub finem imperii Traiani in suspicionem affectae tyrannidis lapsus est. *Hadrian.* 4, 3; anno 118 coniurationis reus iussu senatus *Tarracina* occisus est *ibid.* 7, 2.

- 1156 Cornelius Pinus, pictor Romae aetate Vespasiani *Plin. n. h.* 35, 120.
1157 CORNELIVS PLOTIANVS, legatus (legionis II Adiutricis) III S. 10507 t. Aquincensis.

— C. IAVOLENVS CALVINVS GEMINVS CAPITO CORNELIVS POLLIO SQUILLA Q. VVLACIVS SCVPIDIVS VERVS.

— D. CVTIVS BALBINVS M. CORNELIVS POTITVS L. ATTIVS IVNIANVS ROMVLVS.

- 1158 Cornelius Primus, cliens Vespasiani *Tac. h.* 3, 74.

- 1159 Cornelius Priscianus, advocatus anno 166 rem legatarii cuiusdam apud imperatorem M. Antoninum egit (*Vlpianus*) *Marcellus Digest.* 28, 4, 3.

- 1160 CORNELIVS PRISCVS memoratur in t. *Ephesio Ancient Greek inscriptions in the British Museum III n. CCCCLXXXVI*, qui continet epistolam imperatoris Hadriani a. d. V kal. Octobr. a. 120 ad gerusiam Ephesiorum datam.

Consularis in senatu sententiam dixit *Plin. epist. 5, 20, 7 a. fere 105/106*; sub idem fere tempus consul suffectus fuit. Proconsul Asiae anno proconsulari 120/121 tit. — Plinius ad eum scripsit *epist. 3, 21*.

Idem fortasse vel filius memoratur in t. urbano *Bullettino comunale 1880 p. 136*: Sulpicia C. f. Platorina Corneli Prisci (uxor).

- 1161 COR(NELIVS) PROC(VLVS) memoratur in signaculo servi X 8059, 377.

- 1162 P. CORNELIVS PROCVLVs, legatus Pannoniae superioris anno 133 dipl. mñ. III S. XLVII.

— CN. ARRIVS CORNELIVS PROCVLVs.

— L. FVLVIVS C. BRVTIVS PRAESENS MIN . . . VALERIVS MAXIMVS POMPEIVS L VALENS CORNELIVS PROCVLVs AQVILIVS VEIENTO.

- 1163 L. STERTINIVS QVINTILLIANVS ACILIVS STRABO Q. CORNELIVS RVSTICVS APRONIVS SENECIO PROCVLVS. *Titulum sepulcralem ei posuerunt Corneliae Procula et Placida filiae VI 1387. Plena nomina exhibet tit.; nomina principalia huic fuisse Q. Cornelium Proculum ex nominibus et filiae maioris et Q. Cornelli Senecionis Proculi filii VI 1388 apparet. Proconsul Asiae tit. Rescriptum divorum fratrum ad Cornelium Proculum Vlpianus de officio proconsulis Digest. 48, 18, 1, 4. datum probabiliter ad proconsulem Asiae. Alterum eorundem rescriptum ad Cornelium Proculum (cum praeesset provinciae nescio cui) memorat Paulus Digest. 26, 5, 21, unde Proculum imperatoriam provinciam rexisse perperam collegit Waddington, Fastes n. 150. Neque enim in universo tit. V ulla fit distinctio inter legatum et proconsulem neque verbum 'praesidis', quo utitur rescriptum, speciem quandam rectorum provinciarum significat, sed generaliter de omni genere usurpatur.*

Rescriptum Antonini Pii ad Cornelium Proculum Digest. 2, 8, 7 propter temporum rationes ad Cn. Arrium Cornelium Proculum (supra A 901) rettulimus. — Num in titulo Sagalassensi Lanckoroński, Städte Pamphyliens und Pisidiens II p. 226 n. 200 V omnino supplendum sit [ἐπὶ Κορινθίου] Πράκτορος τοῦ σεμνοτάτου ἡγεμόνο[ς], ut supplevit qui edidit, in cognomine satis vulgari plane incertum est.

- 1164 Cn. Cornelius Puleher. *Titulus eius Argolicus CIG 1186 descriptus est a Chandlero, Inscriptiones antiquae pars II p. 81 n. 137, quocum consentit fere exemplum antea a Fourmonto datum: Γν. Κορινθίων Τιβερίου υἱὸν Φαβία Ποῦληρον χεῖλαρχον λεγ. ὁ Σκυθικῆς ΔΥ (sic Boeckh cum Fourmonte, ΔΚ Chandler) ἀνδρῶν ἀντιστρατήγων ἐν Κορίνθῳ ἐπιθ. [ν]ίκας ἐπεμελήτην. ἀγωνοθέτην Καίσαρῶν Νερουανῶν Τραιανῶν Σεβαστῶν Γερμανικῶν Δακῶν καὶ Ἰσθμίων καὶ Καίσαρῶν καὶ ἀγωνοθέτην Σεβαστείων Ἀκαληαίων καὶ στρατηγὸν καὶ γραμματεῖα τῶν Ἀχαιῶν καὶ*

ἀρχιερέα καὶ ἐπίτροπον Καίσαρος Ἰν. Κορνήλιος Φιλίσκος τὸν αὐτοῦ φίλον ἐχέμεν βουλῆς.

Boeckh p. 592 *Pulchrum post tribunatum 'duumvirum' fuisse statuit, nunquam qualis hic duumvir sit, se nescire profitetur; postea praetorem (sic) Achaiae, factum esse, quo munere cum fungeretur, munus curatorum in Achaia, ludorum agonothetam et praetorem scribamque Achaearum fuisse. At patet hunc hominem ordinis equestris post tribunatum legionis ad procuratorem imperatorum pervenisse, honores autem et munera omnia reliqua quae memorantur in titulo esse municipalia vel provincialia. Δὲ ἀνδρῶν ἀντιστρατήγος nisi intellegendus sit praefectus duovirum Corinthi, qua alia ratione explicari possit, equidem non video. Nam de 'duoviro pro praetore' cogitari vix potest; 'duoviri praetores' enim et 'quattuorviri praetores' (nunquam 'pro praetore') praeter Italiam non inveniuntur nisi in Gallia Narbonensi, in qua una provincia Romani magistratibus municipalibus antiquum 'praetoris' nomen indiderunt cf. quae exposui Philologus Suppl. VI (1891—1893) p. 672. Coloniae autem Corinthum anno 710 = 44 deducitur magistratus qui praecerunt inde ab initio semper 'duoviros' appellatos esse confirmant nummi cf. Eckel II p. 238 seq. Propter ludos memoratos homo ad aetatem Traiani vel Hadriani pertinere videtur.*

Idem videtur Cornelius Pulcher, cui dedicavit Plutarchus libellum inscriptum πῶς ἂν τις ὑπ' ἐχθρῶν ὠφελησάτο; ex proaemio enim apparet Pulchrum hominem fuisse in rebus publicis multum versatum.

- 1165 L. CORNELIUS PVSIO, L. f., tribu Gal., IIII vir viarum curandarum, tribunus militum legionis XIII Geminae, quaestor, tribunus plebis, praetor, legatus Augusti legionis XVI (ante Vespasianum) l. urbanus *Römische Mittheilungen* 1892 p. 139.
- 1166 Cornelius Quadratus memoratur in fistulis urbanis Lanciini, sylloge aquaria n. 44 Cornelio(rum) Front(oni)s et Quadra[t]i et n. 45 Corneli(orum) Fronto(nis) et Quadrati. *Frater videtur M. Cornelii Frontonis rhetoris, qui scripsit de nepote amisso p. 235 ed. Naber: cum fratre optimo concordissime vixi, quem patris vestri (= Pii) bonitate summus honores(consulatum?) adeptum gaudeo, vestra vero amicitia satis quietum et multum securum video; praeterea frater memoratur p. 32. 134.*
- 1167 CORNELIUS REPENTINVS, gener Didii Iuliani, quem imperium adeptus in locum Sulpiciani praefectum urbi anno 193 fecit *vit. Did. Iulian.* 3, 6; 8, 6. *Maritum esse Didiae Clarac, quae patr. regnante Augusta nuncupata est cf. Eckhel VII p. 151, certum videtur; alii autem coniuges intellegendi sunt vit. Pertin.* 14, 4, ubi Didius Iulianus filiam filio fratris despondisse narratur.
- 1168 SEX. CORNELIUS REPENTINVS qui et CONTVCIVS memoratur in fistula plumbea urbana Lanciini sylloge aquaria n. 172 (1) et in l. *acephalo* VI 1564 (2).

Sex. Cornelius Repentinus t. 1, Cornelius Re[pentinus] t. 2. — Cornelius Repentinus in inscriptione epistolae Frontonis ad amic. 2, 4; 'frater Contucci' Fronto cum adloquitur in epistula ipsa. Sed magis crediderim signi instar Contuccium ei fuisse quam cognomen, similiter atque Naucellium in Claudio Iuliano cf. supra n. 719. 'Frater' autem item a Frontone honorificer appellatur Passienus Rufus ad amic. 1, 8, Caclius Optatus ibd. 1, 9, (M. Gavius) Squilla Gallicanus ibd. 1, 25 cf. et Friedländer, *Darstellungen aus der Sittengeschichte I* p. 137.

Praefectus praetorio t. 1, a commentariis Corneli Re[pentini] pr. pr.] t. 2, Cornelio Repentino [p]r. [pr.] restituendum videtur in inscriptione epistolae l. 1, ubi traditur fr.; Antoninus Pius in locum Tatii Maximi demortui duos praefectos substituit Fabium Repentinum et Cornelium Victorinum vit. Pii 8, 8 traditur errore sive biographi sive librariorum; intellegendi sunt, ut vidit Borghesi, Cornelius Repentinus et Furius Victorinus. Vt recte tradatur in t. 1 c(larissimus) [v.], ex praefectura praetorii in ordinem amplissimum adlectus est. — Fronto ad eum scripsit epist. l. 1.

— L. STERTINIVS QVINTILIANVS ACILIVS STRABO Q. CORNELIUS RVSTICVS APRONIVS SENEIO PROCVLVS vide supra n. 1163.

1169 Cornelius Sabinus, tribunus praetorianorum coniurationis contra imperatorem Gaium particeps Sueton. Calig. 58, Dio 59, 29 (Zonaras 11, 7), Ioseph. ant. 19, 1, 7-14; 19, 4, 4, 5; ipse se interemit Dio 60, 3 (Zonaras 11, 8), Ioseph. ant. 19, 4, 6.

1170 P. CORNELIUS SAECVLARIS, consul II anno 260 cum C. Iunio Donato II. In consulatu: P. Cornelius Saecularis XI 5748. 5750, ceterum Saecularis fasti. — Cornelius Saecularis praefectus urbi a. 258-260 Chronographus.

— P. LICINIUS CORNELIUS SALONINVS VALERIANVS CAESAR.

1171 L. CORNELIUS SALVIUS TVSCVS, salius Palatinus cooptatus anno 181 VI 1979 fasti Saliorum.

1172 CORNELIUS SATVRNINVS, vir clarissimus VI 1389.

1172a Cornelius Saturninus, sculptor quidam Oeensis Apul. apol. 61.62.63.

1173 (CORNELIUS) SCIPIO, adulter Iuliae Augusti filiae punitus (anno 2 a. C.) Velleius 2, 100, 5. Diversus sit necesse est a P. Scipione cos. a. 738 = 16 a. C., qui frater utriusque fuit Iuliae.

1174 [P.] CORNELIUS (SCIPIO), consul suffectus anno 716 = 38 a. C. fasti minores VIII CIL I² p. 65. Pater videtur P. Cornelii P. f. P. a. Scipionis eos. anno 738 = 16 a. C. et Corneliae uxoris Pauli Aemilii Lepidi censoris, quam e gente paterna Scipionum filiam Scriboniae fuisse elegia Propertii 5, 11 constat v. infra n. 1206; cf. Sueton. August. 62: 'Scribonia, antequam a. C. Caesare (qui postea Augustus) uxor duceretur, duobus consularibus nupta fuit, ex altero etiam mater' cf. supra n. 1147.

- 1175 P. CORNELIUS SCIPIO, consul anno 738 = 16 a. C. cum L. Domitio Ahenobarbo. *Tituli: ei positus est CIA III 580 (1), epistula eius ad Thyatirenos data Bulletin de correspondance Hellénique X (1886) p. 400 (2).* — Nummus Pitanes Mysiae in museo Berolinensi in aversa inscriptus [Σκιπιάς] τὸν Ἰταλιανὸν caput Augusti lauratum, in aversa Ἰ. Σκιπίωνα caput nudum Scipionis exhibet; eundem descripsit Waddington, *Fastes* n. 56, exempla minus integra ibd. et in museo Berolinensi.

In consulatu: P. Cornelius Scipio Dio ind. I. 54, P. Corne.... *fasti min. VIII CIL I² p. 65*, P. Co..... *fasti min. VII p. 64*. P. Scipio Dio 54, 19, Cassiodor., ceterum Scipio *fasti*. — P. Cornelius Scipio t. 1, P. Cornelius S[cipio] t. 2, P. Scipio nummi.

P. f. P. n. Dio ind. I. 54, P. f. t. 1. *Filius videtur P. Cornelii Scipionis consulis suffecti a 716 = 38 a. C. qui praecedit et Seriboniæ, frater Corneliae n. 1206.*

Quaestor pro praetore (provinciae Achaiae) t. 1. Consul a. 738 = 16 a. C. *fasti*. Proconsul Asiae numm., t. 2 circa a. 750 = 4 a. C. quo tempore Augustus proconsulibus Asiae et Africae indulserat, ut nummi capita eorum referrent. Cui Asinius Gallus (cos. a. 742 = 12) Asiam regebat anno proconsulari 748/749 = 65 (cf. supra A 1017), probabile est Scipionem provinciae praefuisse anno 747/748 = 76.

- 1176 (P. CORNELIUS) SCIPIO nescio quis memoratur in titulo liberti VI 16203.

- 1177 P. CORNELIUS SCIPIO ASIATICVS, consul (suffectus) mense Octobri et Decembri anni 68 cum C. Bellicio Natale. In consulatu: P. Cornelius Scipio Asiaticus dipl. mil. III S. VI, VI 471. 8680, P. Cornelius Scipio dipl. mil. III 4. 5.

- 1178 . . CORNELIUS SCIPIO ORFITVS, salius Palatinus cooptatus anno 189 VI 1980, exiit collegio anno incerto VI 1981 *fasti saliorum*. Propter aetatem certe diversus est et ab Orfito cos. a. 172 et ab Ser. Scipione Orfito cos. a. 178.

- 1179 L. CORNELIUS SCIPIO ORFITVS. *Titulos posuit VI 402 (1). 505 (2). 506 (3).* — Plena nomina exhibent t. 2. 3, Scipio Orfitus t. 1. Clarissimus vir, augur t. 1. 2. 3; taurobolium fecit anno 295 t. 2.

- 1180 SER. (CORNELIUS) SCIPIO ORFITVS, consul anno 178 cum P.(?) Velio Rafo. In consulatu: Ser. Scipio Orfitus dipl. mil. III S. LXXVI. ceterum Orfitus *fasti*. — Huic nomen Cornelii fuerit an Orfito consuli a. 172, cuius reliqua nomina adhuc ignoramus, dubium est cf. quae supra adnotari ad n. 262. Alter uter videtur filius esse Ser. Cornelii Salvidieni Scipionis Orfiti cos. a. 149, frater mulieris quae nominatur IX 663 Ser. Cor(neli) Scipionis Orfiti cos. filia, Orfiti cos. soror.

- 1181 SER. CORNELIUS (SCIPIO) SALVIDIENVS ORFITVS, consul anno 51 cum Claudio Augusto V. In consulatu: Ser. Cornelius Orphitus X 6638 *fasti Nolani*, Ser. Cornelius Orfitus VI 353. 1984; Ser. Cornelius Tac. a. 12, 41 (ubi Orfitus glossemate additur), Ser.

Cornel. . . . II 4095; Cornelius Orfitus *Plin.* n. h. 2, 99, *ceterum* Orfitus *fasti.* — Cornelius Orfitus *Tac.* a. 16, 12, Orfitus *id.* h. 4, 42, Salvidienus Orfitus *Sueton.* *Nero* 37. — *Scipionis cognomen practerea huic fuisse inde veri mihi videtur simillimum, quod et posterius eius (cf. n. 1182, 1183) eodem usi sunt et omnino apud Cornelios Orfiti cognomen in una stirpe Scipionum invenitur. Itaque unus ex Cornelis Scipionibus aetate Augusti vel Tiberii, sive pater nostri sive ipse, ex cognatione vel affinitate nomina Salvidieni Orfiti adsumpsisse videtur.*

Consul anno 51 *fasti* cf. *verba Taciti* h. 4, 42 'cum ex funere rei publicae raptis consularibus spoliis — — illustres senes — — prosterueres', quibus significatur Aquilium Regulum (*M. Licinium*) Crassum (consulem a. 61) et Orfitum perdidisse. Anno 65 in senatu sententiam dixit *Tac.* a. 16, 12. Intra a. 66-68 cum accusante Aquilio Regulo ei obiectum esset, quod tabernae tres de domo sua ad stationem locasset, a Nerone occisus et domus eius subversa est *id.* h. 4, 42, *Sueton.* *Nero* 37. — *Vel hic vel unus ex posteris potest esse patronus Ser. Cornelii Orfiti l. Restituti IX 6116.*

Pater videtur Salvidieni Orfiti qui sequitur, avus Ser. (Cornelii) Scipionis Salvidieni Orfiti consulis a. 110.

- 1182 (SER. CORNELIUS SCIPIO) SALVIDIENVS ORFITVS (apud *Suetonium* Salvidienus Orfitus, *Philostrotum* Orfitus), consularis (consul suffectus anno incerto sub *Flavio*) a Domitiano in insulam relegatus, postea occisus *Sueton.* *Domit.* 10, *Philostr.* vit. *Apoll.* 7, 8, 33; 8, 7, 36. Videtur *plures consulis a. 51 qui praecedit, pater consulis a. 110 qui sequitur.*

- 1183 SER. (CORNELIUS) SCIPIO SALVIDIENVS ORFITVS, consul anno 110 cum *M. Peduceo* Priscino. *In consulatu:* Ser. Scipio Salvidienus Orfitus *dipl. mil.* III 25, Ser. Salvidienus Orfitus VI 10213, *ceterum* Orfitus *fasti.* *Idem videtur* Orfitus, praefectus urbi, qui ab Antonino Pio successorem petiit et impetravit vit. *Pii* 8, 6. — *Probabile est cum filium fuisse Orfiti qui praecedit, patrem consulis a. 149.*

- 1184 SER. CORNELIUS SCIPIO SALVIDIENVS ORFITVS, consul anno 149 cum *Q. Nonio* Sosio Prisco. *Tituli:* ipse dedicavit Antonino et *Vero VIII 24 (I) Tripolitumum, memorari videtur in t. filius Ausculum multo IX 663 (2).*

In consulatu: Ser. Scipio Orfitus II 327, . . . Σκιπίωνος Ὀρπίττου *Leban-Waddington* 2307, Σκιπίωνος Σκιπίωνος Ὀρπίττου in t. *gruere scripto* *Borghesi opp.* VIII p. 276. A. (sic traditur *cis recte*) Σκιπίου Σκιπίωνος Ὀρπίττου *Athenische Mittheilungen* 1896 p. 256, Scipio Orfitus VI 644. *Libri eodem, Gromat.* I p. 244, 253 (utroque loco Scipione corrupto in priore vel seniore), *ceterum* Orfitus *fasti.* — Ser. [Cornelius] Orfitus t. 1. Ser. Cornelius Scipio Orfitus t. 2. — Scipio Orfitus *Apul. florid.* 17.

Filius videtur Ser. Scipionis Salvidieni Orfiti eos. a. 110. — Consul t. 2, anno 149 fasti. Proconsul Africae t. 1, Apul. t. 1. Cum in t. 1

Verus dicatur Armeniacus, quod nomen recipit sub finem anni 163, sed desit Antonino, qui recepit anno 164 (cf. Eckhel VII p. 72. 90), efficitur annus proconsularis Orfiti a. 163/164. — Filiae nomen perit in t. 2.

- 1185 Cornelius Senecio, eques Romanus splendidus ac dives, amicus Senecae philosophi, subito mortuus *Seneca* *epist.* 101, 1–4.

- 1186 Q. CORNELIVS SENECIO ANNIANVS. *Titulus eius Carteiensis II 1929 honores ordine inverso exhibet. — Patris nomen perit, tribu Galcria.*

Quaestor urbanus, tribunus plebis, praetor, curator viae Latinae, legatus legionis VII Geminae Felicis, curator viae Appiae, proconsul Ponti et Bithyniae, consul (*suffectus anno incerto*); *proconsulatu utrum consularis an praetorius functus sit, ex titulo non apparet cf. quae adnotari supra ad A 934; in fine sacerdoti Hercules extra ordinem reliquorum honorum additur, unde recte Hübner intellexit sacerdotium Herculis Gaditani.*

- 1187 Q. CORNELIVS SENECIO PROCVLVS, frater Corneliarum Proculae et Placidiae, filius ergo L. Stertini Quintiliani Acilii Strabonis Q. Cornelii Rustici Apronii Senecionis Proculi VI 1387 *cf. supra n. 1163*, praetoricus legatus provinciae Asiae VI 1388 *t. sepulchralis a sororibus positus; legatus patris proconsulis Asiae decessisse videtur.*

- 1188 Cornelius Senex inter legatarios Dasumii nominatur VI 10229 v. 28.

- 1189 Cornelius Severus, poeta aetatis Augusti, ad quem Ovidius scripsit *ex Ponto* 4, 2; 'vates magnorum maxime regum' *ibid.* v. 1; 'quique dedit Latio carmen regale Severus' *id. ex Ponto* 4, 16, 9. Etiam si versificator quam poeta melior, si tamen ad exemplar primi libri bellum Siculum perscripsisset, vindicaret sibi iure secundum locum (*scilicet inter poetas carminis heroici*) *Quintil. instit.* 10, 1, 89.

— M'. ACILIVS GLABRIO CN. CORNELIVS SEVERVS.

- 1190 CORNELIVS SISENNA, senator, cui anno 741 = 13 a. C. in senatu propter uxoris vitam crimina obiecta sunt *Dio* 54, 27.

In nummis I) sub Augusto non ante a. 742 = 12 a. C. cuspis (cf. Mommsen, Münzwesen p. 744) memorantur quattuor Illviri aere argenteo auro flando feriundo Sisenna, Apronius, Galus, Messalla Babelon, Monnaies de la République Romaine I p. 432. Item nummi II) aetatis Augusti in Sicilia ut videtur cuspis in parte adversa caput Augusti exhibent inscripti Augustus, in aversa Sisenna pr. cos. L. Statius Flaccus, P. Cotta Bal. Illviri) museum Berolinense, collectio Imhoof, Borghesi opp. II p. 324, Numismatic chronicle XIV (1852) p. 123 cf. XVII (1855) p. 218.

Nummos omnes ad eundem hominem memoratum a Dione referendos esse censuit Borghesi l. l. p. 326, cum nummos I paulo post pugnam Actiacam cuspis esse falso opinaretur. Postquam autem illud monetarium collegium non ante a. 742 fuisse constituit, veri parum simile videtur Cornelium Sisennum qui fuit senator anno 741, quaestor ergo

fuerat ante, postea monetalem fuisse. Immo duo homines cognomines aetatis Augusti distinguendi mihi videntur sive pater filiusque sive fratres. Vter proconsul Siciliae fuerit, non magis definire licet quam ad utrum referendus sit titulus liberti VI 1900: V. L. Cornelius Sisennae libert. Hilarus etc. — Perperam Sisennam Dionis memorari ab Horatio sat. 1, 7, 8 statuit Borghesi.

- 1191 CORNELIUS SVLLA fuit inter prodigos et ob flagitia egentes, quos Tiberius anno 17 movit senatu aut sponte cedere passus est *Tac. a. 2, 48.*

- 1192 FAVSTVS CORNELIVS SVLLA, consul suffectus anno 31. *In consulari:* Faustus Cornelius Sulla X 1233 *fasti Nolani*, XIV 2466, [Faustus Cor]nelius [Sulla] VI 2298; Faustus Sulla *fasti Arvalium CIL I² p. 71, Sulla Digest. 48, 2, 12 pr.*

Suffectus VII idus Mai. usque in kal. Oct. a. 31, collegis Sex. Teidio Valerio Catullo usque in kal. Iul., dein L. Fulcinio Trione *fasti.*

Potest idem esse qui memoratur in t. Corneliae Fausti l. Urbanae nutricis Faustae (filiae) VI 16470. Filius huius videtur Faustus Cornelius Sulla Felix consul a. 52.

- 1193 L. CORNELIUS SVLLA, consul anno 749 = 5 a. C. cum Augusto XII. *Titulum ei posuerunt clientes VI 1390.*

In consulari: L. Cornelius Sulla IX 4644, X 2381; L. Sulla *Plin. n. h. 7, 60, Cassiodor.*; L. [Cornelius Sulla] *fasti min. XII CIL I² p. 69, ceterum Sulla fasti.*

P. f., praetor, consul, VIIvir epulonum *tit.*

- 1194 L. (CORNELIUS) SVLLA, iuvenis nobilis, de cuius inreverentia Domitius Corbulo anno 21 in senatu questus est; ei patrocinati sunt Mamercus Scaurus patruus simul ac vitricus et L. Arruntius alique propinqui *Tac. a. 3, 31. Filius videtur Sextiae (cf. A 280); cum de patre nihil constet, incertum est num idem sit atque L. Cornelius Sulla Felix cos. a. 33.*

- 1195 L. (CORNELIUS) SVLLA, senator, cui cum prae senio in senatu quaedam audire non posset, ab imperatore Claudio anno 42 concessum est in praetoriis subcellis sedere *Dio 60, 12.*

- 1196 (CORNELIUS) [SVLLA] FELIX, frater Arvalis anno 21 VI 2023b. *Inter Sullas Felices illius aetatis, qui quidem adhuc noti sunt, cogitari possit de uno consule anni 33 (cf. n. 1198); at is vix anno 21 fuit frater Arvalis et flavus ut videtur collegii.*

- 1197 FAVSTVS CORNELIVS SVLLA FELIX, consul anno 52 cum L. Salvio Othone. *In consulari:* Faustus Cornelius Sulla Felix *dipl. mil. III 1.* Faustus Cornelius *Ephem. ep. 1, 176.* Faustus Sulla *Tac. a. 12, 52, ceterum Sulla fasti.* — Faustus Cornelius Sulla Felix *in actis Arvalium VI 2037. 2039. 2040.* Cornelius Faustus Sulla *Zonaras 11, 9 p. 30 ed. Dindorf.* Faustus Sulla *Sueton. Claud. 27; Cornelius Sulla Tac. a. 13, 23, 47, Sulla ibd. 14, 57. 59.*

Filius videtur Fausti Cornelii Sullae cos. a. 31. Ἀδελφός τῆς Μεσσαλίνης (uxoris Claudii) Zonaras l. 1., sed ne de uterino quidem cogitari poterit neque novimus ullam aliam propinquitatis rationem, qua cum Messalina coniunctus fuerit. — Consul anno 52 fasti. Claudius post Cn. Pompeium interfectum Antoniam filiam ei in matrimonium dedit Sueton. Claud. 27, Tac. a. 13, 23. Quamquam ingenium eius socors, natura maxime despecta et nullius ausi capax erat, Neroni suspectus anno 58 Massiliam amotus est Tac. a. 13, 47, unde in actis Arvalium a. 58 nomen eius non legitur nisi ab initio. Anno 62 iussu Neronis Massiliae occisus ibd. 14, 57. 59. — Frater Arvalis adfuit in collegio a. 55, 57, 58 acta Arr. — Ex Antonia imperante Claudio filium tulit Zonaras l. 1.

- 1198 L. CORNELIVS SVLLA FELIX, consul anno 33 cum Ser. Sulpicio Galba. Memoratur in fastis Arvalium CIL I² p. 71.

In consulatu: L. Sulla Felix X 1233 fasti Nolani, L. Cornelius Dio 58, 20, L. Sulla I 770. 771 in tesseriis gladiatoris, Tac. a. 6, 15, ceterum Sulla fasti. — L. Sulla fasti Arval.

Praetor peregrinus anno 29 fasti Arval., consul anno 33 fasti. — Dubium est, num idem sit L. (Cornelius) Sulla n. 1194 vel (Cornelius) [Sulla] Felix n. 1196.

- 1199 Cornelius Tacitus, eques Romanus, procurator Galliae Belgicae, cuius filium ἐκτρέφει Plinius viderat Plin. n. h. 7, 76.

- 1200 P. CORNELIVS TACITVS memoratur in t. Mylasens Bulletin de correspondance Hellénique XIV (1890) p. 621, accuratius edito ab Hula et Szanto Sitzungsberichte der Wiener Akademie Phil.-Hist. Classe 1895 p. 18 (1), fortasse et in testamento Dasumii VI 10229 (2).

P. Cornelius Tacitus codex Medicus in subscriptionibus libri primi et tertii annalium; C. Cornelius Sidon. Apoll. epist. 4, 22, 2, C. Tacitus ibd. 4, 14, 1 falso ut videtur; Cornelius Tacitus t. 1, ubi in lapide est [ἀνθυπαῖ]ος Κορνελίου Τακίτου, non ut ante edebatur ἱεροβλέτος Κορνελίου Τακίτου; Cornelius [Tacitus?] t. 2, ceterum apud scriptores Cornelius Tacitus sive Tacitus.

Cum Cornelio Tacito procuratore Belgicae (n. 1199) certe parentela coniunctus, probabiliter filius. Aetate propemodum aequalis, maior tamen Plinio Plin. epist. 7, 20, 2, 4, natus fere circa a. 55. Anno 77 Cn. Iulius Agricola filiam ei iuveni despondit ac post consulatum collocavit Tac. Agr. 9. 'Mihi Galba Otho Vitellius nec beneficio nec iniuria cogniti; dignitatem nostram a Vespasiano inchoatam, a Tito auctam, a Domitiano longius provectam non abnuerim' ipse h. 1, 1. Ex quibus verbis obscurioribus, quae alii aliter interpretati sunt, nulla unquam ratione Taciti cursus honorum qui fuerit ante praeturam accurate colligi poterit. Probabiliter cum ordini sequestris esset, a Vespasiano labum clarum ita accipit, ut ad vigintiviratum admitteretur et stipendium legitima tribuum militum laticlavius mereretur. Quaestura

autem sub Vespasiano an sub Tito functus sit non magis certe statuere licet quam utrum tribunus plebis aut aedilis Tito fuerit an Domitiano imperante. Praetor, quindecimvir sacris faciundis anno 88 ludis saecularibus adfuit ipse a. 11, 11. Per quadriennium Roma absens fuit (probabiliter, ut praetorius provinciam administraret vel legioni praeesset), cum Agricola moreretur (anno 93), sed ante finem imperii Domitiani in urbem rediit ipse Agr. 45. Consul (suffectus) anno 97 publice laudavit Verginium Rufum Plin. epist. 2, 1, 6 cf. quae exposui Rheinisches Museum XLVIII (1889) p. 273 sqq.; consularis Sidon. Apoll. epist. 4, 14, 1. Proconsul (Asiae sub Traiano) l. 1.

Auditor M. Apri et Iulii Secundi, quos in iudiciis non modo studiose audiebat, sed domi quoque et in publico adsectabatur ipse dial. 2; Plinius adulescentulus eum, cum iam fama gloriaque floreret, sequi studuit Plin. epist. 7, 20, 4; laudator eloquentissimus ibd. 2, 1, 6, ἀπαυός dicere eximium orationi eius inerat ibd. 2, 11, 17. Cum Plinio anno fere 100 Marius Priscus accusavit ibd. 2, 11.

Amicus Fabii Iusti, cui dedicavit dialogum de oratoribus dial. 1, Asinii Rufi Plin. epist. 4, 15, 1; cum Plinio familiaritate et communione studiorum coniunctus ibd. 7, 20; 9, 23; Plinius scripsit ad eum epist. 1, 6, 20; 4, 13; 6, 9, 16, 20; 7, 20, 33; 8, 7; 9, 10, 14. Cum Plinio fortasse memoratur inter legatarios Dismii l. 2 cf. Plin. epist. 7, 20, 6.

Postquam per totum imperii Domitiani spatium librum in publicum non emisit, post excessum Nervae anno 98 vitam Cn. Iulii Agricolae edidit ipse Agr. 3 cf. 43. Eodem anno scripsit librum de Germania cf. Germ. 37. Vtrum sub idem fere tempus, ut alii statuunt (cf. Schanz, Geschichte der Römischen Litteratur II p. 362), an regnante Tito, ut alii (cf. Teuffel-Schwabe, Geschichte der Römischen Literatur § 334, 2^b), dialogum de oratoribus confecerit, non certe dispicere licet. Neque enim inde quod colloquio illi, quod habitum esse anno 75 finxisse videtur cf. dial. 15, 'iuvenem admodum' se interfuisse dicit dial. 1, efficere necesse est Tacitum cum haec scriberet, hominem fuisse actatis provectae, praesertim cum more Romano homo pueritiam egressus, priusquam ad senectutem venisset, non aliter diceretur nisi iuvenis. Neque reliqua argumenta ex indole libri petita quae in utramque sententiam disputata sunt, rem certe diiudicant. — Deinde Tacitum intra a. 104–109 in Historiis scribendis versatum esse docent Plinii epistulae 6, 16, 20; 7, 20, 33; 8, 7, immortales historias Taciti fore auguratur id. 7, 33, 1. Post historias quas memorat ipse a. 11, 11, scripsit libros ab excessu divi Augusti, in quorum altero conficiendo sub finem imperii Traiani versatum esse recte a plerisque (cf. adn.) ex verbis a. 2, 61 statuitur 'exin Elephantinen ac Syenen, claustra olim imperii Romani, quod nunc Rubrum ad mare patescit'.

Imperator (M. Claudius) Tacitus Cornelium Tacitum, scriptorem historiae Augustae, quod parentem eundem suum diceret, in omnibus

bibliothecis conlocari iussit, neve lectorum incuria deperiret, librum per annos singulos decies scribi publicitus *euicosis archiis iussit et in bibliothecis poni vit. *Taciti* 10, 3. A Cornelio Tacito originem ducere voluit et Polemius, praefectus praetorio Galliarum *Sidon. Apoll. epist.* 4, 14, 1.

Memoratur vel citatur Tertull. apol. 16 = *ad nation.* 1, 11, *ad nation.* 2, 12, vit. *Aureliani* 2, 1, *Probi* 2, 7, *Hieronym. in Zachar.* 3, 14 VI p. 913 ed. Vallarsi, *Oros.* 1, 5, 1; 1, 10, 1. 3. 5; 7, 3, 7; 7, 9, 7; 7, 10, 4; 7, 19, 4; 7, 27, 1; 7, 34, 5, *Cassiodor. Var.* 5, 2, *Iordan. Get.* 2, 13, *Sidon. Apollin. epist.* 4, 22, 2, *carm.* 2, 192; 23, 154, *schol. ad Iuven.* 2, 99; 14, 102, *Serv. Aen.* 3, 399, *auctor fingitur Cornelius Tacitus libro facetiarum Fulgent. p.* 183 ed. Muncker.

*Verba Taciti a. 2, 61 quae supra attulimus referenda esse ad expeditionem a Cornelio Palma susceptam itaque scripta esse posse post a. 108 (immo a. 106 cf. supra n. 1155) statuit Asbach Raumers Historisches Taschenbuch 1887 p. 147, qui mare Rubrum quod dicit Tacitus sinum Arabicum intellegit. Quamquam mare Rubrum (id est oceanus Indicus) in duos dividitur sinus, Persicum et Arabicum, ut ait Plin. n. h. 6, 108, tamen apud Tacitum mare Rubrum intellegendum esse sinum Persicum apparet ex verbis eius a. 14, 25. Atque ea interpretatio confirmatur conferentibus nobis verba Eutropii 8, 3: (Traianus) usque ad Indiae fines et mare Rubrum accessit atque ibi tres provincias fecit Armeniam Assyriam Mesopotamiam, cf. *Ruf. Fest.* 20: in mari Rubro classem instituit.*

- 1201 Cornelius Titianus, amicus Plinii, qui ad eum scripsit *epist.* 1, 17; *idem videtur* Titianus, ad quem dedit *epist.* 9, 32.
- 1202 Cornelius (Tuscanus?) Mamercus Scaurus una cum Servilio anno 34 maiestatis postulavit *Tac. a.* 6, 29; iidem accusatores postea, quia pecuniam a Vario Ligure omittendae delationis ceperant, in insula interdicto igni atque aqua demoti sunt *ibid.* 6, 30. *Alteri utri cognomen Tuscanum fuisse apparet ex verbis Senecae rhetoris suasor.* 2, 22: 'Tuscanus ille qui Scaurus Mamercum — — maiestatis reum fecerat, homo quam improbi animi tam infelicitis ingenii dixit' (in *declamatione suasoriae*) etc.
- 1203 [COR]NELIVS VALENTI[NVS] [H]ONESTIANVS IVNIANVS, [quaestor prov. A]chaiae, tribunus plebis, [praetor, cu]rat(or) via[rum] VIII S. 18269 t. *Lambaesitanus mutilus.*
- 1204 Cornelius Valerianus, auctor Plinii de animalibus et arboribus *Plin. n. h. ind.* 1, 8. 10. 14. 15, citatur *ibid.* 10, 5; 14, 11. *Dubium videtur, num idem intellegendus sit Valerianus ibid. ind.* 1, 3 et 3, 108. — P. LICINIVS CORNELIVS VALERIANVS CAESAR.
- 1205 Cornelius Vrsus (sic plene in inscriptione *epist.* 4, 9; 5, 20, ceterum Vrsus), amicus Plinii, qui ad eum scripsit *epist.* 4, 9; 5, 20; 6, 5. 13; 8, 9.
- 1206 CORNELIA (nomen ponitur v. 13. 43), de cuius morte Propertius consolatur maritum *elegia* 5, 11.

E gente paterna Scipionum v. 30, filia ut videtur P. Corneli Scipionis consulis suffecti a. 716 = 38 a. C. vide supra n. 1174; filia Scri-

- boniae, quae postea (cf. *Sueton. August. 62*) C. Caesari nupsit, soror uterina Iuliae Augusti filiae v. 55 sqq., soror (germana) P. Cornelii Scipionis consulis a. 738 = 16 a. C. Vxor Paulli Aemilii Lepidi censoris a. 732 = 22 cf. v. 67, mater (L. Aemilii) Paulli et (M. Aemilii) Lepidi v. 63 et filiae v. 65. Defuncta est fratre consule = 16 a. C. v. 66.
- 1207 CORNELIA publice honorata t. Thespiaco Inscript. Graeciae Septentr. I 1854: [Ὁ ἕρκος Θεσπιάων] Κορνελίαν Στέννα [Σταπύλου] Ταύρου ἀνέθικεν. *Dubium videtur, utrum hic intellegenda sit Tauri uxor an filia, ea fortasse Statilia Cornelia quae memoratur VI 6264 cf. 6322. 6371. 6424, de qua vide infra sub Statilia.*
- 1208 CORNELIA anno 23 virgo Vestalis capta Tac. a. 4, 16.
- 1209 CORNELIA, uxor Calvisii Sabini sub Gaio accusata, quod in legatione mariti vigilas et exercitia militum inspexisset, se interemit Dio 59, 18; in ipsis principiis stuprum ausa est et criminis huius reus T. Vinus arguebatur Tac. h. 1, 43, Plutarch. Galba 12, qui nomen tacent.
- 1210 CORNELIA, e Scipionum gente, uxor L. Volusii Saturnini praefecti urbi (a. 42—56), mater Q. Volusii Saturnini consulis (a. 56) Plin. n. h. 7, 62. [Corneliae L. f. Volusi Saturnini p[raef.] urbi] in t. urbano *Bullettino comunale 1887 p. 182 n. 1915*, Cornelia L. [Volusi] in t. servae VI 7387. — In t. servi dispensatoris Q. et Corneliae n[ost]rae VI 9343 vel de nostra et filio eius Q. Volusio Saturnino eos. a. 56 vel de filio filiaque cogitari potest.
- 1211 CORNELIA, Cossi Gaetulici filia, virgo Vestalis memoratur in t. VI 17170; cum Cossus (vide supra n. 1136) videatur filius Cn. Icn-tuli Gaetulici consulis a. 26, eadem esse potest Cornelia ex familia Cossorum, quae anno 62 virgo Vestalis capta est Tac. a. 15, 22.
- 1212 CORNELIA, virgo Vestalis maxima a Domitiano incesti damnata et viva defossa Plin. epist. 4, 11, 6—11, Sueton. Domit. 8, Eusebius arm. ad a. Abr. 2106 = Hieronymus 2107; rem attingit nomen non allato Iuvenal. 4, 9—10.
- (STATILIA) CORNELIA.
- [VAL]ERIA MAR[CIA] HOSTILIA CRISPINA MOECIA CORNELIA.
- VOLV[SIA] CORNELIA.
- 1213 [COR]NELIA CAESIA, Cn. Lentuli [Ga]etulici filia VI 1391 t. mutilus. cf. supra n. 1135.
- SERVENIA CORNVTA CORNELIA CALPVRNIA VALERIA SECVNDA COTIA(?) PROCILLA ... LVCVLLA.
- 1214 CORNELIA CETHEGILLA publice honorata a civitate Mytilenarorum t. graece scripto Lesbio Ephem. ep. 2 p. 6. 19: M. Gavii [Squillae] Gallicani consularis (eos. a. 127) et Pompeiae Agrippinillae filia, M. Pompei Macrini Theo[ph]anis neptis.
- 1215 CORNELIA CETHEGILLA AEMILIA PLANCINA posuit Corneliae Piaae libertae t. urbanum *Bullettino comunale 1881 p. 18 n. 456.*
- LVCIA LORENIA CORNELIA CRISPINA.

- 1216 (CORNELIA) DOLABELLINA memoratur in titulo libertae VI 5096.
- 1217 Cor(nelia) Domitia, L. Cor(nelii) Domitiani filia publice honorata t. *Melio Athenische Mittheilungen I* (1876) p. 247 n. 3. *Femina nobilis videtur.*
- 1218 CORNELIA GAETVLICA, Gaetulici filia VI 1392 t. in monumento Scipionum repertus, filia scilicet Cn. Cornelii Lentuli Gaetulici consulis a. 26.
- 1219 CORN(ELIA) MARVLLINA, L. f., clarissima femina IX 662 t. *Ausculmus mutilus servatus libro Filonardiano. Vbi sequitur fragmentum n. 663: 'Ser. Cor. Scip. Orfiti cos. [fil]iao xi (sic traditur editurque, quid subsit nescio), Orfiti cos. sorori L. Lucilius Pansa Priscilianus sanctissimae fecit'; hoc cum priore fortasse iungendum esse opinatus est Mommsen. Quod qui fieri possit non video, nisi in t. priore pro CORN. L. F. scribitur CORNEL.*
- 1220 [C]ornelia Ocel[la], (uxor) M. Arrecini Clementis *Ephem. ep.* 8, 79 t. *Rubensis mutilus.*
- 1221 CORNELIA ORESTINA dicitur Dio 59, 8 (*Zonaras* 11, 5), quae Livia Orestilla *Sueton. Catig.* 25, uxor C. Pisonis a Gaio abducta marito v. *supra* p. 280.
- IULIA CORNELIA PAVLA AVGUSTA.
- 1222 CORNELIA PLACIDA, soror Corneliae Proculae VI 1387. 1388 cf. n. 1225.
- 1223 CORNELIA PRAETEXTATA, clarissima femina in fistulis plumbeis Ostiae repertis XIV 1986; eadem esse potest Cornelia Praetextata, quae posuit anno 239 imperatori Gordiano t. VI 1089.
- 1224 CORNELIA PRIVIGNA, L. f., uxor L. Iulii Larcii Sabini ut videtur XI 1431 t. *sarcophagi Pisani mariti certae lectionis, sed insolito more conceptus.*
- 1225 CORNELIA PROCVLA. Tituli: posuit urbanos una cum sorore patri VI 1387 (1), fratri 1388 (2) sepulcrales ut videtur; filio V 7791 (3) *Albingaunensem sepulcrem et ipsum.*
- Cornelia Procula t. 1. 2. 3, Q. f. t. 3, filia L. Stertini Quintiliani Acilii Strabonis Q. Cornelii Rustici Apronii Senecionis Proculi t. 1, soror Q. Cornelii Senecionis Proculi t. 2 et Corneliae Placidae t. 1. 2; mater M. Vibullii Proculi t. 3.
- OSCIA MODESTA CORNELIA PVBLIANA.
- 1226 Cornelia Quinta, uxor P. Livii Larenis VI 2126.
- 1227 CORNELIA SALONINA AVGUSTA, uxor imperatoris P. Licinii Gallieni Augusti passim in titulis nummisque *Eckhel VII* p. 418 sqq., *Cohen V* p. 496 Iuliae nomen ei tribuitur in nonnullis nummis urbis Cariae ut Antiochiae et Aphrodisiadis, ubi dicitur 'Ιου(λ)ία Κορ(νηλ)ία Σαλωνίνα *Eckhel VII* p. 420; Salonina vit. Gall. 21, 3, *Epitome* 33, 1, *Porphyr. vit. Plotini* 12. Plotini philosophi amica *Porphyr. l.l.* Eam ad finem imperii mariti adexisse docent nummi eius Alexandrini, qui ei quintum deci-

num annum (Gallieni) tribuunt; nam nummis Gallieni, qui sextum decimum exhibere feruntur, fides abroganda est cf. von Sallet, Daten der Alexandrinischen Kaisermünzen p. 73. Erat cum Gallieno, cum Mediolanium anno 268 obsideret Zonaras 12, 25 p. 147 ed. Dindorf (nomine omissio). Probabile igitur est post necem mariti et ipsam interfectam esse.

— AEMILIA CORNELIA SCRIBONIA MAXIMA.

1228 CORNELIA SEVERINA, P. f., mater Valerii Vegeti consulis (a. 91), flaminica Aug. II 2074 t. Iliberritanus publice positus.

— Aufidia Cornelia Valentilla.

— LICINIA CORNELIA VOLVISA TORQVATA.

— Annius Cornicula.

1229 L. CORNICIVS, L. f. Dio ind. l. 49, anno 711 = 43 a. C. C. Caesare (filio) auctore M. Brutum accusavit (*lege Pedia*) Plutarch. Brut. 27. Legatus Caesaris bello a. 716–718 = 38–36 contra Sex. Pompeium gesto interfuit Velleius 2, 79, 3, Appian. bell. cir. 5, 80. 86. 111. 113, Dio 49, 6–7. Consul a. 719 = 35 cum Sex. Pompeio Dio ind. l. 49; 49, 18. 33, Cassiodor., Chronograph., fasti Hyd., chron. Pasch. III non. Dec. (a. 721 vel 722 = 33/32 ut videtur) ex Africa (proconsul) triumphavit tab. triumph. Barberiniana CIL I² p. 76. Augusto auctore aedem Dianae restituit Sueton. August. 29.

1230 Cornificius Gallus Vergilii Georgica irrisit versu quem affert Cleodnius Gramm. Lat. V p. 43. — Fortasse idem est Cornificius grammaticus qui citatur Fest. p. 123, 166 b. 170 b. 182 a. 194 b. 217 b. 282 a. 359 b, Arnob. 3, 39, Serv. in Verg. ecl. 2, 39 p. 54 ed. Thilo cf. adn., georg. 1, 55, Aen. 3, 332 (ubi traditur Cornificius Longus), Philarg. in ecl. 3, 106; Cornificius Etymorum libro tertio Macrob. sat. 1, 9, 11, in Etymis ibid. 1, 17, 62 cf. 1, 17, 9; 1, 17, 33; 1, 23, 2.

— VELIVS CORNICIVS GORDIANVS.

1231 CORNICIA, filia M. Aurelii et Faustinae, cuius dies natalis a patre memoratur Front. ad Antonin. imp. 1, 1 p. 94 ed. Naber. Certe minor natu quam Fadilla cf. supra A 1133; nata igitur circa a. 165. Ab Antonino Severi filio mori iussa venas exsolvit Dio (ed. de sententiis Vaticanis) V p. 214 ed. Dindorf. Eodem spectare videtur Herodian. 3, 6, 3 τὴν τε Κορμύδου ἀδελφὴν πρεσβυτὴν ἦδη καὶ πρὸς πάντων βασιλείων ὡς Μάρκου θυγατέρα τετιμωμένην ἀπέκτεινεν. αἰσὶν ἐπαγαγὼν ὡς δακρυοσάξῃ παρὰ τῇ μητρὶ αὐτοῦ ἐπὶ τῇ τοῦ παιδὸς φόνῳ, sed nescio an auctor levissimus filium quem dicit confuderit cum Ti. Claudio Severo Proculo cf. n. 814 (ubi p. 400 l. 5 pro 'Vibia Aurelia' corrigendum est 'Cornificia'). Cornificia Augusti (= Commodi) soror memoratur in t. servi VI 8721. — Eadem videtur Cornificia, quam infamissime Pertinax dicitur dilexisse vit. Pert. 13, 8.

— FAVSTINA VMMIDIA CORNICIA vide sub VMMIDIA.

- VOLTEIA CORNIFICIA.
- ANNIA CORNIFICIA FAVSTINA.
- 1232 (Cornificia) Faustilla *memoratur in t. libertae VI 16481. Femina nobilis videtur.*
- SERVENIA CORNVTA CORNELIA CALPVRNIA VALERIA SECVNDA COTIA (?) PROCILLA ... LVCVLLA.
- 1233 Cornutus, amicus Tibulli, qui in diem natalem eius scripsit elegiam 2, 2, eum adloquitur 2, 3, 1. *Potest idem esse Cerinthus, ad cuius amores spectant carmina Tibulli 4, 2-6 et Sulpiciae 4, 7-12.*
- 1234 CORNVTVS AQVILA, legatus Augusti pro pr. (Galatae) anno 748 = 6 a. C. III S. 6974, ubi editum est Corn(elio); in lapide legit Cornuto Bérard *Bulletin de correspondance Hellénique XVI (1892) p. 420 cf. III S. 12217.*
- L. Annaeus Cornutus.
- M. CAECILIVS CORNVTVS.
- FVFCIVS CORNVTVS.
- C. IVLIVS PLANCIVS VARVS CORNVTVS.
- C. IVLIVS CORNVTVS TERTVLLVS.
- C. Licinius Cornutus Gabinianus.
- MANILIVS CORNVTVS.
- L. SERVENIVS CORNVTVS.
- 1235 36 Corocotta, latro in Hispania nobilis aetate Augusti *Dio 56, 43.*
- 1237 (Corvinus) Aemilianus, procurator Augustorum (Pannoniae inferioris), pater Q. Corvini Severiani III 3281 t. *Mursensis.*
- 1238 Q. Corvinus Severianus, (Corvini) Aemiliani filius III 3281 t. *Mursensis.*
- 1239 Corvinus, amicus Iuvenalis, ad quem scripsit sat. 12 (nomen ponitur v. 1. 93).
- 1240 Corvinus memoratur ut homo nobilis prosapiae pauper factus *Iuvenal. 1, 108; videtur fuisse e gente Valeria cf. Tac. a. 13, 34.*
- TAVRVS STATILIVS CORVINVS = T. STATILIVS CORVINVS TAVRVS.
- M. VALERIVS MESSALLA CORVINVS.
- 1241 Corvinus Celer, quaestor Oeensis *Apuleius apol. 101 p. 111, 27 ed. Krüger; Corvinus Clemens loco interpolato p. 112, 5.*
- 1242 *P. CORVIVS RVSTICVS, consul (suffectus) XVI k. Sept. (anno incerto ante annum 79). *Sic nouina Borghesi in titulo Pompeiano graphio exarato IV 1554 agnoscere sibi visus est; sed litterae pessimae (cf. tab. XV 1) nomina consulum ne probabiliter quidem statuere sinunt.*
- 1243 Corvus, rhetor aetate Augusti *Seneca suasor. 2, 21.*
- 1244 Coryllus, rex Gothorum post Comosicum in Dacia per quadraginta annos suis gentibus imperavit *Iordan. Get. 12, 73; Scoryllus probabiliter coniecit A. von Gutschmid collato Frontino strat. 1, 10, 4 'Scorylo dux Dacorum'.*

- 1245 COSCONIANVS, curator operum publicorum cum Nigro VI 1472 t. mutilus saeculi incerti aetatis imperatoriae.
- 1246 Cosconius, poeta, quem Martialis perstringit epigr. 2, 77; 3, 69. *Nomen non ficticium videtur.*
- 1247 C. COSCONIVS COMMODIANVS, clarissimus puer VI 1393 = VI 4229.
- 1248 M. Cosconius Fronto. *Tituli: ei positi sunt Caralitani X 7584 (1) corr. Additam. p. 995 et 7583 (2) mutilus, sed plene in eundem modum conceptus atque t. 1; ipse posuit in Foro Traiani X 7860 (3).*
M. Cosconius Fronto t. 1. 3; Fronto t. 2. — M. f., tribu Poll. t. 1. [2].
Praefectus fabrum a consule adlectus, praefectus cohortis I IV (sic legit Mommsen in ctypis, incertum quid subsit), tribunus militum legionis I Italiae, procurator Augustorum ad vectigal XX hereditatum per Pontum et Bithyniam et Pontum mediterraneum et Paphlagoniam, procurator Augustorum item ad vectigal XX hereditatum per Asiam Lyciam Phrygiam Galatiam insulas Cyclades, subpraefectus annonae urbis, procurator Augustorum ad vectigal ferrariorum Gallicarum t. 1. 2, procurator Augustorum et praefectus provinciae Sardiniae t. 1. 2. 3.
- 1249 COSCONIVS GENTIANVS. Nummi Moesiae a) Nicopolis ad Istrum, b) Marcianopolis in adversa caput Septimii Severi laureatum exhibent: a) 1) Αὐτ. Κε. Α. Σπ. Σεούρος R Γπ(ακτοῦ) Κοστ. Γεν . . . ου Νικοπολιτῶν πρὸς Ἰστρον catalogus unsci Brolinensis I p. 73 n. 5, 2) Αὐ. Κε. Α. Σπ. Σεούρος Περ. R ΠΙΛΚΟΥΣΕΙ . . . [Νικοπολιτῶν πρὸς Ἰστρον] catalogus unsci Atheniensis p. 114 n. 837, ubi patet Postalaccam inscriptionem aversae non recte legisse. b) 1) Eadem adversa atque in a. 2, in aversa Y. K. Γεντιανοῦ Μαρκανοπολιτῶν Eckhel, catalogus Vindobonensis I p. 54 n. 5 (non accurate inde Mionnet Suppl. II p. 72 n. 104), 2) cum alio typo in aversa, ceteram idem atque n. b 1 Revue numismatique ser. III vol. I (1883) p. 375. — Alii plerumque male descripti Mionnet l. I, p. 72 n. 103. 105–107, p. 74 n. 115, p. 77 n. 136.
Legatus (Augusti pro praetore) provinciae Moesiae inferioris sub Septimio Severo nummi.
- 1250 Cosconia, uxor Urbici Martial. 11, 55, 5.
- 1251 P. COSINIUS FELIX, vir clarissimus, legatus Augustorum pro pr. (Pannoniae inferioris) III 3421 t. Aquincensis.
— Agilius Cosmianus.
- 1252 Cosmus, Augusti servus Sueton. August. 67.
- 1253 Cosmus, myropola Martial. 1, 87, 2; 3, 55, 1; 9, 26, 2; 11, 8, 9; 11, 18, 9; 11, 50, 6; 12, 65, 4; 14, 59, 2; 14, 110, 1; 14, 146, 1, Juvenal. 8, 86, cf. Petron. fragm. XVIII ed. Bücheler p. 111^a.
- 1254 Cossinus (fortasse Cosinius), eques Romanus, amicitia Neronis notus a medico Aegyptio interemptus Plin. n. h. 29, 93.

1255 L. COSSO[NIVS], Illvir aere [argento auro flando feriendo], ponti-fex] IX 1122 t. *Aeclanensis mutilus*.

1256 L. COSSONIUS EGGIVS MARVLLVS, consul anno 184 cum Cn. Papirio Aeliano. In consulat: L. Cossonius Eggius Marullus VI 2099; L. Eggius Marullus VI 723 (Maryllus). 1993, IX 4686, X 5160, XII 1782, XIV 3663, ceterum Marullus fasti.

In locum L. Cossonii Eggii Marulli, salii Palatini, qui flamen factus collegio exierat, alius cooptatur anno 170 VI 1978 *fasti saliorum*.

— C. PASSIENIVS COSSONIUS SCIPIO ORFITVS.

— Claudius Cossus.

1257 COSSVTIANVS CAPITO, legatus Ciliciae anno 57 ex provincia rependundarum damnatus Tac. a. 13, 33; 16, 21, quo pertinent versus 'quam fulmine iusto et Capito et Numitor ruerint damnante senatu piratae Cilicum' *Iuvenal.* 8, 92-94; verba quaedam accusatoris affert *Quintil. inst.* 6, 1, 14. Gener Tigellini Tac. a. 14, 48; 16, 17, cuius precibus paulo post damnationem senatorium ordinem recepit et anno 61 Antistinum Sosianum accusavit *ibid.* 14, 48; anno 66 Pactum Thraseam *ibid.* 16, 21, 22, 27-28, ob id praemiis donatus *ibid.* 16, 33. — *Memo-ratur ibid.* 11, 6; 16, 26.

— PEDANIUS COSTA.

1258 Costanius(?) Rufinus sub Antonino Pio Pergami templum Iovis Aesclepii extruxit *Galenus II p. 224 K*.

— SERVENIA CORNVTA CORNELIA CALPYRNA VALERIA SECVNDA COTIA(?) PROCILLA . . . LVCVLLA.

1259 Cotiso, rex Dacorum *Flor.* 2, 28, rex Getarum, cui Caesarem (qui postea Augustus) Iuliam filiam despondisse, quo tempore sibi quoque in vicem filiam regis in matrimonium petiisset, insinulaverat M. Antonius *Sueton. August.* 63; occidit Daci Cotisonis agmen *Horat. carm.* 3, 8, 18, quod scripsit in kal. Martias a. 725 = 29, cum M. Licinius Crassus (cos. a. 724) proconsul in Macedonia missus contra Thraeces et Getas bellum gereret *Dio* 51, 23 sqq. Cf. *Mommsen, Res gestae divi Augusti p. 130²*.

1260 COTTA VI 1395 fragmentum tituli urbani, quod nihil praeter nomen exhibet; num recte inter titulos hominum ordinis senatorii relatum sit, non magis apparet quam quis intellegendus sit.

1261 Cotta, eques Romanus Claudii iussu a Nareisso interfectus *Seneca apocol.* 13.

1262 Cotta, quem Lucanus poeta adlocutus est *versu laudato a Martiale* 10, 64, 6.

1263 Cotta, senex impudicus *Martial.* 6, 70, 2.

— AVRELIUS COTTA.

— M. AVRELIUS COTTA MAXIMVS = M. AVRELIUS COTTA MAXIMVS MESSALINVS.

1264 A. COTTIVS, proconsul Hispaniae (*scil.* *ulterioris*), maritus Pacullae, pater A. Cotti et Cottiae Gallae, quae posuit parentibus et fratri *t. VI 1396*.

1265 A. COTTIVS, A. Cotti et Pacullae filius, Cottiae Gallae frater, quaestor, aedilis plebis *VI 1396*.

— M. Iulius Cottius.

— (VESTRICIUS?) COTTIVS.

1266 COTTIA, uxor Vestricii Spurinnae; ad coniuges Plinius scripsit *epist.* 3, 10; memoratur 'uxor singularis exempli' *ibid.* 3, 1, 5.

1267 COTTIA GALLA, A. Cotti et Pacullae filia, Memmiae Gallae neptis, A. Cotti soror *VI 1396*.

1268 Cotys, rex Thraciae. *Ipsc posuit in oppido Thraciae Bizye parentibus t. graece scriptum Rangabé, Antiquités Helléniques II p. 784 n. 1236 (1). Eundem memorari in t. Attico CIA III 552 = Loewy, Inschriften griechischer Bildhauer p. 226 n. 315 a: βασιλέα Παισκουπόριον Κότους ἀρετῆς ἐνεκεν τῆς εἰς αὐτόν. Ἀντίγνωτος ἐποίησε[v] statuit Mommsen Ephem. ep. 2 p. 253 adn. 6; at recte Dittenberger obicit ad n. 552 hunc titulum separari non posse ab altero 553, ubi idem statuarius memoratur: Ὁ ὄμιος βασιλέα Κοῦτον βασιλέος Παισκουπόριδος ὄν ἀρετῆς ἐνεκεν καὶ εὐνοίας τῆς εἰς αὐτόν. Ἀντίγνωτος ἐποίησεν. Ab altera autem parte eiusdem lapidis (n. 553) scriptus est titulus honorarius Paulli Fabii Mazimi consulis a. 11 a. C., ita ut illos reges hoc pluribus decenniis antiquiores esse Dittenberger recte iudicasse videatur. Raque etiam nummi in adversa inscripti βασιλεὺς Κότους, in aversa βασιλέως Παισκουπόριδος Eckhel II p. 59, catalogus musei Britannici Thracia p. 209, musei Berolinensis I p. 335 ad idem illud par regum aetatis liberae rei publicae mihi referendi videntur. Nam quae A. von Sallet de iis proposuit cat. musei Berol. I p. 334, refelluntur titulo Attico altero, quem ille et ipse neglexit.*

Filius Sadalae et Polemocratiae *t. 1*, unde apparet Dionem 47, 25 errasse, cum scriberet M. Brutum anno 712 = 42 a. C. occupasse regnum Sadalae, ἄπας γὰρ τελευταῖων τοῖς Ρωμαίοις αὐτὴν (*scil.* χώραν) κατέλαβεν. Rectius apud Appianum *bell. civ.* 4, 75 traditur Πολεμοκρατία γυνὴ πινος τῶν βασιλέων (*scil.* Sadalae) ἀναφερόντος αὐτῇ τοῦ ἀνδρός ὅτι ἐχθρῶν δέσασσα περὶ τῷ παιδί ἔα παιδίον ἔχεν αὐτὸν φέρουσα καὶ ἐνεχείρισεν Βρούτῳ, ἐνεχείρισεν δὲ καὶ τοὺς τοῦ ἀνδρός θησαυρούς. ὃ δὲ τὸν μὲν παῖδα Κυζικηνὸς ἀνατρέφειν παρέδωκε κτλ.

Cotys hic quando regnum paternum recuperaverit non traditur, recuperasse omnino apparet ex *tit. 1*. Obierat a. 738 = 16, quo Rhoemetalces patruus et tutor liberorum Cotyis memoratur *Dio 54, 20*; Rhescuporis filius eius *id. 54, 34*.

1269 Cotys, rex Thraciae. *Tituli: memoratur in decretis Cyzicenis in honorem Antoniae Tryphaenae factis Monatsberichte der Berliner Akademie 1874 p. 17 (1), Athenische Mittheilungen XVI (1891) p. 141 (2). — De nummis ei falso tributis cf. n. 1268.*

Filius Rhoemetalcis regis Thraciae, quo defuncto Augustus partem Thracum Rhescuporidi fratri eius, partem filio Cotyi permisit *Tac. a. 2, 64*; rex *t. 1*. Regnum adeptus erat, cum Ovidius ad eum scriberet epistulam *ex Ponto 2, 9, id est anno fere 12 p. C.* Patruus sub Augusto cunctanter regnum Cotyis infestare, dein sub Tiberio palam arma movere coepit, et cum uterque ab imperatore arma ponere iussus esset, simulata pace Cotyn ad colloquium illectum dolo cepit interfecitque (intra a. 14—15) *Tac. a. 2, 64—66, Velleius 2, 129, 1, Strabo 12, 3, 29 p. 556.* Vxor Antonia Tryphaena *t. 1. 2 (cf. A 718)* Rhoemetalcen in senatu occisi mariti accusavit *Tac. a. 2, 67.* Filii: Rhoemetales, Polemo, Cotys (*n. 1270*) *t. 1.* — Cotyi mite et amoenum ingenium erat *Tac. a. 2, 64*; 'iuvenum mitissime' eum alloquitur Ovidius *l. 1. v. 5 cf. v. 50*; poeta *id. v. 51 sqq.* Antipater in eum scripsit *epigr. Anth. gr. 4, 75.* *Memoratur Tac. a. 3, 38; 4, 5.*
 1270 Cotys, rex Armeniae minoris, memoratur in *t. Cyziceno Antoniae Tryphenaef* *cf. n. 1269 Monatsberichte p. 17.*

Filius tertius Cotyis regis et Antoniae Tryphenae, frater Rhoemetalcis et Polemonis; tres fratres anno 37/38 imperator Gaius in regna avita restituit *tit.*; et Cotys quidem Armeniam minorem (quam Polemo avus maternus quondam obtinuerat *Dio 49, 33*) accepit *id. 59, 12,* rex Armeniae minoris *Iosaph. ant. 19, 8, 1.* Anno 47 cum Mithridates Armeniam occuparet, paululum cunctationis attulit rex Armeniae minoris Cotys, versis illuc quibusdam procerum Armeniorum, dein litteris imperatoris Claudii coercitus est *Tac. a. 11, 9.*

1271 Cotys, rex Bospori. Tituli Ponticapaecenses graece scripti: ipse posuisse videtur Neroni mutilum Latyschev, *Inscriptiones regni Bosporani n. 32 (1):* — [Κότος] ὁ Ἀσποόρ[γ]ου [β]α[σ]ι[λ]εὺς φιλόκαισαρ καὶ φιλορώμικος εὐσεβὴς ἀρχιερεὺς τῶν Σεβαστῶν διὰ βίου καθ' ἐξουσίαν; in altero *ibd. n. 37 (2)* versibus concepto praedicatur quod fons repertus sit virtute υἱέος Ἀσποόργου. εὐσεβέος Κότους κτλ.

Nummi: Köhne, *Description du Musée de Kotschoubey II p. 218 sqq., Catalogue of the Greek Coins, Pontus etc. p. 52:* a) siue anno in parte adversa exhibet sellam curulem, supra eam coronam auream, in latere sceptrum inscriptus Τευκρά Βασιλέως Κότους, in aversa arma militaria Τοῦ Ἀσποόργου Köhne *n. 1, Cat. n. 10*; b) nummi aurei et aerei qui capita Claudii, Britannici, Agrippinae, Neronis exhibent cum inscriptionibus nominum et nomine regis per monogramma indicato; anni aerae Bosporanae indicantur inde ab a. βμ' = 342 = 45.46 usque ad ζν' = 357 = 60.61 Köhne *n. 2—13, Cat. 1—9*; c) aureus in aversa caput divi Claudii exhibet, in adversa caput Neronis et Νέρων(ς) Κ(αῖσαρ) monogrammate scriptum, infra θν' = 359 = 62.63 Köhne *n. 14, von Sallet Zeitschrift für Numismatik III (1877) p. 304*; d) monogramma regium Cotyis, ut alii rei nummariae peritorum posuerunt, repetitum est in statere aureo inscripto εζ' = a. 365

= 68/69, qui nummus ad Vitellium referri solet Köhne n. 15 cf. Sallet l. l. p. 305, quamquam alii (cf. Latyschev praef. p. XLV) hunc nummum ad Rhescuporidem I (a. 71-92) rettulerunt.

Aspurgi regis Bospori filius t. 1. 2 (cf. A 1048) numm. a, frater Mithridatis, regis Bospori Tac. a. 12, 18. A fratre Mithridate, rege Iberorum (sic), cum res novas moliretur, Romam ad imperatorem Claudium missus est, ὃ δὲ παραπρεσβέσας πάντα αὐτῷ καταμήνοσε καὶ βασιλεὺς Ἰβηρίας κατὰ Μιθριδάτου γίνεται Petrus Patricius fr. 3 *Fragm. Historic. Graec.* IV p. 185, ut eadem ratione in excerptis Vaticanis Dionis V p. 191 ed. Dindorf Mithridates Bosporanus et Ponticus confunduntur. Frater Cotys proditor olim, deinde hostis Tac. l. l.; (A.) Didius (Gallus) exercitu Mithridatem regno expulit (ante a. 49) et Cotyn iuventa rudem regem constituit paucis cohortium cum Iulio Aquila equite Romano relictis id. a. 12, 15. Contra quos Mithridates anno 49 regnum repetere frustra conatus est id. a. 12, 15-18.

Cum de nummo d. iudicium adhuc parum certum videatur, nun Cotys hic Neroni superstes fuerit non licet diiudicare. Sed omnino potestatem regiam eius anno 63 a Nerone imminentem esse recte Sallet l. l. inde conclusit, quod inde ab eo ipso anno (quo et Pontus Polemoniacus in provinciam redactus est) monogramma regis in nummis sub Nerone cisis non iam invenitur.

- 1272 Ti. Iulius Cotys, rex Bospori. Titulus eius Panticapacensis Latyscher, *Inscriptiones regni Bosporani* n. 27: [ὑπ]ἄ[ρ] βασιλεὺς [βασιλέ]ων Τιβαρίου Ἰουλίου Κόττι[ος] φιλοκαί[α]ρος καὶ φ[ι]λ[ο]νομ[α]τίου — — ἐν τῇ κ' ἔτει καὶ μηνί Δακτύρι κ' id est anno 420 aerae Bosporanae = 123/124.

Nummi aurei et aerei in adversa caput Cotyis exhibent cum inscriptione βασιλεὺς Κόττος, in aversa caput Hadriani et annos aerae Bosporanae inscriptos inde ab a. 420 usque ad a. 429 = 123/124 — 131/132 Eckhel II p. 378, catalog. musei Londinensis p. 61 sq., Köhne II p. 255 sqq. cf. p. 381.

Rex Bospori n. 123/124 — 131/132 tit., nummi, Phlegon fr. 20 *Fragm. Historic. Graec.* III p. 607. Mortuus est n. 131/132, quo tempore Flavius Arrianus Bosporum navigavit et de ea re ad Hadrianum scripsit Periplum qui extat: ἐπεὶ δὲ ἐπορθανόμενν Κόττον τεταλευτημένον τὸν βασιλέα τοῦ Βοσπόρου τοῦ ἡμετέρου καλούμενον ἐπιμελὲς ἐπεχράμεν καὶ τὸν μέγαν τοῦ Βοσπόρου πλοῦν δηλώσαι σκ κτλ. *Peripl. c. 17* ed. Hercher.

- 1273 Ti. Iulius Cotys, rex Bospori memoratur, in titulis Tanaiticis graece scriptis Latyscher, *Inscriptiones regni Bosporani* n. 432 (1). 452 (2). 453 (3); fortasse et in nutilo 455. — Nummi Eckhel II p. 380, catalogus musei Londinensis p. 72, Köhne II p. 316 sqq., in adversa caput regis exhibent cum inscriptione βασιλεὺς Κόττος, in aversa caput Alexandri Severi et annos aerae Bosporanae inscriptos inde ab a. 524 usque ad a. 530.

- Ti. Iulius Cotys *t. 1. [2. 3]*, Cotys *nummi*. (Ti. Iulii) Rhescuporidis filius, *t. 1. [3]*. Rex Bospori *tituli, nummi*, *φιλόκαρπος καὶ φιλορώμανος t. 1. [2]*, anno 525 = a. 228/229 *t. 2, 527* = a. 230/231 *t. 3, a. 524—530* = 227/228—233/234 *nummi*. *Cum ultimus unumvis Rhescuporidis patris eius sit a. 525 (cf. catal. Lond. p. 71 n. 10), sequitur Cotyn per annum una cum patre participem imperii regnasse.*
- 1274 Cotys, porticus Cotyis quae appellabatur Epidauri ab Antonino senatore restituta est *Pausan. 2, 27, 6. Quis intellegendus sit, incertum est.*
- 1275 Cr... Severinus nominatur in *t. VI 3001 graphio exarato anno 225, qui ad sebaciaria cohortium vigillum spectat; praefectus vigillum anno 225 ut videtur.*
- 1276 L. Crassitius, genere Tarentinus, ordinis libertini cognomine Pasicles mox Pansam se transnominavit; hic initio circa scaenam versatus est, deinde in pergula docuit, donec commentario Zmyrnae edito inclaruit; cum doceret iam multos ac nobiles, in his Iulium Antonium, ut Verrio quoque Flacco compararetur, dimissa repente schola ad Q. Sexti philosophi sectam transiit *Sueton. gramm. 18.*
- C. CALPURNIVS CRASSVS FRVGI LICINIANVS.
- C. CALPURNIVS PISO CRASSVS FRVGI LICINIANVS.
- Galerius Crassus.
- Iunius Crassus.
- M. LICINIVS CRASSVS.
- P. LICINIVS CRASSVS.
- L. Lic(inius) Crassus Damasippus.
- M. LICINIVS CRASSVS FRVGI.
- (LICINIVS) CRASSVS SCRIBONIANVS.
- SVLPICIVS CRASSVS.
- 1277 Craterus, ut medicus celeberrimus nominatur *Horat. sat. 2, 3, 161, Pers. sat. 3, 65*; Augusti temporibus nobilis *schol. ntriusque*; medicus Pomponii Attici *Cic. ad Att. 12, 13, 1; 12, 14, 4. Idem memorari videtur Galen. XIII p. 96 ed. Kühn, XIV p. 147 et XIII p. 80 (ὁ κατὰ τοῦ ἐκείνου ἐκείνου), Porphy. de abst. 1, 17.*
- 1278 Craterus, statuarius domus Caesarum replevit probatissimis signis *Plin. n. h. 36, 38.*
- 1279 Craterus Monocrotis cognomine, recenti fama, quod in Erizena regione Asiae corvorum opera venabatur *Plin. n. h. 10, 124.*
- Cn. Sergius Craterus.
- 1280 Crato, rhetor Asianus ab Augusto donatus *Seneca contror. 10, 5, 21, 22.*
- M. PETRONIVS CREMVTIVS.
- 1281 A. CREMVTIVS CORDVS (*praenomen solus posuit Seneca consol. ad Marciam 1, 2*), rerum scriptor liberius dictis Seianum offenderat, qui eum clienti suo Satrio Secundo congiarium dedit *Seneca l. 1, 22, 4*; anno 25 a Satrio Secundo et Pinario Natta maiestatis in senatu

- M. ANTIVS CRESCENS CALPVRNIANVS.
- Atilius Crescens.
- P. Bassilius Crescens.
- Sex. Caccilius Crescens Volusianus.
- C. MEVIVS SILIVS CRESCENS FORTVNATIANVS.
- SATTIVS CRESCENS.
- [Sem]pronius Cresce[n]s.
- Tarquitiu[s] Crescens.
- VAL(ERIVS) CRESCENS FVLV[I]ANVS.
- Aurelia Crescentia.
- Q. AIACIVS [MO]DESTVS CRESCENTIA[NVS].
- L. BAEBIA SALLVSTIA CRESCENTILLA.
- Canutia Crescentina.
- [Q.] [C]AECILIVS M[ETELLVS] CRETICVS[.]
- [Q. CAECILIVS] METELLVS CR[ETICVS] IVNIVS SILA[NVS].
- Q. CAECILIVS METELLVS CRETICVS SILANVS.
- Iulius Creticus.
- Cretonius, aedificator insanus, opes fregit *Iuvenal.* 14, 86–95; filius pariter amens *ibid.* v. 94.

1290 Crinagoras, poeta, memoratur in duobus l. Mytilenaeis apud Cichorium, *Rom und Mytilene* p. 12. 43, *Sitzungsber. d. Berl. Akad.* 1889 p. 962 sqq., cf. *Mommsen ibid.* p. 975 sqq. et *Sitzungsber.* 1895 p. 897 sqq. Mytilenaeus clarus aetate Strabon *Strabo* 13, 2, 3 p. 617; Callippi filius tituli. Bis inter legatos Mytilenaeos fuit, qui ad Caesarem dictatorem a. 709 = 45 a. C. et ad Augustum a. 728 729 = 26/25 missi sunt *tit. cf. Mommsen l. l.* Postea diu Romae versatus et in domo Octaviae sororis Augusti familiariter egit: scripsit in (M. Claudium) Marcellum ex Hispania reversum (anno fere 729 = 25 cf. *supra* n. 739) *epigr. Anth. graec.* 6, 161, praeterea 9, 545; in coniugium Cleopatrae et Iubae *epigr.* 9, 235; ad Antoniam (minorem) *epigr.* 9, 239, in puerperium eius viva Octavia *epigr.* 6, 244 (intra a. 739 743 = 15/11), in (Ti. Claudium) Neronem fratrem Drusi *epigr.* 16, 61 (certe non post a. 757, quo Tiberius ab Augusto adoptatus est, probabiliter intra a. 739 746 = 15/18). Cui epigrammati in Tiberium scripto cum plane respondeat alterum in victorias 'Germanici' compositum 9, 283, viros doctos olim recte id in Drusum rettulisse puto. Neque enim ullum epigramma, cuius tempus certo definire licet, res post a. 746 actas memorat et in tanta familiaritate Crinagorae et Antoniae sane mirum esset nullum extare epigramma in maritum (qui memoratur πόντος nomine omisso 6, 244), in quem eximius favor et familiae imperatoriae et populi Romani erat. Quod autem Germanici cognomen Druso post mortem publice decretum est (cf. *supra* p. 368), non obstat, ne privatim id vel antea adulatore usurpatum esse ponamus, qualia saeculantes in appellationibus honorificis aetate imperatoria facta sunt. Sin autem recte Mommsen et Rubensohn (p. 19) in illo

- epigrammate filium Drusi intellexerunt, necesse est pertinere ad expeditiones a. 15/16 p. C. Prout quisque horum vel priorum iudicium probabit, ita Mommseni sententiae (die Oertlichkeit der Varus-Schlacht p. 62 sqq.) assentitur aut refragabitur epigr. 9, 291 ad cladem Variam referentis. Quamquam ut re vera Crinagoras ad imperium Tiberii advixerit, verba eius epigrammatis aptius ad Germanici expeditionem a. 16 p. C. referenda esse iure Rubensohn p. 21 observasse mihi videtur. Atque Mommsen ea carmina, quae ad Germanicum Drusi filium et ad cladem Variam rettulerut, aliter posse explicari ipse postea non negavit (Sitzungsb. p. 981). — Augusti laudes praedicavit Crinagoras epigr. 9, 291, 419, 562, ad (C. Sallustium) Crispum (infra S 61) scripsit epigr. 16, 40. Parthenius poeta librum ei dedicavit inscriptum Κρηνάγορας cf. Elym. Magn. s. v. ἀφρως. Memoratur epigr. Philippi 4, 2, 8. — Poemata collegit Rubensohn, Crinagorae Mytilinaei epigrammata.
- 1291 Crinas, Massiliensis, medicus celeberrimus aetate Neronis, qui HS. C reliquit muris patriae moenibusque aliis praene non minore summa extractis *Plin. n. h.* 29, 9.
— VLPIVS CRINITVS.
- 1292 CRISPINA, T. Vinii filia corpus patris occisi a. 69 composuit *Tac. h.* 1, 47, *Plutarch. Galba* 28; vidua *Tac. h.* 1, 13, *Plutarch. Galba* 17; a Tigellino servata *Tac. h.* 1, 72.
— ASINIA CRISPINA.
— (BRVTIA) CRISPINA = CRISPINA AVGSTA.
— LVCIA LORENIA CORNELIA CRISPINA.
— NOBIA CRISPINA.
— [VAL]ERIA MAR[CIA] HOSTILIA CRISPINA MOECIA CORNELIA.
— C. PRAECELLVS AVGVRIVS VETTIVS FESTVS CRISPINIANVS VIBIVS VERVS CASSIANVS.
- 1293 CRISPINILLA, mater C. Valerii Terentiani clarissimi [viri] *III* 1989 l. *Salonitanus*.
— CALVIA CRISPINILLA.
— MARCIA CRISP[INILL]A.
- 1294 C. Crispinius Hilarus, ex ingenua plebe Faesulana aetate Augusti prole insignis *Plin. n. h.* 7, 60.
- 1295 CRISPINVS, consularis a. 238 Aquileiam contra Maximinum defendit *Herodian.* 8, 2, 5; 8, 3, 4, 7, inde vit. *Maximini* 21. 22 et vit. *Maximi et Balbini* 12.
- 1296 Crispinus, centurio, qui sanguine Fontei Capitonis se cruentaverat, a Vitellio anno 69 militibus ut piaculum obiectus et occisus est *Tac. h.* 1, 58.
- 1297 Crispinus, 'cum pars Niliacae plebis, cum verna Canopi Crispinus Tyrias umero revocante lacernas ventilet aestivum digitis sudantibus aurum nec sufferre queat maioris pondera gemmac, difficile est saturam non scribere' *Juvenal.* 1, 26–30. In eum invehitur *id.* 4, 1–33:

succinctus patria quondam papyro v. 24, magna qui voce solebat vendere municipes fracta de merce siluros v. 32-33, incestus cum quo nuper (*scilicet sub Domitiano*) vittata iacebat v. 9, mullum sex milibus emit v. 15, monstrum nulla virtute redemptum v. 2, matutino sudans amomo adest consilio Domitiani de mullo v. 108; iam princeps equitum v. 32, 'magister equitum Romanorum factus est' *perperam schol.* — Scripsit Martialis ad eum *epigr.* 7, 99 ('tua Memphis' v. 2), de abolla eius subrepta *epigr.* 8, 48.

Origine ergo Aegyptius sub Domitiano potentia et opibus florebat, probabiliter ad munus superius nescio quod ordinis equestris promotus. Eum praetorianos rexisse haud certe coniecit Borghesi opp. V p. 513 sqq. falso opinatus purpuream abollam insigne praefecti praetorio fuisse, cum eam non nisi delicatis hominibus convenire aperte indicaret Martialis 8, 48, 6.

1298 Crispinus, origine Ravennas, *στολάρχης in t. sepulchrali versibus concepto Cyziceno CIG 3694 = Kaibel, Epigrammata graeca 337; praefectus classis Ponticae, quae inde ab Antonino Severi stationem Cyzici habebat cf. Marquardt, Staatsverwaltung II² p. 504 adn. 3.*

1299 Q. CRISPINVS, praetor a. 752 = 2 a. C. ludos edidit Dio 55, 10.

1300 A. Crispinus Caepionianus VI 16587 *t. sepulchralis; videtur infans generis nobilis.*

— M. ANTONIVS CRISPINVS.

— C. BRVTIVS CRISPINVS.

— L. BRVTIVS CRISPINVS.

— L. BRVTIVS QVINTIVS CRISPINVS.

— CAEPIO CRISPINVS.

— A. CAEPIO CRISPINVS.

— C. CLODIVS CRISPINVS.

— [C]urtius Crispinus.

— ... NIVS GALLVS VECILIVS CRISPINVS MANSVANIVS MARCELLINVS NVNIVS [S]ABINVS.

— L. LORENIVS CRISPINVS.

— L. NOVIVS CRISPINVS MARTIALIS SATVRNINVS.

— Plotius Crispinus.

— Procilius Crispinus.

— T. QVINCTIVS CRISPINVS SVLPICIANVS.

— T. QVINCTIVS CRISPINVS VALERIANVS.

— RVFRIVS CRISPINVS.

— RVTILIVS CRISPINVS.

— Tullius Crispinus.

— Varius Crispinus.

— (VETIVS) CRISPINVS.

1301 CRISP[VS], consularis, maritus [Ni?]nus, pater Iuliae Valentillae memoratur in titulo filiae *Lydiae graece scripto haud certae lectionis Lebas-Waddington 705.*

- 1302 Crispus, antiquus rhetor *Seneca controvers.* 7, 4, 9.
 1303 Crispus, amicus Senecae, ad quem scripsit *epigr.* 6 *Sen. I p. 262 ed. Haase.*
 1304 Crispus, centurio bello Iudaico *Ioseph. bell.* 6, 2, 10.
 1305 Crispus, frater imperatoris Claudii (Gothici), pater Claudiae *vit. Claudii* 13, 2, 9; *homo fictus videtur.*
 — ALBIVS CRISPVS.
 — Catius Crispus.
 — Iulius Crispus.
 — C. Iulius Erucianus Crispus.
 — Iunius Crispus.
 — P. Marcius Crispus.
 — Metilius Crispus.
 — C. PASSIENVS CRISPVS.
 — C. Sallustius Crispus.
 — M. Servilius Sulpicius Victo[r] Crispus Considianus.
 — M. TARQVITIVS CRISPVS FRONTO.
 — Q. VIBIVS CRISPVS.

- 1306 Criton, medicus ut videtur aetate Domitiani *Martial.* 11, 60, 6.
 1307 Criton, medicus domus imperatoriae *Galenus* περὶ συνθέσεως φαρμάκων τῶν κατὰ τόπους 1, 3 *XII p. 445 ed. Kühn*; imperatorem Traianum bello Dacico comitatus est *Lydus de magistr.* 2, 28; Ῥόζφος, Ἐφέσιος, ἱατρὸς γεγονὼς ἐπὶ Τραϊανῷ τὸν Κρίτων *Suidas II p. 628 ed. Bernhardt.*

Ἐγραψε τέτταρα βιβλία κοσμητικῶν ἃ πάντες ἔχουσιν *Galen.* l. l. 1, 3 *XII p. 446 sqq.*, ubi *Galenus* conspectum quattuor librorum dedit, *prae-terea*: liber primus eorum citatur *id.* l. l. 1, 2, 4, 5 *XII p. 435. 452 sq. 458*, liber secundus *id.* περὶ συνθέσεως φαρμάκων τῶν κατὰ γένεϊ 7, 11 *XIII p. 1040*, tertius *id.* περὶ συνθ. φαρμ. τῶν κατὰ τόπους 1, 2, 7; 5, 1, 2 *XII p. 401. 463. 816 sq. 827*. Plures libros de medicamentis scripsit *id.* l. l. 6, 9 *XII p. 989*, περὶ συνθ. φαρμ. τ. κατὰ γένεϊ 2, 1 *XIII p. 463*; quinque libri τῆς τῶν φαρμάκων συνθέσεως memorantur *id.* l. l. 5, 3 *XIII p. 786*, liber primus περὶ φαρμάκων *id.* περὶ συνθ. φαρμ. τ. κατὰ τόπους *XII p. 587*, liber quartus *XIII p. 786 sqq.*, liber quartus περὶ ἀπλῶν φαρμάκων *id.* περὶ συνθ. φαρμ. τ. κατὰ γένεϊ 6, 1 *XIII p. 862*, liber tertius τῶν φαρμακικῶν *id.* περὶ ἀντιδότων 1, *II XIII p. 103. Praeterea a Galeno memoratur* περὶ συνθ. φαρμ. τ. κατὰ τόπους *XII p. 402. 439. 588. 591. 593. 659. 825. 830. 880. 935. 936. 937. 991. 993 XIII p. 14. 35 sq. 38. 43. 257*; περὶ συνθ. φαρμ. τ. κατὰ γένεϊ *XIII p. 483. 502. 515 sq. 708. 713-715. 809-813. 863. 867-873. 877. 882-884. 903. 905 sq.*; περὶ ἀντιδότων *XIV p. 89*; περὶ θηριακῆς *XIV p. 307. 310.*

Eundem esse Critonem qui Γετικὰ scripsit, unde pauca quaedam a Suida afferuntur, coniecerunt Bernhardt ad Suidam l. l. et Müller

Fragm. Histor. Graec. IV p. 373, fortasse recte, cum et Lydus l. l. quaedam de praedis belli Dacici e Critone afferret.

— Statilius Critonianus.

1308 Cronius (*pars librorum* Chronius), amator cercopitheci *Martial. 7, 87, 4.*

— Q. TERENTIUS CVLLEO.

— Q. Torius Culleo.

— Ventidius Cumanus.

1309 Cunobellinus, rex. *Nummi eius Evans, The coins of the ancient Britons p. 324 sqq., tab. IX–XIII cf. Supplement (1890) p. 557 sqq., Catalogue des monnaies Gauloises de la Bibl. nat. p. 223 sq., de la Tour, Atlas de monnaies Gauloises tab. XI, XIII, XI, V, Zeitschrift f. Num. XV (1887) p. 2, Academy 1890 n. 942 p. 358 sq.: I) ab altera parte inscripti Cam. vel Camu. vel Camul, ab altera Cuo., Cuno., Cunobelin. Evans tab. IX 1–14, Catal. 9557–9563; II) in adversa Cunobelinus (Cunobelini tab. XII, 1, Cat. 9575, Zeitschrift l. l.) cum capite regis, in aversa Tasciovani f. Evans tab. XII 1. 2, Catal. 9569. 9575; Cunob. R Tasciovantia Evans tab. XII 3, Catal. 9573, Academy n. 3; III) Cunobelinus rex R Tasc. Evans tab. XII 5, Catal. 9574, R Tasciovanus (sic, sed dubito num recte descriptus sit) Academy n. 1.*

Tasciovani (vel Tasciovantia) filius nummi II. III. Adminio Cynobellini regis Britannorum filio, qui pulsus a patre cum exigua manu ad Romanos transfugerat, in deditionem recepto imperator Gaius, quasi universa tradita insula. magnificens Romam litteras misit *Sueton. Calig. 44 (inde Orosius 7, 5, 5, ubi traditur Minocynobelinum Britannorum regis filium). Camulodunum τὸ τῷ Κοινὸν βασιλεὺς παρῶν Dio 60, 21, nummi I. Mortuus erat, cum A. Plautius in Britannium traiceret (anno 43) id. 60, 20. Filii: Aduinius v. supra, Caratacus cf. supra n. 355 a, Togodumnus Dio 60, 20.*

1310 C. Cupiennius Libo (*sic plene Porphyrio, Cupiennius Horatius*), mirator cunni albi *Horat. sat. 1, 2, 36; Augusti familiaritate elarus, corporis sui diligentissimus fuit sectator matronarum concubitus Porphyr. p. 192 ed. Meyer. — C. Cupiennius Primitivus quidam invenitur in titulo Cumano X 3699 v. 7.*

— HERENNIA CVPRESSENIA ETRVSCILLA AVGVSTA.

— Asudius Curianus.

1311 Curiatius, grammaticus citatur *Fest. p. 166 b 3, 170 b 27, 355 a 7, ceterum ignotus.*

1312 Curiatius, Tiburo mortuus *Martial. 4, 60.*

1313 Curiatius Maternus (*sic plene Tac. dial. 2, ceterum Maternus*), orator et poeta aetate Neronis et Flaviorum *Tac. dial. 3 passimque; 'ego autem sicut in causis agendis efficere aliquid et eniti fortasse possum, ita recitatione tragoediarum et ingredi famam auspiciatus sum, cum quidem imperante Nerone (trahitur in Neronem) improbam*

Vatiniū potentiam fregi et hodie, si quid nobis notitiae ac nominis est, magis arbitror carminum quam orationum gloria partum; ac iam me deiungere a forensi labore constitui nec comitatus istos et egressus aut frequentiam saluantium concupisco non magis quam aera aut imagines, quae etiam me nolente in domum meam intraverunt' *cum dicentem facit Tac. dial. 11*. Medea, Thyestes, Cato, Domitius tragoediae eius *ibid. 2. 3*. Interlocutor dialogi Taciti. — *Diversus videtur* Maternus rhetor (σοφιστής), qui cum contra tyrannos declamasset, a Domitiano anno 91 occisus est *Dio 67, 12 (Zonaras 11, 19)*.

— M. CORNELIVS NIGRINVS CVRIATIVS MATERNVS.

— L. STERTINIVS QVINTILIANVS ACILIVS STRABO C. CVRIATIVS MATERNVS CLODIVS NVMMVS.

— L. OVINIVS CVRIVS PROCVLVVS MODIANVS AFRICANVS.

— Caelius Cursor.

1314 T. CVRTILIVS MANCIA, consul suffectus anno 55 mense Decembri cum Cn. Lentulo Gactulico. *In consulatu*: T. Curtilius M.... *VI 2037 corr. Ephem. ep. 8 p. 326, T. Curtilius tab. cer. Pomp. 7*. — T. Curtilius Mancianus *Phlegon mir. 27, Curtilius Mancianus alibi*.

Consul a. 55 *fasti*; legatus Germaniae superioris a. 56 *Phlegon l. l., a. 58 Tac. a. 13, 56*. Perosus generum suum Domitium Lucanum filiam eius instituit heredem *Plin. epist. 8, 18, 4*.

1315 T. Curtius, quondam praetoriae cohortis miles anno 24 primo coetibus clandestinis apud Brundisium et circumiecta oppida, mox positus propalam libellis ad libertatem vocabat agrestia servitia, sed paulo post oppressus et in urbem tractus est *Tac. a. 4, 27*.

1316 Curtius, eques Romanus, deliciis diffuens aetate Augusti *Macrobius sat. 2, 4, 22*.

1317 Curtius, causicus *Iuvenal. 11, 34 cum schol.*

1318 Curtius Atticus, eques Romanus illustris, Tiberium anno 26 in Campaniam comitatus est *Tac. a. 4, 58*; Scianus Iulio Marino particeps eum oppressit *ibid. 6, 10*.

1319 [C]urtius Crispinus nescio quis recensetur in laterculo quodam urbano inedito una cum Quintillo, [P]isibanio Lepido, Cornelio Dext[ro].

1320 Cn. Curtius Dexippus, curator (κοιτητής) civitatis Chaeronensium *Inscriptiones Graeciae Septentr. I 3426 t. Chaeronensis*.

1321 C. CVRTIVS IVSTVS. *Tituli*: ei positus est V 5809 (1) *Mediolanensis mutilus, memoratur in t. veteranorum Vimianacensi III S. 8110 (2) honesta missione missorum, qui militare coeperant a. 134 et 135*.

Plena nomina quamquam litteris mutilatis exhibet t. 1, Cur[tius Ius]tus t. 2. — C. f., tribu Pol. *t. 1*. — Consul (suffectus sub Hadriano vel Pio), sodalis Augustalis *t. 1*; legatus imp. Caes. T. Aelii Antonini Pii *t. 1* = [leg. Aug.] pr. pr. (Moesiae superioris) circa a. 155 vel paulo post *t. 2*.

1322 CVRTIVS MONTANVS, probae iuventae, tamquam detestanda carmina fecisset, re vera quia protulerat ingenium, ab Eprio Marcello in senatu anno 66 accusatus, sed patri concessus est praedicto, ne in re publica haberetur *Tac. a. 16, 28, 29, 33*; (*postea restitutus*) anno 70 in senatu sententiam dixit *Tac. h. 4, 40*, contra Aquillium Regulum invecus est *ibid. 42, 43*.

1323 C. CVRTIVS [PROCVLVS?] *Titulus eius publice positus a colonia Sarmizegetusa III 1458, quamquam ab uno Zamosio falsario servatus, sincerus est, etiamsi lectio non ubique certa est, veluti prorsus dubia in cognomine, ubi traditur TROGVs. Patris nomen perit, tribu Pollia.*

[III]vir viarum curandarum, quaestor urbanus, [ad]lectus inter tribunicios a divo Hadriano, praetor peregrinus, [IIII]vir equitum Romanorum turmis ducendis (*servatus a Zamosio inepto loco interpolatus est*), praefectus frumenti dandi, curator viarum Clodiae Anniae Cassiae Ciminiae, legatus imperatoris Antonini Augusti Pii legionis XX Valeriae Victricis, proconsul provinciae (GOLLAE traditur), legatus imperatoris Antonini Augusti Pii provinciae Daciae; patronus Sarmizegetusensium tit. — *Filius huius videtur C. Curtius Rufinus.*

1324 P. Curtius [P]ropinquus ([Π]ρόπινκος Κούρτιος ([Π]ρώπινκος) publice honoratus a civitate Magnesia ad Maeandrum t. *ibidem* reperto *Bulletin de correspondance Hellénique XVIII (1894) p. 12 n. 10.* Fortasse homo nobilis.

1325 C. CVRTIVS RVFINVS. *Tituli III 1459 (1) Sarmizegetusensis publice positus, V 5810 (2) Mediolanensis.*

C. Curtius Rufinus t. 1. 2. — C. f., tribu Pollia t. 1, *filius ut videtur C. Curtii (Proculi?)*. — Tribunus militum (laticlavius t. 2) legionis XIII Geminae t. 1. 2, IIIvir aere argento auro flando feriundo t. 1. 2, VIvir turmis ducendis t. 2,

1326 CVRTIVS RVFVS, gladiatoris filius, ut quidam prodidere *Tac. a. 11, 21*, sectator et comes quaestoris provinciae Africae *Tac. l. 1, Plin. ep. 7, 27, 2*; Romam degressus quaestor, praetor candidatus imperatoris Tiberii, consul (*suffectus anno incerto*) *Tac.*; legatus pro praetore Germaniae superioris indeque anno 47 ornamenta triumphalia adeptus *Tac. a. 11, 20, 21*; admodum senex proconsul Africae ibique mortuus est *Tac., Plin. epist. 7, 27, 2, 3*.

1327 Q. Curtius Rufus, rhetor *Sueton. ind. l. de rhet. p. 99 ed. Reifferscheid, ubi memoratur post M. Porcium Latronem, ante I. Valerium Romanum.* Idem est Q. Curtius Rufus (*sic in inscriptionibus librorum manu scriptorum*) auctor historiarum Alexandri. Ad initia imperii Claudii spectant verba *Curt. 10, 9, 3-6*, ut recte plerique iam ponunt *cf. Teuffel-Schrabe, Geschichte der Römischen Literatur § 292⁴, 1.*

1328 Curtius Severus, praefectus equitum in Syria anno 52 *Tac. a. 12, 55.* — P. Alfius Alennius Maximus Curtius Valerianus.

— CN. DOMITIUS AFER TITIVS MARCELLVS CVRVIVS LVCANVS.

1329 M. CVSINIVS, M. Cusinii et Fictoriae filius, tribu Vel., aedilis plebis, aenario praefectus (*sub Augusto ut videtur intra a. 727/731 = 27/23 cf. Tac. a. 13, 29*), praetor XIV 2604 t. *Tusculanus*

1330 M. Cusinius, . . filius (*nomen patris perijt*) tribu Vel., maritus Fictoriae, pater M. Cusinii et Cusiniae XIV 2604.

1331 Cusinia, M. Cusinii et Fictoriae filia, M. Cusinii praetorii soror XIV 2604.

— Caetronius Cus[p]ianus.

1332 CVSPIDIVS CELERINVS, senator anno 238 vit. *Maximini* 26, 5 in *actis senatus fictis*.

1333 CVSPIDIVS FLAMINIUS SEVERVS, legatus Cappadociae anno 238 Pupieno et Balbino Augustis, Gordiano Caesare in *militariis Cappadociae III S. 6913. 6934. 6936. 6953*; Flaminus *nomen plus minusse in exemplis titulorum corruptum est*.

1334 CVSPIDI[VS] SEVE[RVS], [decemv]ir ad[dit]ibus iudicandis] *fragmentum tituli urbani ineditum cf. Addenda ad CIL VI*.

1335 CVSPIDIA SEVERA, clarissima femina t. *sepulchralis urbanus ineditus cf. Addenda ad CIL VI*.

1336 C. Cuspianus Fadus. *Praenomen exhibet t. liberti VI 10691*; C. Cuspianus Fadi l. Euphemus, *ceterum Cuspianus Fadus*. — Procurator Iudaeae a. 44—46 *Joseph. bell. 2, 11, 6, ant. 15, 11, 4; 19, 9, 2; 20, 1, 1, 2; 20, 5, 1, 2 (inde Eusebius hist. eccl. 2, 11)*.

1337 L. CVSPIVS PACTYMEIVS RVFINVS, consul (*suffectus anno incerto*), origine Pergamenus, sacerdos Iovis Olympii (*Pergamensi*) *honoratus titulo Pergameno graece scripto Fränkel, Inschriften von Pergamon n. 434*.

1338 L. CVSPIVS RVFINVS, consul anno 142 cum L. Statio Quadrato. *In consulatu*: L. Cuspianus Rufinus XIV 67, VI 160, C. C. Ruf. XV 1065 in *tegulis*; Cuspianus Rufinus in t. *Moesiae inferioris Archäologisch-Epigraphische Mittheilungen aus Oesterreich XIV (1891) p. 30 n. 62 = III S. 12495, ceterum Rufinus fasti*. — *Fortasse homo polyonymus, qui duo praenomina habuit. Pater eius videtur qui sequitur*.

1339 L. CVSPIVS RVFINVS, consul anno 197 cum T. Sextio Laterano. *In consulatu*: L. Cuspianus Rufinus Boissieu, *Inscriptions de Lyon p. 36 n. 26*, C. Cuspianus Rufinus VIII 8937 (*cf. n. 1337*), *ceterum Rufinus fasti*.

Filius videtur consulis a. 142 qui praecessit, idem Cuspianus Rufinus, ad quem divus Severus rescripsit Modestinus Digest. 26, 6, 2, 2. Vel ad hunc vel ad patrem pertinet tegula Praenestina XIV 4091, 35 inscripta ex fig. Cuspi Rufini Brittio (= Bruttio) cos.

1340 D. CVTIVS BALBINVS M. CORNELIVS POTIVS L. ATTIVS IVNIANVS ROMVLVS. *Tituli Hispanenses II 1172 (1). 1173 (2) positi ei a parentibus*. — *Plena nomina exhibet t. 1, Cutius Romulus t. 2*. — Balbini et Priscae filius t. 1, 2, IIIvir viarum curandarum t. 1.

1341 CVTIVS LVPVS, quaestor anno 24. cui provincia vetere ex more Cales (*traditur colles*) evenerant, coeptantem servitiorum apud Brundisium et circumiecta oppida coniurationem disiecit *Tac. a. 4, 27*.

1342 M. CVTIVS PRISCVS MESSIVS RVSTICVS AEMILIVS PAPVS ARRIVS PROCVLVS IVLIVS CELSVS. *Tituli Baetici: ipse dedicavit anno 128 Hadriano II 1371 (1), anno 147 Antonino Pio II 1282a (2), ei dedicatus est II 1283 (3), memoratur II 1282c (4).*

Plena nomina exhibent t. 2, 3, M. Messius Rusticus Aemilius Papus Arrius Proculus Iulius Celsus t. 1, Aemilius Papus t. 4. — M. f., tribu Gal. t. 3, [2]. Clarissimus vir t. 4.

IIIvir viarum curandarum, tribunus militum legionis III Augustae (*in t. 3 falso VII*), quaestor pro pr. provinciae Africae, tribunus plebis, praetor peregrinus, curator viae Aureliae, legatus Augusti legionis XX Valeriae Victricis *t. 1, 3 (unde cum his honoribus ante a. 128 functum esse apparet)*; praefectus aerarii Saturni *t. 3*; consul (*suffectus anno incerto intra a. 128/147*) *t. 2, 3*; legatus Augusti pro pr. provinciae Dalmatiae *a. 147 t. 2, 3. — Sodalis Augustalis (jam anno 128, scilicet post praeturam) t. 1, 3.*

— M. MESSIVS RVSTICVS AEMILIVS AFER CVTIVS ROMVLVS PRISCIVS ARRIVS PROCVLVS.

1343 Cyane venalis, copa *Iuven. l. sat. 8, 162.*

1344 Cydas memoratur *Martial. 10, 83, 8 versu incertae explicationis cf. quae adnotavit Friedländer.*

— AVRELIA CYEREMA (?).

— ARIA CYRIACE.

— IVNIA CYRIACE.

— Licinius Cyriacus.

1345 Cyriades *vit. trig. tyr. 2, vide infra Mareades.*

— Aurelia Cyrilla.

— (FLAVIVS) CYRILLVS.

1346 Cytheris, Volumnii liberta *Serv. Verg. ecl. 10, 1*; mima a M. Bruto, Antonio, Cornelio Gallo amata *de vir. ill. 82, 2*; Gallus amavit Cytheridem meretricem, quae eo spreto Antonium euntem ad Gallias est secuta *Serv. l. l. Vide et supra in Cornelio Gallo p. 449.*

Pierer'sche Hofbuchdruckerei Stephan Geibel & Co. in Altenburg.

